Bundel van de Gemeenteraad van 19 mei 2015

Agenda bijlagen

G15-000702 Agenda Raad 19-05-15

	Opening
1	Opening en vaststelling agenda
2.a	Rapportage en advies van de vaste commissie voor het onderzoek van de geloofsbrieven inzake het tot de raad toe te laten raadslid voor de periode van 16 weken, zijnde de ziektevervanging van het raadslid J.G.M. (John) Witkamp, de heer H. (Herman) Dekkers van de fractie van LPF Westland
	G15-000846 Getekend raadsbesluit inzake toelating H. Dekkers
	G15-000846 Raadsbesluit toelating raadslid Dhr. H. Dekkers, fractie LPF Westland
2.b	Installatie van het in de raad toegelaten lid de heer H. (Herman) Dekkers van de fractie van LPF Westland door middel van het afleggen van de eed en belofte
3	Spreekrecht voor burgers
4	Vaststelling van het woordelijk verslag 14 en 15 april 2015
	G15-000716 Vastgestelde notulen Raad 14-04-15
	G15-000729 Vastgestelde notulen Raad 15-04-15
5	Vragen ex artikel 26
	Lijst artikel 26-vragen
6.a	Vaststelling Lijst ingekomen stukken
	Lijst Ingekomen Stukken 19-05-15
	01) G15-000708 Schrijven VNG inzake beleidsplan vh college voor arbeidszaken vd VNG
	01) G15-000709 Schrijven VNG bijlage I beleidsplan arbeidszaken
	02) VERVALLEN
	03) G15-000710 Schrijven Kortman Advocaten inzake exploitatie strandhuisjes
	04) G15-000695 Schrijven vd Rekenkamercommissie inzake jaarverslag 2014
	04) G15-000696 Schrijven RKC bijlage I jaarverslag
	05) G15-000745 Schrijven bewonerscommissie Phaelea
	05) G15-000746 Schrijven Phaelea bijlage I
	06) G15-000701 Schrijven van Recreatieschap Midden Delfland inzake jaarrekening en begroting
	07) G15-000690 Schrijven dhr. J.A. Vermeer inzake verzoek om handhaving
	08) G15-000748 Schrijven van familie Heemskerk inzake verzakkingen te De Lier
	09) G15-000749 Schrijven van Tegenwind molens inzake windmolens
	10) G15-000750 Schrijven van Gehandicapten Platform Westland inzake jaarverslag
	10) G15-000751 Schrijven PGW bijlage I jaarverslag
	11) G15-000725 Schrijven familie Densen inzake afronding asbestsanering
	12) G15-000736 Schrijven werkgroep Oud Monster inzake fruitmuur
	13) G15-000754 Schrijven JeugdwelzijnsBeraad inzake medezeggenschap van kinderen en jongeren
	14) G15-000691 Schrijven B. Noordermeer inzake klacht sanering
	15) G15-000809 Schrijven B. Noordermeer inzake klacht sanering
	16) G15-000810 Schrijven B. Noordermeer inzake klacht sanering
	17) G15-000889 Schrijven Staatscourant inzake windenergie op zee
	18) G15-000890 Schrijven D.J. Elzinga inzake advies gedragscodes integriteit
	10) G15-000845 Schrijven Kortman Advocaten inzake herhaald Wob verzoek
	20) G15-000893 Schrijven Exploitanten Westlandse Kust inzake uitdagingen
	21) G15-000834 Schrijven Th. Kruijskamp inzake bezwaar omgevingsvergunning

22) G15-000667 Schrijven NAM inzake uitbreiding locatie Noordlandseweg

23) G15-000668 Schrijven J. vd Berg inzake stoppen asielzoekers in huurwoningen

24) G15-000884 Mail van R.M.J. van Vugt inzake controlerekening 2014

25) G15-000909 Schrijven omwonenden De Rentmeester inzake verkeersstudie De Rentmeester van Goudappel-Coffeng

26) G15-000907 Schrijven van de heer Noordermeer inzake impasse asbestrestanten Wateringen

27) G15-000917 Schrijven fractie WV aan Deloitte inzake voortzetting controlewerkzaamheden

28) G15-000918 Schrijven fracties CDA GBW LPF VVD PW CUSGP D66 aan Deloitte

29) G15-000919 Schrijven WV aan Deloitte inzake reactie op verzonden brief overige fracties

30) G15-000923 Schrijven Deloitte inzake opschorten controlewerkzaamheden

31) G15-000942 Schrijven Deloitte inzake status controlewerkzaamheden

A) 15-0065372 Schrijven burgemeester inzake 7e noodverordening ex art 176 gemeentewet

B) 15-0066350 Schrijven college inzake intrekking noodverordening

D) 15-0062129 Schrijven college inzake jaarrekening 2014 GR GGD Haaglanden

D) G15-000598 Schrijven GGD Haaglanden

D) G15-000599 GGD Bijlage I Jaarrekening 2014

D) G15-000600 GGD Bijlage II Omzetbelasting

E) 15-0038608 Schrijven college inzake evaluatie jaarwisseling 2014-2015

F) 15-0043383 Schrijven college inzake pilots warmte koude opslag 1e watervoerende pakket

G) 15-0047810 Schrijven college inzake vobp verbindingsweg Maasdijk-Maasdijkplein

G) 15-0067870 Vobp Verbindingsweg Maasdijk-Maasdijkplein_voorontwerp

G) 15-0067861 Planverbeelding Maasdijk-Maasdijkweg

H) 15-0019554 Aanbiedingsbrief obp Uilehorst 44 en Molenlaan 82a te Honselersdijk

H) 15-0019618 Nota van beantwoording Uilehorst 44 en Molenlaan 82a te Honselersdijk

H) 15-0573971 Planverbeelding Uilehorst 44 en Molenlaan 82a te Honselersdijk

I) 15-0056389 Schrijven college inzake richtlijnen toekomstig doelgroepenvervoer Haaglanden

I) 15-0067522 Bijlage Richtlijnen toekomstig doelgroepenvervoer Haaglanden

6.b Vaststelling Lijst ingekomen zienswijzen

G15-000761 Lijst Ingekomen Zienswijze-ontvangstbev. Raad van State

6.c Vaststelling Lijst vertrouwelijke stukken

6.d Vaststelling Lijst Uitgaande Stukken

G15-000896 Lijst Uitgaande Stukken

A) 15-0573122 Schrijven college inzake bespreken kwaliteit raadsvoorstellen

6.e Mededelingen

6.f Vragenronde

G15-000836 vraag 1 VVD Westland inzake veiligheid strandpaviljoens

G15-000925 vraag 2 WV asbestaffaire Wateringen

G15-000926 vraag 3 WV beantwoording onderhandse vragen

G15-000927 vraag 4 WV adviesaanvragen adviezen en facturen Deloitte

G15-000937 vraag 5 GBW boothelling Wollebrand

Voorstellen waarover geen beraadslaging plaatsvindt (hamerstukken)

7 Raadsvoorstel inzake ontwerpbegroting 2016 GR GGD Haaglanden

Voorstel: Voorstel_5332.docx

15-0060862 Getekend raadsvoorstel met -besluit inzake begrotingswijziging GGD

Begeleidende brief eerste begrotingswijziging 2015 GGD Haaglanden

Begrotingswijziging 2015 GGD Haaglanden

Begeleidende brief ontwerpbegroting 2016 GGD Haaglanden

Ontwerpbegroting 2016 GGD Haaglanden

Zienswijze begrotingswijzing 2015 en ontwerpbegroting 2016 GR GGD Haaglanden

8 Raadsvoorstel inzake vaststelling bestemmingsplan Prinses Máximastraat in Maasdijk

Voorstel: Voorstel_4116.docx

15-0044064 Getekend raadsvoorstel met -besluit inzake vaststelling Bp Pr. Maximastraat te Maasdijk

planboekje BSP Maximastraat Maasdijk

planverbeelding bp Prinses Máximastraat

9 Raadsvoorstel inzake vaststelling Nota Kostenverhaal

Voorstel: Voorstel_4102.docx

raadsbesluit bij nota kostenverhaal

15-0044012 Getekend Raadsvoorstel met besluit inzake nota kostenverhaal

Nota Kostenverhaal deel 1:beleidsdeel (d.d. 23-04-15 kleine tekstuele wijzigingen aangepast)

Nota Kostenverhaal deel 2: Uitvoeringsdeel (d.d. 23-04-15 kleine tekstuele wijzigingen aangepast)

10.a Raadsvoorstel inzake zienswijze ontwerpbegroting MRDH 2016

Voorstel: Voorstel_5019.docx

15-0055368 Getekend raadsvoorstel met -besluit inzake zienswijze ontwerpbegroting MRDH 2016

G15-000399 Brief MRDH Zienswijze ontwerpbegroting 2016

15-0056694 Concept Raadsbrief zienswijze ontwerpbegroting MRDH 2016

G15-000453 MRDH Bijlage I ontwerpbegroting MRDH 2016 en MJB 2017

Informatie: 15-0066304 Beantwoording onderhandse vragen GBW inzake MRDH

10.b Raadsvoorstel inzake bekrachtiging geheimhouding afsprakenlijst kernwinkelgebied 's-Gravenzande

Na besluitvorming in de B&W-vergadering van 28-04-15 zullen deze stukken aan de raad worden aangeboden om de geheimhouding in de eerstvolgende raadsvergadering te bekrachtigen.

Voorstel: Voorstel_5616.docx

10.c Raadsvoorstel inzake bekrachtiging geheimhouding aankopen 2013-2014 (bijlage bij beantwoording art.26-vraag oplopende gemeenteschuld.

Raadsvoorstel inzake bekrachtiging geheimhouding aankopen 2013-2014

Raadsbesluit inzake bekrachtiging geheimhouding aankopen 2013-2014

Beraadslagingen over (bespreekstukken)

11 Raadsvoorstel inzake Regionaal inkoopkader jeugdhulp 2016/2017, alsmede:
Heragendering onder voorbehoud:
Schrijven van het college d.d. 04-03-15 betreffende proces inkoop jeugdhulp en Wmo 2016

Voorstel: Voorstel_4587.docx

Regionaal inkoopkader 2016-2017

Proces inkoop jeugdhulp 2016

G15-000981 Amendement A. VVD-D66-PW-LPF-CUSGP-WV Inkoopkader Jeugdhulp 2016-2017 AANVAARD

G15-000980 Amendement B. VVD-D66-PW-LPF-CUSGP-WV Inkoopkader Jeugdhulp 2016-2017 AANVAARD

G15-000979 Amendement C. VVD-D66-PW-LPF-CUSGP-WV Inkoopkader Jeugdhulp 2016-2017 AANVAARD

G15-000978 Amendement D. VVD-D66-PW-LPF-CUSGP-WV Inkoopkader Jeugdhulp 2016-2017 AANVAARD

Getekend Raadsvoorstel inzake Regionaal inkoopkader jeugdhulp 2016-2017(15-0046793

12 Raadsvoorstel Greenport Horti Campus

Voorstel: Voorstel_5171.docx

Getekend raadsvoorstel met -besluit inzake Greenport Horti Centrum (15-0058692)

Informatie: 15-0066961 Memo wethouder Duijvestijn inzake agenderingsverzoek raadsvoorstel Greenport Horti Campus

Informatie: 15-0576442 Beantwoording onderhandse vragen WV inzake Greenport Horti Campus

G15-000940 Amendement WV INGETROKKEN

13 Agenderingsverzoek van de fractie Westland Verstandig inzake opheffing geheimhouding op de stukken met betrekking tot het winkelcentrum te Kwintsheul

14 Behandeling van de op zichzelf staande moties op grond van artikel 40, lid 6 van het Reglement van Orde van de Raad

14.1 Motie CU-SGP-D66-PW-WV inzake actieve ontmoediging van ballonoplatingen in de gemeente Westland

G15-000735 Motie CUSGP-D66-PW-WV ontmoediging ballonoplatingen AANGEHOUDEN

G15-000737 Bijlage bij motie Actief ontmoedigen van ballonoplatingen - alternatieven

14.2 Motie WV, LPF en GBW inzake windturbines in de Noordzee

G15-000828 Motie WV-LPF-GBW windenergiegebieden langs de Hollandse kust OVERGENOMEN

14.3 Motie WV inzake raadsaccountant Deloitte

G15-000924 Motie WV opschorten werkzaamheden door raadsaccountant VERWORPEN

14.4 Motie CDA, GBW, VVD, PW, CU-SGP en D66 inzake recent optreden WV tov de raadsaccountant

G15-000929 Motie CDA-GBW-VVD-PW-CUSGP-D66 recent optreden van de fractie WV t.o.v. de raadsaccountant AANGENOMEN

Sluiting

15 Sluiting

AGENDA EN STUKKEN
RAADSVERGADERING

WESTLAND,

19 MEI 2015

RAAD
VERZAMELING 2015
NR. G15-000702
AGENDAPUNT 1

VOORLOPIGE AGENDA

voor de vergadering van de Raad van de gemeente Westland

te houden op dinsdag 19 mei 2015 om 19.00 uur,

in de raadzaal aan de Van Geeststraat 1 te ’s-Gravenzande

De voorzitter van de Raad van de gemeente Westland roept de raad bijeen voor zijn vergadering op 19 mei 2015 in het gemeentekantoor te 's-Gravenzande. Het Presidium legt de volgende agenda aan u voor:

1. Opening en vaststelling agenda

2. Toelating Raadslid voor de periode van 16 weken, zijnde de ziektevervanging van het raadslid J.G.M. (John) Witkamp van de fractie LPF Westland
    a. Rapportage en advies van de vaste commissie voor het onderzoek van de geloofsbrieven inzake het tot de raad toe te laten raadslid voor de periode van 16 weken, zijnde de ziektevervanging van het raadslid J.G.M. (John) Witkamp, de heer H. (Herman) Dekkers van de fractie van LPF Westland
    b. Installatie van het in de raad toegelaten lid de heer H. (Herman) Dekkers van de fractie van LPF Westland door middel van het afleggen van de eed en belofte

3. Spreekrecht voor burgers
    Op hamerstukken en bespreekstukken kan ingesproken worden, behoudens de uitzonderingen genoemd in het Reglement van Orde van de Raad

4. Vaststelling van het woordelijk verslag van 14 en 15 april 2015

5. Vragen ex artikel 26

6. a. Vaststelling Lijst Ingekomen Stukken (LIS)
    b. Vaststelling Lijst Ingekomen Zienswijzen (LIZ)
    c. Vaststelling Lijst Vertrouwelijke Stukken
    d. Lijst Uitgaande Stukken
    e. Mededelingen
    f. Vragenronde

AGENDA EN STUKKEN
RAADSVERGADERING

WESTLAND,

19 MEI 2015

RAAD
VERZAMELING 2015
NR. G15-000702
AGENDAPUNT 1

Hamerstukken (in principe geen beraadslaging, tenzij ter vergadering anders aangegeven):

7. Raadsvoorstel inzake conceptzienswijze eerste begrotingswijziging 2015 en ontwerpbegroting 2016 GR GGD Haaglanden
8. Raadsvoorstel inzake vaststelling bestemmingsplan Prinses Máximastraat in Maasdijk
9. Raadsvoorstel inzake vaststelling Nota Kostenverhaal
10. A. Raadsvoorstel inzake conceptzienswijze begroting MRDH 2016
10. B. Raadsvoorstel inzake bekrachtiging geheimhouding afsprakenlijst kernwinkelgebied te 's-Gravenzande
10. C. Raadsvoorstel inzake bekrachtiging geheimhouding bijlage bij de artikel 26-vraag van de fractie WV inzake verdere oplopende schuldpositie – aankopen 2013 en 2014

Beraadslaging over:

11. Raadsvoorstel om het Regionaal inkoopkader jeugdhulp 2016 en 2017 als basis te nemen voor het inkoopproces

12. Raadsvoorstel inzake Greenport Horti Campus

13. Agenderingsverzoek van de fractie Westland Verstandig inzake opheffing geheimhouding op de stukken met betrekking tot het winkelcentrum te Kwintsheul

14. Behandeling van de op zichzelf staande moties op grond van artikel 40, lid 6 van het Reglement van Orde van de Raad
    1. Motie CU-SGP-D66-PW-WV inzake actieve ontmoediging van ballonoplatingen in de gemeente Westland
    2. Motie WV en LPF inzake windturbines in de Noordzee
    3. Motie WV inzake de raadsaccountant van Westland, Deloitte
    4. Motie CDA, GBW, VVD, PW, CU/SGP en D66 inzake recent optreden WV t.o.v. de raadsaccountant

15. Sluiting

De voorzitter van de raad van de gemeente Westland,

J. van der Tak

Raadsbesluit

Agendapunt 2

GEMEENTE WESTLAND

	RAADSBESLUIT
verzameling	2015
nummer	
datum	19 mei 2015
documentnr.	G15-000846

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het rapport van de commissie onderzoek geloofsbrieven ten aanzien van de geloofsbrieven van H. (Herman) Dekkers;

gelezen het verzoek van de heer J.G.M. Witkamp voor het verlenen van tijdelijk ontslag als raadslid wegens ziekte, welke hem is toegekend voor de periode tot 30 juli 2015,

gelet op de Kieswet en de Gemeentewet te weten de artikelen V4, V11, V12 en V13 van de Kieswet, en de artikelen 10, 12, 13 en 15 van de Gemeentewet en de Gedragscode van de raad van de Gemeente Westland,

gelet op in het bijzonder de artikelen X 10 lid 2 en 3 en X 12 van de Kieswet waaruit mede voortvloeit dat het lidmaatschap van de raad van de gemeente Westland voor de heer J.G.M. Witkamp met ingang van 30 juli 2015 van rechtswege herleeft

besluit:

1. het rapport d.d. 12 mei 2015 van de commissie onderzoek geloofsbrieven met betrekking tot de geloofsbrieven van de heer H. (Herman) Dekkers vast te stellen;
2. op grond van het onderzoek van de commissie onderzoek geloofsbrieven de heer H. (Herman) Dekkers als lid toe te laten tot de raad van de gemeente Westland tot en met 29 juli 2015.

Aldus besloten door de raad in zijn
openbare vergadering van 19 mei 2015

de griffier,

N. Broekema

de voorzitter,

J. van der Tak

GRF 006

Raadsbesluit

Agendapunt 2

	RAADSBESLUIT
verzameling	2015
nummer	
datum	19 mei 2015
documentnr.	G15-000846

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het rapport van de commissie onderzoek geloofsbrieven ten aanzien van de geloofsbrieven van H. (Herman) Dekkers;

gelezen het verzoek van de heer J.G.M. Witkamp voor het verlenen van tijdelijk ontslag als raadslid wegens ziekte, welke hem is toegekend voor de periode tot 30 juli 2015,

gelet op de Kieswet en de Gemeentewet te weten de artikelen V4, V11, V12 en V13 van de Kieswet, en de artikelen 10, 12, 13 en 15 van de Gemeentewet en de Gedragscode van de raad van de Gemeente Westland,

gelet op in het bijzonder de artikelen X 10 lid 2 en 3 en X 12 van de Kieswet waaruit mede voortvloeit dat het lidmaatschap van de raad van de gemeente Westland voor de heer J.G.M. Witkamp met ingang van 30 juli 2015 van rechtswege herleeft

besluit:

1. het rapport d.d. 12 mei 2015 van de commissie onderzoek geloofsbrieven met betrekking tot de geloofsbrieven van de heer H. (Herman) Dekkers vast te stellen;
2. op grond van het onderzoek van de commissie onderzoek geloofsbrieven de heer H. (Herman) Dekkers als lid toe te laten tot de raad van de gemeente Westland tot en met 29 juli 2015.

Aldus besloten door de raad in zijn
openbare vergadering van 19 mei 2015

de griffier, de voorzitter,

N. Broekema J. van der Tak

GRF 006

agpnt 4

(1)

WOORDELIJK VERSLAG

van de vergadering van de raad
van de gemeente Westland
gehouden op 14 april 2015

WOORDELIJK VERSLAG

van de openbare vergadering van de gemeenteraad, gehouden op 14 april 2015, 's avonds om 19.00 uur, in de raadzaal van de gemeente Westland, locatie Van Geeststraat 1 te 's-Gravenzande.

Aanwezig

Voorzitter	:	J. van der Tak
Raadsgriffier	:	N. Broekema
Leden	:	N.G.J. Arkesteijn, A.I. Bavius, J.W. van den Beukel, L.G. Boekestijn, L.J. Bogaard, D. Chafiâ, B.A. Doelman, P.J.L.J. Duijsens, J.L.P. Geubbels, N.J.M. de Gier, R. van der Giessen (vanaf 20.50 uur), D. de Heer, P.N. Hoogerbrugge, C. Huisman, R.K. Keizer, G.W.C. van der Knaap, C. van Koppen, C. van der Mark, D. van der Meer, M. van Ooijen, T.J.D. van Riet, F.C. Rijneveen, J.J. van Rossum, L.K. Snijders, U.M. Spaans, C.Y. van Staalduinen, B.P.M. van der Stee, L. Strijker, K.M. van Tol, J. van Veen, J. Vermeer-de Smit, P. Varekamp. P. Voskamp, P.A. Vreugdenhil, E.W. van der Wilk-van Baren, C.M. Zwinkels-de Jong, M.H.P.M. Zuidgeest en S.J.N.. Zuyderwijk (vanaf 19.57 uur).
Wethouders	:	T.A.M. Duijvestijn, M.A.A. de Goeij-van der Klugt, A.W. Meijer, M. El Mokaddem, P. Ouwendijk en A. Weverling.
Afwezig	:	J.G.M. Witkamp.

1. OPENING EN VASTSTELLING AGENDA

De voorzitter: Goedenavond. Ik heet u allen heel hartelijk welkom bij deze gemeenteraadsvergadering. Zo'n mooie opkomst hebben we nog niet eerder beleefd en dat heeft te maken met het zwembad De Hoge Bomen.
Voordat ik daarover iets wil zeggen, begin ik, zoals gebruikelijk, met het uitspreken van het openingsgebied.
Almachtige God. Wij zijn deze dag bijeengekomen als bestuur van onze gemeente om de taken te verrichten die ons zijn toevertrouwd. Wij bidden dat ons wijsheid, bedachtzaamheid en besluitvaardigheid gegeven mag worden ter bevordering van het welzijn van Westland en haar inwoners. Amen.
Fijn dat u er allemaal bent. Enkele leden van de gemeenteraad en fractievoorzitters waren hier al om 18.45 uur, toen twee wat oudere dames, die er nog jong uitzien en jong van geest zijn, meer dan 5000 handtekeningen hebben uitgereikt ten behoeve van het openhouden van het zwembad De Hoge Bomen. Tegelijkertijd hebben kinderen met een spandoek gezwaaid. Dank jullie wel, heel goed. Bovendien heb ik 628 handtekeningen uitgereikt gekregen als ondersteuning om het zwembad open te houden. Ik reik die graag uit aan alle raadsleden en tegelijkertijd aan de griffier, wat betekent dat zij deel zullen uitmaken van de beraadslagingen van de gemeenteraad.
Ik zit een beetje met de agenda die voor ons ligt. Ik zie ouderen, maar ook veel jongeren. Ik wil aan u voorleggen of het misschien wijs is de agenda iets aan te passen. Dat betekent dat na het spreekrecht met drie insprekers over De Hoge Bomen er nog drie insprekers zijn over andere agendapunten die vanavond moeten worden besproken. We zijn dus sowieso een half uur met het spreekrecht voor burgers bezig, waarna ik meteen het agendapunt over De Hoge Bomen aan de orde wil stellen. Lukt het dames en heren, jongens en meisjes, om een half uur geduld te hebben? Zo niet, dan hebt u pech gehad en zo ja, dan kunt u ook eens zien hoe dat in de gemeenteraad in zijn werk gaat.

Ik wil dus meteen na agendapunt 3 het agendapunt over De Hoge Bomen aan de orde stellen. Bent u het daarmee eens? Ik kijk naar de fractievoorzitters.

De heer Duijsens: Voorzitter. Dat betekent dat de twee moties die zijn ingediend, zullen worden behandeld.

De voorzitter: Dat is juist, mijnheer Duijsens. Hiermee is de agenda voor vandaag en wellicht ook die voor morgen, vastgesteld.

2. SPREEKRECHT VOOR BURGERS

De voorzitter: Mag ik de heer Peekstok, als voorzitter van het actiecomité Zwembad De Hoge Bomen, uitnodigen de gemeenteraad vijf minuten toe te spreken?

De heer Peekstok: Mijnheer de voorzitter. Dames en heren. Vanavond staat de toekomst van zwembad De Hoge Bomen weer eens op uw agenda met maar liefst minstens vier aparte stukken. Daarvan zijn nu al twee moties vanuit uw midden en dat alles na een discussie die al sinds 2004 loopt, dus drie raadsperiodes. En als we de eerste twee jaar van de nieuwe gemeente meetellen is dit al de vierde raadsperiode.
Eerder hebben wij als Vrienden van zwembad De Hoge Bomen, voorafgaand aan de beraadslagingen in de commissie EFO, die op 1 april jl. bijeen was, mogen inspreken. Daarbij hebben wij nog eens gewezen op de beloftes die de politieke partijen rond de laatste gemeenteraadsverkiezingen aan hun kiezers hebben gedaan. Met velen waren wij daarbij aanwezig. Niet zoveel als vanavond, maar wel met velen. We hebben gezien dat raadsleden niet alleen horen, maar ook luisteren. En luisteren, u weet dat, is actief horen. Dat deed u nog indringender toen we vervolgens met bijna alle fracties en raadsleden apart hebben gesproken. Overigens op hun verzoek. Ze luisterden en dat geeft de burger moed. Het geeft de kiezers vertrouwen in degenen die zij hebben gekozen.
Ik wil graag nog even vermelden dat wij onder andere hebben kunnen uitleggen dat het zwembad De Hoge Bomen een voorziening is die naadloos past binnen het netwerk van zwembaden in het Westland. Een onmisbare schakel. Westland is, als het gaat om bestuurskracht en strategisch vermogen, een gemeente van 100.000 inwoners, maar ook een vereniging van dorpen, zoals te lezen is in de Opmaat naar één gemeente Westland. Wij zijn geen grootschalige gemeente. U vergelijkt onze gemeente financieel vaak met 100.000-plusgemeenten en dat is mooi, maar realiseert u zich ook eens dat een 100.000-plusgemeente als Zoetermeer maar liefst 2,5 keer zo klein is als Westland? En dat een gemeente als Leiden, iets groter dan de gemeente Westland, de helft van Westland is? Als u zich dat realiseert, dan begrijpt u waarom bestuurders voor u ervoor gekozen hebben om 5 zwembaden in dit gebied te hebben. En ik noem bewust De Waterman daar ook bij. Deze zwembaden vullen elkaar aan en zijn niet elkaars concurrent. We hebben in Westland dan ook geen baden van Olympische afmetingen. Ik noem het bewust badjes, hoewel ik dat niet denigrerend bedoel, maar het zijn geen grote baden. Onze Westlandse zwembaden hebben nog steeds ieder een eigen verzorgingsgebied binnen het grotere grondgebied van onze gemeente. De capaciteit is daar ook op afgestemd en dat alles – ik herhaal het nog maar eens – binnen een netwerk dat in het verleden door bestuurders die u zijn voorgegaan, is opgebouwd.
Dames en heren. Onze vereniging is niet gelieerd aan welke politieke partij dan ook. Wij hebben slechts één doel en dat is het behoud van het beste combizwembad van Zuid-Holland als onderdeel van de basisvoorziening zwemmen in het Westland. Maar eigenlijk gaat het vanavond over iets dat nog veel belangrijker is dan het behoud van het zwembad alleen. Het gaat vanavond ook – en misschien wel vooral – over de vertrouwensrelatie tussen u als gekozen volksvertegenwoordigers en uw kiezers, de inwoners.

Daarom, dames en heren, kom de gedane verkiezingsbeloftes na en houdt het zwembad in stand. Wij, vrienden van De Hoge Bomen, hebben nog steeds vertrouwen in onze gemeenteraad, in onze volksvertegenwoordigers. Laat door uw besluitvorming vanavond blijken dat dit vertrouwen terecht is. Maak met een ondubbelzinnige besluit duidelijk dat er sinds 19 maart iets is veranderd en de politieke werklijn anders is dan daarvoor. Neem een besluit waaruit daadkracht en besluitvaardigheid blijkt. Ik zou haast zeggen: een bestuursbesluit dat hoort bij het Westland.
Wat ons betreft is het geen besluit om na meer dan elf jaar nog eens een jaartje door te sudderen of door te spartelen om in zwemtermen te spreken. Nee, wij vragen u een definitief besluit te nemen tot behoud van dit onderdeel van een basisvoorziening van onze gemeente, onze vereniging van dorpen.
Dames en heren. Als één van u vanavond een motie indient die dat behelst, dan hoeft de besluitvorming over agendapunt De Hoge Bomen niet eens zo erg lang te duren. Ik dank u voor uw aandacht.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Peekstok, voor uw bijdrage als voorzitter van het zwembad De Hoge Bomen. Fijn dat u de raad hebt toegesproken. Uw woorden maken hiermee deel uit van de beraadslagingen van de gemeenteraad.
Ik geef het woord aan de heer C. Kaaij, die namens zwemvereniging 55+ zal inspreken.

De heer Kaaij: Geacht college van burgemeester van wethouders en vertegenwoordigers van de burgerlijke gemeente Westland. Hier staat voor u een man van tachtig jaar en dat komt omdat ik veel zwem in De Hoge Bomen.

De voorzitter: U ziet er inderdaad goed uit.

De heer Kaaij: Dank u wel. Het sluiten van De Hoge Bomen zou tegen alle beloftes zijn die bij de laatste gemeenteraadsverkiezing zijn gedaan. Burgemeester, ook uw partij was voorstander van het openhouden van De Hoge Bomen. Of niet? Het mooiste bad van Westland, met mooie ligweides, een buitenzwembad en een prachtig binnenbad. Welk bad heeft dat nog? Ik spreek namens een grote groep ouderen, die het verschrikkelijk zouden vinden als het bad dicht zou gaan. Burgemeester, ik ben uw uitspraak niet vergeten dat u met een lachend gezicht zei: dan ga je maar in Monster zwemmen. Weet u dat nog?

De voorzitter: Dat weet ik nog.

De heer Kaaij: Ik vond het geen grap, maar wel een vorm van belediging. Sorry! Mijn gezin en ikzelf maken al zeker 50 jaar gebruik van De Hoge Bomen. Vroeger met de kinderen en nu met 55+. Ik roep alle partijen op straks voor te stemmen en gehoor te geven aan de wil van alle burgers die op hen hebben gestemd. Anders zie ik het voor een aantal partijen bij de volgende verkiezing slecht in en dan gaat er gebeuren wat de meesten van u niet willen. Wees dus verstandig. Ik heb dit gezegd namens 55+.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kaaij. Dat zijn mooie woorden. Meestal mag er niet worden geapplaudisseerd, maar ik maak vanavond een uitzondering.
Het woord is aan mevrouw Melanie Barbier, die namens Stichting Biosotis over De Hoge Bomen zal inspreken. Ik zie dat zij echter niet aanwezig is.
De volgende inspreker zal ingaan op agendapunt 8, het raadsvoorstel inzake omgevingsvergunningsaanvraag op het perceel Lange Broekweg nabij 66 te Naaldwijk, waarbij het gaat over arbeidsmigranten. Ik nodig de heer Van der Knaap uit hierover het woord te voeren.

De heer Van der Knaap: Goedenavond, geachte aanwezigen. Zoals u weet heb ik in maart 2014 een vergunning aangevraagd om enkele kamers boven een bestaand kantoor in te richten. Enkele weken geleden is in de commissie Ruimte een hoorzitting gehouden over wonen bij bedrijven. Daarbij kwamen vooral uitzendbureaus aan het woord en die zien dat natuurlijk niet zitten, omdat dan de kans groot is dat de kwekers zelf mensen in dienst gaan nemen. Er was ook nog een bedrijf dat snel huisvesting kon regelen als uitzendbureaus die nodig hadden. Nu blijkt echter dat hiervoor lang niet altijd vergunningen worden aangevraagd. Met andere woorden: die huizen zijn illegaal in gebruik. Als je zulke mensen oproept, dan weet je van tevoren de uitslag al.
Verder hoor ik het CDA en LTO steeds over reconstructie praten. Een bedrijf met een dode hoek voor huis en kantoor of dat in een lint ligt, maar ook waar privéhuizen staan, kan toch geen gevaar zijn voor de reconstructie? Is er een bepaalde definitie voor een reconstructie voor tuinbouwbedrijven? Of interpreteert iedereen dat naar eigen inzicht?
Ook de houding van LTO Noord Glaskracht vind ik vreemd. LTO Nederland heeft een mooie brochure opgesteld over huisvesting en daarin wordt geadviseerd om de opvang van arbeidsmigranten zoveel mogelijk op het eigen bedrijf te doen plaatsvinden. Deze mooie brochure is tot stand gekomen in samenwerking met ZLTO, LTO Noord, LLTB, LTO Noord Glaskracht en de sociale partners met ondersteuning van fonds Colland Arbeidsmarkt. LTO Noord Glaskracht heeft dus zelf meegewerkt aan die brochure.
Nog even enkele punten op een rij. De kamers zijn voor eigen medewerkers die in piektijden nodig zijn. Het is voor de werknemers ideaal om zo dicht bij het werk te wonen en ook nog dicht bij het dorp. Mijn medewerkers zijn in ieder geval laaiend enthousiast over de plannen.
Het Rijk heeft per 1 november 2014 een regeling uitgevaardigd die het mogelijk maakt bedrijfspanden als woonruimten te gebruiken buiten de bebouwde kom. En in de cao Glastuinbouw is bepaald dat je verplicht bent zelf voor huisvesting te zorgen als je buitenlandse werkkrachten in dienst neemt. Ik dank u voor uw aandacht.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van der Knaap. Ook uw pleidooi wordt meegenomen bij de behandeling van agendapunt 8.
De volgende inspreker is de heer Knoppert, die eveneens op agendapunt 8 zal ingaan.

De heer Knoppert: Goedenavond allemaal. Ik spreek hier niet alleen namens onze eigen kwekerij, maar namens een groot aantal glastuinbouwondernemers met een totaal areaal van 500 ha. Wij willen onze zorg uitspreken over de huisvesting van onze arbeidsmigranten, ongeacht of zij bij ons in dienst zijn of via een uitzendbureau bij ons te werk worden gesteld. Momenteel is er onvoldoende gelegenheid om deze werknemers te huisvesten in het Westland; er is geen woning in het Westland nog te huur. Het beleid van de omringende steden is erop gericht dat het Westland zijn arbeidsmigranten zelf gaat huisvesten. Onze verwachting is dan ook dat het tekort aan huisvesting snel zal toenemen. Vorige week hebben we enkele raadsleden in onze huisvestingunits op de Bloemenlaan mogen ontvangen om een indruk te geven. Deze units staan nu bijna drie jaar bij ons bedrijf tot volledige tevredenheid van ons en onze werknemers en wel om de volgende redenen. We krijgen goed gemotiveerde, productieve werknemers, omdat het percentage dat later weer terugkeert meer dan verdubbeld is. Zij blijven dus terugkomen. Er zijn geen klachten van buren over snelheid van auto's en de verkeersbewegingen over de lanen zijn afgenomen. Volgens mij zijn er ook geen klachten gemeld bij de gemeente. Het staat geen glas in de weg of reconstructies en de units zijn eenvoudig met weinig kosten te verplaatsen. De werknemers krijgen goede huisvesting voor een nette prijs van € 70,00, inclusief gas, water, licht, afval, internet enzovoort. Dit is aanzienlijk goedkoper dan gelijkwaardige huisvesting in Zuid-Holland. Geen reiskosten voor woon-werkverkeer. Geen reistijd en dat scheelt al snel anderhalf uur per dag als je in Den Haag woont. Ze hebben genoeg plaats om te recreëren en voldoende privacy. Via Skype houden zij contact met familie en vrienden. Er is voldoende parkeergelegenheid, ook al komt meer dan 70% met de bus vanuit het thuisland.

Als het contract afgelopen is en de werknemer vertrekt naar het thuisland, dan stopt meteen de huur en ook dat scheelt weer geld voor de werknemer. Een goede begeleiding vanuit het bedrijf voor alle voorkomende zaken.
Mijn collega-glastuinbouwondernemers en ikzelf vinden dit een goede manier om onze tijdelijke arbeidsmigranten te huisvesten en een groot gedeelte van dit probleem op te lossen. De stelling van degenen die beweren dat er genoeg huisvesting is begrijpen wij dan ook niet. Iedere dag staat er een file tussen het Westland en omringende gemeenten waarvan een op de vier kentekens een buitenlands kenteken is. En dat nog los van degenen met een auto van een uitzendbureau.
Er wordt actief geadverteerd om huisvesting in het Westland te mogen huren. Wij vragen u huisvesting op glastuinbouwbedrijven onder goede regels en omstandigheden mogelijk te maken. Wij zijn ons ervan bewust dat dit niet overal mogelijk is en dat is ook niet ons belang. Wij willen ook de juiste uitstraling van onze bedrijven en een goed imago voor onze klanten en daarbij hoort geen 'matras-in-kas-imago' bij. Onze huisvesting mag daar absoluut niet mee worden vergeleken. Bedankt voor uw aandacht.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Knoppert. Ook uw bijdrage zal worden meegenomen bij de bespreking van agendapunt 8.
De laatste inspreker is de heer R. Lelieveld.

De heer Lelieveld: Geachte voorzitter en leden van de raad der gemeente Westland. Graag maak ik gebruik van het inspreekrecht. Ik doe dat met betrekking tot agendapunt 8 van hedenavond, de aanvraag omgevingsvergunning op perceel Lange Broekweg 66 te Naaldwijk. Ik wil mij graag even voorstellen. Ik ben René Lelieveld, medebewoner van Monsterseweg 59A te 's-Gravenzande, gelegen op de hoek van de Monsterseweg en de Bloemenlaan. Voor de volledigheid merk ik op dat de Bloemenlaan een privéterrein is dat mede tot ons onroerend goed behoort.
Misschien klinkt het een beetje vreemd, maar graag wil ik op voorhand opmerken geen mening te hebben over de huisvesting van personen op de locatie Lange Broekweg 66 te Naaldwijk. U als raad bent specialist op dit terrein en daarnaast is het zo dat niet iedere situatie vergelijkbaar is. Waarom wil ik dan toch inspreken, zult u zich afvragen? Omdat wij, bewoners in de nabije omgeving van het tuinbouwbedrijf van onder andere de heer Knoppert, ter zake de huisvesting van arbeidsmigranten inmiddels wel ervaringsdeskundig zijn. Het kan naar mijn bescheiden mening geen toeval zijn dat in de aanloop naar deze raadsvergadering betreffende de huisvesting afgelopen woensdag door leden van de raad een bezoek is gebracht aan de locatie aan de Bloemenlaan, zoals de heer Knoppert zojuist zei. Deze locatie is beter bekend als het tuinbouwbedrijf van de firma J.W. Knoppert en Zn. Doel van het bezoek zal zijn geweest te zien hoe het besluit van de raad in een eerder stadium inzake huisvesting van arbeidsmigranten, gedateerd circa 2012, nu wordt ervaren.
Geachte heer Knoppert, als eigenaar van het complex, geachte heer Duijsens, mij bekend als raadsheer van de firma Knoppert en fractievoorzitter van Westland Verstandig en alle andere leden van de uitgenodigde raad, waar blijft u nu met vragen over de gang van zaken aan ervaringsdeskundigen, zoals de bewoners? Of kiest u ervoor af te gaan op een compleet ingericht geheel? Persoonlijk heb ik een aantal bezoekers van die avond welkom geheten aan het begin van de Bloemenlaan om hen mede te wijzen op de omgeving. Iedereen in deze raad gaat toch voor duidelijkheid en transparantie?
Met onze ervaringen kunnen wij u helpen duidelijke kaders te stellen voor overwegingen. Wees duidelijk en open in uw besluitvorming. Een aantal concrete punten. Deze huisvesting kan slechts bedoeld zijn voor eigen werknemers van het tuinbouwbedrijf en geen tijdelijke werknemers die op een andere locatie werkzaam zijn of bij een uitzendbureau. Uit eerdere berichten heb ik begrepen dat er inmiddels ook aanbiedingen worden gedaan in het kader van: komt u bij ons huren, wij maken er toch maar beperkt gebruik van gedurende het gehele jaar.

Achterliggende reden van deze opmerking is dat het, in tegenstelling tot datgene wat de heer Knoppert zegt, heel veel verkeersbewegingen geeft te zien. In ons geval is de ontsluiting van de woonomgeving en het bedrijf van de heer Knoppert, waarmee ik dus de ontsluiting bedoel, ronduit slecht, zeer gevaarlijk en absoluut onacceptabel. Werk in dit kader aan nieuwe oplossingen. U schetst geen verrommeling ter plekke te willen, maar is daar naar uw mening, ook na het bezoek aan de Bloemenlaan, nog geen sprake van? Hoe zijn de sociale invloeden ter plekke? Schenkt u als raad hieraan nu aandacht? Zorg voor een correcte huisvesting, waarmee overigens niet is gezegd dat de heer Knoppert dat niet doet. Hoe gaat u handhaven en wat zijn de ervaringen? Zeker het piekverhaal in personele bezetting levert op sommige momenten toch nog wel heel wat rare gezichten op.
Wilt u dieper ingaan op deze punten? De koffie staat klaar en die is minstens zo goed als hier ten kantore. Mijn/onze boodschap luidt: informeer u terdege, voorkom precedenten en zorg vooral voor duidelijkheid. Betrek het belang van de directe omwonenden bij uw besluitvorming. Ik wens u veel deskundigheid toe.

De voorzitter: Ook deze tekst zal deel uitmaken van de beraadslagingen van de raad van de gemeente Westland over agendapunt 8.

3. VASTSTELLING VAN HET WOORDELIJK VERSLAG VAN 17 EN 18 MAART 2015

De voorzitter: Beide verslagen worden door uw raad vastgesteld.

10.2 AANGEHOUDEN MOTIE LPF WESTLAND INZAKE ZWEMBAD DE HOGE BOMEN

De voorzitter: Aan de orde is agendapunt 10 inzake het zwembad De Hoge Bomen en de moties die hierover zijn ingediend. Ik heb begrepen dat de heer Van Koppen hierop namens de fractie van Westland Verstandig zal ingaan. Het woord is aan hem.

De heer Van Koppen: Voorzitter. Bij de behandeling van de begroting in november 2014 heeft de fractie van LPF Westland een motie ingediend om geld te reserveren voor het onderhoud van het zwembad De Hoge Bomen. Dit onderhoud is noodzakelijk om het zwembad voor een langere periode open te kunnen houden. Vanavond ligt deze aangehouden motie in een iets gewijzigde vorm voor en wordt inmiddels mede ingediend door de fracties Progressief Westland, D66 en Westland Verstandig. Deze aangehouden en gewijzigde motie maakt het mogelijk dat het zwembad De Hoge Bomen voorlopig langer open kan blijven. Dat is iets waarvoor onze fractie al jaren pleit en dat ook heeft uitgesproken. Vorige week is hierover in de commissie al veel gezegd, ook door de heer Peekstok die vanavond heeft ingesproken en vanavond, met zoveel aanwezigen, blijkt weer dat dit precies iets is waaraan de Westlanders grote waarde hechten. Er zijn maar liefst 5000 handtekeningen opgehaald, we hebben een school gezien en we zijn bij 2 dames op hun 85ste verjaardag uitgenodigd. Allemaal voor het behoud van het zwembad De Hoge Bomen. Ook wil ik de Stichting Vrienden van De Hoge Bomen bedanken, die een en ander duidelijk heeft verwoord en ons geïnformeerd heeft over de manier waarop het is overgekomen. Dat er ruim 5000 handtekeningen zijn opgehaald, vindt onze fractie niet vreemd, want het zwembad De Hoge Bomen – het is al eerder gezegd – is een uniek zwembad met een binnen- en een buitenbad en jaarlijks zo'n 180.000 bezoekers. Het is dan ook niet voor niets dat het zwembad De Hoge Bomen vorig jaar is uitgeroepen tot het beste combizwembad van Zuid-Holland. Het zwembad heeft een grote maatschappelijke waarde en behoort tot een belangrijke voorziening binnen onze gemeente. Gezondheid, sportiviteit of sport, ontmoeting, samenkomen en samenzijn en recreatie zijn allemaal dingen die onze fractie, maar ook de gemeente Westland, hoog in het vaandel heeft staan. We hebben onder andere te maken met de 3 decentralisaties en door het college, maar ook door diverse raadsfracties is er al vele malen op gewezen dat dit één van de grootste en belangrijkste decentralisaties ooit is.

Wij willen dat mensen meer op eigen benen staan, op eigen kracht. We willen dat mensen dichtbij huis naar oplossingen zoeken in eigen netwerken. De fractie LPF Westland denkt dat dit nu juist iets is waarvan je kunt zeggen: als je wilt dat mensen langer op eigen benen staan, moet je ervoor zorgen dat hiervoor voorzieningen zijn. Voorzieningen die het mogelijk maken dat mensen bijvoorbeeld langer fit blijven en er op hun 80e of 85e ook nog fit uitzien. Voorzieningen die het ontmoeten van mensen, sociale contacten en samenzijn kunnen bieden en het zwembad is daarvan volgens ons een mooi voorbeeld.
Er komt nog bij dat we hebben gehoord dat de kosten en het saneren van de sloop van het zwembad hoger zullen zijn dan die voor het onderhoud. Zeker als dit het geval is en er nog geen plannen zijn voor die locatie, lijkt sloop of sanering wat ons betreft nu niet aan de orde. De fractie LPF Westland dient samen met de fracties van Progressief Westland, D66 en Westland Verstandig deze gewijzigde motie in. Wij hebben in de verkiezingstijd ook al gezegd en we hebben dat vanavond en ook op de spandoeken kunnen zien, dat men op LPF Westland moet stemmen wil men in De Hoge Bomen blijven zwemmen. Dank u wel voor uw aandacht.
De motie luidt als volgt.

"De raad van de gemeente Westland, in vergadering bijeen op dinsdag 14 april 2015;
overwegende dat:
- er 5000 handtekeningen zijn voor het openhouden van de Hoge Bomen;
- de Hoge Bomen is uitgeroepen tot het beste combizwembad van Zuid-Holland;
- de sloopkosten bijna gelijk zijn aan de investering om het bad te renoveren;
- er nog geen zicht is op de nieuwe ontwikkelingen bij sluiting van De Hoge Bomen;
- het eventuele resultaat van de aanbesteding pas over enkele maanden duidelijk zal zijn;
- de periode tot 1 januari 2016 na een eventueel succesvolle afronding van de aanbesteding mogelijk kort is voor een ondernemer om zich op de overname per 1 januari 2016 voor te bereiden;
- dit ondernemers mogelijk ervan zou kunnen weerhouden aan de aanbesteding deel te nemen;
- een sluitingsdatum per 1 januari 2017 een potentiële ondernemer meer voorbereidingstijd biedt voor het overnemen van het zwembad;

verzoekt het college:
het zwembad 'De Hoge Bomen', ongeacht de uitkomst van de aanbesteding, tot 1 januari 2017 in de huidige vorm open te houden en hiervoor dekking te vinden in de algemene reserve;
bij het niet behalen van het gewenste aanbestedingsresultaat bij de begroting voor 2016 een voorziening te realiseren ten behoeve van het onderhoud of de renovatie en tevens bij de komende begroting rekening te houden met een voorstel voor het alsnog openhouden van het zwembad voor de periode na 1 januari 2017;
en gaat over tot de orde van de dag."
(Motie 1 van de fracties LPF Westland, Progressief Westland, D66 en Westland Verstandig).

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Koppen, voor het indienen van de motie, die hiermee deel uitmaakt van de beraadslagingen. Wie van de medeondertekenaars wenst hierover het woord te voeren? Ik geef het woord aan de heer Ulbe Spaans, fractievoorzitter van Progressief Westland.

De heer Spaans: Voorzitter. Progressief Westland heeft samen met LPF Westland deze motie opgewerkt en wij zijn verheugd dat de motie medeondertekend wordt door de fracties van D66 en Westland Verstandig. Ook de wethouder zijn we dankbaar, omdat hij de raad de gelegenheid heeft gegeven met alternatieven en oplossingen te komen.

Als dat niet was gebeurd, dan zouden wij hier nooit met zoveel mensen en met deze info hebben gestaan. Dat mag ook wel even gezegd worden.
Nogmaals, Progressief Westland heeft samen met LPF Westland deze motie opgewerkt en waarom wij dat hebben gedaan, is simpel. Als je de kosten en de baten naast elkaar legt, dan is geen zinnig mens te overtuigen dat dit bad dicht moet. Maar we hebben vanavond van de insprekers en van de schooljeugd gehoord en ook op de spandoeken kunnen lezen dat in ieder geval 55+'ers een fantastische tijd in het bad doorbrengen. We hebben gezien dat zo'n bad behalve plusjes, minnetjes en euro's onder de streep nadrukkelijk ook een maatschappelijke meerwaarde heeft. Dat is de reden dat Progressief Westland, samen met LPF Westland, deze motie heeft ingediend, medeondertekend en gesteund door D66 en Westland Verstandig. Wij steunen de motie van harte en hopen dat de motie vandaag een meerderheid krijgt, zodat al deze mensen nog heel veel jaren ervan kunnen genieten en hun gezondheid behouden. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Spaans. De volgende spreker is de heer Van Ooijen van de fractie D66.

De heer Van Ooijen: Voorzitter. De bevlogen bijdragen van de collega's, de heren Van Koppen en Spaans, galmen nog na, moet ik zeggen. D66 is blij deze motie mede te mogen indienen en ik moet zeggen dat het memo van de wethouder, waarin op ons verzoek de kosten heel duidelijk zijn gemaakt, ons daarbij over de streep heeft getrokken. Ik denk dat hieruit ook spreekt dat onze inwoners, uit welk dorp ze ook afkomstig zijn, altijd heel begaan zijn met de accommodaties die zij hebben. We hebben het bij de Waterman gezien, bij de Hofboerderij en waarschijnlijk krijgen we het straks bij nog een aantal panden te zien. Ik denk dat we dat bij ons beleid wat we verder met onze accommodaties gaan doen allemaal heel goed in het achterhoofd moeten houden.

De voorzitter: Ik kijk naar de fractie Westland Verstandig, de heer Duijsens.

De heer Duijsens: Mijnheer de voorzitter, leden van de raad, geachte aanwezigen. Het openhouden van het zwembad De Hoge Bomen staat bij Westland Verstandig al heel lang hoog op de agenda. Ik heb het even nagekeken, tot nu toe hebben we het drie keer op de agenda van de raad gebracht. De eerste keer stonden we hierin alleen, de tweede keer hadden we de dankbare steun van LPF Westland, die dit ook als een hot item zag en nu lijkt het breder aan te slaan. Wij krijgen vaak het verwijt veel moties in te dienen, maar het is ook een kwestie van volhouden. Straks hebben we het over de nieuwe gemeentehuizen en dat is al de derde keer. U kunt dus nagaan dat het de vierde keer ook zal aanslaan en dat u daarbij beslist aanwezig moet zijn. In sommige gemeenteraden en -besturen heeft het allemaal tijd en rek nodig voordat men aan het idee went en dat is ook hierbij het geval. Waarom hebben wij dat standpunt ingenomen? De heer Van Koppen heeft het ook al aangegeven, het zwembad De Hoge Bomen verdient beter. Het verdient dat het in stand blijft, omdat het in een grote behoefte voorziet. Dat blijkt ook, want u allen bent hierbij aanwezig en er waren en zijn bevlogen insprekers hier en in de commissievergaderingen. Wat dat betreft denk ik dat we het goed doen. We zouden het als gemeente verkeerd doen door een besluit uit te voeren van de oude politiek van vóór 2010 en dit zwembad te sluiten. Dat is natuurlijk waanzin. Wij hebben de wethouder gevraagd naar de kosten van het sluiten van het bad en wat de bijkomende kosten zijn en dan schrik je je rot. We gaan dan ongeveer € 1.000.000,00 uitgeven, volgens de memo van gisteren iets minder, maar mijn inschatting is dat het met de perceelkosten erbij zelfs boven dit bedrag zal uitkomen. We gaan dan iets vernietigen en dat kost € 1.000.000,00 en daarmee is geen rekening gehouden in de gemeentefinanciën. Met andere woorden: de schulden lopen op en de gemeente wordt € 1.000.000,00 armer. En wat krijgen we daarvoor? Helemaal niets, een gesloten zwembad. Dat moeten we anders doen en vandaar dat wij de motie graag mee hebben ingediend.

Zijn we blij en gelukkig met de motie? Enerzijds wel, anderzijds wat minder. Wij hadden een andere motie voorbereid om dit als een bespreekstuk af te handelen en er enkele varianten in te bouwen van één jaar tot het definitief afzien van sluiting. Dat laatste is natuurlijk het mooiste. Deze motie geeft weliswaar rek om uiteindelijk beter te kunnen nadenken over datgene wat we met De Hoge Bomen willen en dat is politiek op dit moment blijkbaar het meest haalbare. Er definitief een streep door zetten en zeggen door te gaan zit er voorlopig niet in, dus zal er op welk gebied dan ook nog een strijd moeten worden gevoerd. Het is een begin en het geeft in ieder geval ruimte naar 1 januari 2016 en dat is de winst van vanavond. Daar moeten we blij om zijn en dat moeten we huldigen.
Ik geef hiermee aan dat wij onze motie niet in stemming zullen brengen, hoewel die – ik durf dat hier best te zeggen – verder gaat, mooier is gestructureerd en op termijn betere oplossingen biedt. Maar goed, beter deze oplossing dan helemaal niets. Vandaar dat wij graag meegaan met deze motie, in het achterhoofd houdende dat wij er als partij uiteindelijk voor gaan het zwembad definitief open te houden en daar op heel korte termijn duidelijkheid over te krijgen. Aan onzekerheid hebben zowel de gemeente als de gebruikers niets en dat geldt zeker ook voor de toekomstige exploitant. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Ik stel de andere fracties in de gelegenheid op de motie te reageren. Ik kijk naar de heer Keizer, fractievoorzitter van GemeenteBelang Westland.

De heer Keizer: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Leden van de raad en aanwezigen. Allereerst een compliment aan de insprekers en degenen die zich de afgelopen weken hebben ingezet het bad open te houden.
Ik wil graag even terug naar een stukje verleden, waarin deze raad bij meerderheid een besluit nam om het zwembad in Naaldwijk per 1 januari 2016 te sluiten. Met name de fractie van LPF Westland heeft zich van meet af aan tegen een mogelijke sluiting verzet en – ere wie ere toekomt – het is vooral jullie initiatief geweest hierin een kentering te bewerkstelligen. Het lijkt nu alsof iedereen voor het openhouden van het zwembad is en we vergeten wat er in het verleden is gebeurd. Wij steken wat dat aangaat de hand in eigen boezem. Het besluit dat destijds is genomen, werd ingegeven door de financiële en economische positie van die tijd, maar ook het aanwezige zwembadwater in onze gemeente was een reden voor een meerderheid van de raad om te besluiten het zwembad te sluiten. Voorzitter. Onze fractie heeft bij de voorjaarsnota en bij de begroting gevraagd of de kosten van een eventuele sloop al bekend waren, omdat deze niet in de begroting waren terug te vinden. Pas recent, nadat ook andere fracties hiernaar hadden gevraagd, werd duidelijk dat het slopen van het zwembad € 825.000,00 zou gaan kosten. In onze ogen een exorbitant hoog bedrag, maar wel een feit.
Voorliggende motie, mede ingediend door de fracties Progressief Westland, LPF Westland, D66 en Westland Verstandig gaat uit van het openhouden van het bad, ook na het mislukken van een eventuele aanbesteding. Wat we daarbij niet uit het oog moeten verliezen, is dat het nog steeds mogelijk is dat de consequentie van een succesvolle aanbesteding kan zijn dat de zwembadfunctie die we nu kennen dan niet zal terugkomen. Het is zeer wel mogelijk dat de functie van het gebouw anders zal worden, zoals de inrichting van een wellness center. Laten we goed beseffen dat deze motie nog geen garantie is voor het structureel openhouden van het zwembad De Hoge Bomen zoals wij dat nu kennen. Wij horen graag van de indieners van de motie of zij die mening delen en van de wethouder of hij dat namens het college met ons ook van mening is. Ik hoor graag van de wethouder of de raad uiteindelijk al dan niet moet instemmen met het gunnen van een aanbesteding. Als het bad openblijft, waarvoor zich een absolute meerderheid aftekent, dan houdt het volgens mijn fractie niet op bij het alleen beschikbaar stellen van gelden voor de exploitatie en het groot onderhoud. De exploitant moet een reserve voor het onderhoud opbouwen, zodat gemeentelijke investeringen, de basis voor de continuïteit van dit zwembad, zijn geborgd.

Als raad zijn wij bovendien moreel verplicht ervoor te zorgen dat de andere baden, die hun exploitatie voor na 2016 gebaseerd hebben op sluiting van De Hoge Bomen, financieel moeten worden ondersteund. Mijn fractie is van mening dat na het aannemen van deze motie geen gelden – lees financiële bijdragen – mogen worden onttrokken bij andere baden in onze gemeente. Ik vraag de indieners of zij dat ook met ons van mening zijn.
Als in 2016 de aanbesteding van het totale Westlandse zwemwater opnieuw moet plaatsvinden, zullen wij definitief moeten besluiten hoe integraal om te gaan met deze voorzieningen, ook voor Wateringen. Het is een burgerinitiatief, succesvol zonder gemeentelijke bemoeienis of halen we met de eerdere partners het plan Aquarius weer uit de mottenballen? De tijd zal het leren. Als er toezeggingen worden gedaan, willen wij deze motie van harte ondersteunen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Keizer. Het woord is aan de fractievoorzitter van CDA Westland, de heer Vreugdenhil.

De heer Vreugdenhil: Voorzitter. De grootste fractie, maar wat dit punt betreft misschien wel de fractie met de kortste spreektijd. Ik denk dat de heer Keizer uitstekend de geschiedenis van 2010 tot op heden heeft verwoord. De overwegingen die in deze motie worden verwoord, deelt mijn fractie van harte. Wij vinden dat de motie fantastisch aansluit bij datgene wat er in ons verkiezingsprogramma stond en de werkgroep heeft dat ook heel goed bestudeerd, waarvoor hulde. Het CDA heeft iets met zwemwater en heeft ooit zijn stinkende best gedaan voor het zwembad De Waterman in Wateringen. Wij zijn altijd kritisch geweest ten aanzien van de gedachte dat er ergens in het Westland één heel groot zwembad moest komen. Deze motie geeft ruimte aan een wat minder klemmend tijdsbestek wat betreft de aanbesteding. Er wordt dus tijd gewonnen. En misschien zet het straks de nieuwe aanbesteding van de andere baden tegen 2017 in een wat ander perspectief.
Ook mijn fractie is zeer benieuwd naar de reactie van de wethouder en als de wethouder instemmend zal antwoorden op de vragen van de heer Keizer, dan denk ik dat deze motie ook met de steun van CDA Westland aan een meerderheid kan worden geholpen.

De voorzitter: Dank u wel voor uw reactie. De heer Varekamp, fractievoorzitter van VVD Westland heeft het woord.

De heer Varekamp: Voorzitter. Ook mijn fractie heeft uiteraard naar de situatie gekeken en het punt wat hierbij vooral naar voren is gekomen, is het maatschappelijk belang, waarop vanavond al eerder is gewezen. Vanavond is er ook op gewezen dat De Hoge Bomen een bijzonder bad is, het is het enige combibad in onze gemeente en zelfs in de regio. Bovendien zijn de baden uitgelegd naar de omliggende dorpen waar overigens ook een groei plaatsvindt. Er staan natuurlijk wel kosten tegenover. Collega Keizer is hierop al ingegaan en ook wij vinden dat. Wij zijn erg content met de oplossing het bad volgend jaar open te houden, zodat het ruimte en tijd geeft om een definitieve oplossing te kunnen bedenken.

De voorzitter: Dank u wel. Als laatste fractie heeft de ChristenUnie/SGP het woord bij monde van de heer Snijders.

De heer Snijders: Voorzitter. Allereerst nog een compliment aan de insprekers, die keurig hebben verwoord wat hun belangen zijn en waarom het zwembad open moet blijven.
Laten we duidelijk zijn. Ook van de fractie ChristenUnie/SGP mag het zwembad in Naaldwijk de komende tien jaar openblijven, maar er zit wel een grote 'maar' aan. In de meerjarenraming zijn geen exploitatiebedragen opgenomen voor het zwembad De Hoge Bomen. Hoe denkt het college of de raad dit financiële gat te kunnen dichten? Gaan we projecten schrappen of andere bezuinigingen doorvoeren?

Verder zijn wij van mening dat het huidige zwembad er sober uitziet. Willen we dit zwembad voor de toekomst behouden, dan zal het ook grootschalig moeten worden gerenoveerd. We blijven anders met een oud en sober zwembad zitten. Kortom, er zijn nog veel onduidelijkheden.
De fractie VVD Westland heeft het college op 7 april schriftelijke vragen gesteld. Wij zijn van mening dat er breder gekeken zal moeten worden en ook deze vragen zullen beantwoord moeten worden, willen we tot een goede besluitvorming komen. Doen we dat niet, dan blijft het gewoon heel lastig een besluit te nemen. Wij staan hier positief in; maatschappelijk is het van belang dat ook zwembaden open kunnen blijven, maar financieel zien wij toch een addertje onder het gras. Vandaar dat wij toch eerst het antwoord van de wethouder willen afwachten. Kan dit wel of niet financieel gedekt worden en welke marsroute denkt het college voor de komende periode te nemen?
De indieners van de motie wil ik het volgende nog meedelen. Er wordt in de motie gesteld het bad nog een jaar open te houden, maar hoeveel geld is daarmee gemoeid? Praten we dan over die € 300.000,00 en moeten we dan al gaan renoveren of schuiven we dat nog wat naar achter? Kortom, meer duidelijkheid over de vraag hoeveel de motie het komende jaar zal gaan kosten.

De voorzitter: Dank u wel voor uw reactie. Alle fracties hebben gereageerd op de motie. Ik verzoek wethouder El Mokaddem van onder andere Sport namens het college te reageren.

Wethouder El Mokaddem: Voorzitter. Het is altijd een genot om naar volle tribunes te kunnen kijken. En dan zegt men dat politiek niet leeft. Ik denk dat dit vanavond hier in Westland wordt gelogenstraft. We zien dat mensen zich oprecht inspannen en druk maken over zaken die zij belangrijk vinden. Zo'n zwembad roept altijd een discussie op vol met emoties en dat is ook begrijpelijk. We zien dat er van jong tot oud gebruik van wordt gemaakt en we worden geconfronteerd met raadsfracties die zo'n zwembad ook een warm hart toedragen. U bent van mij niet anders gewend dat aan deze kant ook een wethouder zit die zwembaden een warm hart toedraagt. Er werd al aan gerefereerd dat we al eerder een burgerinitiatief een kans hebben gegeven en we zien dat er in zo'n periode een bepaalde dynamiek ontstaat.
Ik had even het gevoel alsof de heer Duijsens zijn handen in onschuld waste en het allemaal vóór zijn tijd is gebeurd. Nee, mijnheer Duijsens, u bent degene die dat besluit mede hebt genomen. Ik zat toen zelf nog in de raad en het waren de fracties Progressief Westland en LPF Westland die toen tegen het besluit hebben gestemd. Dus helemaal correct was het niet wat de heer Duijsens zei.
Er is een aantal vragen aan mij gesteld. De heer Keizer van de fractie GemeenteBelang Westland vraagt of de zwemfunctie hetzelfde blijft na de aanbesteding. Ik kan die vraag bevestigend beantwoorden, want dat is de reden dat die aanbesteding wordt gedaan. Het kan worden gezien als een ultieme poging om het zwembad zonder gemeentelijke bijdrage open te houden. In de commissie heb ik aangegeven dat ik bezig ben met het opstellen van een bestek, waarbij zoveel mogelijk drempels worden weggewerkt om het zo aantrekkelijk mogelijk te maken voor een ondernemer, een initiatief of een burgerinitiatief het bad over te nemen. We kunnen dan denken aan symbolische bedragen van € 1,00 voor de erfpacht van de grond en € 1,00 voor de opstallen. Terecht wordt gesteld dat er een ondernemer kan zijn die er een wellness center van wil maken. Uiteraard wordt in het bestek opgenomen dat een bepaald aantal vierkante meters aan recreatief zwemwater overeind moet blijven; het kan niet zo zijn dat er straks wordt aanbesteed en een ondernemer een wellness center begint met een dompelbadje van 1 m^2. Natuurlijk werkt het zo niet. We zullen ervoor moeten zorgen dat de recreatieve zwemfunctie behouden blijft en dat is ook mijn inzet bij die aanbesteding. Overeind blijft echter dat de aanbesteding zal worden doorgezet met zo aantrekkelijk mogelijke voorwaarden om de zwembadfunctie in De Hoge Bomen in Naaldwijk te behouden.

De vraag is gesteld of de raad zal meebeslissen over een gunning. In de commissie heb ik ook al aangegeven dat wij als college op 12 mei a.s. een besluit nemen over het bestek en daarna doen we dat meteen naar buiten, zodat we de initiatiefnemers de tijd gunnen met een initiatief te komen, dat dan beoordeeld zal worden en er half augustus een voorlopige gunning kan plaatsvinden. Een definitieve gunning, zoals nu voorzien, zal aan de orde zijn in de eerste vergadering van het college in september. Dit is dus een aspect dat bij het college ligt.
De heer Snijders van de fractie ChristenUnie/SGP stelt terecht de vraag hoe dit gedekt zal moeten worden. Ik zie dat in de motie rekening is gehouden met een dekking om het bad in ieder geval een jaar open te houden. Ik kan dat als volgt interpreteren. We doen de aanbesteding en als die succesvol is, vindt de overdracht pas plaats op 1 januari 2017. Dus ongeacht de uitkomst van de aanbesteding blijft het bad een jaar open. Dat betekent dat het bad nog voor minimaal een jaar door de huidige exploitant geëxploiteerd zal worden. We zullen dan de formele opzegging die we hebben gedaan met een jaar moeten corrigeren en waarvoor in ieder geval dekking is. Heeft de aanbesteding niet het gewenste resultaat of er komt helemaal geen initiatiefnemer of de initiatiefnemers die er wel komen kunnen niet voldoen aan het bestek dat er zal liggen, dan roept de motie op het bad gewoon open te houden tot het moment dat we weer alle baden opnieuw gaan aanbesteden. Voor die periode zal nog dekking moeten worden gevonden en persoonlijk zie ik dat als een grote uitdaging. We beschikken niet meer over de financiële mogelijkheden die we jaren geleden hadden, dus ik zou zeggen dat dit niet alleen een opdracht is voor het college, maar de raad ook nu weer de uitdaging zal moeten aangaan met een oplossing te komen voor een besluit dat de raad zelf heeft genomen en daarvoor ook verantwoordelijkheid te dragen. Zo roep ik de raad ook nu op om samen met het college op zoek te gaan naar die dekking. Ik vind dit echt een gezamenlijke opgave.
Voorzitter. Dat zijn mijn antwoorden op de vragen die zijn gesteld.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder. De eerste termijn van het college hebben we hiermee gehad.

De heer Keizer: Voorzitter. Ik heb ook gevraagd hoe de wethouder dat ziet ten opzichte van de gemeentelijke bijdragen aan de andere zwembaden. Ik snap dat je gezamenlijk eenzelfde financiële vertaling naar de begroting moet maken, maar bent u met ons van mening dat we die zekerheid ook aan de andere baden geven en de zekerheid die nu wordt gegeven dat zij nu en in de toekomst niet gaan inleveren?

Wethouder El Mokaddem: Dat kan ik op dit moment niet toezeggen. Als we op 1 januari 2018 de exploitatie van de baden opnieuw gaan aanbesteden, dan kan daar misschien een lager bedrag dan nu uitrollen. Dus ik kan niet toezeggen dat het op hetzelfde niveau zal blijven.

De heer Keizer: U snapt toch wel wat ik bedoel, namelijk dat die mensen gewoon hun exploitatie kunnen blijven voortzetten. Daar gaat het om. Als het met minder kan is dat prachtig, maar het mag niet zo zijn dat de andere baden zich straks in allerlei bochten moeten wringen om open te kunnen blijven. Evenals we vanavond besluiten voor zwembad De Hoge Bomen om dezelfde faciliteiten te kunnen blijven bieden voor de inwoners van deze kernen moeten zij dat ook kunnen blijven doen. Die toezegging wil ik van de wethouder, omdat de motie anders moet worden aangevuld.

Wethouder El Mokaddem: Daarom zet ik het ook zo neer. Ik lok op deze manier een reactie uit van de heer Keizer, want het moet duidelijk zijn zodat we straks niet allerlei discussie moeten voeren. Als dat uw interpretatie is en de huidige baden, zoals zwembad De Boetzelaer, op dezelfde manier kunnen doorgaan, dan zeg ik daarvoor te staan en dat daarover met hen ook afspraken zijn gemaakt. Het is goed dat met elkaar te overwegen.

De heer Snijders: Voorzitter. Ik hoor de wethouder praten over algemene reserves. In het verleden is wel eens gesproken over een positief rekeningresultaat en dat is voor ons toch wel een groot verschil. Hoe ziet de wethouder dat? Algemene reserve of positief rekeningresultaat 2014?

Wethouder El Mokaddem: Het is niet mogelijk om een rekeningresultaat 2014 naar een volgend jaar over te hevelen. De techniek is dat het dan vrijvalt naar de algemene reserve en daaruit geput zal moeten worden om deze motie te dekken. Zo heb ik dat in ieder geval geïnterpreteerd.

De voorzitter: De tweede termijn van de raad is aan de orde.

De heer Van Koppen: Voorzitter. Ik heb het goed gehoord van de wethouder. Hij geeft de handschoen weer terug aan de raad, ook voor de periode daarna. Hij wijst terecht op dat bestek en dat daarin niet 1 m^2 water zal komen te staan. Wij willen als raad en als fractie wel graag weten wat daar dan wel in komt te staan en het liefst zo snel mogelijk, omdat we dan misschien nog kunnen sturen en echt kunnen kijken hoe we het bad in de toekomst open kunnen houden. Dus ons verzoek aan de wethouder en het college is het bestek en een mogelijke aanbesteding zo snel mogelijk aan ons te doen toekomen.

De heer Spaans: Voorzitter. Duidelijk twee belangrijke punten voor onze fractie gemarkeerd. In het bestek komt te staan dat er zwemwater blijft en dat het geen pierebadje wordt waarin men zijn grote teen kan stoppen. Dat mag niet gebeuren; het moet gewoon zwemwater blijven, want daar heeft ook de jeugd recht op. Verder mogen de andere zwembaden in het Westland er niet de dupe van worden dat wij besluiten dit bad in de lucht houden. Deze punten zijn duidelijk gemarkeerd en toegezegd. Wij zullen de wethouder daar ook aan houden. Wij nemen graag de handschoen op om er samen met het college voor te zorgen dat dit bad behouden blijft voor de toekomst.

De heer Van Ooijen: Voorzitter. Ik dank de wethouder voor de toezegging dat het geen wellness center wordt. De heer Keizer heeft nog gevraagd of de andere baden dezelfde garantie zouden moeten krijgen. Mijn fractie vindt van wel en daarbij maken wij geen onderscheid tussen baden die nog van de gemeente zijn en baden die inmiddels door een burgerinitiatief worden geleid.

De heer Duijsens: Voorzitter. Ik denk dat er op een aantal punten wat ruis is bij de wethouder. Het besluit van één zwembad is wel degelijk voor 19 maart 2010 genomen. De wethouder kan ons verwijten dat we één keer met een begroting hebben ingestemd waarin de sluiting werd aangegeven, maar de laatste keer waren we ook de enigen die deels om die reden tegenstemden. Dus wat dat betreft is het 1-1 op het gebied van begrotingen.
Mijn tweede punt is het eerste zinnetje van de motie. Ik wil dat even goed doorlopen, zodat we precies weten waarover we het hebben en waar we straks heen zwemmen. Er staat: "Het zwembad De Hoge Bomen, ongeacht de uitkomst van de aanbesteding, tot 1 januari 2017 in de huidige vorm open te houden en daarvoor dekking te vinden in de algemene reserve." Dus wat er ook gebeurt bij de aanbesteding de garantie tot 1 januari 2017. Die dekking kan ik u zo geven. Als u bij de gemeentelijke huisvesting kijkt, is daarvoor bij de begroting € 1.900.000,00 opgenomen, terwijl de bestaande locaties, waaronder dit paleis, € 1.500.000,00 kost. Het staat inmiddels vast in een brief van het college en wat is nog zekerder dan een brief van het college met daaronder een handtekening van de gemeentesecretaris en de burgemeester? Er is dus sprake van een verschil van € 400.000,00 in 2016 en waarschijnlijk ook nog in 2017.

Gebruikt u dat geld voor De Hoge Bomen en dan zijn we allemaal happy en blijf daar vooral het geld voor gebruiken tot in de eeuwigheid van dagen. Dan zijn we nog gelukkiger. Dus de dekking is er. Het bedrag van € 1.900.000,00 zweeft ergens tussen de begroting. Ik heb me in het weekend suf gezocht waar het verschil blijft, maar ik moet eerlijkheidshalve zeggen dat ik het niet kan zien. Er staat wel een bedrag van € 1.900.000,00 op de begroting als je alles bij elkaar optelt en we hebben dat bedrag ervoor nodig. Dus dan kun je dat daar heel makkelijk van betalen en waarschijnlijk kun je daarvan ook nog twee zwembaden onderhouden. Daarmee is ook het probleem van de heer Keizer opgelost, want die krijgen dan meer in plaats van minder in dit voorstel.
Verder staat er: "Bij het niet behalen van het gewenste aanbestedingsresultaat bij de begroting voor 2016 een voorziening te realiseren ten behoeve van onderhoud/renovatie." Dat is een opdracht en dat zal dan ook nog dit jaar in de begroting moeten worden opgenomen. Wij zullen daarin meedenken hoe dat op te lossen. Maar 2017 staat in ieder geval vast en als dat goed geregeld is met de aanbesteding, zal de rest ook goed komen. Is dat niet het geval, dan zal er in dat kader met Optisport of met een andere exploitant gesproken moeten worden hoe het verder moet. Dat is de inzet van de motie en daarvoor moeten we de euro's zien te vinden voor tientallen jaren.

De heer Keizer: Voorzitter. Het is een helder antwoord van het college. Met de gemaakte opmerkingen in eerste termijn zullen wij deze motie graag steunen.

De voorzitter: Akkoord.

De heer Vreugdenhil: Voorzitter. Ik houd de vergadering nog even in spanning en wil eerst de jongens en meisjes iets uitleggen. Toen ik nog directeur van een school was en er was zo'n activiteit als nu, dan zei ik altijd: jullie hebben het eerste uur morgen vrij. Nu ga ik de heer Van der Sman uitnodigen om dat over te nemen; er is ook een docent bij. Volgens mij moeten we dat gewoon regelen: het eerste uur morgen gewoon vrij en dan heb je tijd om je huiswerk te maken.

De voorzitter: Maar daarover gaat u hier niet.

De heer Vreugdenhil: Dat weet ik. Maar we gaan er wat mij betreft wel een eind aan maken. Met de gemaakte toezeggingen van de wethouder is het ons helemaal duidelijk geworden. De fractie van CDA Westland zal deze motie ook ondersteunen.

De heer Varekamp: Voorzitter. Zoals de heer Snijders ook al aangaf, kijken wij in het volste vertrouwen uit naar de beantwoording van onze artikel 26-vragen voor het maken van een gewogen afweging na dit jaar. Ook onze fractie zal deze motie steunen.

De heer Snijders: Voorzitter. De heer Duijsens heeft aangegeven dat we voldoende geld hebben en ergens anders kunnen bezuinigen. Dus met het bedrag van € 400.000,00 dat we misschien extra nodig hebben neemt onze schuld niet toe. Ik kijk even naar de heer Duijsens. Is dat correct?

De heer Duijsens: Ik vrees dat alles wat deze gemeente uitgeeft schuldverhogend is.

De heer Snijders: Toch wel. Daar zit natuurlijk een beetje de pijn. Ik denk dat je ook met dit soort voorstellen of het indienen van dit soort moties heel duidelijk die bedragen moet noemen, zodat er geen misverstand kan ontstaan of het € 200.000,00, € 300.000,00 of € 400.000,00 is. Dus mijn vraag is: kan het nog aangevuld worden?
Het eerste gestelde in de motie om nog een jaar door te gaan kunnen wij ondersteunen, omdat de tijd te kort is om op korte termijn besluiten te kunnen nemen.

Het tweede gedeelte dat het wat anders moet en hoe we dat gaan doen gaat ons erg ver en is ons niet helder. We hebben heel duidelijk aangegeven dat het tot nu toe nog een oud en sober bad is. Dus dan zul je dat moeten opknappen of een heel goede huurder moeten vinden. Het eerste gedeelte van de motie willen wij dus wel ondersteunen, maar het tweede gedeelte gaat ons te ver en kunnen we nog niet overzien.

De voorzitter: De wethouder heeft het woord voor zijn bijdrage in tweede termijn, waarna we kunnen overgaan tot besluitvorming.

Wethouder El Mokaddem: Voorzitter. Ik constateer dat er een unanieme meerderheid is voor deze motie, dus ik wens alle zwemmers van De Hoge Bomen nog heel veel zwemplezier toe.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder. Ik ga over tot besluitvorming en breng de motie in stemming. Voor de motie stemmen alle leden van de gemeenteraad van Westland, waarmee de motie met algemene stemmen is aanvaard.
Ik schors de vergadering even om iedereen in de gelegenheid te stellen bij te komen.

Schorsing.

De voorzitter: Ik heropen de vergadering.

4. VRAGEN EX ARTIKEL 26

De heer Duijsens: Voorzitter. De vraag onder K over arbeidsmigranten graag naar de commissie Ruimte. We hebben afgesproken dat we hierna schriftelijk zullen aangeven waarom.

De voorzitter: Akkoord.

5A. VASTSTELLING LIJST INGEKOMEN STUKKEN (LIS)

De heer Van Veen: Voorzitter. Ingekomen stuk onder nummer 30, schrijven bewoners Hoflaan inzake nieuwbouw Eben Haezerschool, willen wij graag in de commissie MO aan de orde stellen.

Mevrouw Vermeer-de Smit: Voorzitter. De ingekomen stukken onder de nummers 24 en 29 willen wij graag in de commissie MO behandelen. Ingekomen stuk onder nummer 22 staat volgens mij bij de commissie EFO op de agenda en niet bij de commissie Ruimte zoals hier vermeld.

De voorzitter: Akkoord. Die gaan dan naar respectievelijk de commissie MO en EFO of Ruimte. We zullen dat nog checken.

De heer Van der Meer: Voorzitter. Als ik het mij goed herinner, hebben we op voorstel van de heer Keizer in het presidium afgesproken alle ingekomen stukken sowieso in die commissies te laten behandelen die er nu achter staan en die aldaar te bespreken. Het is dan niet meer nodig hier elke raadsvergadering alle stukken op te lezen.

De voorzitter: Het is mooi elkaar hieraan te herinneren. Ik dacht dat dit bij de nieuwe werkwijze zou worden meegenomen, maar dat voeren we nu al in. Dus alle stukken waarachter een commissie wordt genoemd, gaan ook naar de desbetreffende commissie, waarna de commissie zelf kan beslissen wat zij ermee doet. Akkoord.

5B. VASTSTELLING LIJST INGEKOMEN ZIENSWIJZEN (LIZ)

Geen opmerkingen.

5C. VASTSTELLING LIJST VERTROUWELIJKE STUKKEN

Geen opmerkingen.

5D. MEDEDELINGEN

De voorzitter: Ik verzoek alle leden van de raad te gaan staan, want ik heb een in memoriam. Ik vond het passend dit niet aan het begin van de raadsvergadering te doen, maar nu.
We hebben de mededeling gekregen dat de heer Piet Vromans, oud-raadslid van de voormalige gemeente Wateringen, op vrijdag 20 februari jl. op 87-jarige leeftijd is overleden. Hiervan hebben wij in stilte en met gevoelens van verdriet kennisgenomen. De heer Vromans is 4 jaar actief geweest voor de gemeente Naaldwijk; de heer Vromans is raadslid geweest in de gemeente Naaldwijk in de periode september 1978 tot en met augustus 1982 namens het CDA Westland. Gedurende deze periode was er een moeizame oprichting van het CDA. Het proces van samensmelten van partijen tot en het vormgeven aan het huidige CDA, met name in de gemeente Naaldwijk, waar alle partijen, maar vooral de KVP, zeer grote invloed had, verliep moeizaam. Voor de gemeente Naaldwijk heeft de heer Vromans in dit proces veel energie gestoken. Hij was lid van de Hervormde Gemeente De Kandelaar en lid van de CHU. En de stemming werd destijds zo gearrangeerd dat de heer Vromans geacht werd zijn vakantie in de Verenigde Staten af te breken. Op het laatste moment is dat echter niet gebeurd. In zijn raadsperiode heeft de heer Vromans het toen nog nieuwe gemeentehuis even getest, waarbij hij dwars door een glazen deur heen liep. Een opzienbarend incident, waaraan hij echter veel vriendschappen voor later heeft overgehouden.
De heer Vromans stond bekend als een buitengewoon integer man. Mede vanwege zijn verblijf als militair in Indonesië had hij een wereldse blik, een zeer brede visie op het leven. Bij oordeelsvorming was hij enerzijds bedachtzaam en voorzichtig, anderzijds verrassend, avontuurlijk en vooruitstrevend, zo heb ik zelf mogen ervaren. Het eerlijk voor een mening uitkomen wordt in de politiek niet altijd als diplomatiek ervaren. Als de heer Vromans het ergens niet mee eens was, dan gaf hij zeker zijn mening. Hij kon geen onrecht verdragen. De politiek viel hem soms zwaar wanneer het in zijn beleving in een bepaalde zaak meer ging om de macht dan de casus op zich. En na vier jaar politiek ging hij daarna toch liever iets meer op de achtergrond opereren.
De heer Vromans was ook in zijn beroep als tuinder een eerlijke, betrouwbare en harde werker. Naast zijn beroep oefende de heer Vromans altijd wel de een of andere maatschappelijke functie uit, zoals secretaris van de tuinbouworganisatie CBTB. Ook was hij jarenlang lid van Het Havenbedrijf.
Wij zullen de heer Vromans blijven herinneren als een zeer betrokken en gewaardeerd raadslid met een brede wereldse visie op het leven. Uit respect voor de heer Vromans vraag ik u een minuut stilte in acht te nemen.

Gedurende een minuut wordt stilte in acht genomen.

De voorzitter: Ik meld nog dat de heer Witkamp afwezig is.

5E. VRAGENRONDE

De voorzitter: Gezien de belangrijke agendapunten die nog op de agenda staan, heb ik overleg gepleegd met de indieners, omdat er volgende week ook commissievergaderingen zijn.

Met name de vragen van de heer Duijsens over de jaarrekening van deelnemingen zullen als agendapunt worden behandeld in de commissie EFO. Het tweede element met betrekking tot de asbest, waarbij het vooral gaat om de vraag wanneer er wel en wanneer er geen sprake van geheimhouding is en de spelregels die daarbij horen, te behandelen in het presidium, omdat er volgende week geen vergadering van de commissie Bestuur is. Dank u wel, mijnheer Duijsens, dat u daarmee instemt.
Dat betekent dat we nog één vraag over hebben en die heeft betrekking op de brand van afgelopen zaterdag bij het paviljoen Jamm Beach, waarvan we allemaal zeer onder de indruk zijn. We hebben in ieder geval aan de desbetreffende eigenaar en de mensen daaromheen onze sympathie laten blijken. Ik heb er begrip voor dat deze vraag een zekere actualiteit en spoedeisendheid heeft. We hadden dit anders in de commissie Bestuur aan de orde kunnen stellen, maar die vergadert niet. Wethouder Ouwendijk is al aangeschoven, zodat de fractievoorzitter van GemeenteBelang Westland hierover het woord kan voeren. De heer Keizer heeft het woord.

De heer Keizer: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Aan dit zonnige weekend zit een rauwe rand. Afgelopen zaterdag heeft er een verschrikkelijke brand plaatsgevonden op het strand bij Ter Heijde, waarbij het strandpaviljoen Jamm verloren is gegaan. De ondernemer zag zijn levenswerk binnen enkele uren verdwijnen. Eerder werd er bij de andere strandopgang aan de strandweg ook al geprobeerd om strandpaviljoen Zomer en Zo aan te steken. Ook dat paviljoen liep flinke schade op. Tijdens een bezoek afgelopen zondag aan het strand hebben de eigenaren van beide strandtenten bevestigd dat de branden zijn aangestoken. De schrik bij de ondernemers, maar ook bij de andere ondernemers en inwoners direct achter het duin, zit er goed in. Het opsporen van de daders zal uiterst moeilijk worden. GBW ziet preventieve en reactieve mogelijkheden. Preventief denken wij dat extra surveillance van de politie, alsmede van de buurtpreventie, effectief kan zijn. Zou u hierover met de politie en de buurtpreventie in gesprek kunnen gaan? Reactief denken wij aan cameratoezicht. Zou u zo spoedig mogelijk bij de strandtentopgangen mobiele camera's willen laten plaatsen om zo de pakkans op de vandalen te kunnen vergroten?
Ik wil er nog iets aan toevoegen. Op enkele mediasites zag ik staan dat wij vragen gingen stellen vanuit vriendjespolitiek, omdat de heer Otto voorheen deel uitmaakte van onze fractie. Dat is natuurlijk absoluut niet het geval. Wij vinden het verschrikkelijk wat daar is gebeurd en dat geldt ook voor de andere ondernemingen waar schade heeft plaatsgevonden. Wij hopen dat dit zal worden opgepakt en wij voelen ons hierin in ieder geval gesteund door de voorzitter van de strandtentexploitanten die ook al een oproep heeft gedaan via Hart van Nederland. Dank u wel.

Wethouder Ouwendijk: Voorzitter. Het college was ook geschokt door de brand van afgelopen zaterdagmorgen in Ter Heijde en de gevolgen daarvan. Op de vraag van GemeenteBelang of de burgemeester in gesprek wil gaan met politie en buurtpreventie over extra surveillance kan ik het volgende zeggen. Uiteraard is de burgemeester bereid in gesprek te gaan met politie en buurtpreventie en ikzelf zal in gesprek gaan met de ondernemers om te bezien welke maatregelen daar passend zijn.
De tweede vraag gaat over het plaatsen van mobiele camera's. De politie is hiertoe bevoegd en geeft aan dat camera's in het belang van de opsporing momenteel niet worden geplaatst. Er zijn nog geen aanknopingspunten in het onderzoek die de inzet hiervan nuttig en noodzakelijk maken. De gemeente is bevoegd camera's te plaatsen voor het handhaven van de openbare orde. Het moet evenredig zijn in relatie tot het doel, proportioneel, en er mag geen minder ingrijpende maatregel zijn die nog onbeproefd is om hetzelfde doel te bereiken, zogenaamde subsidiariteit. Ondernemers kunnen zelf ook camera's ophangen ter bescherming van eigendommen en een aantal ondernemers heeft dat inmiddels ook al gedaan.

Een minder ingrijpende maatregel waaraan men kan denken, is het door GemeenteBelang Westland eerder genoemde extra surveilleren door politie. De burgemeester zal zich daar sterk voor maken.

De heer Keizer: Voorzitter. Ik begrijp dat het onderzoek nog niet is afgerond, maar als er meer informatie is, verzoek ik u dat met ons te delen, zoals u dat onlangs ook in de commissie Bestuur hebt gedaan. Wij willen dan graag de discussie hierover opnieuw aangaan.

De voorzitter: Heel goed. Laten we met zijn allen de ondernemer van harte sterkte toewensen. Ik hoop dat hij snel een oplossing vindt, zodat we Jamm Beach weer aan het strand kunnen vinden.

HAMERSTUKKEN

6. RAADSVOORSTEL INZAKE VASTSTELLING EN INTREKKING VAN DE VERORDENINGEN VANWEGE INVOERING PARTICIPATIEWET

De voorzitter: Het voorstel is door uw raad vastgesteld.

BESPREEKSTUKKEN

7. RAADSVOORSTEL INZAKE BESCHIKBAAR STELLEN KREDIET NIEUW GEMEENTEHUIS

De voorzitter: Ik heb begrepen dat over dit voorstel in de commissie goed en langdurig is gesproken en ik ga er dan ook van uit dat dit punt vanavond een zodanige behandeling zal krijgen die daarmee rekening houdt.

De heer Van der Stee: Voorzitter. Toen in de commissie de agendering van dit voorstel aan de orde was of het een hamerstuk of een bespreekstuk was, was de uitkomst dat een stemverklaring wel een beetje lang zou worden en we het maar als een bespreekstuk moesten agenderen. Ik zal het kort houden, maar het zijn toch nog twee paginaatjes die ik zal voorlezen.
Wat we nu bespreken is het krediet voor wat het college ook wel noemt 'the next best solution', het hoogst haalbare. Zoals bekend is LPF Westland altijd en nog steeds voorstander van één gemeentehuis aan de Verdilaan, dat gewoon € 6.000.000,00 goedkoper zou zijn geweest. En in het vorige plan zou Naaldwijk zelfs een parkeergarage en een park krijgen. Maar ja, we bespreken vanavond helaas niet het krediet voor het maken van een visie voor het centrum van Naaldwijk. En de visie van Kandahar en andere ligt al jaren in de kast onder het stof of gezien de slechte staat van de gemeentehuizen is die visie misschien al aan het verteren. Betekent dit dat het college na het besluit van vanavond over dit krediet ook weer snel gaat starten met het maken van een visie voor het centrum van Naaldwijk? Of wordt het jarenlang een lege rommelige plek in het centrum met een vervallen gebouw of een kale plek zoals al op meerdere plekken in het centrum is te zien?
Het gevraagde krediet is nu gebaseerd op de DBFMO-formule. Voor de kijkers thuis – misschien zijn ze er nog – design, build, finance, maintain and operate. Bij vorige discussies heeft onze collega, de heer John Witkamp, duidelijk onze overwegingen en bezwaren tegen de DBFMO-formule naar voren gebracht. In één van zijn laatste vergaderingen heeft hij het college zelfs gevraagd kritisch te kijken of het niet verstandiger zou zijn om 'finance' en 'operate' niet te doen. En onze burgemeester gaf destijds inderdaad aan dat dat onderdeel, die twee dus, nog goed zou worden onderzocht.

Wij zien helaas niet in de stukken dat de andere opties goedkoper hadden kunnen zijn. Er is slechts sprake van een korte motivatie zonder berekening. Wij vinden dat dit een gemiste kans is.
Wij denken nog steeds dat het goedkoper zou zijn het gehele project zelf te financieren, zeker gezien de huidige lage rente. En voor de 'operate', de facilitaire diensten, zijn de afspraken voor 25 jaar wel heel erg lang. Als we kijken naar alle veranderingen die in de afgelopen 25 jaar hebben plaatsgevonden, dan weten we ook dat de komende 25 jaar het nodige nog zal veranderen en misschien nog wel sneller. Waarom dan ook voor die facilitaire afspraken zo lang de boel vastleggen?
Het college geeft in de commissie aan dat er tussentijds wel evaluatie en bijstelling kan plaatsvinden, maar wij krijgen natuurlijk wel de rekening als we de afspraken willen wijzigen. Wij zijn dan ook benieuwd hoe de lasten worden verdeeld als straks het ambtenarengebouw door reorganisaties, bovengemeentelijke samenwerking en herindelingen half leeg komt te staan. Westland betaalt dan volgens ons straks gewoon het volle pond.
Verder nog een kritische kanttekening ten aanzien van de dekking bij punt d. De bestemmingsreserve nieuwbouw gemeentehuis wordt jaarlijks ingezet ter gedeeltelijke dekking van de exploitatielasten. Daarnaast worden de vrijvallende exploitatielasten van de huidige gemeentehuizen ingezet als dekking. Volgens ons zit daarin toch een stuk risico. Deze vrijvallende exploitatielasten kunnen nog niet worden ingezet, omdat de verkoop of de nieuwe bestemming nog niet is gelukt. Kijk maar naar onze buurgemeente Rijswijk die het pand niet verkocht kreeg, er geen andere bestemming voor kon vinden en het pand nu maar weer in gebruik heeft genomen. Zo zijn er in het land nog meer voorbeelden van stagnerende verkoop, want overal worden overbodige panden vanwege reorganisaties te koop aangeboden. Veel gemeentelijk vastgoed, oude kantoren, banken, politiebureaus en brandweerkazernes. Het antwoord in de commissie was dat men verwacht de oude gemeentehuizen snel te kunnen verkopen. Oké, maar bij het vorige plan moesten de gemeentehuizen nog ruim € 12.000.000,00 opleveren. En nu, als ik de antwoorden van het college zie, is het college blij als we de boekwaarde, € 2.500.000,00, kunnen terughalen. We kunnen dan wel zeggen dat we de exploitatielasten, de nutslasten gaan regelen, maar die mindere opbrengst van € 10.000,000,00 doet gewoon zeer. Het heeft niet direct gevolgen voor de exploitatielasten van dit krediet in het kader van het gemeentehuis, maar natuurlijk wel op onze totale begroting. Het college gaf in het verleden aan dat in januari 2016 de deuren open zouden gaan. Inmiddels praten we over een vertraging van anderhalf jaar, dus medio 2017. Het zal vast nog wel wat later worden.
Voorzitter. We weten dat er een besluit moet worden genomen over twee gemeentehuizen en dat er een meerderheid is voor dit krediet, maar het zal duidelijk zijn dat onze fractie dit kredietvoorstel voor twee gemeentehuizen niet zal steunen. Wij wachten met veel belangstelling het aanbestedingstraject af. We hebben nog wel een vraagje. Van de drie overgebleven kandidaten is er al een afgevallen. Wat doet het college als zich nog een kandidaat terugtrekt?

De heer Snijders: Voorzitter. Wat de fractie ChristenUnie-SGP betreft wordt er met de bouw van een nieuw gemeentehuis voor onze gemeente zo snel mogelijk gestart. Onze verwachting was dan ook dat, conform het raadsbesluit van 30 oktober 2013, in december 2014 de aannemers een prijsaanbieding hadden gedaan; we daarna zouden kunnen overgaan tot het vaststellen van het definitieve krediet en vervolgens tot gunning van de bouw van de gemeentehuizen. Helaas, de tijd gaat snel, maar de aanbesteding heeft een forse stagnatie van minimaal een half jaar opgelopen. Jammer. De ambtenaren wachten al zo lang op een nieuw gebouw.
Voorzitter. Nu de kern van dit raadsvoorstel, het definitief beschikbaar stellen van een krediet van € 20.700.000,00 ten behoeve van de bouw van twee nieuwe gemeentehuizen en de daarbij behorende exploitatielasten van maximaal € 3.700.000,00 per jaar. Dit gaat ons te snel.

In de raadsvergadering van 30 oktober 2013 is de fractie ChristenUnie-SGP akkoord gegaan met het in principe beschikbaar stellen van een krediet van maximaal € 20.700.000,00 ten behoeve van de bouw van de gemeentehuizen en € 3.700.000,00 voor de exploitatie. Voor onze fractie is dat nog steeds het uitgangspunt. De besluitvorming in de raadsvergaderingen van 18 en 19 december 2012, te weten een representatief Westlands publieks- en bestuurscentrum te realiseren op de voormalige Rabobank-locatie aan de Verdilaan en een sober, maar doelmatig kantoorgebouw aan de Tiendweg voor 550 medewerkers. In de raadsvergadering van 30 oktober 2013 zijn duidelijke spelregels afgesproken. Wij begrijpen dan ook niet dat het college van burgemeester en wethouder de spelregels wil wijzigen. Waar is het college bang voor? In de betreffende raadsvergadering heeft de burgemeester duidelijk aangegeven dat hij niet eerder naar de raad voor een definitieve besluitvorming zou terugkomen dan na de aanbesteding van het gemeentehuis. Duidelijke woorden van de burgemeester. Het besluit van de raad van 30 oktober is nog steeds ons uitgangspunt. Het voorliggende voorstel om per heden het definitieve krediet beschikbaar te stellen ondersteunen wij dan ook niet. In de notitie van Van Doorne van 8 december 2014 wordt het college dringend geadviseerd de gemeenteraad te verzoeken om voor het versturen van de uitnodigingen tot het doen van definitieve inschrijvingen de gemeenteraad het krediet definitief te laten vaststellen. Diverse keren wordt er in deze notitie melding gemaakt dat de kans bestaat dat de gemeenteraad niet instemt met het vrijgeven van het gevraagde budget. Waar komt deze opmerking of suggestie vandaan? In de raad van 30 oktober 2013 zijn toch duidelijke spelregels genoemd en wij mogen er toch van uitgaan dat de fracties die toen voor het principebesluit hebben gestemd dit ook zullen doen als het definitieve kredietvoorstel medio oktober 2015 in de raad zal worden behandeld. Uiteraard binnen de toen gestelde grenzen.
Voorzitter. Het project is aanbesteed in een vorm van een DBFMO-constructie. De vorige spreker heeft het al uitgelegd: ontwerpen, bouwen, financieren, onderhoud en operationeel. Op korte termijn zal de uitnodiging uitgaan tot inschrijving. In het raadsvoorstel van 30 oktober 2013 stond in de planning dat dit eind oktober 2014 zou gebeuren. We hebben nu een vertraging van zes maanden. En als dat zo doorgaat, dan hebben we medio 2017 nog geen goede huisvesting voor onze ambtenaren. Wij betreuren dat ten zeerste. We willen het college dan ook verzoeken druk op de ketel te houden, omdat de planning anders nog meer uitloopt. Of hebben we achteraf toch een verkeerde vorm van aanbesteden gekozen? De fractie van LPF Westland wees er al op. Hadden we het niet gewoon traditioneel moeten aanbesteden? Een ontwerp maken, vervolgens aanbesteden en dan laten bouwen. Misschien zou dat veel sneller zijn geweest.
Laten we duidelijk zijn. De fractie ChristenUnie/SGP wil geen discussie meer voeren over nut en noodzaak van een nieuw gemeentehuis op één of twee locaties. Dit besluit is eind 2012 genomen. We willen wel de vinger aan de pols blijven houden, zodat we niet worden verrast met kostenoverschrijdingen of uitloop van de planning. Medio 2017 moeten de twee gemeentehuizen er staan. Verder houden wij ons aan de spelregels die in het raadsbesluit van 30 oktober 2013 zijn vastgelegd en gaan wij er dan ook niet mee akkoord vanavond het krediet ter beschikking te stellen.

De heer Duijsens: Voorzitter. Onze fractie heeft in ieder geval onze mensen afgeraden vanavond hier aanwezig te zijn om in te spreken. Het verloop van de commissievergadering was dermate bedroevend en anders dan u in uw voorwoord aangaf. Er valt vanavond op dit onderwerp dan ook weinig van het college en de raad te verwachten. Het is de derde keer dat we hierover spreken en de volgende keer hoeven we dus niet meer te zeggen wat we vanavond hebben gezegd.
In de vergadering van de commissie had de wethouder, op de tribune gesteund door welgeteld 21 medewerkers, deels dure externen, door mijzelf geteld, blijkbaar vooraf al bepaald geen vragen te beantwoorden. In zijn ogen was het een formaliteit en alleen maar een herbevestiging van datgene wat we in oktober 2013 al hadden beslist.

Pas na veel aandringen en zure woorden van deze kant kwamen er enige antwoorden, maar lang niet op alle vragen. Wat opvalt is dat ook nu weer, evenals in december 2012 en oktober 2013, wordt gezegd en het beeld gecreëerd dat dit de allerlaatste keer zal zijn en het nu definitief echt doorgaat. Evenals in 2012 en 2013 is dat ook na vanavond zeker niet het geval. Ook het vreemde, emotionele betoog van de gemeentesecretaris in de vergadering van de commissie heeft, in ieder geval bij ons, niet bijgedragen aan een reële en nuchtere blik op dit onderwerp.
Toch nog even een korte terugblik en dan ga ik in op de financiële onderbouwing. Ik zal proberen zo weinig mogelijk oude koeien uit de sloot te halen. Vanaf 2004 is politiek Westland doende een nieuw gemeentehuis te creëren en dat ging niet van een leien dakje. Na een check in 2010, waarbij de plannen werden ingetrokken, is daarna een nieuwe poging gewaagd. Het is een klucht, bestaande uit diverse bedrijven, en vanavond is het zoveelste bedrijf en nog lang niet het laatste, in ieder geval niet wat onze fractie betreft. Ineens moet het principebesluit worden omgezet in een definitief besluit. Al tien jaar lang wil de politiek Westland een nieuw gemeentehuis, terwijl de wereld om ons heen drastisch is veranderd en een geheel nieuwe kijk is ontstaan op een kantoor- of gemeentehuisfunctie. Dat wordt allemaal volledig over het hoofd gezien en men gaat gewoon op de oude voet verder. Ook sedert 2012, toen dit gekke plan van twee nieuwe gemeentehuizen door de raad werd besloten, is de wereld veranderd en niet ten gunste van het idee om nieuwe gemeentehuizen te bouwen. De raad legt dit alles gewoon naast zich neer, omdat men nu eenmaal een nieuw gemeentehuis wil. Dat het dan niet één gemeentehuis wordt, maar twee en een vierde van de ambtenaren wordt gehuisvest in het ene en drie vierde in het andere, is dan ineens niet belangrijk meer. Centrale huisvesting noemen ze dat! Ja, ja. De burgemeester zou dat bij de nieuwjaarsbijeenkomst 'zeiken en zeuren' hebben genoemd, maar toch is het voor onze fractie belangrijk om dit naar voren te brengen. In mijn betoog zal ik proberen de raad en het college nog een keer de spiegel voor te houden dat deze plannen, zeker in deze tijd, onzinnig zijn en niet door zouden moeten gaan als de nuchtere Westlandse boerenstand zijn werk zou gaan doen. Dus niet aan hobbelen achter bestuurders die gemeentehuizen gebruiken voor een kroon op hun werk, maar gewoon om je heen kijken naar de financiële situatie van Westland, de oplopende schulden, de voor de inwoners en het verenigingsleven harde bezuinigingsmaatregelen die nog steeds doorgaan, de problemen in de zorg en de moeite die de gemeente heeft om het normale voorzieningenniveau op peil te houden in de kernen. De twee gemeentehuizen vormen het treffende voorbeeld van het niet luisteren naar burgers. Krampachtig houden de traditionele partijen vast aan de vertegenwoordigende democratie, waarbij de burgers monddood toezien hoe een college en een meerderheid van de gemeenteraad zitten te blunderen. Dit is geen zin van mijzelf, maar van de heer Witkamp, die dit ooit ook in dit verband heeft aangegeven. Als hij thuis kijkt, dan zal die zin hem, naar ik hoop, goed doen.
Een referendumverordening wil een meerderheid van deze raad nog steeds niet. Stel je voor dat de burger iets in de melk te brokken zou hebben! We kunnen ons in ieder geval wat dit onderwerp betreft niet permitteren. Voor niets is er geld, maar voor twee protserige gemeentehuizen wel. Voor niets is er geld, maar wel om voor miljoenen euro's een oude droom waar te maken. Voor niets is er geld, maar er is wel extra geld om in ieder geval de duurdere exploitatielasten van twee gemeentehuizen ten opzichte van een te dragen. Dit alles vanwege een politiek compromis tussen twee partijen die elkaar, in ieder geval toen, het licht in de ogen en ook het succes van het gelijk niet gunden. Gelukkig dat iedere dag vertraging van de nieuwbouw de gemeente geld oplevert; ik zal u dat straks uitleggen. Mijn fractie zal er vanaf nu alles aan doen om te vertragen. Ook daarop zal ik nog terugkomen.
Wat is de zin om tegen de bouw van twee nieuwe gemeentehuizen te zijn? Dat is een vraag die men vaak in de politiek hoort; de burgers stellen die vraag niet of nauwelijks. In de eerste plaats is geldverkwisting natuurlijk een reden.

Verder niet duurzaam, in strijd met de wil van de Westlanders, die de rekening gepresenteerd krijgen, de geldschulden van de gemeente lopen verder op, geen rekening wordt gehouden met de moeilijke tijd die de tuinbouw in het hele Westland momenteel doormaakt, de bestaande gemeentehuizen in de kernen functioneren prima. Waarom heeft het zin? Vele gemeenten om ons heen komen al terug op gemeentehuisnieuwbouwplannen. Wie zijn wel in staat zich aan te passen aan de nieuwe tijd, verwijzen naar nieuwe werken, duurzaamheid, de wil van de burgers, onnodige kosten? Onduidelijk is hoeveel arbeidsplekken überhaupt op termijn nodig zullen zijn. Ook dat is de zin om dat nu niet te doen. Er staan vele scholen en andere gebouwen in Westland leeg. Gebruik die of gebruik die beter! Het is onzin om twee bestaande gemeentehuizen, die toereikend zijn voor zeshonderd werkplekken, te gaan slopen om twee nieuwe gemeentehuizen te gaan bouwen. Het programma Kanniewaarzijn loopt zich al weer warm om een nieuwe uitzending aan Westland te wijden. Landelijk bezien staan we gewoon voor paal met twee gemeentehuizen in deze tijd en maken we onszelf belachelijk. Westland Marketing, maar niet heus, een top. De vele miljoenen Westland Marketing zijn met zo'n lachwekkend plan alleen al om die reden verspild geld. Verder is het natuurlijk onzin als we al vier gemeentehuizen hebben om die te slopen en twee nieuwe te bouwen. In deze tijden waarin Westland als gemeente al één van de hoogste schulden heeft lopen de schulden door die bouw alleen maar op. Er wordt geen rekening gehouden met ontwikkelingen, waardoor in de komende twintig jaar op het gebied van huisvesting van mensen aanzienlijke veranderingen te verwachten zijn. Zo konden we in Het Hele Westland van vorige week nog lezen de plannen om samen in de regio een gemeentehuis te gaan aanhouden met een bundeling van diensten, zoals paspoorten, rijbewijzen enzovoort. Een herverdeling van gemeenten dus. In het Binnenlands Bestuur van vorige maand valt te lezen dat in 2020 een groot deel van het thans bestaande ambtenarenkorps weg zal zijn. In de gemeente Molenwaard bleek dat ze het daar zelfs zonder gemeentehuis doen. Geld voor dienstverlening en niet in stenen. Ook daar kom ik nog op terug.
Zeker het bouwen van twee gemeentehuizen is natuurlijk absurd, met het accent op twee. De DBFMO-constructie is in deze tijden vol onzekerheden over de toekomst en over de taken en rol van de gemeenten onverstandig. De oude gebouwen zijn nog goed en iedere dag dat er in wordt doorgegaan – ik zeg het nogmaals – levert gewoon geld op. Heeft het nog zin om na het besluit van oktober 2013 en na vandaag verder actie te voeren en kan de gemeente nog terugtreden? Ik zou de andere fracties eigenlijk willen vragen of zij daarnaar gekeken hebben in de stukken die we in september vorig jaar toegestuurd hebben gekregen. Wat hebben we toen gekregen, zij het met enige druk, want onder druk wordt heel veel vloeibaar, zeker als je stukken wilt hebben? Het antwoord op de vraag of het nog zin heeft is 'ja'. En dat is te vinden in de Dialoogleidraad. Vandaar dat ik ook niets begrijp van het advies waarom vanavond dit besluit moet worden genomen. Als je in de leidraad naar punt 7.95 kijkt waar het over de gunning gaat, dan wordt daar expliciet aangegeven dat het afbreken tussentijds, dus op het moment van de gunning, mogelijk is en dat de gemeente het recht heeft niet tot gunning over te gaan zonder schadevergoeding. Dus men moet dan wel € 300.000,00 betalen, die je altijd kwijt bent aan de twee nog overgebleven inschrijvers, maar daarbuiten ben je niets verschuldigd. Dat wil zeggen dat tot aan de handtekening de gemeente Westland terug kan en ook terug moet treden in de ogen van onze fractie. Beter ten halve gekeerd, dan ten hele gedwaald. Geen kosten dus, zoals ik al aangaf. Aan een schrijfvergoeding van € 300.000,00, die nu eenmaal in de voorfase is afgesproken, kunnen we nu eenmaal niet ontkomen. Een deelnemer heeft al afgehaakt en dan is er nog een keuze uit twee en ik ben het met een van de sprekers eens dat dit wel een heel povere zaak begint te worden. De vraag is als je met drie start of je dan ook met drie zou moeten finishen, want nu is de keuze toch wel erg eenvoudig tussen twee. De vraag is dan ook of we dan de meest juiste vorm van gemeentehuizen en de meest juiste prijs krijgen. Maar goed, daar gaan wij niet over en bemoeien ons daar niet of nauwelijks mee, want wij willen helemaal niets. We zien dat na afloop wel.

Als we dit als gemeente gaan gunnen, zullen we uiteindelijk de burgers hiervoor de rekening laten betalen. Dus Westland Verstandig gaat door met de actie 'Geen Twee', ook in de komende maanden en zal dat blijven doen totdat met de bouw wordt begonnen.
Wat is mis met de bestaande gebouwen? U zou denken dat ik toch weer probeer de discussie over te doen, maar het was het college zelf die op 31 maart, de dag van de commissievergadering, een persbericht uitstuurde dat die dingen niet goed zijn, omdat het klimatologisch niet klopt en ook allerlei andere zaken niet in orde zijn. Bovendien zullen de bestaande gebouwen € 700.000,00 duurder zijn. De gemeentesecretaris heeft in de vergadering van de commissie aangegeven dat er in Naaldwijk tweemaal zo veel mensen zitten dan destijds is voorzien, dat de riolering het nu en dan niet doet, dat het in Monster lekt en dat er geen gepland onderhoud aan de gebouwen heeft plaatsgevonden. Oh ja, en ook nog dat de vloerbedekking hier en daar was versleten. De gemeentesecretaris stelt de bestaande gebouwen negatief voor. Zelf heb ik twee maanden geleden nog eens een rondje gemaakt door alle vier gemeentehuizen en ben ik op alle plekken geweest, van de kelder tot boven. Sorry, burgemeester, dat ik daarvoor geen toestemming heb gevraagd, maar je kunt er overal bij. Het zag er overal prima uit. Geen schimmenlucht, geen haperende riolering, het zag er goed uit. Ook in het persbericht van 31 maart ...

De heer Spaans: Voorzitter. Bij interruptie. Ik kan mij vergissen, maar volgens mij gaat dit toch over het vaststellen van een krediet. Het besluit over de twee gemeentehuizen is toch al genomen. Laten we ons alstublieft beperken tot het agendapunt en niet de discussies van twee jaar geleden overdoen. Het besluit is immers al genomen, mijnheer Duijsens.

De heer Duijsens: Dat weet ik, mijnheer Spaans, maar we hebben ook het besluit genomen dat het zwembad De Hoge Bomen zou sluiten en dat is na vanavond ook weer anders geworden.

De heer Spaans: Ik maak bezwaar tegen deze opmerking. Dat is een ander agendapunt. We hebben het nu over het vaststellen van een krediet en u hebt het over een onderwerp waarover twee jaar geleden een discussie is gevoerd en waarover deze raad al een besluit heeft genomen. Ik vraag de voorzitter de heer Duijsens te beperken in zijn retoriek en zich te richten op het voorliggende voorstel. Gewoon een agendapunt behandelen.

De heer Duijsens: U zou nog een fractietje gelijk kunnen hebben, ware het niet dat het college zelf een persbericht heeft gelanceerd, waarbij die vergelijking ook weer is gemaakt.

De heer Spaans: Voorzitter. Dat persbericht staat niet geagendeerd. We hebben het over punten die op de agenda staan. De heer Duijsens haalt er van alles bij. Laten we ons alstublieft beperken tot datgene wat op de agenda staat en dan kunnen we verder.

De voorzitter: De opmerkingen vanuit de raad zijn duidelijk, mijnheer Duijsens. U bent al bij 31 maart, dus we schieten al op.

De heer Duijsens: Ook in het persbericht van 31 maart wordt een negatief beeld geschetst en zouden de panden klimatologisch en ergonomisch niet in orde zijn. De Arbodienst heeft een aantal jaren geleden een positief advies uitgebracht voor alle gebouwen en dat horen we niet meer als argument. Als het buiten 40 graden is, dan zal het hier in 's-Gravenzande op de bovenste etage best wel een beetje warm zijn. Dan moet er een airco worden aangeschaft en de vraag is of dat loont voor die paar dagen dat het heel warm is. Ergonomisch is er met de panden niets aan de hand. In het persbericht is dat vrij vaag uitgedrukt. Het zou niet alle panden betreffen. Welke panden dan wel blijft onduidelijk.

In het verleden zijn de panden in Naaldwijk, 's-Gravenzande en Wateringen getoetst en enige tijd geleden akkoord bevonden. Monster is onduidelijk, maar daar zitten niet heel veel mensen. Dus die ergonomie zal daar wel kunnen worden opgelost.
In het persbericht van 31 maart wordt derhalve een volstrekt incompleet en onjuist beeld gegeven en waarom dat wordt gedaan, is ons niet duidelijk. We moeten per se nieuw bouwen. Niet te begrijpen en zeker niet gezien de opstelling van de wethouder dat het in dezen vandaag om een formele zaak gaat. Door dat persbericht wordt natuurlijk de hele discussie weer opgerakeld en uiteraard is onze fractie bereid om die weer aan te gaan. Nu spreek ik dat uit en dan gaat de heer Spaans weg. Maar goed.
Ten slotte gaf de gemeentesecretaris nog aan dat de taakstelling van € 1.000.000,00 alleen kan worden gehaald als er twee gemeentehuizen komen. Alles is destijds uitgerekend op één nieuw gemeentehuis en die cijfers zijn alweer lang verlaten omdat die gewoon niet klopten. Nu zijn het twee gemeentehuizen en de verdeling is een vierde en drie vierde van de ambtenaren, en een college dat twee werkplekken heeft en in het nieuwe gebouw één.

De heer De Gier: U roept altijd dat de cijfers niet kloppen, maar waar baseert u dat op?

De heer Duijsens: De onderbouwing van € 1.700.000,00 hebben we gehad. Daar is kamerbreed enigszins de kachel mee aangemaakt en nu wordt geroepen dat de taakstelling voor € 1.000.000,00 uit de centrale huisvesting zal moeten komen. Met twee gemeentehuizen, waar vaststaat dat als we niets doen, we ook in twee gemeentehuizen zitten.

De heer De Gier: Dat kan uw mening wel zijn, maar ik baseer mij op onderzoeken die de gemeente laat doen en op basis waarvan wij besluiten nemen.

De heer Duijsens: Welk onderzoek hebt u gezien waaruit die € 1.000.000,00 zou blijken?

De heer De Gier: Ik ga de discussie van twee jaar geleden niet overdoen.

De voorzitter: Ik denk dat het verstandig is dat u overstapt naar de financiën, zoals u ook hebt aangegeven. Bent u ongeveer daar?

De heer Duijsens: Daar zijn we ongeveer. Er zou geen onderhoud meer gepleegd worden. Ik denk dat dit wel meevalt. In de jaarrekening 2011 ging het om € 1.700.000,00 en jaarlijks tussen € 200.000,00 en € 250.000,00. In de commissie is gezegd dat er geen planmatig onderhoud plaatsvindt. Ik heb het nagekeken en vanaf 2009 wordt dat bedrag van € 250.000,00 ieder jaar aan onderhoud verspijkerd met die eenmalige uitgave van € 1.700.000,00, zoals in de jaarrekening 2011 wordt vermeld. Er wordt ook geroepen dat men het niet meer volhoudt in die gebouwen. Als we de bestaande gebouwen vergelijken met gebouwen in de zorg, zoals Westerhonk in Monster ...

De heer Spaans: Voorzitter. De heer Duijsens haalt er nota bene ook nog het Westerhonk bij. We hebben het hier over een kredietvoorstel. Kunt u alstublieft een punt van orde maken dat de heer Duijsens zich dient te beperken tot datgene wat op de agenda staat?

De voorzitter: Dank u.

De heer Duijsens: Ik kom straks bij de financiën, mijnheer Spaans.

De voorzitter: De vraag is aan de raad. Het gaat hier over een kredietvoorstel voor het nieuwe gemeentehuis en ik weet dat dit voor uw partij een belangrijk punt is.

In mijn opvatting als voorzitter van uw raad is het echter niet juist daar andere elementen bij te halen. Ik verzoek u zich te beperken tot datgene waarover het hier gaat. Als u hiermee doorgaat, dan kom ik wellicht tot een heel lastige afweging voor zowel de raad als voor mijzelf en dat wil ik u niet opdringen. Dus graag beperken tot het voorstel waarover het gaat.

De heer Duijsens: Voorzitter. In het raadsvoorstel wordt nog steeds aangegeven dat we dit doen, omdat dit goedkoper is dan de bestaande gebouwen na renovatie. Ik mag hier dan toch over spreken, mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Ja, natuurlijk, maar dat moet u daar niet alle andere elementen bij halen.

De heer Duijsens: De bestaande bebouwing zou niet meer van deze tijd zijn, dat is de stelling. Als tegenhanger stel ik dan eens te kijken naar de gebouwen in de zorg hoe die er uitzien. Als wordt gesteld dat degenen die hier een plek hebben, moeten afzien en moeten lijden omdat de gebouwen zo slecht zijn, dan hebben wij hier het recht om te zeggen eens te kijken naar andere gebouwen in deze gemeente, waar mensen 7 keer 24 uur moeten verblijven. Die gebouwen zijn er slechter aan toe dan de gebouwen waar het over gaat. Maar goed, ik heb mijn punt gemaakt en ik ga snel verder.

De voorzitter: U gaat nu naar het kredietvoorstel, neem ik aan.

De heer Duijsens: Ik ga nog even naar het persbericht van 31 maart.

De heer Spaans: Voorzitter. Een persbericht nota bene. We hebben het over een kredietvoorstel. Alstublieft.

De heer Duijsens: Ik heb inmiddels bij het college de kosten in 2014 van de bestaande gemeentehuizen opgevraagd. In de eerste brief werden die gesteld op € 1.000.000,00 en toen het college zag wat er gaande was, is dat snel verhoogd naar € 1.500.000,00. Van dat bedrag is € 200.000,00 onzin, dat is koffieverbruik, kantinegebruik en ook nog wat groenvoorzieningen. Ook in de nieuwe constructie zullen die kosten worden doorbelast aan de gemeenten dan wel aan de ambtenaren. En het is reëel om € 1.300.000,00 als kosten van de bestaande gebouwen aan te houden. Dat is € 1.000.000,00 aan gas, licht en onderhoud en € 300.000,00 kapitaalslasten en dat moet worden afgezet tegen € 3.700.000,00 per jaar aan exploitatiekosten bij de nieuwbouw. We zijn het erover eens dat dit het maximale bedrag is en kijkend naar het voorstel komen we daar waarschijnlijk wel in de buurt. In ieder geval uitgaande van 2014 en de jaren voordien geven een gelijk beeld. Dus het bedrag van € 1.300.000,00 is een constante factor. Betekent dat nu dat we iedere maand dat we de bouw uitstellen een geldbedrag overhouden van € 200.000,00? Dus € 3.700.000,00 min € 1.300.000,00. We gaan niet renoveren, we doen niets en als we hier over twee jaar nog een keer zitten, dan hebben we ...

De heer Keizer: Ik krijg de indruk dat u tegen het kredietvoorstel zult stemmen.

De heer Duijsens: Dat staat op mijn laatste pagina.

De heer Keizer: Als dat zo is, spreek dat dan uit en dan kunnen we verder.

De heer Duijsens: Ik wil de raad een spiegel voorhouden.

De heer Keizer: Nee, u wilt een toneelstukje opvoeren, zoals altijd.
Voorzitter. Ik sluit mij aan bij de heer Spaans. Dit heeft niets meer te maken met het raadsvoorstel dat voorligt. Ik maak hier ernstig bezwaar tegen. Dit slaat nergens meer op.

De voorzitter: U heeft nogmaals het verzoek van de raad gehoord. Ik zie dat de heer Vreugdenhil wil reageren. De heer Vreugdenhil heeft het woord.

De heer Vreugdenhil: Ik ben benieuwd wat er op de laatste pagina van de bijdrage van de heer Duijsens staat. Als er een motie zou worden ingediend, kan ik het nog wel een beetje begrijpen, maar ik denk niet dat dit het geval zal zijn. Hoeveel pagina's hebben we nog te gaan? U bent een hele discussie van jaren her aan het herhalen, u hoort de oproep, u bent een toneelstukje aan het opvoeren en u wilt het allemaal nog eens laten horen. Waarom is dat nodig? Het gaat hier om een kredietvoorstel. U bent tegen. Ik heb straks ook nog een kleine bijdrage en een korte terugblik, dus ik stel voor gewoon door te gaan met andere sprekers.

De heer Duijsens: Voorzitter. Mag ik daarop reageren?

De voorzitter: Uiteraard mag u daarop een reactie geven.

De heer Duijsens: De twee laatste sprekers doen onrecht aan het onderwerp. We hebben het hier niet over formalisering van iets wat in 2013 al is afgesproken. Nee, we hebben het hier over het voorstel zelf, over een definitief kredietvoorstel met een bepaalde dekking die in onze ogen niet klopt en waar ik ook nog best wel uitvoerig op wil ingaan. Daar gaat het om. En als je het over een kredietvoorstel hebt, dan heb je het ook over het plan zelf. En het plan is nu aan de orde. Als hier een kredietvoorstel ligt, kunnen we wel zeggen dat er in het verleden al allerlei besluiten zijn genomen, maar als we toen een besluit hadden genomen dan hadden we vanavond hier niet gezeten. Dat is gewoon niet gebeurd. Als je hier over een kredietvoorstel praat, dan mag je het ook over de inhoud hebben. Ik mag dan de vergelijking maken en zeggen dat we iedere dag dat we nog in deze gebouwen zitten gewoon geld verdienen. Dus maak vooral geen haast en neem de tijd om die nieuwbouw te realiseren.

De heer Vreugdenhil: Voorzitter. Ik snap daar echt niets van. Volgens mij is in oktober 2013 een principebesluit genomen over het krediet. Is dat een besluit of niet? Ja, dat is een besluit dat een keer vrijgegeven moet worden en dat doen we vanavond. Meer is er niet aan de orde wat mij betreft.

De heer Duijsens: Dan gaat u ook interpreteren wat u vanavond denkt te gaan doen. Even een tegenvraag. U bent voorstander van het voorliggende besluit en gaat voorstemmen.

De heer Vreugdenhil: U heeft bijna een vooruitziende blik.

De heer Duijsens: Oké. Dan mag u mij straks de tabel uitleggen die bij het voorstel zit. Ik begrijp er geen snars van, maar ik stem tegen en hoef er dus niets van te begrijpen.

De heer Vreugdenhil: Ik zou dan liever hebben dat u een informatieve vraag stelt of het misschien nog een keer kan worden uitgelegd. U houdt echter een heel verhaal. Ik denk dat we nog een keer uitleg krijgen van een zeer deskundige wethouder.

De heer Duijsens: Daarom is het goed dat u oplet als ik aan het woord ben en kunt u het straks misschien uitleggen.

De voorzitter: Ik constateer dat drie fracties u hebben gevraagd zich te beperken in tijd, om de essentie, namelijk het kredietvoorstel, aan de orde te laten komen. Mag ik u vragen hoe lang u hiervoor nog de tijd wilt nemen?

De heer Duijsens: Ik ben nu iets over de helft. Het punt van de financiën moet nog komen. Niemand kan mij beletten het hele verhaal te vertellen. We hebben het al eerder over dit soort situaties gehad. Ik vind dat dit bij het voorstel hoort.

De voorzitter: Ik vraag u om binnen tien minuten in redelijkheid het kredietvoorstel te behandelen, zoals de meerderheid van de raad van u verlangt. Eigenlijk nog korter.

De heer Duijsens: Dan moet ik even schakelen.

De voorzitter: Dat lukt u vast wel.

De heer Duijsens: Het college heeft op 31 maart, dat is sheetnummer 11, in het persbericht aangegeven dat de nieuwe gebouwen € 700.000,00 per jaar goedkoper zijn. Die redenatie klopt natuurlijk niet en daargelaten dat de bestaande gebouwen 20.000 m^2 zijn en 833 werkplekken bevatten, gaat men ervan uit dat er renovatiekosten gemaakt moeten worden van € 34.000.000,00. Dat bij elkaar optellend, kosten die veel grotere gebouwen met veel meer werkplekken € 4.400.000,00 aan exploitatiekosten. Echter die renovatie hoeft nooit plaats te vinden, in ieder geval gaat mijn fractie daarvan uit. Het is natuurlijk onzin om die gemeentehuizen te gaan renoveren voor die bedragen en nogmaals, dat zal ook nooit gebeuren. Het is ook niet nodig als we nu aangeven dat we voor de komende 15 à 20 jaar in die gebouwen doorgaan. En dat moet dan weer worden afgezet tegen de nieuwe gebouwen van 12.500 bvo, 20.000 bestaand, 537 werkplekken, 833 bestaand en € 3.700.000,00 exploitatiekosten. Het verschil is duidelijk en als de bestaande gebouwen van 4 naar 3 kunnen worden teruggebracht en mogelijkerwijs zelfs 2, dan is er nauwelijks nog verschil tussen de bestaande situatie en die in de toekomst met 2 nieuwe gebouwen. En ook die bevinden zich op circa 1 km van elkaar.
Dan de financiën. De reserve van het gemeentehuis is dit jaar € 35.500.000,00 en dat geld is er niet en moet worden geleend. Dat wordt als enige reserve binnen de gemeente Westland ieder jaar opgehoogd met een rente van 2,5%. Het oprenten van reserves waarvan het geld niet aanwezig is, is natuurlijk een louter papieren zaak. Het oprenten maakt de gemeente ook niet reëel rijker. Het college, soms door de meerderheid van de raad, gebruikt trucs bij de financiële invulling van de nieuwbouw. Ten onrechte wordt € 24.200.000,00 niet uit de reserve genomen, maar wordt geactiveerd en vervolgens in 25 jaar afgeschreven. Dit kan niet, omdat de gebouwen juridisch eigendom zijn van de gemeente en niet economisch. Ik heb de stukken van Deloitte opgevraagd en die nog net voor het begin van deze raadsvergadering gekregen. Met dank aan het college dat het eindelijk dan toch is gelukt. Daarin staat met zoveel woorden dat dit alleen bij economisch eigendom kan worden geactiveerd en daarvan is in dit geval geen sprake. Deloitte maakt ook een voorbehoud, want er is advies uitgebracht in 2013, dus daar zit in onze ogen een probleem. Iedereen weet natuurlijk best wel hoe het krediet dat vandaag zal worden geaccordeerd, zal worden gedekt.

De heer Spaans: Ik laat mij door u niet overhoren, mijnheer Duijsens. Gaat u vooral door met uw betoog.

De heer Duijsens: Oké. U weet het niet. Dit kan niet, omdat de gebouwen juridisch eigendom zijn van de gemeente en niet economisch. Dit is met zoveel woorden ook verklaard in meerdere commissie- en raadsvergaderingen in 2013 door toen nog de portefeuillehouder. Trots werd toen gezegd dat we juridisch eigenaar zijn, want we bouwen op onze eigen grond en economisch blijft het bij degene die verzekerd is en alle lasten draagt. Het is ook om die reden dat er duchtig gedaan wordt met de btw, omdat er geen sprake is van huur, maar van een beschikbaarheidsvergoeding.

Dat alles is gebaseerd op de omstandigheid dat de gronden eigendom van de gemeente zijn, dat de gebouwen die daar worden neergezet natuurlijk ook eigendom van de gemeente zijn en dat dit ook de reden is dat de gemeente stelt zonder risico de piekbetaling te kunnen doen. De gebouwen zijn immers toch van de gemeente. Op zich een zeer juiste redenatie, maar niet in overeenstemming met het BBV. Artikel 59 van het BBV is dus niet van toepassing en blijkbaar heeft Deloitte daarover het advies uitgebracht, waarvan wij, ook als raad, niet op de hoogte waren. De ambtenaar, de heer Van Dijk, zei in een commissievergadering: Deloitte heeft dat zo geadviseerd en daarom doen wij dit. We hebben dat advies opgevraagd en daarbij blijkt dat de Deloitte uitgaat van economisch eigendom bij de gemeente die er dus niet is. Dat zou betekenen dat er uit de reserve van € 35.500.000,00 een bedrag van € 22.400.000,00 genomen moet worden en die reserve zeker niet meer voldoende is om de € 3.700.000,00 te kunnen dekken. In 2013 was nog in de planning dat 2016 in de nieuwbouw zou worden opgeleverd, aanvankelijk 1 januari en daarna in de loop van 2016 en dat dit € 3.400.000,00 zou kosten. Daarna is de aanbesteding gekomen, waarbij als richtprijs werd aangegeven een bouwprijs van enkel voor twee gebouwen van € 44.500.000,00 en inmiddels zal wel uit de dialoogfase bekend zijn geworden dat de € 3.700,000,00 zeker gehaald gaat worden. Dat betekent dat voor het bedrag van € 300.000,00, het verschil tussen € 3.400.000,00 en € 3.700.000,00, de dekking er nog niet is en nog gevonden moet worden. Het college lost dat op door dit te schuiven naar de begrotingsbehandeling in november 2015. Dit is geen stevige basis om een besluit als dit vandaag te nemen. Eigenlijk is het niet acceptabel en ook geen dekking, want zo kan ik alles dekken: we regelen het wel bij de begroting.
Er is meer aan de hand. Volgens ambtenaar Van Dijk is bij de behandeling in de commissie en ook al eerder in 2013 in de vergadering van de commissie in oktober aangegeven dat voor de bestaande gemeentehuizen € 1.900.000,- is begroot en dat in de begroting voor 2015-2018 voor de bestaande gebouwen. Dit is in de begroting niet terug te vinden, althans niet voor een normaal mens, omdat dit bedrag blijkbaar per programma verwerkt is. Nodig is echter maar € 1.300.000,00 en we houden dus € 600.000,00 over die ergens anders aan besteed kan worden als we de latere brief van het college aanhouden € 1.500.000,00. Dat betekent dat € 1.300.000,00 gedekt moet worden gedurende 50 jaar uit de reserve van € 35.500.000,00. Dat lukt niet en dat lukt ook niet als we uitgaan van de cijfers die het college aanlevert. Ik heb in de commissievergadering expliciet gevraagd die berekening te maken en aan te geven hoe je zelfs uit € 35.500.000,00 met rente dat bedrag gedurende 50 jaar gaat financieren. Dat lukt niet. We hebben die berekeningen gemaakt, de heer Geubbels heeft dat keurig gedaan en daar allerlei varianten bij bedacht en in geen enkel geval lukt het om het in 50 jaar af te ronden. Als je van het ergste geval uitgaat en de huidige gebouwen zouden € 1.300.000,00 kosten, dan betekent dit dat er na 2018 € 2.400.000,00 uit de reserve moet worden genomen. Wat betekent dit dan? Ieder raadslid zal dat wel weten. Dat betekent dat je naar een aparte dekking moet gaan zoeken na 15 jaar als het geld op is, als de reserve leeg is. Dus dat gaat fout, welke variant je ook neemt. De rente is niet reëel als je als enige reserve ieder jaar 2,5% rente daarbij optelt. Als je dat al niet doet, dan heb je een probleem en als je uitgaat van het normale verschil tussen de huidige gebouwen enzovoort dan klopt dat ook niet. De heer Van der Stee geeft terecht aan dat je de oude gebouwen dan niet kwijt bent, omdat die nog in de lasten blijven doorlopen. Daarmee zal dan ook rekening moeten worden gehouden. In de becijfering van het college zullen de 2 nieuwe gebouwen na 25 jaar, zeker gezien de gekozen constructie, er net zo aan toe zijn als de gemeentehuizen nu. Wateringen is 23 jaar oud en daar moet volgens het college voor € 8.000.000,00 worden verbouwd.

De heer Varekamp: Voorzitter. Bij interruptie. U heeft de heer Duijsens zojuist verzocht zijn betoog binnen tien minuten af te ronden en we zijn inmiddels tien minuten verder.

De voorzitter: Ik let goed op. Hij heeft nog twee minuten.

De heer Duijsens: Ik ga mijn hele verhaal houden, omdat ik het belangrijk vind voor deze raad en ook dat wij het hebben uitgesproken. Het klopt gewoon niet.

De heer Varekamp: Ik vind het ook belangrijk en ik wil het ook graag volgen, maar kunt u mij dat kernachtig uitleggen. Met dit verhaal raak ik de draad een beetje kwijt.

De heer Duijsens: Ik heb het voor u opgeschreven en dan kunt u het nog niet volgen. U hoeft niet eens naar mij te luisteren.
Dus na 25 jaar zullen die gebouwen niet nieuw meer zullen zijn en zal er weer opnieuw onderhoud nodig zijn. Dat betekent dat er wederom een investering gedaan zal moeten worden en dat kunnen we in geen enkel plaatje van het college zien. Voeg daarbij dat ook de afboekingen op de gronden eigenlijk irreëel zijn. Door de nieuwbouw nu moet de Rabobank worden gesloopt en daardoor afgeboekt naar ongeveer € 2.000.000,00 en hetzelfde geldt voor het Vestia-terrein, want ook daar heeft een bepaalde waardering plaatsgevonden die in het voordeel is van nieuwbouw en een verlies van de Hoogeland-exploitatie, een andere pot binnen de gemeente. Er wordt in het voorstel ook ingegaan op de Vestia-claim, die zou inmiddels opgelost zijn, maar de oude stukken van het college wijzen uit dat men dat gewoon erkend heeft. Er zal hoogstwaarschijnlijk wel een procedure over komen en wat de afloop is van procedures in deze gemeente weten we in de regel wel. Maar goed, dat is over enige tijd en dan kreunt en zeurt waarschijnlijk niemand meer.
Dan de aanleg van de infrastructuur. Dus volgens ons ben je er niet met die € 34.400.000,00. Er zullen nog allerlei bijkomende kosten zijn en daarmee wordt ten onrechte geen rekening gehouden. Verhuiskosten, inrichtingskosten en een hele rits van bijkomende kosten, die ik in de commissievergadering al heb genoemd en die ik nu niet zal herhalen. Dus je redt het niet met € 34.400.000,00, want ook de gemeente zelf moet nog kosten maken.
Uiteraard zijn wij geen voorstanders van een nieuw gebouw en twee nieuwe gebouwen is natuurlijk ook onzin, omdat daaraan financieel en organisatorisch allerlei nadelen zijn verbonden. Voorts bedriegt de schijn, omdat ook na 2017 meerdere gebouwen door gemeentepersoneel gebruikt zullen worden. Wat betreft dat punt verwijs ik naar de situatie in Patijnenburg, waar momenteel 50 tot 60 mensen verblijven, de sociale kernteams in de Wilhelminaschool en 40 mensen in de Gemeentewerven. Dus 150 tot 200 personeelsleden zijn al elders werkzaam.

De voorzitter: Oké. Ik heb op verzoek van de raad u tien minuten gegeven om uw betoog af te ronden. Kunt u aangeven hoeveel tijd u nog nodig hebt?

De heer Duijsens: Ik zal het wat sneller doen.

De voorzitter: Kunt u tot een conclusie komen?

De heer Duijsens: Nee. Ik wil het hele verhaal rond hebben en ik heb spreektijd. Ik denk nog tien minuten nodig te hebben.

De heer Spaans: Voorzitter. Ik wil schorsing en wil in vergadering met het presidium.

De voorzitter: Oké. Dank u wel.

De heer Duijsens: U kunt vergaderen wat u wilt, maar ik houd mijn verhaal. Dat als voorschot op de presidiumvergadering.

De heer Spaans: De raad besluit dat, mijnheer Duijsens. Dit heet democratie. Toch?

De heer Duijsens: Ik denk het niet.

De voorzitter: Goed. De vergadering is geschorst en ik verzoek het presidium bij elkaar te komen.

Schorsing.

De voorzitter: Ik heropen de vergadering. Het presidium is op verzoek van de heer Spaans bijeen geweest en heeft de heer Duijsens nog tien minuten geboden om zijn betoog te kunnen afronden. De heer Duijsens heeft het woord.

De heer Duijsens: Dat wordt een hele snelle. Overigens ben ik akkoord gegaan met deze tien minuten.
De positie van de raad en de bekendheid van de huidige plannen. Daar kan ik heel kort over zijn. De raad weet natuurlijk helemaal niets over de plannen en de inhoud van die plannen. Schandelijk, pas op het moment dat het gegund is, zouden we van de plannen op de hoogte worden gebracht en tot dan is het allemaal geheim en mag het niet in De Telegraaf of het AD van de heer Fred Vermeer komen. Dat is natuurlijk onzin, want wij als raadsleden moeten inzage hebben in datgene wat er aan de hand is, wat er speelt, wat de plannen zijn, dus ook wat de twee voorliggende plannen zijn. Dat dit onder geheimhouding gebeurt is wat ons betreft prima, want het college weet hoe dat werkt, omdat die alles onder geheimhouding doet heb ik de indruk.
Dan de communicatie met de burgers. We hebben ooit in 2012 een keurig communicatieplan met de burgers gemaakt. We zijn er met de toenmalige wethouder een jaar mee bezig geweest hoe de burgers zouden worden meegenomen in het hele traject. Nu zie je in het voorstel – het staat er wel in, mijnheer Spaans – dat de burgers zullen worden geïnformeerd na de gunning. Ja, als alles al zowat is gebouwd dan mogen de burgers ook nog iets zeggen. Ook dat is iets wat het college zich mag aantrekken. Het past een beetje in het beeld van de Chrysantenstraat, de NAM-locatie. We doen maar, de burger gaat piepen en dan gaan we nog eens goed nadenken.
De huidige bestuurders en hun verantwoordelijkheid jegens de Westlandse bevolking. Het mag duidelijk zijn dat wij als fractie van Westland Verstandig ons ernstig zorgen maken over de financiële gevolgen van alles, ook over de financiële positie van de gemeente. De gronden moeten worden afgewaardeerd; we kunnen geen woningen bouwen, Arcade kan dat niet, omdat de gronden te duur zijn. Dus daarin moet iets gaan gebeuren. Uiteindelijk zal de burger het allemaal moeten betalen en ik geef het u op een briefje, dan zijn de verantwoordelijke bestuurders, net als in Lansingerland en de oud-wethouder van Delft, verdwenen en zitten elders op het pluche of genieten van hun pensioen. Westland wil de meest duurzame gemeente van Nederland worden, maar vier gemeentehuizen slopen en twee nieuwe bouwen is zeker niet duurzaam. Je kunt het dan nog zo mooi inrichten, maar dat zul je niet redden. Met die afweging is dat niet meer te doen.
Dan de bestaande gemeentehuizen, ook daar wordt euforisch over de verkoopmogelijkheden gedaan. In 2010 heb ik dat voor het eerst gehoord toen er een andere portefeuillehouder kwam en de burgemeester heeft ook iedere raadsvergadering geroepen dat ze in de rij staan om dit gebouw te mogen kopen. Er werden kansenfestivals gehouden en er zou een boek van die festivals komen dat er nog niet is. Ik kreeg vandaag toevallig nog een e-mail van iemand die al tien keer om dat boekje had gevraagd en tien keer geen antwoord had gekregen van de communicatieafdeling van de gemeente. Dus dat boekje is er niet of men is daar erg 'zuunig' mee. Maar ik denk dat het er niet is. Dus met die bestaande gebouwen zijn we er ook nog niet uit. De Lier is een dag voor de gemeenteraadsverkiezingen voor een habbekrats verkocht en ook nog onder allerlei condities dat 80% bebouwd moet zijn of verkocht voordat er afgenomen gaat worden.

Dan het nut en de noodzaak. Stenen zijn uiteraard niet nodig voor een betere dienstverlening. De gemeente Molenwaard heeft ons dat duidelijk gemaakt bij een bijeenkomst hier in 's-Gravenzande. Als je voor de kwaliteit van de dienstverlening twee nieuwe gebouwen nodig hebt, dan is er iets met je dienstverlening niet in orde, zo was in ieder geval de conclusie van de gemeentesecretaris van Molenwaard. Dat door de stenen de dienstverlening beter wordt is niet meer van deze tijd en als de gemeentesecretaris dat als argument gebruikt – en dat weet hij – is duidelijk dat zijn naderende pensioen goed getimed is. Daarbij komt dat er allerlei mogelijke ontwikkelingen zijn waarmee rekening gehouden moet worden. De VNG drukt dat uit als: massaal en digitaal. Dus dat er allerlei veranderingen van belang op komst zijn.

De voorzitter: Ik hoorde u iets zeggen over een gemeenteambtenaar en daar plakt u een kwalificatie aan vast. Het is u toch wel bekend dat er in deze raad niet over ambtenaren wordt gesproken, maar dat daarvoor het desbetreffende collegelid wordt aangesproken. Ik verzoek u om deze opmerking terug te nemen.

De heer Duijsens: Ik neem die opmerking terug, maar het is een reactie op de onhebbelijke wijze waarop de gemeentesecretaris tijdens een commissievergadering één van de raadsleden ...

De voorzitter: U kunt dat in een ander gremium bespreken, maar niet in een raadsvergadering. Akkoord?

De heer Duijsens: Geen probleem. Dan de DBFMO-constructie. Tot 2042 zitten we vast aan een gebouw en dat gaat problemen opleveren. Ik heb de heer Varekamp ooit met verve horen roepen de DBF nog wel te willen, maar dat de VVD de MO niet zou trekken. In het verkiezingsprogramma staat daar ook iets over; er staat dat u één gemeentehuis wilt hebben en geen twee, maar dat hoor ik graag straks van u.

De heer Varekamp: Een correctie. U hebt het over MO, maar het ging over FO.

De heer Duijsens: Dat was vanwege de haast. Dus wat dat betreft zullen we ons moeten kunnen aanpassen. We kunnen dat echter niet, want we zitten vast aan 1 contractant, die nu nog aardig is, maar op het moment dat het net sluit en de contracten zullen zijn gesloten, zullen we zien dat we 25 jaar geen flexibele mogelijkheden hebben, waar het nu juist allemaal nodig is. We zitten dan met de gebakken peren, met 2 gebouwen waar we aan vast zitten en dat moeten we echt niet willen.
Ik heb toch nog even gekeken naar die catering, omdat die € 100.000,00 van de koffie mij triggerde. Als je het programma van eisen erbij pakt, dan zie je dat die hele catering op een vernuftige, maar wel een gebruikelijke manier wordt uitbesteed. Degene die inschrijft, moet aangeven hoe dat te organiseren en vervolgens worden de producten tegen marktconforme prijzen verkocht. Dus dat betekent dat de gemeente alsnog de rekening van de kroketten en de koffie betaalt of de medewerkers, maar iemand zal dat toch moeten betalen. Dus dat is geen winst uit het geheel.
Dan nog heeft de heer Vreugdenhil in een commissievergadering gezegd rustig te kunnen slapen omdat het consortium door de bank in de gaten werd gehouden. Dat stond ook in de oude stukken van 2013 en dat gaf toch een vertrouwenswaardig idee. Als je op dit moment een bank nog dat vertrouwen geeft, dan is dat volgens mij knap. Maar nogmaals, dat is ook een schijnmogelijkheid als ik de stukken lees over de DBFMO-constructie. Die bank kijkt heus niet verder dan heel dichtbij. Bij overheidsinstellingen, zoals de gemeente, staat de gemeente garant en die zal heus de beschikbaarheidsvergoeding wel gaan betalen. Ik verwijs naar Ballast Nedam, dat problemen heeft met een soortgelijke constructie bij de A2 in de Maasvlakte, waar ook de bank in stond, en het nu ook niet echt weet.

Dus voor die DBFMO-constructie moeten we niet kiezen. Daarvoor is destijds alleen maar gekozen, omdat men vlak voor de verkiezingen een doorbraak wilden en vervolgens is die constructie er. En als u dan alles leest over de DBFMO-procedure en -constructie, dan is dat alleen voor heel ingewikkelde constructies, zoals gebouwen of bruggen. Dan werkt het mogelijk, maar om twee simpele gemeentehuisjes te bouwen is dat toch een heel zware constructie. We merken dat nu ook, want dat uitstel was te voorzien en ik voorspel dat de zomer van 2017 ook een moeilijk verhaal zal worden. In het begin gaat het gemakkelijk, even iedereen uitnodigen en heb je de procedure, maar daarna begint de ellende. En in die ellende zitten we nu.
Dus om af te sluiten, zelfs nog twee minuten voor de tijd, wij zullen niet voor dit voorstel stemmen. Wij vinden dit een erg onverstandig iets en nogmaals, Westland Verstandig zal de ontwikkelingen zoveel mogelijk tegenhouden. Iedere maand is winst.
Nog één slotopmerking. Mijn fractie gaat het goede voorbeeld geven. Wij zullen van de fractiekamers die er nu zijn wel gebruik blijven maken, maar we zullen als fractie, net als in Molenwaard, onze fractievergaderingen in de kernen bij de burgers gaan houden. Dit om te bekijken of het mogelijk is zonder fractiekamer in de nieuwbouw, als die er is, te kunnen opereren. Wij vinden het een goed idee naar de burgers toe te gaan, bij verenigingen en bedrijven, om daar onze fractievergaderingen te houden, zodat de fractiekamer als zodanig niet meer nodig zal zijn. Wij zullen zelf het goede voorbeeld geven hoe het ook kan op een verstandige, slimme en nieuwe manier te werken. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel voor uw bijdrage.

De heer Spaans: Voorzitter. Ik wil even aangeven dat de fractie Progressief Westland erg verheugd is dat de fractie Westland Verstandig in de kernen gaat vergaderen. Ik vind het een heel goed idee.

De voorzitter: Ik kijk naar de andere fracties.

De heer Spaans: Voorzitter. Ik heb geen plaatjes en heb die ook niet nodig. In de commissievergadering heb ik aangegeven dat wij dit als een hamerstuk beschouwen en dat zeg ik nu weer.

De heer Vreugdenhil: Voorzitter. Mijn illustere voorganger, de heer Buitelaar, sprak van een trilogie, drie delen. Ik zou het stukje tekst dat ik vanavond wil uitspreken de epiloog willen noemen. Dat betekent een korte terugblik met een beschouwend karakter. Meer is het niet. Die trilogie bestond uit drie stappen: september 2012, het besluit om niet door te gaan in de bestaande kantoorpanden, december 2012, huisvesting op twee locaties en oktober 2013, in principe een krediet van € 20.700.000,00 ter beschikking te stellen met een maximum van € 3.700.000,00 per jaar. Dat waren de drie stappen en dan nu de epiloog.
CDA Westland heeft bij deze besluitvorming altijd de nadruk gelegd op het kostenaspect: maximaal € 3.700.000,00. De cijfers worden ongetwijfeld betwist en ik heb begrepen dat wethouder Bogaard van Westland Verstandig deze toch keurig had uitgerekend en dat door DHV heeft laten valideren, de term die in de verslagen werd gebruikt. De raad zegt vanavond niet anders dan dat principebesluit om te zetten in een definitief besluit. In de commissievergadering is ons duidelijk geworden, overigens niet geheel onverwacht, dat Westland Verstandig geen voorstander is van dit voorliggende raadsvoorstel. Intussen haalt de partij alles uit de kast om dat duidelijk te maken. Ik noem dat retorische trucs. Bepaalde voorstellingen van zaken, goochelen met cijfers, posters op een neutraal bedoeld overheidsgebouw, advertenties in de krant en een kleine circustent bij de ijssalon. Als niets vermoedende buitenstaander zou je denken dat er nog een keuze te maken valt. Nee, een trilogie bestaat echt uit niet meer dan drie delen.

In tegenstelling tot mijn collega, de heer Duijsens, hoorde ik in de commissievergadering, naast een heel heldere wethouder, ook onze gemeentesecretaris als teamleider en onder de verantwoordelijkheid van een wethouder het woord voeren. Volstrekt authentiek. Oprechte emotie af en toe en hij wierp zich wat ons betreft zeer terecht op voor de belangen van zijn medewerkers. Hier sprak de leidinggevende van onze ambtenaren, die snakken naar een prettige werkomgeving en – dit natuurlijk als metafoor – waar de toiletten niet voortdurend verstopt zijn, de daken niet lekken, het klimaat wel aangenaam is en waar je niet van hot naar her moet rennen om integraal te kunnen werken. Een plek waar je trots op kunt zijn, waar je je goed voelt en waar je heel graag wilt werken. Vandaar dat ik het eens ben met de heer Snijders dat het jammer is dat dit allemaal zo lang heeft moeten duren.
We zagen toen een bij vlagen getergde gemeentesecretaris, die zijn mening eindelijk publiekelijk kon ventileren. Ik vond de opmerking van de heer Duijsens buitengewoon kwalijk toen hij in zijn betoog verwees naar het aanstaand pensioen van de gemeentesecretaris. Dat hoort niet te klinken in deze raadzaal. Terecht ging de burgemeester daar op in.
Ik had vanavond Westland Verstandig dringend willen oproepen zich neer te leggen bij de werkelijkheid van 30 oktober 2013 en de Westlandse bevolking niet langer een verkeerd beeld voor te houden. De heer Duijsens had ik willen zeggen: u kunt dan uw tent bij de ijssalon oppakken, zodat uw fractieleden niet langer met een dikke jas en handschoenen aan in de kou hoeven te zitten en straks jong en oud in de middagzon van een lekker ijsje en van vrij uitzicht kan genieten. Toen ik dit thuis voorlas zei mijn dochter – u weet wel die van het carnaval – dat ze die tent in het Westlands Streekmuseum zouden kunnen neerzetten. Mijn vraag daarop was: waar dan? Op de kolderzolder, was haar antwoord.
Voorzitter, geachte collega-raadsleden. U had niet anders verwacht, wij gaan straks van harte instemmen met dit voorstel. Wij hebben vertrouwen in een succesvol vervolg.
Tot slot nog een vraag aan de wethouder, die eigenlijk grappig is bedoeld. Zal het inderdaad schelen in alles rond de financiën in dit gemeentehuis als we inderdaad een fractiekamer minder zullen hebben?

De heer Duijsens: Voorzitter. Ik heb enkele vragen voor de heer Vreugdenhil. Het valt mij op dat de heer Vreugdenhil meteen optreedt als ik een bepaald woord gebruik.

De voorzitter: Er is wel sprake van een verschil.

De heer Duijsens: Mij interesseert het niets, dat weet u inmiddels wel, maar als hij aan fractiegenoten komt, dan komt hij aan mij. Maar goed, dat moet hij zelf weten. Ik maak alleen de opmerking dat ik het prima vind. Ga vooral zo door, mijnheer Vreugdenhil.
Ik heb enkele vragen op het financiële vlak. U gaat instemmen met het besluit, maar ik wil van u weten waar u voor stemt. Mijn eerste vraag is of u het staatje dat bij het besluit is gevoegd, kunt uitleggen. Uw illustere voorganger, de heer Buitelaar, heeft hier de tong uit de mond gepraat om voor elkaar te krijgen dat het Rabobankgebouw bij de inschrijving zoveel mogelijk intact zou blijven. U hebt ongetwijfeld alle aanbestedingsstukken gelezen en alles gezien wat ook wij hebben gezien, de laatste stukken zijn van september, want meer hebt u niet kunnen zien, want die hebben we niet gekregen. Mijn tweede vraag is of u nog steeds vindt dat dit als uitgangspunt moet worden gekozen. Mijn derde vraag wordt wat lastiger. Iedereen doet alsof wij een tikje hebben, maar mijn stelling is dat we iedere maand € 200.000,00 verdienen. Reageert u eens op die stelling? Ik vind dat toch wel belangrijk, want daarvoor zouden we het zwembad De Hoge Bomen driekwart jaar open kunnen houden. Mijn vierde vraag dan. Ik heb een verhaal gehouden – of u het begrepen hebt weet ik niet – en hoe denkt u het uiteindelijk in de loop der tijden te gaan dekken als we € 3.700.000,00 moeten gaan betalen? Mijn laatste vraag is wat u denkt van het bedrag van € 20.700.000,00 waarmee u nu akkoord gaat. U moet van mij aannemen dat dit wordt geactiveerd in de jaarrekening en vervolgens in 25 jaar afgeschreven. Is dat naar uw oordeel een juiste afweging?

Ik vraag dat, omdat de accountant dat heeft geadviseerd en in mijn ogen fout heeft geadviseerd, maar ik geef u op een briefje dat de accountant straks zal zeggen: de raad heeft op 14 april toch een besluit genomen. Het BBV zal er dan aan te pas moeten komen om dat recht te breien. Ik wil graag van u horen wat u van de financiën vindt, want daar gaat het vandaag over. Ik had dezelfde vraag ook aan de heer Spaans willen stellen, maar die was toen weg.

De heer Vreugdenhil: De vraag is helder. Ik had bij de eerste vraag van u al willen zeggen dat een overhoring hier niet aan de orde is. Ik herhaal nog maar eens: mijn illustere voorganger heeft met u een debat gevoerd in oktober 2013 en u alles aangegeven. U kent ons standpunt, maar u bent het daar niet mee eens. Ik ga niet in op alle vragen naar geld enzovoort. Helaas voor u.

De heer Duijsens: U stemt toch voor het voorstel en dan moet u mij toch kunnen zeggen waar u voorstemt?

De heer Vreugdenhil: Mijnheer Duijsens, het voorstel is voor de CDA-fractie volkomen duidelijk en ik heb helemaal geen behoefte aan een overhoring van u. Ik heb zojuist al aangegeven het nu af te maken.

De heer Varekamp: Voorzitter. Op 18 en 19 december 2012 is door een meerderheid van de raad besloten over te gaan op nieuwbouw van een nieuw gemeentehuis in plaats van te blijven zitten op de huidige locaties. Op 30 oktober 2013 heeft de meerderheid van deze raad besloten op een aanbesteding over te gaan middels een DBFMO-constructie. Zoals bekend is de VVD geen voorstander van een constructie waarvan de F en de O deel uitmaken. Een DBFMO-aanbesteding is wat ons betreft schieten met twee kanonnen op één mug.
In april van dit jaar is het aanbestedingstraject zo ver gevorderd dat een andere wijze van aanbesteden zal leiden tot een verlies van tijd en geld. We zijn dus zo ver dat het kiezen voor een andere aanbesteding geen effect heeft. Tegenstemmen resulteert in een verlies van enkele miljoen euro's en goede huisvesting wordt weer op de lange baan geschoven. Ons Westland verdient beter. Het verdient om deze discussie na nota bene tien jaar te sluiten. Burgers, bedrijven, de gemeente en haar ambtenaren zijn gebaat bij nieuwe huisvesting waar optimale dienstverlening geleverd kan worden. De VVD-fractie zal om voornoemde praktische redenen het raadsvoorstel volledig steunen. Wij spreken de verwachting uit en geven het college de opdracht mee ervoor te zorgen dat de nieuwe huisvesting medio 2017 binnen het budget gereed zal zijn. Tevens geef ik aan dat dit mijn stemverklaring is.

De heer Duijsens: Ook van u wil ik weten of de F en de O, die er niet in zitten, geen aanleiding vormt om tegen deze constructie te stemmen. Dat is mijn eerste vraag. Mijn tweede vraag gaat over het bedrag van € 200.000,00 dat wij hebben becijferd. Ook u reageert niet en u zou kunnen zeggen niet te willen worden overhoord, maar bij de heer Vreugdenhil zie ik dat als een erkenning dat hij gewoon geen antwoorden kan geven. Stel dat u gelijk zou hebben en het wordt in plaats van zomer 2017 zomer 2018, bent u het dan met mij eens dat we dan twaalfmaal € 200.000,00 hebben verdiend?

De heer Varekamp: Op uw eerste vraag kan ik antwoorden dat we het helemaal niet zouden willen als we nog aan het begin van het traject zouden staan. Ik heb aangegeven dat we al zodanig ver zijn met het traject dat er geen winst meer is te halen.
Op uw tweede vraag kan ik antwoorden dat mijn overtuiging is dat de huidige constructie op dit moment de meest optimale is. Wat betreft het blijven zitten in de huidige gebouwen hebt u in uw presentatie in mijn optiek aannames gedaan die niet juist zijn, wat tot verkeerde conclusies leidt. Ik denk dat het beste is om in dit stadium met dit raadsvoorstel door te gaan.

De heer Duijsens: Maar welke aanname is niet juist? De € 3.700.000,00 is geen aanname, maar een feit. Het bedrag van € 1.500.000,00 hebt u op papier van het college gezien en dat wordt dit jaar heus geen € 1.900.000,00.

De voorzitter: Nee, we gaan geen tweede termijn houden.

De heer Varekamp: Dat was het, mijnheer de voorzitter.

De heer Keizer: Mijnheer de voorzitter. Een besluit om dit bedrag beschikbaar te stellen voor de huisvesting van de ambtelijke organisatie maakt je natuurlijk niet snel populair. Daarom begrijp ik best dat sommige mensen reageren zoals ze reageren. Maar wij vinden het bij goed werkgeverschap horen dat medewerkers goed worden gehuisvest, zodat er goede resultaten kunnen worden bereikt. En wij vinden het hoog tijd dat we gaan beginnen en starten met een goede, adequate huisvesting voor onze ambtelijke organisatie, omdat zij daar recht op hebben. Zij kunnen daardoor gaan presteren en resultaten bereiken voor ons bedrijfsleven en onze inwoners.
Mijnheer de voorzitter. Het zal u niet verbazen dat wij als fractie akkoord gaan met het voorliggende voorstel.

De heer Van Ooijen: Voorzitter. Geen twee gemeentehuizen. Kent u die uitdrukking? Geen twee nieuwe gemeentehuizen bouwen in Westland. Het is een uitspraak waarmee we met enige regelmaat worden geconfronteerd, al was het alleen maar door dit soort handige postertjes met een korte boodschap. De geliefde collega's van Westland Verstandig stellen onze inwoners ook de vraag of zij begrijpen dat Westland twee gemeentehuizen gaat bouwen om vervolgens te constateren dat men dat niet begrijpt. En dat snap ik wel. Waar gaat het hier mis? Aan de boodschap an sich ligt het niet, geen twee gemeentehuizen bouwen is immers precies wat we doen. Ligt het dan misschien aan de uitvoering van de boodschap? Ik denk het wel. Laat ik het u even in het kort uitleggen.
In een dorp kunnen twee bakkers zitten. Deze bakkers zijn verschillend, maar hebben in de basis hetzelfde assortiment: brood, banket en gebak. Dan maakt het dus niet uit bij welke vestiging je binnenloopt voor een halfje gesneden bruin of een half pond roomboterkoekjes. Dit gaat overigens ook op voor andere instellingen, denk aan twee bars, bibliotheken of banken. Elk een onderscheiden product, maar in de basis hetzelfde assortiment. Dus waar gaat het nu mis bij 'geen twee gemeentehuizen'? Ik kan het niet anders verklaren dan dat mensen die horen dat Westland twee gemeentehuizen gaat bouwen, een mentale vergelijking maken met twee bouwmarkten, twee belastingconsulenten of twee begrafenisondernemers. Twee vestigingen die hetzelfde product leveren. Zoals gezegd, an sich klopt de boodschap 'geen twee', aangezien wij niet twee gemeentehuizen bouwen waar in elke vestiging hetzelfde product wordt geleverd. Dat zou betekenen dat een inwoner voor een nieuw paspoort of aan de Verdilaan of aan de Laan van de Glazen Stad kan binnenlopen. Maar dat is nu juist niet het geval. Dat betekent dat de boodschap 'geen twee' in de kern goed is en precies dat is wat de raad heeft besloten, namelijk één gemeentehuis op twee locaties. Het redelijk alternatief uit het D66-programma van 2010 en dat nog steeds door onze fractie wordt gesteund, inclusief het huidige raadsvoorstel van het vrijgeven van het krediet. De boodschap is goed, maar het schort aan de uitvoering.
Daarom is D66 zo vrij geweest om voor de geachte collega's een nieuwe slagzin te bedenken. Een slagzin die dezelfde boodschap uitdraagt en volgens ons beter aansluit bij de belevingswereld van de inwoners. Een slagzin die daarnaast ook nog het streven uitstraalt dat de gemeenteraad van Westland bij dergelijke majeure projecten er anders als één man/vrouw de schouders onder zou moeten zetten. Het eerste exemplaar van het nieuwe affiche zal ik straks graag overhandigen aan de fractie van Westland Verstandig. We maken daar dan een mooie foto van, die we aan de muur van de tent kunnen spijkeren.

De boodschap 'geen twee' kan dus bij dezen worden afgeschaft. Vanaf nu gaan wij verder met de boodschap: 'samen één'.

De heer Duijsens: Voorzitter. Ik heb toch een serieuze vraag aan de heer Van Ooijen. U hebt nu geen poster meer, maar ik heb er nog tweeduizend liggen.

De heer Van Ooijen: Een kwestie van flink doorscheuren, zou ik zeggen.

De heer Duijsens: U bent welkom. Het is wel leuk wat de heer Van Ooijen allemaal tentoonspreidt, maar het heeft niets met het agendapunt te maken. Vindt de heer Van Ooijen dat het nog steeds waar is wat hij zegt als je ervan uitgaat dat meer dan een vierde van de ambtenaren in het ene gebouw en drie vierde in het andere gebouw zit?

De heer Van Ooijen: Mijn antwoord daarop is 'ja'.

De heer Duijsens: Dat het college een circusbeweging gaat maken door iedere dinsdag van het ene gebouw naar het andere en dus waarschijnlijk niet alleen dinsdags. Vindt hij nog steeds dat het dan één gemeentehuis is met twee vestigingen? Waar hebt u het in godsnaam over? Er komen toch twee aparte gebouwen, een van 6000 m^2 en een van 6500 m^2. Dat geeft toch twee keer de kosten. De heer Van der Stee heeft ook al aangegeven dat het waarschijnlijk € 4.000.000,00 tot € 5.000.000,00 duurder is om te bouwen en ik wil u er niet mee vermoeien wat het zal betekenen in onderhoud en exploitatie. U komt nu hier met droge ogen namens D66, een partij die je ook nog zo nu een dan een beetje serieus moet nemen, zeggen dat het helemaal geen twee gemeentehuizen zijn, maar dat we gewoon één gemeentehuis verbouwen. Je bent dan toch niet helemaal in orde als je dat zo zegt. De vraag is daar maar eens op te reageren.

De heer Van Ooijen: Voorzitter. Samengevat is de vraag van de heer Duijsens: bent u nog steeds van mening dat wij één gemeentehuis op twee locaties bouwen? Mijn antwoord daarop is: ja.

De heer Duijsens: En nu hebben we dus ook één gemeentehuis met oude gebouwen? Wat zijn we aan het doen? We hebben toch één gemeentehuis, zij het op vier plekken. Fijn toch, dan hebt u toch uw zin. U mag er ook nog twee van maken met een publiekscentrum. Dus hier het publiekscentrum en in Naaldwijk de werkploegen. We hebben toch een gemeentehuis. Waar maakt u zich druk om? Wat doen we hier vanavond? We zijn klaar. Eén gemeentehuis Westland, zij het met vier vestigingen. Klaar.

De heer Van Ooijen: Voorzitter. Ik beschouw de vraag wat we hier vanavond doen als een retorische vraag.

De voorzitter: We hebben alle fracties in eerste termijn gehad. Dan is het nu de beurt aan wethouder Meijer, die namens het college zal spreken.

Wethouder Meijer: Voorzitter. Ja, waar moet je beginnen na zo'n discussie? De slogan van D66, die we zojuist van de heer Van Ooijen hebben gehoord, vind ik best wel leuk. Ik zou haast zeggen dat we die als college zo kunnen overnemen.
In alle ernst wil ik eerst ingaan op de opmerkingen van de heer Varekamp, die opmerkte dat de procedure inmiddels al in volle gang is. Dank in ieder geval voor dat compliment, want dat staat wellicht haaks op de opmerkingen van de ChristenUnie-SGP dat er sprake is van een vertraging. Ik wil daar gelijk maar op ingaan. Toen deze wethouder het stokje overnam van de burgemeester, die met uw raad gezorgd heeft voor besluitvorming in januari 2012 en oktober 2013, heb ik in de commissie over dit onderwerp al uitvoerig een uitleg gegeven.

De heer Vreugdenhil deed dat overigens zojuist ook met zijn trilogie. Ik zal dat dus niet meer herhalen. Er is gelijk al voor het zomerreces een stand van zaken weergegeven en er is toen ook aangegeven dat er in het kader van het opstarten van de dialoogfase sprake was van een vertraging. Ik heb toen ook uitgelegd dat het de consortia waren die meer tijd hadden gevraagd om zich te kunnen voorbereiden, want het speelde met name in de vakantieperiode. In mijn eindejaarsbericht van december 2014 heb ik precies aangegeven wat het spoorboekje was en dat we al wat tijd hadden ingelopen, met complimenten aan de zeer bevlogen mensen van de projectorganisatie. Dat geldt ook voor de toen nog drie consortia die hier ook enorm bevlogen in zaten. Sindsdien hebben we in feite de planning strak gevolgd. Ik ben het ermee eens dat er ten opzichte van de oorspronkelijk planning een vertraging is, maar inmiddels is dat wel weer aardig ingelopen. Het spoorboekje heeft ertoe geleid dat we het vanavond kunnen hebben over het kredietvoorstel, waarvan ik min of meer voor de grap in de commissie Ruimte heb geroepen dat het eigenlijk een hamerstuk zou zijn, omdat het voortborduurt op eerdere besluitvorming.
Verder zegt de heer Snijders van ChristenUnie/SGP dat de spelregels zijn veranderd. Ik heb begrepen dat dit met name te maken heeft met de vraag wanneer we in deze raad tot besluitvorming overgaan of zoals aanvankelijk in de stukken van 2013 stond later dat er een krediet vrijgegeven moet worden. Maar doe je dat zoals het aanvankelijk de bedoeling was bij de gunning, zoals het er in oktober 2013 stond. De heer Snijders heeft het over spelregels, maar er is één spelregel veranderd, want we doen het vanavond. In mijn eindejaarsbericht heb ik al aangegeven dat dit aan de orde zou zijn en niet voor niets, want wij zijn daarop gewezen door de Rijksvastgoeddienst die daarin ervaring heeft, maar ook door de heer Verberne van het Bureau Van Doorne, die er de vorige keer in de commissie ook bij was om dat toe te lichten. De heer Verberne is echt een expert op het gebied van het Europese mededingingsrecht en kan het bijzonder gemakkelijk vertellen. Ik heb de stukken bij de besluitvorming laten toevoegen, omdat ik vanaf het moment dat ik het stokje van de burgemeester heb overgenomen alle onderliggende memo's als voortgangsrapportage naar de raad wilde sturen, ook het advies van drie kantjes dat door de heer Duijsens is opgevraagd met daarin de uitleg. Op het moment dat wij het besluit zouden nemen bij de gunning, dus niet vandaag, dan zouden wij het risico lopen dat het onrechtmatig is. En ik vind dat je als overheid niet onrechtmatig mag handelen. Het is niet de eerste de beste die dat aangeeft, maar nogmaals de Rijksvastgoeddienst en de heer Verberne van Bureau Van Doorne. Ja, en dan doe ik toch een dringend beroep op de ChristenUnie-SGP dat het niet zo kan zijn dat het onrechtmatig is. Het is niet zo dat we de spelregels hebben veranderd, maar het is wel een belangrijke wijziging op aangeven van. En niet voor niets, zeg ik er tegelijkertijd bij. Denkt u daar nog even over. Misschien wilt wat dat punt betreft nog even schorsen, maar ik kan mij niet voorstellen dat een fractie van de ChristenUnie-SGP iets onrechtmatigs zou willen doen. Nogmaals, het is geen grapje van het college om het even snel te willen doen en u buitenspel te zetten. U heeft als raad het werk al gedaan. Dat was al zo bij de besluitvorming in december 2012 en vooral ook bij de besluitvorming in oktober 2013, waar toen is gekozen voor de DBFMO-procedure en het programma van eisen aan de orde is geweest. Vervolgens is dat vertaald in de outputspecificaties en die heb ik u in juli doen toekomen. Dat hele dikke pak papier bevat inderdaad alle eisen en voorwaarden die aan de drie consortia zijn meegegeven. Een aantal raadsleden spreekt van een heel zware procedure, ook ik rol er zo in en krijg het stokje ineens overgedragen, en ik ook ik zeg dat het heel erg zwaar is. Op landelijk gebied gaat het om heel grote projecten en hier is het een klein project. Gezien de uitspraken van Westland Verstandig over het project ben ik daar wat serieuzer in, maar het is een heel zware procedure. Doordat ik er wat dat betreft bovenop zit, heb ik inmiddels wel gezien wat het effect daarvan is, want we hebben alles aan de voorkant geregeld. Ook het financiële gedeelte en de O is geregeld en daaraan hebben de consortia te voldoen. En een heel belangrijke uitspraak waaraan ik wil refereren, is dat u als raad kaders hebt gesteld.

Mooier kan het haast niet en een heel duidelijk kader was dat het gebouwd moet worden binnen het bestemmingsplan en de consortia daaraan moeten voldoen, maar ook ten aanzien van de aangenomen motie van de fractie ChristenUnie-SGP in de raadsvergadering van 2012, waarbij het maximumbedrag voor de exploitatielasten € 3.700.000,00 moest zijn. Daar moeten die consortia zich dus aan houden.
Er is een vraag gesteld waarom er nu één consortium is afgevallen. Ja, misschien valt er nog wel een af, maar wij denken van niet, omdat er inmiddels al drie dialoogrondes achter de rug zijn en de planning goed is doorlopen. Wij denken dat het wel zal lukken, maar al zou dat niet zo zijn, dan is er nog een consortium. Zij moeten voldoen aan de eisen die u hebt gesteld en dat is ook het mooie aan deze procedure. Het heeft heel veel betekend aan de voorkant en hebben we heel veel moeten investeren, waardoor er vertraging is ontstaan. Maar we zitten nog steeds binnen het spoorboekje dat ik u in september heb laten zien. Het spoorboekje betekent dat u vanavond een besluit neemt over de definitieve kredietverlening, tenminste daar ga ik wel van uit, en over een week, zo geeft het spoorboekje aan, dan komt het verzoek tot definitieve inschrijving, zodat er in juli tot gunning kan worden overgegaan. Dit allemaal op basis van voorwaarden en de kaders die u als raad heeft gesteld en waar ik als verantwoordelijk wethouder, samen met het college en natuurlijk de projectorganisatie, bovenop zit. Ik zie enthousiaste mensen bij de consortia, maar ook vooral bij de eigen projectorganisatie. En ook vorige week in de vergadering van de commissie Ruimte zag je bevlogen mensen en niet alleen de gemeentesecretaris, maar ook anderen die daarbij aan tafel hebben gezeten.
Dan wil ik nog even specifiek ingaan op de vraag van de heer Van der Stee. Er zijn natuurlijk centrumontwikkelingen en dat was aanvankelijk ook de bedoeling in Naaldwijk, die toen zijn stilgelegd en te maken hadden met de bouw van een nieuwe gemeentehuis op één locatie. En we hebben in het collegewerkprogramma opgenomen dat er voor Naaldwijk weer een nieuwe gebiedsvisie opgesteld moet worden. Ik heb het nog even nagekeken, maar in de programmabegroting 2015-2018 kunt u op de pagina's 31 en 32 lezen dat het de bedoeling is om in 2016 toe te werken naar een gebiedsvisie voor de het centrumgebied Naaldwijk. Misschien dat hiervoor dit najaar al voorwerk zal worden gedaan, maar het staat daar netjes in aangegeven.
De vraag hoe verder als er een consortium zal afvallen, heb ik ook beantwoord en ik heb het punt van de vertraging toegelicht. Ik ben ingegaan op de vraag van de ChristenUnie-SGP en een oproep gedaan. De andere fracties waren vooral ondersteunend en als het nog even specifiek gaat over de fractie van de heer Duijsens, dan kan ik het volgende daarover zeggen. Westland Verstandig, onder aanvoering van haar fractievoorzitter, de heer Duijsens, is een partij die was tegen de gemeentehuizen, is tegen nieuwbouw van de gemeentehuizen en zal dat ook blijven. Als wethouder vind ik dat een heel duidelijke lijn. Wat ik wel proef is dat je bij het vraag- en antwoordspelletje in de debatten in al die jaren dat u als Westland Verstandig actief bent, een andere politiek bedrijft. Dat kan en is ook helemaal niet erg. Maar op één punt is Westland Verstandig minder consistent, want ik zag ineens nieuwbouw verrijzen vlak voor het gemeentekantoor in Naaldwijk.

De heer Duijsens: Dat was een tweedehandsje, een gebruikte.

Wethouder Meijer: Het is natuurlijk gekscherend bedoeld.

De heer Duijsens: Ik ben serieus.

Wethouder Meijer: Ik ben ook serieus, maar ik zie daar ook teksten op dat zogenaamde tweedehandsje met het woord 'betrouwbaar'. Als ik tegen was, tegen ben en altijd tegen zal zijn, kan men zeggen dat dit een consistente lijn is en betrouwbaar, maar als ik vanavond goed luister dan is de nieuwbouw, zoals die is voorgesteld, een politiek compromis en dat heeft het verschil gemaakt. Nou ja, dat is een feitelijke constatering, zeg ik dan maar.

Het is geldverkwisting, een lachwekkend plan, onzin, renoveren is onzin, schandelijk, opmerkingen over geheimhouding zoals het altijd gebeurt. Wat ik dan jammer vind, en dan kijk ik toch naar de fractie van Westland Verstandig die ik op zich best hoog heb staan als het gaat om de consistente lijn die zij heeft en waarvoor zij staat, dan vind ik dit soort opmerkingen van weinig respect getuigen naar het college en ook de andere raadsfracties toe. Ik vind dat heel jammer, want u maakt uw punt en zult dat vooral blijven doen, maar in het kader van betrouwbaarheid is er ook een lintje naar de besluitvorming die heeft plaatsgevonden. Ik vind dat daarvoor respect moet worden getoond. Hoe die besluitvorming ook tot stand komt, uiteindelijk is de raad het orgaan waar dat gebeurt en is dan wel een vertrekpunt. Het is helemaal niet erg dat u het daar niet mee eens bent, dat mag, want dat is het andere geluid, alleen vind ik dat er over en weer met respect naar elkaar moet worden gekeken. Ik kijk met respect naar u en u zou dat ook moeten doen richting het college, de andere raadsfracties en de ambtelijke organisatie, waarover de burgemeester al een opmerking maakte. Neemt u van mij aan, mijnheer Duijsens, dat velen die in de projectorganisatie zitten het raadsbesluit echt goed willen uitvoeren. Ik kijk dan ook naar de ChristenUnie-SGP: wij proberen er echt bovenop te zitten en het spoorboekje dat ik zojuist heb aangegeven ook te volgen.

De heer Duijsens: Mijnheer de voorzitter. Bij interruptie. U hebt het over betrouwbaar in een aantal zinsneden. U kent mij lang genoeg en ook mijn fractie, wij vinden hier iedereen aardig en wij oordelen op onderwerpen. Op het moment dat er in onze ogen onzinnige dingen gebeuren, dan vinden wij dat wij dat als volksvertegenwoordigers moeten kunnen zeggen. Wij leggen het woord 'betrouwbaar' alleen iets anders uit dan u. Wij kijken naar de burgers. Als wij de burgers die op ons hebben gestemd een belofte hebben gedaan en dat deels gedaan hebben vanwege ons standpunt over de gemeentehuizen, dan is dat betrouwbaar in onze ogen. Je gaat dan door alles om iedereen een spiegel voor te houden dat dit fout gaat en gewoon niet moet worden gedaan. De burgemeester heeft het ook al eens eerder gezegd dat je als fractie een meerderheidsbesluit van de raad moet respecteren, daarover zijn we het niet eens. Nogmaals, we spreken vandaag niet voor niets over dit kredietvoorstel, dus we hebben wat te willen. We zijn immers geen stemmachine. We kunnen keuzes maken en we kunnen nog terug. Ik hoop dat u daarover nog iets zult zeggen hoe dit in dat bestek en de dialoogleidraad is beschreven. Mijn fractie vindt dat wij ten opzichte van de inwoners van Westland de plicht hebben door het gaatje te gaan om datgene tegen te houden wat niet goed is. Dat noem ik betrouwbaar en dat daarvoor af en toe woorden worden gebruikt, is vaak actie-reactie, vaak ook een reactie op datgene wat wij ontmoeten aan spraakgebruik. Allemaal niet erg, we hebben dikke huiden en we zijn mannen en vrouwen die tegen een stootje kunnen, want anders hoor je in dit huis niet thuis.

Wethouder Meijer: U legt mij nu woorden in de mond die ik niet heb gezegd. Zoals u het voor uzelf uitlegt en hoe u ermee omgaat, geldt dat ook voor andere raadsfracties en het college. Ook zij proberen een consistente lijn te volgen. Alleen noemt u het dan onzin, maar u zult dat ook moeten leren zien vanuit de andere kant, waarvoor hetzelfde geldt.

De voorzitter: Daarmee hebben we de eerste termijn van het college gehad. Ik zie dat de heer Snijders nog iets wil zeggen.

De heer Snijders: Voorzitter. Ik wil de wethouder nog een vraag stellen. U hebt het over niet tegen de wet handelen, maar volgens mij hebt u gezegd dat gunning onrechtmatig is als dan nog niet het krediet is vastgesteld. Klopt dat?

Wethouder Meijer: Ja. Dat staat ook in het advies van de heer Verberne. Er moet door de raad een krediet beschikbaar gesteld zijn alvorens tot gunning kan worden overgegaan. Juridisch loop je anders risico.

De heer Snijders: Dan wil ik dat stuk toch nog even met u doornemen. Als u mij kunt aanwijzen dat dit klip en klaar erin staat dan geef ik u gelijk, maar volgens mij staat heel duidelijk bij punt 3.9: "zo wordt wellicht voorkomen dat een eventuele intrekking van de aanbestedingsprocedure vanwege een negatief raadsbesluit een onrechtmatig handelen van de gemeente oplevert, waarvan de schade moet worden vergoed aan de inschrijvers." We hebben het dan heel duidelijk over het intrekken en een negatief raadsbesluit. Het gaat daarbij niet over een positief raadsbesluit. Met alle plezier wil ik die tekst met u doornemen en als u mij kunt overtuigen dat gunning onrechtmatig is als dan nog geen krediet is vastgesteld, dan ben ik van uw partij.

Wethouder Meijer: Voorzitter. Als u de vergadering even kunt schorsen, dan kunnen wij daar samen naar kijken.

De voorzitter: Voordat ik de vergadering even schors, wil ik degenen die op de tribune zitten en hier zijn om in te spreken over het onderwerp arbeidsmigranten erop wijzen dat we dat punt vanavond niet meer zullen kunnen behandelen, maar dat het morgen, woensdagavond om 19.00 uur, aan de orde zal komen. De vergadering is geschorst.

Schorsing.

De voorzitter: Ik heropen de vergadering. Het woord is aan de fractievoorzitter van ChristenUnie-SGP, die om een schorsing heeft gevraagd.

De heer Snijders: Voorzitter. We hebben in de schorsing een discussie gevoerd over het punt dat een gunning onrechtmatig is als het krediet nog niet is vastgesteld. We hebben in de stukken gekeken of dat er zwart op wit zo staat en dat is niet het geval, zoals ik al eerder opmerkte. We hebben wel gezegd dat, als we vanavond geen beslissing nemen en het consortium gaat naar de bank voor steun in dit proces, zoals het garant staan voor geldleningen en allerlei andere zaken, het voor het consortium moeilijk zal worden dat voor elkaar te krijgen. Vandaar dat we zeggen: het staat er niet zwart op wit in, maar gezien het belang kunnen we wel de term volgen: stel dat we in deze onrustige tijd pas aan het eind van het jaar een besluit nemen en dat negatief uitvalt, wat er ook gebeurt, dan wordt het wel als onrechtmatig handelen gezien en dat kan ons miljoenen euro's gaan kosten als we van de opdracht afzien. Die redenering hebben we geprobeerd te volgen en we vinden het van belang het voorstel breed te steunen. We leggen de procedure, waarin we altijd positief hebben gestaan, ook aan het eind van het jaar, even terzijde en om de onrust weg te nemen sluiten we ons aan bij het voorstel. Onze stemverklaring is dat we puur op de letter gelijk hebben, maar wat betreft het handelen in de geest van de wet heeft de wethouder gelijk. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel voor uw uitleg. Het is toch verstandig dat u deze schorsing heeft aangevraagd. Ik ga over tot de tweede termijn, die volgens mij heel kort kan zijn.

De heer Duijsens: Voorzitter. Ik heb de wethouder geen van de vragen die wij hebben gesteld, horen beantwoorden. Ik wil ze nog een keer opsommen en dan houd ik mij uitsluitend aan het voorstel zoals het voorligt.
Ik heb gesteld dat de procedure tot aan de gunning zonder kosten van de gemeente kan worden afgebroken, juist of niet juist, dat in punt 7.95 dialoogleidraad staat en in punt 2.4. Het punt 2.4 gaat over de eerste drie dialoogrondes en daarbij wordt verwezen naar punt 7.95. Ik heb de wethouder voorgehouden dat € 20.700.000,00 financieel absoluut niet verwerkt kan worden zoals nu wordt voorgesteld, namelijk dat dit wordt geactiveerd en

vervolgens in 25 jaar afgeschreven. Dat moet nu als last worden genomen en van de reserve worden afgeboekt.
De wethouder heeft de vriendelijkheid gehad om te bemiddelen tussen het college en ons om het advies van Deloitte aan te leveren, waarin zonneklaar staat dat de economische eigenaar dat mag doen. In mijn ogen wist de gemeente dat niet. Dus is dat juist of niet juist? Is dat nagevraagd en wat vindt hij daarvan? Dan heb ik aangegeven dat aan het bedrag van € 3.700.000,00 in ieder geval € 300.000,00 ontbreekt en nog begroot moet worden, het verschil tussen € 3.700.000,00 en € 3.400.000,00. Hoe gaan we dat doen? Ja, naar de begroting doorschuiven, maar daar zal toch zicht op moeten zijn hoe dit te dekken gedurende de komende vijftig jaar. En ik heb gesteld dat we dat nooit redden met de huidige kosten van de gemeentehuizen en dat kan € 2.400.000,00 zijn en € 2.100.000,00 zijn. Je redt dat nooit om dat in vijftig jaar uit de reserve te halen, want die reserve is echt na twintig jaar hartstikke leeg en dan gaan we er nog van uit dat de rente 2,5% blijft. Ik wil op die vragen toch een antwoord hebben van de wethouder, want dat is essentieel voor het besluit dat nu moet worden genomen en ook voor het besluit dat we in 2013 hebben genomen. Maar nu is het onherroepelijk en gaan we echt een besluit nemen. En ik wil weten van de wethouder hoe hij dit denkt op te lossen.

De heer Van der Stee: Voorzitter. We houden het kort. Ik wil de wethouder bedanken voor zijn antwoorden. Dat er vragen komen die niet alleen over het krediet gaan, maar wat verder gaan, snap ik wel. En dat wil ik toch graag even aan het college en de andere partijen meegeven. Op het moment dat je een verslag maakt in je raadsvoorstel over de argumentatie en de onderbouwing en dan zegt dat hierna de uitgangspunten van uw raadsbesluit van oktober 2013 opgenomen en per onderwerp is aangegeven hoe wij hiermee zijn omgegaan, dan komt er een hele opsomming en naar aanleiding daarvan heb ik zowel in de commissie als vanavond hier vragen gesteld. Ik ben blij dat de wethouder die heeft beantwoord. Maar het is niet zo dat we dan alleen maar over geld praten, ook over de onderbouwing die het college aangeeft in een raadsvoorstel mag best een vraag worden gesteld.
Voor de rest is ons standpunt duidelijk en wij zullen tegen het voorstel stemmen. Wij zullen straks kijken wat de financiële gevolgen in de toekomst zullen zijn voor de centrumplannen, ook de mindere opbrengst van de gemeentehuizen en we zullen dan inderdaad ook kijken waaruit die € 300.000,00 kan worden gedekt. Wij wachten het aanbestedingstraject af. Dit kan worden gezien als onze stemverklaring.

De voorzitter: Dank u wel. Hiermee is iedere fractie in tweede termijn aan de beurt geweest. Ik denk dat het college hier ook niets meer aan toe te voegen heeft en we kunnen overgaan tot besluitvorming.

De heer Duijsens: Voorzitter. Ik heb de wethouder nog vragen gesteld naar aanleiding van de eerste ronde.

Wethouder Meijer: Voorzitter. Het maakt eigenlijk niet uit welk antwoord je geeft, want elk antwoord roept minstens weer vijf vragen op. Er is de afgelopen jaren al zo veel informatie verstrekt, maar ik zal een poging wagen.
Allereerst de vraag of we er onderuit kunnen, of we eruit kunnen stappen. Ja, dat is geregeld, want in dat hele dikke pak papier met allerlei voorwaarden en eisen is ook geregeld dat een consortium, maar ook de gemeente zelf eruit kan stappen. Maar daar zitten natuurlijk wel consequenties aan en dat is niet alleen datgene wat u noemt. U gaat al meteen 'nee' schudden en dat bedoel ik dus dat het eigenlijk geen zin heeft om te antwoorden. Voorzitter, noem het maar even, want ik zie ook de gebarentaal.

De heer Duijsens: Voorzitter. Ik wil daar toch wel even op ingaan. Er staat toch in punt 7.95 dat er geen schadeacties mogelijk zijn, behalve de drie. Dat verzin ik toch niet?

Wethouder Meijer: Dat zijn consequenties. Maar ik laat het hierbij, mijnheer de voorzitter, want dit heeft geen zin.

De voorzitter: Dat betekent dat dit het antwoord van de wethouder is.

De heer Duijsens: Dat vind ik om het maar even te noemen laf. Ik stel gewoon een vraag over de financiële onderbouwing van het voorliggende voorstel, omdat ik constateer dat het in strijd is met het BBV. Kan een raadslid nog iets ergers zeggen dan dat? Reactie: allemaal onzin, zullen we nagaan. En dan zeg ik u dat die dekking niet klopt. Daar kunt u toch op reageren door te zeggen dat u het ook hebt berekend en het wel klopt.

Wethouder Meijer: Voorzitter. Ik ga hier niet meer op reageren. We zijn hiermee elf jaar bezig geweest. U hebt een fantastische besluitvorming gedaan. Ik weet hoe Westland Verstandig hier in staat en ik ben daar ook positief over begonnen, omdat ik daar respect voor heb. Maar het heeft geen enkele zin. Elk antwoord dat u wordt gegeven, roept bij u weer tien nieuwe vragen op. U informeert altijd elders en daar zou ik het wel met de raad over willen hebben. Het is gewoon vervelend om zo te moeten werken. Dat is voor het college vervelend, voor de organisatie, maar ook voor deze raad. En ik wil er een lans voor breken dat we na deze besluitvorming vanavond daar met elkaar op constructieve wijze proberen uit te komen. Zo valt er niet te werken, voorzitter.

De heer Duijsens: Dat zegt de wethouder en hij geeft geen antwoorden. Dat is toch ongehoord.

De voorzitter: U hebt u uw eigen opvatting daarover.

De heer Duijsens: De wethouder kan blijkbaar geen antwoord geven. Hij loopt weg als er moeilijke vragen worden gesteld.

De voorzitter: Het is jammer dat dit op deze wijze moet eindigen.

De heer Duijsens: Ik wil ook nog een stemverklaring afleggen.

De voorzitter: Dat gaan we nu doen. We zijn toe aan besluitvorming. Ik heb in ieder geval een stemverklaring gehoord van de VVD-fractie en de ChristenUnie-SGP. Wie wenst er nog een stemverklaring af te leggen?

De heer Duijsens: Voorzitter. Ik constateer dat de wethouder geen antwoord geeft op fatsoenlijke vragen, vragen die er best wel toe doen. Blijkbaar ligt het niet in zijn vermogen om dat te kunnen doen en dat vind ik treurig en vrij ernstig. Namens mijn fractie kan ik aankondigen dat we alles in het werk zullen stellen, tot de omgevingsvergunningen toe, waarvoor we machtigingen hebben voor een aantal mensen, om dit plan zo lang mogelijk uit te stellen en hopelijk zo lang dat er uiteindelijk een bestuur komt waarvan de ogen wel opengaan en we dit plan alsnog ongedaan kunnen maken. Bij dezen kan ik dat aankondigen. De eerstvolgende stap is het BBV, waar ik ook zal melden dat het college geen antwoord wil geven op de gestelde vraag en zo gaan we dan verder. Uiteraard zullen we tegen het voorstel stemmen, maar dat zal geen nieuws zijn.

De voorzitter: Dank u wel voor uw stemverklaring. Ik ga over tot besluitvorming.
Voor het besluit zijn alle fracties, behalve de fracties LPF Westland en Westland Verstandig met inachtneming van de stemverklaringen van de VVD-fractie, de ChristenUnie/SGP en LPF Westland. Het raadsvoorstel is in meerderheid door uw raad aanvaard.

We gaan morgen om 19.00 uur verder. De vergadering is geschorst (22.50 uur).

Met inachtneming van de ter raadsvergadering aangebrachte correcties/aanvullingen welke zijn opgenomen in de handelingen van de raad van 19 mei 2015

de griffier

N. Broekema

de voorzitter

J. van der Tak

2

WOORDELIJK VERSLAG

van de vergadering van de raad
van de gemeente Westland
gehouden op 15 april 2015

WOORDELIJK VERSLAG

van de openbare vergadering van de gemeenteraad, gehouden op 15 april 2015, 's avonds om 19.00 uur, in de raadzaal van de gemeente Westland, locatie Van Geeststraat 1 te 's-Gravenzande.

Aanwezig

Voorzitter	:	J. van der Tak
Raadsgriffier	:	N. Broekema
Leden	:	N.G.J. Arkesteijn, A.I. Bavius, J.W. van den Beukel, L.G. Boekestijn, D. Chafiâ, B.A. Doelman, P.J.L.J. Duijsens, J.L.P. Geubbels, N.J.M. de Gier, R. van der Giessen, D. de Heer, C. Huisman, R.K. Keizer, C. van Koppen, C. van der Mark, D. van der Meer, M. van Ooijen, T.J.D. van Riet, F.C. Rijneveen, J.J. van Rossum, L.K. Snijders, U.M. Spaans, C.Y. van Staalduinen, B.P.M. van der Stee, L. Strijker, K.M. van Tol, J. van Veen, J. Vermeer-de Smit, P. Varekamp. P. Voskamp, P.A. Vreugdenhil, E.W. van der Wilk-van Baren, C.M. Zwinkels-de Jong, M.H.P.M. Zuidgeest en S.J.N. Zuyderwijk.
Wethouders	:	T.A.M. Duijvestijn, M.A.A. de Goeij-van der Klugt, A.W. Meijer, M. El Mokaddem, P. Ouwendijk en A. Weverling.
Afwezig	:	L.J. Bogaard, G.W.C. van der Knaap, P.N. Hoogerbrugge en J.G.M. Witkamp.

De voorzitter: Ik heropen de vergadering. Ik heb nog een mededeling over iets dat u vandaag ook in de krant heeft kunnen lezen. De eindcontrole van de asbestsanering is gereed, wat betekent dat wij alles gereedmaken om ervoor te zorgen dat het voorstel naar de raad kan en u daar alles van kunt vinden.
We hebben op verzoek van een aantal raadsleden twee agendapunt omgedraaid en zullen eerst agendapunt 9 inzake de vaststelling van het veiligheidsbeleid behandelen.
Ik verzoek de plaatsvervangend voorzitter, mevrouw Zwinkels-de Jong, mijn plaats in te nemen.

(Het voorzitterschap wordt overgedragen aan mevrouw Zwinkels-de Jong.)

9. RAADSVOORSTEL INZAKE VASTSTELLING VAN HET WESTLAND VEILIGHEIDSBELEID 2015-2018

De voorzitter: Goedenavond allemaal. Wie mag ik hierover het woord geven?

De heer Spaans: Voorzitter. Over de voorliggende kadernota heeft onze fractie niets te melden, het is een goed stuk. Wat wij in de commissie Bestuur herhaaldelijk al hebben aangedragen, is dat wij als fractie van Progressief Westland iets missen, namelijk het thema zorg en veiligheid. Wij zouden dat thema graag in de prioritering, zoals aangegeven, erbij gezet zien worden. Hierover is uitvoerig van gedachten gewisseld en ik kan mij dan ook beperken tot de maatschappelijke relevantie van dit punt.
We krijgen regelmatig te horen dat er sprake is van een toename van verwarde mensen op straat en via de sociale media krijgen we te horen dat de politie Westland aangeeft dat dit niet tot de kerntaken van het beleid van de politie behoort. Het is in ieder geval wel een thema waar we ons de komende vier jaar druk om moeten maken. Vandaar dat ik een motie heb voorbereid die unaniem door de raad wordt gesteund, waarvoor mijn dank.

Voordat ik de motie zal voorlezen wil ik nog een opmerking maken die met name de heer Van der Meer van LPF Westland heeft gemaakt om de opvang van verwarde personen die er al is in de prioritering op te nemen als het beleid straks zal worden geformuleerd. Ik heb dat op verzoek van LPF Westland ook in de motie meegenomen.

"De raad van de gemeente Westland, in vergadering bijeen op 15 april:
overwegende dat:
- de kaders voor het veiligheidsbeleid voor de periode 2016-2020 nu worden vastgesteld;
- er een prioritering in aandachtsgebieden in deze kadernota is aangebracht;
- het thema zorg en veiligheid niet in die prioritering is opgenomen;
- er een grote maatschappelijke behoefte is om dit thema voor de komende periode te prioriteren;
- dit onder andere wordt aangetoond door een groeiend aantal incidenten met verwarde personen op straat, ook in het Westland;
- politie Westland op sociale media heeft aangegeven dat de aanpak van 'verwarde personen' geen kerntaak voor hen is;
- de VNG een aparte werkgroep voor het thema "zorg en veiligheid" heeft samengesteld die binnenkort met aanbevelingen komt;
- specifieke expertise voor die aanpak van 'verwarde personen', Opvang Verwarde Personen (OVP) voorhanden is;
- samenwerking hiermee wenselijk is;

verzoekt het college:
- het thema zorg en veiligheid te prioriteren in het lokale veiligheidsbeleid;
- de aanbevelingen van de VNG-werkgroep te betrekken bij de verdere uitwerking van dit thema;
- de expertise van OVP hierbij nadrukkelijk te betrekken;
- de uitwerking van de prioritering zorg en veiligheid te zijner tijd voor te leggen aan de commissie Bestuur;

en gaat over tot de orde van de dag."
(Motie van Progressief Westland, GBW Westland, CDA Westland, VVD Westland, LPF Westland, Westland Verstandig, ChristenUnie-SGP en D66)

De heer Geubbels: Voorzitter. Veiligheid is een grote menselijke behoefte en staat in de hiërarchie van behoeften in de tweede laag van de Maslov-piramide. Daarom is het goed nog een paar opmerkingen en standpunten namens de fractie Westland Verstandig te plaatsen. Ik heb in de commissie ook al aangehaald dat de doelstelling, de ambitie van de nota, als volgt is te duiden. Waar misdrijven of overtredingen de afgelopen jaren een daling te zien geven, wordt in de nota veelal het niveau van de laatste jaren vastgehouden als ambitie. Dus de daling niet verder doorzetten. Waar een stijging van misdrijven de afgelopen jaren heeft plaatsgevonden, wordt in de nota voorgesteld om die stijging niet te laten doorgaan en dus ook op dat niveau van 2013 vast te houden. Zeer incidenteel, bij een paar punten, wordt wel ingezet op verbeteren.
Samengevat zou je grofweg kunnen zeggen dat de ambitie van de doelstellingen geen of slechts een beperkte vooruitgang is en in onze optiek is stilstand een vorm van achteruitgang. Pas op de plaats dus. Verder valt op dat er in de nota geen concrete doelstellingen geformuleerd worden in termen van percentages of absolute verbetering, maar in de lijn van het voorgaande zal dat ook wel begrijpelijk zijn. Wij vinden dan met name de grootste ergernis in de openbare ruimte, waar de gemeente samen met de inwoners en de ondernemers veel kan doen, zonder dat daarbij substantieel extra inzet van politiecapaciteit nodig is om er een tandje bij te moeten zetten.
We hebben het dan over jongerenoverlast, hangplekken van jongeren op de verkeerde plaats, zoals in speeltuinen, waar jonge kinderen dan niet meer heen gaan, en zwerfvuil.

In de laatste peiling van 2014 is te zien dat er nog twee hinderlijke en overlastgevende groepen zijn in Westland zijn, in totaal vier. Onze fractie is van mening dat een plafond gesteld moet worden bij hinderlijk gedrag en zodra zo'n groep in beeld is de ambitie zou moeten zijn om dit dan meteen bij de wortel aan te pakken dan wel met hen in gesprek te gaan. Dat is een gezamenlijke opvoedkundige taak van de gemeente, Pieters Welzijn, buurtpreventie en buurtbewoners. Wij hebben daar zelf ervaringen mee opgedaan en volgens mij moet dat kunnen. Waar een wil is is een weg.
Een ander punt dat wij hebben ingebracht en ook in de nota staat, zij het wat genuanceerd, is de informatie te delen met de buurtpreventie, een van de samenwerkingspartners in met name de openbare ruimte. We hebben het dan niet over harde criminaliteit, maar over preventieve taken. Op pagina 23 staat dat onderzocht zal worden in hoeverre het mogelijk is om informatie te delen met buurtpreventieteams. Gezien de langdurige ervaring die we al met buurtpreventieteam hebben, is het een gepasseerd station is om nu nog te gaan nadenken over de vraag of er wel informatie gedeeld moet worden. Of er wordt in vertrouwen samengewerkt, of er wordt niet samengewerkt, is ons standpunt. Wij zouden dan ook willen voorstellen om de professionalisering van de buurtpreventie met name te richten op hoe er verstandig met informatie moet worden omgegaan en de risico's als er privacygevoelige informatie wordt gedeeld dan wel te wijd wordt verspreid. In ieder geval vind ik dat de buurtpreventen daarbij betrokken moeten worden en die informatie moeten krijgen. Wij begrijpen niet dat de VVD-fractie in de vergadering van de commissie van een paar weken geleden het privacy-argument hanteert om vrijwillige buurtpreventen als samenwerkingspartner op achterstand te zetten, terwijl zij normaal ermee te koop lopen voor veiligheid te zijn. Buurtpreventen hebben een preventieve taak in het bevorderen van de leefbaarheid in de wijk, waarbij het gaat om het delen van alle relevante informatie die nodig is om die taak te kunnen uitvoeren. Als je dan bepaalde gasten – zo noem ik ze maar – aanspreekt op hun gedrag, is het nodig dat je weet met wie je te maken hebt.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Geubbels.

Mevrouw Van der Wilk-van Baren: Voorzitter. Ik was aanvankelijk niet van plan hierover iets te zeggen, maar wij werden zojuist in een bepaald verband genoemd door de heer Geubbels en dat wil graag even rechtzetten.
Ik heb namens de VVD helemaal niet gezegd tegen informatie-uitwisseling te zijn tussen politie en buurtpreventen. Ik heb alleen gezegd niet al te hoge verwachtingen te hebben als je onderzoek gaat doen, omdat politieagenten overheidsambtenaren zijn die een ambtseed hebben afgelegd en geen privacygevoelige informatie kunnen delen, zelfs niet met de buurtpreventen die zeer gewaardeerd worden en nodig zijn. Dat is wat ik heb gezegd en ik heb daar verder geen waardeoordeel aan gegeven.

De heer Geubbels: In mijn betoog ben ik ingegaan op het gedrag in de openbare ruimte en heb ik het woord 'politie' niet eens in mijn mond genomen. De politie moet eigenlijk pas in beeld komen als het echt nodig is. Ik denk dat we als gemeente, samen met Pieters Welzijn, buurtpreventie en buurtbewoners dat soort problemen sneller moeten oplossen en dan gaat het vooral om preventie in een vroegtijdig stadium en niet over strafzaken of wat dan ook. Ik denk dat we daarin meer moeten samenwerken, zodat escalatie en langdurige overlast kunnen worden voorkomen. Het gaat om de opvoedkundige taak en dat is een andere taak dan de taak van de politie als het gaat om de Politiewet en de strafrechthandhaving. Doelbinding is daarbij een essentieel punt en over die taak hebben we het nu.

De voorzitter: Het woord is aan de burgemeester voor zijn reactie in eerste termijn.

Burgemeester Van der Tak: Dank u wel, mevrouw de voorzitter. In de commissie is uitvoerig over de motie gesproken en ik ben blij dat er sprake is van een unanieme raad op dit punt.

Uit het vanmiddag gevoerde gesprek met de directeur van het Leger des Heils, dat bijvoorbeeld in Den Haag veel van dit soort taken op zich neemt, kon je duidelijk merken dat er als gevolg van de economische recessie relaties onder druk komen te staan, de werkloosheid die toeneemt, faillissementen en mensen die zo ontheemd en in verwarring raken dat zij terechtkomen in een domein van mensen die anderen lastigvallen, omdat zij met zichzelf geen raad weten. Dus dat hoort wel degelijk in het Westlands veiligheidsbeleid thuis, zoals ook in de motie staat. Ik wil echter nog wachten op het beleidskader dat de VNG aan het ontwikkelen is. Ik deel de mening van de heer Van der Meer die een warm pleidooi heeft gehouden voor het fantastische project van verwarde personen. Wat in de motie wordt verwoord spreekt ons zeer aan en wij nemen de motie sowieso over. Het is aan u of u de motie in stemming wilt brengen.
Mijn tweede punt gaat over de bijdrage van de heer Geubbels. Geen verdere daling van de ambitie. Ja, je zou het liefst de criminaliteit iedere dag willen laten dalen, maar je kunt ook het vraagstuk aan de orde stellen of er met deze sterkte en de infrastructuur die we nu hebben, politie, justitie, buurtpreventie en burgernet, niet een keer een break-evenpoint is bereikt. Tien jaar geleden hadden we ongeveer 800 woninginbraken per jaar en dat zijn er nu 447. Een substantiële daling. Ik hoorde gisteren nog dat ook in de familiaire kring van een van de raadsleden twee mensen in Monster zijn aangehouden na aanwijzingen van de bewoners. Een inbraak aan de Haagweg in Monster dat ook op het politienet staat. De auto reed naar 's-Gravenzande en de bewoners hielpen de politie door de inbrekers aan te wijzen. Deze mensen zitten nu vast. Op zichzelf is dat ook een manier waardoor je die ambitie kunt vasthouden. Maar dan heb je daar wel een break-evenpoint mee bereikt en als je meer wilt, dan betekent dat meer politie en dat zit er de komende jaren niet in gelet op de bezuinigingen van het Rijk op dit punt.
Jeugd, en dan hebben we het over jeugdoverlast, jeugdcriminaliteit en hinderlijke overlast en dat moet je niet willen, aldus de heer Geubbels. Dat is juist en helemaal waar. We hebben dat bijvoorbeeld gezien met de Esdoorngroep, die door uw raad goed is aangegeven. Gelijk aanpakken en niet stoppen. We zien dat nu ook enigszins in de Nachtegaalstraat, maar dat mag ik nog niet zo duiden, want dat is meer jeugdoverlast en intimidatie, hoewel het zeer hinderlijk is en als zeer vervelend wordt ervaren. Je ziet wel dat het daar door stevige interventies ook wat rustiger wordt, maar de gesprekken die er worden gevoerd moeten voortgang vinden, want de buurt moet gewoon weer de baas worden over de straat, het pleintje en de speeltuin.
Dan de informatiedeling. Mevrouw Van der Wilk heeft een juiste constatering gedaan en dat wordt ook bedoeld met de tekst in deze nota. Ja, waar mensen moeten samenwerken, moet je ook over goede informatie kunnen beschikken, maar soms kan men als gewoon politieman, ook in het strafrechtelijke kader, een aantal dingen niet delen. Dus daarop kom ik terug hoe ik dat heb opgelost en moeten we nog informatie uitwisselen. Het leeft inderdaad bij de buurtpreventie en in de Nachtegaalstraat heb ik zelf een aantal elementen met de buurtpreventie besproken, waardoor ik aan het vraagstuk ontkom. De politie hoeft zich dan niet in gewetensnood te voelen en kan in vertrouwelijkheid met de buurtpreventie andere informatie delen. Zo kun je ook proberen het met elkaar op te lossen. Mevrouw Van der Wilk heeft wat dat betreft zeer terecht en juist geconstateerd. Dat was mijn bijdrage met betrekking tot het Westlands veiligheidsbeleid, mevrouw de voorzitter.

De heer Spaans: Voorzitter. Wat ons betreft hoeft de motie niet in stemming te worden gebracht. Het college neemt de motie over.

De voorzitter: De motie is overgenomen en dan kunnen we overgaan tot besluitvorming over het raadsvoorstel zelf.

De heer Geubbels: Voorzitter. Ik wil nog even aangeven dat mijn inbreng in eerste termijn ook onze stemverklaring is.

De voorzitter: Ik breng het raadsvoorstel in stemming. Het raadsvoorstel wordt met algemene stemmen aangenomen.

(Het voorzitterschap wordt overgedragen aan burgemeester Van der Tak.)

8. RAADSVOORSTEL INZAKE OMGEVINGSVERGUNNINGSAANVRAAG OP HET PERCEEL LANGE BROEKWEG NABIJ 66 TE NAALDWIJK

De voorzitter: We hebben gisteren met betrekking tot dit raadsvoorstel drie insprekers gehoord. Wie van de leden van de raad mag ik het woord geven?

De heer Duijsens: Voorzitter. Ik zal het deze keer niet lang maken. Vanmiddag heb ik een e-mail ontvangen met het verzoek of de aanvraag kan worden omgezet in een voorlopige, dus een tijdelijke vergunning voor tien jaar. Ik denk dat het dan ook niet verstandig is om nu het hele probleem over de huisvesting van arbeidsmigranten in het kader van dit voorstel te gaan bespreken. In de brief van de wethouder wordt aangegeven dat het probleem is opgelost, maar ik denk dat het probleem best wel ingewikkelder is dan in die brief staat. We hebben inmiddels vernomen dat woningcorporaties woningen uit de woningvoorraad onttrekken, die vervolgens aan tussenschakels verhuren en die dan weer verhuren aan uitzendbureaus en volstoppen met arbeidsmigranten. We zijn nog bezig om te achterhalen hoeveel woningen dat betreft op het totale bestand. Met name de heer De Gier zal dat best wel rouwig maken als sociale huurwoningen op die wijze een andere bestemming krijgen dan waarvoor ze ooit, al dan niet met steun van de gemeente, tot stand zijn gekomen. Dat is een punt en we zullen iets moeten kunnen onderbouwen om te kunnen aantonen dat datgene wat het college in zijn laatste brief aangeeft ook zo is, namelijk dat er geen probleem meer is, omdat er geen piepgeluiden meer zijn. Ik denk dat het iets verder gaat dan hier nu in het kader van de aangegeven bedenkingen van de heer Van der Knaap die vier appartementen wil door verbouwing van de bedrijfsruimte. Door het om te zetten in een voorlopige omgevingsvergunning, als die zodanig door het college wordt gehonoreerd, heb je geen verklaring van geen bedenkingen meer nodig, omdat een tijdelijke vergunning van tien jaar op basis van de huidige wetgeving vanaf 1 november 2014 geldend niet meer nodig is. Het college kan dat dus zelf doen en dan zouden we ons hier ten onrechte buigen over een verklaring van geen bedenkingen. Dit voorstel is al enkele keren aangehouden en wat ik ook gisteren vertelde, als je maar lang genoeg nadenkt blijkt het uiteindelijk niet meer nodig.
Ik wil van de wethouder weten of de omzetting in een aanvraag tot een tijdelijke omgevingsvergunning een reden is om dit voorstel aan te houden en nog eens te bezien of hier een verklaring van geen bedenkingen nodig is.
Tot slot nog een opmerking over de bijlage A die is bijgevoegd, waarin op pagina 2 staat dat de raad op 14 oktober 2014 heeft besloten de verklaring te weigeren. Ik denk dat dit niet helemaal correct is, want in de notulen van 14 oktober staat letterlijk dat het voorstel van de agenda is afgevoerd en is aangehouden. Dus wat in de toelichting staat dat er al iets geweigerd zou zijn, is zeker niet juist. Mijn voorstel aan de raad en het college zou zijn om dit voorstel andermaal aan te houden en te zien wat de gevolgen zijn van het omzetten naar een voorlopige vergunning. Ik ben het met het college eens dat, als het een definitieve is en de bestemming anders zou moeten zijn, dan is dit wel een heel verre. Het zou echt nog een tijdelijk iets moeten zijn wat eindig is. In de wet staat dat dit tien jaar mag zijn en er geen onomkeerbare situatie mag ontstaan, waarmee wordt bedoeld dat een schuur uiteindelijk toch een schuur moet kunnen worden. Getoetst zal moeten worden of aan die criteria is voldaan en dan zal het college moeten bezien of men genegen is die tijdelijke vergunning wel of niet te geven. Maar in feite gaat dat buiten de raad om, omdat de raad in het kader van die nieuwe wetgeving vanaf 1 november niets meer in de melk te brokkelen heeft.

Kort en goed, mijn vraag is: aanhouden, nader bezien wat het gevolg is van het omzetten naar een tijdelijk iets en het afdoen hiervan door het college. En dan de discussie over de vraag of we wel of niet huisvesting op de bedrijven willen en of dat nodig is opschuiven en daarop indien nodig op korte termijn terug te komen.

Mevrouw Zwinkels-de Jong: Dit verrast mij toch wel. U zegt dat er een e-mail is ontvangen, waardoor dit voorstel niet meer relevant zou zijn, omdat er een ander voorstel komt, maar ik heb die mail niet gezien en die is ook niet bij de stukken gevoegd. Ik weet niet of andere fracties die e-mail wel hebben gehad, maar dat wil ik toch wel graag weten. Ik denk dan dat de aanvrager ook die omgevingsvergunning intrekt en niet de heer Duijsens. Of mis ik iets? Kunt u mij dat uitleggen?

De heer Duijsens: U mist iets. Ik heb die e-mail vanmiddag ontvangen en de heer Doelman ook. Er stonden ook nog andere namen bij. Het was een brief aan het college waarin de aanvrager verzoekt om de omgevingsvergunningaanvraag zo te lezen dat het een tijdelijke vergunning moet worden. Die brief zou ook bij het college moeten zijn aangekomen en dat is het verhaal.

Mevrouw Zwinkels-de Jong: Mag ik u vragen wanneer dat precies is gepasseerd? Wist u dat ook gisteren al?

De heer Duijsens: Ik heb de brief om 16.00 uur op mijn bureau zien komen, maar hij was wel van een eerder tijdstip.

De heer Doelman: Ja, dat was om 12.30 uur.

De heer Keizer: Het is maar goed dat we vandaag verdergaan. Ik wil van de heer Duijsens weten, of het nu om een tijdelijke vergunning gaat of om dit voorstel, bent u dan van mening dat die huisvesting puur voor eigen medewerkers van de tuinbouwbedrijven is of ook voor uitzendkrachten die in een tuinbouwbedrijf werkzaam zijn? Zou daar de huisvesting expliciet voor moeten zijn?

De heer Duijsens: In 2008 hadden we in de beleidsregels staan dat dit voor eigen medewerkers was en daarvan ga ik ook uit.

De heer Keizer: Dus geen uitzendkrachten, maar eigen medewerkers.

De heer Zuyderwijk: Voorzitter. Hoewel ik niet thuis ben in de meeste procedures, maar meestal gaat het daarbij via een bepaalde weg, een bepaald loket of een vragenbank en dat soort zaken. Dit is een procedure die al geruime tijd in gang is gezet en die zouden we nu dan moeten omdraaien vanwege een mailtje dat ons wordt gestuurd.

De heer Duijsens: Nee, niet wij moeten het omdraaien. Ik zeg alleen dat de wethouder straks zal moeten aangeven wat hij daarmee wil en welke gevolgen daaraan verbonden zijn. Ik doe niks en mevrouw Zwinkels doet alsof ik hier het verkeer sta te regelen. Het enige wat ik heb gezien is die mail waarin wordt gesteld geen definitieve maar een tijdelijke vergunning te willen. Op zich een heel slimme oplossing voor hem, in ieder geval een betere oplossing. Meer dan dat weet ik ook niet.

De heer Doelman: En als het college zegt dat hij zich gewoon moet melden bij het omgevingsloket? Dan ben je toch even ver als nu? Mijn voorkeur is dit voorstel vanavond gewoon te behandelen.

De heer Duijsens: Die aanvraag heeft die man al heel lang geleden gedaan, al vóór 1 november. In mijn ogen is het dan verstandig dat aan te passen als er sprake is van een wat gunstigere wet. Het is juist dat hij hier vrij laat mee komt. Vandaar dat ik het college vraag of dat een reden is om dit even te laten liggen, omdat vanwege dit uitstel de conclusie zou kunnen zijn dat het helemaal niet meer nodig is en we zelf kunnen beslissen. Ik zeg niet dat het college positief of negatief moet beslissen. Nee, het college kan die zaak dan zelf afdoen.

Mevrouw Zwinkels-de Jong: Voorzitter. Ik heb toch nog een vraag. De heer Duijsens zegt wel dat hij het verkeer hier niet regelt, maar ik vind dit toch wel een beetje een vreemde gang van zaken. Als er een agendapunt voorligt met een omgevingsvergunning voor permanente huisvesting van arbeidsmigranten aan de Lange Broekweg, dan bereiden wij ons daarop voor en als er dan een e-mail of een verandering in de aanvraag is, dan kunt u dat toch bij de agendering aangeven en aan het begin van deze geschorste vergadering zeggen dat er nu iets anders voorligt? U wilt nu die aanvraag ter plekke behandelen als gewijzigd en bij de wethouder neerleggen. Ik vind het toch een beetje vreemd.

De heer Duijsens: Ik doe helemaal niets. Het enige wat ik heb gezien is een e-mail waar ik part noch deel aan heb, maar alleen een nieuwe situatie is. U zegt nu dat ik die van tevoren had moeten doormailen. Had ik dat drie weken geleden moeten doen? Ik heb geen glazen bol. Ik kom vanmiddag om 16.00 uur op kantoor en zie die e-mail liggen en ik denk: ja, een verstandige keuze, ik zal vanavond een ander verhaal moeten houden dan ik aanvankelijk had gepland. Dat is het enige.

De heer Doelman: Voorzitter. Ik denk dat dit groter wordt gemaakt dan het is. Er is een e-mail door de aanvrager richting de gemeente gestuurd en daarvan moet de wethouder op de hoogte zijn, omdat die vanmiddag om 12.30 uur naar de gemeente is gestuurd. De e-mail is ook bij de raadsleden aangekomen en dat is wat de heer Duijsens aanhaalt.

De heer Snijders: Voorzitter. Ik wil de heer Duijsens toch een vraag stellen. Ik hoor hem zeggen dat we een permanente omgevingsvergunning hebben en een tijdelijke omgevingsvergunning voor tien jaar. Klopt het wat u zegt dat, als het permanent is, het geen goed iets is wat daar in die schuur permanent komt, omdat het toekomstige ontwikkelingen in de weg kan zitten en als het tijdelijk is na tien jaar weer overgaat naar de schuur? Dat hebt u toch aan het begin van uw bijdrage gezegd, of vergis ik mij?

De heer Duijsens: Ja, u vergist zich. Wat ik heb gezegd is het volgende. Structureel maakt het natuurlijk wat uit of een aanvraag voor tijdelijk is, omdat dan vanaf 1 november geen verklaring van geen bedenkingen meer nodig is of een definitieve. De verklaring van geen bedenkingen zoals nu om daar vier woonunits te creëren lijkt een heel verre weg. Ik zeg niet dat het onmogelijk is, want het is een kwestie van willen. De aanvrager zegt dat het voor arbeidsmigranten is bedoeld en het is geen geheim dat in ieder geval onze fractie vindt dat dit soort huisvesting mogelijk moet zijn, alleen gaat het om tijdelijke arbeidsmigranten. En bij een tijdelijke vergunning ligt het natuurlijk best wel makkelijk als je na tien jaar kunt zeggen dat het tijdelijke probleem is opgelost en gaat u maar weer terug naar de schuur. Als gemeente kan je dat zeggen. In de wet van 1 november is expliciet opgenomen dat het tijdelijk mag, maar er mag geen onomkeerbare situatie ontstaan.

De heer Snijders: Mag ik het zo stellen dat dit uw voorkeur heeft?

De heer Duijsens: Mijn voorkeur is een voorlopige vergunning in heel Westland en niet alleen in dit geval. Anders kun je de vinger niet aan de pols houden voor het doel waarvoor dit is, namelijk voor de tijdelijke huisvesting van tijdelijke arbeidsmigranten.

De heer Keizer: Voorzitter. Misschien eerst nog even iets over de e-mail die is gekomen. Het is goed als mensen iets anders willen, maar de agenda is uit. We zouden dit agendapunt eigenlijk gisteravond hebben behandeld en het zou toch vreemd zijn als er tijdens een vergadering mails werden verstuurd. Stel dat het college opeens zegt iets in te trekken of ermee te stoppen, dan komt er volgens mij vanuit een aantal raadsfracties vast en zeker het commentaar dat het college dat niet zomaar kan terughalen. Ik denk dat de heren Duijsens en Doelman formeel gezien de raad zouden moeten voorstellen dit stuk aan te houden. Het is geen officieel voorstel zoals nu voorligt.
In de tweede plaats waren wij eigenlijk niet van plan over dit onderwerp iets te zeggen, maar in tegenstelling tot datgene wat de heer Duijsens aangaf, willen wij dat wel doen, mede naar aanleiding van de insprekers gisteravond over dit onderwerp. Er wordt gesteld dat het hier gaat over huisvesting van eigen medewerkers/uitzendkrachten voor een tuinbouwbedrijf. Ik heb gisteravond goed naar de heer Lelieveld geluisterd en ik wil de locatie Knoppert even als voorbeeld aanhalen, want dat zou hier ook kunnen gebeuren. Daar gaat het niet om het huisvesten van eigen medewerkers of het huisvesten van uitzendkrachten die bij dat bedrijf aan het werk zijn. Ik heb hier een e-mail van een bedrijf dat aan andere uitzendorganisaties huisvesting aanbiedt, omdat het die helemaal niet nodig heeft voor het grootste gedeelte van het jaar. Daarmee ga je wel al die extra verkeersbewegingen over die lanen creëren met alle gevolgen en gevaren van dien. Ik begrijp dat de heer Van der Knaap dit wil en het is ook gewoon een vorm van een verdienmodel, maar we moeten hier niet aan beginnen, omdat we dan in een situatie terechtkomen die niet wenselijk is voor het gebied, ook niet in het kader van de verkeersveiligheid. Dus wij steunen het voorstel van het college.

De heer Duijsens: Ik had natuurlijk wel het voorstel gedaan om het formeel aan te houden. Mijn voorstel zou zijn om het vandaag aan te houden.

De heer Keizer: Maar nu wordt door de heer Doelman gezegd dat het college daarvan ook op de hoogte moet zijn, omdat de e-mail ook aan het college was gericht. Ik zou er geen voorstander van zijn als niet-raadsleden tijdens een vergadering het college een e-mail sturen om een voorstel in te trekken en ergens anders mee te komen. We krijgen dan wel heel rare situaties.

De voorzitter: U hebt gelijk.

De heer Duijsens: Ik ben het daarmee eens, maar mijn verzoek was het agendapunt aan te houden en de wethouder de gelegenheid te geven te bezien of het besluit dat we vandaag zouden moeten nemen nog nodig is.

De heer Keizer: Daarom geef ik aan dat wij geen voorstanders zijn het voorstel aan te houden en er nu een besluit over moeten nemen.

De heer Doelman: Voorzitter. Ik heb nog een vraag aan de heer Keizer. Gisteravond heeft de heer Lelieveld ingesproken, die is ingegaan op de Bloemenlaan en heel expliciet heeft aangegeven dat de Bloemenlaan niet te vergelijken is met de Lange Broekweg 66, die vanavond wel op de agenda staat. Ik vind het een beetje appels en peren vergelijken.

De heer Keizer: Waar het mij om gaat is dat niet valt te controleren waar degenen die daar wonen werken.

De heer Doelman: Daar gaat het vanavond niet over. Het gaat nu over de Lange Broekweg 66.

De heer Keizer: Maar dit gaat wel precedenten scheppen. Ik zie de volgende aanvragen al komen. Dit was onze bijdrage, voorzitter.

De heer Zuyderwijk: Voorzitter. Goedenavond. De VVD-fractie is geen voorstander van het creëren van een postzegelbestemming, een afwijkende bestemming in een bestemming. In dit geval wordt er een woonbestemming gecreëerd in agrarisch gebied en dat kan leiden tot stagnatie in de ontwikkeling van het omliggende agrarisch gebied. Bij een woonbestemming horen ook bepaalde regels, regels voor de omgeving. Zo is het mogelijk dat een buurbedrijf zijn agrarische bedrijfsvoering niet kan uitbreiden, omdat er een woonbestemming in de buurt is en er dus geen vergunning loskomt. Uitbreiding, voortgang en innovatie, in dit geval in de glastuinbouw, kan gestagneerd worden door een postzegelbestemming. Niet doen dus.
Het huisvesten van arbeidsmigranten op tuinderslaantjes levert ook extra ongewenste verkeersbewegingen op, zoals gisteren is uitgelegd door de inspreker de heer Lelieveld. In de raadsinformatieavond over arbeidsmigranten van 10 februari 2015 is uiteengezet dat de mogelijkheden van huisvesting van arbeidsmigranten in het Westland nog niet volledig worden benut. Er is dus ook geen noodzaak voor het verstrekken van deze omgevingsvergunning. Naast genoemde argumenten is de VVD-fractie ook geen voorstander van huisvesting op zolders. De VVD zal dit raadsvoorstel dan ook steunen.

Mevrouw Zwinkels-de Jong: Voorzitter. Zoals bekend is het CDA tegen huisvesting van arbeidsmigranten in het glastuinbouwgebied. En waarom? De heer Zuyderwijk heeft dat zojuist al aangegeven. Je krijgt dan een principiële discussie over de vraag of je een nieuw verdienmodel van huisvesting in het glastuinbouwgebied gaat creëren, want wel zeker komt hier een precedentwerking uit. En dat is ook de link die de heer Keizer legt met de casus van de heer Knoppert.
Of reconstructie iets in de weg legt, weet je niet, want zoals de heer Zuyderwijk al zei, als er sprake is van een verandering in het gebied van de eigenaar, de tuin wordt gekocht en er is een andere bedrijfsvoering, dan zou er zomaar een WKK geplaatst kunnen worden of iets anders dat het economisch belang en het woonbelang in de weg staat. We hebben altijd met afstandsnormen te maken en dat dienen we goed te wegen. Aan de andere kant geven we in de Poelzone miljoenen euro's uit om woningen uit te plaatsen en daar goede kavels te creëren voor onze modernisering van het teeltareaal en de herstructurering. En aan de andere kant zouden we dan ook doodleuk woonbestemmingen op allerlei plukjes in het gebied gaan creëren. Ik vind dat volstrekt inconsequent beleid en pleit ervoor om dat zeker niet te doen.
De heer Van der Knaap zei gisteren in zijn reactie nog dat LTO Landelijk het hiermee eens zou zijn, maar wij hebben van inspreker de heer Patrick Franken gehoord dat het ruimtelijk gezien hier toch wel heel anders is dan in Horst aan de Maas om maar een voorbeeld te noemen. Wij hebben hier met onze eigen ruimtelijke procedures te maken, met de omgeving die wij kennen en daar moeten wij naar handelen, want wij zijn de raad van Westland.
De inspreker de heer Lelieveld heeft gisteren ook een aantal punten aangedragen en wat ik daar nog aan zou willen toevoegen is de afhankelijkheid van de werknemer ten opzichte van de werkgever. We hebben daardoor in het verleden best wel imagoproblemen gehad. Ook arbeidsbeleid is duurzaam beleid als je dat netjes regelt. Ik zeg niet dat de locatie bij de heer Van der Knaap er niet netjes uitzag, daar gaat het niet om. Het gaat erom dat je de bestemming moet houden die er is.

De heer Spaans: Voorzitter. Het is geen geheim dat Progressief Westland dit initiatief positief wilde honoreren. We hebben de tekeningen gezien, we zijn er geweest, kortom: een plan dat zeker onze steun verdient. Helaas kon dat niet, omdat het huidige beleid dat niet toeliet.

Vandaar dat onze fractie om een raadsinformatieavond heeft verzocht om dit onderwerp te kunnen uitdiepen en deskundigen en mensen die er dagelijks mee te maken hebben hun verhaal te laten doen, zodat er een weloverwogen besluit zou kunnen worden genomen. Ik zou als aanvrager van deze raadsinformatievond als een verwend jongetje op de grond stampen als ik zeg er toch mee door te gaan. In die raadsinformatievond werd het namelijk klip en klaar dat het huidige beleid aan een behoefte voldoet. Ondanks het feit dat dit tegen mijn zin in betekent dat dit mooie initiatief niet kan doorgaan, vind ik dat je je daarbij dan moet neerleggen. Zonder de e-mail in discussie te willen brengen, waarvan ik geen weet had en waar dit agendapunt ook niet over gaat, biedt deze mail natuurlijk wel nieuwe inzichten en mogelijkheden. De wet is immers veranderd en er is een nieuw kader. Wellicht is dat toepasbaar op deze situatie. En omdat ik nog steeds positief tegenover deze ontwikkeling sta, wil ik in ieder geval van de wethouder horen hoe hij tegen deze mogelijkheid voor een tijdelijke vergunning aan kijkt, zodat we een afweging kunnen maken in hoeverre dat een realistische optie is. Ik wil er in ieder geval niet per definitie niets mee doen. Mijn vraag aan de wethouder is of hij op de vragen van de heer Duijsens en nu ook mijn opmerking wil ingaan, zodat we hierover wel of niet een ander standpunt kunnen innemen. Ik wacht dat af.

De heer Duijsens: U zegt dat de raadsinformatieavond u ervan heeft overtuigd, maar vond u niet dat die raadsinformatieavond een beetje eenzijdig werd ingericht?

De heer Spaans: Ik vind dat een beetje flauw. Eerst vragen om een raadsinformatieavond en achteraf zeggen: ja, maar vond u niet dat het een beetje eenzijdig was ingericht? Je kunt altijd wel verzinnen wie er dan nog bij zou moeten of af zou moeten of wat beter is. Dat blijkt altijd een discussiepunt, maar ik vind het flauw om daar achteraf op in te gaan. Dat is ook wat ik daarnet bedoelde door hier niet als een kleine verwende jongen op de grond te gaan stampen om mijn zin te krijgen. Je moet dan ook een vent of een vrouw zijn en je daarbij neerleggen.

De heer Doelman: Voorzitter. De fractie van LPF Westland is sinds het bezoek aan Horst aan de Maas duidelijk geweest over het huisvesten van arbeidsmigranten op eigen terrein. De voordelen daarvan zijn, ik zal er twee noemen, minder vervoersbewegingen met geen woon-werkverkeer en ontlasting van de lokale woningmarkt in de kernen. Al vele keren hebben we hier in dit huis gediscussieerd over de vraag hoe in de kernen goede huurwoningen en woonruimte te vinden. Het huisvesten van arbeidsmigranten op eigen terrein zou enige lucht geven op dit gebied. Op heel veel plekken in het Westland is het volgens onze fractie niet mogelijk arbeidsmigranten te huisvesten, maar wat nu voorligt, en dan doelen wij op de locatie Lange Broekweg 66, is een perfecte locatie waar de huisvesting van arbeidsmigranten wel mogelijk is. Waarom vinden wij dat? Het is gelegen aan de rand van een tuinbouwgebied en dus legt het reconstructie niets in de weg, een goede ontsluiting, een kwalitatief goed pand met een goede uitstraling, ruim voldoende parkeergelegenheid en de ondernemer die ernaast woont, zodat er voldoende toezicht is.
Voorzitter. Het mag duidelijk zijn dat LPF Westland tegen het weigeren is van de verklaring van geen bedenkingen. Maar er zijn nieuwe ontwikkelingen. Nu het verzoek is gedaan aan de gemeente, en de wethouder zal daarvan zeker op de hoogte zijn, om de vergunningsaanvraag om te zetten in een tijdelijke vergunning van tien jaar, verzoeken wij gezien de nieuwe ontwikkelingen dit agendapunt aan te houden.

De heer De Heer: Voorzitter. Bij de voorbereiding van dit agendapunt vond onze fractie het te billijken dat op die plek appartementen voor arbeidsmigranten worden gerealiseerd, zoals de heer Doelman dat net heeft verwoord. Als we de bijdragen van de insprekers nog eens voor de geest halen, gaf de heer Lelieveld, omwonende van dergelijke voorzieningen, aan dat hij de situatie niet zo paradijselijk vindt.

En de heer Knoppert, inspreker namens tuinders met samen zo'n 500 ha glas, schetst een heel ander beeld en wijst, evenals mevrouw Zwinkels en de heer Keizer, op precedentwerking. In alle leeggekomen tuindershuizen wonen al arbeidsmigranten, maar nu wordt op het perceel Lange Broekweg 66 ook nog woonruimte toegevoegd. Ook al ziet alles er piekfijn uit en is het een mooi plan, de ontwikkeling zelf lijkt onze fractie toch ongewenst, omdat het definitief is. De fractie ChristenUnie-SGP zal het raadsvoorstel dus steunen en de verklaring van geen bedenkingen weigeren. Plotsklaps duikt vanavond de tijdelijke bestemming op. Wij hebben die bewuste e-mail niet ontvangen en dat betekent dat een tijdelijke bestemming op de Lange Broekweg dan ook formeel niet aan de orde is voor onze fractie.

De heer Doelman: Ook u vergelijkt de situatie van de Bloemenlaan met die van de Lange Broekweg, maar die zijn toch niet met elkaar te vergelijken? Dat is toch appels met peren vergelijken?

De heer De Heer: Voorzitter. En daar zullen ook nog wel abrikozen bij moeten worden vergeleken, want met die 500 ha glas zullen er naar ik verwacht een heleboel andere locaties in beeld komen waarvoor een vergunning zal worden aangevraagd. Ik zou mij dan ook kunnen voorstellen dat LPF Westland dan heel veel locaties ongeschikt zal vinden en alleen de locaties die u geschikt vindt voor een verklaring van geen bedenkingen in aanmerking zal vinden komen. Ik denk dat het verstandig is om nu pas op de plaats te maken en een beleidslijn in te zetten in het glastuinbouwgebied geen appartementen meer toe te voegen.

De heer Doelman: Ja, dat is ook een beetje onze lijn. Pas op de plaats maken om dit agendapunt aan te houden. Daarin vinden we elkaar.

De heer Van Ooijen: Voorzitter. We hebben twee zaken, de Lange Broekweg 66 en huisvesting arbeidsmigranten in het buitengebied in het algemeen. Ik kan u zeggen dat het laatste formeel niet aan de orde is, omdat het niet in het raadsvoorstel voorkomt. We hebben er echter wel insprekers over gehoord, dus het lijkt mij wel zo netjes om er iets over te zeggen.
De aanvraag voor Lange Broekweg 66 gaat over een permanente vestiging, het verbouwen van de sportruimte boven het kantoor tot vier appartementen. Wij zijn daar geweest en vinden dat geen goede ontwikkeling. Collega-Zuyderwijk had het over postzegels. Ik ben een groot liefhebber van postzegels, maar dan wel in mijn album en niet in een bestemmingsplan. Dus wij gaan akkoord met het voorliggende raadsvoorstel. Er duikt nu als een konijn uit een hoge hoed een e-mail op die naar een zeer selectief aantal fracties is verstuurd en voor ons op dit moment ook helemaal niet aan de orde is. Ik kan mij ook niet voorstellen dat de postkamer de mogelijkheid al heeft gehad om daar een stempeltje op te zetten, wat ik toch wel een minimale voorwaarde vind, zeker omdat het ook mijn werk is. Dat is één. Dus niets aanhouden. Vanavond een besluit nemen en wij gaan akkoord met het raadsvoorstel.
Het huisvesten in het algemeen van arbeidsmigranten in het buitengebied. Ook wij zijn bij de heer Knoppert die heeft ingesproken op bezoek geweest en hebben daarvoor en daarna ook met buurtbewoners aan de Monsterseweg en de Bloemenlaan gesproken. Ik moet zeggen aan dat bezoek toch een nare nasmaak te hebben overgehouden. Ik vind niet dat we het op deze manier moeten doen en mensen ergens in het buitengebied moeten huisvesten. Het kan zijn dat er minder verkeersbewegingen zullen zijn, maar daar geloof ik niet zo in. Laten we dat eerst maar eens tellen. De mensen daar kunnen heel leuk skypen en voor de poorten van de hel het busje wegslepen om in 's-Gravenzande boodschappen te gaan doen, maar naar de tuinen mogen ze niet. Ik vond het allemaal heel eng. Als het aan onze fractie ligt, handhaven wij het staande beleid en worden er ook geen tijdelijke of vaste vergunningen in het buitengebied vergeven.

De voorzitter: Hiermee hebben we de eerste termijn van de raad gehad en verzoek ik wethouder Weverling zijn licht hierop te laten schijnen.

Wethouder Weverling: Voorzitter. Het is wonderlijk hoe we hier vanavond met elkaar op deze discussie insteken. Volgens mij is het van belang om een betrouwbare overheid te zijn. Het is hier geen schiettent en op basis van een e-mail kan ik momenteel niet zo heel veel. Dus laten we de waan van de dag niet regeren.
Er is de raad in oktober een zorgvuldig voorstel gedaan, waarna we er nog diverse keren over gesproken hebben middels een expertmeeting en daarna ook nog in het college, dat weer heeft geresulteerd in een brief aan de raad. De commissie was tijdens de expertmeeting van mening dat het staande beleid niet gewijzigd hoeft te worden en die conclusie heeft het college overgenomen. Het beleid dat er is, is er dus. Toetsen we daaraan het raadsvoorstel, dan kan de wens van de heer Van der Knaap niet in vervulling gaan, ook niet voor een tijdelijke, want dat staat het beleid niet toe en bovendien is een saldo-nul-benadering voor het glastuinbouwgebied geen woningen toevoegen. De aanvrager heeft volgens mij snel recht op duidelijkheid, dus ik zou het voorstel graag in stemming brengen en dan kunnen we daarna bekijken wat de heer Van der Knaap precies wil met zijn aanvraag. Maar dat is nu niet aan de orde. Laten we hierover eerst een besluit nemen, waarna ik op zoek ga naar die e-mail om te bekijken wat dat behelst, maar zolang het bestaande beleid niet wordt gewijzigd, is er ook niets te wijzigen.

De voorzitter: Dat is de opvatting van de wethouder met betrekking tot het voorstel. Het woord is aan de raad in tweede termijn.

De heer Duijsens: Voorzitter. Over een betrouwbare overheid. Ik heb toevallig vanmiddag daarover een mail gestuurd, onder meer bestemd voor deze wethouder. Als u in een vergadering van de commissie met ongeveer 40 mensen op de tribune belooft dat het rapport second opinion van de rentmeester de volgende week zal komen, maar het inmiddels woensdag is, dan...

De voorzitter: Met alle respect!

De heer Duijsens: Ik wil even uitspreken. Als dat er vervolgens niet komt, is dat dan de betrouwbare overheid waarvan u melding maakt?
Maar nu een ander punt, nu over de inhoud. Voor de gemeente en de raad heeft de tuinbouw prioriteit nummer een. Mevrouw Zwinkels loopt er helemaal van over. Vervolgens hebben we vorige week ook gehoord, en zo is het ook, kunnen we de grote tuinders een plezier doen door een bepaalde wijze van huisvesting toe te staan. Dat doen wij als gemeente gewoon niet. De wethouder zegt dat niet te willen, ook niet op een vrij simpele manier. Wij zullen die boodschap overbrengen aan de tuinbouw en aangeven waaraan de meerderheid van deze raad en het college prioriteit geven.

De heer Keizer: Het gaat bij die bedrijven om uitzendkrachten en u hebt zelf gezegd dat wij hier praten over eigen werknemers.

De heer Duijsens: Nee, het gaat deze mensen niet over uitzendkrachten, het gaat deze mensen over eigen werknemers.

De heer Keizer: U interpreteert dat zo, maar het zijn geen eigen werknemers. Het zijn gewoon uitzendkrachten, want bij een aantal mensen waarvan u verklaringen had ging men ervan uit dat het gaat over het huisvesten van uitzendkrachten en niet van secretaresses en teamleiders bij die bedrijven. U moet dus niet zeggen dat u het Westland gaat melden dat de gemeenteraad nergens aan mee wil werken.

Dat is onzin. Het gaat hier niet over het huisvesten van eigen medewerkers, maar over het huisvesten van uitzendkrachten en vervolgens is die ruimte maar een beperkte periode nodig en gaan we die vrolijk aan een ander verhuren. Dat is de waarheid. En laten we het vooral over dit besluit hebben, want volgens mij gaan we er weer heel veel bij halen. Er ligt een raadsbesluit voor en ik begrijp dat u daarmee niet kunt instemmen. Of u moet dan nu een ordevoorstel doen om dit voorstel aan te houden en dan kunnen we zien hoe die stemming uitpakt, maar mijn inschatting is dat daarvoor geen meerderheid zal zijn en dan gaan we gewoon verder met het raadsvoorstel.

De heer Duijsens: Oké. Wij verschillen niet van mening. Als u zegt dat er morgen alleen maar mensen wonen die op het bedrijf zelf krachtens een dienstverband tijdelijk of blijvend werkzaam zijn, dan zijn we het eens. Dat is namelijk één van de voorwaarden voor de eigen huisvesting.

De heer Keizer: Daarin schuilt nu juist het gevaar. De firma Knoppert kreeg de vergunning op die voorwaarde en wat gebeurt er? De firma Knoppert stuurt naar allerlei uitzendondernemingen – ik heb de mail hier voor me – dat ze maar een paar maanden die huisvesting nodig hebben en of ze kunnen helpen om die huisvesting voor hen beschikbaar te stellen en die kan worden gehuurd. Dat is toch iets totaal anders? Dan ben je toch bezig tuinbouwgrond te vermaken tot andere grond en er een geheel ander verdienmodel van te maken? Daarmee verbouw je toch je eigen nest?

De heer Duijsens: Het uitgangspunt is wat we beide zeggen. Dat moet het uitgangspunt zijn.

De voorzitter: Het is duidelijk wat de heren Keizer en Duijsens bedoelen. Het woord is aan mevrouw Zwinkels.

Mevrouw Zwinkels-de Jong: Dit is ook aan de orde geweest tijdens het werkbezoek aan de firma Knoppert en ik heb daarover ook vragen gesteld aan de heer Knoppert. Zijn reactie was dat ze vechten om deze huisvesting en dat hij van alle kanten aanvragen krijgt. Mijn reactie daarop was: maar dat zijn dan niet uw eigen werknemers. Ik kreeg daarop geen duidelijk antwoord, maar daar gaat het wel om. Dat is ook waar ik mijn bijdrage mee begon. Je gaat principieel een verdienmodel huisvesting in je glastuinbouwgebied creëren.
Ik heb de discussie gevolgd tussen de heren Doelman en De Heer en dan gaat het ook over de vraag welke kant je dan op gaat. Je komt op een glijdende schaal terecht. Gaan wij dan naar willekeur zeggen dat we het hier wel en ergens anders niet goed vinden en overal op werkbezoek met zijn allen? Nee, vanuit bestaand beleid maken we onze afwegingen. Als je daar iedere keer van afwijkt, dan ben je ook geen betrouwbare overheid, mijnheer Duijsens. Laten we duidelijk zijn, ook naar de aanvragers toe.

De heer Duijsens: Als ik daarop mag reageren. Over dat beleid zijn we nu juist bezig en dat beleid is er gekomen door de waan van de dag dat er 2000 hotelbedden bij zouden kunnen komen. Die zijn achteraf niet mogelijk gebleken en ineens is er geen behoefte meer, want daar heb ik vanavond niemand over gehoord.
Vervolgens houden we een raadsinformatieavond met twee uitzendbureaus, een bemiddelingsbureau met Poolse uitzendbureaus en dat zijn net degenen die huurwoningen bij Vestia betrokken. Van LTO Glaskracht was duidelijk dat die in mijn ogen niet helemaal de mening van hun leden vertolkten en zo zitten we dan hier. Nodig dan ook het bedrijfsleven uit en iemand die tegengas kan geven. Nee, we zitten hier met twee uitzendbureaus, want de bakker moet zijn eigen brood keuren en vervolgens zitten we met één bureau dat geld verdient door te bemiddelen om hier tijdelijke arbeidskrachten te huisvesten.

Als je daaruit dan de conclusie trekt dat er geen behoefte meer is en alles is opgelost, terwijl de hele wereld zit te schreeuwen om die mensen te huisvesten, dan spreekt dat toch voor zich en vind ik dat niet een reden om zelfs in dit geval geen tijdelijke vergunning te geven. Stel dat de heer Van der Knaap een tijdelijke aanvraag doet, wat hij op dit moment formeel ook heeft liggen door die e-mail van vanmiddag in mijn ogen, bent u dan bereid om dat te bezien? Dan hebben we namelijk die verklaring van geen bedenkingen niet meer nodig. Ik zie u 'nee' knikken, maar onze fractie zal bekijken of er een nieuwe raadsinformatieavond moet worden gehouden of dat we zelf het veld in moeten gaan om dit allemaal toch iets beter te structureren. Eén ding staat vast in de ogen van mijn fractie en dat is dat het standpunt van de meerderheid van de raad de gemiddelde tuinder schaadt en geen goed doet aan wat er op dit moment aan de hand is in de tuinbouw. Deze week hebben we nog gehoord dat het allemaal goed functioneert en er geen problemen zijn en dat zouden we de tuinbouw en die tuinders moeten gunnen.

De heer Spaans: Ik kijk naar de twee schermen en zie daar staan: agendapunt 8, raadsvoorstel inzake omgevingsvergunningaanvraag op het perceel Lange Broekweg nabij 66. Het gaat dus niet over horden auto's over tuinderslaantjes, het gaat over vier appartementjes waarvoor een aanvraag wordt gedaan. Ik heb vanavond al vier keer aangegeven dat wij daar uiterst sympathiek tegenover staan, maar ik begrijp dat dit niet kan in het bestaande beleid. Je moet dan een grote jongen zijn en je daarbij neerleggen, ik heb dat net ook al aangegeven. Vervolgens wil ik graag van de wethouder op dit punt een antwoord hebben of het mogelijk is om voor de locatie Lange Broekweg 66 een tijdelijke vergunning te honoreren. Dat is mijn vraag.

De heer Doelman: Voorzitter. Gisteren kreeg de heer Duijsens de hele raad over zich heen omdat hij zich niet aan het agendapunt zou houden, maar als ik zo om mij heen kijk, dan houdt bijna niemand zich aan het agendapunt. De heer Spaans heeft ook al gezegd dat het gaat om de locatie Lange Broekweg 66. Ik hoor Knoppert voorbijkomen en de Bloemenlaan en dan denk ik: daar gaat het vanavond niet over.
Mevrouw Zwinkels vraagt of wij als raad iedere aanvraag moeten bekijken. Nee, maar we kunnen als raad wel heldere kaders stellen waarbinnen het college kan opereren.
Er wordt zeer stellig beweerd dat het bij Lange Broekweg om uitzendkrachten gaat. Wie zegt dat? Het kan toch ook om eigen personeel gaan dat ingehuurd is?

De heer Keizer: De heer Doelman heeft het over eigen personeel dat wordt ingehuurd en dan praat je niet over eigen personeel.

De heer Doelman: Dan zeg ik het verkeerd. Eigen personeel dat feitelijk wordt aangenomen. Ik heb zelf ook een tuinbouwbedrijf, gedeeltelijk met tijdelijke contracten en gedeeltelijk met uitzendkrachten. Het zou heel goed kunnen zijn dat de heer Van der Knaap mensen een-op-een een tijdelijk contract geeft.

De heer Spaans: Even ter aanvulling. Gisteren, na de inspreekbeurt van de heer Van der Knaap, heb ik nog even met hem gesproken en gevraagd hoe dat zat met zijn personeel. Hij verzekerde mij dat het eigen werknemers waren die op deze vier kamertjes aan de Lange Broekweg 66 zouden worden gehuisvest.

De heer Zuyderwijk: Voorzitter. Ik constateer dat de genoemde voorbeelden zowel het voordeel als het nadeel benadrukken. Wat mij opvalt is dat er ontzettend veel randvoorwaarden worden gesteld om het te doen. Praktisch niet haalbaar, denk ik dan. Ook wij zijn op bezoek geweest bij de heer Van der Knaap en ik heb hem horen zeggen dat hij er twee nodig heeft en in het hoogseizoen vier personeelsleden heeft ingehuurd.

Maar goed, daar gaan we. Zij moeten in dienst zijn, ze moeten dit en dat. Mijn vraag is: wie gaat dat handhaven?

Mevrouw Zwinkels-de Jong: Voorzitter. Om bij het raadsvoorstel te blijven wil ik alleen aangeven dat wij het zullen steunen.

De heer Duijsens: Voorzitter. Formeel gezien zou ik een verzoek tot aanhouding moeten doen als ordevoorstel.

De voorzitter: Helemaal goed, ordevoorstellen gaan voor. Dat betekent dat de raad zich eerst zal moeten uitspreken over een ordevoorstel tot aanhouding van het voorstel. Heeft de wethouder hierover nog een opvatting?

Wethouder Weverling: Zeker, voorzitter. Ik heb gezegd dat wij een betrouwbare overheid moeten zijn en dat de aanvrager snel recht heeft op duidelijkheid. Wij hebben het dossier van oktober aan uw raad voorgelegd en daarna een zorgvuldig proces doorlopen en dat er geen ander licht op zaken wordt geworpen. Staand beleid is niet gewijzigd, dus wij moeten dit ordevoorstel afwijzen.

De voorzitter: Maar het is aan uw raad of u dit ordevoorstel waar de heer Duijsens om heeft gevraagd wel of niet wilt aannemen. Ik breng dat ordevoorstel dadelijk in besluitvorming. Wenst iemand daarover nog een stemverklaring af te leggen?

De heer Van Ooijen: Voorzitter. Misschien moet het ordevoorstel voor het verslag nog even duidelijk worden geformuleerd.

De voorzitter: Het ordevoorstel is aanhouden.

De heer Duijsens: Aanhouden en bezien of de tijdelijkheid...

De voorzitter: Nee, het was aanhouden.

De heer Duijsens: Ik wil nog een stemverklaring afleggen. De wethouder is negatief, omdat hij de betrouwbaarheid hoog in het vaandel heeft en wil houden. De heer Van der Knaap zit zelf op de tribune en weet precies wat hier aan de hand is. Betrouwbaar ben je ten opzichte van burgers, in dit geval de heer Van der Knaap. Ik geloof niet dat hij vanavond prettiger naar huis zal gaan als we dit in stemming brengen en alles wordt afgewezen. In mijn ogen zou u de ruimte moeten geven om dit nader te bezien en ik heb er al zowat vier keer op gewezen dat het een aanvraag is van 2013, misschien wel 2012. Dus die paar maanden zal de heer Van der Knaap wel kunnen doorademen zonder dat hij u het verwijt maakt dat u onbetrouwbaar bent.

De voorzitter: Dan breng ik nu het ordevoorstel van Westland Verstandig waar het gaat om aanhouding van dit voorstel in stemming. Voor het ordevoorstel stemmen de fracties van Westland Verstandig, LPF Westland en Progressief Westland, waarmee het ordevoorstel in meerderheid is verworpen.
Dat betekent dat we verdergaan met het voorstel zelf. Iedere fractie heeft in tweede termijn kunnen reageren. Wenst de wethouder in tweede termijn hier nog iets aan toe te voegen?

Wethouder Weverling: Ik hecht toch aan zorgvuldigheid. We hebben dat vier jaar geleden zorgvuldig gedaan en nu ook weer. De heer De Heer gebruikte het woord 'billijken' en dat vond ik mooi gezegd. We vragen niet of het te billijken is, nee, het kan niet volgens het staande beleid.

We hoeven ook geen locaties met elkaar te vergelijken. Dat is niet aan de orde zolang het beleid niet is gewijzigd, dus ook vanavond niet. Het leek mij goed om dit er nog aan toe te voegen.

De voorzitter: Dank u wel. Dat was de tweede termijn van het college. Wenst iemand een stemverklaring af te leggen over het raadsvoorstel?

De heer Spaans: Voorzitter. Het huidige beleid maakt het helaas niet mogelijk deze omgevingsvergunning te honoreren. Om die reden zal Progressief Westland helaas voor dit voorstel moeten stemmen.

De voorzitter: Ik breng het raadsvoorstel in stemming. Voor stemmen de fracties CDA Westland, GemeenteBelang Westland, VVD Westland, Progressief Westland, ChristenUnie-SGP en D66 Westland, waarmee het raadsvoorstel in meerderheid is aangenomen.

10. BEHANDELING VAN OP ZICHZELF STAANDE MOTIES OP GROND VAN ARTIKEL 40 LID 6 VAN HET REGLEMENT VAN ORDE VAN DE RAAD

10.1 MOTIE WESTLAND VERSTANDIG INZAKE MODELGEDRAGSCODES INTEGRITEIT POLITIEKE AMBTSDRAGERS

De heer Duijsens: Voorzitter. Ik zou bijna willen zeggen dat het een motie is die is te overzien. Inmiddels zat de brief van de VNG ook bij de lijst van ingekomen stukken gisteren. Ik zal niet uitweiden over de voorgeschiedenis hiervan. Het mag duidelijk zijn dat wij als fractie in het verleden goed hebben bekeken hoe de regelingen in 2004 voor het college waren en hoe die in 2007 er voor de raad uitzien. Iets van 2004 is bijna altijd gedateerd, omdat de wereld ook op dit punt niet heeft stilgestaan. Het wemelt van dit soort gedoe overal in bestuurlijk Nederland. Vandaar dat waarschijnlijk ook de VNG heeft gedacht een keer een expertmeeting te houden en te bekijken wat de bepalingen zouden kunnen zijn. Ik heb in de toelichting geschreven dat de discussie die we laatst hebben gevoerd over lunches en dergelijke er toevallig ook staat met zoveel woorden, dus die kunnen we daar ook aan toetsen. Er zijn modellen gemaakt, een voor de volksvertegenwoordigers en een voor de bestuurders, omdat daar blijkbaar verschil in zit als je over integriteit praat. Wij zouden graag zien dat dit model op de kortst mogelijke termijn ook voor Westland gaat gelden en vandaar dat wij een motie willen indienen, die luidt als volgt.

"De raad van de gemeente Westland, in vergadering bijeen op 14 april 2015;
overwegende:
dat de gedragscode voor leden van het college van burgemeester en wethouders dateert uit 2004; een kopie wordt bijgevoegd;
dat dezelfde gedragscode voor de gemeenteraad dateert uit 2007;
dat inmiddels de VNG, uitgaande van signalen uit de praktijk, nieuwe versies voor modelgedragscodes integriteit bestuurders in gemeenten en volksvertegenwoordigers in gemeenten heeft ontworpen; de brief van 9 maart 2015 met daarbij gevoegd de modelgedragscodes wordt bijgevoegd;
dat het wenselijk is om de modelgedragscodes van de VNG in Westland vast te stellen door de raad;
spreekt de wens uit:
dat voor de zomer 2015 de modelgedragscodes integriteit volksvertegenwoordigers in gemeenten en bestuurders in gemeenten van de VNG ingevoerd worden in Westland;
de griffier wordt opgedragen de twee modelgedragscodes integriteit politieke ambtsdragers aan te passen, zodat zij in Westland kunnen worden ingevoerd voor de zomer 2015;

en gaat over tot de orde van de dag.
(Motie Westland Verstandig)

De voorzitter: Ik zie dat de fractievoorzitter van het CDA aan het debat wenst deel te nemen.

De heer Vreugdenhil: Voorzitter. Toen ik de motie had uitgedraaid, was mijn eerste reactie dat de motie er heel sympathiek uitziet, maar later dacht ik de motie toch wat voorbarig was. De heer Duijsens heeft daar echter zojuist al op gereageerd en dit uitgelegd. Wat er gebeurde, was dat ik de motie omdraaide en de toelichting zag en op een heel ander spoor werd gezet. Wat de heer Duijsens hier doet, is wederom refereren aan de vragen die aan de burgemeester zijn gesteld. Na dit te hebben gelezen kwam dit verhaal bij mij in een geheel ander licht te staan. De heer Duijsens heeft gezegd alleen maar bronnen te hanteren die hij zelf heeft waargenomen en mijn tussenvraag zou zijn of nu al duidelijk is of datgene wat hier te berde wordt gebracht ook inderdaad bevestigd is en overeenstemt met de drie bronnen die u toen had. Misschien kan de heer Duijsens dat met een tussenantwoord onze kant laten uitkomen.

De heer Duijsens: Die bronnen zijn er, maar die worden niet genoemd en dat blijft zo. Gisteren zei iemand mij bij het onderwerp te blijven en dat zou ik nu ook aan u willen vragen, want daar gaat het niet om.

De heer Vreugdenhil: Als de afspraak is dat we in het vervolg bij het onderwerp blijven, dan...

De heer Duijsens: Mits het ten onrechte is, zoals gisteravond toen u dat de heer Van der Stee ook hebt horen aangeven en waarmee ik het roerend eens was.

De heer Vreugdenhil: Maar goed, ik las de toelichting en toen ging het de kant uit, waarbij dit hele onderwerp weer werd opgerakeld. Met andere woorden: om die reden zullen wij deze motie niet steunen.

De heer Van der Meer: Voorzitter. Ook wij vinden de voorkant van de motie goed en wij moeten daaraan voldoen. Met de achterkant, de toelichting, zijn wij het ook niet eens, maar om daarom tegen de motie te stemmen lijkt mij helemaal niet goed. Het gaat erom dat we moeten voldoen aan de laatste gedragscodes. Je kunt dan wel tegenstemmen omdat het verhaaltje van de heer Duijsens u niet zint – ik vind dat ook niet – maar ik vind het te kort door de bocht om dat te doen omdat de toelichting u niet aanstaat. We kunnen daar met een stemverklaring heel duidelijk afstand van nemen en dat zal ik zeker ook doen, maar wat wordt voorgesteld is waar het om gaat en dat is goed.

De heer Duijsens: Kan ik de heer Vreugdenhil van dienst zijn door de heer Van Ooijen langs te sturen om met deze toelichting hetzelfde te doen als gisteren met zijn verklaring van 'geen twee' en die te verscheuren? Prima, dan doe ik hetzelfde. Het was absoluut niet kwaad bedoeld.

De voorzitter: Oké. De toelichting is hiermee verwijderd en de motie blijft in stand.

De heer Van Ooijen: Voorzitter. In een eerdere versie van deze motie stond, meer verwijtend, dat er een brief was binnengekomen die nog op geen enkele lijst van ingekomen stukken had gestaan. Volgens mij had degene die de brief opende niet eens de briefopener op zijn bureau teruggelegd of de motie zat al in de mail. Het kon dus niet eens op een brief staan. We hebben gisteren besloten dat de brief naar de commissie Bestuur gaat en we

hebben in deze gemeente de goede gewoonte dat de brieven van de VNG goed door het college worden bekeken en in negen van de tien keer uitmonden in een raadsvoorstel. Het is niet nodig dat nog eens met allerlei moties te onderstrepen. Om die reden vindt mijn fractie dit een overbodige motie. Mijn advies zou zijn deze motie terug te nemen en het proces zoals in de VNG-brief staat zijn gewone gang te laten hebben in deze gemeente en naar de volgende te gaan.

De heer Van der Stee: Ambtelijk kost het maken van een raadsvoorstel altijd behoorlijk wat tijd. We weten allemaal van die brief inmiddels en kennen ook de inhoud. Het is een goede motie en als we die nu meteen in stemming brengen en hij wordt aangenomen, dan scheelt dat ambtelijk tijd, besparen we de gemeente geld en onszelf vergadertijd.

De heer Van Ooijen: Het bespaart ons helemaal geen tijd, want dan zullen die gedragscodes nog altijd vastgesteld moeten worden en daarvoor is sowieso een ambtelijke nota nodig en een collegevoorstel. En als het een raadsvoorstel moet worden, moet die toch hier komen. Deze motie heeft juist weer een stuk boom van de heer Spaans gekost, dus dat was allemaal overbodig geweest.

De heer Varekamp: Voorzitter. Ik kan mij vinden in de bijdrage van de heer Van Ooijen en daar sluiten wij ons bij aan.

De heer De Heer: Voorzitter. Ook ik sluit mij in grote lijnen aan bij de woorden van de heer Van Ooijen, maar wij noemen een motie nooit overbodig. Er is een partij die een uitspraak van de raad vraagt en dan willen wij daar best ons steentje aan bijdragen.
De fractie ChristenUnie-SGP overweegt de motie niet te steunen, omdat het college nog niet de kans heeft gehad om met deze brief iets te doen. Daarom stellen wij voor de motie aan te houden.

De heer Keizer: Voorzitter. Ik denk dat dit punt binnen een of twee maanden voor de commissie Bestuur zou zijn geagendeerd als we het normale spoorboekje hadden gevolgd. De heer Duijsens is nu iets sneller met zijn motie. Ik ben blij dat de toelichting is verdwenen, want daarin stond een grove fout, eigenlijk een leugen, omdat in de laatste raadsvergadering de raad van de gemeente Westland een integriteitskwestie aan de orde heeft gesteld met betrekking tot het functioneren van de fractievoorzitter van Westland Verstandig. Zo had het er moeten staan, maar gelukkig is die toelichting eraf gehaald. Als we deze motie aannemen, denk ik dat er dan exact hetzelfde gebeurt als wat het college zou hebben gedaan en komt er gewoon een voorstel naar de commissie. Dus het wel of niet aannemen van de motie maakt eigenlijk niets meer uit. Wat mij betreft wordt de motie overgenomen en zien we het voorstel tegemoet in de commissie.

De heer Spaans: Voorzitter. Inderdaad maakt het niets uit en deze motie is zonder toelichting best wel een mooi signaal vanuit de raad. Zo nemen wij de motie op en op die manier vind ik het prima deze motie te steunen.

(Het voorzitterschap wordt overgedragen aan mevrouw Zwinkels-de Jong.)

De voorzitter: De burgemeester heeft het woord.

Burgemeester Van der Tak: Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Deze modelgedragscode heeft afgelopen dinsdag op de agenda gestaan van de collegevergadering en wij zijn bezig hiervoor een raadsvoorstel op te stellen, zodat het gewoon naar de gemeenteraad kan. De motie kan door het college worden overgenomen, omdat de uitwerking inmiddels al heeft plaatsgevonden. Het voorstel komt naar uw raad.

De heer Keizer: Voorzitter. Betekent dit dat waar 'griffier' staat 'college' gelezen moet worden?

Burgemeester Van der Tak: De heer Keizer heeft een punt, want wij hebben de modelgedragscode goed besproken. Het feit is dat het college met een antwoord naar uw raad komt en u zelf als raad kunt beslissen wat u ermee gaat doen en wie dat zal doen.

De heer Duijsens: Mevrouw de voorzitter. Maak ik een denkfout door te zeggen dat de raad zijn eigen code moet maken? In 2006 is hetzelfde gebeurd en heeft de raad een eigen code gemaakt. Je kunt dan natuurlijk zeggen dat dit een overpennen is van het model en dat kan het college ook zeer goed, dat vind ik prima, maar strikt formeel mag het college de code bedenken en de raad stelt die vast. Zo is het helaas verdeeld in gemeenteland. De raad bedenkt de code zelf en stelt die ook vast. Het college mag dus best wel wat huiswerk doen, maar formeel gezien zal die uit de raad moeten komen. Vandaar ook de motie. Het maakt mijn fractie in wezen niet uit, als er maar gewerkt wordt, en of dat nu via de motie gaat of op eigen kracht en de motie wordt overgenomen, als het maar gebeurt.

Burgemeester Van der Tak: Het college treedt natuurlijk nooit buiten zijn bevoegdheden als het een raadsbevoegdheid betreft. Dus de raad gaat over zijn eigen modelgedragscode en dat is niet aan het college. Daarom sprak ik van een collegemodelgedragscode en daar gaat het college wel over. Het is aan u of u daar van alles wel of niet mee doet. U gaat over uw eigen gedragscode en ik volg het voorstel van de heer Keizer. Het college neemt het voorstel wat betreft de modelgedragscode over en dan gaat u zelf over het element in de motie over uw eigen gedragscode. Dat is aan u.

De heer Duijsens: Maar dan is het nog niet zo'n gek idee, al zeg ik het zelf, om bij motie door de raad nu te laten vastleggen dat de griffier zorgdraagt voor de tweede code, namelijk die van de raad zelf.

Burgemeester Van der Tak: Maar daar ga ik niet over.

De heer Duijsens: Dat is juist, maar wij gelukkig wel. De vraag aan de raad is of men het eens is met de burgemeester dat het college zijn eigen code maakt, die op redelijk korte termijn wordt aangeleverd en de raad is dan aan zet voor zijn eigen code en daar zou mijn fractie graag de griffier voor willen vragen zich daarvoor in te zetten.

De voorzitter: Willen de andere fracties hierop reageren?

De heer Vreugdenhil: Mevrouw de voorzitter. Is de gewone route niet dit in de commissie Bestuur aan de orde te stellen en er daar inhoudelijk dieper op in te gaan? Als we dat met elkaar overeenkomen, dan is het toch klaar?

De heer Duijsens: Ik ben heel makkelijk deze tweede vergaderavond. Ik vind het prima.

De voorzitter: Dan is dat de conclusie van deze discussie. Ik wil van de indiener van de motie, de heer Duijsens, weten hoe het verder moet met deze motie.

De heer Duijsens: Laten we de motie formeel maar aanhouden.

De voorzitter: De motie inzake modelgedragscodes integriteit politieke ambtsdragers wordt aangehouden. Dank u wel.

(Het voorzitterschap wordt overgedragen aan burgemeester Van der Tak.)

10.4 MOTIE WESTLAND VERSTANDIG INZAKE ADVIEZEN DELOITTE

De heer Duijsens: Voorzitter. Dit is een lastig onderwerp dat steeds lastiger lijkt te worden. Ik zal het toelichten.
Deloitte heeft opdracht van de raad om de door het college opgestelde jaarrekening te controleren. Dus Deloitte is in beginsel werkzaam voor de raad. Evenals in andere gemeenten heeft ook het college in het verleden gebruikgemaakt van de diensten van Deloitte of een organisatie die daartoe behoort en in 2009 is in het raadsoverleg financiën aangegeven dat de separate opdrachten van het college aan Deloitte werden gemeld aan de griffie, die ze weer doorgaf aan het raadsoverleg financiën. Ik heb vanmiddag de meldingen van de griffie ontvangen die tot en met 2010 geregeld werden gedaan en sindsdien sporadisch. Het ging dan grotendeels over opdrachten die in de commissie EFO aan Deloitte werden geformuleerd en die het college doorgaf.
Ik zei al dat het enigszins gecompliceerd is. Waarom is het gecompliceerd? Toevalligerwijs zijn we zelf aan gelopen tegen de inmiddels roerige affaire over de samenvoeging van de reserves en dat is een opdracht van het college vanuit de Heidesessie geweest aan Deloitte, die het college hebben geadviseerd. Bij de begroting voor 2014 is volgens mij een beroep gedaan op dat advies en is de kwestie van de samenvoeging van de reserves aangehouden om nader te bezien. Maar in tweede instantie bleek dat toch een ongelukkige keuze te zijn geweest en is die samenvoeging niet doorgegaan. Het is een opdracht die ook niet op de lijst voorkomt van de griffie, dus een opdracht die door Deloitte is uitgevoerd zonder dat de raad daarvan formeel in kennis is gesteld.
In het kader van de ontwikkelingen van de gemeentehuizen liet een medewerker zich tijdens een vergadering van de commissie ontvallen dat een bepaalde keuze die is gemaakt op advies van Deloitte is gebeurd. Ik heb die adviezen opgevraagd en kort voor de vergadering gisteren gekregen. Het zijn adviezen van september 2013, het kan ook iets eerder in 2013 zijn geweest, maar in ieder geval in 2013. Op de lijsten van de griffie staat ook die adviesopdracht niet en daar is schriftelijk op gereageerd, maar ik weet niet of de mail over de wijze van boeken van die € 20.400.000,00, die gisteren een raadsmeerderheid heeft goed bevonden, ook aan iedereen is toegestuurd. Ook die opdracht heeft het college niet aan het raadsoverleg financiën gemeld en dan krijg je het vreemde beeld dat de controleur namens de raad de door het college opgestelde jaarrekening moet controleren. En in de jaarrekening zitten bestanddelen van adviezen van Deloitte zelf, waarvan de raad niet weet dat die adviezen zijn gegeven. Dus de slager zit zijn eigen vlees te keuren. Daar is deze motie voor bedoeld. Dat is blijkbaar de praktijk. Ik denk dat van het college meer zorgvuldigheid verlangd kan worden. De wethouder heeft in de vergadering van de commissie gezegd dat dit het college niet aangaat en de accountant dat moet doorgeven als wij om advies vragen. De accountant heeft in zijn eigen regels ook staan dat die niet mag adviseren en in die regels staan drie mogelijkheden die erop neerkomen zonder dat de raad is geïnformeerd. Ja, dat kan best wel ernstig zijn. Ik heb het bemerkt bij een renteconversie ooit, waarbij Deloitte negatief had geadviseerd omdat dat niet mogelijk was op die wijze. Dus het ging activeren en vervolgens in 25 jaar afschrijven. Na enig overleg is dat advies 180 graden gedraaid, maar volgens mij klopt het formeel nog steeds niet. Uiteindelijk zei Deloitte bij het vaststellen van de jaarrekening dat Deloitte gedekt was, omdat de raad politiek bezien een besluit heeft genomen. Dan krijg je dat de raad een besluit neemt op een advies van Deloitte dat al of niet juist is. Zo krijg je een cirkelredenatie die in mijn ogen gevaarlijk is. Het is geen enkel verwijt richting Deloitte wat ik probeer duidelijk te maken, maar die dingen gebeuren nu eenmaal en lopen zoals ze zijn. Ik trek het mijzelf ook wel aan dat wij misschien zelf ook niet goed hebben opgelet hoe het allemaal ging en de lijstjes die door de griffier werden doorgestuurd steeds korter werden. De tijd vóór 2010 heb ik niet meegemaakt, ik heb ook nog lijstjes van vóór 2010, maar dat was een andere accountant.

Toen zag ongeveer een half A4'tje aan opdrachten en later nog maar twee of drie opdrachten en allemaal herkenbare opdrachten, omdat de raad daar direct of indirect bij betrokken was. Dat is de reden dat wij de motie hebben ingediend en wij het nu toch wel enigszins recht willen trekken. De motie luidt als volgt.

"De raad van de gemeente Westland, in vergadering bijeen op 14 april 2015;
overwegende:
dat tussen de gemeente Westland en Deloitte Accountants B.V. op 3 juni 2009 een overeenkomst tot stand is gekomen met betrekking tot het verrichten van werkzaamheden als bedoeld in artikel 213 van de Gemeentewet; inmiddels is die overeenkomst een aantal keren verlengd;
dat de raad derhalve de accountant gebruikt voor het controleren van de jaarrekening, het verstrekken van een accountantsverklaring, het uitbrengen van een verslag van bevindingen;
dat daarnaast blijkbaar het college Deloitte adviezen vraagt, terwijl ook de ambtelijke organisatie zoals gebleken is, herhaaldelijk Deloitte om advies vraagt;
dat in 2009 de afspraak gemaakt is dat melding daarvan dient te geschieden vooraf bij de griffie; destijds is aangegeven dat de griffie periodiek het Raadsoverleg Financiën op de hoogte houdt van die meldingen; dit is alleen anders als de griffie van oordeel is dat het Raadsoverleg Financiën direct moet worden geïnformeerd;
dat de praktijk uitwijst dat vanaf 2010 geen meldingen meer gedaan zijn;
dat de wethouder tijdens de commissievergadering van 1 april 2015 zich op het standpunt gesteld heeft dat niet het college moet melden, maar de accountant;
dat aan die onduidelijkheid een einde gemaakt moet worden;
dat in ieder geval op het gebied van het samenvoegen van de egalisatiereserve en ook voor wat betreft de financiële verwerking van de bouw van twee gemeentehuizen, het college/de ambtelijke organisatie Deloitte om advies gevraagd heeft zonder het raadsoverleg financiën dan wel de raadsleden daarvan op de hoogte gebracht zijn;
dat dat in strijd is met de gemaakte afspraken;
dat het vorenstaande leidt tot het navolgende verzoek/uitspraak van de raad;
spreekt uit:
dat het college vanaf heden voor iedere adviesaanvraag vooraf toestemming vraagt aan de commissie EFO onder opgave van de reden van de adviesaanvrage bij Deloitte, de te verwachten kosten en een duidelijke omschrijving van de adviesaanvrage;
en voorts spreekt uit dat het advies hetwelk Deloitte geeft -telefonisch dan wel schriftelijk- ook aan de commissie EFO wordt doorgegeven onder toezending van de adviesbrief dan wel het telefonisch memo;
draagt het college op:
aan de raad binnen één maand na heden alle adviesaanvragen aan Deloitte over de afgelopen drie jaar alsnog te melden en ook toe te zenden de inhoudelijke adviezen zoals deze door Deloitte gegeven zijn en de bijbehorende facturen;
en gaat over tot de orde van de dag."
(Motie van Westland Verstandig)

De heer Van der Stee: Voorzitter. Ik zal proberen het kort te houden. Ik denk dat u op de verkeerde plek zit, mijnheer Duijsens. Als Deloitte iets niet doet wat er is afgesproken, dan moeten we de accountant dat in het raadsoverleg financiën vragen. We hebben dat zo in de commissie ook besproken en zelfs de voorzitter van het raadsoverleg financiën was het ermee eens dat het kon worden geagendeerd. Ik zou dus heel graag de accountant ter verantwoording willen roepen in de eerstkomende bijeenkomst van het raadsoverleg financiën, zoals afgesproken. Dus het niet melden van Deloitte is geen taak die het college erbij moet gaan doen en ik zit er ook niet op te wachten.

Ik wil wel een stukje met u meegaan en de discussie van zes jaar geleden nog een keer nieuw leven inblazen. LPF Westland heeft toen voorgesteld niet één accountant, maar twee accountants te nemen, een voor het college en een voor de raad, zodat je niet je eigen vlees aan het keuren bent. Die technische discussie moeten we misschien nog eens in het raadsoverleg financiën voeren of dat misschien een betere weg is dan deze motie en in ieder geval de scheiding te kunnen aanbrengen.

De heer Duijsens: Voorzitter. Ik wil daar even heel kort op reageren. De heer Van der Stee heeft natuurlijk gelijk dat het Deloitte is, maar ook nu moet ik weer zeggen dat ik hierover ben gebeld door Deloitte en dit gesprek tweeëneenhalf uur duurde. Aan het einde van het gesprek heb ik gevraagd er geen kosten voor in rekening te brengen. Het ging daarbij alleen om uit te leggen wat niet goed zat, laat ik zo stellen. Er werd gezegd dat het meer voorkomt dat er telefonisch informatie wordt ingewonnen dan per mail, omdat dit uitvoeriger kan. Deloitte zegt dat het ondoenlijk is om dat allemaal te melden. Dan vind ik dat het college beter in staat is om het te melden, want die vraagt het en heeft behoefte aan die adviezen. Vandaar dat ik uw gedachte om daarover in alle rust in het raadsoverleg financiën nog eens te praten met de accountant een prima idee vind.

De heer Van der Stee: We hebben in 2009 met de heer Klop van Deloitte een afspraak gemaakt en als Deloitte die afspraak niet meer kan nakomen, dan horen ze dat aan ons te vertellen en dan gaan we met hen in discussie. Ik voer graag een discussie hierover met de accountant erbij, maar ik vind zeker niet dat dit moet leiden tot een motie waarbij het college wordt opgedragen iets te doen omdat iemand anders de afspraken niet nakomt.

De voorzitter: Ik geef het woord aan de heer Van der Mark van CDA Westland, die zijn maidenspeech zal houden.

De heer Van der Mark: Dat is juist, maar ik heb nog geen voorkeur voor een spreekplek. Voorzitter. Het afgelopen jaar heb ik mij wel eens afgevraagd hoe ik de Westlandse politiek zou moeten uitleggen aan mijn vrienden die elders in het land wonen. Dat was niet eenvoudig. Op zich is dat niet erg, maar wel lastig. Mijn vrienden weten trouwens ook wel dat ik een jongeling ben op het politieke toneel. Ik constateer dat we steeds vaker geconfronteerd worden met symboolpolitiek. Soms lijkt het wel of de brandweer alleen de belendende percelen nat houdt, maar het echte probleem over het hoofd ziet.
Ik ben van mening dat ik in mijn eerste speech in deze raad dat zou mogen zeggen. Er is werk aan de winkel in het Westland voor de toekomst. Het verleden is wat mij betreft een groot stuk weerbericht van gisteren, daar heb ik niet zo veel aan.
Naar aanleiding van de voorliggende motie van Westland Verstandig wil ik graag enkele opmerkingen maken en dan ga ik direct naar de derde overweging in de motie, waar staat dat het college Deloitte blijkbaar vraagt om advies. Wat is er fout aan als het college en onze organisatie om advies vragen aan onze accountant? Het lijkt mij alleen maar een goede zaak als er advies wordt gevraagd aan hen die dat kunnen geven.
De vierde overweging: melding via de griffie aan de raad, de volledig correcte weergave dat destijds in het raadsoverleg financiën van 14 september 2009 afgesproken is dat de griffie het raadsoverleg financiën periodiek op de hoogte houdt van de uitgebrachte adviezen. Het woord 'periodiek' staat ook in het verslag. Daar was destijds de heer Geubbels, nu fractielid van Westland Verstandig, toen nog samen met de heer Boekestijn in LEO 2.0, bij aanwezig. De heer Geubbels was toen lid van het raadsoverleg financiën. Dat is ook zo vastgelegd als besluit.
De vijfde overweging wordt interessant. Er staat dat de praktijk uitwijst dat vanaf 2010 geen meldingen meer zijn gedaan. Toen ik dit las ben ik wat gaan rechercheren en dat heeft de heer Duijsens gisteren ook gedaan, naar ik heb begrepen. Ik was misschien twee dagen

eerder. Ik vond het volgende. Op 9 maart 2010 wordt gemeld welke adviezen zijn gevraagd, evenals op 16 juni 2010 en op 8 maart 2011.
Het accountantsverslag van 31 mei 2011 meldt op de pagina's 5 en 6 keurig welke opdrachten er zijn uitgevoerd. In een mail aan de leden van het raadsoverleg financiën van 2 november 2011 wordt gemeld welke verzoeken er vanuit de gemeente zijn gedaan richting de accountant, idem op 15 november 2011, 9 februari 2012, 7 mei 2013, 10 april 2014 en 24 maart 2015.
In de zevende overweging eist Westland Verstandig dat er duidelijkheid komt over de informaties van de accountant en er een einde komt aan genoemde praktijk. Voor mij is helder dat de hele tijd al duidelijk heeft kunnen zijn, er is volop geïnformeerd en gemeld. Er hoeft dus nergens een einde aan te worden gemaakt. Het kan zijn dat in de tijd van de tweemansfractie LEO 2.0 sommige zaken door drukte ondersneeuwden en dat in de grotere fractie van Westland Verstandig niet alles meer naar beneden doorsijpelde, maar dat is niet aan mij om uit te zoeken.
Ik moet constateren dat de bij overweging 8 genoemde zaken, egalisatie en bouw van een gemeentekantoor door mij niet werden gevonden. Ik heb hierover dus geen informatie kunnen terugvinden en dit zou dus terecht kunnen zijn.
Maar ik kan niet anders concluderen dan dat er nu een motie op tafel ligt met elf constatering c.q. overwegingen, waarvan er één mogelijkerwijs correct is en de andere op zijn minst overbodig.
Voorzitter. Zo houden we elkaar aan het werk, zadelen we de ambtelijke organisatie met een enorme werklast op en verstoren we min of meer de democratisch processen. Het college zou volgens deze motie iedere adviesaanvraag eerst aan de commissie EFO moeten voorleggen met nog allerlei extra condities, zoals te verwachten kosten, motivaties en duidelijk omschrijving. Ik zou mij zomaar kunnen indenken dat we de commissie EFO een andere status geven en de vergadercyclus naar wekelijks gaan opvoeren. Ik ben benieuwd hoe de leden van de commissie daarover denken, maar ik wil ze het graag vragen.
Er wordt gevraagd het college op te dragen – ik heb inmiddels begrepen dat het een middeleeuws woord is – alle adviesaanvragen alsnog te melden én de adviezen én de nota's, nota bene over de laatste drie jaren. Ik had het zo-even al over het weerbericht van gisteren.
Voorzitter. De fractie CDA Westland is heel benieuwd naar de reactie van het college hierop.
Dank u wel.

De heer Duijsens: Voorzitter. Ik wil de heer Van der Mark graag een paar vragen stellen.

De voorzitter: Bij een maidenspeech hoort men niet te interrumperen, maar daarna mag men wel vragen stellen.

De heer Duijsens: Stel je voor dat we niet eens meer mochten reageren na dit verhaal.

De voorzitter: Voordat de heer Duijsens zijn vragen stelt, wil ik de heer Van der Mark hartelijk dankzeggen voor zijn maidenspeech.

De heer Duijsens: Ik zou nauwelijks nog een vraag durven stellen.
U vindt het vreemd dat het college bij Deloitte geen advies mag inwinnen, maar weet u wie de opdrachtgever van Deloitte is formeel?

De heer Van der Mark: Dat is de raad.

De heer Duijsens: Oké. Daarna zegt u een beetje badinerend dat u de lijst al eerder had van de heer Van Vliet. Hebt u de opdracht over het samenvoegen van de reserves wel gevonden?

De heer Van der Mark: Ik heb geantwoord dat ik die niet heb gevonden.

De heer Duijsens: En over het gemeentehuis?

De heer Van der Mark: Ook niet.

De heer Duijsens: Dus er zijn toevallig twee voorbeelden waar we de afgelopen weken tegenaan gelopen zijn die er niet in staan.

De heer Van der Mark: Als ik u even mag interrumperen. U noemt in uw motie de egalisatie en de bouw van het gemeentehuis. Dat onderste punt heb ik niet kunnen controleren, heb ik gezegd.

De heer Duijsens: Maar die andere was nog niet bekend, want dat weten we pas sinds de vergadering van de commissie van 31 maart. Daar is dat toen besproken, want er is een advies van Deloitte waardoor dat wordt gedragen en dan ga je daarnaar zoeken. Ik heb hier de e-mails van de heer Van Vliet en daarin ziet u ze niet staan.
U hebt de opdrachten vanaf 2010 gezien en daarna – maar dat kan ik u nauwelijks aanrekenen – alle opdrachten die dan staan komen direct of indirect vanuit de raad. Het ging daarbij over de controle van de Westlandse Zoom-overeenkomst; wij hebben dat als raad gegeven, weliswaar via het college, maar dat komt uit de commissie. Praktisch alle opdrachten, behalve cursussen die in mijn ogen niet echt interessant zijn om te weten, die door het college aan Deloitte zijn gegeven komen daaruit. Ik heb uiteraard, zoals gezegd, met Deloitte contact gehad en er is een veelvoud van adviesaanvragen en dat zou hierin moeten staan op een vol A4'tje in een half jaar. Als u de overzichten ziet en dan gaat u verder en zo badineert u een beetje onze motie, in de geest van: wat maak je je nu zorgen, er is helemaal niets aan de hand. Maar dan moet u toch hebben gezien dat datgene wat wel is doorgegeven in feite niets voorstelt. Mijn eerste vraag is of u dat erkent en mijn tweede vraag is of het niet toevallig is dat we in de afgelopen maand twee keer stuiten op twee adviesaanvragen met uitvoerige schriftelijke adviezen van Deloitte die niet worden vermeld. Doet dat bij u niet de vraag rijzen wat er dan nog meer is?

De heer Van der Mark: Mijnheer Duijsens, bij mij lag op dat moment voor en tot nu toe nog steeds de motie van uw fractie met in de vijfde overweging dat de praktijk uitwijst dat vanaf 2010 – zo staat het er – geen vermeldingen meer zijn gedaan. Daar heb ik op gerechercheerd. Dank u wel.

De heer Duijsens: Als u de lijst van de griffie hebt gezien aan het raadsoverleg financiën, dan kunt u ook even aangeven dat naar uw stellige overtuiging dit ook alles is en er buiten dit geen andere adviezen zijn.

De heer Van der Mark: Dat hebt u mij niet horen zeggen. Ik heb alleen gereageerd op die vijfde overweging in de motie: er zijn geen meldingen gedaan. En dat is niet waar, dat klopt niet.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van der Mark. De heer Varekamp, fractievoorzitter van VVD Westland, heeft het woord.

De heer Varekamp: Dank u wel, voorzitter. Ik moet zeggen dat mijn fractie zich in de aanleiding en de vraagstelling van Westland Verstandig wel kan vinden. Met name hoe zuiver het is als je een accountant hebt die de zaak controleert en waaraan ook adviezen worden gevraagd. Alleen in het meteen doorstappen op basis van bevindingen waarvan het de vraag is hoe volledig die zijn en dan een motie met een draagkop daaraan kunnen wij ons niet

vinden. Maar wij zouden dit wel graag besproken willen hebben in het raadsoverleg financiën of de commissie EFO.

De heer Van Veen: Voorzitter. Ik ga mee met het voorstel van onder anderen de heren Van der Stee en Varekamp. Ik heb nog wel een vraag aan de heer Duijsens. Ik hoor hem zeggen dat de accountant hem verzekerd heeft dat hij niets zal rekenen voor het telefoongesprek, maar is dat andersom eveneens het geval, mijnheer Duijsens?

De heer Duijsens: Ja, dat nemen we in overweging.

De heer De Gier: Voorzitter. Ik denk dat iedereen in deze raad vindt dat er een zuivere scheidslijn moet zijn tussen de verschillende rollen die het accountantsbureau Deloitte heeft voor deze gemeente. In het verleden heb ik de accountants wel eens horen vertellen in de commissie EFO dat bij grote adviesaanvragen van het college een andere accountant van het bureau werd ingeschakeld en hij weliswaar door die accountant wordt benaderd om nadere informatie te verstrekken, maar dat dit advies door een andere accountant wordt opgesteld. Nu zal dat niet altijd gebeuren en zeker niet met allerlei telefoongesprekken, ambtelijk of van individuele raadsleden die richting Deloitte worden gepleegd, het geval zijn, maar zover ik weet in ieder geval wel voor grotere opdrachten. Als ik dan naar de motie kijk, dan denk ik dat we misschien in het raadsoverleg financiën wel weer eens moeten praten over een manier waarop die verschillende rollen uit elkaar te halen zijn en het verstandig is om expliciet te stellen dat het verschillende accountantspersonen zijn of ze nu binnen de Deloitte zitten of bij diverse andere firma's. Dat zijn allemaal overwegingen die we in het raadsoverleg financiën aan de orde zouden kunnen stellen. Maar de voorliggende motie veronderstelt weer kwade bedoelingen met overwegingen die niet kloppen. Ik sluit mij graag aan bij de heer Van der Mark. Onze fractie gaat deze motie niet steunen.

De heer De Heer: Voorzitter. Als ik het goed heb begrepen is de aanleiding tot het indienen van deze motie dat Westland Verstandig moeite heeft met controle en advies in één hand. In Nederland bestaan een heleboel grote inspectieorganisaties, transport en logistiek, voedsel- en warenautoriteit en zo kan ik nog wel even doorgaan. Al deze inspecties kennen een adviesfunctie en het behoort bij alle inspecteurs die er werken tot hun professionele werkhouding die twee activiteiten te scheiden. En soms is de organisatie zo groot dat het ook fysiek mogelijk is in personen, maar lang niet altijd en dan behoort het gewoon, zoals ik al zei, tot hun persoonlijke professionaliteit.
Om de scheiding tussen controle en advies te realiseren door twee accountantskantoren in te huren lijkt mij bijzonder inefficiënt, want juist controle leidt tot goede adviezen en adviezen geven handvatten en kennis van zwakke plekken waar je dan juist moet controleren.
Van Deloitte weet ik ook wat hun werkwijze is. In het voorjaar werkt men daar aan de controle van de jaarstukken en in het najaar doet men een interim-controle, die leidt tot een managementletter, die altijd in het raadsoverleg financiën voorbijkomt. Hun advies is gericht aan het college, of eigenlijk aan het managementteam van de organisatie met verbetersuggesties voor de administratieve organisatie. Dus dat is de werkwijze van Deloitte bij alle gemeenten en het verbaast mij in zekere zin dat het in Westland tot problemen zou leiden.
Wat betreft de motie zelf kan ik het volgende zeggen. Om vanaf nu voor iedere adviesaanvraag de zaken onderling goed af te stemmen en in het raadsoverleg financiën zaken te bespreken lijkt mij uitstekend. Onze fractie vindt dat daar zeker wat voor te zeggen is, maar de opdracht aan het college zoals verwoord in de motie gaat onze fractie veel te ver. Daarom zal de fractie ChristenUnie-SGP deze motie niet steunen.

De heer Duijsens: Het verbaast mij een beetje als u zegt dat de motie te ver gaat. Wilt u dan niet weten als u de jaarrekening ziet over welke delen daarvan dezelfde accountant het college heeft geadviseerd? Wilt u dan niet weten hoe dat zit met de jaarrekening 2014 die er binnenkort aan komt? Interesseert u dat dan niet?
De accountant controleert iets voor ons en wij vertrouwen helemaal op de accountant wat betreft de jaarrekening en vervolgens blijkt dat die accountant in het slechtste geval een deel van zijn eigen werk aan het controleren is. Vindt u dat geen bezwaar vanuit uw controlerende functie? Ik acht u daar erg hoog in, ook vanwege datgene wat u laatst in de commissie zei over toezicht en dat soort zaken, dat u straks die scheiding wilt maken. Vandaar dat ik opkijk als u zegt: ze doen maar en ik vind het eigenlijk niet zo interessant.

De heer De Heer: Ik zeg niet 'ze doen maar', want ze doen niet zomaar wat. De accountancy heeft een eigen beroepsorganisatie met ook een eigen peerreview, waarin ze elkaar de maat nemen zeg maar. Steekproefsgewijs worden hun controlewerkzaamheden gecheckt, welke bevindingen ze hebben, waarom en welke conclusies ze daaraan verbonden hebben. Zo kijken zij op elkaar toe. Peerreview komt in het onderwijs en in de gezondheidszorg voor en dat functioneert prima. Ik vind dan dat wij te ver gaan met de uitspraken die Westland Verstandig in deze motie heeft geformuleerd.

Mevrouw Van Riet: Voorzitter. De fractie van D66 Westland vindt zuiverheid in de rollen van de accountant wel een belangrijk punt. Wij willen ook graag transparant zijn en daarom lijkt het ons een goed voorstel dat door de heer Van der Stee is gedaan zojuist om dat nog eens in het raadsoverleg financiën aan de orde te stellen met de accountant zelf erbij. Dus niet over de accountant praten, maar ook voor de zuiverheid met de accountant. Wat ons betreft is dat het voorstel en wij gaan niet mee in de motie, omdat wij ons daarin niet kunnen vinden.

De heer Duijsens: Voorzitter. Mag ik nog één toevoeging doen? Als je moties te lang van tevoren maakt voor de raad, dan weet je het niet meer zo precies. De heer Van der Mark zei daarnet dat er geen meldingen zijn gedaan en dat had direct betrekking op punt 3 van het raadsoverleg financiën van 2009, het vooraf melden bij de griffie. Al die meldingen zijn niet vooraf gemeld en de laatste melding dat het college een kennissessie heeft gehad van de gebonden partijen, zelfs die had al plaatsgevonden. Dat bedoel ik eigenlijk met die zin, namelijk dat die meldingen vooraf moeten plaatsvinden. Dus voordat het ei wordt gelegd zal dat bij de griffie gemeld moeten worden en de griffie meldt periodiek aan het raadsoverleg financiën, tenzij de griffie van oordeel is dat het raadsoverleg financiën direct moet worden geïnformeerd. Ik ben het uiteraard eens met de suggestie om dit samen met de accountant in het raadsoverleg financiën te bespreken.

De voorzitter: Wil dat zeggen dat u de motie aanhoudt?

De heer Duijsens: Ja, ik wil de motie wel aanhouden. Ik wil wel een volledig beeld hebben van wat er zich op het strijdtoneel heeft afgespeeld, zeker gezien de twee recente voorbeelden. Maar dat kan van het college komen, maar ook van de accountant. Vorige week heb ik de stukken opgevraagd uiteraard over de twee gemeentehuizen, maar die wilde of kon Deloitte niet geven tenzij het college daarmee akkoord ging. Het college is ermee akkoord gegaan, dus alleen maar hulde daarvoor. Prima. Als het college nu bij dezen zegt ermee akkoord te gaan dat Deloitte in het raadsoverleg financiën kan toezeggen die aanvragen te verstrekken, dan ben ik meer dan tevreden voor vanavond.

De voorzitter: In feite volgt u dan het voorstel van de heer Van der Stee: aanhouden en met elkaar en de accountant in het raadsoverleg financiën bespreken, temeer omdat u als raad over de accountant gaat. Wil de wethouder hier nog iets aan toevoegen?

Wethouder Ouwendijk: Voorzitter. Het is niet natuurlijk voor het college om meteen al op de laatste vraag te reageren om toezeggingen te doen namens Deloitte en dat zullen we ook niet doen, dat lijkt mij vanzelfsprekend.

De heer Duijsens: Dat is ook niet de bedoeling, alleen moet Deloitte – ik ben zelf katholiek – uw zegen hebben om dat te doen. Dus het college moet formeel instemmen met de afgifte en de mededeling door Deloitte. Ook ik vind het een gekke constructie, want Deloitte treedt op in opdracht van de raad, dus ook in opdracht van de raadsleden en als je dan wat vraagt, dan heb je ofwel de instemming van de hele raad nodig, zo kan ik mij voorstellen, ofwel die van het college. De instemming van de raad zullen we denk ik wel hebben, maar de toestemming van het college, daar bent u van.

De voorzitter: Akkoord. Het college zal op dat punt nog even reageren.

Wethouder Ouwendijk: Mijnheer de voorzitter. Ik zie niet in welke rol het college daarin heeft. Wij kunnen dat noch toestaan noch belemmeren. Het is een een-op-een-relatie tussen de accountant en de raad en de raad kan met de accountant die afspraken maken die de raad welgevallen.

De voorzitter: Dat is een heldere opvatting vanuit het college.

De heer Duijsens: Meer dan gevraagd.

De voorzitter: De motie wordt aangehouden en besproken in het raadsoverleg financiën met de accountant erbij. Dank u voor uw bijdragen.

10.5 MOTIE WESTLAND VERSTANDG INZAKE QUICKSCANS

De heer Duijsens: Voorzitter. De reden waarom wij deze motie hebben ingediend is ergernis en niet alleen ergernis, maar ook het idee dat we op het verkeerde been zijn gezet. Wat is er de vorige keer gebeurd? We hebben hier de eerdere motie besproken en een dag later kreeg ik om 21.00 uur het antwoord van het college. Niet eerder, want toevallig was ik van hieruit nog naar de fractiekamer gegaan en toen lag die er nog niet en 's ochtends wel, een dag te laat in mijn ogen. Wat was dat? Het was de bijlage bij de motie, het overzicht van de aanvraag hoe de zogenaamde Van den Beukel-motie wordt uitgevoerd. Mooier kan ik het toch niet zeggen, mijnheer Van den Beukel. We zien dan dat het rondom het aannemen van die motie in feite allemaal een beetje opgedroogd is. Ik heb het nog even nagevraagd en over 2015 schijnt het vrij dun te zijn met aanvragen. De motie was net bedoeld om als aanjager te functioneren en ik heb ook nog even bij andere gemeentes geïnformeerd die succesvol met de aanjager werken en dan blijkt dat men daar per quickscan tussen de € 100,00 en € 150,00 kwijt is. Dus voor € 150,00 zouden we kunnen bezien of we het potje dat we daarvoor hebben gevormd enigszins leeg is te krijgen en datgene te doen waarvoor de motie was bestemd. Ik vond en vind nog steeds dat de vorige keer werd gedaan alsof het allemaal een succes was, maar blijkbaar is het maar even succesvol geweest en hebben alleen degenen die het wilden er gebruik van gemaakt. Vandaar dat wij de motie in stemming willen brengen, omdat het blijkbaar toch nodig is. Ik moet ook nog zeggen dat ik navraag heb gedaan bij de gemeenten Amsterdam en Amersfoort, waar ze een soortgelijke regeling hebben en die liep ook niet helemaal geweldig. De verenigingen die het wilden, hebben het er toen aan vastgeplakt als toevoeging om de verenigingen ten dienste te kunnen zijn. Vandaar dat ik het nog steeds een goed en sympathiek idee vind richting de verenigingen om dat te doen en de motie nog een keer in stemming wil brengen. Na gisteravond denken we dat het na de vierde keer wel zal lukken.

"De raad van de gemeente Westland in vergadering bijeen op 15 april 2015;
overwegende:
dat het college gemeend heeft daags na de raadsvergadering van 17 maart 2015 een antwoord te moeten geven op de onderhandse vraag inzake de belangbestelling bij verenigingen voor de zonnepanelensubsidie van 25%;
dat uit het overzicht gebleken is en ook door de wethouder bevestigd is tijdens de commissievergadering van 1 april 2015, dat het erop lijkt alsof de aanvraagstroom stilgevallen is; in maart 2014 toen de regeling pas was ingevoerd werden een aantal aanvragen gedaan en nadien is dat nauwelijks niet het geval;
dat voorts rekening houdende met Quintus, die al zonnepanelen had voordat de subsidie werd ingevoerd, het aantal belangstellenden niet overdonderend is;
dat derhalve een aanjager blijkbaar nodig is;
dat het voorts goed is om niet alleen de subsidie tot zonnepanelen te beperken, maar ook uit te breiden naar andere duurzaamheidsmaatregelen, zoals led-verlichting;
dat de regeling niet alleen beperkt dient te worden tot de thans voorziene verenigingen, maar ook uitgebreid moet worden naar eventueel scholen etc.;
dat een gratis quickscan in de rede ligt; navraag heeft inmiddels uitgewezen dat de kosten voor de gemeente vrij beperkt zijn;
dat nu het college zelf informatie heeft achtergehouden en pas daags na de raadsvergadering daarmee gekomen is, een hernieuwde behandeling van de motie helaas nodig is;
(Motie van Westland Verstandig)

De heer Van den Beukel: Voorzitter. Dank u wel, mijnheer Duijsens, dat u mij hebt genoemd, maar mevrouw Carla de Jager is ook heel erg verantwoordelijk geweest voor dit verhaal.

De heer Duijsens: U bent nog in levende lijve hier.

De heer Van den Beukel: Ja, dat klopt. Misschien kan ik u tegemoetkomen, want ik ben toch wel blij dat de wethouder een evaluatie heeft toegezegd en ik denk dat het goed is om die af te wachten. Ik ben het met u eens dat het erop lijkt alsof het aantal aanvragen momenteel aan het opdrogen is en we niet precies weten wat daarvoor de redenen zijn. Ik zou ook heel graag de subsidiepot vooralsnog willen reserveren voor cultuur en sport, waarvoor die in eerste instantie ook bedoeld was. Ik denk dat het goed is als zij bij de evaluatie ook aanwezig zijn en kunnen laten horen welke wensen zij eventueel hebben en waarop de regeling mogelijk uitgebreid zou kunnen worden enzovoorts. Bovendien denk ik dat u er misschien goed aan zou doen uw motie bij die evaluatie te betrekken, zodat u die altijd nog kunt indienen als u denkt dat die quickscan toch echt het ei van Columbus is voor de verenigingen. De evaluatie is echter op vrij korte termijn en we hebben de vorige keer allemaal vrij gemotiveerd aangegeven waarom we niet met de motie konden meegaan en de evaluatie komt er snel aan. Dus zou ik u dat willen voorstellen.

De heer Duijsens: De vorige keer speelden twee argumenten, de kosten en de regeling liep goed. De kosten hoef je niet meer te maken, uit het potje van € 100,00 tot € 200,00 per aanvraag kun je best wel uit het potje zelf al financieren, zou ik bijna willen zeggen, want het geld is er. Maar met uw suggestie, als dat op korte termijn plaatsvindt, zal deze kwestie niet omvallen, denk ik. Ik vind het een prima suggestie.

De voorzitter: De motie wordt in ieder geval aangehouden en niet in stemming gebracht. Misschien is het wel aardig dat ook andere fracties zich hierover uitspreken, zodat de heer Duijsens met een tas vol suggesties de evaluatie in kan gaan.

De heer Rijneveen: Voorzitter. Kijkend naar de motie van 2013 vanuit de begroting, waarvan we de vorige keer al hebben aangehaald dat het heel bijzonder was dat iemand in de fractie van Westland Verstandig daartegen stemde. Maar goed, voortschrijdend inzicht zullen we dan maar zeggen. De scan wordt natuurlijk wel aangehouden, omdat vanuit het duurzaamheidsfonds de bijdrage van de gemeente maximaal 25% is. En dat zal ook wel de reden zijn dat het niet zo'n geweldig succes is. Op het moment dat je heel actief aanbiedt om die scan te doen, moet er natuurlijk wel bij gezegd worden dat alles wat door die verenigingen kan worden bespaard een investering vraagt van 75%. Ik vind het dan ook sympathiek om als indiener van de motie te praten over uitbreiding naar scholen en dergelijke, maar in het dictum van de motie alleen maar in te gaan op buitensportverenigingen en cultuurverenigingen. Het is dan van het een of van het ander. Waar wordt aangegeven dat het streven erop gericht zou moeten zijn om in 2015 minstens 50% van de buitensportverenigingen met een eigen clubhuis te verduurzamen, kan dat natuurlijk op twee manieren worden gelezen. Want hoe wil je dat doen? Maar dat terzijde. Dus de vraag is wat u met de scholen wilt aanvangen, zoals in het dictum van de motie staat. En u doet natuurlijk met die scan een aanslag op de financiën van die verenigingen. Ook dat zou ik in die evaluatie willen meenemen.

De heer Duijsens: Ik wil toch blijven bij datgene wat er nu ligt. Led-verlichting uitbreiden met andere voorzieningen en naar scholen zal nog een keer in deze raad moeten worden besproken. Het onderwerp van de Van den Beukel-motie zal dan moeten worden uitgebreid.

De heer Rijneveen: Wij wachten de evaluatie wel af en zullen we het daar wel verder over hebben.

De heer De Gier: Voorzitter. De motie lijkt heel sympathiek, maar de vraag is welke kosten hiermee gemoeid zijn en hoezeer dat weer een aanslag doet op het budget. Wat dat aangaat wachten ook wij liever eerst de evaluatie af. Misschien kan de wethouder aangeven wanneer we die evaluatie kunnen verwachten en hoe het college hierin staat.
Ik wil wel weten hoeveel cultuurverenigingen een aanvraag hebben gedaan, want tot nu toe was mijn indruk dat het hoofdzakelijk sportverenigingen waren. Wellicht heeft de wethouder ook suggesties om dit te kunnen verbreden.

De heer Van Koppen: Voorzitter. Wellicht een sympathieke motie, maar we weten het nog niet als we de evaluatie nog niet hebben gedaan. De motie kan daarbij worden betrokken.

Mevrouw Van der Wilk-van Baren: Voorzitter. Wij kunnen ons daarbij aansluiten. De evaluatie is belangrijk, maar ik zou nog een willen herhalen wat ik vorige keer bij de soortgelijke motie ook al heb gezegd, dat wij deze quickscans geen overheidstaak vinden en de verenigingen dat zelf via hun eigen koepel- of brancheorganisaties ook kunnen regelen.

Mevrouw Van Riet: Voorzitter. Ook de fractie van D66 wil graag de evaluatie afwachten en ik denk dat het heel goed is om daar inderdaad ook de verenigingen bij te betrekken, zodat we weten wat de behoeftes zijn en waarom er minder aanvragen zijn. Op die manier kan er goed worden aangesloten op de praktijk.

De voorzitter: Ik kijk naar de wethouder Duurzaamheid, wethouder El Mokaddem.

Wethouder El Mokaddem: Dank u wel, voorzitter. Het is natuurlijk een mooie regeling die wij hebben om duurzaamheid te stimuleren bij verenigingen, die door iedereen ook een warm hart wordt toegedragen. Dat is ook de reden waarom die, Westland Verstandig weliswaar in een later stadium, unaniem is aangenomen.

Ik heb aangegeven in juni met de commissie de regeling te willen evalueren en richting de heer Duijsens aangegeven dat hij een terecht punt had toen hij aangaf dat de aanvragen minder zijn. In het eerste kwartaal van 2015 is er simpelweg nog geen aanvraag ingediend. Ik heb het gevoel dat dit mede te maken heeft met de financiering. Als je als vereniging zelf 75% moet bijdragen, dan is dat niet door iedere vereniging op te brengen. Dus al die aspecten zullen straks bij die evaluatie ook moeten worden betrokken. Ook het afschaffen van de ecotaks zal daar deel van uitmaken en wat dat voor die verenigingen betekent. Het Rijk heeft bij de afschaffing van de ecotaks aangekondigd met een nieuwe regeling te komen, waarbij deze quickscans waarschijnlijk ook aan verenigingen zullen worden aangeboden. Voordat er dubbel werk wordt gedaan, ook als gemeente, wil ik ook eerst weten hoe deze rijksregeling zal zijn. Voorkomen moet worden dat we straks weer van alles zelf gaan optuigen, terwijl het door het Rijk wordt aangeboden als compensatie voor de afschaffing van de ecotaks. Dus graag met u in de commissie de evaluatie in juni a.s. en daarbij een open discussie voeren over een nadere invulling van een eventuele uitbreiding met scholen en dat soort aspecten. Wat u van mij ook nog tegoed hebt is de uitbreiding van de 25%-regeling voor culturele verenigingen. Al met al ligt er nog wel wat in het verschiet voor de verenigingen.

De heer Van den Beukel: Hoor ik de wethouder zeggen dat de verenigingen, waarvoor de regeling in eerste instantie was bedoeld, ook bij de evaluatie en die discussie zullen worden betrokken? Dat vind ik wel belangrijk.

Wethouder El Mokaddem: Het lijkt mij verstandig om ook van verenigingen zelf te horen waar zij tegenaan lopen met betrekking tot deze regeling. Ik denk dat u recht heeft op een zo volledig mogelijk beeld van hoe de regeling uitwerkt en ikzelf als wethouder vind het wel prettig om van de gebruikers van de regeling zelf te horen hoe zij die hebben ervaren en welke verbeterpunten er voor ons allemaal zijn. Mij lijkt dat heel verstandig.

De heer Duijsens: Mijn voorstel is de motie aan te houden tot de evaluatie in juni. Ik wil nog even reageren op datgene wat de wethouder naar voren bracht over de 25%-regeling die wordt uitgebreid met cultuurverenigingen. Ik zag enkele maanden geleden op Cultuurweb: vanaf nu ook cultuurverenigingen voor de 25%-regeling. Moet dat worden gezien als voor de muziek uitlopen of komt er nog iets formeels? Ik dacht dat we in dit huis al hadden besloten dat die regeling zou worden uitgebreid. Cultuurweb heeft dat in ieder geval wel zo begrepen.

Wethouder El Mokaddem: Dat is correct. Die motie is hier aangenomen, dus dat besluit is genomen, alleen moet het nog formeel in de verordening worden opgenomen, zoals dat ook met de sportverenigingen is gebeurd. Het is dus een kwestie van uitwerking.

De voorzitter: Dat betekent dat de motie is aangehouden en eventueel bij de evaluatie zal kunnen worden betrokken.

10.6 MOTIE WESTLAND VERSTANDIG INZAKE HET NIET VERSTREKKEN VAN ANTWOORDEN OP ONDERHANDSE VRAGEN

"De raad van de gemeente Westland, in vergadering bijeen op 15 april 2015;
overwegende:
zoals de fractie van Westland Verstandig heeft aangekondigd in de brief van 30 maart 2015 is deze motie nodig omdat op die brief niets vernomen is; bij eerdere vragen waarvan kopieën worden bijgevoegd zijn opgevraagd:

- de complete anterieure overeenkomst inzake de winkelcentrumontwikkeling Kwintsheul;
- de koopovereenkomst met betrekking tot het perceel van de Kastanjehof;

- - een overzicht van de afspraken die gemaakt zijn inzake de infrastructuur rondom de nieuwe supermarkt;
- bij brief van 5 maart 2015 en bij herinnering nog een keer op 23 maart 2015 zijn de jaarstukken van de deelnemingen van de gemeente Westland opgevraagd; de wethouder heeft aangegeven dat die bij de gemeente zijn binnengekomen vóór 1 maart 2015; die vraag is in het geheel niet beantwoord en met name zijn de jaarstukken niet ontvangen;
- opgevraagd zijn alle bescheiden inzake de dialoogfases zoals die gevoerd zijn tussen de gemeente en de aanneemcombinaties; ook deze worden niet verstrekt, zelfs niet onder geheimhouding;
- bij brief van 13 maart 2015 zijn opgevraagd alle gegevens inzake het taxivervoer van collegeleden door De Roo; ook tijdens de commissievergadering heeft de wethouder nogmaals toegezegd die gegevens te verstrekken; tot nog toe zijn deze er niet;
- op 4 maart 2015 is het college herinnerd aan een brief van 27 november 2014; het betrof de integriteitskwesties destijds van één van de wethouders die met zijn broer zaken gedaan had. Op die brief is geen enkel antwoord gekomen;
- diverse malen zijn opgevraagd de stukken inzake het dossier Albert van der Lans, Maasdijk/Zijdijk te 's-Gravenzande; geen enkel stuk werd ontvangen;
- in de kwestie Wateringen zijn de bescheiden opgevraagd al meerdere keren, laatstelijk op 12 maart 2015; ook die gegevens zijn niet ontvangen;
- op de brief van 27 februari 2015 is geen antwoord ontvangen; het betreft best een precaire aangelegenheid zoals deze ook in een andere motie aan de orde is;

spreekt uit:
dat het college gehouden is te voldoen aan haar informatieplicht zowel actief als passief en gehouden is om binnen drie dagen alsnog de verzochte informatie te verstrekken door toezending van de gevraagde documenten;
en gaat over tot de orde van de dag."
(Motie van Westland Verstandig)

De heer Duijsens: Voorzitter. Waarschijnlijk is dit een motie waarvoor de rest van de raad wel heel warm zal lopen. Ik zit er zelf ook wel een beetje mee hoe dat een beetje goed te plooien is. Het zou flauw zijn als ik bijna bij iedere onderhandse vraag tevens een Wob-verzoek zou doen, want raadsleden mogen dat ook. Dat betekent dat er binnen een bepaald tijdsbestek gereageerd moet worden en er anders een bedrag moet worden gestort dat onze club dan voor een goed Westlands doel zal aanwenden, dat mag duidelijk zijn. Zo kun je natuurlijk gewild of ongewild druk op de ketel zetten. Mij valt op dat, misschien door drukte of niet helemaal serieus genomen te worden, sommige vragen gewoon niet worden beantwoord. Als het nu een cri de coeur van mijzelf is, zou ik denken: druk zat met dit werk en ook nog met andersoortige zaken, dus het zal wel komen. Maar als je stukken opvraagt in een dossier waar inwoners bij betrokken zijn, omdat je een antwoord moet geven op vragen van groepen mensen, dan is het vervelend en ergerlijk dat je steeds moet zeggen: ik wil wel, maar ik kan nog niets zeggen want ik heb de stukken nog niet. Op een of andere manier zouden we daarin toch een betere vorm moeten krijgen. Zelf hebben we, niet hier maar ergens anders, al besproken hoe we met geheime stukken moeten omgaan en dat dit ook niet echt goed bij mij is overgekomen als ik stukken mag inzien onder begeleiding van iemand die mij in de gaten moet houden en ik geen aantekeningen mag maken. Zo kan mijn fractie niet werken en zo wil mijn fractie ook niet werken. Iedere vezel in mij zal daartegen opkomen, want dit is gewoon belachelijk en elkaar een beetje pesten. Als raadslid heb je recht op informatie, passief/actief, en in dit geval vragen we daarom en dan is die informatie gewoon gegeven. Hoe lastig en ergerlijk het ook is dat het bijna altijd uit dezelfde fractie komt, maar daar zal het college zich overheen dienen te zetten. Dat was de reden van deze motie.
Ik moet wel zeggen dat een aantal van die punten inmiddels zijn binnengekomen gisteren en eergisteren, dus wat dat betreft heeft de motie in ieder geval een stuk werk gedaan, maar

nog lang niet alles. Nogmaals, ik wil er ook geen heksenketel van maken hier of ervoor zorgen dat het college dingen moet doen die onmogelijk zijn, maar de motie is eigenlijk min of meer een noodkreet om begrip voor elkaars positie te hebben en als we om gegevens vragen, doen we dat niet omdat we zo nieuwsgierig zijn, maar omdat we die nodig hebben voor het raadswerk en om dat raadswerk goed te kunnen doen. Als we dat begrip van de andere kant van het college hebben, dan is dat prima. Ik heb nog niet alle stukken, zoals de jaarrekeningen van de deelnemingen of de stukken van de aannemerij van de twee gemeentehuizen, alle stukken van Wateringen, zeker ook niet alle stukken gezien, omdat de stukken die ter inzage lagen verre van compleet waren. Ik zal daar nog nader op terugkomen en er een brief over schrijven wat daar volgens mij in ieder geval in had moeten zitten en er niet in zat. Dat is in feite het doel van de motie en of die in stemming wordt gebracht of niet zal mijn fractie niet eens zo schokkend vinden. Het is meer bedoeld als een oproep aan het college om op dat punt, wat we ook van elkaar vinden, beter samen te werken.

De voorzitter: Dank u wel voor uw uitleg. Wie wenst hierop te reageren?

De heer Keizer: Voorzitter. Ik begrijp van de heer Duijsens dat het eigenlijk meer een irritatiepunt is dat de antwoorden waar hij om heeft gevraagd niet worden gegeven. Ik vraag mij af of dit hier het gremium is om het daarover te hebben. Daar kan men ook anders over denken. Ik stel voor dit in het presidium te bespreken. Volgens mij is dat het gremium waar dit thuishoort en de spelregels over de manier waarop we als raad in relatie tot het college met elkaar omgaan moeten worden besproken. Dat zou mij liever zijn dan hier allerlei dossiers op tafel te leggen waar wellicht ook geen antwoord op kan worden gegeven omdat het iets is van vertrouwelijke aard of iets persoonlijks heeft. Ik kan mij voorstellen om dat in besloten kring te doen en dat de burgemeester daar nader op kan ingaan. Ik wil de heer Duijsens dan ook vragen dit als een soort agendapunt naar het presidium te verdagen om te voorkomen over al deze dossiers een uitgebreide discussie te moeten voeren.

De heer Duijsens: Voorzitter. Ik wil daar graag op reageren. Ik ben het daarmee eens, want het zou naar de eerstkomende vergadering van het presidium kunnen, want daar komt ook de rondvraag over de terinzagelegging van de stukken aan de orde en daar zou dit naadloos op aansluiten.

De heer Keizer: Ik vind het wel van belang te weten of een en ander te maken heeft met vertrouwelijke en geheime stukken, omdat dit wel in een besloten bijeenkomst van het presidium moet gebeuren. Anders krijgen we weer hetzelfde probleem wat we nu hier hebben.

De voorzitter: Dat is duidelijk.

De heer Van der Meer: Voorzitter. Informatieplicht is natuurlijk een belangrijk punt, maar aan de andere kant kan het ook wel eens langer duren als er heel veel wordt gevraagd. De heer Van der Stee heeft er vorige maand al op gewezen dat het belangrijk is zoveel mogelijk in iBabs te krijgen met een slotje erachter als het geheim is, zodat men direct die stukken kan inzien die men nodig heeft, wat veel vragen heen en weer zal schelen. Ik weet dat de griffier bezig is met een stukje digitalisering en wellicht kan dit daarbij worden meegenomen. Het zou heel veel werk schelen aan alle kanten als we die stukken digitaal kunnen inzien. We zouden dan van heel veel gedoe bevrijd zijn. Ik wil dat richting het presidium nog meegeven.

Mevrouw Van der Wilk-van Baren: Voorzitter. Ik begrijp uit de toelichting van de heer Duijsens dat het meer een cri de coeur is van hem en dat het niet zozeer een inhoudelijke discussie vergt. Het lijkt mij een prima suggestie om dit punt in het presidium aan de orde te

stellen, maar los daarvan zou ik ook eens in het algemeen over het fenomeen onderhandse vragen in de raad een discussie willen voeren.

De heer De Gier: Voorzitter. Bij het lezen van deze motie moest ik aan twee dingen denken. Er is natuurlijk informatieplicht, raadsleden mogen alles vragen wat zij willen en het college is eraan gehouden daar antwoord op te geven. Toen enkele jaren geleden het fenomeen onderhandse vragen opdook en alleen nog door de fractie van Westland Verstandig werd toegepast, bevreemdde ons dat zeer, mede omdat niet was geregeld hoe snel die vragen moesten worden beantwoord. We hadden toen allerlei andere mogelijkheden om vragen te stellen. Ik sluit mij graag aan bij de heer Keizer om dit in het presidium nog eens goed door te spreken.
Tegelijkertijd vraag ik de heer Duijsens enig begrip op te brengen voor de ambtelijke organisatie. Er is een spreekwoord dat luidt: één gek kan meer vragen dan honderd wijzen kunnen beantwoorden. Af en toe wordt er ook wel zo veel gevraagd dat de vrachtwagens niet gelijk voorhanden zijn om naar Westland Verstandig te rijden.

De heer Snijders: Voorzitter. Ook wij willen hier een korte reactie op geven. Wij ondersteunen het voorstel van de heer Van der Meer om de informatie digitaal te verstrekken met iBabs. Wij zien de motie van Westland Verstandig meer als een noodkreet, waarover vanavond geen inhoudelijke discussie hoeft te worden gevoerd. Ook wij kijken hier toch wel met gemengde gevoelens tegenaan en wij hebben de indruk dat het niet verstrekken van informatie niet het punt is waar het hier om gaat, maar dat de clou is dat Westland Verstandig veel outputinformatie opvraagt en het college daarmee voor de voeten loopt. Dat is het gevoel dat ons iedere keer bekruipt. We zien ontzettend veel vragen van Westland Verstandig langskomen en hebben wel eens medelijden met de ambtenaren die al die vragen moeten beantwoorden. U stelt ook een aantal terechte vragen, mijnheer Duijsens, maar u gaat volgens ons ook wel eens op de stoel van het college zitten en dan kom je toch wel een beetje in een spanningsveld terecht hoever het college dan gaat met u alle informatie te geven. Als je over alle informatie wilt beschikken, dan wil je gewoon alles hier van het gemeentehuis op de computer hebben en ga je ervan uit dat er geen geheimen meer zijn hier in het gemeentehuis. Ons lijkt dat erg lastig.
Wij ondersteunen ook de oproep van de heer Keizer dit punt in het presidium te behandelen, maar de vraag is wel of we dat doen in het openbare gedeelte of misschien toch in het besloten gedeelte, zodat er dieper op de dossiers en zaken kan worden ingegaan.

De heer Vreugdenhil: Voorzitter. Ik constateer dat alles is gezegd wat ook mijn fractie naar voren had willen brengen, behalve dan dat wij ons niet aansluiten bij de strekking van de motie. Heel goed om dit punt in het presidium aan de orde te stellen.

De voorzitter: Misschien nog een reactie mijnerzijds, want het is een soort ordevoorstel aan het worden het in het presidium te behandelen. Het college heeft er helemaal geen probleem mee om dat te doen. Het is waar dat er elementen van geheimhouding in zitten die de positie van de gemeente schaden richting belanghebbenden of indirect belanghebbenden dan wel in het kader van een rechtszaak. Dus in die zin is het verstandig je altijd af te vragen of dit wel of niet in de openbaarheid kan worden gebracht. Vandaar dat ik vind dat de heer Keizer gelijk heeft dat er elementen zijn die in beslotenheid zouden moeten worden besproken.

Het tweede element dat ik wil meegeven om in het presidium aan de orde te stellen is het volgende. Mevrouw Van der Wilk merkt terecht op dat een onderhandse vraag in een wettelijk kader niet bestaat. In de toelichting wordt het geduid, maar als zodanig niet in het kader van het inlichtingenrecht. Logisch dat we dat ook met elkaar kunnen bespreken.
Het derde punt dat aan de orde is, is op welk moment men over informatie wil beschikken, want de Gemeentewet gaat over bevoegdheden tussen raad en college en men moet het

college wel zijn werk kunnen laten doen. Daarvoor is het college ook bedoeld. Soms wil de heer Duijsens al binnen drie dagen over stukken kunnen beschikken, maar daarmee worden wel de bevoegdheden van het college ontkend. Dat is het spanningsveld waarin zich dit afspeelt. Ik denk dat dit een mooie opmaat is om in het presidium deze discussie te voeren.

De heer Duijsens: Voorzitter. Ik wil daar even kort op reageren. Prima wat u zegt, maar ik heb hier een map met daarin alle vragen.

De voorzitter: Ik ook.

De heer Duijsens: Geeft u daarbij dan ook de voorbeelden aan waarvan u vindt waarop dit laatste van toepassing is. Er is niets zo eenvoudig als in zijn algemeenheid praten, maar het zou goed zijn ook aan te geven wat nu typisch een vraag is die daaronder valt.
Nog even een vraag voor u en voor mevrouw Van der Wilk. Wat in de toelichting staat over de onderhandse vraag is een uitwerking van het wetsartikel. Daarin staat dat ieder raadslid de mogelijkheid heeft tot het stellen van onderhandse vragen. Dat betekent dat die vragen als tête-à-tête moeten worden gezien, dus van college tot raadslid, en niemand anders daar zicht op heeft. Dat zijn de onderhandse vragen. Ik dacht de rest van de raad daar niet mee te willen vermoeien, omdat dat allemaal gedoe geeft, maar toen dat ter sprake kwam, was ik de eerste die riep: gooi de poort open, iedereen mag zien welke vragen ik trots stel en dat ik ook nog trots ben op de antwoorden die ik krijg. Dat is onze eigen Westlandse invulling van onderhandse vragen geworden, maar wij zijn ooit gestart met datgene wat in de toelichting staat en dat is gewoon onderdeel van de artikelen 169 en 180 van de Gemeentewet.

De voorzitter: Ik denk dat mevrouw Van der Wilk als bestuurskundige daar wel wat van zal vinden, want het punt is dat onderhandse vragen betrekking hebben op feitelijkheid, zoals mevrouw Van der Wilk ook zei. Het zijn geen vragen over een opvatting, want dan wordt het in het kader van het inlichtingenrecht en het openbaar belang een artikel 26-vraag. Vandaar dat we daarover donderdag a.s. al in het presidium kunnen spreken. En ja, ik zal niet flauw doen en spijkers op laag water zoeken, maar ik zal mij inderdaad beperken tot het geven van dit soort voorbeelden.

De heer Van der Meer: Het verzoek is wel de principiële discussie over de onderhandse vragen in het openbaar te voeren en de punten in de motie in beslotenheid.

De voorzitter: Uiteraard. En het is duidelijk dat het college zich verre zal houden van het element betreffende de integriteitskwestie die in de motie als zodanig wordt geduid.

11. SLUITING

Dat betekent dat de motie wordt aangehouden en in het presidium zal worden behandeld.
We zijn aan het einde gekomen van twee avonden vergaderen. Dat betekent dat ik de vergadering ga sluiten met het uitspreken van het sluitingsgebed.
Almachtige God, aan het einde van deze raadsvergadering bidden wij dat de deze dagen genomen besluiten mogen strekken tot zegen en welzijn van onze gemeente en haar inwoners. Amen.
Ik dank de raadsleden voor hun inbreng en hun uithoudingsvermogen. Ik dank de leden van het college, de medewerkers van de griffie en de gemeentelijke organisatie en vooral de mensen op de publieke tribune voor hun aanwezigheid. Verder wens ik de leden van de pers succes toe met de uitwerking. Dank u wel. (21.35 uur)

11. SLUITING

Dat betekent dat de motie wordt aangehouden en in het presidium zal worden behandeld.
We zijn aan het einde gekomen van twee avonden vergaderen. Dat betekent dat ik de vergadering ga sluiten met het uitspreken van het sluitingsgebed.
Almachtige God, aan het einde van deze raadsvergadering bidden wij dat de deze dagen genomen besluiten mogen strekken tot zegen en welzijn van onze gemeente en haar inwoners. Amen.
Ik dank de raadsleden voor hun inbreng en hun uithoudingsvermogen. Ik dank de leden van het college, de medewerkers van de griffie en de gemeentelijke organisatie en vooral de mensen op de publieke tribune voor hun aanwezigheid. Verder wens ik de leden van de pers succes toe met de uitwerking. Dank u wel. (21.35 uur)

Met inachtneming van de ter raadsvergadering aangebrachte correcties/aanvullingen welke zijn opgenomen in de handelingen van de raad van 19 mei 2015

de griffier

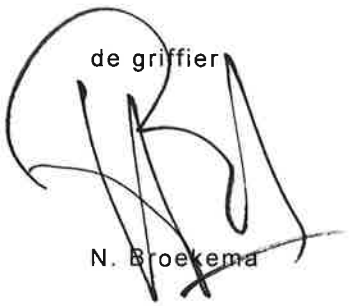

N. Broekema

de voorzitter

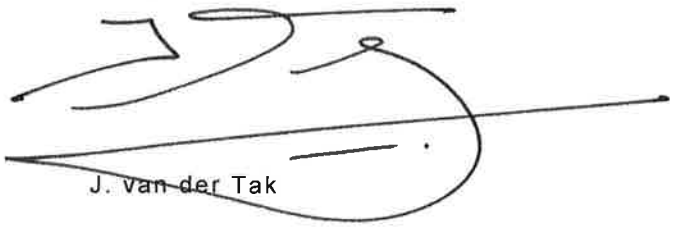

J. van der Tak

AGENDA EN STUKKEN RAADSVERGADERING

WESTLAND,

19 MEI 2015

INGEKOMEN STUKKEN ARTIKEL 26-VRAGEN VERZAMELING 2015 NR

G15-000734

Ingekomen artikel 26-vragen		**afhandeling**
1.	G15-000723 Schriftelijke vraag gesteld door de fractie GBW d.d. 23-04-15 ingekomen griffie 23-04-15, betreffende demonstratietent voor ijssalon LKKR in Naaldwijk	
2.	G15-000726 Schriftelijke vraag gesteld door de fractie PW d.d. 24-04-15 ingekomen griffie 24-04-15, betreffende speeltuinen	
3.	G15-000 Schriftelijke vraag gesteld door de fractie GBW d.d. 11-05-15 ingekomen griffie 12-05-15, betreffende De pijletuinenhof door Careyn te koop is aangeboden	
4.	G15-000928 Schri8ftelijke vraag gesteld door de fractie van GBW d.d. 15-05-15 ingekomen griffie 18-05-15, betreffende hondenpoep.	

Ingekomen stukken vanuit college beantwoording artikel 26 vragen		**afhandeling**
a.	15-0056585 Schrijven van het college d.d. 14-04-15 ingekomen griffie 14-04-15, betreffende beantwoording artikel 26-vraag gesteld door de fracties CDA en VVD inzake subsidie voor innovatie in de agrarische sector	
b.	15-0042957 Schrijven van het college d.d. 15-04-15 ingekomen griffie 16-04-15, betreffende beantwoording artikel 26-vraag gesteld door de fractie WV inzake dagopvang van dementerenden in ’s-Gravenzande	
c.	14-0484409 Schrijven van het college d.d. 16-10-14 ingekomen griffie 17-04-15, betreffende beantwoording artikel 26-vraag gesteld door de fractie LPF inzake startersbeurs	
d.	15-0068095 Schrijven van het college d.d. 16-04-15 ingekomen griffie 16-04-15, betreffende verlenging artikel 26-vraag gesteld door de fractie van WV inzake hoge grondprijzen.	
e.	15-0068092 Schrijven van het college d.d. 16-04-15 ingekomen griffie 16-04-15, betreffende verlenging artikel 26-vraag gesteld door de fractie van GBW inzake realisatie sociale woningbouw.	
f.	15-09968126 Schrijven van het college d.d. 16-04-15 ingekomen griffie 16-04-15, betreffende verlenging artikel 26-vraag gesteld door de fractie van WV inzake verder oplopen gemeenteschuld.	

g.	15-0057238 Schrijven van het college d.d. 16-04-15 ingekomen griffie 16-04-15, betreffende beantwoording artikel 26-vraag gesteld door de fractie van WV inzake MRDH-secretaris.	
h.	15-0070225 Schrijven van het college d.d. 22-04-15 ingekomen griffie 22-04-15, betreffende verlegingsbrief artikel 26-vraag gesteld door de fracie WV inzake evaluatie pilots 3D	
i.	15-056803 Schrijven van het college d.d. 22-04-15 ingekomen griffie 22-04-15 betreffende beantwoording artikel 26-vraag gesteld door de fractie WV inzake aanbesteding door Westlandse scholen volgens inkoopbeleid gemeente westland	
j.	15-0055715 Schrijven van het college d.d. 22-04-15 ingekomen griffie 23-04-15 betreffende beantwoording artikel 26-vraag gesteld door de fractie WV inzake verruiming glastuinbouw-bestemming in bestemmingsplannen	
k.	15-0058218 Schrijven van het college d.d. 22-04-15 ingekomen griffie 23-04-15 betreffende beantwoording artikel 26-vraag gesteld door de fractie PW inzake WW uitkeringen	
l.	15-0569441 Schrijven van het college d.d. 30-04-15 ingekomen griffie 30-04-15, betreffende verlenging artikel 26-vraag gesteld door de fractie VVD Westland inzake zwembad De Hoge Bomen	
m.	15-0569562 Schrijven van het college d.d. 30-04-15 ingekomen griffie 30-04-15, betreffende verlenging artikel 26-vraag gesteld door de fractie CDA Westland inzake Wet wer en zekerheid	
n.	15-0569661 Schrijven van het college d.d. 30-04-15 ingekomen griffie 30-04-15, betreffende verlenging artikel 26-vraag gesteld door de fractie CDA Westland inzake Blijverslening	
o.	15-0569642 Schrijven van het college d.d. 30-04-15 ingekomen griffie 30-04-15, betreffende verlenging artikel 26-vraag gesteld door de fractie GBW inzake HinT	
p.	15-0063217 Schrijven van het college d.d. 01-05-15 ingekomen griffie 01-05-15, betreffende beantwoording artikel 26-vraag gesteld door de fractie WV inzake evaluatie pilots zorg 2014	
q.	15-0063837 Schrijven van het college d.d. 01-05-15 ingekomen griffie 01-05-15, betreffende beantwoording artikel 26-vraag gesteld door de fractie GBW inzake begraven op zon- en feestdagen	

r.	15-0063582 Schrijven van het college d.d. 01-05-15 ingekomen griffie 01-05-15, betreffende beantwoording artikel 26-vraag gesteld door de fractie WV inzake afsluiting Lierweg	
s.	15-0064785 Schrijven van het college d.d. 01-05-15 ingekomen griffie 01-05-15, betreffende beantwoording artikel 26-vraag gesteld door de fractie D66 inzake energielabels en verduurzamen van woningen	
t.	15-0572679 Schrijven van het college d.d. 13-05-15, ingekomen griffie 18-05-15, betreffende beantwoording artikel 26-vraag gesteld door de fractie WV inzake voorkomen verder oplopende schuldpositie gemeente Westland.	

AGENDA EN STUKKEN RAADSVERGADERING

WESTLAND,

19 MEI 2015

GEMEENTE WESTLAND

INGEKOMEN STUKKEN VERZAMELING 2015 NR: G15-000755

AGENDAPUNT 6A

- stukken (extern)		**afhandeling**
1.	G15-000709 Schrijven van de VNG d.d. 16-04-15 ingekomen griffie 16-04-15, betreffende beleidsplan vh College voor Arbeidszaken van de VNG.	Voorgesteld wordt om dit in handen te stellen van de raadscommissie Bestuur.
2.	VERVALLEN	
3.	G15-000710 Schrijven van Kortman Advocaten d.d. 14-04-15 ingekomen griffie 14-04-15, betreffende exploitatie strandhuisjes.	Voorgesteld wordt om dit in handen te stellen van de raadscommissie EFO.
4.	G15-000695 Schrijven van de Rekenkamercommissie Westland d.d. 20-04-15 ingekomen griffie 20-04-15, betreffende jaarverslag RKC 2014.	Voorgesteld wordt om dit in handen te stellen van de raadscommissie Bestuur.
5.	G15-000745 Schrijven van de Bewonerscommissie Phaelea d.d. 20-04-15 ingekomen griffie 20-04-15, betreffende klacht onderhoud woningen.	Voorgesteld wordt om dit in handen te stellen van de raadscommissie Ruimte.
6.	G15-000701 Schrijven van het Recreatieschap Midden Delfland d.d. 16-04-15 ingekomen griffie 21-04-15, betreffende jaarrekening 2014 en begroting 2016.	Voorgesteld wordt om dit in handen te stellen van de raadscommissie EFO.
7.	G15-000690 Schrijven van J.A. Vermeer d.d. 17-04-15 ingekomen griffie 20-04-15, betreffende geluidsoverlast bewoners Leeweg.	Voorgesteld wordt om dit in handen te stellen van de raadscommissie Bestuur.
8.	G15-000748 Mail van Hans en Elly Heemskerk d.d. 22-04-15 ingekomen griffie 22-04-15, betreffende verzakkingen te De Lier.	Voorgesteld wordt om dit in handen te stellen van de raadscommissie Ruimte.
9.	G15-000749 Schrijven van de Actiegroep TEGENWIND MOLENS ingekomen griffie 22-04-15, betreffende windmolens.	Voorgesteld wordt om dit in handen te stellen van de raadscommissie EFO.
10.	G15-000750 Schrijven van het Platform Gehandicapten Westland ingekomen griffie 23-04-15, betreffende jaarverslag 2014.	Voorgesteld wordt om dit in handen te stellen van de raadscommissie MO.
11.	G15-000725 Schrijven van Fam. Densen d.d. 24-04-15 ingekomen griffie 24-04-15, betreffende afronding asbestsanering.	Voorgesteld wordt om dit in handen te stellen van de raadscommissie Bestuur.
12.	G15-000736 Schrijven van de Werkgroep Oud-Monster d.d. 22-04-15 ingekomen griffie 24-04-15, betreffende fruitmuur kloosterterrein Monster.	Voorgesteld wordt om dit in handen te stellen van de raadcommissie Ruimte.

13.	G15-000754 Schrijven JeugdWelzijnsBeraad ingekomen griffie 23-04-15 inzake medezeggenschap van kinderen en jongeren.	Voorgesteld wordt om dit in handen te stellen van de raadcommissie MO.
14.	G15-000691 Mail van dhr. B. Noordermeer d.d. 19-04-15 ingekomen griffie 20-04-15, betreffende klacht sanering.	Voorgesteld wordt om dit in handen te stellen van de raadscommissie Bestuur.
15.	G15-000809 Mail van dhr. B. Noordermeer d.d. 29-04-15 ingekomen griffie 29-04-15, betreffende klacht sanering.	Voorgesteld wordt om dit in handen te stellen van de raadscommissie Bestuur.
16.	G15-000810 Mail van dhr. B. Noordermeer d.d. 29-04-15 ingekomen griffie 29-04-15, betreffende klacht sanering.	Voorgesteld wordt om dit in handen te stellen van de raadscommissie Bestuur.
17.	G15-000889 Schrijven van de Staatscourant ingekomen griffie 01-05-15, betreffende windenergie in zee.	Voorgesteld wordt om dit in handen te stellen van de raadscommissie Ruimte.
18.	G15-000890 Schrijven van D.J. Elzinga ingekomen griffie 30-04-15, betreffende advies inzake gedragscodes integriteit gemeente Westland.	Voorgesteld wordt om dit in handen te stellen van de raadscommissie Bestuur.
19.	G15-000845 Schrijven van Kortman Advocaten d.d. 06-05-15 ingekomen griffie 07-05-15, betreffende herhaald Wob verzoek exploitatie strandhuisjes.	Voorgesteld wordt om dit in handen te stellen van de raadscommissie EFO.
20.	15-076000 Schrijven van Exploitanten Westlandse Kust d.d. 05-05-15 ingekomen griffie 06-05-15, betreffende uitdagingen op mooie Westlandse strand.	Voorgesteld wordt om dit in handen te stellen van de raadscommissie EFO.
21.	G15-000834 Schrijven van fam. Th. Kruijskamp d.d. 01-05-15 ingekomen griffie 04-05-15, betreffende bezwaar omgevingsvergunning Zuidwind 22a en 22b te ’s-Gravenzande.	Voorgesteld wordt om dit in handen te stellen van de raadscommissie Ruimte.
22.	G15-000667 Schrijven van de NAM d.d. 14-04-15 ingekomen griffie 08-05-15, betreffende uitbreiding activiteiten NAM-locatie aan de Noordlandseweg te ’s-Gravenzande.	Voorgesteld wordt om dit in handen te stellen van de raadscommissie EFO.
23.	G15-000668 Schrijven J. vd Berg d.d. 15-04-15 ingekomen griffie 16-04-15, betreffende inzake stoppen met asielzoeker gratis in huurwoningen plaatsen.	Voorgesteld wordt om dit in handen te stellen van de raadscommissie MO.

24.	G15-000884 Mail van R.M.J. van Vugt d.d. 07-05-15 ingekomen griffie 07-05-15, betreffende controle jaarrekening 2014.	Voorgesteld wordt om dit in handen te stellen van de raadscommissie EFO.
25.	G15-000909 Schrijven omwonenden De Rentmeester d.d. 13-05-15 ingekomen griffie 13-05-15, betreffende verkeersstudie De Rentmeester van Goudappel/Coffeng	Voorgesteld wordt om dit in handen te stellen van de raadscommissie Ruimte
26.	G15-000907 Schrijven van de heer Noordermeer d.d. 12-05-15, ingekomen griffie 12-05-15, betreffende impasse asbestrestanten Wateringen.	Voorgesteld wordt om dit in handen te stellen van de raadscommissie Bestuur.
27.	G15-000917 Schrijven van de fractie Westland Verstandig aan Deloitte d.d. 12-05-15, ingekomen griffie 12-05-15, betreffende reactie op het bericht van Deloitte over de opschorting van de werkzaamheden.	Voorgesteld wordt om dit in handen te stellen van de raadscommissie EFO.
28.	G15-000918 Schrijven van de fracties CDA, LPF, GBW, VVD, PW, CU-SGP en D66 aan Deloitte d.d. 13-05-15, ingekomen griffie 13-05-15, betreffende voorzetting van de controlewerkzaamheden.	Voorgesteld wordt om dit in handen te stellen van de raadscommissie EFO.
29.	G15-000919 Schrijven van de fractie Westland Verstandig aan Deloitte d.d. 13-05-15, ingekomen griffie 13-05-15, betreffende reactie op het schrijven van de overige raadsfracties inzake de voortzetting van de controlewerkzaamheden.	Voorgesteld wordt om dit in handen te stellen van de raadscommissie EFO.
30.	G15-000923 Schrijven van Deloitte d.d. 07-05-15 ingekomen griffie 18-05-15, betreffende opschorten controlewerkzaamheden gemeente Westland.	Voorgesteld wordt om dit in handen te stellen van de raadscommissie EFO.
31.	G15-000942 Schrijven Deloitte d.d. 18-05-15 ingekomen griffie 18-05-15, betreffende status controlewerkzaamheden	Voorgesteld wordt om dit in handen te stellen van het Presidium

Ingekomen stukken (college)		**Afhandeling**
a.	15-0065372 Schrijven van de burgemeester d.d. 14-04-15 ingekomen griffie 14-04-15, betreffende noodverordening.	Voorgesteld wordt om dit in handen te stellen van de raadscommissie Bestuur.
b.	15-0066350 Schrijven van de burgemeester d.d. 15-04-15 ingekomen griffie 15-04-15, betreffende intrekking noodverordening.	Voorgesteld wordt om dit in handen te stellen van de raadscommissie Bestuur.

c.	15-0040618 Schrijven van het college d.d. 16-04-15 ingekomen griffie 16-04-15, betreffende project gebiedsverkenning Westland.	Voorgesteld wordt om dit in handen te stellen van de raadscommissie EFO.
d.	15-0062129 Schrijven van het college d.d. 16-04-15 ingekomen griffie 16-04-15, betreffende jaarrekening 2014 GR GGD Haaglanden.	Voorgesteld wordt om dit in handen te stellen van de raadscommissie MO.
e.	15-0038608 Schrijven van het college d.d. 22-04-15 ingekomen griffie 22-04-15, betreffende evaluatie jaarwisseling 2014-2014.	Voorgesteld wordt om dit in handen te stellen van de raadscommissie Bestuur.
f.	15-0043383 Schrijven van het college d.d. 22-04-15 ingekomen griffie 23-04-15, betreffende pilots voor warmte koude opslag in het eerste watervoerende pakket.	Voorgesteld wordt om dit in handen te stellen van de raadscommissie EFO.
g.	15-0047810 Schrijven van het college d.d. 30-04-15 ingekomen griffie 01-05-15, betreffende voorontwerp Bp Verbindingsweg Maasdijk-Maasdijkplein.	Voorgesteld wordt om dit in handen te stellen van de raadscommissie Ruimte.
h.	15-0019554 Schrijven van het college d.d. 30-04-15 ingekomen griffie 01-05-15, betreffende ontwerpbestemmingsplan Uilehorst 44 en Molenlaan 82a te Honselersdijk,	Voorgesteld wordt om dit in handen te stellen van de raadscommissie Ruimte.
i.	15-0056389 en 15-0067522 Schrijven van het college d.d. 12-05-15 ingekomen griffie 12-05-15, betreffende richtlijnen toekomstig doelgroepenvervoer Haaglanden	Voorgesteld wordt om dit in handen te stellen van de raadscommissie MO

CVA-beleidsplan 2015-2018

GOED WERK!

1.Inleiding

De samenleving is in beweging en gemeenten bewegen mee. De drie grote decentralisaties in het sociaal domein zijn een feit en dat zorgt voor een enorme dynamiek in de sector gemeenten. De gemeentelijke organisatie werkt anders, gaat naar een kleinere schaal in wijken en naar een grotere schaal in samenwerkingsverbanden.
Van de ambtenaren worden andere competenties gevraagd: flexibiliteit, regie en een eigen verantwoordelijkheid om de maatwerkaanpak, die overigens niet alleen in het sociaal domein wordt gevraagd, vorm te geven. Hierbij horen ook andere arbeidsvoorwaarden en arbeidsverhoudingen.
Samenwerken en verbinden zijn de nieuwe sleutelwoorden. Bewoners en gemeente komen in een andere verhouding; het begrip 'de andere overheid' krijgt gestalte.

Het CvA is de werkgeversvereniging van de gemeenten en wij zien het als onze taak gemeenten vanuit hun rol als werkgever optimaal te ondersteunen om zo samen met de werknemers in de gemeentelijke sector invulling te geven aan de veranderende gemeentelijke organisatie.
Daarom is een nieuw aandachtsgebied toegevoegd aan de werkzaamheden van het CvA: professionalisering en innovatie van de gemeentelijke organisatie. Het belang van werkgeverschap krijgt hierin plaats. Hierbij wordt nadrukkelijk de samenwerking gezocht met het A+O fonds Gemeenten en KING om gemeenten zo optimaal te ondersteunen.

Dynamiek is er ook op gebied van het arbeidsrecht. Ontslagrecht en WW gaan ingrijpend veranderen en inclusief werkgeverschap krijgt een impuls door de banenafspraak. Maar de meeste impact voor overheidswerkgevers heeft de verwachte Wet Normalisatie Rechtspositie Ambtenaren. Het CvA volgt de ontwikkelingen nauwgezet en wil gemeenten intensief ondersteunen bij de invoering van alle nieuwe regels.
Naast arbeidsvoorwaarden zijn ook de arbeidsverhoudingen belangrijk.
In de cao willen we stappen maken en daarin samenwerken met alle — dus ook niet georganiseerde — werknemers. Dat geldt ook voor de overleggen met de OR-en. Jongeren sluiten zich steeds minder aan bij vakorganisaties. Het CvA zoekt naar breed draagvlak en zal eigen instrumenten ontwikkelen om ook jongeren inspraak te geven bij de vormgeving van arbeidsvoorwaarden.

In dit beleidsplan staat hoe het CvA de komende jaren invulling geeft aan haar taken. De titel is: 'Goed werk!'. Daarmee drukken we uit dat werken bij gemeenten meer dan ooit boeiend en uitdagend is. Gemeenten hebben veel te bieden! Gemeenten zijn goede werkgevers en waarderen het ambtelijk vakmanschap.
Maar het gaat ook om de resultaten: als CvA willen we goed werk leveren aan de leden.
Het beleidsplan geldt voor vier jaar: dat is een lange periode. Het beleidsplan moet en kan ruimte laten om buiten de benoemde aandachtsgebieden activiteiten te ontplooien als de omstandigheden daarom vragen.

Het beleidsplan is als volgt opgebouwd.
In paragraaf 2 gaan we in op relevante cijfers en ontwikkelingen die hun weerslag vinden in de activiteiten van het CvA. In paragraaf 3 staat wat deze activiteiten zijn: wat gaat het College voor Arbeidszaken de komende 4 jaar doen. We hebben daarbij een zestal speerpunten onderscheiden: professionalisering en innovatie, normalisering, modernisering van arbeidsvoorwaarden, pensioen, integriteit en fundament van de arbeidsmarkt. In paragraaf 4 tot slot benoemen we welke dienstverlening en producten het CvA aan de leden en de bij haar aangesloten organisaties biedt.

2.Achtergronden

Ontwikkelingen op de gemeentelijke arbeidsmarkt

Het aantal 60+-ers is de afgelopen 5 jaar met 40% gestegen terwijl het aandeel van medewerkers van 35 jaar of jonger drastisch daalde. Vergeleken met de private sector zijn gemeenten grijzer en is er veel minder groen. Jongeren kom je nauwelijks meer tegen.
Er is weinig uitstroom, behalve waar het betreft pensioen. De instroom blijft echter laag, net als de doorstroom. Het aantal lange dienstverbanden neemt toe en is met gemiddeld 11,5 jaar in 2013 hoger dan het nationale gemiddelde van 10,6 jaar. Er lijkt daarmee weinig beweging te zitten in het personeelsbestand. Daarbij komt dat er relatief veel mensen in hun eindschaal zitten: in 2013 was dit 76,4%.
Gemeenten worden ook de komende jaren geconfronteerd met bezuinigingen. Deze hebben vaak direct effect op de organisatie: het werk moet met minder mensen worden gedaan. Dit gecombineerd met reorganisaties als gevolg van nieuwe taken en samenwerking tussen gemeenten zorgt voor toegenomen werkdruk.

Veel gemeenten zoeken naar arrangementen om meer lucht in de organisatie te krijgen. De flexibele schil wordt vergroot; belangrijke factor daarbij is dat de organisatie en het werk dynamischer is onder invloed van de decentralisaties en andere ontwikkelingen op het gemeentelijk terrein.
Groot is de roep om meer jongeren. De reden hiervoor is verschillend. Soms gaat het om tegengaan van jeugdwerkloosheid en wil men als gemeentelijke werkgever een voortrekkersrol vervullen. Maar gemeenten geven ook aan dat jongeren bijdragen aan een nieuwe cultuur en aan innovatie. Jongeren beschikken over nieuwe competenties die de organisatie nog niet in huis heeft.
In het laatste cao-akkoord is de afspraak gemaakt om 1500 jongeren aan te nemen in de sector. Gemeenten zoeken ruimte in arrangementen om ouderen (gedeeltelijk) te laten uitstromen, om zo de relatief hoge loonkosten van deze groep vrij te spelen om in te zetten voor jongeren. Dat vraagt ook om arbeidsvoorwaarden die meer flexibiliteit en beweging stimuleren en mogelijk maken.
Een beweging moeten we ook maken om werk te kunnen bieden aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Daar ligt een taakstelling: gemeenten maken in 2015 630 banen en de jaren erna komen daar ruim 500 banen per jaar bij. Eind 2018 zullen er 2215 banen moeten zijn gecreëerd voor deze doelgroep. Met deze taakstelling komt de vraag hoe gemeenten vorm geven aan inclusief werkgeverschap. De werknemers die op deze banen gaan werken vragen om andere faciliteiten en ondersteuning.
Gemeenten zijn met betrekking tot dit onderwerp meer dan alleen werkgever. Vanuit de rol van aanjager op de arbeidsmarkt zullen gemeenten ook andere werkgevers in de regio stimuleren om de extra banen te creëren. Het CvA zal hierbij de samenwerking zoeken met de commissie Werk en Inkomen van de VNG.

Algemeen wordt verwacht dat de omvang van de gemeentelijke organisaties zal krimpen door samenwerking, afstoten van taken en aan *lean* reorganisaties. Werk bieden aan jongeren en banen maken voor mensen met een beperking is tegen deze achtergrond een forse opgave. Het CvA zal kritisch monitoren hoe dit proces verloopt.

Ontwikkelingen in wet- en regelgeving

<u>Normalisering</u>
Een belangrijke verwachte ontwikkeling is de invoering van de Wet Normalisering van de Rechtspositie van Ambtenaren (WNRA). Na invoering van deze wet vallen ambtenaren voor wat betreft het arbeidsrecht onder de werking van het Burgerlijk Wetboek en wordt ook de Wet op de Cao van toepassing. Dat heeft gevolgen voor de individuele rechtsverhouding – bijvoorbeeld op het gebied van ontslagrecht -, maar ook voor het collectieve deel: wat wordt het karakter van de cao? Tevens zal de vormgeving van het CvA als werkgeversvertegenwoordiging moeten worden ontwikkeld.
De CAR-UWO moet worden omgevormd tot een echte cao en doordat het overeenstemmingsvereiste verdwijnt, wordt het lokale en landelijke onderhandelingsproces anders.
Gemeenten krijgen te maken met veel nieuwe regels. Zij zullen daarbij rekenen op ondersteuning door het College voor Arbeidszaken. Normalisering is daarom een van de zes speerpunten van de komende beleidsperiode. De WNRA zal naar verwachting in oktober 2015 worden behandeld in de Eerste Kamer. Het CvA zal aansturen om een ruime implementatietermijn voor gemeenten, met als datum 1 januari 2018.

Wet Werk & Zekerheid

De wet Werk & Zekerheid bevat ingrijpende veranderingen op het gebied van flexibele arbeid, ontslagrecht en de WW. De afspraken over flexibele arbeid die te maken hebben met de keten van tijdelijke aanstellingen zijn deels verwerkt in het cao-akkoord.
Het nieuwe ontslagrecht wordt pas van toepassing na invoering van de WNRA.

De WW wordt versoberd: de maximale duur van de WW gaat vanaf 2016 in 3 jaar tijd geleidelijk van 38 maanden naar 24 maanden en de toegangseisen worden zwaarder. Deze wijzigingen zijn direct ook van toepassing op gemeenteambtenaren.
In het Sociaal Akkoord is afgesproken om de WW te repareren met een privaat gefinancierd deel, waardoor de maximale duur 38 maanden kan blijven. Sociale partners spraken daarbij ook af dat vakbonden een rol krijgen bij de uitvoering van de WW.
De SER heeft een advies uitgebracht over de invulling van het derde jaar WW.
Het CvA zal zich in de komende periode buigen over de vraag hoe gemeenten deze wijziging in de WW willen implementeren in onze sector.

Participatiewet; banenafspraak; quotumwet

Werkgevers in Nederland hebben in het Sociaal Akkoord de afspraak gemaakt om in 2025 125.000 banen te realiseren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Deze banenafspraak is opgenomen in de Participatiewet. De marktsector neemt er 100.000 voor zijn rekening; de overheidswerkgevers 25.000. De aantallen zijn verdeeld in tranches per jaar. Als deze tranches niet worden gerealiseerd, volgt voor de verantwoordelijke sector de Quotumwet en worden gemeenten individueel afgerekend.
De Participatiewet is de basis onder een van de drie decentralisaties. Gemeenten hebben een belangrijke rol als aanjager op de arbeidsmarkt, juist voor mensen met een afstand daartoe. Voor de gemeentelijke sector geldt dat zij eind 2018 2215 arbeidsplaatsen voor deze doelgroep moet hebben gecreëerd.

Pensioen

Het pensioen staat al een aantal jaren in de politieke belangstelling. De beurskrach in 2008 heeft de grote invloed van financiële markten op de pensioenfondsen laten voelen. En hoewel de fondsen inmiddels weer de noodzakelijke rendementen maken, heeft de economische crisis een discussie aangewakkerd over de houdbaarheid van ons pensioenstelsel. Het Kabinet heeft de afgelopen jaren maatregelen genomen om het stelsel beheersbaar te maken. In 2015 en verder zal een aantal fundamentele uitgangspunten van het pensioenstelsel worden bediscussieerd. Het gaat dan bijvoorbeeld om de individuele vrije keuze voor een pensioenfonds, de solidariteit tussen jong en oud en het inzetten van pensioengeld voor andere doelen (denk aan zorg en hypotheek). Zaken die alle werknemers, dus ook gemeenteambtenaren, gaan raken.
De discussie over de toekomst van pensioenen voert het CvA samen met de andere overheidswerkgevers in het VSO. De VNG wil ook bespreken hoe het VSO effectiever kan functioneren richting het Kabinet als het gaat om de belangenbehartiging van de sector gemeenten.

3.Wat gaat het CvA doen

3.1 De basis

Het College voor Arbeidszaken is de werkgeversvereniging van de gemeenten. In lijn met de verenigingsagenda en de missie van de VNG zet het CvA zich in voor kracht en kwaliteit van het lokaal bestuur. Het CvA doet dat vanuit de visie dat kracht en kwaliteit niet mogelijk zijn zonder een goede organisatie en goede werknemers.

De Cao gemeenten is een belangrijk aandachtsgebied van het CvA. De afgelopen periode hebben we op basis van de werkgeversvisie op de cao van de toekomst belangrijke stappen gezet. Maar het werk is nog niet klaar. Zoals hiervoor is opgemerkt hebben gemeenten behoefte aan instrumenten die mobiliteit en flexibiliteit stimuleren. Voor de volgende cao zullen wij daar krachtig op inzetten. Dat doen we met een inzet die we bepalen in nauwe samenspraak met alle leden. De komende periode zullen wij wederom bestuurders, gemeentesecretarissen en P&O-medewerkers opzoeken om hun mening te peilen en daarmee hun betrokkenheid bij de cao te vergroten.

Het CvA onderhandelt ook over de arbeidsvoorwaarden voor het fundament van de arbeidsmarkt en over de arbeidsvoorwaarden van de veiligheidsregio's. In de Kamers die hiervoor zijn opgericht werken we met dezelfde insteek: samen met de gemeenten en verbindend tussen bestuurder, management en de HR-kolom en gericht op arbeidsvoorwaarden die de organisatiedoelen ondersteunen en die beter aansluiten op de markt.

De komende beleidsperiode besteden we aandacht aan het cao proces, waarbij het lokale overleg ook betrokken wordt. De mogelijke komst van de normalisering vraagt daar ook om. Maar los daarvan lopen veel gemeenten en het CvA zelf ook aan de landelijke tafel tegen de vraag aan: wat is de waarde van het overleg over arbeidsvoorwaarden zowel aan de caotafel als in het GO. Wat kunnen wij doen om dit vlotter te laten verlopen en de effectiviteit en representativiteit van de GO's te vergroten. We moeten op zoek naar andere manieren om tot gedragen resultaten te komen. Uiteraard willen we dit doen samen met de vakorganisaties.
Het CvA zal de komende beleidsperiode de samenwerking met de andere decentrale overheden, provincies en waterschappen, verder intensiveren. Op de agenda voor de komende beleidsperiode staat de samenvoeging van de drie decentrale cao's tot één cao. In 2015 vindt een eerste verkennend overleg plaats hoe dit vorm te geven. Bij de ontwikkeling van nieuwe arbeidsvoorwaarden, zoals een keuzebudget, zorgen we nu al voor zoveel mogelijk congruentie. De samenwerking op het gebied van rechtspositie van politieke ambtsdragers en het collectieve ziektekostencontract zetten we voort.
Samenwerking zoeken we ook met de andere overheidswerkgevers. Bij de implementatie van de WNRA trekken we samen op met IPO, de Unie van Waterschappen en het Rijk.

Aan de pensioentafel zijn we één van de overheidskoepels. De komende periode onderzoeken we met de andere zelfstandige overheidswerkgevers (IPO, Unie van Waterschappen en onderwijs) of en hoe we een eigen koers kunnen varen, op grotere afstand van het Kabinet . Belangrijk argument is dat we de rol van werkgeverschap niet willen vermengen met politieke dossiers.

Het CvA zet stevig in op dienstverlening naar de leden. De afgelopen periode hebben we samen met leden kritisch gekeken naar de kwaliteit van onze dienstverlening. Op basis daarvan is een verbeterprogramma doorgevoerd. We gaan de komende periode hiermee verder, waarbij we zullen blijven zoeken naar kwaliteitsverbetering en innovatie als het gaat om de producten en diensten die we leveren. We zullen de leden regelmatig vragen om terugkoppeling van de ervaren kwaliteit. We concentreren ons hierbij vooral op de vraagafhandeling. Om de toegankelijkheid van de beschikbare informatie, producten en diensten te bevorderen zal worden onderzocht of er een aparte website ontwikkeld zal worden voor de werkgeversvereniging van gemeenten.

Wij continueren ons aanbod van collectieve contracten en zullen samen met de leden en ook samen met IPO en Unie onderzoeken of dit op meer gebieden mogelijkheden biedt dan de huidige collectiviteiten ziektekostenverzekering en functiewaardering.

Het CvA zal zich de komende periode meer richten op implementatie van nieuwe wet- en regelgeving en van de nieuwe arbeidsvoorwaarden. Tevens zal de lobby aan de voorkant worden geïntensiveerd.
We starten in 2015 met een belangrijk en ingrijpend traject: de implementatie van het Individueel Keuzebudget en een nieuw centraal beloningshoofdstuk. Dat gaat alle gemeenten aan en betekent een flinke

tijdsinvestering. Het implementatietraject doen we samen met leden. Zij participeren in project- en werkgroepen.
Rond de normalisering zullen we ons inzetten om gemeenten tijdig en goed toe te rusten voor deze grote wijziging. Ook daarin hebben leden een grote stem. Nu al participeren veel P&O-ers in de klankbordgroep die is ingericht ter voorbereiding van de normalisering.
In het nieuwe aandachtsveld Professionalisering en Innovatie van de Gemeentelijke Organisatie zullen we samen met de leden zoeken naar de goede praktijken en richtlijnen die bijdragen aan een betere organisatie – goed werk, voor meer kracht en kwaliteit in het lokale bestuur.

3.2 Zes speerpunten

1. Modernisering arbeidsvoorwaarden, waaronder cao-onderhandelingen

Waar willen we over 4 jaar staan: wat is het resultaat?
In de vorige beleidsperiode is als belangrijke mijlpaal bereikt dat er een nieuw centraal beloningshoofdstuk in de cao wordt opgenomen, dat op 1 januari 2016 in werking treedt. Lokale bezoldigingsverordeningen gaan daarmee tot het verleden behoren. Deel van dit hoofdstuk is een individueel keuzebudget (IKB), dat ruimte biedt voor individueel maatwerk: werknemers kunnen met het budget zelf hun passende arbeidsvoorwaarden kiezen.
De komende beleidsperiode wordt gewerkt aan implementatie van dit nieuwe hoofdstuk 3 en het IKB.

Maar tegelijkertijd werken we verder aan de verwezenlijking van onze werkgeversvisie 'Naar een Cao van de Toekomst'. We werken aan een cao die aansluit op de nieuwe basis (het BW), die modern en helder is van taal en indeling en scherp centraal inkadert zonder uitgebreide uitvoeringsregels en –voorschriften.
We streven naar arbeidsvoorwaarden die gemeenten ondersteunen bij hun organisatiedoelen en uitvoeringskracht en die aantrekkelijk zijn om talentvolle werknemers aan te trekken en te behouden.
Het cao-proces, of breder gesteld: het medezeggenschapsproces vraagt om aanpassing. We moeten zoeken naar andere wegen om tot gedragen afspraken te komen en werkgevers en werknemers directer betrekken. We zoeken liever samenspraak dan barricades. De normalisering heeft daar een katalyserende functie; dit maakt immers noodzakelijk dat bestaande overlegprotocollen moeten worden herzien.

Wat gaan we daarvoor doen?
De eerste stap is de nieuwe arbeidsvoorwaardennota, die we schrijven voor de volgende cao-ronde[1]. De arbeidsvoorwaardennota bevat uitgewerkte voorstellen op het brede gebied van inzetbaarheid en flexibiliteit. Daarbij gaat het om maatregelen die doorstroom van werknemers binnen de organisatie bevorderen en een positieve werking hebben op een gezonde in- en uitstroom. Nadrukkelijk speelt daarbij de wens om meer jongeren aan te kunnen stellen binnen de beperkte financiële ruimte die gemeenten nu hebben.
Maar het gaat ook om afspraken die een flexibeler beloningsbeleid mogelijk maken, dat beter aansluit bij het resultaatgericht werken dat gemeenten voorstaan. Ons beloningsbeleid moet tegelijkertijd ons goede werkgeverschap ondersteunen. We zoeken ook daarin de juiste balans tussen zekerheid en flexibiliteit.
We kijken ook naar de wijzigingen in de WW en het stelsel daarom heen (Wet Werk & Zekerheid) en de gevolgen daarvan voor het Van Werk naar Werk-beleid dat we de afgelopen jaren hebben neergezet.
De voorstellen stellen we op in nauwe samenspraak met de leden. Daarvoor organiseren we in de eerste helft van 2015 gesprekken en bijeenkomsten en gebruiken we de P&O-netwerken.

In het cao-akkoord is de afspraak gemaakt om de cao-teksten te moderniseren. Wij nemen hierbij het initiatief en kijken daarbij uiteraard naar de gevolgen van de normalisering voor de huidige teksten. In juli 2016 dienen we een uitgewerkt tekstvoorstel in op de overlegtafel.

2.Wet normalisering rechtspositie ambtenaren

Waar willen we over 4 jaar staan?
Er vanuit gaande dat de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (WNRA) binnen afzienbare termijn van kracht wordt (vooralsnog wordt uitgegaan van 1 januari 2018), is aan het einde van de zittingsduur van het CvA de volgende situatie gerealiseerd.

[1] De huidige cao expireert 31 december 2015

Ambtenaren bij gemeenten en daaraan gelieerde gemeenschappelijke regelingen zijn in dienst op basis van een privaatrechtelijke arbeidsovereenkomst, waarop de eerste 'echte' cao-gemeenten van toepassing is. Sleutelfunctionarissen (juristen en P&O-medewerkers) zijn (bij)geschoold in het private arbeidsrecht, zodat zij op hun taken zijn toegerust. Ter vervanging van de bestuursrechtelijke regels zijn op werkgeversniveau nieuwe interne procedures met betrekking tot het oplossen van arbeidsgeschillen geïmplementeerd.

Wat gaan we daarvoor doen?

Bij de voorbereiding van de implementatie van de normalisering op werkgeversniveau werken we in projectverband samen met de werkgeverskoepels van provincies en waterschappen; waar mogelijk in nauwe samenwerking met de sector Rijk. Daarbij gaat het om zaken als het tot stand laten brengen en beschikbaar stellen ('makelen' en faciliteren) van een adequaat scholing- en opleidingsaanbod, opstellen van een model arbeidsovereenkomst en handreikingen en tools voor het informeren van medewerkers, het ontwikkelen van procedures etc..

Voorafgaand aan het afsluiten van de eerste privaatrechtelijke cao moet een visie worden ontwikkeld op de aard en reikwijdte van de toekomstige cao, eerst in eigen kring en vervolgens samen met de bonden. Wij stemmen de werkgeversvisie en ons overleg hierover af met de andere overheidswerkgevers. Tot aard en reikwijdte behoort ook de discussie over het al dan niet instellen van gemeenschappelijke voorzieningen op het gebied van geschilbeslechting (incl. ontslag), cao interpretatie e.d..

Tevens zal de positie van het College voor Arbeidszaken binnen de vereniging en de bijbehorende governance moeten worden herijkt aangezien de Wet op de Cao van toepassing wordt als gevolg van de normalisatie.

3. Professionalisering en innovatie

Waar willen we over 4 jaar staan: wat is het resultaat?

De decentralisaties dragen verder bij aan de dynamiek die de sector al langer laat zien en die zorgt voor een andere organisatiecultuur en andere manieren van werken.
Het CvA ziet goed werkgeverschap als een belangrijke factor voor een goed functionerende organisatie. Daarbij concentreert het CvA zich op de concrete vertaling van de werkgeversvisie "Op weg naar de Cao van de Toekomst" naar de praktijk van alle gemeenten. Daarbij zoekt het CvA nadrukkelijk de samenwerking met KING, VNG academie, VGS en VOM en zullen de activiteiten van het A+O fonds Gemeenten worden ingezet om de professionaliteit van gemeenten te vergroten.

Wat gaan we daarvoor doen?
We verbinden de agenda van het A+O fonds stevig aan die van het CvA. Dat geven we onder andere vorm doordat drie CvA-leden en de secretaris zitting hebben in het bestuur van het fonds.

We spannen ons ervoor in om, in lijn met het gedachtengoed van de Cao van de Toekomst, in de Cao Gemeenten afspraken te maken die verdere professionalisering in de sector ondersteunen en de regelingen die innovatie en professionalisering belemmeren te vervangen.

We zorgen voor verbinding tussen VNG, KING, VNG academie en het A+O-fonds door activiteiten op elkaar af te stemmen en onze netwerken met elkaar te verbinden.

We inventariseren welke instrumenten voorts effectief bijdragen aan een betere kwaliteit van de organisatie en onderzoeken of we deze collectief kunnen organiseren, bijvoorbeeld het product Vensters voor Bedrijfsvoering. Als alle gemeenten en samenwerkingsverbanden meedoen levert dat een schat aan informatie op die alle gemeenten kunnen gebruiken.

4. Integriteit

Waar willen we over 4 jaar staan?
Integriteit is een onmisbare kernwaarde voor het openbaar bestuur. Over vier jaar hebben meer gemeenten het integriteitsbeleid in de dagelijkse bedrijfsvoering geborgd.
De regelgeving en landelijke normen leggen een basis voor het maken van beleid. Maar het denken over integriteitsbeleid binnen de gemeenten gaat de komende tijd verder. Naast de 'hard controls' gaat het de komende jaren steeds vaker over 'soft controls': de 'verinnerlijking' van integriteit. Vertrouwen, een transparante en open cultuur én ruimte voor tegenspraak zijn daarvoor de randvoorwaarden.

Wat gaan we daarvoor doen?
Onze activiteiten zijn gericht op kennisdeling en vergroten van de bewustwording. Door middel van toolkits op de website wordt gemeenten direct inzicht geboden in beschikbare regelingen, handreikingen en praktijkvoorbeelden. Ambtelijk en bestuurlijk. In samenspraak met gemeenten worden deze toolkits geactualiseerd en aangevuld.
Wij gaan na welke (hulp)middelen kunnen ondersteunen bij het beter bespreekbaar maken van het onderwerp integriteit en presenteren dit aan gemeenten. Het resultaat moet zijn dat volgens een moreel kompas gewerkt wordt door bestuurders/ambtenaren.

De VNG treedt op als kennismakelaar met enerzijds gemeenten en anderzijds (onafhankelijke) integriteitsinstanties; rollen en posities van deze instanties in het integriteitslandschap wordt een grotere bekendheid gegeven. Bij het ministerie van Binnenlandse Zaken maken wij de zaken aanhangig waar gemeenten in hun praktijk tegenaan lopen.

5. Pensioenen

Waar willen we over 4 jaar staan: wat is het resultaat?
Pensioen is een dure arbeidsvoorwaarde. Zo'n 20% van het arbeidsvoorwaardengeld wordt hieraan besteed. De afgelopen jaren is het vertrouwen in pensioen en pensioenfondsen beschadigd. Dat komt omdat pensioenen al lang niet zijn geïndexeerd. Hierdoor wordt het pensioen minder waard. Ook is er veel negatieve publiciteit rond pensioen. Anderzijds wordt het vooral als 'Haagse discussie' beleefd, omdat de werknemer en zijn directe werkgever weinig invloed voelen op het pensioendossier.
In de komende jaren moeten we toe naar een juiste balans en rust op het pensioendossier. Het is tenslotte een arbeidsvoorwaarde met een lange doorlooptijd en continue aanpassingen in de regeling zetten het vertrouwen erin onder druk.
De komende jaren moeten we ons buigen over vragen als:

- Geven we de 20% die we uitgeven aan pensioen uit aan de juiste dingen?
- Is de huidige ABP-regeling de regeling die we de gemeenteambtenaar willen bieden?
- Hoeveel invloed hebben wij zelf op deze regeling? Is dat voldoende? De sector gemeenten is slechts één van de veertien sectoren die de inhoud van de regeling meebepaalt.
- En wat betekent de discussie over ons toekomstig pensioenstelsel? Wat betekent dat voor het pensioen dat we willen bieden?

Over vier jaar hebben we een pensioenregeling die aansluit op het arbeidsvoorwaardenbeleid in de sector gemeenten, en die van de gemeenten een aantrekkelijke werkgever maakt.

Wat gaan we daarvoor doen
Nieuwe wetgeving maakt dat de werkgevers ook in 2015 met de bonden moeten onderhandelen over de ABP-pensioenregeling. Uitgangspunt is dat ABP-regeling een goed pensioen waarmaakt en individuele keuzevrijheid in zich heeft. Daarnaast zal het CvA, samen met de andere werkgeverskoepels, de landelijke discussie over het pensioenstelsel nauw volgen en waar nodig en gewenst zijn inbreng geven.
Hiernaast beraadt het CvA zich op de rol die het wenst bij de ABP-regeling. Bij deze vraag worden ook de leden betrokken. Wat verwachten gemeenten van hun werkgeversorganisatie op het gebied van pensioen?
Het antwoord op deze vraag wordt vertaald naar een discussie die het CvA mede zal initiëren over de totstandkoming van de pensioenregeling bij overheid en onderwijs. We gaan, als grootste sector binnen de samenwerkende overheidswerkgevers, zorgen voor meer invloed op het pensioendossier.

6. *Fundament arbeidsmarkt en inclusieve arbeidsmarkt waaronder toekomst Cao Sociale Werkvoorziening*

Waar willen we over 4 jaar staan: wat is het resultaat
Binnen vier jaar moet iedereen die onder de Participatiewet valt een plek bij een werkgever hebben. Hiervoor is het nodig dat gemeenten kunnen werken vanuit een integrale visie op het probleemveld. Met een duidelijk verband tussen de rol van de gemeente in de arbeidsmarktregio en de rol van de gemeente als werkgever. En zonder kunstmatige scheidingen binnen afzonderlijke doelgroepen van de Participatiewet.
- Als werkgevers moeten gemeenten ervoor zorgen dat mensen met een indicatie voor beschut werk een plek hebben gekregen bij een gemeente of bij een instelling die op dit gebied met een gemeente samenwerkt.
- In het kader van de garantiebanen hebben gemeenten eind 2018 bij de gemeente zelf minstens 2215[2] nieuwe banen gecreëerd voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Werklozen met een Wajong-uitkering en mensen met een indicatie voor de SW krijgen hierbij voorrang.

Wat gaan we daarvoor doen?
- De Kamer Gesubsidieerde Arbeid (KGA) ontwikkelt een visie op de rol van de gemeentelijke werkgever in de Participatiewet. Dit is een brede visie op het fundament van de arbeidsmarkt, met als uitgangspunt het doel van de Participatiewet: mensen met een achterstand helpen om de afstand tot de arbeidsmarkt te overbruggen. Naar de mening van het College voor Arbeidszaken moeten andere uitgangspunten daarbij niet als 'gegeven' worden genomen: bijvoorbeeld de scheiding tussen de sociale/economische en werkgeversportefeuille en het onderscheid tussen verschillende doelgroepen.
- De VNG wil deze visie delen en bespreken met de leden en in het voorjaar van 2015 vaststellen.
- In de tussentijd ondersteunt de VNG de leden bij de concrete taken om de 2215 banen te creëren en om plek te bieden aan mensen met een indicatie voor beschut werk. De VNG gaat daarvoor goede voorbeelden in de sector ophalen en delen met de leden.
- Gezocht wordt naar het verband tussen de rol van de gemeente als werkgever en de rol van de gemeente in de arbeidsmarktregio.

Overige aandachtsgebieden

Veilige Publieke Taak
Het CvA participeert actief in het programma Veilige Publieke Taak van het Ministerie van BZK. Doel is om instrumenten en beleid te ontwikkelen waarmee agressie en geweld in de publieke dienstverlening wordt tegengegaan.
Voor de sector gemeenten is er (voor ambtenaren) een Arbocatalogus Agressie & Geweld, voor de politieke ambtsdragers is er een uitgebreide toolkit. Beide instrumenten worden voortdurend geactualiseerd en door bijeenkomsten en goede voorbeelden uitgedragen.

Brandweerkamer
In 2014 is de Brandweerkamer opgericht. Hierin werken 25 bestuurlijke vertegenwoordigers van de 25 Veiligheidsregio's en twee adviseurs samen om het werkgeverschap voor zowel de beroepsbrandweer als de brandweervrijwilligers invulling te geven, inclusief passende arbeidsvoorwaardelijke regelingen. De samenwerking met het CvA is vormgegeven in een dienstverleningsovereenkomst.
De Veiligheidsregio's zijn sinds 1 januari 2014 werkgever voor het brandweerpersoneel. Voor de algemene aspecten van de arbeidsvoorwaarden blijven de Veiligheidsregio's de Cao gemeenten volgen. De brandweer-specifieke arbeidsvoorwaarden zijn onderwerp in de Brandweerkamer.

Commissie rechtspositie politieke ambtsdragers
De commissie Rechtspositie Politieke Ambtsdragers (RPA) is een subcommissie van het CvA. De commissie bestaat uit burgemeesters, wethouders en raadsleden en heeft tot taak het bestuur en de directie van de VNG gevraagd en ongevraagd te adviseren over de rechtspositie van burgemeesters, wethouders en raadsleden in de ruimste zin. De commissie adviseert over voorstellen van het ministerie van BZK en doet zelf ook voorstellen.
De commissie heeft voor de komende beleidsperiode een eigen beleidsagenda. Speerpunten zijn daarin

[2] 630 banen eind 2015, ook opgenomen in de Cao Gemeenten en vervolgens ieder jaar 525.

pensioen/ontslag, aanzien van het ambt en modernisering/harmonisatie van de arbeidsvoorwaarden en integriteit.

4 Diensten en producten

Het CvA heeft de afgelopen beleidsperiode ingezet op verbetering van de dienstverlening. Daar gaan we deze periode mee verder. Dat doen we op verschillende manieren.

Vraagbeantwoording

Het CvA krijgt jaarlijks gemiddeld 3000 vragen van leden over de CAR-UWO en gerelateerde regelgeving. Op het onderwerp politieke ambtsdragers zijn dat er jaarlijks gemiddeld 1000.
Onze doelstelling is om de vragen zo snel mogelijk te beantwoorden, afgestemd op de verwachting van de vraagsteller. We monitoren de kwaliteit van vraagbeantwoording voortdurend door het doen van onderzoek bij de vraagstellers.

Kennisontsluiting

De komende beleidsperiode zetten we nadrukkelijk in op kennisontsluiting. Dat doen we door het organiseren van voorlichtingsbijeenkomsten en HR trendlezingen, maar ook door het actualiseren en beter toegankelijk maken van onze brochures en documenten met achtergrondinformatie of toelichtingen op de website van de VNG en op het besloten werkgeversforum.
Nadrukkelijk betrekken we daar de beste praktijkvoorbeelden van gemeenten bij. Het CvA heeft een aparte website als het gaat om de CAR UWO: teksten, toelichting en jurisprudentie.
Wij organiseren frequent chatsessies over nieuwe regelgeving. Een snelle manier om kennis te delen en deelnemers onderling te laten uitwisselen.

Kennis delen en netwerken

Het CvA ziet het als een belangrijke taak invulling te geven aan de platformfunctie. Daarom participeren we actief in de P&O-netwerken die regionaal worden georganiseerd. Wij organiseren zelf het Landelijk overleg van regionale P&O-netwerken (LORN): goede praktijkvoorbeelden worden daar uitgewisseld, informatieverstrekking over nieuwe wet- en regelgeving of andere ontwikkelingen en standpunten van leden op relevante onderwerpen halen we daar op. Daarnaast participeren we actief in het G4-overleg en het overleg van de 100.000+ gemeenten (POGG).
Het in de vorige beleidsperiode gestarte werkgeversforum voldoet aan een behoefte: in besloten omgeving kunnen P&O-ers met elkaar direct in contact treden met vragen over uitvoering van de CAR-UWO of andere HR-issues.
Wij verzamelen actief beste praktijken en goede voorbeelden en publiceren deze op de website van de VNG of op het werkgeversforum.

Tweejaarlijks organiseert het CvA een eendaagse bijeenkomst voor P&O-ambtenaren. Op deze interactieve dag bieden we een platform om te netwerken en om geïnformeerd te worden, of om te informeren.

Mantelcontracten en centrale inkoop

- Ziektekostenverzekering
  CvA, IPO en UvW sluiten een gezamenlijk mantelcontract voor ziektekosten voor de bij hen aangesloten leden. Dit contract garandeert dat elke medewerker (zonder verplichting) toegang heeft tot een zorgverzekering met een vastgestelde prijs en dekking. Met twee verzekeraars is een contract gesloten, zodat medewerkers een keuze hebben. Eind 2015 loopt het huidige contract af. In 2015 zal moeten worden besloten of de collectieve inkoop van zorg wordt voortgezet en onder welke condities. Hierbij wordt samengewerkt met VNG Verzekeringen.

- HR 21
  In opdracht van het CvA is de afgelopen beleidsperiode een sectoraal functiewaarderingssysteem ontwikkeld: HR 21. Gemeenten kunnen zich aansluiten maar zijn dat niet verplicht. Inmiddels zijn ruim 100 gemeenten en samenwerkingsverbanden aangesloten. Het CvA onderhoudt het systeem, samen met de leden en de vakbonden.
  In het laatste Cao-akkoord hebben VNG en bonden uitgesproken ernaar te streven dat elke

gemeentelijke werkgever op termijn overstapt naar HR 21. Dat draagt bij aan eenduidigheid van functies en komt de gewenste mobiliteit ten goede.

LAAC en LKOG
Het CvA ondersteunt twee sectorale commissies.
De landelijke advies- en arbitragecommissie (LAAC) kan advies uitbrengen of een bindende uitspraak doen als het georganiseerd overleg (GO) niet tot de verplichte overeenstemming kan komen. De LAAC is overigens ook werkzaam voor het georganiseerd overleg van provincies. De commissie is samengesteld uit een voorzitter en leden die op voordracht van het College voor Arbeidszaken, het Interprovinciaal Overleg en de centrales voor overheidspersoneel zijn benoemd. De LAAC bestaat in 2015 30 jaar en zal dat jubileum aangrijpen om meer bekendheid te geven aan haar activiteiten en uitspraken.

De Landelijke Klachtencommissie Ongewenst Gedrag voor de Decentrale Overheid (LKOG) onderzoekt klachten van medewerkers over ongewenst gedrag. Werkgevers moeten op grond van hun Arbo verplichtingen een klachtenregeling en klachtencommissie hebben. De LKOG biedt deze mogelijkheid aan voor gemeenten. Provincies en waterschappen kunnen zich overigens ook aansluiten.

Onderzoeksraad Integriteit Overheid

In 2014 is de Commissie Klokkenluiders Gemeentelijke Overheid (CKGO) opgegaan in de Onderzoeksraad Integriteit Overheid (hierna: Onderzoeksraad). Hiermee wordt ervaring en expertise gebundeld zodat het proces rond het melden van een misstand beter geborgd wordt en de bescherming van melders beter geregeld kan worden. Dit een belangrijk fundament van een werkend integriteitsbeleid.

Gemeenten moeten zich aanmelden bij de Onderzoeksraad. De komende beleidsperiode willen we onderzoeken of de VNG deze dienst collectief kan aanbieden aan haar leden door hun lidmaatschap bij de VNG.

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

informatiecentrum tel.	uw kenmerk	bijlage(n)
(070) 373 8020		1
betreft	**ons kenmerk**	**datum**
beleidsplan van het College voor Arbeidszaken van de VNG	ECWGO/U201500661 Lbr. 15/023 CvA/LOGA 15/06	16 april 2015

Samenvatting

Dit is een ledenraadpleging over het beleidsplan van het College voor Arbeidszaken van de VNG.

Het College voor Arbeidszaken heeft op 12 maart jl. het conceptbeleidsplan voor 2015-2018 vastgesteld. Met deze brief raadplegen wij u over het beleidsplan. De raadpleging is in de vorm van e-raadpleging. De Gemeentesecretaris krijgt per email een link toegestuurd via welke de gemeente kan reageren.
Het bestuur van de VNG stelt op 1 juni 2015 het definitieve beleidsplan vast, mede op basis van de reacties van de leden.

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Aan de leden

informatiecentrum tel.	uw kenmerk	bijlage(n)
(070) 373 8020		1
betreft	**ons kenmerk**	**datum**
beleidsplan van het College voor Arbeidszaken van de VNG	ECWGO/U201500661 Lbr. 15/023 CvA/LOGA 15/06	16 april 2015

Geacht college en gemeenteraad,

Dit is een ledenraadpleging over het beleidsplan van het College voor Arbeidszaken van de VNG. Het College voor Arbeidszaken heeft op 12 maart 2015 het conceptbeleidsplan Goed Werk! vastgesteld. Het beleidsplan is voor de periode 2015-2018. Met deze brief raadplegen wij u over het beleidsplan. Het bestuur van de VNG stelt op 1 juni 2015 het definitieve beleidsplan vast, mede op basis van de reacties van de leden.

Het CvA heeft tijdens een heisessie in november 2014 met elkaar de bouwstenen geleverd voor het beleidsplan. Op basis van deze sessie heeft het CvA in twee vergaderingen verder gesproken over het conceptplan, dat u als bijlage bij deze brief aantreft.

Het beleidsplan heeft als titel Goed Werk! De titel geeft aan dat gemeenten inzetten op goed werkgeverschap maar ook dat werken bij gemeenten belangrijk en aantrekkelijk is. De titel drukt ook uit dat ambtelijk vakmanschap wordt gewaardeerd. Tot slot geldt voor het CvA zelf: wij willen goed werk leveren aan de leden.

Het beleidsplan onderscheidt 6 speerpunten

1. Modernisering arbeidsvoorwaarden (waaronder Cao-onderhandelingen)

De werkgeversvisie ‘Naar een Cao van de Toekomst’, die in 2013 is vastgesteld, blijft leidraad bij het overleg over de arbeidsvoorwaarden in de sector gemeenten. De Cao van de Toekomst gaat over nieuwe arbeidsvoorwaarden maar ook over nieuwe manieren om over de arbeidsvoorwaarden te overleggen
De verwachte inwerkingtreding van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (WNRA) gaat dit vernieuwingsproces versnellen. De normalisatie noopt tot herijking van arbeidsverhoudingen en het overleg tussen de gemeentelijke werkgevers en de vakbonden.

2.Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (WNRA)

Naar verwachting zal de Eerste Kamer zich hierover in het najaar van 2015 uitspreken. De WNRA treedt waarschijnlijk op 1 januari 2018 in werking. Het CvA zet zich in voor een soepele implementatie en ondersteuning van gemeenten. Hiervoor wordt de samenwerking met het IPO,

de Unie van Waterschappen en het Rijk gezocht.
Daarbij gaat het om onder andere om het aanbieden van opleidingen en cursussen maar ook om juiste toepassing van de Wet op de Cao.

3. Professionalisering en innovatie

Goed werkgeverschap is een belangrijke factor voor een goed functionerende organisatie. Het CvA zet zich binnen dit nieuwe taakveld in voor de concrete vertaling van de werkgeversvisie 'Op weg naar de Cao van de Toekomst' naar de praktijk van gemeenten. Professionalisering van de HR-functie is daarbij aandachtsgebied. Het CvA zoekt daarvoor verbinding met het A+O-fonds gemeenten en zal hierbij samenwerken met KING, de VNG Academie, de Vereniging van Gemeentesecretarissen (VGS) en de Vereniging voor Overheidsmanagement (VOM).

4. Integriteit

Integriteit blijft een belangrijk onderwerp. Het CvA heeft de afgelopen beleidsperiode een toolkit integriteit ontwikkeld en een nieuwe gedragscode opgesteld voor zowel de bestuurlijke en de ambtelijke geleding. Het CvA zal deze implementeren met als doel dat integriteit in de dagelijkse bedrijfsvoering geborgd wordt. Daarnaast zet het CvA zich in om de rol van kennismakelaar tussen gemeenten en (onafhankelijke) integriteitsinstanties uit te bouwen.

5. Pensioen

Het CvA voert met andere werkgeverskoepels overleg over pensioen. Door veranderende wetgeving moet de regeling continu worden aangepast, met veel onrust tot gevolg. Inzet voor de komende periode moet zijn meer rust en duidelijkheid rond pensioen te creëren en premiestijgingen zoveel mogelijk te voorkomen. Ook moeten de VNG en de andere overheidswerkgevers meer dan nu in staat worden gesteld om de pensioenregeling te beïnvloeden. Hiervoor is de relatie tussen overheidswerkgevers en het Kabinet toe aan een herijking.

6. *Fundament arbeidsmarkt en inclusieve arbeidsmarkt*

Door de inwerkingtreding van de Participatiewet is er een nieuwe toekomstbestendige visie nodig op alle doelgroepen die vallen onder deze wet. Gemeenten hebben hierbij een belangrijke rol. De te ontwikkelen integrale visie geeft het verband weer tussen de rol van de gemeente in de arbeidsmarktregio en de rol van de gemeente als werkgever. De Kamer Inclusieve Arbeid (KGA) zal het initiatief nemen om deze visie samen met de gemeenten te ontwikkelen.

E-ledenraadpleging

Wij raadplegen u schriftelijk over het beleidsplan. Dat gaat deze keer via e-raadpleging. De gemeentesecretaris van de gemeente ontvangt een email met een link naar het reactieformulier. Als dit is ingevuld kan het ingevulde formulier digitaal geretourneerd worden aan de VNG.

De reactietermijn loopt tot en met 25 mei 2015.

Na de stemming en eventuele wijzigingen op basis van de reactieformulieren, zal het VNG bestuur worden verzocht het beleidsplan definitief vast te stellen.

Hoogachtend,

College voor Arbeidszaken van de VNG,

Mw. mr. S. Pijpstra
Secretaris

Deze ledenbrief staat ook op www.vng.nl onder brieven.

L.A.N.M.Barnhoorn
Bastiaansplein 121
2611DC Delft
Tel: 015-2122117
E-mail: bertbarnhoorn@hotmail.com

Delft, 19 april 2015

Aan het College van B&W van de gemeente
Westland
Postbus 150
2670 AD Naaldwijk

Betreft: overlast kitesurfers op het strand
ter hoogte van de zandmoter

Geacht college,

Graag vraag ik uw aandacht voor het volgende. Sinds jaar en dag geniet ik met mijn familie en kennissen van het strand ter hoogte van het vakantiepark Kijkduin. Wij bezitten daar een stacaravan. Sinds 2011 is genoemd strand tegenover de steeds maar uitdijende zandmotor komen te liggen. An sich een leuke ontwikkeling waar mijn kinderen en kleinkinderen wel weg mee weten.

Hun strandplezier en dat van vele andere strandbezoekers aldaar wordt de laatste jaren echter steeds meer vergald door de alsmaar toenemende aantallen kitesurfers die van de zandmotor en het tegenoverliggende strand gebruik maken. Was het eerst nog een enkele kitesurfschool die aarzelend van het gebied gebruik maakte, vorig jaar waren het er al 5 en dit jaar hebben nog 3 kitesurfscholen op hun website aangegeven in het gebied te willen gaan opereren. Vorig jaar zomer culmineerde dat al in een onhoudbare want zeer onveilige situatie voor de overige badgasten en strandbezoekers. Te vrezen valt dat als er dit jaar net zo als vorig jaar niet meer gehandhaafd zal worden het gebied voor de overige badgasten een no go area zal worden.

Wat zou er dan zoal gehandhaafd moeten worden? Wel dat is heel eenvoudig: het beleid voor kitesurfen zoals neergelegd in de geldende Westlandse regelingen voor het Westlandse strand. Dat beleid kan als volgt worden samengevat:

- buiten 150 meter van de laagwaterlijn: altijd en overal kitesurfen
- binnen 150 meter van de laagwaterlijn:
    - buiten 15 mei - 15 september: altijd en overal kitesurfen, ook op het strand
    - binnen 15 mei - 15 september:
        - van 10.00 uur tot 19.00 uur: alleen kitesurfen tussen paal 109,5 en 108,5
          ook op het strand
        - van 19.00 uur tot 10.00 uur altijd en overal ook op het strand.

Volgens dit beleid mag er dus ter hoogte van de zandmotor tussen 15 mei en 15 september van 10.00 tot 19.00 uur alleen tussen paal 109,5 en 108,5 worden gekitesurfd: dus van strandopgang Schelpenpad tot strandopgang Watertoren. Tussen paal 108,5 (strandopgang Watertoren) tot de gemeentegrens (en daar voorbij tot aan paal 107,5 volgens de Haagse regelingen) is er dan geen plaats voor kitesurfers. In dit gebied valt een groot deel van de zg. lagune van de zandmotor. Dat de kitsurfers zich nu toch in zo grote getale in dit gebied hebben gemanifesteerd is dan ook in strijd met dit heldere beleid en dus illegaal. Onbegrijpelijk is dan ook dat er door u al niet is ingegrepen.

Om een en ander te onderbouwen, heb ik de situatie zoals die zich heeft ontwikkeld tot de zomer van vorig jaar uiteengezet in een rapport dat bij deze brief is gevoegd.

In dat rapport is sprake van een 5 tal surfscholen die vorig jaar (volgens de Haagse regelingen) illegaal in het gebied werkzaam waren. Zoals ik al aangaf zijn er dit jaar nog 3 extra scholen, die op hun website hebben aangegeven daar ook te gaan opereren. Het gaat om:

- www.kitesurfles.nl ; tel 0620234234
- www.kinderkiteschool.nl ; tel 0628083807
- www.kitesurfschoolkarma.nl ; tel 0637423963

De concurrentie zal dus nog verder toenemen en de bereidheid om zich een de regels te houden navenant afnemen. De wild west zal dus doorzetten als u niet tijdig ingrijpt en daadwerkelijk zal gaan handhaven.

Surfers zelf zijn ook niet allemaal gelukkig met deze ontwikkeling. Zo waarschuwde de Haagse kitesurfer Joost Janssens zijn vrienden al op 10 juni 2013 om de regels in acht te nemen en de zandmotor te mijden. Zijn schrijven is ter info ook bij deze brief gevoegd.

Wellicht is het in dit kader noodzakelijk om de regels verder aan te scherpen eventueel met uw collega's van de gemeente De Haag. De Haag heeft immers niet echt bijgedragen aan de situatie door op haar (aangrenzende) deel van de zandmotor haar eigen regelingen niet daadwerkelijk te handhaven.

In mijn rapport tenslotte vindt u aan het eind een suggestie over hoe de situatie zouden kunnen worden gestabiliseerd.

Uiteraard ben ik graag bereid een en ander verder toe te lichten.

In afwachting van uw antwoord tekent met vriendelijke groet,

L.A.N.M. Barnhoorn

c.c. Het College van B&W van de Gemeente Den Haag

KORTMAN ADVOCATEN

Raamweg 3
2596 HL 's-Gravenhage

Postadres
Postbus 85966
2508 CR 's-Gravenhage
T: +31 (0)70-302 40 30
F: +31 (0)70-352 31 74
E: info@kortmanadvocaten.nl

Aan de raad van de gemeente Westland
Postbus 150
2670 AD Naaldwijk

Verzonden per fax en per post

Den Haag : 14 april 2015
Inzake : Exploitatie strandhuisjes
Uw kenmerk : 14-000918 en 14-6416399
Ons kenmerk : 20150280
Advocaat : mr Ellen Koornwinder
koornwinder@kortmanadvocaten.nl

Geachte raad,

Namens mijn cliënten, Stichting Leef met de Zee en haar bestuurders de heer J. Struving en mevrouw P. Heerekop, vraag ik wederom uw aandacht voor het volgende.

Op 22 december 2014 hebben wij een brief verzonden, waarin wij u verzoeken informatie te verschaffen omtrent het feit op welke wijze de gunning van de realisatie en exploitatie van de strandhuisjes in de markt zal worden gezet. Dit verzoek is zowel aan uw raad verzonden als aan het college van de gemeente. Wij hebben hiervan een ontvangstbevestiging ontvangen.

Met de behandeld ambtenaar van uw gemeente, de heer Kop, is regelmatig telefonisch contact geweest omtrent de beantwoording van deze brief. Zo ook afgelopen woensdag. Uit dit laatste contact bleek dat geen inschatting gemaakt kon worden of, en zo ja wanneer, wij antwoord kunnen verwachten op ons schrijven van 22 december 2014.

Alle opdrachten worden, met uitsluiting van artikel 7:404 BW, aanvaard en uitgevoerd door de uit natuurlijke en rechtspersonen bestaande maatschap Kortman Advocaten, die als enige opdrachtnemer geldt. De maatschap heeft een beroepsaansprakelijkheidsverzekering voor een bedrag dat het door de Nederlandse Orde van Advocaten voorgeschreven bedrag te boven gaat. Iedere aansprakelijkheid is beperkt tot het bedrag dat in het kader van deze verzekering in het desbetreffende geval wordt uitbetaald. Indien en voor zover, om welke reden ook, geen uitkering krachtens genoemde verzekering mocht plaatsvinden is iedere aansprakelijkheid beperkt tot een bedrag van € 5.000,– of, indien het door de maatschap in rekening gebracht honorarium hoger is, tot een bedrag gelijk aan het honorarium, met een maximum van € 20.000,–.

Wij willen graag per direct een inhoudelijke reactie op deze brief in de vorm van een voor beroep vatbaar besluit, zodat we dit rechterlijk kunnen laten toetsen. U moet zich daarbij realiseren dat -zou u overwegen op korte termijn een civielrechtelijke verplichting aan te gaan - uw gemeente zonder twijfel zich in positie stelt, die tot schadeclaims zal leiden.

Wob-verzoek

Wij verzoeken u tevens, met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur, per direct alle aanwezige informatie omtrent het dossier gunning en exploitatie strandhuisjes van de gemeente Westland toe te sturen, waaronder alle door de gemeente gevoerde correspondentie met Westland Strandhuis BV, zodat wij vervolgens zelf kunnen beoordelen wat de stand van zaken is in dit dossier.

ACM

Afhankelijk van de inhoud van deze stukken zijn wij voornemens de gang van zaken rondom de gunning van de standhuisjes voor te leggen aan de Autoriteit Consument & Markt, zodat deze getoetst kan worden aan de Wet Overheid en Markt.

Ik verzoek u de correspondentie met betrekking tot dit onderwerp aan mij te richten.

Een gelijkluidende brief is aan uw college verzonden.

Nogmaals in afwachting van uw reactie,
hoogachtend,

W. Lammerts

p/a

Ellen Koornwinder

********** -COMMUNICATIEJOURNAAL- ********** DATUM 14-04-2015 ***** TIJD 07:58 ********

MODE = VANUIT GEHEUGEN ZENDEN BEGIN=14-04 07:57 EINDE=14-04 07:58

BER.NR.=908

BEST. NR.	COMM.	ONE-TOUCH/ VERKORT NR.	NAAM	TELEFOONNUMMER	PAG.(S)	TIJDSDUUR
001	OK	☎		0174673600	002	00:00:26

-KORTMAN ADVOCATEN -

********** -KORTMAN - ***** - 070 3523174- **********

KORTMAN ADVOCATEN

Raamweg 3
2596 HL 's-Gravenhage

Postadres
Postbus 85966
2508 CR 's-Gravenhage
T: +31 (0)70-302 40 30
F: +31 (0)70-352 31 74
E: info@kortmanadvocaten.nl

Aan de raad van de gemeente Westland
Postbus 150
2670 AD Naaldwijk

Verzonden per fax en per post

Den Haag : 14 april 2015
Inzake : Exploitatie strandhuisjes
Uw kenmerk : 14-000918 en 14-6416399
Ons kenmerk : 20150280
Advocaat : mr Ellen Koornwinder
koornwinder@kortmanadvocaten.nl

Geachte raad,

Namens mijn cliënten, Stichting Leef met de Zee en haar bestuurders de heer J. Struving en mevrouw P. Heerekop, vraag ik wederom uw aandacht voor het volgende.

Op 22 december 2014 hebben wij een brief verzonden, waarin wij u verzoeken informatie te verschaffen omtrent het feit op welke wijze de gunning van de realisatie en exploitatie van de strandhuisjes in de markt zal worden gezet. Dit verzoek is zowel aan uw raad verzonden als aan het college van de gemeente. Wij hebben hiervan een ontvangstbevestiging ontvangen.

Met de behandeld ambtenaar van uw gemeente, de heer Kop, is regelmatig telefonisch contact geweest omtrent de beantwoording van deze brief. Zo ook afgelopen woensdag. Uit dit laatste contact bleek dat geen inschatting gemaakt kon worden of, en zo ja wanneer, wij antwoord kunnen verwachten op ons schrijven van 22 december 2014.

Alle opdrachten worden, met uitsluiting van artikel 7:404 BW, aanvaard en uitgevoerd door de uit natuurlijke en rechtspersonen bestaande maatschap Kortman Advocaten, die als enige opdrachtnemer geldt. De maatschap heeft een beroepsaansprakelijkheidsverzekering van een bedrag dat het door de Nederlandse Orde van Advocaten voorgeschreven bedrag te boven gaat. Iedere aansprakelijkheid is beperkt tot het bedrag dat in het kader van deze verzekering in het desbetreffende geval wordt uitbetaald. Indien en voor zover, om welke reden ook, geen uitkering krachtens genoemde verzekering mocht plaatsvinden is iedere aansprakelijkheid beperkt tot een bedrag van € 5.000, of, indien het door de maatschap in rekening gebrachte honorarium hoger is, tot een bedrag gelijk aan het honorarium, met een maximum van € 20.000, .

REKENKAMERCOMMISSIE
WESTLAND

Postadres:
Postbus 150
2670 AD NAALDWIJK
Bezoekadres:
Stokdijkkade 2
2671 GW NAALDWIJK
T 14 0174
F (0174) 673 600
E griffie@gemeentewestland.nl
I www.gemeentewestland.nl

Aan de Raad van de gemeente Westland
Postbus 150
2670 AD Naaldwijk

DATUM	UW BRIEF	UW KENMERK	ONS KENMERK	BIJLAGE(N)
20-04-2015			RKC/DvV	1

CONTACTPERSOON	AFDELING/TEAM	DOORKIESNUMMER
D. van Vliet	RKC	(0174) 673038

ONDERWERP	DATUM VERZONDEN
Jaarverslag RKC 2014	20-04-2015

Geachte leden van de Raad,

Hierbij ontvangt u het Jaarverslag 2014 van de Rekenkamercommissie Westland (RKC).

Met dit jaarverslag wil de RKC verantwoording afleggen en inzicht geven in haar functioneren van het afgelopen jaar. Ingevolge het bepaalde in artikel 4 van het Reglement van orde stelt de RKC elk jaar voor 1 april een verslag op van haar werkzaamheden over het voorgaande jaar.

Naast verzending aan Raad en College wordt het jaarverslag openbaar gemaakt door plaatsing op de website van de gemeente Westland.

Hoogachtend,

D. van Vliet,
secretaris Rekenkamercommissie Westland.

REKENKAMERCOMMISSIE
WESTLAND

Jaarverslag 2014

Rekenkamercommissie Westland

maart 2015

Inhoudsopgave

1. Inleiding

2. Samenstelling Rekenkamercommissie

3. Instrument van de gemeenteraad

4. Activiteiten 2014

4.1 onderzoek kernenbeleid
4.2 onderzoek juridische procedures in de gemeente Westland
4.3 workshop risicomanagement
4.4 onderzoek 3D
4.5 onderzoeksprogramma 2015
4.6 vergaderingen
4.7 andere overleggen

5. Financieel overzicht

6. Nawoord en doorkijk naar 2015

1. Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag 2014 van de Rekenkamercommissie Westland (verder RKC), vastgesteld door de RKC op 31 maart 2015. Volgens de Gemeentewet (artikel 185, lid 3) is de Rekenkamer(commissie) verplicht vóór 1 april een jaarverslag uit te brengen.

Leeswijzer

Het jaarverslag begint met de samenstelling van de RKC Westland. Ook wordt een toelichting gegeven op het doel van de RKC en haar werkzaamheden. Ingegaan wordt op de verordening en reglementen waar zij zich op baseert en er wordt een samenvatting gegeven van de activiteiten die de RKC in 2014 heeft verricht. Het jaarverslag sluit af met een financieel overzicht.

2. Samenstelling RKC

De samenstelling van de RKC is in 2014 gewijzigd. In de raadsvergadering van 6 april 2014 zijn de raadsleden mevrouw Elly van der Wilk-van Baren en mevrouw Linda Strijker benoemd tot interne leden van de RKC voor een periode van twee jaar. Zij volgden na de raadsverkiezingen de heren Dylan Otto en Roel Batelaan op in deze functie.

De RKC bestond in 2014 uit:

Voorzitter	mevrouw drs. F.C. Buruma
Externe leden	de heer drs. M.A.I. Born EMIA (vicevoorzitter)
	mevrouw drs. L.J.M. van der Lans-Gossen EMIA RO
Interne leden tot 6-4-2014	de heer D. Otto
	de heer R. Batelaan
Interne leden vanaf 6-4-2014	mevrouw dr. E.W. van der Wilk-van Baren
	mevrouw drs. L. Strijker
Ambtelijk secretaris	de heer D. van Vliet

3. Instrument van de gemeenteraad

Per 1 januari 2006 is iedere gemeente verplicht om een rekenkamer of een rekenkamercommissie te hebben. Deze verplichting vloeit voort uit de Wet dualisering Gemeentebestuur die per 7 maart 2002 van kracht is geworden. De RKC vindt haar wettelijke basis in de gemeentewet (art. 81o en de art. 182 t/m 185) en is ingesteld om onderzoek te verrichten naar de doelmatigheid, rechtmatigheid en de doeltreffendheid van gemeentelijk beleid en beheer. Naast de Gemeentewet vindt de RKC haar grondslag in de Verordening op de Rekenkamercommissie gemeente Westland 2009 en volgende jaren.

De RKC onderzoekt de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur. De RKC formuleert op basis van de feiten die zij in haar onderzoeken heeft geconstateerd, conclusies en aanbevelingen. Zij valideert de feiten met de gemeentelijke organisatie middels een technisch wederhoor, geeft ruimte voor een bestuurlijke reactie van het college van B&W en maakt tot slot een nawoord van de RKC hierop. Het is aan de Raad om te besluiten al dan niet actie te ondernemen naar aanleiding van het onderzoek.

De RKC is een ‘instrument’ van de Raad dat erop gericht is de raadsleden te ondersteunen bij hun kaderstellende en controlerende taak.

Door de onafhankelijke positie van de RKC heeft zij een toegevoegde waarde naast de andere onderzoeksinstrumenten van de Raad, zoals het onderzoeksrecht van de Raad, het reguliere accountantsonderzoek, (ambtelijke) evaluatieonderzoeken en periodieke doorlichtingen.

Naast versterking van de controle door de gemeenteraad zal rekenkamerwerk, mits periodiek en deskundig toegepast, leiden tot grotere transparantie van de gemeentelijke organisatie waar ook burgers baat bij hebben. Een belangrijke doelstelling van de onderzoeken is dat met de uitkomsten lering wordt getrokken voor de toekomst, Het is voor de RKC een permanent aandachtspunt om samen met de Raad te bewaken dat de onderzoeken in het teken staan van leren en dat de condities daarvoor aanwezig zijn. In dat kader ziet de RKC zich dus **niet** als een afrekencommissie.

4. Activiteiten 2014

4.1 *Onderzoek kernenbeleid*

Op 19 februari 2014 heeft de voorzitter van de RKC, mevrouw Fiona Buruma het rapport “Kernen tussen de kassen” officieel aangeboden aan de voorzitter van de raadscommissie Bestuur, de heer Joep van Veen. Het onderzoek beveelt onder andere aan om de sociaal-maatschappelijke visie “Mijn Westland, Ons Westland” te actualiseren, om de doelstellingen te concretiseren en om een duurzame contactstructuur met de kernen op te zetten. Na de aanbieding van het rapport in de commissie werden de leden van de raadscommissie Bestuur in de gelegenheid gesteld vragen te stellen over het rapport. Naast mevrouw Fiona Buruma waren namens de RKC mevrouw Linda van der Lans en de heer Jan Lunsing (onderzoeker bij bureau StiBaBo) aanwezig om deze vragen te beantwoorden.

Het rapport is vervolgens geagendeerd in de commissie MO van 29 september 2014. Na een korte schorsing, naar aanleiding van de rol van de voorzitter van de commissie MO, is op verzoek van een meerderheid van de commissie het onderwerp van de agenda gehaald. De fractie van WV heeft het rapport opnieuw geagendeerd, nu in de raadsvergadering van 25 november 2014. Daarbij heeft de fractie een motie ingediend, waarin het College werd opgedragen vóór 1 maart 2015 uitvoering te geven aan de aanbevelingen zoals door de RKC in het rapport aangegeven en te komen met concrete maatregelen richting de kernen waardoor een meer structurele vorm gegeven kan worden aan het optreden van de gemeente richting de elf kernen. Daarnaast werd in de motie het College opgedragen te bezien of het kernenbeleid bij één van de wethouders kan worden ondergebracht en om de visie “Mijn Westland, ons Westland” te evalueren. De motie, die alleen werd gesteund door de fracties van WV en LPF, is bij meerderheid is verworpen.

4.2 *Onderzoek juridische procedures in de gemeente Westland*

Op 8 januari 2014 vond de startbijeenkomst van het onderzoek plaats met de ambtelijke organisatie. Alle stakeholders voor dit onderzoek uit de ambtelijke organisatie waren bij dit gesprek aanwezig. Namens de RKC was de gehele werkgroep aanwezig, die het onderzoek begeleidt. De werkgroep bestaat uit de heer Martien Born (lid-rapporteur van dit onderzoek), mevrouw Fiona Buruma (voorzitter RKC) en de heer Dick van Vliet (secretaris RKC). Tijdens de bijeenkomst introduceerde de RKC de heer Hans Slooijer van onderzoeksbureau BMC, die het onderzoek samen met de heer Olaf Netze uitvoert.

Na de introductie lichtte de heer Slooijer de opzet en de planning van het onderzoek toe, waarna de ambtelijke organisatie gelegenheid kreeg tot het stellen van vragen.

Nadat BMC, op basis van overzichten per afdeling van afgedane zaken in de periode 2010 t/m 2013, een algemeen beeld heeft gekregen is in samenwerking met de RKC een selectie gemaakt van 10 dossiers. Deze selectie moet een representatief beeld geven van de wijze waarop de gemeente Westland met gerechtelijke procedures omgaat. De RKC heeft daarbij aangegeven dat zo mogelijk alle betrokkenen bij het dossieronderzoek moeten worden betrokken. Dus ook de tegenpartij van de gemeente. Om een goed beeld van de werkprocessen te krijgen is verder een internet-enquête uitgezet onder de 1e lijnsjuristen (stafjuristen). Vervolgvragen naar aanleiding van de enquête zijn middels een groepsgesprek aan de orde gekomen.

Op 16 mei 2014 kon het conceptrapport uitgaan voor ambtelijk wederhoor. Op 28 mei werd de technische reactie op het concept-rapport ontvangen van de gemeente-secretaris. Deze reactie is verwerkt in het concepteindrapport dat op 5 juni 2014 in de RKC-vergadering is besproken. Na verwerking van de opmerkingen is het concepteindrapport op 23 juni 2014 uitgegaan voor bestuurlijk wederhoor. De bestuurlijke reactie van het college van B&W, ontvangen op 15 juli 2014, is besproken in de RKC-vergadering van 16 juli 2014, waarna het rapport definitief is vastgesteld. In de bestuurlijke reactie gaf het College aan zich niet te kunnen vinden in de conclusie: *"De gemeente Westland is in onvoldoende mate goed toegerust om bij (dreigende) juridische procedures een juiste inschatting te maken van kansen en risico's en om daarnaar te handelen, aangezien de juridische kwaliteit van de in het onderzoek betrokken afdelingen/teams teveel hiaten vertoont*. De aanbevelingen in het rapport werden gedeeltelijk, grotendeels of geheel overgenomen. De bestuurlijke reactie is integraal aangehecht aan het onderzoeksrapport, zodat de Raad zijn eigen afweging kan maken. Verder is bij het rapport een oplegnotitie van de RKC gevoegd waarin in het kort wordt ingegaan op de essentie van het onderzoek voor de kaderstellende en controlerende rol van de Raad.

Op 25 juli 2015 is het eindrapport, onder embargo tot 4 september 2014, verzonden naar de leden van de raad en steunraadsleden. Op 4 september 2014 is het rapport officieel door de heer Martien Born aangeboden in de raadscommissie Bestuur. Vervolgens is het rapport inhoudelijk besproken in de raadscommissie Bestuur van 13 november 2014. Veel fracties gaven aan veel waarde te hechten aan de onderzoeken van de Rekenkamercommissie (citaat besluitenlijst rc Bestuur 13 november 2014).

4.3 *Workshop risicomanagement*

In het kader van het introductieprogramma nieuwe raadsleden heeft de RKC op 17 juni 2014 een workshop risicomanagement georganiseerd. Met deze workshop werden de volgende doelen beoogd:

- Het creëren van bewustzijn en urgentiegevoel voor het onderwerp risicomanagement en het toelichten van een manier van denken in risico's bij het bestuderen van gemeentelijke dossiers.
- Ieder vanuit zijn/haar invalshoek kijken naar een actuele casus en zodoende risicomanagement toe te passen en gezamenlijk bespreken. Wat zien de raadsleden met betrekking tot deze casus als risico's (bedreigingen maar ook kansen)?
- Teambuilding.
- Positionering van de rol van de RKC.

Als casus is gekozen voor het onderwerp 3D. Enerzijds omdat dit een actueel onderwerp is waarbij raadsleden al duidelijke beelden hebben opgedaan en anderzijds omdat de RKC daar onderzoek naar wil doen. De uitkomsten van de workshop en de visie van de Raad op dit beleidsterrein kan de RKC verwerken in de onderzoeksopzet.

Tijdens de goed bezochte workshop is de deelnemers gevraagd om antwoord te geven op de vraag: “Welke twee vragen wilt u beantwoord zien over 3D’s om te weten of het goed gaat?”. Om op een evenwichtige manier risico’s te kunnen bepalen, is het zaak dat er een eenduidige doelstelling als uitgangspunt wordt genomen. Voor het dossier 3 D’s is de volgende doelstelling meegegeven: *Budget-neutraal vergroten zelfredzaamheid & ondersteuning van kwetsbare burgers*.

De eindresultaten van de inventarisatierondes zijn verzameld in een tabel, geselecteerd naar risicocluster. Om een focus aan te brengen, is een selectie gemaakt van de belangrijkste vragen/risico’s voor de Raad. Daarbij aangetekend dat vragen met lage scores zeker niet onbelangrijk zijn. De Raad kan aan de hand van de vragen/risico’s de reeds aangereikte informatie bestuderen en verzoeken om (aanvullende) informatie. Vervolgens kan bepaald worden wat de restrisico’s zijn en kan besproken worden, hoe belangrijk deze zijn, of deze acceptabel zijn dan wel aanvullende kaders benodigd zijn. Daarbij is opgemerkt dat het belangrijk is om zorg te dragen voor het structureel/periodiek informatie verschaffen over deze punten. Het is van belang om bewust te zijn van de samenhang tussen het risicoprofiel en de kaderstellende en controlerende rol van de Raad.

Ter afsluiting van de bijeenkomst is teruggeblikt op de opbrengsten en toegevoegde waarde van de avond. Door de deelnemers is uitgesproken dat het een zinvolle en leerzame avond was. Men vond het nuttige voorinformatie voor de commissie MO. Daarbij realiseerde men zich dat een (groot) gedeelte van de risico’s ook al door de ambtelijke organisatie is onderkend en dat de ‘kenners’ uit de organisatie al direct kunnen aangeven waar die risico’s staan beschreven en hoe deze worden gemitigeerd. Maar juist door de informatie-asymmetrie is dit onduidelijk. De Raad wil duidelijkheid, gestructureerd op punten, die zij belangrijk vinden. Men wil een periodieke update hierover.

Van hetgeen deze avond is besproken is een verslag gemaakt en gezonden naar de deelnemers van de workshop. Het verslag is ook onderdeel geweest van de offerteuitvraag, die uitgezet is bij een aantal bureaus met ervaring met 3D-onderzoek. Dit onderzoek had de RKC als 2^{e} onderzoek opgenomen in het jaarplan 2014.

4.4 Onderzoek 3D

De RKC heeft tot dit onderzoek besloten vanwege de maatschappelijke en financiële relevantie en omdat meerdere raadsfracties dit onderzoeksonderwerp hadden aangereikt. Ook een inwoner van de gemeente Westland had dit onderzoeksonderwerp aangedragen.

Aanvankelijk lag het in de bedoeling om het onderzoek te richten op de regie van het voorbereidingsproces. Daarbij zou worden nagegaan of het College tijdig zaken oppakt en de Raad op de juiste momenten in positie brengt om op basis van goede en volledige informatie die besluiten te nemen waarbij de maatschappelijke en financiële risico’s goed zijn afgedekt.

Toen de RKC dit onderzoek in juli 2014 oppakte werd geconcludeerd dat het nu feitelijk te laat is om onderzoek te richten op de voorbereiding van de 3D. Tegen de tijd dat het onderzoek is uitgevoerd en aangeboden aan de Raad is het al 1 januari 2015. Daarbij kwam dat de ambtelijke organisatie al zwaar belast was met de voorbereiding van de 3D en het onderzoek in die zin op een zeer ongelukkig moment kwam. Mede met in achtneming van de uitkomst van de workshop risicomanagement werd besloten om het onderzoek over een andere boeg te gooien. Zo werd er voor gekozen om een globale uitvraag te doen bij een aantal onderzoeksbureaus. Deze bureaus is gevraagd een voorstel te doen voor een onderzoeksopzet binnen het beschikbare budget, tijdspad en beperkte belasting van de ambtelijke organisatie.

Uit de 7 onderzoeksbureaus, die een offerte hebben ingediend, zijn 2 bureaus geselecteerd om hun offerte nader toe te lichten. Hun aanpak met betrekking tot het opstellen van een monitor-systeem sprak de RKC het meeste aan. De bureaus wilden samen met de Raad, het College en de ambtelijke organisatie een monitorsysteem ontwikkelen waarmee de Raad en College periodiek inzicht krijgen in de prestaties die worden geleverd op de drie decentralisaties. Hierbij wordt de bestaande informatie en kennis gecombineerd met de specifieke behoeften van de Westlandse gemeenteraad en met de kennis en ervaring van het bureau. Afhankelijk van de informatiebehoefte van de Raad en de knoppen waaraan zij kan en wil draaien, geeft het systeem bijvoorbeeld inzicht in de problematiek, achtergronden van cliënten, het soort en volume van de producten en diensten dat wordt aangeboden, de daarmee samenhangende kosten, de kwaliteit en ten slotte de effectiviteit van de uitvoering. Het monitorsysteem moet de Raad de mogelijkheid geven de implementatie en opbrengst van de drie decentralisaties nauwlettend te volgen zodat indien mogelijk tijdig kan worden bijgestuurd.

Voor de uitvoering van het onderzoek is bureau B&A uit Den Haag geselecteerd, omdat hun aanpak en ervaring het meeste aansprak. Het projectteam van B&A bestaat uit de heer Yermo Wever, de heer Yorick van den Berg en mevrouw Eline van Lith. Een werkgroep van de RKC zorgt voor de begeleiding van het onderzoek. Deze werkgroep bestaat uit mevrouw Fiona Buruma (voorzitter RKC en lid-rapporteur van dit onderzoek), de heer Martien Born (extern lid RKC) en de heer Dick van Vliet (secretaris RKC).

Op 24 september 2014 werd de startbijeenkomst gehouden. Naast de medewerkers van B&A waren hierbij aanwezig de belangrijkste stakeholders van de ambtelijke organisatie en de werkgroep van de RKC, die dit onderzoek begeleidt. Tijdens deze bijeenkomst gaf de heer Yermo Wever een toelichting op het onderzoeksdoel, beoogd resultaat, de fasering en aanpak van het onderzoek. Tevens werd van de gelegenheid gebruik gemaakt om praktische afspraken te maken met de aanwezigen.

Onderdeel van het onderzoek was een bijeenkomst met de Raad, waar het beoogd resultaat werd afgestemd. Deze bijeenkomst vond plaats op 24 november 2014. Tijdens deze bijeenkomst met de raadscommissie MO werd door de heer Yermo Wever een toelichting gegeven op de aspecten, die in de monitoring kunnen worden opgenomen.

Daarbij werden de volgende 7 aspecten aan de orde gesteld:

1. Meeveranderen burgers
2. Duidelijkheid bij inwoners die steun vragen
3. Betrokkenheid belangengroepen bij beleid en uitvoering Wmo
4. Veranderde uitvoering taken door organisaties
5. Effectiviteit
6. Efficiëntie
7. Kostenontwikkeling

Per aspect werden voorbeelden aangedragen waarop zou kunnen worden getoetst. Vervolgens vond een discussie plaats over de indicatoren en over het algemene nut van een 3D monitor in 2015. De uitkomsten van deze bijeenkomst worden betrokken bij de verdere ontwikkeling van de monitor.

Mede in verband met de drukte bij de ambtelijke organisatie om zaken met betrekking tot de 3D voor 1 januari 2015 op orde te hebben, is het niet gelukt om de aanvankelijke planning voor afronding van het onderzoek (week 52 van 2014) te halen. De intentie van de RKC is nu om in de raadscommissie Bestuur van juni 2015 een concreet product in de vorm van een monitor 3D aan te bieden. Deze monitor zal de vorm hebben van een ontwikkelmodel, aangezien nog niet alle te monitoren gegevens beschikbaar zijn.

4.5 Onderzoeksprogramma 2015

In september en oktober 2014 heeft de voorzitter samen met één van de externe leden van de RKC gesprekken gevoerd met alle fracties uit de gemeenteraad (het gesprek met GBW vond begin 2015 plaats). Daarbij is onder andere gesproken over mogelijke toekomstige onderzoeksonderwerpen. Ook is middels een persbericht een oproep uitgegaan naar inwoners van de gemeente Westland om onderzoeksonderwerpen aan te dragen. Daarop zijn veertien reacties ontvangen. Samen met de door de fracties aangedragen onderwerpen is een groslijst opgesteld van 44 mogelijke onderzoeksonderwerpen.

Na bespreking van de groslijst in de RKC-vergadering van 29 oktober 2014 is op basis van de criteria uit de verordening een selectie bepaald van 7 mogelijk te onderzoeken onderwerpen. De onderwerpen zijn vervolgens nader uitgewerkt en in de vergadering van 22 december 2015 is de volgorde afgestemd. De 2 onderwerpen met de hoogste scores zijn geselecteerd voor onderzoek in 2015. Dit betreft de volgende 2 onderwerpen:

1. Inkoop & aanbesteding
2. Milieuwetgeving.

Het onderzoeksbudget van de RKC bedraagt € 23.200. In 2015 wordt het onderzoek 3D afgerond en wordt het onderzoek inkoop & aanbesteding uitgevoerd. Afhankelijk van de middelen, die dan nog resten wordt bekeken of een start kan worden gemaakt met het onderzoek milieuwetgeving.

Voor 2014 was de RKC voornemens een follow-up onderzoek te doen naar het jongerenwerk in Westland. Gezien de ambtelijke drukte bij de afdeling MO inzake de voorbereiding van de 3D en in overleg met het College is er vanaf gezien om dit onderzoek in 2014 uit te voeren. Inmiddels is al wel een start gemaakt met dit onderzoek.

Op 25 februari 2015 is een verzoek uitgegaan naar het College om in het kader van dit onderzoek aan te geven:

1. Welke verbeteringen hebt u, ook in vervolg op de kaders die de raad heeft gesteld, doorgevoerd?
2. Op welke wijze hebt u de Raad hierover geïnformeerd?

Het College is verzocht om hier uiterlijk in april 2015 op te reageren, zodat het follow-up onderzoek voor het zomerreces kan worden afgerond.

4.6 Vergaderingen

In 2014 is de RKC zevenmaal in vergadering bijeen geweest. In de regel komt de RKC eens per zes weken bij elkaar. Evenals in 2013 is het regelmatig voorgekomen dat slechts één intern lid de vergadering kon bijwonen. Gezien het bepaalde in de Verordening bemoeilijkt dit de besluitvorming. Daarom is nogmaals het verzoek uitgegaan naar het Presidium om de Verordening op dit punt aan te passen. Het Presidium lijkt hier welwillend tegenover te staan gezien de praktische onmogelijkheid om aan de verordening te voldoen.

4.7 Andere overleggen

Periodiek hebben de voorzitter en de secretaris informatief overleg gehad met de voorzitters/secretarissen van de rekenkamer(commissies) in de regio Haaglanden. Tijdens deze regionale bijeenkomsten kwamen relevante onderwerpen ter sprake en werden informeel ervaringen gedeeld.

Het College heeft de RKC uitgenodigd voor een gesprek. Daarbij wilde het College de planning van de voorgenomen onderzoeken ter sprake brengen, dit gezien de drukte bij de ambtelijke organisatie inzake de voorbereiding 3D. Het gesprek heeft op 15 oktober 2014 plaats gevonden. Zoals u eerder in dit stuk heeft kunnen lezen is zoveel mogelijk met het verzoek van het College rekening gehouden. Tijdens het gesprek met het College zijn ook de wederzijdse verwachtingen ten aanzien van de onderzoeksrapporten aan de orde gekomen en is teruggeblikt op de kwaliteit van afgeronde onderzoeken en de bestuurlijke reactie daarop. Bij het gesprek waren namens het College aanwezig burgemeester de heer J. van der Tak, de wethouders de heren P. Ouwendijk en M. el Mokaddem, de gemeentesecretaris de heer M. van Beek en directieadviseur mevrouw A. Menheer. Namens de RKC waren bij dit gesprek aanwezig mevrouw Fiona Buruma, de heer Martien Born, mevrouw Elly van der Wilk en de heer Dick van Vliet.

Op 24 september 2014 heeft de voorzitter van de RKC, mevrouw Fiona Buruma, een gesprek gehad met de voorzitter van het Presidium, de heer John Witkamp, en de griffier, de heer Nico Broekema. Dit gesprek vond plaats naar aanleiding van een brief van de RKC aan het Presidium d.d. 9 september 2014. In deze brief verzoekt de RKC om aanpassing van de Verordening op de Rekenkamercommissie inzake de verplichte aanwezigheid van de twee interne leden bij de RKC-vergadering met betrekking tot besluitvorming (zie punt 4.6) en inzake de herbenoeming van de externe leden. Naast deze punten is ook gesproken over de procedure rond de aanbieding van onderzoeksrapporten, over de onafhankelijkheid van de RKC en over het beperkte budget van de RKC. Ook het voorgenomen onderzoek naar een 3D monitor instrument is aan de orde geweest.

5. Financieel overzicht

Tot slot van dit verslag het financiële overzicht over 2014.

Omschrijving	Begroting 2014	Werkelijk 2014	Saldo 2014
Uitbesteding van onderzoeken	€ 23.200,--	€ 16.162,--	€ 7.038,--
Planning en begeleiding van onderzoek, uitvoering follow-up onderzoek en signaleringsfunctie	€ 16.800,--	€ 16.800,--	€ 0,00
Congres NVRR		€ 195,--	€ 195,-- -/-
Overige kosten		€ 376,88	€ 376,88 -/-
Totaal (overschot)	**€ 40.000,--**	**€ 33.533,88**	**€ 6.466,12**

Van het onderzoeksbudget zijn in 2014 betaald de 2e en tevens slottermijn van het onderzoek gerechtelijke procedures en 3 termijnen van het onderzoek 3D. Ingevolge de verordening ontvangen de voorzitter en externe leden een bruto maandvergoeding van respectievelijk € 500 en € 450. Deze bedragen worden jaarlijks geïndexeerd met de CAO gemeentepersoneel. De interne leden ontvingen op basis van artikel 2, lid 2 onder b, van de Verordening rechtspositie raads- en commissieleden Westland een toelage van 5% van de vergoeding voor raadsleden. Deze kosten gaan ten laste van het raadsbudget. Van de overige kosten zijn vergaderkosten en het afscheidsetentje op 5 juni 2014 van de interne leden betaald.

6. Nawoord en doorkijk naar 2015

De RKC Westland heeft met dit jaarverslag u een volledig beeld willen geven van haar activiteiten in 2014. Het geheel overziend kan de RKC concluderen dat in 2014 de onderzoeken naar het Kernenbeleid en de Juridische procedures konden worden afgerond en het onderzoek 3D kon worden opgestart. De RKC hoopt dat de raad met de uitkomsten van de onderzoeken zijn voordeel kan doen bij de kaderstellende en controlerende taak. De RKC is de Raad, het College en de ambtelijke organisatie zeer erkentelijk over de wijze waarop zij hun medewerking hebben verleend bij de totstandkoming van dit programma. De RKC zal zich ten volle inzetten om van 2015 wederom een succesvol jaar te maken.

Namens de Rekenkamercommissie Westland,

Fiona Buruma, voorzitter Rekenkamercommissie Westland.

Dit is een uitgave van de Rekenkamercommissie Westland.
Voor meer informatie over de inhoud van dit verslag of de Rekenkamercommissie Westland in het algemeen, kunt u contact op nemen met de secretaris van Rekenkamercommissie Westland, de heer D. van Vliet.
Griffie gemeente Westland,
Postbus 150, 2670 AD Naaldwijk.
T: 0174 – 673 038
F: 0174 – 673 031
E: dvvliet@gemeentewestland.nl
I : www.gemeentewestland.nl

Bewonerscommissie Phaelea

Correspondentieadres:
Bewonerscommissie Phaelea
Hazelaarhof 59
2691 DM 's-Gravenzande
T *0174 – 882981*
M *0648 – 120436*
E *phaelea@caiway.net*

Arcade
De heren R. Lemson en F. Oskam
Postbus 138
2670 AC Naaldwijk

's-Gravenzande, 20 april 2015

Geachte heren Lemson en Oskam,

Op woensdag 8 april jongstleden togen wij positief en constructief gestemd naar Arcade, ten einde met u – na een lange tijd van geen contact – in overleg te gaan. Onderwerp was de grote ontevredenheid over het al vanaf 2003 uitblijven van groot onderhoud voor zo'n 60 huurwoningen in het Phaelea gebied.

Tijdens het overleg verdween bij ons allengs het positieve gevoel, omdat u beide stellig aangaf "geen verbeteringen uit te zullen voeren aan deze woningen, doch dit te beperken tot datgene wat nodig is, reparatie en klein onderhoud". Wel bent u bereid isolerende maatregelen uit te voeren, maar alleen als de huurder hiervoor een huurverhoging betaalt!

Op onze opmerking, dat in de overige twee wijken van de Bomenbuurt, maar ook in de Oostzijde, de Edelstenenbuurt en de Mumsenbuurt wel groot onderhoud is uitgevoerd zonder huurverhoging, kon u slechts opmerken, dat ten aanzien van onze huurwoningen het beleid is gewijzigd. En daar moeten wij het kennelijk maar mee doen.

Ook meldden wij u, dat er over het algemeen weinig behoefte is bij de huurders om te verhuizen (overigens zal dit moeilijk gaan, want er zijn geen goede alternatieven beschikbaar). U gaf (met grimas) aan "dat uiteindelijk alle huurders verdwenen zullen zijn". In ieder geval was u in ieder geval eerlijk met deze laatdunkende opmerking, want het sluit 100% aan bij de gevoelens van de huurders, namelijk dat wij moeten 'oprotten' (sorry voor dit woord, maar daar komt 't op neer).

Juist op het moment, dat wij voornemens waren maar op te stappen uit het overleg maakte de heer Oskam de opmerking, dat kort geleden een conditiemeting is uitgevoerd en dat dit is gedaan door een extern bureau op basis van strenge NEN normen. Hierop haalde de heer Oskam de resultaten even op en meldde in het overleg, dat de uitslagen reden gaven tot zorg. U gaf vervolgens gezamenlijk aan, dat hier dan zorgvuldig naar gekeken moest worden. Dat gaf ons de hoop, die later echter ijdel bleek te zijn.

Afgesproken werd, dat wij onder de huurders zouden inventariseren welke (zicht- en merkbare) klachten zij hebben met de kozijnen. De resultaten zouden worden meegenomen voor een tweede, meer uitgebreide inspectie in de wijk. Nog diezelfde dag hebben wij in de buurt een enquête uitgezet.

Onze verbazing was groot, toen wij reeds de volgende morgen de heer Oskam met drie collegae van Arcade door de wijk zagen lopen om de inspectie uit te voeren.

…/

Bewonerscommissie Phaelea

Correspondentieadres:
Bewonerscommissie Phaelea
Hazelaarhof 59
2691 DM 's-Gravenzande
T *0174 – 882981*
M *0648 – 120436*
E *phaelea@caiway.net*

De uitslag van die inspectie was ontluisterend. De heer Oskam berichtte ons hierover per mail:

"Tijdens onze inspectie van 10 april hebben wij geconstateerd dat de schilderwerk- en houtrotsituatie zeker niet alarmerend is. Wij zien een degeneratie van het schilderwerk en op enkele plekken beginnend houtrot. Dit is een normaal verschijnsel en de situatie is zoals hij mag worden verwacht na een schilderbeurt in 2011. Zoals bij u bekend worden onze kozijnen in principe iedere 7 jaar geschilderd. Dit betekent dat de woningen van Phaelea in 2018 opnieuw zullen worden aangepakt. Dit betekent concreet dat wij voor onze meerjaren onderhoudsbegroting van 2018 in 2017 een opname zullen doen van de situatie op dat moment en ook op dat moment zullen besluiten of wij de kozijnen zullen herstellen of alle kozijnen zullen worden vervangen."

Een extern bureau stelt dus op basis van strenge NEN normen vast, dat sprake is van een zorgelijke situatie en Arcade stelt met eigen medewerkers vast, dat het 'zeker niet alarmerend is'. Een toonvoorbeeld van de slager, die zijn eigen vlees keurt.

Nog even dachten wij, dat het externe bureau gevraagd zou worden de inspectie nogmaals uit te voeren, zodat daarbij de resultaten van onze enquête zouden kunnen worden betrokken. Echter niets van dit alles.

Nu mogen we wachten tot 2018 (dit was overigens eerst 2017) en dan mogen we afwachten, of Arcade besluit de kozijnen wederom op te lappen, of te vervangen. De huurders menen de uitslag al te weten.

Wij hebben tijdens het overleg beloofd de resultaten van de enquête met naam en adres aan u te mailen. Omdat u echter heeft aangegeven niets aan de woningen te zullen doen hebben naam en adres geen nut. Bijgaand derhalve een geanonimiseerde lijst van zo'n 30 huurders, zodat u weet welke klachten er spelen. Nog niet iedereen heeft gereageerd, maar zodra dit is gebeurd, ontvangt u een update. Overigens is de bereidheid voor huurverhoging in ruil voor isolatiemaatregelen/groot onderhoud gepolst. U kunt uit de resultaten opmaken, dat hiervoor totaal geen draagvlak is. Veel huurders weten zich al vanaf 1 juli 2013 geconfronteerd met (zeer forse) huurverhogingen voor een huis, dat eerder minder huur waard is.

Hoe het nu verder moet, weten wij niet. Maar vervolgd wordt het …. Wij zijn het moreel verplicht naar de huurders, die door Arcade niet alleen al jaren in de steek worden gelaten, maar zich ook sterk in de maling genomen voelen door Arcade. U bepaalt namelijk dit beleid en u komt er ook mee weg. Door niemand wordt u op de vingers getikt. U mag zich zeer diep schamen!

Namens de huurders van Phaelea
Bewonerscommissie Phaelea

Hans Holtman
Herry van Reenen

Cc. Huurders van woongebied Phaelea
Woonbond
Gemeente Westland / College B&W / Fracties Gemeenteraad
Gemeente Westland / de heer J. van der Wilk
Huurdersvereniging Westland

OVERZICHT PHAELEA (KLACHTEN KOZIJNEN EN GEVEL)(GEANONIMISEERD)

NOOT: In de kolom "HV?" is de vraag gesteld, of de bewoner bereid is huurverhoging te betalen voor voorzieningen in het kader van isolatie en ventilatie onderhoud.

Woning nummer	HV?	Opmerkingen
Woning 1	Nee	Houtrot raamkozijnen achter (boven) en achterdeur. Geen groot onderhoud? Dan ook geen huurverhoging!
Woning 2	Nee	Slechte plekken in hout: raamstijl grote raam achter, dorpel buitendeur keuken. Daarnaast nog steeds enkel glas en een niet-geïsoleerde zolder. Dat is niet meer van deze tijd!
Woning 3	Nee	Zijgevel laat vocht door. Houtrot op enkele plaatsen, verf barst en bladdert. Kozijn voordeur wijkt zodanig, dat het erg tocht in de gang. Deze deur sluit slecht. Arcade monteur twee keer geweest, maar heeft er niets aan gedaan.
Woning 4	Nee	Over 't algemeen is het acceptabel, enkele slechte plekken op de kozijnen.
Woning 5	NVT	Betaal al huurverhoging voor dubbel glas. Enkele kozijnen zijn toen vervangen of gerepareerd, omdat de aannemer het glas anders niet durfde te plaatsen. Ik vind 't niet terecht hiervoor huurverhoging te moeten betalen.
Woning 6	Nee	Met name de verf op kozijnen in de slaapkamers is slecht. Verven binnen heeft geen zin, want binnen de kortste keren komt de rottigheid weer door de verf heen.
Woning 7	Nee	Een aantal slechte plekken, verfwerk gebarsten
Woning 8	Nee	Kozijnen zijn in slechte staat. Boven en beneden, zowel voor als achter, alsmede de buitendeur van de keuken.
Woning 9	Nee	Kozijnen slecht (raamkozijn keuken, voor en achter boven (slaapkamers). Voordeur is slecht en al aantal malen geplamuurd. Achterdeur klemt, deze wordt bijeen gehouden met grote schroeven.
Woning 10	Nee	Achtergevel is in slechte staat van onderhoud. Diverse slechte plekken in het houtwerk, boven en beneden. Voor- en achterdeur sluiten niet goed af, tochten en geven veel kou af. Isolatie zolder hard nodig.
Woning 11	Nee	Alleen de voorkant is gevoegd. Achterkant heeft echter ook slechte voegen. Zo ook de schuur. Slechte plekken onderaan verschillende raamkozijnen. IJzers springen er uit. Het geheel ziet er slecht uit.
Woning 12	Nee	Kozijnen hebben enkele slechte plekken.
Woning 13	Ja	Wij hebben last van houtrot. Slechte stijl tussen grote en kleine raam. Arcade pleegt geen onderhoud, dus laten we dit zelf maar doen.
Woning 14	Nee	Achtergevel en de schuur hebben slechte voegen. Slechte plekken onderzijde alle raamkozijnen. Waterslagen zijn slecht. Hert geheel ziet er niet uit, omdat de kozijnen gewoon slecht zijn.
Woning 15	Nee	De staat van het hout is nu weer aardig goede, omdat er bij de laatste beurt veel is vervangen (en er extra dik is geschilderd). Het is verwerpelijk, dat Arcade ieder jaar (forse) huurverhoging toepast, maar 'op z'n Hollands gezegd' geen moer aan onderhoud aan de huizen uitvoert. Schandalig!

Stand per: 18 april 2015

OVERZICHT PHAELEA (KLACHTEN KOZIJNEN EN GEVEL)(GEANONIMISEERD)

Naam	HV?	Opmerkingen
Woning 17	Nee	Kopgevel is vochtig, muur slaat door. Schuur is nat. Houtwerk is al verschillende malen opgelapt met vulmiddel etc. De metalen waterslagen zijn lelijk en roesten. Voordeur is vreselijk scheluw. Wind waait er door heen.
Woning 18		De metalen waterslagen onder de ramen zijn roestig en slecht. Het schilderwerk is niet goed en sommige stukken is er geen verf meer. Er zijn inmiddels al verschillende stukken hout vervangen. Houtrot zal er zijn, maar ik kan het niet zien.
Woning 19	Nee	Kozijnen zijn op een hoop plaatsen slecht. Tocht en kou van de ramen en door enkel glas! Arcade maakt er een zooitje van.
Woning 20	Nee	Achterdeur is super slecht en ook het doucheraam. De stenenrij bij het raam van de slaapkamer boven is slecht. Hout kunnen wij niet beoordelen. Het is hier en daar gescheurd, maar we kunnen er niet in kijken.
Woning 21	Nee	Vooral de openslaande ramen zijn slecht. En in de winter is alles zeiknat of bevroren (als het vriest).
Woning 22	Nee	Gevels schuur: Onze schuur is net een zandloper. Arcade heb ik hierover benaderd, maar die doen er niets aan. Kozijnen: Je kan niet eindeloos blijven plakken, vullen en de boel volproppen met kit. En wat te denken van dubbel glas? Nee dus, en dan durven ze nog een energielabel af te geven. Schande en dat in deze tijd. Ze vragen huurverhoging voor een woning, die ze jaren hebben verwaarloosd. Arcade staat het liefst in de krant met nieuwbouwprojecten, maar zittende huurders zijn niet meer interessant genoeg.
Woning 23	Nee	Schuur is van binnen erg vochtig. Kozijnen boven achterzijde hebben slecht schilderwerk, ook het sluitwerk is slecht. Achterzijde woonkamer gaan we niet meer zitten, want het tocht daar te erg. Huizen zijn aan onderhoud toe na 43 jaar!
Woning 24	Nee	Voegwerk van de schuur is slecht. De verf op kozijnen is op verscheidene plaatsen slecht. In de kruipruimte in de gang staat steeds veel water. Daardoor is het bij ons vochtig in huis. Dit verschijnsel bestaat in de hele buurt.
Woning 25	Nee	Schilderwerk is slecht voor- en achterzijde woonkamer en buitendeur.
Woning 26	Nee	Vochtdoorslag achterzijde. Kierende, tochtende kozijnen woonkamer en op twee slaapkamers.
Woning 27	Nee	Ik heb niet de kennis om de staat van het hout te beoordelen, maar de verf is op verschillende plaatsen gebarsten.
Woning 29	Nee	Diverse in het houtwerk voor en achter, boven en beneden.
Woning 30	Nee	Achtergevel is op een plek erg slecht. Ramen sluiten niet goed (boven achter). Achterdeur niet in orde. Hier en daar slechte plekken in de verf.
Woning 31	Nee	Kozijnen voor en achter zijn slecht. Hier en daar zijn stukken gerepareerd (opgevuld met een soort hars?), maar de rot in het hout gaat door. Bij de laatste beurt is er slecht gegrond (het regende) en de definitieve verflaag is er maar overheen gesmeerd. Op de bovenetage voorzijde is slecht werk geleverd. De achterdeur van de keuken begint weer 'blaren' te vertonen. De schilder hebben we hierop geattendeerd. Maar waar is de opzichter, die het werk goed controleert?

Gemeente Westland
G15-000701

Gemeente Westland
INGEKOMEN - DIV - Naaldwijk
20 APR 2015

recreatieschap
MIDDEN DELFLAND

Recreatieschap Midden-Delfland

Overschieseweg 204
Postbus 341
3100 AH Schiedam
Telefoon 010 - 298 10 10
Fax 010 - 298 10 20
E-mail: gzh@pzh.nl
www.recreatiegebied-midden-delfland.nl

Aan de raden / provinciale staten van de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Midden-Delfland

Contactpersoon	:	A.P. Maaskant	Ons kenmerk	:	MD/2015-513605218
Doorkiesnummer	:	010 – 298 15 20	Uw kenmerk	:	--
Betreft	:	Jaarrekening 2014 en begroting 2016	Bijlagen	:	-2-

Schiedam, 16 april 2015

Geachte heer/mevrouw,

Uw gemeente / provincie is deelnemer aan de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Midden-Delfland. Artikel 58b van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen geeft aan dat het Dagelijks Bestuur van de gemeenschappelijke regeling de algemene financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening aan de raden van de deelnemende gemeenten en aan provinciale staten van de deelnemende provincies toezendt. Bijgaand treft u hiertoe de voorlopige jaarrekening 2014 en ontwerpbegroting 2016 aan.

Artikel 59, derde lid van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen geeft aan dat de raden en provinciale staten van de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling hun zienswijze over de ontwerpbegroting kenbaar kunnen maken aan het Dagelijks Bestuur van het Recreatieschap. Uw eventuele zienswijze zal het Dagelijks Bestuur voegen bij de aanbieding van de begroting aan de Midden-Delflandraad. De jaarrekening 2014 en de begroting 2016 zullen in de vergadering van het Algemeen Bestuur op 25 juni 2015 definitief worden vastgesteld.

Hoogachtend,
Namens het Dagelijks Bestuur van het Recreatieschap Midden-Delfland,

b.a.

Mr. A.F. Koeneman
directeur G.Z-H

JAARSTUKKEN 2014

Recreatieschap Midden-Delfland

Opgesteld door:
G.Z-H

In opdracht van
Recreatieschap Midden-Delfland
Postbus 341
3100 AH Schiedam
Tel. 010 - 2981010
Fax 010 - 2981020

02-04-2015

Inhoudsopgave

JAARSTUKKEN 2014 ..... **4**

1 BESTUURLIJKE SAMENVATTING **5**

2 LEESWIJZER **11**

3 GRONDSLAGEN EN KADERS **12**

3.1 OPBOUW JAARSTUKKEN 12
3.2 DEELNEMERSBIJDRAGE 12
3.3 RICHTLIJNEN 12
3.4 INVESTEREN, WAARDEREN EN AFSCHRIJVEN 13
3.5 TERREIN BEHEER MODEL 13

4 PROGRAMMAVERANTWOORDING **14**

4.1 PROGRAMMA 1 BESTUURLIJKE AANGELEGENHEDEN 14
4.1.1 Wat hebben we bereikt? *14*
4.1.2 Wat hebben we gedaan? *14*
4.1.3 Wat heeft het gekost? - Samenvatting programma 1 ..... *18*
4.2 PROGRAMMA 2 BEHEER, ONDERHOUD EN EXPLOITATIE GEBIEDEN 19
4.2.1 Wat hebben we bereikt? *19*
4.2.2 Wat hebben we gedaan? *19*
4.2.3 Wat heeft het gekost? - Samenvatting programma 2 ..... *30*
4.3 PROGRAMMA 3 ONTWIKKELING 31
4.3.1 Wat hebben we bereikt? *31*
4.3.2 Wat hebben we gedaan? *31*
4.3.3 Wat heeft het gekost? - Samenvatting programma 3 ..... *38*
4.4 ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN 39
4.4.2 Wat heeft het gekost? - Samenvatting Algemene Dekkingsmiddelen *40*

5 PARAGRAFEN **41**

5.1 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN 41
5.2 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICO'S 44
5.3 FINANCIERING (TREASURY) 46
5.4 GRONDBELEID 47
5.5 BEDRIJFSVOERING 49

JAARREKENING 2014 ..... **51**

6 BALANS EN PROGRAMMAREKENING **52**

6.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2014 52
6.2 PROGRAMMAREKENING 2014 53
6.3 WAARDERINGSGRONDSLAGEN 54
6.4 TOELICHTING OP DE BALANS 56
6.4.1 Vaste activa *56*
6.4.2 Vlottende activa *56*
6.4.3 Vaste passiva *58*
6.4.4 Vlottende passiva *63*
6.5 TOELICHTING OP DE PROGRAMMAREKENING 65
6.5.1 Programma 1 Bestuur *65*
6.5.2 Programma 2 Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden *66*
6.5.3 Programma 3 Ontwikkeling *68*
6.5.4 Algemene Dekkingsmiddelen *69*

6.5.5 *Overzicht van de incidentele baten en lasten* 70
6.5.6 *Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)* .. 71
6.6 NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE RECHTEN EN VERPLICHTINGEN 72
6.6.1 *Langlopende verplichtingen* 72
6.7 OVERIGE GEGEVENS 73
6.7.1 *Gebeurtenissen na balansdatum* 73
6.7.2 *Subsidieregister* 73
6.7.3 *Kredietenregister* 73
6.7.4 *Bestemming van het resultaat* 74
6.7.5 *Controleverklaring* 74
6.7.6 *Samenstelling bestuur 2014* 74
6.7.7 *Deelnemersbijdrage per deelnemer* 75
6.7.8 *Conversiestaat* 76

JAARSTUKKEN 2014

Recreatieschap Midden-Delfland

1 Bestuurlijke samenvatting

- 2014 stond, evenals de afgelopen twee jaren, voor een groot deel in het teken van de uittreding van het Rijk en het juridische proces dat daarover gevoerd wordt. In de zomer van 2014 is hoger beroep aangetekend bij de Raad van State tegen de uitspraak van de Rechtbank. De zitting bij de Raad van State heeft in het eerste kwartaal van 2015 plaatsgevonden. De uitspraak wordt op zijn vroegst medio april verwacht. De Raad van State heeft partijen opgeroepen met elkaar in overleg te treden waarbij een aantal uitgangspunten voor de besprekingen zijn genoemd. In de uitspraak zullen deze punten worden meegegeven aan de partijen.

- Op verzoek van de Provincie Zuid-Holland is in het voorjaar een verkenning op hoofdlijnen uitgevoerd naar de mogelijkheid en wenselijkheid van het opschalen van de drie recreatieschappen Dobbeplas, Rottemeren en Midden-Delfland. Dit initiatief werd echter alleen in het Recreatieschap Midden-Delfland ondersteund en is daarom vooralsnog ten einde gekomen.

- Ten slotte is er naar aanleiding van de gemeenteraadsverkiezingen in het voorjaar van 2014 een vrijwel geheel nieuw bestuur aangetreden. Deze bestuurders hebben via de reguliere vergaderingen al een eerste indruk gekregen van al wat er in het Recreatieschap speelt. In september stond een uitgebreide introductie op de agenda, waarbij onder meer via een presentatie en een fiets- en wandelexcursie is ingegaan op de belangrijkste dossiers.

Regulier Onderhoud
Het **recreatieseizoen** is dit jaar dankzij het mooie weer al vroeg begonnen en laat geëindigd. De gebieden zijn druk bezocht en in voorkomende gevallen zijn extra afval- en reinigingsbeurten ingezet Door het regelmatig uitvoeren van technische inspecties is bekeken of de in de meerjarenplanning ingeschatte levensduur van alle elementen in het gebied nog klopt. In 2014 zijn specifiek de planningen voor kunstwerken (bruggen en steigers) tegen het licht gehouden. Er is een nieuw optimum bepaald tussen uitvoering van beheerwerkzaamheden en de planning.

Groot onderhoud.
De afgelopen periode is gebleken dat het gebruik van de Voorziening Groot Onderhoud aan een belangrijke herijking toe was. Door een duidelijk onderscheid aan te brengen tussen kosten van groot onderhoud en vervangingsinvesteringen en alleen de eerste categorie op te nemen in de egalisatievoorziening kan beter worden gemonitord wat de werkelijke onderhoudskosten zijn geweest in relatie tot de planning. Op basis van gerealiseerde aanbestedingsvoordelen en ervaringscijfers konden diverse gehanteerde normkosten worden aangepast. Tevens zijn de afgelopen jaren de doeltypes geïnventariseerd en is de levensduur opnieuw ingeschat, waardoor de in het TBM gehanteerde uitgangspunten zijn herzien. Ook is de termijn herzien waarop de geraamde kosten groot onderhoud worden geëgaliseerd. De termijn is aangepast naar een voortschrijdende termijn van 20 jaar. Op basis hiervan valt een bedrag van € 5.524.000 vrij uit de voorziening. Voor uitgesteld groot onderhoudswerk is hiervan een bedrag van € 1.545.000 in 2015 benodigd. In de bestemming van het resultaat 2014 is dit opgenomen. Vooralsnog worden voor de komende 20 jaar geen vervanginginvesteringen voorzien en wordt er derhalve nog geen reserve vervangingsinvesteringen ingesteld.

Gebiedsontwikkelingen
- Zoals de foto aangeeft is een voetbrug over de Poldervaart gerealiseerd naar de Oost-Abtspolder. In overleg met de exploitant van de in aanleg zijnde golfbaan op dit terrein is een tijdelijke wandelmogelijkheid gecreëerd.
- In het belang van de recreant is een aantal mooie ontwikkelingen gaande. In overleg met de gemeente Delft is besloten een fiets- en wandelverbinding te realiseren van Technopolis naar het recreatiegebied.

- Onder aansturing van de stadsregio Rotterdam is met regiopartijen (o.a. gemeente Vlaardingen) gewerkt aan het vormgevings- en inpassingsplan en het landschapsplan voor de aanleg en inpassing van de Blankenburgverbinding.
- De gemeente Westland zal het nieuwe recreatiegebied Zwethzone naar verwachting in 2015 in beheer geven bij het recreatieschap.
- Het schap is namens 14 gemeenten opdrachtgever voor het wandelroutenetwerk (Hof van) Delfland. Voor dit project is ruim € 8 ton subsidie verkregen uit de Uitvoeringsregeling Groen van de provincie Zuid-Holland. Het netwerk is in 2014 aanbesteed en omvat inmiddels bijna 1000 km wandelpaden, 440 knooppunten en 110 informatiepanelen. G.Z-H begeleidt dit project en stemt intensief af met alle partners. Naast de gemeenten zijn dit Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Hoogheemraadschap van Delfland, de Midden-Delflandvereniging en Te Voet.

  Het wandelroutenetwerk zal met een aparte marketing en communicatiecampagne onder de aandacht van het publiek worden gebracht. Hierbij worden ook ondernemers betrokken. In samenwerking met andere regio's en onder leiding van de landelijke stichting Wandelnet ontwikkelen we een digitale routeplanner.
- In samenwerking met Vockestaert en 7 boerenbedrijven is zo'n 9 km boerenlandpad gerealiseerd. De boerenpaden kregen een eigen herkenbare vormgeving en per pad is een wandelfolder gemaakt met informatie over de boeren, weidevogels en de polder. De paden vormen schakels in het wandelroutenetwerk.
- Het schap is als adviseur en beheerder nauw betrokken bij de opzet en uitwerking van een speelpolder aan de Harreweg bij Woudhoek. Een beleefpad en een natuurspeelplek bij het NME centrum zijn onderdeel van de plannen. De gemeente Schiedam realiseert de speelpolder als onderdeel van Beleef Kethelpoort. Dit is de Schiedamse invulling van het programma Groen doet Goed om kinderen tussen de 4-12 jaar bij de natuur te betrekken.

Foto: Entree boerenpad Foppenpolder

Foto: ontwerp natuurspeelplek, beleefpad en speelpolder Beleef Kethelpoort

Resultaat 2014

Uit de onderstaande tabel valt af te lezen aan welke programma's het resultaat kan worden toegeschreven en voor welke bedragen.

Resultaat naar programma's

Programma	Resultaat	V/N[1]
1. Bestuur	34.122	V
2. Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	6.654.506	V
3. Ontwikkelingen	1.097.555	N
Algemene dekkingsmiddelen	7.519	V
Totaal *	5.598.592	V

* Het resultaat is inclusief diverse lasten en baten en reserves.

Toelichting resultaat

[1] v = voordelig resultaat, n = nadelig resultaat

Programma 1

In de begroting is voor de post bestuursproducten rekening gehouden met representatiekosten, drukwerk en abonnementen. In 2014 is terughoudend gebruik gemaakt van deze post. Hierdoor is een onderschrijding op de begroting gerealiseerd van ruim € 6.199

De inschakeling van de advocaat met betrekking tot het dossier uittreding Rijk leidt tot hogere kosten op de post juridische zaken (nadelig € 23.154).

In het kader van het schatkistbankieren zijn de nog uitstaande saldi overgeboekt. De baten op het product financiën betreft de rente die is ontvangen (voordelig € 51.219).

Op de overige onderdelen binnen programma 1 zijn afwijkingen opgetreden die vallen onder de grenzen voor nadere analyse en toelichting.

Resumerend:

Bestuursproducten	Voordelig	€	6.199
Juridische Zaken	Nadelig	€	23.154
Financiën	Voordelig	€	51.219
Overige kleine verschillen	Nadelig	€	142
Totaal	**Voordelig**	**€**	**34.122**

Programma 2

De lasten op het product gebiedsbeheer zijn bijna € 1 mln. lager dan begroot voornamelijk als gevolg van een lagere dotatie aan de voorziening groot onderhoud t.b.v. het Route Structuurplan.

De lasten van het product economisch beheer zijn hoger door uit voorzichtigheidsoverweging een dotatie aan de voorziening dubieuze debiteuren te doen inzake een vordering op DLG. Tussen het schap en de DLG bestaat geen overeenstemming over verrekening van baten en lasten. Daarnaast zijn kosten voor de huren en pachten hoger uitgevallen. Daarentegen is het begrote bedrag voor extern onderzoek niet benut. De opbrengsten uit huren en erfpacht zijn hoger dan geraamd. De opbrengst ligt in lijn met vorig jaar.

Het communicatiebudget van het PPMD is niet volledig besteed, niet alle subsidies zijn ingediend, volledig afgehandeld of goedgekeurd (totaal gereserveerd € 51.000 i.p.v. € 58.000).

Het algemene communicatiebudget is niet volledig besteed. De recreatiekaart is niet aangepast en gereserveerde kosten voor naarbuiten zijn niet gebruikt. Dit jaar is ook minder geld besteed aan de algemene communicatiemiddelen.

Diverse lasten en baten.

Vergoeding afkoop Canon Zuidbuurt 87	Voordelig	€	111.392
Afboeking boekwaarde voorbereidingskn puinstort	Nadelig	€	63.144
Teruggave op bezwaarschriften waterschapslasten	Voordelig	€	52.170
Gewenningsbijdrage Vockestaertpad	Voordelig	€	20.300
Gewenningsbijdrage Fietspad Poldervaart	Voordelig	€	11.200
Vrijval bijdrage Vaarnetwerk RSP	Voordelig	€	23.000
Overige kleine verschillen	Voordelig	€	3.543
Vrijval VZ GO	Voordelig	€	5.523.803
BTW correctie uren erfpachtdossier	Nadelig	€	18.500
Totaal	Voordelig	€	5.663.764

Voorziening groot onderhoud.

Als gevolg van de doorlichting van de voorziening groot onderhoud vindt een vrijval aan de voorziening groot onderhoud plaats van rond € 5.524.000 (voordelig). Dit bedrag is verantwoord onder de post diverse baten.

Op de overige onderdelen binnen programma 2 zijn afwijkingen opgetreden die vallen onder de grenzen voor nadere analyse en toelichting.

Resumerend:

Gebiedsbeheer	Voordelig	€	1.076.594
Economisch beheer	Voordelig	€	7.243
Communicatie	Voordelig	€	18.297
Diverse lasten en baten	Voordelig	€	5.663.764
Storting in reserve vergoeding afkoopsom Zuidbuurt 87	Nadelig	€	111.392
Totaal	**Voordelig**	**€**	**6.654.506**

Programma 3.

Het voordeel (€ 6.925) op het product planvorming en gebiedsontwikkeling wordt veroorzaakt omdat voor de subsidieverlening omgevingsfonds in 2014 minder extern advies was benodigd dan begroot.

De diverse baten (€6.600) betreft de vergoeding voor het plaatsen van de informatiepanelen IODS.

Kredieten lasten

- watersportactieplan	645 N
- (Additioneel) planvorming/begeleiding A4/IODS	210 N
- Routestructuurplan	756.653 V
- Fietsverbinding Ackerdijksebos-Technopolis	38.118 N
- IODS Informatiepanelen UAR PZH	290 N
- Vervolgprocedure NWO 328091331	3.321 V
- Begeleiding ENECO warmteleiding	11.405 N
- Implementatie herijking	59.010 N
- Coördinatie projecten van derden	17.705 V
- Wandelroutenetwerk Hof van Delfland	63.833 N
	604.168 V

Kredieten baten

kredieten RSP Groot onderhoud	822.722 N
kredieten RSP	930.305 N
	1.753.027 N

De baten op de kredieten RSP zijn ontstaan doordat de geplande dotaties niet volledig zijn verwerkt en dat de uitgaven van de diverse projecten binnen het RSP t.o.v. de begroting zijn achtergebleven. De niet uitgegeven gelden worden in 2015 weer aangevraagd.

Op de overige onderdelen binnen programma 3 zijn afwijkingen opgetreden die vallen onder de grenzen voor nadere analyse en toelichting.

Resumerend:

Planvorming en gebiedsontwikkeling	Voordelig	€	6.925
Diverse lasten en baten	Voordelig	€	6.600
Saldo kredieten	Nadelig	€	1.148.860
Saldo onttrekking en storting in reserves	Voordelig	€	37.780
Totaal	**Nadelig**	**€**	**1.097.555**

Algemene dekkingsmiddelen.

Van de post onvoorzien is geen gebruik gemaakt (voordelig € 7.500).

Op de onderdelen binnen de algemene dekkingsmiddelen zijn afwijkingen opgetreden die vallen onder de grenzen voor nadere analyse en toelichting.

2 Leeswijzer

In deze jaarstukken wordt inzicht verschaft in de voortgang van het realiseren van de doelen en prestaties uit de programmabegroting 2014 en de najaarsrapportage 2014. Daarnaast wordt inzicht gegeven in de realisatie van additionele projecten (kredieten). In de tabellen zijn de realisatiecijfers over het jaar 2014 opgenomen. In de tabellen worden de lasten en de baten gepresenteerd als positieve bedragen. In de kolom resultaat 2014 zijn voordelen voor het schap extra toegelicht door de vermelding van een "V" en nadelen voor het schap door vermelding van een "N".

De jaarstukken zijn opgesteld naar de eisen die het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) daaraan stelt. In de bestuurlijke samenvatting (hoofdstuk 1) wordt op hoofdlijnen ingegaan op de belangrijkste ontwikkelingen en resultaten in 2014. De grondslagen en kaders voor deze Jaarstukken worden uiteengezet in hoofdstuk 3. Vervolgens is in hoofdstuk 4 de programmaverantwoording opgenomen. Hierin worden de doelen en prestaties toegelicht door beantwoording van de drie W-vragen:

1. Wat hebben we bereikt?
2. Wat hebben we gedaan?
3. Wat heeft het gekost?

Hoofdstuk 5 zal daarna ingaan op de volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplichte en voor het schap relevante paragrafen, te weten:

- Onderhoud kapitaalgoederen
- Weerstandsvermogen en risico's
- Financiering
- Grondbeleid
- Bedrijfsvoering

Hoofdstuk 6 bevat de jaarrekening 2014 met daarin de waarderingsgrondslagen, de balans per 31 december 2014 met toelichting en de programmarekening met toelichting. Voor de toelichting op de programmarekening is de richtlijn gehanteerd de verschillen toe te lichten bij afwijkingen ten opzichte van de begroting na wijziging van meer dan 3%, met een minimum van € 2.500.

Tevens is in hoofdstuk 6 de aanvullende (o.a. wettelijke verplichte) informatie opgenomen.

3 Grondslagen en kaders

3.1 Opbouw Jaarstukken

Op de voorliggende Jaarstukken 2014 zijn de bepalingen uit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) toegepast.

De staat van lasten en baten per programma is als volgt opgebouwd:

1. Reguliere lasten en baten bedrijfsvoering.
2. Diverse lasten en baten bedrijfsvoering.
3. Kredieten.
4. Resultaatbestemming.

Reguliere lasten en baten bedrijfsvoering

Deze lasten baten bevatten de exploitatielasten en –baten van de structurele activiteiten. Dit zijn de jaarlijks min of meer in dezelfde vorm terugkerende activiteiten. Op basis van deze informatie kunnen meerjarige trends en ontwikkelingen worden geschetst.

Diverse lasten en baten bedrijfsvoering

In tegenstelling tot de reguliere lasten en baten komen deze exploitatielasten en – baten slechts incidenteel voor door de aard hiervan en/of de oorzaak. Derhalve zijn deze niet begroot. Het gaat hierbij o.a. de effecten van periodieke herzieningen van voorzieningen, de financiële consequenties van uitspraken op beroeps- en bezwaarschriften die niet voorzien konden worden en terugontvangen bedragen. Deze zaken worden separaat gepresenteerd om de vergelijkbaarheid over de jaren heen eenvoudiger te maken.

Kredieten

De kredieten hebben betrekking op uitgaven gerelateerd aan activiteiten die zorgen voor veranderingen in de natuur- en recreatiegebieden, zoals investeringen met maatschappelijk nut in de openbare ruimte. Deze uitgaven worden gedekt vanuit bijdragen derden (subsidies, bijdragen) en/of onttrekkingen aan de algemene of bestemmingsreserves.

Resultaatbestemming

Dit onderdeel omvat alle mutaties, stortingen en onttrekkingen, in de reserves.

3.2 Deelnemersbijdrage

De deelnemersbijdrage is conform de gemeenschappelijke regeling het resultaat van de som der lasten verminderd met de opbrengsten.

3.3 Richtlijnen

De deelnemersbijdrage is het resultaat van het totaal aan lasten minus de overige baten. Beleidswijzigingen kunnen positieve of negatieve gevolgen hebben voor de deelnemersbijdrage, afhankelijk van het soort wijziging.

Wanneer een batig saldo resulteert, zal het beleid ten aanzien van de resultaatbestemming en de deelnemersbijdrage worden gevolgd:

I. Dotatie aan de Voorziening groot onderhoud indien de voorziening nog niet op het vastgestelde niveau is[2];

[2] In 2014 is de voorziening Groot Onderhoud herijkt waardoor dit punt kan vervallen.

II. Reservering van middelen voor door het bestuur gewenste maar nog niet financieel afgedekte nieuwe investeringen;
III. Overige door het bestuur gewenste reserveringen;
IV. Extra afschrijvingen van geactiveerde investeringen met maatschappelijk nut in de openbare ruimte;
V. Verlaging van de deelnemersbijdrage, mits er geen lopende ingroeiregeling meer is en voorgaande punten niet van toepassing zijn.

3.4 Investeren, waarderen en afschrijven

In 2014 heeft het bestuur de geactualiseerde Kadernota Investeringen, Waarderingen en Afschrijvingen vastgesteld ter vervanging van de nota uit 2010. Deze Kadernota bevat het beleid ten aanzien van het activeren en afschrijven van investeringen. Voorliggende jaarstukken voldoen aan de beleidslijnen uitgezet in de kadernota en het BBV.

Samengevat worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Investeringen met economisch nut boven € 25.000 worden geactiveerd. Er wordt jaarlijks lineair afgeschreven op het actief gedurende de levensduur van het actief.
- Investeringen met maatschappelijk nut in de openbare ruimte worden bij voorkeur niet geactiveerd maar komen direct ten laste van het resultaat. In voorkomende gevallen is de Midden-Delflandraad wel bevoegd te besluiten dergelijke investeringen te activeren.

3.5 Terrein Beheer Model

Voor het beheer en onderhoud van de natuur- en recreatiegebieden wordt het Terrein Beheer Model (TBM) gehanteerd. Dit model is gebaseerd op zogenaamde doeltypen (bijvoorbeeld speel- en ligweide, houten oever of brug) waarvoor een gestandaardiseerde inrichting met daarbij behorende beheer- en normkosten zijn bepaald. De normkosten omvatten een totaal van regulier onderhoud en groot onderhoud. Het totaal aan oppervlaktes, stuks en lengte van de aanwezige doeltypes bepaalt daarmee het benodigde budget voor beheer en onderhoud.

Van het Recreatieschap Midden-Delfland zijn alle huidige beheergebieden (totaal 1490 ha) opgenomen in TBM.

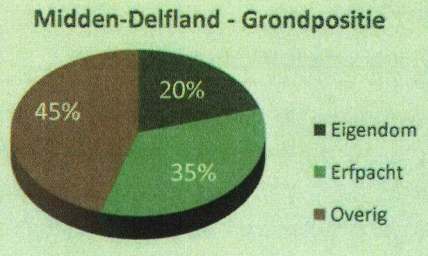

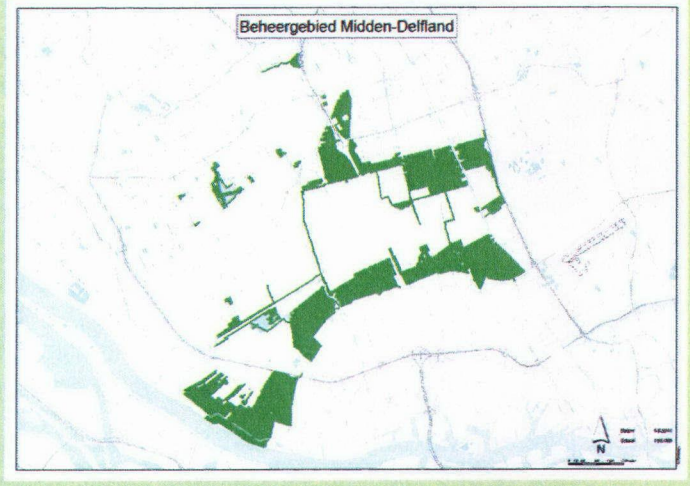

Uit bovenstaande figuur is af te leiden dat een groot deel niet in direct eigendom of via een erfpacht-constructie van het schap is maar dat een substantieel deel onder Overig[3] is opgenomen.

[3] Onder de categorie Overig bij de grondpositie vallen eigenaren zoals het Rijk, Waterschap of Hoogheemraadschap, SBB, gemeenten, BBL etc.

4 Programmaverantwoording

De programmaverantwoording is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- *Programma 1 Bestuurlijke aangelegenheden*
- *Programma 2 Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden*
- *Programma 3 Ontwikkeling*
- *Algemene dekkingsmiddelen*

In de volgende paragrafen wordt ieder programma afzonderlijk toegelicht en zal per programma een antwoord gegeven worden op de 3 W-vragen;
'Wat hebben we bereikt?',
'Wat hebben we gedaan?'
'Wat heeft het gekost?".

4.1 Programma 1 Bestuurlijke aangelegenheden

4.1.1 Wat hebben we bereikt?

Vanuit de bestuurlijke aangelegenheden worden het Dagelijks Bestuur en de Midden-Delflandraad ondersteund door middel van de beleidsstukken.

4.1.2 Wat hebben we gedaan?

De ondersteuning van het Dagelijks Bestuur en de Midden-Delflandraad vindt plaats door het leveren van de volgende producten:

1. Bestuur producten
2. Juridische ondersteuning en advisering
3. Financiën

4.1.2.1 Product bestuur producten

Product	Toelichting
Voorbereiding, verslaglegging en afhandeling van de vergaderingen van het Dagelijks Bestuur en de Midden-Delflandraad.	
	Het Dagelijks Bestuur heeft op 13 maart, 8 mei, 19 mei, 29 september en 13 november 2014 vergaderd. De Midden-Delflandraad kwam bijeen op 16 juni, 3 juli en 11 december 2014.
Organiseren van representatieve en andere bijzondere gelegenheden voor het bestuur.	
	Op 29 september is een bestuursexcursie georganiseerd. Het gebied rondom Vlaardingen (Krabbeplas) is op de fiets verkend. Onderweg zijn toelichtingen gegeven over terreinbeheer (Eneco leiding over noord) en toezicht & handhaving. Ook is gesproken over de inpassing van de Blankenburgverbinding.
Vertegenwoordigen van het bestuur dan wel ondersteunen en adviseren van bestuurders naar buiten toe (bijvoorbeeld ambtelijk overleg, bewonersavonden, perscontacten)	
	Er wordt periodiek ambtelijk overleg met o.a. de gemeente Vlaardingen gevoerd.

PRODUCT		REKENING 2013	PRIMITIEVE BEGROTING 2014	BEGROTING NA WIJZIGING 2014	REKENING 2014	RESULTAAT
Bestuursproducten	Lasten	140.262	148.900	100.000	93.801	6.199 V
	Baten	-	-	-	-	-
Saldo		**(140.262)**	**(148.900)**	**(100.000)**	**(93.801)**	**6.199 V**

Toelichting op resultaat:
In de begroting is voor de post bestuursproducten rekening gehouden met representatiekosten, drukwerk en abonnementen. In 2014 is terughoudend gebruik gemaakt van deze post. Hierdoor is een onderschrijding op de begroting gerealiseerd.

4.1.2.2 Product juridische ondersteuning en advisering

Product	Toelichting
Dit product heeft betrekking op de algemene juridische advisering, het toepassen en evalueren van wet- en regelgeving relevant voor de gemeenschappelijke regeling en waar nodig het voorbereiden van specifieke regelgeving ten aanzien van het werkingsgebied van de gemeenschappelijke regeling. Bij deze werkzaamheden wordt het volgende uitgangspunt gehanteerd: regels voor wat er moet en mogelijkheden voor wat er kan. Er is geadviseerd op het gebied van het publiek- en privaatrecht en in het kader van bestuursvoorstellen. Verder heeft monitoring van de ontwikkelingen in wet- en regelgeving plaatsgevonden. Daarnaast is er geadviseerd in het kader van de juridische risicobeheersing. Meer in het bijzonder is geadviseerd in het dossier uittreding van het Rijk.	

PRODUCT		REKENING 2013	PRIMITIEVE BEGROTING 2014	BEGROTING NA WIJZIGING 2014	REKENING 2014	RESULTAAT
Juridische zaken	Lasten	157.575	27.100	23.000	46.154	23.154 N
	Baten	-	-	-	-	-
Saldo		**(157.575)**	**(27.100)**	**(23.000)**	**(46.154)**	**23.154 N**

Toelichting op resultaat:
De inschakeling van de advocaat met betrekking tot het dossier uittreding Rijk leidt tot hogere kosten op deze post.

4.1.2.3 Product financiën

Product	Toelichting
Verzorgen van de financiële administratie van de gemeenschappelijke regeling: tijdige en systematische vastlegging van baten, lasten en in- en uitgaande geldstromen	
	Baten, lasten en in- en uitgaande geldstromen zijn tijdig en systematisch vastgelegd. Bijzonderheden hebben zich niet voorgedaan. Er is één vordering uit handen gegeven.
Structureel uitvoeren van de verbijzonderde interne controle gericht op getrouwheid en rechtmatigheid op financieel gebied, waarbij de nadruk ligt op 'inkoop en aanbestedingen', het betalingsverkeer en de volledigheid van huur- en erfpachtopbrengsten.	
	Met de accountant is overleg gevoerd over de consequenties van de verscherpte regels vanuit de toezichthouder op de accountantskantoren en de daarmee samenhangende hogere eisen die aan de interne controle gesteld worden. De verbijzonderde interne controle over het jaar 2014 is vanwege het ontbreken van capaciteit niet uitgevoerd door G.Z-H. Dit betreft met name de rechtmatigheidscontroles. De accountant heeft derhalve geen gebruik kunnen maken van de verbijzonderde controles en daarom zelfstandig aanvullende rechtmatigheidscontroles uitgevoerd. De financiële consequenties hiervan zijn niet voor rekening van het schap. Conform de basisopdracht aan de accountant is een interimcontrole uitgevoerd. De resultaten zijn vastgelegd in een managementletter aan de directeur G.Z-H. Daar waar van belang zijn de aanbevelingen in de bedrijfsvoering geïntegreerd.
Toetsen van alle bestuursvoorstellen ten aanzien van incidentele en/of structurele financiële consequenties.	
	Alle bestuursvoorstellen met een financiële impact zijn getoetst. Daar waar er sprake is van financiële gevolgen die van invloed zijn op het rapportagejaar zijn deze verwerkt in de financiële administratie en onderliggende jaarrekening.
Opstellen van de planning & control producten: jaarstukken 2013, begroting 2015 en de voortgangsrapportage 2014	
	De jaarrekening 2013 en de begroting 2015 zijn vastgesteld door de Midden- Delflandraad op 3 juli 2014 en vervolgens verzonden naar het ministerie van BZK. De accountant heeft een goedkeurende controleverklaring afgegeven over de jaarrekening 2013. Dit betreft een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2013 als van de activa en passiva per 31 december 2013, alsmede de rechtmatigheid van de totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties over 2013. Op 11 december 2014 heeft de Midden-Delflandraad de najaarsrapportage vastgesteld.
Begeleiden van de werkzaamheden van de accountant (interim controle, subsidiecontroles indien relevant, jaarrekeningcontrole).	
	De accountant is tijdens zijn werkzaamheden voor de interim controle 2014 en de jaarrekeningcontrole 2013 begeleid en voorzien van alle door hem gevraagde informatie.

PRODUCT		REKENING 2013	PRIMITIEVE BEGROTING 2014	BEGROTING NA WIJZIGING 2014	REKENING 2014	RESULTAAT
Financien	Lasten	78.765	79.100	78.400	78.543	143 N
	Baten	235.030	-	26.599	77.818	51.219 V
Saldo		156.265	(79.100)	(51.801)	(724)	51.077 V

Toelichting op resultaat:
In het kader van het schatkistbankieren zijn de nog uitstaande saldi overgeboekt. De bate betreft de rente die in 2014 nog is ontvangen.

4.1.2.4 Kredieten

Naam krediet	Totaal krediet	Realisatie t/m 2013	Begroting na wijziging 2014	Rekening 2014	Realisatie t/m 2014	Restant krediet	% lasten t.o.v. totaal krediet
Juridische kosten uittreding Rijk	145.000	0	75.000	146.800	146.800	-1.800	101%
- Dekking uit investeringsreserve	145.000	0	75.000	146.800	146.800		
Dienstverlening bestuursproducten	25.000	0	25.000	0	0	25.000	0%
- Dekking uit investeringsreserve	25.000	0	25.000	0	0		
Totaal programma 1	170.000	0	100.000	146.800	146.800	23.200	
- Dekking uit investeringsreserve	170.000	0	100.000	146.800	146.800		

Beide kredieten worden gedekt uit de Investeringsreserve.

4.1.2.5 Storting en onttrekking reserves

Onttrekkingen reserves	REKENING 2013	PRIMITIEVE BEGROTING 2014	BEGROTING NA WIJZIGING 2014	REKENING 2014	RESULTAAT
Algemene reserve	250.000	-	-	-	-
Investeringsreserve					-
Krediet juridische kosten uittreding Rijk		-	75.000	146.800	71.800 V
Krediet add. dienstverlening Bestuursproducten		-	25.000	-	25.000 N
Totaal programma 1	250.000	-	100.000	146.800	46.800 V

4.1.3 Wat heeft het gekost? - Samenvatting programma 1

PROGRAMMA 1 BESTUUR	REKENING 2013	PRIMITIEVE BEGROTING 2014	BEGROTING NA WIJZIGING 2014	REKENING 2014	RESULTAAT
Lasten					
Bestuurlijke aangelegenheden	376.603	255.100	201.400	218.498	17.098 N
Totaal lasten	**376.603**	**255.100**	**201.400**	**218.498**	**17.098 N**
Baten					
Bestuurlijke aangelegenheden	235.030	-	26.599	77.818	51.219 V
Totaal baten	**235.030**	**-**	**26.599**	**77.818**	**51.219 V**
Saldo gewone bedrijfsvoering	**(141.572)**	**(255.100)**	**(174.801)**	**(140.680)**	**34.121 V**
Diverse lasten en baten					
Diverse lasten	-	-	-	-	-
Diverse baten	-	-	-	-	-
Saldo diverse lasten en baten	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Kredieten					
Lasten	-	-	100.000	146.800	46.800 N
Baten	-	-	-	-	-
Saldo kredieten	**-**	**-**	**(100.000)**	**(146.800)**	**46.800 N**
Saldo voor resultaatbestemming	**(141.572)**	**(255.100)**	**(274.801)**	**(287.480)**	**12.679 N**
Resultaatbestemming					
Storting reserves	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	250.000	-	100.000	146.800	46.800 V
Saldo resultaatbestemming	**250.000**	**-**	**100.000**	**146.800**	**46.800 V**
Saldo na resultaatbestemming	**108.428**	**(255.100)**	**(174.801)**	**(140.680)**	**34.121 V**

4.2 Programma 2 Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden

4.2.1 Wat hebben we bereikt?

De natuur- en recreatiegebieden vallend binnen de gemeenschappelijke regeling zijn onderhouden conform het principe 'schoon, heel en veilig' voor een optimaal gebruik door de bezoekers, waarbij de relatie met alle in het gebied aanwezige en potentiële contractanten zodanig is dat van weerszijden de gemaakte afspraken worden nageleefd.

4.2.2 Wat hebben we gedaan?

Het beheer, onderhoud en de exploitatie van de gebieden wordt gerealiseerd door middel van de volgende producten:

1. Gebiedsbeheer
2. Grondzaken en exploitaties (Economisch beheer)
3. Regelgeving & handhaving
4. Communicatie

4.2.2.1 Product gebiedsbeheer

Om de kwaliteit van de recreatieve voorzieningen te handhaven en waar nodig te verbeteren, wordt gebruik gemaakt van de vakdeskundigheid, gebiedskennis en het externe netwerk met bezoekers, exploitanten en medebeheerders, zoals gemeenten of waterschappen.

Het **product gebiedsbeheer** bestaat uit een aantal reguliere taken, waaronder inspecties, bijhouden van de beheerdata en meerjarenplanningen, voorbereiden en uitvoeren van (uitbestede) onderhoudswerkzaamheden en de overkoepelende beheertaken.

Het **recreatieseizoen** is dit jaar dankzij het mooie weer vroeg begonnen en laat geëindigd. De gebieden zijn druk bezocht en in voorkomende gevallen zijn extra afval- en reinigingsbeurten ingezet.

Ombuigingen zoals afgesproken in de programmabegroting zijn in voorbereiding, het gaat hierbij om de volgende zaken:

Wat	Stand van zaken
Extensivering grasvegetaties Abtswoudse bos (omvormen van speel- en ligweide naar recreatief gras, bloemrijk grasland, enz.).	In kwartaal 3 is gekeken waar welke bezuinigingen kunnen worden doorgevoerd. De meeste mogelijkheden hebben invloed op verdienmogelijkheden of zijn gesitueerd op SBB-gronden. Hierover wordt verder gesproken in de ambtelijke werkgroep.
Omvorming van 'Harde oevers' in 'Natuurvriendelijke oevers' (investering al via GO uitgevoerd, besparing is nog niet verwerkt).	Uitvoering is gereed, mutaties zijn in TBM in 2014 doorgevoerd.
Extensivering 'Zwemlocatie Poldervaart' (omvormen van speel- en ligweide naar recreatief gras, bloemrijk grasland, enz.).	Dit is afhankelijk van de keuzes in traject herijking, daarna zal het inzichtelijk worden gemaakt.
Traject 'Wielerbaan' niet meer reserveren.	Mutaties zijn in TBM in 2014 doorgevoerd.

Extensivering 'Recreatie-eilandjes Foppenplas' (incl. verwijderen viertal steigers).	In verband met mogelijke ontwikkelingen met exploitant, eerst afwachten.
Verwijderen ruiterpaden op onbeheerbare locaties conform voorstel IODS RSP nov 2013.	Dit project is gekoppeld aan Routestructuurplan en zal met ingang van 2015 effect hebben.
Verwijderen solitaire bomen en laanbomen (totaal aantal 1.700, verwijderen ca. 500) op bloemrijk grasland.	Voor het verwijderen van solitaire bomen zal een nadere uitwerking volgen en met de ambtelijke werkgroep worden gedeeld.
Wijzigingen van materiaalsoort op halfverharding, van schelpenverharding naar gebroken puin (50% goedkoper bij GO of VO).	De eerste proeven zijn uitgevoerd en lijken positief. Na de winter kan worden ingeschat of het onderhoud ook daadwerkelijk goedkoper / minder kan op deze ondergrond.

Plaagsoorten als Reuzenberenklauw en Eikenprocessierups worden tijdens de inspecties goed in de gaten gehouden om tijdig en indien nodig tot actie over te gaan.

Essentaksterfte is bezig met een snelle opmars in Nederland en wordt op veel plaatsten in de beheergebieden aangetroffen. Essentaksterfte wordt veroorzaakt door de essenschimmel die de gewone es en andere essensoorten aantast. Er is nog geen effectieve, praktisch uit te voeren bestrijdingsmethode voor de essenschimmel. Daarmee krijgt het Nederlandse landschap na iepziekte en kastanjeziekte nu te maken met een nieuwe boomsterftegolf.

Het personeel van G.Z-H is de afgelopen jaren gecertificeerd voor het werken conform de **Natuurwetgeving**. Recent is versie 2 van het Handboek Natuurwetgeving vastgesteld: hierin worden de processen van inrichting tot beheer zodanig vormgegeven dat voldaan kan worden aan de natuurwetgeving. Tevens kan op deze wijze maximaal gebruik worden gemaakt van vrijstellingen op grond van inzet van gedragscodes. Aan de uitvoerende partijen zijn soortgelijke eisen gesteld.

Ondanks goede afspraken over een bijzondere waarneming van vogelaars in een deelgebied heeft ANV Vockestaert de Flora- en faunawet overtreden door een broedgeval te verstoren. Hierop is proces verbaal opgemaakt tegen de opdrachtnemer van Vockestaert.

Bijzonderheden:

- De grote hoeveelheid aan externe projecten vraagt veel inzet voor begeleiding en aansturing. Hierop is extra capaciteit ingezet. Het gaat hierbij om projecten als Eneco – Leiding over Noord, Hoogheemraadschap – Aanlegvispaaiplaatsen en natuurvriendelijke oevers en Rijkswaterstaat – Voorbereidende werkzaamheden Blankenburgverbinding.
- De overeenkomst 'Agrarisch Landschapsonderhoud' is aangegaan met ANV Vockestaert, waarbij enkele bezuinigingen zijn behaald door extensivering en aanpassing van de maatregelen mee te nemen in de contractvorming.
- De uitvoering van Groot Onderhoud is in afwachting van de discussie uittreding Rijk en grondpositie beperkt tot het hoogst noodzakelijke om de veiligheid te kunnen waarborgen. Zo is eind 2013/begin 2014 de damwand bij het pontje de Kwakel vervangen.

PRODUCT		REKENING 2013	PRIMITIEVE BEGROTING 2014	BEGROTING NA WIJZIGING 2014	REKENING 2014	RESULTAAT
Terreinbeheer	Lasten	2.883.114	3.134.563	3.950.311	2.874.604	1.075.707 V
	Baten	9.773	110.000	20.521	21.408	887 V
Saldo		**(2.873.342)**	**(3.024.563)**	**(3.929.790)**	**(2.853.196)**	**1.076.594 V**

Toelichting op resultaat:
De baten liggen in lijn met de begroting en betreffen subsidie SNL en opbrengst veerpont De Kwakel.

De lasten zijn bijna € 1 mln. lager dan begroot als gevolg van een lagere dotatie aan de voorziening beheer t.b.v. het Route Structuurplan.

4.2.2.2 Product grondzaken en exploitaties (Economisch beheer)

De taken die binnen grondzaken en exploitaties worden uitgevoerd zijn:

Product	Toelichting
Uitgifte heeft betrekking op de uitgifte van grond en opstallen door verkoop of door het vestigen van zakelijke rechten zoals erfpacht of opstal. Uitgifte is vooral ten behoeve van recreatieve en maatschappelijke functies en voor infrastructurele werken. Hierbij is het kennen en benutten van marktkansen en de professionele inzet van de grondbeleidsinstrumenten van groot belang. Tot deze taak behoren ook de uitgifte van jacht- en visrechten.	
	Zoeklocatie wellness Er is in overleg met de gemeente Delft gezocht naar een passende locatie voor het realiseren van een wellnesscomplex, dit mede naar aanleiding van overleg met kandidaat-exploitanten voor een dergelijke voorziening. Er wordt ook provinciebreed gezocht naar een geschikte locatie in het kader van een "Green Deal" waarbij het rijk en Staatsbosbeheer partij zijn. Een locatie in het schapsgebied is daarbij een van de mogelijkheden. **Noord Oost Abtspolder** De aanleg van de golfbaan is in gang. De opening van de eerste fase van de golfbaan staat gepland in de loop van 2016; erfpachtinkomsten zijn vanaf die datum te verwachten. Daarnaast is de voorbereiding van de inrichting van de openbare gebiedsdelen gestart (uitzichtpunt, pauzemoment). De brug over de Poldervaart is gerealiseerd. **Naturistencamping** Met de exploitant van de naturistencamping bij Delft en met Staatsbosbeheer is overleg gepleegd om te komen tot formalisering van een erfpachtrelatie. Dit overleg heeft nog niet geleid tot overeenstemming. Staatsbosbeheer is eigenaar van het terrein, het schap heeft hierin de positie van beoogd erfpachter/ondererfverpachter. **Afstand van erfpacht vispaaiplaats** Met Staatsbosbeheer is overleg gevoerd omtrent de vergoeding voor het doen van afstand van een gedeeltelijk erfpachtrecht. **Eneco Leiding over Noord - beheerovereenkomst** Medio 2013 hebben grondeigenaar Staatsbosbeheer, initiatiefnemer Eneco en uw Schap diverse overeenkomsten gesloten over de realisatie en exploitatie van een warmwaterleiding tussen de Nieuwe Waterweg en de A20 ten westen van Vlaardingen. Met deze leiding wordt restwarmte uit de Botlek benut voor stadsverwarming in Vlaardingen, Schiedam en Rotterdam. In de gebruiksovereenkomst voor dit tracé is geregeld dat Eneco en het Recreatieschap alle afspraken over herinrichting van tracé en werkterreinen, beheer van het tracé en eventuele meerkosten hiervan vastleggen in een beheerovereenkomst. Pas na oplevering van de

	werkterreinen door de aannemer kunnen het Schap en Eneco een definitief herinrichtingsplan vaststellen en afspraken over beheer en meerkosten formaliseren. Eneco streeft er naar dit in het voorjaar van 2015 met uw Schap af te wikkelen. **Delftse Watersportvereniging (locatie Foppenplas)** Eind 2012 heeft uw bestuur een aanvraag voor erfpacht en ruim € 1.000.000 subsidie voor kwaliteitsverbetering en vervangingsinvesteringen van deze verenigingshaven aan de Foppenplas afgewezen. Tot op heden heeft uw Schap geen erfpacht op de jachthavenpercelen van grondeigenaren Staatsbosbeheer (land) en Hoogheemraadschap Delfland (water). Om de discussie over de gevraagde erfpacht te doorbreken heeft het Recreatieschap conform uw opdracht eind 2012 grondeigenaren Staatsbosbeheer en Hoogheemraadschap Delfland benaderd voor een oplossing op maat. Beide grondeigenaren en het Recreatieschap hebben eind 2013 gezamenlijk een onafhankelijke taxatie van de locatie laten uitvoeren door een HISWA –erkende watersportmakelaar. DWSV heeft haar investeringsplanning meer gefaseerd waardoor er bij de getaxeerde canon van Hoogheemraadschap en Staatsbosbeheer een haalbaar plan lijkt te zijn. Medio oktober 2014 hebben beide grondeigenaren DWSV een aanbieding gedaan voor erfpacht, onder voorwaarde dat er duidelijkheid komt over oorzaak, saneringplicht en –kosten van de recent geconstateerde bodemvervuiling op de percelen rond de opstallen. Partijen streven ernaar in het voorjaar van 2015 duidelijkheid te hebben over de bodemvervuiling en overeenstemming te bereiken over de erfpacht, waarna uw Schap medio 2015 een besluit kan nemen over het opzeggen van de lopende huurovereenkomst met DWSV en het afrekenen van de recent gemaakte beschoeiing rond de havenkom. Belangrijke factor in de voortgang van dit dossier is de wijze waarop Staatsbosbeheer gaat reageren op uw besluit om de circa 600 hectare zonder erfpacht vanaf 2016 niet meer te beheren. **Glassanering Aalkeetpolder** Op initiatief van de gemeente Maassluis is overleg gestart over de nog aanwezige kassen in de Aalkeetpolder aan de noord- en zuidzijde van de Zuidbuurt. Via een ruil van gronden tussen schap en gemeente en een beperkte invulling met woonfuncties kunnen wellicht middelen gevonden worden om deze glassanering te effectueren. Randvoorwaarde bij deze mogelijke transactie is het behoud van de grondposities rondom de plas Boonerlucht en een financieel tenminste neutraal resultaat. De onderhandelingen hebben in 2014 nog niet geleid tot overeenstemming.
Onder het portefeuille- en relatiebeheer valt het contractbeheer van bestaande exploitaties (met name erfpacht en verhuur). Belangrijke onderdelen van deze taak zijn het relatiemanagement, de inning van erfpacht en huur, indexering, herziening en beëindiging van contracten, alsmede de doorbelasting van heffingen en belastingen. In dit kader wordt gestreefd naar verzakelijking van bestaande contracten met als doel onder andere het vergroten van het verdienvermogen. Daarnaast wordt binnen deze taak de bestaande grond- en vastgoedportefeuille bewaakt, waaronder de aansturing van verzekeringen en eigenaar onderhoud voor opstallen.	

	Het schap heeft de ingezette professionaliseringsslag verder doorgevoerd in het beheer van de exploitatiecontracten. Belangrijke invalshoek bij de ingezette professionalisering is een zakelijke en marktconforme benadering. Daarbij is ingezet op tijdige indexering en gebruikmaking van de contractuele herzieningsmomenten.

PRODUCT		REKENING 2013	PRIMITIEVE BEGROTING 2014	BEGROTING NA WIJZIGING 2014	REKENING 2014	RESULTAAT
Economisch Beheer	Lasten	139.055	89.800	82.500	119.838	37.338 N
	Baten	402.434	371.600	370.000	414.581	44.581 V
Saldo		**263.379**	**281.800**	**287.500**	**294.743**	**7.243**

Toelichting op resultaat:
De lasten zijn hoger door uit voorzichtigheidsoverweging een dotatie aan de voorziening dubieuze debiteuren te doen inzake een vordering op DLG. Tussen MD en DLG bestaat geen overeenstemming over verrekening van baten en lasten. Daarnaast zijn kosten voor de huren en pachten hoger uitgevallen. Daarentegen is het begrote bedrag voor extern onderzoek niet benut. De opbrengsten uit huren en erfpacht zijn hoger dan geraamd. De opbrengst ligt in lijn met vorig jaar.

4.2.2.3 Product regelgeving & handhaving

Regelgeving & handhaving bestaat uit de volgende onderdelen:

Product	Toelichting
<u>Vergunningen, ontheffingen en toestemmingen</u> De recreatiegebieden zijn vrij toegankelijk. Dit betekent niet dat alles altijd mag en kan. Uit het oogpunt van de doelstellingen van de gemeenschappelijke regeling en de openbare orde en veiligheid is daarom voor een aantal activiteiten een vergunning, ontheffing of toestemming nodig. De beoordeling en afhandeling van de aanvragen vindt binnen dit product plaats. Gedurende het jaar zijn een aantal privaatrechtelijke toestemmingen verleend aan derden ten behoeve van activiteiten en festiviteiten in het schapsgebied. Hierbij hebben zich geen bijzonderheden voorgedaan.	
<u>Toezicht en handhaving</u> Het product Toezicht en Handhaving (T&H) bestaat uit de onderdelen gastheerschap, daadwerkelijke handhaving en de regierol bij samenwerking. De invulling van de 3 onderdelen leidt tot een compleet palet van activiteiten op de doelstelling schoon, heel en veilig in een gebied. Dit palet (vertaald in het toezichts- en handhavingsbeleid) wordt ingevuld op basis van de aard en het gebruik van het gebied. Basisuitgangspunten voor de inzet van T&H zijn de veiligheid van de gebruikers van de gebieden zo goed mogelijk waarborgen en de eigendommen van het schap heel houden. Het door uw schap beschikbaar gestelde budget voor dit jaar heeft, gelet op aard en gebruik van het gebied, geleid tot onderstaande inzet.	
Handhaving	Er is gehandhaafd op naleving van de geldende regels en opgetreden tegen overtreders. In het bijzonder gedurende de warme zomermaanden wanneer het druk was in de deelgebieden op ligweiden en op of in het water. • Dit jaar is een toename van dakloze mensen waargenomen in het gebied. Handhavers hebben het hele jaar door zelfgemaakte hutjes aangetroffen. Dikwijls samen met politie zijn deze personen verwezen naar de diverse hulpinstanties. De oorzaak van deze toename is niet bekend. • Terugkerend probleem is de seks-gerelateerde overlast van

	contactzoekende mannen in het buitengebied. Uit gesprekken met andere gebruikers blijkt het gevoel van onveiligheid hierdoor toe te nemen. Samen met politie en gemeente is hier op geïnvesteerd. Dit onderwerp blijft een aandachtspunt.
Gastheerschap	In de rol van gastheer hebben de handhavers zowel individuele bezoekers als bezoekers in georganiseerd verband geïnformeerd, geadviseerd en begeleid. Organisatoren van evenementen zijn geïnformeerd over de (on)mogelijkheden in het gebied. Hiermee wordt voorkomen dat door onduidelijkheden en of misvattingen daadwerkelijk problemen zullen ontstaan tijdens het evenement.
Samenwerking	De samenwerking met de handhavingspartners en de gemeenten is ook het afgelopen jaar goed verlopen. Onderling vond overleg plaats waarin trends, actuele problemen en mogelijke oplossingen zijn besproken.

PRODUCT		REKENING 2013	PRIMITIEVE BEGROTING 2014	BEGROTING NA WIJZIGING 2014	REKENING 2014	RESULTAAT
Regelgeving en Handhaving	Lasten	272.200	274.600	260.000	260.000	-
	Baten	-	-	-	-	-
Saldo		**(272.200)**	**(274.600)**	**(260.000)**	**(260.000)**	**-**

4.2.2.4 Product communicatie

Product	Toelichting
De (potentiële) bezoekers en waar relevant het externe netwerk (zie gebiedsbeheer) worden geïnformeerd over de mogelijkheden, werkzaamheden en veranderingen in de natuur- en recreatiegebieden. De wijze waarop de informatie verstrekt wordt, is afhankelijk van de doelgroep maar zal wel zoveel mogelijk gebaseerd zijn op digitale & sociale media.	
	Algemeen De overkoepelende internet portal www.recreatiezuidholland.nl heeft de nieuwe naam "Heerlijk Buiten" gekregen en heeft een metamorfose ondergaan. Naast recreatieve informatie voor gebruikers en ondernemers, geeft de website een toelichting op de bestuurlijke organisatie. Er is informatie beschikbaar over bestuur, vergaderingen (vergaderstukken), beleid, lopende projecten, ontwikkelingen en over regels op het gebied van toezicht en handhaving. Dit jaar is voor de overkoepelende Heerlijk Buiten kanalen een nieuw logo ontwikkeld voor alle recreatiegebieden in de provincie Zuid-Holland. Dit logo wordt gebruikt in alle communicatiemiddelen. De internetportal werd dit jaar aangevuld met de bekende Fietserstool. Hiermee is het mogelijk een fietsroute met knooppunten uit te stippelen. Specifieke gebiedsinformatie, persberichten of andere recreatieve informatie worden via www.heerlijkbuiten.nl, Twitter-, YouTube- en/of Facebook kanalen gepubliceerd. Via monitoringssystemen Coosto en Hootsuite gaat G.Z-H na wat gebruikers over de gebieden online zeggen. Realtime informatie wordt gebruikt voor de online kanalen van Heerlijk Buiten, ter promotie van de gebieden. De Heerlijk Buiten facebookpagina heeft meer dan 7.100 likes en via Twitter pagina meer dan 920 volgers. Op de website Heerlijk Buiten waren in 2014 meer dan 153.825 bezoeken, waarvan 70.000 unieke bezoekers. In het voorjaar is een advertentie verschenen in het route.nl blad van Falk. Met deze advertentie zijn alle recreatiegebieden onder de naam Heerlijk Buiten onder de aandacht gebracht en is de bekendheid van de recreatiegebieden vergroot. Het magazine is verspreid via de fiets- en wandelbeurs. Om Heerlijk Buiten te promoten was er een prijsvraag tijdens de "Meimaand fietsmaand". De prijsvraag is gecommuniceerd via Facebook en de portal. Via sociale media zijn diverse werkzaamheden in Midden-Delfland onder de aandacht gebracht, zoals het verwijderen van de reuzeberenklauw. Voor de promotie van recreatiegebieden neemt het schap deel aan het programma "De Stad uit" (Groen Doet Goed), een programma voor de Rotterdamse scholieren. Mede door deze bijdrage hebben 600 kinderen uit Rotterdam het recreatiegebied Midden-Delfland bezocht. Recreatiekaart Midden-Delfland. De huidige kaart is verouderd. I.v.m. kostenbesparing wordt de algemene kaart in 2015 niet meer door het recreatieschap uitgebracht. Inmiddels is er een kaart uitgebracht door VVV Westland en geeft Natuurmonumenten in

	2015 een kaart uit in samenwerking met Falk. Hieraan heeft het recreatieschap een bijdrage geleverd. In 2015 komt er een wandelknooppuntenkaart als onderdeel van het wandelroutenetwerk (Hof van) Delfland. Digitale projectenpagina Op de website heerlijkbuiten.nl is voor het recreatiegebied Midden-Delfland een digitale projectenpagina ontwikkeld. Projecten en werkzaamheden worden hierin weergegeven. Rbuiten, erop uit in de regio Rotterdam Dit jaar is de samenwerking met diverse terreinbeheerders, gemeente Rotterdam en stadsregio Rotterdam voortgezet. Gezamenlijk is in 2013 het initiatief ontwikkeld om gebieden, activiteiten en routes van natuur en recreatie(gebieden) in de regio Rotterdam te promoten. De website is aangevuld met de laatste ontwikkelingen en activiteiten van het recreatieschap. In 2014 zijn geen kosten gemaakt voor het beheer van de website of nieuwe ontwikkelingen. **Subsidieregeling** Er zijn 13 subsidieaanvragen goedgekeurd en afgehandeld in 2014, het laatste jaar voor het Promotie Platform en de subsidieregeling (promotiesubsidie). In februari zijn alle subsidieaanvragers en betrokken deelnemers per brief geïnformeerd. Tijdens de laatste netwerkbijeenkomst in maart 2014 is afscheid genomen van mevr. Van Nimwegen als voorzitter van het PPMD. Totaal waren 21 organisaties aanwezig. Op verzoek van de deelnemers van het PPMD is de recreatiekaart "Stilte naast de stad" ongewijzigd herdrukt en verspreid in het recreatiegebied Midden-Delfland (oplage 23.000). Voor de deelnemers van het PPMD is een fondsenwervingscursus georganiseerd. Totaal hebben 8 organisaties zich aangemeld. In drie avonden zijn tips, financiële bronnen en oefencases besproken. Voor de algemene promotie van het gebied wordt het recreatiegebied Midden-Delfland meegenomen in het programma "De Stad uit" (Groen Doet Goed). In het voorjaar zijn diverse evenementen onder de aandacht gebracht met een advertentie in het Westland. Krediet: **Herijken beleid** Midden-Delfland: Samen Recreëren: Voor het werven van nieuwe ondernemersinitiatieven is een flyer en een actiepagina op www.heerlijkbuiten.nl ontwikkeld. Tijdens de Midden-Delflanddag was het recreatieschap met een informatiestand en een ideeënbus aanwezig op de levende buitenplaats bij Hodenpijl). Op deze dag zijn ideeën van gebruikers/inwoners verzameld. De ideeënbus stond in de afgelopen maanden bij diverse recreatiepunten in Midden-Delfland.

PRODUCT		REKENING 2013	PRIMITIEVE BEGROTING 2014	BEGROTING NA WIJZIGING 2014	REKENING 2014	RESULTAAT
Communicatie	Lasten	94.477	129.100	103.100	84.803	18.297 V
	Baten	-	11.500	-	-	-
Saldo		**(94.477)**	**(117.600)**	**(103.100)**	**(84.803)**	**18.297 V**

Toelichting op resultaat:
Het budget van het PPMD is niet volledig besteed, niet alle subsidies zijn ingediend, volledig afgehandeld of goedgekeurd (totaal gereserveerd € 51.000 i.p.v. € 58.000).

Het algemene communicatiebudget is niet volledig besteed. De recreatiekaart is niet aangepast en gereserveerde kosten voor "naarbuiten" zijn niet gebruikt. Dit jaar is ook minder besteed aan de algemene communicatiemiddelen.

4.2.2.5 Diverse lasten en baten

Product	Toelichting
Diverse baten	
€ 111.392	Vergoeding afkoop Canon Zuidbuurt 87
€ 52.170	Teruggave op bezwaarschriften waterschapslasten
€ 20.300	Gewenningsbijdrage Vockestaertpad
€ 11.200	Gewenningsbijdrage Fietspad Poldervaart
€ 23.000	Vrijval bijdrage Vaarnetwerk RSP
€ 3.546	Diverse geringe incidentele opbrengsten
Groot onderhoud € 5.523.802	Als gevolg van de doorlichting van de voorziening groot onderhoud vindt een vrijval aan de voorziening groot onderhoud plaats van € 5.523.802. Voor een toelichting over de aanleiding en systematiek wordt verwezen naar de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen, paragraaf 5.1.
Diverse lasten	
€ 63.145	Afboeking boekwaarde voorbereidingskosten puinstort
€ 18.500	Corr. uren erfpachtdossier 2013

Diverse lasten en baten	REKENING 2013	PRIMITIEVE BEGROTING 2014	BEGROTING NA WIJZIGING 2014	REKENING 2014	RESULTAAT
Diverse lasten	-	-	-	81.645	81.645 N
Diverse baten	186.191	-	-	5.745.410	5.745.410 V
Saldo diverse lasten en baten	**186.191**	**-**	**-**	**5.663.765**	**5.663.765 V**

4.2.2.6 Kredieten

Naam krediet	Totaal krediet	Realisatie t/m 2013	Begroting na wijziging 2014	Rekening 2014	Realisatie t/m 2014	Restant krediet	% lasten t.o.v. totaal krediet
Bijdrage Agrarische Natuurvereniging Vockestaert - wandelpad	**37.500**	**13.620**	**2.000**	**0**	**13.620**	**23.880**	**36%**
- Dekking uit investeringsreserve	37.500	13.620	2.000		13.620		
Bijdrage beweidingspercelen Zuidrand Abtswoude + Bijdrage in de kosten project ruiterroutes	**123.200**	**98.560**	**0**	**0**	**98.560**	**24.640**	**80%**
- Dekking uit investeringsreserve	123.200	98.560	0		98.560		
Monitoringsysteem Oeverbos	**71.100**	**41.321**	**4.600**	**0**	**41.321**	**29.779**	**58%**
- Dekking uit investeringsreserve	71.100	41.321	4.600		41.321		
Herinrichting Oeverbos	**881.493**	**35.201**	**0**	**0**	**35.201**	**846.292**	**4%**
- Dekking uit investeringsreserve	881.493	35.201	0		35.201		
Ontwikkeling Oost-Abtspolder	**40.588**	**0**	**0**	**0**	**0**	**40.588**	**0%**
- Dekking voorziening	40.588	0	0		0		
Totaal programma 2	**1.153.881**	**188.702**	**6.600**	**0**	**188.702**	**965.179**	
- Dekking uit investeringsreserve	1.113.293	188.702	6.600	0	188.702		
- Dekking bijdragen derden	0	0	0	0	0		
- Dekking voorziening	40.588	0	0	0	0		

4.2.2.7 Storting en onttrekking reserves

Stortingen reserves	REKENING 2013	PRIMITIEVE BEGROTING 2014	BEGROTING NA WIJZIGING 2014	REKENING 2014	RESULTAAT
Investeringsreserve	350.000	350.000	350.000	350.000	-
Reserve afkoopsommen	38.136	37.936	37.936	149.328	111.392 N
Reserve erfpachtcontracten	33.076	33.076	33.076	33.076	-
Reserve infopanelen	5.800	-	-	-	-
Totaal programma 2	**(427.012)**	**(421.012)**	**(421.012)**	**(532.404)**	**111.392 N**

Onttrekkingen reserves	REKENING 2013	PRIMITIEVE BEGROTING 2014	BEGROTING NA WIJZIGING 2014	REKENING 2014	RESULTAAT
		-	-	-	-
Egalisatiereserve	228.139	229.194	13.005	13.005	-
Reserve afkoopsommen	43.654	43.654	43.654	43.654	-
Reserve ingroeiregeling TBM	416.580	473.243	337.700	337.700	-
Investeringsreserve	19.227		6.600	-	6.600 N
Totaal programma 2	**707.600**	**746.091**	**400.959**	**394.359**	**6.600 N**

4.2.3 Wat heeft het gekost? - Samenvatting programma 2

PROGRAMMA 2 BEHEER, ONDERHOUD EN EXPLOITATIE	REKENING 2013	PRIMITIEVE BEGROTING 2014	BEGROTING NA WIJZIGING 2014	REKENING 2014	RESULTAAT
Lasten					
Inrichting, Beheer en Exploitatie	3.022.169	3.224.363	4.032.811	2.994.443	1.038.368 V
Communicatie	94.477	129.100	103.100	84.803	18.297 V
Regelgeving en Handhaving	272.200	274.600	260.000	260.000	-
Totaal lasten	**3.388.847**	**3.628.063**	**4.395.911**	**3.339.246**	**1.056.665 V**
Baten					
Inrichting, Beheer en Exploitatie	412.207	481.600	390.521	435.989	45.468 V
Communicatie	-	11.500	-	-	-
Regelgeving en Handhaving	-	-	-	-	-
Totaal baten	**412.207**	**493.100**	**390.521**	**435.989**	**45.468 V**
Saldo gewone bedrijfsvoering	**(2.976.640)**	**(3.134.963)**	**(4.005.390)**	**(2.903.256)**	**1.102.134 V**
Diverse lasten en baten					
Diverse lasten	-	-	-	(81.645)	81.645 N
Diverse baten	186.191	-	-	5.745.410	5.745.410 V
Saldo diverse lasten en baten	**186.191**	**-**	**-**	**5.663.765**	**5.663.765 V**
Kredieten					
Lasten	19.227	-	6.600	-	6.600 V
Baten	-	-	-	-	-
Saldo kredieten	**(19.227)**	**-**	**(6.600)**	**-**	**6.600 V**
Saldo voor resultaatbestemming	**(2.809.676)**	**(3.134.963)**	**(4.011.990)**	**2.760.509**	**6.772.499 V**
Resultaatbestemming					
Storting reserves	427.012	421.012	421.012	532.404	111.392 N
Onttrekking reserves	707.600	746.091	400.959	394.359	6.600 N
Saldo resultaatbestemming	**280.588**	**325.079**	**(20.053)**	**(138.045)**	**117.992 N**
Saldo na resultaatbestemming	**(2.529.088)**	**(2.809.884)**	**(4.032.043)**	**2.622.463**	**6.654.506 V**

4.3 Programma 3 Ontwikkeling

4.3.1 Wat hebben we bereikt?

Het bestuur wordt geadviseerd over mogelijke nieuwe ontwikkelingen passend binnen de doelstelling van de gemeenschappelijke regeling ten aanzien van de kosten, haalbaarheid en bijdrage aan het realiseren van de doelstellingen. Daarnaast wordt het bestuur geadviseerd over de mogelijkheden ten aanzien van vastgoedbeheer in nieuwe gebieden.

4.3.2 Wat hebben we gedaan?

De ontwikkeling van de gebieden wordt gerealiseerd door middel van de volgende producten:

1. Planvorming en gebiedsontwikkeling
2. Marketing en productontwikkeling

4.3.2.1 Product planvorming & gebiedsontwikkeling en marketing & productontwikkeling

Product	Toelichting
Het bestuur wordt inhoudelijk geadviseerd over in te nemen standpunten ten aanzien van initiatieven die de doelstelling van het schap raken. Er wordt inspraak geleverd op structuur-, streek- en bestemmingsplannen en initiatieven van derden.	

In 2014 is aandacht besteed aan de volgende onderwerpen:

Blankenburgtunnel
Vanuit het product gebiedsontwikkeling is veel inzet geleverd voor het proces rondom de Blankenburgtunnel (deze uren vallen buiten het krediet), zowel voor de vormgeving als de inpassing van het tracé dat door Rijkswaterstaat wordt geïnitieerd. Het landschapsplan kwaliteitsprogramma wordt door de Stadsregio Rotterdam getrokken. Er is veel gesproken over de prioritering van de projecten. In september is het project gepresenteerd aan het schap. Onderzocht wordt of de EHS natuurcompensatie bij Boonerlucht kan.
Nadere informatie staat onder het krediet Nieuwe Westelijke Oeververbinding.

Waterharmonica
Gelijktijdig speelt het initiatief van het Hoogheemraadschap van Delfland: de Waterharmonica. Dit initiatief houdt in dat gezuiverd rioolwater nogmaals wordt gezuiverd. Dit zeer schone water kan vervolgens worden ingezet om de kwaliteit van bijvoorbeeld zwemwater in de Krabbeplas te verbeteren. In juni en september zijn er workshops geweest voor verdienmodellen. Een mogelijke locatie voor de waterharmonica is de voormalige Rietputten. In oktober vond een interessante excursie plaats naar Waterschap de Dommel.

Ecopassage Schie en Ecologische Verbindingszone Zuidrand
Over het IODS project Ecopassage Schie en aansluitend hierop de Ecologische Verbindingszone Zuidrand is veelvuldig overleg gevoerd met de Provincie Zuid-Holland. Deze projecten komen voor een (groot) deel op schapsgrond te liggen. Beheersbaarheid van het ontwerp en de financiën zijn hierbij belangrijke gespreksonderwerpen. Door de provincie is aan het recreatieschap gevraagd of zij de realisatie van het project Ecologische Verbindingszone Zuidrand op zich wil nemen. De financiering hiervan kan middels een subsidie verlopen. Momenteel wordt verkend of en onder welke voorwaarden dit kan plaatsvinden. Speciale aandacht heeft hierbij de communicatie met omwonenden en belanghebbenden.

Binnen dit programma valt ook de verwerving en het tijdelijk beheer in het kader van vastgoed. Voor nieuwe gebieden wordt via verwerving, erfpacht of huur een positie verkregen. Sprake kan zijn van strategische, anticiperende of reguliere verwerving. Voorafgaand aan de verwerving wordt een haalbaarheidsanalyse gemaakt. Zolang eigendommen (gronden en opstallen) niet uitgegeven zijn, worden deze tijdelijk beheerd via ingebruikneming of een anti-kraak organisatie.	
Omgevingsfonds Midden-Delfland	In 2014 zijn 22 nieuwe subsidieaanvragen ingediend. Van deze aanvragen zijn er 13 verleend, 6 afgewezen, 2 nog in behandeling en is er 1 door de aanvrager ingetrokken. Van de aanvragen uit 2013 zijn er 2 verleend en 1 afgewezen. Er zijn 8 subsidies vastgesteld en uitgekeerd. In 2014 is in totaal voor een bedrag van € 1.322.448,84 aan nieuwe subsidies verleend, waarvan € 976.994,- uit de reservering IODS – Ecopassage en € 14.503,50 uit de reservering IODS – Pilot Groen Ondernemen. Er is een bedrag van € 317.221,09 uitgekeerd. Daarnaast is door ingetrokken subsidies, danwel lagere vaststellingen, een bedrag van € 93.703,85 teruggevloeid in de voorziening. Per 01-01-2015 zijn de volgende budgetten nog beschikbaar in de Voorziening Omgevingsfonds Midden-Delfland voor nieuwe subsidies: Reguliere subsidies Omgevingsfonds: 576.704,28 Reservering IODS - Pilot Groen Ondernemen: 411.053,70 Reservering IODS - Ecopassage: 23.006,00 Reservering Oeverbos: 844.478,00 1.855.241,98 Regelmatig wordt telefonisch tekst en uitleg gegeven over de subsidieverlening of worden conceptaanvragen doorgesproken met de aanvrager.

PRODUCT		REKENING 2013	PRIMITIEVE BEGROTING 2014	BEGROTING NA WIJZIGING 2014	REKENING 2014	RESULTAAT
Planvorming & Gebiedsontwikkeling	Lasten	243.377	258.500	205.000	198.075	6.925 V
	Baten	-	-	-	-	-
Saldo		(243.377)	(258.500)	(205.000)	(198.075)	6.925 V

Toelichting op resultaat:
Het voordeel wordt veroorzaakt doordat voor de subsidieverlening omgevingsfonds in 2014 minder extern advies was benodigd dan begroot.

PRODUCT		REKENING 2013	PRIMITIEVE BEGROTING 2014	BEGROTING NA WIJZIGING 2014	REKENING 2014	RESULTAAT
Marketing & Productontwikkeling	Lasten	11.300	11.400	-	-	-
	Baten	-	-	-	-	-
Saldo		(11.300)	(11.400)	-	-	-

4.3.2.2 Diverse lasten en baten

Diverse lasten en baten	REKENING 2013	PRIMITIEVE BEGROTING 2014	BEGROTING NA WIJZIGING 2014	REKENING 2014	RESULTAAT
Diverse lasten	-	-	-	-	-
Diverse baten	-	-	-	6.600	6.600 V
Saldo diverse lasten en baten	-	-	-	6.600	6.600 V

4.3.2.3 Kredieten

Naam Project	Toelichting
Herijking Midden-Delfland.	*Ontwikkelen en faciliteren nieuwe verdienconcepten.* • Concept Ontwikkelkader opgesteld Het ontwikkelkader is opgesteld om kansen uit de markt sneller op te kunnen pakken, waardoor meer opbrengsten voor het recreatieschap gegenereerd kunnen worden. Het ontwikkelkader is kaderstellend, beschrijft de ambities (op basis van bestaande gebiedsvisies en ambities) en formuleert de richtlijnen voor (nieuwe) ontwikkelingen in het recreatieschap en onderliggende deelgebieden. Het ontwikkelkader biedt de basis voor realisatie van initiatieven en geldt voor alle gebieden in beheer van het recreatieschap. Van groot belang voor het vervolg is dat de deelnemende gemeenten dit ontwikkelkader ook onderschrijven en nieuwe ontwikkelingen die getoetst zijn aan dit ontwikkelkader faciliteren door deze ook ruimtelijk mogelijk te maken. • Inventarisatie huidige en 'toekomstige' ondernemers in het gebied Er is gesproken met bestaande ondernemers en nieuwe initiatiefnemers in het gebied. • Marketing/ Communicatie: Zichtbaarheid Schap vergroten Er is een aanzet gemaakt voor een communicatieplan voor het herijkingstraject. In dit communicatieplan is de communicatiestrategie voor dit traject gedefinieerd en zijn op basis van de strategie communicatiemomenten en –middelen uitgewerkt. Er is deelgenomen aan de Midden-Delflanddag. Hiervoor is een ideeënbus ontworpen, die ook de komende periode op verschillende locaties in het gebied zal worden geplaatst om ideeën op te halen.

- Hof van Delfland

Er is samenwerking en afstemming met de Gebiedschakelaar "Hof van Delfland" tot stand gebracht.

- Intentieovereenkomst

Er is een blauwdruk gemaakt voor een intentieovereenkomst. Het sluiten van een intentieovereenkomst zorgt er voor dat er aan het begin van een ontwikkelingstraject heldere afspraken tussen de initiatiefnemer en het recreatieschap worden geformaliseerd. De blauwdruk biedt een basis om in gesprek te gaan met nieuwe ondernemers.

Met de ambtelijke werkgroep Herijking Midden-Delfland is besproken om in het vervolgtraject de focus te leggen op integrale samenwerking van initiatieven, mogelijkheden en beheervormen in 4 deelgebieden. Het zijn gebieden waar al dynamiek aanwezig is of waar nieuwe ontwikkelkansen liggen:

- Kandelaarhoek – Kans voor ontwikkeling Natuurbegraafplaats
- Foppenplas – kans voor ontwikkeling Jachthaven
- Ackerdijkse Bos – Kans voor ontwikkeling gebiedscoöperatie
- Kraaiennest – Kans voor nieuwe ontwikkeling

We gaan het gesprek aan met de ondernemers die al actief in dit gebied zijn en ondernemers die nog niet actief in dit gebied zijn. Samen met de ondernemers zal geïnventariseerd worden welke ideeën er zijn en wat men nodig heeft om deze ideeën concreet te maken en te realiseren. De boodschap is dat we met elkaar toe gaan werken naar nieuwe samenwerkingsvormen die leiden tot hogere opbrengsten en/of lagere beheerlasten. In dit traject zal op operationeel niveau ook overleg gevoerd moeten worden met Staatsbosbeheer.

	Op basis van de bevindingen van de afgelopen periode is een vervolgaanpak uitgewerkt en met de ambtelijke werkgroep besproken. Met voorgestelde aanpak verwachten wij: – Vertrouwen bij de ondernemers terug te brengen; – Echt integraal aan de slag te gaan met gebiedsontwikkelingen; – Bestaande communities te reactiveren en te faciliteren; – Draagvlak creërende 'quick wins' te realiseren en de eerste 'financiële' successen behalen; – Op operationeel niveau in gesprek te komen met Staatsbosbeheer.
Ontwikkeling Oost-Abstpolder	De planning inzake de inrichting van de golfbaan door PROGolf B.V. is doorgeschoven naar medio 2015. De realisatie van het fietspad dat door gemeente Rotterdam aangelegd wordt langs de golfbaan is doorgeschoven naar 2015. Van de voorzieningen die door het Recreatieschap gerealiseerd worden is de realisatie van de voetgangersbrug het eerste zichtbare feit. De voorbereidings- en engineeringsfase van het uitkijkpunt zijn afgerond. De realisatie hiervan is afgestemd met het ophoogplan en de inrichting van de golfbaan door ProGolf B.V.
Monitoring Oeverbos	In september 2014 is een nieuwe monitoring uitgevoerd. De resultaten en analyse worden ter toetsing voorgelegd aan het DCMR.
Nieuwe Westelijke Oeververbinding/ BBV	In 2012 is een voorbereidingskrediet van € 80.000 beschikbaar gesteld dat tot 31 december 2014 is verlengd (zie najaarsrapportage 2013). Tot eind september 2013 was hiervan ca. € 30.000 besteed en de prognose in december 2013 was dat het totaal beschikbare voorbereidingskrediet tot eind maart 2014 toereikend zou zijn. Voor de verdere procedure rondom de Blankenburgverbinding voor het 2e kwartaal van 2014 is een aanvullend voorbereidingskrediet ter hoogte van € 30.000 aangevraagd en verleend. Het krediet is aangevraagd met een einddatum van 31 december 2014 en wordt gedekt uit de investeringsreserve. In december 2013 is er nog van uitgegaan dat deze kosten te verhalen zouden zijn bij de minister van Infrastructuur en Milieu. De eventuele vergoeding zou terugvloeien in de investeringsreserve. Rijkswaterstaat heeft echter op 25 september jl. aangegeven dat zij als initiatiefnemer van het project Blankenburgverbinding niet alle extra personele kosten van G.Z-H wil betalen. Het opstellen van een Vormgevings- en Inpassingsplan / Ontwerp Tracébesluit en een project-MER voor het project Blankenburgverbinding loopt volgens de globale planning van Rijkswaterstaat nog door tot en met het eerste kwartaal van 2015.

Route Structuurplan / programma IODS, Integrale Ontwikkeling tussen Delft en Schiedam	Dit betreft de onderdelen die in het kader van de IODS-gelden door het schap worden uitgevoerd. Hierover wordt regelmatig apart gerapporteerd. - Skateroutes: bebordingsplan vastgesteld. Herstel van asfaltpaden t.b.v. skaten binnen schapsgebied: voorjaar 2015. - Moutainbikeparcours Broekpolder: parcours opgeleverd in najaar 2013 - Kanoroutenetwerk: aanlegvoorzieningen opgeleverd in 2014 - Vaarknooppuntsysteem: ontwerp en engineering gereed, realisatie in aanbesteding, verwachting voorjaar 2015. - Boerenlandpaden: opgeleverd zomer 2014 - Fietsverbinding Ackerdijksebos-Technopolis: start ontwerp en engineering in najaar 2014. Op 3 december heeft een prijsuitreiking voor het ontwerp van de brug plaatsgevonden, georganiseerd door de TU Delft in opdracht van het Recreatieschap Midden-Delfland en de gemeente Delft. 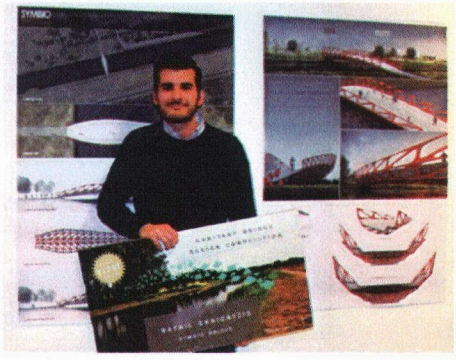 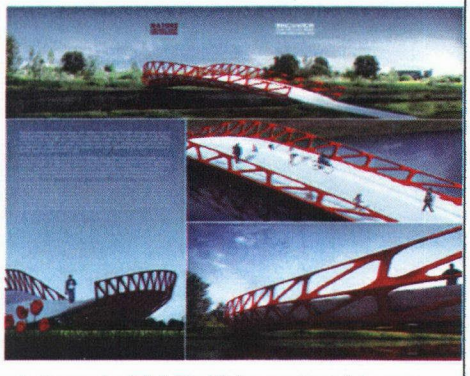
Watersportactieplan	Dit plan is gekoppeld aan het routestructuurplan, met uitzondering van het verhogen de Oosterlese brug in de Zijde gemeente Westland in een belangrijke recreatieve vaarroute. Dit project wordt getrokken door de gemeente Westland. Hier is door het schap een bijdrage van € 300.000 toegezegd.
IODS informatiepanelen UAR PZH	Dit project is in 2014 volledig afgerond.
Wandelroutenetwerk Hof van Delfland	De wandelroutes zijn met de gemeenten en alle gebiedspartijen afgestemd. De aanbesteding voor de uitvoering en het ontwerpen van de informatiepanelen is dit jaar afgerond.

Naam krediet	Totaal krediet	Realisatie t/m 2013	Begroting na wijziging 2014	Rekening 2014	Realisatie t/m 2014	Restant krediet	% lasten t.o.v. totaal krediet
Watersportactieplan (WAP)	**1.341.319**	**53.099**	**30.000**	**30.645**	**83.744**	**1.257.575**	**6%**
- Dekking uit investeringsreserve	1.341.319	53.099	30.000	30.645	83.744		
(Additioneel) Planvorming/begeleiding A4/IODS	**60.000**	**32.148**	**170**	**380**	**32.528**	**27.472**	**54%**
- Dekking uit investeringsreserve	60.000	32.148	170	380	32.528		
Routestructuurplan	**4.143.873**	**908.437**	**1.786.000**	**740.989**	**1.649.426**	**2.494.447**	**40%**
- Dekking uit subsidies	4.143.873	908.437	1.786.000	740.989	1.649.426		
Fietsverbinding Ackerdijksebos-Technopolis	**640.000**	**0**	**0**	**38.118**	**38.118**	**601.882**	**6%**
- Dekking uit subsidies	640.000		0	38.118	38.118		
I-IODS informatiepanelen UAR PZH	**6.600**	**200**	**0**	**290**	**490**	**6.110**	**7%**
- Dekking uit investeringsreserve	6.600	200	0	290	490		
I-Vervolgprocedure NWO 328091331	**110.000**	**46.719**	**62.000**	**58.679**	**105.398**	**4.602**	**96%**
- Dekking uit investeringsreserve	110.000	46.719	62.000	58.679	105.398		
I-Begeleiding Eneco warmteleiding	**39.774**	**28.040**	**0**	**11.405**	**39.445**	**329**	**99%**
- Dekking uit subsidies	39.774	28.040	0	11.405	39.445		
Implementatie herijking	**269.375**	**0**	**95.398**	**154.408**	**154.408**	**114.967**	**57%**
- Dekking uit Algemene reserve	269.375		95.398	154.408	154.408		
Coördinatie projecten van derden	**80.200**	**0**	**80.200**	**62.495**	**62.495**	**17.705**	**78%**
- Dekking uit investeringsreserve	80.200	0	80.200	61.145	61.145		
- Dekking uit subsidies				1.350	1.350		
Wandelroutenetwerk Hof van Delfland	**801.125**	**0**	**0**	**63.833**	**63.833**	**737.292**	**8%**
- Dekking uit subsidies	801.125	0	0	63.833	63.833		
Totaal programma 3	**7.492.266**	**1.068.643**	**2.053.768**	**1.161.242**	**2.229.885**	**5.262.381**	
- Dekking uit Algemene reserve	269.375	0	95.398	154.408	154.408		
- Dekking uit investeringsreserve	1.598.119	132.166	172.370	151.139	283.305		
- Dekking uit subsidies	5.624.772	936.477	1.786.000	855.695	1.792.172		

Krediet Routestructuurpaln, toevoeging aan voorziening	Totaal krediet	Realisatie t/m 2013	Begroting na wijziging 2014	Rekening 2014	Realisatie t/m 2014	Restant krediet	% lasten t.o.v. totaal krediet
Routestructuurplan	**0**	**0**	**0**	**288.358**	**338.358**		
- dekking toevoeging aan reserve *)		0	50.000	50.000	50.000		
- dekking toevoeging aan voorziening **)		0	1.111.080	288.358	288.358		
Totaal	**0**	**0**	**0**	**288.358**	**338.358**		
- Dekking uit subsidies	0	0	1.161.080	338.358	0		

De toevoeging aan de reserve en de toevoeging aan de voorziening worden gedekt uit de subsidie RSP.
*) De toevoeging aan de reserve is verantwoord bij 4.3.2.4 storting en onttrekking reseves.
**) De toevoeging aan de voorziening is begroot in programma 2

4.3.2.4 Storting en onttrekking reserves

Stortingen reserves	REKENING 2013	PRIMITIEVE BEGROTING 2014	BEGROTING NA WIJZIGING 2014	REKENING 2014	RESULTAAT	
Investeringsreserve	-	-	50.000	130.200	80.200 N	*
Totaal programma 3	**-**	**-**	**(50.000)**	**(130.200)**	**80.200 N**	

Onttrekkingen reserves	REKENING 2013	PRIMITIEVE BEGROTING 2014	BEGROTING NA WIJZIGING 2014	REKENING 2014	RESULTAAT	
Reserve recreantenonderzoek		12.000	-	-	-	
Algemene reserve:					-	
- krediet implementatie herijking	35.000		95.398	154.408	59.010 V	
- Onttrekking tbv storting in investeringsreserve			-	80.200	80.200 V	*
Investeringsreserve						
- krediet IODS informatiepanelen	200			290	290 V	
- krediet vervolgprocedure NWO	46.719		62.000	58.679	3.321 N	
- krediet Watersport Actieplan	40		30.000	30.645	645 V	
- krediet begeleiding A4 IODS/planvorming	980		170	380	210 V	
- krediet Coördinatie projecten van derden			80.200	61.145	19.055 N	
					-	
Totaal programma 3	**82.939**	**12.000**	**267.768**	**385.747**	**117.979 V**	

* In de eerste begrotingswijziging 2014, die is vastgesteld op 3 juli 2014, is besloten het krediet wegens Coördinatie projecten van derden te dekken uit de investeringsreserve vanuit het resultaat van de jaarrekening 2013. In deze begrotingswijziging is echter verzuimd de overboeking vanuit de algemene reserve naar de investeringsreserve als aanpassing van de begrotingscijfers 2014 te verwerken. Hierdoor blijkt uit de bovenstaande tabel een nadelig verschil op de stortingen en een voordelig verschil op de onttrekkingen.

4.3.3 Wat heeft het gekost? - Samenvatting programma 3

PROGRAMMA 3 ONTWIKKELINGEN	REKENING 2013	PRIMITIEVE BEGROTING 2014	BEGROTING NA WIJZIGING 2014	REKENING 2014	RESULTAAT
Lasten					
Planvorming & Gebiedsontwikkeling	243.377	258.500	205.000	198.075	6.925 V
Marketing & Productontwikkeling	11.300	11.400	-	-	-
Totaal lasten	**254.677**	**269.900**	**205.000**	**198.075**	**6.925 V**
Baten					
Planvorming & Gebiedsontwikkeling	-	-	-	-	-
Marketing & Productontwikkeling	-	-	-	-	-
Totaal baten	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Saldo gewone bedrijfsvoering	**(254.677)**	**(269.900)**	**(205.000)**	**(198.075)**	**6.925 V**
Diverse lasten en baten					
Diverse lasten	-	-	-	-	-
Diverse baten	-	-	-	6.600	6.600 V
Saldo diverse lasten en baten	**-**	**-**	**-**	**6.600**	**6.600 V**
Kredieten					
Lasten	805.799	12.000	2.053.768	1.449.601	604.168 V
Baten	722.860	-	2.947.080	1.194.053	1.753.027 N
Saldo kredieten	**(82.940)**	**(12.000)**	**893.312**	**(255.548)**	**1.148.860 N**
Saldo voor resultaatbestemming	**(337.617)**	**(281.900)**	**688.312**	**(447.023)**	**1.135.335 N**
Resultaatbestemming					
Storting reserves	-	-	(50.000)	(130.200)	80.200 N
Onttrekking reserves	82.939	12.000	267.768	385.748	117.980 V
Saldo resultaatbestemming	**82.939**	**12.000**	**217.768**	**255.548**	**37.780 V**
Saldo na resultaatbestemming	**(254.678)**	**(269.900)**	**906.080**	**(191.475)**	**1.097.555 N**

4.4 Algemene dekkingsmiddelen

4.4.1.1 De deelnemersbijdrage

Deelnemende gemeente / Provincie / Ministerie	Bijdr. in het nadelig saldo	Bijdragen over 2014 conform begroting 2014
Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie	47,2%	1.577.688
Provincie Zuid-Holland	16,8%	562.242
Gemeenten:		
Delft	8,4%	281.121
Maassluis	5,0%	166.916
Midden-Delfland	1,1%	35.140
Schiedam	10,2%	342.617
Vlaardingen	11,0%	368.972
Westland	0,3%	10.488
TOTAAL	100%	3.345.184

Overige Structurele lasten en baten	REKENING 2013	PRIMITIEVE BEGROTING 2014	BEGROTING NA WIJZIGING 2014	REKENING 2014	RESULTAAT
Overige structurele Lasten	-	10.300	7.500	-	7.500 V
Overige structurele Baten	-	-	-	19	19 V
Saldo	-	(10.300)	(7.500)	19	7.519 V

Toelichting.
Van de post onvoorzien is geen gebruik gemaakt (voordelig € 7.500).

Op de onderdelen binnen de algemene dekkingsmiddelen zijn afwijkingen opgetreden die vallen onder de grenzen voor nadere analyse en toelichting.

Diverse lasten en baten	REKENING 2013	PRIMITIEVE BEGROTING 2014	BEGROTING NA WIJZIGING 2014	REKENING 2014	RESULTAAT
Diverse lasten	3.520	-	-	-	-
Diverse baten	-	-	-	-	-
Saldo diverse lasten en baten	(3.520)	-	-	-	-

4.4.1.2 Storting en onttrekking reserves

Stortingen reserves	REKENING 2013	PRIMITIEVE BEGROTING 2014	BEGROTING NA WIJZIGING 2014	REKENING 2014	RESULTAAT
Algemene reserve	170.916		36.920	36.920	-
Investeringsreserve	66.500				-
Totaal	(237.416)	-	(36.920)	(36.920)	-

Onttrekkingen reserves	REKENING 2013	PRIMITIEVE BEGROTING 2014	BEGROTING NA WIJZIGING 2014	REKENING 2014	RESULTAAT
Algemene reserve	108.543				
Totaal	108.543	-	-	-	-

4.4.2 Wat heeft het gekost? - Samenvatting Algemene Dekkingsmiddelen

ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	REKENING 2013	PRIMITIEVE BEGROTING 2014	BEGROTING NA WIJZIGING 2014	REKENING 2014	RESULTAAT
Lasten					
Deelnemersbijdrage	-	-	-	-	-
Overige structurele Lasten	-	10.300	7.500	-	7.500 V
Totaal lasten	**-**	**10.300**	**7.500**	**-**	**7.500 V**
Baten					
Deelnemersbijdrage	3.081.121	3.345.184	3.345.184	3.345.184	-
Overige structurele Baten	-	-	-	19	19 V
Totaal baten	**3.081.121**	**3.345.184**	**3.345.184**	**3.345.203**	**19 V**
Saldo gewone bedrijfsvoering	**3.081.121**	**3.334.884**	**3.337.684**	**3.345.203**	**7.519 V**
Diverse lasten en baten					
Diverse lasten	3.520	-	-	-	-
Diverse baten	-	-	-	-	-
Saldo diverse lasten en baten	**(3.520)**	**-**	**-**	**-**	**-**
Kredieten					
Lasten	-	-	-	-	-
Baten	-	-	-	-	-
Saldo kredieten	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Saldo voor resultaatbestemming	**3.077.601**	**3.334.884**	**3.337.684**	**3.345.203**	**7.519 V**
Resultaatbestemming					
Storting reserves	237.416	-	36.920	36.920	-
Onttrekking reserves	108.543	-	-	-	-
Saldo resultaatbestemming	**(128.873)**	**-**	**(36.920)**	**(36.920)**	**-**
Saldo na resultaatbestemming	**2.948.728**	**3.334.884**	**3.300.764**	**3.308.283**	**7.519 V**

5 Paragrafen

5.1 Onderhoud kapitaalgoederen

Belangrijke taak en kostenpost voor de natuur- en recreatieschappen betreft het beheer en onderhoud van de gebieden en de kapitaalgoederen. Als basis voor het plannen van beheer en onderhoud en vervangingsinvesteringen in de recreatiegebieden wordt sinds 1995 het Terrein Beheer Model (TBM) gehanteerd. Periodiek worden de in het TBM opgenomen planningen voor (groot) onderhoud en vervangingsinvesteringen herijkt. In 2011 heeft voor het laatst een herijking van de planningen plaatsgevonden. Deze herijking heeft niet geleid tot een aanpassing van de voorziening en de jaarlijkse dotatie groot onderhoud.

Herijking van de planningen in TBM vindt periodiek plaats op basis van inspectie in de gebieden en analyse van normkosten. Dat kan leiden tot aanpassingen in:

- de tijd, wat is daadwerkelijk nodig aan groot onderhoud in bepaalde toekomstige jaren
- de (norm-)kosten, de gehanteerde normen worden geactualiseerd aan de hand van de werkelijke prijzen
- de standaard elementen, de werkelijkheid in de gebieden komt niet altijd overeen met de gestandaardiseerde uitgangspunten voor een doeltype inrichting.

Aan de hand van TBM kunnen de uit te voeren werkzaamheden worden ingepland in de tijd en ten behoeve van de jaarbegroting van het schap worden geraamd. TBM biedt daarmee tevens een belangrijke basis om de onderbouwing te leveren voor de benodigde stand van en jaarlijkse dotatie aan de Voorziening Groot Onderhoud.

De kosten van het groot onderhoud en vervangingsinvesteringen fluctueren van jaar tot jaar. Dit kan een direct en groot effect hebben op het jaarresultaat en daarmee de jaarlijkse deelnemersbijdrage. Om dit ongewenste effect zoveel mogelijk te voorkomen heeft het schap ervoor gekozen om de jaarlijkse kosten van Groot Onderhoud zoveel mogelijk te egaliseren met behulp van een Voorziening Groot Onderhoud. Jaarlijks wordt een gelijkblijvende dotatie ten laste van de exploitatie gebracht en de werkelijke onderhoudskosten worden ten laste van de Voorziening verantwoord.

De afgelopen periode is echter gebleken dat het gebruik van de Voorziening Groot Onderhoud aan een belangrijke herijking toe was. Belangrijke redenen voor deze herijking zijn:

- Het verbeteren van het inzicht in de jaarlijkse onderhoudskosten om daarmee de efficiëncy van de uitvoering te stimuleren
- Het elimineren van het spaar-effect in de stand van de voorziening als gevolg de toepassing van de termijnhorizon van 80 jaar.
- Het maken van een (duidelijk) onderscheid tussen kosten van groot onderhoud en van vervangingsinvesteringen vanwege het gewijzigd gebruik van inrichtingselementen in de gebieden. Tot en met 2013 werd bij de bepaling van de voorziening GO uitgegaan van een ruim onderhoudsbegrip. Eind 2014 heeft het bestuur de Nota Reserves en Voorzieningen vastgesteld, waarin de instelling van een reserve vervangingsinvesteringen kapitaalgoederen werd aangekondigd. Voor vervangingsinvesteringen kan zo een bewuste afweging worden gemaakt of en op welke wijze tot vervanging kan worden overgegaan. Het gebruik van inrichtingselementen in de gebieden wijzigt in de loop van jaren en betekent dat niet vanzelfsprekend na het verstrijken van de levensduur van een element tot vervanging van een identiek inrichtingselement moet worden overgegaan.

Door een duidelijk onderscheid aan te brengen tussen kosten van groot onderhoud en vervangingsinvesteringen en alleen de eerste categorie op te nemen in de egalisatievoorziening kan beter worden gemonitord wat de werkelijke onderhoudskosten zijn geweest in relatie tot de planning. Op basis van gerealiseerde aanbestedingsvoordelen en ervaringscijfers konden diverse gehanteerde normkosten worden aangepast. Tevens zijn de afgelopen jaren de doeltypes geïnventariseerd en is de levensduur opnieuw ingeschat, waardoor de in het TBM gehanteerde uitgangspunten zijn herzien. Ook is de termijn herzien waarop de geraamde kosten groot onderhoud worden geëgaliseerd. De termijn is aangepast naar een voortschrijdende termijn van 20 jaar. Voorgenomen vervangingen zullen via de jaarbegroting of middels een investeringsvoorstel met begrotingswijziging aan het bestuur ter goedkeuring worden voorgelegd. De eerste 20 jaar worden overigens geen vervangingsinvesteringen voorzien.

Rekening houdende met bovenstaande aanscherpingen en de doelstelling om de inrichting van het schap zo zuinig en efficiënt mogelijk te onderhouden en zonodig te vervangen kan € 5.524.000 vrijvallen uit de voorziening.

Berekening voorziening o.b.v. nieuwe uitgangspunten	Bedragen x € 1.000
Benodigde stand voorziening per 1-1-2015	878
Werkelijke stand voorziening per 1-1-2015	6.402
Vrijval voorziening	5.524

Voor het onderhanden en uitgesteld groot onderhoudswerk dat in 2015 en latere jaren zal worden uitgevoerd wordt voorgesteld om een reservering aan te houden van rond € 1.545.000 die in 2015 zal worden ingezet.

De jaarlijkse dotatie in de voorziening groot onderhoud wordt als gevolg van bovenstaande aanpassingen structureel verlaagd met circa € 200.000.

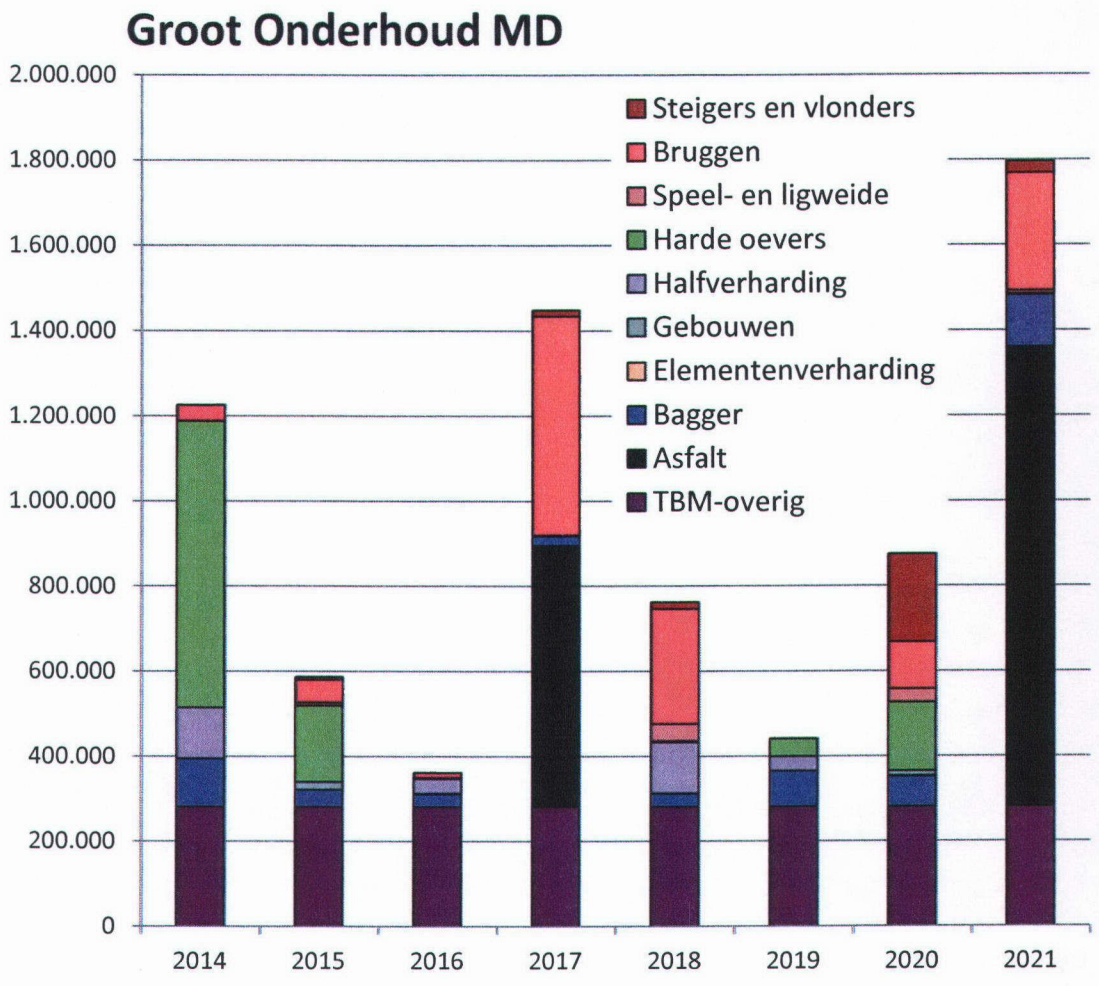

Onder de categorie TBM-overig vallen de elementen in de gebieden die wel groot onderhoudsmaatregelen vragen maar qua aard en omvang geen of slechts in mindere mate een gedifferentieerde planning vragen. Deze zijn in de grafiek dan ook als een jaarlijks gelijk bedrag te zien

5.2 Weerstandsvermogen en risico's

Het weerstandsvermogen weerspiegelt de mate waarin het schap in staat is middelen vrij te maken om de risico's die zich in de praktijk voordoen op te vangen zonder dat dit betekent dat het beleid veranderd / ingekrompen moet worden. Het vermogen om het beleid door te zetten, is afhankelijk van de omvang van de weerstandscapaciteit.

Onder weerstandscapaciteit wordt verstaan: het geheel aan beschikbare en vrij aanwendbare financiële middelen om mogelijke "resterende" risico's met financiële gevolgen op te kunnen vangen. Met "resterende" risico's worden bedoeld: de risico's die onvoldoende "in control" zijn of kunnen worden gehouden door stuur- en beheersmaatregelen en/of waarvoor (nog) geen specifieke voorzieningen zijn of kunnen worden getroffen. Met vrij aanwendbare financiële middelen wordt bedoeld alle reserves waar nog geen (toekomstige) beslagen op liggen.

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	> 2,0	Uitstekend
B	1,4 < x < 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 < x < 1,4	Voldoende
D	0,8 < x < 1,0	Matig
E	0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

Het benodigde weerstandsvermogen op basis van de risico-inventarisatie is € 15.149.667. De beschikbare weerstandscapaciteit komt uit op € 6.701.612, hetgeen resulteert in een ratio van 0,4, een waarderingscijfer F en dat betekent dat het weerstandsvermogen ruim onvoldoende is.

De weerstandscapaciteit is als volgt berekend:

Vrije deel Algemene Reserve:	€ 6.671.612
Bedrag onvoorzien (x 4)	€ 30.000
Totaal	€ 6.701.612

Het beleid ten aanzien van de bepaling, inschatting en beheersing van risico's is vastgelegd in de nota weerstandsvermogen (door de Midden-Delflandraad vastgesteld op 25 november 2011). Aan de hand van dit beleid zijn de risico's voor 2014 geïnventariseerd en geactualiseerd. Dit heeft geleid tot het volgende overzicht

Risico	Aard van het risico	Financiële impact	Kans van optreden	Impact (uitgaande van vier jaar)
1. Uittreding Rijk	Incidenteel / structureel	30.146.246	midden	15.073.123
2. Niet-gekwantificeerde risico's		76.544		76.544
Totaal		30.222.790		15.149.667

1. Uittreding Rijk

Het Rijk heeft aangegeven te willen uittreden uit het Recreatieschap Midden-Delfland. Vanuit het schap is de schade berekend op € 30.146.246 (vastgesteld door de Midden-Delflandraad op 29 juni 2012). Het risico voor het schap bestaat er uit dat het schap niet de volledige schade vergoed krijgt. De kans hierop wordt door het schap ingeschat als gemiddeld wat resulteert in een midden risico.

Dientengevolge wordt rekening gehouden met een gemiddeld risico ter hoogte van 50% x € 30.146.246 = € 15.073.123.
Door de Midden Delfland Raad is hoger beroep ingesteld bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State De zitting bij de Raad van State heeft in het eerste kwartaal van 2015 plaatsgevonden. De uitspraak wordt op zijn vroegst medio april verwacht. De Raad van State heeft partijen opgeroepen met elkaar in overleg te treden waarbij een aantal uitgangspunten voor de besprekingen zijn genoemd. In de uitspraak zullen deze punten worden meegegeven aan de partijen.

2. Niet gekwantificeerde risico's:
Hier wordt uitgegaan van 2% van de structurele inkomsten. Het rijk stelt voor de gemeenten die vallen onder het artikel 12-regime, de minimale buffer van de algemene reserve ook op 2% van de som van de structurele inkomsten. Voor Midden-Delfland komt 2% van de structurele inkomsten overeen met een bedrag van ongeveer € 76.544. Dit bedrag is daarmee het minimaal gewenste/benodigde weerstandsvermogen voor niet gekwantificeerde risico's.

5.3 Financiering (treasury)

Wet fido
Het Rijk heeft regels gesteld aan hoe gemeenten/provincies en gemeenschappelijke regelingen hun geld en kapitaal beheren. Die regels staan in de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido). Hoeveel geld het schap mag lenen, is afhankelijk van de hoogte van de begroting. De kasgeldlimiet bepaalt hoeveel geld geleend mag worden voor een periode van maximaal 1 jaar. De renterisiconorm schrijft voor hoeveel maximaal geleend mag worden voor een periode langer dan 1 jaar.
Het Recreatieschap Midden-Delfland heeft over 2014 aan zowel de kasgeldlimiet als de renterisiconorm voldaan.

Kasgeldlimiet
Tot het kasgeld behoren alle vlottende schulden < 1 jaar, de contante gelden in kas, de uitstaande gelden < 1 jaar en de tegoeden / schulden rekening-courant. Doel van de kasgeldlimiet is het beperken van de renterisico's op de korte schuld. De korte schuld is bedoeld voor de lopende uitgaven en zodoende is de limiet gekoppeld aan het begrotingstotaal. De kasgeldlimiet is vastgesteld op 8,2% (zie artikel 3 en 4 van de wet Fido en de Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden) van het totaal van de jaarbegroting bij aanvang van het jaar. In 2014 zijn geen kasgeldleningen afgesloten.

Renterisiconorm
De renterisiconorm stelt een limiet aan het renterisico over de lange termijn financiering. Het renterisico is het geldbedrag aan leningen dat in een bepaald jaar aan renteherziening en herfinanciering onderhevig is. Het renterisico mag maximaal 20% van het begrotingstotaal per 1 januari van het betreffende jaar bedragen. De renterisiconorm benadrukt het belang van een goede spreiding van de leningenportefeuille en de renterisico's. In 2014 zijn geen vaste geldleningen aangegaan.

Renteontwikkeling
De rentebaten zijn naar aanleiding van het verplicht schatkistbankieren bijgesteld naar nihil.

Het schatkistbankieren is gebaseerd op het principe van zero-balancing. Zero-balancing betekent het dagelijks overboeken van het saldo boven een vastgesteld drempelbedrag van minimaal € 250.000 en maximaal € 2,5 miljoen op een bankrekening ten gunste van de rekening-courant die een decentrale overheid heeft bij de schatkist dan wel het aanvullen van een bankrekening ten laste van de rekening-courant die een decentrale overheid heeft bij de schatkist. Zero-balancing leidt ertoe dat het saldo op de laatstgenoemd bankrekening aan het einde van de dag altijd nul is. Vanaf het moment van invoering is het niet meer toegestaan als decentrale overheid (tijdelijk) overtollige gelden te beleggen. Alle (tijdelijk) overtollige middelen worden in het schatkistbankieren opgenomen. De bestaande beleggingen blijven tot het einde van de huidige looptijd of tot het moment van vrijvallen gecontinueerd. Het verplicht schatkistbankieren geldt ook voor gemeenschappelijke regelingen. Ten behoeve van dit verplichte schatkistbankieren zijn rekeningen geopend om de rekening-courant overeenkomst tussen de Staat en de gemeenschappelijke regeling gestalte te geven. Eind 2014 is de eerste overboeking uitgevoerd. De complexiteit van de uitvoering en het nog ontbreken van liquiditeitsprognoses maken het dagelijks uitvoeren van de regeling nog niet mogelijk. In de loop van 2015 zal de frequentie worden verhoogd.

Nota Treasurybeleid
Eens per 4 jaar vindt een heroverweging plaats van het Treasurybeleid. Mede gelet op de nieuwe wetgeving omtrent het schatkistbankieren is op 11 december 2014 een geactualiseerd Treasurystatuut door de Midden-Delflandraad vastgesteld.

5.4 Grondbeleid

Grond en grondposities

Onder het beheergebied van het recreatieschap Midden-Delfland viel 1.490 ha grond, met 56 exploitaties. De verhouding in grondpositie was als volgt:

Grondpositie Midden-Delfland	1.490 ha
Eigendom	20 %
Erfpacht	35 %
Overig	45 %

Voor gronden geldt dat er per 31 december 2014 geen boekwaarde was opgenomen.

Exploitaties

Het schap voert de ingezette professionaliseringsslag verder door in het beheer van de exploitatiecontracten. Belangrijke invalshoek bij de ingezette professionalisering is een zakelijke en marktconforme benadering.
Daarbij is ingezet op tijdige indexering en gebruikmaking van de contractuele herzieningsmomenten. Bij zowel de herziening als de (eerste) uitgifte van gronden wordt ter bepaling van de erfpachtcanon of de huurprijs uitgegaan van een marktconform rendement over de grondwaarde. Om deze grondwaarde te bepalen wordt gebruik gemaakt van externe taxaties, tenzij sprake is van een weinig complexe situatie waarin op relatief eenvoudige wijze tot overeenstemming kan worden gekomen. Over het algemeen wordt het te hanteren rendementspercentage gebaseerd op de rente die op staatsleningen wordt verkregen, verhoogd met een toeslag voor risico's en beheer. Het schap hanteert een percentage van 5.

De huidige ongunstige economische conjunctuur is merkbaar bij het genereren van inkomsten uit lopende en nieuwe exploitaties. Nieuwe exploitaties komen lastiger van de grond. Het betalingsgedrag van bestaande exploitanten vraagt aandacht. Waar nodig en verantwoord worden met exploitanten afspraken gemaakt over betalingsregelingen waarbij behoud van inkomsten voor het schap uitgangspunt is maar waarbij in betalingsmomenten aansluiting wordt gezocht bij de cashflow van de exploitant.

Ontwikkelingen

In het verleden zijn diverse gronden in beheer verkregen, voordat formele overdracht van erfpacht heeft plaatsgevonden. Inmiddels blijkt de formele overdracht te stagneren. In dergelijke situaties ontbeert het schap een formele beheerpositie. Dit speelt met name op die percelen waar het schap nog geen overeenkomsten heeft met eigenaar Staatsbosbeheer.
Met Staatsbosbeheer vindt periodiek overleg plaats om de rollen en verantwoordelijkheden ten aanzien van specifieke dossiers en locaties te bepalen. Waar sprake is van verandering van beleidsinhoudelijke of financiële aard (met eventueel bijbehorende risico's) wordt dat ter besluitvorming aan het bestuur voorgelegd.
In het project "Leiding over Noord" is met Staatsbosbeheer en de initiatief nemende partij uitvoerig overlegd over de grondpositie van de betrokken partijen. Om formele redenen kon het schap niet anders dan meewerken aan de vestiging van een opstalrecht ten gunste van het project door de bloot

eigenaar. Het schap ging "er tussen uit". In voorkomende gevallen wordt ingezet op maximaal behoud van de positie van het schap.
Tot slot is het schap bij diverse infrastructurele projecten van derden betrokken, waar gevolgen voor de grondpositie uit voortvloeien.

Ultimo 2014 is door BBL een aantal restpercelen grond aangeboden aan overheidspartijen waaronder het schap. Begin 2015 worden de betreffende percelen beoordeeld (toegevoegde waarde voor de schapsdoelstellingen, ontwikkelmogelijkheden, strategische ligging) en overleg met BBL gevoerd.

Gebouwd vastgoed

Het onderstaand pand is gebouwd op grond die het schap Midden-Delfland in erfpacht heeft:

Adres:	Functie:
Van Boendaleweg 100, Vlaardingen (erfpacht)	Regiokantoor G.Z-H

Dit object is als regiokantoor en opslagterrein in gebruik bij G.Z-H en wordt betrokken bij de herijking huisvesting G.Z-H. Dit pand heeft geen boekwaarde.

5.5 Bedrijfsvoering

De afspraken over de dienstverlening door G.Z-H aan het schap zijn vastgelegd in de Dienstverleningsovereenkomst (DVO). In 2009 is de dienstverleningsovereenkomst voor de periode 2010-2014 tussen het schap en de provincie Zuid-Holland bekrachtigd. Op 11 december 2014 heeft de Midden-Delflandraad de vervangende DVO voor de periode 1 januari 2015 tot 1 januari 2016 vastgesteld. De activiteiten die in het kader van de reguliere dienstverlening worden uitgevoerd, zijn per programma toegelicht in de programmaverantwoording.

De kwaliteit van de bedrijfsvoering en de onderliggende bedrijfsprocessen worden getoetst door middel van een verbijzonderde interne controle. De vormgeving en uitvoering van deze controle zijn vastgelegd in een intern controleplan, dat in samenwerking met de accountant tot stand is gekomen. De steekproefsgewijze uitgevoerde verbijzonderde interne controle is er op gericht de juiste werking van de bedrijfsprocessen en de naleving van interne en externe wet- en regelgeving te toetsen. De aandacht gaat hierbij in het bijzonder uit naar de processen van inkopen en aanbesteden, het betaalbaar stellen van inkoopfacturen en het heffen en innen van huur- en erfpachtopbrengsten. De accountant maakt van de resultaten van de verbijzonderde interne controle gebruik bij zijn oordeelsvorming over de getrouwheid van de financiële uitkomsten en de financiële rechtmatigheid van de uitvoering bij de jaarrekeningcontrole.

In tegenstelling tot voorgaande jaren heeft G.Z-H door het ontbreken van capaciteit de verbijzonderde interne controle over 2014 niet uitgevoerd. Dit betreft met name de rechtmatigheidscontroles. De accountant heeft derhalve geen gebruik kunnen maken van de verbijzonderde controles en daarom zelfstandig aanvullende rechtmatigheidscontroles uitgevoerd. De resultaten zijn, tezamen met de uitkomsten van de interim controle, door de accountant vastgelegd in een managementletter, die in definitieve vorm met de directeur is besproken.

De P-component van de dienstverlening door G. Z-H blijkt uit de volgende tabel:

Productomschrijving	1. Bestuur	2. Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	3. Ontwikkeling	Algemene dekkings-middelen	Totaal
Bestuursproducten	90.000				90.000
Juridische ondersteuning & advisering	12.200				12.200
Financiën	70.000				70.000
Gebiedsbeheer		382.294			382.294
Economisch beheer		33.000			33.000
Communicatie		20.000			20.000
Regelgeving & handhaving		260.000			260.000
Planvorming & gebiedsontwikkeling			176.400		176.400
Subtotaal	**172.200**	**695.294**	**176.400**	**0**	**1.043.894**
Dienstverlening in uitgaven voorziening Groot Onderhoud		74.178			74.178
Dienstverlening inzake kredieten			298.436		298.436
Totaal	**172.200**	**769.472**	**474.836**	**0**	**1.416.508**

Jaarrekening 2014

Recreatieschap

Midden-Delfland

6 Balans en programmarekening

6.1 Balans per 31 december 2014

ACTIVA	31 december 2014	31 december 2013
Vaste activa		
Materiële vaste activa	**2.114.921**	**2.513.151**
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	2.114.921	2.513.151
Vlottende activa		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	**15.910.063**	**3.464.250**
Vorderingen op openbare lichamen	5.166.262	3.464.007
Rekening-courantverhoudingen met het Rijk	10.740.331	-
Overige vorderingen	3.470	243
Liquide middelen	**6.385.716**	**18.419.147**
Kas	267	153
Banksaldi	6.385.449	18.418.994
Overlopende activa	**296.672**	**142.045**
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	296.672	142.045
Totaal	**24.707.372**	**24.538.593**

PASSIVA	31 december 2014	31 december 2013
Vaste passiva		
Eigen vermogen	**13.663.938**	**8.292.729**
Algemene reserve	1.073.020	997.317
Bestemmingsreserves	6.992.326	7.022.021
Nog te bestemmen resultaat	5.598.592	273.391
Voorzieningen	**8.873.662**	**14.154.473**
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	878.400	6.023.401
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	7.995.262	8.131.072
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of lange	**123.643**	**154.857**
Onderhandse leningen van:		
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	114.643	152.857
Waarborgsommen	9.000	2.000
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden rentetypische looptijd < 1 jaar	**1.589.879**	**175.741**
Overige schulden	1.589.879	175.741
Overlopende passiva	**456.250**	**1.760.793**
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	272.954	1.713.429
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	176.505	31.936
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	6.791	15.428
Totaal	**24.707.372**	**24.538.593**

6.2 Programmarekening 2014

PROGRAMMA	REKENING 2013	PRIMITIEVE BEGROTING 2014	BEGROTING NA WIJZIGING 2014	REKENING 2014	RESULTAAT
Lasten					
Programma 1 Bestuur	376.603	255.100	201.400	218.498	17.098 N
Programma 2 Beheer, Onderhoud en Exploitatie	3.388.847	3.628.063	4.395.911	3.339.246	1.056.665 V
Programma 3 Ontwikkelingen	254.677	269.900	205.000	198.075	6.925 V
Algemene dekkingsmiddelen	-	10.300	7.500	-	7.500 V
Totaal lasten	**4.020.127**	**4.163.363**	**4.809.811**	**3.755.818**	**1.053.993 V**
Baten					
Programma 1 Bestuur	235.030	-	26.599	77.818	51.219 V
Programma 2 Beheer, Onderhoud en Exploitatie	412.207	493.100	390.521	435.989	45.468 V
Programma 3 Ontwikkelingen	-	-	-	-	-
Algemene dekkingsmiddelen	3.081.121	3.345.184	3.345.184	3.345.203	19 V
Totaal baten	**3.728.358**	**3.838.284**	**3.762.304**	**3.859.010**	**96.706 V**
Saldo gewone bedrijfsvoering	(291.768)	(325.079)	(1.047.507)	103.192	1.150.699 V
Diverse lasten en baten					
Diverse lasten	3.520	-	-	81.645	81.645 N
Diverse baten	186.191	-	-	5.752.010	5.752.010 V
Saldo diverse lasten en baten	**182.671**	**-**	**-**	**5.670.365**	**5.670.365 V**
Kredieten					
Lasten	825.026	12.000	2.160.368	1.596.401	563.967 V
Baten	722.860	-	2.947.080	1.194.053	1.753.027 N
Saldo kredieten	**(102.167)**	**(12.000)**	**786.712**	**(402.348)**	**1.189.060 N**
Saldo voor resultaatbestemming	(211.263)	(337.079)	(260.795)	5.371.209	5.632.004 V
Resultaatbestemming					
Storting reserves	664.428	421.012	507.932	699.524	191.592 N
Onttrekking reserves	1.149.082	758.091	768.727	926.907	158.180 V
Saldo resultaatbestemming	**484.654**	**337.079**	**260.795**	**227.383**	**33.412 N**
Saldo na resultaatbestemming	273.391	-	-	5.598.592	5.598.592 V

6.3 Waarderingsgrondslagen

De jaarrekening 2014 is opgesteld conform de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Voor zover niet anders vermeld, worden de activa en passiva gewaardeerd op nominale waarde en vermeld in afgeronde bedragen van € 1 nauwkeurig.

Materiële vaste activa

Op 11 december 2014 heeft de Midden-Delflandraad de Kadernota Investeringen, Waarderingen en Afschrijvingen opnieuw vastgesteld. Hierin is het volledige beleid ten aanzien van materiële vaste activa beschreven.

De waardering van materiële vaste activa vindt plaats op basis van de aanschafwaarde waarop de verrichte lineaire afschrijvingen in mindering worden gebracht. De afschrijvingen geschieden op basis van de verkrijgingprijs en de geschatte economische levensduur waarover de lasten evenredig worden gespreid.

Het BBV onderscheidt de navolgende investeringen:

1. Investeringen met economisch nut
2. Investeringen met maatschappelijk nut in de openbare ruimte

Investeringen met economisch nut

Investeringen hebben een economisch nut wanneer ze verhandelbaar zijn en/of indien ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Investeringen met economisch nut boven € 25.000 worden geactiveerd.

Investeringen met maatschappelijk nut in de openbare ruimte

Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut worden niet geactiveerd tenzij de Midden-Delflandraad van het schap in een specifiek geval besluit dit wel te doen, bijvoorbeeld wanneer vanuit financieel oogpunt belangrijke investeringen in de openbare ruimte anders niet gedaan kunnen worden. Indien dergelijke investeringen wel geactiveerd worden, zal dit specifiek in het bestuursbesluit worden opgenomen conform het vastgestelde beleid in de Kadernota.

De volgende richtlijnen zijn grotendeels gehanteerd voor de afschrijvingstermijnen:

- gronden en terreinen	geen afschrijving
- bedrijfsgebouwen	35 jaar
- grond- weg- en waterbouwkundige werken	35 jaar
- machines, apparaten en installaties	10 jaar
- overige materiële vaste activa	30 jaar

Indien investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut worden geactiveerd, vindt de afschrijving hiervan eveneens lineair plaats waarbij resultaatafhankelijke extra afschrijvingen zijn toegestaan mits de financiële positie dat toelaat. Eventuele extra afschrijvingen zullen in de begroting of via een separaat voorstel aan het bestuur ter goedkeuring worden voorgelegd.

Vlottende activa en passiva

De vorderingen en schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voorzieningen
De voorzieningen worden tegen de nominale waarde gewaardeerd.

Waarborgsommen
Waarborgsommen zijn conform het BBV opgenomen onder langlopende schulden.

Waarderingsgrondslagen voor resultaatbepaling
Baten en lasten
De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

Toelichting voorziening grootonderhoud

De noodzakelijke omvang van de voorziening grootonderhoud en de jaarlijkse dotatie zijn per eind 2014 opnieuw bepaald. Voornamelijk als gevolg van het herzien van de uitgangspunten van het Terrein Beheer Model en het aanpassen van de egalisatietermijn van 80 jaar naar 20 jaar is ten gunste van 2014 € 5.523.803 vrijgevallen uit deze voorziening. Door de genoemde maatregelen wordt ook de jaarlijkse toevoeging aan de voorziening grootonderhoud verlaagd, hetgeen een jaarlijks voordelig effect van heeft op de begrotingen voor de komende jaren. De aanpassing is toegelicht in paragraaf 5.1 Onderhoud kapitaalgoederen.

Overige

Voor de toelichting op de programmarekening is de richtlijn gehanteerd de verschillen toe te lichten bij afwijkingen ten opzichte van de begroting na wijziging van meer dan 3%, met een minimum van € 2.500.

6.4 Toelichting op de balans

6.4.1 Vaste activa

1. Materiële vaste activa

☒ investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	Boekwaarde 1-1-2014	Investe-ringen	Extra afschrij-ringen	Afschrij-vingen	Bijdrage van derden	Afwaarde-ringen	Boekwaarde 31-12-2014
Gronden en Terreinen	1	-	-	-	-	-	1
Grond- weg- en waterbouwkundige werken	2.432.566	-	-	335.797	-	-	2.096.769
Overige terreinen en gebouwen	19.966	-	-	1.815	-	-	18.151
Overige materiële activa	60.618	-	-	2.526-	-	63.144	-
	2.513.151	-	-	335.086	-	63.144	2.114.921

Van de gronden die in eigendom zijn van Recreatieschap Midden – Delfland (totaal 298 ha, 20% van 1.490 hectaren totaal beheergebied) zijn enkele gronden uitgegeven in erfpacht (met name aan exploitanten). Dit leidt jaarlijks tot erfpachtopbrengsten. Met deze exploitanten zijn langdurige erfpachtcontracten afgesloten. In 2014 is voor het perceel Zuidbuurt 87 de erfpacht voor meerdere jaren afgekocht. Verder hebben geen transacties plaatsgevonden waarbij erfpachtovereenkomsten voor meerdere jaren of eeuwigdurend afgekocht zijn.

De afwaardering van € 63.144 op de Overige materiële vaste activa betreft de afboeking van de boekwaarde van de voorbereidingskosten puinstort.

6.4.2 Vlottende activa

1. Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

☒ Vorderingen op openbare lichamen

	2014	2013
Debiteuren	5.497.837	3.740.319
Voorziening dubieuze debiteuren	331.575	276.312
	5.166.262	3.464.007

Voor een dubieuze debiteur is een voorziening getroffen van € 331.575. Dit betreft een vordering betreffende de jaren 2009 t/m 2014. Daarnaast is onder de debiteuren een vordering op het Rijk ad € 4.810.000 begrepen, waarover een juridisch geschil bestaat in het kader van de uittreding van het Rijk. Deze vordering wordt betrokken in de gesprekken die zullen plaatsvinden in vervolg op de uitspraak van de Raad van State.

☒ rekening-courantverhouding met het Rijk

	2014	2013
R.C. Rijk	10.740.331	
	10.740.331	0

Ten behoeve van het verplichte schatkistbankieren zijn rekeningen geopend om de rekening-courant overeenkomst tussen de Staat en de gemeenschappelijke regeling gestalte te geven. Eind 2014 is de eerste overboeking uitgevoerd. De complexiteit van de uitvoering en het nog ontbreken van liquiditeitsprognoses hebben het dagelijks uitvoeren van de regeling nog niet mogelijk gemaakt. In de loop van 2015 zal de frequentie worden verhoogd.

☒ overige vorderingen

	2014	2013
Debiteuren	3.470	19.668
Voorziening dubieuze debiteuren	0	19.425
	3.470	243

De vordering op de dubieuze debiteur is in 2014 afgeboekt ten laste van de gevormde voorziening.

2. Liquide middelen

☒ Kas

	2014	2013
Kas	267	153
	267	153

☒ Banksaldi

	2014	2013
Rekening courant BNG	484.878	45.245
Rekening courant ING	4	112
Rekening courant ABN-AMRO	-10	492
ING Depositorekening	3.286.593	15.795.480
ING Vermogen / spaarrekening	2.613.984	2.577.665
	6.385.449	18.418.994

3. Overlopende activa

☒ overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen

	2014	2013
Rente	50.952	107.837
Dienstverlening	134.866	18.489
Subsidies SNL		2.100
Begeleiding Eneco		8.266
Doorbelasting HH / SBB	2.000	2.001
Vooruitontvangen facturen	3.082	1.751
Nog door te belasten G.Z-H	914	237
Compensabele BTW	30.537	657
Ondernemers BTW	824	707
Teruggave waterschapslasten voorgaande jaren	66.708	
Afrekening Veerpont	2.434	
Nog door te belasten exploitaties	4.355	
	296.672	142.045

6.4.3 Vaste passiva

1. Eigen vermogen

Reserves

	Stand per 01-01-2014	Bestemming resultaat 2013	Toevoegingen in 2014	Onttrekkingen in 2014	Stand per 31-12-2014
Algemene Reserve	997.317	273.391	36.920	234.608	1.073.020
Bestemmingsreserves					
Egalisatiereserve	551.823			13.005	538.818
Investeringsreserve	3.537.873		480.200	297.940	3.720.133
Reserve recreantenonderzoek	29.184				29.184
Reserve informatiepanelen	34.800				34.800
Reserve afkoopsommen	920.549		149.328	43.654	1.026.223
Reserve ingroei TBM	1.476.307			337.700	1.138.607
Reserve erfpachtcontracten	471.485		33.076		504.561
TOTAAL	**8.019.338**	**273.391**	**699.524**	**926.907**	**8.065.346**

☒ ALGEMENE RESERVE

De algemene reserve heeft als belangrijkste functie het vormen van een buffer voor financiële tegenvallers.

	2014	2013
Saldo 1 januari	997.317	1.285.008
Bij: bestemming resultaat 2013	273.391	
Bij: stortingen	36.920	170.916
Af: Onttrekkingen	234.608	458.607
	1.073.020	997.317

Specificatie stortingen	
Resultaat najaarsrapportage 2014	36.920
	36.920

Specificatie onttrekkingen	
- overboeking tbv krediet coördinatie projecten van derden	80.200
- Krediet implementatie herijking	154.408
	234.608

☒ BESTEMMINGSRESERVES

a) Egalisatiereserve

Deze reserve dient om de te verwachten toekomstige overschrijdingen van het bestedingsplafond voor de deelnemers exclusief het Rijk te neutraliseren.

	2014	2013
Saldo 1 januari	551.823	779.962
Bij: stortingen	0	
Af: Onttrekkingen	13.005	228.139
	538.818	551.823

Specificatie onttrekkingen	
cf. programmabegroting	13.005
	13.005

b) Investeringsreserve

Het doel van de investeringsreserve is het dekken van de kosten van nieuwe investeringen.

	2014	2013
Saldo 1 januari	3.537.873	3.223.539
Bij: stortingen	480.200	416.500
Af: Onttrekkingen	297.940	102.166
	3.720.133	3.537.873

Specificatie stortingen	
- cf programmabegroting	350.000
- cf programmabegroting reserve RSP	50.000
- overboeking tbv krediet cöordinatie projecten van derden	80.200
	480.200

Specificatie onttrekkingen	
Krediet Watersport actieplan	30.645
Krediet IODS informatiepanelen	290
Krediet vervolgprocedure nieuwe Westelijke oeververbinding	58.680
Krediet begeleiding A4 IODS	380
krediet coördinatie projecten van derden	61.145
krediet Juridische kosten uittreding Rijk	146.800
	297.940

c) Reserve recreantenonderzoek

De Reserve Recreantenonderzoek is gevormd voor het uitvoeren van verschillende onderzoeken in het kader van marketing en communicatie (naar bijvoorbeeld bezoekersaantallen, marktonderzoeken, enzovoort).

	2014	2013
Saldo 1 januari	29.184	29.184
Bij: stortingen	0	
Af: Onttrekkingen	0	
	29.184	29.184

d) Reserve infopanelen

Vanaf het jaar 2008 stort het schap jaarlijks een bedrag in de reserve informatiepanelen om één keer in de vier jaar de kosten van informatiepanelen te kunnen betalen. Dit heeft als voordeel dat de lasten voor het schap gelijkmatig over de jaren worden verdeeld. Het schap neemt niet meer ééns in de vier jaar een groot bedrag ineens ten laste van de reserve, maar doteert jaarlijks een kleiner bedrag.

	2014	2013
Saldo 1 januari	34.800	29.000
Bij: stortingen	0	5.800
Af: Onttrekkingen	0	
	34.800	34.800

e) Reserve afkoopsommen

Van de lopende erfpachtovereenkomsten is een aantal canons afgekocht. Van deze afkoopsommen wordt de jaarlijkse erfpacht onttrokken. Aan deze reserve wordt gedurende de looptijd rente toegevoegd om de reserve tot einde looptijd in stand te houden.

	2014	2013
Saldo 1 januari	920.549	926.067
Bij: stortingen	149.328	38.136
Af: Onttrekkingen	43.654	43.654
	1.026.223	920.549

Specificatie stortingen	
- cf programmabegroting	37.936
- toevoeging afkoop Zuidbuurt 87	111.392
	149.328

Specificatie onttrekkingen	
- cf programmabegroting	43.654
	43.654

f) Reserve ingroei TBM

De reserve wordt ingezet met betrekking tot de ingroeiregeling om het regulier en groot onderhoud binnen de begroting op het volgens TBM berekende niveau te brengen en te houden.

	2014	2013
Saldo 1 januari	1.476.307	1.892.887
Bij: stortingen	0	
Af: Onttrekkingen	337.700	416.580
	1.138.607	1.476.307

Specificatie onttrekkingen	
- cf programmabegroting	337.700
	337.700

g) Reserve erfpachtcontracten

De reserve erfpachtcontracten dient ter dekking van het verschil in waardering aan het eind van de looptijd tussen een erfpachtcontract met Staatsbosbeheer en de afgesloten (ondererfpacht)contracten met derden.

	2014	2013
Saldo 1 januari	471.485	438.409
Bij: stortingen	33.076	33.076
Af: Onttrekkingen	0	
	504.561	471.485

Specificatie stortingen	
- cf programmabegroting	33.076
	33.076

☒ NOG TE BESTEMMEN RESULTAAT

	2014	2013
Nog te bestemmen resultaat	5.598.592	273.391
	5.598.592	273.391

Voorzieningen

	Stand per 01-01-2014	Toevoegingen in 2014	Vrijgevallen t.g.v. exploitatie	Onttrekkingen in 2014	Stand per 31-12-2014
Voorziening Groot Onderhoud	6.023.401	1.187.424	5.523.803	808.622	878.400
Voorziening omgevingsfonds Midden-Delfland	4.051.544	0		317.222	3.734.322
Voorziening inrichting Midden-Delfland	4.079.528	0		106.946	3.972.582
Voorziening beheer routestructuurplan	0	288.358		0	288.358
TOTAAL	**14.154.473**	**1.475.782**	**5.523.803**	**1.232.790**	**8.873.662**

☒ ONDERHOUDSEGALISATIEVOORZIENINGEN

a) Voorziening groot Onderhoud

Groot onderhoud is noodzakelijk om de duurzame instandhouding van de gebieden te garanderen. Regulier onderhoud kent een jaarlijkse cyclus. Groot onderhoud heeft een cyclus groter dan één jaar. Voor het verrichten van groot onderhoud is deze voorziening beschikbaar. Het doel van deze voorziening is de lasten van groot onderhoud gelijkmatig over de jaren te verdelen.

	2014	2013
Saldo 1 januari	6.023.401	5.251.508
Bij: stortingen	1.187.424	1.276.640
Af: vrijval ten gunste van de rekening van baten en lasten	5.523.803	
Af: Onttrekkingen	808.622	504.747
	878.400	6.023.401

Specificatie stortingen	
- cf meerjarenplanning grootonderhoud	1.187.424
	1.187.424

Specificatie onttrekkingen	
uitgevoerde werkzaamheden GO	808.622
vrijval vz GO ten gunste van de programmarekening i.v.m. herrekening	5.523.803
	6.332.425

Als gevolg van de doorlichting van de voorziening groot onderhoud vindt een vrijval aan de voorziening groot onderhoud plaats van € 5.524.000. Voor een toelichting over de aanleiding en systematiek wordt verwezen naar de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen, paragraaf 5.1.

☒ VOORZIENINGEN VOOR VERPLICHTINGEN, VERLIEZEN EN RISICO'S

a) Voorziening omgevingsfonds Midden-Delfland

De middelen vanuit de voorziening omgevingsfonds Midden-Delfland worden conform de overeenkomst met de gemeente Rotterdam aangewend voor voorbereiding en uitvoering van verbetermaatregelen inzake milieu, natuur en recreatie in Midden-Delfland. Besluitvorming vindt plaats samen met de Reconstructie Midden-Delfland.

	2014	2013
Saldo 1 januari	4.051.544	4.213.950
Bij: stortingen	0	
Af: Onttrekkingen	317.222	162.406
	3.734.322	4.051.544

Specificatie onttrekkingen	
Verleende subsidies	317.222
	317.222

b) Voorziening inrichting Midden-Delfland

De voorziening inrichting Midden-Delfland dient voor de recreatieve inrichting en het beheer van het gebied grenzend aan het stedelijk gebied van Rotterdam/Overschie, Schiedam en Vlaardingen, waaronder de DOP NOAP locatie.

	2014	2013
Saldo 1 januari	4.079.528	4.120.383
Bij: stortingen	0	
Af: Onttrekkingen	106.946	40.855
	3.972.582	4.079.528

Specificatie onttrekkingen	
Kredieten:	
Inrichting golfbaan	106.946
	106.946

c) Voorziening beheer routestructuurplan

Overeenkomstig de subsidieverplichtingen van de provincie Zuid-Holland is deze voorziening bestemd voor het beheer van de te realiseren recreatieve routevoorzieningen gedurende 10 jaar vanaf het opleveringsmoment.

	2014	2013
Saldo 1 januari	0	
Bij: stortingen	288.358	
Af: Onttrekkingen	0	
	288.358	0

Specificatie stortingen	
- cf meerjarenplan	288.358
	288.358

Ultimo 2014 waren de betreffende voorzieningen nog niet opgeleverd.

2. Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

☒ onderhandse leningen van

1. binnenlandse banken en overige financiële instellingen

	2014	2013
Saldo 1 januari	152.857	191.071
Bij: nieuwe leningen	0	
Af: aflossingen	38.214	38.214
	114.643	152.857

Rentelast voor het boekjaar: € 5.677

☒ waarborgsommen

	2014	2013
Saldo 1 januari	2.000	2.000
Vermeerderingen	7.000	
Aflossingen	0	
	9.000	2.000

6.4.4 Vlottende passiva

1. Netto-vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

☒ overige schulden.

crediteuren	2014	2013
	1.589.879	175.741
	1.589.879	175.741

2. Overlopende passiva

☒ verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume

	2014	2013
Diensten derden	61.143	78.699
Accountantskosten	3.722	4.097
Additionele uren	2	191.369
Onderhoudskosten	62.230	58.009
Zakelijke lasten overdracht gronden	35.586	35.586
Rentelasten	4.482	5.975
Terug te betalen bijdragen Routestructuurplan	105.234	1.339.154
Omzetbelasting	96	302
RBG terug ontv. 1817718140		238
kasstorting en kruisposten bank	459	
	272.954	1.713.429

☒ de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren

De specificatie van deze balanspost is als volgt:

Omschrijving	Saldo 1-1-2014	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen of terug-betaalde bedragen	Saldo 31-12-2014
Routestructuurplan	0	1.223.910	1.223.910	0
Beheer en onderhoud fietspad Poldervaart	20.300		20.300	0
Beheer en onderhoud fietspad Vockstaert	11.200		11.200	0
Afronding project Broekpolder	436		436	0
Wandelroutenetwerk	0	240.338	63.833	176.505
Totaal	31.936	1.464.248	1.319.679	176.505

☒ overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen

	2014	2013
Afkoopsom onderhoud ijsclub Bertus	5.596	7.376
Eneco Leiding over de Noord	329	0
Vergunning	866	66
Doorbelasting infopanelen		7.986
	6.791	15.428

6.5 Toelichting op de Programmarekening

6.5.1 Programma 1 Bestuur

PROGRAMMA 1 BESTUUR	REKENING 2013	PRIMITIEVE BEGROTING 2014	BEGROTING NA WIJZIGING 2014	REKENING 2014	RESULTAAT
Lasten					
Bestuurlijke aangelegenheden	376.603	255.100	201.400	218.498	17.098 N
Totaal lasten	**376.603**	**255.100**	**201.400**	**218.498**	**17.098 N**
Baten					
Bestuurlijke aangelegenheden	235.030	-	26.599	77.818	51.219 V
Totaal baten	**235.030**	**-**	**26.599**	**77.818**	**51.219 V**
Saldo gewone bedrijfsvoering	**(141.572)**	**(255.100)**	**(174.801)**	**(140.680)**	**34.121 V**
Diverse lasten en baten					
Diverse lasten	-	-	-	-	-
Diverse baten	-	-	-	-	-
Saldo diverse lasten en baten	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Kredieten					
Lasten	-	-	100.000	146.800	46.800 N
Baten	-	-	-	-	-
Saldo kredieten	**-**	**-**	**(100.000)**	**(146.800)**	**46.800 N**
Saldo voor resultaatbestemming	**(141.572)**	**(255.100)**	**(274.801)**	**(287.480)**	**12.679 N**
Resultaatbestemming					
Storting reserves	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	250.000	-	100.000	146.800	46.800 V
Saldo resultaatbestemming	**250.000**	**-**	**100.000**	**146.800**	**46.800 V**
Saldo na resultaatbestemming	**108.428**	**(255.100)**	**(174.801)**	**(140.680)**	**34.121 V**

Toelichting op resultaat:

In de begroting is voor de post bestuursproducten rekening gehouden met representatiekosten, drukwerk en abonnementen. In 2014 is terughoudend gebruik gemaakt van deze post. Hierdoor is een onderschrijding op de begroting gerealiseerd van ruim € 6.000.

De inschakeling van de advocaat met betrekking tot het dossier uittreding Rijk leidt tot ruim € 23.000 hogere kosten op het product Juridische zaken.

In het kader van het schatkistbankieren zijn de nog uitstaande banksaldi overgeboekt. Het voordelig resultaat betreft de rente die is ontvangen over 2014.

6.5.2 Programma 2 Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden

PROGRAMMA 2 BEHEER, ONDERHOUD EN EXPLOITATIE	REKENING 2013	PRIMITIEVE BEGROTING 2014	BEGROTING NA WIJZIGING 2014	REKENING 2014	RESULTAAT
Lasten					
Inrichting, Beheer en Exploitatie	3.022.169	3.224.363	4.032.811	2.994.443	1.038.368 V
Communicatie	94.477	129.100	103.100	84.803	18.297 V
Regelgeving en Handhaving	272.200	274.600	260.000	260.000	-
Totaal lasten	**3.388.847**	**3.628.063**	**4.395.911**	**3.339.246**	**1.056.665 V**
Baten					
Inrichting, Beheer en Exploitatie	412.207	481.600	390.521	435.989	45.468 V
Communicatie	-	11.500	-	-	-
Regelgeving en Handhaving	-	-	-	-	-
Totaal baten	**412.207**	**493.100**	**390.521**	**435.989**	**45.468 V**
Saldo gewone bedrijfsvoering	**(2.976.640)**	**(3.134.963)**	**(4.005.390)**	**(2.903.256)**	**1.102.134 V**
Diverse lasten en baten					
Diverse lasten	-	-	-	(81.645)	81.645 N
Diverse baten	186.191	-	-	5.745.410	5.745.410 V
Saldo diverse lasten en baten	**186.191**	**-**	**-**	**5.663.765**	**5.663.765 V**
Kredieten					
Lasten	19.227	-	6.600	-	6.600 V
Baten	-	-	-	-	-
Saldo kredieten	**(19.227)**	**-**	**(6.600)**	**-**	**6.600 V**
Saldo voor resultaatbestemming	**(2.809.676)**	**(3.134.963)**	**(4.011.990)**	**2.760.509**	**6.772.499 V**
Resultaatbestemming					
Storting reserves	427.012	421.012	421.012	532.404	111.392 N
Onttrekking reserves	707.600	746.091	400.959	394.359	6.600 N
Saldo resultaatbestemming	**280.588**	**325.079**	**(20.053)**	**(138.045)**	**117.992 N**
Saldo na resultaatbestemming	**(2.529.088)**	**(2.809.884)**	**(4.032.043)**	**2.622.463**	**6.654.506 V**

Toelichting op resultaat:

De lasten van terreinbeheer zijn bijna € 1,1 mln. lager dan begroot als gevolg van een lagere dotatie aan de voorziening groot onderhoud voor het Route Structuurplan.

De lasten van economisch beheer zijn hoger omdat uit voorzichtigheidsoverweging een dotatie aan de voorziening dubieuze debiteuren is gedaan inzake een vordering op DLG. Tussen MD en DLG bestaat geen overeenstemming over de verrekening van baten en lasten. Daarnaast zijn kosten voor de huren en pachten hoger uitgevallen. Daarentegen is het begrote bedrag voor extern onderzoek niet benut. De opbrengsten uit huren en erfpacht zijn hoger dan geraamd. De opbrengst ligt in lijn met vorig jaar.

Het algemene communicatiebudget is niet volledig besteed. De recreatiekaart is niet aangepast en gereserveerde kosten voor naarbuiten zijn niet gebruikt. Dit jaar is ook minder geld besteed aan de algemene communicatiemiddelen. Het budget van het PPMD is niet volledig besteed, niet alle subsidies zijn ingediend, volledig afgehandeld of goedgekeurd (totaal gereserveerd € 51.000 i.p.v. € 58.000).

De diverse lasten ad € 81.645 betreffen € 18.500 in verband met uren erfpachtdossier 2013 en de afboeking van de boekwaarde van de voorbereidingskosten puinstort ad € 63.145.

De diverse baten bestaan voornamelijk uit een vrijval van € 5.524.000 uit de voorziening grootonderhoud als gevolg van de doorlichting. Daarnaast betreffen de diverse baten de vergoeding voor de afkoop van de erfpachtscanon Zuidbuurt 87 (€ 111.000), de teruggave op bezwaarschriften inzake waterschapslasten (€ 52.000), de vrijval van de bijdrage inzake vaarnetwerk RSP (€ 23.000), de

gewenningsbijdrage voor Vockestaertpad (€ 20.000) en de gewenningsbijdrage voor fietspad Poldervaart (€ 11.000).

6.5.3 Programma 3 Ontwikkeling

PROGRAMMA 3 ONTWIKKELINGEN	REKENING 2013	PRIMITIEVE BEGROTING 2014	BEGROTING NA WIJZIGING 2014	REKENING 2014	RESULTAAT
Lasten					
Planvorming & Gebiedsontwikkeling	243.377	258.500	205.000	198.075	6.925 V
Marketing & Productontwikkeling	11.300	11.400	-	-	-
Totaal lasten	**254.677**	**269.900**	**205.000**	**198.075**	**6.925 V**
Baten					
Planvorming & Gebiedsontwikkeling	-	-	-	-	-
Marketing & Productontwikkeling	-	-	-	-	-
Totaal baten	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Saldo gewone bedrijfsvoering	**(254.677)**	**(269.900)**	**(205.000)**	**(198.075)**	**6.925 V**
Diverse lasten en baten					
Diverse lasten	-	-	-	-	-
Diverse baten	-	-	-	6.600	6.600 V
Saldo diverse lasten en baten	**-**	**-**	**-**	**6.600**	**6.600 V**
Kredieten					
Lasten	805.799	12.000	2.053.768	1.449.601	604.168 V
Baten	722.860	-	2.947.080	1.194.053	1.753.027 N
Saldo kredieten	**(82.940)**	**(12.000)**	**893.312**	**(255.548)**	**1.148.860 N**
Saldo voor resultaatbestemming	**(337.617)**	**(281.900)**	**688.312**	**(447.023)**	**1.135.335 N**
Resultaatbestemming					
Storting reserves	-	-	(50.000)	(130.200)	80.200 N
Onttrekking reserves	82.939	12.000	267.768	385.748	117.980 V
Saldo resultaatbestemming	**82.939**	**12.000**	**217.768**	**255.548**	**37.780 V**
Saldo na resultaatbestemming	**(254.678)**	**(269.900)**	**906.080**	**(191.475)**	**1.097.555 N**

Toelichting op resultaat:

Het voordeel op het product Planvorming & gebiedsontwikkeling wordt veroorzaakt omdat voor de subsidieverlening omgevingsfonds in 2014 minder extern advies was benodigd dan begroot.

6.5.4 Algemene Dekkingsmiddelen

ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	REKENING 2013	PRIMITIEVE BEGROTING 2014	BEGROTING NA WIJZIGING 2014	REKENING 2014	RESULTAAT
Lasten					
Deelnemersbijdrage	-	-	-	-	-
Overige structurele Lasten	-	10.300	7.500	-	7.500 V
Totaal lasten	**-**	**10.300**	**7.500**	**-**	**7.500 V**
Baten					
Deelnemersbijdrage	3.081.121	3.345.184	3.345.184	3.345.184	-
Overige structurele Baten	-	-	-	19	19 V
Totaal baten	**3.081.121**	**3.345.184**	**3.345.184**	**3.345.203**	**19 V**
Saldo gewone bedrijfsvoering	3.081.121	3.334.884	3.337.684	3.345.203	7.519 V
Diverse lasten en baten					
Diverse lasten	3.520	-	-	-	-
Diverse baten	-	-	-	-	-
Saldo diverse lasten en baten	**(3.520)**	**-**	**-**	**-**	**-**
Kredieten					
Lasten	-	-	-	-	-
Baten	-	-	-	-	-
Saldo kredieten	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Saldo voor resultaatbestemming	3.077.601	3.334.884	3.337.684	3.345.203	7.519 V
Resultaatbestemming					
Storting reserves	237.416	-	36.920	36.920	-
Onttrekking reserves	108.543	-	-	-	-
Saldo resultaatbestemming	**(128.873)**	**-**	**(36.920)**	**(36.920)**	**-**
Saldo na resultaatbestemming	2.948.728	3.334.884	3.300.764	3.308.283	7.519 V

Toelichting op resultaat:

De post Onvoorzien is in 2014 niet besteed.

6.5.5 Overzicht van de incidentele baten en lasten

Incidentele baten				Incidentele lasten			
Progr.	Omschrijving	Realisatie 2014	Raming 2014 na wijziging	Progr.	Omschrijving	Realisatie 2014	Raming 2014 na wijziging
1	Onttrekking Investeringsreserve t.b.v. kredieten	146.800	100.000	1	Kredieten:		
					Juridische kosten uittreding Rijk	146.800	75.000
					Dienstverlening bestuursproducten	0	25.000
					Juridische advisering dossier uittreding Rijk	21.153	
2	vergoeding afkoop canon Zuidbuurt 87	111.392		2	Correctie uren erfpachtsdossier	18.500	
	teruggave op bezwaarschriften waterschapslasten	52.170					
	gewenningsbijdrage Vockestaertpad	20.300			afboeking voorbereidingskosten puinstort	63.144	
	gewenningsbijdrage fietspad Poldervaart	11.200					
	vrijval bijdrage vaarnetwerk RSP	23.000					
	vrijval voorziening grootonderhoud	5.523.803					
	Onttrekking Investeringsreserve t.b.v. kredieten	0	6.600		Kredieten:		
					Bijdr. Agrarische Natuurvereniging Vockestaert	0	2.000
					Monitoringsysteem Oeverbos	0	4.600
					Toevoeging afkoop Zuidbuurt aan reserve afkoopsommen	111.392	0
					Dotatie voorziening beheer RouteStructuurPlan (kosten geboekt bij kredieten)	0	1.111.080
3	Dekking kredieten uit subsidies	855.695	1.786.000	3	Kredieten:		
	Onttrekking Algemene Reserve t.b.v kredieten	154.408	95.398		- watersportactieplan	30.645	30.000
	Onttrekking Investeringsreserve t.b.v. kredieten	151.139	172.370		- (Additioneel) planvorming/begeleiding A4/IODS	380	170
					- Routestructuurplan	740.989	1.786.000
					- Fietsverbinding Ackerdijksebos-Technopolis	38.118	
					- IODS Informatiepanelen UAR PZH	290	
					- Vervolgprocedure NWO 328091331	58.679	62.000
					- Begeleiding ENECO warmteleiding	11.405	
					- Implementatie herijking	154.408	95.398
					- Coördinatie projecten van derden	62.495	80.200
					- Wandelroutenetwerk Hof van Delfland	63.833	
	Dekking voorziening beheer RouteStructuurPlan uit subsidies	288.358	1.111.080		Dotatie aan voorziening beheer RouteStructuurPlan (begroot bij programma 2)	288.358	
	Dekking toevoeging investeringsreserve RSP uit subsidies	50.000	50.000		Toevoeging Investeringsreserve	130200*	50.000
	Onttrekking Algemene Reserve t.b.v. Investeringsreserve	80.200	*				
Alg. dekk. Midd.				Alg. dekk. Midd.	Resultaat najaarsrapportage naar Algemene Reserve	36.920	36.920
	Totaal	**7.468.465**	**3.321.448**		**Totaal**	**1.847.509**	**3.358.368**
	Saldo	**5.620.956**					**36.920**

* In de eerste begrotingswijziging 2014, die is vastgesteld op 3 juli 2014, is besloten het krediet wegens Coördinatie projecten van derden te dekken uit de investeringsreserve vanuit het resultaat van de jaarrekening 2013. In deze begrotingswijziging is echter verzuimd de overboeking vanuit de algemene reserve naar de investeringsreserve als aanpassing van de begrotingscijfers 2014 te verwerken. Hierdoor blijkt uit de bovenstaande tabel een nadelig verschil op de stortingen en een voordelig verschil op de onttrekkingen.

6.5.6 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

bestuurslid	functie(s)	beloning	sociale verzekerings-premies	belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen	voorzieningen tbv. beloningen betaalbaar op termijn	duur van het dienstverband in het boekjaar (hele jaar = 1)	uitkeringen wegens beëindiging van dienstverband met specificaties dienstverband
R.A.M. van der Sande	voorzitter	0	0	0	0	0	0
Dhr. J.F. Weber	Lid	0	0	0	0	0	0
Dhr. R. van Harten	Penningmeester	0	0	0	0	0	0
Dhr. R.G. de Vries	Lid	0	0	0	0	0	0
Dhr. S.M. Brandligt	Vice-voorzitter	0	0	0	0	0	0
Mevr. A.H. Hekker	Lid	0	0	0	0	0	0
Dhr. G.D. van Oord	Secretaris	0	0	0	0	0	0
Dhr. F.J. van Lier	Lid	0	0	0	0	0	0
Dhr. A. van Steenderen	Lid	0	0	0	0	0	0
Dhr. C. Pleijsier	Lid	0	0	0	0	0	0
Dhr. P. Ouwendijk	Lid	0	0	0	0	0	0
Dhr. B.J. Eerdmans	Lid	0	0	0	0	0	0

De genoemde vergoedingen zijn zowel over 2014 als over 2013 nihil en liggen dus onder de daarvoor gestelde wettelijke grens.

6.6 Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

6.6.1 Langlopende verplichtingen

De meerjarige contracten zijn geïnventariseerd en in het volgende overzicht opgenomen. Het betreft vooral meerjarige bestekken regulier onderhoud, groot onderhoud contracten en verplichtingen m.b.t. investeringen.

Srt ond	Coda-nr	Projectnaam	2015	2016
INV	13544	Monitoringssysteem geohydrologie Oeverbos	€ 23.050	€ -
RO	22213	Onderhoud fietsknooppuntensysteem 2011-2015 2057 D ovb	€ 12.760	€ -
INV	16523	Skateroutes	€ 400.000	€ -
INV	16525	MD RSP Kanoroute (is 2016 in opgenomen)	€ 445.000	€ -
INV	16573	Dop NOAP Golfbaanvoorzieningen	€ 169.855	€ 169.855
RO	21210	MD RO hygiëne 2014-2016 RO	€ 66.714	€ -
GO	16549	MD RO hygiëne 2014-2016 GO	€ 25.818	€ -
RO	21211	MD RO gras en water 2014-2016	€ 461.620	€ -
GO	16549	MD GO gras en water2014-2016 MD2394 in meegenomen)	€ 90.311	€ -
INV	16596	Wandelknooppuntensysteem Hof van Delfland	€ 280.000	€ 40.000

6.7 Overige gegevens

6.7.1 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich na de balansdatum geen gebeurtenissen voorgedaan die de jaarcijfers beïnvloeden.

6.7.2 Subsidieregister

Project	Subsidie-gever	Subsidieregeling	Subsidie-beschikking	Totaal subsidie / bijdrage derden	Ontvangsten t/m 2013	Ontvangsten 2014	Restant te ontvangen subsidie ultimo 2014	Vrijgevallen t.g.v. projecten t/m 2013	Vrijgevallen t.g.v. projecten 2014	Overlopende activa 1-1-2014	Overlopende activa 31-12-2014	Overlopende passiva 1-1-2014	Overlopende passiva 31-12-2014
040 Midden Delfland				2.550.516	-	1.464.248	1.086.268	-	1.319.679	-	-	31.936-	176.505-
RSP Bestuurlijk & Financieel	Provincie Zuid-Holland		8-1-2014; DOS-2013-0008456 PZH-2013-452654917	1.509.391	-	1.207.512	301.879		1.207.512				-
Routestructuurplan: Fietsverbinding Ackerdijksebos-Technopolis	Provincie Zuid-Holland	Uitvoeringsregeling Groen 2014	4-12-2014; PZH-2014-496527441 DOS-2014-0006670	140.000	-	16.398	123.602		16.398		-		-
Routestructuurplan: Fietsverbinding Ackerdijksebos-Technopolis	Stadsgewest Haaglanden			100.000	-		100.000				-		-
Wandelroutenetwerk Hof van Delfland	Provincie Zuid-Holland	URG - 3.4 wandelroutes	DOS-2014-0004111 PZH-2014-478657157	801.125	-	240.338	560.787		63.833				176.505-
Beheer en onderhoud fietspad Poldervaart									20.300			20.300-	-
Beheer en onderhoud fietspad Vockestaert									11.200			11.200-	-
Afronding project Broekpolder									436			436-	-

6.7.3 Kredietenregister

Sluit datum	Krediet	Subsidie / bijdrage derden	Totaal Budget	Uitgaven t/m 2013	Uitgaven 2014	Restant
dec-15	Vockestaert bijdrage wandelpad		37.500	13.620	-	23.880
dec-15	Ontwikkeling Oost-Abtspolder		40.588	-	-	40.588
dec-16	Monitoringsysteem Oeverbos		71.100	41.321	-	29.779
dec-14	Extra fin bijdrage Restbestek Zuid		612.750	1.020	-	611.730
dec-15	Begeleiding A4 IODS		60.000	32.148	380	27.473
dec-14	Begeleiding externe projecten			-	-	-
dec-15	RSP bestuurlijk & Financieel	272.339	272.339	-	35.465	236.874
dec-15	RSP Skateroutes	2.072.676	2.072.676	172.868	851.514	1.048.294
dec-15	RSP Wandel & Natuurpaden	722.970	722.970	52.389	75.054	595.527
dec-15	RSP Kanonetwerk	549.928	549.928	-	56.480	493.448
dec-15	RSP ATB-parcour	525.960	525.960	451.725	46.509	27.726
dec-15	RSP Ruiterroutes			4.675	14.325	19.000-
dec-15	Juridische kosten uittreding Rijk		145.000	-	146.800	1.800-
dec-14	Dienstverlening bestuursproducten		25.000	-	-	25.000
dec-15	Fietsverbinding Ackerdijksebos-Technopolis	640.000	640.000	-	38.118	601.882
dec-17	Inrichting golfbaan NOAP		884.400	-	-	884.400
dec-15	IODS informatiepanelen UAR PZH		6.600	200	290	6.110
dec-15	Vervolgprocedure NWO 328091331		110.000	46.719	58.679	4.601
dec-18	Watersportactieplan		1.341.319	53.099	30.645	1.257.575
dec-15	Implementatie Herijking		269.375	-	154.408	114.967
dec-15	Coördinatie projecten van derden		80.200	-	62.495	17.705
dec-16	Wandelroutenetwerk Hof van Delfland	801.125	801.125	-	63.833	737.292

6.7.4 Bestemming van het resultaat

Uit de voorliggende jaarrekening 2014 resulteert een totaal voordelig saldo van € 5.598.592. Het voordelig resultaat zal worden toegevoegd aan de Algemene Reserve.

6.7.5 Controleverklaring

6.7.6 Samenstelling bestuur 2014

Leden Dagelijks Bestuur

Naam	Gemeente/organisatie	Functie
Dhr. R.A.M. van der Sande	Provincie Zuid-Holland	voorzitter
Dhr. S.M. Brandligt	Gemeente Delft	vice-voorzitter
Dhr. G.D. van Oord	Gemeente Midden-Delfland	secretaris
Dhr. R. van Harten	Namens de gemeenten Vlaardingen, Schiedam, Rotterdam en Maassluis	penningmeester

Leden Midden-Delflandraad

Naam	Gemeente/organisatie	Plaatsvervanger
Dhr. R.A.M. van der Sande	Provincie Zuid-Holland	Dhr. R.A. Janssen
Dhr. J.F. Weber	Provincie Zuid-Holland	Dhr. G. Veldhuizen
Dhr. R. van Harten	gemeente Vlaardingen	Dhr. J. Versluijs
Dhr. R.G. de Vries	gemeente Vlaardingen	Dhr. C.T. Oosterom
Dhr. S.M. Brandligt	gemeente Delft	Dhr. R. de Prez
Mevr. A.H. Hekker	gemeente Delft	
Dhr. G.D. van Oord	gemeente Midden-Delfland	Dhr. H.H. Horlings
Dhr. F.J. van Lier	gemeente Midden-Delfland	Dhr. R.H.G. Zwaard
Dhr. A. van Steenderen	gemeente Schiedam	Dhr. M.J.C. Houtkamp
Dhr. C. Pleijsier	gemeente Maassluis	Dhr. H.L.M. Eitjes
Dhr. P. Ouwendijk	gemeente Westland	Dhr. A.W. Meijer
Dhr. B.J. Eerdmans	gemeente Rotterdam	Dhr. A.L.H. Visser

6.7.7 Deelnemersbijdrage per deelnemer

Deelnemende gemeente / Provincie / Ministerie	Bijdr. in het nadelig saldo	Bijdragen over 2014 conform begroting 2014
Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie	47,2%	1.577.688
Provincie Zuid-Holland	16,8%	562.242
Gemeenten:		
Delft	8,4%	281.121
Maassluis	5,0%	166.916
Midden-Delfland	1,1%	35.140
Schiedam	10,2%	342.617
Vlaardingen	11,0%	368.972
Westland	0,3%	10.488
TOTAAL	100%	3.345.184

6.7.8 Conversiestaat

Productomschrijving	BEGROTING NA WIJZIGING 2014			REKENING 2014			RESULTAAT		
	LASTEN	BATEN	SALDO	LASTEN	BATEN	SALDO	LASTEN	BATEN	SALDO
Bestuurlijke aangelegenheden									
Dienstverlening G.Z-H	90.000	-	90.000	90.000	-	90.000	-	-	-
Materiële lasten	10.000	-	10.000	3.801	-	3.801	6.199	-	6.199 V
Bestuursproducten	100.000	-	100.000	93.801	-	93.801	6.199	-	6.199 V
Dienstverlening G.Z-H	12.200	-	12.200	12.200	-	12.200	-	-	-
Materiële lasten	10.800	-	10.800	33.954	-	33.954	(23.154)	-	23.154 N
Juridische Zaken	23.000	-	23.000	46.154	-	46.154	(23.154)	-	23.154 N
Dienstverlening G.Z-H	70.000	-	70.000	70.000	-	70.000	-	-	-
Materiële lasten	8.400	26.599	(18.199)	8.543	77.818	(69.276)	(143)	51.219	51.077 V
Financiën	78.400	26.599	51.801	78.543	77.818	724	(143)	51.219	51.077 V
Totaal Bestuurlijke aangelegenheden	**201.400**	**26.599**	**174.801**	**218.498**	**77.818**	**140.680**	**(17.098)**	**51.219**	**34.121 V**
Inrichting, Beheer en Exploitatie									
Dienstverlening G.Z-H	382.294	-	382.294	382.294	-	382.294	-	-	-
Materiële lasten	3.568.017	20.521	3.547.496	2.492.310	21.408	2.470.902	1.075.707	887	1.076.594 V
Gebiedsbeheer	3.950.311	20.521	3.929.790	2.874.604	21.408	2.853.196	1.075.707	887	1.076.594 V
Dienstverlening G.Z-H	33.000	-	33.000	33.000	-	33.000	-	-	-
Materiële lasten	49.500	370.000	(320.500)	86.838	414.581	(327.743)	(37.338)	44.581	7.243 V
Economisch beheer	82.500	370.000	(287.500)	119.838	414.581	(294.743)	(37.338)	44.581	7.243 V
Dienstverlening G.Z-H	260.000	-	260.000	260.000	-	260.000	-	-	-
Materiële lasten	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Regelgeving & Handhaving	260.000	-	260.000	260.000	-	260.000	-	-	-
Dienstverlening G.Z-H	20.000	-	20.000	20.000	-	20.000	-	-	-
Materiële lasten	83.100	-	83.100	64.803	-	64.803	18.297	-	18.297 V
Communicatie	103.100	-	103.100	84.803	-	84.803	18.297	-	18.297 V
Totaal inrichting, beheer en exploitatie	**4.395.911**	**390.521**	**4.005.390**	**3.339.246**	**435.989**	**2.903.256**	**1.056.665**	**45.468**	**1.102.134 V**
Ontwikkelingen									
Dienstverlening G.Z-H	176.400	-	176.400	176.400	-	176.400	-	-	-
Materiële lasten	28.600	-	28.600	21.675	-	21.675	6.925	-	6.925 V
Planvorming en Gebiedsontwikkeling	205.000	-	205.000	198.075	-	198.075	6.925	-	6.925 V
Dienstverlening G.Z-H	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Materiële lasten	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Marketing & Productontwikkeling	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal ontwikkelingen	**205.000**	**-**	**205.000**	**198.075**	**-**	**198.075**	**6.925**	**-**	**6.925 V**
Algemene Dekkingsmiddelen									
Deelnemersbijdrage	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overige structurele laten & baten	7.500	-	7.500	-	19	(19)	7.500	19	7.519 V
Totaal Algemene Dekkingsmiddelen (onvoorzien)	7.500	-	7.500	-	19	(19)	7.500	19	7.519 V
Totaal reguliere bedrijfsvoering	**4.809.811**	**417.120**	**4.392.691**	**3.755.818**	**513.826**	**3.241.992**	**1.053.993**	**96.706**	**1.150.699 V**
Totaal programma 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal programma 2	-	-	-	81.645	5.745.410	(5.663.765)	(81.645)	5.745.410	5.663.765 V
Totaal programma 3	-	-	-	-	6.600	(6.600)	-	6.600	6.600 V
Totaal Algemene Dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal diverse lasten en baten	**-**	**-**	**-**	**81.645**	**5.752.010**	**(5.670.365)**	**(81.645)**	**5.752.010**	**5.670.365 V**
Totaal programma 1	100.000	-	100.000	146.800	-	146.800	(46.800)	-	46.800 N
Totaal programma 2	6.600	-	6.600	-	-	-	6.600	-	6.600 V
Totaal programma 3	2.053.768	2.947.080	(893.312)	1.449.601	1.194.053	255.548	604.168	(1.753.027)	1.148.860 N
Totaal Algemene Dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal kredieten lasten en baten	**2.160.368**	**2.947.080**	**(786.712)**	**1.596.401**	**1.194.053**	**402.348**	**563.967**	**(1.753.027)**	**1.189.060 N**
RESULTAAT VOOR BESTEMMING	**6.970.179**	**3.364.200**	**3.605.979**	**5.433.864**	**7.469.889**	**(2.026.025)**	**1.536.315**	**4.096.689**	**5.632.004 V**
Resultaatbestemming									
Totaal storting reserves programma 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal onttrekkingen reserves programma 1	-	100.000	(100.000)	-	146.800	(146.800)	-	46.800	46.800 V
Totaal programma 1	-	100.000	(100.000)	-	146.800	(146.800)	-	46.800	46.800 V
Totaal storting reserves programma 2	421.012	-	421.012	532.404		532.404	(111.392)	-	111.392 N
Totaal onttrekkingen reserves programma 2	-	400.959	(400.959)	-	394.359	(394.359)	-	(6.600)	6.600 N
Totaal programma 2	421.012	400.959	20.053	532.404	394.359	138.045	(111.392)	(6.600)	117.992 N
Totaal storting reserves programma 3	50.000	-	50.000	130.200	-	130.200	(80.200)	-	80.200 N
Totaal onttrekkingen reserves programma 3	-	267.768	(267.768)	-	385.748	(385.748)	-	117.980	117.980 V
Totaal programma 3	50.000	267.768	(217.768)	130.200	385.748	(255.548)	(80.200)	117.980	37.780 V
Totaal storting reserves Algemene Dekkingsmiddelen	36.920	-	36.920	36.920	-	36.920	-	-	-
Totaal onttrekkingen reserves Algemene Dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal Algemene Dekkingsmiddelen	36.920	-	36.920	36.920	-	36.920	-	-	-
Totaal resultaatbestemming	**507.932**	**768.727**	**(260.795)**	**699.524**	**926.907**	**(227.383)**	**(191.592)**	**158.180**	**33.412 N**
RESULTAAT NA BESTEMMING	**7.478.111**	**4.132.927**	**3.345.184**	**6.133.388**	**8.396.796**	**(2.253.408)**	**1.344.723**	**4.253.869**	**5.598.592 V**
Deelnemersbijdrage	-	3.345.184	(3.345.184)	-	3.345.184	(3.345.184)	-	-	-

Programmabegroting 2016

Recreatieschap Midden-Delfland

Opgesteld door	: G.Z-H
Datum	: April 2015
Documentnummer	:

Inhoudsopgave

1. BESTUURLIJKE SAMENVATTING 5

2. LEESWIJZER 6

3. GRONDSLAGEN EN KADERS BEGROTING 7

3.1 OPBOUW BEGROTING 8
3.2 INDEXERING 8
3.3 BEGROTINGSRICHTLIJNEN 9
3.4 INVESTEREN, WAARDEREN EN AFSCHRIJVEN 9
3.5 TERREIN BEHEER MODEL 9

4. PROGRAMMAPLAN 11

4.1 PROGRAMMA 1 BESTUURLIJKE AANGELEGENHEDEN 11
4.1.1 Wat willen we bereiken? 11
4.1.2 Wat gaan we daarvoor doen? 11
4.1.2.1 Product bestuursproducten 11
4.1.2.2 Product juridische ondersteuning en advisering 11
4.1.2.3 Product financiën 12
4.1.3 Wat gaat het kosten? 12
4.2 PROGRAMMA 2 BEHEER, ONDERHOUD EN EXPLOITATIE GEBIEDEN 13
4.2.1 Wat willen we bereiken? 13
4.2.2 Wat gaan we daarvoor doen? 13
4.2.2.1 Product gebiedsbeheer 13
4.2.2.2 Product grondzaken en exploitaties 14
4.2.2.3 Product regelgeving & handhaving 15
4.2.2.4 Product gebiedsgerichte voorlichting 16
4.2.3 Wat gaat het kosten? 18
4.3 PROGRAMMA 3 ONTWIKKELING 19
4.3.1 Wat willen we bereiken? 19
4.3.2 Wat gaan we daarvoor doen? 19
4.3.3 Wat gaat het kosten? 20
4.4 ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN 21

5. INVESTERINGSPROGRAMMA 23

6. PARAGRAFEN 24

6.1 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN 24
6.2 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICO'S 25
6.3 FINANCIERING 26
6.4 GRONDBELEID 27
6.5 BEDRIJFSVOERING 30

7. GEPROGNOSTICEERDE BALANS EN OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 31

7.1 GEPROGNOSTICEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2016 31
7.2 GEPROGNOSTICEERD OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2016 32
7.3 WAARDERINGSGRONDSLAGEN 33
7.4 TOELICHTING OP DE GEPROGNOSTICEERDE BALANS 35
7.4.1 Vaste activa 35
7.4.2 Vlottende activa 35
7.4.3 Vaste passiva 35
7.5 TOELICHTING OP HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 39

8. MEERJARENRAMING 44

BIJLAGE 1 RISICO'S 45

BIJLAGE 2 STAAT VAN RESERVES EN VOORZIENINGEN 46

BIJLAGE 3 CONVERSIESTAAT 2016 47

1. Bestuurlijke samenvatting

Wat willen we bereiken?

Speerpunten per programma zijn hieronder weergegeven en worden uitgewerkt in hoofdstuk 4 Programmaplan. Daar is bovendien per programma onder de kopjes 'Wat gaan we daarvoor doen?' te lezen wat voor dat programma verder onder de reguliere werkzaamheden valt.

Programma 1

- Bestuursvoorstellen zijn kort en bondig en bevatten alle relevante informatie voor besluitvorming zonder daartoe de bijbehorende bijlagen te hoeven raadplegen;
- implementatie van de in 2015 te maken transparante en inzichtelijke producten/dienstencatalogus.

Programma 2

Grondzaken en exploitaties (Economisch beheer)

- Het in 2015 vastgestelde kader voor grondbeleid en de daarop gebaseerde uitwerking naar een vastgesteld tarievenbeleid vastgoed en evenementen e.d. (verder) implementeren;

Regelgeving en Handhaving

- Binnen het product Regelgeving de in 2015 (deels) doorgevoerde herziening voor aanvragen i.h.k.v. vergunningen, ontheffingen, toestemmingen (VOT) vervolmaken en verder implementeren (leges, automatisering, e.d.);

Communicatie

- Uitgave van het materiële budget van Communicatie vindt plaats op basis van separaat aan het bestuur voor te leggen voorstellen;
- Communicatie over door RMD uit te voeren werkzaamheden/activiteiten zal tijdig en voldoende specifiek via minimaal een persbericht kenbaar worden gemaakt aan omwonenden en gebruikers en voorafgaand daaraan aan de leden van het dagelijks bestuur.

Programma 3

- Op basis van de in 2014 door het Koepelschap Buitenstedelijk Groen uitgevoerde verkenning Revitalisering Bestaande Recreatiegebieden wordt met de aangereikte tools voor zover relevant een nadere differentiatie tussen deelgebieden en verdieping per deelgebied uitgevoerd;
- Voortgang vindt plaats in het doorvoeren van de bezuinigingen i.h.k.v. het herijkingstraject;
- Voortgang vindt plaats in het vergroten van de verdiencapaciteiten i.h.k.v. het herijkingstraject.

2. Leeswijzer

Voor u ligt de programmabegroting 2016 en de meerjarenbegroting 2017 – 2020 van het recreatieschap Midden Delfland.

De grondslagen en kaders voor deze begroting worden uiteengezet in hoofdstuk 3. Vervolgens zullen in hoofdstuk 4 per programma de 3 W-vragen aan de orde komen, namelijk 'Wat willen we bereiken?', 'Wat gaan we daarvoor doen?' en 'Wat gaat dat kosten?'.

Hoofdstuk 5 zal daarna ingaan op de volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplichte en voor het schap relevante paragrafen, te weten:

- Onderhoud kapitaalgoederen
- Weerstandsvermogen en risico's
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Grondbeleid

De geprognosticeerde balans met toelichting en het overzicht van baten en lasten komen aan bod in hoofdstuk 6, gevolgd door de meerjarenraming in hoofdstuk 7.

Ter informatie zijn de volgende bijlagen opgenomen:

- Bijlage 1 Risico's
- Bijlage 2 Staat van reserves en voorzieningen
- Bijlage 3 Conversiestaat

3. Grondslagen en kaders begroting

Voor u ligt de ontwerp-begroting 2016 voor Recreatieschap Midden-Delfland (afgekort Midden-Delfland).

Deze ontwerp-begroting is opgesteld in november 2015. Dit is eerder dan te doen gebruikelijk is. Reden hiervoor is de inwerking treding van de wijziging van de Wet gemeenschappelijke Regelingen met ingang van 1 januari 2015 (zie over de gevolgen hierna). De gewijzigde WGR bevat onder andere een nieuwe datum voor de behandeling van de ontwerp-begroting, te weten voor 15 april behandeling in het DB.

Uitgangspunten begroting 2016:

- Een programmabegroting die in evenwicht is en voldoet aan de termijnstelling in de nieuwe WGR zijnde in procedure gebracht voor 15 april 2015.;
- Op basis van ongewijzigd beleid; over het waarom zie de motivatie in de tekst hierboven.
- Om te komen tot een begroting ongewijzigd beleid is gekozen voor een indexering van -0,65%. Dit is Overeenkomstig het indexeringspercentage van de betreffende Kringen van gemeentesecretarissen;
- Op het moment van het opstellen van de programmabegroting 2016 (november 2014) is nog geen definitieve jaarrekening 2014 bekend. Structurele effecten die voortkomen uit de jaarrekening 2014 zullen worden verwerkt in de eerste begrotingswijziging 2016;
- Het meerjaren indexeringscijfer ten behoeve van de meerjarenraming wordt gesteld op nul procent (0%);
- Individuele zienswijzen van deelnemers wordt aan het schapsbestuur voorgelegd ter advisering.

3.1 Opbouw begroting

Op voorliggende programmabegroting 2016 en de meerjarenraming 2017 – 2020 zijn de bepalingen uit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) toegepast.

Het overzicht van lasten en baten per programma is als volgt opgebouwd:

1. Reguliere lasten en baten bedrijfsvoering
2. Diverse lasten en baten bedrijfsvoering
3. Kredieten
4. Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Ad.1 Reguliere lasten en baten bedrijfsvoering
Dit onderdeel betreft de exploitatielasten en –baten van de structurele activiteiten. Dit zijn de jaarlijks min of meer in gelijke vorm terugkerende activiteiten. Op basis van deze informatie kunnen meerjarige trends en ontwikkelingen worden geschetst.

Ad. 2 Diverse lasten en baten bedrijfsvoering
In tegenstelling tot de reguliere lasten en baten komen deze exploitatielasten en – baten slechts incidenteel voor door de aard hiervan en/of de oorzaak. Het gaat hierbij o.a. de effecten van periodieke herzieningen van voorzieningen, de financiële consequenties van uitspraken op beroeps- en bezwaarschriften die niet voorzien kunnen worden en terugontvangen bedragen. Deze zaken, welke niet zijn begroot, worden separaat gepresenteerd om de vergelijkbaarheid over de jaren heen eenvoudiger te maken.

Ad.3 Kredieten
De kredieten hebben betrekking op uitgaven gerelateerd aan activiteiten die zorgen voor veranderingen in de natuur- en recreatiegebieden, zoals investeringen met maatschappelijk nut in de openbare ruimte. Deze uitgaven worden gedekt vanuit bijdragen derden (subsidies, bijdragen) en/of onttrekkingen aan de algemene of bestemmingsreserves.

Ad.4 Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves
Dit onderdeel omvat alle mutaties (stortingen en onttrekkingen) in de reserves.

3.2 Indexering

De werkgroep verbetering financiële sturing gemeenschappelijke regelingen, die is ingesteld door de Kring van Gemeentesecretarissen Rotterdam-Rijnmond, gaat bij de bepaling van het indexeringspercentage voor gemeenschappelijke regelingen uit van de prijsmutatie van het Bruto Binnenlands Product (pBBP) opgenomen in de septembercirculaire: 0,75%. Als gevolg van correcties voor verschillen tussen begrote en werkelijke inflatie in voorgaande jaren komt het totale gecorrigeerde indexeringspercentage voor loon- en prijsmutaties voor 2016 uit op: -0,65%.

De lasten zijn, in principe alleen daar waar mogelijk, geïndexeerd met het genoemde indexpercentage van -0,65%. Als voorbeeld worden kapitaalslasten niet geïndexeerd. De baten (opbrengsten) zijn uit oogpunt van het voorzichtigheidsprincipe niet geïndexeerd. Mede gelet op de economische ontwikkelingen is voorzichtigheid geboden.

3.3 Begrotingsrichtlijnen

De deelnemersbijdrage is conform de gemeenschappelijke regeling het resultaat van de som der lasten verminderd met de opbrengsten. De deelnemersbijdrage van de PZH is inclusief € 5.759 i.v.m. overname van het beheer Zwetheul. Beleidswijzigingen kunnen positieve of negatieve gevolgen hebben voor de deelnemersbijdrage, afhankelijk van het soort wijziging.

Wanneer een batig saldo resulteert bij de jaarrekening zal het beleid ten aanzien van de resultaatbestemming en de deelnemersbijdrage worden gevolgd:

- Dotatie aan de reserve groot onderhoud;
- Reservering van middelen voor door het bestuur gewenste maar nog niet financieel afgedekte nieuwe investeringen;
- Overige door het bestuur gewenste reserveringen;
- Extra afschrijvingen van geactiveerde investeringen met maatschappelijk nut in de openbare ruimte;
- Verlaging van de deelnemersbijdrage, mits er geen lopende ingroeiregeling meer is en voorgaande punten niet van toepassing zijn.

Uitzondering hierop kunnen werkzaamheden uit meerjarige onderhoudsbestekken zijn die worden doorgeschoven in de tijd. Het is mogelijk dat een deel van het voordelige resultaat moet worden gereserveerd om deze in de resterende looptijd van het bestek nog uit te voeren onderhoudswerkzaamheden te dekken.

3.4 Investeren, waarderen en afschrijven

In december 2014 heeft het bestuur de geactualiseerde Kadernota Investeringen, Waarderingen en Afschrijvingen vastgesteld. Deze Kadernota bevat het beleid ten aanzien van het activeren en afschrijven van investeringen. Voorliggende begroting voldoet aan de beleidslijnen uitgezet in de kadernota en het BBV.
Samengevat worden de volgende belangrijkste uitgangspunten gehanteerd:
Investeringen met economisch nut boven € 25.000 worden geactiveerd. Er wordt jaarlijks lineair afgeschreven op het actief gedurende de levensduur van het actief.

Investeringen met maatschappelijk nut in de openbare ruimte worden bij voorkeur niet geactiveerd maar komen direct ten laste van het resultaat. Eventuele bijdragen van derden en reserves worden in mindering gebracht. De Midden-Delflandraad is wel bevoegd in een specifiek geval te besluiten dergelijke investeringen te activeren.

Uitgaven in het kader van groot onderhoud worden direct ten laste gebracht van de voorziening Groot Onderhoud en worden niet geactiveerd.

3.5 Terrein Beheer Model

Voor het beheer en onderhoud van de natuur- en recreatiegebieden wordt het Terrein Beheer Model (TBM) gehanteerd. Dit model is gebaseerd op zogenaamde doeltypen (bijvoorbeeld speel- en ligweide, houten oever of brug) waarvoor een gestandaardiseerde inrichting met daarbij behorende beheer- en normkosten zijn bepaald. De normkosten omvatten een totaal van regulier onderhoud en groot onderhoud. Het totaal aan oppervlaktes, stuks en lengte van de aanwezige doeltypes bepaalt daarmee het benodigde budget voor beheer en onderhoud.

Voor Recreatieschap Midden-Delfland zijn de volgende basisgegevens gebruikt bij het opstellen van deze begroting. Kengetallen peildatum 1 januari 2014

Van het Recreatieschap Midden-Delfland zijn alle huidige beheergebieden (totaal 1490 ha) opgenomen in TBM.

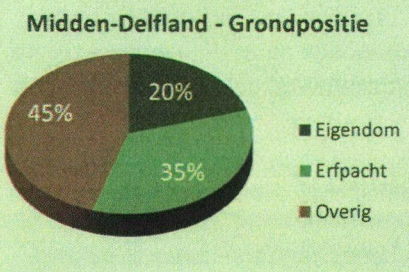

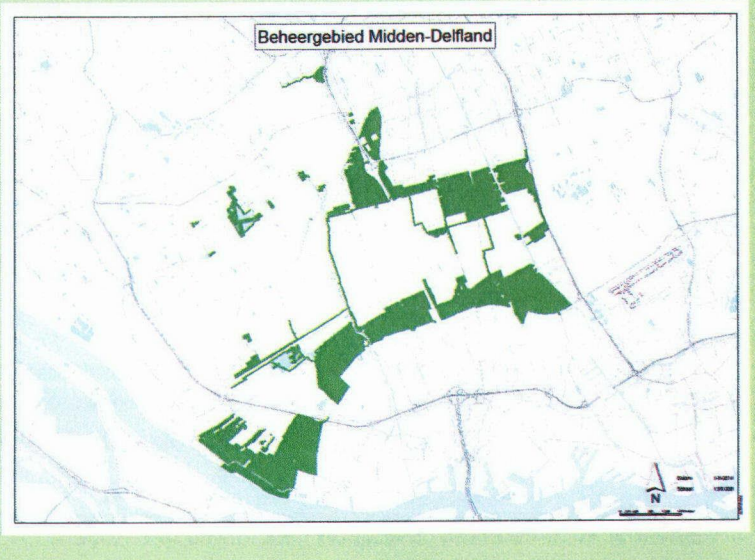

Ten aanzien van de grondpositie is te zien dat een groot deel niet in direct eigendom of via een erfpacht-constructie van het schap is maar dat een substantieel deel onder Overig[1] is opgenomen.

Contracten en inkomsten

Het Recreatieschap Midden-Delfland heeft 60 contracten met derden. Deze contracten variëren van uitgifte van kleine percelen ten behoeve van begrazing tot grotere uitgiften ten behoeve van ondernemers binnen het gebied. Het totaal aan inkomsten vanuit de afgesloten contracten bedraagt € 345.000,- (relatiedatabase, 2013).

Schap	Aantal contracten	Inkomsten (2013)
Midden-Delfland	60	€ 345.000,-

[1] Onder de categorie Overig bij de grondpositie vallen eigenaren zoals het Rijk, Waterschap of Hoogheemraadschap, SBB, gemeenten, BBL etc.

4. Programmaplan

De programmabegroting is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- *Programma 1 Bestuurlijke aangelegenheden*
- *Programma 2 Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden*
- *Programma 3 Ontwikkeling*
- *Algemene dekkingsmiddelen*

In de navolgende paragrafen wordt ieder afzonderlijk onderdeel toegelicht. Hierbij zal per programma een toelichting gegeven worden op de 3 W-vragen; 'Wat willen we bereiken?', 'Wat gaan we daarvoor doen?' en 'Wat gaat het kosten?".

4.1 Programma 1 Bestuurlijke aangelegenheden

4.1.1 Wat willen we bereiken?

- Vanuit de bestuurlijke aangelegenheden worden het Dagelijks en de Midden-Delflandraad ondersteund door middel van de beleidsstukken die financieel en juridisch zijn getoetst.
- Bestuursvoorstellen zijn kort en bondig en bevatten alle relevante informatie voor besluitvorming zonder daartoe de bijbehorende bijlagen te hoeven raadplegen.
- Implementatie van de in 2015 te maken transparante en inzichtelijke producten/dienstencatalogus.

4.1.2 Wat gaan we daarvoor doen?

De ondersteuning van het Dagelijks en de Midden-Delflandraad vindt plaats door het leveren van de volgende producten:

1. Bestuursproducten
2. Juridische ondersteuning en advisering
3. Financiën

4.1.2.1 Product bestuursproducten

De bestuurlijke ondersteuning valt onder andere uiteen in:

- voorbereiding, verslaglegging en afhandeling van de vergaderingen van het Dagelijks en de Midden-Delflandraad;
- organiseren van representatieve en andere bijzondere gelegenheden voor het bestuur;
- vertegenwoordigen van het bestuur dan wel ondersteunen en adviseren van bestuurders naar buiten toe (bijvoorbeeld ambtelijk overleg, bewonersavonden, perscontacten).
- Ondersteuning ten behoeve van het juridische en minnelijke traject uittreding van het Rijk uit het recreatieschap.

4.1.2.2 Product juridische ondersteuning en advisering

Dit product heeft betrekking op de (algemene) juridische advisering op het gebied van publiek- en privaatrecht en het implementeren, toepassen en evalueren van wet- en regelgeving relevant voor de gemeenschappelijke regeling. Bij deze werkzaamheden wordt het volgende uitgangspunt gehanteerd: regels voor wat er moet en mogelijkheden voor wat er kan.

4.1.2.3 Product financiën

In het kader van de financiële ondersteuning zullen de volgende activiteiten worden uitgevoerd:

- verzorgen van de financiële administratie van de gemeenschappelijke regeling: tijdige en systematische vastlegging van baten, lasten en in- en uitgaande geldstromen;
- structureel uitvoeren van de verbijzonderde interne controle gericht op getrouwheid en rechtmatigheid op financieel gebied, waarbij de nadruk ligt op 'inkoop en aanbestedingen', het betalingsverkeer en de volledigheid van huur- en erfpachtopbrengsten;
- toetsen van alle bestuursvoorstellen ten aanzien van incidentele en/of structurele financiële consequenties;
- opstellen van de planning & control producten: jaarstukken 2015, begroting 2017 en de voortgangsrapportage 2016;
- begeleiden van de werkzaamheden van de accountant (interim controle, subsidiecontroles indien relevant, jaarrekeningcontrole).

4.1.3 Wat gaat het kosten?

Programma 1. Bestuur	Rekening 2014	Begroting 2015	Begroting 2016
Lasten			
Bestuursproducten	93.801	100.600	99.900
Juridische ondersteuning en advisering	46.154	98.200	97.500
Financiën	78.543	78.800	78.200
Totaal lasten	**218.498**	**277.600**	**275.600**
Baten			
Bestuursproducten	-	-	-
Juridische ondersteuning en advisering	-	-	-
Financiën	77.818	-	-
Totaal baten	**77.818**	**-**	**-**
Saldo gewone bedrijfsvoering	**140.680-**	**277.600-**	**275.600-**
Diverse lasten en baten			
Diverse lasten	-	-	-
Diverse baten	-	-	-
Saldo diverse lasten en baten	**-**	**-**	**-**
Kredieten			
Lasten kredieten	146.800	25.000	-
Baten kredieten (bijdragen derden)	-	-	-
Saldo kredieten	**146.800-**	**25.000-**	**-**
Totaal saldo van baten en lasten	**287.480-**	**302.600-**	**275.600-**
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves			
Toevoeging reserves	-	-	-
Onttrekking reserves	146.800	25.000	-
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	**146.800**	**25.000**	**-**
Resultaat	**140.680-**	**277.600-**	**275.600-**

Lasten

Alle lasten zijn geïndexeerd met – 0,65%.

4.2 Programma 2 Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden

4.2.1 Wat willen we bereiken?

De natuur- en recreatiegebieden vallend binnen de gemeenschappelijke regeling zijn onderhouden conform het principe 'schoon, heel en veilig' voor een optimaal gebruik door de bezoekers, waarbij de relatie met alle in het gebied aanwezige en potentiële contractanten zodanig is dat van weerszijden de gemaakte afspraken worden nageleefd.

4.2.2 Wat gaan we daarvoor doen?

Het beheer, onderhoud en de exploitatie van de gebieden wordt gerealiseerd door middel van de volgende producten:

1. Gebiedsbeheer
2. Grondzaken en exploitaties
3. Regelgeving & handhaving
4. Communicatie

4.2.2.1 Product gebiedsbeheer

Het product gebiedsbeheer is gericht op het behoud en de verbetering van zowel de kwaliteit van het groenbeheer in de natuur- en recreatiegebieden als de beheerde recreatieve voorzieningen in het werkingsgebied van het Deltaschap. Het minimale uitgangspunt hierbij is dat het beheerde schoon, heel en veilig is.
Hiertoe wordt gebruik gemaakt van de plannings- en begrotingssystematiek in het Terrein Beheer Model (TBM). Het TBM is opgebouwd uit gevisualiseerde beeldkwaliteit (doeltypen) gerelateerd aan marktconforme normprijzen per doeltype. Alle onderdelen van TBM worden met enige regelmaat (minimaal eens per 4 jaar) herzien en bijgesteld zodat een continue verbetering mogelijk is. In 2015 is de bijstelling in het bestuur aan de orde geweest
De berekende uitkomst per onderdeel vormt de inhoudelijke basis voor de jaarlijkse begrotingsraming van het regulier onderhoud en het groot onderhoud. Voorafgaand aan de uitvoering wordt de modelmatige planning altijd eerst nog getoetst aan de werkelijke staat van onderhoud en aan de invloed van eventueel gewijzigde omstandigheden. Daarna vindt pas omzetting plaats in uitvoeringsmaatregelen. Om een vlakke begroting over de jaren te houden wordt het Groot onderhoud uitgevoerd via een voorziening. Uit de regelmatige bijstelling van de meerjarenplanning en de voorziening blijkt tevens wat het aanbestedingsvoordeel over de afgelopen jaren is geweest.

Het gebiedsbeheer gebeurt met vakdeskundigheid en gebiedskennis en in communicatie met het externe netwerk van bezoekers, exploitanten en medebeheerders, zoals gemeenten of waterschappen.

Naast het reguliere onderhoud (o.a. maaien, snoeien, reinigen) en het jaarlijks voorkomende groot onderhoud (o.a. baggeren, dunnen, herstel van wegen en paden), zijn in 2016 nog extra groot onderhoud maatregelen voorzien. Deze volgen uit de meerjarenplanning en worden in 2015, na controle in het veld, specifiek bepaald en voorbereid.
Door de modelmatige meerjarenplanningen steeds beter af te stemmen met de fysieke situatie buiten is in toenemende mate voordeel te halen door schaalvoordelen door werken (over de jaren) te combineren.

4.2.2.2 Product grondzaken en exploitaties

De taken die binnen grondzaken en exploitaties worden uitgevoerd zijn:

- Uitgifte
- Portefeuille- en relatiebeheer

Product	Toelichting
Uitgifte heeft betrekking op de uitgifte van grond en opstallen door verkoop, door het vestigen van zakelijke rechten zoals erfpacht of opstal of door middel van huur- en bruikleenovereenkomsten. Uitgifte vindt plaats ten behoeve van (commercieel-) recreatieve en maatschappelijke functies en voor infrastructurele werken. Hierbij is het kennen en benutten van marktkansen en de professionele inzet van de grondbeleidsinstrumenten van groot belang. Tot deze taak behoren ook de uitgifte van jacht- en visrechten.	
Bijzonderheden 2016	Bij de uitgifte van grond en het vormgeven van de financiële en andere contract voorwaarden gelden de kaders zoals deze zijn vastgelegd in de in 2015 vastgestelde nota grondbeleid en de grondprijzenmethodiek. Binnen dit schap wordt bijzonder ingezet op het realiseren van verdienvermogen na de eerste verkenningen die hiervoor door de extern adviseur zijn verricht. Het vaak ontbreken van planologische mogelijkheden en de versnippering in het grondbezit maken deze opgave complex en moeilijk in een financieel resultaat te vertalen.
Onder portefeuille- en relatiebeheer valt het contractbeheer van bestaande exploitaties (met name erfpacht en verhuur). Belangrijke onderdelen van deze taak zijn het relatiemanagement, de inning van erfpacht en huur, indexering, herziening en beëindiging van contracten alsmede de doorbelasting van heffingen en belastingen. In dit kader wordt gestreefd naar verzakelijking van bestaande contracten met als doel onder andere het vergroten van het verdienvermogen. Daarnaast wordt binnen deze taak de bestaande grond en vastgoedportefeuille bewaakt, waaronder de aansturing van verzekeringen en het eigenaaronderhoud voor opstallen.	
Bijzonderheden 2016:	Binnen het portefeuille- en relatiebeheer blijft worden ingezet op tijdige indexering en gebruikmaking van de contractuele herzieningsmomenten. Ook het periodiek schouwen van de exploitaties vindt in 2016 plaats, waarbij een integrale benadering wordt gekozen en zo nodig een breder team van medewerkers wordt ingezet.

indexering, herziening en beëindiging van contracten alsmede de doorbelasting van heffingen en belastingen. Daarnaast wordt binnen deze taak de bestaande grond en vastgoedportefeuille bewaakt, waaronder de aansturing van verzekeringen en eigenaaronderhoud voor opstallen.

4.2.2.3 Product regelgeving & handhaving

Regelgeving & handhaving bestaat uit de volgende onderdelen:

- Vergunningen en toestemmingen
- Toezicht en handhaving

Vergunningen, ontheffingen en toestemmingen

De natuur- en recreatiegebieden kunnen gebruikt worden zowel individueel als in groepsverband. Voor beide vormen van gebruik geldt dat niet alles altijd mag en kan. Uit het oogpunt van de doelstellingen van de gemeenschappelijke regeling en de openbare orde en veiligheid, is daarom voor een aantal activiteiten een vergunning, ontheffing of toestemming nodig. De beoordeling en afhandeling van de aanvragen vindt binnen dit product plaats. In 2015 is een digitale afhandeling van meldingen ingevoerd. Dit proces zal worden geëvalueerd waarbij met name de afwegingen die bepalen wanneer iets wel of geen melding is zullen worden getoetst aan de ervaringen opgedaan met de gehouden activiteiten. Streven is, in 2015 evenementenbeleid in te voeren. Indien dit daadwerkelijk is gerealiseerd, dient dit te worden geëvalueerd. Doelstelling hiervan is bekijken of de mogelijkheden van het gebied op een juiste wijze en voldoende worden benut.

Toezicht en handhaving

Het product Toezicht en Handhaving (T&H) bestaat uit de onderdelen gastheerschap, daadwerkelijke handhaving en de regierol bij samenwerking. De invulling van de 3 onderdelen leidt tot een compleet palet van activiteiten op de doelstelling schoon, heel en veilig in een gebied. Dit palet (vertaalt in het toezichts- en handhavingsbeleid) wordt ingevuld op basis van de aard en het gebruik van het gebied.

Basisuitgangspunten voor de inzet van T&H zijn de veiligheid van de gebruikers van de gebieden zo goed mogelijk waarborgen en de eigendommen van het schap heel houden. Indien de keuze wordt gemaakt om geen financiering beschikbaar te stellen voor het gehele palet vindt primair inzet op daadwerkelijke handhaving plaats. Hiermee wordt prioriteit gegeven aan de veiligheid van de recreant en worden andere zaken alleen aangepakt als de beschikbare middelen niet volledig aan handhaving besteed moeten worden.

Het door uw schap beschikbaar gestelde budget voor dit jaar leidt tot de toepassing van de bovenstaande prioritering in de inzet. Dit betekent:

Deelproduct	Activiteit
Gastheerschap	Er wordt inzet gepleegd op het informeren van mensen over de (on)mogelijkheden van het gebied. Het gebruik zowel individueel als in groepsverband wordt zo goed mogelijk begeleid. Er is ruimte om gebruiksveranderingen te onderzoeken. Aanwezigheid in het gebied is voldoende om te trachten aan de voorkant van de problemen te komen en preventieve inzet te leveren hierop.
Handhaving	Er wordt daadwerkelijk gehandhaafd op naleving van de geldende regels en opgetreden tegen overtreders. In surveillance opdrachten of –projecten wordt samen gewerkt met de handhavingpartners. Er wordt gecontroleerd op de naleving van de voorwaarden gesteld in vergunningen, ontheffingen of toestemmingen. Gepleegde interventies worden geïnventariseerd en gebruikt als input voor programmatisch handhaven.
Regierol	Er wordt zowel incidenteel als structureel samengewerkt met handhavingspartners.

Kennis en kunde van diverse partners wordt benut voor een zo goed mogelijk resultaat. Er vindt reguliere afstemming plaats over geconstateerde problemen waardoor inzicht en prioriteit bij partners ontstaat.

Voor gastheerschap betekent bovenstaande dat de handhavers zoveel mogelijk zichtbaar aanwezig zijn op de drukke gebruikslocaties. Zij monitoren de vormen van gebruik.

Voor de handhaving betekent bovenstaande dat op basis van ervaringen, eigen signaleringen en meldingen inzet wordt gepleegd op locaties waar daadwerkelijk overtredingen worden verwacht. Inzet vindt plaats in zowel drukke gebruikslocaties als locaties waar slechts incidenteel gebruik van wordt gemaakt en sociale controle derhalve afwezig is.
Activiteiten waar een vergunning, ontheffing of toestemming voor is verleend worden gecontroleerd op naleving van de voorwaarden.

Voor de regierol betekent bovenstaande dat er op basis van een geconstateerd complex of telkens terugkerende probleem wordt besloten om dit in een projectvorm samen met één of meerdere handhavingspartners op te pakken. Deze aanpak vergroot de mogelijke capaciteitsinzet (kwantiteit) en geeft de mogelijkheid ook gebruik te maken van specifieke kennis en kunde van de andere handhavingspartners.

4.2.2.4 Product gebiedsgerichte voorlichting

Het recreatieschap verstrekt informatie over de recreatiegebieden, recreatiemogelijkheden en routenetwerken. Met behulp van gebiedsgerichte voorlichting wordt de bekendheid en herkenbaarheid van de recreatiegebieden en -mogelijkheden in Midden-Delfland vergroot en worden gebruikers van de recreatiegebieden voorzien van informatie. Gebiedsgerichte voorlichting gaat via online en offline kanalen. De achterliggende doelstelling is het gebruik van de gebieden te verbeteren. Bij deze acties zijn digitale communicatiekanalen Twitter, Facebook, Youtube en de website heerlijkbuiten.nl belangrijke middelen om projecten, bestuurlijke informatie, ontwikkelingen en nieuws voor het voetlicht te brengen. Via monitoringssystemen gaat G.Z-H na wat anderen over recreatiegebieden en het recreatieschap online zeggen.

In 2016 zal het accent liggen bij de volgende speerpunten:

Herkenbaarheid gebieden
Bij dit speerpunt ligt de focus op de gebiedsgerichte voorlichting richting de bezoekers in het gebied zelf. Bezoekers moeten zich uitgenodigd voelen en naar behoefte per doelgroep geïnformeerd zijn over de mogelijkheden.

Toepassen van de leefstijlen
Bij communicatieacties die het recreatieschap uitvoert zijn de leefstijlen uitgangspunt. Dat betekent in de praktijk dat bewust gericht wordt op doelgroepen en de daarbij passende communicatie wordt ingezet.

In 2016 zal het accent deels verschuiven van (het invoeren en promoten van) digitale communicatiekanalen naar de volgende speerpunten: herkenbaarheid gebieden vergroten, implementeren van leefstijlen. De achterliggende doelstelling is het gebruik van de gebieden te verbeteren.

Opstellen communicatieplan
Eind 2015 wordt in een compact plan invulling gegeven aan de benodigde communicatiestrategie en middelen. Bepalend hierin zijn de ontwikkelingen in de gebieden en de speerpunten.

Herkenbaarheid gebieden
Bij dit speerpunt ligt de focus op de communicatie richting de bezoekers in het gebied zelf. Bezoekers moeten zich uitgenodigd voelen en naar behoefte geïnformeerd zijn.

Implementatie leefstijlen
Bij alle communicatie acties die het recreatieschap uitvoert zijn de leefstijlen uitgangspunt. Dat betekent in de praktijk dat bewust gericht wordt op doelgroepen en de daarbij passende communicatie wordt ingezet.

Uiteraard blijven bij alle communicatie acties van het recreatieschap de digitale communicatiekanalen twitter, facebook en de website heerlijkbuiten.nl belangrijke middelen om projecten, ontwikkelingen en nieuws voor het voetlicht te brengen.

Kredieten

In 2013 is een aantal kredieten on-hold gezet. De uitvoering van deze kredieten in 2016 is sterk afhankelijk van de vorderingen in voorbereiding en uitvoering in 2014 en 2015. Als gevolg van deze afhankelijkheid zijn de te verwachten uitgaven op de kredieten, dekking uitgaven op de kredieten uit bijdragen derden en/of onttrekkingen aan reserves en de toelichting op de inhoudelijke activiteiten niet in deze begroting opgenomen.

4.2.3 Wat gaat het kosten?

Programma 2. Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	Rekening 2014	Begroting 2015	Begroting 2016
Lasten			
Gebiedsbeheer	2.874.604	2.855.728	2.837.577
Economisch beheer	119.838	82.800	82.300
Communicatie	84.803	45.300	45.000
Regelgeving & Handhaving	260.000	261.300	259.600
Totaal lasten	**3.339.245**	**3.245.128**	**3.224.477**
Baten			
Gebiedsbeheer	21.408	10.200	10.200
Economisch beheer	414.581	370.000	370.000
Communicatie	-	-	-
Regelgeving & Handhaving	-	-	-
Totaal baten	**435.989**	**380.200**	**380.200**
Saldo gewone bedrijfsvoering	**2.903.256-**	**2.864.928-**	**2.844.277-**
Diverse lasten en baten			
Diverse lasten	81.645	-	-
Diverse baten	5.745.410	-	-
Saldo diverse lasten en baten	**5.663.765**	**-**	**-**
Kredieten			
Lasten kredieten	-	21.120	-
Baten kredieten (bijdragen derden)	-	-	-
Saldo kredieten	**-**	**21.120-**	**-**
Totaal saldo van baten en lasten	**2.760.509**	**2.886.048-**	**2.844.277-**
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves			
Toevoeging reserves	532.404	420.804	426.388
Onttrekking reserves	394.359	338.757	275.798
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	**138.045-**	**82.047-**	**150.590-**
Resultaat	**2.622.464**	**2.968.095-**	**2.994.867-**

Lasten
Alle lasten zijn geïndexeerd met 0,65%.

Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves
De specificatie van de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves is opgenomen in paragraaf 7.3.

4.3 Programma 3 Ontwikkeling

4.3.1 Wat willen we bereiken?

Het bestuur wordt geadviseerd over nieuwe ontwikkelingen passend binnen de doelstelling van de gemeenschappelijke regeling ten aanzien van de kosten, haalbaarheid en bijdrage aan het realiseren van de doelstellingen. Daarnaast wordt het bestuur geadviseerd over de mogelijkheden ten aanzien van vastgoedbeheer in gebieden.

4.3.2 Wat gaan we daarvoor doen?

Het bestuur wordt geadviseerd over in te nemen standpunten ten aanzien van initiatieven die de doelstelling van het schap raken. Zo wordt inspraak geleverd op 'ruimtelijke plannen' en initiatieven van derden.

Hierbij wordt ingespeeld op de actuele trends en ontwikkelingen. Voor 2016 zijn een aantal thema's te benoemen:

- Cocreatie/ maatschappelijke initiatieven
- Natuur & Gezondheid (samenwerking met zorgorganisaties, verder uitbouwen bewegen in het groen)
- Duurzaamheid (bijvoorbeeld duurzaam beheer, ontwikkeling autarktische voorzieningen, energielandschap, natuurontwikkeling met derden)

De opgestelde revitaliseringsmethodiek en het uitvoeringsprogramma vernieuwing gebieden worden, als vervolg op de uitwerkingen in 2015, verder uitgerold.
Dit betekent dat de genoemde thema's en de revitaliseringsmethodiek verder worden toegepast bij her- of doorontwikkeling van recreatiegebieden, hierbij zal nauw worden samengewerkt met de betreffende schapsdeelnemers.

Gebiedsontwikkeling betreft de ontwikkeling van gebieden, het herontwikkelen van bestaande gebieden en het toevoegen van nieuwe functies aan gebieden. De basis hiervoor kan zowel liggen in een schapsplan als in externe ontwikkelingen, zoals de aanleg van infrastructurele werken en in gewenste initiatieven vanuit de markt. Het bestuur wordt (inhoudelijk) geadviseerd over kosten, haalbaarheid en gewenste ontwikkelrichting van plannen.

Binnen dit programma valt ook de verwerving en het tijdelijk beheer in het kader van vastgoed. Voor gebieden wordt via verwerving, erfpacht of huur een positie verkregen. Sprake kan zijn van strategische, anticiperende of reguliere verwerving. Voorafgaand aan de verwerving wordt een haalbaarheidsanalyse gemaakt. Zolang eigendommen (gronden en opstallen) niet uitgegeven zijn, worden deze tijdelijk beheerd via ingebruikgeving of met inschakeling van een anti-kraak organisatie.

Kredieten

In 2013 is een aantal kredieten on-hold gezet.. De uitvoering van deze kredieten in 2016 is sterk afhankelijk van de vorderingen in voorbereiding en uitvoering in 2014 en 2015. Als gevolg van deze afhankelijkheid zijn de te verwachten uitgaven op de kredieten, dekking uitgaven op de kredieten uit bijdragen derden en/of onttrekkingen aan reserves en de toelichting op de inhoudelijke activiteiten niet in deze begroting opgenomen. De kredieten waarvan de voorbereiding en uitvoering reeds in 2014 is gestart zijn wel in de begroting opgenomen.

4.3.3 Wat gaat het kosten?

Programma 3. Ontwikkeling	Rekening 2014	Begroting 2015	Begroting 2016
Lasten			
Planvorming & gebiedsontwikkeling	198.075	206.000	204.600
Marketing & productontwikkeling	-	-	-
Totaal lasten	**198.075**	**206.000**	**204.600**
Baten			
Planvorming & gebiedsontwikkeling	-	-	-
Marketing & productontwikkeling	-	-	-
Totaal baten	**-**	**-**	**-**
Saldo gewone bedrijfsvoering	**198.075-**	**206.000-**	**204.600-**
Diverse lasten en baten			
Diverse lasten	-	-	-
Diverse baten	6.600	-	-
Saldo diverse lasten en baten	**6.600**	**-**	**-**
Kredieten			
Lasten kredieten	1.449.601	2.109.875	-
Baten kredieten (bijdragen derden)	1.194.053	1.600.000	-
Saldo kredieten	**255.548-**	**509.875-**	**-**
Totaal saldo van baten en lasten	**447.023-**	**715.875-**	**204.600-**
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves			
Toevoeging reserves	130.200	-	-
Onttrekking reserves	385.748	509.875	-
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	**255.548**	**509.875**	**-**
Resultaat	**191.475-**	**206.000-**	**204.600-**

Lasten
Alle lasten zijn geïndexeerd met 0,65%.

Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves
De specificatie van de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves is opgenomen in paragraaf 7.3.

4.4 Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen	Rekening 2014	Begroting 2015	Begroting 2016
Lasten			
Onvoorzien	-	7.500	7.500
Totaal lasten	-	7.500	7.500
Baten			
Deelnemersbijdrage	3.345.184	3.459.195	3.482.567
Overige structurele baten	19		
Totaal baten	3.345.203	3.459.195	3.482.567
taakstellende bezuiniging		-	-
Saldo gewone bedrijfsvoering	3.345.203	3.451.695	3.475.067
Diverse lasten en baten			
Diverse lasten	-	-	-
Diverse baten	-	-	-
Saldo diverse lasten en baten	-	-	-
Kredieten			
Lasten kredieten	-	-	-
Baten kredieten (bijdragen derden)	-	-	-
Saldo kredieten	-	-	-
Totaal saldo van baten en lasten	3.345.203	3.451.695	3.475.067
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves			
Toevoeging reserves	36.920	-	-
Onttrekking reserves	-	-	-
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	36.920-	-	-
Resultaat	3.308.283	3.451.695	3.475.067

Verdeling deelnemersbijdrage	Aandeel in nadelig exploitatiesaldo	Percentage
Nog te ontvangen bijdrage a.g.v. uittreding Rijk	1.567.982	45,0%
gemeente Delft	303.734	8,7%
gemeente Maassluis	180.342	5,2%
gemeente Midden-Delfland	37.967	1,1%
gemeente Schiedam	370.176	10,6%
gemeente Vlaardingen	398.651	11,4%
gemeente Westland	10.488	0,3%
Provincie Zuid-Holland	613.227	17,6%
TOTAAL	**3.482.567**	**100%**

5. Investeringsprogramma

Actualisatie volgt bij 1e begrotingswijziging 2016. Dan kan mede rekening gehouden worden met de verrichte werkzaamheden 2015.

Kredietnaam	Toelichting op de realisatie van de begrotingsdoelstellingen	Begroting 2016
Monitoringsysteem Oeverbos		
Inrichting golfbaan NOAP		
Watersportactieplan		
Wandelroutenetwerk Hof van Delfland		

6. Paragrafen

6.1 Onderhoud kapitaalgoederen

Het duurzaam in stand houden van de kapitaalgoederen wordt gerealiseerd door het toepassen van het Terrein Beheer Model (TBM). Voor alle groot onderhoudswerkzaamheden wordt op basis van het TBM jaarlijks gespaard via een dotatie aan de Voorziening Groot Onderhoud. Deze dotatie is gebaseerd op een duurzame instandhouding van alle elementen in het gebied waarbij de werkzaamheden gepland worden via meerjarenplanningen. Door het regelmatig uitvoeren van technische inspecties wordt bekeken of de ingeschatte levensduur of cyclus nog klopt en wordt waar nodig de planning aangepast.

Op basis van TBM zijn voor het recreatieschap Midden-Delfland de volgende onttrekkingen voor groot onderhoud gepland in de komende jaren. Duidelijk zichtbaar is dat de objecten met een langere levensduur en relatief hoge kosten, zoals asfaltpaden/parkeerterreinen en bruggen tot pieken in de uitgaven leiden (in 2017 en 2021). In 2014 en 2015 zijn in het kader van IODS routes, waaronder skate routes aangelegd. Hiervoor is een hogere kwaliteit gesteld aan asfalt verharding dan voor normaal gebruik. Op korte termijn is hierdoor minder onderhoud aan asfalt nodig is. Dit is nog niet in onderstaande grafiek verwerkt.

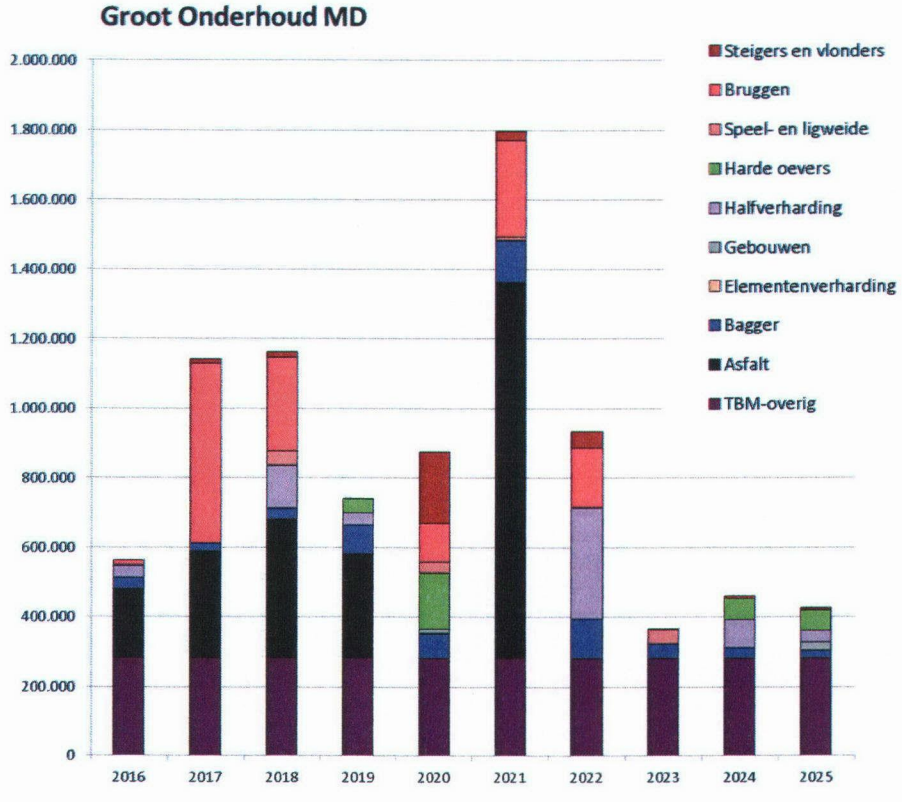

6.2 Weerstandsvermogen en risico's

Het beleid ten aanzien van de bepaling, inschatting en beheersing van risico's is vastgelegd in de nota weerstandsvermogen (door de Midden-Delflandraad vastgesteld op 11-12-2014). Aan de hand van dit beleid zijn de risico's voor 2016 geïnventariseerd. Dit heeft geleid tot het volgende overzicht (een toelichting op de risico's is opgenomen in bijlage 1):

Risico	Aard van het risico	Financiële impact	Kans van optreden	Impact (uitgaande van vier jaar)
1. Uittreding Rijk	Incidenteel / structureel	30.146.246	midden	15.073.123
2. Niet-gekwantificeerde risico's		76.544		76.544
Totaal		30.222.790		15.149.667

1. Uittreding Rijk

Het Rijk heeft aangegeven te willen uittreden uit het Recreatieschap Midden-Delfland. Vanuit het schap is de schade berekend op € 30.146.246 (vastgesteld door de Midden-Delflandraad op 29 juni 2012). Het risico voor het schap bestaat er uit dat het schap niet de volledige schade vergoed krijgt. De kans hierop wordt door het schap ingeschat als gemiddeld wat resulteert in een midden risico. Dientengevolge wordt rekening gehouden met een gemiddeld risico ter hoogte van 50% x € 30.146.246 = € 15.073.123.
Door de Midden Delfland Raad is hoger beroep ingesteld bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State De zitting bij de Raad van State heeft in het eerste kwartaal van 2015 plaatsgevonden. De uitspraak wordt op zijn vroegst medio april verwacht. De Raad van State heeft partijen opgeroepen met elkaar in overleg te treden waarbij een aantal uitgangspunten voor de besprekingen zijn genoemd. In de uitspraak zullen deze punten worden meegegeven aan de partijen.

2. Niet gekwantificeerde risico's:

Hier wordt uitgegaan van 2% van de structurele inkomsten. Het rijk stelt voor de gemeenten die vallen onder het artikel 12-regime, de minimale buffer van de algemene reserve ook op 2% van de som van de structurele inkomsten. Voor Midden-Delfland komt 2% van de structurele inkomsten overeen met een bedrag van ongeveer € 76.544. Dit bedrag is daarmee het minimaal gewenste/benodigde weerstandsvermogen voor niet gekwantificeerde risico's.

6.3 Financiering

Kasgeldlimiet
Tot het kasgeld behoren alle vlottende schulden < 1 jaar, de contante gelden in kas, de uitstaande gelden < 1 jaar en de tegoeden / schulden rekening-courant. Doel van de kasgeldlimiet is het beperken van de renterisico's op de korte schuld. De korte schuld is bedoeld voor de lopende uitgaven en zodoende is de limiet gekoppeld aan het begrotingstotaal. De kasgeldlimiet is vastgesteld op 8,2% van het totaal van de jaarbegroting bij aanvang van het jaar.

Renterisiconorm
De renterisiconorm stelt een limiet aan het renterisico over de lange termijn financiering. Het renterisico is het geldbedrag aan leningen dat in een bepaald jaar aan renteherziening en herfinanciering onderhevig is. Het renterisico mag maximaal 20% van het begrotingstotaal per 1 januari van het betreffende jaar bedragen. De renterisiconorm benadrukt het belang van een goede spreiding van de leningenportefeuille en de renterisico's.

Renteontwikkeling
De rentebaten zijn naar aanleiding van het verplicht schatkistbankieren nihil.

Verplicht schatkistbankieren vanaf 2013
Het schatkistbankieren is gebaseerd op het principe van zero-balancing. Zero-balancing betekent het dagelijks overboeken van het saldo boven een vastgesteld drempelbedrag van minimaal € 250.000 en maximaal € 2,5 miljoen op een bankrekening ten gunste van de rekening-courant die een decentrale overheid heeft bij de schatkist dan wel het aanvullen van een bankrekening ten laste van de rekening-courant die een decentrale overheid heeft bij de schatkist. Zero-balancing leidt ertoe dat het saldo op de laatstgenoemd bankrekening aan het einde van de dag altijd nul is. Vanaf het moment van invoering is het niet meer toegestaan als decentrale overheid (tijdelijk) overtollige gelden te beleggen. Alle (tijdelijk) overtollige middelen worden in het schatkistbankieren opgenomen. De bestaande beleggingen blijven tot het einde van de huidige looptijd of tot het moment van vrijvallen gecontinueerd. Het verplicht schatkistbankieren geldt ook voor gemeenschappelijke regelingen. Ten behoeve van dit verplichte schatkistbankieren zijn rekeningen geopend om de rekening-courant overeenkomst tussen de Staat en de gemeenschappelijke regeling gestalte te geven.

6.4 Grondbeleid
Paragraaf Grondbeleid

Inleiding

Overeenkomstig het bepaalde in het Besluit Begroting en Verantwoording biedt de paragraaf grondbeleid inzicht in de visie op het te voeren grondbeleid en de wijze van uitvoering daarvan. Tevens biedt de paragraaf grondbeleid een actuele prognose van resultaten en vermeldt het de beleidsuitgangspunten over de reserves in relatie tot risico's van grondzaken.

Grondbeleid

Het door het schap te voeren grondbeleid is vastgelegd in de door het Algemeen Bestuur in 2015 vastgestelde Nota grondbeleid. In deze nota zijn de visie op het te voeren grondbeleid beschreven en de doelstellingen waaraan het grondbeleid dient bij te dragen. De nota verwoordt de kaderstellende beleidsuitgangspunten die gelden bij de verwerving, het (tijdelijk) beheer en de uitgifte van gronden inclusief het grondprijsbeleid.
Op basis van het vastgestelde grondbeleid voert het Dagelijks Bestuur het grondbeleid uit en bepaalt - in beginsel jaarlijks – de vaste grondprijzen.
Overigens liggen er inhoudelijke paralellen tussen het grondbeleid en het evenementenbeleid.

In de diverse stukken die in het kader van de begrotingscyclus ter vaststelling worden voorgelegd aan het Algemeen Bestuur (zoals programmabegroting, tussentijdse rapportage en jaarrekening) wordt verantwoording afgelegd over de uitvoering van het grondbeleid en wordt melding gemaakt van (beleidsinhoudelijke en/of financiële) risico's die mogelijkerwijze kunnen optreden in gebieds- en locatieontwikkelingen waarbij grondposities van het schap aan de orde zijn.

Enkele nieuwe wettelijke regimes kunnen invloed hebben op het grondbeleid en de uitvoering daarvan. Op grond van de wet markt en overheid dient – zodra deze wettelijke regeling ook geldt voor gemeenschappelijke regelingen – de gronduitgifte in erfpacht en verhuur op minimaal een kostprijsdekkend niveau te liggen. Ervaring moet worden opgedaan met de wijze waarop kostendekkendheid wordt bepaald en hoe dit zich verhoudt tot de noodzaak om een marktconforme prijssystematiek te hanteren.
Daarnaast kan de invoering van de vennootschapsbelastingplicht voor overheidsondernemingen, wellicht in 2016, effect hebben op de baten van grondexploitatie. Over eventuele winst dient dan immers vennootschapsbelasting te worden afgedragen. Daarmee wordt een gelijk speelveld voor overheid en private partijen op de grondmarkt bereikt.

Basisinformatie met betrekking tot grond, gebouwd vastgoed en exploitaties

De jaarrekening 2015 biedt actuele informatie over de omvang en opbouw van de grondpositie van het schap en geeft enkele kengetallen met betrekking tot de uitgifte van gronden aan commerciële en maatschappelijke partijen (exploitaties). Daarnaast biedt de jaarrekening inzicht in de boekwaarde van gronden en opstallen zoals deze per 31 december 2015 op de balans zijn opgenomen. Naar dit document wordt verwezen.

Verantwoording

In programma's 2 van de begroting worden de ontwikkelingen op het gebied van grond, gebouwd vastgoed en exploitaties beschreven en verantwoord op het niveau van specifieke locaties en exploitaties. Waar relevant wordt ingegaan op bijzondere ontwikkelingen.

Uitvoering van het grondbeleid – resultaat en risico's

Bij de uitvoering van het grondbeleid (zoals uitgifte) en in het contractbeheer wordt de ingezette professionaliseringsslag verder vervolgd. Voor gronduitgiftes, met name erfpacht en huur, wordt met ingang van 2015 gebruik gemaakt van modelcontracten en de vastgestelde grondprijsmethodiek. Voor een aantal regelmatig voorkomende werkzaamheden (zoals de toetsing van ondernemingsplannen en de begeleiding van overnameverzoeken) gelden standaard werkwijzen. Deze stappen dragen bij aan eenduidigheid en transparantie.
De besluitvormende bevoegdheid met betrekking tot privaatrechtelijke rechtshandelingen is sinds de wijziging van de wet gemeenschappelijke regelingen in 2015 toebedeeld aan het Dagelijks Bestuur, uiteraard binnen de door het Algemeen Bestuur gestelde kaders. Dit, in combinatie met mandatering van bevoegdheden aan de uitvoeringsorganisatie, draagt bij aan een efficiënter werkproces.

Belangrijke invalshoek bij het contractbeheer is en blijft een zakelijke en marktconforme benadering. Contractuele afspraken, zoals met betrekking tot indexering en herzieningsmomenten, worden strikt toegepast. In alle situaties is echter oog voor de economische realiteit en haalbaarheid. De huidige ongunstige economische conjunctuur is merkbaar bij het genereren van inkomsten uit lopende en nieuwe exploitaties. Nieuwe exploitaties komen lastiger van de grond. Het betalingsgedrag van bestaande exploitanten vraagt aandacht. Waar nodig en verantwoord worden met exploitanten afspraken gemaakt over betalingsregelingen waarbij behoud van inkomsten voor het schap uitgangspunt is maar waarbij in betalingsmomenten aansluiting wordt gezocht bij de cashflow van de exploitant.

Bij zowel de (eerste) uitgifte van gronden als bij herzieningen wordt ter bepaling van de erfpachtcanon of de huurprijs uitgegaan van een marktconform rendement over de grondwaarde. Om deze grondwaarde te bepalen wordt gebruik gemaakt van externe taxaties, tenzij sprake is van een weinig complexe situatie waarin op relatief eenvoudige wijze tot overeenstemming kan worden gekomen. Het rendementspercentage wordt bepaald overeenkomstig de methodiek die is vastgelegd in de nota grondbeleid.

Het financiële resultaat van het grondbeleid komt met name tot uiting in de baten van programma 2. In het overgrote deel van de contractenportefeuille is sprake van jaarlijkse indexering overeenkomstig de ontwikkeling van het consumentenprijsindexcijfer. Daarnaast worden de baten uiteraard beïnvloed door de macro-economische ontwikkeling (die uiteindelijk doorwerkt in het rendementspercentage) en door nieuwe en vertrekkende ondernemers en exploitaties. In het verlengde hiervan geldt dat de inzet is om het huidige niveau van baten tenminste te handhaven. De haalbaarheid van verdienopgaven wordt vooral bepaald door de economische en ruimtelijke realiteit.

Waar sprake is van risico's op het vlak van grond, gebouwd vastgoed en exploitaties worden deze gemeld in de risicoparagraaf / paragraaf weerstandsvermogen.

6.5 Bedrijfsvoering

De afspraken over de dienstverlening door G.Z-H aan de gemeenschappelijke regeling worden vastgelegd in de Dienstverleningsovereenkomst. De activiteiten die in het kader van de reguliere dienstverlening worden uitgevoerd, zijn per programma toegelicht in het programmaplan.

Productomschrijving	1. Bestuur	2. Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	3. Ontwikkeling	Algemene dekkings-middelen	Totaal
Bestuursproducten	89.900				89.900
Juridische ondersteuning & advisering	86.700				86.700
Financiën	69.900				69.900
Gebiedsbeheer		381.700			381.700
Economisch beheer		33.000			33.000
Communicatie		15.000			15.000
Regelgeving & handhaving		259.600			259.600
Planvorming & gebiedsontwikkeling			196.100		196.100
Marketing & productontwikkeling			-		-
Subtotaal	**246.500**	**689.300**	**196.100**	**-**	**1.131.900**
Dienstverlening in uitgaven voorziening Groot Onderhoud		121.103			121.103
Totaal					**1.253.003**

7. Geprognosticeerde balans en overzicht van baten en lasten

7.1 Geprognosticeerde balans per 31 december 2016

ACTIVA	31 december 2015	31 december 2016
Vaste activa		
Materiële vaste activa	**1.842.984**	**1.507.899**
- Investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut	1.842.984	1.507.899
Vlottende activa		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	**19.694.669**	**20.493.329**
- Overige vorderingen	19.694.669	20.493.329
Totaal	**21.537.653**	**22.001.228**

PASSIVA	31 december 2015	31 december 2016
Vaste passiva		
Eigen vermogen	**13.211.110**	**13.361.700**
- Algemene reserve	6.451.737	6.451.737
- Bestemmingsreserves	6.759.373	6.909.963
Voorzieningen	**8.250.113**	**8.601.313**
- Onderhoudsegalisatievoorzieningen	1.317.158	1.918.358
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	6.932.955	6.682.955
Vaste schulden rentetypische looptijd van 1 jaar of langer	**76.429**	**38.215**
- Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	76.429	38.215
Totaal	**21.537.653**	**22.001.228**

7.2 Geprognosticeerd overzicht van baten en lasten 2016

Overzicht van baten en lasten	Rekening 2014	Begroting 2015	Begroting 2016
Gewone bedrijfsvoering			
Lasten			
Programma 1. Bestuur	218.498	277.600	275.600
Programma 2. Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	3.339.245	3.245.128	3.224.477
Programma 3. Ontwikkeling	198.075	206.000	204.600
Algemene dekkingsmiddelen	-	7.500	7.500
Totaal lasten	**3.755.818**	**3.736.228**	**3.712.177**
Baten			
Programma 1. Bestuur	77.818	-	-
Programma 2. Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	435.989	380.200	380.200
Programma 3. Ontwikkeling	-	-	-
Algemene dekkingsmiddelen	3.345.203	3.459.195	3.482.567
Totaal baten	**3.859.010**	**3.839.395**	**3.862.767**
Saldo gewone bedrijfsvoering	**103.192**	**103.167**	**150.590**
Diverse lasten en baten			
Diverse lasten	81.645	-	-
Diverse baten	5.752.010	-	-
Saldo diverse lasten en baten	**5.670.365**	**-**	**-**
Kredieten			
Lasten kredieten	1.596.401	2.155.995	-
Baten kredieten (bijdragen derden)	1.194.053	1.600.000	-
Saldo kredieten	**402.348-**	**555.995-**	**-**
Totaal saldo van baten en lasten	**5.371.209**	**452.828-**	**150.590**
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves			
Toevoeging reserves	699.524	420.804	426.388
Onttrekking reserves	926.907	873.632	275.798
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	**227.383**	**452.828**	**150.590-**
Resultaat	**5.598.592**	**-**	**-**

De toelichting op bovenstaande tabel is opgenomen in paragraaf 6.5.

7.3 Waarderingsgrondslagen

De programmabegroting 2016 is opgesteld conform de voorschriften van het BBV. Voor zover niet anders vermeld, worden de activa en passiva gewaardeerd op nominale waarde en vermeld in afgeronde bedragen van € 1.

Materiële vaste activa

Op 11-12-2014 heeft de Midden-Delflandraad de Kadernota Investeringen, Waarderingen en Afschrijvingen vastgesteld. In deze nota is het volledige beleid ten aanzien van materiële vaste activa beschreven.

De waardering van materiële vaste activa vindt plaats op basis van de aanschafwaarde waarop de verrichte lineaire afschrijvingen in mindering worden gebracht. De afschrijvingen geschieden op basis van de verkrijgingprijs en de geschatte economische levensduur waarover de lasten evenredig worden gespreid.

Het BBV onderscheidt de navolgende investeringen:

1. Investeringen met economisch nut
2. Investeringen met maatschappelijk nut in de openbare ruimte

Investeringen met economisch nut

Investeringen hebben een economisch nut wanneer ze verhandelbaar zijn en/of indien ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Vanuit het BBV is het verplicht investeringen met een economisch nut te activeren.

Investeringen met maatschappelijk nut in de openbare ruimte

Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut worden niet geactiveerd tenzij het Algemeen Bestuur van het schap in een specifiek geval besluit dit wel te doen, bijvoorbeeld wanneer vanuit financieel oogpunt belangrijke investeringen in de openbare ruimte anders niet gedaan kunnen worden. Indien dergelijke investeringen wel geactiveerd worden, zal dit specifiek in het bestuursbesluit worden opgenomen conform het vastgestelde beleid in de Kadernota. De volgende richtlijnen zijn gehanteerd voor de afschrijvingstermijnen:

- gronden en terreinen	geen afschrijving
- bedrijfsgebouwen	35 jaar
- grond- weg- en waterbouwkundige werken	35 jaar
- machines, apparaten en installaties	10 jaar
- overige materiële vaste activa	30 jaar

Indien investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut worden geactiveerd, vindt de afschrijving hiervan eveneens lineair plaats waarbij resultaatafhankelijke extra afschrijvingen zijn toegestaan mits de financiële positie dat toelaat. Eventuele extra afschrijvingen zullen in de begroting of via een separaat voorstel aan het bestuur ter goedkeuring worden voorgelegd.

Vlottende activa en passiva

De vorderingen en schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voorzieningen

De voorzieningen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Waarborgsommen

Conform het BBV zijn waarborgsommen opgenomen onder langlopende schulden.

Waarderingsgrondslagen resultaatbepaling

Baten en lasten

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

7.4 Toelichting op de geprognosticeerde balans

7.4.1 Vaste activa

Materiële vaste activa

Geraamde boekwaarde 1 januari	€	1.842.984
Investeringen		
Afschrijvingen		335.085
Overige verminderingen		
Geraamde boekwaarde 31 december	€	1.507.899

7.4.2 Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Geraamde boekwaarde per 1 januari	€	19.694.669
Mutatie liquide middelen	€	798.660
Geraamde boekwaarde 31 december	€	20.493.329

De vlottende activa hebben betrekking op de liquide middelen. Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar de paragraaf financiering.

7.4.3 Vaste passiva

Eigen vermogen

Algemene Reserve
De algemene reserve heeft als belangrijkste functie het vormen van een buffer voor financiële tegenvallers.

Geraamd saldo 1 januari	€	6.451.737
Bij: Stortingen	€	-
Af: Onttrekkingen	€	-
Geraamd saldo 31 december	€	6.451.737

Bestemmingsreserves

1. Egalisatiereserve

Deze reserve dient om de te verwachten toekomstige overschrijdingen van het bestedingsplafond voor de deelnemers exclusief het Rijk te neutraliseren.

Geraamd saldo 1 januari		525.813
Bij: Stortingen		-
Af: Onttrekkingen		13.005
Geraamd saldo 31 december	€	512.808

In 2016 wordt in totaal € 13.005 onttrokken aan de egalisatiereserve.

2. Investeringsreserve

Het doel van de investeringsreserve is het dekken van de kosten van nieuwe investeringen.

Geraamd saldo 1 januari		3.734.013
Bij: Stortingen		350.000
Af: Onttrekkingen		-
Geraamd saldo 31 december	€	4.084.013

Vanuit de begroting zal € 350.000 gestort worden in de investeringsreserve conform hetgeen is vastgesteld bij de ingroeiregeling ter dekking van het investeringsplan.

3. Reserve recreantenonderzoek

De Reserve Recreantenonderzoek is gevormd voor het uitvoeren van verschillende onderzoeken in het kader van marketing en communicatie (naar bijvoorbeeld bezoekersaantallen, marktonderzoeken, enzovoort).

Geraamd saldo 1 januari	€	29.184
Bij: Stortingen		-
Af: Onttrekkingen		-
Geraamd saldo 31 december	€	29.184

4. Reserve infopanelen

Vanaf het jaar 2008 stort het schap jaarlijks een bedrag in de reserve informatiepanelen om één keer in de vier jaar de kosten van informatiepanelen te kunnen betalen. Dit heeft als voordeel dat de lasten voor het schap gelijkmatig over de jaren worden verdeeld.

Geraamd saldo 1 januari		34.800
Bij: Stortingen		5.800
Af: Onttrekkingen		-
Geraamd saldo 31 december	€	40.600

5. Reserve afkoopsommen

Van de lopende erfpachtovereenkomsten is een aantal canons afgekocht. Van deze afkoopsommen wordt de jaarlijkse erfpacht onttrokken. Aan deze reserve wordt gedurende de looptijd rente toegevoegd om de reserve tot einde looptijd in stand te houden.

Geraamd saldo 1 januari		1.020.297
Bij: Stortingen		37.512
Af: Onttrekkingen		43.654
Geraamd saldo 31 december	€	1.014.155

In 2016 wordt € 37.512 toegevoegd en € 43.654 onttrokken aan de reserve afkoopsommen.

6. Reserve ingroei TBM

De reserve wordt ingezet met betrekking tot de ingroeiregeling om het regulier en groot onderhoud binnen de begroting op het volgens TBM berekende niveau te brengen en te houden.

Geraamd saldo 1 januari		877.629
Bij: Stortingen		-
Af: Onttrekkingen		219.139
Geraamd saldo 31 december	€	658.490

In 2016 wordt in totaal € 219.139 onttrokken aan de reserve ingroei TBM.

7. Reserve erfpachtcontracten

De reserve erfpachtcontracten dient ter dekking van het verschil in waardering aan het eind van de looptijd tussen een erfpachtcontract met Staatsbosbeheer en de afgesloten (ondererfpacht)contracten met derden.

Geraamd saldo 1 januari		537.637
Bij: Stortingen		33.076
Af: Onttrekkingen		-
Geraamd saldo 31 december	€	570.713

In 2016 wordt € 33.076 toegevoegd aan de reserve erfpachtcontracten.

Voorzieningen

¤ *Onderhoudsegalisatievoorzieningen*

1. Voorziening Groot Onderhoud

   Groot onderhoud is noodzakelijk om de duurzame instandhouding van de gebieden te garanderen. Regulier onderhoud kent een jaarlijkse cyclus. Groot onderhoud heeft een cyclus groter dan één jaar. Voor het verrichten van groot onderhoud is deze voorziening beschikbaar. Het doel van deze voorziening is de lasten van groot onderhoud gelijkmatig over de jaren te verdelen.

Geraamd saldo 1 januari		1.028.800
Bij: Stortingen		1.229.200
Af: Onttrekkingen		628.000
Geraamd saldo 31 december	€	1.630.000

De storting heeft betrekking op de dotatie aan de voorziening vanuit de begroting. De onttrekking geeft aan welk bedrag voor groot onderhoud in 2016 zal worden onttrokken. De voorziening zal de komende jaren toenemen in verband met een grote uitgave in verband met uit te voeren werkzaamheden na de looptijd van de meerjarenraming.

2. Voorziening beheer Route StructuurPlan

Geraamd saldo 1 januari		288.358
Bij: Stortingen		-
Af: Onttrekkingen		-
Geraamd saldo 31 december	€	288.358

¤ *Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's*

1. Voorziening omgevingsfonds Midden-Delfland

De middelen vanuit de voorziening milieuprojecten DOP NOAP worden conform de overeenkomst met de gemeente Rotterdam aangewend voor voorbereiding en uitvoering van verbetermaatregelen inzake milieu, natuur en recreatie in Midden-Delfland. Besluitvorming vindt plaats samen met de Reconstructie Midden-Delfland.

Geraamd saldo 1 januari		3.210.373
Bij: Stortingen		-
Af: Onttrekkingen		-
Geraamd saldo 31 december	€	3.210.373

In 2015 wordt € 523.949 onttrokken aan de voorziening omgevingsfonds Midden-Delfland.

2. Voorziening inrichting Midden-Delfland

De voorziening inrichting Midden-Delfland dient voor de recreatieve inrichting en het beheer van het gebied grenzend aan het stedelijk gebied van Rotterdam/Overschie, Schiedam en Vlaardingen, waaronder de DOP NOAP locatie.

Geraamd saldo 1 januari		3.722.582
Bij: Stortingen		-
Af: Onttrekkingen		250.000
Geraamd saldo 31 december	€	3.472.582

In 2016 wordt € 250.000 onttrokken aan de voorziening inrichting Midden-Delfland.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

De netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar en de overlopende passiva zijn in de geprognosticeerde balans opgenomen onder de sluitpost vlottende activa.

Geraamd saldo 1 januari		76.429
Bij: Stortingen		
Af: Onttrekkingen		38.214
Geraamd saldo 31 december	€	38.215

De rentelast voor het begrotingsjaar 2016 is € 2.091.

7.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Programma 1 Bestuur

Programma 1. Bestuur	Rekening 2014	Begroting 2015	Begroting 2016
Lasten			
Bestuursproducten	93.801	100.600	99.900
Juridische ondersteuning en advisering	46.154	98.200	97.500
Financiën	78.543	78.800	78.200
Totaal lasten	**218.498**	**277.600**	**275.600**
Baten			
Bestuursproducten	-	-	-
Juridische ondersteuning en advisering	-	-	-
Financiën	77.818	-	-
Totaal baten	**77.818**	**-**	**-**
Saldo gewone bedrijfsvoering	**140.680-**	**277.600-**	**275.600-**
Diverse lasten en baten			
Diverse lasten	-	-	-
Diverse baten	-	-	-
Saldo diverse lasten en baten	**-**	**-**	**-**
Kredieten			
Lasten kredieten	146.800	25.000	-
Baten kredieten (bijdragen derden)	-	-	-
Saldo kredieten	**146.800-**	**25.000-**	**-**
Totaal saldo van baten en lasten	**287.480-**	**302.600-**	**275.600-**
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves			
Toevoeging reserves	-	-	-
Onttrekking reserves	146.800	25.000	-
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	**146.800**	**25.000**	**-**
Resultaat	**140.680-**	**277.600-**	**275.600-**

De lasten zijn geïndexeerd.

Onttrekking reserves	Rekening 2014	Begroting 2015	Begroting 2016
Algemene reserve			
add. Dienstverlening bestuursproducten		25.000	
Investeringsreserve			
krediet juridische kosten uittreding Rijk	146.800		
Totaal	**146.800**	**25.000**	**-**

Programma 2 Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden

Programma 2. Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	Rekening 2014	Begroting 2015	Begroting 2016
Lasten			
Gebiedsbeheer	2.874.604	2.855.728	2.837.577
Economisch beheer	119.838	82.800	82.300
Communicatie	84.803	45.300	45.000
Regelgeving & Handhaving	260.000	261.300	259.600
Totaal lasten	**3.339.245**	**3.245.128**	**3.224.477**
Baten			
Gebiedsbeheer	21.408	10.200	10.200
Economisch beheer	414.581	370.000	370.000
Communicatie	-	-	-
Regelgeving & Handhaving	-	-	-
Totaal baten	**435.989**	**380.200**	**380.200**
Saldo gewone bedrijfsvoering	**2.903.256-**	**2.864.928-**	**2.844.277-**
Diverse lasten en baten			
Diverse lasten	81.645	-	-
Diverse baten	5.745.410	-	-
Saldo diverse lasten en baten	**5.663.765**	**-**	**-**
Kredieten			
Lasten kredieten	-	21.120	-
Baten kredieten (bijdragen derden)	-	-	-
Saldo kredieten	**-**	**21.120-**	**-**
Totaal saldo van baten en lasten	**2.760.509**	**2.886.048-**	**2.844.277-**
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves			
Toevoeging reserves	532.404	420.804	426.388
Onttrekking reserves	394.359	338.757	275.798
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	**138.045-**	**82.047-**	**150.590-**
Resultaat	**2.622.464**	**2.968.095-**	**2.994.867-**

De lasten zijn geïndexeerd.

De storting in de reserves is als volgt opgebouwd:

	Rekening 2014	Begroting 2015	Begroting 2016
Toevoeging reserves			
Investeringsreserve	350.000	350.000	350.000
Reserve infopanelen		-	5.800
Reserve afkoopsommen	149.328	37.728	37.512
Reserve erfpachtcontracten	33.076	33.076	33.076
Totaal	**532.404**	**420.804**	**426.388**

De onttrekking aan de reserves is als volgt opgebouwd:

	Rekening 2014	Begroting 2015	Begroting 2016
Onttrekking reserves			
Reserve afkoopsommen	43.654	43.654	43.654
Egalisatiereserve	13.005	13.005	13.005
Reserve ingroeiregeling	337.700	260.978	219.139
Investeringsreserve			
natuurvereniging Vockestaert - wandelpad		2.000	-
Herinrichtingsplan Oeverbos		9.120	-
Monitoringssysteem Oeverbos		10.000	-
Totaal	**394.359**	**338.757**	**275.798**

Programma 3 Ontwikkeling

Programma 3. Ontwikkeling	Rekening 2014	Begroting 2015	Begroting 2016
Lasten			
Planvorming & gebiedsontwikkeling	198.075	206.000	204.600
Marketing & productontwikkeling	-	-	-
Totaal lasten	**198.075**	**206.000**	**204.600**
Baten			
Planvorming & gebiedsontwikkeling	-	-	-
Marketing & productontwikkeling	-	-	-
Totaal baten	**-**	**-**	**-**
Saldo gewone bedrijfsvoering	**198.075-**	**206.000-**	**204.600-**
Diverse lasten en baten			
Diverse lasten	-	-	-
Diverse baten	6.600	-	-
Saldo diverse lasten en baten	**6.600**	**-**	**-**
Kredieten			
Lasten kredieten	1.449.601	2.109.875	-
Baten kredieten (bijdragen derden)	1.194.053	1.600.000	-
Saldo kredieten	**255.548-**	**509.875-**	**-**
Totaal saldo van baten en lasten	**447.023-**	**715.875-**	**204.600-**
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves			
Toevoeging reserves	130.200	-	-
Onttrekking reserves	385.748	509.875	-
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	**255.548**	**509.875**	**-**
Resultaat	**191.475-**	**206.000-**	**204.600-**

De lasten zijn geïndexeerd.

De onttrekking aan de reserves is als volgt opgebouwd:

Onttrekking reserves	Rekening 2014	Begroting 2015	Begroting 2016
Algemene reserve	-	-	-
Implementatie herijking	154.408	219.875	
Onttrekking reserves	80.200		
Investeringsreserve			
Watersport actieplan	30.645	290.000	-
IODS informatiepanelen	290		
vervolgprocedure NWO	58.680		
begeleiding A4/IODS planvorming	380		
coördinatie projecten van derden	61.145		
			-
Totaal	**385.748**	**509.875**	**-**

Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen	Rekening 2014	Begroting 2015	Begroting 2016
Lasten			
Onvoorzien	-	7.500	7.500
Totaal lasten	-	7.500	7.500
Baten			
Deelnemersbijdrage	3.345.184	3.459.195	3.482.567
Overige structurele baten	19		
Totaal baten	3.345.203	3.459.195	3.482.567
taakstellende bezuiniging		-	-
Saldo gewone bedrijfsvoering	3.345.203	3.451.695	3.475.067
Diverse lasten en baten			
Diverse lasten	-	-	-
Diverse baten	-	-	-
Saldo diverse lasten en baten	-	-	-
Kredieten			
Lasten kredieten	-	-	-
Baten kredieten (bijdragen derden)	-	-	-
Saldo kredieten	-	-	-
Totaal saldo van baten en lasten	3.345.203	3.451.695	3.475.067
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves			
Toevoeging reserves	36.920	-	-
Onttrekking reserves	-	-	-
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	36.920-	-	-
Resultaat	3.308.283	3.451.695	3.475.067

8. Meerjarenraming

Overzicht van baten en lasten in meerjarig perspectief	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
Lasten en baten gewone bedrijfsvoering					
Programma 1. Bestuur	275.600-	275.600-	275.600-	275.600-	275.600-
Programma 2. Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	2.844.277-	2.842.485-	2.842.186-	2.842.186-	2.842.186-
Programma 3. Ontwikkeling	204.600-	204.600-	204.600-	204.600-	204.600-
Algemene dekkingsmiddelen	3.475.067	3.520.603	3.556.685	3.592.689	3.629.665
Saldo gewone bedrijfsvoering	**150.590**	**197.918**	**234.299**	**270.303**	**307.279**
Diverse lasten en baten					
Diverse lasten	-	-	-	-	-
Diverse baten	-	-	-	-	-
Saldo diverse lasten en baten	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Kredieten					
Lasten kredieten	-	-	-	-	-
Baten kredieten (bijdragen derden)	-	-	-	-	-
Saldo kredieten	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Totaal saldo van baten en lasten	**150.590**	**197.918**	**234.299**	**270.303**	**307.279**
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves					
Toevoeging reserves	426.388	426.164	426.886	426.644	427.093
Onttrekking reserves	275.798	228.246	192.587	156.341	119.814
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	**150.590-**	**197.918-**	**234.299-**	**270.303-**	**307.279-**
Resultaat	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Toelichting

Meerjareninvesteringsprogramma

In 2013 is een aantal kredieten on-hold gezet.. De uitvoering van deze kredieten in 2016 is sterk afhankelijk van de vorderingen in voorbereiding en uitvoering in 2015. Als gevolg van deze afhankelijkheid zijn de te verwachten uitgaven op de kredieten, dekking uitgaven op de kredieten uit bijdragen derden en/of onttrekkingen aan reserves en de toelichting op de inhoudelijke activiteiten niet in deze begroting opgenomen. De kredieten waarvan de voorbereiding en uitvoering reeds in 2014 is gestart zijn wel in de begroting opgenomen.

Structurele componenten gewone bedrijfsvoering

De volgende elementen zijn met ingang van 2014 structureel in de begroting verwerkt:

- De lasten in programma 2 nemen de komende jaren af als gevolg van het dalen van de te betalen rente conform de afgesloten contracten.
- In de meerjarenraming is de weggevallen bijdrage van het Rijk opgenomen als nog te ontvangen afkoopsom onder de deelnemersbijdrage.

Bijlage 1 Risico's

Risico		Aard van het risico	Financiële impact	Kans van optreden	Impact (uitgaande van vier jaar)
1	Uittreding Rijk	Incidenteel / structureel	30.146.246	midden	15.073.123
2	Niet-gekwantificeerde risico's		76.544		76.544
Totaal			30.222.790		15.149.667

1 Uittreding Rijk

Het Rijk heeft aangegeven te willen uittreden uit het Recreatieschap Midden-Delfland. Vanuit het schap is de schade berekend op € 30.146.246 (vastgesteld door de Midden-Delflandraad op 29 juni 2012). Het risico voor het schap bestaat er uit dat het schap niet de volledige schade vergoed krijgt. De kans hierop wordt door het schap ingeschat als gemiddeld wat resulteert in een midden risico. Dientengevolge wordt rekening gehouden met een gemiddeld risico ter hoogte van 50% x € 30.146.246 = € 15.073.123.
Door de Midden Delfland Raad is hoger beroep ingesteld bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State De zitting bij de Raad van State heeft in het eerste kwartaal van 2015 plaatsgevonden. De uitspraak wordt op zijn vroegst medio april verwacht. De Raad van State heeft partijen opgeroepen met elkaar in overleg te treden waarbij een aantal uitgangspunten voor de besprekingen zijn genoemd. In de uitspraak zullen deze punten worden meegegeven aan de partijen.

2 Niet gekwantificeerde risico's:

Hier wordt uitgegaan van 2% van de structurele inkomsten. Het rijk stelt voor de gemeenten die vallen onder het artikel 12-regime, de minimale buffer van de algemene reserve ook op 2% van de som van de structurele inkomsten. Voor Midden-Delfland komt 2% van de structurele inkomsten overeen met een bedrag van ongeveer € 76.544. Dit bedrag is daarmee het minimaal gewenste/benodigde weerstandsvermogen voor niet gekwantificeerde risico's.

Bijlage 2 Staat van reserves en voorzieningen

	Saldo 1-1-2015	Resultaat	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Saldo 1-1-2016	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Saldo 31-12-2016
Algemene Reserve	**1.073.020**	**5.598.592**		**219.875**	**6.451.737**			**6.451.737**
BESTEMMINGSRESERVES								
Reserve recreantenonderzoek	29.184				29.184			29.184
Egalisatiereserve	538.818			13.005	525.813		13.005	512.808
Investeringsreserve	3.720.133		350.000	336.120	3.734.013	350.000		4.084.013
Reserve infopanelen	34.800				34.800	5.800		40.600
Reserve Ingroeiregeling TBM	1.138.607			260.978	877.629		219.139	658.490
Reserve afkoopsommen	1.026.223		37.728	43.654	1.020.297	37.512	43.654	1.014.155
Reserve erfpachtcontracten	504.561		33.076		537.637	33.076		570.713
Subtotaal bestemmingsreserves	**6.992.326**		**420.804**	**653.757**	**6.759.373**	**426.388**	**275.798**	**6.909.963**
Totaal	**8.065.346**	**5.598.592**	**420.804**	**873.632**	**13.211.110**	**426.388**	**275.798**	**13.361.700**

Meerjarig perspectief staat van reserves

	Saldo 1-1-2017	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Saldo 31-12-2017	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Saldo 31-12-2018	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Saldo 31-12-2019	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Saldo 31-12-2020
Algemene Reserve	6.451.737			6.451.737			6.451.737			6.451.737			6.451.737
BESTEMMINGSRESERVES													
Reserve recreantenonderzoek	29.184			29.184			29.184			29.184			29.184
Egalisatiereserve	512.808			512.808			512.808			512.808			512.808
Investeringsreserve	4.084.013	350.000		4.434.013	350.000		4.784.013	350.000		5.134.013	350.000		5.484.013
Reserve infopanelen	40.600	5.800		46.400	5.800		52.200	5.800		58.000	6.500		64.500
Reserve Ingroeiregeling TBM	658.490		184.592	473.898		148.933	324.965		112.687	212.278		76.160	136.118
Reserve afkoopsommen	1.014.155	37.288	43.654	1.007.789	37.055	43.654	1.001.190	36.813	43.654	994.349	36.562	43.654	987.257
Reserve erfpachtcontracten	570.713	33.076		603.789	33.076		636.865	33.076		669.941	33.076		703.017
Subtotaal bestemmingsreserves	**6.909.963**	**426.164**	**228.246**	**7.107.881**	**425.931**	**192.587**	**7.341.225**	**425.689**	**156.341**	**7.610.573**	**426.138**	**119.814**	**7.916.897**
Totaal	**13.361.700**	**426.164**	**228.246**	**13.559.618**	**425.931**	**192.587**	**13.792.962**	**425.689**	**156.341**	**14.062.310**	**426.138**	**119.814**	**14.368.634**

Staat van voorzieningen

	Saldo 1-1-2015	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Saldo 1-1-2016	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Saldo 31-12-2016
Voorziening Groot Onderhoud	878.400	1.193.400	1.043.000	**1.028.800**	1.229.200	628.000	**1.630.000**
Voorziening beheer RSP	288.358			**288.358**			**288.358**
Voorziening Omgevingsfonds Midden-Delfland	3.734.322		523.949	**3.210.373**			**3.210.373**
Voorziening Inrichting Midden-Delfland	3.972.582		250.000	**3.722.582**		250.000	**3.472.582**
Totaal	**8.873.662**	**1.193.400**	**1.816.949**	**8.250.113**	**1.229.200**	**878.000**	**8.601.313**

Meerjarig perspectief verloop voorzieningen

	Saldo 1-1-2017	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Saldo 31-12-2017	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Saldo 31-12-2018	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Saldo 31-12-2019	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Saldo 31-12-2020
Voorziening Groot Onderhoud	1.630.000	1.229.200	897.000	**1.962.200**	1.229.200	1.732.000	**1.459.400**	1.229.200	776.000	**1.912.600**	1.229.200	1.170.000	**1.971.800**
Voorziening beheer RSP	288.358			**288.358**			**288.358**			**288.358**			**288.358**
Voorziening Omgevingsfonds Midden-Delfland	3.210.373		pm	**3.210.373**		pm	**3.210.373**		pm	**3.210.373**		pm	**3.210.373**
Voorziening Inrichting Midden-Delfland	3.472.582		250.000	**3.222.582**			**3.222.582**			**3.222.582**			**3.222.582**
Totaal	**8.601.313**	**1.229.200**	**1.147.000**	**8.683.513**	**1.229.200**	**1.732.000**	**8.180.713**	**1.229.200**	**776.000**	**8.633.913**	**1.229.200**	**1.170.000**	**8.693.113**

Bijlage 3 Conversiestaat 2016

Productomschrijving	lasten 2015	baten 2015	saldo 2015	lasten 2016	baten 2016	saldo 2016
Bestuurlijke aangelegenheden						
Bestuursproducten						
Dienstverlening G.Z+H	90.500		90.500-	89.900		89.900-
Materiële lasten	10.100	-	10.100-	10.000	-	10.000-
	100.600	-	100.600-	99.900	-	99.900-
Juridische Zaken						
Dienstverlening G.Z+H	87.300		87.300-	86.700		86.700-
Materiële lasten	10.900	-	10.900-	10.800	-	10.800-
	98.200	-	98.200-	97.500	-	97.500-
Financiën						
Dienstverlening G.Z+H	70.400		70.400-	69.900		69.900-
Materiële lasten	8.400	-	8.400-	8.300	-	8.300-
	78.800	-	78.800-	78.200	-	78.200-
Totaal Bestuurlijke aangelegenheden	**277.600**	**-**	**277.600-**	**275.600**	**-**	**275.600-**
Inrichting, Beheer en Exploitatie						
Terreinbeheer						
Dienstverlening G.Z+H	384.200		384.200-	381.700		381.700-
Materiële lasten	2.471.528	10.200	2.461.328-	2.455.877	10.200	2.445.677-
	2.855.728	10.200	2.845.528-	2.837.577	10.200	2.827.377-
Economisch beheer						
Dienstverlening G.Z+H	33.200		33.200-	33.000		33.000-
Materiële lasten	49.600	370.000	320.400	49.300	370.000	320.700
	82.800	370.000	287.200	82.300	370.000	287.700
Communicatie						
Dienstverlening G.Z+H	15.100		15.100-	15.000		15.000-
Materiële lasten	30.200	-	30.200-	30.000	-	30.000-
	45.300	-	45.300-	45.000	-	45.000-
Regelgeving & Handhaving						
Dienstverlening G.Z+H	261.300		261.300-	259.600		259.600-
	261.300	-	261.300-	259.600	-	259.600-
Totaal inrichting, beheer en exploitatie	**3.245.128**	**380.200**	**2.864.928-**	**3.224.477**	**380.200**	**2.844.277-**
Ontwikkelingen						
Planvorming en Gebiedsontwikkeling						
Dienstverlening G.Z+H	197.400		197.400-	196.100		196.100-
Materiële lasten	8.600	-	8.600-	8.500	-	8.500-
	206.000	-	206.000-	204.600	-	204.600-
Marketing & Productontwikkeling						
Dienstverlening G.Z+H	-		-	-		-
	-	-	-	-	-	-
Totaal ontwikkelingen	**206.000**	**-**	**206.000-**	**204.600**	**-**	**204.600-**
Algemene Dekkingsmiddelen						
Onvoorzien						
onvoorziene lasten	7.500		7.500-	7.500		7.500-
	7.500	-	7.500-	7.500	-	7.500-
Totaal Algemene Dekkingsmiddelen (onvoorzien)	**7.500**	**-**	**7.500-**	**7.500**	**-**	**7.500-**
Totaal reguliere bedrijfsvoering	**3.736.228**	**380.200**	**3.356.028-**	**3.712.177**	**380.200**	**3.331.977-**
Diverse lasten en baten						
Totaal programma 1	-	-	-	-	-	-
Totaal programma 2	-	-	-	-	-	-
Totaal programma 3	-	-	-	-	-	-
Totaal Algemene Dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-	-
Totaal diverse lasten en baten	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Kredieten lasten en baten						
Totaal krediet lasten programma 1	25.000	-	25.000-	-	-	-
Totaal krediet baten programma 1	-	-	-	-	-	-
Totaal programma 1	25.000	-	25.000-	-	-	-
Totaal krediet lasten programma 2	21.120	-	2.000-	-	-	-
Totaal krediet baten programma 2	-	-	-	-	-	-
Totaal programma 2	21.120	-	2.000-	-	-	-
Totaal krediet lasten programma 3	2.109.875	-	2.109.875-	-	-	-
Totaal krediet baten programma 3	-	1.600.000	1.600.000	-	-	-
Totaal programma 3	2.109.875	1.600.000	509.875-	-	-	-
Totaal krediet Algemene Dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-	-
Totaal krediet baten Algemene Dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-	-
Totaal Algemene Dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-	-
Totaal kredieten lasten en baten	2.155.995	1.600.000	555.995-	-	-	-
RESULTAAT VOOR BESTEMMING	**5.892.223**	**1.980.200**	**3.912.023-**	**3.712.177**	**380.200**	**3.331.977-**
Resultaatbestemming						
Totaal storting reserves programma 1	-	-	-	-	-	-
Totaal onttrekkingen reserves programma 1	-	25.000	25.000	-	-	-
Totaal programma 1	-	25.000	25.000	-	-	-
Totaal storting reserves programma 2	420.804	-	420.804-	426.388	-	426.388-
Totaal onttrekkingen reserves programma 2	-	338.757	338.757	-	275.798	275.798
Totaal programma 2	420.804	338.757	82.047-	426.388	275.798	150.590-
Totaal storting reserves programma 3	-	-	-	-	-	-
Totaal onttrekkingen reserves programma 3	-	509.875	509.875	-	-	-
Totaal programma 3	-	509.875	509.875	-	-	-
Totaal storting reserves Algemene Dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-	-
Totaal onttrekkingen reserves Algemene Dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-	-
Totaal Algemene Dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-	-
Totaal resultaatbestemming	**420.804**	**873.632**	**452.828**	**426.388**	**275.798**	**150.590-**
RESULTAAT NA BESTEMMING	**6.313.027**	**2.853.832**	**3.459.195-**	**4.138.565**	**655.998**	**3.482.567-**
Algemene Dekkingsmiddelen						
Deelnemersbijdrage		**3.459.195**			**3.482.567**	
Totaaltelling lasten en baten	**6.313.027**	**6.313.027**		**4.138.565**	**4.138.565**	

recreatieschap
MIDDEN
DELFLAND

Postbus 341, 3100 AH Schiedam

TNT post € 3,05

NEDERLAND
17.04.15
NetSet RN 860591

Gemeente Westland
de Gemeenteraad
Postbus 150
2670 AD NAALDWIJK

J.A. Vermeer
Chrysant 30
2678PA De Lier

Gemeente Westland
G15-000690

Gemeente Westland
INGEKOMEN DIV - Naaldwijk
20 APR 2015

Gemeenteraad van gemeente Westland
Postbus 150
2670 AD Naaldwijk

17 april 2015

Betreft: Geluidsoverlast bewoners Leeweg in De Lier.

Geachte leden van de Gemeenteraad,

Burgemeester en wethouders hebben op 1 februari 2011 een beleidsnota"Handhaving op maat"vastgesteld. De tekst luidt als volgt: (ik citeer)

Op 1 februari 2011 hebben burgemeester en wethouders van Westland de beleidsnota "Handhaven op maat"vastgesteld. Hierin zijn de doelen en richting voor milieuhandhaving en bouw- en woningtoezicht voor de komende jaren beschreven. De gemeente Westland wil een prettige woon-,werk- en leefomgeving voor haar burgers en ondernemers. Dat wil de gemeente bereiken door de duurzaamheid, veiligheid en leefbaarheid in het Westland te vergroten en te waarborgen. Handhaving is hierbij één van de middelen die hiervoor wordt ingezet. Handhaving is dus geen doel op zich, maar een onderdeel van de reguleringsketen (ontwikkeling wet- en regelgeving- normstelling- vergunningsverlening- uitvoering- toezicht- handhaving). De handhaving van de regelgeving vervat in dit plan is de bevoegdheid van burgemeester en wethouders. Het gaat daarmee vooral om de planregels inzake het bouwen en het gebruik van gronden en bouwwerken. Een aantal vormen van gebruik wordt specifiek aangeduid als strijdig met de bestemming, om handhavend opreden hiertegen goed mogelijk te maken. Uiteraard betreft het hier een niet-limitatieve opsomming. Handhaving van dit plan is van belang om de ruimtelijke kwaliteit en de leefbaarheid van in stand te houden. Daarnaast heeft handhaving uiteraard ook een belangrijke functie in het kader van de rechtszekerheid en rechtsgelijkheid. De planregels in dit plan zijn voldoende duidelijk, concreet en toepasbaar om te kunnen handhaven. Handhaving van het plan zal in de praktijk primair plaatsvinden via de bestemmingsplantoets in het kader van de omgevingsvergunning en door feitelijk toezicht op de aanwezigheid van bouwwerken en op gebruiksactiviteiten. Binnen de gemeente heeft het team bouw- en woningtoezicht van de afdeling Ruimte, Omgeving en Veiligheid hierin een centrale taakstelling. Bij gebleken strijdigheid met het plan wordt, afhankelijk van de prioriteitsstelling, een handhavingtraject ingezet.

Einde citaat

Het jammere van de bovengenoemde tekst is dat U het niet in uitvoering brengt.
Het project "3 in 1" aan de Leeweg in De Lier is op enkele werkzaamheden na gerealiseerd. Volgens de Provincie is dit in overleg met gemeente Westland die de vergunningen afgegeven heeft na alle tevredenheid gerealiseerd. Behalve voor de bewoners die aan de Leeweg wonen, die worden geconfronteerd met enorm veel geluidsoverlast van de N 223 en het nieuwe verkeersplein op de A 20. Door deze richting Rotterdam te verplaatsen is de situatie nu zo dat het geluid vrij spel heeft richting de woningen aan de Leeweg.
De overlast is onacceptabel.
Nu weet ik niet wie de wet overtreedt in deze, maar dat er een handhavingsbeleid op van toepassing is lijkt mij nogal logisch.
Ik verzoek U dan als leden van de raad van gemeente Westland, Burgemeester en wethouders op het handhavingsbeleid te wijzen. En erop toe te zien dat dit ook wordt uitgevoerd.

Met vriendelijke groeten.

J.A. Vermeer

R AANGETEKENDE BRIEF
NL frankering betaald € 7,95
20gr
RECOMMANDÉ

D-A-1
PostNL
160048 17-04-2015 14:39
NL

3SRPKS689114970 2670AD 150

Gemeenteraad van Gemeente Westland

Postbus 150

2670 AD Naaldwijk

Chrysant 30 2678 PA De Lier

Van: Hans & Elly Heemskerk [mailto:ellyhans@kabelfoon.nl]
Verzonden: woensdag 22 april 2015 14:33
Aan: 'Vogelaar, MC (Marcel)'
Onderwerp: RE: Verzakkingen in De Lier, bel ambt. 0174 442 782, M. Vogelaar

Geachte hr Vogelaar,

12 en 13 november in 2013 ! hadden we mailcontact en er waren bezoeken in die week van enkele politici, uw wethouder dhr A. Meijer, en de week erop van u.
Ja, u weet wel, de bomenbuurt in De Lier en dan m.n. de Eikenhof en de Meidoornhof.
De wethouder vertelde dat externe deskundigen waren ingehuurd en met 4 maanden een eindreportage zouden leveren over mogelijke oplossingen.
U zou intussen ook uw licht (kunnen) opsteken bij collegae dichtbij, in gemeenten in Zuid-Holland met identieke problemen. Dat was zijn en andermans mening.
We denken daarbij aan Gouda en Reeuwijk, Zuidplas (Nieuwerkerk - en Capelle a/d IJssel), Alphen a/d Rijn + Hazerswoude, Vlaardingen en Schiedam-Kethel, etc., etc..

Inmiddels zijn we 18 maanden verder !! en dat is 14 maanden na afloop van de studietermijn van de externe deskundigen en nog steeds is bij ons in de bomenbuurt,
Eikenhof en Meidoornhof m.n., niets gehoord over het resultaat van de studie en/of iets gehoord over de daadwerkelijke aanpak van deze problemen.
Gelukkig, zeker voor de aangeschrevenen, heeft niet opnieuw een gasleidingbreuk zich voorgedaan, maar de kansen daarop zijn vergroot.

Volledigheidshalve vragen we ook de Wethouder naar zijn vorderingen, zoals beloofd 'in 2015 op de rol'.
Dan doen we dan via de Griffie en mevr. Alsemgeest
Ook andere politici doen we kond en herinneren we aan de interesse, tot 18 maart 2014 vooral.
Tevens willen we opnieuw de pers iets laten weten over uw slecht nieuws, uw ogenschijnlijke 'geen voortgang'.

Zeer benieuwd naar positieve reacties en goed nieuws vanuit onze politiek,

Met belangstelling wachtend, namens velen,

J.J.L.M. Heemskerk, Eikenhof 60, De Lier

Van: Vogelaar, MC (Marcel) [mailto:MCVogelaar@GemeenteWestland.nl]
Verzonden: woensdag 13 november 2013 9:15
Aan: 'Hans & Elly Heemskerk'
Onderwerp: RE: Verzakkingen in De Lier, bel ambt. 0174 442 782, M. Vogelaar

Geachte heer Heemskerk,

Aanstaande donderdag moet ik verstek laten gaan. Is er nog een andere mogelijkheid voor een afspraak om de stand van zaken door te nemen?
Hoor graag van u.

met vriendelijke groet,

M.C. (Marcel) Vogelaar
Coördinator gemeentelijk beheer

Inrichting en Beheer Openbare Ruimte
Gemeente Westland

Postadres: Postbus 150, 2670 AD Naaldwijk
Bezoekadres: Fultonstraat 3 - 5, 2691 HA 's-Gravenzande
T (0174) 442782
F (0174) 413892
M 06 51302868
I www.gemeentewestland.nl
E mcvogelaar@gemeentewestland.nl

Van: Hans & Elly Heemskerk [mailto:ellyhans@kabelfoon.nl]
Verzonden: dinsdag 12 november 2013 15:23
Aan: Vogelaar, MC (Marcel)
Onderwerp: RE: Verzakkingen in De Lier, bel ambt. 0174 442 782, M. Vogelaar

Geachte heer Vogelaar,

Aanstaande donderdag, 14 november, komt wethouder Meijer en dhr Boekestijn in de Eikenhof, om 14.00 uur.
U zou zich daarbij kunnen voegen. Dat maakt u gesprek nuttiger, voor 6 oren is beter dan voor 2, en de tijd wordt beter besteed.
Het neemt niet weg dat de angst voor erger, door spanningen op gas- en waterleidingen, onder onze bewoners ook toeneemt.

Wij zijn ook benieuwd naar uw verhaal, dus kom mee, u bent welkom.

J.J. Heemskerk, Eikenhof 60
0174 516 838.

Van: Vogelaar, MC (Marcel) [mailto:MCVogelaar@GemeenteWestland.nl]
Verzonden: dinsdag 12 november 2013 9:02
Aan: 'ellyhans@kabelfoon.nl'
Onderwerp: Verzakkingen in De Lier, bel ambt. 0174 442782, M. Vogelaar

Geachte heer Heemskerk,

Naar aanleiding van uw vraag over de verzakkingen in de Eikenhof De Lier wil ik graag het e.e.a. mondeling toelichten. Daarom het verzoek of u mij op onderstaand telefoonnummer kunt bellen om een afspraak te maken aangezien ik enkel een email adres van u beschikbaar heb.

met vriendelijke groet,

M.C. (Marcel) Vogelaar
Coördinator gemeentelijk beheer
Inrichting en Beheer Openbare Ruimte
Gemeente Westland

Postadres: Postbus 150, 2670 AD Naaldwijk
Bezoekadres: Fultonstraat 3 - 5, 2691 HA 's-Gravenzande
T (0174) 442782
F (0174) 413892
M 06 51302868
I www.gemeentewestland.nl
E mcvogelaar@gemeentewestland.nl

Open brief aan Nature's Pride

Geachte mevrouw Harris,

U heeft een prachtig bedrijf opgebouwd, Nature's Pride , dat succesvol exotisch fruit importeert voor Europese consumenten. U hecht veel waarde aan 'Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen' en u streeft in dat kader naar energieneutraliteit.

U heeft opnieuw ingesproken tijdens een raadsvergadering van de Gemeente Westland, ditmaal op 20 januari 2015, en u heeft opnieuw gevraagd om toestemming voor het plaatsen van een windturbine op uw terrein. In de vergadering van de raadscommissie Ruimte van 31 maart 2015 is duidelijk geworden dat de windturbine gepland staat aan de achterzijde van uw bedrijf, dichterbij de kern van Maasdijk.
U stelt dat uit onderzoeken is gebleken dat " *uiteindelijk alleen maar met de inzet van windenergie* " uw doelstelling van energieneutraliteit gerealiseerd kan worden. U stelt daarnaast dat Westland geen Greenport kan zijn zonder windturbines.

In uw onderzoeken heeft u over het hoofd gezien dat energieneutraliteit perfect mogelijk is zonder windturbine op uw terrein. Daar zijn legio mogelijkheden voor zoals inkoop van echte windenergie via uw bestaande aansluiting, zonder dat u hoeft te investeren. Als u toch wilt investeren dan kan dat in windparken elders of in andere vormen van duurzame energieproductie. De andere bedrijven in de Greenport weten dat het onmogelijk is om allemaal een windturbine op eigen terrein te plaatsen, maar zij weten ook dat vergroenen in de Greenport heel goed mogelijk is. Er is geen grond voor een uitzonderingspositie voor Nature's Pride.

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen vergt dat u een bredere afweging maakt. U zult aanvoeren dat alles " volgens wettelijke regels" zal gaan. Deze regels zijn echter bewust door de overheid opgerekt om in het dichtbevolkte Nederland grootschalig windenergie te realiseren. Zo zijn de geluidsregels in Nederland veel soepeler geworden dan in andere West-Europese landen. Windturbines mogen in Nederland nu zelfs driemaal zoveel ernstige hinder binnenshuis veroorzaken als snelwegen. Ook zijn planschaderegelingen sterk beperkt, 2% daling van de woningwaarde komt altijd voor rekening van de bewoner en een dure gang naar de rechter is onvermijdelijk om recht te krijgen. De gemeenteraad heeft eerder na onderzoek geconcludeerd dat er in het Westland geen ruimte is voor grote windturbines. De provincie , die al veel eerder constateerde dat de locatie A20 problematisch is , heeft nooit de moeite genomen om te onderzoeken of de locatie geschikt is. De omwonenden worden nu al geconfronteerd met een concentratie van windturbines in het havengebied en straks met een rij windturbines van 175 m hoog aan de zuidkant van het dorp. Een bredere afweging vergt dat u deze omstandigheden meeweegt.

Energieneutraliteit kan dus prima zonder windturbine, maar dan mist u wel het financiële voordeel. Echter uw financiële voordeel leidt tot een onevenredig financieel nadeel door waardedaling van woningen en leidt tot hinder en horizonvervuiling voor een grote groep omwonenden. Het terrein is weliswaar van u, maar de horizon is van ons allemaal.

Op uw website schrijft u "*We nemen de verantwoordelijkheid voor de impact die onze activiteiten op de samenleving hebben "* , U heeft nu de mogelijkheid om die verantwoordelijkheid waar te maken.

Mevrouw Harris, wij doen een dringend beroep op u om energieneutraal te worden op een wijze die niet ten koste gaat van de belangen van een grote groep omwonenden . Wij vragen u om ook in dit geval Maatschappelijk Verantwoord te Ondernemen.

Wij zijn graag bereid om met u in gesprek te gaan om te bezien of Nature's Pride wil afzien van deze voor de kern Maasdijk ongunstige plannen.

Hoogachtend,

Actiegroep TEGENWIND-MOLENS

Email: actiegroeptegenwindmolens@gmail.com

Contact : Mw.drs. A.Koremans

INGEKOMEN GRIFFIE
23 APR 2015

Platform Gehandicapten Westland

Geachte leden van de raad,
Hierbij treft u de inleiding aan van ons jaarverslag 2014. Voor het hele jaarverslag verwijzen wij u naar onze website: www.pgwestland.nl.
Als u een gedrukte versie wilt hebben, neem dan contact op via info@pgwestland.nl. Het secretariaat zal u dan een gedrukt exemplaar sturen.

Oude wijn in nieuwe zakken of een excellente Westlandse primeur?

De markt van wonen, zorg en welzijn is zo overspannen en ingewikkeld georganiseerd in de afgelopen decennia, dat deze organisatie veel en veel duurder is dan de vraag van de kwetsbare burgers om zelfstandig (eigen kracht, regie, verantwoordelijkheid) te kunnen deelnemen aan de samenleving? Dit vraagt om de ontwikkeling van een nieuw sociaal domein in het Westland!
Uitgangspunt voor het PGW bij haar belangenbehartiging is het bewerkstelligen bij een omslag van economisch denken in termen van groei en bureaucratie naar een menselijke maat van ondersteuning ter compensatie van beperkingen die door de samenleving worden opgelegd!

Algemene inleiding

Het jaar 2014 stond in het teken van de voorbereiding van allerlei nieuwe wetten in de zorg die in 2015 van kracht moeten worden. Voor een uitgebreide visie op deze veranderingen wijst het PGW u naar haar voorwoord in het jaarverslag van 2013 op onze website www.pgwestland.nl
Enkele essentiële uitgangspunten, uitdagingen en valkuilen zullen hier nog worden weergegeven.

Het besef dat de participatiemaatschappij verder reikt dan aandacht voor de meest kwetsbare burgers in onze samenleving, begint langzaam ook door te dringen bij andere actoren in het veld. Helaas vindt dit besef wel plaats in een sterk marktgeoriënteerde cultuur en een omgeving van meer, meer, meer welvaart voor ieder op zich. Echter het welzijn van iedere burger, en dus het sociaal domein, moet blijkbaar steeds professioneler worden geregeld door anderen in ingewikkelde bureaucratische systemen?

Er worden belangrijke veranderingen in de zorg voorbereid. Veelal onder luid protest van organisaties, gemeenten, politiek en zorgverzekeraars en soms onder gemopper van de mens met een beperking op straat of op een verjaardag. Het protest van aanbodzijde gaat over geld: "we kunnen het niet doen voor dat geld!" De vraag wat ze niet kunnen doen en voor welk geld blijft volstrekt onduidelijk. Niemand weet waar het hele verhaal van de 3 decentralisaties heengaat of wat het einddoel is. Er heerst grote onvrede over onder meer het ingewikkelde, dure, bureaucratische zorgsysteem. De zorgvrager weet zijn weg niet meer te vinden, er is een overaanbod aan zorg, de zorg is sterk vanuit het productdenken etc. Nu gaan we decentraliseren, de zorg anders inzetten, dichter bij de mens brengen, de fraude eruit halen, de noodzakelijke zorg anders en

mogelijk wel meer leveren, omgeving erbij betrekken, algemene voorzieningen vóór speciale voorzieningen, misschien iets effectiever indiceren in overleg en afgestemd op de beperkingen en omgeving van de zorgvrager etc. Maar "we" hebben het alleen over geld. Zou de markt van wonen, zorg en welzijn niet overspannen zijn georganiseerd in de afgelopen decennia? Zou de organisatie van de markt van zorg, wonen en welzijn niet veel en veel duurder zijn dan de vraag? Mark Rutte zou zeggen: "Er is zoveel geregeld dat ons tegenhoudt!". Maar ondertussen gaan we wel gewoon door met de oude wijn in nieuwe zakken, terwijl de kosten voor de dure organisatie wel bij de burgers wordt gelegd. In dit geval de kwetsbare burgers en de werkers op de werkvloer!

Activiteiten

In deze omgeving "vecht" het PGW - op basis van respect, openheid en vertrouwen - voor een tolerante, loyale, rechtvaardige deelname van mensen aan de maatschappij. Niets meer en niets minder! Zij doet dit door telkens weer te wijzen op een mentaliteitsverandering met betrekking tot de inrichting van het algemene beleid. Denk hierbij aan de volgende ondernomen acties van het PGW in 2014 om mensen met een beperking – jong en oud – te laten deelnemen aan de Westlandse samenleving:

- Mensen stimuleren deel te nemen aan het voor veel mensen toegankelijke openbaar vervoer door middel van het vervoersmaatjesproject;
- Organisatie van een vervoercarrousel in samenwerking met andere doelgroepen. Hier vindt men de verschillende vervoersmogelijkheden die de Westlandse burger met een beperking ter beschikking staan;
- Kwaliteitsmanagement en –controle in het Consumentenpanel Regiotaxi Haaglanden;
- Ontwikkeling van een programma van eisen voor de aanbesteding van Regiotaxi Haaglanden;
- Advisering over een toegankelijke inrichting van de woonomgeving in overleg met gemeente en aannemers;
- Uitvoering en deelname aan wijkschouwen;
- Organisatie en uitvoering van gele kaartenactie in samenwerking met Vitis;
- Advisering bereikbare en toegankelijke woningen en gebouwen in overleg met gemeente, architecten, projectontwikkelaars, woningbouwcorporaties en particulieren;
- Ontwikkeling van een kwaliteitswijzer bouwen waarbij advies PGW is opgenomen;
- Ontwikkeling van een checklist toegankelijk bouwen;
- Ontwikkeling checklist toegankelijkheid evenementen;
- Oplossing van ontoegankelijke situaties (aangedragen vanuit samenleving) met betrokkenen en het meldpunt van de gemeente;
- Oplossing van individuele meldingen en klachten WMO vanuit de samenleving;
- Advisering Mantelzorg gemeente;
- Advisering Huishoudelijke hulp gemeente;
- Advisering sociale structuren gemeente;
- Deelname begeleidingscommissie cliëntvertrouwenspersoon WMO/WWB;

- Uitleen en beheer van de elektrische rolstoelfiets voor algemeen gebruik;
- In samenwerking met Vitis beheer en uitvoering van de rolstoelbus in het Westland;
- Beheer en uitvoering van de strandrups;
- Scholenproject waar het PGW met film, spel en gesprek met ervaringsdeskundigen, kinderen uit de groepen 7 en 8 van het lager onderwijs, bewust maken van de beperkingen en de mogelijkheden van mensen met een allerlei soorten handicaps;
- Initiatief en organisatie "X-mas with love, meedoen in het Westland", muziekspektakel voor mensen met beperking en hun mantelzorgers. Uitvoering Flint & Friends en Quintus.
- Evaluatie gebruik toegankelijke openbare toiletten in de 11 kernen in samenwerking met SARW;
- Voorlichting en rolstoelwassen op braderieën in het Westland;
- Deskundigheidsbevordering over AWBZ van Indicatiecommissie;
- Deskundigheidsbevordering WMO door gemeente;
- Overleg op verzoek met politieke partijen Westland Verstandig, Gemeentebelang, CDA en Progressief Westland;
- Deelname aan de WMO-Raad;
- Deelname aan WWB-raad;
- Deelname aan werkgroep doelgroepenvervoer;
- Deelname aan Regionaal Overleg Gehandicaptenbeleid van Zorgbelang;
- Deelname aan bijeenkomsten van Movisie, Tympaan Instituut, JSO, Zorgbelang et cetera;
- Lid van de landelijke belangenvereniging voor mensen met een lichamelijke en verstandelijke beperking "Ieder(in)" (voorheen Gehandicaptenraad);
- Incidenteel overleg Seniorenadviesraad;
- Incidenteel contact met Vrouwenadviescommissie voor de woningbouw;
- Structureel overleg met en gevraagd en ongevraagd advies aan college en medewerkers gemeente;
- Structureel overleg met en gevraagd en ongevraagd advies aan medewerkers Hartingbank, leverancier van hulpmiddelen;
- Overleg over nieuwe structuur cliënteninspraak gemeente Westland;
- In samenwerking met de Beweegcoach mensen met een beperking toe leiden naar een reguliere sportvereniging en de mogelijkheden voor aangepast sporten onder de aandacht van sportverenigingen brengen;
- Registreren en oplossen van signalen van ontevredenheid over alle aspecten die samenhangen met het beleid voor mensen met een beperking;
- ....., praten, praten, praten, praten, praten, praten, praten, praten, praten, praten, praten.

Met relatief beperkte financiële middelen en menskracht zijn er wederom in 2014 weer enorme resultaten geboekt die bijdragen aan een vitale Westlandse samenleving voor iedereen!

Samenwerking

Hierbij dient niet onvermeld dat het PGW bij haar acties vaak samenwerking met of aansluiting bij anderen zoekt. Helaas heeft dit niet altijd het gewenste resultaat. Veel samenwerkingsverbanden van het PGW lopen stuk op het gegeven dat partners met verschillende doelen of verwachtingen de samenwerking aangegaan. Hierbij staat lang niet altijd de inhoud van een doel voor samenwerking voorop.
Als belangenbehartigingsorganisatie werken we samen op basis van vertrouwen, respect en openheid aan de realisering van deelname van mensen met een beperking aan de samenleving. Het PGW is niets meer en niets minder dan een groep mensen met een handicap die dagelijks aan den lijve ervaren wat het is om afhankelijk te zijn, ergens niet in of bij te kunnen, genegeerd worden op basis van hun beperking. Op basis van deze ervaringskennis is er binnen de groep ook ervaringsdeskundigheid aanwezig om met beleidmakers, politici, organisaties, woningbouwcorporaties, scholen etc. om de tafel te zitten om onze "kennis" (ervaringen en oplossingen) onder hun aandacht te brengen, omdat een mens nu eenmaal niet overal aan kan denken. Veel hand en spandiensten worden ook verleend door vrijwilligers die belangstelling hebben voor de doelgroep van het PGW.
De samenwerkingsverbanden zijn voor het PGW een middel om haar doel te realiseren en geen doel op zich. Cliëntenparticipatie is een middel en geen doel op zich!
In deze tijd van veranderende zorg zoekt ook de gemeente Westland naar effectieve en efficiënte cliëntenparticipatie, het doel van inspraak en (mede)zeggenschap mag daarbij niet uit het oog worden verloren.

Financiën

Ook het afgelopen jaar heeft het PGW de gemeente en politiek gevraagd om niet te veel tijd, menskracht en financiële middelen in te zetten op onderzoek, het inhuren van externe adviseurs en andere consulenten, die veel geld ruiken bij de gemeente om hun expertise te verkopen. Het Rijk heeft immers veel geld overgemaakt aan de gemeente. Als we alle onderzoeken opdiepen uit de laden, gezond nadenken, kennis en deskundigheden inschakelen en nog even luisteren naar betrokkenen waar het beleid voor is bestemd, houden we alles binnen de gemeente, kan het worden geborgd en uitgevoerd!

Een ander gevaar dat zich in 2014 al heeft aangediend is het "overschot" aan geld voor de 3D's, door de effectieve en/of zuinige inzet van het nieuwe beleid!? Het PGW blijft pleiten voor het oormerken van de zorggelden! Er is nog veel achterstand in te halen willen we iedereen zo lang mogelijk zelfstandig thuis laten wonen met de zorg die hij/zij zelf kan organiseren en de zorg en voorzieningen waarvoor wij solidair betalen!

Vrijwilligers

Ons werk is nog niet af, we zijn nog niet klaar, maar samen – en dan praat ik over de medewerkers van het PGW – hebben we de Westlandse samenleving

weer een beetje mooier gemaakt. Ieder met zijn eigen kennis, ervaringen, kwaliteiten, voorkeuren heeft zich optimaal ingezet voor de realisering van ons doel.
Er zijn maar weinig mensen die beseffen dat veel vrijwilligers van het PGW, met al hun beperkingen, beperkte uithoudingsvermogen en andere kwaaltjes telkens weer de moed vinden om zich in te zetten voor "die" ander, om zich in te zetten voor een bereikbare, toegankelijke en bruikbare samenleving voor iedereen, om zich in te zetten om duidelijk te maken dat voorgestelde veranderingen nog geen verbeteringen zijn, om een bijdrage te leveren aan de Westlandse samenleving. Dit is kracht, verantwoordelijkheid en regie van onderaf!

Gemeente

Tot slot wil ik u wijzen op de goede en vruchtbare verstandhouding met de gemeentelijke sectoren samenleving, ruimtelijke ordening en bouwen. In diverse overlegstructuren heeft het PGW haar adviezen kunnen uitbrengen. Verbindingen zijn tot stand gekomen en het vragen van advies aan het PGW wordt steeds meer ingeburgerd op de diverse afdelingen.
Mede dankzij ons goede contact met wethouder De Goeij en haar medewerkers is er in het afgelopen jaar hard gewerkt om de oude wijn in nieuwe zakken, om te zetten in een excellente Westlandse primeur 2014! Maar .....

Mede namens alle medewerkers van het PGW,
Annemiek Koremans
voorzitter

Activiteiten- en financieel jaarverslag 2014

Oude wijn in nieuwe zakken of een excellente Westlandse primeur?

Van economische groei naar menselijke maat!

PGW
Opgericht: 08 december 2003

Inhoudsopgave

Oude wijn….	pag.	3
Algemene inleiding	pag.	3
Samenstelling bestuur PGW	pag.	7
Coördinatoren werkgroepen	pag.	7
Activiteiten 2014	pag.	8
Activiteiten 2015 en 2016	pag.	26
Financiële zaken	pag.	27

Oude wijn in nieuwe zakken of een excellente Westlandse primeur?

De markt van wonen, zorg en welzijn is zo overspannen en ingewikkeld georganiseerd in de afgelopen decennia, dat deze organisatie veel en veel duurder is dan de vraag van de kwetsbare burgers om zelfstandig (eigen kracht, regie, verantwoordelijkheid) te kunnen deelnemen aan de samenleving? Dit vraagt om de ontwikkeling van een nieuw sociaal domein in het Westland!
Uitgangspunt voor het PGW bij haar belangenbehartiging is het bewerkstelligen bij een omslag van economisch denken in termen van groei en bureaucratie naar een menselijke maat van ondersteuning ter compensatie van beperkingen die door de samenleving worden opgelegd!

Algemene inleiding

Het jaar 2014 stond in het teken van de voorbereiding van allerlei nieuwe wetten in de zorg die in 2015 van kracht moeten worden. Voor een uitgebreide visie op deze veranderingen wijst het PGW u naar haar voorwoord in het jaarverslag van 2013 op onze website www.pgwestland.nl
Enkele essentiële uitgangspunten, uitdagingen en valkuilen zullen hier nog worden weergegeven.

Het besef dat de participatiemaatschappij verder reikt dan aandacht voor de meest kwetsbare burgers in onze samenleving, begint langzaam ook door te dringen bij andere actoren in het veld. Helaas vindt dit besef wel plaats in een sterk marktgeoriënteerde cultuur en een omgeving van meer, meer, meer welvaart voor ieder op zich. Echter het welzijn van iedere burger, en dus het sociaal domein, moet blijkbaar steeds professioneler worden geregeld door anderen in ingewikkelde bureaucratische systemen?

Er worden belangrijke veranderingen in de zorg voorbereid. Veelal onder luid protest van organisaties, gemeenten, politiek en zorgverzekeraars en soms onder gemopper van de mens met een beperking op straat of op een verjaardag.
Het protest van aanbodzijde gaat over geld: "we kunnen het niet doen voor dat geld!" De vraag wat ze niet kunnen doen en voor welk geld blijft volstrekt onduidelijk. Niemand weet waar het hele verhaal van de 3 decentralisaties heengaat of wat het einddoel is. Er heerst grote onvrede over onder meer het ingewikkelde, dure, bureaucratische zorgsysteem. De zorgvrager weet zijn weg niet meer te vinden, er is een overaanbod aan zorg, de zorg is sterk vanuit het productdenken etc. Nu gaan we decentraliseren, de zorg anders inzetten, dichter bij de mens brengen, de fraude eruit halen, de noodzakelijke zorg anders en mogelijk wel meer leveren, omgeving erbij betrekken, algemene voorzieningen vóór speciale voorzieningen, misschien iets effectiever indiceren in overleg en afgestemd op de beperkingen en omgeving van de zorgvrager etc. Maar "we" hebben het alleen over geld. Zou de markt van wonen, zorg en welzijn niet overspannen zijn georganiseerd in de afgelopen decennia? Zou de organisatie van de markt van zorg, wonen en welzijn niet veel en veel duurder zijn dan de vraag? Mark Rutte zou zeggen: "Er is zoveel geregeld dat ons tegenhoudt!". Maar ondertussen gaan we wel gewoon door met de oude wijn in nieuwe zakken, terwijl de kosten voor de dure organisatie wel bij de burgers wordt gelegd. In dit geval de kwetsbare burgers en de werkers op de werkvloer!

Activiteiten

In deze omgeving "vecht" het PGW - op basis van respect, openheid en vertrouwen - voor een tolerante, loyale, rechtvaardige deelname van mensen aan de maatschappij. Niets meer en niets minder! Zij doet dit door telkens weer te wijzen op een mentaliteitsverandering met betrekking tot de inrichting van het algemene beleid. Denk hierbij aan de volgende ondernomen acties van het PGW in 2014 om mensen met een beperking – jong en oud – te laten deelnemen aan de Westlandse samenleving:

- Mensen stimuleren deel te nemen aan het voor veel mensen toegankelijke openbaar vervoer door middel van het vervoersmaatjesproject;
- Organisatie van een vervoercarrousel in samenwerking met andere doelgroepen. Hier vindt men de verschillende vervoersmogelijkheden die de Westlandse burger met een beperking ter beschikking staan;
- Kwaliteitsmanagement en –controle in het Consumentenpanel Regiotaxi Haaglanden;
- Ontwikkeling van een programma van eisen voor de aanbesteding van Regiotaxi Haaglanden;
- Advisering over een toegankelijke inrichting van de woonomgeving in overleg met gemeente en aannemers;
- Uitvoering en deelname aan wijkschouwen;
- Organisatie en uitvoering van gele kaartenactie in samenwerking met Vitis;
- Advisering bereikbare en toegankelijke woningen en gebouwen in overleg met gemeente, architecten, projectontwikkelaars, woningbouwcorporaties en particulieren;
- Ontwikkeling van een kwaliteitswijzer bouwen waarbij advies PGW is opgenomen;
- Ontwikkeling van een checklist toegankelijk bouwen;
- Ontwikkeling checklist toegankelijkheid evenementen;
- Oplossing van ontoegankelijke situaties (aangedragen vanuit samenleving) met betrokkenen en het meldpunt van de gemeente;
- Oplossing van individuele meldingen en klachten WMO vanuit de samenleving;
- Advisering Mantelzorg gemeente;
- Advisering Huishoudelijke hulp gemeente;
- Advisering sociale structuren gemeente;
- Deelname begeleidingscommissie cliëntvertrouwenspersoon WMO/WWB;
- Uitleen en beheer van de elektrische rolstoelfiets voor algemeen gebruik;
- In samenwerking met Vitis beheer en uitvoering van de rolstoelbus in het Westland;
- Beheer en uitvoering van de strandrups;
- Scholenproject waar het PGW met film, spel en gesprek met ervaringsdeskundigen, kinderen uit de groepen 7 en 8 van het lager onderwijs, bewust maken van de beperkingen en de mogelijkheden van mensen met een allerlei soorten handicaps;
- Initiatief en organisatie "X-mas with love, meedoen in het Westland", muziekspektakel voor mensen met beperking en hun mantelzorgers. Uitvoering Flint & Friends en Quintus.
- Evaluatie gebruik toegankelijke openbare toiletten in de 11 kernen in samenwerking met SARW;
- Voorlichting en rolstoelwassen op braderieën in het Westland;
- Deskundigheidsbevordering over AWBZ van Indicatiecommissie;
- Deskundigheidsbevordering WMO door gemeente;
- Overleg op verzoek met politieke partijen Westland Verstandig, Gemeentebelang, CDA en Progressief Westland;
- Deelname aan de WMO-Raad;
- Deelname aan WWB-raad;
- Deelname aan werkgroep doelgroepenvervoer;
- Deelname aan Regionaal Overleg Gehandicaptenbeleid van Zorgbelang;

- Deelname aan bijeenkomsten van Movisie, Tympaan Instituut, JSO, Zorgbelang et cetera;
- Lid van de landelijke belangenvereniging voor mensen met een lichamelijke en verstandelijke beperking "Ieder(in)" (voorheen Gehandicaptenraad);
- Incidenteel overleg Seniorenadviesraad;
- Incidenteel contact met Vrouwenadviescommissie voor de woningbouw;
- Structureel overleg met en gevraagd en ongevraagd advies aan college en medewerkers gemeente;
- Structureel overleg met en gevraagd en ongevraagd advies aan medewerkers Hartingbank, leverancier van hulpmiddelen;
- Overleg over nieuwe structuur cliënteninspraak gemeente Westland;
- In samenwerking met de Beweegcoach mensen met een beperking toe leiden naar een reguliere sportvereniging en de mogelijkheden voor aangepast sporten onder de aandacht van sportverenigingen brengen;
- Registreren en oplossen van signalen van ontevredenheid over alle aspecten die samenhangen met het beleid voor mensen met een beperking;
- ……., praten, praten, praten, praten, praten, praten, praten, praten, praten, praten, praten.

Met relatief beperkte financiële middelen en menskracht zijn er wederom in 2014 weer enorme resultaten geboekt die bijdragen aan een vitale Westlandse samenleving voor iedereen!

Samenwerking

Hierbij dient niet onvermeld dat het PGW bij haar acties vaak samenwerking met of aansluiting bij anderen zoekt. Helaas heeft dit niet altijd het gewenste resultaat. Veel samenwerkingsverbanden van het PGW lopen stuk op het gegeven dat partners met verschillende doelen of verwachtingen de samenwerking aangegaan. Hierbij staat lang niet altijd de inhoud van een doel voor samenwerking voorop.
Als belangenbehartigingsorganisatie werken we samen op basis van vertrouwen, respect en openheid aan de realisering van deelname van mensen met een beperking aan de samenleving. Het PGW is niets meer en niets minder dan een groep mensen met een handicap die dagelijks aan den lijve ervaren wat het is om afhankelijk te zijn, ergens niet in of bij te kunnen, genegeerd worden op basis van hun beperking. Op basis van deze ervaringskennis is er binnen de groep ook ervaringsdeskundigheid aanwezig om met beleidmakers, politici, organisaties, woningbouwcorporaties, scholen etc. om de tafel te zitten om onze "kennis" (ervaringen en oplossingen) onder hun aandacht te brengen, omdat een mens nu eenmaal niet overal aan kan denken. Veel hand en spandiensten worden ook verleend door vrijwilligers die belangstelling hebben voor de doelgroep van het PGW.
De samenwerkingsverbanden zijn voor het PGW een middel om haar doel te realiseren en geen doel op zich. Cliëntenparticipatie is een middel en geen doel op zich!
In deze tijd van veranderende zorg zoekt ook de gemeente Westland naar effectieve en efficiënte cliëntenparticipatie, het doel van inspraak en (mede)zeggenschap mag daarbij niet uit het oog worden verloren.

Financiën

Ook het afgelopen jaar heeft het PGW de gemeente en politiek gevraagd om niet te veel tijd, menskracht en financiële middelen in te zetten op onderzoek, het inhuren van externe adviseurs en andere consulenten, die veel geld ruiken bij de gemeente om hun expertise te verkopen. Het Rijk heeft immers veel geld overgemaakt aan de gemeente. Als we alle onderzoeken opdiepen uit de laden, gezond nadenken, kennis en deskundigheden inschakelen en nog even luisteren naar betrokkenen waar het beleid voor is bestemd, houden we alles binnen de gemeente, kan het worden geborgd en uitgevoerd!

Een ander gevaar dat zich in 2014 al heeft aangediend is het "overschot" aan geld voor de 3D's, door de effectieve en/of zuinige inzet van het nieuwe beleid!? Het PGW blijft pleiten voor het oormerken van de zorggelden! Er is nog veel achterstand in te halen willen we iedereen zo lang mogelijk zelfstandig thuis laten wonen met de zorg die hij/zij zelf kan organiseren en de zorg en voorzieningen waarvoor wij solidair betalen!

Vrijwilligers

Ons werk is nog niet af, we zijn nog niet klaar, maar samen – en dan praat ik over de medewerkers van het PGW – hebben we de Westlandse samenleving weer een beetje mooier gemaakt. Ieder met zijn eigen kennis, ervaringen, kwaliteiten, voorkeuren heeft zich optimaal ingezet voor de realisering van ons doel.
Er zijn maar weinig mensen die beseffen dat veel vrijwilligers van het PGW, met al hun beperkingen, beperkte uithoudingsvermogen en andere kwaaltjes telkens weer de moed vinden om zich in te zetten voor "die" ander, om zich in te zetten voor een bereikbare, toegankelijke en bruikbare samenleving voor iedereen, om zich in te zetten om duidelijk te maken dat voorgestelde veranderingen nog geen verbeteringen zijn, om een bijdrage te leveren aan de Westlandse samenleving. Dit is kracht, verantwoordelijkheid en regie van onderaf!

Gemeente

Tot slot wil ik u wijzen op de goede en vruchtbare verstandhouding met de gemeentelijke sectoren samenleving, ruimtelijke ordening en bouwen. In diverse overlegstructuren heeft het PGW haar adviezen kunnen uitbrengen. Verbindingen zijn tot stand gekomen en het vragen van advies aan het PGW wordt steeds meer ingeburgerd op de diverse afdelingen.
Mede dankzij ons goede contact met wethouder De Goeij en haar medewerkers is er in het afgelopen jaar hard gewerkt om de oude wijn in nieuwe zakken, om te zetten in een excellente Westlandse primeur 2014! Maar ……..

Mede namens alle medewerkers van het PGW,

Annemiek Koremans

voorzitter

Samenstelling bestuur PGW

Dagelijks bestuur:
Annemiek Koremans, voorzitter
Yvonne Hettfleisch von Ehrenhelm, secretaris
Toon van Buel, penningmeester

Algemene bestuursleden:
Judith Berkenbosch
Wim Bronswijk
Erika Harteveld
Ruud van Holsteijn
Jan Jacobs
Evelien Knoester
Sjaak de Kok
Jan de Nooy
Cock Onings
Jeannette Pesch
Annie Struijck

Jacques v.d. Berg (namens VG-sector)
Ben Gardien (namens KBO Poeldijk)

Coördinatoren werkgroepen

Rolstoelwassen:	Hilde Peeters en Elly Verkade
Scholenprojecten:	Judith Berkenbosch, Yvonne Hettfleisch von Ehrenhelm en Annemiek Koremans
Toegankelijkheid:	Wim Bronswijk en Annemiek Koremans
Website:	Jan Reigchelt en Annemiek Koremans
Wet Werk en Bijstand:	Wim Bronswijk
Woonservicezones:	Annemiek Koremans
WMO-raad:	Erika Harteveld en Yvonne Hettfleisch von Ehrenhelm
Strandrups:	Sjef Enthoven, Rokus Harteveld en Annemiek Koremans
Vervoer:	Annemiek Koremans
Themabijeenkomsten:	Erika Harteveld en Yvonne Hettfleisch von Ehrenhelm
Beleid:	Annemiek Koremans
Nieuwsbrief:	Yvonne Hettfleisch von Ehrenhelm en Annemiek Koremans

Adviseur:	Sjef Enthoven (Bureau Enthoven Communicatie)

Activiteiten 2014 Platform Gehandicapten Westland (PGW)

Het overzicht van de activiteiten van het PGW wordt in onderstaand schema weergegeven.
Naast de weergegeven bijeenkomsten hebben de leden veelvuldig onderling contact gehad en zaken uitgevoerd. Daarbij zijn er ook vanuit het bestuur veel (telefonische) contacten geweest met burgers met een handicap die met een vraag of probleem zaten, ambtenaren, beleidsmedewerkers en besturen. Ook zijn er 2 nieuwsbrieven en vele schriftelijke adviezen (gevraagd en ongevraagd) vanuit het PGW naar diverse organisaties en particulieren verzonden. En tot slot zijn bouwtekeningen en leefomgevingplannen op toegankelijkheid beoordeeld en van een reactie voorzien.
De strandrups heeft ruim 120 ritten gemaakt.

Activiteiten jaaroverzicht 2014

Januari

Datum	Overleg met	Korte omschrijving
2	Gemeente	Nieuwjaarsreceptie
6	Zorgbelang	Nieuwjaarsreceptie
9	Joannes school Naaldwijk	Scholenproject
14	Immanuelschool Monster	Scholenproject
15	Gemeente	WWB raadsvergadering
16	PGW	Dagelijks Bestuur vergadering
17	Mogelijke sponsor	Sponsor strandrups
20		scholenproject
	SARW	voorlichtingsbijeenkomst
21	PGW	Dagelijks Bestuur vergadering
23	PGW	Commissie Lief en Leed
	Gemeente	Afspraak met E.Zandman
24	Kyckert school Wateringen	scholenproject
27	Levoplant	Commissie Lief en Leed
28	Nieuwe Weg school Poeldijk	Scholenproject
	Gemeente	Wijkschouw Monster
	PGW	Overleg secretaris met nieuw platform lid
31	Kyckert school Wateringen	scholenproject

Scholenproject

Februari

Datum	Overleg met	Korte omschrijving
3	De Boer salades	Bespreking catering vrijwilligersfeest PGW
4	Godfried Bomansschool 's-Gravenzande	scholenproject
5	Gemeente	Bespreking strandseizoen
6	2e kamer Den Haag	Vergadering bijgewoond WMO
7	PGW	Vrijwilligersfeest PGW + voorbereidingen
10	PGW	Verven strandrups
11	WMO-raad	WMO raadsvergadering
	Deltaschool Poeldijk	scholenproject
14	PGW	Dagelijks Bestuur vergadering
	Gemeente	Bespreking met D. van Velzen
17	PGW	Verven strandrups
20	Visio Leiden	voorlichtingsbijeenkomst
21	Gemeente	Overleg met wethouder en beleidsambtenaren
	Het Startblok Honselersdijk	Scholenproject
24	PGW	strandrolstoel
25	Gemeente	wijkschouw
27	PGW	Bestuursvergadering
	Harting Bank	Structureel overleg
28	WebaTrans	Mogelijke sponsoring strandrups

Dammen zonder handen tijdens scholenproject

Maart

Datum	Overleg met	Korte omschrijving
4	De Driekleur ‘s-Gravenzande	Scholenproject
5	John F. Kennedyschool ‘s-Gravenzande	Scholenproject
7	PGW	Overleg voorzitter en toegankelijkheidsdeskundige
10	Gemeente	Keerpunt Karavaan
	Harting Bank	Onderhoud strandrolstoelen
11	Gemeente	Keerpunt Karavaan
	De Zeester Monster	Scholenproject
	Gemeente	Keerpunt Karavaan
14	PGW	Blinde geleide tegels Honselersdijk
18	OBS de Hoeksteen Honselersdijk	Scholenproject
20	Eben Haezerschool ’s-Gravenzande	Scholenproject
21	Maria school Wateringen	Scholenproject
26	Gemeente	WWB raadsvergadering
28	De Regenboog Naaldwijk	Scholenproject
	Mariaschool Wateringen	Scholenproject

Leerlingen tijdens scholenproject

April

Datum	Overleg met	Korte omschrijving
1	Gemeente	Wijkschouw
3	WMO-raad	WMO raadsvergadering
7	Zorgbelang	Mantelzorg
8	Het Palet Honselersdijk	Scholenproject
	JEM-id	Uitleg website PGW
11	PGW	Dagelijks Bestuur vergadering
15	Ichtusschool Monster	Scholenproject
	Gemeente	Wijkschouw
16	Westerhonk	Toegankelijkheid
17	WMO-raad	WMO raadsvergadering
18	Andreaskerk Kwintsheul	Toegankelijkheid
22	Vitiswelzijn	Gesprek met mw. Haverman
23	Kompas Maasdijk	Scholenproject
24	Pieter van der Plasschool Wateringen	Scholenproject
25	CAK	Voorlichting Eigen Bijdragen
29	PGW	Commissie scholenvoorlichting
30	Vitiswelzijn / PGW	Gele kaartenactie 2014

De strandrups…
STRANDRUPS 'DE VRIJHEID'

Mei

Datum	Overleg met	Korte omschrijving
2	PGW	Dagelijks Bestuur vergadering
6	VTV, beweegcoach	Bijeenkomst Sport en bewegen
7	JEM-id	Website PGW
8	Gemeente	Bijeenkomst werkgroep vervoerscarrousel
10	Westlandse Zoom	plannen
12	Kameleon 's-Gravenzande	Scholenproject
13	Kameleon 's-Gravenzande	Scholenproject
	Optisport de Lier	Zwemmen de Lier
	Gemeente	Wijkschouw 's-Gravenzande
	PGW	Mogelijkheden themamiddag (PGB)
14	Gemeente	WMO
15	Zorgbelang Gouda	Voorlichtingsbijeenkomst
	PIUS X school Wateringen	scholenproject
16	Experience Express	10 jaar Westland
19	PGW	Gele Kaarten actie (tot 23 mei)
20	De Backerhof	Informatiebijeenkomst sociale alarmering
	Bernadetteschool Naaldwijk	Scholenproject
	Klankbordgroep vervoer	Voortzetting vervoerscarrousel
	Gemeente	Vergadering zandmotor
21	Bernadetteschool Naaldwijk	Scholenproject
	Tympaan	WWB bijeenkomst
23	SARW	Ouderenzorg en techniek
	PGW	Gele kaarten actie 2014
	Gemeente	Overleg met wethouder en beleidsambtenaren
24	VAC	Bijeenkomst wonen
26	JEM-id	Cursus website
	Gemeente	Afspraak A.Jong
27	ISW 's-Gravenzande	Bijeenkomst Sport en bewegen
	Optisport de Lier	Zwemmen de Lier
	Gemeente	Wijkschouw
28	Montessorischool Naaldwijk	Scholenproject
	WMO-raad	WMO raadsvergadering
30	JEM-id	Website PGW

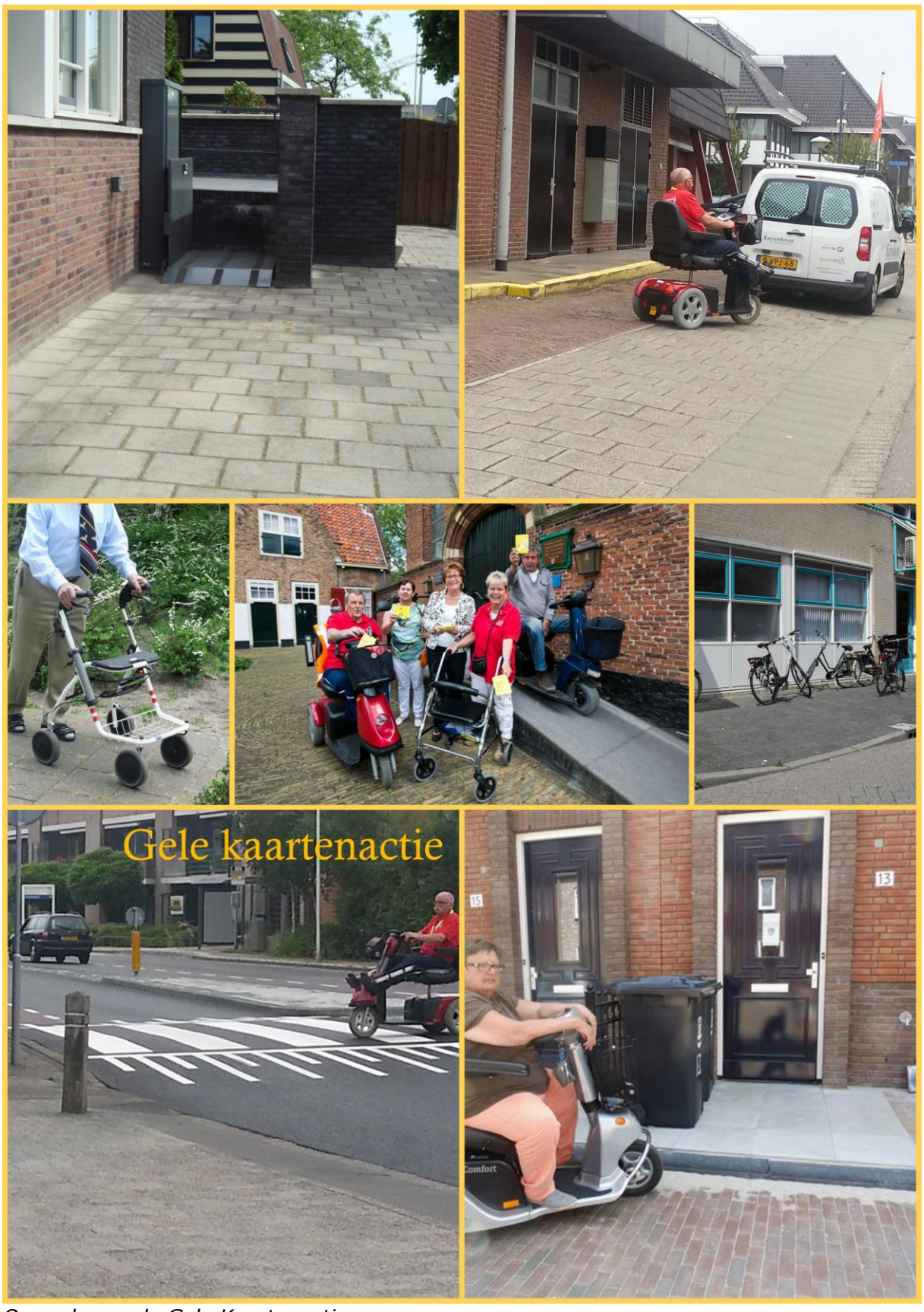

Op pad voor de Gele Kaartenactie

juni

Datum	Overleg met	Korte omschrijving
2	Stadsgewest Haaglanden	Aanbesteding Regiotaxi
4	Hunselaer	Informatiebijeenkomst vervoer
	Gemeente	HAP Kwintsheul
5	Harting Bank	Structureel overleg
	PGW	Bestuursvergadering
6	Hans van der Staay	Strandrups
10	Rehoboth Naaldwijk	Scholenproject
	Gemeente	Wijkschouw
12	VTV beweegcoach	Bijeenkomst Sport en Bewegen
13	Jem-id	Cursus website PGW
	Westland Verstandig	Fietspaden
17	Prins Willem Alexanderschool ‘s-Gravenzande	Scholenproject
19	Zorgbelang ZH	Vergadering
20	Wegwijzer	Scholenproject
21	PGW	Scholenproject
22	Gemeente	Westland 10 jaar
23	ISW Gasthuislaan	Bijeenkomst Sport en Bewegen
	Voetbal ver. ‘s Gravenzande	Toegankelijkheid
24	Zorgbelang	Belangenbehartiging
	Gemeente	Wijkschouw
25	Gemeente	WMO
27	Harting Bank	Klachten
30	Commissie MO	WMO

De aftrap voor “Op Weg in Westland”

Juli

Datum	Overleg met	Korte omschrijving
1	Delta Poeldijk	Scholenproject
	JEM-id	Website PGW
3	Gemeente	Cliëntenvertrouwenspersoon
4	PGW	Scholenproject
7	Vitiswelzijn / RITV	Rolbus
	Vitiswelzijn	De Vereeniging
	Efteling	Bijeenkomst Toegankelijkheid
	Gemeente	Rotonde Monster
	Efteling	Toegankelijkheid
	PGW	Overleg voorzitter + toegankelijkheidsdeskundige
8	Vitiswelzijn	Rolbus
	Gemeente	Werklunch WMO
	Gemeente	Gemeenteraadsvergadering
10	Gemeente	Inkomens- en ondersteuningsmaatregelen
11	PGW	Dagelijks bestuursvergadering
	PGW	Braderie 's Gravenzande
14	WWB-raad	Regulier overleg
15	PGW	Website
17	PGW	Projecten bespreking
	PGW	Secretariaat
18	PGW	Braderie Monster
21	Watertoren Naaldwijk	voorlichtingsbijeenkomst
23	PGW	Overleg voorzitter + toegankelijkheidsdeskundige
	Gemeente	Cliëntenvertrouwenspersoon
29	Gemeente Belang Westland	Stand van zaken PGW
31	PGW	Dagelijks bestuurvergadering

op weg in
Westland
VEOLIA
TRANSPORT
04/10/2013

Augustus

Datum	Overleg met	Korte omschrijving
5	Vitiswelzijn	Sponsorplan rolbus
	P.Kester	Toegankelijkheid
7	Vitiswelzijn	Film rolbus
8	PGW	Dagelijks bestuursvergadering
11	P.Bol	Toegankelijkheid
	Gemeente	Bouwtekeningen inzien
14	PGW	Bestuursvergadering
	Harting Bank	Regulier overleg
15	Gemeente	Overleg wethouder
19	Gemeente	Bouwtekeningen inzien
	F.vdr. Hout advies	BTW advies strandrups
22	PGW	Braderie de Lier / rolstoelwassen
	Vitiswelzijn	Toegankelijkheid sport en recreatie
23	Vitiswelzijn	Film rolstoelfiets
26	PGW	Inventarisatie materialen
	PGW	Bijeenkomst vrijwilligers PGW
27	PGW	Bouwtekeningen Watertoren Naaldwijk
	Gemeente en Harting Bank	Driehoeksoverleg voorzieningen en hulpmiddelen
28	M.Vogel	Toegankelijkheid
29	PGW	Braderie Naaldwijk

Rolstoelwassen tijdens de braderie

September

Datum	Overleg met	Korte omschrijving
1	Consumentenpanel Regiotaxi Haaglanden	Aanbesteding regiotaxi
2	P.Schalk	Toegankelijkheid
	Vitiswelzijn	Rolbus
3	WWB-raad	Regulier overleg
	CDA Westland	Stand van zaken Westland
	PGW	Website
	Gemeente	Werkgroep doelgroepenvervoer
4	Gemeente	Raadscommissie bestuur toegankelijkheid 10 jaar Westland
5	PGW	Dagelijks bestuurvergadering
9	PGW/Quintus	Xmas with love
	PGW	Toegankelijkheidsdeskundige ondersteunen
10	PGW	Project Toegankelijkheid bespreken
	PGW	Bouwtekeningen inzien toegankelijkheidsdeskundige/voorzitter
	Spint & Friends	Xmas with love
11		Scholenproject
12	PGW	Rondje Poeldijk / rolstoelwassen
	Gemeente	Vervoerskist
18	Harting Bank	AWBZ voorzieningen
19	Pieter vdr. Plasschool Wateringen	Scholenproject
	Provincie ZH	Zuid Hollands landschap (met strandrups)
	Gemeente	Toegankelijkheid
22	Gemeente	Kennismaken teammanager Samenleving
23	PGW	Website
24	PGW	Opening Woerdblok
	WWB-raad	Extra vergadering
24	Woerdblok	Voorlichting rolbus
25	PGW	Xmas with love toegankelijkheid

Samen

genieten!

Oktober

Datum	Overleg met	Korte omschrijving
2	Nijkerk	Landelijke dag scholenprojecten
3	Vitiswelzijn	Toegankelijkheid en sport en recreatie
	Openbare Dalton Naaldwijk	Scholenproject
4	Vitiswelzijn	Rolbus
6	Gemeente	Informatie oversteek Verdiplein
7	Den Haag	Informatie week van de toegankelijkheid
8	PGW	Toegankelijkheid en sport en recreatie in de Tuinen Naaldwijk
	Gemeente	Cliëntenvertrouwenspersoon
9	Zorgbelang Zuid Holland	Regionaal Overleg Gehandicaptenplatforms
10	PGW	Spullen retour informatiemarkt de Tuinen Naaldwijk
14	PGW	Klachtenbemiddeling
	Gemeente	Voorlichting 3D's
	PGW	Overleg secretaris / ondersteuner voorzitter
15	M.Verheul / Gemeente	Voorlichting wijzigingen WMO 2015
	Kameleon 's Gravenzande	Scholenproject
16	KBO Kwintsheul	60 jarig bestaan KBO
17	Andreashof Kwintsheul	Scholenproject
	PGW	Klachtenbemiddeling
20	Harting Bank	Rolstoel scholenproject Wateringen
23	PGW	Website
	PGW	Dagelijks bestuur
28	PGW	Website
29	Gemeente	Bestrating Westland
	Zorgbelang Zuid Holland	Symposium wonen
30	Kameleon 's Gravenzande	Scholenproject
31	Andreashof Kwintsheul	Scholenproject
	PGW	Dagelijks bestuur
	Harting Bank	Lopende zaken
	Spint & Friends	Xmas with love

Week van de Toegankelijkheid: opening in De Tuinen in Naaldwijk

November

Datum	Overleg met	Korte omschrijving
3	Gemeente	Toegankelijkheidsdeskundige / K. Storm
5	Nieuwe weg Poeldijk	Scholenproject
	Zorgbelang ZH	Symposium
7	St. Jozefschool Wateringen	Scholenproject
10	Zwembad Masemude ‘s-Gravenzande	Toegankelijkheid
	Vitiswelzijn	Mantelzorgondersteuning
	Beweegcoach	Bijeenkomst sport en bewegen
13	Godfried Bomanschool ‘s Gravenzande	Scholenproject
14	St.Jozefschool Wateringen	Scholenproject
	Notaris Remmerswaal	Oprichtingsakte St. Strandrups de Vrijheid
17	Het Hele Westland	Xmas with love
18	Gemeente	Wonen, zorg en welzijn
19	PGW	Xmas with love
	Verburchhof Poeldijk	Scholenproject
24	Gemeente en Harting Bank	Driehoeksoverleg hulpmiddelen en dienstverlening
26	Vitiswelzijn	Rolbus
	Joannesschool Naaldwijk	Scholenproject

December

Datum	Overleg met	Korte omschrijving
5	Gemeente	Cliëntenvertrouwenspersoon
	Gemeente	Overleg met wethouder en beleidsambtenaren
8	Gemeente	Werkconferentie wonen, zorg en welzijn
9	Werkgroepvervoer Haaglanden	Regiovisie vervoer
10	Beweegcoach	Sport en bewegen
11	PGW	Bestuursvergadering
15	PGW	Bestuursvergadering
	Spint & Friends	Xmas with love
	Zorgbelang Zuid Holland	Regionaal Overleg Gehandicaptenplatforms
	KBO Kwintsheul	Jubileum KBO Kwintsheul
16	Gemeente	Toegankelijkheid
18	Vitiswelzijn	bestuur
19	PGW	Xmas with love
23	Vitiswelzijn	Rolbus
	PGW	Strandrups

Xmas with love

Activiteiten 2015 en 2016

In de toekomst zal het PGW haar (dagelijkse) activiteiten ten behoeve van de belangenbehartiging van een Bereikbare, Toegankelijke en Bruikbare samenleving, waaraan ook de mens met beperkingen kan participeren, continueren.
Afhankelijk van vraag en aanbod zal zij participeren in andere projecten die op haar pad komen en aansluiten bij de doelstelling van het PGW. Samenwerking staat hierbij hoog in het vaandel!

Financiële zaken

Inkomsten en uitgaven
De uitgaven worden bekostigd uit enerzijds de ontvangen subsidie van de Gemeente Westland en anderzijds uit ontvangen donaties, giften en sponsorgelden.

From: Leo of Gerda van Densen <vdensen@kabelfoon.nl>
Sent: Friday, April 24, 2015 1:20:38 AM
To: Gemeenteraad; Info
Cc: Tak, Jvd; Bijl, JL vd (Jean)
Subject: Afronding asbestsanering (reactie op o.a. de brief van 14 april j.l.)

Geachte lezer,

Ik heb lang getwijfeld of ik opnieuw zou reageren richting de gemeente in algemenere zin (KCC/Meldpunt Leefomgeving) en naar het hoofd strategie en u burgemeester in het bijzonder.

Voor mijzelf, mijn gezin en mijn buren vind ik dat ik u toch het volgende moet laten weten. Zelf hebben Jean vd Bijl en U aangegeven dat jullie het van belang vinden dat mijn/onze gevoelens en ervaringen met jullie gedeeld worden.

In uw mail aan ons, burgemeester, geeft u aan dat onze teleurstellingen zijn meegenomen/gewogen in uw (de gemeentes) reactie in de media en op het liveblog. Ik/wij verschillen daarin van mening.
U geeft o.a. in update 146 en een intervieuw bij Omroep West aan dat het door ons (bewoners) ingehuurde asbestinventarisatiebedrijf (Oesterbaai) zijn rapportages heeft opgesteld voor afronding van de uw eind/nacontrole door Search.
Dit is volledig onjuist en bezijden de waarheid.
Feit is dat onze tuinen in de week van maandag 23 t/m vrijdag 27 maart door/namens Search zijn gecontroleerd, onze prive-inventarisatie door Oesterbaai heeft daarna plaatsgevonden (voor de nummers 3, 5, 7, 13 op 2 april nummer 11 op 1 april nummer 9 op 18 april en de nummers 1 en 15 op 28 maart) DERHALVE allen NA uw eindcontrole.

In de overall-afronding (zie uw brief van 14 april) wordt gesteld dat *"uw wijk weer veilig is"* en alleen bewoners aan de Ambachtsweg (even) nog niet van de overlast af zijn. Voor wat betreft de eindcontrole wordt gesteld *"ook uw dak en tuin(en) zijn gecontroleerd. Zij zijn asbestveilig opgeleverd. Bijgevoegd een (deel van) de opgestelde eindrapportage dat betrekking heeft op uw terrein".*
Ook deze informatie is v.w.b. de bewoners van de Prins Bernhardstraat (oneven) volledig onjuist en bezijden de waarheid.
Zoals uit al onze rapportages van Oesterbaai (dus van NA de eindcontrole annex asbestveilig-verklaring) blijkt bevinden zich nog steeds grotere en kleinere asbestdeeltjes in onze tuinen, dakgoten, platte daken en zichtbaar tussen dakpannen en dus niet alleen zoals door u en het bedrijf verwoord ONDER de dakpannen.
De tuinvervuilingen kunnen niet alleen voortkomen uit (vermoedelijke) herbesmetting van de "niet-inspecteerbare" coniferen en heggen (die in 1e instantie op advies van de Fa. Zwart, welke advies in 1e aanleg was overgenomen en naar ons bewoners in brieven is gecommuniceerd, gelijk met de sanering zouden worden geruimd). Deze her-besmetting zou op grond van uw 1e besluit voorkomen zijn.

Het bevreemd mij en mijn buren ook hooglijk dat nadat de bewoners van Prins Bernhardstraat nr 15 en Prins Hendrikstraat nr 55 aan de gemeente kenbaar maakten dat uit hun rapportage door de Fa. Oesterbaai bleek dat hun tuinen c.a. nog aanmerlijk "besmet" waren die 2 percelen voorafgaand aan de eind-rapportage van 14 april alsnog een extra saneringsbeurt kregen omdat "uit de eindcontrole zou zijn gebleken dat deze percelen nog besmet waren".
Vreemd dat door de Fa. Oesterbaai bij al onze percelen nog een aanmerkelijke besmetting is aangetroffen en wij alleen het advies kregen om onze tuinen c.a. niet te betreden alvorens er (opnieuw) gesaneerd zou zijn. Je zou toch zeggen dat als de eindcontrole net zo goed zou hebben plaatsgevonden als de inventarisatie door Oesterbaai die besmettingen ook door Search zouden moeten zijn geconstateerd?

Blijkbaar kun je op verschillende niveau's "visueel inspecteren".

De conclusie(s) in het rapport van Search dat er "in de Prins Bernhardstraat 1 t/m 15 <u>geen</u> asbest verdachte restanten zijn waargenomen en daarmee voldoen aan het gestelde doel als genoemd in de NEN 2990? en het gebied derhalve veilig te betreden is" komt zo wel vreemd over.
Het ene gecertificeerde bedrijf zegt NIET IN JE TUIN KOMEN en het andere zegt HET GEBIED IS VEILIG TE BETREDEN.

Zoals de heer van der Bijl ook namens u, burgemeester, al aangaf in zijn overigens goed bedoelde mail aan mij en mijn vrouw ***"Ik zal geen poging wagen om de zorgen weg te nemen. De zorgen die jullie hebben over de gezondheid van jullie kleinzoon lossen nu eenmaal niet op, door informatie van deskundigen over de beperkte risico's in deze situatie.***" blijkt achteraf derhalve een behoorlijk "statement" te zijn!!

Naast het feit dat de hoofdconclusie uit dit rapport voor mijn (en andere) woning(en) derhalve van nul en generlei waarde is zijn de daarin opgenomen gegevens in het geheel ook niet van toepassing op mijn (en de andere) woning(en) en derhalve ook volledig onbruikbaar.

En een ander belangrijk puntje (omdat het toch ook vaak over "communicatie" gaat). Als je nou weet hoe gevoelig de zaken in de wijk en zeker in onze straat liggen dan zou je toch verwachten dat zo'n gevoelig rapport gedegen wordt gecheckt alvorens het aan de betreffende bewoners wordt uitgereikt (sorry in de bus wordt gedeponeerd), maar nee en ik zal u dat nader duiden.
Foto 9 Zou toebehoren aan woning nr. 5. Helaas dat is <u>mijn</u> voortuin t.w. nummer 7 (als je goed kijkt zie je dat nummer ook naast het smalle raampje op de muur zitten);
Foto 13 Kijk dat is nu de enige echte foto van mijn huis nummer 7 (zie het bewuste witte bankje van foto 9 en in het raam van de 1e etage mijn kleinzoon);
Foto 14 Zou zeker bij mijn huisnummer kunnen horen maar net zo goed aan een ander, wel vreemd dat je hier geen asbeststukjes tussen de pannen ziet en bij Oesterbaai wel, maar ja das toeval);
Foto 15 Zou dan ook bij mijn huis moeten horen, maar helaas ik herken deze stenen en tafel niet. (Overigens herkennen mijn andere buren deze tuin en voorwerpen ook niet);
Foto 16 Hoort dan ook bij mijn huis, maar deze tuin herken ik ook niet als de mijne (en mijn overige buren trouwens ook niet);
Vanaf foto 17 gaat het dan weer (even) goed;
Foto 21 Zou toebehoren aan woning nr 11? Ik heb de buurtjes gefeliciteerd met de nieuwe parkeerplaats in de voortuin. Gekheid, onze voortuintjes zijn ongeveer 1 meter diep, daar past echt geen auto in (zou overigens wel n goede oplossing zijn voor het parkeerprobleem in de wijk);
Van het grind achter op de daken van de nummers 9 en 11 heeft men wijselijk maar geen foto's genomen (die zijn volgens Oesterbaai,

zelfs visueel zichtbaar besmet!!)

Het is jammer dat wij als bewoners in de Prins Bernhardstraat, die zo zal een ieder die die avond aan onze kant van de wijk de brand heeft waargenomen (en zoals op vele mobieltjes ook is vastgelegd) midden in de rook en windzuil hebben gezeten van de brandende asbestwolk die met stormkracht over onze huizen en tuinen vloog, niet geloofd worden als wij aangeven dat wij nog steeds op namens de gemeente gesaneerde plaatsen (niet onder de daken) asbestdeeltjes aantreffen van soms wel 1m2 cm of meer (en dus ook veel en veel kleiner).
En het is nog triester dat de gemeente op onze uitnodiging om gezamenlijk een schouw te houden in enkele tuinen, door een door de gemeente aan te stellen expert en onze expert om gezamenlijk een conclusie te trekken, niet ingaat. Dat geeft mijns inziens toch te denken!

Jammer, jammer. Het lijkt wel of de gemeente iedere keer weer alles in het werk stelt om kritiek en bevindingen te bagatelliseren en good to good haar gelijk te halen. Daarmee lijkt er maar geen eind te komen aan deze asbest-ellende.

Overigens hoor ik gelukkig steeds weer meer mensen die hun perceel laten inspecteren maar daarbij ook helaas vaak te horen krijgen dat hun perceel nog verder gesaneerd moet worden. Ook hoor ik daarbij vaak dat verzekeraars bewoners doorsturen naar de gemeente omdat sanering niet via hun polis gedekt is of omdat "de gemeente de sanering op zich heeft genomen"!
Als wij (gemeente en eigenaren/bewoners) samen voor de prive-sanering de regie hadden genomen of nemen was dit kastje-naar-de-muur-verhaal te voorkomen geweest.

Deze brief/email is helaas toch een lang en triest verhaal geworden. Gelukkig zijn wij, alle bewoners van de Prins Bernhardstraat (oneven), eensgezind in ons streven om voor de zomer op eigen initiatief asbest-VRIJ (en dus VEILIG) te zijn.

Met een helaas sombere groet,

Leo en Gerda van Densen
Prins Bernhardstraat 7
2291 ET Wateringen

Gemeente Westland
INGEKOMEN - DIV - Naaldwijk
24 APR 2015

WERKGROEP OUD-MONSTER

Monster, 22 april 2015

Gemeente Westland
G15-000736

Aan de leden van de Raad van de gemeente Westland

Betreft: Fruitmuur kloosterterrein Monster

Geachte Raad,

Op 1 september 2014 heeft de werkgroep Oud-Monster de bijgevoegde brief gestuurd aan het College van Burgemeester en Wethouders over twee oude fruitmuren op het voormalige kloosterterrein aan de Havenstraat in Monster. Aanleiding voor dit schrijven was het feit dat, naar wij hebben begrepen, één van deze muren geheel of deels dreigt te verdwijnen door de geplande bouw van de nieuwe school De Zeester op dit terrein.
Op 4 september 2014 hebben wij een ontvangstbevestiging ontvangen met de toezegging dat onze brief zo spoedig mogelijk zou worden beantwoord. De brief is bij de gemeente geregistreerd onder nummer 14-0443486. Tot dusverre hebben wij ondanks herhaalde telefonische verzoeken om antwoord nog geen reactie mogen ontvangen. Ook een op 2 maart 2015 gezonden schriftelijke herinnering met het verzoek om nu toch spoedig een reactie te mogen ontvangen heeft niet meer opgeleverd dan een ontvangstbevestiging van dit tweede schrijven.
Onze brief kwam er in de kern op neer dat we het, gelet op de historische waarde van de bedreigde muur, op prijs zouden stellen als deze kan worden behouden. Het behoud en herstel van de muur zou tevens een mooie gelegenheid zijn ook de andere muur, een gemeentelijk monument, op te knappen. Behoud en herstel van beide muren heeft bovendien een positieve uitstraling op het gebied in de kern van Monster rond De Noviteit, het gemeentekantoor en de nieuwe school.

Inmiddels zijn de voorbereidingen voor de bouw van de nieuwe school vergevorderd. Graag brengen wij daarom langs deze weg ons verzoek ook bij de leden van Uw Raad onder de aandacht en geven wij U in overweging op korte termijn te bezien of het behoud en herstel van de beide muren ingepast kan worden in de bouwplannen.

Hoogachtend,
Namens de Historische Werkgroep Oud-Monster
Leo van den Ende
Hoevelaan 9, 2681JL Monster
0174-244315, ljmvdend@kabelfoon.nl

WERKGROEP OUD-MONSTER

Monster, 1 september 2014

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Westland

Betreft: Fruitmuur kloosterterrein Monster

Geacht College,

Binnenkort start de bouw van een nieuwe school op het voormalige kloosterterrein aan de Havenstraat in Monster. Deze school, De Zeester, komt ongeveer op de plaats waar nu nog de oude school, Het Kompas, staat.
Op het terrein staan twee oude fruitmuren die hun oorsprong hebben in de negentiende eeuw, zie de blauwe en de rode lijnen op de bijgevoegde situatietekening. Naar wij hebben begrepen is het de bedoeling dat de in blauw ingetekende muur gesloopt gaat worden in verband met de bouwplannen. Volgens de tekening is dit echter niet strikt noodzakelijk. Op de plaats van de muur staat op de tekening een strook plantsoen aangegeven.
Deze muur is historisch gezien van groot belang en verdient het gespaard te worden bij de bouw van de nieuwe school. Het belang is ten eerste gelegen in het feit dat het zusterklooster met de bijbehorende kloostertuin een belangrijke plaats inneemt in de geschiedenis van Monster. Ten tweede is er een belang vanuit een oogpunt van tuinbouwhistorie. De muur is namelijk een voorbeeld van tuinbouw met fruitmuren zoals dat vroeger voorkwam tot in het centrum van de Westlandse dorpen. Een belangrijk aspect is verder dat tegen de muur nog enkele meer dan 100 jaar oude fruitbomen staan.
De muur is in 2011, waarschijnlijk door vandalisme, deels ingestort. De stenen zijn opgeslagen op de gemeentewerf. Het stuk dat nog overeind staat is deels oorspronkelijk en deels van recenter datum.
De op de bouwtekening in rood aangegeven muur staat op de gemeentelijke monumentenlijst en wordt niet bedreigd door de bouwplannen. Wel verkeert deze muur gedeeltelijk in slechte staat en is onderhoud hard nodig.
Beide muren vormden vroeger de grens van de kloostertuin met de tuinderij van de heer Lamot waar nu het parkje achter het gemeentekantoor is.

Gelet op de historische waarde van de bedreigde muur zouden we het bijzonder op prijs stellen als de gemeente zou willen bezien of het mogelijk is deze te behouden. Het behoud en herstel van deze muur zou tevens een mooie gelegenheid zijn ook de in rood ingetekende muur, een gemeentelijk monument, op te knappen. Behoud en herstel van beide muren zal bovendien een positieve uitstraling hebben op het parkachtige gebied rond De Noviteit, het gemeentekantoor en de nieuwe school.
Wij hopen op een positieve reactie op ons verzoek.

Hoogachtend,

Namens de Historische Werkgroep Oud-Monster
Leo van den Ende
Hoevelaan 9
2681JL Monster
0174-244315

Fietsenstalling
Parkeerplaats
Parkeerplaats
Parkeerplaats

Aan de leden van de Raad
van de gemeente Westland

Postbus 150

2670 AD Maaldrecht

GOEPS 267DAD150

INGEKOMEN GRIFFIE
23 APR 2015

LOC ZEGGENSCHAP IN ZORG

JEUGD WELZIJNS BERAAD.

DEFENCE for CHILDREN

ieder(in)

Landelijk Platform GGz
LPGGz

Medezeggenschap van kinderen en jongeren en de nieuwe Jeugdwet

Artikel 12 VN Kinderrechtenverdrag
De Staten die partij zijn, verzekeren het kind dat in staat is zijn of haar eigen mening te vormen, het recht die mening vrijelijk te uiten in alle aangelegenheden die het kind betreffen, waarbij aan de mening van het kind passend belang wordt gehecht in overeenstemming met zijn of haar leeftijd en rijpheid.

1. Zorgen over jongerenparticipatie

Per 1 januari 2015 is de nieuwe Jeugdwet in werking getreden. JeugdWelzijnsBeraad, LOC, Defence for Children, LPGGz en Ieder(in) hebben deze notitie opgesteld om eraan bij te dragen dat de daarmee samenhangende nieuwe regels voor medezeggenschap voor kinderen en jongeren (hierna: jongeren) goed worden uitgevoerd en toegepast in de praktijk door instellingen en gemeenten.

Jongerenraden in de jeugdhulp (jeugdzorg, jeugd-GGZ, jeugd-LVB) maken zich zorgen over hun positie en vertegenwoordiging in cliëntenraden. Zij willen graag de inspraak die ze nu hebben behouden en verbeteren. Dit lijkt niet altijd mogelijk te zijn door bezuinigingen en de decentralisatie van de jeugdhulp naar gemeenten, waar inspraak van jongeren niet altijd prioriteit heeft.

Vragen die jongeren stellen en zorgen die zij uiten zijn:

- Blijven aparte jongerenraden in de instellingen die jeugdhulp bieden bestaan?
- Waar kunnen jongeren terecht met hun vragen? Of worden zij straks van het kastje naar de muur gestuurd?
- Worden jongeren op een goede manier gehoord door instellingen en gemeenten? Zij willen serieus genomen worden en niet alles steeds opnieuw vertellen.
- Is er voldoende geld voor medezeggenschap en participatie van jongeren? Zo ja, hoe wordt dat verdeeld? Blijven de gemeenten ons ondersteunen zoals tot nu toe gebeurde?

2. Wat zegt de Jeugdwet?

Wat staat er in de wet over het recht op medezeggenschap van kinderen en jongeren en wat betekent dit voor de zorgaanbieders en gecertificeerde instellingen?

Cliëntenraden per locatie

- Iedere jeugdhulpaanbieder en iedere gecertificeerde instelling stelt voor ieder te onderscheiden verband en iedere locatie een aparte cliëntenraad in.
- Of er naast de cliëntenraden ook een centrale cliëntenraad komt beslissen de jeugdhulpaanbieder, de gecertificeerde instelling en de cliëntenraad (art 4.2.4 Jeugdwet en MvT pag 145).

Doelstelling

Doelstelling van de cliëntenraad is belangenbehartiging van jeugdigen en ouders aan wie jeugdhulp wordt verleend of ten aanzien van wie een kinderbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering wordt uitgevoerd.

Ouders én jongeren

- De raad moet representatief zijn voor jeugdigen en ouders aan wie jeugdhulp wordt verleend of ten aanzien van wie een kinderbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering wordt uitgevoerd.
- Jeugdigen en ouders moeten redelijkerwijze in staat worden geacht om hun belangen te behartigen (art 4.2.5. Jeugdwet).

Adviesrecht

Cliëntenraden hebben een uitgebreid adviesrecht o.a. bij fusie, over de jaarrekening, ingrijpende verbouwingen, de kwaliteit van zorg, recreatiemogelijkheden, het eten, het klachtenreglement, wijziging van het reglement van de cliëntenraad en voor cliënten belangrijke regelingen.

Commissie vertrouwenslieden (nieuw)

- Iedere jeugdhulpaanbieder en iedere gecertificeerde instelling stelt een commissie van vertrouwenslieden in.
- Er bestaat al een Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden (LCvV). Deze Commissie is ingesteld door branche- en cliëntenorganisaties waaronder LOC. Aanbieders en raden kunnen hier gebruik van maken, waardoor ze geen eigen commissie van vertrouwenslieden in hoeven te stellen.
- Bij meningsverschillen over onderwerpen waarbij de cliëntenraad adviesrecht heeft, kan de cliëntenraad dat voorleggen aan de commissie van vertrouwenslieden.

3. Waar moet gemeentelijk beleid aan voldoen volgens cliëntenorganisaties?

Om de bepalingen over medezeggenschap voor jongeren goed vorm te geven in beleid moet de gemeente regelen dat zij hun eigen mening kunnen geven en daarbij ondersteund worden.

Dat betekent:

- Iedere jeugdhulpaanbieder en iedere gecertificeerde instelling (hierna: jeugdhulpinstelling) stelt per regio een cliëntenraad in zodat cliënten de mogelijkheid hebben om invloed uit te oefenen;
- Naast de cliëntenraad stellen organisaties een aparte jongerenraad in met adviesrecht over de onderwerpen die hen aangaan;
- In de jongerenraad wordt gesproken en besloten over de voor jongeren belangrijke onderwerpen. In de cliëntenraad over de overige onderwerpen;
- Voor de jongerenraad is professionele ondersteuning beschikbaar en jongeren hebben medezeggenschap bij de keuze van de ondersteuner;
- De gemeente regelt en ziet erop toe dat jongerenraden apart functioneren van de cliëntenraden waarin ook ouders vertegenwoordigd zijn;
- De gemeente zorgt ervoor dat de informatie over medezeggenschap aan jongeren ter beschikking wordt gesteld in toegankelijke taal;
- Aanvullend op de wet stelt de gemeente bij de aanbesteding van jeugdhulpinstellingen specifieke eisen aan medezeggenschap door jongeren;

- Alle jeugdhulpinstellingen die in een gemeente actief zijn voor jongeren en door de gemeente worden ingehuurd maken een plan over hoe zij hen actief betrekken bij het beleid en hoe inspraak is geregeld;
- De Inspectie Jeugdzorg en de Inspectie Gezondheidszorg toetsen of de jeugdhulpinstellingen een cliëntenraad en jongerenraad hebben ingesteld.

4. Aanbevelingen van jongeren aan gemeenten over medezeggenschap

Volgens jongeren[1] moeten gemeenten bij het maken van een plan voor medezeggenschap antwoord geven op de volgende vragen:

- Hoe kunnen jongeren het beste betrokken worden bij het beleid van de jeugdhulp?
- Hoe kan de gemeente jongeren bereiken?
- Wat heb je als jongere nodig om invloed te hebben op je zorg?
- Wat levert jongerenparticipatie op?
- Hoe kunnen we jongeren uitnodigen en serieus nemen zonder dat ze overvraagd raken?

Ons advies is om deze vragen samen met betrokken jongeren in de gemeente te beantwoorden.
Volgens jongeren is voor een goede uitvoering van medezeggenschap in de praktijk het volgende nodig:

[1] Bron: jongeren zelf: jongerenraden in de jeugdhulp

- **Betrek jongeren via al bestaande jongerenraden zodat kennis en ervaring behouden blijft**
  Zo zorg je ervoor dat er altijd een groep jongeren is die zelf ervaring heeft in de zorg en die de jongeren uit de jeugdhulpverlening goed kan vertegenwoordigen.
  Er is dan professionaliteit en continuïteit, een vaste plek waar je jongeren vragen kunt stellen en om advies kan vragen.
- **Verplicht zorgaanbieders en wijk-/ jeugd- en gezinsteams een jongerenraad te ondersteunen, zodat medezeggenschap en participatie goed geregeld is, jongeren leren participeren en getraind worden**
  Hoe mooi is het als een organisatie feedback kan krijgen over de manier waarop ze hulp verlenen van de mensen (de jongeren) die zelf die hulp ontvangen. Bovendien leren jongeren veel van participeren. Ze leren communiceren, presenteren en hun eigen ervaringen delen.
- **Laat jongeren participeren vanaf het begin**
  Jongeren zijn **ervaringsdeskundig:** doordat ze zelf te maken hebben (gehad) met de zorg weten ze er veel van. Voor jongeren is het belangrijk dat ze uitgedaagd worden en echt verschil kunnen maken. Jongeren raken zo gemotiveerd een bijdrage te leveren en zich in te zetten.

- **Zoek aansluiting bij jongeren in bijeenkomsten door gebruik te maken van begrijpelijke taal en creatieve vormen**
  Kies als onderwerpen vooral dingen die nu spelen en dicht bij de praktijk liggen. Neem contact op met de jongerenraden om samen naar zaken te kijken en plannen te maken. Vraag aan de jongeren waar zij het in het overleg over willen hebben en wat ze leuk en belangrijk vinden om te bespreken.
- **Maak een plan voor participatie op lokaal niveau**
  Om te zorgen dat er nergens iets ontbreekt en iedereen mee kan doen in het nemen van beslissingen, is een goede aansluiting belangrijk. Zo maakt een buurtteam plaats voor een ervaringsdeskundige en is er in gemeenten voor ambtenaren de mogelijkheid om stage te lopen bij zorgaanbieders. Ook kan je heel simpel door het houden van enquêtes de meningen van jongeren bundelen om van zaken een goed beeld te krijgen.
- **Stel een medewerker aan bij de gemeente voor de medezeggenschap van jongeren**
  De gemeente maakt één of meer medewerkers verantwoordelijk om samen met jongeren cliëntenparticipatie vorm te geven en uit te voeren.
- **Evaluatie van de medezeggenschap**
  De gemeente organiseert jaarlijks een dag waarop zij met jongerenraden de medezeggenschap in de gemeente evalueert.

- **Stel jongerenteams samen bij de gemeente**
  Gemeenten stellen een jongerenteam in, dat toetst of de instellingen cliëntenraden hebben ingesteld en adviseert instellingen hoe medezeggenschap van jongeren nuttig en effectief kan worden ingezet.

Voorbeelden *''bad cases''*

- De jongerenraad - een groep actieve jongeren - wordt zonder overleg samengevoegd met de cliëntenraad die uit volwassenen bestaat. De leden van de jongerenraad worden hier laat over geïnformeerd. De informatie die zij krijgen is opgeschreven in beleidstaal. Een aantal van de jongeren begrijpt niet wat er gaat gebeuren en wat de gevolgen zullen zijn. Zij kunnen niet meepraten of meebeslissen over deze verandering.
- De directie van een instelling besluit zonder overleg dat de jongerenraad een andere ondersteuner met minder uren krijgt. De jongerenraad is het daar niet mee eens en vindt dat in het beleid geregeld zou moeten zijn dat ze over de ondersteuning van de jongerenraad kunnen meebeslissen.

Voorbeeld *"good cases"*

- ✓ Een jeugdhulpaanbieder heeft een cliëntenraad waarin zowel jongeren als volwassenen zitten. Naast de cliëntenraad functioneert een jongerenraad. Daar worden de onderwerpen besproken die jongeren aangaan. Zij krijgen hierbij professionele ondersteuning en begeleiding. De jongerenraad bereidt met de selectie jongeren die afgevaardigd zijn in de cliëntenraad, de onderwerpen voor. De ondersteuner van de jongerenraad neemt als toehoorder deel aan die vergadering van de cliëntenraad.
- ✓ Bij een vacature voor een ondersteuner van de jongerenraad wordt samen met de jongeren een gewenst profiel gemaakt. Jongeren zijn bij de sollicitatiegesprekken en hebben een stem in de uiteindelijk gekozen kandidaat.
- ✓ In een instelling voor jeugd-GGZ bestaan zowel een kinderraad, een jongerenraad als een ouderraad. Zij komen regelmatig bij elkaar om te vergaderen en om bij te praten met de raad van bestuur en directie. Zij geven ieder afzonderlijk adviezen en waar het kan werken zij samen. De raden vormen samen de cliëntenraad.

Wij vragen u - instellingen en gemeenten - de aanbevelingen over te nemen en te verwerken in uw beleid. De ondergetekenden bieden graag ondersteuning bij de implementatie van het recht op participatie en medezeggenschap van jongeren.

JeugdWelzijnsBeraad, Defence for Children, LOC Zeggenschap in zorg, LPGGz, Ieder(in)
www.jeugdwelzijnsberaad.nl; www.defenceforchildren.nl; www.loc.nl; www.platformggz.nl; www.iederin.nl

From: Info
Sent: Monday, April 20, 2015 10:40:38 AM
To: Info
Cc:
Subject: FW: Aanvulling: Na 2 x saneren een schokkende waarneming

---

Van: Bart Noordermeer [mailto:bart@noordermeer.eu]
Verzonden: zondag 19 april 2015 9:54
Aan: Griffie
Onderwerp: FW: Aanvulling: Na 2 x saneren een schokkende waarneming
Urgentie: Hoog

Geachte Griffie,

Zou u de onderstaande e-mailberichten aan de gehele gemeenteraad alsmede het college van B&W willen sturen.
De eerste e-mail is als open brief aan dhr van der Tak verstuurd, de tweede is heden morgen als aanvulling op die brief gestuurd.

Bvd,

Bart Noordermeer

Van: Bart <bart@noordermeer.eu>
Datum: zondag 19 april 2015 08:23
Aan: "Tak, Jvd" <jvdtak@gemeentewestland.nl>
Onderwerp: Aanvulling: Na 2 x saneren een schokkende waarneming

Geachte heer van der Tak,

Als aanvulling op mijn e-mail van gisteravond wil ik het volgende onderzoek met u delen.
Als er vanaf verweerde asbest daken al onacceptabele hoeveelheden asbest gemeten worden in de bodem, bedenkt u zich dan eens wat de gevolgen zullen zijn in onze wijk als de asbest die niet direct zichtbaar is zoals ik die nu gevonden heb ook zal gaan corroderen.

Ik had het liever ook over hele andere zaken met u gehad, maar dit zijn geen zaken die we moeten negeren, de feiten uit o.a. mijn tuin tonen de ernst van de situatie haarfijn aan, er liggen nog grote hoeveelheden asbest die niet direct zichtbaar zijn en dit is zeer zeker een op zichzelf staande situatie als we ook de rapporten van de firma Oesterbaai b.v. zien langskomen.
Met mijn kennis kan ik niet bepalen over wat voor totaal gebied we hier spreken, dit laat ik liever aan de deskundigen over die door middel van de luchtstromen in de wijk in kaart te brengen kunnen bekijken welke delen tot het potentiële risico gebied behoren.
Simpele logica zegt mij dat in ieder geval het pad van de wolk met asbest gevolgd moet worden, er zijn inmiddels diverse video's te vinden op youtube die een duidelijk beeld geven van die wolk, voor uw beleving, onze woning stond middenin deze wolk.
Ik wil u vragen, treed u alstublieft in contact met dhr Cock van Santen van de firma Oesterbaai en laat hem zijn jarenlange expertise met u delen om zo tot een gedegen conclusie te komen waar de risico's voor de bewoners duidelijk worden en gepaste maatregelen genomen kunnen worden om alle bewoners in deze wijk te behoeden voor zeer ernstige gevolgen in de toekomst.

Mijn tuin is overigens na mijn vondst opnieuw afgesloten, wij komen er niet meer in tot de grond afgegraven is zodat ik zeker ben dat ik een asbest veilige/vrije omgeving heb waarin ik mij bevind.

Mvg,

Bart Noordermeer

Van: Bart <bart@noordermeer.eu>
Datum: zaterdag 18 april 2015 21:22
Aan: "Tak, Jvd" <jvdtak@gemeentewestland.nl>
Onderwerp: Na 2 x saneren een schokkende waarneming

Geachte heer van der Tak,

Ik wil u in kennis stellen van het volgende.
Nadat er reeds 2 x eerder een sanering op ons perceel heeft plaatsgevonden doe ik deze week een schokkende ontdekking.
Op **2 vierkante meter** tuin welke op het oog schoon lijkt te zijn en waar nu 2 x een visuele vrijgave heeft plaatsgevonden vind ik bij een door mijzelf uitgevoerde grondige inspectie bijna **100 stukjes** asbest in de grote van een paar millimeter tot een vierkante centimeter.
Als ik u vertel dat ik dit in 2 sessies gevonden heb van +/- 30 minuten en ik dit met het blote oog waarneem dan moeten toch ook bij u alle alarmbellen afgaan?

U heeft zich terecht laten voorlichten door experts, en deze experts hebben u en mij na de eindcontrole verteld dat onze tuinen asbestvrij/veilig zijn, hoe kan het dan dat ik in **1 uur tijd** bijna **100 stukjes** asbest vindt?

Wat denkt u dat er door mijn hoofd heen gaat heer van der Tak, mijn kinderen spelen hier in deze tuin en wij lopen hier inmiddels dagelijks doorheen.

Deze asbest komt hier zeer zeker niet door herbesmetting, vele stukjes lagen verscholen of waren gedeeltelijk in de grond gezakt wat zeer waarschijnlijk door de hevige regen na de brand veroorzaakt is.
Ik ga u niet vragen deze asbest voor ons op te ruimen dit pak ik z.s.m. op mijn onze eigen saneerder, ik wil u alleen 1 verzoek doen zodat ik, maar ook u nooit verweten kan worden dat wij het niet hebben geweten!

Geachte heer van der Tak, **alstublieft**, neem dit signaal serieus, stuurt u zo snel mogelijk een duidelijk schrijve naar deze wijk waarin u geen twijfel laat bestaan over het feit dat er nog op diverse plekken een grote hoeveelheid asbest aanwezig is die in sommige gevallen zelfs duidelijk zichtbaar is voor het blote oog, maar veelal ook zoals in mijn geval pas zichtbaar wordt als je een nauwkeurige inspectie uitvoert.
Zonder dat ik bedrijven naar voren wil schuiven noem ik in deze toch de firma Oesterbaai b.v., zij toonden eerder al aan dat er nog veel asbest in de wijk aanwezig is, laat u alstublieft voor de gezondheid van de bewoners een asbest inventarisatie rapport opmaken, liever 1 teveel dan 1 te weinig, want zij constateren hetzelfde als ik ook constateer!
Ik begrijp ook heel goed uw angst, niemand zit te wachten op deze berichten, maar hoe denkt u dat wij ons als ouders hier in deze wijk voelen als we deze constateringen doen en dit geen uitzonderingen zijn?
U wil toch ook dat deze wijk z.s.m. weer geheel van de asbest ontdaan is?

Ik doe echt een klemmend beroep op u, deze waarneming geldt niet alleen voor mijn tuin, de poort en vele aangrenzende percelen vertonen allemaal een nagenoeg dezelfde vervuiling, zelfs vandaag nog in de grote van enkele centimeters heb ik in de Prins Hendrikstraat tijdens een inspectie met eigen ogen waargenomen.

Neemt u deze berichten alstublieft serieus en behoed de bewoners in deze wijk voor een veel grotere ramp in hun toekomst!

Bart Noordermeer

Ps. Ik publiceer deze brief aan u ook op de Facebook 'brand Wateringen' pagina omdat ik van mening ben dat de bewoners op de hoogte moeten zijn van de gevaren die er nog schuilen in hun tuinen.

From: Info
Sent: Wednesday, April 29, 2015 11:47:31 AM
To: Info
Cc:
Subject: FW: Klacht betreft sanering

Van: Bart Noordermeer [mailto:bart@noordermeer.eu]
Verzonden: woensdag 29 april 2015 9:45
Aan: Griffie
CC: Jean-Luc Verbunt (SRK Rechtsbijstand); Arno van der Niet (SRK Rechtsbijstand)
Onderwerp: Re: Klacht betreft sanering
Urgentie: Hoog

Geachte Griffier,

Zoals ook het bericht aan de burgemeester heb ik tot op heden geen enkele reactie van het college van B&W als orgaan zijnde ontvangen.
Graag zou ik via deze weg alsnog van het college van B&W horen wanneer ik een reactie kan verwachten?
Zou u dit bericht aan desbetreffende kunnen doorsturen alsmede ook een de algehele gemeenteraad zodat zij ook op de hoogte zijn van het uitblijven van een reactie op een officiële klacht.

Met vriendelijke groet,

Bart Noordermeer

Van: Bart <bart@noordermeer.eu>
Datum: vrijdag 10 april 2015 13:05
Aan: Griffie <Griffie@GemeenteWestland.nl>
CC: "Jean-Luc Verbunt (SRK Rechtsbijstand)" <JVT@srk.nl>, "Arno van der Niet (SRK Rechtsbijstand)" <ANI@srk.nl>, "Tak, Jvd" <jvdtak@gemeentewestland.nl>
Onderwerp: Klacht betreft sanering

Geachte Griffier,

Zou u de onderstaande e-mail kunnen doorsturen aan het bestuursorgaan college van B&W en deze klacht tevens willen doorsturen aan de de gemeenteraad in het cc veld.

Mvg,

Bart Noordermeer
————————————

Geacht college van B&W,

In het onderstaande bericht heb ik bij de burgemeester als orgaan een klacht neergelegd over de sanering welke in opdracht van de gemeente Westland op mijn privé perceel uitgevoerd is.
Daar er wellicht ook van uw kant medewerking verleend is wil ik eenzelfde klacht ook bij u als orgaan college van B&W neerleggen.
Er is mij nooit kenbaar gemaakt dat de sanering welke in opdracht van de gemeente Westland uitgevoerd is onder bestuurlijke dwang zou plaatsvinden, noch schriftelijk noch mondeling.
De politie wist mij niet te vertellen wat er in de noodverordening stond maar verzochten mij wel mee te werken.
Ik wil dan ook dat als er geen aantoonbare schriftelijke verplichting overlegd kan worden, mijn naam in ere hersteld wordt bij iedereen die van dit voorval op de hoogte gesteld is door u als orgaan college van B&W.

Hoogachtend,

Bart Noordermeer

Van: Bart <bart@noordermeer.eu>
Datum: vrijdag 10 april 2015 12:29
Aan: "Tak, Jvd" <jvdtak@gemeentewestland.nl>
CC: Griffie <Griffie@GemeenteWestland.nl>
Onderwerp: Klacht betreft sanering

Geachte burgemeester,

Via deze weg wil ik de volgende klacht bij u neerleggen.
U heeft een noodverordening afgekondigd in verband met de asbest brand van 13 Januari ’15.
Na overleg met mijn rechtsbijstand blijkt dat er ook geen verplichting was voor zover dit bekend gemaakt is.
In de noodverordening staat niets vermeld over een verplichte sanering die in opdracht van de gemeente werd uitgevoerd.
Hierbij is mij ook nooit schriftelijk of mondeling medegedeeld dat dit onder bestuurlijke dwang uitgevoerd zou worden op de private percelen, waaronder die van mij.
Ook de politie heb ik hierop aangesproken en konden mij niet overleggen dat dit een verplichting was.
Aangezien er op eerdere meldingen van mij over deze klacht geen schriftelijke bevestiging van een verplichte medewerking overlegd kan worden, wil ik via deze weg een klacht hierover neerleggen.
Daar er voor zover mij bekend kennelijk geen verplichting was wil ik dat u mij als persoon bij alle geïnformeerde over het voorval schoont van alle door u gedane verwijten gerelateerd aan ditzelfde voorval en wil ik dat u mijn naam in ere hersteld.

Hoogachtend,

Bart Noordermeer

From: Info
Sent: Wednesday, April 29, 2015 11:47:42 AM
To: Info
Cc:
Subject: FW: Klacht betreft sanering

Van: Bart Noordermeer [mailto:bart@noordermeer.eu]
Verzonden: woensdag 29 april 2015 9:36
Aan: Griffie
Onderwerp: FW: Klacht betreft sanering

Geachte Griffie,

Ik heb de burgemeester als orgaan gevraagd wanneer ik een reactie kan verwachten op mijn onderstaande verzoek omdat een reactie na 2 weken uitblijft.
Zou u het onderstaande verzoek door willen sturen aan de gehele gemeenteraad zodat ook zij op de hoogte zijn van de stand van zaken van de klacht.

Met vriendelijke groet,

Bart Noordermeer

Van: Bart <bart@noordermeer.eu>
Datum: woensdag 29 april 2015 09:31
Aan: "Tak, Jvd" <jvdtak@gemeentewestland.nl>
Onderwerp: Re: Klacht betreft sanering

Geachte heer van der Tak,

Ik heb inmiddels 2 weken geleden bij u een klacht ingediend betreft de saneringen die hier in uw opdracht uitgevoerd is.
Tot op heden heb ik nog geen reactie van u of de gemeente mogen ontvangen.
Graag verneem ik wanneer ik een reactie van u kan verwachten?

Hoogachtend,

Bart Noordermeer

Van: Bart <bart@noordermeer.eu>
Datum: vrijdag 10 april 2015 12:29
Aan: "Tak, Jvd" <jvdtak@gemeentewestland.nl>
CC: Griffie <Griffie@GemeenteWestland.nl>
Onderwerp: Klacht betreft sanering

Geachte burgemeester,

Via deze weg wil ik de volgende klacht bij u neerleggen.
U heeft een noodverordening afgekondigd in verband met de asbest brand van 13 Januari ’15.
Na overleg met mijn rechtsbijstand blijkt dat er ook geen verplichting was voor zover dit bekend gemaakt is.
In de noodverordening staat niets vermeld over een verplichte sanering die in opdracht van de gemeente werd uitgevoerd.
Hierbij is mij ook nooit schriftelijk of mondeling medegedeeld dat dit onder bestuurlijke dwang uitgevoerd zou worden op de private percelen, waaronder die van mij.
Ook de politie heb ik hierop aangesproken en konden mij niet overleggen dat dit een verplichting was.
Aangezien er op eerdere meldingen van mij over deze klacht geen schriftelijke bevestiging van een verplichte medewerking overlegd kan worden, wil ik via deze weg een klacht hierover neerleggen.
Daar er voor zover mij bekend kennelijk geen verplichting was wil ik dat u mij als persoon bij alle geïnformeerde over het voorval schoont van alle door u gedane verwijten gerelateerd aan ditzelfde voorval en wil ik dat u mijn naam in ere hersteld.

Hoogachtend,

Bart Noordermeer

STAATSCOURANT
Officiële uitgave van het Koninkrijk der Nederlanden sinds 1814.
Nr. 11075
NaN ONG.
MAAND
NaN

Windenergie op Zee, ministerie van Infrastructuur en Milieu en ministerie van Economische Zaken

Voornemen tot het opstellen van een Rijksstructuurvisie Windenergie op Zee: aanvulling gebied Hollandse Kust

INGEKOMEN GRIFFIE
11 MEI 2015

De ministers van Infrastructuur en Milieu (IenM) en Economische Zaken (EZ) hebben het voornemen een strook toe te voegen aan twee reeds aangewezen Windenergiegebieden op 22 km uit de kust (12 Nautische Mijl). Door toevoeging van de strook komen de windparken op minimaal 18,5 km uit de kust (10 Nautische Mijl). Het aanwijzen van deze strook zal verlopen via het opstellen van de Rijksstructuurvisie Windenergie op Zee Aanvulling gebied Hollandse Kust en betreft een partiële herziening van het Nationaal Waterplan 2 voor het onderdeel Windenergie op Zee.

Ter voorbereiding op de Rijksstructuurvisie laat het Rijk een onderzoekrapport opstellen over de milieueffecten (planMER). De Commissie voor de m.e.r. is gevraagd advies te geven over de reikwijdte en het detailniveau van het onderzoek naar de milieueffecten. Op het voornemen en het voorgestelde onderzoek kunt u uw zienswijze geven.

Waarom dit voornemen?

In 2023 moeten windparken op zee vijf miljoen Nederlandse huishoudens van stroom voorzien. De bouw van grote windparken op zee is een uitdagende opgave voor alle betrokken partijen, waarmee de Nederlandse energievoorziening duurzamer wordt en minder afhankelijk van het buitenland.

Het kabinet heeft gebieden aangewezen waar de komende jaren nieuwe windparken op zee kunnen worden gebouwd. De inzet is een beperkt aantal grote windparken die worden aangesloten op het elektriciteitsnet via standaardplatforms met een capaciteit van 700 megawatt (MW). Dat is goedkoper en zo blijft er ruimte over voor andere gebruikers op de Noordzee, zoals bijvoorbeeld de scheepvaart.

De twee eerder aangewezen gebieden ter hoogte van Zuid- en Noord-Holland zijn goedkoper dan

gebieden verder op zee, maar net te klein voor de aanpak met standaardplatforms. Daarom wil het kabinet een smalle strook aan deze gebieden toevoegen. De parken komen dan op minimaal 18,5 km uit de kust.

Publieksparticipatie

Van 24 april tot en met 4 juni 2015 ligt de Notitie Reikwijdte en Detailniveau met daarin het Voornemen ter inzage. Tijdens deze periode kunt u uw zienswijze geven op het voornemen om te komen tot deze Rijksstructuurvisie of op de onderzoeksvragen in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD). De stukken worden ook voorgelegd aan de kustoverheden. Maatschappelijke en brancheorganisaties zijn tevens betrokken bij dit voornemen en de NRD, onder andere via het Overleg Infrastructuur en Milieu.

Wat willen we van u weten?

Om de Rijksstructuurvisie zo zorgvuldig mogelijk op te stellen, vraagt het Ministerie van IenM u in te gaan op de volgende vragen:
- Mist u na het lezen van de achtergrondinformatie thema's, belangen of invalshoeken?
- Zo ja, kunt u deze toelichten?

Waar kunt u de documenten inzien?

U kunt de Notitie Reikwijdte en Detailniveau met daarin het voornemen van 24 april tot en met 4 juni 2015 tijdens reguliere openingstijden inzien bij de ministeries van IenM en EZ in Den Haag. U kunt de stukken downloaden via: www.platformparticipatie.nl/windopzee.

Ook op www.windopzee.nl vindt u informatie over windenergie op zee. Heeft u na het bezoeken van de websites nog inhoude-lijke vragen? Stuur dan een e-mail naar windopzee@minienm.nl. Voor vragen over de procedure kunt u terecht bij Directie Participatie van het ministerie van IenM, telefoon 070 456 89 99.

Inloopbijeenkomsten

Op 12 mei (Egmond aan Zee), 18 mei (Scheveningen) en 19 mei (Noordwijkerhout) vinden inloop-bijeenkomsten plaats over het voornemen tot aanwijzing van de gebieden.

Informatie over locatie en aanvangstijd vindt u op: www.platformparticipatie.nl/windopzee.

Hoe kunt u reageren?

U kunt reageren door het invullen van een zienswijzenformulier, bij voorkeur via www.platformparticipatie.nl/windopzee.

Een reactie sturen per post is ook mogelijk: Directie Participatie, Postbus 30316, 2500 GH Den Haag, o.v.v. Voornemen Windenergie op Zee Aanvulling gebied Hollandse Kust. Zodra uw zienswijze is ontvangen, krijgt u daarvan een bevestiging.

Vervolg

Alle ingediende zienswijzen worden betrokken bij het opstellen van de planMER en de ontwerpRijks-structuurvisie. Deze liggen op een later moment ter inzage, waarna u opnieuw uw zienswijze mag geven. Een definitief besluit over het aanwijzen van de gebieden valt in de loop van 2016.

ADVIES AAN DE GEMEENTE WESTLAND INZAKE GEDRAGSCODES INTEGRITEIT

D.J. Elzinga

Adviesvraag: Op welke wijze en op welk moment kunnen de nieuwe modelgedragscodes Integriteit het beste in de gemeente Westland worden geïmplementeerd?

Antwoord: Hieronder wordt in de punten 1 t/m 5 eerst ingegaan op enkele kenmerkende verschillen tussen de oude en de nieuwe modelgedragscode. Die verschillen zijn medebepalend voor de vraag op welke wijze de gemeente al dan niet af zou moeten wijken van de modelcode.

1. Rechtskarakter gedragscode

De opzet van de integriteitsregels is nu fundamenteel veranderd. Waar voorheen een strikte scheiding werd gemaakt tussen het wettelijke regime en de gedragscode, wordt de gedragscode nu in veel sterkere mate beschouwd als een uitwerking en op enkele onderdelen als een aanvulling op de wettelijke regels. Om dat te benadrukken zijn de wettelijke regels in de code opgenomen en daaronder volgen dan de regels van de code. Op deze manier wordt voorkomen dat de code gaat domineren boven de wettelijke regels. De laatste jaren werden veel politici en bestuurders alleen afgerekend op de code, terwijl nauwelijks naar de wettelijke normen werd omgezien. Met de nieuwe code zal dat effect veel minder aan de orde zijn. Een extra bijdrage daaraan wordt geleverd door de kwalificatie van de code. Voorheen was er nauwelijks een onderscheid aan te brengen tussen normen die konden leiden tot onrechtmatigheid en normen die niet tot die conclusie konden leiden. Sterke nadruk ligt nu op het feit dat de gedragscode geen juridische normen bevat die tot een onrechtmatig handelen kunnen leiden. Het gaat dus om politiek-sociale gedragsregels, die onder omstandigheden wel politieke consequenties kunnen hebben, maar die cruciaal verschillen van de wettelijke normen. In iedere gemeente zal dit verschil in rechtskracht actief moeten worden uitgevent, omdat vooral de buitenwacht (waaronder de media) niet erg de neiging heeft om een verschil te maken tussen strijd met rechtsregels en strijd met sociaal-politieke normen.

2. Verhouding tot wettelijke regels

Opmerkelijk is dat het vraagstuk van de belangenverstrengeling, dat in de praktijk tot een baaierd aan problemen heeft geleid, in de gedragscode nauwelijks is terug te vinden. De belangenverstrengeling oriënteert zich nu vrijwel geheel op de wettelijke normen in Gemeentewet en Awb. Dat is een goede zaak, hoewel ook daar nog voldoende problemen over zijn. Immers vooral de schijn van belangenverstrengeling is een blijvend vraagpunt, want de omlijning daarvan is uiterst ingewikkeld. Juist om die reden is het van betekenis om de kwalificatie daarvan te houden in de sfeer van rechtmatigheid en onrechtmatigheid. Wordt deze schijn van belangenverstrengeling geplaatst in de sfeer van de sociaal-politieke normen uit de gedragscode dan is er bijna geen enkel houvast meer. De gedragscode beperkt zich op dit onderdeel nu tot de melding van nevenfuncties (bij de volksvertegenwoordigers) en bij de bestuurders zijn daar enkele aanvullende normen over bijvoorbeeld de aanvaarding van functies na aftreden en contacten met de gemeente na aftreden.

3. Handreiking weggelaten

De vorige gedragscode was een bijlage bij de Handreiking integriteit politieke ambtsdragers. Vooral die Handreiking heeft voor vele problemen gezorgd, omdat in dat document allerlei normatieve posities werden betrokken die niet alleen tot vele onduidelijkheden hebben geleid maar ook tot aanzienlijke tegenstrijdigheden. Bij de uitleg van de gedragsnormen uit de code heeft die Handreiking dan ook een uiterst verwarrende rol gespeeld. Het is nu de bedoeling dat in de herfst een nieuwe Handreiking wordt gepubliceerd, waar dan de gedragscodes weer als bijlage aan worden toegevoegd. Ook die nieuwe Handreiking kan weer voor veel onheil zorgen, maar dat hangt uiteraard geheel af van de nieuwe teksten. Ook zonder die nieuwe Handreiking hebben de gemeenten in de nieuwe codes voldoende aanknopingspunt om tot aangepaste normering over te gaan.

4. Splitsing tussen bestuurders en volksvertegenwoordigers

Het belangrijkste verschil tussen de nieuwe en de oude posities is dat nu een aparte gedragscode is gemaakt voor de volksvertegenwoordigers en eentje voor de bestuurders. De vorige code gold voor alle categorieën en dat veroorzaakte diverse knelpunten. Volksvertegenwoordigers hebben allerlei connecties met politieke en niet-politieke achterbannen, waardoor bepaalde vormen van belangenbehartiging eigen zijn aan het politieke proces. Wanneer liberalen opkomen voor ondernemersbelangen of anderen voor de belangen van gehandicaptenorganisaties is dat vanuit het perspectief van de volksvertegenwoordiger bezien niet direct te kwalificeren als onaanvaardbare vormen van belangenverstrengeling. Behartigen bestuurders daarentegen eenzijdig ondernemersbelangen dan liggen vormen van niet-aanvaardbare belangenverstrengeling sneller op de loer. Dit verschil in positie komt in de nu voorliggende gedragscode veel beter tot uitdrukking dan voorheen en is dus als winst te kwalificeren. Om die reden is er ook een grote urgentie om zo snel mogelijk de nieuwe codes in te voeren ter vervanging van de oude problematische code. De gemeente Westland kende al een gesplitste gedragscode, maar door de vele materiële wijzigingen in de nieuwe codes en vooral de sterkere nadruk op de wettelijke regels is ook hier vervanging urgent.

5. Materiële differentiatie

Ook nu gaat het om modelcodes. Het staat de gemeenten uiteraard geheel vrij om een eigen variant van de gedragscodes in elkaar te steken, waarbij naar normstelling wordt gedifferentieerd. In algemene zin kan wel worden geadviseerd om hier terughoudend mee om te gaan. Het verdient verre de voorkeur om te focussen op wettelijke regels omdat dan de discussie over integriteit zuiverder gevoerd kan worden en uitmondt in de vraag of een bepaald handelen rechtmatig of onrechtmatig is. En bij onrechtmatigheid kunnen consequenties niet uitblijven. Nu de gedragscodes geen juridische binding hebben, is de kans veel groter dat deze sociaal-politieke normen als politiek strijdmiddel gebruikt gaan worden, waarbij waarden van integriteit en politieke motieven door elkaar heen gaan lopen.

6. Procedurele differentiatie

In paragraaf 6 Uitvoeringsgedragscode wordt gemeld dat de gemeenten allerlei afspraken zouden moeten of kunnen maken over de manier waarop met integriteitsproblemen in de praktijk moet worden omgegaan. Die afspraken betreffen (1) periodieke bespreking van integriteitsvraagstukken met betrokkenen, (2) aanwijzing van contactpersonen en/of aanspreekpunten integriteit en (3) de

processtappen die worden gevolgd ingeval van een vermoeden van een integriteitsschending van een politieke ambtsdrager. Deze afspraken zouden dan onderdeel moeten vormen van de gedragscodes. In de praktijk is gebleken dat vooral de afspraken bedoeld onder 2 en 3 van cruciaal belang zijn. Bij de aanpassing van de Gemeentewet krijgt de burgemeester een meer toegespitste rol bij de integriteitsbevordering. Dat betekent dat bij integriteitsvraagstukken rond raadsleden er afspraken moeten worden gemaakt hoe de burgemeester – in afstemming met de griffier – hierin gaat opereren. Moet het presidium worden betrokken? Wanneer wel en wanneer niet? Kan de burgemeester beschikken over onderzoeksbudget zonder dat de raad en/of het presidium worden ingelicht? Welke is de rol van de volksvertegenwoordiger tegen wie het verwijt zich richt? Hoe wordt hoor en wederhoor georganiseerd? Is de burgemeester gehouden om collegeleden in te lichten? Wanneer en hoe wordt de kwestie naar buiten gebracht? Wie reageert en op welke wijze indien er in de pers melding wordt gemaakt van integriteitsschendingen? Is het nuttig om hier een draaiboek te maken? Wat moet er gebeuren indien collegeleden of de burgemeester zelf onderwerp van een verwijt zijn? Wie vervangt dan de burgemeester? Etc. etc. De meest voor de hand liggende methode is om in de code te verwijzen naar het Draaiboek integriteit waarin de genoemde afspraken worden neergelegd. Uiteraard kan niet in alle situaties worden voorzien en om die reden zou het Draaiboek zich moeten beperken tot een aantal basale afspraken.

KORTMAN ADVOCATEN

Raamweg 3
2596 HL 's-Gravenhage

Postadres
Postbus 85966
2508 CR 's-Gravenhage
T: +31 (0)70-302 40 30
F: +31 (0)70-352 31 74
E: info@kortmanadvocaten.nl

Aan de raad van de gemeente Westland
Postbus 150
2670 AD Naaldwijk

Verzonden per post en fax 0174-673600

Den Haag : 6 mei 2015
Inzake : herhaald Wob-verzoek exploitatie strandhuisjes
Uw kenmerk :
Ons kenmerk : 20150280
Advocaat : mr Ellen Koornwinder
koornwinder@kortmanadvocaten.nl

Geachte raad,

Hierbij stuur ik u ter kennisname een afschrift van de brief, die ik namens mijn cliënten Stichting Leef met de Zee en haar bestuurders de heer J. Struving en mevrouw P. Heerekop aan uw college heb verzonden.

Hoogachtend,

Ellen Koornwinder

Alle opdrachten worden, met uitsluiting van artikel 7:404 BW, aanvaard en uitgevoerd door de uit natuurlijke en rechtspersonen bestaande maatschap Kortman Advocaten, die als enige opdrachtnemer geldt. De maatschap heeft een beroepsaansprakelijkheidsverzekering voor een bedrag dat het door de Nederlandse Orde van Advocaten voorgeschreven bedrag te boven gaat. Iedere aansprakelijkheid is beperkt tot het bedrag dat in het kader van deze verzekering in het desbetreffende geval wordt uitbetaald. Indien en voor zover, om welke reden ook, geen uitkering krachtens genoemde verzekering mocht plaatsvinden is iedere aansprakelijkheid beperkt tot een bedrag van € 5.000,- of, indien het door de maatschap in rekening gebrachte honorarium hoger is, tot een bedrag gelijk aan het honorarium, met een maximum van € 20.000,-.

KORTMAN ADVOCATEN

Raamweg 3
2596 HL 's-Gravenhage

Postadres
Postbus 85966
2508 CR 's-Gravenhage
T: +31 (0)70-302 40 30
F: +31 (0)70-352 31 74
E: info@kortmanadvocaten.nl

Aan het college van Burgemeester en Wethouders van
de gemeente Westland
Postbus 150
2670 AD Naaldwijk

Den Haag : 6 mei 2015
Inzake : herhaald Wob-verzoek exploitatie strandhuisjes
Uw kenmerk :
Ons kenmerk : 20150280
Advocaat : mr Ellen Koornwinder
koornwinder@kortmanadvocaten.nl

Geacht college,

Als reactie op uw brief van 28 april jl. deel ik u, namens mijn cliënten Stichting Leef met de Zee en haar bestuurders de heer J. Struving en mevrouw P. Heerekop, het volgende mede.

In uw brief geeft u aan dat het Wob-verzoek onvoldoende is gepreciseerd. In het verzoek is aangegeven dat wij het gehele dossier wensen te ontvangen handelend over gunning en uiteindelijke exploitatie van strandhuisjes binnen de gemeente Westland. Binnen dit verzoek valt inderdaad onder andere de gevoerde correspondentie met Westland Strandhuis BV en ook de gevoerde interne bestuurlijke correspondentie op grond waarvan mogelijk gunning is toegezegd. Kortom een herhaling: wij wensen het gehele dossier omtrent gunning en exploitaite van strandhuisjes binnen de gemeente Westland.

Het feit dat het verzoek onvoldoende zou zijn gepreciseerd wordt gezien het vorenstaande bestreden en van een verlenging van de beslistermijn op deze grond is dan ook geen sprake.

Alle opdrachten worden, met uitsluiting van artikel 7:404 BW, aanvaard en uitgevoerd door de uit natuurlijke en rechtspersonen bestaande maatschap Kortman Advocaten, die als enige opdrachtnemer geldt. De maatschap heeft een beroepsaansprakelijkheidsverzekering voor een bedrag dat het door de Nederlandse Orde van Advocaten voorgeschreven bedrag te boven gaat. Iedere aansprakelijkheid is beperkt tot het bedrag dat in het kader van deze verzekering in het desbetreffende geval wordt uitbetaald. Indien en voor zover, om welke reden ook, geen uitkering krachtens genoemde verzekering mocht plaatsvinden is iedere aansprakelijkheid beperkt tot een bedrag van € 5.000,- of, indien het door de maatschap in rekening gebrachte honorarium hoger is, tot een bedrag gelijk aan het honorarium, met een maximum van € 20.000,-.

KORTMAN ADVOCATEN

Daarnaast maak ik van de gelegenheid gebruik u wederom te wijzen op het feit dat de brief van 22 december 2014, waarin van de kant van cliënten is verzocht om informatie omtrent uw voornemen tot onderhandse gunning aan de Westland Strandhuis BV, tot op heden niet is beantwoord.

Dit feit en het traineren van de behandeling van het Wob-verzoek doet clienten ernstig twijfelen aan de integriteit van uw bestuur.

Een afschrift van deze brief zal aan uw gemeenteraad worden verzonden.

In afwachting blijvend van uw reactie,
hoogachtend,

Ellen Koornwinder

20

Belangenvereniging

Exploitanten Westlandse Kust

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
van gemeente Westland
Postbus 150
2670 AD NAALDWIJK

INGEKOMEN GRIFFIE
06 MEI 2015
15.076000

's-Gravenzande, 5 mei 2015

Betreft: Uitdagingen op mooie Westlandse strand

Geacht College,

Op de vroege ochtend van 11 april ging strandpaviljoen Jamm Beach in vlammen op. Na onderzoek van de Politie bleek een technisch mankement uitgesloten, waardoor de verdenking van brandstichting sterker is geworden. Niet de eerste brandstichting, want al enkele malen hebben diverse strandpaviljoens op het strand van Ter Heijde last van schades door brand. Ook komen kleine en grote vernielingen regelmatig voor.

Met deze brief vragen wij aandacht voor de brandstichtingen en vernielingen op specifiek het strand van Ter Heijde. Opvallend! Op het strand van 's-Gravenzande komen vernielingen en brandstichtingen gelukkig niet vaak voor.

Primair zijn de exploitanten zelf verantwoordelijk voor de beveiliging. De meeste strandpaviljoens hebben hiervoor een inbraak- en/of brandalarm en zijn aangesloten bij een particulier beveiligingsbedrijf. De hoeveelheid vernielingen heeft voor zorgen onder de ondernemers geleid en dat resulteert in het overnachten op strand. Iets wat wenselijk is voor de ondernemers en volgens de regels niet mag.

Kwaliteit
Het Westlandse strand is een mooi en kwalitatief strand. De ondernemers en strandgebruikers willen dit graag zo houden en investeren daar in. Een diversiteit aan mooi strandpaviljoens; voor elke doelgroep wat wils. U bent het met ons eens dat vernielingen en brandstichtingen niet goed zijn voor een kwalitatief strand als dat van Westland?! Meer fysiek toezicht zou enorm helpen, maar beter is om, in samenwerking met gemeente en Politie, de bron te vinden en te elimineren. Tevens verhoogt verlichting op de slagen de veiligheid van onze gasten en de strandbezoekers.

Er is veel gaande op het strand. In de gemeenteraad en in verschillende commissies zijn vragen gesteld over bijvoorbeeld de toegangsweg naar Vlugtenburg, de bevoorrading van een nieuw paviljoen op Molenslag en het plaatsen van strandhuisjes. Men heeft het vergrootglas op het strand gelegd.

Van Gochstraat 22
2691 XB 's-Gravenzande
The Netherlands

M. +31 6 22 380 900
E. info@tomouwerling.nl
W. www.tomouwerling.nl

Belangenvereniging

Exploitanten Westlandse Kust

Gesprek
Aan het College en de gemeenteraad zouden wij graag willen vragen of zij in gesprek willen met de ondernemers, ze te betrekken bij het maken en nemen van beslissingen, hoor en wederhoor toepassen en minder het vergrootglas op het strand leggen!

In de aanloop naar een druk zomerseizoen willen wij graag samen zoeken naar concrete en structurele oplossingen. Deze tijd gebruiken om in overleg te gaan met elkaar en er voor zorgen dat we in en na dit seizoen niet dezelfde uitdagingen en problemen ondervinden als in de afgelopen periode.

Een afschrift van deze brief zullen wij verspreiden onder de fracties van de politieke partijen in Westland.

Vertrouwende op een goede en constructieve samenwerking, verblijf ik,

Namens de ondernemers verenigd in de Belangenvereniging Exploitanten Westlandse Kust,

Met vriendelijke groet,

Tom Ouwerling
Voorzitter

Van Gochstraat 22
2691 XB 's-Gravenzande
The Netherlands

M. +31 6 22 380 900
E. info@tomouwerling.nl
W. www.tomouwerling.nl

Het College van burgemeester en wethouders van Westland (of)
de burgemeester van Westland (of) de gemeenteraad van Westland,
Postbus 150
2670 AD Naaldwijk

Datum : ‘s Gravenzande, 1 mei 2015
Betreft : bezwaar omgevingsvergunning Zuidwind 22A en 22B (aangevraagd als Zuidwind naast 24) ,
Dossiernummer: W-AV-2014-1022

Geacht College van Burgemeester en Wethouders,

Na overleg met de aanvragers van de omgevingsvergunning voor Zuidwind 22a en 22b en hun bereidheid aanpassingen te maken aan de vormgeving van het pand, zijn wij bereid onze bezwaren, gemaakt in een brief dd 8 april 2015, in te trekken.

Met vriendelijke groet,

Fam. Th. Kruijskamp
Zuidwind 20d
2691 RW ‘s-Gravenzande

NAM Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V.

Gemeente Westland
INGEKOMEN - DIV - Naaldwijk
16 APR 2015

Aan het gemeenteraad van Westland
Postbus 150
2670 AD Naaldwijk

Gemeente Westland
G15-000667

Brief ref.: EP201504206312

Datum: 14 april 2015

Betreft: Uitbreiding activiteiten NAM-locatie 's Gravenzande aan de Noordlandseweg

Geachte gemeenteraad,

De Nederlandse Aardolie Maatschappij BV (NAM) houdt zich in Nederland, op land en op zee, bezig met de opsporing en winning van aardgas en -olie. Het grootste deel van de gasproductie komt uit het Groningen-gasveld. De rest wordt geleverd door zo'n 175 kleine gasvelden, waaronder de in uw regio gelegen gasvelden. Dit is geen nieuw fenomeen. In Zuid-Holland winnen we al sinds de jaren '60 van de vorige eeuw uit kleine velden. In de jaren '70 steeg het belang van de aardgasproductie uit kleine velden. Dit had alles te maken met de oliecrisis en de afhankelijkheid van Nederland van energie uit het buitenland. De kleine velden zijn samen goed voor circa 30% van al het aardgas in ons land en zijn daarmee dan ook van groot belang voor de energievoorziening van Nederland. Een andere reden waarom deze velden belangrijk zijn, is omdat we hiermee het grote Slochteren-gasveld sparen voor de toekomst. Ter vergelijking: de inhoud van kleine velden varieert van minder dan een miljard m^3 gas tot enkele tientallen miljarden m^3. Het Slochteren-gasveld bevatte oorspronkelijk 2800 miljard m^3 gas.

NAM in Westland

NAM is al sinds de jaren '60 van de vorige eeuw in Zuid Holland actief. In de gemeente Westland hebben wij een drietal locaties, een winnings- en behandelingslocatie in Monster aan de Madeweg, een winningslocatie 's- aan de Noordlandseweg in 's Gravenzande en een locatie in Naaldwijk, tussen de Kade van Ras en Burgemeester Elsenweg. Daar is vorig jaar een put geboord waar onvoldoende gas is aangetroffen om economisch rendabel te produceren.

Nieuwe ontwikkelingen in Westland

Om aan de energievraag in Nederland te kunnen blijven voldoen, zijn wij voortdurend op zoek naar nieuwe mogelijkheden voor bestaande gasvelden en voor nieuw te ontwikkelen gasvelden. Daarom zijn wij van plan in het tweede kwartaal van 2016 op onze locatie aan de Madeweg in Monster een nieuwe put te boren in het Monster-gasveld. Op deze locatie zijn reeds twee producerende putten aanwezig. Een van deze putten produceert al uit het Monster-gasveld. Dit is een klein gasveld wat oorspronkelijk 5 miljard m^3 gas bevatte en met die ene put is de helft ervan al geproduceerd. De reden dat wij een extra put willen boren in dit veld is omdat wij daar een ander deel van het gasveld kunnen bereiken. Met de nieuwe put hopen wij nog zo'n 234 miljoen m^3 gas extra te kunnen produceren.

Schepersmaat 2
9405 TA Assen
Postbus 28000
9400 HH Assen
T +31 (0)592 36 91 11
BTW NL-801315670.B01
www.nam.nl

Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V. is statutair gevestigd te 's-Gravenhage - Handelsregister no. 04008869

Een tweede ontwikkeling is dat wij de mogelijkheid onderzoeken voor het boren van een nieuwe put in het Geestvaartpolder-gasveld vanaf de bestaande NAM-locatie 's Gravenzande aan de Noordlandseweg. Enkele jaren geleden is vanaf deze locatie een eerste put geboord in dit gasveld en in productie genomen. Het gasveld gelegen onder uw gemeente bevatte oorspronkelijk 1,6 miljard m^3 gas. Inmiddels is er circa 0,6 miljard m^3 gas geproduceerd. Echter, omdat er teveel water naar de put stroomt produceert deze niet meer. Het boren van een nieuwe put in dit gasveld is de mogelijkheid om het veld opnieuw in productie te nemen. Deze nieuwe put komt hoger in het gasveld te liggen, waar minder water aanwezig is. Hierdoor denken wij 0,5 miljard m^3 gas extra uit het veld te kunnen produceren.

De reden dat wij deze nieuwe putten vanaf de bestaande locaties willen boren is omdat wij onze aanwezigheid in het landschap zo beperkt mogelijk willen houden en daarom bij voorkeur vanaf een bestaande locatie een nieuwe boring uitvoeren.

Vergunningen

Om het werken met een mobiele installatie (de boortoren) mogelijk te maken moeten wij voor aanvang van de boring een melding in het kader van het Besluit Algemene Regels Milieu Mijnbouw (BARMM) indienen bij het Ministerie van Economische Zaken. De melding wordt gepubliceerd in de Staatscourant en het huis-aan-huisblad van de gemeente Westland.

Voor de aanpassingen op de locatie is een omgevingsvergunning revisie milieu benodigd, die wij aanvragen bij het Ministerie van Economische Zaken. Hierbij zit eveneens een bouwdeel, voor het plaatsen van de productie-installatie. Dit deel wordt voor advies aan de gemeente Westland voorgelegd.

Overlast en maatregelen

Voordat de boringen uitgevoerd kunnen worden, dienen de locaties hiervoor gereed te worden gemaakt. Dit neemt enkele weken in beslag. De boringen zelf nemen ieder circa twee maanden in beslag. De voorbereiding en het boren van de put zorgen voor enige overlast. Het aanvoeren en opbouwen van de boortoren duren circa een week. Dit veroorzaakt tijdelijk extra transportbewegingen. Voor het aanvoeren van de boortoren (zie fotobijlage) zijn ongeveer 80 transporten benodigd.

Tijdens de boring wordt de locatie verlicht. Dit is nodig om 24 uur per dag veilig te kunnen werken. De boortoren en bijbehorende werkzaamheden kunnen extra geluid veroorzaken. Wij dienen er voor te zorgen dat de voorgeschreven geluidsnormen niet overschreden worden. De werkzaamheden zijn vergelijkbaar met de eerdere activiteiten in Naaldwijk, waar in 2014 de laatste boring in de gemeente Westland heeft plaatsgevonden.

Na voltooiing van de boring wordt een productietest uitgevoerd om de gastoestroom te testen. Het plan is na de boring de nieuwe putten aan te sluiten op de bestaande ondergrondse faciliteiten. Daarvoor zullen na de boring nog een aantal weken werkzaamheden plaatsvinden.

Effect op de bodem

Gaswinning veroorzaakt bodemdaling. Dit is een geleidelijk proces. Hierdoor ontstaat geen schade aan gebouwen, maar het kan gevolgen hebben voor de waterhuishouding. Daarom wordt altijd overleg gevoerd met het Hoogheemraadschap zodat eventueel maatregelen genomen kunnen worden in het belang van de waterhuishouding. De gemeten bodemdaling in het gebied veroorzaakt door gaswinning is klein. De huidige bodemdalingsprognose in 2025 ten gevolge van gaswinning uit

alle gasvelden in de regio Westland is voorspeld op 4 cm op het diepste punt, gedurende de gehele winningsperiode. Voor het eind van het jaar wordt een nieuwe versie van het winningsplan (winningsplan Gaag Monster) ingediend, waar het effect op de bodem door gaswinning, inclusief de nieuwe ontwikkelingen, wordt geadresseerd.

De kans op aardbevingen door gaswinning uit kleine velden is klein. Er is nog nooit een aardbeving geregistreerd in Zuid-Holland, het is er seismisch erg rustig.

Communicatie

Wij begrijpen dat onze activiteiten in deze tijd veel vragen oproepen en zijn ons zeer bewust van de omgeving waarin wij opereren, zo dicht op de woonhuizen. Wij willen onze activiteiten daarom in goed overleg met u en de directe buren uitvoeren en denken graag samen met u en de omwonenden na over de maatregelen die wij vooraf al kunnen nemen om de overlast te beperken.

Daarom informeren wij u als gemeenteraad middels deze brief over onze plannen. Wij komen graag op korte termijn een keer langs om onze plannen met u te bespreken. Wij hebben het college van B&W hier ook een brief over gestuurd. In december 2014 zijn wij bij het college van B&W geweest om hen te informeren over onze plannen. Op dat moment was er nog geen sprake van een mogelijke ontwikkeling op de locatie in 's Gravenzande.

Wij vertrouwen erop u op dit moment voldoende te hebben geïnformeerd. Voor het plannen van een afspraak kunt u contact opnemen met Léonie Deij op telefoonnummer 010-4312144 / leonie.deij@shell.com of Sandra Groenendal via 06-23261918 / sandra.groenendal@shell.com.

Met vriendelijke groet,
Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V.

Elke Rettberg
Directielid NAM

Bijlagen:
foto tijdelijke boortoren

Tijdelijke boortoren, de boortoren staat alleen tijdens de boring die circa 2 maanden duurt op de locatie

NAM Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V.

Postbus 28000 9400 HH Assen

PostNL
Port Betaald

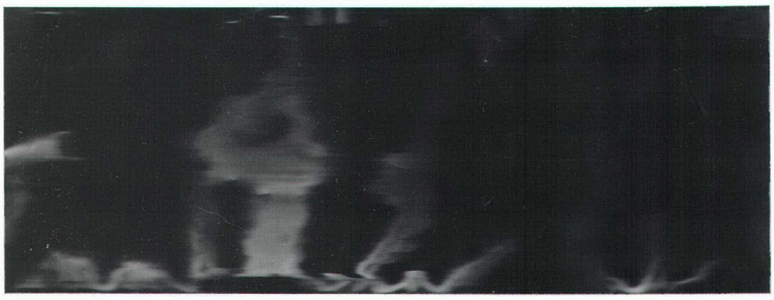

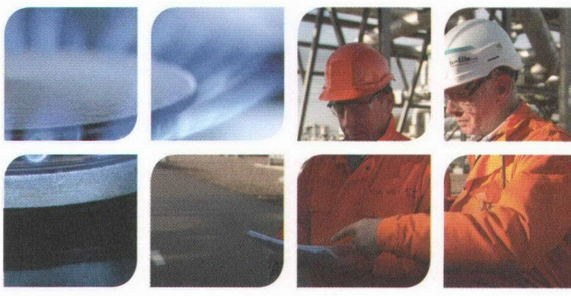

BRON VAN ONZE ENERGIE

Gemeente Westland
INGEKOMEN - DIV. Naaldwijk
16 APR 2015

Aan: de Gemeenteraad en B&W van gemeente Westland
Betreft: huisvesting asielzoekers
d.d.: 15 april 2015

De gemeente moet direct stoppen met asielzoekers gratis in huurwoningen plaatsen.

Volgens een uitspraak van het Comite van Ministers van de Raad van Europa hoeft Nederland geen afgewezen asielzoekers en andere illigalen op te vangen (zie Algemeen Dagblad 15-4-2015).

Ook moet de gemeente stoppen om de asielzoekers en illigalen op een urgentielijst te plaatsen voor huurwoningen. Dit is discriminatie naar de autochtone bewoner van Naaldwijk, die uiteraard altijd voorrang moet hebben.

Als iemand met minimumloon naast een asielzoeker woont die alles gratis krijgt, geen huur betaald en geen belasting, dat is toch te gek van woorden! De gemeente moet beslist geen illigalen in huurwoningen plaatsen. Als er al onderdak wordt verleend dan maar in leegstaande kassen of kantoorflats.

Het heeft ook een aanzuigende werking op asielzoekers die nu met 7000 mensen per week uit Syrie komen.

Ik verzoek de gemeenteraad en B&W direct te stoppen met huisvesting van asielzoekers en illigalen.

Hoogachtend,

J. van der Berg
Kamperfoele 11
2671NJ Naaldwijk

Gemeente Westland
G15-000668

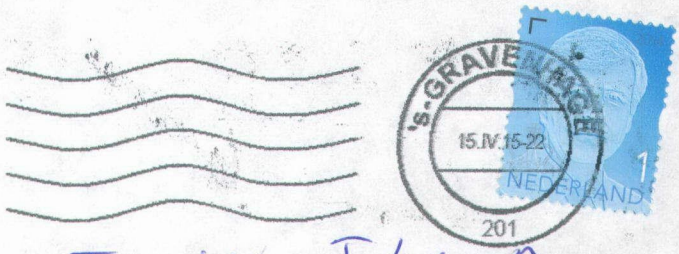

GEMEENTE WESTLAND
POSTBUS 150
2670 AD NAALDWIJK

GOZPF 2670AD150

Kouwenhoven, R (Romy)

Van: Griffie
Onderwerp: FW: Controle jaarrekening 2014

Van: Van Vugt, Rein-Aart (NL - Rotterdam) [mailto:RvanVugt@deloitte.nl]
Verzonden: donderdag 7 mei 2015 14:00
Aan: Broekema, N (Nico)
Onderwerp: Controle jaarrekening 2014

Geachte leden van de gemeenteraad van de gemeente Westland
Ta.v. de heer N. Broekema, raadsgriffier

Op 6 mei 2015 ontving ik een afschrift van een brief van Westland Verstandig van dezelfde datum, gericht aan het college van burgemeester en wethouders met als referentie: *" 1- Onzorgvuldig en in strijd met duale stelsel handelen van College van B&W en schending informatieplicht; 2 - Handelen Deloitte in strijd met onafhankelijkheidsregels en zorgplicht; Klacht Accountantskamer."*

In deze brief is aangekondigd dat tegen ondergetekende en de heer P. Oostveen van Deloitte Accountants BV een tuchtklucht bij de Accountantskamer zal worden ingediend. Op basis van de wet- en regelgeving voor accountants, onder andere vastgelegd in de Verordening inzake Onafhankelijkheid accountants (Vio) beraad ik me op de gevolgen van deze aankondiging op mijn onafhankelijke positie als extern accountant in relatie tot de controle van de jaarrekening 2014. Hangende dit beraad schort ik de controlewerkzaamheden voor de gemeente Westland op. Over de uitkomst van het beraad zal ik u zo spoedig mogelijk informeren.

Hoogachtend
Drs. R.M.J. van Vugt RA

Rein-Aart van Vugt
Audit Public Sector Rotterdam
Deloitte Accountants B.V.
Wilhelminakade 1, 3072 AP Rotterdam
Postbus 2031, 3000 CA Rotterdam
Tel: +31 (0) 6 11002352
Secretariaat 088-288 2581, Tuba Gerdan
rvanvugt@deloitte.nl | www.Deloitte.nl

This e-mail message and its attachments are subject to the disclaimer published at the following website of Deloitte:
http://www2.deloitte.com/nl/nl/legal/Disclaimer.html
Deloitte Accountants B.V. is registered with the trade register in The Netherlands under number 24362853.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see http://www2.deloitte.com/nl/nl/pages/Over%20Deloitte/articles/over-deloitte.html for a more detailed description of DTTL and its member firms.

College van Burgemeester en Wethouders van de Gemeente Westland

Leden van de Raad van de Gemeente Westland

Postbus 150

2670 AD Naaldwijk

Naaldwijk, 13 mei 2015.

Betreft: Verkeersstudie De Rentmeester Goudappel/Coffeng

Geacht college, leden van de raad,

Op 17 maart 2015 is de verkeersstudie van Goudappel/Coffeng aan omwonenden gepresenteerd. Zoals reeds onder uw aandacht is gebracht in het voorafgaande traject is niet voldaan aan uw toezegging dat er sprake zal zijn van een onafhankelijk onderzoek.
Opvallend is, dat met betrekking tot telling van de verkeersbeweging deze is afgedaan met slechts een éénmalige verkeerstelling en wel op 6 februari 2015 tussen 17.00-18.00 uur en enkele simulaties. Ondanks de gegeven verklaring over deze maatgevende periode achten wij de beslissing van dermate grote importantie dat een veel uitgebreider onderzoek had dienen plaats te vinden. Daarnaast is geen rekening gehouden met de eerder gedane toezegging om alternatieven in de berekening mee te nemen.

Dit wordt door omwonenden als onvoldoende en zeer nalatig beoordeeld. Goudappel/Coffeng zegt toe hieraan nog aandacht te zullen besteden.

Voor wat betreft het eindrapport 'Verkeersstudie De Rentmeester' d.d. 21 april 2015 willen wij de volgende kanttekeningen plaatsen. Van essentieel belang voor de omwonenden is dat het woongenot gewaarborgd blijft. Door de komst van een XL-supermarkt zal er een sterke toename van het verkeer plaatsvinden, dat veel overlast veroorzaakt. Wij merken overigens het volgende op:

a. De omgevingsvergunning mag niet verstrekt worden omdat niet met de belangen van omwonenden en winkeliers is rekening gehouden. Daarbij kan het huidige wooncomfort van omwonenden niet worden gegarandeerd.

b. Indien plan De Rentmeester wordt gerealiseerd, dan zonder supermarkt en met ondergrondse parkeergarage. Dit is in de akte van hoofdsplitsing van De Secretaris opgenomen.

c. Wij verwijzen u tevens naar het gewaarmerkte ontwerp van RPHS architecten van de rechtsvoorganger van SOW, te weten De Tuinen Planontwikkeling en het bijbehorende beleidskader waar sprake is van een ondergrondse parkeerkelder met ca. 236 plaatsen! Genoemd ontwerp maakt onderdeel uit van een met omwonenden gesloten overeenkomst.

d. Op 150 meter is er al een supermarkt, zodat een derde supermarkt goed buiten het centrum kan worden gerealiseerd. Wij herhalen, vanwege verkeers-en milieu aspecten, de eerder gedane suggestie om voor nieuwbouw de gronden aan de Kruisbroekweg dan wel nabij de woonboulevard hiervoor te bestemmen. Deze zijn uitermate geschikt.

e. Ten tijde van de aankoop van hun appartement waren de kopers van appartementen in de 'De Secretaris' niet bekend met het feit dat er een XL-supermarkt in hun 'achtertuin' zou worden gerealiseerd.

f. Een muur van bijna 15 meter (incl. valbeveiliging) zorgt voor minder licht en belemmert het uitzicht.

Hoewel we dus tegen de komst van een XL-supermarkt zijn geven wij u enkele opmerkingen over het verkeersrapport:

1. Kruispuntberekeningen van Patijnenburg en Simon van Slingerlandstraat willen wij nader onderzoeken; een studie van het in- en uitgaande verkeer WCT De Tuinen en de toekomstige Rentmeester ontbreekt!;

2. 'Rotonde variant 1' dient nader onderzocht te worden op haalbaarheid;

3. De voordelen van de alternatieve plannen worden niet genoemd in het rapport;

4. Extra aandacht voor fietsers en voetgangers is noodzakelijk. Wij doen nader onderzoek en zullen in ons alternatief plan hieraan extra aandacht besteden.

5. Parkeerplaatsen die eventueel verloren gaan op de Patijnenburg is geen enkel probleem. Ruimte genoeg in de parkeergarage van De Tuinen. De huidige parkeerplaatsen worden merendeels ingenomen door winkelpersoneel in een rondom De Tuinen. Een goede en veilige aan- en afvoer is veel belangrijker.

6. De, met ondersteuning van een powerpoint presentatie, inzichtelijk gemaakte verkeersproblemen door in- en uitrijdend toeleverend vracht- en ander verkeer op het knooppunt Cottierstraat/Willem van Hooffstraat/Simon van Slingerlandtstraat richting Julianastraat worden in het rapport Goudappel/Coffeng stelselmatig genegeerd. Opmerking woordvoerder Goudappel/Coffeng " dat hoort niet bij de opdracht".

7. Voorts blijft nog steeds de vraag: hoeveel verkeer krijgt de kruising Simon van Slingerlandt-straat/Secretaris Verhoeffweg te verwerken (gevolgen voor de belendende woningen rond het "parkje" m.b.t. verkeersdrukte, geluidsoverlast en fijnstofproductie?).

8. Zowel in het Mobycon alsook in het Goudappel rapport wordt met geen woord gesproken over het in- en uitgaand verkeer van de bewoners uit de parkeergarage van de De Schuilenburg. Zij komen rechtstreeks op de verkeerslus van de Secretaris Verhoeffweg. Dit wordt een zéér gevaarlijke situatie en is daarom onacceptabel. Ook aan de bereikbaarheid van de parkeergarage van De Secretaris wordt geen aandacht besteed.

9. Om al het verkeer via de Patijnenburg te laten geschieden is niet acceptabel voor SOW!

Dus stellen wij de vraag:

Wie is er nu verantwoordelijk voor een juiste afwikkeling van het verkeer?

SOW heeft zich altijd op het standpunt gesteld dat de verkeersafwikkeling een zaak van de gemeente is. Dat is ook zo. Dus niet gaan zeuren wanneer de plannen worden bijgesteld. Mocht blijken dat de verkeerslussen niet nodig zijn in verband met de aanleg van de rotonde, dan betekent dat een extra voordeel voor SOW. De kosten van de verkeerslussen komen dan te vervallen.

We hebben inmiddels vernomen dat er een enquête is gehouden bij de winkeliers vereniging. Hieruit blijkt dat 42% tégen en slechts 26% vóór de komst van een XL supermarkt is. Wij verzoeken u dringend na te gaan wat voor consequentie u aan deze uitkomst verbindt. Dit tegen de achtergrond van, de namens u, aan Stadsgewest Haaglanden aangeboden (overigens gedateerde – december 2012-!) analyse van I&O Research. Deze bevat reeds negatieve effecten voor met name de buurtwinkelcentra in Naaldwijk maar ook voor de omliggende kernen (Honselersdijk, Poeldijk en Kwintsheul) en de speciaalzaken in Naaldwijk zelf! En verder het cijfer van 10.000 m2 overbewinkeling in het Westland uit 2013 van prof. Cor Molenaar, hoogleraar Marketing, uitgesproken op een ondernemersseminar van Rabobank Westland! Nu ook de plaatselijke middenstand zich zorgen maakt voor omzetverlies, met mogelijk lege panden als resultaat, (een schrikbeeld voor Naaldwijk)!, is er ons inziens alle reden om – gelet op de snelle ontwikkelingen sedertdien op (web)winkelgebied – over te gaan tot een geactualiseerd onderzoek naar markruimte en effecten hiervan. De Gemeente kan een dergelijke ontwikkeling toch niet toestaan en wensen?

Het behoeft eigenlijk geen nader betoog dat het ons grieft -om niet te zeggen dat we boos en woedend zijn-, alsmede gefrustreerd en uitermate teleurgesteld over de arrogante en hautaine opstelling van SOW. Daarnaast betreuren wij in hoge mate de brede steun van het college in het algemeen en in het bijzonder aan de plannen van SOW. Ook weer recent dat wethouder Duijvestijn persoonlijk de inhoud van een – ten onrechte toegelaten - zienswijze door SOW in een memo verwerkt. Wij hebben niets tegen invulling van het braakliggende terrein en hebben daar zelfs begrip voor (zie onze eerdere opmerking over de plannen van De Tuinen Planontwikkeling). Alleen de door u gemaakte afwegingen stellen ons diep teleur. Deze tellen voor u blijkbaar veel zwaarder dan het wooncomfort van ons, de bewoners rondom de Rentmeester.
N.B.: We hebben het over omwonenden, uw kiezers.
Met onze redelijke voorstellen, meedenken en verregaande compromissen wordt niets gedaan. SOW bepaalt, de gemeente geeft er, in woord en geschrift, blijk van gedwee te volgen. Wij verwachten een verkeerschaos en milieu overlast met de komst van een XL-supermarkt.

Het is voor ons werkelijk niet te bevatten. De overheid dient zijn omwonenden bij grote wijzigingen op een dusdanige manier te betrekken dat er sprake is van transparantie en eerlijkheid.

De gevolgen van de huidige werkwijze van Gemeente en Samen Ontwikkelen Westland zijn u duidelijk: beroeps- en bezwaarprocedures, een gang naar de rechter en tientallen verzoeken om planschade. Het is aan u dit te voorkomen!

Met vriendelijke groet,

J. Bovenlander
voorzitter VvE
'De Schuilenburg'

C. Tetteroo
Bewonerscommissie De Cottierstraat

P.J.M. Vijftigschild
voorzitter VvE
'De Secretaris'

Kouwenhoven, R (Romy)

Van: Bart Noordermeer <bart@noordermeer.eu>
Verzonden: dinsdag 12 mei 2015 10:37
Aan: Griffie
Onderwerp: FW: asbest perrikelen Wateringen
Bijlagen: Impasse asbestrestanten Wateringen.pdf

Urgentie: Hoog

Geachte Griffier,

Zou u zoe vriendelijke willen zijn mijn onderstaande e-mail welke ik aan o.a. de commissaris van de Koning gestuurd heb te willen delen met de gehele gemeenteraad.
Ik zou u erkentelijk zijn.

Bart Noordermeer

Geachte geadresseerden,

Zoals u wellicht allen weet heeft er op 13 Januari 2015 in Wateringen een enorme brand gewoed waarbij enorm veel asbest over een aangrenzende woonwijk verspreid is.
Na 2 maanden saneringswerkzaamheden achter de rug te hebben blijkt dat delen van deze wijk verre van schoon zijn en de risico's van asbest gerelateerde ziektes voor de bewoners met de dag toenemen.

Ik neem u mee naar de huidige situatie waarin wij nu verkeren:
Zojuist hebben wij als blok Prins Bernhardstraat oneven nummers vernomen dat één van onze achterburen aan de Ambachtsweg een inventarisatie rapport wil laten opmaken en heeft hiervoor het bedrijf geselecteerd die ook de eindcontrole in opdracht van de gemeente Westland heeft uitgevoerd (Search b.v.).
Deze heeft nu geweigerd een asbest inventarisatie uit te voeren voor deze bewoner.
Wij hebben als aangrenzende percelen onze bedenkingen waarom zij dit niet willen uitvoeren en keer op keer versterken deze signalen onze vermoedens, het zou namelijk hun eerdere conclusie gaan tegenspreken en verdere ontwikkelingen van de nasleep in de problemen kunnen brengen vermoeden wij.
Daarom wil ik u allen vragen om een door u gezamenlijk gekozen eindinspectie laboratorium te selecteren en hier bij enkele huizen een inspectie uit te voeren om alle schijn van partijdigheid weg te nemen en een onafhankelijk oordeel te krijgen over de saneringsresultaten die hier uitgevoerd zijn.
De gemeente weigert namelijk nog iets voor ons te doen, en weigert zelfs in te gaan op onze uitnodiging met het door hun gekozen laboratorium hier in de wijk bij ons te komen kijken naar de situatie.
Inmiddels bereikte een mede bewoner het bericht waarin door het hoofd van de afdeling financiën bij de gemeente Westland gezegd wordt dat als een bewoner de kosten voor de sanering niet zelf kan dragen dat zij hun huis dan maar te koop moet zetten.
Ons huis te koop zetten in een wijk waar door de brand de huizen plotsklaps **TIENDUIZENDEN EURO's** minder waard geworden zijn vanwege de asbest, weet u wat dit betekend voor al deze mensen!?
Uit geruchten vernemen wij dat hypotheek verstrekkers hier geen hypotheek meer willen afgeven vanwege wat zich hier afspeelt, wat denkt u dat dit voor mij en mijn gezin maar ook voor alle andere gezinnen hier in de wijk betekend, en dat terwijl wij op geen enkele manier schuld hebben aan wat zich hier heeft afgespeeld.
Mensen waar gaan we heen in dit land, is dit werkelijk waar een uitspraak die een gemeente ambtenaar mag en kan doen en mede hierom uiteindelijk de burgermeester heeft teruggefloten omdat hij zijn hand overspeelt zou hebben?
Hoe is het mogelijk dat wij als bewoners als oud vuil behandeld worden, want zo zie ik deze uitspraken maar ook de houding van de gemeente Westland, de bewoners hier in de wijk hebben op geen enkele manier schuld aan de gevolgen van de brand en komen nu hierom in grote problemen!
Inmiddels is er zelfs al een buurvrouw met een hartaanval opgenomen in het ziekenhuis (gelukkig heeft ze het overleeft!), uiteraard niet alleen hierom maar ik weet dat zij zich ook enorm drukmaakt om wat haar en en haar gezin aangedaan is, als u eens ziet hoe er gesaneerd is op haar perceel dan springen de tranen u echt in de ogen.

Ik zie echt maar 1 oplossing op dit moment om verder te kunnen en voor iedereen in deze wijk z.s.m. een veilige omgeving te creëren en de rust weer te laten wederkeren in onze levens.
Zijn de RVA of wellicht de SP en of de commissaris van de koning bereid om alsnog een onderzoek uit te laten voeren hier bij ons in de wijk, en zo ja dit ook te bekostigen om iedere vorm van partijdigheid uit te sluiten en de resultaten voor te leggen aan een onafhankelijk advies bureau.
Er is eerder al een aanbod gedaan door de firma Oesterbaai b.v. die alleen tegen de onkosten dit wilde uitvoeren om de bewoners te helpen, hier is geen enkele reactie op gekomen vanuit de gemeente westland, wij vinden dit een zeer royaal gebaar en ik zou dit bedrijf daarom ook willen voordragen.
Hierna de adviezen met de gemeente Westland en bewoners te delen en de gemeente Westland te doen overtuigen dat zonder 1 duidelijke partij die de regie voert de sanering het saneren nog anders nog heel lang op zich zal laten wachten.
Inmiddels heeft namelijk één van de saneerders (firma C.A. De Groot) volgens onze bronnen beslag gelegd op het terrein van de brandhaard omdat de verzekeraar de rekeningen niet betaald, maar hier dus asbest vandaan komt en de aangrenzende bewoners hierom niet kunnen starten met saneren via hun eigen verzekering omdat die vanwege herbesmettingen maar 1 keer willen vergoeden.
Deze situatie's doen zich op meer plekken in de wijk voor en stagneert de boel of zien bewoners omwille van "het gedoe" af van verdere sanering.
Als hier niet ingegrepen wordt dan eindigen we in een nog grotere ramp dan wel als zaten tijdens vlak na de bewuste brand van 13 Januari jongstleden.

Uit pure wanhoop benaderen we nu ook de landelijke media om aandacht te vragen voor wat hier gaande is.
SBS6 loopt ook tegen eenzelfde reactie aan als wij, de gemeente zwijgt en beroept zich op een rapport van een laboratorium en wil niet meer ingaan op de asbest affaire die hier speelt.
Wij als bewoners worden volledig aan ons lot overgelaten, bewoners die volgens de kleine lettertjes geen dekking blijken te hebben komen nu voor saneringskosten te staan die uiteenlopen van 10.000 euro tot zelfs in enkele gevallen tot wel 75.000 euro of meer!!!
Ik vind het schandalig dat er nu omwille van een wellis nietes discussie vele bewoners de dupe worden van louter een geldkwestie, want daar draait het uiteindelijk om, de gemeente heeft zich kennelijk A: enorm vergist in de kosten en B: hadden niet voldoende kennis in huis waardoor de saneerders hier vrij spel gehad met alle gevolgen van dien (dit is zoals wij de situatie beleven).

Wij willen graag een einde aan deze hele 'soap serie' zoals het hier inmiddels door de wijk genoemd wordt.
Klachten kunnen we nergens kwijt, we krijgen gewoonweg geen antwoord omdat de gemeente de saneerders en de CKI instantie "Eerland certification" de opdracht gegeven heeft niet meer met ons te communiceren (is mij medegedeeld door mw D. den Bleeker van Eerland certification) en zij worden opgedragen ons door te verwijzen naar de gemeente die zelf alle verantwoordelijkheid nu bij de bewoners legt en blijft zeggen dat er geen visueel zichtbare asbest meer aanwezig is wat pertinent niet waar is (ziet u ook het bijgevoegde document: impasse asbestrestanten Wateringen).

Ziet u allen deze e-mail als een noodkreet, waarom ruimen we niet eerst met zijn alleen de asbest op en gaan we daarna met elkaar om tafel om de kosten van de operatie te verdelen, nu verspreid de kankerverwekkende rommel zich alleen maar door de wijk met alle gevolgen van dien...
Ik heb in deze e-mail zelfs *de commissaris van de koning meegenomen*, als ik uiteindelijk zelf hoogstpersoonlijk naar de koning moet om ervoor te zorgen dat wij als bewoners in deze wijk geholpen gaan worden dan zal ik dit zeker doen, ik zal niet rusten tot alle de bewoners in deze wijk weer in alle rust en veiligheid kunnen leven, ik zal vechten voor iedereen die hier getroffen is en die hierdoor in grote problemen gekomen zijn.

Alstublieft, komt u bij elkaar en zorgt u voor ons dat wij deze zomer weer veilig in onze tuinen kunnen bevinden en de buurtkinderen weer veilig buiten kunnen spelen en we de brand snel als gesloten boek kunnen beleven.

Ik heb nog steeds goede hoop op een eind goed al goed einde... en wil u danken voor uw tijd en aandacht.

Bart Noordermeer
Tel: 06-83945565
E-mail: bart@noordermeer.eu

OESTERBAAI

Survey & Consultancy

Oesterbaai BV
Hongkongstraat 5
3047 BR Rotterdam
The Netherlands
T+31 (0)10-208 84 44

Rigaweg 21
9723 TE Groningen
The Netherlands
T+31 (0)50 549 44 90

www.oesterbaai.nl

Impasse asbestcalamiteit en verspreiding losse asbestrestanten

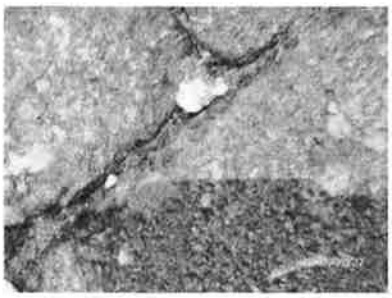

sca
07-D070076c.01
Eerland
07-D070076c
140270-2013-OTH-NLD-DNV

Versienummer : 1.0
Datum : 20 april 2015

a Shield Group company

OESTERBAAI
Survey & Consultancy

Inhoudsopgave

1 Inleiding 3

2 Oesterbaai & Kesselaar (KMT) 9

2.1 Omschrijving Oesterbaai 9
2.2 Calamiteitendienst Oesterbaai: 10
2.3 Kesselaar Milieutechniek (KMT): 11
2.4 Calamiteitendienst Kesselaar Milieutechniek (KMT): 12

1 Inleiding

Historie:
In de nacht van maandag 12 op dinsdag 13 januari 2015 is een bedrijfspand in vlammen opgegaan. De brand brak uit in een bedrijfsloods aan de Poeldijkseweg te Wateringen. Bij de brand is behoorlijk veel asbest vrijgekomen en heeft gezorgd voor een verspreiding van asbestdeeltjes en restanten in een omvangrijk gebied. De gemeente Westland, waar Wateringen onder valt, heeft vervolgens een noodverordening ingesteld voor het gebied waar het asbest is neergekomen en heeft de beslissing genomen het asbest zo snel mogelijk te laten verwijderen door een bevoegd en gecertificeerd asbestverwijderingsbedrijf.

Uitvoering:
Openbare en private gebieden zijn geïnventariseerd (SC-540), gesaneerd (SC-530) en vrijgegeven (RvA) door daarvoor gecertificeerde en geaccrediteerde bedrijven. Keer op keer blijkt dat het saneren van de asbestdeeltjes en restanten niet vlekkeloos is verlopen. Nadat een afgezet gebied wordt vrijgegeven, zou het gebied asbestvrij moeten zijn van alle asbestrestanten. Echter door veel bewoners zijn na de saneringswerkzaamheden visueel nog restanten asbestdeeltjes in de voor- en achtertuinen en op de daken waargenomen.

Tevens blijkt dat er bij een aantal daken (voornamelijk de woningen die in de rookpluim lagen) nog een aanzienlijke hoeveelheid asbestrestanten tussen en onder de dakpannen van de daken aanwezig zijn. Een aantal daken van woningen hebben een open verbinding naar de zolderverdiepingen, waardoor zelfs bij één woning een asbestverontreiniging op de zolder is aangetroffen. Er zijn overigens maar twee woningen op de zolder onderzocht, dus het is aannemelijk dat er nog een aantal woningen zijn waar asbeststof in de woning aanwezig zou kunnen zijn.

De door de gemeente Westland gegeven opdracht tot saneren van de openbare gebieden is voltooid en de gebieden zijn vrijgegeven door een geaccrediteerd laboratorium. Tevens zijn er asbestrestanten van de private terreinen (tuinen en daken) verwijderd en opgeruimd, waardoor aangenomen werd dat ook deze private gebieden asbestveilig zouden zijn. Het tegendeel is waar, zelfs na de eerste sanering en vrijgaven én na een tweede sanering en eindinspectie (?) worden nog steeds asbestrestanten aangetroffen in de tuinen en op- en onder de dakpannen.

Doordat er inventarisaties, saneringen en vrijgaven door gecertificeerde bedrijven zijn uitgevoerd, wordt de suggestie gewekt dat het werk "klaar" is. Hier gaat het mis! Er zijn een aantal bewoners die weten dat er nog een vervolgsanering uitgevoerd moet worden, maar de meeste bewoners realiseren zich dit niet. Dit komt doordat de schijn wordt gewekt dat hun perceel veilig is. Er wordt zelfs op de weblog van de gemeente gezegd dat bewoners zelf de laatste restantjes en stukjes mogen oprapen en kunnen inleveren bij de gemeente als KCA (Klein Chemisch Afval, zie bijlage). Dit is absoluut een zeer onverstandig advies, immers zo wordt nog meer bevestigd dat het veilig is, en stel je onervaren mensen juist bloot aan verweerde, verbrande en losse stukjes asbest.

Conclusie:
Vast staat dat de voor- en achtertuinen en de daken (ook onder de dakpannen) van een groot deel van de woningen nog niet volledig gesaneerd zijn en er nog restanten asbesthoudend materiaal aanwezig zijn. Zaterdag 18 en maandag 20 april heeft een vluchtige visuele inspectie door ingenieursbureau Oesterbaai plaatsgevonden, waarbij opnieuw hoeveelheden fragmenten asbesthoudende restanten zijn aangetroffen (zie onderstaande foto impressie van één van de woningen).

Foto 01: restanten aangetroffen op zaterdag 18 april 2015

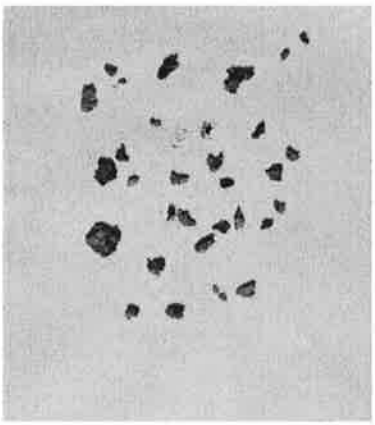

Foto 02: overzicht restanten, opgeraapt van een gebied van circa 2 m2

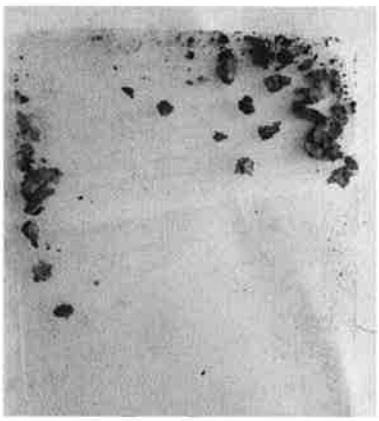

Foto 03: restanten zijn veiliggesteld en worden dubbel verpakt bewaard

Fot0 04: overzicht tuin op 20 april 2015 (rode pijlen zijn locaties met asbest restanten)

Foto 05: detailfoto tuin op 20 april 2015 (rode pijlen zijn locaties met asbest restanten)

Foto 06: restanten in de tuin op 20 april 2015 (rode pijl is detail van een locatie met een asbest restant)

Foto 07: restanten in de tuin op 20 april 2015. Houten stokjes zijn markeringen van restanten

Foto 08: detail van restanten bij de houten markeringen in de tuin op 20 april 2015

Foto 09: detail van restanten bij de houten markeringen in de tuin op 20 april 2015

Feit is dat niet alle losse asbestrestanten zijn verwijderd, ondanks de uitgevoerde saneringen en vrijgaven. De term "asbestveilig" wordt regelmatig gebruikt door de gemeente en haar adviseurs, echter is dit een verkeerde interpretatie. Hierdoor ontstaat verwarring en denken de meeste bewoners onterecht dat zij van het asbestprobleem af zijn en verder niets meer hoeven te doen.

Diverse oorzaken (onder andere: verwaaiing, werkzaamheden in de tuin en aan het dak, en het meelopen van vezels en restanten) zorgen opnieuw voor verspreiding van deze asbesthoudende deeltjes en het gevaar (hoe langer wordt gewacht, hoe meer gevaar het oplevert!) van verspreiding tot in de woningen is aannemelijk. Onderhoud of renovatiewerkzaamheden aan de daken kunnen niet uitgevoerd worden. Daarvoor dienen de daken eerst gesaneerd te worden. Feit is dat eigenaars van verontreinigde woningen geconfronteerd worden met waardeverminderingen van enkele tienduizenden euro's per woning.

Aanbeveling:
Voor- en achtertuinen en de daken van de verontreinigde woningen zijn niet veilig te betreden en dienen geïnventariseerd, gesaneerd én vrijgegeven te worden. Graven, harken, maaien, onkruid wieden, werkzaamheden aan daken en dakgoten zijn voorbeelden van werkzaamheden die sterk worden afgeraden in verband met risico's van directe blootstelling aan asbestvezels en het verplaatsen van verontreinigingen. De asbestdeeltjes kunnen door het uitvoeren van werkzaamheden of het lopen door verontreinigde gebieden meegenomen worden tot in de woningen of auto's.

1. Aanbevolen wordt om zo spoedig mogelijk de voor- en achtertuinen en de daken van de (circa 200) gedupeerde woningen te inventariseren. Om uit te kunnen sluiten of er verontreinigingen in woningen aanwezig zijn, wordt geadviseerd drie kleefmonsters per woning (SEM analyse)te nemen, op elke verdieping één. In eerste instantie eerst alleen de worstcase gevallen -> de woningen dicht bij de brandhaard en die in de rookpluim stonden.

2. Na de inventarisaties wordt aangeraden om de asbestdeeltjes zo spoedig mogelijk te saneren, inclusief de asbestdeeltjes in de grond (NEN5707 onderzoek) op de daken en –indien aantoonbaar aanwezig- onder de dakpannen. Aanbevolen wordt om de uitvoering van de saneringen te laten begeleiden en aansturen door een bedrijf met ervaren toezichthouders in projectmanagement op het gebied van calamiteiten.

3. Sanering en –indien nodig- ontgraving van de toplagen van de verontreinigde gebieden door een SC-530 gecertificeerd bedrijf.

4. Vrijgave van de gesaneerde gebieden door een geaccrediteerd laboratorium, die kennis en knowhow heeft op het gebied van asbestcalamiteiten.

5. Terugplaatsen van nieuwe dakpannen na de vrijgaven. Terugplaatsen van de oude dakpannen is kostbaarder dan de oude dakpannen terug te plaatsen.

Het is noodzakelijk dat alle woningen binnen het risicogebied meewerken met de inventarisaties, saneringen en vrijgaven. Indien bewoners niet meedoen en er verontreinigde gebieden achterblijven, blijft het risico van verspreiding aanwezig. Met name bij verkoop van de woning, stormschade, onderhouds- of renovatiewerkzaamheden in de nabije toekomst kan dit ernstige problemen veroorzaken.

Richtprijs kosten:
De omvang behelst een gebied met circa 200 woningen die binnen het met asbestdeeltjes verontreinigde gebied vallen. Onderstaand een overzicht met geschatte kosten voor de inventarisaties en de saneringen, inclusief vrijgavemetingen en de herstelwerkzaamheden van de daken:

A. Inventarisatie door een SC-540 gecertificeerd bedrijf (prijzen zijn van Oesterbaai)
Voorbereiding, meldingen, uitvoering veldwerk en opstellen van inventarisatierapporten. Grof samengevat worden de voor- en achtertuinen, de daken (ook onder de dakpannen) en de gevels in de inventarisatie meegenomen. Het betreft asbestinventarisaties van de buitenschillen (bouwkundige eenheden) van de woningen, gericht op de aanwezigheid van asbestrestanten.

Voor het uitvoeren van deze werkzaamheden zijn hoge ladders en speciale gereedschappen benodigd. Deze kosten zijn in de richtprijs voor de inventarisatie meegenomen. De kosten voor het nemen en laten analyseren van kleefmonsters in de woningen (1 op elke verdieping) zijn separaat in onderstaande tabellen opgenomen.

omschrijving	**monsters**	**Stuksprijs bij opdracht van meer dan 10 woningen in één opdracht**
Inventarisatie buitenschil woningen	Analyse van 1 materiaalmonster	€ 225,- per woning
Nemen, transporteren en rapporteren van kleefmonsters	Analyse van 3 kleefmonsters per woning	€ 450,- per woning

omschrijving	**monsters**	**Stuksprijs bij minder dan 10 woningen in één opdracht**
Inventarisatie buitenschil woningen	Analyse van 1 materiaalmonster	€ 350,- per woning
Nemen, transporteren en rapporteren van kleefmonsters	Analyse van 3 kleefmonsters per woning	€ 450,- per woning

B. Asbestsanering door een SC-530 gecertificeerd bedrijf (prijzen zijn van KMT)

Voorbereiding, organisatie, planning, asbestsaneringen, vrijgavemetingen en herstelwerkzaamheden.
Na aanleveren van de inventarisatierapporten, kan direct begonnen worden met het saneren van de verontreinigde gebieden. Dit betreft het saneren van de daken, inclusief verwijderen en terugplaatsen van nieuwe dakpannen van de woningen waar de asbestdeeltjes onder de dakpannen zijn aangetroffen bij de asbestinventarisaties. Oude dakpannen, panlatten en tengels worden als asbesthoudend afval afgevoerd.

Tevens worden de verontreinigde voor- en achtertuinen meegenomen (toplaag ontgraven indien nodig) in de saneringen en vrijgaven. In sommige gevallen zal het noodzakelijk zijn om grind, struiken of overige niet te reinigen items als asbesthoudend afval op te ruimen en af te voeren. Herstelwerkzaamheden en terugplaatsen van grind, tegels of overige afgevoerde items, zijn in de geschatte kosten niet meegenomen.

Voor het uitvoeren van alle werkzaamheden zijn hoogwerkers, steigers en/of hoge ladders, decontaminatieunits, (volgelaats)maskers, speciale gereedschappen etc. benodigd. Deze kosten, alsmede de kosten voor het opruimen en afvoeren van het asbest, zijn in de richtprijs voor de saneringen, vrijgaven en herstelwerkzaamheden meegenomen. In onderstaande overzichten worden de geschatte kosten per eenheid / perceel / woning opgenomen.

omschrijving eenheid 1	**stuksprijs**
Saneren en vrijgavemetingen van voortuin	€ 650,- per perceel / woning
omschrijving eenheid 2	**stuksprijs**
Saneren en vrijgavemetingen van achtertuin	€ 1200,- per perceel / woning
omschrijving eenheid 3	**stuksprijs**
Saneren en vrijgavemetingen van daken, exclusief opnemen en reinigen onder de dakpannen	€ 1750,- per perceel / woning
omschrijving eenheid 4	**Stuksprijs**
Saneren en vrijgavemetingen van daken, inclusief verwijderen van de tengels en de panlatten en het reinigen onder de dakpannen (dakbeschot, exclusief terugplaatsen)	€ 3250,- per perceel / woning
omschrijving eenheid 5	**Stuksprijs**
Terugplaatsen van nieuwe dakpannen, inclusief vervangen van de tengels en panlatten	€105,- per m2 (het aantal m2 verschilt per woning. Bedrag is gebaseerd op meerder woningen tegelijk)
omschrijving eenheid 6	**Dagprijs**
Saneren en vrijgavemetingen van verontreinigde zolderverdiepingen	€ 1600,- per perceel / woning 1ste dag € 900,- voor elke volgende dag

De geschatte aanbiedingen zijn separaat per eenheid van een perceel / woning opgesomd en betreffen plafondbedragen bij een opdracht tot 10 woningen. Een eenheid staat voor saneren van een voortuin, een achtertuin, een dak exclusief verwijderen van de pannen, een dak inclusief verwijderen van de pannen en terugplaatsen van nieuwe dakpannen, of het saneren van een zolderverdieping.

De prijzen zullen bij opdracht van grotere hoeveelheden van eenheden in verband met schaalvoordeel procentgewijs flink afnemen. De korting kan variërend oplopen van 10 tot 35 procent, afhankelijk van de hoeveelheid eenheden waarvoor opdracht wordt gegeven.

Sommige woningen beschikken niet over een voortuin en zullen derhalve ook niet in rekening gebracht worden. Dat geldt uiteraard ook voor woningen waar geen asbestrestanten in de tuinen, op- of onder de daken worden aangetroffen. Na het verstrekken van de asbest inventarisatierapporten ontstaat een helder beeld met exacte hoeveelheden, zodat een realistische offerte kan worden opgesteld. Tevens worden de kortingen dan procentgewijs in de offerte opgenomen.

Als basis voor het schaalvoordeel en de daaraan gekoppelde kortingen kan uitgegaan worden van onderstaande opsomming:

hoeveelheid	**korting**
tussen 10 en 50 woningen	10 % korting op eenheden (exclusief nieuwe dakpannen)
tussen 50 en 100 woningen	20 % korting op eenheden (exclusief nieuwe dakpannen)
tussen 100 en 150 woningen	30 % korting op eenheden (exclusief nieuwe dakpannen)
Meer dan 150 woningen	35 % korting op eenheden (exclusief nieuwe dakpannen)

Het leveren en terugplaatsen van nieuwe tengels, panlatten en dakpannen is een vast tarief per m2. Inschatting is circa 80 m2 per woning, dit is een richtprijs van € 840,- per woning.

OESTERBAAI
Survey & Consultancy

2 Oesterbaai & Kesselaar (KMT)

2.1 Omschrijving Oesterbaai

Bij onze aanpak staat de opdrachtgever, haar bedrijfsproces, haar budget, haar omgevings- en randvoorwaarden en haar behoeften centraal. Regelgeving rond inventarisaties van asbest, keramische vezels, gevaarlijke stoffen en (asbest)verwijdering zijn er, maar bieden niet altijd de gewenste oplossing in de praktijk.

Onze dienstverlening is er op gericht u te helpen door middel van doelgerichte en pragmatische oplossingen op het gebied van:

- inventarisaties op het gebied van asbest, keramische vezels en gevaarlijke stoffen;
- 24/7 calamiteitendienst;
- omvangrijke projecten op het gebied van renovatiesloop en totaalsloop;
- bezitsbeheer en risicomanagement;
- projectmanagement bestaande uit planvorming, aanbesteding, toezicht en projectbegeleiding bij asbestverwijdering en sloop en risicobeheersing.

Waarom Oesterbaai?
Onze expertise en ervaring leert ons en onze opdrachtgevers dat projecten welke qua omvang, budget, specialistisch werk, veiligheidsaspecten, mediagevoeligheid, tijdsdruk en dergelijke veelal uniek van aard zijn, veel aandacht, expertise en ervaring vragen. Dit vraagt om een doeltreffende totaaloplossing ingericht volgens uw wensen.

Onze aanpak richt zich voor 100% op onze opdrachtgevers en zodoende bewerkstelligen wij voor onze opdrachtgevers kostenbesparingen, efficiëntie, voldoen aan wet- en regelgeving, gehaalde planningen, voorkomen van kostbare calamiteiten en het preventief voorkomen van gezondheidsrisico's voor mens en milieu. Ons plezier en succes wordt gevormd door de tevredenheid van onze opdrachtgevers.

Wij onderscheiden ons door middel van:

- 24/7 bereikbaarheid en inzetbaarheid;
- Snelheid;
- Dataservices en informatiemanagement;
- Landelijke dekking;
- Regionale vestigingen met een netwerk van lokale aanspreekpunten waardoor wij dicht bij u als opdrachtgever in de buurt zijn en uw taal spreken.
- Beschikbare capaciteit: Oesterbaai is het grootste onderzoeks- en adviesbureau van Nederland met méér dan 100 DIA's en méér dan 90 adviseurs;
- Onze experts hebben een enorme bagage aan ervaring en expertise;
- Internationaal actief in meer dan 50 landen;
- Wereldwijd netwerk van onderzoekers en adviseurs met buitenlandse vestigingen in Frankrijk, Duitsland, Engeland, Schotland, Denemarken, Noorwegen en Spanje.

Sectoren waarin we werken:
Elke sector heeft zijn eigen bijzonderheden en een standaard aanpak is niet adequaat. De aanpak is afhankelijk van het bedrijfsprocessen binnen een sector, haar omgevingsfactoren, eisen vanuit de overheid maar ook van andere risico's die naast asbest een rol spelen. Derhalve hebben wij experts met kennis en ervaring op het gebied van:

- Vastgoed / industrie / maritiem & offshore

2.2 Calamiteitendienst Oesterbaai:

Bij onbewust en onverhoopt bewerken van asbesthoudende materialen, maar ook bij brand, explosies, storm- en waterschades bestaat er een reële kans dat asbestdeeltjes in de lucht en in de omgeving terecht komen. Snel en adequaat handelen is hierbij van groot belang.

De calamiteitendienst van Oesterbaai staat 24/7, 365 dagen per jaar gereed om u te helpen. In eerste instantie om de veiligheid van de medewerkers, gebruikers en omstanders te waarborgen, maar ook om verdere verspreiding van asbest te voorkomen. Met deskundig optreden beperkt u onnodige risico's of overlast tot een minimum.

U belt en wij komen direct in actie:

- Bepalen van de aard en het omvangsgebied van het vrijgekomen asbest
- Risicobeoordeling Asbest van actueel en/of potentieel risico (lucht vs deeltjes)
- Afzetten van het (potentieel) met asbest verontreinigde gebied
- Planvorming Asbest voor het wegnemen van het asbest en de eventuele asbestverontreinigingen
- Coördinatie en toezicht op asbestverwijdering door een gecertificeerde asbestsaneerder
- Ondersteuning opdrachtgever bij de het afhandelen van de oplevering (vrijgave, documentatie)

Wij staan paraat om op locatie:

- onderzoek uit te voeren
- risicobeoordeling uit te voeren
- advies te geven aan de opdrachtgever (eigenaars van de woningen)
- gedurende de uitvoering u te helpen met communicatievraagstukken en het geven van voorlichting door het verzorgen en organiseren van inloopspreekuren op locatie
- advies te geven aan eigenaars van de woningen, verzekeraars, gemeente en saneerder

2.3 Kesselaar Milieutechniek (KMT):

Kesselaar Milieutechniek is een SC530 gecertificeerd asbestverwijderingsbedrijf. Al onze medewerkers zijn DTA/DAV en VCA gecertificeerd. Kwaliteit en zorgvuldigheid staan bij ons hoog in het vaandel, te meer daar het risico van blootstelling aan asbest zoveel mogelijk beperkt dient te worden en de verwijdering zo veilig mogelijk plaatsvindt. Onze dienstverlening is er op gericht u zo snel en adequaat te helpen door middel van oplossingen op het gebied van:

- Professionele asbestverwijdering met een oog voor zorgvuldigheid, service en veiligheid;
- 24 uur per dag, 7 dagen per week calamiteitendienst;
- herstelwerkzaamheden na de uitvoering van een asbestsanering.

Waarom KMT?
Het verwijderen van de schadelijke stof asbest dient te worden overgelaten aan professionele, goed opgeleide vakmensen. Kesselaar Milieutechniek heeft de juiste kennis en middelen in huis om uw gebouw of omgeving, groot of klein, asbestvrij op te leveren. Al onze werknemers zijn SC510/SC520 en VCA gecertificeerd. Wij saneren zowel binnen als buiten. Hiernaast zorgen wij ook voor het afvoeren en storten van het verwijderde asbest. Dit alles volgens de wettelijke voorschriften en veiligheidseisen.

Onze aanpak kenmerkt zich door de professionele aanpak van onze medewerkers. Zij gaan uiterst voorzichtig en service gericht te werk, om u zo goed mogelijk te helpen met de situatie. Tijdens de werkzaamheden wordt er constant gelet op de veiligheid en worden mogelijke risico's afgedekt. Wij onderscheiden ons van andere asbestsaneerders door de volgende punten;

- 24 uur per dag 7 dagen per week bereikbaar en inzetbaar;
- Professioneel uitvoeren van werkzaamheden;
- Adequate en snelle reactie op calamiteiten;
- Gedreven en uitstekend opgeleide mensen met jaren ervaring in de asbestbranche;
- Korte communicatielijnen waardoor er snel geschakeld kan worden.

Sectoren waarin we werken
Kesselaar Milieu Techniek is gespecialiseerd in verschillende sectoren waar asbest zich kan bevinden. Onze saneringen vinden binnen en buiten plaats, maar ook in de maritieme sector. Gezien de verschillen tussen de sectoren is het belangrijk dat Kesselaar Milieu Techniek jarenlange ervaring heeft in deze sectoren, en alle eisen en risico's kent. Wij hebben kennis en ervaring in de volgende sectoren;

- Vastgoed;
- Industrie;
- maritiem & offshore;
- agrarische bedrijfsgebouwen.

2.4 Calamiteitendienst Kesselaar Milieutechniek (KMT):

Bij brand, explosie, storm- en waterschade, bij onbewust en onverhoopt bewerken van asbesthoudende materialen, bestaat er een reële kans dat asbestdeeltjes in de lucht en in de omgeving terechtkomen. Wanneer zich een calamiteit voordoet, dient er snel, daadkrachtig en deskundig te worden opgetreden; voor de veiligheid van bewoners, omwonenden, publiek, medewerkers, het milieu en voor de continuïteit van het bedrijfsproces.

Kesselaar Milieutechniek komt ter plaatse (binnen anderhalf uur na melding) en neemt alle zorgen met betrekking tot de calamiteit van u over. Ook stellen wij met de betrokken partijen (brandweer, gemeente, verzekeraars etc.) indien nodig een plan van aanpak op.

U belt en wij komen direct in actie:

- Bij aankomst zetten wij het gebied af;
- Mogelijk asbest wat een direct gevaar vormt wordt ter plekke direct gesaneerd;
- Er wordt met de betrokken partijen een plan van aanpak gemaakt, hierin staan ook te verwachtte en te verrichtte werkzaamheden;
- Risico's van de situaties worden vakkundig ingeschat door ervaren medewerkers;
- Advies en voorlichting geven aan de opdrachtgever hoe de situatie het beste aangepakt kan worden;
- Ondersteuning opdrachtgever bij de het afhandelen van de oplevering (vrijgave, documentatie).

Ingenieursbureau Oesterbaai heeft dit document met de grootst mogelijke zorg voor u opgesteld. Mocht u nog vragen, of op- en aanmerkingen hebben, vernemen wij dat graag.

Cock van Santen
Regio Manager Calamiteiten

Ingenieursbureau Oesterbaai BV
Hongkongstraat 5
3047 BR Rotterdam
The Netherlands

M +31 (0)6 43 82 47 55
T +31 (0)10 208 84 44
F +31 (0)10 208 84 33
I www.oesterbaai.nl

CALAMITEITENNUMMER: 0800 – 247 0 247
24 uur per dag / 7 dagen in de week bereikbaar en paraat!

Van: Duijsens & van der klei & Zwijnenberg <info@duijsens.net>
Verzonden: dinsdag 12 mei 2015 10:39
Aan: pavreugdenhil@gmail.com; p.varekamp@vvdwestland.nl; meerdvd@gmail.com; r.keizer@gjpd.nl; ulbespaans@gmail.com; l.k.snijders@gmail.com; Tamara@d66westland.nl; Broekema, N (Nico); Tak, Jvd
Onderwerp: pd/ks Westland Verstandig inz. brf aan Deloitte
Bijlagen: brf aan Deloitte 12-5-15.pdf; e-mail aan Deloitte (Van Vugt) 12-5-15.pdf

Per e-mail: pavreugdenhil@gmail.com;
p.varekamp@vvdwestland.nl; meerdvd@gmail.com; r.keizer@gjpd.nl;
ulbespaans@gmail.com; l.k.snijders@gmail.com;
Tamara@d66westland.nl; nbroekema@gemeentewestland.nl;
jvdtak@gemeentewestland.nl;
De heer P. Vreugdenhil
De heer P. Varekamp
De heer D. van der Meer
De heer R. Keizer
De heer U. Spaans
De heer L. Snijders
Mevrouw T. van Riet
De heer N. Broekema
De heer J. van der Tak

12 mei 2015

E-mail direct : info@duijsens.net

Amici,

Bijgaande brief zond ik toe aan Deloitte naar aanleiding van de behandeling gisteravond in het Presidium. De thans bestaande situatie is natuurlijk volstrekt onwenselijk en onaanvaardbaar. Onze fractie betreurt het dat de ingelaste raadsvergadering deze week niet kan doorgaan, maar zoals ik gisteravond al tijdens het openbaar Presidium heb aangegeven heeft het vergaderen zolang Deloitte niet een definitief standpunt bepaalt, geen zin. Feit blijft echter wel dat kostbare tijd verloren gaat op deze wijze. Ook de betrokkenheid van de burgemeester –hij zond een brief aan Deloitte en niet het Presidium zoals hij ten onrechte aangaf tijdens de vergadering van gisteren- en het feit dat hij met de gemeentesecretaris aanwezig is bij het gesprek met Deloitte, maakt dat er onjuist en incorrect gereageerd wordt door de burgemeester op de thans bestaande situatie.

Nogmaals Deloitte mag wat onze fractie betreft de controlewerkzaamheden onder strakke condities afmaken, maar wat er nu gebeurt maakt de situatie alleen maar slechter in plaats van beter. Het College heeft nog niet geleerd uit het verleden nu de burgemeester, die zowel voorzitter van het College als voorzitter van de Raad is, een te grote betrokkenheid heeft terwijl de leiding meer moet liggen bij het (volledige) Presidium en de griffier. De griffier heeft in 2009 ook de overeenkomst met Deloitte ondertekend. Dat de Presidiumleden gepasseerd worden voor een eventueel gesprek bij Deloitte is alleszeggend en zeker niet goed.

Met vriendelijke groet,

Peter Duijsens
Fractievoorzitter Westland Verstandig
Mail: info@duijsens.net
Tel.nr. kantoor: 070-3383040
Tel.nr. mobiel: 06-53401068

WESTLANDVERSTANDIG

Per fax: 088 – 288 99 09

Deloitte Accountants
t.a.v. de Directie
Wilhelminakade 1
3072 AP ROTTERDAM

12 mei 2015

Tel direct : 070 – 3383040
E-mail direct : info@duijsens.net
Betreft : :

Geachte dames, mijne heren,

Ten vervolge op uw brief inzake de opschorting van de werkzaamheden het navolgende.

Gisteravond heeft het Presidium een openbare behandeling gehouden over uw brief. Daardoor is uw brief openbaar gemaakt.

Tijdens de vergadering heeft de burgemeester melding gemaakt van het telefoongesprek hetwelk gisteren heeft plaatsgevonden tussen hem en u en ook dat u nog steeds niet eruit bent wat het vervolg zal zijn op de opschorting van de werkzaamheden.

Onze fractie acht deze gang van zaken niet correct. Er zou aangestuurd worden op een gesprek hetwelk –waarschijnlijk- gaat plaatsvinden eind van deze week. Tot verbazing van mijn fractie zal bij dat gesprek aanwezig zijn de burgemeester, de gemeentesecretaris, de voorzitter van het Presidium en de griffier. De eerste twee personen lijken mij toch niet de meest aangewezenen om verder met u te overleggen. Het gaat er nou net om dat u raadsaccountant bent en niet de accountant van het College.

Overigens vindt onze fractie verder klachtwaardig dat u nu de Raad in onzekerheid laat al gedurende meerdere dagen en dat u niet wenst te beslissen wat u verder gaat doen. Het gevolg is dat er vooralsnog geen ingelaste raadsvergadering kan plaatsvinden omdat u nog niet uw definitieve standpunt bepaald hebt. Door uw weigering een definitief standpunt in te nemen kan de gemeente Westland ook nog geen andere accountant benaderen om de controlewerkzaamheden van u over te nemen. Daardoor dreigt kostbare tijd verloren te gaan. Dit is onacceptabel en ongewenst en een gevolg wat u zich moet realiseren.

Aan het vorenstaande kan nog het navolgende worden toegevoegd. De griffier heeft inmiddels een door u afgegeven plan van aanpak rondgestuurd hetwelk door u zou worden aangehouden voor het opmaken van de jaarrekening. Volgens dat plan had de jaarrekening al gereed moeten zijn. Echter de jaarrekening is blijkbaar nog niet gereed omdat u nog de werkzaamheden kunt opschorten. Gaarne een verklaring hiervan en waarom u geen melding gemaakt hebt aan de Raad van de uitloop. Kunt u voorts aangeven de redenen waarom u het plan van aanpak niet hebt aangehouden? Bent u nog wachtende op gegevens van het College? Onze fractie is zelf al doende vanaf 1 maart de jaarrekeningen van de deelnemingen toegezonden te krijgen door het College. Na aanvankelijke toezegging dat deze zouden komen, werd vervolgens aangegeven dat de aandeelhouders deze nog moesten goedkeuren. Hebt u de jaarrekeningen van de twee deelnemingen wel voor 1 maart 2015 zoals u aangegeven had in uw eerdere Managementletter ontvangen? Als u nog gegevens van het College dient te ontvangen, welke gegevens zijn dat en nogmaals waarom hebt u het eerder toegezegde tijdschema neergelegd in het plan van aanpak niet gehaald?

Eerder heb ik u al verzocht mij toe te zenden alle adviezen vanaf 2010 tot heden die Deloitte aan het College gegeven heeft en ook de inhoud van die adviezen. Ik mocht geen respons ontvangen ondanks het feit dat ik erop gewezen heb dat het College van B&W en ook de voorzitter van het Presidium geen bezwaar hebben tegen toezending. Gaarne per ommegaande.

Eerder heb ik ook verzocht aan te geven of er naast de overeenkomst die de Raad met u heeft ook een overeenkomst is gesloten tussen het College en Deloitte over de advieswerkzaamheden die Deloitte verricht. Ook op dat verzoek is geen reactie ontvangen.

Tenslotte heb ik opgevraagd de facturen zoals deze door Deloitte aan het College zijn verzonden terzake van adviezen die door het College zijn ingewonnen bij Deloitte. Ook die facturen zijn nog steeds niet toegezonden.

Hetgeen ik in mijn brief van 6 mei jl. heb aangegeven is nog steeds uitgangspunt van onze fractie. Onder strakke voorwaarden kunt u de jaarrekening 2014 alsnog controleren. In ieder geval dient u in het kader van de voor u geldende zorgplicht deelverantwoordingen af te geven.

Gaarne ontvang ik van u per ommegaande gevraagde bescheiden.

Hoogachtend,

Namens de fractie van Westland Verstandig
P.J.L.J. Duijsens,

Mail: info@duijsens.net
Tel.nr. kantoor: 070-3383040
Tel.nr. mobiel: 06-53401068

Karin Stempher

Van: Duijsens & van der klei & Zwijnenberg [info@duijsens.net]
Verzonden: dinsdag 12 mei 2015 10:29
Aan: 'RvanVugt@deloitte.nl'
Onderwerp: pd/ks Westland Verstandig

Per e-mail: RvanVugt@deloitte.nl;

Deloitte Accountants
t.a.v. de weledelgeleerde heer
drs. R.M.J. van Vugt RA
Wilhelminakade 1
3072 AP ROTTERDAM

12 mei 2015

Tel direct : 070 – 3383040
E-mail direct : info@duijsens.net
Betreft : :

Geachte heer Van Vugt,

Ten vervolge op uw brief inzake de opschorting van de werkzaamheden het navolgende.

Gisteravond heeft het Presidium een openbare behandeling gehouden over uw brief. Daardoor is uw brief openbaar gemaakt.

Tijdens de vergadering heeft de burgemeester melding gemaakt van het telefoongesprek hetwelk gisteren heeft plaatsgevonden tussen hem en u en ook dat u nog steeds niet eruit bent wat het vervolg zal zijn op de opschorting van de werkzaamheden.

Onze fractie acht deze gang van zaken niet correct. Er zou aangestuurd worden op een gesprek hetwelk –waarschijnlijk- gaat plaatsvinden eind van deze week. Tot verbazing van mijn fractie zal bij dat gesprek aanwezig zijn de burgemeester, de gemeentesecretaris, de voorzitter van het Presidium en de griffier. De eerste twee personen lijken mij toch niet de meest aangewezenen om verder met u te overleggen. Het gaat er nou net om dat u raadsaccountant bent en niet de accountant van het College.

Overigens vindt onze fractie verder klachtwaardig dat u nu de Raad in onzekerheid laat al gedurende meerdere dagen en dat u niet wenst te beslissen wat u verder gaat doen. Het gevolg is dat er vooralsnog geen ingelaste raadsvergadering kan plaatsvinden omdat u nog niet uw definitieve standpunt bepaald hebt. Door uw weigering een definitief standpunt in te nemen kan de gemeente Westland ook nog geen andere accountant benaderen om de controlewerkzaamheden van u over te nemen. Daardoor dreigt kostbare tijd verloren te gaan. Dit is onacceptabel en ongewenst en een gevolg wat u zich moet realiseren.

Aan het vorenstaande kan nog het navolgende worden toegevoegd. De griffier heeft inmiddels een door u afgegeven plan van aanpak rondgestuurd hetwelk door u zou worden aangehouden voor het opmaken van de jaarrekening. Volgens dat plan had de jaarrekening al gereed moeten zijn. Echter de jaarrekening is blijkbaar nog niet gereed omdat u nog de werkzaamheden kunt opschorten. Gaarne een verklaring hiervan en waarom u geen melding gemaakt hebt aan de Raad van de uitloop. Kunt u voorts aangeven de redenen waarom u het plan van aanpak niet hebt aangehouden? Bent u nog wachtende op gegevens van het College? Onze fractie is zelf al doende vanaf 1 maart de jaarrekeningen van de deelnemingen toegezonden te krijgen door het College. Na aanvankelijke toezegging dat deze zouden komen, werd vervolgens aangegeven dat de aandeelhouders deze nog moesten goedkeuren. Hebt u de jaarrekeningen van de twee deelnemingen wel voor 1 maart 2015 zoals u aangegeven had in uw eerdere Managementletter ontvangen? Als u nog gegevens van het College dient te ontvangen, welke gegevens zijn dat en nogmaals waarom hebt u het eerder toegezegde tijdschema neergelegd in het plan van aanpak niet gehaald?

Eerder heb ik u al verzocht mij toe te zenden alle adviezen vanaf 2010 tot heden die Deloitte aan het College gegeven heeft en ook de inhoud van die adviezen. Ik mocht geen respons ontvangen ondanks het feit dat ik erop gewezen heb dat het College van B&W en ook de voorzitter van het Presidium geen bezwaar hebben tegen toezending. Gaarne per ommegaande.

Eerder heb ik ook verzocht aan te geven of er naast de overeenkomst die de Raad met u heeft ook een overeenkomst is gesloten tussen het College en Deloitte over de advieswerkzaamheden die Deloitte verricht. Ook op dat verzoek is geen reactie ontvangen.

Tenslotte heb ik opgevraagd de facturen zoals deze door Deloitte aan het College zijn verzonden terzake van adviezen die door het College zijn ingewonnen bij Deloitte. Ook die facturen zijn nog steeds niet toegezonden.

Hetgeen ik in mijn brief van 6 mei jl. heb aangegeven is nog steeds uitgangspunt van onze fractie. Onder strakke voorwaarden kunt u de jaarrekening 2014 alsnog controleren. In ieder geval dient u in het kader van de voor u geldende zorgplicht deelverantwoordingen af te geven.

Gaarne ontvang ik van u per ommegaande gevraagde bescheiden.

Hoogachtend,

Namens de fractie van Westland Verstandig
P.J.L.J. Duijsens,

Mail: info@duijsens.net
Tel.nr. kantoor: 070-3383040
Tel.nr. mobiel: 06-53401068

Deloitte Accountants
t.a.v. de weledelgeleerde heer drs. R.M.J. van Vugt RA
Wilhelminakade 1
3072 AP Rotterdam

PER EMAIL

Betreft: voortzetting controlewerkzaamheden

Naaldwijk, 13 mei 2015

Geachte mijnheer Van Vugt,
In reactie op het schrijven van de heer Duijsens van 12 mei jl. aan u, berichten wij u als volgt:

1. Zijn kritiek op de deelnemers aan het gesprek met Deloitte van vrijdag a.s. werpen wij van ons. Op 11 mei is dit onderwerp tijdens het presidium aan de orde geweest. De heer Duijsens heeft wel wat gemopperd over de samenstelling, maar verder geen enkele suggestie gedaan om hier verandering in aan te brengen. Wij achten dit een uitstekende vertegenwoordiging namens de raad, het presidium en de ambtelijke organisatie.
2. Wij nemen afstand van de door de heer Duijsens gebezigde term 'klachtwaardig'. Wij hebben er begrip voor dat u enige bedenktijd nodig heeft gehad om tot een oordeel te komen over het al of niet voortzetten van uw controlewerkzaamheden.
3. De heer Duijsens heeft in zijn schrijven van 6 mei gemeld dat hij zijn klacht zou opschorten tot na de afronding van uw controlewerkzaamheden inzake de jaarrekening 2014. Het heeft ons dan ook in hoge mate verbaasd dat hij zijn klacht echter tezelfdertijd uitgebreid gedocumenteerd heeft ingediend. Dat u daarop zou kunnen besluiten uw werkzaamheden op te schorten, had u reeds in een presidiumvergadering van 30 april als mogelijkheid geopperd. Dat de heer Duijsens nu verontwaardigd hierop reageert, beschouwen wij als hypocriet en niet terzake doende.
4. Wij doen een dringend beroep op u uw controlewerkzaamheden conform de planning af te ronden. Het kan niet zo zijn dat een minderheid in de raad een situatie creëert die zijzelf niet zegt te beogen (het stopzetten van uw controlewerkzaamheden) en die bovenal in het geheel niet overeenkomt met de wens van de overgrote meerderheid van de raad.

Wij stellen het zeer op prijs als u bovenstaande in uw beoordeling van de situatie wilt betrekken.

Namens
CDA Westland, Gemeentebelang Westland, LPF Westland, VVD Westland, Progressief Westland, CU/SGP Westland en D66 Westland,

R.A. Vreugdenhil

cc: College van B&W, griffier, gemeentesecretaris Westland
de heer P. Duijsens
directie Deloitte

Van: Griffie
Verzonden: woensdag 13 mei 2015 11:21
Onderwerp: Schrijven WV aan Deloitte inzake opschorting werkzaamheden
Bijlagen: brf aan Deloitte 13-5-15.pdf; brf Deloitte (Van Vugt) 13-5-15.pdf; 20151205 Schrijven WV aan Deloitte inzake reactie op bericht opschorting werkzaamheden.pdf

Aan de leden van raad
Cc. steunraadsleden en fractiemedewerkers

Geachte leden van de Raad,

Hierbij ontvangt u een afschrift van de zojuist verzonden brief van de fractie Westland Verstandig aan Deloitte inzake een reactie op de verzonden brief van de overige raadsfracties. Tevens is bijgevoegd de brief van de fractie Westland Verstandig die gisteren is verzonden aan Deloitte.

Met vriendelijke groet,
Namens de griffie,

Pamela van Oosten
Commissiegriffier Bestuur / Coördinator Griffiesecretariaat gemeente Westland

Bezoekadres: Stokdijkkade 2 2671 GW te Naaldwijk
Postadres: Postbus 150, 2670 AD te Naaldwijk
Telefoonnr: 0174 - 673 045 (doorkiesnummer)
Mobiel: 06 - 11 35 43 07
Emailadres: pvoosten@gemeentewestland.nl
Website: http://www.gemeentewestland.nl

WESTLANDVERSTANDIG

Per fax: 088 – 288 99 09

Deloitte Accountants
t.a.v. de Directie
Wilhelminakade 1
3072 AP ROTTERDAM

13 mei 2015

Tel direct : 070 – 3383040
E-mail direct : info@duijsens.net

Geachte dames, mijne heren,

Inmiddels nam onze fractie kennis van de brief van de overige fracties aan u en onze fractie heeft behoefte om daar kort op te reageren. Een kopie van deze brief zend ik ook aan de overige fracties toe.

Burgemeester Van der Tak heeft tijdens het Presidium aangegeven dat hij persoonlijk met u op maandag jl. gesproken heeft. Hij heeft aan het Presidium bericht gedaan van wat u aan hem verteld zou hebben. Wilt u mij bevestigen dat u inderdaad op maandag 11 mei jl. daadwerkelijk met burgemeester Van der Tak persoonlijk telefonisch gesproken hebt, zo neen überhaupt met iemand en met wie dan?

De overige fracties laten na in te gaan op de inhoudelijke aspecten van deze zaak. Voorts wordt ervan uitgegaan –blijkbaar- dat de klacht al is ingediend. Dit zegt iets over hoe de overige fracties zich verdiept hebben in deze materie. Natuurlijk vindt ook onze fractie dat u uw werkzaamheden kunt afronden, zij het onder strakke voorwaarden en uiteraard met behoud van de mogelijkheid om de

controlewerkzaamheden kritisch te bezien met alle gevolgen van dien. De brief van de andere fracties gaat aan dat gegeven voorbij.

Voorts wordt op geen enkele wijze ingegaan op de inhoud van de zaak. Ik zie de brief dan ook als een politieke actie, los van de aanwezige problematiek. Ik ga ervan uit dat u zelf zich geen rol laat opleggen in de politiek van Westland en zich niet laat politiseren.

Opvallend is dat de andere fracties niet aandringen op het verstrekken van de door onze fractie gevraagde gegevens. Blijkbaar zien de andere fracties niet in wat de problemen zijn. Aannemelijk is dat binnen Deloitte, nu u vanaf medio april jl. op de hoogte bent van de problematiek en nog steeds niet weet hoe u verder moet handelen, wel inzicht bestaat in de thans bestaande problematiek.

Inderdaad heb ik tijdens het Presidium bezwaar gemaakt tegen de samenstelling van vertegenwoordigers van de gemeente bij het gesprek hetwelk inmiddels voor vrijdag gepland is. Het moge duidelijk zijn dat politiek bezien onze fractie geen enkele meerderheid kon verkrijgen om een samenstelling van de delegatie anders te doen zijn. Het is echter aan Deloitte om in deze een zorgvuldige afweging te maken als raadsaccountant met wie zij (in ieder geval deels vertrouwelijke) gesprekken wil voeren over de thans ontstane situatie. Het lijkt mij niet opportuun dat dergelijke gesprekken plaatsvinden met de voorzitter en de secretaris van het College van B&W. Nogmaals als toch in die samenstelling het gesprek gaat plaatsvinden, dan zal onze fractie bezien of dit verdere consequenties heeft.

Ook het woord "hypocriet" laat ik voor rekening van de andere fracties. Onze fractie vaart, uitgaande van wat zij het beste acht voor Westland en de inwoners, haar eigen koers en tracht een eerlijk en betrouwbaar bestuur van Westland te bewerkstelligen. Daarbij meent onze fractie dat de raadsaccountant een vast baken moet zijn waarop de Raad kan vertrouwen en daarvan is in ieder geval in twee gevallen niet gebleken. Andere politieke partijen leggen de prioriteit ergens anders. Dat is hun goed recht, maar daar hoeven we het natuurlijk niet mee eens te zijn en dat zijn we ook niet.

Opvallend is ook dat de andere politieke partijen niet ingaan op de argumenten die onze fractie aandraagt in de brieven zoals wij die aan u hebben toegezonden door enkel holle frases te uiten in uw richting en aan te geven dat u in ieder geval de controlewerkzaamheden 2014 kunt afmaken.

Kort en goed: De brief van de andere fracties draagt niets bij en doet niets af aan de thans voorliggende problematiek. Uiteraard onze suggestie zoals eerder verwoord in de brief van 6 mei jl. blijft gelden met dien verstande dat als nieuwe onregelmatigheden zouden blijken bij de controle en de afgegeven verklaring, dan zullen ook die kwesties onderwerp van de klachtenprocedure gaan worden. Voorts herinner ik u eraan dat u nog dient toe te zenden de gevraagde bescheiden en gegevens zoals gisteren nogmaals gevraagd zijn.

Hoogachtend,

Namens de fractie van Westland Verstandig
P.J.L.J. Duijsens,

Mail: info@duijsens.net
Tel.nr. kantoor: 070-3383040
Tel.nr. mobiel: 06-53401068

Karin Stempher

Van: Duijsens & van der klei & Zwijnenberg [info@duijsens.net]
Verzonden: woensdag 13 mei 2015 10:58
Aan: 'RvanVugt@deloitte.nl'
Onderwerp: pd/ks Westland Verstandig

Per e-mail: RvanVugt@deloitte.nl;

Deloitte Accountants
t.a.v. de weledelgeleerde heer
drs. R.M.J. van Vugt RA
Wilhelminakade 1
3072 AP ROTTERDAM

13 mei 2015

Tel direct : 070 – 3383040
E-mail direct : info@duijsens.net
Betreft : :

Geachte heer Van Vugt,

Inmiddels nam onze fractie kennis van de brief van de overige fracties aan u en onze fractie heeft behoefte om daar kort op te reageren. Een kopie van deze brief zend ik ook aan de overige fracties toe.

Burgemeester Van der Tak heeft tijdens het Presidium aangegeven dat hij persoonlijk met u op maandag jl. gesproken heeft. Hij heeft aan het Presidium bericht gedaan van wat u aan hem verteld zou hebben. Wilt u mij bevestigen dat u inderdaad op maandag 11 mei jl. daadwerkelijk met burgemeester Van der Tak persoonlijk telefonisch gesproken hebt, zo neen überhaupt met iemand en met wie dan?

De overige fracties laten na in te gaan op de inhoudelijke aspecten van deze zaak. Voorts wordt ervan uitgegaan –blijkbaar- dat de klacht al is ingediend. Dit zegt iets over hoe de overige fracties zich verdiept hebben in deze materie. Natuurlijk vindt ook onze fractie dat u uw werkzaamheden kunt afronden, zij het onder strakke voorwaarden en uiteraard met behoud van de mogelijkheid om de controlewerkzaamheden kritisch te bezien met alle gevolgen van dien. De brief van de andere fracties gaat aan dat gegeven voorbij.

Voorts wordt op geen enkele wijze ingegaan op de inhoud van de zaak. Ik zie de brief dan ook als een politieke actie, los van de aanwezige problematiek. Ik ga ervan uit dat u zelf zich geen rol laat opleggen in de politiek van Westland en zich niet laat politiseren.

Opvallend is dat de andere fracties niet aandringen op het verstrekken van de door onze fractie gevraagde gegevens. Blijkbaar zien de andere fracties niet in wat de problemen zijn.

Aannemelijk is dat binnen Deloitte, nu u vanaf medio april jl. op de hoogte bent van de problematiek en nog steeds niet weet hoe u verder moet handelen, wel inzicht bestaat in de thans bestaande problematiek.

Inderdaad heb ik tijdens het Presidium bezwaar gemaakt tegen de samenstelling van vertegenwoordigers van de gemeente bij het gesprek hetwelk inmiddels voor vrijdag gepland is. Het moge duidelijk zijn dat politiek bezien onze fractie geen enkele meerderheid kon verkrijgen om een samenstelling van de delegatie anders te doen zijn. Het is echter aan Deloitte om in deze een zorgvuldige afweging te maken als raadsaccountant met wie zij (in ieder geval deels vertrouwelijke) gesprekken wil voeren over de thans ontstane situatie. Het lijkt mij niet opportuun dat dergelijke gesprekken plaatsvinden met de voorzitter en de secretaris van het College van B&W. Nogmaals als toch in die samenstelling het gesprek gaat plaatsvinden, dan zal onze fractie bezien of dit verdere consequenties heeft.

Ook het woord "hypocriet" laat ik voor rekening van de andere fracties. Onze fractie vaart, uitgaande van wat zij het beste acht voor Westland en de inwoners, haar eigen koers en tracht een eerlijk en betrouwbaar bestuur van Westland te bewerkstelligen. Daarbij meent onze fractie dat de raadsaccountant een vast baken moet zijn waarop de Raad kan vertrouwen en daarvan is in ieder geval in twee gevallen niet gebleken. Andere politieke partijen leggen de prioriteit ergens anders. Dat is hun goed recht, maar daar hoeven we het natuurlijk niet mee eens te zijn en dat zijn we ook niet.

Opvallend is ook dat de andere politieke partijen niet ingaan op de argumenten die onze fractie aandraagt in de brieven zoals wij die aan u hebben toegezonden door enkel holle frases te uiten in uw richting en aan te geven dat u in ieder geval de controlewerkzaamheden 2014 kunt afmaken.

Kort en goed: De brief van de andere fracties draagt niets bij en doet niets af aan de thans voorliggende problematiek. Uiteraard onze suggestie zoals eerder verwoord in de brief van 6 mei jl. blijft gelden met dien verstande dat als nieuwe onregelmatigheden zouden blijken bij de controle en de afgegeven verklaring, dan zullen ook die kwesties onderwerp van de klachtenprocedure gaan worden. Voorts herinner ik u eraan dat u nog dient toe te zenden de gevraagde bescheiden en gegevens zoals gisteren nogmaals gevraagd zijn.

Hoogachtend,

Namens de fractie van Westland Verstandig
P.J.L.J. Duijsens,

Mail: info@duijsens.net
Tel.nr. kantoor: 070-3383040
Tel.nr. mobiel: 06-53401068

Deloitte.

Gemeente Westland
INGEKOMEN - DIV - Naaldwijk
18 MEI 2015

Deloitte Accountants B.V.
Wilhelminakade 1
3072 AP Rotterdam
Postbus 2031
3000 CA Rotterdam
Nederland

Tel: 088 288 2888
Fax: 088 288 9830
www.deloitte.nl

Gemeente Westland
G15-000923

Aan de gemeenteraad van de
gemeente Westland
t.a.v. de heer N. Broekema, raadsgriffier
Stokdijkkade 2
2671 GW NAALDWIJK

Datum	Behandeld door	Ons kenmerk
7 mei 2015	drs. R.M.J. van Vugt RA	150021/HK/5500

Onderwerp	Uw kenmerk
Opschorten controlewerkzaamheden gemeente Westland	-

Geachte leden van de gemeenteraad van de gemeente Westland,

Op 6 mei 2015 ontving ik een afschrift van een brief van Westland Verstandig van dezelfde datum, gericht aan het college van burgemeester en wethouders met als referentie: "1 - Onzorgvuldig en in strijd met duale stelsel handelen van College van B&W en schending informatieplicht; 2 - Handelen Deloitte in strijd met onafhankelijkheidsregels en zorgplicht; Klacht Accountantskamer."

In deze brief is aangekondigd dat tegen ondergetekende en de heer P. Oostveen van Deloitte Accountants B.V. een tuchtklacht bij de Accountantskamer zal worden ingediend. Op basis van de wet- en regelgeving voor accountants, onder andere vastgelegd in de Verordening inzake Onafhankelijkheid accountants (Vio) beraad ik me op de gevolgen van deze aankondiging voor mijn onafhankelijke positie als extern accountant in relatie tot de controle van de jaarrekening 2014. Hangende dit beraad schort ik de controlewerkzaamheden voor de gemeente Westland op. Over de uitkomst van het beraad zal ik u zo spoedig mogelijk informeren.

Hoogachtend,

Deloitte Accountants B.V.

drs. R.M.J. van Vugt RA

Op alle opdrachten verricht door Deloitte zijn de 'Algemene Voorwaarden Dienstverlening Deloitte Nederland, januari 2014' gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel onder nummer 24362837 van toepassing.
Deloitte Accountants B.V. is ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel te Rotterdam onder nummer 24362853.

Member of
Deloitte Touche Tohmatsu Limited

Deloitte.

Postbus 2031
3000 CA Rotterdam

PostNL
Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

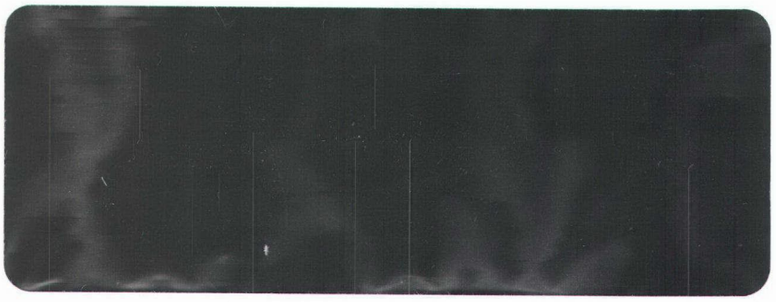

DELO50195/2031

Deloitte.

Gemeente Westland
INGEKOMEN - DIV - Naaldwijk
19 MEI 2015

Deloitte Accountants B.V.
Wilhelminakade 1
3072 AP Rotterdam
Postbus 2031
3000 CA Rotterdam
Nederland

Tel: 088 288 2888
Fax: 088 288 9830
www.deloitte.nl

Gemeente Westland
G15-000942

Aan de gemeenteraad van de gemeente Westland
t.a.v. de heer N. Broekema, raadsgriffier
Postbus 150
2670 AD NAALDWIJK

Datum	Behandeld door	Ons kenmerk
18 mei 2015		150022/ta/5500

Onderwerp	Uw kenmerk
Brief status controlewerkzaamheden	

Geachte leden van de raad,

Op 15 mei jl. heeft een bespreking plaatsgevonden tussen burgemeester J. van der Tak, de heer N. Broekema (raadsgriffier), de heer D. van der Meer (voorzitter presidium), de heer M. van Beek (gemeentesecretaris) en vertegenwoordigers van Deloitte over de status van de controle van de jaarrekening 2014 van gemeente Westland. Met deze brief informeren wij de gemeenteraad over hetgeen is besproken.

In het kader van de reguliere controlewerkzaamheden ten behoeve van de jaarrekening hebben leden van het controleteam per e-mail gereageerd op vragen die door de ambtelijke organisatie zijn gesteld. De fractie van de politieke partij Westland Verstandig in uw gemeenteraad heeft aangegeven deze e-mails te beschouwen als advisering waarover de gemeenteraad ten onrechte niet is geïnformeerd. Deloitte deelt niet de kennelijke opvatting van Westland Verstandig dat - naast de aan uw college verstrekte adviezen waarvan melding is gedaan aan de griffie en die zijn opgenomen in de jaarlijkse rapporten van bevinding zoals in de opdracht met uw gemeente is overeengekomen - elk afzonderlijk mondeling contact of contact per e-mail tussen ambtelijke medewerkers van uw gemeente en medewerkers uit het controleteam van Deloitte, waarin vragen worden beantwoord, gelden als adviezen aan het college.

Westland Verstandig is van mening dat Deloitte door het beantwoorden van genoemde ambtelijke e-mails de onafhankelijkheidsregels overtreedt en hierdoor handelt in strijd met de gedrags- en beroepsregels van accountants. Deloitte deelt niet de kennelijke opvatting van Westland Verstandig dat met zulke beantwoording van vragen de onafhankelijkheid van de openbaar accountant wordt aangetast.

Op alle opdrachten verricht door Deloitte zijn de 'Algemene Voorwaarden Dienstverlening Deloitte Nederland, januari 2014' gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel onder nummer 24362837 van toepassing.
Deloitte Accountants B.V. is ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel te Rotterdam onder nummer 24362853.

Member of
Deloitte Touche Tohmatsu Limited

Deloitte.

Tevens heeft Westland Verstandig aangekondigd bij de Accountantskamer een tuchtklacht in te dienen tegen de betrokken accountants. Deze aankondiging van een tuchtklacht is voor Deloitte conform haar beroepsregels aanleiding geweest de controlewerkzaamheden op te schorten.

Voor de beschreven situatie is mogelijk de hardheidsclausule in de onafhankelijkheids-voorschriften van accountants van toepassing. Met deze hardheidclausule kan op grond van een zwaarwegend maatschappelijk belang de opdracht worden gecontinueerd indien:

- de met governance belaste personen (de gemeenteraad) het continueren van de opdracht schriftelijk bevestigen;
- met de Autoriteit Financiële Markten (AFM) schriftelijk overeenstemming is bereikt over het mogen voortzetten van de controle en de dan te nemen maatregelen;
- de overeengekomen maatregelen worden genomen.

Wij hebben de AFM inmiddels geïnformeerd over de situatie. Wanneer wij de voorgenoemde schriftelijke overeenstemming met de AFM bereiken en de gemeenteraad het continueren van de opdracht schriftelijk heeft bevestigd, zullen wij onze werkzaamheden onder toepassing van overeengekomen maatregelen kunnen hervatten.

Westland Verstandig heeft ons rechtstreeks per e-mail verzocht om toezending van diverse documenten en om beantwoording van vragen. Als accountant van de gemeente, benoemd door uw gemeenteraad verstrekken wij de gevraagde cliënt-specifieke informatie en antwoorden niet aan individuele leden van de gemeenteraad. Alle gevraagde informatie is bij uw gemeente beschikbaar en naar onze mening ligt het op de weg van het College om deze informatie aan de gemeenteraad te verstrekken.

Wij vertrouwen erop u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Deloitte Accountants B.V.

drs. R.M.J. van Vugt RA

Deloitte.

Postbus 2031
3000 CA Rotterdam

PostNL
Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

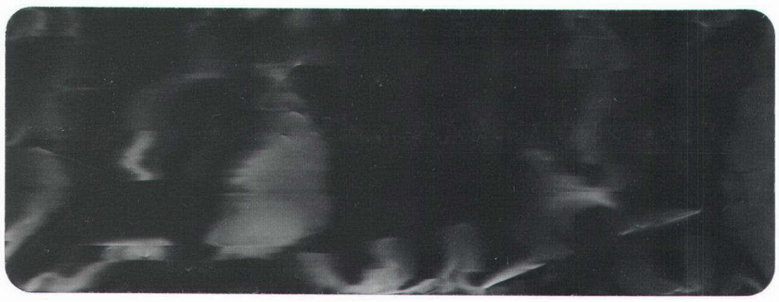

DELO5019S/2031

BURGEMEESTER

Postadres:
Postbus 150
2670 AD Naaldwijk
Bezoekadres:
Stokdijkkade 2
2671 GW Naaldwijk
T 14 0174
F (0174) 673 600
E info@gemeentewestland.nl
I www.gemeentewestland.nl

INGEKOMEN GRIFFIE
GEMEENTE WESTLAND
14 APR 2015

Aan de Raad van de gemeente Westland
t.a.v. de griffier

UW BRIEF	UW KENMERK	ZAAK-/PROJECTNR.	DOCUMENTNR.	BIJLAGE(N)
			15-0065372	2
CONTACTPERSOON		AFDELING/TEAM	DOORKIESNUMMER	DATUM VERZONDEN
B.H.J. Thedinga		BAS/BJZ	(0174) 673 370	14-04-2015

ONDERWERP
Noodverordening ex art. 176 Gemeentewet

Geachte heer Broekema,

Overeenkomstig het bepaalde in het tweede lid van artikel 176 van de Gemeentewet breng ik u hierbij ter kennis de zevende wijziging van de door mij op 13 januari 2015 vastgestelde noodverordening, voortvloeiend uit de grote brand te Wateringen die op 13 januari 2015. Deze wijziging is door mij vastgesteld op 10 april 2015 en wordt op de voorgeschreven wijze bekendgemaakt.

Deze wijziging is in werking getreden op 10 april 2015 en blijft van kracht tot een nader door mij te bepalen tijdstip. De wijziging behelst de verdere inperking van het gebied waarop de noodverordening van toepassing is.

Ik vertrouw er op u voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
de burgemeester van Westland,

J. van der Tak

ZEVENDE WIJZIGING NOODVERORDENING
Brand aan de Poeldijkseweg in Wateringen

DE BURGEMEESTER VAN WESTLAND

OVERWEGENDE

dat op 13 januari 2015 een noodverordening als bedoeld in artikel 176 van de Gemeentewet is vastgesteld met betrekking tot het gebied rondom de brand aan de Poeldijkseweg te Wateringen aangezien bij deze brand asbest is vrijgekomen en terecht is gekomen in de directe omgeving van de Poeldijkseweg te Wateringen;

dat handhaving van de noodverordening voor een deel van het gebied zoals vastgesteld op 13 januari niet langer vereist is nu delen van dit gebied – behoudens tuinen – is gereinigd en vrij is van asbest;

gelet op artikel 176 van de Gemeentewet;

gelet op het advies van de GGD en de DCMR;

BESLUIT

vast te stellen de volgende wijziging van de noodverordening

Artikel 1

Het gebied waarop de noodverordening van toepassing is wordt beperkt tot het gebied zoals weergegeven op de bijlage van dit besluit.

Artikel 2

Deze wijziging van de noodverordening treedt in werking per 10 april 2015 18:00 uur.

Naaldwijk, 10 april 2015 (17.22 uur)
De burgemeester,

J. van der Tak

Naaldwijk, 10 april 2015
(17.22 u)
De burgemeester
gemeente Westland,

GEMEENTE WESTLAND

BURGEMEESTER

Postadres:
Postbus 150
2670 AD Naaldwijk
Bezoekadres:
Stokdijkkade 2
2671 GW Naaldwijk
T 14 0174
F (0174) 673 600
E info@gemeentewestland.nl
I www.gemeentewestland.nl

Aan de Raad van de gemeente Westland
t.a.v. de griffier

UW BRIEF	UW KENMERK	ZAAK-/PROJECTNR.	DOCUMENTNR.	BIJLAGE(N)
			15-0066350	1

CONTACTPERSOON	AFDELING/TEAM	DOORKIESNUMMER	DATUM VERZONDEN
B.H.J. Thedinga	BAS/BJZ	(0174) 673 370	15-04-2015

ONDERWERP
Intrekking noodverordening ex art. 176 Gemeentewet

Geachte heer Broekema,

Overeenkomstig het bepaalde in het zevende lid van artikel 176 van de Gemeentewet breng ik u hierbij ter kennis de intrekking van de door mij op 13 januari 2015 vastgestelde noodverordening, voortvloeiend uit de grote brand te Wateringen die op 13 januari 2015 plaatsvond. De intrekking van de verordening is door mij vastgesteld op 14 april 2015 en wordt op de voorgeschreven wijze bekendgemaakt.

Ik vertrouw er op u voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
de burgemeester van Westland,

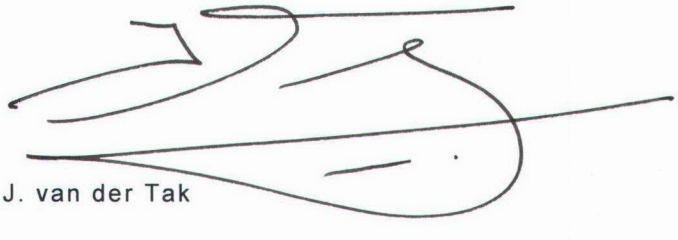

J. van der Tak

ALG 009

INTREKKING NOODVERORDENING
Brand aan de Poeldijkseweg in Wateringen

DE BURGEMEESTER VAN WESTLAND

OVERWEGENDE

dat de zich eerder voorgedane omstandigheid die heeft geleid tot het vaststellen van een noodverordening als bedoeld in artikel 176 van de Gemeentewet zich niet langer voordoet;

dat de nacontrole van het gehele gebied is afgerond en het hele gebied asbestveilig is verklaard;

gelet op het zevende lid van artikel 176 van de Gemeentewet;

BESLUIT

vast te stellen de volgende verordening:

Artikel 1

De noodverordening op 13 januari 2015 vastgesteld in verband met de grote brand op diezelfde datum aan de Poeldijkseweg te Wateringen, laatstelijk gewijzigd op 10 april 2015, wordt ingetrokken.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking onmiddellijk na haar vaststelling.

Naaldwijk, 14 april 2015 (18.44 uur)

De burgemeester,

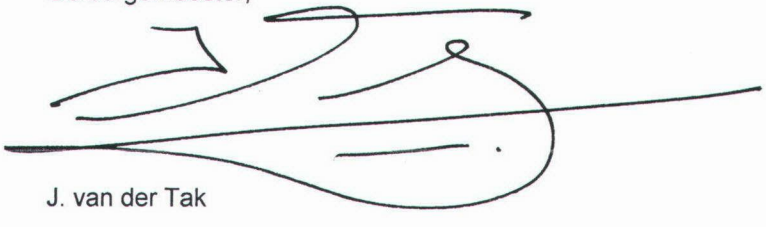

J. van der Tak

GEMEENTE WESTLAND

Postadres:
Postbus 150
2670 AD Naaldwijk
Bezoekadres:
Van Geeststraat 1
2691 BE 's-Gravenzande
T 14 0174
F (0174) 673 600
E info@gemeentewestland.nl
I www.gemeentewestland.nl

Aan de Raad van de gemeente Westland

UW BRIEF	UW KENMERK	ZAAK-/PROJECTNR.	DOCUMENTNR.	BIJLAGE(N)
			15-0062129	3
CONTACTPERSOON		AFDELING/TEAM	DOORKIESNUMMER	DATUM VERZONDEN
B.Sneevliet		SAM/JOSB	(0174) 672050	

ONDERWERP
Jaarrekening 2014 GR GGD Haaglanden

16 APR 2015

Geachte Raad,

Bijgaand bieden wij u, namens het bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Haaglanden, conform artikel 34b van de Wet gemeenschappelijke regeling, het voorlopige jaarverslag en de jaarrekening GGD Haaglanden 2014 ter kennisname aan. Ook is de begeleidende brief en de bijlage daarbij over de omzetbelasting bijgevoegd.

Het betreft een voorlopig verslag 2014, omdat de accountantsdienst van de gemeente Den Haag nog bezig is met de integrale controle van de jaarstukken. Na het verschijnen van het accountantsrapport zal de rekeningcommissie (artikel 21 GR GGD Haaglanden) advies uitbrengen aan het Algemeen Bestuur over de doelmatigheid van het financiële beheer en beleid. Het accountantsrapport en het advies van de rekeningcommissie worden u dan zo spoedig mogelijk nagezonden. De vaststelling van het jaarverslag en de jaarrekening 2014 door het Algemeen Bestuur van de GR GGD Haaglanden is vervolgens voorzien op 10 juli 2015.

In uw zienswijze over de Begroting GR GGD Haaglanden 2015 heeft u GGD Haaglanden verzocht rond het proces van facturering en verrekening BTW een nadere procesbeschrijving op te stellen en per product aan te geven hoe de BTW in de begroting is verwerkt. In de bijlage "Omzetbelasting GGD Haaglanden" is dit uitgewerkt.

Ten tijde van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Zuid-Holland West werd uw Raad gevraagd een zienswijze op de ontwerpjaarrekening te geven. In de Gemeenschappelijke Regeling GGD Haaglanden, waarmee u heeft ingestemd met raadsbesluit d.d. 10 december 2013, is dit echter niet langer opgenomen. In deze Gemeenschappelijke Regeling is aangesloten bij de Wet gemeenschappelijke regeling, waarin ook niet wordt uitgegaan van een zienswijze op dit onderwerp. Daarom ontvangt u de jaarrekening 2014 alleen ter kennisname.

Wij verwachten u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zenden u het accountantsrapport en het advies van de rekeningcommissie na, zodra wij dat hebben ontvangen.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Westland,
de secretaris, de burgemeester,

M. van Beek J. van der Tak

GGD Haaglanden

BEZOEKADRESSEN
Westeinde 128
2512 HE Den Haag

Van Bleyswijckstraat 93
2613 RR Delft

Croesinckplein 24-26
2722 EA Zoetermeer

POSTADRES
Postbus 16130
2500 BC Den Haag

T (088) 355 01 00
info@ggdhaaglanden.nl

www.ggdhaaglanden.nl
IBAN NL17BNGH0285109626

Aan de Raad van de gemeente
Westland
Postbus 150

2670 AD NAALDWIJK

Afdeling: DIRECTIE

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: OCW/2015.1836
Aantal bijlagen: 2
Datum: 8 april 2015
Inlichtingen bij: L. Staal
Doorkiesnummer: 070 3539116

Onderwerp: Jaarverslag en Jaarrekening GGD Haaglanden 2014

Geachte leden van de gemeenteraad,

Bijgaand bieden wij u als Dagelijks Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Haaglanden, conform artikel 34b van de Wet gemeenschappelijke regeling, het voorlopige jaarverslag en de jaarrekening GGD Haaglanden 2014 ter kennisname aan (bijlage 1). Het betreft een voorlopig verslag 2014. De accountantsdienst van de gemeente Den Haag, conform de afspraak in het Financieel Statuut behorend bij de gemeenschappelijke regeling GGD Haaglanden, is bezig met de integrale controle van de jaarstukken. Na het verschijnen van het accountantsrapport zal de rekeningcommissie (artikel 21 GR GGD Haaglanden) advies uitbrengen aan het Algemeen Bestuur over de doelmatigheid van het financiële beheer en beleid. Het accountantsrapport en het advies van de rekeningcommissie worden u dan zo spoedig mogelijk nagezonden ter kennisneming. De vaststelling van het jaarverslag en de jaarrekening 2014 door het Algemeen Bestuur van de GR GGD Haaglanden is vervolgens voorzien op 10 juli 2015.

Als toelichting op het verslag 2014 het volgende.
De GGD Haaglanden voert voor de negen gemeenten in Haaglanden het regionale Programma Publieke Gezondheid uit. Dit programma omvat zowel de aan de gemeenten in het kader van de Wet Publieke Gezondheid opgedragen taken als bovenwettelijke taken. De GGD Haaglanden is per 1 januari 2014 ontstaan uit het samengaan van de GGD Den Haag en de GGD Zuid-Holland West, met een eigen gemeenschappelijke regeling. De uitvoeringsorganisatie van de GGD Haaglanden is ondergebracht bij de gemeente Den Haag. Bij de besluitvorming over de GR GGD Haaglanden door de gemeenten in de regio Haaglanden is een garantie afgegeven: in de eerste 4-jaarlijkse periode worden de taken uit het regionale Programma Publieke Gezondheid bij de gemeente Den Haag afgenomen met daarbij een werkgelegenheidsgarantie voor 5 jaar voor het personeel dat overgenomen is van de voormalige GGD Zuid-Holland West.

Het vaststellen van het eerste jaarverslag en jaarrekening van de GGD Haaglanden vormt voor het Bestuur van de gemeenschappelijke regeling ook het startpunt voor het opstellen van de eerste evaluatie, conform artikel 4 van het Reglement van Orde. In de evaluatie zal onder meer aandacht zijn voor het in de praktijk functioneren van het dienstverleningsmodel, de mate van het behalen van de in de gemeenschappelijke regeling geformuleerde doelstellingen en de vraag of de deelnemende gemeenten over voldoende sturingsinformatie beschikken. De evaluatie zal in het tweede kwartaal van 2016 verschijnen.

Omzetbelasting
In de zienswijzen bij de gemeenschappelijke regeling voor de GGD Haaglanden is door een aantal gemeenteraden gevraagd naar mogelijke btw-consequenties als gevolg van de gekozen constructie van de GGD Haaglanden: het dienstverleningsmodel.
De Belastingdienst heeft schriftelijk gemeld dat de constructie van de GGD Haaglanden als gemeenschappelijke regeling met een uitvoeringsorganisatie ondergebracht bij een van de deelnemende gemeenten, geen eigenstandige btw-consequenties heeft. De voormalige GGD Zuid-

Holland West hanteerde in zijn administratie voor het btw-regime de zogenoemde 'GGD-matrix voor de btw'. De Belastingdienst heeft bevestigd dat deze 'GGD-matrix voor de btw' nog steeds geldig is. Binnen de GGD Haaglanden zijn de uitgangspunten van deze matrix voortgezet. In het bijgevoegde memo (bijlage 2) worden de verschillende btw-regimes behandeld die volgens deze matrix van toepassing zijn op de GGD Haaglanden. Hierbij wordt aangegeven onder welk btw-regime de verschillende producten vallen, hoe de btw wordt verrekend en wat eventuele financiële dan wel administratieve consequenties zijn.

Resultaat 2014
Het resultaat van de jaarrekening 2014 is licht negatief (- € 26.000,-) en valt binnen de door het Bestuur van de gemeenschappelijke regeling vastgestelde verrekening marge van minder dan 1% van het regionale deel van de gemeenschappelijke regeling (besluit d.d. 8 april 2015). Het resultaat wordt derhalve niet verrekend met de deelnemende gemeenten. Gelet op de geringe omvang van dit resultaat wordt afgezien van het toepassen van de garantieregeling.

Correspondentie over het jaarverslag en de jaarrekening GGD Haaglanden 2014 kunt u richten aan het Bestuur GGD Haaglanden, t.a.v. de heer A.A.H.M van Dijk, secretaris, Postbus 16130, 2500 BC Den Haag.

Hopende u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,
namens het Dagelijks Bestuur van de GR GGD Haaglanden

R.M. de Prez
voorzitter

A.A.H.M. van Dijk
secretaris

Jaarrekening en -verslag 2014

Gemeenschappelijke Regeling
Gemeentelijke Gezondheidsdienst Haaglanden

Datum: 8 april 2015

INHOUDSOPGAVE **PAGINA**

1. ALGEMEEN

1.1	Inleiding	3
1.2	Gemeenschappelijke regeling GGD Haaglanden	3
1.3	Het bestuur	4
1.4	De adviescommissie	5
1.5	Wet publieke gezondheid	6
1.6	Relevante ontwikkelingen	7

2. INHOUDELIJKE RAPPORTAGE

2.1	Het regionale programma Publieke Gezondheid	9
	- Infectieziektebestrijding en Hygiëne (I&H)	9
	- Openbare (geestelijke) gezondheidszorg (OGGZ)	11
	- Epidemiologie en Gezondheidsbevordering (E&G)	12
	- Advies en Coördinatie (A&C)	13
	- Toezicht op de kinderopvang (Tokin)	15
2.2	Monitor realisatie en beheersmaatregelen	15

3. FINANCIËLE RAPPORTAGE

3.1	Financieel kader	22
3.2	Rapportage 2014	23
3.3	Toelichting op de rapportage 2014	25
3.4	Rapportage 2014 regionale en lokale pakket	26

4. Risico's 27

Besluit 27

Bijlage 1: Bijdrage regiogemeenten 28

1 ALGEMEEN

1.1 Inleiding

Hierbij treft u de inhoudelijke en financiële rapportage 2014 aan van de GGD Haaglanden. In deze rapportage informeert het Dagelijks Bestuur het Algemeen Bestuur, conform het Financieel Statuut GGD Haaglanden 2014 artikel 4, over de beleidsmatige ontwikkelingen en de financiële realisatie van de begroting 2014.

Leeswijzer
In het vervolg van dit algemene hoofdstuk wordt kort ingegaan op de gemeenschappelijke regeling die ten grondslag ligt aan de GGD Haaglanden, de bestuurssamenstelling en de Wet Publieke Gezondheid. Ook worden een aantal relevante ontwikkelingen genoemd.
In hoofdstuk 2 wordt stilgestaan bij de activiteiten die in 2014 door GGD Haaglanden voor de regio uitgevoerd zijn. Het gaat om een korte algemene beschrijving aangevuld met een zogenaamde 'kort cyclische' monitor van het regionale en lokale takenpakket. Hoofdstuk 3 is de financiële rapportage. De jaarrekening wordt in hoofdstuk 4 afgesloten met een opsomming van risico's die de GGD Haaglanden loopt en de maatregelen die genomen worden om de risico's te beperken.

1.2 Gemeenschappelijke regeling GGD Haaglanden en verantwoording

De Wet publieke gezondheid (WPG) geeft de colleges van burgemeester en wethouders de opdracht zorg te dragen voor de instelling en instandhouding van een gemeentelijke gezondheidsdienst op de schaal van de veiligheidsregio. Op basis van de WPG zijn de 9 gemeenten[1] in de regio Haaglanden per 1 januari 2014 de gemeenschappelijke regeling GGD Haaglanden aangegaan. Als vorm van samenwerking is gekozen voor het dienstverleningsmodel, d.w.z. de gemeenschappelijke regeling zal als opdrachtgever optreden voor de uitvoering van GGD-taken door de gemeente Den Haag.
De financiële verantwoording van het regionale takenpakket in de jaarrekening is echter alleen van toepassing op de 8 regiogemeenten. Het verantwoorde budget bestaat uit de bijdragen van de regiogemeenten aan de gemeente Den Haag. Dit omdat de uitvoeringsorganisatie van de GGD Haaglanden is ondergebracht bij de sector GGD Haaglanden van de dienst OCW van de gemeente Den Haag.

Het dienstverleningsmodel verklaart ook de andere wijze van verantwoording in een jaarrekening in vergelijking met gemeenschappelijke regelingen die geheel zelfstandig opereren. Op het niveau van gemeente Den Haag wordt op gebruikelijke wijze rekening en verantwoording afgelegd. In de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling GGD worden daarom alleen de baten en lasten verantwoord en ontbreken de gebruikelijke BBV paragrafen, zoals b.v. financiering, weerstandsvermogen en onderhoud kapitaalgoederen.

[1] De regio Haaglanden bestaat uit de gemeenten Delft, Leidschendam-Voorburg, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk, 's-Gravenhage, Wassenaar, Westland en Zoetermeer.

Ten behoeve van de volledigheid van de informatie geeft de inhoudelijke rapportage in hoofdstuk 2 zicht op het totaal aan dienstverlening aan alle 9 gemeenten van de regio Haaglanden

Schematisch is het dienstverleningsmodel als volgt weer te geven:

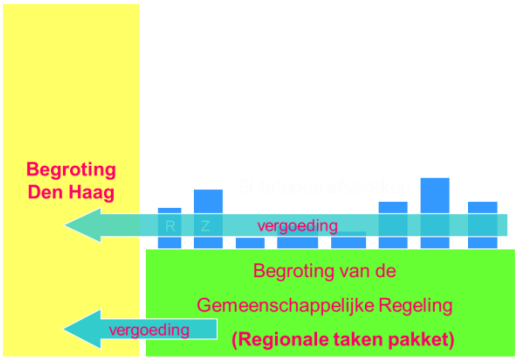

1.3 Het bestuur

Burgemeester en wethouders van elk van de deelnemende gemeenten hebben uit hun midden één lid als lid van het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling GGD Haaglanden benoemd. Het algemeen bestuur heeft uit haar midden een dagelijks bestuur aangewezen. De werkzaamheden voor het bestuur zijn vastgelegd in een reglement van orde[2].

Vanaf 1 januari 2014 tot de collegevorming n.a.v. de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2014 bestond het algemeen bestuur uit de volgende leden:

Gemeente Delft	de heer R.M. de Prez
Gemeente Den Haag	de heer S. Baldewsingh
Gemeente Leidschendam-Voorburg	mevrouw S. Bruines
Gemeente Midden-Delfland	de heer J.P. van Staalduinen
Gemeente Pijnacker-Nootdorp	de heer H.P.G. van Alphen (voorzitter)
Gemeente Rijswijk	de heer J.Bolte
Gemeente Wassenaar	mevrouw F. Koser Kaya
Gemeente Westland	mevrouw M.A.A. de Goeij-van der Klugt
Gemeente Zoetermeer	de heer K.J.W. de Jong

Het algemeen bestuur van de GGD Haaglanden kwam in de periode januari tot en met april 2014 drie keer bij elkaar. De belangrijkste besluiten waren het vaststellen van de begroting GGD Haaglanden 2014, de bij de gemeenschappelijke regeling horende nadere regelingen (governancecode, reglement van orde, directie statuut en financieel statuut), de herinrichting[3] van de begroting 2014 en het aanbieden van de ontwerpbegroting GGD Haaglanden 2015 aan de 9 gemeenten t.b.v. een zienswijze.

[2] Reglement van orde en andere werkzaamheden voor het algemeen bestuur Gemeentelijke Gezondheidsdienst Haaglanden.

[3] De begroting 2014 was op de leest van de GGD Zuid-Holland West geschoeid. Omdat de uitvoeringsorganisatie van de GGD Haaglanden is ondergebracht bij de gemeente Den Haag is de begroting

Het dagelijks bestuur werd in de betreffende periode gevormd door mw. S. Bruines en de heren van Alphen, Baldewsingh en Van Staalduinen en kwam drie keer bij elkaar.
De heer A.A.H.M. van Dijk, wnd. Directeur Publieke Gezondheid (DPG) is secretaris van het algemeen en dagelijks bestuur.

Met ingang van 11 juli 2014 wordt het algemeen bestuur van de GGD Haaglanden gevormd door:

Gemeente Delft	de heer R.M. de Prez
Gemeente Den Haag	de heer K.P. Klein
Gemeente Leidschendam-Voorburg	mevrouw S. Bruines
Gemeente Midden-Delfland	mevrouw A.M.J. de Goede-van Tiel
Gemeente Pijnacker-Nootdorp	de heer B.A. Minderhoud
Gemeente Rijswijk	de heer B.D. Lugthart
Gemeente Wassenaar	de heer L. Doorn
Gemeente Westland	mevrouw M.A.A. de Goeij-van der Klugt
Gemeente Zoetermeer	mevrouw I.H.C. Vugs-Vink

Het algemeen bestuur van de GGD Haaglanden kwam in de periode mei tot en met december 2014 drie keer bij elkaar.
Het belangrijkste besluit was het vaststellen van de begroting GGD Haaglanden 2015.

Vanaf 17 oktober 2014 werd het dagelijks bestuur gevormd door de heren de Prez (voorzitter), Minderhoud (portefeuillehouder financiën) en Klein (lid). Het dagelijks bestuur kwam in die periode drie maal bij elkaar.
De heer A.A.H.M. van Dijk, wnd. Directeur Publieke Gezondheid (DPG) is secretaris van het algemeen en dagelijks bestuur.

1.4 De adviescommissie

In het directiestatuut, behorend bij de gemeenschappelijke regeling, is vastgelegd dat een adviescommissie wordt ingesteld. De Adviescommissie heeft tot taak de directeur van de GGD Haaglanden gevraagd en ongevraagd te adviseren over voorstellen aan het bestuur. De Adviescommissie heeft op haar beurt een financiële werkgroep ingesteld die tot taak heeft haar gevraagd en ongevraagd te adviseren over financiële aangelegenheden. De voorzitter van de werkgroep maakt deel uit van de Adviescommissie.

De Adviescommissie bestaat uit negen beleidsmedewerkers afkomstig uit de deelnemende gemeenten en de voorzitter van de financiële werkgroep. In 2014 bestond de Adviescommissie uit de volgende deelnemers:

2015 opgezet en gepresenteerd op basis van de Haagse systematiek. Vanuit de behoefte om van meet af aan begroting (en jaarrekening) van een gelijke inrichting te laten zijn, is besloten tot een herinrichting van de begroting 2014. Een betere vergelijkingsmogelijkheid vergroot het inzicht.

Mevrouw S. Melenhorst	gemeente Delft
Mevrouw E. Vlagsma (tot 1.10.2014)	gemeente Den Haag
Mevrouw C. van den Brink (vanaf 1.10.2014)	gemeente Den Haag
Mevrouw I. van Fessem (tot 28.10.2014)	gemeente Leidschendam-Voorburg
Mevrouw A. Bongers (vanaf 28.10.2014)	gemeente Leidschendam-Voorburg
Mevrouw S. Eijgenraam	gemeente Midden-Delfland
De heer N. Brandts	gemeente Pijnacker-Nootdorp
Mevrouw H. el Quasghiri (tot 05.08.2014)	gemeente Rijswijk
Mevrouw Y. Troost (vanaf 05.08.2014)	gemeente Rijswijk
De heer E. Knevelbaard	gemeente Wassenaar
Mevrouw B. Sneevliet (voorzitter)	gemeente Westland
Mevrouw R. van Vliet	gemeente Zoetermeer
De heer E. Hiep (voorzitter fin werkgroep)	gemeente Leidschendam-Voorburg

In 2014 is de Adviescommissie 10 maal in vergadering bijeen geweest. De belangrijkste bespreekpunten daarbij waren de begroting GGD Haaglanden 2015, de OGGZ (de eerste aanzet tot het komen van een gemeenschappelijk beeld over de vangnet functie en de meldpunten), de rol van de GGD Haaglanden in het Sociale Domein en een verkenning naar de mogelijkheid om de GGD Haaglanden het toezicht te laten uitvoeren op de kwaliteit van de WMO uitvoering van door de gemeenten daartoe gecontracteerde derde partijen, bespreking concept dienstverleningsovereenkomsten SMA en de voorbereiding benoeming nieuwe leden dagelijks bestuur.

1.5 Wet publieke gezondheid

De Wet publieke gezondheid (WPG) is het kader waarbinnen de GGD Haaglanden het regionale Programma Publieke Gezondheid realiseert voor alle gemeenten in de regio Haaglanden. De WPG draagt het college van burgemeester en wethouders van een gemeente op om de totstandkoming en continuïteit van en de samenhang binnen de publieke gezondheidszorg te bevorderen. Ook dient afstemming plaats te vinden met de curatieve gezondheidszorg en de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen. Ter uitvoering van de bij wet opgedragen taken draagt het college van burgemeester en wethouders zorg voor de instelling en instandhouding van een gemeentelijke gezondheidsdienst.

De bij WPG opgedragen taken aan het College van B&W van de gemeenten zijn:

a. Het verwerven van, op epidemiologische analyses gebaseerd, inzicht in de gezondheidssituatie van de bevolking.
b. Het elke vier jaar, voorafgaand aan de opstelling van de nota gemeentelijke gezondheidsbeleid, op landelijk gelijkvormige wijze verzamelen en analyseren van gegevens over deze gezondheidssituatie.
c. Het bewaken van gezondheidsaspecten in bestuurlijke beslissingen.
d. Het bijdragen aan opzet, uitvoering en afstemming van preventieprogramma's met inbegrip van programma's voor de gezondheidsbevordering.
e. Het bevorderen van medische milieukundige zorg.
f. Het bevorderen van technische hygiëne zorg.
g. Het bevorderen van psychosociale hulp bij rampen.
h. Het geven van prenatale voorlichting aan aanstaande ouders.

Naast deze algemene taken worden in de wet nog taken genoemd specifiek voor de uitvoering van de algemene infectieziektebestrijding, voor de jeugdgezondheidszorg en de ouderengezondheidszorg.

Naast de WPG zijn voor de uitvoering van de taken van de GGD Haaglanden verder van belang: Wet op de lijkbezorging, de wet Kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen, de Wet maatschappelijke ondersteuning, de Wet veiligheidsregio's, de Wet klachtrecht cliënten zorgsector en de Kwaliteitswet zorginstellingen.

De taken die in het kader van de WPG uitgevoerd worden voor de regio zijn ondergebracht in de productgroepen Infectieziektebestrijding en Hygiëne (I&H), Openbare (geestelijke) gezondheidszorg (OGGZ) en Epidemiologie en Gezondheidsbevordering (E&G) en bij de afdelingen Advies en Coördinatie (A&C) en Toezicht Kinderopvang (Tokin). De Jeugdgezondheidszorg wordt v.w.b. de 8 regiogemeenten niet uitgevoerd door de GGD Haaglanden maar door de Stichting Jeugdgezondheidszorg Zuid-Holland West.

1.6 Relevante ontwikkelingen

<u>De begroting 2014 en de begroting 2015</u>
De besluitvorming over de gemeenschappelijke regeling voor de GGD Haaglanden in december 2013 en de start van de GGD Haaglanden op 1 januari 2014 hadden een late vaststelling van de begroting 2014 tot gevolg. De begroting 2014 van de gemeenschappelijke regeling is in maart 2014 door het algemeen bestuur vastgesteld en eind april aan de gemeenten met een reactie op de binnen gekomen zienswijzen toegestuurd. Tegelijkertijd is aan de gemeenten ook de ontwerpbegroting GGD Haaglanden 2015 aangeboden met het verzoek om een zienswijze. Op 11 juli heeft het algemeen bestuur de begroting 2015 vastgesteld.

<u>Kwaliteit</u>
In de Kwaliteitswet zorginstellingen staat nauwkeurig omschreven wat van de GGD als zorginstelling op het punt van de kwaliteit van de zorgtaken verwacht mag worden, namelijk verantwoorde zorg[4]. Jaarlijks toetst Lloyd's Register, als externe auditor, het kwaliteitsmanagementsysteem. Met als basis de goed functionerende kwaliteitssystemen van de GGD Zuid-Holland West en de GGD Den Haag in de afgelopen jaren concludeerde Lloyd's na toetsing in maart 2014 dat de GGD Haaglanden al voldeed aan de normen van de HKZ (Harmonisatie Kwaliteit Zorginstellingen) Publieke Gezondheid. Er werden over de gehele linie geen afwijkingen geconstateerd. GGD Haaglanden heeft de kwaliteit van zijn zorg- en dienstverlening op orde. Het daarbij behorende kwaliteitscertificaat is aan de GGD Haaglanden afgegeven op 27 maart 2014[5].

[4] Verantwoorde zorg is: zorg van een goed niveau die in ieder geval doeltreffend, doelmatig en patiëntgericht wordt verleend en die is afgestemd op de reële zorgbehoefte van de patiënt/ cliënt.

[5] De vervaldatum van het certificaat is 4 april 2016.

In mei 2013 heeft Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) onderzoek gedaan naar de kwaliteit van de algemene infectieziektebestrijding en de tuberculosebestrijding. Na een reactie van de kant van de GGD op de concept-rapportage ontving de GGD in augustus 2014 de definitieve rapportage met het verzoek voor 1 februari 2015 te reageren met maatregelen. Met brief van 15 januari 2015 heeft de GGD het rapport met maatregelen aan IGZ aangeboden. De GGD is in afwachting van de reactie van de IGZ.
Onderdeel van het kwaliteitsmanagementsysteerm zijn ook de rapportages over de Fona-meldingen (faults or near accidents) en de klachtenafhandeling. Separaat van de jaarrekening zullen deze rapportages ter kennisneming aan de raden van de 9 gemeenten worden aangeboden.

De 'drie' decentralisaties

Vanaf 2015 worden de gemeenten verantwoordelijk voor nieuwe taken op het gebied van werk (de participatiewet), zorg (Wmo 2015) en jeugd (Jeugdwet). De GGD Haaglanden kan een rol spelen bij de uitvoering van de nieuwe taken. In 2014 is zowel in de adviescommissie als in het bestuur van de GGD Haaglanden de gedachtenontwikkeling over een rol van de GGD in de uitvoering van de nieuwe gemeentelijke verantwoordelijkheden gestart, o.m. door het opstellen van een zogenaamde 3D-propositie. Eind 2014 is de GGD Haaglanden in gesprek met de gemeenten in de regio Haaglanden over het vervullen van de toezichtfunctie WMO 2015.

2 INHOUDELIJKE RAPPORTAGE

De missie van de GGD Haaglanden is:

het bewaken, het bevorderen en het beschermen van de gezondheid van de inwoners van de regio Haaglanden.
De GGD vervult deze missie in verschillende, elkaar aanvullende rollen: onderzoek, advisering en actief optreden. De uitvoering door de GGD Haaglanden bestaat uit:

- Het actief bewaken en monitoren van de publieke gezondheid in de regio Haaglanden en op basis hiervan het lokale bestuur adviseren over het te voeren gezondheidsbeleid.
- Het bevorderen van de gezondheid. Als proactief adviseur van het lokale bestuur en de maatschappelijke organisaties in de publieke gezondheidszorg en als uitvoerder bijdragen aan de verbetering van de gezondheid en aan het terugdringen van de verschillen in gezondheid en levensverwachting van verschillende bevolkingsgroepen.
- Het beschermen tegen natuurlijke en / of opzettelijke bedreigingen van de volksgezondheid, door toezicht, maar ook door een actief ingrijpen bij gezondheidsbedreigingen van individuen of groepen van personen.

2.1 Het regionale programma Publieke Gezondheid

Ten behoeve van de 8 regiogemeenten voeren de productgroepen en/of afdelingen van de GGD Haaglanden activiteiten uit op basis van gemeenschappelijke regeling.

De productgroep Infectieziektebestrijding en Hygiëne (I&H)

<u>Algemene Infectieziektebestrijding / Reizigers Vaccinatie en Advies Centrum</u>
Het totaal aantal meldingsplichtige infectieziekten is 834 in 2014. Verder zijn er 215 meldingen[6] geregistreerd uit zogenaamde artikel 26 instellingen (zorginstellingen, scholen en kinderdagverblijven). Hierbij dient te worden opgemerkt dat een melding wordt geregistreerd als het meer dan twee patiënten betreft, waardoor het daadwerkelijke aantal patiënten en de gegeven adviezen veel hoger liggen. Vermeldenswaard zijn verder de mazelenuitbraak, een tiental gevallen van scabiës in zorginstellingen waardoor diverse grootschalige contactonderzoeken hebben plaatsgevonden over de verschillende gemeenten. Verder werd de eerste Nederlandse patiënt met MERS gediagnosticeerd en opgenomen in een Haags ziekenhuis. Omdat het om een zogenaamde A-ziekte gaat kan de voorzitter van de veiligheidsregio hierbij gebruik maken van bijzondere bevoegdheden. In de tweede helft van 2014 heeft de uitbraak van ebola in westelijk Afrika veel aandacht gevergd: zo is het ebolaplatform opgestart waarin de zorginstellingen & de partners uit de veiligheidsregio de ontwikkelingen geduid hebben, de richtlijnen en werkwijzen hebben kunnen afstemmen en de gezamenlijke oefeningen zijn georganiseerd.

[6] In 2013 werden deze meldingen nog niet expliciet bijgehouden zoals dat nu in 2014 is gedaan.

De afdeling heeft verder samen met andere afdelingen een belangrijke rol gespeeld in de gezondheidsbewaking rond de Nuclear Security Summit (NSS) te Den Haag.

Bij de reizigerszorg is het aantal consulten regiobreed 18.243 geweest, dit is globaal een stabilisatie t.o.v. 2013. De verschuiving in de cliëntenstroom naar Den Haag heeft zich ook in de tweede helft van 2014 voortgezet.

Seksuele gezondheid

Bij het Regionaal Soacentrum is het aantal bezoekers gestegen tot ca. 11.383, met een vindpercentage van 15,5% (de officiële cijfers worden omstreeks 1 april door het RIVM bekend gemaakt). Er hebben 30 voorlichtingen plaatsgevonden; en het aantal bezocht evenementen in 2014 was 4.
De Sense spreekuren in Delft bij het JIP zijn gestopt; terwijl de spreekuurcapaciteit in Zoetermeer bij het JIP verruimd is. Met de gemeente Delft zijn gesprekken opgestart over verruiming van de soazorg voor jongeren.
Het raamwerk preventie 2015-2020 is gereed. Verder is het inloopspreekuur op de locatie Westeinde volledig vervangen door een afsprakenspreekuur, waarbij de wachttijd voor cliënten gelijk is gebleven. Het regionaal prostitutie overleg is opgestart.

Medische Milieukunde en Technische hygiënezorg

De afdeling leefomgeving heeft in 2014 veel complexe, gevoelige en omvangrijke dossiers in portefeuille gehad hetgeen de inzet van de afdeling in belangrijke mate heeft bepaald. Zo was de afdeling leefomgeving o.a. betrokken bij de afhandeling van de brand in Poeldijk en het gezondheidsonderzoek rondom Sterigenics in Zoetermeer. Daarnaast is het GGD-advies Luchtkwaliteit en Gevoelige bestemmingen in Den Haag aangeboden aan het Haagse college en in de raadscommissie toegelicht en is het onderzoek "Voormalige vuilstortplaatsen in het Westduinpark in relatie tot gezondheid opgeleverd. Het aantal MMK meldingen van burgers inzake klachten over de leefomgeving is met 454 ca. 100 hoger dan verwacht. Alle inspecties op het gebied van THZ (46 tattoo en piercing inspecties en 82 inspecties bij seksinrichtingen) zijn conform aanvragen uitgevoerd en er zijn in totaal 47 adviezen uitgebracht ten behoeve van evenementenvergunningen.

Tuberculosebestrijding

De afdeling Tuberculosebestrijding heeft veel tijd besteed aan grootschalige contactonderzoeken n.a.v. TBC besmettingen. Eén van deze contactonderzoeken betrof een zorginstelling in de gemeente Zoetermeer, een ander betrof gezin in Voorburg met daaraan gekoppeld enkele artikel 26 instellingen.

Verder is de logistiek rondom de spreekuren in Delft gewijzigd, waardoor kwaliteit van de diagnostiek verbeterd is en het personeel efficiënter wordt ingezet. De laagdrempelige toegang voor specifieke doelgroepen is gewaarborgd. In verband met het sinds enkele jaren stijgende aantal studenten van buitenlandse afkomst (uit risicogebieden) op de TU Delft is i.o.m. de TU de logistiek rond de screening succesvol gecentraliseerd.

De landelijke tendens van een dalend aantal TBC patiënten begint zich met enige vertraging ook in de regio af te tekenen. Het aantal TBC patiënten in de regio is licht gedaald tot 84 hetgeen aansluit bij de landelijke trend. Ook het aantal IGRA-testen is gedaald (322); het aantal thoraxfoto’s is gestegen tot 8.000.

De productgroep Openbare (geestelijke) gezondheidszorg (OGGZ)

Forensische Geneeskunde
In het jaar 2014 zijn binnen de regiogemeenten 464 lijkschouwen verricht, waarvan 128 een natuurlijk overlijden betrof, 120 een onnatuurlijk overlijden, en 216 maal een schouw bij euthanasie.

Centraal Coördinatie Punt/Meldpunt Bezorgd
In het DWO-gebied voert Kwadraad de Meldpunt Bezorgd-functie uit. In de overige regiogemeenten is het Meldpunt Bezorgd het grootste deel van 2014 uitgevoerd door de GGD Haaglanden. De transities in het Sociale Domein per 1 januari 2015 hebben de gemeenten diverse vormen van Sociale wijkteams of Gebiedsteams doen vormen, die deels al in 2014 zijn opgestart. Taken die waren belegd bij de GGD Haaglanden zijn en worden ook in 2015 verder waar noodzakelijk omgevormd om aan te sluiten op de lokale situatie. In het eerste halfjaar van 2014 is het aantal meldingen (zowel Meldpunt als vangnet) achtergebleven bij de prognoses. Deels is dit gelegen in het opstarten van de nieuwe situatie waardoor ketenpartners de GGD Haaglanden nog niet goed wisten te vinden. Deels is dit gelegen in de gedurende 2014 in diverse regiogemeenten opgestarte wijk-of gebiedsstructuren waar het CCP nog niet aan deelnam of een andere inrichting van de keten rond multiproblem huishoudens waarbij zorgmeldingen elders werden ondergebracht. De folder van het CCP is verspreid bij partners in de regiogemeenten, waaronder huisartsen en in accountgesprekken in de regiogemeenten is de samenwerking afgestemd. Het CCP is in 2014 gestart met deelname aan de verschillende gebiedsgerichte teams en zal in 2015 de verdere aansluiting op de nieuwe lokale structuren vormgeven.

Met de gemeente Delft is (als lokale taak) een winterregeling voor Dak- en Thuislozen overeengekomen en deze heeft zowel in de winter 203-2014 als in de winter 2014-2015 gefunctioneerd.

Sociaal Medische Zorg (lokale pakket)
De afdeling Sociaal Medische Advisering heeft voor de regiogemeenten medische advisering verzorgd op meerdere terreinen variërend van WMO-aanvragen, arbeidsgeschiktheidsadviezen, gehandicaptenparkeerkaarten tot adviezen leerlingenvervoer. In de accountgesprekken wordt met elke gemeente overlegd over wensen m.b.t. rapportage en inhoud van de adviezen. Daarnaast worden dienstverleningsovereenkomsten opgesteld voor de lokale taken SMA. Daarbij worden de begrotingstechnisch gemaakte afspraken over garantiebedragen opgenomen, evenals afspraken over nieuw in te kopen diensten indien van toepassing. Advisering in het kader van de WMO na de transities in het Sociale Domein is daarin een van de te bespreken mogelijkheden. In het eerste kwartaal van 2015 zullen met de regiogemeenten die diensten afnemen in het kader van de Sociaal Medische Advisering Dienstverleningsovereenkomsten worden gesloten.

Suïcidepoging nazorg (SUNA)
In het kader van SUNA is in het jaar 2014 40 maal een traject opgestart voor cliënten (jongeren) uit de regiogemeenten of een beroep gedaan op het expertise centrum Suïcide door gemeenten, scholen of organisaties in de regio. Over de uitvoering van deze

taak zijn tot nu toe nog geen (financiële) afspraken gemaakt. Insteek is om hierover met de regiogemeenten in gesprek te gaan gedurende 2015.

De productgroep Epidemiologie en Gezondheidsbevordering (E&G)

Epidemiologie
In het kader van het Gezondheidsonderzoek 2012 is een aantal afrondende werkzaamheden verricht voor de 8 regiogemeenten.

In opdracht van het college van Burgemeester en wethouders van Zoetermeer is een onderzoek uitgevoerd naar de kankerincidentie in de wijken Palenstein en Seghwaert in Zoetermeer. Dit naar aanleiding van de uitstoot van ethyleenoxide door het bedrijf Sterigenics, dat van 1973-2010 in Zoetermeer gevestigd was. Uit de resultaten van het onderzoek blijkt geen verhoging van de incidentie van kanker in de wijken rondom de voormalige vestigingslocaties van Sterigenics. In dat kader zijn ook factsheets opgesteld en zijn presentaties bij het RIVM en Ministerie van VWS gegeven.

Begin 2014 is gestart met de voorbereidingen voor een Gezondheidsmonitor voor de 8 regiogemeenten. Er is overleg gevoerd over het proces en de inhoud met diverse betrokkenen binnen de GGD Haaglanden en gestart met het verzamelen van inhoudelijke informatie die in de monitor verwerkt gaat worden. Na de zomer is gestart met het schrijven van een gezondheidsmonitor per gemeente.

Op basis van het registratiebestand van de verrichtingen in het kader van de forensische geneeskunde (lijkschouwen) zijn, over de periode 2005 t/m 2013, drie rapportages opgesteld voor de regio Zuid-Holland West zodat mogelijke trends kunnen worden waargenomen.
Tot slot zijn door de afdeling Epidemiologie diverse vragen van gemeenten beantwoord en zijn adviezen gegeven, voor zo ver voortkomend uit epidemiologische analyses.

Gezondheidsbevordering (GB)
GB-medewerkers uit het team 'Gezonde school' begeleiden in de (voormalige Zuid-Holland West) PO-scholen, VO-scholen en MBO locaties volgens de Gezonde School werkwijze. Met behulp van de RIVM-subsidieregeling Jeugdimpuls heeft de GGD extra ondersteuning aan scholen kunnen geven die met gezondheidsactiviteiten aan de slag willen (blijven).

GB heeft in 2014 alle gemeenten geadviseerd op lokaal gezondheidsbeleid ten aanzien van gezonde leefstijl o.a. gericht op de volgende thema's: gezonde voeding en bewegen, gezonde seksualiteit, voorkomen en bestrijden van geweld in afhankelijkheidsrelaties, genotmiddelen(o.a. preventie en handhavingsplan drank en horecawet), mondgezondheid en vanuit de integrale en vraaggerichte benadering van de gezonde schoolaanpak. GB is ook betrokken bij het opstellen van de uitvoeringsplannen en de monitoring die voortvloeien uit de nota's lokaal gezondheidsbeleid. In het kader van het ouderenbeleid is in overleg met relevante organisaties en instellingen aandacht besteed aan valpreventie, zelfredzaamheid en vitaliteit. Deze activiteiten zijn in de tweede helft van 2014 gecontinueerd. Casemanagers van GB zijn op basis van het protocol 'Maatschappelijke onrust bij zedenzaken' verscheidene keren in de regio in actie gekomen. Voorbeelden van activiteiten voor de regiogemeenten: GB heeft in februari in Zoetermeer de themabijeenkomst "gezondheid bevorderen van kwetsbare en moeilijk

bereikbare groepen: hoe doe je dat?" georganiseerd en uitgevoerd; GB is (in een aantal gemeenten) opgetreden als coördinator voor het opstellen van een integraal alcoholpreventie- en handhavingsplan; GB is projectleider geweest van het kortdurend onderzoek naar het bereiken van sociale minima in Leidschendam-Voorburg; GB heeft in Delft de evaluatie en monitoring uitgevoerd van het Sportimpulsproject "Kinderen op Sportief Gewicht"; GB-functionarissen hebben de gemeenten Pijnacker-Nootdorp, Westland, Zoetermeer en Rijswijk geadviseerd bij het opstellen van nieuwe Sportimpulsaanvragen 2014. Verder zijn GB-medewerkers betrokken bij het project 'Gezondheidsmonitor 2015 subregio ZHW'.

De afdeling Advies en Coördinatie (A&C)

Medewerkers van de stafafdeling adviseren en ondersteunen het bestuur van de GGD Haaglanden, de directie, het MT van de GGD, de productgroepmanagers en de regionale ambtelijke adviescommissie.
De afdeling adviseert en ondersteunt de 9 gemeenten bij de beleidsontwikkeling in het sociale domein vanuit het perspectief volksgezondheid.
Zo adviseerden medewerkers van A&C in 2014 bij de ontwikkeling van de nota lokaal gezondheidsbeleid in de gemeente Pijnacker-Nootdorp; namen medewerkers deel in de begeleidingsgroep van respectievelijk het kortdurend onderzoek 'Effectieve inzet van preventie in Westland' en het kortdurend onderzoek "Onderzoek naar de effecten van een tijdschriftenbibliotheek als (preventief) middel tegen sociale kwetsbaarheid" in Delft. In samenwerking met de productgroep Infectieziektebestrijding & Hygiëne adviseerde A&C de gemeente Delft over de invulling van aanvullende seksuele gezondheid (ASG). Naast GB-functionarissen adviseert A&C over het gezondheidsbeleid in den brede en met name de relaties met ander beleidsterreinen in de subregio ZHW. A&C is deelprojectleider van de Kernboodschappen voor beleid in de subregio ZHW (onderdeel van het project Gezondheidsmonitor 2015 ZHW). Ten behoeve van de ambtelijke adviescommissie en het bestuur van de GGD Haaglanden bereidde A&C besluiten voor over o.m. de preventiecyclus van de nota's lokaal gezondheidsbeleid in de regio Haaglanden en de rol van de GGD in het sociaal domein voor de subregio ZHW. Ook werden (inhoudelijke) bijdragen geleverd aan de begrotingen 2014 en 2015.
Verder is er binnen de stafafdeling een strategische opleidingsvisie ontwikkeld en is het concept GGD Rampenopvangplan (GROP) opgesteld. Het GROP wordt in de eerste helft van 2015 aan het bestuur van de GGD Haaglanden ter besluitvorming voorgelegd.

<u>FONA-commissie</u>
De GGD Haaglanden heeft een FONA (fouten, ongevallen en near accidents) commissie. De doelstelling van de commissie is het toetsen van de zorgkwaliteit in de organisatie aan de hand van het analyseren van (bijna)-incidenten en (bijna)-fouten in de (individuele) cliëntenzorg en vervolgens het doen van aanbevelingen tot preventie aan de daarvoor verantwoordelijken.

De FONA-commissie bestond in 2014 uit de volgende leden:
De heer E.H. Huisman, voorzitter (arts I&H/TBC)
De heer I. van der Leeuw, plaatsvervangend voorzitter (verpleegkundige JGZ)
Mevrouw S. Meijer, lid (verpleegkundige JGZ)
De heer J.A. van den Akker, lid (veldregisseur OGGZ/CCP)
De heer J.T. Versteegen, lid (vanaf 01-03-2014; arts I&H)
Mevrouw A. de Bont, secretaris (tot 01-05-2014; secretaris commissies)
Mevrouw E. Busker-Huysen, secretaris (vanaf 01-05-2014; directiesecretaris)

In 2014 is de FONA commissie 10 maal bij elkaar geweest en heeft 38 meldingen ontvangen en behandeld. Alle door de commissie aangegeven aanbevelingen inzake de 38 meldingen zijn door het management overgenomen. Het verslag van de commissie over de werkzaamheden in 2014 verschijnt juni 2015

Klachtafhandeling GGD Haaglanden 2014
Bij de GGD Haaglanden is ten behoeve van de opvang en bemiddeling van klachten een klachtenfunctionaris werkzaam en wordt er gebruik gemaakt van een klachtencommissie. De klachten commissie bestaat geheel uit externe leden. In 2014 bestond de commissie uit de volgende leden:
De heer E. van Tielraden, voorzitter (jurist; persoonlijke titel)
Mevrouw H. Dekker, plaatsvervangend voorzitter (jurist; persoonlijke titel)
De heer C. Postema, lid (arts; persoonlijke titel)
Mevrouw S. Poot, lid (verpleegkundige; persoonlijke titel)
Mevrouw T. Quadvlieg, lid (namens patiëntenvereniging Zorgbelang)
Mevrouw J. Hortensius, ambtelijk secretaris (GGD Haaglanden)
Mevrouw J. van der Leeuw, ambtelijk secretaris (GGD Haaglanden)

Onderstaande leden werden alleen opgeroepen indien nodig (marteriedeskundigheid)
Mevrouw S. Kunst, plaatsvervangend lid (arts; persoonlijke titel)
Mevrouw M. van Donk, plaatsvervangend lid (verpleegkundige; persoonlijke titiel)
De heer G. Lieftinck, plaatsvervangend lid MKA (verpleegkundige; persoonlijke titel)
De heer R. A. Lichtveld, materiedeskundig lid RAV (MD,PhD; persoonlijke titel)
De heer R. van Noort, 2e plaatsvervangend lid (namens patiëntenvereniging Zorgbelang)

Sinds 1 juni 2014 wordt de klachtbehandeling van de Regionale Ambulancevoorziening (RAV) Haaglanden (inclusief de meldkamer Ambulancezorg Haaglanden) uitgevoerd door de GGD Haaglanden. Behalve de dienst ambulancezorg van de GGD Haaglanden maken ook de ambulancezorg van het Witte kruis en ambulancezorg Zoetermeer deel uit van de RAV Haaglanden.

In 2014 is de klachtencommissie 7 maal bij elkaar geweest en heeft 67 klachten ontvangen waarvan er 10 zijn doorverwezen of niet ontvankelijk waren. Het verslag van de commissie over de werkzaamheden in 2014 verschijnt juni 2015.

De afdeling Toezicht op de Kinderopvang (Tokin)

Door de afdeling Toezicht op de kinderopvang zijn in totaal 1989 inspectiebezoeken verricht waarvan 1057 in Den Haag en 932 in de regio gemeenten.
De aantallen nieuw aangemelde gastouders en onderzoeken voor registraties waren hoger dan voorzien, hierdoor kon aan de wens van sommige gemeenten om extra gastouders te bezoeken niet worden voldaan

Behalve de gastouders en de vele onderzoeken voor registraties is deze achterstand veroorzaakt door zowel het organisatorisch samengaan van 2 GGD'en als ook door de landelijke invoering van een nieuw inspectie rapport per 1 januari 2014. De meer beschrijvende manier van inspecteren is een ingrijpende verandering en kost meer tijd.

Op 11 maart, 17 juni, 2 oktober en 25 november zijn er regio overleggen geweest met de beleidsmedewerkers Kinderopvang van de gemeenten die verantwoordelijk zijn voor het beheer van het Register Kinderopvang en de Handhaving Kinderopvang. Vanaf juni neemt de gemeente Den Haag ook deel aan deze overleggen. Directeur GGD Haaglanden heeft het overleg op 2 oktober bijgewoond om kennis te maken en eerste ervaringen te delen. De werkwijzen van de 9 gemeenten kunnen op onderdelen nogal verschillen. Tijdens de overleggen bleek er interesse te zijn om ervaringen te delen en om tot meer afstemming te komen.

In het najaar is prioriteit gegeven aan de ontstane achterstand zodat alle gemeenten de A status, die landelijk toegekend wordt aan gemeenten die Toezicht en handhaving op orde hebben, zullen behouden. Hiervoor is extra personeel ingezet.

2.2 Monitor realisatie en beheersmaatregelen

In de tabel op de volgende pagina's is de "kort cyclische monitor" van het regionale en lokale takenpakket opgenomen. Naast een cijfermatige toelichting op de realisatie 2014 is een beheersmaatregel opgenomen waarmee de status van de productie is bepaald. De beheersmaatregel is voorzien van een kleur. Deze kleur geeft aan in hoeverre de beheersmaatregel het beoogde productieresultaat heeft bereikt:

→ Status groen: beheersmaatregel is volgens planning/verwachting, de beoogde (begrote) resultaten zijn gerealiseerd.

→ Status oranje: beheersmaatregel is niet geheel volgens planning verlopen en heeft vooralsnog niet het gewenste resultaat bereikt.
Bij het oranje stoplicht wordt tevens een toelichting aan de status toegevoegd, waarin wordt uitgelegd waarom de productie niet volgens planning is verlopen.

→ Status rood: beheersmaatregel heeft of niet het gewenste effect of wijkt af van de begroting of anders dan voorzien. De beoogde (begrote) resultaten zijn niet gerealiseerd. Bij de toelichting op de status is verantwoord, waarom het beoogde resultaat niet is gehaald of anders is geworden vanwege onvoorziene ontwikkelingen.

Tabel 1 kort cyclische monitor van het regionale en lokale takenpakket

Regionale takenpakket	Beoogde resultaten	Status	Toelichting en realisatie
Algemene infectieziekte-bestrijding	- 585 meldingsplichtige meldingen voor de hele regio Haaglanden		- 834 meldingsplichtige meldingen voor de hele regio Haaglanden, waarvan regio 347 en Den Haag 487 **Toelichting resultaat** Dit betreft het resultaat voor de gehele regio Haaglanden. De werkprocessen voor Den Haag en regio zijn volledig geïntegreerd. In het epidemiologisch bulletin wordt elk kwartaal een inhoudelijke toelichting en specificatie gegeven. Het aantal meldingen is een slechts beperkte indicator van de workload van de GGD, gezien het grote verschil per te ondernemen acties per specifieke melding.
Reizigersadvies en vaccinatie	- 19.000 consulten voor de hele regio Haaglanden, waarvan regio 9.000 en Den Haag 10.000		- 18.243 consulten voor de hele regio Haaglanden, waarvan regio 6.109 en Den Haag 12.134 **Toelichting resultaat** Het aantal consulten ligt voor de hele regio min of meer gelijk aan de productie in 2013. Reizigerszorg wordt op 3 locaties in Haaglanden aangeboden, en binnen die locaties zien we in 2014 een verschuiving naar meer consulten op de locatie Den Haag.
Seksuele gezondheid	- De formatie en bijbehorende kosten die hieraan worden besteed zijn zeer gering en zijn daarom opgenomen bij "algemene infectieziektebestrijding".	n.v.t.	
Leefomgeving Medische milieukunde (MMK) - voorlichting en behan-deling vragen/klachten burgers - signalering en beleidsadvisering - advisering bij milieu-aspecten	- 325 afhandelingen van medisch milieukundige problemen voor de hele regio Haaglanden, waarvan regio 150 en Den Haag 175		- 454 afhandelingen van medisch milieukundige problemen voor hele regio Haaglanden, waarvan regio 167 en Den Haag 287

Regionale takenpakket	Beoogde resultaten	Status	Toelichting en realisatie
Technische hygiënezorg	- 40 inspecties tatoeage- en piercingshops (regio 17, Den Haag 23) - 79 inspecties seksinrichtingen (regio 3 en Den Haag 76) - 40 adviezen bij evenementen voor de hele regio Haaglanden (regio 0 en Den Haag 40) - 40 adviezen over legionella voor de hele regio Haaglanden (regio 0 en Den Haag 40) - 30 CO-incidenten gemeld bij meldpunt koolmonoxide CO voor de hele regio Haaglanden (regio 0 en Den Haag 30)		- 46 inspecties tatoeage- en piercingshops (regio 23, Den Haag 23) - 82 inspecties seksinrichtingen (regio 2 en Den Haag 80) - 47 adviezen bij evenementen voor de hele regio Haaglanden (regio 18 en Den Haag 29) - 24 adviezen over legionella voor de hele regio Haaglanden (regio 15 en Den Haag 9) - 44 CO-incidenten gemeld bij meldpunt koolmonoxide voor de hele regio Haaglanden (regio 6 en Den Haag 38) **Toelichting resultaat** Geen noemenswaardige afwijkingen t.o.v. begroting.
Tuberculose bestrijding	- 125 TBC patiënten onderzoeken voor de hele regio Haaglanden (regio 15 en Den Haag 110)		- 84 TBC patiënten onderzoeken in de hele regio Haaglanden, waarvan regio 28 en Den Haag 56 - 7.999 longfoto's in de hele regio Haaglanden, waarvan regio 475 en Den Haag 7.524 **Toelichting resultaat** De daling van de aantallen is conform de landelijke trend, waarbij het aantal TBC patiënten jaarlijks afneemt vanwege goede preventie en curatie.
Forensische geneeskunde	- 835 lijkschouwingen (inclusief euthanasie) voor de hele regio Haaglanden, waarvan regio 350 en Den Haag 485 - 25 verklaringen voor uitstel begraven/cremeren (excl. Den Haag) - 10 meldingen overleden minderjarigen (excl. Den Haag) - 50 adviezen (excl. Den Haag)		- 1.011 lijkschouwingen(incl. eutha-nasie) voor de hele regio Haaglanden, waarvan regio 464 en Den Haag 547 - 24 verklaringen voor uitstel begraven/cremeren (excl. Den Haag) - 9 meldingen overleden minderjarigen (excl. Den Haag) - 31 adviezen (excl. Den Haag) **Toelichting resultaat** Het aantal schouwen ligt hoger dan begroot.

Regionale takenpakket	Beoogde resultaten	Status	Toelichting en realisatie
OGGZ: - vangnetmeldingen - signaleringsoverleggen	Totaal 800 meldingen. Verdeling: - 189 in Delft - 156 in L'dam-Voorburg - 7 in Midden-Delfland - 23 in Pijnacker-Nootdorp - 102 in Rijswijk - 36 in Wassenaar - 71 in Westland - 216 in Zoetermeer Totaal 32 signaleringsoverleggen. Verdeling: - 4 in Delft - 4 in L'dam-Voorburg - 4 in Midden-Delfland - 4 in Pijnacker-Nootdorp - 4 in Rijswijk - 4 in Wassenaar - 4 in Westland - 4 in Zoetermeer		Totaal 349 vangnetmeldingen. Verdeling: - 35 in Delft - 95 in L'dam-Voorburg - 2 in Midden-Delfland - 9 in Pijnacker-Nootdorp - 46 in Rijswijk - 29 in Wassenaar - 9 in Westland - 124 in Zoetermeer Totaal 19 signaleringsoverleggen. Verdeling: - 1 in Delft - 4 in L'dam-Voorburg - 0 in Midden-Delfland - 4 in Pijnacker-Nootdorp - 1 in Rijswijk - 4 in Wassenaar - 1 in Westland - 4 in Zoetermeer **Toelichting resultaat** Vangnetmeldingen: zie par. 2.1 Signaleringsoverleggen: in de gemeenten Delft, Midden-Delfland, Rijswijk en Westland zijn deze komen te vervallen.
Epidemiologie	- Inzet van 11,20 fte, waarvan voor de regio 2,31 fte en voor Den Haag 8,89 fte		- Inzet van 11,14 fte, waarvan voor de regio 2,31 fte en voor Den Haag 8,83 fte (bezetting 31-12-2014) **Toelichting resultaat** Realisatie is excl. inzet uitzendkrachten
Gezondheids-bevordering	- Inzet van 25,83 fte, waarvan voor de regio 6,20 fte en voor Den Haag 19,63 fte		- Inzet van 23,44 fte, waarvan voor de regio 5,18 fte en voor Den Haag 18,26 fte (bezetting 31-12-2014) **Toelichting resultaat** Realisatie is excl. inzet uitzendkrachten
Advies & Coördinatie	- Inzet van 11,36 fte, waarvan voor de regio 5,72 fte en voor Den Haag 5,64 fte - Inzet van 2,10 fte ambtelijk secretaris voor diverse commissies, waarvan voor de regio 0,34 fte en voor Den Haag 1,76 fte		- Inzet van 8,89 fte, waarvan voor de regio 4,89 fte en voor Den Haag 4,00 fte (bezetting 31-12-2014) - Inzet van 2,30 fte ambtelijk secretaris voor diverse commissies, waarvan voor de regio 0,74 fte en voor Den Haag 1,56 fte (bezetting 31-12-2014) **Toelichting resultaat** Realisatie is excl. inzet uitzendkrachten

Regionale takenpakket	Beoogde resultaten	Status	Toelichting en realisatie
Toezicht op de kinderopvang	Alle bekende kindercentra en nieuwe kindercentra, gastouders en gastouderbureaus voldoen aan normen op het gebied van pedagogisch klimaat en veiligheid. - 1.036 jaarlijks onderzoek, dit zijn de inspecties kinderdagverblijven, buitenschoolse opvangen, gastouderbureaus en peuterspeelzalen (regio 501 en Den Haag 535) - 68 onderzoek voor registratie, dit zijn de nieuwe inspecties kdv/bso/gob/psz - 374 inspectie gastouders (regio 274 en Den Haag 100) - 163 nadere onderzoeken		- 1.024 jaarlijks onderzoek (regio 450 en Den Haag 574) - 273 onderzoek voor registratie (regio 67 en Den Haag 206) - 456 inspectie gastouders (regio 277 en Den Haag 179) - 166 nader onderzoek (regio 138 en Den Haag 28) - 70 incidenteel onderzoek (Den Haag 70) **Toelichting resultaat**
			Door het faillissement van Triodus en de aanpassing van wet- en regelgeving zijn de bestaande voorzieningen met name in Den Haag opnieuw onderzocht om in aanmerking te komen voor een aanpassing van hun registratie.

Lokale takenpakket	Beoogde resultaten	Status	Toelichting en realisatie
Sociaal Medische Advisering	Onderzoeken en adviezen t.b.v. sociaal medische verklaringen. Totaal begroot: 3.795 (regio 2.025 en Den Haag 1.770) - 1.325 adviezen arbeidsgeschiktheid (regio 725 en Den Haag 600) - 160 adviezen bijzondere bijstand (regio 150 en Den Haag 10) - 1.475 adviezen gehandicapten-parkeerkaart (regio 825 en Den Haag 650) - 10 adviezen leerlingenvervoer (regio 0 en Den Haag 10) - 565 adviezen huisvestingsurgentie (regio 165 en Den Haag 400) - 175 adviezen indicatie kinderopvang/sociaal medische advisering (regio 75 en Den Haag 100) - 75 adviezen inburgering (regio 75 en Den Haag 0)		Totaal realisatie: 4.006 (regio 1.343 en Den Haag 2.663) - 1.329 adviezen arbeidsgeschiktheid (regio 645 en Den Haag 684) - 81 adviezen bijzondere bijstand (regio 75 en Den Haag 6) - 1.138 adviezen gehandicapten-parkeerkaart (regio 405 en Den Haag 733) - 572 adviezen leerlingenvervoer (regio 28 en Den Haag 544) - 549 adviezen huisvestingsurgentie (regio 106 en Den Haag 443) - 245 adviezen indicatie kinderopvang/sociaal medische advisering (regio 77 en Den Haag 168) - 92 adviezen inburgering (regio 7 en Den Haag 85) **Toelichting resultaat** Het aantal adviezen regiogemeenten ligt lager dan het begrote aantal, omdat er minder wordt aangevraagd dan begroot. De begroting is door de regiogemeenten afgegeven op basis van de aangevraagde adviezen voorgaande jaren. De reden van vermindering aanvragen verschilt per activiteit, bijvoorbeeld beleidsaanpassing, waarbij aanvrager besluit zonder medisch advies.
OGGZ: meldpuntmeldingen	Totaal 800 OGGZ-meldingen. Verdeling: - 200 in L'dam-Voorburg - 200 in Rijswijk - 50 in Wassenaar - 350 in Zoetermeer		Totaal 484 OGGZ-meldingen. Verdeling: - 11 in Delft - 116 in L'dam-Voorburg - 4 in Pijnacker-Nootdorp - 68 in Rijswijk - 40 in Wassenaar - 2 in Westland - 243 in Zoetermeer **Toelichting resultaat** zie paragraaf 2.1
Gezondheid en Sport gemeente Zoetermeer			Conform afspraken uitgevoerd

3 FINANCIËLE RAPPORTAGE

3.1 Financieel kader

Financiële rapportage betreft alleen de bijdrage van de 8 regiogemeenten Haaglanden exclusief Den Haag.
Uit onderstaande tabel blijkt het financieel kader van de MJB 2014-2017. De jaarschijf 2014 daarin is gebaseerd op een bijdrage van € 7,46 per inwoner en op een opbrengst uit tarieven van regiogemeenten en derden voor diverse producten.

Tabel 2 financieel kader MJB 2014-2017 (x € 1.000 afgerond)

	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Inwonerbijdrage regionaal pakket	**4.023**	**4.129**	**4.129**	**4.129**
Tijdelijke bijdrage gemeenten (2014 t/m 2017)	**184**	**187**	**187**	**187**
Gemeentelijke bijdrage in regionaal pakket o.b.v. prestaties	**986**	**1.005**	**1.005**	**1.005**
OGGZ: forensische geneeskunde (excl. BTW)	*143*	*145*	*145*	*145*
OGGZ: vangnetmeldingen (excl. BTW)	*344*	*354*	*354*	*354*
JGZ: toezicht op de kinderopvang	*499*	*506*	*506*	*506*
Opbrengst derden in regionaal pakket o.b.v. prestaties	**863**	**880**	**880**	**880**
I&H: detachering medewerker Alg. Infectiez. Bestrijding	*102*	*104*	*104*	*104*
I&H: opleiding arts Publieke Gezondheid	*51*	*52*	*52*	*52*
I&H: reizigersadvies en vaccinatie	*558*	*569*	*569*	*569*
I&H: MMK/THZ: tattoo- en piercingshops	*13*	*13*	*13*	*13*
A&C: opleiden, trainen, oefenen (OTO)	*127*	*130*	*130*	*130*
A&C: piketvergoeding VRH	*12*	*12*	*12*	*12*
Gemeentelijke bijdrage in lokaal pakket o.b.v. prestaties	**440**	**448**	**448**	**448**
OGGZ: sociaal medische advisering (excl. BTW)	*343*	*348*	*348*	*348*
OGGZ: meldpuntmeldingen	*91*	*94*	*94*	*94*
E&G: Gezondheid en Sport Zoetermeer	*6*	*6*	*6*	*6*
Totaal baten	**6.496**	**6.649**	**6.649**	**6.649**

3.2 Rapportage 2014

In onderstaande tabel staat de realisatie voor het jaar 2014.

Tabel 3 begroting versus realisatie 2014 (x € 1.000 afgerond)

	Begroting 2014	Realisatie 2014	Verschil tussen R en B	
Lasten				
Salarissen en sociale lasten	3.352	3.246	-106	
Goederen en diensten	1.456	1.019	-437	
Decentrale overhead	784	906	122	
Centrale overhead	904	904	0	
Totaal lasten	**6.496**	**6.075**	**-421**	V
Baten				
Inwonerbijdrage regionaal pakket	**4.023**	**4.023**	**0**	
Tijdelijke bijdrage gemeenten	**184**	**184**	**0**	
Gemeentelijke bijdrage in regionaal pakket o.b.v. prestaties	**986**	**739**	**-247**	
OGGZ: forensische geneeskunde (excl. BTW)	*143*	*172*	*29*	
OGGZ: vangnetmeldingen (excl. BTW)	*344*	*113*	*-231*	
EG: epidemiologie gem. Zoetermeer	*0*	*5*	*5*	
JGZ: toezicht op de kinderopvang	*499*	*450*	*-49*	
Opbrengst derden in regionaal pakket o.b.v. prestaties	**863**	**707**	**-156**	
I&H: detachering medewerker Alg. Infectiez. Bestrijding	*102*	*96*	*-6*	
I&H: opleiding arts Publieke Gezondheid	*51*	*53*	*2*	
I&H: reizigersadvies en vaccinatie	*558*	*439*	*-119*	
I&H: MMK/THZ inspectie tattoo- en piercingshops	*13*	*8*	*-4*	
A&C: opleiden, trainen, oefenen (OTO)	*127*	*89*	*-38*	
A&C: piketvergoeding HRH	*12*	*14*	*2*	
Overig	*0*	*7*	*7*	
Gemeentelijke bijdrage in lokaal pakket o.b.v. prestaties	**440**	**230**	**-210**	
OGGZ: sociaal medische advisering (excl. BTW)	*343*	*160*	*-183*	
OGGZ: meldpuntmeldingen	*91*	*66*	*-25*	
E&G: Gezondheid en Sport Zoetermeer	*6*	*5*	*-2*	
Opbrengst derden in lokaal pakket o.b.v. prestaties	**0**	**6**	**6**	
OGGZ: sociaal medische advisering (excl. BTW)	*0*	*6*	*6*	
Totaal baten	**6.496**	**5.889**	**-607**	N
Saldo	**0**	**-186**	**-186**	N
Reizigersvaccinatie			**119**	V
Vangnet L-V			**41**	V
Resultaat na correctie			**-26**	N

Nb.: een negatief verschil op de lasten is een Voordeel. Een negatief verschil op de baten is een Nadeel.
Overeenkomstig het besluit van het Bestuur, d.d. 8 april 2015 wordt een resultaat minder dan 1% van het regionale deel van de begroting van de gemeenschappelijke regeling, niet verrekend met de deelnemende gemeenten en gelet op de geringe omvang van dit resultaat wordt afgezien van het toepassen van de garantieregeling.

ACTIVA	31-dec-2014	31-dec-2013	PASSIVA	31-dec-2014	31-dec-2013
	€	€		€	€
Vaste Activa			**Vaste Passiva**		
Materiële vaste activa	*0*	*0*	Reserves	0	0
			Resultaat na bestemming	0	0
			Eigen vermogen	*0*	*0*
			Voorzieningen	*0*	*0*
			Vaste schulden > 1 jaar	*0*	*0*
Vlottende Activa			**Vlottende Passiva**		
Voorraden	0	0	Schulden < 1 jaar	0	0
Uitzettingen < 1 jaar	0	0	Overlopende passiva	0	0
Liquide middelen	0	0			
Overlopende activa	0	0			
	0	*0*		*0*	*0*
TOTAAL ACTIVA	0	0	TOTAAL PASSIVA	0	0
Langlopende financiële rechten	0	0	Langlopende financiële verplichtingen	0	0

Toelichting op de balans.

Het dienstverleningsmodel tussen de GGD Haaglanden en de gemeente Den Haag verklaart waarom de balans van de gemeenschappelijke regeling op 'nul' (0) staat. Financieel is de balans te vergelijken met een 'huurmodel' en ontstaan er geen activa of passiva.

Bij de onderhandelingen over de regionalisatie is afgesproken dat een deel € 50.000,- jaarlijks) van de tijdelijke bijdrage van de gemeenten voor de periode 2014 tot en met 2017 gereserveerd zou worden. Conform afspraak is dit bedrag bij de gemeente Den Haag gereserveerd.

Personele verplichtingen die van de GGD Zuid-Holland West zijn overgenomen, zoals bijvoorbeeld vakantie- en overuren, loopbaanbudget zijn niet in deze balans opgenomen, maar op de balans van de gemeente Den Haag.

3.3 Toelichting op de rapportage 2014

Het resultaat van GGD Haaglanden voor de regio komt na correcties uit op 26.000 nadeel. De correcties betreffen op de eerste plaats de compensatie tussen het regiodeel en het Haagse deel van de reizigersvaccinatie, ad € 119.000,-, als gevolg van de verschuiving in de klantenstroom v.w.b. de keuze van de vaccinatielocatie. Daarnaast is als gevolg van niet tijdig factureren voor de vangnetmeldingen Leidschendam-Voorburg nog een correctie van € 41.000,- toegepast. Het dan resterende bedrag ad € 26.000,- nadeel betreft het operationeel bedrijfsvoering resultaat. Dit is gerealiseerd op diverse producten, waar positieve en negatieve resultaten elkaar compenseren. Overeenkomstig het besluit van het Bestuur, d.d. 8 april 2015 wordt een resultaat minder dan 1% van het regionale deel van de begroting van de gemeenschappelijke regeling, niet verrekend met de deelnemende gemeenten. Gelet op de geringe omvang van dit resultaat wordt afgezien van het toepassen van de garantieregeling.

Bij de onderhandelingen over de regionalisatie is afgesproken dat een deel (€ 50.000,- jaarlijks) van de tijdelijke bijdrage van de gemeenten voor de periode 2014 tot en met 2017 gereserveerd zou worden. Conform afspraak is dit bedrag gereserveerd.

In de begroting (versie 7 maart 2014) is in bijlage V in de bijdragen per gemeente de BTW op een aantal prestaties vermeld en toegevoegd aan de aan de gemeenten in rekening te brengen bedragen. Dit geldt voor SMA, forensische geneeskunde en OGGZ-vangnetmeldingen en signaleringsoverleggen. Op SMA en OGGZ-vangnetmeldingen werd in voorgaande jaren door de GGDZHW ook al BTW in rekening gebracht. Inmiddels is er een schriftelijke bevestiging van de Belastingdienst inzake de BTW-problematiek en is een memo verschenen waarin de verschillende btw-regimes worden behandeld die volgens de btw-matrix van toepassing zijn op de GGD Haaglanden; hierbij wordt aangegeven onder welk btw-regime de producten vallen, hoe de btw wordt verrekend en wat de eventuele financiële dan wel administratieve consequenties zijn voor de regiogemeenten.

3.4 Rapportage 2014 regionale en lokale pakket

In onderstaande tabel staat de realisatie over 2014 voor het regionale en lokale pakket.

Tabel 4 regionale en lokale pakket (x € 1.000 afgerond)

	Begroting 2014	Realisatie 2014	Verschil tussen R en B	
Salarissen en sociale lasten	3.352	3.246	-106	
Goederen en diensten	1.456	1.019	-437	
Decentrale overhead	784	906	122	
Centrale overhead	904	904	0	
Totale lasten	6.496	6.075	-421	V
Inwonerbijdrage	4.023	4.023	0	
Tijdelijke bijdrage gemeenten	184	184	0	
Gemeentelijke bijdrage o.b.v. prestaties	1.426	970	-456	
Opbrengst derden o.b.v. prestaties	863	713	-150	
Totale baten	6.496	5.889	-607	N
Saldo	0	-186	-186	N
Correctie (reizigers en vangnet)			160	V
Resultaat na correctie			**-26**	N

Tabel 5 regionale pakket (x € 1.000 afgerond)

	Begroting 2014	Realisatie 2014	Verschil tussen R en B	
Salarissen en sociale lasten	2.973	2.914	-60	
Goederen en diensten	1.427	1.011	-416	
Decentrale overhead	706	815	109	
Centrale overhead	819	819	0	
Totale lasten	5.926	5.559	-367	V
Inwonerbijdrage	3.893	3.893	0	
Tijdelijke bijdrage gemeenten	184	184	0	
Gemeentelijke bijdrage o.b.v. prestaties	986	739	-247	
Opbrengst derden o.b.v. prestaties	863	707	-156	
Totale baten	5.926	5.523	-403	N
Saldo	0	-36	-36	N
Reizigers			119	V
Vangnet L-V			41	V
Resultaat na correctie			**124**	V

Tabel 6 lokale pakket (x € 1.000 afgerond)

	Begroting 2014	Realisatie 2014	Verschil tussen R en B	
Salarissen en sociale lasten	379	333	-46	
Goederen en diensten	29	9	-21	
Decentrale overhead	78	90	13	
Centrale overhead	84	84	0	
Totale lasten	570	516	-54	V
Inwonerbijdrage	130	130	0	
Gemeentelijke bijdrage o.b.v. prestaties	440	230	-210	
Opbrengst derden o.b.v. prestaties	0	6	6	
Totale baten	570	366	-204	N
Saldo	0	-150	**-150**	N

Nb.: een negatief verschil op de lasten is een Voordeel. Een negatief verschil op de baten is een Nadeel.

4 RISICO'S

Conform het Financieel Statuut artikel 6 gaan we hieronder in op de risico's die de uitvoeringsorganisatie GGD Haaglanden loopt voor de uitvoering van het takenpakket en de maatregelen die worden of al zijn getroffen om deze risico's te beperken.

- Toekennen van de personele claim van gemeente Den Haag met tijdelijke dekking. De bij de regionalisering ingebrachte formatie is structureel verhoogd met 1,3 fte en dit is gefinancierd met tijdelijk geld van de regiogemeenten voor 4 jaar ad. € 180.000 per jaar (excl. indexeringen) met de inspanningsverplichting aan gemeente Den Haag om dit bedrag in te verdienen na vier jaar door middel van een efficiencyslag.
- De garantiestelling door de GGD ZHW voor niet structureel gedekte formatie is tijdelijk. Ter compensatie van de risico's voor het wegvallen van de tijdelijke dekking van de structurele formatie (1,3 fte ad. € 113.500) stellen de regiogemeenten zich garant voor een periode van 2,5 jaar voor maximaal € 113.500 (dus tot en met juni 2016). Na 30 juni 2016 is dit risico voor de GGD Haaglanden.
- De gerealiseerde productie in 2014 voor met name SMA, vangnetmeldingen en meldpuntmeldingen blijft achter bij de begrote aantallen zoals die van GGD ZHW zijn overgenomen. Het aantal aanmeldingen vanuit de regio gemeenten blijkt lager dan begroot. Dit lijkt een trend te zijn die al enkele jaren geleden had ingezet. De structureel overgenomen formatie is daarmee op de (te) hoge aantallen gebaseerd.
- Indien de accountant van Den Haag nog relevante opmerkingen heeft bij de jaarrekening van Den Haag en deze zijn van invloed op het regionale GGD deel, dan kunnen nog aanpassingen volgen.

Besluit

Het Algemeen Bestuur van de GGD Haaglanden,

Besluit:
In te stemmen met de Jaarrekening en –verslag 2014 van de GGD Haaglanden;
Aldus besloten in de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur op ……. 2015

De voorzitter, De secretaris,

R.M. de Prez A.A.H.M. van Dijk

Bijlage I: Bijdrage regiogemeenten en derden aan regionale en lokale taken GR GGD Haaglanden 2014 (x € 1.000,-)

Bijlage VI: tabel 10 bijdrage regiogemeenten en derden aan regionale en lokale taken GR GGD Haaglanden 2014 (x € 1.000)

Bijdrage in regionaal pakket

Inwonerbijdrage in regionaal pakket

	Verdeel-sleutel	Bedrag per inw.	Totaal	Delft	L-V	M-D	P-N	Rsw	Wa	We	Ztm	Derden
Inwoners realisatie 1-1-2013 (CBS 5-9-2013)			539.178	99.067	72.588	18.251	50.454	47.372	25.656	102.698	123.092	
Inwonerbijdrage in regionaal pakket		**€ 7,46**	**4.023**	**739**	**542**	**136**	**377**	**353**	**192**	**766**	**918**	**0**
Begroot			4.023	739	542	136	377	353	192	766	918	0
Gemeentelijke bijdrage in regionaal pakket o.b.v. prestaties												
Forensische geneeskunde (excl. BTW)	prestaties		172	40	24	4	8	19	11	28	38	
OGGZ: vangnetmeldingen + signaleringsoverleggen (excl. BTW)	prestaties		112	15	0	1	5	20	14	4	53	
Toezicht op de kinderopvang	prestaties		450	88	63	17	45	51	25	69	92	
Epidemiologie	prestaties		5								5	
Gemeentelijke bijdrage in regionaal pakket o.b.v. prestaties			**739**	**143**	**87**	**22**	**58**	**90**	**50**	**101**	**188**	**0**
Begroot			986	207	153	24	66	127	54	127	228	0
Opbrengsten van derden in regionaal pakket												
Algemene infectieziektebestrijding	contract		152									152
Reizigersadvies en vaccinatie	prestaties		439									439
Medische milieukunde/Technische hygiënezorg	prestaties		8									8
Advies & Coördinatie (incl crisismanagement)	prestaties		104									104
Overig	prestaties		4									4
Opbrengst van derden in regionaal pakket			**707**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**707**
Begroot			863	0	0	0	0	0	0	0	0	863
TOTAAL REGIONAAL PAKKET			**5.469**	**882**	**629**	**158**	**435**	**443**	**242**	**867**	**1.106**	**707**
Begroot			5.872	946	695	160	443	480	246	893	1.146	863

Bijdrage in lokaal pakket

Gemeentelijke bijdrage in lokaal pakket op basis van prestaties

Sociaal medische advisering (excl. BTW)	prestaties	165	11	10	7	6	14	10	5	96	6
OGGZ: meldpuntmeldingen	prestaties	66	1	24	0	1	8	5	0	27	
Gezondheid en sport gemeente Zoetermeer	contract	5								5	
TOTAAL LOKAAL PAKKET		**236**	**12**	**34**	**7**	**7**	**22**	**15**	**5**	**128**	**6**
Begroot		440	42	47	17	5	50	33	6	209	31
TOTAAL REGIONAAL EN LOKAAL PAKKET		**5.705**	**894**	**663**	**165**	**442**	**465**	**257**	**872**	**1.234**	**713**
Begroot		6.312	988	742	177	448	530	279	899	1.355	894

Tijdelijke extra bijdrage

TIJDELIJKE EXTRA BIJDRAGE (2014 t/m 2017)	inwoners	184	34	25	6	17	16	9	35	42	
Begroot		184	34	25	6	17	16	9	35	42	
TOTAAL REKENING 2014		**5.889**	**928**	**688**	**171**	**459**	**481**	**266**	**907**	**1.276**	**713**
Begroot		6.496	1.022	767	183	465	546	288	934	1.397	894

Bijlage bij brief Algemeen Bestuur GR GGD Haaglanden inzake jaarverslag en jaarrekening GGD Haaglanden 2014

Omzetbelasting GGD Haaglanden

Op grond van de Wet Publieke Gezondheid zijn de GGD Zuid-Holland West en de GGD Den Haag per 1 januari 2014 samengevoegd tot GGD-Haaglanden. Voor de samenwerking is gekozen voor een dienstverleningsmodel binnen de GGD Haaglanden.

De Belastingdienst heeft schriftelijk gemeld dat de constructie van de GGD Haaglanden als gemeenschappelijke regeling met een uitvoeringsorganisatie ondergebracht bij een van de deelnemende gemeenten, geen eigenstandige btw-consequenties heeft. Dit betekent dat de GGD-Den Haag als uitvoeringsorganisatie uit naam van de gemeenschappelijke regeling aan de deelnemende gemeente afrekeningen zal sturen.

De voormalige GGD ZHW hanteerde in zijn administratie voor het btw-regime de zogenoemde 'GGD-matrix voor de btw'. De Belastingdienst heeft bevestigd dat deze 'GGD-matrix voor de btw' nog steeds geldig is. Binnen de GGD Haaglanden zullen de uitgangspunten van de matrix voortgezet worden.

In deze memo worden de verschillende btw-regimes behandeld die volgens de matrix van toepassing zijn op de GGD Haaglanden. Hierbij wordt aangegeven onder welk btw-regime de producten vallen, hoe de btw wordt verrekend en wat eventuele financiële dan wel administratieve consequenties zijn.

Btw-regimes

De voorkomende activiteiten en prestaties (levering van goederen en diensten) worden in het kader van de wet ingedeeld in één van de volgende categorieën/regimes:

a) Belaste ondernemersprestaties
b) Vrijgestelde ondernemersprestaties
c) Compensabele overheidstaken
d) Niet-compensabele overheidstaken

ad a) **<u>Belaste ondernemersprestaties => fiscus</u>**

Er is sprake van een belaste ondernemersprestatie wanneer de gemeente deelneemt in het economische verkeer (met behulp van een organisatie van kapitaal en arbeid). In deze gevallen is er sprake van concurrentie met andere ondernemers.
De inrekening gebrachte omzetbelasting die betrekking heeft op activiteiten die worden aangemerkt als belaste ondernemersprestaties, worden op de aangifte omzetbelasting teruggevorderd of de omzetbelasting is compensabel.

Voorbeelden van belaste ondernemersprestaties bij GGD Haaglanden:

1. Sociaal medische advisering
2. Forensische geneeskunde
3. OGGZ-vangnetmeldingen en signaleringsoverleggen
4. Reizigersproducten (drogisterijproducten e.d., btw wordt door afnemende burger betaald)

<u>Werkwijze</u>: In de begroting GGD Haaglanden is bij de raming van de gemeentelijke opbrengsten géén rekening gehouden met de aan gemeenten in rekening te brengen btw. De GGD Haaglanden zal

betreffende activiteiten door middel van facturatie, vermeerderd met omzetbelasting aan de deelnemende gemeente in rekening brengen.
Voor zover het diensten voor de deelnemende gemeenten zelf betreft is de omzetbelasting compensabel (BCF). Dit ingeval de diensten niet verstrekt of verleend zijn aan een (groep) individuele derden. Als de diensten door de deelnemende gemeenten, verhoogd met omzetbelasting, wordt doorberekend aan derden dan kan de in rekening gebrachte btw via de aangifte omzetbelasting worden teruggevorderd. Dit werkt voor de regiogemeenten dus kostenneutraal

ad b) **Vrijgestelde ondernemersprestaties => btw als lasten boeken**

In een aantal gevallen is een vrijstelling van omzetbelasting van toepassing. De in rekening gebrachte omzetbelasting die betrekking heeft op activiteiten die worden aangemerkt als vrijgestelde ondernemersprestaties, kan niet worden teruggevorderd en dient als kosten te worden verantwoord. Dat wil zeggen dat de btw niet aftrekbaar en niet compensabel is.

Voorbeelden van vrijgestelde ondernemersprestaties bij GGD Haaglanden:
1. Algemene infectieziekten bestrijding (voor 35%)
2. Reizigersadvisering en –vaccinatie
3. Tuberculosebestrijding

Werkwijze: De in rekening gebrachte btw dient als kosten te worden verantwoord.
In de begroting GGD Haaglanden is rekening gehouden met deze kostenverhogende btw.

ad c**) Compensabele overheidstaken => BCF**

Met ingang van 1 januari 2003 is het Btw-compensatiefonds (BCF) wettelijk in werking getreden. Door de inwerkingtreding van deze wet is het mogelijk de in rekening gebrachte btw met betrekking tot overheidstaken terug te vorderen op dit fonds.

De gemeente treedt als overheid op wanneer zij prestaties verricht ter uitvoering van een door een hogere wetgever opgedragen taak of wanneer de door haar uitgevoerde activiteiten naar aard tot de overheidstaak kunnen worden gerekend.

Voorbeelden van compensabele overheidstaken bij GGD Haaglanden:
1. Algemene infectieziekten bestrijding (voor 65%)
2. Leefomgeving, medische milieukunde
3. Epidemiologie
4. Gezondheidsbevordering
5. Beleidsadvisering en crisismanagement
6. Toezicht kinderopvang

Werkwijze: In de begroting GGD Haaglanden is geen rekening gehouden met de compensabele btw voor overheidstaken. De btw die voor compensatie in aanmerking komt zal jaarlijks op grond van de "transparantieregeling voor samenwerkingsverbanden" via een schriftelijke opgave aan de regiogemeenten worden verstrekt. Vervolgens kunnen de individuele gemeenten deze compensabele btw-bedragen meenemen in de jaarlijkse BCF-opgave. Het resultaat voor de individuele gemeenten is daardoor per saldo kostenverlagend ten opzichte van de vaste inwonersbijdrage.
In januari ontvangen de regiogemeenten de afrekening van het voorgaande jaar waarin het totaalbedrag van de door te schuiven omzetbelasting staat vermeld en het deel daarvan dat voor

rekening komt van de desbetreffende regiogemeente. Verdeling van btw zal plaatsvinden op basis van inwonersaantal. Deze afrekening is géén factuur in de zin van de Wet OB.

Ad d**) Niet-compensabele overheidstaken**

In bepaalde gevallen wordt btw-compensatie uitgesloten, ook al is er sprake van een overheidstaak of niet-ondernemersprestatie. De reden voor deze uitsluitingen is gelegen in het voorkomen van concurrentievervalsing en het waarborgen van gelijke behandeling van de gemeente ten opzichte van andere partijen (artikel 4 Wet op het Btw-compensatiefonds).

De in rekening gebrachte omzetbelasting die betrekking heeft op activiteiten die worden aangemerkt als niet compensabele overheidstaken, kan niet worden teruggevorderd en dienen als kosten te worden verantwoord. Dat wil zeggen dat de btw niet aftrekbaar en niet compensabel is

Voorbeelden van niet compensabele overheidstaken bij GGD Haaglanden:

1. Soa / Aids
2. OGGZ-meldpuntmeldingen

Werkwijze:
In de begroting GGD Haaglanden is rekening gehouden met de niet-compensabele btw voor overheidstaken. De in rekening gebrachte btw dient als kosten te worden verantwoord. Er komt géén aparte verrekening met de regiogemeenten aangezien deze btw gefinancierd wordt uit de inwonersbijdrage.

Conclusie:

De verschillende btw-regimes hebben géén kostenverhogende consequenties t.o.v. de begroting GGD Haaglanden:
òf in de begroting GGD Haaglanden is reeds rekening gehouden met kostenverhogende btw;
òf de btw kan via de aangifte omzetbelasting worden teruggevorderd;
òf de btw kan worden teruggevorderd bij het Btw-compensatiefonds.

GEMEENTE WESTLAND

Postadres:
Postbus 150
2670 AD Naaldwijk
Bezoekadres:
Choorstraat 41
2681 AP Monster
T 14 0174
F (0174) 673 600
E info@gemeentewestland.nl
I www.gemeentewestland.nl

AAN DE GEMEENTERAAD VAN WESTLAND

UW BRIEF	UW KENMERK	ZAAK-/PROJECTNR.	DOCUMENTNR.	BIJLAGE(N)
			15-0038608	
CONTACTPERSOON		AFDELING/TEAM	DOORKIESNUMMER	DATUM VERZONDEN
L.M. van Beurden		ROV/OOV	(0174) 672 121	22 APR 2015

ONDERWERP
Evaluatie jaarwisseling 2014-2015

Geachte Raad,

Hierbij ontvangt u de evaluatie van de jaarwisseling 2014-2015.

Doelstelling
Het primaire doel was – net als voorgaande jaren – om de jaarwisseling feestelijk en veilig te laten verlopen. Om dit te bereiken is er zowel in de voorbereiding als tijdens de jaarwisseling door de veiligheidspartners (gemeente, politie, brandweer, OM, buurtpreventie, Halt) multidisciplinair samengewerkt.

Sfeerbeeld
In vrijwel alle kernen is de jaarwisseling relatief rustig verlopen. Bij een aantal kleinere incidenten heeft de politie moeten optreden. Hiervoor wordt verwezen naar het hieronder vermelde overzicht "Inzet-politie Westland.

Alleen in Honselersdijk heeft uiterst ontoelaatbaar gedrag ingrijpen van de politie noodzakelijk gemaakt. Particuliere eigendommen waaronder schuttingen en speeltoestellen zijn vernield. Eenmaal ter plaatse werd de politie uitgedaagd door een groep personen. De politie heeft de betreffende straat "schoongeveegd" en mogelijke betrokkenen aangehouden.

Er is voor ruim 15.000 euro schade aangericht. Dit incident heeft een grote impact op de veiligheidsbeleving van de bewoners. Uit onderzoek bleek dat de aangehouden personen uiteindelijk niet de veroorzakers waren van de vernielingen en brandstichting. Deze personen hebben wel een Haltverwijzing gekregen. Getracht wordt om de daders van dit gedrag alsnog nog te achterhalen, o.a. door het organiseren van bewonersavonden.

Draaiboek

Door de veiligheidspartners is een aantal maatregelen genomen om de jaarwisseling feestelijk en veilig te laten verlopen. Deze maatregelen zijn opgenomen in het "draaiboek jaarwisseling gemeente Westland 2014-2015". U bent daar in december 2014 schriftelijk over geïnformeerd. Enkele van deze maatregelen zijn:

- het (gedeeltelijk) verwijderen van straatmeubilair (o.a. prullenbakken);
- het afsluiten of verwijderen van ondergrondse containers;
- het in kaart brengen van potentiële probleemhaarden (hotspots);
- het in kaart brengen van ordeverstoorders (hotshots);
- het in kaart brengen van risicogroepen/jongeren;
- het in kaart brengen van leegstaande (risico)panden;
- het zorgen voor toezicht op openbare gebouwen (scholen, buurthuizen etc.);
- het (laten) organiseren van sporthalfeesten en feesten in reguliere horeca;
- het controleren van vuurwerkverkooppunten;
- het geven van vuurwerkvoorlichting aan de groepen 8 van het basisonderwijs en de klassen 1 van het voortgezet onderwijs;
- het optreden tegen en opruimen van brandhaarden/straatvuren (schoonmaaktreinen);
- het opruimen vuurwerkresten, schoonmaken van straten etc.;
- extra toezicht door boa's, buurtpreventie en politie;
- het toepassen van zero-tolerancebeleid bij geweld tegen hulpverleners;
- het verhalen van schade;
- strafvervolging.

Sporthalfeesten - feesten in reguliere horeca

Er was een gevarieerd aanbod aan feesten in Westland. Naast de sporthalfeesten waren er diverse horecabedrijven geopend.

Sporthalfeesten	Locatie
's-Gravenzande	RPC-hal Maximaal 2.300 bezoekers
Naaldwijk	Sporthal Westlandia Maximaal 1.000 bezoekers
Honselersdijk	Sosefhal Maximaal 1.000 bezoekers

Feesten reguliere horeca	Locatie
De Lier	Swing-Mi
De Lier	Right Next Door
Maasdijk	Happy Valley (vaste gasten)
Naaldwijk	Teejater
's-Gravenzande	Plein 59

Brandweerinzet Westland

Van 31 december 2014 18.00 uur tot 1 januari 2015 08.00 uur heeft de Brandweer Haaglanden in Westland gewerkt met een piketploeg. Er waren 45 brandweermensen actief en 8 oproepbaar met diverse specialismen. Tijdens Oudejaarsdag en Nieuwjaarsdag tot 06.00 uur zijn er 75 incidenten geregistreerd.

Vuurwerk

Alle 13 vuurwerkverkooppunten zijn gecontroleerd. Zij voldoen aan strenge veiligheidseisen. In Nederland is veel illegaal zwaar vuurwerk in omloop. Dit vuurwerk is in de omliggende landen gemakkelijk te verkrijgen. Het gebruik ervan leidt tot hogere schades aan publieke en private eigendommen. De politie heeft veel tijd geïnvesteerd om illegaal zwaar vuurwerk op te sporen. Zo is er bijvoorbeeld in een woning in Monster 80 kilo illegaal vuurwerk in beslag genomen. In ieder geval heeft de wetgever besloten de afsteektijden van vuurwerk in te perken. Dit heeft in ieder geval tot een rustigere oudejaarsdag geleid met minder vuurwerkoverlast.

Conclusies

Met uitzondering van het incident in Honselersdijk, kunnen we stellen dat door de maatregelen de jaarwisseling in Westland meer beheersbaar is verlopen dan voorgaande jaren. De georganiseerde feesten en de feesten in de reguliere horeca hebben wederom aan dit verloop een grote bijdrage geleverd. Het is jammer om te moeten constateren dat, ondanks de genomen maatregelen en de inzet van veel mensen, de schade aan publieke en private eigendommen nog steeds veel te hoog is. Het gebruik van zwaar (illegaal) vuurwerk speelt daarin een grote rol.
We zullen de jaarwisselingsaanpak voortzetten en daar waar mogelijk verbeteringen doorvoeren.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Westland
de secretaris, de burgemeester,

M. van Beek J. van der Tak

Brandweerpost	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015
Monster	43	26	22	17	13	14
Maasdijk	11	4	13	12	5	3
De Lier	22	22	13	13	11	4
Honselersdijk	28	14	17	16	12	13
Naaldwijk	20	24	19	15	7	9
's-Gravenzande	21	30	25	23	9	6
Brandweerpost	**2009-2010**	**2010-2011**	**2011-2012**	**2012-2013**	**2013-2014**	**2014-2015**
Wateringen	25	33	32	23	13	26
Totaal:	**169**	**153**	**141**	**119**	**70**	**75**

Brand oudejaarsdag school Kameleon in 's-Gravenzande
In een fietsenstalling van basisschool De Kameleon aan de Eikenlaan in 's-Gravenzande heeft op Oudejaarsdag korte tijd brand gewoed. Er is niemand gewond geraakt. Het was een korte, maar felle brand. De oorzaak van de brand is onbekend, maar brandstichting lijkt voor de hand te liggen. De school zelf raakte niet beschadigd. Wel sneuvelde een speeltoestel en enkele ramen van de school.

Brand nieuwjaarsdag bedrijf Gardien in Naaldwijk
Bij ijzerhandel Joop Gardien aan de Slotenmakerstraat in Naaldwijk heeft op Nieuwjaarsdag een grote brand gewoed. In het naastgelegen pand (vuurwerkverkooppunt Biersteker) lag ongeveer 2000 kilo vuurwerk opgeslagen. De brandweer heeft het vuurwerk op tijd kunnen verplaatsen. Rond 18.45 uur werd het sein brandmeester gegeven. Na onderzoek is gebleken dat een tegen de gevel geplaatste container met smeulende vuurwerkresten de brand heeft veroorzaakt.

Politie-inzet Westland
Volgens de politie was sprake van een beheersbare en - in vergelijking met de afgelopen jaren - minder drukke jaarwisseling.

Aanhoudingen gemeente Westland	
Periode voor jaarwisseling	4 arrestanten vanwege afsteken vuurwerk op 30 en 31 december (HALT)
Periode tijdens jaarwisseling	10 (5x Baldadigheid / 1 poging zware mishandeling / 1x belediging / 3x mishandeling)
Periode na jaarwisseling	Geen
Haltverbalen	4
Gewonden	Geen
ME-inzet	Geen
Geweld tegen hulpverleners	2x vuurwerk naar politie en brandweer.

Aanhoudingen gemeente Westland afgelopen 5 jaar	
Jaarwisseling	**Aanhoudingen**
2010-2011	35
2011-2012	25
2012-2013	6
2013-2014	10
2014-2015	13

Schadebeeld

De schade aan gemeentelijke eigendommen bedraagt €70.450,-. Dat is ruim €15.000,- minder dan tijdens de vorige jaarwisseling.

De schade aan speeltoestellen was tijdens de vorige jaarwisseling extreem gestegen. Tijdens deze jaarwisseling is weer een daling in deze kostenpost te zien (-€8.000,-). Verder zijn grote kostenposten de schades aan verkeers- en straatnaamborden (€ 24.985,-) en overig straatmeubilair (€14.318,-). Hierbij wordt overigens vermeld dat niet alle schades in de nacht van oud en nieuw zijn veroorzaakt.

Schadebeeld afgelopen 5 jaarwisselingen

Kern	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015
De Lier	6.040	16.900	5.370	21.365	4.735
Heenweg	245	225	780	790	1.819
Honselersdijk	4.067	5.485	9.085	6.476	9.921
Kwintsheul	3.425	4.900	1.535	3.272	1.991
Maasdijk	935	4.035	2.800	5.535	3.090
Monster	9.835	8.030	5.950	8.925	12.068
Naaldwijk	5.291	6.350	5.770	7.825	5.437
Poeldijk	2.235	2.585	3.815	4.945	2.600
's-Gravenzande	14.605	9.075	6.110	12.015	11.491
Ter Heijde	275	675	470	680	570
Wateringen	6.030	7.725	11.680	14.384	16.728
Totaal	**€ 52.983,-**	**€ 65.985,-**	**€ 53.465,-**	**€ 86.212,-**	**€ 70.450,-**

**Gedurende het jaar kunnen er nog schades aan putten en straatkolken naar voren komen.*
**Schade aan eigendommen van derden (scholen, bushokjes, abri's, lantaarnpalen, auto's e.d) is niet in het overzicht opgenomen.*

GEMEENTE WESTLAND

Postadres:
Postbus 150
2670 AD Naaldwijk
Bezoekadres:
Van Geeststraat 1
2691 BE 's-Gravenzande
T 14 0174
F (0174) 673 600
E info@gemeentewestland.nl
I www.gemeentewestland.nl

Aan de Raad van de gemeente Westland

UW BRIEF	UW KENMERK	ZAAK-/PROJECTNR.	DOCUMENTNR.	BIJLAGE(N)
		15-0039664	15-0043383	

CONTACTPERSOON	AFDELING/TEAM	DOORKIESNUMMER	DATUM VERZONDEN
P. Bijl	ROV/RED	(0174) 672 483	22 APR 2015

ONDERWERP
Pilots voor Warmte Koude Opslag in het eerste watervoerende pakket

Geachte Raad,

Bij de actualisatie van de bestedingsplannen in 2014 is er door uw raad een bedrag van € 30.000 beschikbaar gesteld voor het uitvoeren van de pilot verduurzaming glastuinbouw én bedrijventerreinen.

Een en ander vanwege een verwachte toenemende belangstelling voor het gebruik van het zogenaamde eerste watervoerende pakket voor Warmte-Koude-Opslag. Zowel vanuit de glastuinbouwsector, alsook vanuit een bedrijventerrein bereikten ons daarover signalen.

Hiermee geeft u uitvoering aan de energietransitie, die een belangrijk onderdeel van de verduurzaming van Westland is. Dit is ook een uitgangspunt in de Duurzaamheidsagenda, zoals die door uw raad is vastgesteld op 22 januari 2013. Het gebruik van bodemenergie speelt In het kader van die verduurzaming van Westland een prominente rol.

Op grond van provinciaal beleid is het gebruik van het zogenaamde eerste watervoerende pakket voor de toepassing van bodemenergie in de vorm van WKO (Warmte-Koude-Opslag) verboden. Dit is anders, indien er na afweging van alle betrokken belangen in een bodemenergieplan wordt aangetoond, dat het gebruik van bodemenergie in dit pakket toch kan worden toegestaan. De provincie Zuid-Holland is dan bereid daarvoor alsnog toestemming te verlenen.

Wij hebben uitvoering gegeven aan uw gememoreerde besluit door vooralsnog twee pilots te faciliteren, waarbij bodemenergieplannen voor enerzijds een glastuinbouwgebied en anderzijds een bedrijventerrein worden opgesteld. Indien nog een plan in het glastuinbouwgebied noodzakelijk of wenselijk is, zijn wij eveneens bereid financiële ondersteuning te bieden. Wij verwachten u over de voortgang via de daarvoor bestaande instrumenten te informeren.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Westland,
de secretaris, de burgemeester,

M. van Beek J. van der Tak

ALG 009

GEMEENTE WESTLAND

Postadres:
Postbus 150
2670 AD Naaldwijk
Bezoekadres:
Van Geeststraat 1
2691 BE 's-Gravenzande
T 14 0174
F (0174) 673 600
E info@gemeentewestland.nl
I www.gemeentewestland.nl

Aan de Raad van de gemeente Westland

UW BRIEF	UW KENMERK	ZAAK-/PROJECTNR.	DOCUMENTNR.	BIJLAGE(N)
			15-0047810	2

CONTACTPERSOON	AFDELING/TEAM	DOORKIESNUMMER	DATUM VERZONDEN
A.D. Kishoen-Misier	ROV/STB	(0174) 672 352	30 APR 2015

ONDERWERP
Voorontwerp bestemmingsplan
Verbindingsweg Maasdijk-Maasdijkplein

Geachte Raad,

In onze vergadering van 28 april 2015 hebben wij het voorontwerp bestemmingsplan 'Verbindingsweg Maasdijk - Maasdijkplein' vrijgegeven voor het wettelijk vooroverleg.

Het bestemmingsplan 'Verbindingsweg Maasdijk - Maasdijkplein' voorziet in een juridisch-planologische regeling voor het de aanleg van een directe verbindingsweg tussen de Maasdijk (N220) en het Maasdijkplein (N223). Op 8 juli 2014 heeft u een positief besluit genomen over de tracékeuze (inclusief het bijbehorend inrichtingsvoorstel) en het ontwikkeltraject voor de 'Verbindingsweg Maasdijk-Maasdijkplein'.
Het bestemmingsplan is reeds aangeboden voor wettelijk vooroverleg en zal tevens ter inzage worden gelegd. Een ieder kan zijn of haar zienswijze op het plan kenbaar maken.

In de lijn van het "protocol procesafspraken ruimtelijke procedures: bestemmingsplan en exploitatieplan" d.d. 30 oktober 2012 wordt het voorontwerp bestemmingsplan u ter kennisname aangeboden, tenzij u aanleiding ziet tot agendering. Raadsleden hebben ook de mogelijkheid om over het ontwerp per email vragen van informatieve, technische aard te stellen aan de teamleider Ruimtelijk Juridische Zaken, afdeling ROV (cmenheer@gemeentewestland.nl.)

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Westland
de secretaris, de burgemeester,

M. van Beek J. van der Tak

ALG 001

Westland
Verbindingsweg Maasdijk - Maasplein

BESTEMMINGSPLAN

Rho
ADVISEURS
VOOR
LEEFRUIMTE

Westland

Verbindingsweg Maasdijk-Maasdijkplein

bestemmingsplan

identificatie

identificatiecode:
NL.IMRO.1783.pbpVerbindingswegM-0001

projectnummer:
178300.20150091

opdrachtleider:
ir. R.J.M.M. Schram

planstatus

datum:
20-02-2015
20-04-2015

status:
concept
voorontwerp
ontwerp
vastgesteld

Delftseplein 27b
postbus 150
3000 AD Rotterdam
T: 010-20 18 555
E-mail: info@rho.nl

aangesloten bij: NL ING INGENIEURS BNSP

Rho
ADVISEURS VOOR LEEFRUIMTE

© Rho Adviseurs bv
Niets uit dit drukwerk mag door anderen dan de opdrachtgever worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande toestemming van Rho Adviseurs bv, behoudens voorzover dit drukwerk wettelijk een openbaar karakter heeft gekregen. Dit drukwerk mag zonder genoemde toestemming niet worden gebruikt voor enig ander doel dan waarvoor het is vervaardigd.

Inhoudsopgave

Toelichting

Hoofdstuk 1	**Inleiding**	**7**
1.1	Aanleiding	7
1.2	Ligging plangebied	7
1.3	Vigerend bestemmingsplan	8
1.4	Leeswijzer	8
Hoofdstuk 2	**Gebiedsvisie**	**9**
2.1	Inleiding	9
2.2	Bestaande situatie	9
2.3	Beoogde situatie	11
Hoofdstuk 3	**Nut en noodzaak**	**13**
3.1	Aanleiding	13
3.2	Verkeersonderzoek en variantenstudie	14
3.3	Conclusie	15
Hoofdstuk 4	**Beleidskader**	**17**
4.1	Inleiding	17
4.2	Rijksbeleid	17
4.3	Provinciaal beleid	18
4.4	Gemeentelijk beleid	24
4.5	Conclusie	25
Hoofdstuk 5	**Sectorale onderzoeken**	**27**
5.1	Inleiding	27
5.2	Archeologie en cultuurhistorie	27
5.3	Bodem	29
5.4	Ecologie	29
5.5	Externe veiligheid	31
5.6	Industrielawaai	34
5.7	Luchtkwaliteit	35
5.8	Planologisch relevante kabels en leidingen	37
5.9	Water	37
5.10	Wegverkeerslawaai	41
5.11	M.e.r.-beoordeling	43
Hoofdstuk 6	**Juridische planbeschrijving**	**45**
6.1	Algemeen	45
6.2	Inleidende regels	46
6.3	Bestemmingsregels	47

6.4	Algemene regels	47
6.5	Overgangsrecht en slotregels	47
Hoofdstuk 7	**Uitvoerbaarheid**	**49**
7.1	Economische uitvoerbaarheid	49
7.2	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	49

Bijlagen bij de toelichting

Bijlage 1	**Verkeersonderzoek**
Bijlage 2	**Onderzoek varianten**
Bijlage 3	**Milieueffecten directe verbinding Maasdijk - Honderdland**
Bijlage 4	**Quickscan flora- en faunawet**
Bijlage 5	**Akoestisch onderzoek**

Regels

Hoofdstuk 1	**Inleidende regels**	**65**
Artikel 1	Begrippen	65
Artikel 2	Wijze van meten	67
Hoofdstuk 2	**Bestemmingsregels**	**69**
Artikel 3	Verkeer	69
Artikel 4	Waarde - Archeologie - 2	70
Hoofdstuk 3	**Algemene regels**	**73**
Artikel 5	Antidubbeltelregel	73
Artikel 6	Algemene gebruiksregels	74
Artikel 7	Algemene afwijkingsregels	75
Artikel 8	Overige regels	76
Hoofdstuk 4	**Overgangs- en slotregels**	**77**
Artikel 9	Overgangsrecht	77
Artikel 10	Slotregel	78

Rho

ADVISEURS
VOOR
LEEFRUIMTE

Toelichting

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Westland werkt met de provincie Zuid-Holland aan het (infrastructurele) 3-in-1-project. Dit project maakt Westland beter bereikbaar en vergroot de verkeersveiligheid. Onderdeel is het vervangen van de Oranjesluisweg als provinciale weg door twee zogeheten 'turboverkeerspleinen' (knooppunt Westerlee en het Maasdijkplein) en een nieuwe provinciale weg (N223/Twee Pleinenweg) tussen de A20 bij Westerlee en de Maasdijk (N220).

Vanuit de kern Maasdijk is sinds de besluitvorming over het 3-in-1 project aandacht gevraagd voor de afbreuk die het ontwerp doet aan de sociaal maatschappelijke relatie tussen de kern Maasdijk en de rest van Westland. De bezwaren hadden vooral betrekking op de omrijdafstanden die ontstaan na realisering van het plan. Door het opnemen van een verkeerstunnel bij knooppunt Westerlee en een verkorte verbinding tussen het te ontwikkelen bedrijventerrein Honderdland fase 2 en de Maasdijk (N220), zijn de omrijdafstanden tot een minimum beperkt en is de belangrijke relatie geborgd.

Het was hierbij de bedoeling dat de kern Maasdijk via de verkorte verbinding en het te ontwikkelen bedrijventerrein Honderdland fase 2 zou worden aangesloten op het Maasdijkplein en de verkeerstunnel. De ontwikkeling van bedrijventerrein Honderdland fase 2 wordt echter minder snel gerealiseerd dan bij aanvang van het 3-in-1 project was voorzien. Vanwege de belangrijke sociaal-maatschappelijke relatie tussen de kern Maasdijk en de rest van Westland, heeft de gemeente(raad) op 8 juli 2014 besloten de aanleg van een directe verbindingsweg tussen de Maasdijk (N220) en het Maasdijkplein (N223) in tijd naar voren te halen en als een afzonderlijk project te realiseren. Deze directe verbindingsweg vervangt (grotendeels) de verbinding Oranjesluisweg – Maasdijk (N220), die door het 3-in-1 project is komen te vervallen en zorgt voor een goede verbinding met Westland.

Hiermee wordt de aanleg in combinatie met de realisatie van Honderdland fase 2 verlaten en wordt de verbindingsweg een onafhankelijk project. Vanuit haar verantwoordelijkheid naar de inwoners van de kern Maasdijk beschouwt de gemeente Westland de aanleg van deze verbinding als een belangrijke gemeentelijke taak. Deze beoogde verbindingsweg past niet binnen het geldende bestemmingplan. Met het voorliggende bestemmingsplan maakt zij de verbindingsweg juridisch-planologisch mogelijk.

1.2 Ligging plangebied

Het plangebied ligt circa 800 m ten noorden van de kern Maasdijk. Noordwestelijk van het plangebied is het Maasdijkplein (N223) gerealiseerd als onderdeel van het 3-in-1-project. Dit turboverkeersplein is eind maart 2015 in gebruik genomen.

Ten oosten hiervan ligt een kassengebied dat is geconcentreerd rondom (de weg) Blauwhek. Ten zuidwesten van het plangebied ligt de Maasdijk (N220). Het bestemmingplan omvat uitsluitend de gronden waarop de weg gerealiseerd wordt. De globale ligging van het plangebied is weergegeven in figuur 1.1.
Het plangebied is afgestemd op het benodigde ruimtebeslag als gevolg van de nieuwe verkeersfunctie (t.b.v. de directe verbindingsweg) en de technische uitvoerbaarheid van het project.

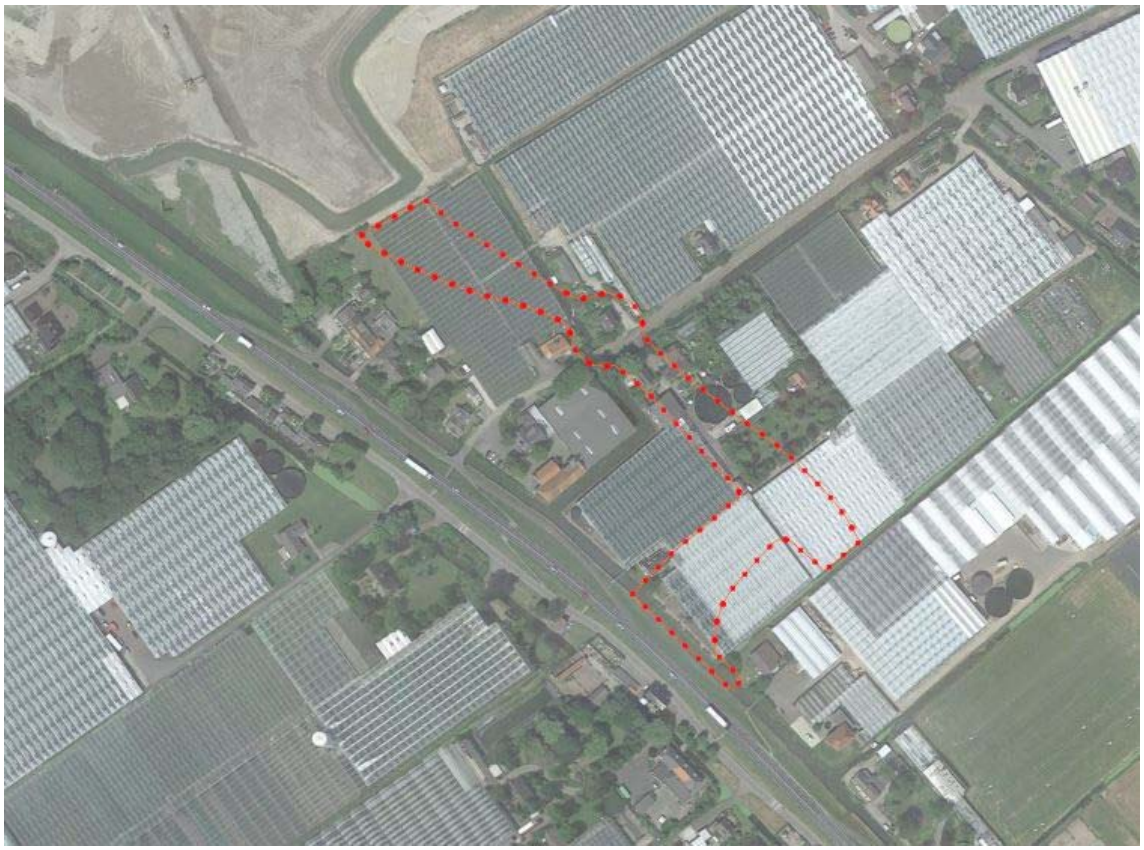

Figuur 1.1 Globale ligging plangebied (bron: google maps)

1.3 Vigerend bestemmingsplan

Het bestemmingsplan vervangt ter plaatse van het plangebied het bestemmingsplan 'Buitengebied'. Dit bestemmingsplan is op 10 februari 2000 vastgesteld door de toenmalige gemeenteraad van Naaldwijk.

1.4 Leeswijzer

Het bestemmingsplan bestaat uit een toelichting, regels en een verbeelding. De toelichting is als volgt opgebouwd. In hoofdstuk 2 wordt de bestaande en beoogde situatie beschreven. De nut en noodzaak van de ontwikkeling wordt in hoofdstuk 3 aangetoond. In hoofdstuk 4 wordt aangetoond dat de beoogde ontwikkeling voldoet aan de beleidskaders van het Rijk, de provincie, de regio en de gemeente.

In hoofdstuk 5 wordt onderzoek op het gebied van milieu, water, ecologie, archeologie en cultuurhistorie behandeld. In hoofdstuk 6 wordt dieper ingegaan op de planvorm en de achtergrond bij de regels die zijn opgenomen voor de verschillende bestemmingen. Tot slot wordt in hoofdstuk 7 de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan aangetoond.

Hoofdstuk 2 Gebiedsvisie

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een beschrijving gegeven van de bestaande situatie. Vervolgens wordt een beschrijving gegeven van de verbindingsweg die met dit bestemmingsplan mogelijk wordt gemaakt.

2.2 Bestaande situatie

Het plangebied ligt in de polder Honderdland. Deze polder wordt begrensd door de Maasdijk (N220), Oranjesluisweg, Oudedijk en Nolweg. Op het historisch kaartfragment uit 1912 is te zien dat het plangebied destijds nog onbebouwd was. Het zuidelijke gedeelte van de polder is aan het begin van deze eeuw ontwikkeld als bedrijventerrein Honderland fase 1. Het gebied ten noorden daarvan zal herontwikkeld worden van glastuinbouwgebied tot het nieuwe bedrijventerrein Honderdland fase 2. In het plangebied bevinden zich in de bestaande situatie naast kassen ook enkele (bedrijfs)woningen, te weten:

- Blauwhek 10;
- Blauwhek 19;
- Blauwhek 21a;
- Maasdijk 23.

Figuur 2.1 Historisch kaartfragment polder Honderdland in 1912 (bron: www.watwaswaar.nl)

Het plangebied wordt in het zuidwesten begrensd door de woonbebouwing, kassen en bedrijfsgebouwen die zijn georiënteerd op de Maasdijk (N220) en Blauwhek. Aan de noordoostzijde van het plangebied liggen voornamelijk kassen. Het gebied wordt in de huidige situatie ontsloten vanaf Blauwhek op de Maasdijk (N220), door middel van een smalle oprit.

Ten noorden van het plangebied is de verbinding Westerlee - Maasdijk gerealiseerd als onderdeel van het 3-in-1-project. Het Maasdijkplein (N223), direct ten noorden van het plangebied, betreft een zogeheten 'turboverkeersplein'. Het verkeersplein bestaat uit een 4-taks rotonde die met verkeerslichten wordt geregeld.

De Maasdijk (N220) heeft recent haar waterkerende functie verloren. De dijk vormt een hoge route door Westland in de richting van Hoek van Holland en 's-Gravenzande en een barrière tussen het woongebied van de kern Maasdijk en de polder Honderdland. Opritten, zowel aan de zijde van de polder Honderdland als aan de zijde van de kern Maasdijk, geven toegang tot de Maasdijk (N220). Gedeeltelijk heeft de Maasdijk (N220) nog een functie voor regionaal doorgaand verkeer richting Hoek van Holland. In het 3-in-1-project is het knooppunt Westerlee gereconstrueerd en via de Twee Pleinenweg en het Maasdijkplein (N223) aangesloten op de Tweede ontsluitingsweg Hoek van Holland.

In figuur 2.2 is de bestaande situatie weergegeven.

Figuur 2.2 Bestaande situatie

2.3 Beoogde situatie

Dit bestemmingsplan maakt een nieuwe (directe) verbindingsweg tussen de Maasdijk (N220) en het Maasdijkplein (N223) mogelijk. De verbindingsweg is een gebiedsontsluitingsweg met een 50/60 km/h regime, bestaande uit één rijbaan met daarop voor beide rijrichtingen één rijstrook. De weg wordt vanaf het Maasdijkplein verlengd tot voorbij Blauwhek en net ten zuiden van de woning Maasdijk 23 aangesloten op de Maasdijk (N220). De verbindingsweg sluit door middel van een kruising ter plaatse van de huidige woning Blauwhek 10 aan op Blauwhek langs het perceel Blauwhek 27. Als in de toekomst ook het bedrijventerrein Honderdland fase 2 ontwikkeld wordt, zal dit kruispunt worden vervangen door een rotonde. Tijdens de werkzaamheden voor de verbindingsweg blijft de huidige ontsluiting van Blauwhek/Oudedijk geborgd.

Het wegontwerp wordt zo ingericht, dat weg verkeer op de Maasdijk (N220) komend vanaf het zuiden de nieuwe verbinding als logische rijdroute ervaart.

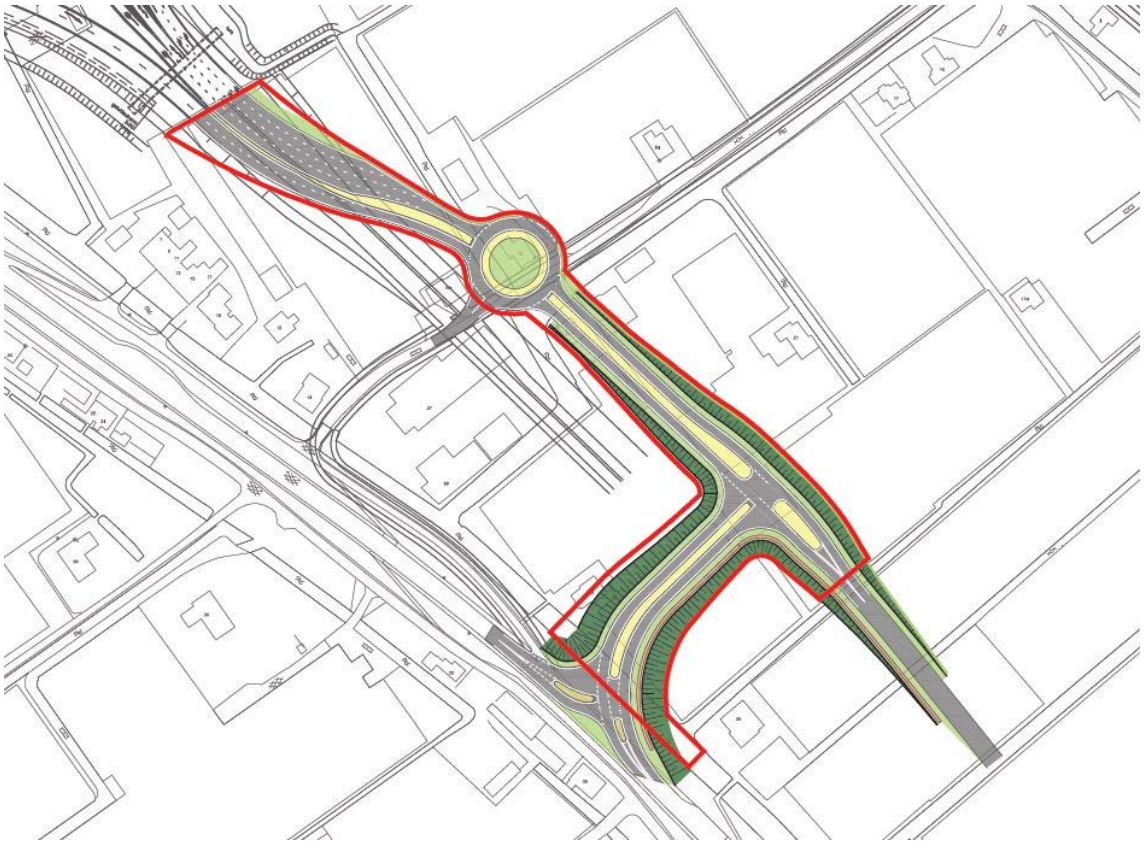

Figuur 2.3 toekomstige situatie verbindingsweg (rode lijn betreft plangebied)

Het voornemen is 2016 te starten met de realisatie van de directe verbindingsweg. De planning is om de weg eind 2017/begin 2018 in gebruik te nemen. Hiermee spant de gemeente zich in om zo snel mogelijk een directe verbinding tussen de kern Maasdijk en de rest van Westland te realiseren.

Hoofdstuk 3 Nut en noodzaak

3.1 Aanleiding

De verbinding Westerlee - Maasdijk (Twee Pleinenweg) is een nieuwe weg tussen de A20 bij Westerlee en de Maasdijk (N220). Deze verbinding maakt deel uit van het 3-in-1 project en vervangt de Oranjesluisweg als provinciale weg.

Vanuit de kern Maasdijk is sinds de besluitvorming over het 3-in-1 project aandacht gevraagd voor de afbreuk die het ontwerp doet aan de sociaal maatschappelijke relatie tussen de kern Maasdijk en de rest van Westland. De bezwaren hadden vooral betrekking op de omrijdafstanden die ontstaan na realisering van het 3-in-1 project. Bewoners van de Groeneweg, de Oranjesluisweg, het St. Jorispad en een gedeelte van de Galgeweg zijn namelijk veelal per auto op de kern Maasdijk gericht voor basisscholen, winkels, sport- en andere verenigingen, kerken en dergelijke. Daarnaast zijn de inwoners van de kern Maasdijk weer aangewezen (per auto) op de kern Naaldwijk, voor voorzieningen die niet in Maasdijk aanwezig zijn.

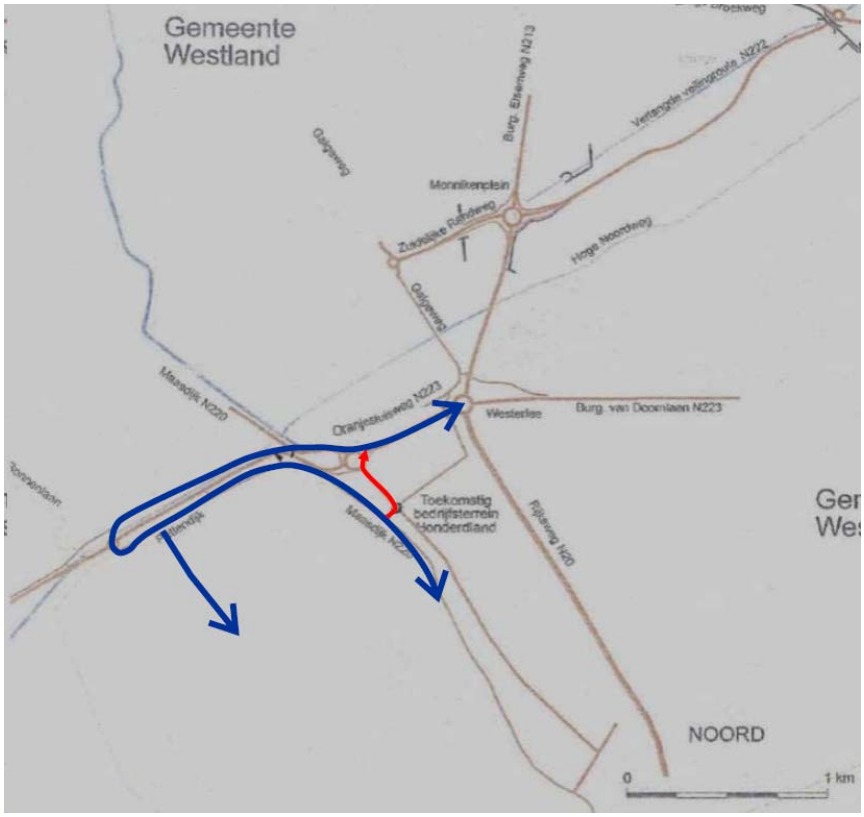

Figuur 3.1 Relatie Maasdijk zonder (blauw) en met(rood) de directe verbindingsweg

In de plannen van het 3-in-1 project is hierom een verkeerstunnel bij knooppunt Westerlee opgenomen. Daarnaast is in 2011 door een verkeersonderzoek bekeken, hoe de omrijdbeweging via het bedrijventerrein Honderdland verminderd zou kunnen worden. Dit onderzoeksrapport is opgenomen in bijlage 1 en heeft geresulteerd in het opnemen van een verkorte verbinding tussen Honderdland/Maasdijkplein en de kern Maasdijk in de plannen van het bedrijventerrein Honderdland fase 2.

In 2013 is door een (aanvullende) studie nader bekeken, hoe de totstandkoming van een directe verbinding tussen de kern Maasdijk en Westland geborgd kon worden vanwege de minder snelle realisering van Honderland fase 2. Deze studie is opgenomen in bijlage 2 en heeft geresulteerd in het huidige voorkeurstraject van de directe verbindingsweg.

Vanwege de belangrijke sociaal-maatschappelijke relatie tussen de kern Maasdijk en de rest van Westland, heeft de gemeente(raad) op 8 juli 2014 besloten de aanleg van de directe verbindingsweg conform figuur 2.3 in tijd naar voren te halen en als een afzonderlijk project te realiseren.

3.2 Verkeersonderzoek en variantenstudie

In onderstaande paragraaf worden de bovengenoemde onderzoeken nader besproken.

Verkeersonderzoek direct verbinding Honderdland - Maasdijk (N220)
In dit onderzoek zijn twee varianten onderzocht, beoordeeld en onderling vergeleken. Het gaat hierbij om het referentieontwerp (het definitief wegontwerp Westerlee - Maasdijk conform het 3-in-1 project) en een variant waarin een verkorte verbinding tussen Honderdland/Maasdijkplein en de kern Maasdijk opgenomen is. Uit het onderzoek blijkt dat de variant met een directe verkeersverbinding vanuit verkeerskundig perspectief de voorkeur heeft.

Voor het onderzoek zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Er dient een zo kort mogelijke route gevonden te worden.
- De nieuwe verbindingsweg moet vanwege een logische rijdroute ten noorden van de kern Maasdijk aangelegd worden;
- De nieuwe weg dient geen nadelige gevolgen te hebben voor de toekomstige ontsluitingsmogelijkheden en de ontwikkeling van het bedrijventerrein Honderdland fase 2.
- De Maasdijk als waterkering moet gehandhaafd blijven. De Maasdijk ligt circa 5 m hoger dan het beoogde tracé, waardoor rekening dient te worden gehouden met het inpassen van een helling met een behoorlijke lengte.
- Woonbebouwing langs de Maasdijk (N220) moet zoveel mogelijk worden bespaard. Dit betekent dat aansluiting van de Maasdijk (N220) moet worden gezocht tussen de bestaande woningen waar de afstand voldoende is om de nieuwe verbinding te projecteren.
- Het huidige glastuinbouwgebied moet altijd ontsloten blijven.

Deze uitgangspunten resulteren in een verbinding tussen Maasdijkplein (N223) / Honderdland en de Maasdijk (N220), die aansluit ter hoogte van de woningen Maasdijk 23-25 (wat is aangemerkt als toekomstig uitgeefbaar gebied binnen de ontwikkeling Honderdland).

Variantenstudie
In 2013 bleek dat de ontwikkeling van Honderdland fase 2 minder snel zal worden gerealiseerd dan bij aanvang van deze ontwikkeling was voorzien en dat dit bedrijventerrein in 2020 nog niet volledig zou zijn ontwikkeld. Een snelle totstandkoming van een directe verbinding met Westland bleef echter gewenst in verband de oplevering van de verbinding Westerlee - Maasdijk in 2015 (om het tijdsconflict

tot een minimum te beperken). Om die reden zijn in 2013 alternatieve verbindingen onderzocht. De bovengenoemde uitgangspunten uit 2011 zijn ook in dit onderzoek aangehouden.

Uit deze studie kwam variant D verkeerskundig beschouwd als beste naar voren. In deze variant is een directe verbinding opgenomen tussen zowel Honderdland en de kern Maasdijk terwijl ook Blauwhek/ Oudedijk zijn ontsloten. Deze variant is civieltechnisch uitgewerkt en verder geoptimaliseerd.

De gekozen variant is in figuur 3.1 weergegeven.

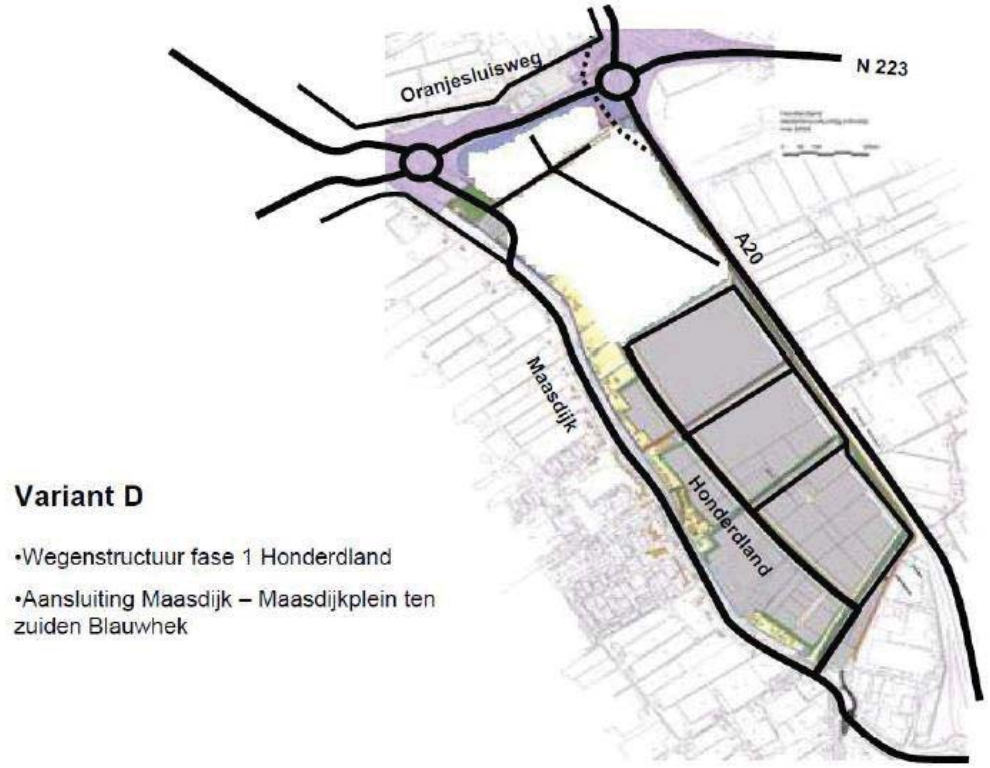

Figuur 3.1 Gekozen variant verbindingsweg Maasdijk - Maasdijkplein (bron: Goudappel Coffeng)

3.3 Conclusie

De directe verbinding is korter en leidt daarmee tot een snellere reistijd en minder omrijdbewegingen. Vanuit de kern Maasdijk ontstaat bovenal een logische rijroute richting Westland en daarnaast vindt gewenste verkeersontlasting plaats op diverse andere wegen (o.a. Lange Kruisweg). Hiermee wordt de verkeersveiligheid vergroot. De afstand tussen de kern Maasdijk en de rest van Westland wordt door de verbinding verkleind. Verder kan door de directe verbinding het openbaar vervoer (bus) gebruik blijven maken van een korte route via de Maasdijk (N220)

Wanneer de directe verbinding niet op een korte termijn gerealiseerd wordt, dan zitten meerdere rotondes (Lange Kruisweg-N223 & Maasdijk N220-Honderdland fase 1) op hun maximale verkeerscapaciteit. Daarnaast ontstaat een reële kans op problemen met de verkeersafwikkeling, wanneer extra verkeer verwerkt moet worden (bijvoorbeeld bij calamiteiten of bij wegwerkzaamheden). Verder geldt een verslechterde sociaal-maatschappelijke relatie tussen de kern Maasdijk en de rest van Westland. Door de directe verbinding kan de rotonde Lange Kruisweg-N223 het verkeer wel verwerken en heeft deze voldoende extra restcapaciteit.

De gemeente Westland heeft kortom zorgvuldig onderzoek verricht naar verschillende varianten en de verkeerskundige effecten. Het voorliggende plan komt hierbij als beste variant naar voren en conflicteert bovendien niet met de toekomstige ontwikkeling van bedrijventerrein Honderdland fase 2. Hiermee is de nut en noodzaak van de verbindingsweg aangetoond.

Hoofdstuk 4 Beleidskader

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de voor de ontwikkeling ruimtelijk relevante beleidskaders samengevat. Het gaat hierbij om beleidsdocumenten op rijks-, provinciaal, regionaal en gemeentelijk schaalniveau.

4.2 Rijksbeleid

Op rijksniveau zijn op ruimtelijk gebied de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR), het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) en het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro), de meest relevante beleidsdocumenten.

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) en Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)
In de structuurvisie Infrastructuur en Ruimte schetst het kabinet hoe Nederland er in 2040 uit moet zien: concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig. De Rijksoverheid richt zich op nationale belangen, zoals een goed vestigingsklimaat, een degelijk wegennet en waterveiligheid.
Tot 2028 heeft het kabinet in de SVIR 3 rijksdoelen geformuleerd:

1. de concurrentiekracht vergroten door de ruimtelijk-economische structuur van Nederland te versterken. Dit betekent bijvoorbeeld een aantrekkelijk (internationaal) vestigingsklimaat;
2. de bereikbaarheid verbeteren;
3. zorgen voor een leefbare en veilige omgeving met unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden.

<u>Toetsing</u>
Voor het plangebied is met name de tweede doelstelling relevant. Het Rijk wil samen met de decentrale overheden werken aan een robuust en samenhangend mobiliteitssysteem. Dit is noodzakelijk om een goede bereikbaarheid te kunnen garanderen. De decentrale overheden zijn verantwoordelijk voor een robuust en samenhangend mobiliteitssysteem waarin langzaam en recreatief verkeer een volwaardige plaats hebben. Over het verbeteren van de samenhang tussen de ruimtelijke ontwikkeling en infrastructuur maken de decentrale overheden en het Rijk via het MIRT en de gebiedsagenda's afspraken.

Geconcludeerd wordt dat de beoogde ontwikkeling in overeenstemming is met de bovengenoemde rijksdoelstelling. De directe verbinding leidt tot een snellere reistijd en minder omrijdbewegingen. Door de aanleg van de verbindingsweg ontstaat een meer robuust en samenhangend mobiliteitssysteem.

Ladder voor duurzame verstedelijking (SVIR/Bro)
Belangrijk uitgangspunt van het Bro is de toepassing van de zogenaamde 'duurzaamheidsladder' (artikel 3.1.6. van het Bro). Via de duurzaamheidsladder stimuleert het Rijk de herstructurering van bestaand stedelijk gebied om de ontwikkeling van nieuwe terreinen te verminderen. Dit draagt bij aan economische dynamiek, zorgvuldig gebruik van ruimte en infrastructuur en behoud van de leefbaarheid van het stedelijk en landelijk gebied.

De 3 stappen in de ladder
In het Bro staan de drie stappen van de ladder beschreven.
1. De voorgenomen stedelijke ontwikkeling voorziet in een actuele regionale behoefte.
2. Bezien moet worden in hoeverre die behoefte binnen het bestaand stedelijk gebied van de betreffende regio kan worden voorzien door benutting van beschikbare gronden door herstructurering, transformatie of anderszins.
3. Indien de ontwikkeling niet binnen bestaand stedelijk gebied kan plaatsvinden, moet worden beschreven in hoeverre van verschillende middelen van vervoer, passend ontsloten zijn of als zodanig worden ontwikkeld.

Toetsing
Volgens de handreiking behorende bij de ladder voor duurzame verstedelijking valt de beoogde ontwikkeling onder 'overige stedelijke ontwikkelingen'. Hierin staat dat onder het begrip 'overige stedelijke ontwikkelingen' wordt verstaan: accommodaties voor onderwijs, zorg, cultuur, bestuur en indoor sport en leisure. Gelet hierop wordt de in het plan voorziene directe verbindingsweg niet aangemerkt als een stedelijke ontwikkeling als bedoeld in artikel 3.1.6, tweede lid van het Bro. Toetsing aan de ladder is daarom niet noodzakelijk. Er is overigens wel behoefte aan de nieuwe verbindingsweg. Hierop is nader ingegaan in hoofdstuk 3.

4.3 Provinciaal beleid

Visie ruimte en mobiliteit (2014)
De provincie stuurt op (boven)regionaal niveau op de inrichting van de ruimte in Zuid-Holland. De Visie ruimte en mobiliteit (VRM), vastgesteld op 9 juli 2014, geeft op hoofdlijnen sturing aan de ruimtelijke ordening en maatregelen op het gebied van verkeer en vervoer.
Hoofddoel van de VRM is het scheppen van voorwaarden voor een economisch krachtige regio. Dat betekent: ruimte bieden om te ondernemen, het mobiliteitsnetwerk op orde en zorgen voor een aantrekkelijke leefomgeving. De VRM bevat een nieuwe sturingsfilosofie. De kern daarvan is:
- ruimte bieden aan ontwikkelingen;
- aansluiten bij de maatschappelijke vraag naar woningen, bedrijfsterreinen, kantoren, winkels en mobiliteit;
- allianties aangaan met maatschappelijke partners;
- minder toetsen op regels en meer sturen op doelen.

Bij de VRM horen: de Visie ruimte en mobiliteit, de Verordening Ruimte, het Programma Ruimte en het Programma mobiliteit.

4 rode draden
In de VRM zijn 4 thema's te onderscheiden:
1. beter benutten en opwaarderen van wat er is;
2. vergroten van de agglomeratiekracht;
3. verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit;
4. bevorderen van de transitie naar een water- en energie-efficiënte samenleving.

Ten aanzien van dit bestemmingsplan zijn de meest relevante onderwerpen hieronder samengevat. Het betreft het onderwerp 'mobiliteitsnetwerk' en 'bestaande bebouwde ruimte'.

Beter benutten mobiliteitsnetwerk
De provincie wil het eigen netwerk op orde krijgen, opwaarderen en goed beheren en onderhouden. Daarbij ligt het primaat voor het verbeteren van personenvervoer in de dichtbevolkte gebieden bij de auto, het hoogwaardig openbaar vervoer (HOV) en de fiets.

Het mobiliteitsnetwerk wordt compleet gemaakt en beter benut. Dat vindt plaats door:
- het op orde brengen en opwaarderen van het netwerk;
- betere benutting infrastructuurnetwerk door afstemmen aanbod op vraag naar mobiliteit;
- verbeteren van de balans tussen mobiliteit en de kwaliteit van de omgeving, zodat mobiliteit veilig is, de omgeving leefbaar is en bijgedragen wordt aan energietransitie en ruimtelijke kwaliteit.

Versterken greenports
Zuid-Holland kent onder de noemer greenports een aantal (glas)tuinbouwconcentratiegebieden die zich kenmerken door hun clusterwerking en de primaire productie en teelt van tuinbouwgewassen. De greenports vormen samen met het haven-industrieel complex het fundament van de Zuid-Hollandse economie. Evenals het havencomplex bevinden de greenports zich in een transitie. De provincie wil de greenports in Zuid-Holland waar mogelijk versterken en de transitie versnellen. Hierbij wordt het proces van verdergaande schaalvergroting, innovatie, verduurzaming en vervlechting van het logistieke netwerk van de greenports met de Rotterdamse haven steeds belangrijker.
Westland-Oostland is een glastuinbouwgebied en onderdeel van het stedelijk netwerk. Door herstructurering, modernisering en intensivering van het bestaande areaal moet dit economische cluster zich verder ontwikkelen.
Belangrijke opgave voor het Westland is het verbeteren van de interne ontsluitingsstructuur en integratie in het logistieke netwerk van de Rotterdamse haven.

<u>Toetsing</u>
Het plangebied maakt geen onderdeel uit van het provinciale wegennetwerk, zie figuur 4.1. De beoogde weg maakt echter wel een verbinding mogelijk tussen twee provinciale wegen: Maasdijk (N220) en Twee Pleinenweg (N223). Door realisatie van de weg wordt het infrastructuurnetwerk beter benut: de omrijdafstanden vanuit de kern Maasdijk naar de kernen Naaldwijk en 's-Gravenzande nemen immers af. Hiermee draagt het plan bij aan de doelstelling voor het mobiliteitsnetwerk en de greenport uit de VRM.

Figuur 4.1 Uitsnede kaart 2 Structuurvisie Ruimte en Mobiliteit (bron: provincie Zuid-Holland)

Beter benutten bestaande bebouwde ruimte
Het plangebied is op kaart in van de Structuurvisie aangeduid als 'bebouwde ruimte', zie figuur 4.2.

Figuur 4.2 Uitsnede kaart 1 Structuurvisie Ruimte en Mobiliteit (bron: provincie Zuid-Holland)

Toetsing
De provincie wil de bebouwde ruimte beter benutten. Onder 'bebouwde ruimte' wordt het stelsel verstaan van de stedelijke agglomeratie, het systeem van kernen en linten en het logistiek-industrieel systeem. Tegelijkertijd is er het streven om de leefkwaliteit van die bebouwde ruimte te verbeteren. Verder blijven ook buiten de bebouwde ruimte nieuwe woon- en werklocaties mogelijk en wenselijk. De beoogde ontwikkeling betreft de aanleg van een nieuwe weg. Deze is passend binnen de bestaande bebouwde ruimte.

Verordening Ruimte 2014 (2014), Programma Ruimte, Programma Mobiliteit (2014)
De *Verordening Ruimte 2014* vormt het juridisch instrumentarium van de provincie. De provincie kan dit instrument inzetten als er sprake is van provinciaal belang. De provincie beschouwt in ieder geval van provinciaal belang de in de visie opgenomen doelen en de uitwerking daarvan in het programma ruimte en mobiliteit. In de verordening staan de regels die de provincie stelt aan ruimtelijke ontwikkelingen.

Het Programma Ruimte is het strategische beleid uit de visie doorvertaald naar operationeel beleid en is aangegeven welke mix aan instrumenten de provincie voornemens is om in te zetten en aan wil bieden om deze doelen te realiseren. In het *Programma Mobiliteit* staan de ambities en de provinciale belangen ten aanzien van mobiliteit. De beoogde ontwikkeling betreft geen provinciale infrastructuur en is zodoende niet relevant voor het Programma Ruimte.

In het kader van de Verordening Ruimte 2014 is het onderwerp 'duurzame verstedelijking' relevant. Verwezen wordt naar paragraaf 4.2. Hierin is aangetoond dat de in het plan voorziene directe verbindingsweg niet aangemerkt is als een stedelijke ontwikkeling. Toetsing aan de provinciale ladder voor duurzame verstedelijking is daarom eveneens niet noodzakelijk. Er is overigens wel behoefte aan de nieuwe verbindingsweg. Hierop is nader ingegaan in hoofdstuk 3.

Daarnaast is het onderwerp 'Ruimtelijke kwaliteit' relevant. Dit artikel luidt als volgt:

Artikel 2.2.1 Ruimtelijke kwaliteit
Lid 1 Ruimtelijke ontwikkelingen bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen
Een bestemmingsplan kan voorzien in een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling, onder de volgende voorwaarden ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit:

a. de ruimtelijke ontwikkeling past binnen de aard en schaal van het gebied en voldoet aan de richtpunten van de kwaliteitskaart (inpassen);
b. als de ruimtelijke ontwikkeling qua aard of schaal niet past binnen het gebied (aanpassen), wordt deze uitsluitend toegestaan mits de ruimtelijke kwaliteit per saldo ten minste gelijk blijft door:
    1. zorgvuldige inbedding van de ontwikkeling in de omgeving, rekening houdend met de relevante richtpunten van de kwaliteitskaart, en
    2. het zo nodig treffen van aanvullende ruimtelijke maatregelen zoals bedoeld in het derde lid;
c. als de ruimtelijke ontwikkeling qua aard en schaal niet past binnen het gebied (transformeren), wordt deze uitsluitend toegestaan mits de ruimtelijke kwaliteit van de nieuwe ontwikkeling is gewaarborgd door:
    1. een integraal ontwerp, waarin behalve aan de ruimtelijke kwaliteit van het gebied ook aandacht is besteed aan de overgang naar de omgeving en de fasering in ruimte en tijd, alsmede rekening is gehouden met de relevante richtpunten van de kwaliteitskaart, en
    2. het zo nodig treffen van aanvullende ruimtelijke maatregelen zoals bedoeld in het derde lid.

<u>Toetsing</u>
Het plangebied is op de kwaliteitskaart aangemerkt als 'Glastuinbouwgebied'.

Figuur 4.3 Uitsnede kwaliteitskaart

Toetsing

In de structuurvisie is aangegeven dat een belangrijke opgave voor het Westland het verbeteren van de interne ontsluitingsstructuur en integratie in het logistieke netwerk van de Rotterdamse haven is. Gelet op de ontwikkeling van een nieuwe verbindingsweg kan in het licht van de Verordening Ruimte 2014 worden gesproken van 'aanpassing'. Op de zorgvuldige inpassing van de functie is nader ingegaan in Hoofdstuk 3.

Lid 2 Uitzonderingen vanwege beschermingscategorieën

a. Een bestemmingsplan voor een gebied met beschermingscategorie 1, waarvan de plaats geometrisch is bepaald en verbeeld op Kaart 7 Beschermingscategoriëen ruimtelijke kwaliteit, kan niet voorzien in een ruimtelijke ontwikkeling als bedoeld in het eerste lid, onder b en c, tenzij het gaat om de ontwikkeling van bovenlokale infrastructuur of van natuur of om een in het Programma ruimte uitgezonderde ruimtelijke ontwikkeling en voorts wordt voldaan aan de onder b en c gestelde voorwaarden.
b. Een bestemmingsplan voor een gebied met beschermingscategorie 2, waarvan de plaats geometrisch is bepaald en verbeeld op Kaart 7 Beschermingscategoriëen ruimtelijke kwaliteit, kan niet voorzien in een ruimtelijke ontwikkeling als bedoeld in het eerste lid, onder c, tenzij het gaat

om de ontwikkeling van bovenlokale infrastructuur of van natuur of om een in het Programma ruimte uitgezonderde ruimtelijke ontwikkeling en voorts wordt voldaan aan de onder c gestelde voorwaarden.

Toetsing
Het plangebied valt niet in één van de bovengenoemde beschermingscategoriëen.

Lid 3 Aanvullende ruimtelijke maatregelen
a. De aanvullende ruimtelijke maatregelen kunnen bestaan uit (een combinatie van):
    1. duurzame sanering van leegstaande bebouwing, kassen en/of boom- en sierteelt;
    2. wegnemen van verharding;
    3. toevoegen of herstellen van kenmerkende landschapselementen;
    4. andere maatregelen waardoor de ruimtelijke kwaliteit verbetert.
b. De onder a genoemde maatregelen worden in beginsel getroffen binnen hetzelfde plangebied als de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling, tenzij kan worden gemotiveerd dat dat niet mogelijk is. In dat geval kunnen ook ruimtelijke maatregelen elders in de motivering inzake ruimtelijke kwaliteit worden betrokken.
c. In afwijking van sub b kan het bevoegd gezag in plaats van het treffen van ruimtelijke maatregelen een (gedeeltelijke) financiële compensatie verlangen door middel van een storting in een kwaliteitsfonds, dat is ingesteld op basis van de door Provinciale Staten vastgestelde regeling voor kwaliteitsfondsen, mits de daadwerkelijke uitvoering van de compenserende ruimtelijke kwaliteitsmaatregelen afdoende is verzekerd.

Toetsing
Als gevolg van de ontwikkeling worden kassen en bedrijfsgebouwen gesaneerd. De restgronden worden op termijn ingericht als bedrijventerrein en vallen niet binnen het plangebied. De ruimtelijke maatregelen worden dan ook getroffen in het kader van de transformatie van het gebied Honderland fase 2.

Lid 4 Beeldkwaliteitsparagraaf
Een bestemmingsplan dat een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling mogelijk maakt als bedoeld in het eerste lid bevat een motivering, bij voorkeur vervat in een beeldkwaliteitsparagraaf, waaruit blijkt dat de ruimtelijke kwaliteit ten minste gelijk blijft, voor zover het gaat om een ruimtelijke ontwikkeling:
- waarbij de richtpunten van de kwaliteitskaart in het geding zijn, of
- die is gelegen op gronden binnen een beschermingscategorie als bedoeld in het tweede lid, onder a en b.

Toetsing
Omdat de richtpunten van de kwaliteitskaart niet in het geding zijn en het plangebied geen onderdeel uitmaakt van een beschermingscategorie is geen specifieke beeldkwaliteitsparagraaf opgenomen. In Hoofdstuk 3 is echter wel uitvoerig stilgestaan bij de ruimtelijke inpassing. Hieruit blijkt dat voorliggend plan zorgvuldig tot stand is gekomen.

4.4 Gemeentelijk beleid

Structuurvisie Westland 2025-Perspectief 2040 (2013)

In het perspectief 2040, dat in dialoog met de samenleving tot stand is gekomen, staan de ambities voor de toekomst van Westland. Hierin staan ook de kernwaarden die de gemeente als meetlat gebruikt bij toekomstige afwegingen of ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt of niet. De gemeente zet zo eerst de stip op de horizon om aan te geven waar ze naartoe wil. Op basis daarvan gaat de gemeente aan de slag met ruimtelijke ontwikkelingen die ze dichter bij het geschetste perspectief brengen. Met deze visie op basis van de Wro faciliteert Westland de gewenste ontwikkelingen en stelt het tegelijkertijd het ruimtelijk kader tot 2025, met het besef dat de uitwerking aan vele partijen is. Westland wil ontwikkelingen mogelijk maken en niet opleggen onder het adagium 'alleen ga je sneller, samen kom je verder'. Voor het bestemmingsplan zijn de volgende thema's relevant: bereikbaarheid en economie (glastuinbouwcluster).

<u>Toetsing</u>
Wat betreft het thema bereikbaarheid geeft de structuurvisie het volgende aan. Om de doorstroming te verbeteren wordt ingezet op het beter benutten van de bestaande structuur, het aanpakken van de verkeersknooppunten en capaciteitsuitbreiding. Bij voorkeur worden infrastructurele aanpassingen in deze volgorde gedaan, omdat blijkt dat de knooppunten een beperkende factor zijn dan de capaciteit op wegvakken.

De aansluiting op het Maasdijkplein is/was voorzien in het kader van de ontwikkeling van bedrijventerrein Honderdland fase 2. Hierover geeft de structuurvisie onder meer het volgende aan. Het bedrijventerrein zal op twee punten ontsloten worden. Aan de noordzijde via een aansluiting op het Maasdijkplein (N223) die onderdeel uitmaakt van het 3-in-1-project. Aan de zuidzijde vindt de ontsluiting plaats via het huidige bedrijventerrein Honderdland fase 1. De verbindingsweg zorgt voor een goede (directe) ontsluiting van de kern Maasdijk op het 3-in-1 project.

Geconcludeerd wordt dat de aansluiting op het Maasdijkplein voorzien is in het kader van de ontwikkeling van het nieuwe bedrijventerrein.
Het was hierbij de bedoeling dat de kern Maasdijk via het te ontwikkelen bedrijventerrein Honderdland fase 2 zou worden aangesloten op de verkorte verbinding en de verkeerstunnel. De ontwikkeling van bedrijventerrein Honderdland fase 2 wordt echter minder snel gerealiseerd dan bij aanvang van het 3-in-1 project was voorzien. Vanwege de belangrijke sociaal-maatschappelijke relatie tussen de kern Maasdijk en de rest van Westland, heeft de gemeente(raad) op 8 juli 2014 besloten de aanleg van een directe verbindingsweg tussen de Maasdijk (N220) en het Maasdijkplein (N223) in tijd naar voren te halen en als een afzonderlijk project te realiseren.
Geconcludeerd wordt dat de beoogde ontwikkeling in overeenstemming is met de doelstellingen ten aanzien van het thema bereikbaarheid uit de structuurvisie.

Beleidsnotitie conventionele explosieven in het Westland (2006)
In de beleidsnotitie conventionele explosieven in Westland wordt beschreven hoe om moet worden gegaan met dieptewerkzaamheden op locaties die mogelijk conventionele explosieven bevatten. De basis voor het gemeentelijk beleid voor het opsporen van explosieven is de explosieven risicokaart. Deze kaart geeft een eerste indicatie van het mogelijke gevaar van dieptewerkzaamheden op bepaalde locaties in Westland.

<u>Toetsing</u>
In het plangebied zijn geen locaties aanwezig van mogelijke vindplaatsen van conventionele explosieven.

4.5 Conclusie

Het plan voldoet aan de doelstelling van het Rijk om de bereikbaarheid te verbeteren. De ontwikkeling voldoet ook aan de rijks- en provinciale doelstellingen op het gebied van duurzame verstedelijking.

In de gemeentelijke structuurvisie wordt de nieuwe directe verbindingsweg specifiek genoemd als een gewenste en te verwezenlijken ontwikkeling in het kader van de ontwikkeling van bedrijventerrein Honderdland fase 2. Gelet op de uitdrukkelijke wens van gemeenteraad en inwoners van Maasdijk heeft de gemeente Westland besloten om vanuit haar gemeentelijke verantwoordelijkheden de verbindingsweg als onafhankelijk project te realiseren, omdat de ontwikkeling van het bedrijventerrein minder snel tot ontwikkeling komt dan gedacht.

Hoofdstuk 5 Sectorale onderzoeken

5.1 Inleiding

Om te toetsen of aan de eisen van een goede ruimtelijke ordening wordt voldaan, is in dit hoofdstuk een aantal onderzoeken beschreven. Doel is aan te tonen dat de ontwikkeling van de verbindingsweg geen nadelige gevolgen heeft op onder andere de volgende milieuaspecten: archeologie, bodemkwaliteit, ecologie, externe veiligheid, kabels en leidingen, luchtkwaliteit, verkeer, water en wegverkeerslawaai. Per aspect wordt onderzocht of er sprake is van een goede ruimtelijke ordening.

5.2 Archeologie en cultuurhistorie

5.2.1 Toetsingskader

Rijksbeleid

De Wet op de archeologische monumentenzorg (een wijzigingswet van de Monumentenwet 1988) is het eindresultaat van de implementatie van het Europese Verdrag inzake de bescherming van het archeologisch erfgoed in de Nederlandse Wetgeving. De wet bevat 3 belangrijke uitgangspunten:

- het streven naar behoud in situ van archeologische waarden;
- het tijdig betrekken van de archeologische waarden in de ruimtelijke ordening door het opnemen van harde juridische eisen in bestemmingsplannen;
- de verstoorder betaalt voor het onderzoek en de documentatie van archeologische waarden als behoud in de bodem niet tot de mogelijkheden behoort.

Gemeentelijk beleid

Op 26 juni 2012 heeft de gemeente Westland haar archeologische beleidskaart vastgesteld. Op deze kaart is weergegeven waar in de gemeente (en in welke mate) kans is op het aantreffen van archeologische resten, uitgedrukt in een verwachtingszone. Aan deze verwachtingszones zijn ondergrenzen gekoppeld, die aangeven wanneer archeologisch onderzoek vanwege een voorgenomen ontwikkeling nodig is. De beleidskaart geeft een globaal inzicht in de te verwachten archeologie, in het bestemmingsplan wordt het beeld aangescherpt.

Het archeologiebeleid legt vast hoe de gemeente Westland met haar bodemarchief omgaat[1]. De gemeente Westland stelt met dit beleidsplan:

1. ondergrenzen vast (uitgedrukt in oppervlakte en diepte) die duidelijk aangeven of een initiatiefnemer dan wel vergunningaanvrager verplicht is archeologisch vooronderzoek te laten verrichten;
2. de in dit beleidsplan opgestelde normen vast teneinde deze normen op te nemen in alle bestemmingsplannen;
3. de beleidskaart vast.

Zones met archeologische waarden of verwachtingen
Op de gemeentelijke beleidskaart zijn vijf soorten zones met archeologische waarden en archeologische verwachtingen aangegeven. Voor alle zones gelden van elkaar verschillende vrijstellingsgrenzen.

Tabel 5.1 Overzicht van de vrijstellingsgrenzen t.a.v. archeologisch onderzoek

beleidszone	**vrijstellingsgrens**
verwachtingszone IV	geen voorschriften
verwachtingszone III	plangebied > 500 m^2 & bodemingreep > 50 cm -mv
verwachtingszone II	plangebied > 250 m^2 & bodemingreep > 50 cm -mv
verwachtingszone I	plangebied > 100 m^2 & bodemingreep > 50 cm -mv
bekende archeologische vindplaats of zeer hoge verwachting	plangebied > 0 m^2 & bodemingreep > 30 cm -mv
rijksmonument	monumentenvergunning via de RCE

5.2.2 Onderzoek archeologie

Ter plaatse van het plangebied geldt volgens de gemeentelijke archeologische verwachtingenkaart de Verwachtingszone II: dit betekent dat bij bodemingrepen tot 250 m² en een diepte van 50 cm -mv geen archeologisch onderzoek is vereist. Op figuur 5.1 is een uitsnede van de verwachtingskaart afgebeeld.

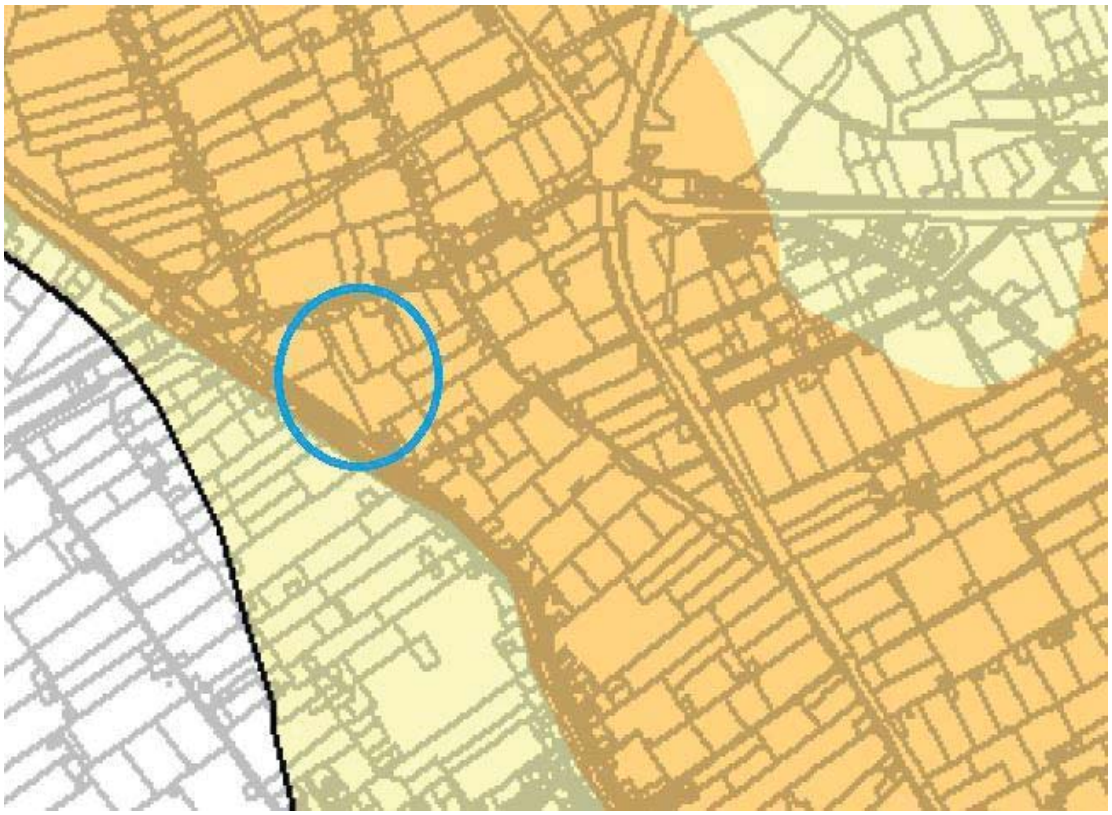

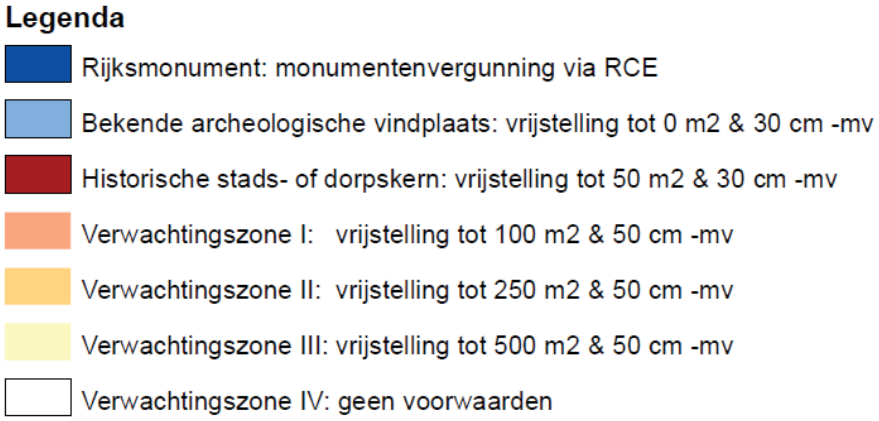

Figuur 5.1 Uitsnede Archeologische beleidskaart gemeente Westland (blauwe cirkel is globale ligging plangebied)

Ter bescherming van deze waarden wordt de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie - 2' in dit bestemmingsplan overgenomen.

5.2.3 Onderzoek cultuurhistorie

In het plangebied zijn geen cultuurhistorisch waardevolle elementen aanwezig.

5.2.4 Conclusie

Het aspect archeologie en cultuurhistorie vormt geen belemmering voor de vaststelling van het plan.

5.3 Bodem

Toetsingskader

Op grond van het Bro dient in verband met de uitvoerbaarheid van een plan rekening te worden gehouden met de bodemgesteldheid in het projectgebied. Bij functiewijzigingen dient te worden bekeken of de bodemkwaliteit voldoende is voor de beoogde functie en moet worden vastgesteld of er sprake is van een saneringsnoodzaak. In de Wet bodembescherming is bepaald dat indien de desbetreffende bodemkwaliteit niet voldoet aan de norm voor de beoogde functie, de grond zodanig dient te worden gesaneerd dat zij kan worden gebruikt door de desbetreffende functie (functiegericht saneren). Voor een nieuw geval van bodemverontreiniging geldt, in tegenstelling tot oude gevallen (voor 1987), dat niet functiegericht maar in beginsel volledig moet worden gesaneerd. Nieuwe bestemmingen dienen bij voorkeur te worden gerealiseerd op bodem die geschikt is voor het beoogde gebruik.

Onderzoek

Een weg is geen gevoelige bestemming op basis van de Wet bodembescherming. Dat betekent dat in het kader van het bestemmingsplan geen nader onderzoek plaats hoeft te vinden. Vanzelfsprekend is in het kader van de aanleg wél een bodemonderzoek nodig.

5.4 Ecologie

Toetsingskader

Bij de voorbereiding van een ruimtelijk plan dient onderzocht te worden of de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en het beleid van de provincie ten aanzien van de Ecologische Hoofdstructuur de uitvoering van het plan niet in de weg staan.

Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet (1998) regelt de bescherming van gebieden die in het kader van de Vogel- en Habitatrichtlijn beschermd moeten worden. De wet heeft zowel interne als externe werking.

Flora- en faunawet
De Flora- en faunawet (Ffw) regelt de Europese Vogel- en Habitatrichtlijnen die voorzien in een bescherming van vogel-, planten- en diersoorten en hun leefomgeving. De planten en dieren kunnen op drie manieren beschermd worden: de soort beschermen, de leefomgeving beschermen en schadelijke handelingen verbieden.
De Ffw beschermt in beginsel alle flora en fauna. De in de Ffw opgenomen dier- en plantensoorten zijn (middels de AMvB, Regeling vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten behorende bij de Ffw) onderverdeeld in drie categorieën. Voor de soorten uit tabel 1 is geen ontheffing nodig bij ruimtelijke ingrepen of bestendig beheer. Wel blijft voor deze soorten de zorgplicht uit de Ffw van kracht. Voor de soorten uit tabel 2 kan een vrijstelling tot ontheffingsaanvraag gelden als de initiatiefnemer van ruimtelijke ontwikkelingen en beheer over een goedgekeurde gedragscode beschikt. Dit geldt ook voor de soorten uit tabel 3, als er sprake is van bestendig beheer en onderhoud. Voor andere ontwikkelingen bij soorten uit tabel 3 blijft een ontheffingsaanvraag verplicht.

Onderzoek en conclusie
Gebiedsbescherming
In de omgeving van het plangebied liggen geen beschermde natuurgebieden. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Solleveld & Kapittelduinen' (Staelduinse Bos) ligt op ruim 1,7 km van het plangebied. Op circa 480 m afstand ten noorden van het plangebied is Ecologische Hoofdstructuur gelegen, zie figuur 5.2. Het betreft het Zwethkanaal.

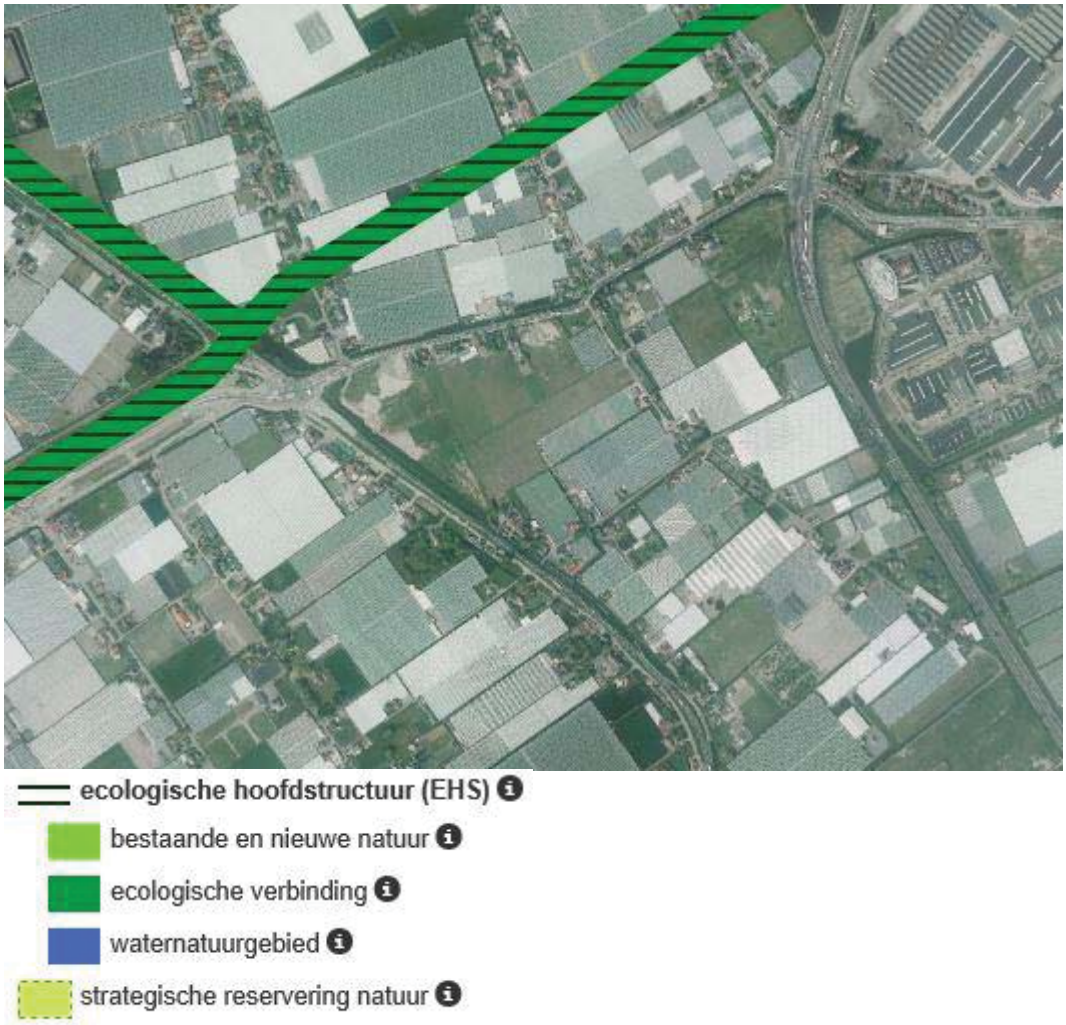

Figuur 5.2 Uitsnede kaart 8 Ecologische Hoofdstructuur (bron: provincie Zuid-Holland)

Het plan bestaat uit de aanleg van een verbindingsweg waardoor de huidige verkeersstromen beter worden gestroomlijnd. Ten gevolge van de verbindingsweg zullen er geen extra motorvoertuigen gegenereerd worden. Wel zal de huidige verkeerstroom beter doorstromen, en daardoor minder uitstoot produceren, de congestie wordt verkleind. Negatieve effecten op beschermde natuurgebieden zijn uitgesloten.

Soortenbescherming
Om de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten- en diersoorten te onderzoeken is een quickscan flora- en faunawet uitgevoerd. Deze quickscan is opgenomen in bijlage 4. Hieruit blijkt dat er algemene kleine grondgebonden zoogdieren en amfibieën kunnen voorkomen in en direct rond het gebied van de nieuwe verbindingsweg. Voor deze soorten bestaat een algemene vrijstelling van de Flora- en faunawet. Daarnaast komen er algemene broedvogels voor. In verband met het voorkomen van deze algemene broedvogels wordt aangeraden om te werken buiten het broedseizoen of op een manier dat de vogels niet tot broeden komen.
Verder kan het voorkomen van vleermuizen, vogels met vaste rust- en verblijfplaatsen, rugstreeppad en kleine modderkruiper niet worden uitgesloten. Effecten op deze soorten kunnen dan ook niet worden uitgesloten. Op grond hiervan is een gerichte veldinventarisatie van belang om eventuele effecten en maatregelen op een adequate manier in te kunnen schatten. Pas na afronding van deze inventarisatie kan worden bepaald of verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet worden overtreden en of ontheffing van de Flora- en faunawet is vereist voor de nieuwe verbindingsweg.

De resultaten van het nader onderzoek worden voor de vaststelling van het bestemmingsplan toegevoegd.

5.5 Externe veiligheid

Toetsingskader
Bij ruimtelijke plannen wordt ten aanzien van externe veiligheid naar verschillende aspecten gekeken, namelijk:
- bedrijven waar opslag, gebruik en/of productie van gevaarlijke stoffen plaatsvindt;
- vervoer van gevaarlijke stoffen over wegen, spoor, water of leidingen.

In het externe veiligheidsbeleid wordt onderscheid gemaakt in het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR). Het PR is de kans per jaar dat een persoon op een bepaalde plaats overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen, indien hij onafgebroken en onbeschermd op die plaats zou verblijven. Het PR wordt weergegeven met risicocontouren rondom een inrichting of langs een vervoersas. Het GR drukt de kans per jaar uit dat een groep mensen van minimaal een bepaalde omvang overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Voor het GR geldt een oriëntatiewaarde. De gemeente heeft een verantwoordingsplicht als het GR toeneemt en/of de oriëntatiewaarde overschrijdt.

Risicorelevante inrichtingen
Het Besluit externe veiligheid inrichtingen (hierna: Bevi) geeft een wettelijke grondslag aan het externe veiligheidsbeleid rondom risicovolle inrichtingen. Het doel van het besluit is de risico's waaraan burgers in hun leefomgeving worden blootgesteld vanwege risicovolle inrichtingen tot een aanvaardbaar minimum te beperken. Op basis van het Bevi geldt voor het PR een grenswaarde voor kwetsbare objecten en een richtwaarde voor beperkt kwetsbare objecten. Beide liggen op een niveau van 10^{-6} per jaar. Bij de vaststelling van een bestemmingsplan moet aan deze normen worden voldaan, ongeacht of het een bestaande of een nieuwe situatie betreft.
Het Bevi bevat geen norm voor het GR; wel geldt op basis van het Bevi een verantwoordingsplicht ten aanzien van het GR in het invloedsgebied van de inrichting. De in het externe veiligheidsbeleid

gehanteerde norm voor het GR geldt daarbij als oriëntatiewaarde.

Vervoer van gevaarlijke stoffen
Per 1 april 2015 is het Besluit externe veiligheid transportroutes (BEVT) en het Basisnet in werking getreden. Het BEVT vormt de wet- en regelgeving voor het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg, het spoor of over het water. De concrete uitwerking volgt in het Basisnet. Met het inwerking treden van het BEVT vervalt de circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen. Het Basisnet beoogt voor de lange termijn (2020, met uitloop naar 2040) duidelijkheid te bieden over het maximale aantal transporten van, en de bijbehorende maximale risico's die het transport van gevaarlijke stoffen mag veroorzaken. Het Basisnet is onderverdeeld in drie onderdelen: Basisnet Spoor, Basisnet Weg en Basisnet Water.
Het BEVT en het bijbehorende Basisnet maakt bij het PR onderscheid in bestaande en nieuwe situaties. Voor bestaande situaties geldt een grenswaarde voor het PR van 10^{-5} per jaar ter plaatse van kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten en een streefwaarde van 10^{-6} per jaar. Voor nieuwe situaties geldt de 10^{-6} waarde als grenswaarde voor kwetsbare objecten, en als richtwaarde bij beperkt kwetsbare objecten. In het Basisnet Weg en het Basisnet Water zijn veiligheidsafstanden (PR 10^{-6} contour) opgenomen vanaf het midden van de transportroute.
Tevens worden in het Basisnet de plasbrandaandachtsgebieden benoemd voor transportroutes. Hiermee wordt geanticipeerd op de beperkingen voor ruimtelijke ontwikkelingen die samenhangen met deze plasbrandaandachtsgebieden.
Het Basisnet vermeldt dat op een afstand van 200 m vanaf de rand van het tracé in principe geen beperkingen hoeven te worden gesteld aan het ruimtegebruik.

Buisleidingen
Per 1 januari 2011 is het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) in werking getreden. In dat Besluit wordt aangesloten bij de risicobenadering uit het Bevi, zodat ook voor buisleidingen normen voor het PR en het GR gelden. Op advies van de minister wordt bij de toetsing van externe veiligheidsrisico's van buisleidingen al enkele jaren rekening gehouden met deze risicobenadering. Op grond van het Bevb dient zowel bij consoliderende bestemmingsplannen als bij ontwikkelingen inzicht te worden gegeven in de afstand tot het PR en de hoogte van het GR als gevolg van het transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen.

Onderzoek
Risicovolle inrichtingen
In de omgeving van het plangebied zijn geen risicovolle inrichtingen aanwezig (bron: risicokaart).

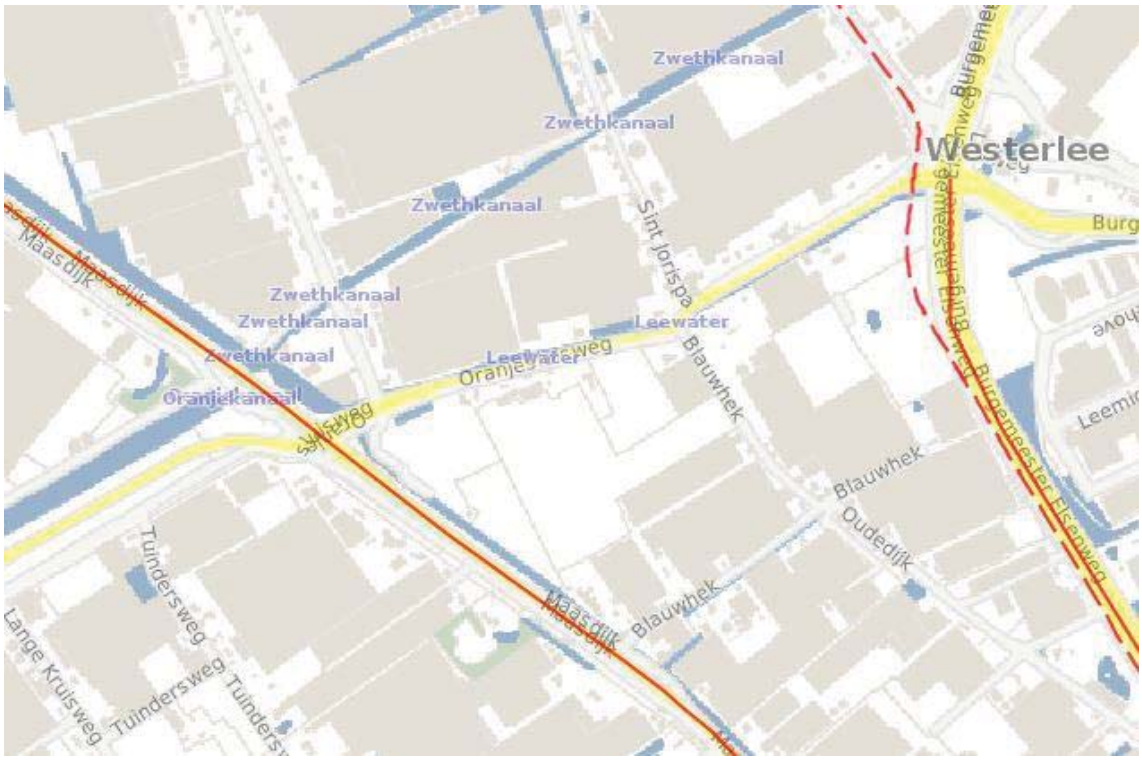

Figuur 5.3 Uitsnede risicokaart (bron: www.risicokaart.nl)

Daarnaast betreft het plan de realisatie van een verbindingsweg. Binnen het plangebied worden geen functies mogelijk gemaakt waarbinnen personen kunnen verblijven. Het aspect risicovolle inrichting(en) vormt dan ook geen belemmering voor de vaststelling van het bestemmingsplan.

Transport gevaarlijke stoffen
Het plan voorziet in de aanleg van een nieuwe weg. Ten gevolge van de ontwikkeling worden de verkeersstromen gestroomlijnd. Over zowel de Rijksweg A20, als de Maasdijk (N220) worden gevaarlijke stoffen getransporteerd. Op voorhand is niet uit te sluiten dat over de verbindingsweg tussen deze twee wegen gevaarlijke stoffen getransporteerd gaan worden. Indien dit het geval is, dan is een kwantitatieve risicoanalyse noodzakelijk (QRA). Indien er geen sprake is van dit vervoer, dan vormt het aspect externe veiligheid op voorhand al geen belemmering voor de vaststelling van het bestemmingsplan.

Buisleidingen
In het plangebied en de directe omgeving zijn geen risicorelevante buisleidingen aanwezig.

Conclusie
Geconcludeerd wordt dat het plan voldoet aan het beleid en de normstelling ten aanzien van externe veiligheid. Het aspect externe veiligheid staat de uitvoering van het plan niet in de weg.

5.6 Industrielawaai

Toetsingskader

Volgens de Wet geluidhinder dienen alle industrie- en bedrijventerreinen, waarop inrichtingen zijn of kunnen worden gevestigd die in belangrijke mate geluidshinder kunnen veroorzaken, gezoneerd te zijn. Bedoelde inrichtingen – vroeger ook wel 'A-inrichtingen' genoemd – worden nader genoemd in het Besluit omgevingsrecht. Rondom deze industrieterreinen dient een geluidszone te worden vastgesteld en vastgelegd in bestemmingsplannen. Buiten deze zone mag de geluidsbelasting als gevolg van het industrieterrein niet meer dan 50 dB(A) bedragen. Bij het mogelijk maken van nieuwe geluidsgevoelige functies dient rekening te worden gehouden met de zonering van industrielawaai. Nieuwe geluidsgevoelige functies (zoals woningen) binnen de zonegrens zijn niet zonder meer toegestaan. Indien er binnen de 50 dB(A)-contour, de zonegrens van het industrieterrein, geluidsgevoelige functies (bijvoorbeeld woningen) mogelijk worden gemaakt, geldt een onderzoeksplicht. Wanneer er voor een locatie binnen de zone industrielawaai wordt aangetoond dat de geluidsbelasting onder de 50 dB(A) ligt, is de bouw van geluidsgevoelige functies op die locatie toegestaan. Bij een geluidsbelasting van meer dan 50 dB(A) kan door het bevoegd gezag een hogere grenswaarde worden vastgesteld tot maximaal 55 dB(A).

Onderzoek en conclusie

Het plangebied ligt binnen de geluidszone van het gezoneerde industrieterrein Europoort-Maasvlakte. In figuur 5.4 is deze zone ten opzichte van het plangebied weergegeven.

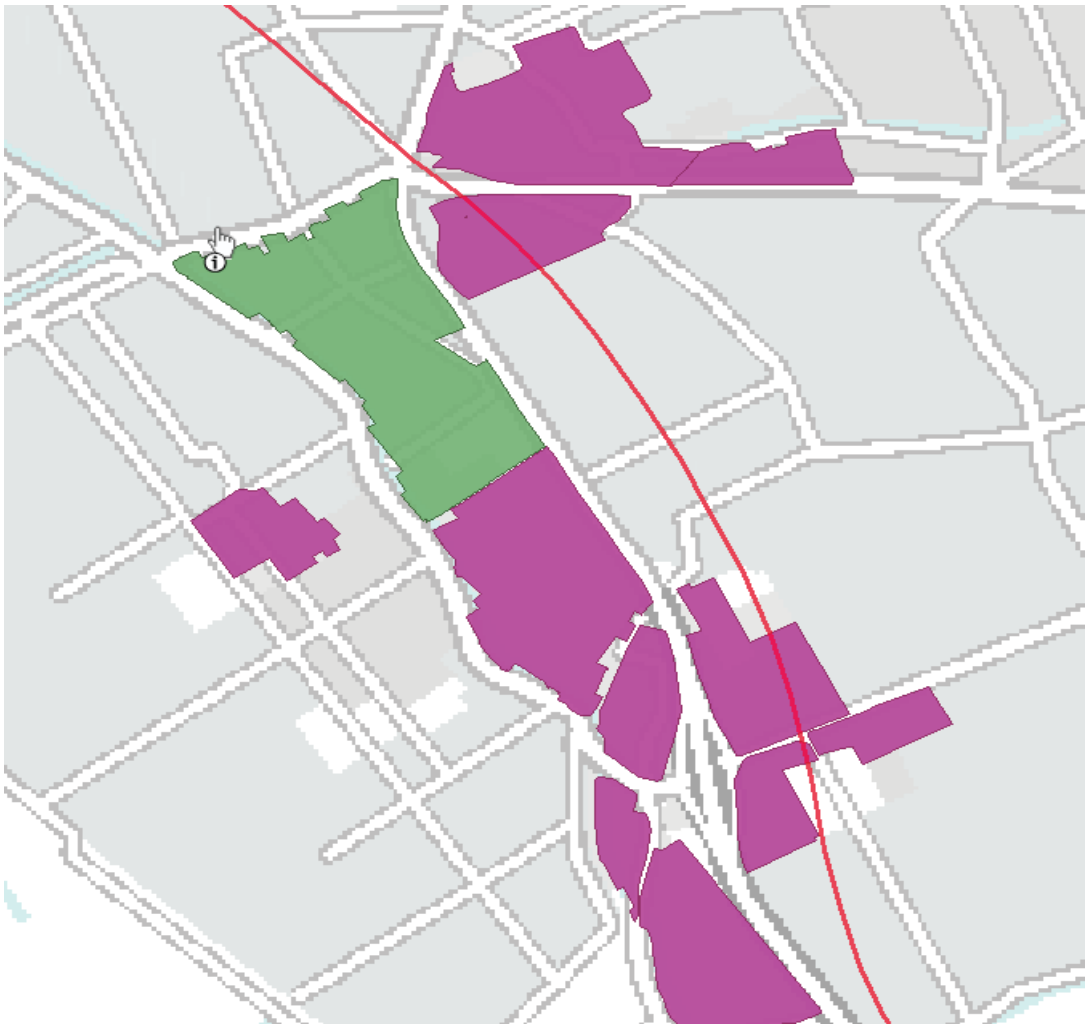

Figuur 5.4 Geluidszone ten opzichte van het plangebied (bron: provincie Zuid-Holland)

De betreffende zone is op de verbeelding opgenomen met een gebiedsaanduiding. Binnen de geluidszone kunnen geen nieuwe geluidsgevoelige objecten worden gebouwd, omdat een weg geen gevoelig object is.
Het aspect industrielawaai vormt dan ook geen belemmering voor de vaststelling van dit bestemmingsplan.

5.7 Luchtkwaliteit

Toetsingskader
In het kader van een goede ruimtelijke ordening wordt bij het opstellen van een ruimtelijk plan uit het oogpunt van de bescherming van de gezondheid van de mens rekening gehouden met de luchtkwaliteit. Het toetsingskader voor luchtkwaliteit wordt gevormd door hoofdstuk 5, titel 5.2 van de Wet milieubeheer. Dit onderdeel van de Wet milieubeheer (Wm) bevat grenswaarden voor zwaveldioxide, stikstofdioxide en stikstofoxiden, fijn stof, lood, koolmonoxide en benzeen. Hierbij zijn in de ruimtelijke ordeningspraktijk langs wegen vooral de grenswaarden voor stikstofdioxide (jaargemiddelde) en fijn stof (jaar- en daggemiddelde) van belang. De grenswaarden van de laatstgenoemde stoffen zijn in de volgende tabel weergegeven.

Tabel 5.2 Grenswaarden maatgevende stoffen Wm

stof	toetsing van	grenswaarde
stikstofdioxide (NO_2)[1)]	jaargemiddelde concentratie	40 µg/m³
Fijn stof ($PM_{2.5}$)	jaargemiddelde concentratie	25 µg/m³
fijn stof (PM_{10})[2)]	jaargemiddelde concentratie	40 µg/m³
	24-uurgemiddelde concentratie	max. 35 keer p.j. meer dan 50 µg/m³

1. De toetsing van de grenswaarde voor de uurgemiddelde concentratie NO2 is niet relevant aangezien er pas meer overschrijdingsuren dan het toegestane aantal van 18 per jaar zullen optreden als de jaargemiddelde concentratie NO2 de waarde van 82 µg/m³ overschrijdt. Dit is nergens in Nederland het geval.
2. Bij de beoordeling hiervan blijven de aanwezige concentraties van zeezout buiten beschouwing (volgens de bij de Wm behorende Regeling beoordeling Luchtkwaliteit 2007).

Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007
In de Regeling beoordeling luchtkwaliteit worden de regels voor het meten en berekenen van de gevolgen voor de luchtkwaliteit beschreven. Bij de berekening van de luchtkwaliteit wordt onderscheid gemaakt tussen verkeers- en industriële bronnen. Voor verkeer wordt onderscheid gemaakt tussen Standaard Rekenmethode 1 (SRM 1) betreffende stedelijke situaties met weinig hoogteverschillen; en Standaard Rekenmethode 2 (SRM 2) voor de bepaling van overige situaties. De luchtkwaliteit als gevolg van het extra wegverkeer is berekend met behulp van de door het Ministerie van VROM goedgekeurde rekensoftware NSL-rekentool. De NSL-rekentool kan berekeningen uitvoeren voor onder andere de maatgevende stoffen fijn stof (PM_{10}) en stikstofdioxide, voor zowel SRM-1 wegen, als SRM-2 wegen. Er mag van een andere methode gebruik worden gemaakt indien deze is goedgekeurd door het Ministerie van VROM. In de Regeling beoordeling luchtkwaliteit is tevens aangegeven welke gegevens gebruikt worden bij het maken van de berekening en op welke wijze de berekeningsresultaten worden afgerond.

Onderzoek
Met behulp van de NSL-rekentool is de luchtkwaliteit ten gevolge van de gewijzigde verkeersstroom berekend. Hiervoor zijn de gegevens uit de NSL-monitoringstool gedownload en vervolgens ingelezen in de NSL-rekentool. Voor de nieuwe verbindingsweg is vervolgens het effect op de luchtkwaliteit in beeld

gebracht. De Maasdijk is hierbij bewust buiten beschouwing gelaten, daar de intensiteit hier met circa 10.000 motorvoertuigen per etmaal afneemt, en dit mogelijk een vertekend beeld laat zien ten opzichte van de effecten van de nieuwe wegen.
Voor de nieuwe wegen is voor wat betreft de uitgangspunten aangesloten bij de uitgangspunten uit het document: "Milieueffecten directe verbinding Maasdijk - Honderdland" zoals opgesteld door Goudappel Coffeng. In tabel 5.3 zijn de verkeersintensiteiten weergegeven.

Tabel 5.3 Verkeersintensiteiten

Weg	Motorvoertuigen dagperiode	Motorvoertuigen avondperiode	Motorvoertuigen nachtperiode
wegvak 7	10.296	1.560	1.040
wegvak 8	8.712	1.320	880
wegvak 9	12.830	1.944	1.296

Op 10 meter afstand van de wegen zijn rekenpunten voorzien om de luchtkwaliteit langs de wegen te berekenen. Deze rekenpunten zijn gekoppeld aan alle SRM-2 wegen binnen een straal van 5 km, en alle SRM-1 wegen binnen een straal van 70 meter.

Resultaten
Uit de NSL-rekentool blijkt dat zowel voor stikstofdioxide, als fijn stof voldaan wordt aan de normen uit de Wet milieubeheer, zoals opgenomen in tabel 5.2. In figuur 5.5 zijn de rekenresultaten weergegeven. De maximale gehalte stikstofdioxode bedraagt 33,0 µg/m³, het maximale gehalte fijn stof PM_{10} 22,6 µg/m³, het maximale gehalte fijn stof $PM_{2.5}$ bedraagt 14,1 µg/m³, en het maximale aantal overschrijdingsdagen voor de 24-uursnorm voor fijn stof bedraagt 12 dagen.

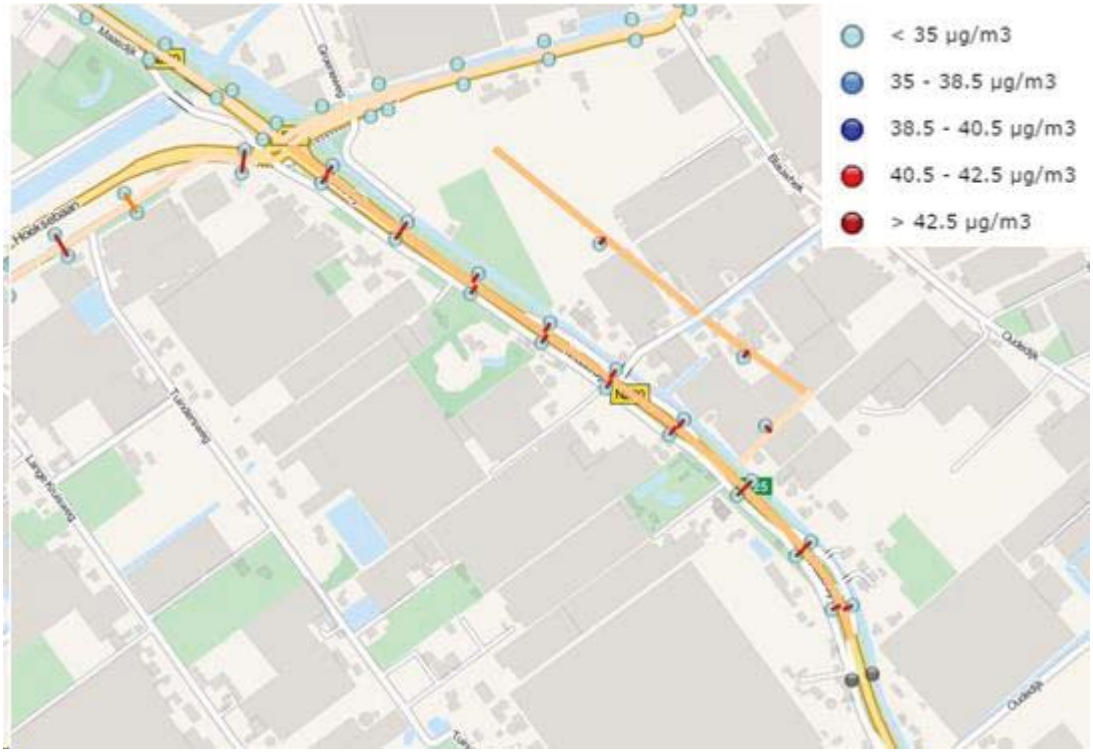

Figuur 5.5: Rekenresultaten luchtkwaliteit

Conclusie
Ter plaatse van zowel het plangebied, als omliggende woningen is sprake van een acceptabel woon- en leefklimaat, ook na de realisatie van de verbindingsweg.

5.8 Planologisch relevante kabels en leidingen

Toetsingskader
Planologisch relevante leidingen en hoogspanningsverbindingen dienen te worden gewaarborgd. Tevens dient rond dergelijke leidingen rekening te worden gehouden met zones waarbinnen mogelijke beperkingen gelden. Planologisch relevante leidingen zijn leidingen waarin de navolgende producten worden vervoerd:

- gas, olie, olieproducten, chemische producten, vaste stoffen/goederen;
- defensiebrandstoffen;
- warmte en afvalwater, ruwwater of halffabrikaat voor de drink- en industriewatervoorziening met een diameter groter of gelijk aan 18 inch.

Onderzoek en conclusie
In het plangebied zijn geen planologisch relevante leidingen of hoogspanningsverbindingen aanwezig. Met eventueel aanwezige overige planologisch gezien niet-relevante leidingen (zoals rioolleidingen, leidingen nutsvoorzieningen, drainageleidingen) in of nabij het plangebied hoeft in dit bestemmingsplan geen rekening te worden gehouden. Voorafgaand aan de werkzaamheden zal overigens een KLIC-melding worden gedaan om de ligging van deze overige leidingen in beeld te brengen. Er wordt geconcludeerd dat het aspect kabels en leidingen de uitvoering van het plan niet in de weg staat.

5.9 Water

Waterbeheer en watertoets
De initiatiefnemer dient in een vroeg stadium overleg te voeren met de waterbeheerder over een ruimtelijk planvoornemen. Hiermee wordt voorkomen dat ruimtelijke ontwikkelingen in strijd zijn met duurzaam waterbeheer. Het plangebied ligt binnen het beheersgebied van het Hoogheemraadschap van Delfland, verantwoordelijk voor het waterkwantiteits- en waterkwaliteitsbeheer. Bij het tot stand komen van dit bestemmingsplan is overleg gevoerd met de waterbeheerder over deze waterparagraaf. De opmerkingen van de waterbeheerder zijn vervolgens verwerkt in deze waterparagraaf.

Beleid duurzaam stedelijk waterbeheer
Op verschillende bestuursniveaus zijn de afgelopen jaren beleidsnota's verschenen aangaande de waterhuishouding, allen met als doel een duurzaam waterbeheer (kwalitatief en kwantitatief). Deze paragraaf geeft een overzicht van de voor het plangebied relevante nota's, waarbij het beleid van het Hoogheemraadschap en de gemeente nader wordt behandeld.

Europa:

- Kaderrichtlijn Water (KRW).

Nationaal:

- Nationaal Waterplan (NW);
- Waterbeleid voor de 21ste eeuw (WB21);
- Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW);
- Waterwet.

Provinciaal:

- Provinciaal Waterplan;
- Visie Ruimte en Mobiliteit;
- Verordening Ruimte 2014.

Waterschapsbeleid
In het Waterbeheerplan 2010-2015 beschrijft het Hoogheemraadschap van Delfland de strategische keuzes, de doelen voor het waterbeheer en de financiële consequenties daarvan. De complexiteit van

het gebied en de omvang van de noodzakelijke investeringen dwingen tot het stellen van prioriteiten. Het Hoogheemraadschap gaat het beheer en onderhoud van het watersysteem optimaliseren en zal daarbij flink investeren in waterkwaliteit, waterkeringen en het voorkomen van wateroverlast en watertekort. Voor de zuiveringstechnische infrastructuur ligt de nadruk op beheren, onderhouden en optimaliseren.
Ten slotte is in 2012 de nieuwe Handreiking Watertoets vastgesteld. De nieuwe handreiking biedt gemeenten, adviesbureaus en projectontwikkelaars handvatten voor de invulling van proces en inhoud van de watertoets voor ruimtelijke plannen op gemeentelijk niveau. De handreiking bestaat uit een procesdeel en een inhoudelijk deel. In het procesdeel wordt ingegaan op het watertoetsproces voor ruimtelijke planvorming. Het inhoudelijk deel bevat de vertaling van het actuele beleid van Delfland in ruimtelijke zin.

Gemeentelijk beleid
Het waterplan Westland 2009-2015, met als ondertitel 'Westlands water, nu en later' is een product van de gemeente Westland en het Hoogheemraadschap van Delfland. Hierin worden onder andere de waterhuishoudkundige visie en ambities tot 2030 en de daarbij horende doelstellingen tot 2015 beschreven. Centraal hierin staan de thema's 'Droge voeten, levend water en zichtbaar water'. De ruimtelijke vertaling van de hieruit voortkomende maatregelen is per polder in kaart weergegeven. De gewenste waterstructuur wordt door de gemeente vertaald in bestemmingsplannen en structuurvisies.
In het Gemeentelijk Rioleringsplan 2006-2010 heeft de gemeente haar visie op het stedelijk waterbeheer vastgelegd. Binnen dit plan is er sprake van drie verschillende zorgplichten: afvalwater, hemelwater en grondwater. Het VGRP is dé plaats om het gemeentelijke beleid ten aanzien van deze zorgtaken te verankeren.

Huidige situatie
Het plangebied ligt ten noorden van de kern Maasdijk en bestaat grotendeels uit bebouwing, kassen en overige verharding. Daarnaast is een diversiteit aan oppervlaktewater aanwezig in het plangebied.

Bodem en grondwater
Volgens de Bodemkaart van Nederland bestaat de bodem ter plaatse grotendeels uit zeeklei. Er is sprake van grondwatertrap IV. Dat wil zeggen dat de gemiddeld hoogste grondwaterstand meer dan 0,4 m beneden maaiveld ligt en dat de gemiddeld laagste grondwaterstand varieert tussen de 0,8 m en de 1,2 m beneden maaiveld.

Waterkwantiteit
Het plangebied is niet gelegen in een polder waar het polderpeil actief beheerd wordt. Parallel aan de Maasdijk is een primaire watergang gelegen, daarnaast zijn er tussen de Maasdijk en de Oranjesluisweg diverse secundaire watergangen gelegen. De diverse oppervlaktewatergangen ten opzichte van het plangebied zijn weergegeven in figuur 5.5.

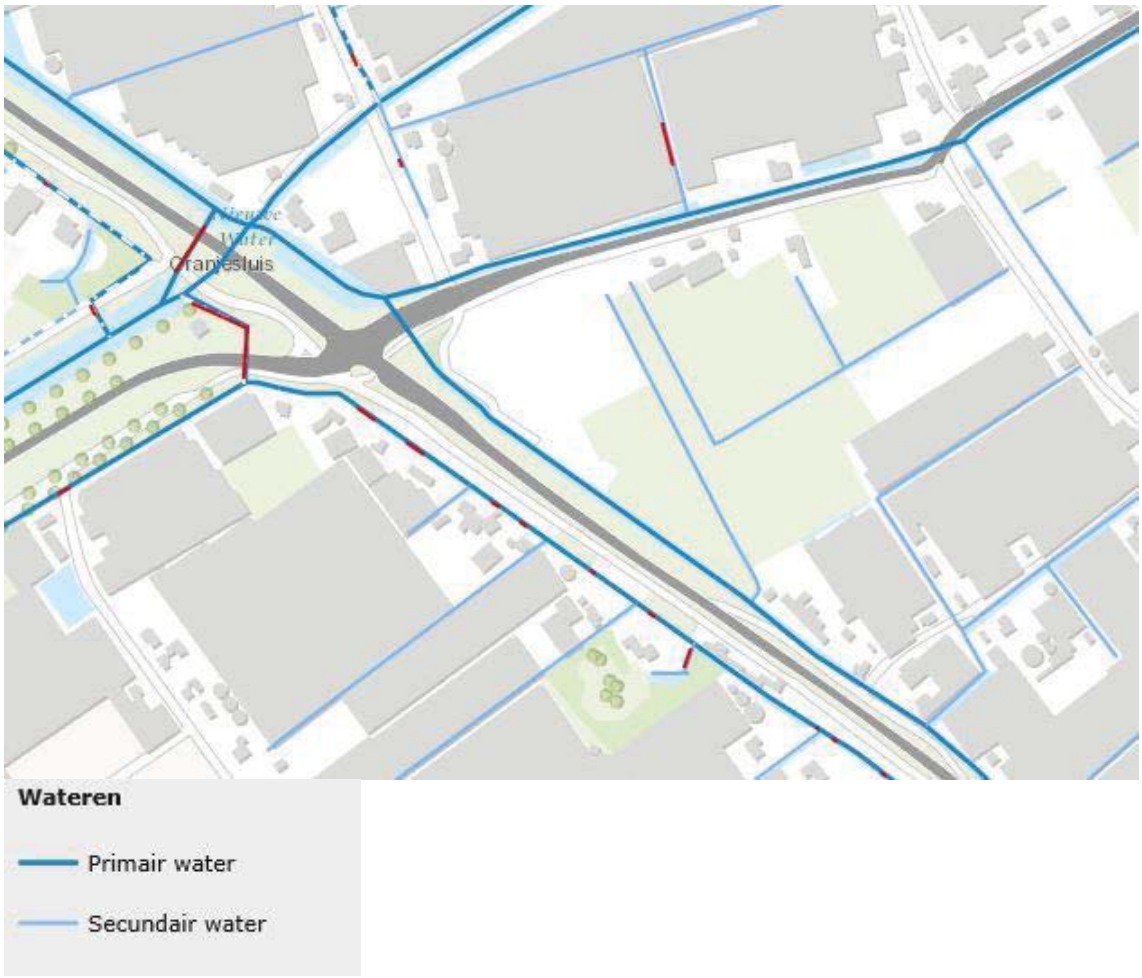

Figuur 5.5 Uitsnede Legger Wateren Delfland (bron: www.hhdelfland.nl)

Veiligheid en waterkeringen

De Maasdijk is een zogenaamde binnenwaterkering. Het plangebied ligt gedeeltelijk binnen de kern- en beschermingszone van de Maasdijk. De ligging van deze waterkering is weergegeven in figuur 5.6.

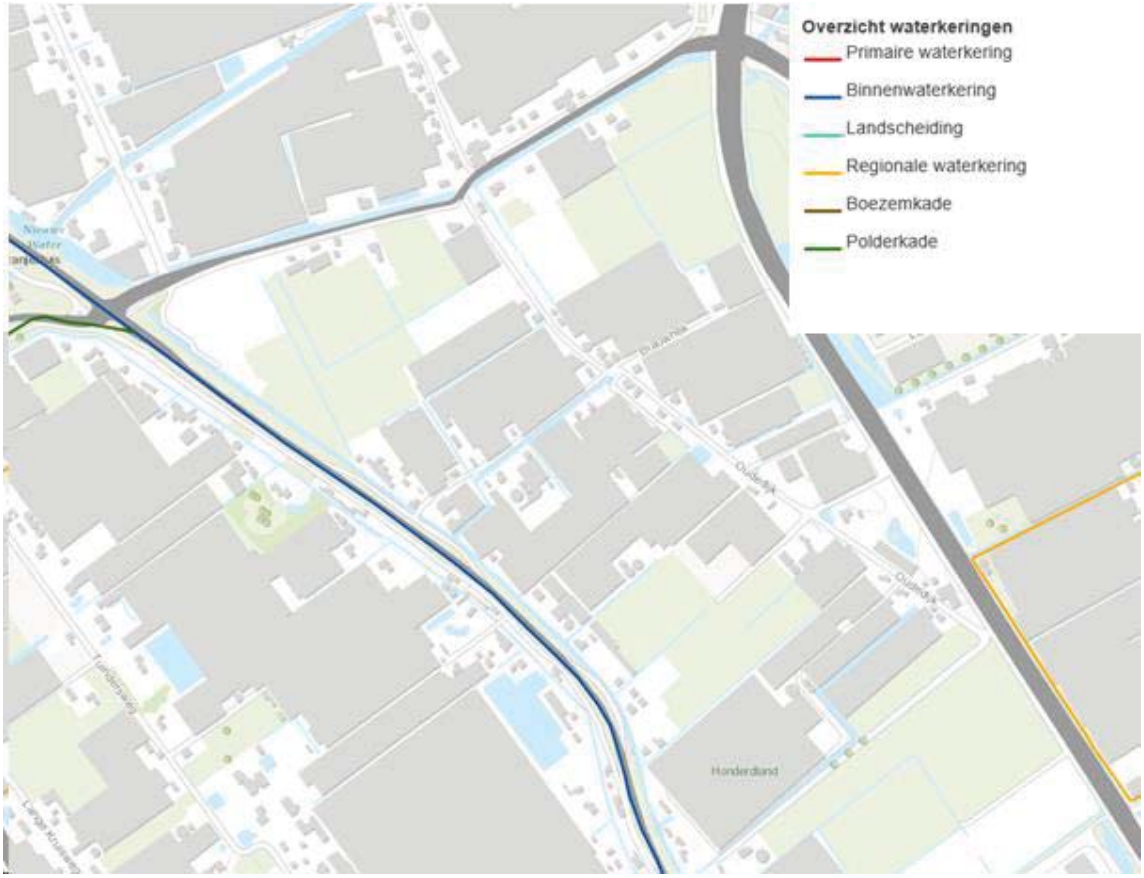

Figuur 5.6 Ligging waterkering langs Maasdijk.

De provincie Zuid-Holland is in overleg met het Hoogheemraadschap van Delfland in 2013 gestart met het onderzoek naar de waterkerende functie van de Maasdijk. Uit onderzoek naar aanleiding van nieuwe normen voor de primaire keringen blijkt dat de veiligheid van dit gebied zit in de voordeur, namelijk de zeewering en de dijk direct langs de Nieuwe Waterweg. Daardoor hoeft de Maasdijk geen functie als waterkering meer te hebben. Medio 2015 zal het definitieve besluit tot wijziging van de Waterverordening en de Leggerwijziging worden genomen.

Toekomstige situatie

Algemeen

Het plan voorziet in de realisatie van een verbindingsweg tussen de Maasdijk (N220) en het Maasdijkplein (N223). De weg wordt vanaf het Maasdijkplein verlengd tot voorbij Blauwhek 27. Vanaf dat punt wordt een verbindingsweg aangelegd naar de Maasdijk net ten zuiden van de woning Maasdijk 23. Daarmee voorziet de ontwikkeling in extra oppervlakteverharding.

Ten gevolge van de aanleg van de weg wordt in ieder geval één primaire watergang belemmerd. De nieuwe verbindingsweg zal aansluiten op de Maasdijk, waarlangs ten noorden parallel aan de Maasdijk een primaire watergang is gelegen. Met behulp van een duiker kan de watergang worden behouden. In goed overleg met het Hoogheemraadschap dienen hierover afspraken gemaakt te worden, en het aanvragen van een watervergunning is dan ook verplicht.

Veiligheid en waterkeringen

Omdat de ontwikkeling deels binnen zowel de kern- als de beschermingszone van de binnenwaterkering gelegen is, geldt ook voor dit aspect dat het aanvragen van een watervergunning noodzakelijk wordt geacht.

Afvalwaterketen en riolering
Conform de Leidraad Riolering en vigerend waterschapsbeleid is het voor ontwikkelingen gewenst een gescheiden rioleringsstelsel aan te leggen zodat schoon hemelwater niet bij een rioolzuiveringsinstallatie terecht komt. Afvalwater wordt aangesloten op de bestaande gemeentelijke riolering. Voor hemelwater wordt de volgende voorkeursvolgorde aangehouden:

- hemelwater vasthouden voor benutting;
- (in)filtratie van afstromend hemelwater;
- afstromend hemelwater afvoeren naar oppervlaktewater;
- afstromend hemelwater afvoeren naar AWZI.

Voor de ontwikkeling van een weg geldt dat er geen sprake is van afvalwater, maar alleen van hemelwaterriolering via straatkolken.

Waterbeheer
Voor aanpassingen aan het bestaande watersysteem dient bij het hoogheemraadschap vergunning te worden aangevraagd op grond van de 'Keur'. Dit geldt dus bijvoorbeeld voor het graven van nieuwe watergangen, het aanbrengen van een stuw of het afvoeren van hemelwater naar het oppervlaktewater. In de Keur is ook geregeld dat een beschermingszone voor watergangen en waterkeringen in acht dient te worden genomen. Dit betekent dat binnen de beschermingszone niet zonder ontheffing van het Hoogheemraadschap gebouwd, geplant of opgeslagen mag worden. De genoemde bepaling beoogt te voorkomen dat de stabiliteit, het profiel en/of de veiligheid wordt aangetast, de aan- of afvoer en/of berging van water wordt gehinderd dan wel het onderhoud wordt gehinderd. Ook voor het onderhoud gelden bepalingen uit de 'Keur'. Het onderhoud en de toestand van de (hoofd)watergangen worden tijdens de jaarlijkse schouw gecontroleerd en gehandhaafd.

Waterstaat in het bestemmingsplan
In het bestemmingsplan wordt vooruitlopend op het vervallen van de waterkering geen dubbelbestemming meer opgenomen ter plaatse van de kern- en beschermingszone van de Maasdijk.

In het kader van de ontwikkeling Honderdland fase 2 heeft afstemming over de benodigde watercompensatie plaatsgevonden met het Hoogheemraadschap van Delfland. Hierin is ook rekening gehouden met de realisatie van de verbindingsweg. De compensatieopgave is derhalve opgenomen in het waterplan voor Honderdland.

Conclusie
De ontwikkeling heeft geen negatieve gevolgen voor het waterhuishoudkundige systeem ter plaatse.

5.10 Wegverkeerslawaai

Beoogde ontwikkeling
Het plan betreft de aanleg van een nieuwe weg en de reconstructie ter hoogte van de aansluiting op de Maasdijk (N220). Een uitgangspunt in het onderzoek is de realisatie van de rotonde.

Nieuwe situatie
Het nieuw aan te leggen wegdeel wordt gezien als nieuwe weg in het kader van de Wet geluidhinder (hierna: Wgh). Om de effecten op de bestaande geluidsgevoelige functies in beeld te brengen dient akoestisch onderzoek te worden uitgevoerd.

Reconstructie situatie
In het kader van de Wgh dient bij een fysieke wijziging aan de weg akoestisch onderzoek te worden uitgevoerd. Aangezien de Maasdijk (N220) fysiek zal wijzigen is reconstructie onderzoek noodzakelijk voor de geluidsgevoelige functies (woningen) die binnen de wettelijke geluidszone van de betreffende reconstructie liggen.

In een akoestisch onderzoek wordt gerekend met een referentiesituatie over 10 jaar. In dit geval is dat het jaar 2027. In de verkeersprognoses van de gemeente Westland is op dat moment het bedrijventerrein Honderdland fase 2 afgerond. Dat betekent dat modelmatig op de verbindingsweg die nu mogelijk gemaakt wordt veel meer verkeer rijdt. De ontwikkeling bedrijventerrein Honderdland fase 2 is echter planologisch nog niet mogelijk. Dit onderzoek houdt daarom rekening met 2 scenario's. In de eerste variant is gerekend met de verkeersprognoses van 2027. Dat betekent dat in deze cijfers het verkeer van bedrijventerrein Honderdland fase 2 meegerekend is. Het tweede scenario geeft inzicht in de situatie in 2027 waarin alleen de verbindingsweg gerealiseerd is.

De gemeente Westland vindt het van belang om beide scenario's door te rekenen. Het eerste scenario omdat dit aansluit bij het gemeentelijk verkeersmodel en hiermee inzicht wordt geboden in de waarschijnlijke eindsituatie. Op basis hiervan worden ook de hogere waarden verleend en maatregelen uitgevoerd.
Het tweede scenario dient om in het kader van een goede ruimtelijke ordening inzicht te geven in de effecten die optreden als gevolg van de realisatie van alleen de verbindingsweg aan de gevels van bestaande woningen ten noorden van de verbindingsweg.

Onderzoek en conclusie
Uit het onderzoek, zie bijlage 5, wordt geconcludeerd dat ten gevolge van de fysieke wijziging aan de Maasdijk (N220) geen reconstructiesituaties ingevolge de Wgh optreden.

Ten gevolge van het verkeer op de nieuwe weg wordt de voorkeursgrenswaarde van 48 dB overschreden aan de gevels van een drietal woningen. Wanneer langs de nieuwe weg ter hoogte van de woning Maasdijk 25 een scherm wordt gerealiseerd is voor deze woning geen hogere waarde meer benodigd.

Aangezien verdere maatregelen niet mogelijk, gewenst en/of doelmatig zijn, dient een besluit tot vaststelling van hogere waarden te worden voorbereid. Een overzicht van de hogere waarden staat in tabel 5.3.

Tabel 5.1 Ontheffingswaarden zonder maatregelen

Adres	Ontheffingswaarde	Geluidsbron
Maasdijk 25	50 dB	Nieuwe weg
Blauwhek 27	49 dB	Nieuwe weg
Maasdijk 36	49 dB	Nieuwe weg

In scenario 2 waarbij de woningen ten noorden van de nieuwe verbindingsweg nog aanwezig zijn is op de woning Blauwhek 21 sprake van een overschrijding van de voorkeursgrenswaarde met 1 dB. Voor deze woning is dan ook een hogere waarde nodig.

Tabel 5.4 Ontheffingswaarde

Adres	Ontheffingswaarde	Geluidsbron
Blauwhek 21	49 dB	Nieuwe weg

5.11 M.e.r.-beoordeling

Toetsingskader

In onderdeel C en D van de bijlage bij het Besluit m.e.r. is aangegeven welke activiteiten in het kader van het bestemmingsplan planmer-plichtig, projectmer-plichtig of mer-beoordelingsplichtig zijn. Voor deze activiteiten zijn in het Besluit m.e.r. drempelwaarden opgenomen. Daarnaast dient het bevoegd gezag bij de betreffende activiteiten, die niet aan de bijbehorende drempelwaarden voldoen, na te gaan of sprake kan zijn van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu, gelet op de omstandigheden als bedoeld in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling. Deze omstandigheden betreffen:

- de kenmerken van de projecten;
- de plaats van de projecten;
- de kenmerken van de potentiële effecten.

Onderzoek en conclusies

Gelet op de kenmerken van het project (zoals het kleinschalige karakter in vergelijking met de drempelwaarden uit het Besluit m.e.r.), de plaats van het project en de kenmerken van de potentiële effecten zullen geen belangrijk negatieve milieugevolgen optreden. Dit blijkt ook uit de onderzoeken van de verschillende milieuaspecten zoals deze in de vorige paragrafen zijn opgenomen. Voor het bestemmingsplan is dan ook geen mer-procedure of mer-beoordelingsprocedure noodzakelijk conform het Besluit m.e.r.

Hoofdstuk 6 Juridische planbeschrijving

6.1 Algemeen

Verantwoording planvorm en plangrens
Dit bestemmingsplan vormt het juridisch planologisch kader waarbinnen de realisatie van de directe verbindingsweg Maasdijk (N220) - Maasdijkplein (N223) mogelijk is. Bij de afbakening van het plangebied is uitgegaan van het wegontwerp zoals dat in paragraaf 2.3 toegelicht is. Dit bestemmingsplan omvat daarbij niet alleen het verhard oppervlak van de weg, maar ook naastgelegen bermen, taluds en bijbehorende voorzieningen. Bovendien is rekening gehouden met een beperkte mate van flexibiliteit om de verdere civieltechnische optimalisering van de weg niet onmogelijk te maken. Dit betekent dat gekozen voor een relatief strak afgebakende plangrens met enige mate van ruimte voor flexibiliteit.

Op figuur 6.1 is het wegontwerp weergegeven binnen de grens van het bestemmingsplan.

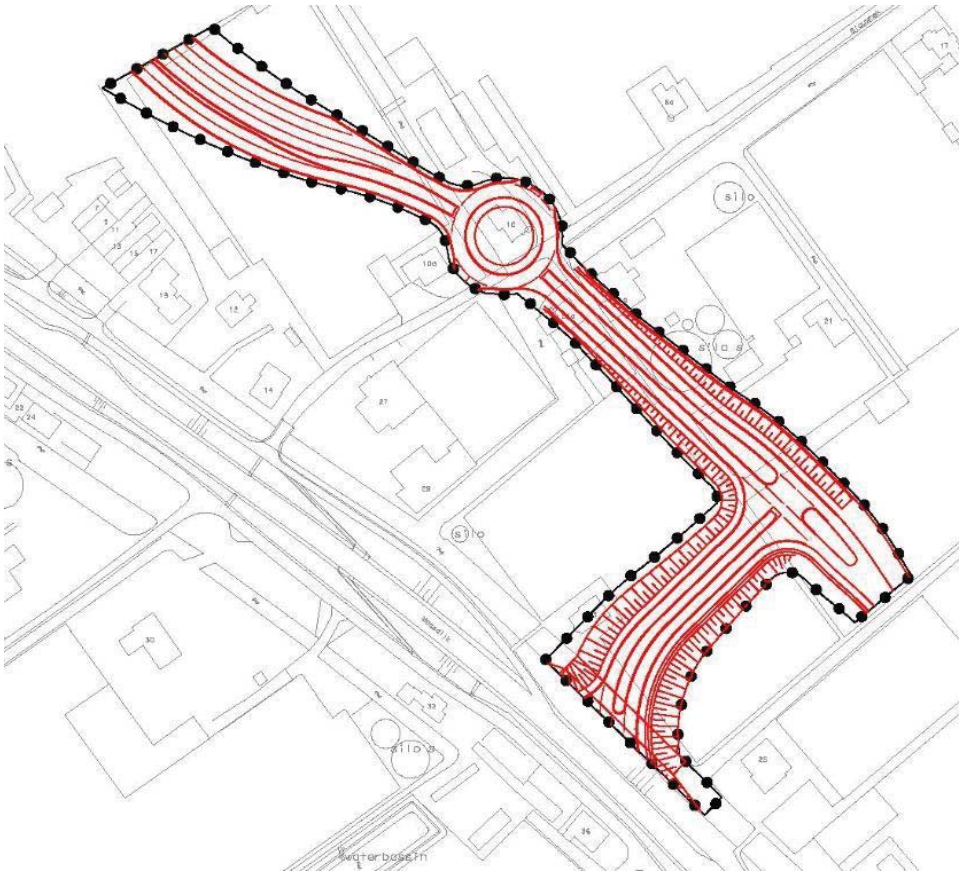

Figuur 6.1 Ligging wegontwerp binnen het plangebied

Planregels
In dit hoofdstuk wordt een toelichting gegeven op de planregels. De regels van het bestemmingsplan bestaan uit de volgende onderdelen:
1. inleidende regels;
2. bestemmingsregels;
3. algemene regels;
4. overgangs- en slotregels.

6.2 Inleidende regels

Begrippen (Artikel 1)
De begrippen die in het bestemmingsplan gebruikt worden zijn in dit artikel gedefinieerd. Dit wordt gedaan om interpretatieverschillen te voorkomen.

Wijze van meten (Artikel 2)
Dit artikel maakt duidelijk hoe de lengte, breedte, hoogte, diepte en oppervlakte en dergelijke van gronden en bouwwerken worden gemeten of berekend. Alle begrippen waarin maten en waarden voorkomen worden in dit artikel verklaard.

6.3 Bestemmingsregels

Het hoofdstuk Bestemmingsregels bevat de regels die specifiek gelden voor de bestemmingen in dit plan. Hieronder volgt per bestemming een korte toelichting.

Verkeer (Artikel 3)
De gronden die nodig zijn voor de nieuwe direct verbindingsweg zijn bestemd voor Verkeer. Binnen deze bestemmingen zijn de daarbij passende vormen van gebruik en gebouwen en bouwwerken toegestaan. Ook geluidswerende voorzieningen, zoals geluidsschermen, zijn hierin mogelijk.

Waarde - Archeologie - 2 (Artikel 4**)**
Omdat in het plangebied een kans aanwezig is dat er archeologische sporen in de grond aanwezig zijn, heeft het plangebied in zijn geheel de dubbelbestemming Waarde - Archeologie - 2 gekregen. Aan deze dubbelbestemming is een omgevingsvergunning voor bouwwerken, werken en werkzaamheden verbonden. Archeologisch onderzoek is in verband met een omgevingsvergunning slechts noodzakelijk indien de bouwwerken, werken of werkzaamheden zowel de maximale oppervlakte alsmede de maximale diepte (van de toegekende waarde) overschrijden. In het plangebied is archeologisch onderzoek benodigd indien de bouwwerken, werken of werkzaamheden zowel een oppervlakte hebben van meer dan 250 m² en een diepte beneden maaiveld hebben van meer dan 50 cm.

6.4 Algemene regels

In de algemene regels zijn aanvullende regels opgenomen met betrekking tot bouwen. Daarnaast bevat dit hoofdstuk de antidubbeltelregel, algemene afwijkingsregels, gebruiksregels en overige regels.

6.5 Overgangsrecht en slotregels

In artikel 3.2.1 Bro zijn standaardregels opgenomen met betrekking tot het overgangsrecht voor bouwwerken en gebruik. Deze maken onderdeel uit van dit bestemmingsplan. In de slotregel wordt de citeerwijze van de regels van het plan voorgeschreven.

Hoofdstuk 7 Uitvoerbaarheid

7.1 Economische uitvoerbaarheid

Voor de realisering van de weg is op basis van een voorlopig ontwerp van de weg een gemeentelijk krediet beschikbaar gesteld. De gemeentelijke begroting voorziet derhalve in de financiële middelen voor dit project. Tevens heeft de gemeente het merendeel van de gronden verworven dan wel is zij in een vergevorderd stadium over de verwerving van alle benodigde percelen. De gemeenteraad is bereid zonodig een procedure tot onteigening op te starten ten behoeve van de verwezenlijking van dit bestemmingsplan en de daarin opgenomen weg, indien minnelijke verwerving niet tot het gewenste resultaat leidt.

Op grond van het bovenstaande is de economische uitvoerbaarheid van dit bestemmingsplan verzekerd.

7.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

7.2.1 Inspraak

Het bestemmingsplan ligt op grond van de gemeentelijke inspraakverordening gedurende 6 weken ter inzage.

7.2.2 Vooroverleg

Artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) schrijft voor dat bij de voorbereiding van een bestemmingsplan burgemeester en wethouders overleg met de overleginstanties plegen. In dat kader zal de gemeente het voorontwerpbestemmingsplan tijdens de bovengenoemde inspraakperiode in ieder geval ook toesturen aan de volgende instanties:

- provincie Zuid-Holland;
- Veiligheidregio Haaglanden;
- Hoogheemraadschap van Delfland.

Rho

ADVISEURS
VOOR
LEEFRUIMTE

bijlagen bij de Toelichting

Bijlage 1 Verkeersonderzoek

Gemeente Westland

Verkeersonderzoek Honderdland

Een onderzoek naar een nieuwe, directe verbinding tussen Maasdijk en Honderdland

Omdat we ons verplaatsen

adviseurs mobiliteit
Goudappel Coffeng

adviseurs mobiliteit
Goudappel Coffeng

Gemeente Westland

Verkeersonderzoek Honderdland

Een onderzoek naar een nieuwe, directe verbinding tussen Maasdijk en Honderdland

Datum 26 april 2011
Kenmerk WTD070/Jsk/0253
Eerste versie 07 maart 2011

www.goudappel.nl
goudappel@goudappel.nl

Documentatiepagina

Opdrachtgever(s)	Gemeente Westland
Titel rapport	Verkeersonderzoek Honderdland Een onderzoek naar een nieuwe, directe verbinding tussen Maasdijk en Honderdland
Kenmerk	WTD070/Jsk/0253
Datum publicatie	26 april 2011
Projectteam opdrachtgever(s)	de heren A. (Aad) Laverman, B. (Ben) Reijman en M. (Michel) Molag
Projectteam Goudappel Coffeng	de heren H. (Henk) van Zeijl (projectleider), A. (Abdullah) Salimian, P. (Paul) Oost, M. (Maurits) Mousset en K. (Kevin) Jansen
Projectomschrijving	Een verkeerskundig onderzoek naar een directe verbinding tussen Maasdijk en Honderdland. Naast de verkeerskundige effecten van het alternatief, zijn ook ontwerpschetsen gemaakt, een beoordeling van de ruimtelijke inpassing en is een indicatieve kostenberekening opgesteld.
Trefwoorden	Honderdland, Maasdijk, 3-in-1 project, Westerlee, Westland, A20

Inhoud Pagina

1	**Inleiding**	**1**
1.1	Aanleiding	1
1.2	Doel	1
1.3	Leeswijzer	2
2	**Onderzoeksopzet**	**3**
2.1	Algemeen	3
2.2	De varianten	3
2.2.1	Referentievariant	3
2.2.2	Variant 2: directe verbinding Maasdijk - Honderdland	4
2.3	Actualisatie en kalibratie verkeersmodel	5
2.4	Verkeerseffecten	5
2.4.1	Verkeerseffecten op omliggende wegvakken	5
2.4.2	Verkeerseffecten op de omliggende kruispunten	7
2.4.3	Milieueffecten	9
2.4.4	Herkomst en bestemming van verkeer	9
2.5	Ruimtelijke analyse	10
2.5.1	Schetsontwerpen extra verbinding Maasdijk - Honderdland	10
2.5.2	Ruimtelijke beoordeling	10
2.6	Indicatieve kostenraming	11
3	**Verkeerseffecten**	**12**
3.1	Effecten wegvakken	12
3.2	Effecten kruispunten	13
3.3	Selected link	15
3.4	Milieueffecten	16
4	**Ruimtelijke analyse**	**18**
4.1	Inleiding	18
4.2	Onderbouwing aannames voor de ontwerpen	18
4.3	Schetsontwerpen	19
4.4	Ruimtelijke beoordeling	21
5	**Indicatieve kostenraming**	**23**
5.1	Inleiding	23
5.2	Kostenraming	23
6	**Conclusie**	**25**

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Voor het project N223 verbinding A20-N220 Westerlee-Maasdijk is onlangs een definitief ontwerp vastgesteld. Dit project is een onderdeel van het totale 3-in-1 project van de provincie Zuid-Holland. Het 3-in-1 project heeft als doel het vergroten van de verkeersveiligheid en het verbeteren van de bereikbaarheid in Westland en Hoek van Holland. Onlangs heeft de Raad van de gemeente Westland een motie[1] aangenomen (hierna vernoemd als zijnde de variant "directe verbinding Honderdland-Maasdijk"). Kern van deze motie is een onderzoek uit te voeren naar een nieuwe, directe verbinding tussen Maasdijk en Honderdland.
De Raad van de gemeente Westland heeft besloten de variant van de directe verbinding Honderdland-Maasdijk te laten onderzoeken en te beschrijven op de verkeerskundige aspecten. De gemeente Westland heeft Goudappel Coffeng BV gevraagd dit onderzoek uit te voeren. Voorliggende rapportage beschrijft de onderzoeksopzet en de resultaten van het uitgevoerde onderzoek. In figuur 1.1 is een overzicht van het studiegebied weergegeven.

1.2 Doel

In het onderzoek worden twee varianten onderzocht, beoordeeld en onderling vergeleken. Het gaat hierbij om het referentieontwerp (definitief ontwerp) en het ontwerp van de variant directe verbinding Honderdland-Maasdijk. Het doel van het onderzoek is om de variant van de directe verbinding Honderdland-Maasdijk te onderzoeken op de verkeerskundige effecten zodat deze vervolgens vergeleken kan worden met het referentieontwerp. In het onderzoek staat hierdoor de volgende onderzoeksvraag centraal:

Wat zijn de verkeerskundige effecten van de variant met de directe verbinding Honderdland-Maasdijk en hoe verhouden deze zich ten opzichte van de referentievariant?

[1] *Motie 2: CDA-Westland, d.d. 2 september 2010*

Om bovenstaande onderzoeksvraag te kunnen beantwoorden, zijn de volgende deelvragen opgesteld:

1. Wat zijn de verkeerseffecten in de beide varianten?
2. Hoe zien de ontwerpen van de variant met de directe verbinding Honderdland-Maasdijk er uit?
3. Wat zijn de kosten voor het realiseren van de variant met de directe verbinding Honderdland-Maasdijk?

Op basis van de bovenstaande deelvragen kan de centrale onderzoeksvraag worden beantwoord. De verschillende bevindingen worden voor de beide varianten in een matrix beschreven. In deze matrix kunnen de beide varianten onderling worden vergeleken op de aspecten welke in voorliggend onderzoek zijn meegenomen.
In de conclusies wordt beknopt antwoord gegeven op bovenstaande onderzoeksvragen.

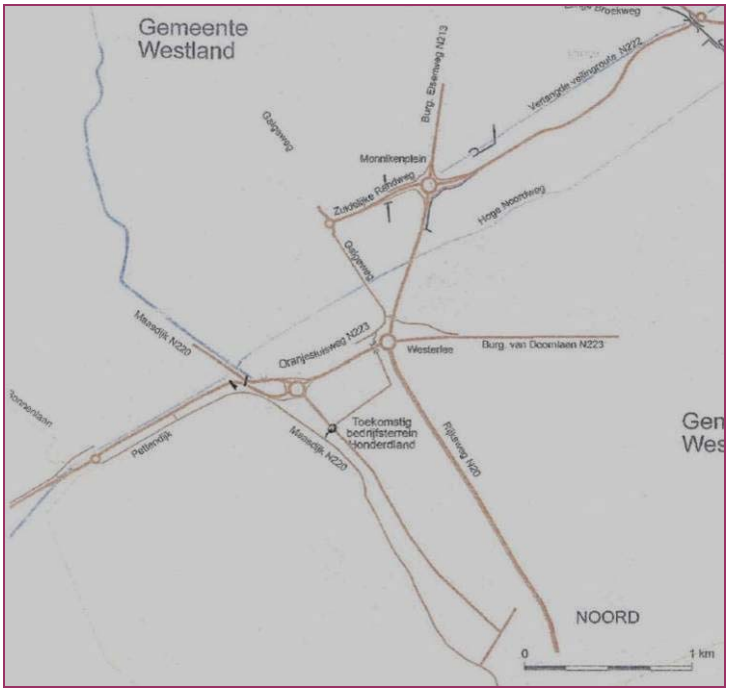

Figuur 1.1: Overzicht studiegebied verkeersonderzoek

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is de onderzoeksopzet toegelicht. In hoofdstuk 3 worden de verkeerseffecten van de beide varianten beschreven; inclusief de kwalitatieve milieueffecten. Hoofdstuk 4 behandelt de ontwerpen en de ruimtelijke beoordeling van de beide varianten. In hoofdstuk 5 worden vervolgens de kosten voor de realisatie van de beide varianten inzichtelijk gemaakt. De rapportage wordt inhoudelijk afgesloten met de conclusies welke voortkomen uit de voorgaande hoofdstukken en zijn beschreven in hoofdstuk 6.

2

Onderzoeksopzet

2.1 Algemeen

Om de bovenstaande deelvragen te kunnen beantwoorden, zijn deze nader uitgewerkt. In dit hoofdstuk is per deelvraag beschreven op welke manier deze beantwoord zijn. De processtappen zijn uitgevoerd in de volgorde van de deelvragen: eerst is gekeken naar de verkeerskundige effecten, daarna is de variant op basis van de resultaten uit de analyse van de verkeerseffecten ontworpen en in Autocad ingetekend. Tot slot is een indicatieve kostenberekening gemaakt voor de realisatie van de variant. Dit hoofdstuk beschrijft de, onderzoeksopzet, de gebruikte methoden en technieken en een onderbouwing hiervan.

2.2 De varianten

Zoals beschreven in hoofdstuk 1 staat de variant met de directe verbinding Honderdland-Maasdijk in dit onderzoek centraal. Om de verkeerskundige effecten, het ontwerp en de kosten van deze variant te kunnen plaatsen, worden deze vergeleken met de referentiesituatie. Onderstaand worden de beide varianten beschreven.

2.2.1 Referentievariant

De referentie variant gaat uit van de wegenstructuur zoals die is vastgelegd tussen de gemeente Westland, de provincie Zuid Holland en met de ontwikkelcombinatie Honderdland in het kader van het 3-in-1 project. In dit project sluit het te ontwikkelen bedrijventerrein Honderdland aan op het aan te leggen turboverkeersplein Maasdijkplein. In figuur 2.1 is hiervan een overzicht gegeven.
Voor het dorp Maasdijk betekent dit dat de directe autoverbinding richting de Oranjesluisweg / N223 niet meer mogelijk is via de Maasdijk. Alternatief voor deze verbinding is dan de route via Honderdland. Vanuit het dorp Maasdijk moet daarvoor eerst in zuidelijke richting worden gereden om via de rotonde en de centrale ontsluitingsweg door Honderdland naar de N223 te rijden. Andere alternatieven zijn de Lange Kruisweg, of via de A20 naar verkeersplein Westerlee.

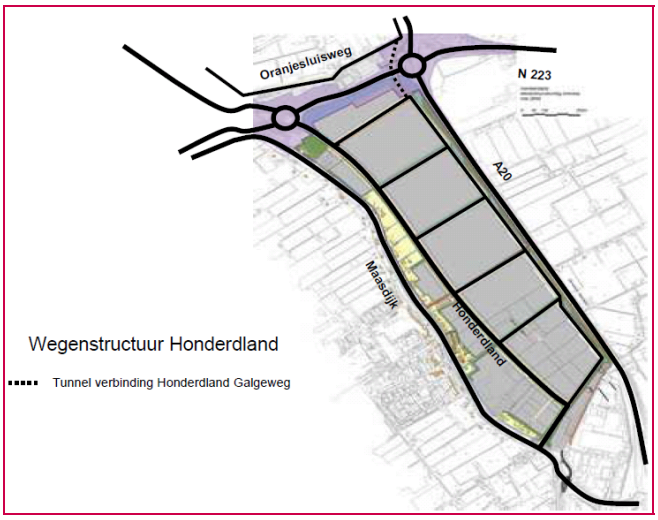

Figuur 2.1: referentie variant

2.2.2 Variant 2: directe verbinding Maasdijk - Honderdland

De strekking van de variant met de directe verbinding Honderdland-Maasdijk is dat onderzocht moet worden wat een directe verbinding vanaf de Maasdijk naar Honderdland betekend. Het doel van de motie is om voor autoverkeer een directe verbinding te realiseren tussen het dorp Maasdijk en de nieuwe verbinding N223 en dus de noordelijk gelegen bestemmingen in de gemeente Westland. Daarmee is het te onderzoeken gebied globaal bepaald door een ligging tussen de Willem III Straat in Maasdijk en de aansluiting van de verbindingsweg Honderdland-Galgeweg op de Maasdijk (zie figuur 2.2).

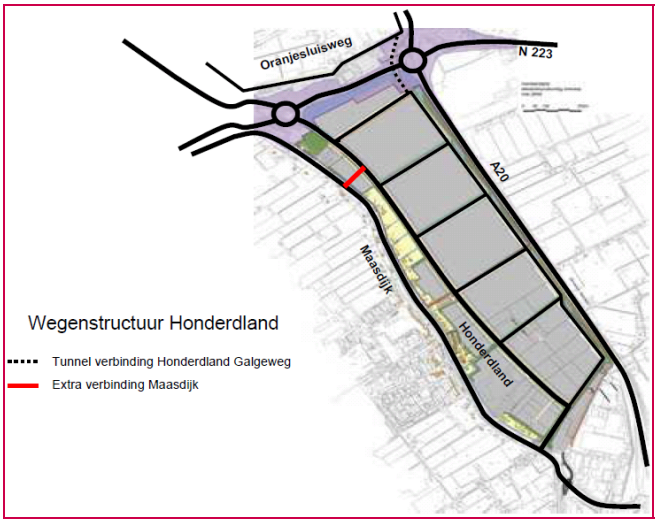

Afbeelding 2.2: Variant met de directe verbinding Honderdland-Maasdijk

2.3 Actualisatie en kalibratie verkeersmodel

Voordat het onderzoek inhoudelijk is gestart, is het verkeersmodel voor de gemeente Westland geactualiseerd en gekalibreerd. Bij de actualisatie is het 'oude' verkeersmodel aangepast voor wat betreft de invulling van nieuwe sociaal economische gegevens (SEG's) als arbeidsplaatsen en inwoners in de gemeente Westland en Maassluis en zijn belangrijke infrastructurele en ruimtelijke ontwikkelingen in het model meegenomen. De invulling van de actualisatie van het verkeersmodel is in overleg met de gemeente Westland bepaald.
Door het 'oude' verkeersmodel te actualiseren en kalibreren is het nieuwe verkeersmodel tot stand gekomen. Door gebruik te maken van het nieuwe verkeersmodel is in het onderzoek gebruik gemaakt van de meest recente ontwikkelingen en inzichten. Ook ontwikkelingen buiten de gemeente Westland, welke toch een invloed kunnen hebben op de verkeerssituatie in de gemeente Westland, zijn in het verkeersmodel meegenomen.

Na de kalibratie zijn de twee varianten in het verkeersmodel ingebracht en doorgerekend. Nadat deze werkzaamheden waren uitgevoerd, is met dit onderzoek inhoudelijk gestart.

2.4 Verkeerseffecten

Om de verkeerseffecten van de beide varianten inzichtelijk te maken zijn met het nieuwe verkeersmodel een drietal varianten doorgerekend: de huidige situatie (studiejaar 2010), de referentievariant (studiejaar 2020) en de variant directe verbinding Honderdland-Maasdijk (studiejaar 2020).

Door de huidige situatie in de studie mee te nemen, wordt inzichtelijk gemaakt hoe de verkeerssituatie in 2020 in de beide varianten zich verhouden tot de huidige situatie.
Uit de modelresultaten worden de verkeerseffecten ontleend. Bij het in beeld brengen van de verkeerseffecten zijn de volgende aspecten van belang:

- verkeerseffecten op de belangrijkste kruispunten;
- verkeerseffecten op de belangrijkste wegvakken;
- kwalitatieve milieueffecten;
- herkomst en bestemming van verkeer.

Op basis van deze vier aspecten wordt bepaald hoe de verkeersstromen zich in de beide varianten zullen ontwikkelen. Naar aanleiding van dit inzicht kunnen de varianten worden beoordeeld en onderling vergeleken

2.4.1 Verkeerseffecten op omliggende wegvakken

Naast de verkeerseffecten op de omliggende kruispunten is ook gekeken naar de effecten op het omliggende wegennet. Op elf verschillende wegvakken zijn de intensiteiten bepaald. In de figuren 2.3, 2.4 en 2.5 en tabel 2.1 zijn deze wegvakken voor respectievelijk de huidige variant, de referentievariant en de toekomstige variant aangegeven. De

intensiteiten op de wegvakken zijn voor zowel de ochtend- als de avondspits en een etmaalgemiddelde van een gemiddelde werkdag bepaald. Dit is voor alle drie de varianten (huidig, referentie en variant met de directe verbinding Honderdland-Maasdijk) uitgevoerd.
Op basis van deze inzichten kan de verkeerssituatie op het wegennet in alle drie de varianten onderling worden vergeleken.

Figuur 2.3: Overzicht wegvakken waarop de intensiteiten zijn bepaald (huidige variant)

Figuur 2.4: Overzicht wegvakken waarop de intensiteiten zijn bepaald (referentie variant)

Figuur 2.5: Overzicht wegvakken waarop de intensiteiten zijn bepaald (variant met de directe verbinding Honderdland-Maasdijk)

nummer	wegvak
1	A20 ter hoogte van Honderdland
2	Verbindingsweg Honderdland-Galgeweg
3	Centrale ontsluitingsweg Honderdland
4	Honderdland tussen Verbindingsweg Honderdland-Galgeweg en verkeersplein Maasdijk
5	Galgeweg
6	Maasdijk
7	2e ontsluitingsweg Hoek van Holland
8	Pettendijk tussen Lange Kruisweg en Oranjesluis
9	Lange Kruisweg
10	Groeneweg
11	Burgemeester Elsenweg
12	Burgemeester van Doornlaan
13	Pettendijk tussen Lange Kruisweg en Oranjepolderweg
14	Honderdland tussen variant met de directe verbinding Honderdland-Maasdijk en de verbindingsweg Honderdland-Galgeweg

Tabel 2.1: Overzicht wegvakken waarop de intensiteiten zijn bepaald

2.4.2 Verkeerseffecten op de omliggende kruispunten

Een nieuwe routering en wijziging in de infrastructuur hebben verkeerskundige gevolgen voor de omliggende wegen en kruispunten. Bij het inzichtelijk maken van deze verkeerskundige effecten, wordt ingegaan op de effecten van de variant met de directe verbin-

ding Honderdland-Maasdijk voor een zestal omliggende kruispunten in de referentievariant en acht kruispunten in de variant met de directe verbinding Honderdland-Maasdijk. De twee extra kruispunten worden in het studiegebied aangelegd als gevolg van de realisatie van deze variant. Beiden worden als voorrangskruising aangelegd, waarbij voorrang wordt gegeven aan de hoofdstroom (Van Maasdijk via de extra afrit naar verkeersplein Maasdijk).

Voor deze kruispunten is gekozen omdat deze gelegen zijn in de directe invloedssfeer van alternatieve routes tussen Maasdijk en Naaldwijk. De kruispunten op de A20, N223 en N213 zijn buiten beschouwing gelaten omdat verondersteld is dat deze voldoende capaciteit hebben in de nieuwe situatie. In tabel 2.2 en figuur 2.6 zijn de geselecteerde kruispunten aangegeven.
Op basis van de kruispuntstromen wordt de verkeerskundige belasting op de kruispunten doorgerekend. Hiermee wordt enerzijds berekend of de kruispunten de verkeersstromen voldoende kunnen afwikkelen. Anderzijds wordt bekeken hoe druk het op de kruispunten is en of er nog voldoende buffer is om extra verkeer te verwerken.
De kruispunten zijn voor de beide varianten (referentievariant en de variant met de directe verbinding Honderdland-Maasdijk). Hierbij wordt de verkeerssituatie in de ochtend- en de avondspits voor een werkdaggemiddelde doorgerekend. Het doorrekenen van de kruispunten is uitgevoerd met het programma's OmniX. Op basis van de resultaten van de kruispuntberekeningen is het effect van de ontsluitingsvariant op de geselecteerde kruispunten inzichtelijk gemaakt.

nummer	kruispunt	vormgeving
1	Galgeweg/Opstalweg	VRI
2	Galgeweg/Vierschaar/Kruisbroekweg	Rotonde
3	Galgeweg/nieuwe ontsluiting Hoogeland	Rotonde
4	Galgeweg/Piet Struijkweg	Rotonde
5	Verbindingsweg Honderdland-Galgeweg/Honderdland	Voorrangskruising
6	Honderdland/schakel	Voorrangskruising
7	Parallelweg Maasdijk/schakel	Voorrangskruising
8	Maasdijk/Honderdland	Rotonde

Tabel 2.2: Doorgerekende kruispunten in de kruispuntanalyse

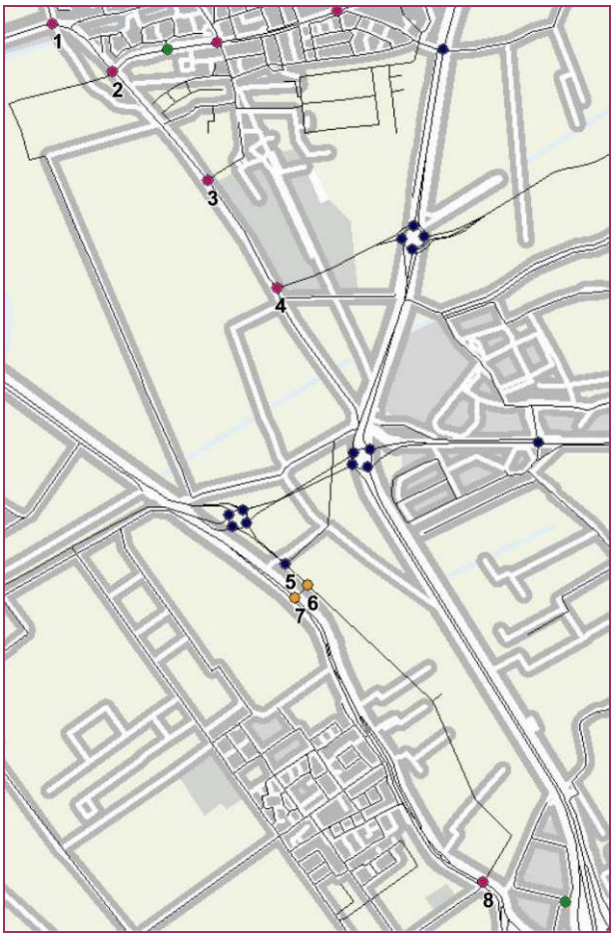

Figuur 2.6: Overzicht doorgerekende kruispunten

2.4.3 Milieueffecten

Aan de hand van de etmaalintensiteiten wordt kwalitatief aangegeven wat de milieueffecten zijn op het gebied van luchtkwaliteit en geluidshinder en waar eventuele milieutechnische knelpunten te verwachten zijn. Er zijn geen gedetailleerde kwantitatieve milieuberekeningen uitgevoerd.

2.4.4 Herkomst en bestemming van verkeer

Op een vooraf bepaald wegvak (selected link) is onderzocht wat de herkomst en bestemming van de bestuurders op dit wegvak is. Voor het doorrekenen van de selected link is gekozen voor de Maasdijk op het wegvak tussen de kern Maasdijk en de nieuwe aansluiting uit de variant met de directe verbinding Honderdland-Maasdijk.
Het inzichtelijk maken van de herkomst en de bestemming op dit punt gebeurd door gebruik te maken van een selected link. Op de locatie waar de selected link (zie figuur 2.7) is uitgevoerd, wordt door de herkomt en de bestemming van het verkeer te analyseren, bepaald welk deel van het verkeer sluipverkeer is, welk deel doorgaand verkeer is en welk deel bestemmingsverkeer (Maasdijk) is.

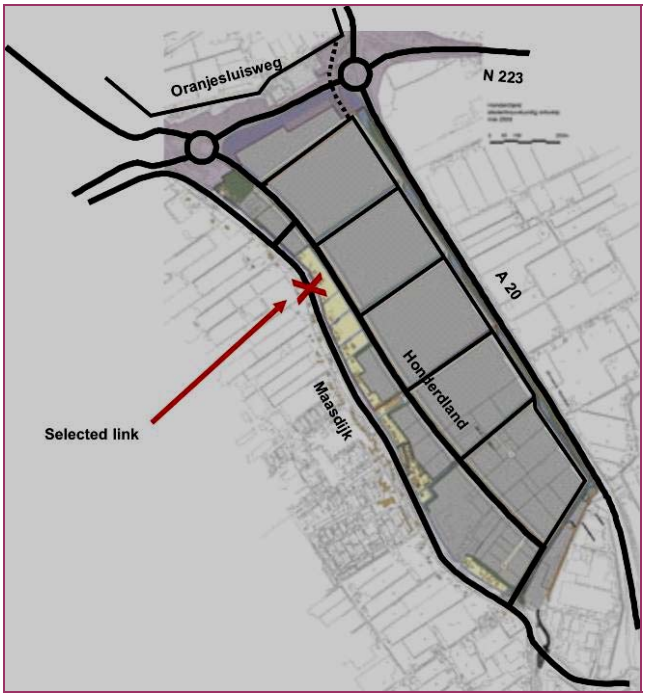

Figuur 2.7: Locatie selected link

2.5 Ruimtelijke analyse

2.5.1 Schetsontwerpen extra verbinding Maasdijk - Honderdland

Voor de extra autoverbinding tussen de Maasdijk en Honderdland zijn verschillende mogelijkheden onderzocht. Van belang daarbij is dat dit geen nadelige gevolgen heeft voor de ontsluitingsmogelijkheden en de ontwikkeling van het bedrijventerrein Honderdland. Een ander belangrijk uitgangspunt is dat de Maasdijk als waterkering gehandhaafd moet blijven. De Maasdijk ligt circa 5 m hoger dan het bedrijventerrein Honderdland waardoor je te maken hebt met het inpassen van een helling die een behoorlijke lengte heeft. Er zijn twee alternatieven voor de directe verbinding Honderdland-Maasdijk ontworpen en schetsmatig uitgetekend.

2.5.2 Ruimtelijke beoordeling

Door de gewijzigde verkeerssituatie en infrastructuur heeft de variant met de directe verbinding Honderdland-Maasdijk invloed op de ruimtelijke kwaliteit. In deze processtap is de variant met de directe verbinding Honderdland-Maasdijk beoordeeld op de ruimtelijke gevolgen. Hierbij is gekeken naar zowel subjectieve als objectieve verschillen (verbeteringen en verslechteringen) van de variant met de directe verbinding Honderdland-Maasdijk ten opzichte van de referentievariant.

2.6 Indicatieve kostenraming

Tot slot is een investeringsraming opgesteld van de kosten voor de realisatie van de variant met de directe verbinding Honderdland-Maasdijk. De investeringsraming is gebaseerd op de methodiek van de Standaard Systematiek Kostenramingen (SSK2010). De SSK-systematiek is een uniforme ramingmethodiek welke is ontwikkeld door het CROW. SSK2010 maakt gebruik van een standaard indeling met kostengroepen (directe, indirecte, voorziene kosten en risicoreservering (object gerelateerd)) en kostencategorieën (bouwkosten, vastgoedkosten, engineeringskosten, overige bijkomende kosten (onder andere kabels en leidingen) en objectoverstijgende risicoreservering)[2].
Voor de beide alternatieven van de directe verbinding Honderdland-Maasdijk welke schetsmatig zijn ontworpen, is een indicatieve kostenberekening opgesteld. De vermelde bedragen zijn indicatief en opgesteld op basis van algemene kencijfers en op basis van een groot aantal regelmatig voorkomende (re)constructies.
De berekeningen zijn gebaseerd op de bouw en aanleg van de benodigde civieltechnische werkzaamheden. Aspecten als verleggen van kabels en leidingen, grondaankoop et cetera zijn niet in de kostenberekening meegenomen. In de berekeningen is gerekend met een nauwkeurigheid van +25% en -25%.

[2] *Voor verdere beschrijving van deze methodiek wordt verwezen naar CROW publicatie 137, derde herziene druk, februari 2010.*

3

Verkeerseffecten

3.1 Effecten wegvakken

Met het nieuwe verkeersmodel zijn de drie varianten doorgerekend. Uit de modelresultaten zijn voor de vooraf bepaalde wegvakken de intensiteiten bepaald. Op basis van deze intensiteiten wordt inzichtelijk gemaakt hoe de verkeersstromen in de variant met de directe verbinding Honderdland-Maasdijk wijzigen ten opzichte van de referentievariant. In tabel 3.1 zijn de resultaten van de modelberekeningen beschreven.

Als gevolg van de aansluiting in de variant met de directe verbinding Honderdland-Maasdijk ontstaat een andere routering en hoofdstroom van het verkeer. Veel verkeer maakt in de variant met de directe verbinding Honderdland-Maasdijk gebruik van de nieuwe aansluiting. Op de A20 en op het bestaande wegennet in Honderdland neemt het verkeer af. Dit verkeer verplaatst zich naar de route Maasdijk / de nieuwe aansluiting variant met de directe verbinding Honderdland-Maasdijk / verkeersplein Maasdijk. In de variant met de directe verbinding Honderdland-Maasdijk rijdt minder verkeer over de route via Honderdland en rijdt meer verkeer via de Maasdijk. De intensiteiten op de Maasdijk nemen fors toe (>300%) in vergelijking met de referentievariant. In de variant met de directe verbinding Honderdland-Maasdijk liggen de intensiteiten op de Maasdijk ter hoogte van de kern Maasdijk iets onder de aantallen van de huidige situatie.
Op de Galgeweg en de Groeneweg wordt het in de variant directe verbinding Maasdijk-Honderdland iets drukker dan in de referentievariant. De intensiteiten zijn in de beide varianten fors lager dan de huidige situatie.
Als gevolg van de nieuwe aansluiting op de Maasdijk zal in de variant met de directe verbinding Honderdland-Maasdijk meer verkeer gebruik maken van de nieuwe verbinding tussen de verbindingsweg Honderdland-Galgeweg en de Galgeweg; onder de nieuwe verbinding N223 door. Ook de verbinding tussen de Galgeweg en de Groeneweg wordt eveneens licht drukker doordat meer verkeer gebruik maakt van de onderdoorgang richting De verbindingsweg Honderdland-Galgeweg. Ten opzichte van de huidige situatie nemen de intensiteiten op de Galgeweg en de Oranjesluisweg wel fors af.
De verkeersgroei op de Groeneweg en de Galgeweg ten opzichte van de referentievariant is in de richting van Maasdijk aanzienlijk groter dan van Maasdijk af, in de richting van Naaldwijk. Ten noordwesten van Maasdijk (Pettendijk, Lange Kruisweg en Oranjepolder-

weg), op de Oranjesluisweg en op de huidige wegen in Honderdland neemt het verkeer af.

In het bijlagenrapport is de modelplot weergegeven welke het verschil in intensiteiten tussen de beide varianten (referentie en variant met de directe verbinding Honderdland-Maasdijk) in beeld brengt. In het bijlagenrapport zijn de intensiteiten op de wegen voor respectievelijk de huidige situatie, de referentievariant en de variant met de directe verbinding Honderdland-Maasdijk weergegeven.

	wegvak	huidige situatie (2010)	referentievariant (2020)	variant directe verbinding Honderdland-Maasdijk (2020)	verschil directe verbinding Honderdland-Maasdijk t.o.v. referentievariant (referentie =100%)
1	A20 t.h.v. Honderdland	46.500	52.500	47.000	-10%
2	Verbindingsweg Honderdland-Galgeweg	900	3.500	4.400	+26%
3	Centrale ontsluitingsweg Honderdland	*nvt*	5.000	3.800	-24%
4	Honderdland tussen de verbindingsweg Honderdland-Galgeweg en verkeersplein 'Maasdijk'	*nvt*	5.500	11.000	+100%
5	Galgeweg	13.000	2.500	3.300	+32%
6	Maasdijk	14.500	3.800	12.000	+216%
7	2e ontsluitingsweg Hoek van Holland	*nvt*	12.000	10.000	-17%
8	Pettendijk tussen Lange Kruisweg en de Maasdijk	*6.500*	3.800	3.300	-13%
9	Lange Kruisweg	5.000	6.500	5.500	-15%
10	Groeneweg	2.700	350	450	+29%
11	Burgemeester Elsenweg	32.500	35.500	35.500	=
12	Burgemeester van Doornlaan	21.500	22.500	22.500	=
13	Pettendijk tussen Lange Kruisweg en Oranjepolderweg	2.100	2.600	2.700	+4%
14	Honderdland tussen variant met de directe verbinding Honderdland-Maasdijk en de verbindingsweg Honderdland-Galgeweg	*nvt*	5.000	12.000	+140%

Tabel 3.1: Etmaalintensiteiten (in motorvoertuigbewegingen) op de wegvakken in alle drie de varianten

3.2 Effecten kruispunten

In de tabel 3.2 is aangegeven welke kruispuntvormen zijn doorgerekend en of deze kruispuntvormen volstaan. Een rode arcering geeft hierbij aan dat de onderzochte kruispuntvorm het verkeer niet kan verwerken en een groene arcering geeft aan dat de onderzoch-

te kruispuntvorm wel volstaat. Een kruispuntvorm volstaat als deze het verkeer binnen acceptabele grenzen kan afwikkelen.
De berekeningen zijn gebaseerd op spitsperioden doordat deze maatgevend zijn vanwege de hoge intensiteiten. In de bijlagenrapportage zijn de resultaten van de kruispuntberekeningen weergegeven.

Uit de kruispuntberekeningen blijkt dat op één kruispunt het verkeer niet afgewikkeld kan worden. De overige kruispunten hebben geen problemen met de verkeersafwikkeling. Het kruispunt welke het verkeer onvoldoende kan afwikkelen, is de kruispunten 5 (Verbindingsweg Honderdland-Galgeweg/centrale ontsluitingsweg Honderdland). Deze kan in zowel de referentievariant als de variant met de directe verbinding Honderdland-Maasdijk het verkeer niet verwerken. Op de zijweg ontstaan te lange wachttijden voor het autoverkeer in 2020.
Het kruispunt is in het ontwerp vormgegeven als voorrangskruispunt. Voor dit kruispunt is gekeken of met een andere vormgeving het verkeer wel voldoende kan worden verwerkt. Uit de kruispuntberekeningen blijkt dat zowel als rotonde als een met verkeerslichten geregeld kruispunt (VRI) het verkeer goed kan worden verwerkt en in beide gevallen is tevens voldoende restcapaciteit om extra verkeer te kunnen verwerken.

Kruispunt 2 (Galgeweg/Vierschaar/Kruisbroekweg) kan het verkeer in beide varianten als enkelstrooksrotonde verwerken. De rotonde zit hierbij in de beide varianten wel tegen het maximum en heeft weinig tot geen restcapaciteit over om extra verkeer te kunnen verwerken.

Kruispunt	referentievariant	variant directe verbinding Honderdland-Maasdijk
Galgeweg/Opstalweg	VRI	VRI
Galgeweg/Vierschaar/Kruisbroekweg	rotonde	rotonde
Galgeweg/nieuwe ontsluiting Hoogeland	rotonde	rotonde
Galgeweg/Piet Struijkweg	rotonde	rotonde
Verbindingsweg Honderdland-Galgeweg/Honderdland	voorrangskruising	voorrangskruising
	VRI	VRI
	rotonde	rotonde
Parallelweg Maasdijk/schakel	nvt	voorrangskruising
Maasdijk/schakel	nvt	voorrangskruising
Maasdijk/Honderdland	rotonde	rotonde

Tabel 3.2: Verzadigingsgraad van de kruispunten in de referentie variant en de variant met de directe verbinding Honderdland-Maasdijk.

3.3 Selected link

In de referentievariant is nagenoeg al het verkeer op de Maasdijk doorgaand en/of bestemmingsverkeer tussen de kernen Maassluis, Maasdijk en Hoek van Holland (zie bijlagenrapportage). Een klein deel van het verkeer heeft een relatie met 's Gravenzande en/of De Lier. Verkeer van en naar deze kernen gaat grotendeels via de A20 doordat men via Honderdland moet rijden en de reistijd vanaf het kruispunt Maasdijk/Honderdland naar de kernen via de A20 korter is dan over de route door Honderdland.
De selected link in de variant met de directe verbinding Honderdland-Maasdijk (zie bijlagenrapport) laat zien dat met name in westelijke richting van Maasdijk de verdeling tussen herkomst en bestemming wijzigt. Het verkeer tussen Maasdijk en Hoek van Holland neemt relatief af. Op de selected link zit meer verkeer met een herkomst en bestemming tussen Maasdijk en 's Gravenzande en Naaldwijk. Het aandeel verkeer tussen Maasdijk en De Lier neemt licht toe ten opzichte van de referentievariant.
De variant met de directe verbinding Honderdland-Maasdijk heeft geen invloed op verkeer in de richting van Maassluis.

In het studiegebied tussen Maassluis, Hoek van Holland, 's Gravenzande, Naaldwijk en De Lier (zie figuur 3.3) worden in de referentievariant per etmaal circa 1,942 miljoen voertuigkilometers verreden. In de variant met de directe verbinding Maasdijk-Honderdland ligt het aantal voertuigkilometers per etmaal in het studiegebied iets lager: 1,939 miljoen.
Als gevolg van de realisatie van de verbinding Maasdijk-Honderdland neemt het aantal voertuigkilometers per etmaal af met ruim 3.000 kilometers. De afname van verkeer vindt voornamelijk plaats door afname van het gereden aantal autokilometers. In tabel 3.3 is het aantal voertuigkilometers voor de beide alternatieven in het studiegebied weergegeven.

	referentie	variant	absoluut verschil variant-referentie	relatief verschil variant-referentie
totaal voertuigkilometers	1.941.741	1.938.565	-3.176	- 0,16%
autokilometers	1.729.931	1.726.911	-3.019	- 0,17%
kilometers vrachtverkeer	211.810	211.654	-156	- 0,07%

Tabel 3.3: overzicht voertuigkilometers per etmaal voor de beide alternatieven

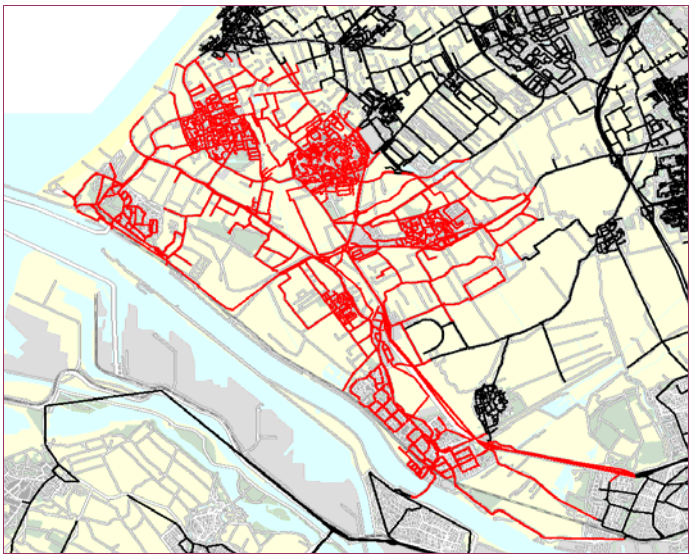

Figuur 3.3: overzicht studiegebied berekening voertuigkilometers

3.4 Milieueffecten

Door de gewijzigde routering vindt eveneens een verandering in de milieueffecten plaats. De milieueffecten zijn onder te verdelen in de aspecten geluidhinder en luchtkwaliteit.

De Wet geluidhinder schrijft voor dat bij nieuwe en gewijzigde situaties akoestisch onderzoek moet worden uitgevoerd en dat de te verwachten consequenties voor de geluidssituatie in beeld dienen te worden gebracht. Nieuwe situaties zijn bijvoorbeeld nieuwe wegen of nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen, zoals woningen. Met de gewijzigde situatie wordt een fysieke ingreep aan een reeds aanwezige weg bedoeld. Doordat in de studie nieuwe infrastructuur wordt gerealiseerd en bestaande infrastructuur wordt gewijzigd, is het vanuit de Wet Geluidhinder verplicht om akoestisch geluidonderzoek uit te voeren.

In navolging van artikel 5.16 lid 1 van de Wet milieubeheer kan worden gesteld dat een ruimtelijke ontwikkeling vanuit het oogpunt van luchtkwaliteit doorgang kan vinden indien:

a) Er geen sprake is van normoverschrijding;
b) Er per saldo sprake is van een verbetering (saldo-benadering);
c) Het project niet in betekenende mate (NIBM) bijdraagt aan de luchtkwaliteit;
d) Het project is opgenomen in het Nationaal samenwerkingsprogramma luchtkwaliteit (NSL).

Uit nader onderzoek moet duidelijk worden of op basis van bovenstaande aspecten een onderzoek naar de luchtkwaliteit noodzakelijk is.

Als gevolg van de afname van het aantal voertuigkilometers per etmaal in het studiegebied (zie paragraaf 3.3) neemt de uitstoot van CO_2 als gevolg van het verkeer in ieder geval af; los van de verbeterde technische ontwikkelingen van motorvoertuigen omtrent de uitstoot van CO_2.

De nieuwe situatie is dermate complex dat het niet mogelijk is om kwalitatief (op basis van vuistregels) vooraf uitspraken te doen over de milieueffecten. Hiervoor is een gedetailleerd milieuonderzoek noodzakelijk. Met name de toekomstige situatie van de woningen tussen de Maasdijk en de (nieuwe) centrale ontsluitingsweg Honderdland.

4

Ruimtelijke analyse

4.1 Inleiding

In voorliggend hoofdstuk worden de schetsontwerpen gepresenteerd. Daarnaast wordt de variant met de directe verbinding Honderdland-Maasdijk ruimtelijk beoordeeld. In de ruimtelijke beoordeling wordt de variant met de directe verbinding Honderdland-Maasdijk vergeleken met de referentievariant.

4.2 Onderbouwing aannames voor de ontwerpen

De locatie van de verbinding ligt ten noorden van het dorp Maasdijk tussen de aansluiting Willem III Straat en de aansluiting Honderdland-Galgeweg op de Maasdijk. Hierdoor ontstaat er voor verkeer van en naar het dorp Maasdijk een korte verbinding naar het nieuwe turboverkeersplein 'Maasdijkplein' op de N223. Het is dan tevens mogelijk dat de route van het openbaar vervoer over de Maasdijk kan blijven rijden.

Om het hoogteverschil van circa 5 m tussen de Maasdijk en de centrale ontsluitingsweg door Honderdland volgens gangbare uitgangspunten te overbruggen is een bepaalde helling lengte noodzakelijk. Daarnaast is als uitgangspunt aangenomen dat de effecten van de nieuwe verbinding op de ontwikkeling van het bedrijventerrein Honderdland zo beperkt mogelijk zijn. Het is om die reden gewenst om de nieuwe verbinding zo noordelijk mogelijk te situeren.
Vanwege het uitgangspunt om bestaande woningen te sparen is gezocht naar een locatie waar de afstand tussen de bestaande woningen voldoende is om de nieuwe verbinding te situeren.

Door de nieuwe verbinding te situeren direct ten zuiden van de woning Maasdijk 23 wordt aan deze voorwaarden voldaan.

4.3 Schetsontwerpen

Voor de verbinding tussen Honderdland en de Maasdijk zijn twee varianten opgesteld (zie figuren 4.1 en 4.2). De beide varianten onderscheiden zich door de geleiding van het verkeer.

Uit de modelberekeningen blijkt dat op de extra verbinding meer verkeer zal gaan rijden dan op de centrale ontsluitingsweg door Honderdland. In variant 1 wordt middels een vloeiende lijn tussen de Maasdijk en het Honderdland de hoofdrichting geaccentueerd. In variant 2 wordt de verbindingsweg haaks aangesloten op de Maasdijk en op de centrale ontsluiting Honderdland, waardoor een bajonet ontstaat. Waar het voordeel van variant 1 is dat de hoofdrichting van het verkeer meer wordt geleid, staat tegenover dat 'een soepele boog' minder past bij de ruimtelijke structuur van het landschap, waarin veelal rechte lijnen zijn te ontdekken. Het ruimtegebruik van deze variant is ook groter dan die van variant 2.

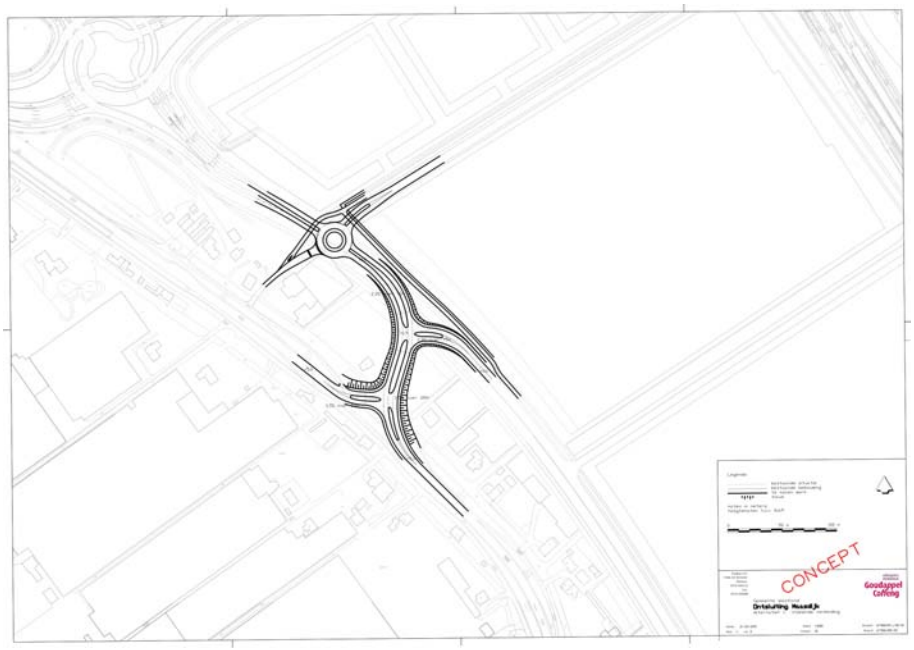

Figuur 4.1: schetsontwerp alternatief 1

In de figuren 4.1 en 4.2 is in het ontwerp uitgegaan van een rotonde op het kruispunt Maasdijk-Blauwhek. Dit kruispunt kan eveneens worden uitgevoerd met een VRI (zie paragraaf 3.2).

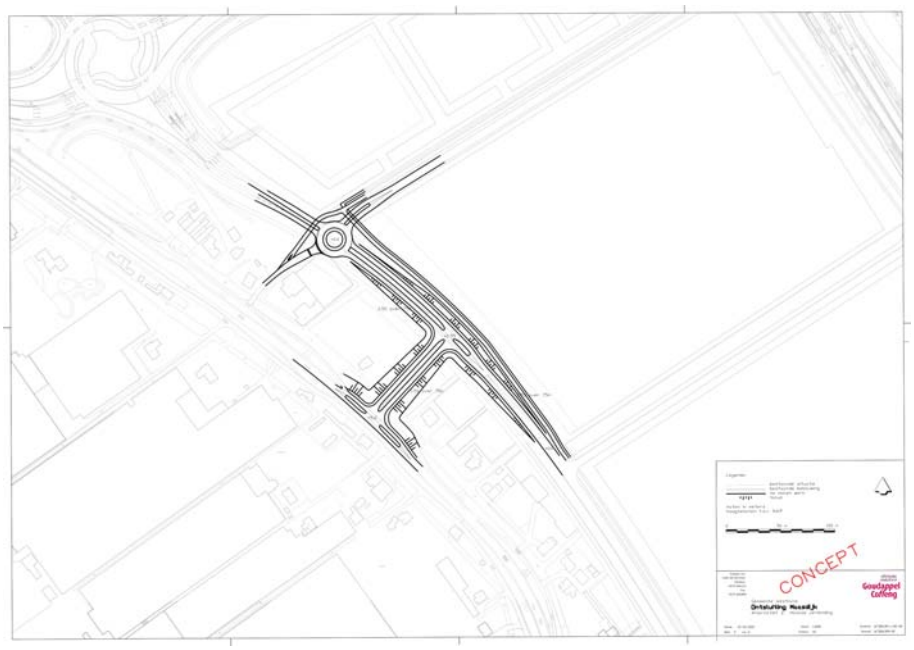

Figuur 4.2: schetsontwerp alternatief 2

In variant 2 wordt door de haakse aansluitingen het principe van rechte lijnen veel meer gehandhaafd. Door de beperkte afstand tussen de Maasdijk en de weg over Honderdland moet de weg eerder beginnen met stijgen om het hoogteverschil van circa 5 meter te overbruggen. Hierdoor zal een deel van de weg over Honderdland verhoogd uitgevoerd moeten worden. Om het te overwinnen hoogte verschil te laten passen bij de omgeving is in het ontwerp een flauw hellingspercentage aangehouden, zodat de overgang geleidelijk gaat. Voordeel van een flauw hellingpercentage is dat dit niet leidt tot het terugvallen in snelheid door gemotoriseerd verkeer. Hierdoor kunnen zowel personenauto's als vrachtverkeer zonder problemen het hoogteverschil overwinnen. Naast het flauwe hellingspercentage is in het ontwerp gekozen voor ruime bogen zodat verkeer het verloop van de weg ziet en daarmee kan anticiperen op dat wat komen gaat. Daar waar krappe bogen onvermijdelijk zijn is zoveel mogelijk de bocht ingezet voordat de helling begint, zodat bestuurders alsnog het verloop van de weg kunnen overzien. In de huidige situatie komen bij verschillende afritten steilere hellingen voor dan de gebruikelijke richtlijnen.

Doordat een deel van de te overwinnen hoogte al gebeurd op de weg over Honderdland, moet wel rekening worden gehouden met taluds. De aanwezigheid van taluds zorgt ervoor dat het dwarsprofiel van de weg over Honderdland meer ruimte beslag kost. Daarnaast wordt door de verbindingsweg de rechte lijnen in de watergangen onderbroken en moet als gevolg van het aanbrengen van extra zand en asfalt rekening worden gehouden met reservering ten gunste van watercompensatie. De aanwezigheid van de taluds en de mogelijke reservering voor watercompensatie zorgt ervoor dat de uitgeefbare kavels worden verkleind.

Door het verbinden van de Maasdijk met de centrale ontsluitingsweg over Honderdland wordt niet alleen een verbinding gecreëerd tussen Maasdijk en andere kernen, maar ontstaat ook een alternatief voor doorgaand verkeer. De keuze in het ontwerp om de kruisingen niet te voorzien van voorsorteervakken voor afslaand verkeer zorgt er in ieder geval voor dat achteropkomend verkeer moet wachten op afslaand verkeer. Hierbij zijn de middengeleiders belangrijke hulpmiddelen om uitwijk- of inhaalmanoeuvres tot een minimum te beperken.

In het 3-in-1 project is de doorstroming van vrachtverkeer/transportverkeer een belangrijke factor geweest. Het transportverkeer vanuit Honderdland van en naar het turboverkeersplein 'Maasdijkplein' moet in alternatief 1 voorrang verlenen aan het doorgaande verkeer van de Maasdijk

4.4 Ruimtelijke beoordeling

De ruimtelijke en verkeerskundige beleving van de weggebruikers van zowel langzaam als gemotoriseerd verkeer is in de variant met de directe verbinding Honderdland-Maasdijk positiever dan in de referentievariant. In de referentievariant is door de routering zowel in objectief als in subjectief opzicht sprake van (het gevoel van) omrijden. Vanuit Maasdijk in richting van de kernen in het Westland (Naaldwijk, 's Gravenzande, De Lier, et cetera) moet eerst zuidelijk richting Maassluis worden gereden om vervolgens via Honderdland of A20 in noordelijke richting (richting van de bestemming) te rijden. Voor het gevoel van de weggebruiker is deze route "erg om". (De Lange Kruisweg is daardoor in de referentievariant ook een alternatief.)
In de referentievariant is de afstand van de aansluiting van Maasdijk, ter hoogte van Willem III Straat, tot de verbindingsweg Honderdland-Galgeweg ter hoogte van de Maasdijk circa drie kilometer. In de variant met de directe verbinding Honderdland-Maasdijk is de afstand van de route die moet worden afgelegd circa één kilometer. Om op eenzelfde plaats uit te komen, moet verkeer in de referentievariant twee kilometer meer rijden dan dat nodig is in de variant met de directe verbinding Honderdland-Maasdijk. Hierdoor is ook de reistijd in de variant met de directe verbinding Honderdland-Maasdijk korter dan in de referentievariant.
Door de kortere routeafstand is in de variant met de directe verbinding Honderdland-Maasdijk sprake van een meer directe en logischere verbinding tussen Maasdijk en de overige kernen in het Westland. Door de kortere afstand, snellere reistijd en meer directe verbinding tussen Maasdijk en de turborotonde en hierdoor ook de rest van het Westland en Westerlee wordt de variant met de directe verbinding Honderdland-Maasdijk positiever beoordeeld op de relatie en verbinding van Maasdijk met de Groeneweg/Oranjesluisweg en de overige kernen in het Westland dan de referentievariant.

Voor het openbaar vervoer heeft de variant met de directe verbinding Maasdijk-Honderdland enkele voordelen ten opzichte van de referentievariant. In de referentievariant is er geen busverkeer op de Maasdijk; danwel via een grote omweg in zowel tijd als

afstand. In deze situatie rijdt het busverkeer via Honderdland. Als gevolg hiervan is de loopafstand voor inwoners van Maasdijk naar de bushalte(n) te groot.
In de variant met de directe verbinding Maasdijk-Honderdland is het voor busverkeer wel mogelijk om over de Maasdijk te rijden. Hierdoor blijft de bereikbaarheid van de bestaande bushalten op het huidige niveau en is derhalve een verbetering ten opzichte van de situatie van het OV in de referentievariant.

5

Indicatieve kostenraming

5.1 Inleiding

Voor de twee ontworpen alternatieve mogelijkheden voor de verbinding tussen de Maasdijk en Honderdland is een kostenberekening gemaakt. Hiermee is berekend wat de kosten voor de bouw van de beide alternatieven is. In de berekeningen is gebruik gemaakt van algemene kencijfers en een groot aantal regelmatig voorkomende (re)constructies. Hierdoor is de kostenberekening indicatief opgesteld op basis van de Standaard Systematiek Kostenramingen (SSK2010). De binnen dit hoofdstuk beschreven bedragen zijn de bouw-, engineerings- en overige bijkomende kosten (bijvoorbeeld procedurele en juridische kosten) en zijn inclusief BTW voorziene kosten en BTW voor risicoreservering. In de berekening zijn de kosten voor grondverwerving, kabels en leidingen, waterhuishouding, enzovoorts niet meegenomen.

5.2 Kostenraming

De totale kosten voor alternatief 1 (zie bijlage 5.1) zijn circa € 960.000,- . De totale kosten voor realisatie van alternatief 2 (zie bijlage 5.1) zijn circa € 850.000,- . Hiermee is alternatief 1 ongeveer € 112.000,- duurder dan alternatief 2. In de beide alternatieven zijn de bouwkosten circa 85% van de totale kosten.
Het verschil in de kosten tussen de beide alternatieven komt voornamelijk doordat in alternatief 1 de bouwkosten circa € 80.000,- (exclusief BTW) hoger liggen dan bij alternatief 2.
Uit de berekeningen in paragraaf 3.2 blijkt dat het kruispunt Verbindingsweg Honderdland-Galgeweg/centrale ontsluitingsweg Honderdland niet kan worden vormgegeven als een voorrangskruispunt maar dat deze als VRI of als enkelstrooksrotonde moet worden vormgegeven om het verkeer te kunnen verwerken.
Het verschil in de kosten tussen de beide alternatieven komt voornamelijk doordat in alternatief 1 de bouwkosten circa € 80.000,- (exclusief BTW) hoger liggen dan bij alternatief 2.

De totale kosten voor een VRI op deze locatie zijn circa € 660.000,- . De totale kosten voor realisatie van een enkelstrooksrotonde (zie bijlage 5.2) zijn circa € 320.000,- . Hiermee is een VRI ongeveer € 340.000,- duurder dan een enkelstrooksrotonde; exclusief onderhoudskosten. Ook in de beide kruispuntvormgevingen zijn de bouwkosten circa 85% van de totale kosten.
Het verschil tussen de beide kruispuntoplossingen zit voornamelijk in de VRI-installatie en –masten welke relatief zwaar op de totale kosten drukken

In tabel 5.1 zijn de geraamde kosten voor de beide alternatieven en kruispuntvormgevingen inzichtelijk gemaakt. De bedragen in deze tabel zijn afgerond. De kostenraming zelf is in de bijlagenrapportage weergegeven.

	variant 1		variant 2	
	VRI	enkelstrooksrotonde	vri	enkelstrooksrotonde
totale kosten	€ 1.616.387,00	€ 1.275.736,00	€ 1.504.222,00	€ 1.163.571,00
engineeringskosten	€ 207.778,00	€ 163.985,00	€ 193.377,00	€ 149.584,00
bouwkosten	€ 1.385.308,00	€ 1.093.356,00	€ 1.289.179,00	€ 997.227,00
overige kosten	€ 23.283,00	€ 18.376,00	€ 21.667,00	€ 16.760,00

Tabel 5.1: overzicht geraamde kosten beide alternatieven met kruispuntvormgeving als VRI of als enkelstrooksrotonde

6

Conclusie

Overall:
Op basis van verkeerskundig perspectief heeft de variant met de directe verbinding Maasdijk-Honderdland de voorkeur boven de referentievariant. Vanuit verkeerskundige invalshoek is de referentievariant, bij aanpak van kruispunt 5 (Honderdland/Maasdijk), niet ongunstig voor het verkeer. Hierdoor is geen noodzaak voor de variant met de directe verbinding Maasdijk-Honderdland. Wel geeft de directe verbinding Maasdijk-honderdland een positieve bijdrage aan de verkeerssituatie ten opzichte van de referentiesituatie.
Onderstaand is per aspect de belangrijkste bevindingen uit het onderzoek aangegeven.

Wegvakken:
- Ten opzichte van de referentiesituatie neemt het verkeer op de A20 en in bedrijventerrein Honderdland af. Dit verkeer verplaatst zich naar de Maasdijk en de nieuwe aansluiting richting het verkeersplein Maasdijkplein. Op de Maasdijk komen de intensiteiten in de variant met de directe verbinding Honderdland-Maasdijk in de richting van de aantallen in de huidige situatie.
- Door de nieuwe aansluiting uit de variant met de directe verbinding Honderdland-Maasdijk neemt het verkeer op de Galgeweg en de Groeneweg enigszins toe ten opzichte van de referentievariant maar blijft fors lager in vergelijking met de huidige situatie. In vergelijking met de referentiesituatie maakt meer verkeer gebruik van de verbinding tussen De verbindingsweg Honderdland-Galgeweg en de Galgeweg; onder de nieuwe verbinding N223 door. Ten opzichte van de huidige situatie neemt de verkeersdrukte op deze wegvakken daarentegen nog steeds aanmerkelijk af.
- De intensiteiten ten zuidwesten van Maasdijk (Pettendijk, Lange Kruisweg en Oranjepolderweg) en op de Oranjepolderweg nemen in de variant met de directe verbinding Honderdland-Maasdijk af of blijven gelijk.

Kruispunten:
- De twee nieuwe kruispunten uit de variant met de directe verbinding Honderdland-Maasdijk kunnen worden vormgegeven als voorrangskruispunten waarbij het verkeer

op de hoofdstroom (Maasdijk-extra aansluiting-turborotonde/Westland) in de voorrang zit.
- In de toekomstige situatie kan kruispunt 5 (Honderdland/Maasdijk) niet als voorrangskruispunt worden vormgegeven doordat het verkeer bij deze vormgeving niet afgewikkeld kan worden. Een aanpassing van de vormgeving als VRI of als rotonde is hierdoor noodzakelijk in zowel de referentievariant als de variant met de directe verbinding Maasdijk-Honderdland.

Selected link:
- De vergelijking tussen de selected link uit de referentievariant en de variant met de directe verbinding Honderdland-Maasdijk toont aan dat de extra aansluiting uit de variant met de directe verbinding Honderdland-Maasdijk leidt tot een hoger aandeel verkeer op de Maasdijk tussen Maasdijk en 's Gravenzande en Naaldwijk. In de referentievariant is nagenoeg al het verkeer op de Maasdijk doorgaand en/of bestemmingsverkeer tussen Maassluis, Maasdijk en Hoek van Holland.
- In de variant met de directe verbinding Maasdijk-Honderdland is in het studiegebied tussen Maassluis-Hoek van Holland-Naaldwijk het aantal voertuigkilometers per etmaal lager dan in de referentievariant.

Ruimtelijke beoordeling:
- Door de kortere afstand, snellere reistijd en meer directe verbinding tussen Maasdijk en de rest van het Westland en Westerlee is de variant met de directe verbinding Honderdland-Maasdijk een verbetering van de relatie en verbinding van Maasdijk met de Groeneweg/Oranjesluisweg en de overige kernen in het Westland dan de referentievariant; zowel subjectief als objectief.
- In de variant met de directe verbinding Honderdland-Maasdijk kan de busroute gebruik blijven maken van de route over de Maasdijk. In de referentie variant moet de bus via Honderdland rijden en zijn dus de loopafstanden tussen de bushalte en het dorp Maasdijk groter.
- De variant met de directe verbinding Honderdland-Maasdijk levert geen of nauwelijks vermindering op van het verkeer op de Maasdijk. Hierdoor zal er op de Maasdijk geen verbetering van de geluidbelasting en milieukwaliteit optreden.
- De extra verbinding is op een tweetal mogelijkheden ontworpen en doorgerekend. Een verbinding haaks op de Maasdijk valt hierbij circa € 112.000,- goedkoper uit in vergelijking met de variant waarbij de ontsluiting meer "vloeiend" is ontworpen.
- Om de milieueffecten in de beide varianten te bepalen is het noodzakelijk om gedetailleerd milieuonderzoek uit te laten voeren. Het is niet mogelijk om op basis van vuistregels aan te geven wat de effecten in de toekomst zullen worden.

Den Haag
Verheeskade 197
2521 DD Den Haag
T (070) 305 30 53
F (070) 389 66 32
Postbus 16770
2500 BT Den Haag

www.goudappel.nl
goudappel@goudappel.nl

adviseurs mobiliteit
Goudappel Coffeng

Bijlage 2 Onderzoek varianten

Deventer
Snipperlingsdijk 4
7417 BJ Deventer
T +31 (0)570 666 222
F +31 (0)570 666 888
Postbus 161
7400 AD Deventer

Den Haag
Verheeskade 197
2521 DD Den Haag

Eindhoven
Flight Forum 92-94
5657 DC Eindhoven

Leeuwarden
F. HaverSchmidtwei 2
8914 BC Leeuwarden

Amsterdam
De Ruyterkade 143
1011 AC Amsterdam

adviseurs mobiliteit
Goudappel Coffeng

Gemeente Westland

Varianten Honderdland

Overzicht van de alternatieven

Datum 17 januari 2013
Kenmerk WTD08008/Jsk/0361
Eerste versie

1 Inleiding

Deze notitie geeft een overzicht van de problematiek en de verschillende opties om de Maasdijk en Honderdland aan te sluiten op het 3-in-1 project van de provincie Zuid-Holland en op de Oranjesluisweg en omstreken.

1.1 Aanleiding

In de oorspronkelijke ontwerpen van Honderdland is uitgegaan van een directe aansluiting van Honderdland op het Maasdijkplein en een verbinding tussen de Maasdijk en de Oranjesluisweg via een verkeerstunnel nabij Westerlee. In deze ontwerpen was geen directe verbinding van de Maasdijk op het Honderdland/Maasdijkplein opgenomen.

Op verzoek van bewoners van de kern Maasdijk en gemeenteraad is in 2011 onderzoek verricht naar de mogelijkheden van een directe verbinding van Maasdijk op Honderdland/Maasdijkplein. Dit onderzoek resulteerde in een voorkeursvariant waarbij een extra autoverbinding (“pootje”) in het ontwerp is opgenomen tussen de Maasdijk en Honderdland. Deze verbinding is in de voorkeursvariant gesitueerd ter hoogte van de woningen Maasdijk 23 -25.

Doordat de verkoop van bedrijvenkavels stagneert, zal Honderdland fase II minder snel worden gerealiseerd dan bij aanvang van het project was gepland. De vertraging van de ontwikkeling van Honderdland betekent een extra randvoorwaarde voor mogelijke opties voor de verbinding Maasdijk-Honderdland-Oranjesluisweg. Als gevolg hiervan is een aantal varianten opgesteld voor de interne en externe ontsluiting van Honderdland. De gemeente Westland heeft Goudappel Coffeng gevraagd een advies op te stellen over

welke van deze varianten het beste gekozen kan worden. In totaal worden vijf verschillende varianten beoordeeld en met elkaar vergeleken.

De voorgestelde varianten zijn in de voorliggende notitie verkeerskundig beoordeeld. Hierin zijn de varianten zijn beoordeeld op de effecten op het omliggende wegennet. Daarnaast zijn de volgende werkzaamheden uitgevoerd om een goed beeld van de (on)mogeljikheden en de voor- en nadelen van de verschillende varianten inzichtelijk te verkrijgen:

- De varianten zijn schetsmatig uitgewerkt;
- Voor elke variant is aangegeven wat de bijbehorende investeringsbehoeftes zijn
- Voor elke variant is aangegeven wat de mogelijkheden zijn om Honderdland aan te sluiten op het Maasdijkplein in fase II (de situatie dat Honderdland volledig is ontwikkeld) inzichtelijk gemaakt.

In het recente verleden zijn diverse studies uitgevoerd naar verschillende netwerkvarianten en de verkeerseffecten van deze varianten. Aan de hand van de informatie uit deze studies zijn de verschillende varianten in deze notitie met elkaar vergeleken.

1.2 Varianten

In tabel 1.1 en figuur 1.1. is een overzicht van deze varianten weergegeven. Voor alle vijf varianten is een prognose gemaakt van de verkeerssituatie in 2020 die door de (gedeeltelijke) ontwikkeling van het bedrijventerrein zal ontstaan. In de prognostisering is voor de ontwikkeling van Honderdland onderscheid gemaakt tussen fase I en fase II.

Naam variant	Vormgeving
Referentie	aansluiting Honderdland op Maasdijkplein, inclusief verbinding Maasdijk - Honderdland
Variant A	verbinding Maasdijk-Oranjesluisweg/Galgeweg via tunnel, geen aansluiting Maasdijkplein
Variant B	verbinding Maasdijk-Oranjesluisweg/Galgeweg via tunnel, met aansluiting Maasdijkplein
Variant C	Aansluiting Maasdijk op Maasdijkplein; in fase I geen aansluiting op de tunnel Westerlee en de Oranjesluisweg
Variant D	Aansluiting Maasdijk-Maasdijkplein via tracé ontsluitingsweg Honderdland; in fase I geen aansluiting op de tunnel Westerlee en de Oranjesluisweg

Tabel 1.1: Overzicht netwerkvarianten en ruimtelijk programma ontsluiting Honderdland

Referentie 2020

- Wegenstructuur Honderdland
- Alleen fase 1 Honderdland incl nieuwe ontwikkeling Nature''s Pride
- Centrale hoofdontsluiting Honderdland aangesloten op Maasdijkplein
- Verbinding Maasdijk - Honderdland

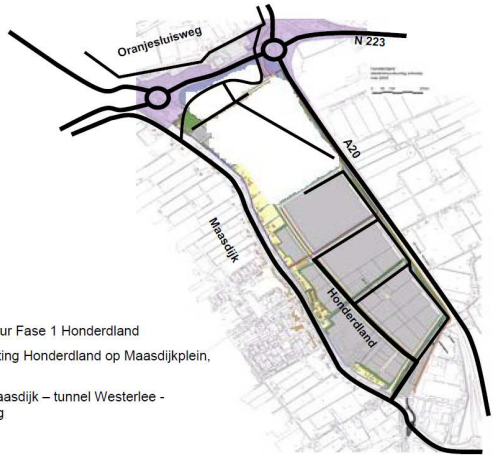

Variant A

- Wegenstructuur Fase 1 Honderdland
- (geen aansluiting Honderdland op Maasdijkplein, 3-in-1 project)
- Verbinding Maasdijk – tunnel Westerlee - Oranjesluisweg

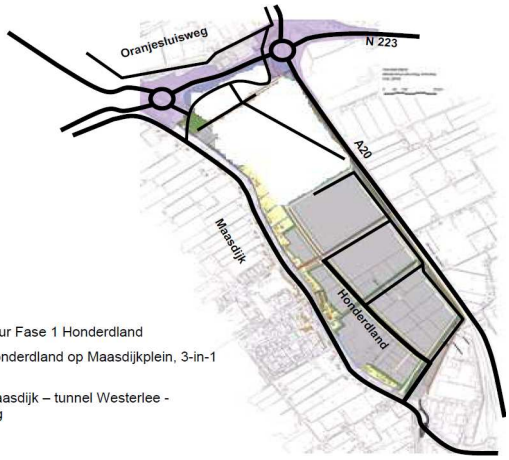

Variant B

- Wegenstructuur Fase 1 Honderdland
- aansluiting Honderdland op Maasdijkplein, 3-in-1 project
- Verbinding Maasdijk – tunnel Westerlee - Oranjesluisweg

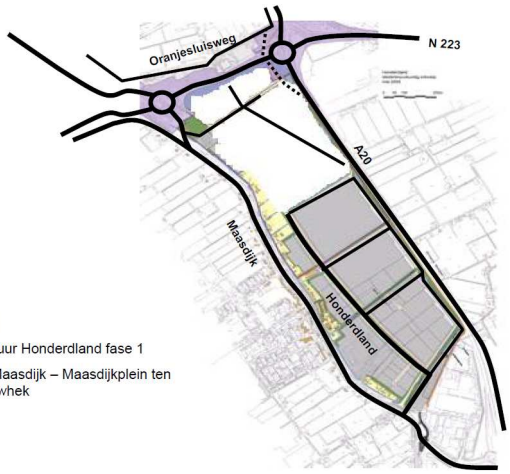

Variant C

- Wegenstructuur Honderdland fase 1
- Aansluiting Maasdijk – Maasdijkplein ten noorden Blauwhek

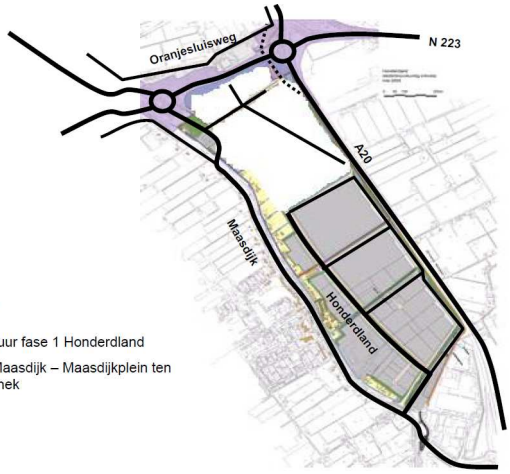

Variant D

- Wegenstructuur fase 1 Honderdland
- Aansluiting Maasdijk – Maasdijkplein ten zuiden Blauwhek

Figuur 1.1: Illustratieve weergave van de netwerkvarianten ter ontsluiting van Honderdland en aansluiting Maasdijk op Maasdijkplein in fase I

In de referentievariant wordt uitgegaan van de (hoofd)ontsluiting zoals deze is opgenomen in het oorspronkelijke plan Honderdland. Voor het gedeelte van Fase II is rekening gehouden met het bestaande gebruik en de bestaande wegen Blauwhek en Oudedijk; dus nog geen nieuwbouw van bedrijven in het noordelijk gedeelte van Honderdland. Blauwhek staat in de referentievariant in verbinding met de tunnel Westerlee naar de Oranjesluisweg.

In variant A is een verbinding tussen de Maasdijk en de Oranjesluisweg/Galgeweg via de verkeerstunnel onder Westerlee in het netwerk opgenomen. Blauwhek is in deze variant aangesloten op deze nieuwe verbinding. In deze variant is geen directe (zuidelijke) aansluiting tussen Honderdland en het Maasdijkplein.

Feitelijk is variant B hetzelfde als variant A maar dan met een zuidelijke aansluiting op het Maasdijkplein. In variant B is net als in variant A uitgegaan van een verbinding tussen de Maasdijk en de Oranjesluisweg/Galgeweg. In tegenstelling tot variant A is in deze variant wel een aansluiting op het Maasdijkplein is voorzien.

In variant C is in het ontwerp een directe aansluiting van de Maasdijk op het Maasdijkplein opgenomen. Deze aansluiting ligt op een zo kort mogelijke afstand van het Maasdijkplein. Blauwhek is in deze variant aangesloten op de aansluiting Maasdijk-Maasdijkplein. In het ontwerp is voor fase I geen verbinding met Blauwhek en de tunnel Westerlee/Oranjesluisweg opgenomen doordat de gemeente in deze fase de benodigde grond hiervoor nog niet in bezit heeft.

In variant D wordt uitgegaan van de aanleg van het noordelijk gedeelte van de hoofdontsluiting Honderdland en de verbinding ("pootje") met de Maasdijk. Hierin wordt vooruitgelopen op de ontwikkeling van fase II. In deze variant sluit Blauwhek aan op de nieuwe ontsluitingsweg Honderdland. In dit ontwerp is net als in variant C geen verbinding van Blauwhek op de tunnel Westerlee en de Oranjesluisweg opgenomen.

2 Verkeerseffecten varianten op omliggende wegen

De verkoop van de bedrijfskavels blijft achterop de planning. Hierdoor wordt verwacht dat fase II van Honderdland in 2020 nog niet volledig is ontwikkeld. Daardoor is in eerste instantie gekeken naar de verkeerseffecten van de varianten in 2020 bij een (volledige) ontwikkeling van fase I. Om bij de verschillende varianten de intensiteiten op de wegvakken te bepalen, is gebruik gemaakt van het verkeersmodel van de gemeente Westland. Per variant is voor diverse wegen in de omgeving van Honderdland de verkeersintensiteiten berekend en geanalyseerd. De intensiteiten geven een beeld van de te verwachten verkeersdrukte voor het prognosejaar 2020 bij een volledig ontwikkeld Honderdland fase I.

Een belangrijk aspect in de verkeerseffecten tussen de verschillende varianten is het al dan niet realiseren van de zuidelijke aansluiting van het Maasdijkplein met Honderdland . In variant A is geen zuidelijke aansluiting in het ontwerp opgenomen. In de overige

varianten is in het ontwerp wel een verbinding tussen de Maasdijk en het Maasdijkplein opgenomen. De verkeerseffecten tussen de varianten met een zuidelijke aansluiting op Maasdijkplein (B, C en D) en de variant zonder zuidelijke aansluiting op het Maasdijkplein (variant A) zijn kort samengevat de volgende:

- De Pettendijk en de Lange Kruisweg worden in de varianten met een verbinding Maasdijk – Maasdijkplein minder zwaar belast dan in variant A en de Maasdijk blijft een hogere hoeveelheid verkeer verwerken (iets minder dan in de huidige situatie).
- De verbinding Maasdijk-Maasdijkplein verwerkt in de toekomst circa 2x zoveel verkeer als dat er vanuit Honderdland naar het Maasdijkplein rijdt. Voor de meest logische verkeerskundige vormgeving betekent dit dat de verbinding Honderdland-Maasdijkplein in de voorrangssituatie ondergeschikt is aan de verbinding Maasdijk-Maasdijkplein.
- De aanleg van een verbinding tussen de Maasdijk en Honderdland betekent een toename van verkeer op zuidelijke tak van het Maasdijkplein.

Het niet realiseren van een aansluiting van Honderdland/Maasdijk op het Maasdijkplein (als in variant A) betekent dat op een aantal wegvakken ten opzichte van de referentievariant een toename van het verkeer te verwachten is. De belangrijkste verkeerseffecten zijn in tabel 2.1 weergegeven.

Wegvak	**Referentievariant mvt/etm 2020**	**variant A mvt/etm 2020**	**Relatief verschil**
A20 t.h.v. Honderdland	47.000	53.000	+13%
Maasdijk	12.000	7.500	-38%
Pettendijk tussen Lange Kruisweg en de Maasdijk	3.300	5.300	+61%
Lange Kruisweg	5.500	6.500	+18%

Tabel 2.1: Belangrijkste verkeerseffecten (in mvt/etmaal op werkdagen) bij het niet realiseren van een aansluiting van Honderdland / Maasdijk op het Maasdijkplein

Wanneer geen aansluiting van Honderdland/Maasdijk op het Maasdijkplein wordt gerealiseerd, zoals in variant A, betekent dit dat ten opzichte van de referentievariant een toename van het verkeer te verwachten is op de A20 (13%), Pettendijk (61%) en Lange Kruisweg (18%). De intensiteit op de Maasdijk zal met 38% afnemen. Deze verkeerseffecten leiden op geen van de wegen tot directe verkeerskundige problemen.

De Pettendijk en de Lange Kruisweg zijn beiden gedeeltelijk erftoegangswegen buiten de bebouwde kom en gedeeltelijk gebiedsontsluitingswegen. Conform het Westlands Verkeer en Vervoerplan (WVVP) kunnen erftoegangswegen buiten de bebouwde kom intensiteiten tot 6.000 mvt/etmaal verwerken. Conform het WVVP zitten op dergelijke wegen het langzaam verkeer met het overige verkeer gemengd op de rijbaan. Inmiddels is het aanleggen van aanliggende fietspaden langs de Lange Kruisweg vastgesteld beleid en opgenomen in de planning. Doordat fietsverkeer van de rijbaan wordt verplaatst, kan de Lange Kruisweg meer verkeer verwerken. Hierdoor leiden intensiteiten van 6.500

mvt/etmaal niet tot problemen met de verkeersafwikkeling en is de verkeersveiligheid van het langzaam verkeer gewaarborgd.
Op de Pettendijk blijven de intensiteiten onder de grens van 6.000 mvt/etmaal. De Maasdijk is een gebiedsontsluitingsweg buiten de bebouwde kom. Dergelijke wegen kunnen conform het WVVP intensiteiten tot 20.000 mvt/etmaal verwerken.

In de varianten B, C en D is, evenals in de referentievariant, een aansluiting op het Maasdijkplein wel voorzien. Het verschil tussen deze varianten is dat in variant B de verbinding Blauwhek-tunnel Westerlee-Oranjesluisweg wel is opgenomen en in de varianten C en D niet.
De verkeerseffecten tussen de varianten C en D op het omliggende wegennet verschillen onderling nauwelijks tot niet. Het verschil tussen de varianten C en D zit vooral in de interne wegenstructuur binnen Honderdland.

In alle drie de varianten (B, C en D) neemt het verkeer ten opzichte van de referentievariant af op de Galgeweg, Honderdland tussen de verbindingsweg Honderdland-Galgeweg en verkeersplein 'Maasdijk en de verbindingsweg Honderdland-Galgeweg. In de variant B is de afname op deze wegvakken minder sterk dan in de varianten C en D (zie tabel 2.2). Dit komt doordat verkeer in de varianten C en D geen gebruik meer kan maken van de route via de tunnel nabij Westerlee.

Wegvak	**Referentievariant mvt/etm 2020**	**Variant B mvt/etm 2020**	**Variant C mvt/etm 2020**	**Variant D mvt/etm 2020**
Verbindingsweg Honderdland-Galgeweg	4.400	3.700	*nvt*	*nvt*
Honderdland tussen de verbindingsweg Honderdland-Galgeweg en verkeersplein 'Maasdijk'	11.000	6.700	7.800	7.800
Galgeweg	3.300	2.600	500	500

Tabel 2.2: Belangrijkste verkeerseffecten (in mvt/etmaal op werkdagen) bij de varianten B, C en D

3 Aansluitingen

In de referentievariant is in het ontwerp een directe verbinding tussen Maasdijk, Honderdland en Maasdijkplein opgenomen. Hierdoor ontstaat in de referentievariant een directe (nieuwe) verbinding tussen de kern Maasdijk en het Maasdijkplein. Met deze ontsluiting wordt voorkomen dat bewoners van Maasdijk moeten omrijden om in de richting van het Maasdijkplein (en verder) te komen. Het voorkomen van de omrijdbewegingen heeft als bijkomend voordeel dat het omliggende wegennet wordt ontlast.
Door vertraging van de ontwikkeling van Honderdland fase II wordt de centrale weg door Honderdland voorlopig nog niet doorgetrokken. Hierdoor is in de varianten gezocht naar alternatieve oplossingen om in de huidige situatie te voorzien in een directe ontsluiting

van Maasdijk waarbij deze directe ontsluiting ook bij een volledige ontwikkeling van Honderdland kan worden gebruikt als ontsluiting voor geheel Honderdland.

In figuur 3.1 is (indicatief) weergegeven op welke manier de verbinding Maasdijk – Oranjesluisweg kan worden ingepast in variant A. Blauwhek en de Oudedijk kunnen in deze variant worden ontsloten via een aansluiting op de nieuwe verbinding.

Figuur 3.1:Indicatieve weergave verbinding Maasdijk-Oranjesluisweg in variant A

In variant A is geen aansluiting op de Maasdijkplein in het ontwerp opgenomen. Dit betekent dat de vormgeving van het Maasdijkplein zoals dat is opgenomen in het in uitvoering zijnde 3-in-1 project niet overeenkomt met het gebruik zoals dat in het ontwerp van het 3-in-1 project is voorzien. In bijlage 2 is inzichtelijk gemaakt wat de infrastructurele consequenties zijn van het niet aanleggen van de geplande zuidelijke aansluiting voor het ontwerp van het Maasdijkplein.

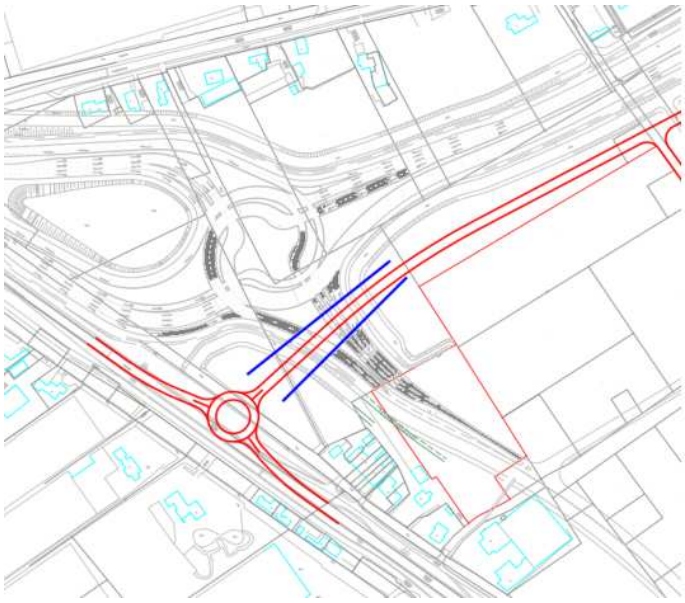

Figuur 3.2: verbinding Maasdijk-Oranjesluisweg in variant B

In variant B (zie figuur 3.2) is de zuidelijke aansluiting wel opgenomen. In de praktijk is dit ontwerp echter niet uitvoerbaar vanwege:

- het te overbruggen hoogteverschil;
- het doorkruisen van het toekomstige tracé van de verbindingsweg tussen Honderdland en Maasdijkplein.

De benodigde helling die nodig is om het hoogteverschil tussen de verbindingsweg en de Maasdijk te overbruggen, bedraagt in de praktijk circa 125m. Verkeerskundig gezien doorkruist het tracé van de helling de benodigde opstelvakken voor de zuidelijke aansluiting van Maasdijkplein. Als gevolg hiervan kan niet worden voldaan aan de benodigde opstellengte voor de verkeerslichten van het Maasdijkplein. Hierdoor ontstaat een erg complexe verkeerssituatie dat vraagt om een totaal ander ontwerp van het Maasdijkplein.

De varianten A en B zijn niet geschikt voor de ontsluiting van de toekomstige situatie met een volledig ontwikkeld Honderdland. De verbindingsweg moet in deze beide varianten bij een ontwikkeling van fase II van Honderdland worden verwijderd om Honderdland en Maasdijk aan te sluiten op het Maasdijkplein.

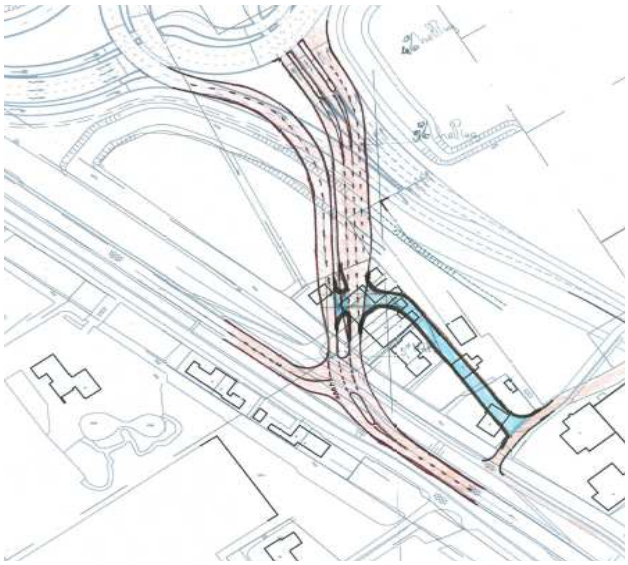

Figuur 3.3: verbinding Maasdijk-Maasdijkplein in variant C

In variant C is in het ontwerp een verbinding tussen de Maasdijk en het Maasdijkplein opgenomen. Deze verbinding ligt op zo dicht als mogelijk bij het Maasdijkplein. Voor het realiseren van deze verbinding is het noodzakelijk dat de woningen die momenteel staan langs de Maasdijk, ten noorden van het Blauwhek, worden verworven. In figuur 3.3 is het tracé van deze verbinding geschetst. Blauwhek kan in deze variant via een tijdelijke helling worden aangesloten op de nieuwe verbinding; zodat het bestaande gebied van Blauwhek en Oudedijk ontsloten kan worden. De aanleg van de tijdelijke helling heeft als voordeel dat minder grondaankoop noodzakelijk is.

Figuur 3.4: verbinding Maasdijk-Maasdijkplein in variant D

In variant D (zie figuur 3.4) wordt het noordelijk gedeelte van de hoofdontsluiting Honderdland aangelegd tot voorbij Blauwhek. Vanaf dat punt wordt een verbindingsweg ("pootje") aangelegd naar de Maasdijk. Het Blauwhek sluit aan op deze verbinding. Deze variant vergt een voorinvestering van Honderdland fase II omdat er over een grotere lengte gronden moeten worden aangekocht voor het realiseren van de verbindingsweg.

4 Kosten varianten

In eerdere studies zijn reeds de kosten voor de aanleg van de verschillende varianten doorgerekend. Tabel 4.1 geeft een overzicht van de globale kosten van de varianten A tot en met D. In de kostenramingen is geen rekening gehouden met kosten voor grondaankoop, kabels en leidingen, watervoorzieningen, en dergelijke. De beschreven kosten moeten hierdoor als indicatief worden beschouwd.

Variant	Kosten
Variant A	€ 1.600.000,-
Variant B	€ 1.430.000,-
Variant C	€ 1.325.000,-
Variant D	€ 1.250.000,-

Tabel 4.1: overzicht aanlegkosten varianten (afgerond)

De kosten voor de aanleg van de verschillende varianten varieert tussen 1,3 en 1,6 miljoen euro. Variant D is qua aanleg de goedkoopste variant.
De verbinding in de varianten A en B moet bij de realisatie van Honderdland fase II worden verwijderd (zie hoofdstuk 3: aansluitingen) en zijn derhalve van tijdelijke aard. Het in de toekomst verwijderen van de verbindingswegen, reparaties als gevolg van de verwijderde aansluitingen en het in deze varianten realiseren van een definitieve en toekomstvaste ontsluiting brengen extra kosten met zich mee. Ook deze kosten zijn in de bedragen van tabel 4.1 opgenomen.

5 Ontsluiting Honderdland bij ontwikkeling fase II

Zoals beschreven in hoofdstuk 3 is het in de varianten A en B niet mogelijk om (bij handhaving van de verbindingsweg Maasdijk–Oranjesluisweg) Honderdland aan te sluiten op het Maasdijkplein. Een keuze voor de varianten A en B betekent dus een tijdelijk oplossing voor een verbinding tussen de Maasdijk en de Oranjesluisweg en maakt het aansluiten van Honderdland op het Maasdijkplein onmogelijk. Hierdoor zijn voor de doorkijk naar de volledige ontwikkeling van Honderdland de varianten A en B niet meegenomen. In de varianten C en D is deze aansluiting wel mogelijk.

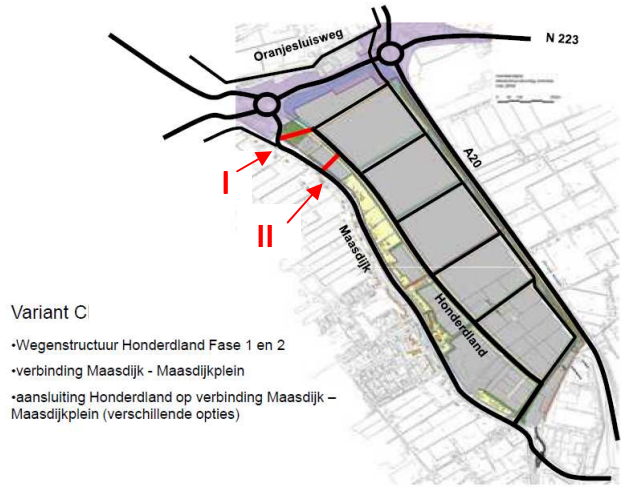

Figuur 5.1: aansluiting Honderdland fase II in variant C

Bij variant C zijn twee mogelijkheden om een verbinding te realiseren tussen Honderdland met het Maasdijkplein (figuur 5.1). Deze verbinding kan worden aangelegd ter hoogte van het Blauwhek of iets ten zuiden daarvan ter hoogte van het "pootje" in variant D. In beide gevallen zal het verkeer vanuit Honderdland richting Maasdijkplein eerst via een helling omhoog moeten naar de Maasdijk. Vervolgens daalt deze helling weer af in de richting van het Maasdijkplein.

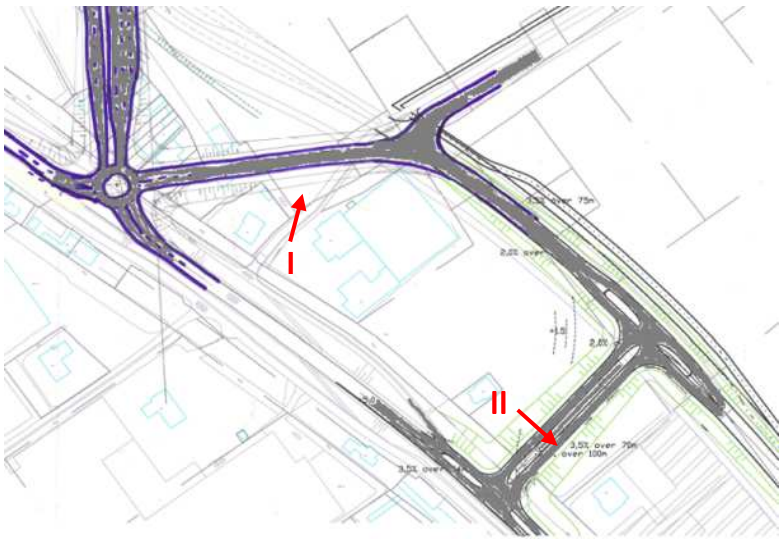

Figuur 5.2: schets mogelijke aansluitingen Honderdland fase II in variant C

In figuur 5.2 zijn de beide mogelijkheden van de aansluiting tussen Honderdland en Maasdijkplein in variant C schetsmatig weergegeven. De noordelijke optie (optie I) is het aanleggen van een verbinding tussen het kruispunt Honderdland – Blauwhek en de Maasdijk. Bij deze optie moet de tijdelijke aansluiting van Blauwhek op de Maasdijk worden aangepast. De meest zuidelijke verbinding (optie II) is het "pootje" ter hoogte van de woningen Maasdijk 23 – 25. De kosten voor de aanleg van de verbinding is in de beide opties vergelijkbaar met elkaar (circa. € 850.000,-).

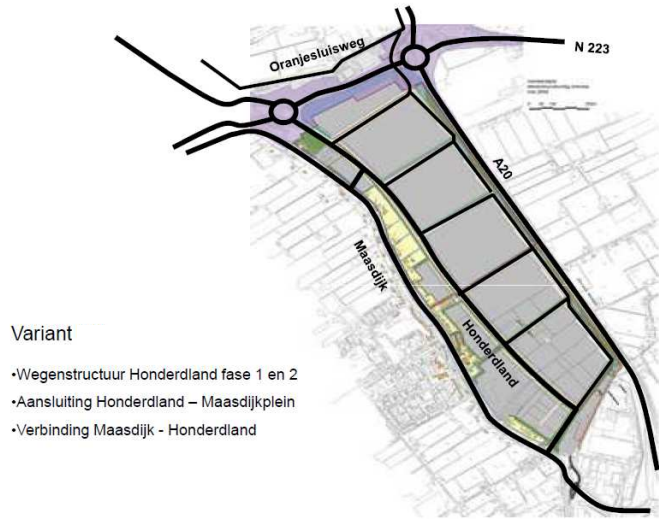

Figuur 5.3: aansluiting Honderdland fase II in variant D

In variant D (zie figuur 5.3) kan bij verdere ontwikkeling van Honderdland de ontsluitingsweg Honderdland eenvoudig op worden aangesloten op de reeds aangelegde verbinding Maasdijk - Maasdijkplein.
In deze variant worden geen extra kosten gemaakt doordat de bestaande weg in de tijdelijke situatie kan worden doorgetrokken bij ontwikkeling van fase II.

6 Conclusie

<u>Afweging varianten</u>
De verkeerskundige effecten van varianten C en D zijn vergelijkbaar met elkaar. Puur verkeerskundig beschouwd is variant D het meest wenselijk. In deze variant is een directe verbinding tussen Honderdland en het Maasdijkplein terwijl ook de Maasdijk en Blauwhek/Oranjesluisweg met Honderdland zijn ontsloten. Deze variant vraagt echter een op korte termijn wel een extra voorinvestering voor de aanleg van de verbinding en aankoop van de benodigde gronden.
De aanlegkosten op korte termijn zijn in variant C lager. Hierdoor is variant C een goed alternatief indien niet gekozen wordt voor variant D.

Een nadeel van variant C is dat bij een toekomstige aansluiting van Honderdland (vracht)wagens tweemaal een helling moeten nemen. Daar staat tegenover dat deze variant tevens toekomstvast is doordat bij realisatie in fase II geen extra kosten gemaakt hoeven worden om de ontsluitingsweg door Honderdland aan te sluiten op de verbinding Maasdijk-Maasdijkplein.

De varianten A en B zijn verkeerskundig beschouwd minder wenselijk. Een tijdelijke verbindingsweg tussen de Maasdijk en de Oranjesluisweg, zoals voorzien in variant A, levert verkeerskundig onvoldoende voordelen én extra nadelen op. De aansluiting van de Maasdijk op het Maasdijkplein is in het huidige ontwerp van het 3-in1 project niet inpasbaar. Dit betekent dat de vormgeving van het Maasdijkplein, zoals dat voorzien is in het 3-in-1 project, niet aansluit op de toekomstige verkeerssituatie omdat de zuidelijke tak niet aangelegd kan worden. Tot slot kan de tijdelijke verbindingsweg in variant A niet worden gehandhaafd bij een verdere ontwikkeling van fase II van Honderdland en moeten extra kosten gemaakt worden om deze tijdelijke verbinding te verwijderen.

Variant B is fysiek niet uitvoerbaar. In variant B kan ook geen zuidelijke aansluiting op het Maasdijkplein worden gerealiseerd door de verbinding tussen Maasdijk en de Oranjesluisweg. Hierdoor ontstaan in variant B dezelfde knelpunten als in variant A.

Afweging verbindingen

In de ontwerpen is een tweetal verbindingen opgenomen: de verbinding Maasdijk-Maasdijkplein en de verbinding Honderdland-Maasdijkplein. Uit verkeerskundig oogpunt heeft de aanleg van de verbinding Maasdijk-Maasdijkplein voorrang op de verbinding Honderdland-Maasdijkplein doordat de geprognosticeerde verkeersintensiteiten op de verbinding Maasdijk-Maasdijkplein circa twee maal zo groot zijn als op verbinding Honderdland-Maasdijkplein. De geprognosticeerde intensiteiten leveren geen problemen op voor de beide verbindingen.

Bijlage 1

In figuur B1.1 is een illustratief overzicht weergegeven van de wegvakken waarop de intensiteiten zijn bepaald. De cijfers uit de figuur corresponderen met tabellen B1.1 en B1.2. In onderstaande analyse zijn de grootste en meest belangrijke verkeerseffecten beschreven.

Figuur B1.1 Overzicht wegvakken waarop de intensiteiten zijn bepaald (netwerk ondergrond is illustratief)

Verkeerseffecten varianten

In tabel B1.2 is een overzicht van de relatieve verschillen tussen de huidige situatie en de referentievariant weergegeven. Hierin is het effect weergegeven van de aanleg van het 3-in1 project met de aansluiitng van Honderdland en de Maasdijk op het Maasdijkplein.

Vooral de afname van het verkeer op de Groeneweg en de Galgeweg vallen hierin op.

		fase I Honderdland	
	Wegvak	**Huidige situatie mvt/etm 2010**	**Referentievariant mvt/etm 2020**
1	A20 t.h.v. Honderdland	46.500	47.000
2	Verbindingsweg Honderdland-Galgeweg	*nvt*	4.400
3	Centrale ontsluitingsweg Honderdland	*nvt*	4.300
4	Honderdland tussen de verbindingsweg Honderdland-Oranjesluisweg en verkeersplein 'Maasdijk'	*nvt*	11.400
5	Galgeweg	13.000	3.300
6	Maasdijk	14.500	12.000
7	2e ontsluitingsweg Hoek van Holland	*nvt*	10.000
8	Pettendijk tussen Lange Kruisweg en de Maasdijk	6.500	3.300
9	Lange Kruisweg	5.000	5.500
10	Groeneweg	2.700	450
11	Burgemeester Elsenweg	32.500	35.500
12	Burgemeester van Doornlaan	21.500	22.500
13	Pettendijk tussen Lange Kruisweg en Oranjepolderweg	2.100	2.700
14	Honderdland tussen "pootje" en de verbindingsweg Honderdland-Oranjesluisweg	*nvt*	12.400

Tabel B1.1 overzicht huidige en te verwachten intensiteiten bij de referentie in 2020 in motorvoertuigen per etmaal

In tabel B1.2 worden de varianten A tot en met D met elkaar vergeleken.
Variant A is de enige variant zonder verbinding met het Maasdijkplein. De varianten B, C en D verschillen daarom niet wezenlijk van elkaar.

		fase I Honderdland			
	Wegvak	**variant A mvt/etm 2020**	**variant B mvt/etm 2020**	**variant C mvt/etm 2020**	**variant D mvt/etm 2020**
1	A20 t.h.v. Honderdland	53.000	50.000	50.000	50.000
2	Verbindingsweg Honderdland-Galgeweg	3.700	3.700	*nvt*	*nvt*
3	Centrale ontsluitingsweg Honderdland	*nvt*	*nvt*	*nvt*	*nvt*
4	Honderdland tussen de verbindingsweg Honderdland-Oranjesluisweg en verkeersplein 'Maasdijk'	*nvt*	6.700	7.800	7.800
5	Galgeweg	3.000	2.600	500	500
6	Maasdijk	7.500	12.000	12.000	12.000
7	2e ontsluitingsweg Hoek van Holland	10.000	9.500	9.500	9.500
8	Pettendijk tussen Lange Kruisweg en de Maasdijk	5.300	4.100	4.100	4.100
9	Lange Kruisweg	6.500	5.600	5.600	5.600
10	Groeneweg	500	500	100	100
11	Burgemeester Elsenweg	36.500	36.800	38.400	38.400
12	Burgemeester van Doornlaan	24.000	24.000	24.000	24.000
13	Pettendijk tussen Lange Kruisweg en Oranjepolderweg	3.200	2.900	2.900	2.900
14	Honderdland tussen "pootje" en de verbindingsweg Honderdland-Oranjesluisweg	*nvt*	*nvt*	*nvt*	7.800

Tabel B1.2 overzicht geprognosticeerde intensiteiten van de varianten A, B, C en D

Door het ontbreken van een verbinding van de Maasdijk met het Maasdijkplein in variant A betekent dat het verkeer op de Maasdijk met circa 50% vermindert ten opzichte van de huidige situatie. Een toename van het verkeer is in variant A te verwachten op de route Lange Kruisweg – Pettendijk - Maasdijk.

Verkeerseffecten ontwikkeling fase II

Zoals beschreven in hoofdstuk 3, is een verbinding van Honderdland met het Maasdijkplein niet mogelijk in varianten A en B. deze varianten hebben daardoor geen waarde bij een verdere ontwikkeling van Honderdland fase II. In tabel B1.3 is een overzicht gegeven van de geprognosticeerde verkeersintensiteiten voor 2020 voor de varianten C en D bij de rekenkundige aanname van een volledig ontwikkeld Honderdland dus ook inclusief een aansluiting op de tunnel Westerlee en de Oranjesluisweg.

		fase II Honderdland	
	Wegvak	**variant C mvt/etm 2020**	**variant D mvt/etm 2020**
1	A20 t.h.v. Honderdland	47.000	47.000
2	Verbindingsweg Honderdland-Galgeweg	4.900	4.900
3	Centrale ontsluitingsweg Honderdland	5.500	5.500
4	Honderdland tussen de verbindingsweg Honderdland-Oranjesluisweg en verkeersplein 'Maasdijk'	13.000	13.000
5	Galgeweg	3.900	3.900
6	Maasdijk	10.800	10.800
7	2e ontsluitingsweg Hoek van Holland	12.000	12.000
8	Pettendijk tussen Lange Kruisweg en de Maasdijk	1.000	1.000
9	Lange Kruisweg	6.500	6.500
10	Groeneweg	400	400
11	Burgemeester Elsenweg	36.500	36.500
12	Burgemeester van Doornlaan	24.500	24.500
13	Pettendijk tussen Lange Kruisweg en Oranjepolderweg	2.100	2.100
14	Honderdland tussen "pootje" en de verbindingsweg Honderdland-Oranjesluisweg	6.700	16.500

Tabel B1.3 overzicht geprognosticeerde intensiteiten in 2020 bij volledig uitgevoerde fase II Honderdland

Uit de tabel B1.3 blijkt dat bij een ontwikkeling van de beide fasen in Honderdland in 2020 het op nagenoeg alle wegvakken in de omgeving drukker wordt. Dit is logisch doordat er meer verkeer wordt gegenereerd door de ontwikkeling van Honderdland. Ten opzichte van de referentievariant wordt het bij een volledige ontwikkeling van Honderdland rustiger op de A20 ter hoogte van Honderdland en de Pettendijk tussen de Lange Kruisweg en Oranjepolderweg. Dit komt gedeeltelijk door het feit dat verkeer vanuit Honderdland fase I niet meer hoeft om te rijden van en naar het noorden. Ook op de Maasdijk nemen de verkeersintensiteiten om dezelfde reden licht af ten opzichte van fase I.

Bijlage 2

In variant A is geen aansluiting op de Maasdijkplein voorzien en in variant B is de beoogde zuidelijke aansluiting, tussen Honderdland en Maasdijkplein, in de praktijk niet realiseerbaar. In het ontwerp van het 3-in-1 project is uitgegaan van een viertaks turboplein. Dit betekent dat de vormgeving van het Maasdijkplein zoals dat is opgenomen in het in uitvoering zijnde 3-in-1 project niet overeenkomt met het gebruik zoals dat in het ontwerp van het 3-in-1 project is voorzien.

In figuur B2.1 is een overzicht weergegeven van de consequenties van het niet realiseren van een zuidelijke aansluiting op het Maasdijkplein.

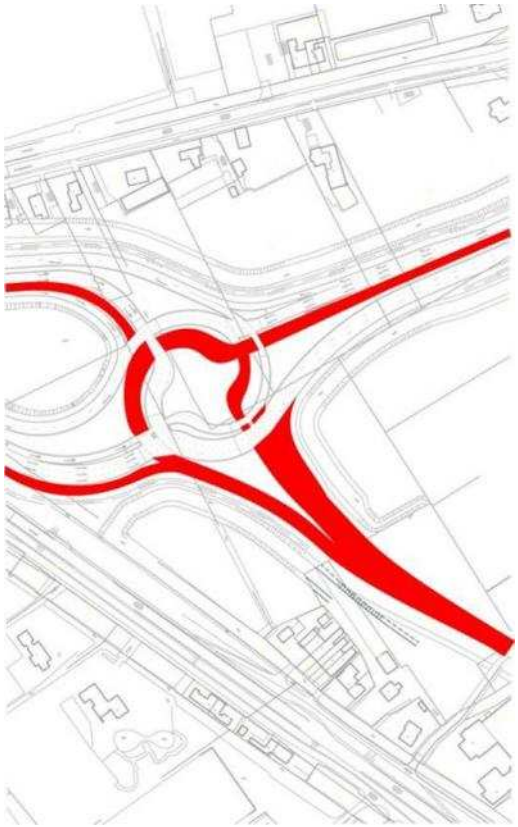

Figuur B2.1: Consequenties Maasdijkplein wanneer geen zuidelijke aansluiting wordt gerealiseerd.

In figuur B2.1 is met de rode arcering aangegeven welke infrastructuur uit het ontwerp van het 3-in-1 project overbodig raakt door het niet realiseren van de zuidelijke aansluiting. het ontwerp van het 3-in-1 project is uitgegaan van een viertaks turboplein. Doordat de zuidelijke aansluiting niet wordt gerealiseerd, veranderd het turboplein van een viertaks naar een drietakskruispunt. Als gevolg hiervan zijn een aantal geplande rijstroken en rijbanen overbodig geworden (zie de rode arcering).

Doordat de zuidelijke aansluiting niet wordt gerealiseerd, bestaat de mogelijkheid dat het ontwerp van het 3-in-1 project op een aantal punten herzien moet worden. Ook bestaat de mogelijkheid dat door de gewijzigde kruispuntstromen het kruispunt beter kan worden weergegeven met een andere vormgeving als in het bestaande ontwerp. Hiertoe is nader onderzoek noodzakelijk. Daarnaast ontstaat de kans op vertraging van de planning van de aanleg van het 3-in-1 project.

Bijlage 3 Milieueffecten directe verbinding Maasdijk - Honderdland

Gemeente Westland

Milieueffecten directe verbinding Maasdijk - Honderdland

Omdat we ons verplaatsen

adviseurs mobiliteit
Goudappel Coffeng

adviseurs mobiliteit
Goudappel Coffeng

Gemeente Westland

Milieueffecten directe verbinding Maasdijk - Honderdland

Datum 14 jun 2013
Kenmerk WTD094/Kmc/0382
Eerste versie

www.goudappel.nl
goudappel@goudappel.nl

Documentatiepagina

Opdrachtgever(s)	Gemeente Westland
Titel rapport	Milieueffecten directe verbinding Maasdijk - Honderdland
Kenmerk	WTD094/Kmc/0382
Datum publicatie	14 juni 2013
Projectteam opdrachtgever(s)	De heren G. Ravensbergen en A.P Laverman
Projectteam Goudappel Coffeng	De heren K.D. Koopmans en J.Y. Keizer
Projectomschrijving	Milieuonderzoek ontsluiting Honderdland
Trefwoorden	Westland, Honderdland, akoestisch onderzoek, onderzoek luchtkwaliteit, Maasdijk

Inhoud Pagina

1	**Inleiding**	**1**
2	**Onderzoeksopzet**	**2**
2.1	Het voorgenomen plan	2
2.2	Akoestisch onderzoek	3
2.3	Onderzoek luchtkwaliteit	7
3	**Uitgangspunten**	**9**
3.1	Verkeersgegevens	9
3.2	Uitgangspunten akoestisch onderzoek	12
3.3	Uitgangspunten onderzoek luchtkwaliteit	13
4	**Akoestische analyse 1**	**15**
4.1	Geluidssituatie ten gevolge van de Maasdijk	15
4.2	Geluidssituatie ten gevolge van de ontsluitingweg Honderdland	17
4.3	Mogelijke geluidsreducerende maatregelen	18
5	**Akoestische analyse 2**	**22**
5.1	Bestaande woningen langs nieuwe weg	22
5.2	Bestaande woning, weg in reconstructie	28
5.3	Gevolgen elders	29
5.4	Afweging van maatregelen en hogere grenswaarden	30
6	**Analyse luchtkwaliteit**	**31**
6.1	Huidige situatie	31
6.2	Derogatiejaar 2015	32
6.3	Eindbeeld 2020	34
6.4	Resumé	35
7	**Conclusies**	**36**
7.2	Akoestisch onderzoek	36
7.3	Onderzoek luchtkwaliteit	37

Bijlage

1	Overzicht van de waarneempunten
2	Geluidsbelastingen ten gevolge van Maasdijk
3	Geluidsbelastingen overige wegen
4	Geluidsbelastingen t.g.v. ontsluitingsweg Honderdland
5	Geluidsbelastingen t.g.v. verbindingsweg Honderdland
6	Geluidsbelastingen reconstructie Maasdijk
7	Gevolgen elders

1

Inleiding

De gemeente Westland is bezig met een onderzoek naar de mogelijkheden voor een nieuwe verbindingsweg tussen de Maasdijk en de ontsluitingweg Honderdland. De gemeente heeft daarbij behoefte aan een akoestisch onderzoek en een onderzoek luchtkwaliteit ten behoeve van de nieuwe verbinding tussen de Maasdijk en de N223. Een schematische weergave van deze nieuwe verbinding is weergegeven in figuur 1.1.

Figuur 1.1: Schematische weergave van de nieuwe verbinding

Daarbij is het van belang dat de vergelijking wordt gemaakt met de huidige situatie (zonder 3 in 1 project) maar ook met de vastgestelde situatie inclusief het 3 in 1 project conform het vigerende bestemmingsplan.

Dit onderzoek is in voorliggende rapportage beschreven.

2 Onderzoeksopzet

2.1 Het voorgenomen plan

Het voorgenomen plan omvat het realiseren van een verbdingsweg tussen de Maasdijk en de nieuwe ontsluitingsweg Honderdland. Een impressie van het voorgenomen ontwerp is weergegeven in figuur 2.1.

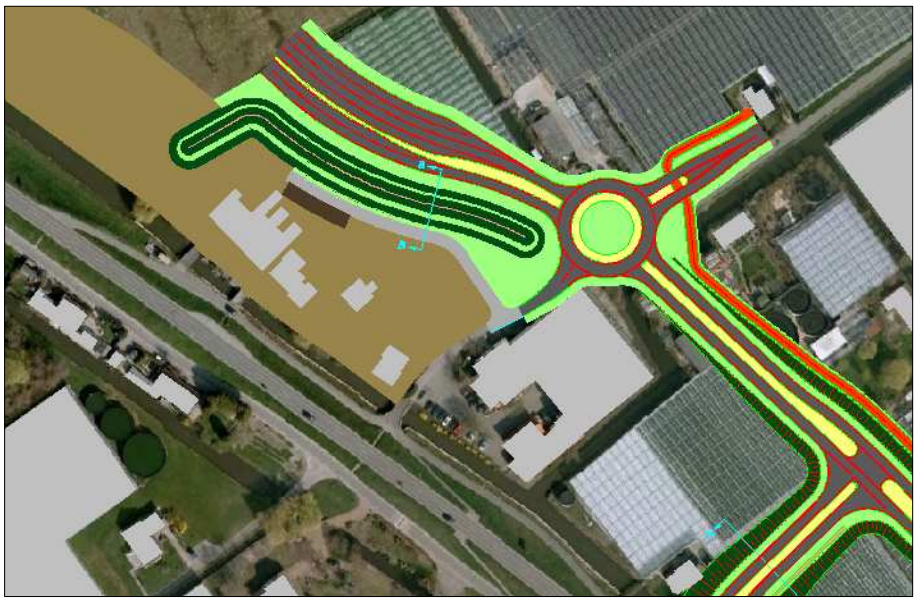

Figuur 2.1: Impressie van het voorgenomen ontwerp

In de volgende paragrafen is ingegaan op de aspecten die van belang zijn voor het akoestisch onderzoek en het onderzoek luchtkwaliteit.

2.2 Akoestisch onderzoek

Bij het akoestisch onderzoek zijn twee verschillende situaties beschouwd. Het betreft:

- De vergelijking van de geluidssituatie in de voorgenomen plansituatie met de huidige situatie;
- De relatie met het wettelijk kader (een doorkijk naar de wettelijke toetsing)

Hierna is ingegaan op de verschillende aspecten en is ook de wet- en regelgeving die van toepassing is, nader beschreven.

2.2.1 Analyse 1: Vergelijking met de huidige situatie

De gemeente wil graag inzicht in de huidige geluidssituatie en de geluidssituatie in de voorgenomen plansituatie. Daarbij is een aantal woningen beschouwd die tussen de huidige Maasdijk en de nieuwe ontsluitingsweg van Honderland gelegen zijn. Het betreft de woningen:

- Maasdijk 7 t/m 19
- Blauwhek 12, 14 en 27
- Maasdijk 25

Het idee achter deze analyse is dat de geluidssituatie in de plansituatie niet slechter wordt dan in de huidige situatie voor de zogenaamde eilandwoningen.
Bij de analyse is daarbij uitgegaan van twee verschillende geluidsbronnen. Het betreft:

- De Maasdijk ten westen van de onderzochte woningen
- De overige wegen ten noorden en oosten van de onderzochte woningen.

Een impressie van de beschouwde wegen in zowel de huidige als de toekomstige situatie is weergegeven in figuur 2.2 en 2.3.

Figuur 2.2: Beschouwde wegen huidige situatie

Figuur 2.3: Beschouwde wegen plansituatie

2.2.2 Analyse 2: Relatie met de wettelijke grenswaarden

Bij de tweede akoestische analyse is de relatie gelegd met de wettelijke grenswaarden. De regelgeving omtrent geluidshinder is vastgelegd in de Wet geluidhinder. De Wet geluidhinder schrijft voor dat bij gewijzigde situaties akoestisch onderzoek uitgevoerd moet worden. In het voorgenomen plan gaat het hierbij om de volgende voorgenomen wijzigingen die effect hebben op de geluidssituatie:

- Geluidseffecten voor bestaande woningen langs een nieuwe weg
- Reconstructie van bestaande wegen
- Geluidseffecten buiten het plangebied

Hierna is per aspect nader ingegaan op de voorgenomen wijzigingen en de consequenties ten aanzien van geluidhinder.

Onderzoek en toetsing aan de gestelde geluidsnormen dient te worden uitgevoerd per geluidsbron (per weg). Hierna is ingegaan op de algemene geluidszones die van toepassing zijn voor de verschillende wegen.

Zonering

In artikel 74 van de Wet geluidhinder is bepaald dat zich langs alle wegen een geluidszone bevindt. Uitzondering hierop zijn de wegen:

- die zijn gelegen binnen een als woonerf aangeduid gebied;
- waarvoor een maximumsnelheid geldt van 30 km/h.

De breedte van de geluidszone hangt af van het aantal rijstroken en de ligging van de weg in stedelijk dan wel buitenstedelijk gebied. Een overzicht van de geluidszones is weergegeven in tabel 2.1.

aantal rijstroken	wegligging binnen stedelijk gebied	wegligging buiten stedelijk gebied
1 of 2	200 m	250 m
3 of 4	350 m	400 m
5 of meer	n.v.t.	600 m

Tabel 2.1: Overzicht breedte geluidszones per wegtype

Geluidseffecten ten gevolge van de nieuwe weg
In het bestemmingsplan dat het 3 in 1 project mogelijk maakt, is de ontsluitingsweg Honderdland gezien als nadere uitwerking en is de ontsluitingsweg beschouwd tot aan de plangrens. Een impressie van deze bestemmingsplangrens is weergegeven in figuur 2.4.

Figuur 2.4: Impressie van de bestemmingsplangrens van het 3 in 1 project

De ontsluitingsweg dient in dat kader dan ook als nieuwe weg onderzocht te worden. In de eerdere onderzoeken is er feitelijk uitgegaan van een nader uit te werken situatie.

Geluidscriteria bestaande woningen binnen de geluidszone van een nieuwe weg
Voor bestaande woningen langs een nieuwe weg geldt een voorkeursgrenswaarde van 48 dB. Onder voorwarden is een hogere grenswaarde mogelijk tot 58 dB voor een buitenstedelijke situatie en 63 dB voor een binnenstedelijke situatie.

Reconstructie van de Maasdijk
Ter hoogte van de aansluiting van de verbinding tussen de Maasdijk en de ontsluitingsweg Honderdland, wordt de Maasdijk aangepast. Het deel van de maasdijk dat fysiek wordt aangepast is relatief beperkt. Aan de uiteinden van de grenzen van de fysieke aanpassingen, is het onderzoeksgebied met een derde van de zonebreedte doorgetrokken. Het beschouwde onderzoeksgebied voor de wegreconstructie van de Maasdijk is weergegeven in figuur 2.5.

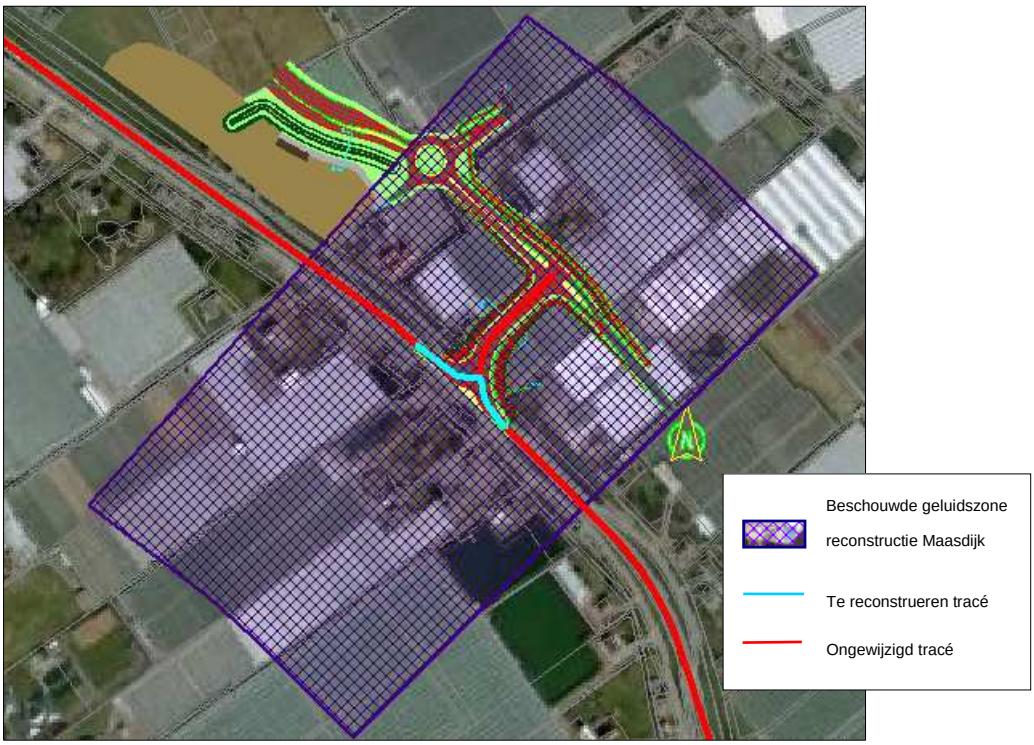

Figuur 2.5: Deel van de Maasdijk dat wordt gereconstrueerd en het beschouwde onderzoeksgebied

Geluidscriteria voor bestaande woningen langs een weg in reconstructie
Onder de 'reconstructie van een weg' wordt volgens de Wet geluidhinder verstaan: 'één of meer wijzigingen op of aan een aanwezige weg, ten gevolge waarvan uit akoestisch onderzoek blijkt dat de berekende geluidsbelasting vanwege de weg in het toekomstige maatgevende jaar zonder het treffen van maatregelen ten opzichte van de ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting met 2 dB of meer wordt verhoogd'.

In geval van een reconstructieonderzoek gelden de volgende hoogst toelaatbare geluidsbelastingen. Voor een woning binnen de geluidszone geldt de heersende geluidsbelasting als hoogst toelaatbare geluidsbelasting met een minimum van 48 dB. Wanneer er in het verleden voor een woning een hogere grenswaarde is vastgesteld die lager is dan de heersende waarde, dan geldt de vastgestelde hogere grenswaarde als hoogst toelaatbare geluidsbelasting. Onder voorwaarden is een maximale ontheffingswaarde mogelijk tot en met 68 dB.

In beginsel dient bij een reconstructie uitgegaan te worden van de heersende geluidsbelasting of de eerder vastgestelde hogere grenswaarde. In voorliggende situatie is sprake van een bijzondere situatie. Dit omdat onlangs de bestemmingsplanprocedure voor het 3 in 1 project is doorlopen waarbij uitgegaan is van andere uitgangspunten ten aanzien van

de ontsluiting van Honderdland. In voorliggend onderzoek zijn derhalve twee situaties inzichtelijk gemaakt. Het betreft:

- Een vergelijking van de plansituatie met de heersende geluidsbelasting in de huidige situatie
- Een vergelijking van de plansituatie met de beoogde situatie op basis van het bestemmingsplan van het 3 in 1 project (autonome situatie)

Door de gemeente dient bij het vervolgtraject een afweging gemaakt te worden van welke uitgangspunten uitgegaan dient te worden. Anders dan dat gehandeld dient te worden in het kader van een goede ruimtelijke ordening, zijn hiervoor geen specifieke regels opgenomen in de Wet geluidhinder.

Geluidseffecten langs wegen in de directe omgeving (gevolgen elders)
Buiten het plangebied kunnen als gevolg van de voorgenomen ontwikkelingen (in dit geval de realisatie van de nieuwe verbinding tussen de Maasdijk en Honderdland) gewijzigde verkeersstromen optreden waardoor sprake is van een waarneembare toename van de geluidsbelasting.

In dat geval is sprake van zogenaamde gevolgen elders en deint de gemeente in het kader van een goede ruimtelijke ordening, een afweging te maken in hoeverre geluidsreducerende maatregelen inpasbaar zijn.

Ontsluitingsweg richting de tunnel Oranjesluisweg
De ontsluitingsweg Honderdland wordt in de toekomst verbonden met de Oranjesluisweg middels een tunnel ter hoogte van het oostelijke turboplein. Deze verbindingsweg is voor de eilandwoningen niet maatgevend en dient in een later stadium te worden beschouwd. Deze weg is niet betrokken in voorliggend onderzoek.

2.3 Onderzoek luchtkwaliteit

Onderzoeksopzet
Voor het aspect luchtkwaliteit is onderzocht of er wordt voldaan aan de wettelijke normen voor de stoffen fijn stof en stikstofdioxide. De berekeningen worden uitgevoerd voor de wettelijke rekenafstanden vanaf de weg. Daarnaast zijn nog berekeningen uitgevoerd voor een aantal maatgevende locaties nabij de woningen.
De wettelijke toetsafstanden langs de weg zijn in voorliggende situatie dichter bij de weg gelegen dan de woningen. Wel is bij de berekeningen nabij de woningen rekening gehouden met de bijdrage van alle wegen in de directe omgeving.

Wettelijk kader onderzoek luchtkwaliteit
De belangrijkste wet- en regelgeving met betrekking tot luchtkwaliteit is vastgelegd in hoofdstuk 5, titel 5.2 van de Wet milieubeheer. In deze paragraaf, ook wel bekend als de Wet luchtkwaliteit, is de basis gelegd voor een programmasystematiek voor maatregelen en projecten, hetgeen geconcretiseerd is in het Nationale Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit: het NSL.

In het NSL is geborgd dat vanaf 1 januari 2015 aan de Europese grenswaarden voor stikstofdioxide (NO_2) moet worden voldaan. Tot dit moment heeft Nederland uitstel en vrijstelling (derogatie) gekregen van de Europese unie om aan de grenswaarde voor stikstofdioxide te voldoen. De derogatietermijn voor fijn stof (Pm_{10}) is inmiddels verlopen. Overal in Nederland moet worden voldaan aan de norm van 40 µg/m^3 voor fijn stof.

Voor de toetsing aan de luchtkwaliteitsnormen zijn, conform de Handreiking Rekenen aan Luchtkwaliteit[1], in de praktijk drie normen van toepassing:

- jaargemiddelde concentratie NO_2 (40 µg/m^3);
- jaargemiddelde concentratie PM_{10} (40 µg/m^3);
- aantal dagen overschrijding van de grenswaarde van de 24-uursgemiddelde concentratie PM_{10} (maximaal 35 dagen per jaar >50 µg/m^3).

Het plan in relatie tot het wettelijke kader

In navolging van artikel 5.16 lid 1 van de Wet milieubeheer kan worden gesteld dat een ruimtelijke ontwikkeling vanuit het oogpunt van luchtkwaliteit doorgang kan vinden indien wordt voldaan aan een van de volgende punten:

a) er is geen sprake van normoverschrijding;
b) er is per saldo sprake van een verbetering (saldobenadering);
c) het project draagt niet in betekenende mate (NIBM) bij aan de luchtkwaliteit[2];
d) het project is opgenomen in het Nationale Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL).

De voorgenomen ontwikkeling is niet volledig opgenomen in het NSL. Daarom is onderzocht wat de effecten van de plannen zijn op de luchtkwaliteit en of wordt voldaan aan de vigerende normen uit de Wet milieubeheer.

1 Handreiking Rekenen aan luchtkwaliteit, actualisering 2011 van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu.

2 Een plan draagt in betekenende mate bij aan de verslechtering van de luchtkwaliteit indien de planbijdrage groter dan 1,2 µg/m^3 is. Projecten met een bijdrage van 1,2 µg/m^3 of lager zijn niet in betekenende mate (NIBM).

3 Uitgangspunten

3.1 Verkeersgegevens

De gehanteerde verkeersgegevens zijn ontleend aan het verkeersmodel van de gemeente Westland. Daarbij zijn in voorliggend onderzoek 3 situaties beschouwd. Het betreft:

- De huidige situatie (zonder de realisatie van het 3 in 1 project)
- De autonome situatie (conform het vastgestelde BP van het 3 in 1 project)
- De plansituatie (inclusief de nieuwe verbinding tussen de Maasdijk en Honderdland).

Een overzicht van de beschouwde wegvakken is weergegeven in figuur 3.1. Een overzicht van de beschouwde verkeersintensiteiten is weergegeven in tabel 3.1.

De milieuberekeningen zijn, conform de richtlijnen uitgevoerd met verkeerscijfers die representatief zijn voor een gemiddelde weekdag. In het verkeersmodel van de gemeente Westland wordt de situatie standaard gepresenteerd voor gemiddelde werkdagen. Voor het milieuonderzoek zijn deze verkeersgegevens daarom omgerekend. Voor lichte motorvoertuigen is uitgegaan van een factor 0,93 ten opzichte van de werkdagcijfers. Voor vrachtverkeer is uitgegaan van een omrekenfactor van 0,80 ten opzichte van een gemiddelde werkdag. Deze omrekenpercentages zijn ontleend aan het verkeersmilieumodel van de gemeente Westland. Ook de verdeling van het verkeer over het etmaal is ontleend aan het verkeersmilieumodel.

Beschouwde onderzoeksjaren
Het akoestisch onderzoek is uitgevoerd voor de huidige situatie en het toekomstjaar 2024. Het prognosejaar van het verkeersmodel betreft 2020. Om te komen tot verkeerscijfers voor het jaar 2024, zijn de verkeerscijfers van het verkeersmodel opgehoogd, waarbij uitgegaan is van een autonome groei van 1,5 % per jaar.

Figuur 3.1: Overzicht van de onderzoekslocaties

Nummer	Wegvak	Verkeersintensiteit huidig	Verkeersintensiteit autonoom	Verkeersintensiteit plan
1	Maasdijk noord	14.900	17.200	18.000
2	Maasdijk midden	12.400	3.900	1.900
3	Maasdijk zuid	13.300	3.900	12.200
4	Verbindingsweg west	6.100	10.500	13.000
5	Oranjesluisweg	8.000	700	600
6	N223 nieuw	n.v.t.	23.800	20.400
7	Nieuwe weg	n.v.t.	n.v.t.	13.000
8	Nieuwe weg	n.v.t.	n.v.t.	11.000
9	Nieuwe weg	n.v.t.	n.v.t.	16.200
10	Nieuwe weg	n.v.t.	n.v.t.	5.600
11	N213	42.200	54.100	44.800

Tabel 3.1: Overzicht van de gehanteerde verkeersintensiteiten (mvt/etmaal voor een gemiddelde weekdag)

Naast de hoeveelheid verkeer is ook de verdeling van het verkeer van belang. Deze verkeersverdeling is ontleend aan het verkeersmilieumodel van de gemeente Westland. De gehanteerde verkeersverdeling is weergegeven in tabel 3.2. Daarbij is de verdeling van het verkeer over het etmaal aangegeven en het aandeel vrachtverkeer (middelzwaar en zwaar).

nummer	wegvak	huidig		autonoom		plan		verkeersverdeling		
		MV	ZV	MV	ZV	MV	ZV	daguur	avonduur	nachtuur
1	Maasdijk noord	8,7 %	3,7 %	7,9 %	3,4 %	4,4%	1,9%	6.6 %	3.0 %	1,0 %
2	Maasdijk midden	3,0 %	1,3 %	1,7 %	0,7 %	2,7%	1,2%	6.6 %	3.0 %	1,0 %
3	Maasdijk zuid	2,9 %	1,2 %	1,7 %	0,7 %	1,1%	0,4%	6.6 %	3.0 %	1,0 %
4	Verbindingsweg west	5,7 %	2,4 %	13,9 %	5,9 %	8,7%	3,8%	6.6 %	3.0 %	1,0 %
5	Oranjesluisweg	10,8 %	4,6 %	3,0 %	1,3 %	1,3%	0,5%	6.6 %	3.0 %	1,0 %
6	N223 nieuw	n.v.t.	n.v.t.	10,2 %	4,4 %	9,4%	4,0%	6.6 %	3.0 %	1,0 %
7	nieuw	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	3,6%	1,6%	6.6 %	3.0 %	1,0 %
8	nieuw	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	0,7%	0,3%	6.6 %	3.0 %	1,0 %
9	nieuw	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	3,7%	1,6%	6.6 %	3.0 %	1,0 %
10	nieuw	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	9,2%	4,0%	6.6 %	3.0 %	1,0 %
11	N213	8,0 %	8,0 %	9,0 %	9,0 %	7,4%	74,0%	6.6 %	3.0 %	1,0 %

Tabel 3.2: Overzicht van de verkeersverdeling

Maximum snelheid
In tabel 3.3 is een overzicht weergegeven van de gehanteerde maximum snelheden

locatie	wegvak	maximum snelheid huidig (km/u)	maximum snelheid plan (km/u)
1	Maasdijk noord	80	80
2	Maasdijk midden	60	60
3	Maasdijk zuid	60	60
4	Verbindingsweg west	60	80
5	Oranjesluisweg	60	60
6	N223 nieuw	80	80
7	Nieuwe weg	50	50
8	Nieuwe weg	50	50
9	Nieuwe weg	50	50
10	Nieuwe weg	50	50
11	N213	100	100

Tabel 3.3: Overzicht van de gehanteerde maximum snelheden

3.2 Uitgangspunten akoestisch onderzoek

3.2.1 Rekenmethodiek

Het onderzoek is uitgevoerd met behulp van Standaard Rekenmethode II uit het Reken- en Meetvoorschrift Geluidhinder (RMG2012). De berekeningen zijn uitgevoerd met het programma GeoMilieu, versie 2.13.

Conform artikel 110g van de Wet geluidhinder en artikel 3.4 van het RMG2012 is op de geluidsbelasting, een correctie toegepast van -5 dB voor wegen met een representatieve snelheid van minder dan 70 km/h en -2 dB voor de overige wegen met een snelheid van 70 km/h en hoger.

In voorliggend onderzoek is een aantal situaties beschouwd waarbij meerdere wegen beschouwd zijn. Ook in deze situaties zijn bovengenoemde correcties toegepast.

3.2.2 Omgevingskenmerken

Wegdekverharding

Voor de nieuwe wegen van het 3 in 1 project is uitgegaan van de voorgenomen geluidsreducerende asfaltverharding.
Voor de Maasdijk ten zuiden van de bedachte verbindingsweg met Honderdland uitgegaan van geluidsreducerend asfalt in de vorm van Dunne Deklagen A.
Voor de overige beschouwde wegen is uitgegaan van conventionele asfaltverharding zonder geluidsreducerende werking.

Hoogteligging en bebouwingshoogtes

De bebouwingshoogtes zijn ontleend aan de aangeleverde digitale tekeningen. Deze hoogtes zijn 'vertaald' in het geluidsmodel. Verder is er voor het plangebied geen sprake van noemenswaardige hoogteverschillen die van invloed zijn op de geluidssituatie.

Afscherming, reflectie en overdrachtsdemping

De reflectie van de bebouwing is meegenomen in het onderzoek. De reflectie en overdrachtsdemping van de omgeving is op de in het Reken- en meetvoorschrift voorgeschreven wijze doorgerekend.

Langs het 3 in 1 project is voor aantal locaties een geluidsscherm gepland. Deze geplande geluidsafscherming is in voorliggend onderzoek meegenomen.

Kruispunten en rotondes

Voor de turbopleinen is een correctie opgenomen voor het extra optrekken en afremmen van het verkeer. Ook voor de nieuwe rotonde in de ontsluitingsweg is rekening gehouden met deze correctie.

Waarneempunten

De geluidsbelastingen zijn berekend voor een aantal waarneempunten in het geluidsmodel. Een overzicht van de waarneempunten is weergegeven in bijlage 1. De geluidsbelas-

tingen zijn (indien van toepassing) berekend voor de waarneemhoogtes 1,5 m en 4,5 m. Deze waarneemhoogtes zijn representatief voor respectievelijk de begane grond en de eerste verdieping.

3.3 Uitgangspunten onderzoek luchtkwaliteit

NSL-rekentool
Het onderzoek luchtkwaliteit is uitgevoerd met de NSL-rekentool. Dit is het rekenhart van het NSL. De NSL-rekentool kan rekenen op basis van zowel standaard rekenmethode 1 als standaard rekenmethode 2. De in dit onderzoek beschouwde wegen (zie paragraaf 3.1) zijn allen doorgerekend op basis van standaard rekenmethode 1. Hiermee wordt aangesloten op de in het NSL gehanteerde rekenmethodes. Wel is de invloed van SRM2-wegen nabij het plangebied meegenomen in de berekeningen.
Er is gerekend met emissiefactoren en achtergrondconcentraties uit de GCN 2011[3].

Als eerste is gerekend met achtergrondconcentraties en emissiefactoren voor het jaar 2011, de huidige situatie. Voor luchtkwaliteit is het jaar 2015 een belangrijk jaar omdat Nederland tot dat jaar uitstel en vrijstelling (derogatie) heeft om te voldoen aan de norm voor stikstofdioxide. Daarom is het zichtjaar 2015 eveneens beschouwd. Tot slot zijn berekeningen uitgevoerd voor zichtjaar 2020. Dit is het uiterste rekenjaar voor luchtkwaliteit. Omdat de achtergrondconcentraties naar de toekomst afnemen, en voertuigen steeds schoner worden, kan gesteld worden dat wanneer in 2020 wordt voldaan aan de normen voor luchtkwaliteit, dat deze ook in 2024 gehaald zullen worden.

Wettelijke toetsafstand
De concentraties stikstofdioxide en fijn stof zijn, conform de regeling beoordeling luchtkwaliteit, berekend op de wettelijke toetsafstand van maximaal 10 meter vanaf de wegrand. Door bijvoorbeeld de aanwezigheid van bebouwing kunnen de punten soms dichter op de wegrand liggen. Omdat de concentraties afnemen naarmate de afstand tot een bron groter wordt, kan gesteld worden dat wanneer op de wettelijke afstand van 10 meter vanaf de weg geen overschrijdingen berekend worden, ook in het achterliggende gebied zich geen overschrijdingen voordoen, ten gevolge van die weg.
De toetspunten zijn weergegeven in figuur 3.2. De ligging is tevens weergegeven in tabel 3.4. De nummering in de figuur komt overeen met de nummering in de tabel. De toetspunten zijn dusdanig gekozen dat deze representatief zijn voor het gehele wegvak.

Overige uitgangspunten
De effecten voor de luchtkwaliteit zijn inzichtelijk gemaakt voor tien maatgevende locaties. Een overzicht van de coördinaten van de locaties is weergegeven in tabel 3.1. Deze coördinaten zijn weergegeven op basis van het Rijksdriehoeksstelsel en zijn van belang voor het bepalen van de achtergrondconcentraties.
Daarnaast is nabij de woningen nog voor een drietal punten de concentratie voor luchtkwaliteit berekend. Ook deze locaties zijn in tabel 3.4 weergegeven.

[3] GCN staat voor grootschalige concentratiekaarten Nederland. Ten tijde van de uitvoering van dit onderzoek waren de GCN-kaarten voor 2011 de meest recente beschikbare gegevens.

locatie	wegvak	x-coördinaat	y-coördinaat
1	Maasdijk noord	73.490	443.211
2	Maasdijk midden	73.926	442.897
3	Maasdijk zuid	74.333	442.559
4	Verbindingsweg west	73.545	443.024
5	Oranjesluisweg	74.072	443.171
6	N223 nieuw	74.294	443.148
7	Nieuwe weg	74.230	442.812
8	Nieuwe weg	74.253	442.714
	Maasdijk 7	74.048	442.842
	Blauwhek 14	74.121	442.784
	Blauwek 27	74.223	442.706

Tabel 3.4: X-Y-coördinaten onderzoekslocaties

De aanvullende uitgangspunten ten behoeve van de berekeningen voor luchtkwaliteit zijn weergegeven in tabel 3.5.

locatie	wegvak	snelheidstype	wegtype	bomenfactor
1	Maasdijk noord	b Buitenweg	4 Basistype	1,00 geen of enkele bomen
2	Maasdijk midden	c Normaal stadsverkeer	4 Basistype	1,00 geen of enkele bomen
3	Maasdijk zuid	b Buitenweg	4 Basistype	1,00 geen of enkele bomen
4	Pettendijk	b Buitenweg	4 Basistype	1,00 geen of enkele bomen
5	Oranjesluisweg	b Buitenweg	4 Basistype	1,00 geen of enkele bomen
6	N223 nieuw	b Buitenweg	4 Basistype	1,00 geen of enkele bomen
7	Nieuwe weg	c Normaal stadsverkeer	4 Basistype	1,00 geen of enkele bomen
8	Nieuwe weg	c Normaal stadsverkeer	4 Basistype	1,00 geen of enkele bomen

Tabel 3.5: Uitgangspunten onderzoek luchtkwaliteit

4

Akoestische analyse 1

Bij de analyse zoals beschreven in dit hoofdstuk is een vergelijking gemaakt tussen de huidige situatie (voor de realisatie van het 3 in 1 project) en de plansituatie (inclusief de voorgenomen ontwikkelingen).
Bij de beschouwing van de geluidsbelasting is onderscheid gemaakt tussen de volgende (combinaties van) geluidsbronnen:

- Maasdijk
- Overige wegen
  - Nieuwe ontsluitingsweg Honderdland
  - Nieuwe verbindingsweg Maasdijk – Honderdland
  - Nieuwe wegen 3 in 1 project
  - N213
  - Oranjesluisweg.

Hierna is ingegaan op de resultaten van de analyse. Daarbij is ook ingegaan op mogelijke geluidsreducerende maatregelen.

4.1 Geluidssituatie ten gevolge van de Maasdijk

In figuur 4.1 is de beschouwde Maasdijk weergegeven. Ten opzichte van de Maasdijk is voor de eilandwoningen ten noorden van de nieuwe verbindingsweg sprake van een afname van de geluidsbelastingen. Een overzicht van de resultaten is weergegeven in tabel 4.1. Een overzicht van de geluidsbelastingen voor alle waarneempunten is weergegeven in bijlage 2.

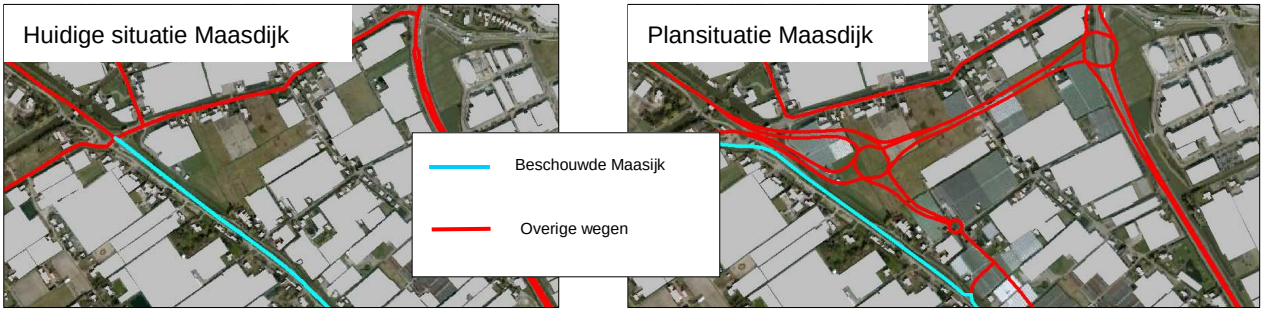

Figuur 4.1: Impressie van de beschouwde Maasdijk in de huidige situatie en de plansituatie

Voor de huidige situatie zijn geluidsbelastingen berekend van circa 57 – 58 dB. In de voorgenomen plansituatie neemt de geluidsbelasting voor deze woningen af tot circa 49 – 50 dB. De genoemde geluidsbelastingen zijn representatief voor de eerste verdieping van de woningen. In de plansituatie wordt voor de begane grond voldaan aan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB.

waarneempunt	adres	waarneemhoogte (m)	geluidsbelasting huidig (dB)	geluidsbelasting plan (dB)
001_A	Maasdijk 7	1,5	55	47
001_B	Maasdijk 7	4,5	57	49
004_A	Maasdijk 9	1,5	55	47
004_B	Maasdijk 9	4,5	57	49
006_A	Maasdijk 11	1,5	55	47
006_B	Maasdijk 11	4,5	57	49
008_A	Maasdijk 13	1,5	55	47
008_B	Maasdijk 13	4,5	57	49
010_A	Maasdijk 15	1,5	55	47
010_B	Maasdijk 15	4,5	57	50
012_A	Maasdijk 17	1,5	55	47
012_B	Maasdijk 17	4,5	57	50
014_A	Maasdijk 19	1,5	55	47
014_B	Maasdijk 19	4,5	58	50
016_A	Maasdijk 19	1,5	53	46
016_B	Maasdijk 19	4,5	55	48
017_A	Blauwhek 12	1,5	53	46
017_B	Blauwhek 12	4,5	56	48
021_A	Blauwhek 14	1,5	56	49
021_B	Blauwhek 14	4,5	59	51
025_A	Blauwhek 27	1,5	53	46
025_B	Blauwhek 27	4,5	56	48
029_A	Maasdijk 25	1,5	54	53
028_B	Maasdijk 25	4,5	57	55

Tabel 4.1: Impressie van de geluidsbelastingen (maatgevende geluidsbelasting per adres)

Aan de voorzijde (westzijde) van de woningen is ten gevolge van de Maasdijk dus sprake van een forse afname van de geluidsbelasting ten opzichte van de huidige situatie. Nader onderzoek naar geluidsreducerende maatregelen is niet noodzakelijk.

4.2 Geluidssituatie ten gevolge van de ontsluitingweg Honderdland en overige wegen

Een overzicht van de beschouwde overige wegen is weergegeven in figuur 4.2. In de plansituatie is daarbij uitgegaan van de nieuwe ontsluitingsweg Honderdland, de wegen die in het kader van het 3 in project worden gerealiseerd en de N213 aan de oostzijde.

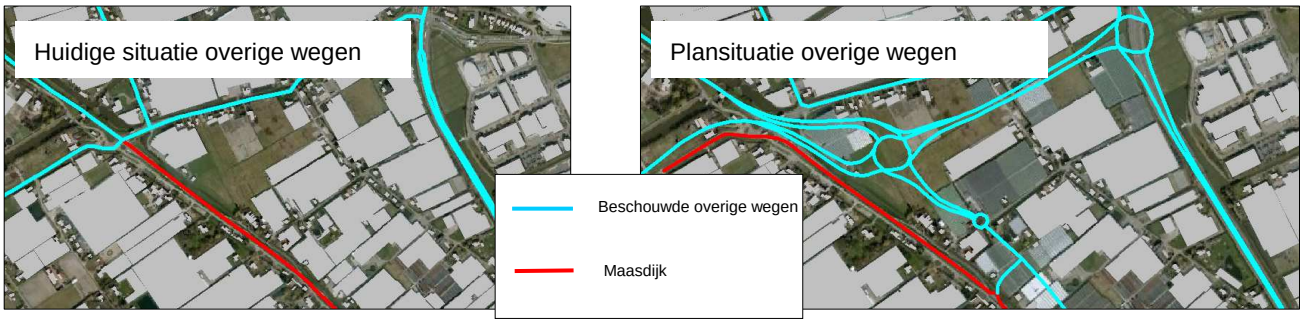

Figuur 4.2: Impressie van de beschouwde overige wegen in de huidige situatie en de plansituatie

Ten gevolge van de overige wegen is de wijziging van de geluidssituatie veel impactvoller. In de huidige situatie is voor de achtergevel van de woningen (de oostzijde) sprake van een lage geluidsbelasting. Er zijn hier geen wegen op korte afstand gelegen en het geluid van de verder afgelegen wegen wordt afgeschermd door de kassen. Voor geen van de woningen is in de huidige situatie een geluidsbelasting berekend die hoger is dan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB. Een overzicht van de geluidsbelastingen is weergegeven in bijlage 3. De maatgevende geluidsbelasting per woning is weergegeven in tabel 4.2.

waarneempunt	adres	waarneemhoogte (m)	geluidsbelasting huidig (dB)	geluidsbelasting plan (dB)
003_A	Maasdijk 7	1,5	< 40	55
003_B	Maasdijk 7	4,5	42	57
005_A	Maasdijk 9	1,5	< 40	54
005_B	Maasdijk 9	4,5	41	56
007_A	Maasdijk 11	1,5	40	55
007_B	Maasdijk 11	4,5	45	57
009_A	Maasdijk 13	1,5	40	54
009_B	Maasdijk 13	4,5	45	56

waarneempunt	adres	waarneemhoogte (m)	geluidsbelasting huidig (dB)	geluidsbelasting plan (dB)
011_A	Maasdijk 15	1,5	< 40	49
011_B	Maasdijk 15	4,5	40	52
013_A	Maasdijk 17	1,5	40	54
013_B	Maasdijk 17	4,5	45	56
015_A	Maasdijk 19	1,5	< 40	52
015_B	Maasdijk 19	4,5	44	54
019_A	Blauwhek 12	1,5	< 40	54
019_B	Blauwhek 12	4,5	43	56
023_A	Blauwhek 14	1,5	< 40	51
023_B	Blauwhek 14	4,5	43	53
026_A	Blauwhek 27	1,5	< 40	52
026_B	Blauwhek 27	4,5	42	54
030_A	Maasdijk 25	1,5	< 40	51
030_B	Maasdijk 25	4,5	43	54

Tabel 4.2: Overzicht van de geluidsbelastingen ten gevolge van de ontsluitingsweg Hondland en de overige wegen.

Op de achtergevels van de woningen neemt de geluidsbelasting toe tot maximaal 57 dB. De voorkeursgrenswaarde van 48 dB wordt daarmee met 9 dB overschreden.
In paragraaf 4.3 is ingegaan op de mogelijke geluidsreducerende maatregelen.

4.3 Mogelijke geluidsreducerende maatregelen

In deze paragraaf is het onderzoek beschreven naar de mogelijke geluidsreducerende maatregelen. Het gaat daarbij om bronmaatregelen (geluidsreducerend asfalt) en overdrachtsmaatregelen (geluidsschermen of geluidswallen). Bij de overdrachtsmaatregelen is daarbij onderscheid gemaakt in 3 verschillende principeoplossingen. Namelijk een geluidsscherm, een geluidswal en een combinatie van een geluidswal met daar bovenop een geluidsscherm. In figuur 4.3 zijn deze principeoplossingen weergegeven. De analyse richt zich daarbij op de eilandwoningen met de adressen:

- Maasdijk 7 t/m 19
- Blauwhek 12, 14 en 27

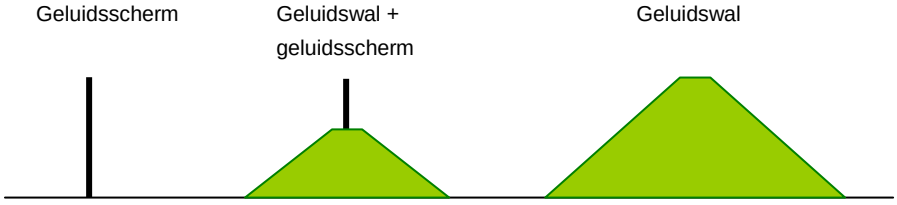

Figuur 4.3: Impressie principeoplossingen geluidsafscherming

Voor de geluidswal is uitgegaan van een talud met een helling van 2:3. Dat betekent dat een talud dat 2 m omhoog gaat een breedte heeft van 3 meter (aan 1 zijde). Een dergelijk talud is goed te onderhouden. Wanneer gekozen wordt voor een steiler talud is de kans op verzakking groot en zijn veelal aanvullende constructies nodig. Daarnaast brengt een steiler talud hogere onderhoudskosten met zich mee.

Tophoekcorrectie
De vormgeving van de top van de geluidsafscherming is van invloed op de mate van afscherming. Zo is een scherpe top van een geluidsscherm effectiever dan de vlakke top van een geluidswal. Met dit aspect is bij de berekeningen rekening gehouden.

4.3.1 Effecten bronmaatregelen

Door het toepassen van geluidsreducerend asfalt kan de geluidsbelasting ten gevolge van de ontsluitingsweg Honderdland gereduceerd worden met circa 3 dB. Het wegdeel ter hoogte van de eilandwoningen is gelegen tussen het turboplein en de geplande rotonde nabij Blauwhek. Op en vlak voor kruispunten en rotondes is geluidsreducerend asfalt minder geschikt om toe te passen in verband met de te beperkte slijtvastheid. In voorliggende situatie is het toepassen geluidsreducerend asfalt dan mogelijk ook geen reële optie.

4.3.2 Effecten overdrachtsmaatregelen

In tabel 4.4 is aangegeven welke afscherming minimaal noodzakelijk is om te komen tot een voorkeursgrenswaarde van 48 dB voor de verschillende principeoplossingen. Daarbij is rekening gehouden met het ruimtebestek van de gekozen oplossing. Een geluidswal ligt darbij verder met de top van de weg dan het geluidsscherm. Daarbij is er vanuit gegaan dat er langs de weg een minimale vrije ruimte (obstakelvrije zone) van 4,5 ter hoogte van de eilandwoningen.

Over het algemeen geldt dat hoe korter de afstand van de afscherming tot de bron, des te effectiever de geluidsafscherming is.

De afscherming kan op redelijk korte afstand van de ontsluitingsweg Honderdland worden gerealiseerd. Ten gevolge van geplande wegen in het kader van het 3 in 1 project is sprake van een relatief grote afstand tussen de wegbron en de geluidsafscherming. Het hoogteverschil van de verschillende principeoplossingen is dan ook gering ten aanzien van het geluid van de verderaf gelegen wegen.

Typse afscherming	Benodigde hoogte om te voldoen aan 48 dB
Geluidsscherm	Hoogte circa 6,5 m
Geluidswal 4,0 m + scherm	Totale hoogte circa 6,5 m
Geluidswal	Hoogte circa 7,0 m

Tabel 4.3: Overzicht van de benodigde hoogte van de afscherming

De principeoplossing van een geluidswal in combinatie met een geluidsscherm is weergegeven in figuur 4.4.

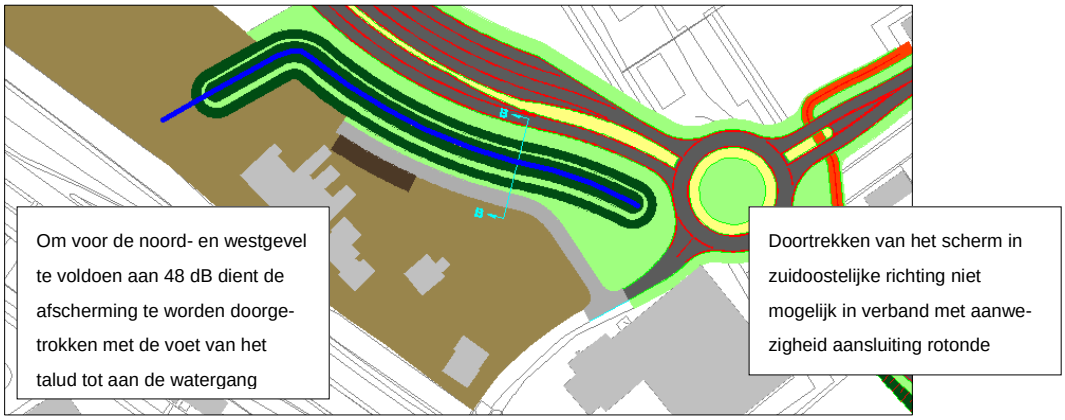

Figuur 4.4: Situatieschets mogelijke geluidsafscherming

Aan de oostzijde komt het geluid van de ontsluitingsweg Honderdland en de N213. Het geluid vanaf de noordzijde komt met name vanaf de nieuwe wegen die in het kader van het 3 in 1 project worden gerealiseerd.

Om voor de woningen aan de achterzijde te voldoen aan de voorkeursgrenswaarde zijn relatief omvangrijke geluidsafschermende maatregelen noodzakelijk. In tabel 4.5 os een overzicht weergegeven van de maatgevende geluidsbelastingen per woning in de huidige situatie, de plansituatie zonder maatregelen en de plansituatie met maatregelen.

waarneempunt	adres	Waarneemhoogte (m)	geluidsbelasting huidig (dB)	geluidsbelasting plan zonder maatregelen (dB)	Geluidsbelasting plan met maatregelen (dB)
003_A	Maasdijk 7	1,5	< 40	55	43
003_B	Maasdijk 7	4,5	42	57	46
005_A	Maasdijk 9	1,5	< 40	54	< 40
005_B	Maasdijk 9	4,5	41	56	45
007_A	Maasdijk 11	1,5	40	55	46
007_B	Maasdijk 11	4,5	45	57	48
009_A	Maasdijk 13	1,5	40	54	44
009_B	Maasdijk 13	4,5	45	56	48
011_A	Maasdijk 15	1,5	< 40	49	< 40
011_B	Maasdijk 15	4,5	40	52	41
013_A	Maasdijk 17	1,5	40	54	44
013_B	Maasdijk 17	4,5	45	56	48

waarneempunt	adres	Waarneemhoogte (m)	geluidsbelasting huidig (dB)	geluidsbelasting plan zonder maatregelen (dB)	Geluidsbelasting plan met maatregelen (dB)
015_A	Maasdijk 19	1,5	< 40	52	44
015_B	Maasdijk 19	4,5	44	54	48
019_A	Blauwhek 12	1,5	< 40	54	41
019_B	Blauwhek 12	4,5	43	56	46
023_A	Blauwhek 14	1,5	< 40	51	46
023_B	Blauwhek 14	4,5	43	53	49
026_A	Blauwhek 27	1,5	< 40	52	48
026_B	Blauwhek 27	4,5	42	54	51
030_A	Maasdijk 25	1,5	< 40	51	51
030_B	Maasdijk 25	4,5	43	54	54

Tabel 4.5: Overzicht van de maatgevend geluidsbelastingen ten gevolge van de overige wegen

Voor de meest zuidelijke woningen (Blauwhek 14, en 27 en Maasdijk 25) kan met de afscherming niet worden voldaan aan de voorkeursgrenswaarde. Hiervoor zijn aanvullende geluidsafschermende matregelen noodzakelijk. Hierna is per woning aangegeven wat voor de verschillende woningen mogelijk is.

Adres	Mogelijke oplossing
Blauwhek 14	Geen afscherming nabij rotonde mogelijk in verband met de ontsluiting.
Blauwhek 27	Geen afscherming nabij rotonde mogelijk in verband met de ontsluiting.
Maasdijk 25	Geluidsafscherming van circa 2,0 m ten opzichte van de weg (Honderdland)

Tabel 4.6: Aanvullende geluidsafschermende maatregelen solitaire woningen

Heersende geluidsbelasting

In de huidige situatie zijn geluidsbelastingen berekend die lager zijn dan 40 dB. Het is niet reëel te achten om met geluidsreducerende maatregelen terug te gaan naar dergelijk lage geluidsbelastingen. Daarom is er voor gekozen om te onderzoeken welke geluidsafscherming noodzakelijk is om te voldoen aan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB.

In het kader van de Wet geluidhinder is het van belang dat ten gevolge van de nieuwe weg wordt voldaan aan de grenswaarden uit de wet geluidhinder. Dit ten gevolge van de afzonderlijke geluidsbronnen. In hoofdstuk 5 is hier nader op ingegaan.

5 Akoestische analyse 2

Dit hoofdstuk geeft een doorkijk naar de wettelijke grenswaarden die van toepassing zijn bij nieuwe en te reconstrueren wegen. Daarbij is onderscheid gemaakt in de situaties:

- Bestaande woningen langs een nieuwe weg
- Bestaande woningen langs een te wijzigen weg
- Gevolgen elders

Hierna is per aspect ingegaan op de resultaten van de analyse.

5.1 Bestaande woningen langs nieuwe weg

Voor de nieuwe wegen is onderscheid gemaakt in de ontsluitingsweg Honderdland en de verbdingsweg tussen Maasdijk en Honderdland. In figuur 5.1 zijn beide beschouwde geluidsbronnen weergegeven.

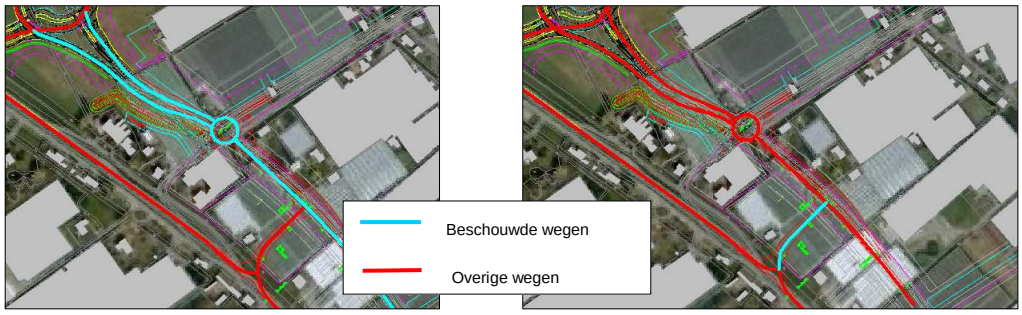

Figuur 5.1: Beschouwde geluidsbronnen als nieuwe weg

5.1.1 Ontsluitingsweg Honderdland

Ten gevolge van de ontsluitingsweg Honderdland wordt voor een aantal woningen de voorkeursgrenswaarde overschreden. De maximaal berekende geluidsbelasting bedraagt 55 dB. Deze geluidsbelasting is berekend voor de woning Maasdijk 11.
Voor een binnenstedelijke situatie geldt een maximale ontheffingswaarde van 63 dB. Voor een buitenstedelijke situatie geldt een maximale ontheffingswaarde van 58 dB. Van een overschrijding van de maximale ontheffingswaarde is in voorliggende situatie geen sprake.
In tabel B4.1. Van bijlage 4 is een overzicht weergegeven van de berekende geluidsbelastingen. Een overzicht van de woningen waarvoor sprake is van een overschrijding van 48 dB, is weergegeven in figuur 5.2. De geluidsbelastingen voor de woningen waarvoor sprake is van een overschrijding, zijn weergegeven in tabel 5.1.

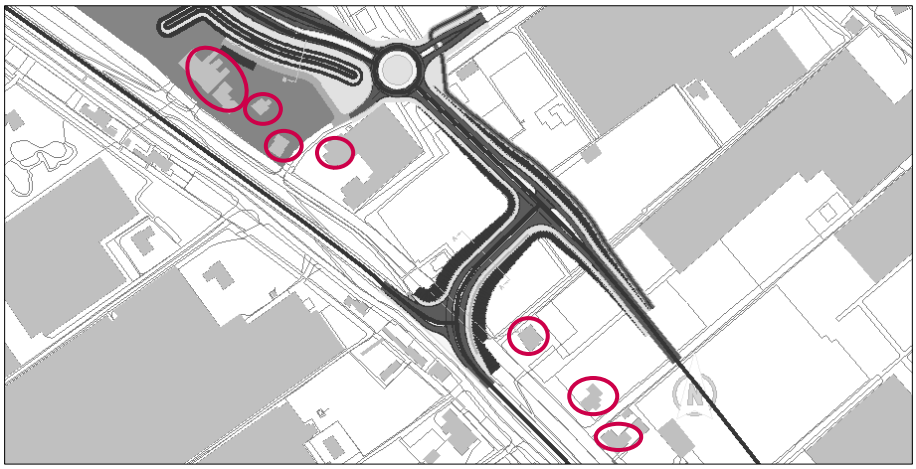

Figuur 5.2: Overzicht van de woningen waarvoor sprake is van een overschrijding van de voorkeursgrenswaarde t.g.v. ontsluitingsweg Honderdland

waarneempunt	adres	waarneemhoogte (m)	geluidsbelasting (dB)
003_A	Maasdijk 7	1,5	52
003_B	Maasdijk 7	4,5	54
005_A	Maasdijk 9	1,5	51
005_B	Maasdijk 9	4,5	53
007_A	Maasdijk 11	1,5	53
007_B	Maasdijk 11	4,5	55
009_A	Maasdijk 13	1,5	52
009_B	Maasdijk 13	4,5	54
011_A	Maasdijk 15	1,5	48
011_B	Maasdijk 15	4,5	50
013_A	Maasdijk 17	1,5	52
013_B	Maasdijk 17	4,5	54
015_A	Maasdijk 19	1,5	50
015_B	Maasdijk 19	4,5	52

waarneempunt	adres	waarneemhoogte (m)	geluidsbelasting (dB)
019_A	Blauwhek 12	1,5	51
019_B	Blauwhek 12	4,5	53
023_A	Blauwhek 14	1,5	48
023_B	Blauwhek 14	4,5	49
026_A	Blauwhek 27	1,5	50
026_B	Blauwhek 27	4,5	51
035_B	Maasdijk 25	4,5	50
036_A	Maasdijk 25	1,5	43
116_A	Maasdijk 29	1,5	48
116_B	Maasdijk 29	4,5	50
204_A	Blauwhek 8a	1,5	50
204_B	Blauwhek 8a	4,5	52

Tabel 5.1: Overzicht van de woningen waarvoor sprake is van een overschrijding van de voorkeursgrenswaarde ten gevolge van de ontsluitingsweg Honderdland

Omdat sprake is van overschrijdingen van de voorkeursgrenswaarde is onderzoek naar geluidsreducerende maatregelen noodzakelijk.

Geluidsreducerende maatregelen
Het toepassen van geluidsreducerend asfalt op en nabij kruispunten en rotondes is niet reëel te achten in verband met de te beperkte slijtvastheid. Voor het wegdeel ten zuiden van de verbindingsweg tussen de Maasdijk en Honderdland is geluidsreducerend asfalt mogelijk wel toepasbaar en kan doormee voor de woningen de geluidsbelasting worden gereduceerd tot de voorkeursgrenswaarde. Dit is ook afhankelijk van de nadere uitwerking van de ontsluitingsweg.

Voor de geclusterde eilandwoningen is onderzocht welke omvang een geluidsscherm dient te hebben om alleen ten gevolgen van de ontsluitingsweg Honderdland te kunnen voldoen aan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB.
Door het toepassen van geluidswal in combinatie met een geluidsscherm met een totale hoogte v van 4,5 m langs de ontsluitingsweg Honderdland kan worden voldaan aan de voorkeursgrenswaarde. Wanneer alleen een geluidsscherm wordt toegepast (zonder geluidswal) kan deze op kortere afstand van de weg gerealiseerd worden. In dat geval kan worden volstaan met een schermhoogte van 4,0 m. In Figuur 5.3 zijn de genoemde oplossingen indicatief weergegeven.

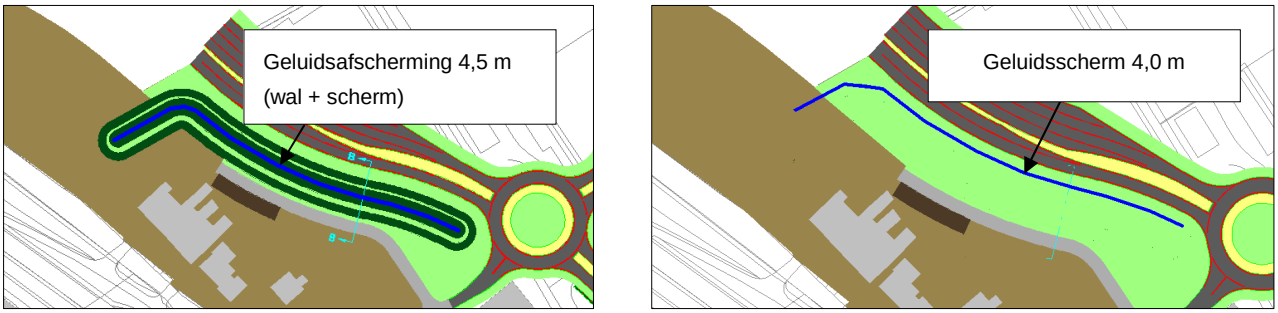

Figuur 5.3: Mogelijke geluidsafscherming voor geclusterde woningen

Een impressie van de mogelijke geluidsafscherming is weergegeven in figuur 5.3. Voor de woning Blauwhek 27 kan met deze afscherming niet worden voldaan aan de voorkeursgrenswaarde. Op de noordgevel blijft voor deze woning sprake van een geluidsbelasting van 49 dB. Door de aanwezigheid van de aansluiting op de rotonde is het doortrekken van de geluidsafscherming voor deze locatie geen reële oplossing.
In tabel 5.2 zijn de resultaten met een geluidsafscherming van 4,5 m gepresenteerd.

waarneempunt	adres	waarneemhoogte (m)	Geluidsbelasting zonder afscherming eilandwoningen (dB)	Geluidsbelasting met afscherming 4,5 m eilandwoningen (dB)
003_A	Maasdijk 7	1,5	52	< 40
003_B	Maasdijk 7	4,5	54	46
005_A	Maasdijk 9	1,5	51	< 40
005_B	Maasdijk 9	4,5	53	44
007_A	Maasdijk 11	1,5	53	42
007_B	Maasdijk 11	4,5	55	47
009_A	Maasdijk 13	1,5	52	42
009_B	Maasdijk 13	4,5	54	46
011_A	Maasdijk 15	1,5	48	< 40
011_B	Maasdijk 15	4,5	50	40
013_A	Maasdijk 17	1,5	52	41
013_B	Maasdijk 17	4,5	54	46
015_A	Maasdijk 19	1,5	50	42
015_B	Maasdijk 19	4,5	52	45
019_A	Blauwhek 12	1,5	51	< 40
019_B	Blauwhek 12	4,5	53	44
023_A	Blauwhek 14	1,5	48	43
023_B	Blauwhek 14	4,5	49	45
026_A	Blauwhek 27	1,5	50	46
026_B	Blauwhek 27	4,5	51	49
031_A	Maasdijk 25	1,5	48	47
031_B	Maasdijk 25	4,5	50	50

waarneempunt	adres	waarneemhoogte (m)	Geluidsbelasting zonder afscherming eilandwoningen (dB)	Geluidsbelasting met afscherming 4,5 m eilandwoningen (dB)
116_A	Maasdijk 29	1,5	48	48
116_B	Maasdijk 29	4,5	50	50
204_A	Blauwhek 8a	1,5	50	51
204_B	Blauwhek 8a	4,5	52	52

Tabel 5.2: Overzicht van de geluidsbelastingen ten gevolge van de ontsluitingsweg Honderdland, inclusief correctie conform artikel 110g

Voor de overige solitair gelegen woningen zijn de volgende oplossingen mogelijk:

Maasdijk 25: Het toepassen een geluidsscherm met een hoogte van 2,0 m ten opzichte van de weg. (het toepassen van geluidsreducerend asfalt is niet mogelijk in verband met de aanwezigheid van het kruispunt);

Maasdijk 29: Het toepassen van geluidsreducerend asfalt (minimaal -2 dB) kan voor deze woning een oplossing bieden. Als dit technisch niet inpasbaar blijkt dan is een geluidsafscherming met een hoogte circa 2,0 n ten opzichte van de rijbaan noodzakelijk.

Een impressie van de genoemde geluidsschermen is weergegeven in figuur 5.4.

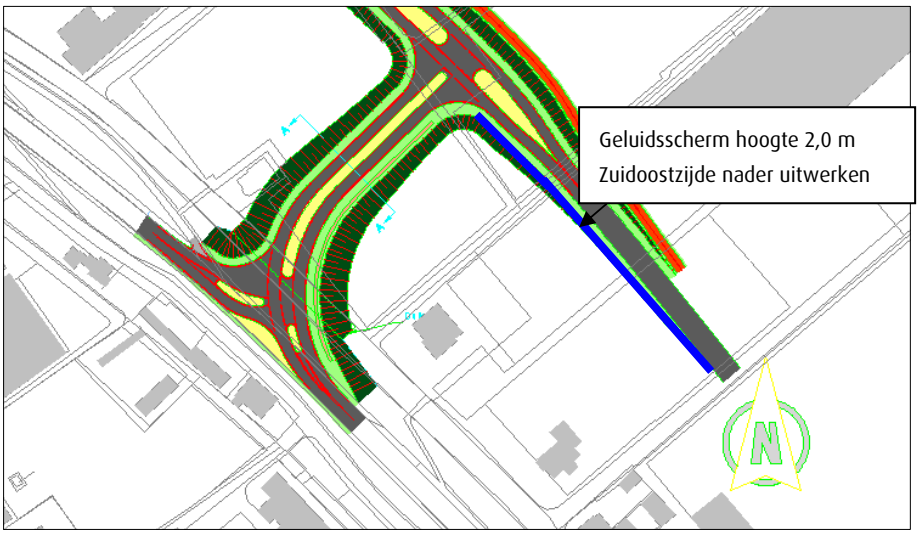

Figuur 5.4: Mogelijke maatregelen ontsluitingsweg Honderdland t.z.v. verbindingsweg Honderdland (nadere uitwerking)

Om voor de woningen te voldoen aan de voorkeursgrenswaarde zijn relatief omvangrijke geluidsreducerende maatregelen noodzakelijk. Wanneer maatregelen niet inpasbaar

blijken of onvoldoende doelmatig kunnen worden geacht, kan worden overgegaan tot het aanvragen van hogere waarden.

5.1.2 Nieuwe verbdingsweg tussen Maasdijk en Honderdland

Ten gevolge van de verbindingsweg tussen de Maasdijk en Honderdland wordt naar verwachting voor 2 woningen de voorkeurgrenswaarde overschreden. De maximaal berekende geluidsbelasting bedraagt 51 dB. Deze geluidsbelasting is berekend voor de woning Maasdijk 25. De voorkeursgrenswaarde wordt met maximaal 3 dB overschreden. De andere locatie betreft de woning Maasdijk 36. Met een geluidsbelasting van 50 dB wordt de voorkeursgrenswaarde met 2 dB overschreden.
Van een overschrijding van de maximale ontheffingswaarde is in voorliggende situatie geen sprake.
In figuur 5.5 en tabel 5.3 is een overzicht weergegeven van de woningen waarvoor sprake is van een overschrijding van de voorkeursgrenswaarde.

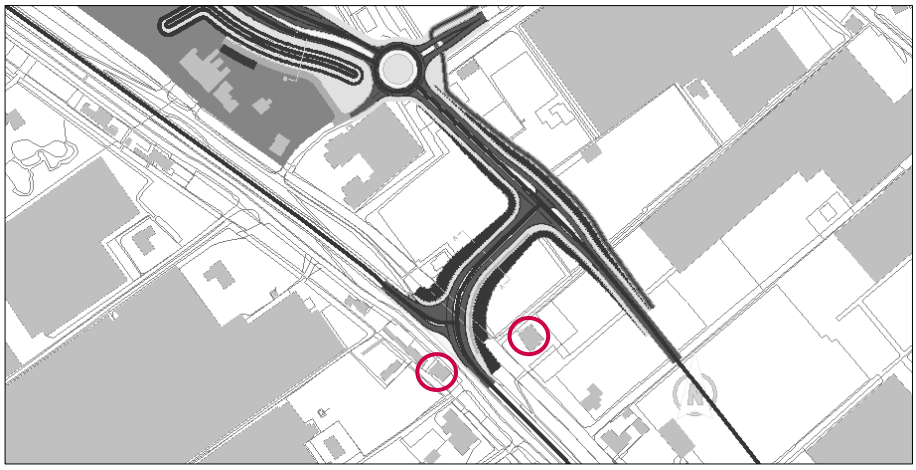

Figuur 5.5: Locaties waarvoor sprake is van een overschrijding van de voorkeursgrenswaarde ten gevolge van de nieuwe weg tussen de Maasdijk en Honderdland.

waarneempunt	adres	waarneemhoogte (m)	geluidsbelasting (dB)
034_A	Maasdijk 25	1,5	49
034_B	Maasdijk 25	4,5	51
107_A	Maasdijk 36	1,5	40
107_B	Maasdijk 36	4,5	50

Tabel 5.3: Overzicht van de locaties waarvoor sprake is van een overschrijding van de voorkeursgrenswaarde

Mogelijke geluidsreducerende maatregelen

Het toepassen van geluidsreducerend asfalt op en nabij kruispunten is niet reëel te achten in verband met de te beperkte slijtvastheid. Door het toepassen van geluidsscherm van 1,0 m langs de weg is de geluidsbelasting af te schermen tot de voorkeursgrenswaarde. Een impressie van een dergelijke geluidsafscherming is weergegeven in figuur 5.6.

De Maasdijk maakt echter onderdeel uit van een primaire waterkering. Het is daardoor niet mogelijk om een fundering aan te brengen aan de Maasdijk. Hier dient bij de nadere uitwerking dan ook aandacht aan te worden besteedt.

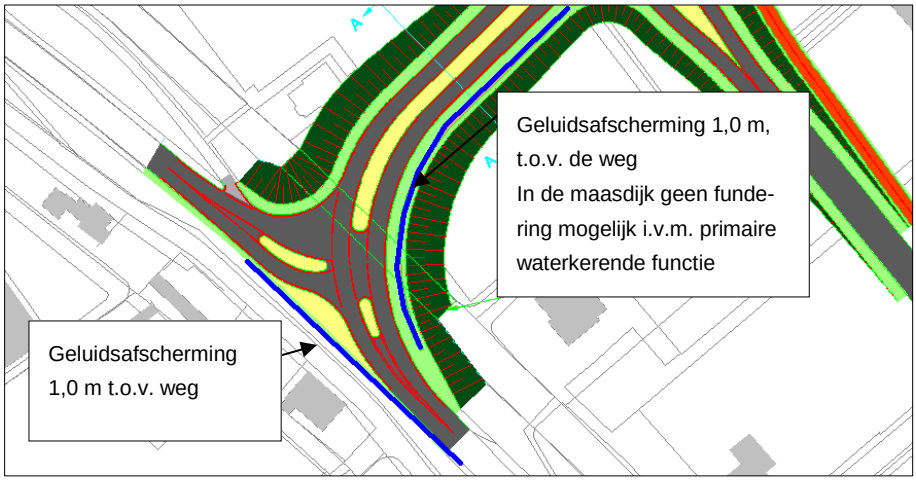

Figuur 5.6: Mogelijke geluidsafscherming ten gevolge van de verbdingsweg tussen de Maasdijk en Honderdland

Ook kan er voor gekozen worden om niet langs de Maasdijk maar direct nabij de woningen de geluidsafscherming te realiseren. Omdat het maaiveld nabij de woningen veel lager gelegen is dan de weg zijn veel omvangrijkere maatregelen noodzakelijk. Voor beide woningen is in dat geval een geluidsafscherming met een hoogte van circa 5,0 m noodzakelijk ten opzichte van het maaiveld van de woningen. Daarbij dient ook rekening gehouden te worden met de erfontsluiting van de woningen. Een dergelijke oplossing is erg ingrijpend en mogelijk niet reëel te achten.

5.2 Bestaande woning, weg in reconstructie

Ter hoogte van de aansluiting van de verbdingsweg Honderdland op de Maasdijk dient de Maasdijk fysiek aangepast te worden. In voorliggend onderzoek is de plansituatie vergeleken met de heersende geluidsbelasting. Daarnaast is een doorkijk gegeven naar de situatie waarbij uitgegaan is van de verkeerscijfers die gehanteerd zijn voor het bestemmingsplan van het 3 in 1 project.

Een overzicht van de berekende geluidsbelastingen is weggegeven in tabel B6.1 van bijlage 6. In deze bijlage zijn alleen de woningen beschouwd die gelegen zijn binnen het eerder bepaalde reconstructiegebied (zie figuur 2.5).

5.2.1 Analyse met heersende geluidsbelasting

Wanneer de plansituatie wordt vergeleken met de heersende geluidsbelastingen is voor geen van de woningen een geluidstoename te verwachten van 2 dB of meer. Er is in deze situatie dan ook geen sprake van een reconstructiesituatie in de zin van de Wet geluidhinder.

5.2.2 Analyse met beoogde geluidsbelasting op basis van verkeerscijfers van het BP 3 in 1 project

Ten zuiden van de nieuwe verbindingsweg tussen de Maasdijk en Honderdland is een toename van de geluidsbelasting te verwachten. In het bestemmingsplan dat ten grondslag ligt aan het 3 in 1 project is uitgegaan van lagere verkeersintensiteiten dan in de huidige situatie en de beoogde plansituatie in voorliggend onderzoek.
Er is een maximale geluidstoename te verwachten van circa 5 dB.
Op de Maasdijk ten zuiden van de nieuwe verbindingsweg is reeds geluidsreducerend asfalt aanwezig. Er is dan ook geen mogelijkheid meer om met bronmaatregelen de geluidsbelasting verder te reduceren.

5.3 Gevolgen elders

Als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling is alleen ten zuiden van de nieuwe aansluiting een geluidstoename van 2 dB of meer te verwachten langs de Maasdijk ten opzichte van de autonome situatie zoals deze in het bestemmingsplan is opgenomen. Uit een vergelijking met de heersende geluidsbelasting blijkt dat er geen sprake is van een toename van de geluidsbelasting. Een overzicht van de berekende geluidsbelastingen is weergegeven in tabel B7.1 van bijlage 7.
Langs de Maasdijk is het toepassen van een geluidsscherm op het dijklichaam niet mogelijk omdat er sprake is van een primaire waterkering. Het toepassen van geluidsreducerend asfalt is wel een reële optie. Op de Maasdijk ten zuiden van de nieuwe verbinding is echter al geluidsreducerende asfaltverharding aanwezig.

Langs de overige wegen van het 3 in 1 project zijn geen waarneembare wijzigingen van de geluidsbelastingen te verwachten als gevolg van het de voorgenomen ontwikkeling.

Door de gemeente Westland dient een afweging gemaakt te worden in hoeverre er sprake is van een aanvaardbare geluidssituatie en of wordt overgegaan te het realiseren van geluidsreducerende voorzieningen.

5.4 Afweging van maatregelen en hogere grenswaarden

Wanneer geluidsreducerende maatregelen niet reëel inpasbaar zijn, of onvoldoende doelmatig kunnen worden geacht, kan de gemeente ook besluiten om over te gaan tot het aanvragen van hogere grenswaarden. Daarbij dient wel voldaan te worden aan de maximale binnenwaarde voor de bestaande woningen en is nader onderzoek naar de huidige isolatiewaarde van de woningen noodzakelijk.
Daarnaast dient in het kader van een goede ruimtelijke ordening afgewogen te worden of er sprake is van een aanvaardbare geluidssituatie voor de bewoners.

6

Analyse luchtkwaliteit

6.1 Huidige situatie

Voor de huidige situatie is het jaar 2011 beschouwd. Gerekend is met achtergrondconcentraties en emissiefactoren voor het jaar 2011, en verkeerscijfers van het jaar 2011. Omdat de achtergrondconcentraties afnemen met de jaren, en voertuigen steeds schoner worden, is de situatie in 2011 de meest ongunstige situatie voor luchtkwaliteit.

Stikstofdioxide
De jaargemiddelde concentratie stikstofdioxide is voor het jaar 2011 gepresenteerd in tabel 6.1.

wegvak	concentratie huidig (µg/m^3)
1 Maasdijk noord	31,9
2 Maasdijk midden	31,6
3 Maasdijk zuid	31,1
4. Verbindingsweg west	30,0
5 Oranjesluisweg	34,2
6 N223 nieuw	n.v.t.
7 nieuwe weg	n.v.t.
8 nieuwe weg	n.v.t.
woning Maasdijk 7	29,8
woning Blauwhek 14	30,1
woning Blauwhek 27	30,1

Tabel 6.1: Jaargemiddelde concentratie stikstofdioxide – huidige situatie 2011

De hoogst berekende concentratie bedraagt 34,2 µg/m^3. Deze concentratie is berekend langs de Oranjesluisweg. Langs alle wegen wordt voldaan aan de norm van 40 µg/m^3.

Fijn stof
Tabel 6.2 presenteert de jaargemiddelde concentratie fijn stof en het aantal overschrijdingsdagen van de norm voor de etmaalgemiddelde concentratie fijn stof, voor de huidige situatie 2011.

wegvak	Concentratie huidig ($\mu g/m^3$)	aantal overschrijdingsdagen huidig
1 Maasdijk noord	18,3	12
2 Maasdijk midden	18,3	13
3 Maasdijk zuid	18,3	12
4. Verbindingsweg west	18,0	12
5 Oranjesluisweg	18,4	13
6 N223 nieuw	n.v.t.	n.v.t.
7 nieuwe weg	n.v.t.	n.v.t.
8 nieuwe weg	n.v.t.	n.v.t.
woning Maasdijk 7	18,1	12
woning Blauwhek 14	18,2	12
woning Blauwhek 27	18,2	12

Tabel 6.2: Jaargemiddelde concentratie en aantal overschrijdingsdagen fijn stof – huidige situatie 2013

Uit de tabel valt op te maken dat de hoogst berekende jaargemiddelde concentratie fijn stof 18,4 $\mu g/m^3$ bedraagt. Deze concentratie is berekend langs de Oranjesluisweg. De norm van 40 $\mu g/m^3$ wordt niet overschreden.
Op ten hoogste 13 dagen per jaar wordt de norm voor de etmaalgemiddelde concentratie fijn stof overschreden. Hiermee wordt ruim voldaan aan de gestelde norm van 35 overschrijdingsdagen.

6.2 Derogatiejaar 2015

Het jaar 2015 is een belangrijk jaar voor luchtkwaliteit. Tot die tijd heeft Nederland uitstel en vrijstelling (derogatie) om te voldoen aan de normen voor stikstofdioxide. Onderzocht is of tijdig aan de norm voor stikstofdioxide wordt voldaan. Voor de volledigheid is tevens de concentratie fijn stof beschouwd.

Stikstofdioxide
De jaargemiddelde concentratie stikstofdioxide is weergegeven in tabel 6.3.

wegvak	concentratie plan (µg/m^3)
1 Maasdijk noord	26,0
2 Maasdijk midden	23,4
3 Maasdijk zuid	24,8
4. Verbindingsweg west	23,3
5 Oranjesluisweg	25,8
6 N223 nieuw	29,8
7 nieuwe weg	27,0
8 nieuwe weg	24,9
woning Maasdijk 7	23,4
woning Blauwhek 14	23,4
woning Blauwhek 27	23,1

Tabel 6.3 Jaargemiddelde concentratie stikstofdioxide – derogatiejaar 2015

Uit de tabel valt op te maken dat de hoogst berekende concentratie stikstofdioxide 29,8 µg/m^3 bedraagt. Deze concentratie is berekend langs de nieuwe N223. In geen geval is sprake van een normoverschrijding.

Fijn stof
In tabel 6.4 is de luchtkwaliteitssituatie voor fijn stof weergegeven.

wegvak	concentratie plan (µg/m^3)	aantal overschrijdingsdagen plan
1 Maasdijk noord	14,3	5
2 Maasdijk midden	14,1	5
3 Maasdijk zuid	14,1	5
4. Verbindingsweg west	14,1	5
5 Oranjesluisweg	14,0	5
6 N223 nieuw	14,5	5
7 nieuwe weg	14,7	6
8 nieuwe weg	14,4	5
woning Maasdijk 7	14,0	5
woning Blauwhek 14	14,0	5
woning Blauwhek 27	14,0	5

Tabel 6.4: Jaargemiddelde concentratie en aantal overschrijdingsdagen fijn stof – derogatiejaar 2015

Uit de tabel valt op te maken dat de norm voor de jaargemiddelde concentratie fijn stof van 40 µg/m^3 in geen geval wordt overschreden. De hoogst berekende concentratie bedraagt 14,7 µg/m^3. Er is sprake van ten hoogste 6 overschrijdingsdagen, terwijl de norm 35 dagen is.

6.3 Eindbeeld 2020

Als eindbeeld is de situatie in 2020 beschouwd. Dit is het uiterste rekenjaar in luchtkwaliteitsmodellen. Wel is gerekend met de verkeersprognoses voor het jaar 2024.

Stikstofdioxide
De concentratie stikstofdioxide is gepresenteerd in tabel 5.5.

wegvak	concentratie plan (µg/m^3)
1 Maasdijk noord	21,2
2 Maasdijk midden	19,6
3 Maasdijk zuid	20,4
4. Verbindingsweg west	19,5
5 Oranjesluisweg	21,2
6 N223 nieuw	23,6
7 nieuwe weg	21,7
8 nieuwe weg	20,5
woning Maasdijk 7	19,4
woning Blauwhek 14	19,5
woning Blauwhek 27	19,5

Tabel 5.5: Jaargemiddelde concentratie stikstofdioxide – eindbeeld 2020

Uit de tabel valt op te maken dat de hoogst berekende concentratie stikstofdioxide 23,6 µg/m^3 bedraagt. Er wordt dus ruim aan de norm van 40 µg/m^3 voldaan.

Fijn stof
De resultaten voor fijn stof in 2020 zijn weergegeven in tabel 6.6.

wegvak	concentratie plan (µg/m^3)	aantal overschrijdingsdagen plan
1 Maasdijk noord	13,6	4
2 Maasdijk midden	13,5	4
3 Maasdijk zuid	13,8	5
4. Verbindingsweg west	13,5	4
5 Oranjesluisweg	13,4	4
6 N223 nieuw	13,9	5
7 nieuwe weg	14,2	5
8 nieuwe weg	13,9	5
woning Maasdijk 7	13,6	4
woning Blauwhek 14	13,6	4
woning Blauwhek 27	13,6	4

Tabel 6.6: Jaargemiddelde concentratie en aantal overschrijdingsdagen fijn stof – eindbeeld 2020

Uit de tabel valt op te maken dat de jaargemiddelde norm van 40 µg/m^3 en het maximaal aantal overschrijdingsdagen van 35, niet worden overschreden.

6.4 Resumé

In geen geval is sprake van normoverschrijdingen voor de luchtkwaliteit. De luchtkwaliteit vormt dus geen probleem voor de realisatie van de plannen. Dit is vastgelegd in artikel 5.16, lid 1 onder A van de Wet milieubeheer.

7

Conclusies

De gemeente Westland is bezig met een onderzoek naar mogelijkheden voor een nieuwe verbindingsweg tussen de Maasdijk en de ontsluitingweg Honderdland. In voorliggende rapportage is het verkennende akoestisch onderzoek en het onderzoek luchtkwaliteit beschreven.

7.2 Akoestisch onderzoek

Bij het akoestisch onderzoek zijn twee verschillende situaties beschouwd. Het betreft:

- Analyse 1: De vergelijking van de geluidssituatie in de voorgenomen plansituatie met de huidige situatie, waarbij een combinatie van geluidsbronnen beschouwd is;
- Analyse 2: De relatie met het wettelijk kader (een doorkijk naar de wettelijke toetsing)

Resultaten analyse 1
Wanneer de geluidssituatie in de plansituatie wordt vergeleken met de huidige situatie, is sprake van een forse wijziging in de geluidssiautie. Bij de vergelijking van de huidige situatie met de plansituatie zijn daarbij de volgende geluidsbronnen beschouwd.

- De Maasdijk ten westen van de onderzocht woningen;
- De overige wegen ten noorden en oosten van de onderzochte woningen (o.a. de nieuwe ontsluitingsweg Honderdland, de nieuwe N223 en de N213)

In de huidige situatie is voor de betreffende woningen sprake van een geluidsbelasting vanaf de Maasdijk aan de westzijde van de woningen. Aan de achterzijde van de woningen (de oostzijde) is op dit moment geen weg aanwezig en het overige geluid van onder andere de N213 wordt afgeschermd door de aanwezige bebouwing in de vorm van kassen.
In de plansituatie neemt de geluidsbelasting aan de zijde van de Maasdijk fors af ten opzichte van de huidige situatie. Aan de achterzijde van de woningen is sprake van een forse toename van de geluidsbelasting. De geluidsbelasting neemt toe tot maximaal 57 dB. Om de geluidsbelasting voor het merendeel van de woningen te reduceren tot de voorkeursgrenswaarde is een forse geluidsafschermende voorziening nodig. De beoogde geluidsafscherming dient daarbij een minimale hoogte te hebben van circa 6,5 m. Daarbij is er voor een aantal solitaire woningen nog sprake van een geluidsbelasting die hoger is

dan 48 dB. Met reëel inpasbare maatregelen is voor deze woningen de geluidsbelasting mogelijk niet te reduceren tot de voorkeursgrenswaarde wanneer de gezamenlijke wegen beschouwd worden.

Resultaten analyse 2
Bij deze analyse is onderzocht welke maatregelen noodzakelijk zijn om te voldoen aan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB ten gevolge van de afzonderlijke nieuwe wegen en de reconstructie van de maasdijk. Uit het onderzoek komen de volgende bevindingen naar voren:

- Ten gevolge van de ontsluitingsweg Honderdland wordt de voorkeursgrenswaarde overschreden. De maximaal berekende geluidsbelasting bedraagt 55 dB. Van een overschrijding van de maximale ontheffingswaarde is op geen enkele locatie sprake. Om de geluidsbelasting te reduceren zijn relatief omvangrijke geluidsafschermende maatregelen noodzakelijk. Door de gemeente dient een afweging te worden gemaakt in hoeverre deze maatregelen reëel kunnen worden geacht.
- Ten gevolge van de verbindingsweg Honderdland (de weg tussen de Maasdijk en Honderdland) is voor 2 woningen een overschrijding van de voorkeursgrenswaarde te verwachten. De maximaal berekende geluidsbelasting bedraagt 51 dB. Om de geluidsbelasting te reduceren, zijn relatief omvangrijke geluidsafschermende maatregelen noodzakelijk. Door de aanwezigheid van kruispunten is het toepassen van geluidsreducerend asfalt niet reëel te achten.
- Als gevolg van de reconstructie van de Maasdijk is de plansituatie vergeleken met de huidige situatie (zonder de aanwezigheid van het 3 in 1 project) en de autonome situatie, inclusief het 3 in 1 project.
  - Ten opzichte van de huidige situatie is voor de woningen ten noorden van de verbinding met Honderdland een forse afname van de geluidsbelasting te verwachten. Ten zuiden van de verbindingsweg is de geluidsbelasting in deze situatie vergelijkbaar.
  - Ten opzichte van de autonome situatie is er alleen voor de woningen ten zuiden van de verbindingsweg een forse toename van de geluidsbelasting te verwachten. Dit komt omdat er in de autonome situatie vanuit gegaan is dat de Maasdijk veel minder verkeer te verwerken krijgt. De geluidsbelasting neemt hier toe met circa 5 dB.

7.3 Onderzoek luchtkwaliteit

Bij het onderzoek luchtkwaliteit is inzichtelijk gemaakt of langs de bestaande en nieuwe wegen wordt voldaan aan de nomen voor stikstofdioxide en fijn stof. Daarnaast is er ter hoogte van de eilandwoningen nog berekend of de concentraties de grenswaarden overschrijden.
Uit het onderzoek komt naar voren dat voor geen van de onderzochte locaties sprake is van een overschrijding van de normen voor stikstofdioxid3e en fijn stof.

Bijlage 1

Overzicht van de waarneempunten

Overzicht van de waarneempunten

Goudappel Coffeng BV

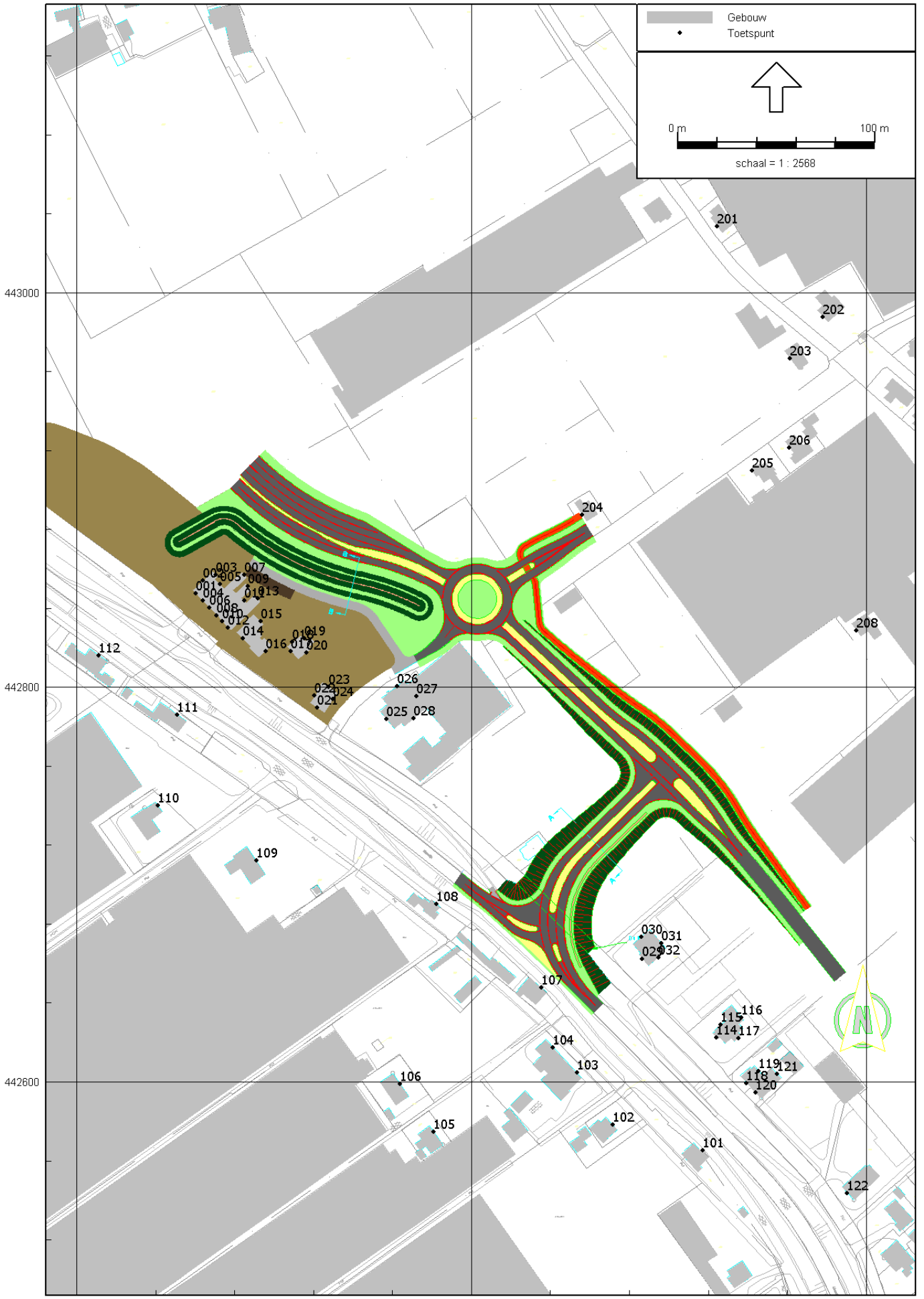

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [nieuwe ontsluiting Honderdland - Plan met maatregelen N223 en nw ontsluitingsweg] , Geomilieu V2.13

Bijlage 2

Geluidsbelastingen ten gevolge van Maasdijk

waarneempunt	adres	waarneemhoogte (m)	geluidsbelasting huidig (dB)	geluidsbelasting plan (dB)
001_A	Maasdijk 7	1,5	55	47
001_B	Maasdijk 7	4,5	57	49
002_A	Maasdijk 7	1,5	51	42
002_B	Maasdijk 7	4,5	53	45
003_A	Maasdijk 7	1,5	43	< 40
003_B	Maasdijk 7	4,5	45	< 40
004_A	Maasdijk 9	1,5	55	47
004_B	Maasdijk 9	4,5	57	49
005_A	Maasdijk 9	1,5	42	< 40
005_B	Maasdijk 9	4,5	44	< 40
006_A	Maasdijk 11	1,5	55	47
006_B	Maasdijk 11	4,5	57	49
007_A	Maasdijk 11	1,5	45	< 40
007_B	Maasdijk 11	4,5	47	< 40
008_A	Maasdijk 13	1,5	55	47
008_B	Maasdijk 13	4,5	57	49
009_A	Maasdijk 13	1,5	44	< 40
009_B	Maasdijk 13	4,5	47	< 40
010_A	Maasdijk 15	1,5	55	47
010_B	Maasdijk 15	4,5	57	50
011_A	Maasdijk 15	1,5	< 40	< 40
011_B	Maasdijk 15	4,5	< 40	< 40
012_A	Maasdijk 17	1,5	55	47
012_B	Maasdijk 17	4,5	57	50
013_A	Maasdijk 17	1,5	44	< 40
013_B	Maasdijk 17	4,5	47	< 40
014_A	Maasdijk 19	1,5	55	47
014_B	Maasdijk 19	4,5	58	50
015_A	Maasdijk 19	1,5	43	< 40
015_B	Maasdijk 19	4,5	46	< 40

waarneempunt	adres	waarneemhoogte (m)	geluidsbelasting huidig (dB)	geluidsbelasting plan (dB)
016_A	Maasdijk 19	1,5	53	46
016_B	Maasdijk 19	4,5	55	48
017_A	Blauwhek 12	1,5	53	46
017_B	Blauwhek 12	4,5	56	48
018_A	Blauwhek 12	1,5	46	< 40
018_B	Blauwhek 12	4,5	50	42
019_A	Blauwhek 12	1,5	< 40	< 40
019_B	Blauwhek 12	4,5	42	< 40
020_A	Blauwhek 12	1,5	51	44
020_B	Blauwhek 12	4,5	54	46
021_A	Blauwhek 14	1,5	56	49
021_B	Blauwhek 14	4,5	59	51
022_A	Blauwhek 14	1,5	53	46
022_B	Blauwhek 14	4,5	56	48
023_A	Blauwhek 14	1,5	46	< 40
023_B	Blauwhek 14	4,5	45	< 40
024_A	Blauwhek 14	1,5	51	45
024_B	Blauwhek 14	4,5	54	47
025_A	Blauwhek 27	1,5	53	46
025_B	Blauwhek 27	4,5	56	48
026_A	Blauwhek 27	1,5	47	< 40
026_B	Blauwhek 27	4,5	48	41
027_A	Blauwhek 27	1,5	--	--
027_B	Blauwhek 27	4,5	--	--
028_A	Blauwhek 27	1,5	50	42
028_B	Blauwhek 27	4,5	52	44
029_A	Maasdijk 25	1,5	54	53
029_B	Maasdijk 25	4,5	57	55
030_A	Maasdijk 25	1,5	49	49
030_B	Maasdijk 25	4,5	53	52
031_A	Maasdijk 25	1,5	41	33
031_B	Maasdijk 25	4,5	47	35
032_A	Maasdijk 25	1,5	49	46
032_B	Maasdijk 25	4,5	52	48

Tabel B2.1: Geluidsbelastingen ten gevolge van Maasdijk, inclusief correctie conform artikel 110g Wgh

Bijlage 3

Geluidsbelastingen overige wegen

In de tabel zijn de geluidsbelastingen weergegeven ten gevolge van de combinatie van de volgende wegen:

- Nieuwe ontsluitingsweg honderdland
- Nieuwe verbindingsweg Maasdijk – Honderdland
- Nieuwe wegen 3 in 1 project
- N213
- Oranjesluisweg.

waarneempunt	adres	waarneemhoogte (m)	geluidsbelasting huidig (dB)	geluidsbelasting plan (dB)
001_A	Maasdijk 7	1,5	41	47
001_B	Maasdijk 7	4,5	44	49
002_A	Maasdijk 7	1,5	41	53
002_B	Maasdijk 7	4,5	45	55
003_A	Maasdijk 7	1,5	< 40	55
003_B	Maasdijk 7	4,5	42	57
004_A	Maasdijk 9	1,5	41	46
004_B	Maasdijk 9	4,5	44	49
005_A	Maasdijk 9	1,5	< 40	54
005_B	Maasdijk 9	4,5	41	56
006_A	Maasdijk 11	1,5	41	46
006_B	Maasdijk 11	4,5	44	49
007_A	Maasdijk 11	1,5	40	55
007_B	Maasdijk 11	4,5	45	57
008_A	Maasdijk 13	1,5	41	46
008_B	Maasdijk 13	4,5	44	48
009_A	Maasdijk 13	1,5	40	54
009_B	Maasdijk 13	4,5	45	56
010_A	Maasdijk 15	1,5	41	46
010_B	Maasdijk 15	4,5	44	48
011_A	Maasdijk 15	1,5	< 40	49
011_B	Maasdijk 15	4,5	40	52

waarneempunt	adres	waarneemhoogte (m)	geluidsbelasting huidig (dB)	geluidsbelasting plan (dB)
012_A	Maasdijk 17	1,5	41	46
012_B	Maasdijk 17	4,5	43	48
013_A	Maasdijk 17	1,5	40	54
013_B	Maasdijk 17	4,5	45	56
014_A	Maasdijk 19	1,5	40	43
014_B	Maasdijk 19	4,5	43	47
015_A	Maasdijk 19	1,5	< 40	52
015_B	Maasdijk 19	4,5	44	54
016_A	Maasdijk 19	1,5	< 40	44
016_B	Maasdijk 19	4,5	40	47
017_A	Blauwhek 12	1,5	< 40	< 40
017_B	Blauwhek 12	4,5	< 40	43
018_A	Blauwhek 12	1,5	< 40	52
018_B	Blauwhek 12	4,5	43	54
019_A	Blauwhek 12	1,5	< 40	54
019_B	Blauwhek 12	4,5	43	56
020_A	Blauwhek 12	1,5	< 40	47
020_B	Blauwhek 12	4,5	42	50
021_A	Blauwhek 14	1,5	40	41
021_B	Blauwhek 14	4,5	42	45
022_A	Blauwhek 14	1,5	40	45
022_B	Blauwhek 14	4,5	43	48
023_A	Blauwhek 14	1,5	< 40	51
023_B	Blauwhek 14	4,5	43	53
024_A	Blauwhek 14	1,5	< 40	47
024_B	Blauwhek 14	4,5	40	49
025_A	Blauwhek 27	1,5	< 40	< 40
025_B	Blauwhek 27	4,5	40	44
026_A	Blauwhek 27	1,5	< 40	52
026_B	Blauwhek 27	4,5	42	54
027_A	Blauwhek 27	1,5	--	--
027_B	Blauwhek 27	4,5	--	--
028_A	Blauwhek 27	1,5	< 40	< 40
028_B	Blauwhek 27	4,5	43	46
029_A	Maasdijk 25	1,5	< 40	45
029_B	Maasdijk 25	4,5	< 40	48
030_A	Maasdijk 25	1,5	< 40	51
030_B	Maasdijk 25	4,5	43	54
031_A	Maasdijk 25	1,5	< 40	51
031_B	Maasdijk 25	4,5	< 40	54
032_A	Maasdijk 25	1,5	< 40	46
032_B	Maasdijk 25	4,5	< 40	48

Tabel B3.: Overzicht van de geluidsbelastingen ten gevolge van de overige wegen, inclusief correctie conform artikel 110g

Bijlage 4

Geluidsbelastingen t.g.v. ontsluitingsweg Honderdland

waarneempunt	adres	waarneemhoogte (m)	geluidsbelasting (dB)
001_A	Maasdijk 7	1,5	< 40
001_B	Maasdijk 7	4,5	< 40
002_A	Maasdijk 7	1,5	48
002_B	Maasdijk 7	4,5	50
003_A	Maasdijk 7	1,5	52
003_B	Maasdijk 7	4,5	54
004_A	Maasdijk 9	1,5	< 40
004_B	Maasdijk 9	4,5	< 40
005_A	Maasdijk 9	1,5	51
005_B	Maasdijk 9	4,5	53
006_A	Maasdijk 11	1,5	< 40
006_B	Maasdijk 11	4,5	< 40
007_A	Maasdijk 11	1,5	53
007_B	Maasdijk 11	4,5	55
008_A	Maasdijk 13	1,5	< 40
008_B	Maasdijk 13	4,5	< 40
009_A	Maasdijk 13	1,5	52
009_B	Maasdijk 13	4,5	54
010_A	Maasdijk 15	1,5	< 40
010_B	Maasdijk 15	4,5	< 40
011_A	Maasdijk 15	1,5	48
011_B	Maasdijk 15	4,5	50
012_A	Maasdijk 17	1,5	< 40
012_B	Maasdijk 17	4,5	< 40
013_A	Maasdijk 17	1,5	52
013_B	Maasdijk 17	4,5	54
014_A	Maasdijk 19	1,5	< 40
014_B	Maasdijk 19	4,5	< 40
015_A	Maasdijk 19	1,5	50

waarneempunt	adres	waarneemhoogte (m)	geluidsbelasting (dB)
015_B	Maasdijk 19	4,5	52
016_A	Maasdijk 19	1,5	< 40
016_B	Maasdijk 19	4,5	< 40
017_A	Blauwhek 12	1,5	< 40
017_B	Blauwhek 12	4,5	< 40
018_A	Blauwhek 12	1,5	49
018_B	Blauwhek 12	4,5	51
019_A	Blauwhek 12	1,5	51
019_B	Blauwhek 12	4,5	53
020_A	Blauwhek 12	1,5	45
020_B	Blauwhek 12	4,5	47
021_A	Blauwhek 14	1,5	< 40
021_B	Blauwhek 14	4,5	< 40
022_A	Blauwhek 14	1,5	40
022_B	Blauwhek 14	4,5	42
023_A	Blauwhek 14	1,5	48
023_B	Blauwhek 14	4,5	49
024_A	Blauwhek 14	1,5	44
024_B	Blauwhek 14	4,5	46
025_A	Blauwhek 27	1,5	< 40
025_B	Blauwhek 27	4,5	< 40
026_A	Blauwhek 27	1,5	50
026_B	Blauwhek 27	4,5	51
027_A	Blauwhek 27	1,5	--
027_B	Blauwhek 27	4,5	--
028_A	Blauwhek 27	1,5	< 40
028_B	Blauwhek 27	4,5	40
029_A	Maasdijk 25	1,5	< 40
029_B	Maasdijk 25	4,5	< 40
030_A	Maasdijk 25	1,5	45
030_B	Maasdijk 25	4,5	48
031_A	Maasdijk 25	1,5	48
031_B	Maasdijk 25	4,5	50
032_A	Maasdijk 25	1,5	43
032_B	Maasdijk 25	4,5	45
101_A	Maasdijk 46	1,5	< 40
101_B	Maasdijk 46	4,5	42
102_A	Maasdijk 40a	1,5	< 40
102_B	Maasdijk 40a	4,5	42
103_A	Maasdijk 40	1,5	< 40
103_B	Maasdijk 40	4,5	43
104_A	Maasdijk 38	1,5	< 40
107_A	Maasdijk 36	1,5	< 40
107_B	Maasdijk 36	4,5	45
108_A	Maasdijk 32	1,5	< 40

waarneempunt	adres	waarneemhoogte (m)	geluidsbelasting (dB)
108_B	Maasdijk 32	4,5	46
109_A	Maasdijk 30	1,5	< 40
109_B	Maasdijk 30	4,5	42
110_A	Maasdijk 28	1,5	< 40
110_B	Maasdijk 28	4,5	< 40
111_A	Maasdijk 22 + 24	1,5	< 40
111_B	Maasdijk 22 + 24	4,5	42
112_A	Maasdijk 18 + 20	1,5	< 40
112_B	Maasdijk 18 + 20	4,5	44
113_A	Maasdijk 16	1,5	< 40
113_B	Maasdijk 16	4,5	42
114_A	Maasdijk 29	1,5	< 40
114_B	Maasdijk 29	4,5	< 40
115_A	Maasdijk 29	1,5	42
115_B	Maasdijk 29	4,5	44
116_A	Maasdijk 29	1,5	48
116_B	Maasdijk 29	4,5	50
117_A	Maasdijk 29	1,5	43
117_B	Maasdijk 29	4,5	44
118_A	Maasdijk 31	1,5	< 40
118_B	Maasdijk 31	4,5	< 40
119_A	Maasdijk 31	1,5	45
119_B	Maasdijk 31	4,5	47
120_A	Maasdijk 33	1,5	< 40
120_B	Maasdijk 33	4,5	< 40
121_A	Maasdijk 33	1,5	43
121_B	Maasdijk 33	4,5	48
201_A	Blauwhek 7	1,5	< 40
201_B	Blauwhek 7	4,5	41
202_A	Blauwhek 9	1,5	< 40
202_B	Blauwhek 9	4,5	< 40
203_A	Blauwhek 8	1,5	< 40
203_B	Blauwhek 8	4,5	41
204_A	Blauwhek 8a	1,5	50
204_B	Blauwhek 8a	4,5	52
205_A	Blauwhek 17	1,5	< 40
205_B	Blauwhek 17	4,5	41
206_A	Blauwhek 15	1,5	< 40
206_B	Blauwhek 15	4,5	40
208_A	Blauwhek 17a	1,5	42
208_B	Blauwhek 17a	4,5	45

Tabel B4.1: Geluidsbelastingen t.g.v. ontsluitingsweg Honderdland, inclusief correctie conform artikel 110g

Bijlage 5

Geluidsbelastingen t.g.v. verbindings-weg Honderdland

waarneempunt	adres	waarneemhoogte (m)	geluidsbelasting (dB)
029_A	Maasdijk 25	1,5	44
029_B	Maasdijk 25	4,5	47
030_A	Maasdijk 25	1,5	49
030_B	Maasdijk 25	4,5	51
031_A	Maasdijk 25	1,5	44
031_B	Maasdijk 25	4,5	47
032_A	Maasdijk 25	1,5	< 40
032_B	Maasdijk 25	4,5	< 40
102_A	Maasdijk 40a	1,5	< 40
102_B	Maasdijk 40a	4,5	41
103_A	Maasdijk 40	1,5	< 40
103_B	Maasdijk 40	4,5	43
104_A	Maasdijk 38	1,5	< 40
104_B	Maasdijk 38	4,5	44
105_A	Maasdijk 36b	1,5	< 40
105_B	Maasdijk 36b	4,5	< 40
106_A	Maasdijk 36a	1,5	< 40
106_B	Maasdijk 36a	4,5	< 40
107_A	Maasdijk 36	1,5	40
107_B	Maasdijk 36	4,5	50
108_A	Maasdijk 32	1,5	< 40
108_B	Maasdijk 32	4,5	46
109_A	Maasdijk 30	1,5	< 40
109_B	Maasdijk 30	4,5	< 40

Tabel B5.1: Geluidsbelastingen ten gevolge van de verbindingsweg Maasdijk - Honderd-land, inclusief correctie conform artikel 110g

Bijlage 6

Geluidsbelastingen reconstructie Maasdijk

waarneempunt	adres	waarneemhoogte (m)	geluidsbelasting huidig (dB)	geluidsbelasting autonoom (dB)	geluidsbelasting plan (dB)	verschil plan - huidig (dB)	verschil plan - autonoom (dB)
025_A	Blauwhek 27	1,50	53,44	48,81	46,41	-7,03	-2,40
025_B	Blauwhek 27	4,50	55,61	50,69	48,23	-7,38	-2,46
026_A	Blauwhek 27	1,50	46,80	40,70	38,75	-8,05	-1,95
026_B	Blauwhek 27	4,50	48,05	43,09	40,66	-7,39	-2,43
028_A	Blauwhek 27	1,50	49,52	44,67	41,83	-7,69	-2,84
028_B	Blauwhek 27	4,50	51,69	46,69	43,96	-7,73	-2,73
029_A	Maasdijk 25	1,50	53,58	48,84	52,77	-0,81	3,93
029_B	Maasdijk 25	4,50	56,63	51,46	55,48	-1,15	4,02
030_A	Maasdijk 25	1,50	49,34	46,23	49,31	-0,03	3,08
030_B	Maasdijk 25	4,50	53,25	48,82	52,04	-1,21	3,22
031_A	Maasdijk 25	1,50	41,28	29,09	33,16	-8,12	4,07
031_B	Maasdijk 25	4,50	47,31	30,76	35,07	-12,24	4,31
032_A	Maasdijk 25	1,50	48,44	42,57	47,31	-1,13	4,74
032_B	Maasdijk 25	4,50	51,96	45,90	50,65	-1,31	4,75
101_A	Maasdijk 46	1,50	58,63	53,24	58,10	-0,53	4,86
101_B	Maasdijk 46	4,50	60,10	54,68	59,50	-0,60	4,82
102_A	Maasdijk 40a	1,50	52,73	47,01	52,00	-0,73	4,99
102_B	Maasdijk 40a	4,50	54,77	49,15	54,04	-0,73	4,89
103_A	Maasdijk 40	1,50	54,31	48,46	53,49	-0,82	5,03
103_B	Maasdijk 40	4,50	56,18	50,53	55,46	-0,72	4,93
104_A	Maasdijk 38	1,50	54,78	48,85	53,98	-0,80	5,13
104_B	Maasdijk 38	4,50	56,55	50,79	55,99	-0,56	5,20
105_A	Maasdijk 36b	1,50	42,58	36,58	40,12	-2,46	3,54
105_B	Maasdijk 36b	4,50	44,75	39,03	42,55	-2,20	3,52
106_A	Maasdijk 36a	1,50	41,48	35,77	39,78	-1,70	4,01
106_B	Maasdijk 36a	4,50	44,22	38,47	42,40	-1,82	3,93
107_A	Maasdijk 36	1,50	60,77	55,44	57,53	-3,24	2,09
107_B	Maasdijk 36	4,50	62,85	56,65	60,17	-2,68	3,52
108_A	Maasdijk 32	1,50	60,26	53,53	51,06	-9,20	-2,47

waarneempunt	adres	waarneemhoog-te (m)	geluidsbelasting huidig (dB)	geluidsbelasting autonoom (dB)	geluidsbelasting plan (dB)	verschil plan - huidig (dB)	verschil plan - autonoom (dB)
108_B	Maasdijk 32	4,50	61,50	55,52	53,51	-7,99	-2,01
109_A	Maasdijk 30	1,50	53,48	48,00	45,01	-8,47	-2,99
109_B	Maasdijk 30	4,50	55,12	49,85	46,93	-8,19	-2,92
115_A	Maasdijk 29	1,50	48,82	44,86	48,78	-0,04	3,92
115_B	Maasdijk 29	4,50	52,24	47,96	52,12	-0,12	4,16
116_A	Maasdijk 29	1,50	37,15	30,48	32,70	-4,45	2,22
116_B	Maasdijk 29	4,50	41,39	32,03	33,97	-7,42	1,94
117_A	Maasdijk 29	1,50	48,06	42,47	47,16	-0,90	4,69
117_B	Maasdijk 29	4,50	51,40	45,51	50,27	-1,13	4,76
118_A	Maasdijk 31	1,50	52,69	47,65	52,00	-0,69	4,35
118_B	Maasdijk 31	4,50	55,98	50,67	55,33	-0,65	4,66
119_A	Maasdijk 31	1,50	38,97	34,63	30,66	-8,31	-3,97
119_B	Maasdijk 31	4,50	43,03	37,78	31,18	-11,85	-6,60
120_A	Maasdijk 33	1,50	52,47	47,35	51,84	-0,63	4,49
120_B	Maasdijk 33	4,50	55,97	50,67	55,34	-0,63	4,67
121_A	Maasdijk 33	1,50	41,79	36,67	35,32	-6,47	-1,35
121_B	Maasdijk 33	4,50	45,75	40,49	32,67	-13,08	-7,82

Tabel B6.1: Geluidsbelastingen ten gevolge van Maasdijk, binnen het reconstructiegebied, inclusief correctie conform artikel 110g

Bijlage 7

Gevolgen elders

waarneempunt	adres	waarneemhoogte (m)	geluidsbelasting huidig (dB)	geluidsbelasting autonoom (dB)	geluidsbelasting plan (dB)	verschil plan - huidig (dB)	verschil plan - autonoom (dB)
001_A	Maasdijk 7	1,50	54,63	49,68	46,85	-7,78	-2,83
001_B	Maasdijk 7	4,50	57,12	52,00	49,09	-8,03	-2,91
004_A	Maasdijk 9	1,50	54,63	49,80	46,96	-7,67	-2,84
004_B	Maasdijk 9	4,50	57,19	52,14	49,23	-7,96	-2,91
006_A	Maasdijk 11	1,50	54,64	49,92	47,08	-7,56	-2,84
006_B	Maasdijk 11	4,50	57,23	52,26	49,34	-7,89	-2,92
008_A	Maasdijk 13	1,50	54,71	50,06	47,20	-7,51	-2,86
008_B	Maasdijk 13	4,50	57,32	52,41	49,48	-7,84	-2,93
010_A	Maasdijk 15	1,50	54,81	50,19	47,31	-7,50	-2,88
010_B	Maasdijk 15	4,50	57,38	52,51	49,59	-7,79	-2,92
012_A	Maasdijk 17	1,50	54,91	50,32	47,42	-7,49	-2,90
012_B	Maasdijk 17	4,50	57,47	52,64	49,70	-7,77	-2,94
014_A	Maasdijk 19	1,50	54,99	50,38	47,48	-7,51	-2,90
014_B	Maasdijk 19	4,50	57,52	52,66	49,74	-7,78	-2,92
017_A	Blauwhek 12	1,50	52,86	48,80	45,90	-6,96	-2,90
017_B	Blauwhek 12	4,50	55,69	50,80	47,88	-7,81	-2,92
021_A	Blauwhek 14	1,50	56,33	51,63	49,18	-7,15	-2,45
021_B	Blauwhek 14	4,50	58,56	53,63	51,05	-7,51	-2,58
025_A	Blauwhek 27	1,50	53,44	48,81	46,41	-7,03	-2,40
025_B	Blauwhek 27	4,50	55,61	50,69	48,23	-7,38	-2,46
111_A	Maasdijk 22 + 24	1,50	59,84	53,42	50,41	-9,43	-3,01
111_B	Maasdijk 22 + 24	4,50	61,12	55,33	52,35	-8,77	-2,98
112_A	Maasdijk 18 + 20	1,50	59,70	51,88	48,65	-11,05	-3,23
112_B	Maasdijk 18 + 20	4,50	61,11	55,44	52,40	-8,71	-3,04
113_A	Maasdijk 16	1,50	52,12	46,42	43,50	-8,62	-2,92
113_B	Maasdijk 16	4,50	54,30	48,90	46,00	-8,30	-2,90
122_A	Maasdijk 35	1,50	52,19	46,85	51,47	-0,72	4,62
122_B	Maasdijk 35	4,50	54,55	49,20	53,86	-0,69	4,66

Tabel B6.1: Geluidsbelastingen ten gevolge van Maasdijk, buiten het reconstructiegebied, inclusief correctie conform artikel 11

Vestiging Deventer
Snipperlingsdijk 4
7417 BJ Deventer
T +31 (0570) 666 222
F +31 (0570) 666 888
Postbus 161
7400 AD Deventer

www.goudappel.nl
goudappel@goudappel.nl

adviseurs
mobiliteit
Goudappel
Coffeng

Bijlage 4 Quickscan flora- en faunawet

Eindrapport

QUICK SCAN FLORA- EN FAUNAWET AFSLAG MAASDIJK TE WESTLAND

Adviesbureau
Mertens

Eindrapport

QUICK SCAN FLORA- EN FAUNAWET AFSLAG MAASDIJK TE WESTLAND

rapportnr. 2015.1940

april 2015

In opdracht van:
Rho adviseurs voor leefruimte
Postbus 150
3000 AD ROTTERDAM

Adviesbureau Mertens B.V.
Bureau voor natuur, ruimtelijke ordening en ecotoxicologie

Bezoekadres: Dr. Willem Dreeslaan 1 te Bennekom
Postadres: Postbus 367, 6700 AJ te Wageningen

T: 0317-428694
M: 06-29458456

E: info@adviesbureau-mertens.nl
I: www.adviesbureau-mertens.nl

© Adviesbureau Mertens BV, Wageningen, 2015.

Deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming vrij worden vermenigvuldigd. De verzamelde data zijn alleen te gebruiken voor het hier geschetste onderzoek en mogen niet voor andere doeleinden worden gebruikt.

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING 2

1.1 INLEIDING 2
1.2 HET PLANGEBIED EN DE PLANNEN 2
1.3 DOELSTELLING VAN HET ONDERZOEK 5
1.4 OPBOUW RAPPORT 6

2. FLORA- EN FAUNAWET 7

2.1 FLORA- EN FAUNAWET 7
2.2 RODE LIJST 7

3. METHODE 9

4. RESULTAAT INVENTARISATIE EN BEOORDELING 10

4.1 BESTAANDE GEGEVENS 10
4.2 FLORA 10
4.3 VLEERMUIZEN 10
4.4 BROEDVOGELS 11
4.5 OVERIGE ZOOGDIEREN 13
4.6 AMFIBIEËN 13
4.7 VISSEN 13
4.8 REPTIELEN 13
4.9 OVERIGE 13

5. SAMENVATTENDE CONCLUSIE 14

GERAADPLEEGDE LITERATUUR 15

BIJLAGEN 16

1. PLANGEBIED 17
2. BEGRIPPEN 18

1. INLEIDING

1.1 Inleiding

De huidige plannen dienen te voorzien in de realisatie van een nieuwe afslag vanaf de Maasdijk te Westland (zie figuur 1 voor de globale ligging en bijlage 1 voor de exacte ligging). Deze ontwikkeling kan tot gevolg hebben dat mogelijk beschermde natuurwaarden in het kader van de Flora- en faunawet negatief beïnvloed worden. Op grond hiervan is aan Adviesbureau Mertens B.V. uit Wageningen gevraagd om een verkennend veldonderzoek uit te voeren naar het voorkomen van wettelijk beschermde soorten en om bij het eventueel voorkomen hiervan, aan te geven hoe hiermee dient te worden omgegaan. In dit rapport worden de resultaten van deze verkenning gepresenteerd.

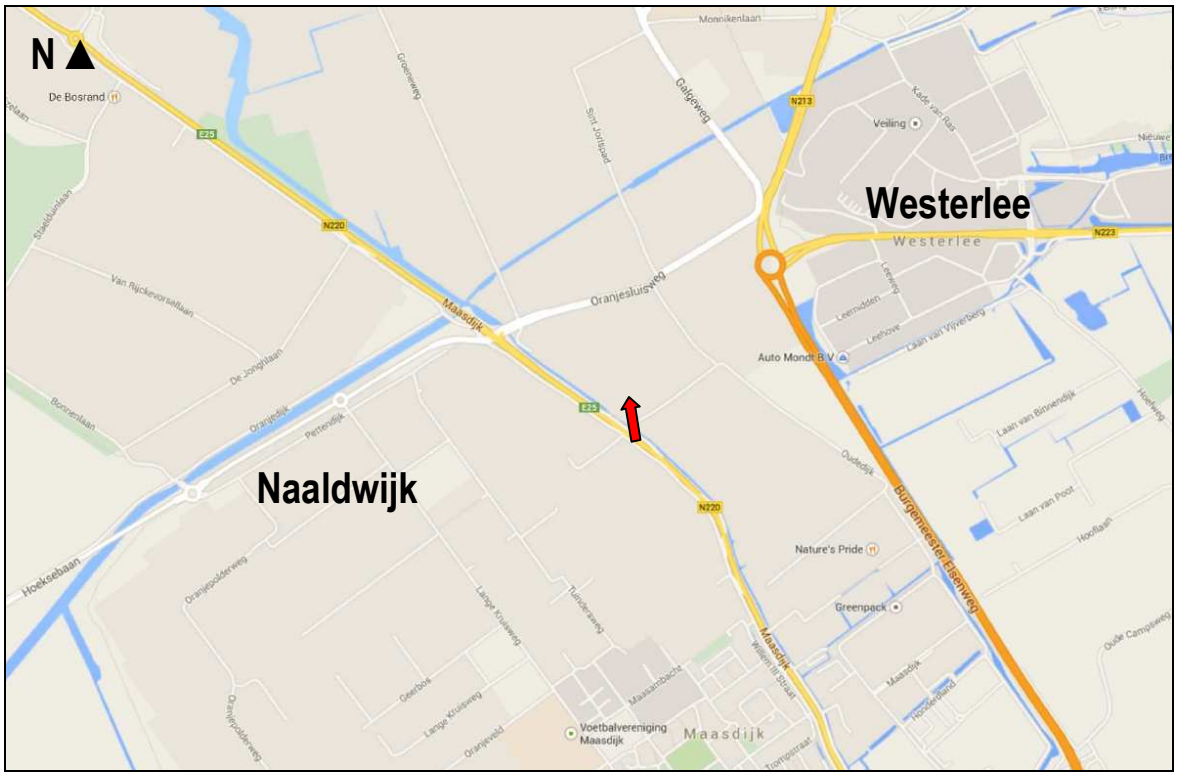

Figuur 1. Globale ligging van de nieuw te realiseren afslag Maasdijk te Westland.

1.2 Het plangebied en de plannen

Het plangebied van de nieuwe afslag betreft een tuinbouwgebied (kassen) met bijbehorende infrastructuur. In figuur 2 wordt een foto-impressie gegeven van de situatie van het gebied rond half februari 2015.
Als gevolg van de plannen moeten een aantal opstallen worden gesloopt (zie figuur 3). Dit betreft tuinderswoningen en kassen met bedrijfshallen. Hierna zal het gebied worden ontsloten door middel van een nieuw te realiseren afslag vanaf de Maasdijkroute voor gemotoriseerd verkeer. Deze route zal worden aangesloten op een recent gerealiseerde rotonde ten noordwesten van de afslag.

Figuur 2. Aanzicht van het plangebied en directe omgeving van de nieuw realiseren nieuwe afslag vanaf de Maasdijk te Westland.

Vervolg figuur 2. Aanzicht van het plangebied en directe omgeving van de nieuw realiseren nieuwe afslag vanaf de Maasdijk te Westland.

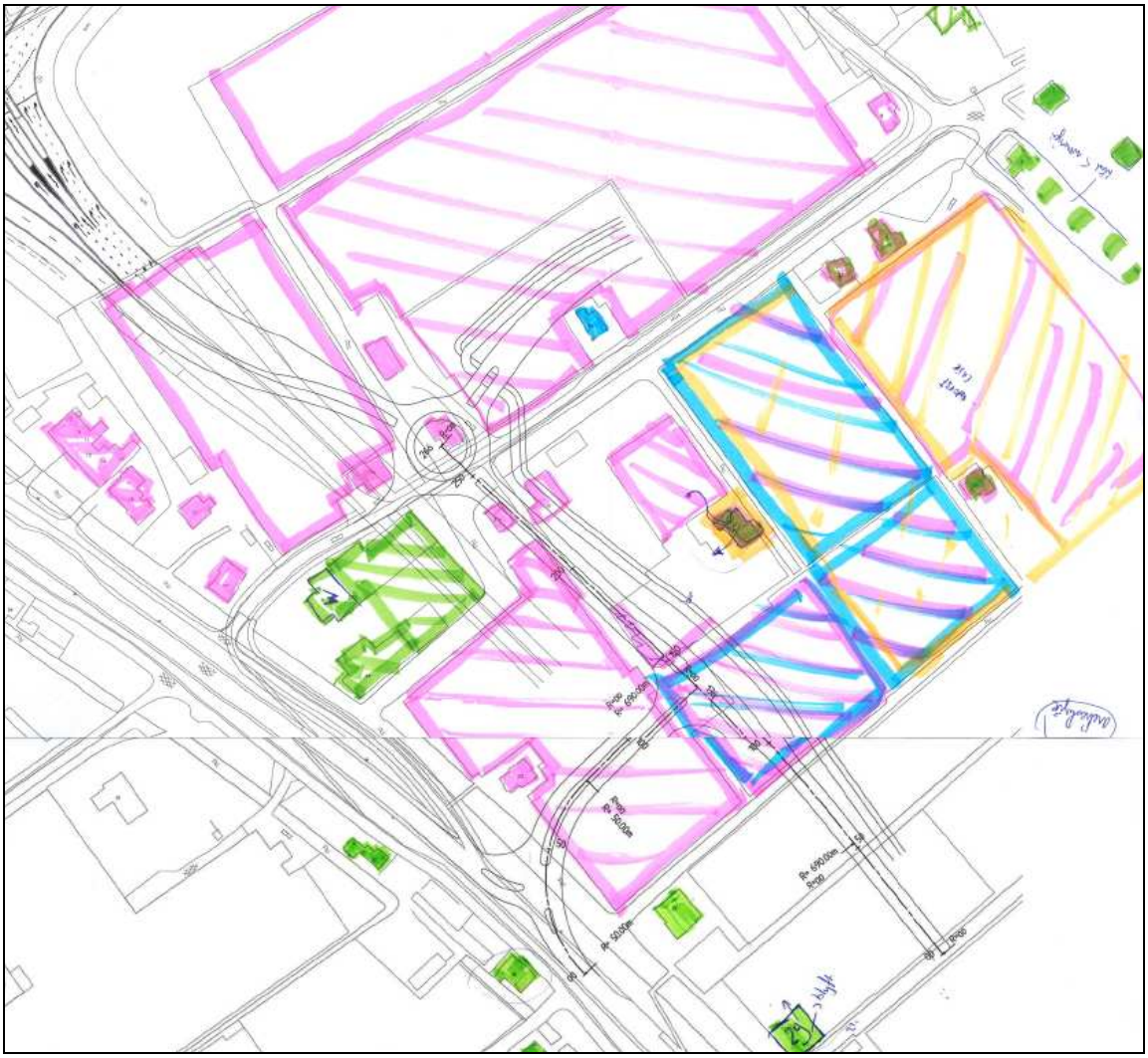

Figuur 3. Aanzicht van te slopen opstallen (roze), mogelijk te slopen opstallen (blauw) en te behouden opstallen (groen) in het kader van de te realiseren nieuwe afslag vanaf de Maasdijk te Westland.

1.3 Doelstelling van het onderzoek

De doelstelling van het onderzoek is tweeledig. Enerzijds wordt inzichtelijk gemaakt welke wettelijk beschermde natuurwaarden in het kader van de Flora- en faunawet te verwachten zijn. Anderzijds worden de consequenties van deze aanwezigheid voor de planontwikkeling weergegeven.
Gelet op de opdracht genoemd in de inleiding en de doelstelling, is het van belang dat de volgende vragen worden beantwoord:

1. Welke wettelijk beschermde planten- en diersoorten komen mogelijk voor ter plaatse van en in de directe omgeving van de nieuw te realiseren afslag vanaf de Maasdijk te Westland?
2. Welke verwachte wettelijk beschermde planten- en diersoorten ondervinden nadelen van de plansituatie?
3. Hoe dient te worden omgegaan met eventuele negatieve effecten van de plansituatie op wettelijk beschermde planten- en diersoorten?

1.4 Opbouw rapport

Na een korte uitleg over de Flora- en faunawet (hoofdstuk 2) komen achtereenvolgens aan de orde:
- De onderzoeksmethode (hoofdstuk 3).
- Een beschrijving van de aanwezigheid van beschermde soorten (hoofdstuk 4).
- Een beoordeling van de effecten op beschermde soorten (hoofdstuk 5).

In bijlage 2 wordt een overzicht gegeven van de gebruikte definities en afkortingen.

2. FLORA- EN FAUNAWET

2.1 Flora- en faunawet

In de Flora- en faunawet zijn regels gegeven over de bescherming van de in het wild levende planten- en diersoorten, mede ter uitvoering van de soortbescherming in de Europese Richtlijnen (Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn). Deze soortenbescherming van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn geïntegreerd in de Flora- en faunawet. Deze soortenbescherming houdt in dat handelingen zoals het doden, opzettelijk verontrusten, verstoren of vernietigen van vaste rust- en verblijfplaatsen, holen, nesten, eieren van dieren en het uitgraven, plukken en vernietigen van groeiplaatsen van planten verboden zijn.

Een ruimtelijke ingreep kan gepaard gaan met negatieve effecten op planten en dieren. Om een ruimtelijk plan tot uitvoering te kunnen brengen die negatieve effecten heeft op beschermde soorten, is in een aantal gevallen een ontheffing van het Ministerie van Economische Zaken noodzakelijk. Om een dergelijke ontheffing te kunnen verkrijgen, moet aangetoond worden dat de voorgenomen ruimtelijke ingreep geen afbreuk zal doen aan de gunstige staat van instandhouding van de beschermde soorten. Qua mate van bescherming kan onderscheid worden gemaakt in de volgende drie beschermingsregimes.

Algemeen voorkomende soorten (categorie 1: lichte bescherming)
Voor algemeen voorkomende soorten zoals haas, egel, veldmuis, bruine kikker of gewone pad geldt sinds begin 2005 een algemene vrijstelling. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd als zij worden geschaad op voorwaarde dat met deze soorten goed omgegaan wordt: zij mogen niet onnodig gedood of gewond worden en activiteiten dienen buiten de kritieke periode plaats te vinden.

Minder algemeen voorkomende soorten (categorie 2: matige bescherming)
Voor soorten die minder algemeen voorkomen als eekhoorn, steenmarter, levendbarende hagedis en diverse soorten orchideeën geldt dat een ontheffing vereist blijft bij ruimtelijke ingrepen die negatieve effecten voor deze soorten hebben. Een uitzondering hierop kan gemaakt worden als wordt gewerkt volgens een door de Minister van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode. In zo'n gedragscode geeft een sector of initiatiefnemer zelf aan welke gedragslijnen men volgt om het schaden van beschermde soorten zo veel mogelijk te voorkomen. Bij het hebben van een gedragscode voor de minder algemeen voorkomende soorten is alleen nog een ontheffing nodig voor werkzaamheden die niet conform de gedragscode worden uitgevoerd.

Strikt beschermde soorten (categorie 3: strikte bescherming)

Voor soorten die in bijlage IV van de Habitatrichtlijn staan, vanwege de Vogelrichtlijn te beschermen vogelsoorten en soorten die zijn opgenomen bijlage 1 van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten (o.a. ringslang, hazelworm, boommarter, das en waterspitsmuis) geldt dat een ontheffing alleen wordt verleend als geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van deze soorten, er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat en er sprake is van een in of bij de wet genoemd belang.

2.2 Rode lijst

De Rode lijst met bedreigde soorten is eind 2004 gepubliceerd in de Staatscourant en voor een deel in 2009 herzien. Aan de op deze lijst genoemde soorten komt bescherming toe voor zover zij vallen onder het beschermingsregime van de Flora- en faunawet.

Tussen de Flora- en faunawet en de Rode lijsten bestaat geen formele relatie. Alleen op basis van 'gunstige staat van instandhouding' kunnen bij beschermde Rode lijstsoorten "zwaardere" randvoorwaarden gelden ten aanzien van mitigerende en compenserende maatregelen dan voor algemene soorten. Zo zal het bij zeer algemeen voorkomende soorten die niet afnemen in aantal (geen Rode lijstsoort) relatief eenvoudig zijn om aan te tonen dat de "gunstige staat van instandhouding" niet in het geding komt. Voor soorten met een beperkt verspreidingsbeeld en die afnemen in aantal (soorten die wél op de Rode lijst staan) is een uitgebreide effectenstudie wenselijk. Voor deze soorten geldt namelijk de zorgplicht (artikel 2 van de Flora- en faunawet). Deze zorgplicht houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor alle in het wild levende dieren, inclusief hun leefomgeving en voor alle planten en hun groeiplaats. Dit artikel is derhalve ook gericht op het voorkomen van doden en verwonden van algemene soorten.

3. METHODE

Op dinsdag 17 februari 2015 is een bezoek gebracht aan de nieuw te realiseren afslag vanaf de Maasdijk te Westland en de directe omgeving. Gedurende dit bezoek is het plangebied en de directe omgeving hiervan beoordeeld op het mogelijk voorkomen van beschermde planten- en diersoorten. Dit vond plaats aan de hand van aanwezige ecotopen en sporen. Er is zeer beperkt gebruik gemaakt van bestaande verspreidingsgegevens om het (potentieel) voorkomen van beschermde soorten te bepalen omdat deze via o.a. de website www.waarneming.nl worden beheerd voor een veel groter gebied. Overige waarnemingen worden tevens bewaard voor een groot gebied, namelijk op kilometerniveau zoals weergegeven op de website www.telmee.nl. en op een nog groter schaalniveau in verspreidingsatlassen. Wel is gebruik gemaakt van een de flora- en faunaonderzoeken die uitgevoerd zijn in het kader van de reconstructie van de N223 Westerlee – Maasdijk (Adviesbureau Mertens, 2008). Dit gebied omvat het gebied van de afslag Maasdijk te Westland.

4. RESULTAAT INVENTARISATIE EN BEOORDELING

4.1 Bestaande gegevens

In het kader van de reconstructie van de N223 Westerlee – Maasdijk is in 2008 onderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van beschermde soorten (Adviesbureau Mertens, 2008). In dit gebied waar tevens de afslag van onderhavig onderzoek in is gelegen, zijn algemene broedvogels zonder vaste rust- en verblijfplaatsen vastgesteld. Verder zijn licht beschermde amfibieën en kleine grondgebonden zoogdieren vastgesteld. Daarnaast werden in 2008 foeragerende vleermuizen in lage dichtheid aangetroffen. Gegevens over het voorkomen van beschermde soorten zijn voor niet mobiele soorten vijf jaar geldig en voor mobiele soorten drie jaar. Het onderzoek uit 2008 is derhalve gedateerd.

4.2 Flora

Het plangebied van de afslag Maasdijk te Westland is volledig in cultuur gebracht en bestaat uit tuinen, overige cultuurgronden, bebouwing en infrastructuur. Het voorkomen van beschermde plantensoorten in deze ecotopen is uitgesloten. Gedurende het verkennend veldonderzoek op dinsdag 17 februari 2015 zijn dan ook geen beschermde plantensoorten of resten van beschermde plantensoorten vastgesteld. Op grond hiervan wordt het voorkomen van beschermde plantensoorten uitgesloten.

4.3 Vleermuizen

Het voorkomen van verblijfplaatsen van vleermuizen zoals kolonies en paarplaatsen kan niet worden uitgesloten. In en direct rond de afslag komen woningen en gebouwen voor waarin vleermuizen kunnen verblijven. Langs de Blauwhek komen daarnaast hollandse linden voor met potentieel geschikte gaten voor vleermuizen om in te verblijven. Ook deze bomen worden direct of indirect door het voornemen nadelig beinvloed. In figuur 4 worden de nader te onderzoeken deelgebieden weergegeven.

Het voorkomen van overwinterende vleermuizen kan worden uitgesloten omdat er geen geschikte bomen en gebouwen voorkomen. De hollandse linden zijn te geïsoleerd gelegen voor alleen boombewonende vleermuizen zoals watervleermuis en rosse vleermuis om een functie te vervullen voor de overwintering.

Het voorkomen van vliegroutes kan niet worden uitgesloten. In potentie komen er kolonies voor van waaruit een vliegroute zou kunnen lopen. In en in de directe omgeving van het gebied komen ook lijnvormige landschapselementen zoals kassen en watergangen voor waarop vleermuizen zich kunnen oriënteren. Bij verdwijning van deze elementen kunnen vliegrouten nadelig worden beïnvloed.

Het voorkomen van migratieroutes wordt uitgesloten omdat grootschalige landschapselementen zoals dijken en vaarten niet aansluiten op afslag Maasdijk te Westland.

In 2008 werden foeragerende vleermuizen vastgesteld. Deze foeragerende dieren werden voornamelijk aangetroffen rond de (tuinders)woningen met veel groen. Deze woningen met tuinen gaan verloren met de plannen. Effecten op de foerageermogelijkheden kunnen derhalve niet worden uitgesloten.

4.4 Broedvogels

Het voorkomen van broedvogels langs en in de watergangen is mogelijk. Mogelijk wordt er gebroed door waterhoen, knobbelzwaan, meerkoet en wilde eend. Verder kunnen in tuinen winterkoning, heggenmus, merel, zanglijster e.d. broeden. In verband met het voorkomen van deze algemene broedvogels is het noodzakelijk dat wordt gewerkt buiten het broedseizoen of op een manier dat vogels niet tot broeden komen.

Het voorkomen van vogels met jaarrond beschermde nesten is in 2008 (Adviesbureau Mertens, 2008) niet aangetoond. Sinds die tijd kan het gebied gekoloniseerd zijn door huismus en gierzwaluw. Een bewoner langs de Maasdijk gaf ook aan dat huismus wordt waargenomen in de tuin. Gelet op het feit dat huismus en gierzwaluw negatief kunnen worden beïnvloed door de plannen, is een gerichte inventarisatie van belang om eventuele effecten op een adequate manier in te kunnen schatten. In figuur 4 worden de nader te onderzoeken deelgebieden weergegeven. Het voorkomen van overige vogels met jaarrond beschermde nesten wordt uitgesloten omdat geschikte ecotopen voor deze soorten ontbreken.

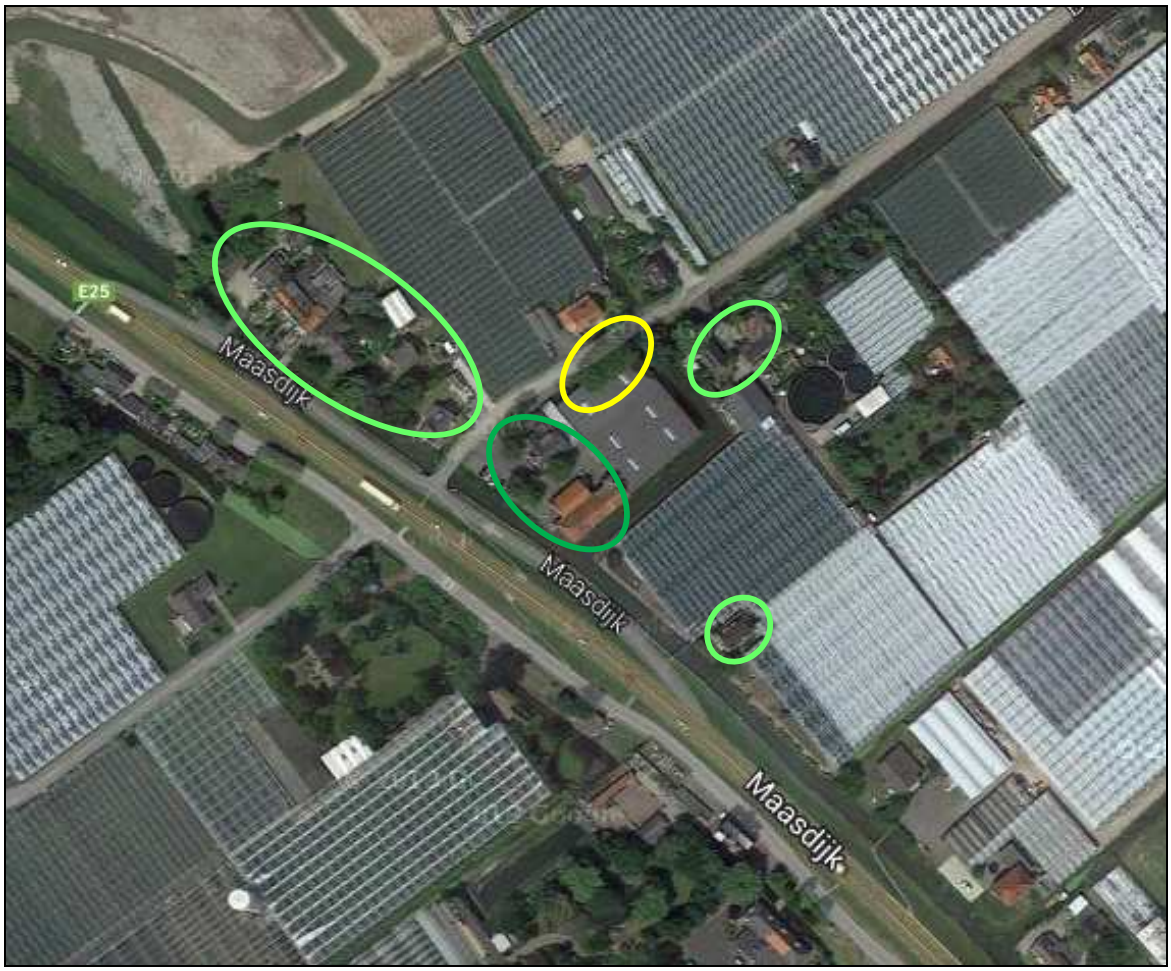

Figuur 4. Nader te onderzoeken bomen op vleermuizen (geel) en gebouwen op vleermuizen en vogels met vaste rust- en verblijfplaatsen die direct (lichtgroen) of indirect (donkergroen) negatief worden beïnvloed door de realisatie van de nieuwe afslag.

Figuur 5. Hollandse Linde langs Blauwhek met geschikte gaten voor boombewonende vleermuizen zoals de ruige dwergvleermuis.

4.5 Overige zoogdieren

Gelet op tuinen binnen het plangebied komen mogelijk bosmuis, mol, veldmuis en huisspitsmuis voor. Voor de algemene soorten bestaat een algemene vrijstelling van de Flora- en faunawet. Het voorkomen van overige matig of zwaar beschermde zoogdieren is uitgesloten. De slootranden zijn bijvoorbeeld te steil voor waterspitsmuis.

4.6 Amfibieën

In het gebied van de afslag kunnen algemene soorten amfibieën voorkomen zoals de gewone pad, middelste groene en bruine kikker. De soorten zijn ook in 2008 (Adviesbureau Mertens, 2008) vastgesteld. Voor de algemene soorten bestaat een algemene vrijstelling van de Flora- en faunawet.

Sinds 2008 (Adviesbureau Mertens, 2008) kan het gebied zijn gekoloniseerd door de rugstreeppad. Gedurende het veldonderzoek (dinsdag 17 februari 2015) is de rugstreeppad niet vastgesteld. Dit was ook niet mogelijk omdat de padden in februari niet actief zijn. In verband met het mogelijk voorkomen van rugstreeppad wordt geadviseerd om deze soort gericht te inventariseren om eventuele effecten te kunnen bepalen.

4.7 Vissen

Door het gebied van de afslag lopen diverse kleinere en grotere watergangen. In 2008 (Adviesbureau Mertens, 2008) waren deze watergangen geen leefgebied voor beschermde vissoorten zoals de kleine modderkruiper. Deze situatie kan inmiddels zijn veranderd. De watergangen zouden gekoloniseerd kunnen zijn door kleine modderkruiper. Gedurende het veldonderzoek (dinsdag 17 februari 2015) is de kleine modderkruiper niet vastgesteld. Dit was ook niet mogelijk omdat de er niet actief is gevist. Het voorkomen van overige beschermde vissen, zoals de bittervoorn, wordt uitgesloten door de relatief slechte waterkwaliteit in de watergangen in en direct rond het gebied van afslag Maasdijk te Westland.

4.8 Reptielen

Gezien de huidige verspreiding van reptielen (zie Ravon.nl en Cremers & Delft, 1999), de ligging van de geplande afslag in tuinbouwgebied en de aanwezige ecotopen (verhardingen, tuinen), kan de aanwezigheid van reptielen worden uitgesloten.

4.9 Overige

Gezien de huidige aanwezige ecotopen kan de aanwezigheid van beschermde geleedpotigen en mollusken (o.a. brede geelgerande waterroofkever en zeggekorfslak) worden uitgesloten.

5. SAMENVATTENDE CONCLUSIE

Er zijn plannen voor de realisatie van een nieuwe afslag voor gemotoriseerd verkeer vanaf de Maasdijk te Westland. Deze activiteit zou kunnen samen gaan met effecten op planten- en diersoorten die beschermd zijn via de Flora- en faunawet. Op grond hiervan is een verkennend veldonderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van beschermde planten- en diersoorten.

Er is vastgesteld dat er algemene kleine grondgebonden zoogdieren en amfibieën kunnen voorkomen in en direct rond het gebied van de afslag. Voor deze soorten bestaat een algemene vrijstelling van de Flora- en faunawet. Daarnaast komen er algemene broedvogels voor. In verband met het voorkomen van deze algemene broedvogels wordt aangeraden om te werken buiten het broedseizoen of op een manier dat de vogels niet tot broeden komen.

Verder kan het voorkomen van vleermuizen, vogels met vaste rust- en verblijfplaatsen, rugstreeppad en kleine modderkruiper niet worden uitgesloten. Effecten op deze soorten kunnen dan ook niet worden uitgesloten. Op grond hiervan is een gerichte veldinventarisatie van belang om eventuele effecten en maatregelen op een adequate manier in te kunnen schatten. Pas na afronding van deze inventarisatie kan worden bepaald of verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet worden overtreden en of ontheffing van de Flora- en faunawet is vereist voor de afslag.

GERAADPLEEGDE LITERATUUR

Literatuur

- Adviesbureau Mertens, 2008. Natuurtoets Flora- en faunawet verbinding Westerlee-Maasdijk. Wageningen, 1-14.
- Bink, F.A., 1992. Ecologische Atlas van de dagvlinders van Noordwest-Europa. Schuyt en Co Uitgevers en Importeurs BV, Haarlem.
- Broekhuizen, S., Hoekstra, B., Laar. V. van, Smeenk, C., Thissen, J.B.M., 1992. Atlas van de Nederlandse Zoogdieren. KNNV 1-336.
- Cremers, R., Delft, J., 1999. De amfibieën en reptielen van Nederland. KNNV-Uitgeverij.
- EEG, 1979. Richtlijn 79/43/EEG inzake het behoud van de Vogelstand. Publicatieblad Europese Gemeenschap, nummer L. 103.
- EEG, 1992. Richtlijn 92/43/EEG inzake de instandhouding van wilde flora en fauna. Publicatieblad van de Europese Gemeenschap, nummer L. 206/7.
- Gerstmeier, R., Romig, T., 1997. Zoetwatervissen van Europa, Tirion, Baarn, 1-368.
- Hustings, F., Vergeer, J.W., Eekelder, P., 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nationaal Natuurhistorisch Museum Leiden, SOVON, Beek-Upbergen, 1-584.
- Limpens, H., Mostert, K., Bongers, W., 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. KNNV, Utrecht, 1-260.
- Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, Dienst Regelingen, 2009a. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Ministerie van ELI (Dienst Regelingen), Den Haag.
- Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, Dienst Regelingen, 2009b. Uitleg aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet. Ministerie van ELI (Dienst Regelingen), Den Haag.
- Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, 2004. Rode lijsten diverse soortgroepen.
- Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, 2009. Rode lijsten diverse soortgroepen.
- Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, 1998. Wet van 25 mei 1998, houdende regels ter bescherming van in het wild levende planten en diersoorten (Flora en Faunawet). Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden 402, 1-37.
- SOVON, 1987. Atlas van de Nederlandse broedvogels.
- Nie, H.W. de, 1996. Atlas van de Nederlandse Zoetwatervissen. Media Publishing, Doetinchem, 1-151.
- Spikmans, F, Jong, T. de, 2006. Het waarnemen van zoetwatervissen, Nijmegen, 1-55.

Website

- www.ravon.nl
- www.waarneming.nl
- www.sovon.nl
- www.telmee.nl
- www.zoogdiervereniging.nl

BIJLAGEN

1. PLANGEBIED

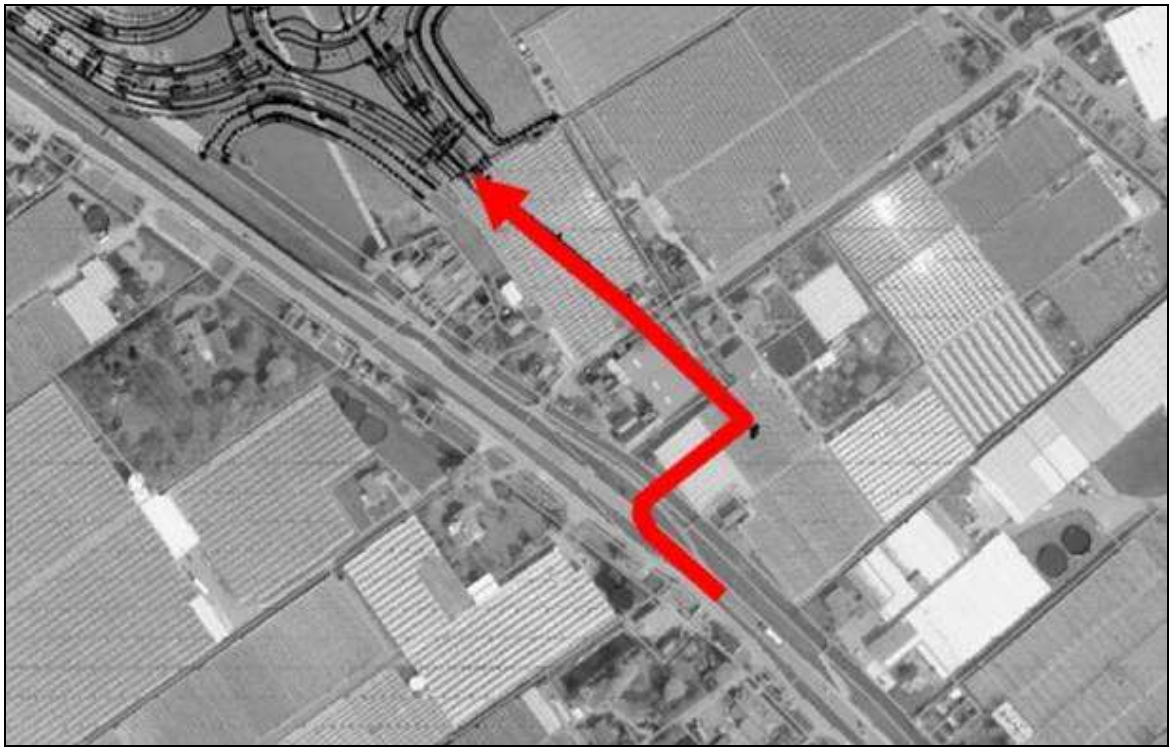

2. BEGRIPPEN

Baltsplaats	Plaats waar een vleermuis al roepend rondvliegt in de herfst en die doorgaans wordt verdedigd tegen andere mannetjes.
Foerageergebied	Een gebied waar een vleermuis of een groep van vleermuizen foerageert. Dat gebied wordt regelmatig bezocht door vleermuizen om in te foerageren en dat doorgaans meerdere foerageerplaatsen kent die langere tijd worden gebruikt.
Foerageerplaats	Plek (jachtplek) waar wordt gejaagd door vleermuizen. De plek kan in de directe omgeving van de kolonieplaats liggen maar ook kilometers verderop.
Kolonie	Groep vleermuizen (kleine groep mannetjes of meestal grotere groep vrouwtjes, soms gemengd (soorten, geslacht)) die in het voorjaar tot de herfst bijeen blijven. De groep kan zich vestigen in gebouwen (in spouwmuren of onder daklijsten e.d.) of bomen (spechtengaten, scheuren). Een groep vrouwelijke vleermuizen wordt ook wel aangeduid als een kraamkolonie. In zo'n groep worden jongen geboren en grootgebracht. Een kolonie maakt vaak gebruik van meerdere verblijfplaatsen die soms gelijktijdig worden gebruikt.
Migratieroute	Een vaste route van zomerverblijfplaats naar winterverblijfplaats en visa versa (zie ook vliegroute) of een route in een andere tijd; bijvoorbeeld tussen foerageerplaatsen.
Paarplaats	Territorium van territoriale mannetjes. Voor de ruige dwergvleermuis en de rosse vleermuis is dit doorgaans te vinden in boomholten. Voor de laatvlieger en de dwergvleermuis is dit te vinden in gebouwen. Voor de watervleermuis is dit te vinden in bomen en later, tegen de winter, zijn ze te vinden in overwinteringverblijven. Het mannetje vormt een harem met meerdere vrouwtjes. De paartijd valt in de herfst (uitgezonderd de grootoorvleermuis waarbij het in april valt (vroege voorjaar). De hier geschetste situatie van de paring wordt in dit rapport omschreven als “herfst situatie”.
Verblijfplaats	Een object (huis, boom, bunker, grot, kast en dergelijke) waarin een of meerdere vleermuizen verblijven (overdag of ’s winters permanent).
Vliegroute	Route die door vleermuizen elke avond wordt gebruikt om van de kolonieplaats naar foerageergebied te vliegen en visa vers (zie ook migratieroute). Vrouwtjes met jongen keren soms midden in de nacht terug om de jongen te zogen en gebruiken dan de route. Vliegroutes liggen over het algemeen langs lijnvormige (landschaps)elementen als bomenlanen, huizenrijen e.d. De functies zijn beschutting bij winderig en koud weer, oriëntatie in verband met de echolokatie-geluiden en het vinden van voedsel.
Voorbijvliegend	Vleermuizen die voorbijvliegen, niet via een vaste route. Het betreft meestal zwervers of trekkers.
Zwermen	Direct na het uitvliegen, naar vooral voor het invliegen bij een kolonie zwermt een deel van de kolonie rond de kolonieplaats. Zwermgedrag is derhalve een indicatie voor een eventuele kolonieplaats.
Winterverblijfplaats	Een verblijfplaats waar in de winter een of meerdere vleermuizen in winterslaap (hybernation) gaan. Deze ruimte is doorgaans donker, heeft een hoge luchtvochtigheid en

temperatuurwisselingen zijn nihil.

Zomerverblijfplaats Een verblijfplaats die gebruikt wordt door vleermuizen die niet in winterslaap zijn waarvan niet aangetoond is dat het een kraamverblijfplaats dan wel een paarverblijfplaats is. In sommige gevallen vormen bijvoorbeeld mannetjes kleine groepjes.

Postbus 367
6700 AJ Wageningen
Tel: 0317-428694
Fax: 0317-450601

Bijlage 5 Akoestisch onderzoek

WESTLAND

Verbindingsweg Maasdijk-Maasdijkplein
AKOESTISCH ONDERZOEK

Rho
ADVISEURS VOOR LEEFRUIMTE

Westland

Verbindingsweg Maasdijk– Maasdijkplein

akoestisch onderzoek

identificatie

projectnummer:

178300.201500.91

planstatus

datum:

10-04-2015
23-03-2015
11-03-2015

projectleider:

ir. R.J.M.M. Schram

auteur(s):

mw. ing. W. Sondorp

Delftseplein 27b
postbus 150
3000 AD Rotterdam
T: 010-20 18 555
E-mail: info@rho.nl

Rho
ADVISEURS VOOR LEEFRUIMTE

aangesloten bij: VBI ingenieurs BNSP

Inhoud

1. Inleiding **3**
- 1.1. Aanleiding 3
- 1.2. Beschrijving en afbakening van het onderzoek 3

2. Toetsingskader **5**
- 2.1. Normstelling 5
- 2.2. Nieuwe situaties 5
- 2.3. Reconstructie situaties 6

3. Berekeningsuitgangspunten **9**
- 3.1. Rekenmethodiek en invoergegevens 9
- 3.2. Verkeersgegevens 9
- 3.3. Ruimtelijke gegevens 10
- 3.4. Scenario's 11

4. Akoestisch onderzoek **13**
- 4.1. Rekenresultaten en beoordeling nieuwe situatie 13
- 4.2. Rekenresultaten en beoordeling reconstructiesituatie 15
- 4.3. Maatregelen ter reductie van de geluidsbelasting 15

5. Conclusie **17**

Bijlagen:

1. Verkeersgegevens
2. Invoergegevens
3. Rekenresultaten nieuwe situatie
4. Rekenresultaten reconstructie situatie
5. Maatregelen onderzoek

2 Inhoud

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

De gemeente Westland werkt met de provincie Zuid-Holland aan het (infrastructurele) 3-in-1-project. Dit project maakt Westland beter bereikbaar en vergroot de verkeersveiligheid. Onderdeel is het vervangen van de Oranjesluisweg als provinciale weg door twee zogeheten 'turboverkeerspleinen' (knooppunt Westerlee en het Maasdijkplein) en een nieuwe provinciale weg (N223/Twee Pleinenweg) tussen de A20 bij Westerlee en de Maasdijk (N220).

Vanuit de kern Maasdijk is sinds de besluitvorming over het 3-in-1 project aandacht gevraagd voor de afbreuk die het ontwerp zou doen aan de sociaal maatschappelijke relatie tussen de kern Maasdijk en de rest van Westland. De bezwaren hadden vooral betrekking op de omrijdafstanden die zouden ontstaan na realisering van het plan. Door het opnemen van een verkeerstunnel bij knooppunt Westerlee en een verkorte verbinding tussen het te ontwikkelen bedrijventerrein Honderdland fase 2 en de Maasdijk (N220), zijn de omrijdafstanden tot een minimum beperkt en is de belangrijke relatie geborgd.

Het was hierbij de bedoeling dat de kern Maasdijk via de verkorte verbinding en het te ontwikkelen bedrijventerrein Honderdland fase 2 zou worden aangesloten op het Maasdijkplein en de verkeerstunnel. De ontwikkeling van bedrijventerrein Honderdland fase 2 wordt echter minder snel gerealiseerd dan bij aanvang van het 3-in-1 project was voorzien. Vanwege de belangrijke sociaal-maatschappelijke relatie tussen de kern Maasdijk en de rest van Westland, heeft de gemeente(raad) op 8 juli 2014 besloten de aanleg van een directe verbindingsweg tussen de Maasdijk (N220) en het Maasdijkplein (N223) in tijd naar voren te halen en als een afzonderlijk project te realiseren. Deze directe verbindingsweg vervangt (grotendeels) de verbinding Oranjesluisweg – Maasdijk (N220), die door het 3-in-1 project is komen te vervallen en zorgt voor een goede verbinding met Westland.

Hiermee wordt de aanleg in combinatie met de realisatie van Honderdland fase 2 verlaten en wordt de verbindingsweg een onafhankelijk project. Vanuit haar verantwoordelijkheid naar de inwoners van de kern Maasdijk beschouwt de gemeente Westland de aanleg van deze verbinding als een belangrijke gemeentelijke taak. Deze beoogde verbindingsweg past niet binnen het geldende bestemmingplan. Met het voorliggende bestemmingsplan maakt zij de verbindingsweg juridisch-planologisch mogelijk.

1.2. Beschrijving en afbakening van het onderzoek

Het project verbindingsweg Maasdijk (N220)- Maasdijkplein betreft de aanleg van een nieuwe weg en de reconstructie ter hoogte van de aansluiting op de Maasdijk (N220). Een uitgangspunt in het onderzoek is de realisatie van de rotonde.

Nieuwe situatie
Het nieuw aan te leggen wegdeel wordt gezien als nieuwe weg in het kader van de Wgh. Om de effecten op de bestaande geluidsgevoelige functies in beeld te brengen dient akoestisch onderzoek te worden uitgevoerd.

Reconstructie situatie
In het kader van de Wet geluidhinder (Wgh) dient bij een fysieke wijziging aan de weg akoestisch onderzoek te worden uitgevoerd. Aangezien de Maasdijk (N220) fysiek zal wijzigen is reconstructie onderzoek noodzakelijk voor de geluidsgevoelige functies (woningen) die binnen de wettelijke geluidszone van de betreffende reconstructie liggen.

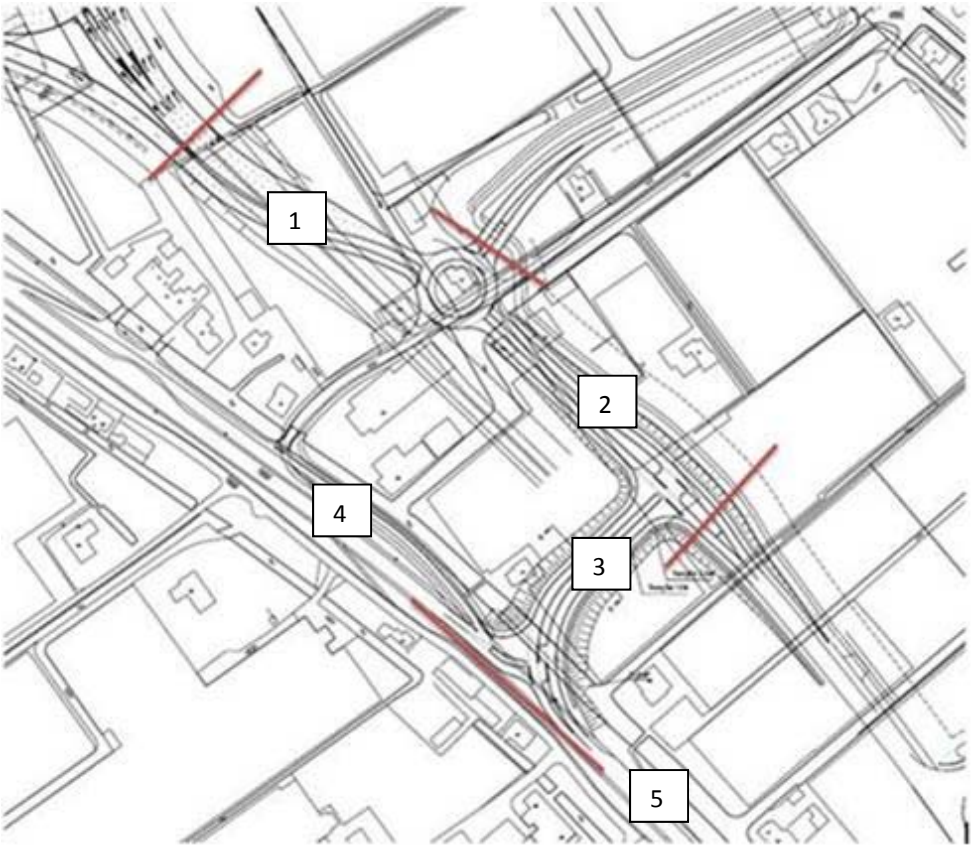

Figuur 1.1 Afbakening onderzoeksgebied en nummering wegvakken

In het onderzoek zijn twee scenario's doorgerekend. Een met de ontwikkeling van Honderland (eindsituatie) en een zonder ontwikkeling Honderdland (tijdelijke situatie).

Leeswijzer
In hoofdstuk 2 is het toetsingskader beschreven en hoofdstuk 3 geeft de berekeningsuitgangspunten weer. In hoofdstuk 4 is het akoestisch onderzoek beschreven en in hoofdstuk 5 volgen de conclusies.

2. Toetsingskader

2.1. Normstelling

Wettelijke geluidszone
Langs alle wegen – met uitzondering van 30 km/h-wegen en woonerven – bevinden zich op grond van de Wet geluidhinder (Wgh) geluidszones waarbinnen de geluidhinder van de weg moet worden getoetst. De geluidhinder wordt berekend aan de hand van de Europese dosismaat L_{den}. Deze dosismaat wordt weergegeven in dB. De waarde vertegenwoordigt het gemiddelde geluidsniveau over een etmaal.

Binnen de geluidszone van een weg dient de geluidsbelasting op de gevel van geluidsgevoelige bestemmingen aan bepaalde wettelijke normen te voldoen. De zonebreedte van wegen is afhankelijk van een binnen- of buitenstedelijke ligging van de weg en het aantal rijstroken van de weg en wordt gemeten uit de kant van de weg. De breedte van de geluidszone van een weg is in tabel 2.1 weergegeven.

Tabel 2.1 Schema zonebreedte aan weerszijden van de weg volgens artikel 74 Wgh

aantal rijstroken	breedte van de geluidszone (in meters)	
	buitenstedelijk gebied	stedelijk gebied
5 of meer	600	350
3 of 4	400	350
1 of 2	250	200

In artikel 1 van de Wgh zijn de definities opgenomen van binnenstedelijk en buitenstedelijk gebied. Deze definities luiden:

- buitenstedelijk gebied: het gebied buiten de bebouwde kom, alsmede het gebied binnen de bebouwde kom voor zover gelegen binnen de zone van een autoweg of autosnelweg;
- stedelijk gebied: het gebied binnen de bebouwde kom met uitzondering van het gebied binnen de zone van een autoweg of autosnelweg.

De geluidszone bij reconstructie van wegen strekt zich uit aan weerszijden van de fysieke wijziging aan de weg. De woningen die buiten deze wettelijke reconstructiezone liggen, worden in het kader van het uitstralingseffect meegenomen in het akoestisch onderzoek.

Artikel 110g Wgh
Krachtens artikel 110g van de Wet geluidhinder mag het berekende geluidsniveau van het wegverkeer worden gecorrigeerd in verband met de verwachting dat motorvoertuigen in de toekomst stiller zullen worden. Op alle in het rapport genoemde geluidsbelastingen is deze aftrek conform artikel 3.4 uit het Reken- en Meetvoorschrift toegepast, tenzij anders vermeld.

2.2. Nieuwe situaties

In al die gevallen waarin de aanleg van een nieuw wegvak langs bestaande (of nieuwe) geluidsgevoelige bestemmingen (bijvoorbeeld een woning) wordt voorzien middels een vaststelling of herziening van het bestemmingsplan, is sprake van een "nieuwe situatie" in de zin van de Wet geluidhinder.

In eerste instantie geldt bij de beoordeling van de optredende geluidsbelasting dat de voorkeursgrenswaarde van 48 dB niet mag worden overschreden. Indien de voorkeursgrenswaarde wordt overschreden, dient als eerste te worden onderzocht of geluidsreducerende maatregelen mogelijk en afdoende zijn om het geluidsniveau te verlagen tot 48 dB of minder. Hebben geluidsreducerende maatregelen onvoldoende effect of zijn deze ongewenst, dan kan door het bevoegd gezag een hogere waarde worden vastgesteld, met dien verstande dat deze de uiterste vast te stellen grenswaarde niet te boven mag gaan. In tabel 2.3 zijn de voorkeursgrenswaarde en maximale ontheffingswaarde voor bestaande woningen opgenomen bij nieuwe wegaanleg.

Tabel 2.2 Relevante grenswaarden voor woningen bij nieuwe wegaanleg

situatie	**voorkeursgrenswaarde**	**maximale ontheffingswaarde**	
		stedelijk	**buitenstedelijk**
Bestaande woning	48 dB	63 dB	58 dB

2.3. Reconstructie situaties

Er is sprake van een reconstructie in de zin van de Wgh, indien er fysieke wijzigingen op of aan een bestaande weg optreden en waarbij als gevolg van deze veranderingen de geluidsbelasting met 2 dB of meer toeneemt (waarbij opvulling tot 48 dB is toegestaan). Het dient hierbij te gaan om een wijziging in fysieke zin, bijvoorbeeld:

- wijziging van profiel, wegbreedte, hoogteligging of wegdek;
- wijziging van het aantal rijstroken;
- aanleg van kruispunten;
- aanleg van aansluitingen;
- verwijdering, plaatsing of wijziging van verkeerstekens.

Als voorkeursgrenswaarde bij reconstructie dient de geluidsbelasting te worden aangehouden van de situatie één jaar voor reconstructie. Indien deze geluidsbelasting lager is dan 48 dB, bedraagt de voorkeursgrenswaarde 48 dB. Wanneer een hogere waarde is vastgesteld, geldt de laagste van de volgende waarden als voorkeursgrenswaarde:

- de heersende geluidsbelasting;
- de eerder vastgestelde hogere waarde.

In eerste instantie geldt bij de beoordeling van de optredende geluidsbelasting, dat gestreefd wordt naar een 'status quo'-situatie waarbij de geluidsbelasting toeneemt met niet meer dan 1 dB ten opzichte van de voorkeursgrenswaarde. In dat geval is er geen sprake van een reconstructiesituatie in de zin van de Wgh. Indien de voorkeursgrenswaarde wordt overschreden met 2 dB of meer, is sprake van een reconstructiesituatie in de zin van de Wgh en dienen maatregelen te worden onderzocht om de geluidstoename te beperken tot 1 dB of minder. Hebben geluidsreducerende maatregelen onvoldoende effect of zijn deze ongewenst, dan kan door het bevoegd gezag onder bepaalde voorwaarden een hogere waarde worden vastgesteld met een toename van 2 tot 5 dB, met dien verstande dat deze de uiterste vast te stellen grenswaarde niet te boven mag gaan.

In tabel 2.2 zijn de voorkeursgrenswaarde en maximale ontheffingswaarde voor woningen opgenomen bij reconstructie van wegen.

Tabel 2.3 Voorkeursgrenswaarde voor woningen bij reconstructie

situatie	**wettelijk regime reconstructie**	**voorkeursgrenswaarde**	**maximale ontheffingswaarde**
heersende ge-	nieuw	48 dB bij < 48 dB of laagste van: - heersende geluidsbelasting of	voorkeursgrenswaarde + 5 dB en max.

luidsbelasting ≤ 53 dB		- hogere grenswaarde (indien eerder vastgesteld)	58 dB
heersende ge-luidsbelasting > 53 dB	bestaand	laagste van: - heersende geluidsbelasting; of - hogere grenswaarde (indien eerder vastgesteld)	voorkeursgrenswaarde + 5 dB en max. 68 dB

Eerder vastgesteld hogere grenswaarden
Voor een aantal woningen zijn eerder hogere waarden vastgesteld (Bestemmingsplan N223 Westerlee-Maasdijk) in het onderzoeksgebied:

Blauwhek 27: 50 dB vanwege N223 (Westerlee-Maasdijk); 50 dB vanwege N213/Rijksweg A20
Blauwhek 15: 53 dB vanwege N213/Rijksweg A20
Blauwhek 17 52 dB vanwege N213/Rijksweg A20
Maasdijk 14: 52 dB vanwege N223 (Westerlee-Maasdijk)
Maasdijk 16: 52 dB vanwege N223 (Westerlee-Maasdijk)
Maasdijk 18: 52 dB vanwege N223 (Westerlee-Maasdijk)
Maasdijk 20: 52 dB vanwege N223 (Westerlee-Maasdijk)
Maasdijk 22: 51 dB vanwege N223 (Westerlee-Maasdijk)
Maasdijk 24: 51 dB vanwege N223 (Westerlee-Maasdijk)
Maasdijk 28: 50 dB vanwege N223 (Westerlee-Maasdijk)
Maasdijk 30: 49 dB vanwege N223 (Westerlee-Maasdijk)

8 Toetsingskader

3. Berekeningsuitgangspunten

3.1. Rekenmethodiek en invoergegevens

Het akoestisch onderzoek is uitgevoerd volgens Standaard Rekenmethode II (SRM II) conform het Reken- en meetvoorschrift geluidhinder 2012. De berekeningen zijn uitgevoerd met behulp van het softwareprogramma Geomilieu versie 2.61 van DGMR.

De geluidsbelasting als gevolg van wegverkeer hangt af van verschillende factoren. Voor een deel hebben deze factoren betrekking op verkeer en weg (geluidsafstraling); voor een ander deel op de omgeving van de weg (geluidsoverdracht). Hieronder volgt een korte omschrijving van de belangrijkste factoren.

3.2. Verkeersgegevens

Verkeersintensiteiten en voertuigcategorieën
De verkeersintensiteit is het aantal motorvoertuigen dat per uur (mvt/uur) passeert. Bij de bepaling van het aantal motorvoertuigen per uur is uitgegaan van de gemiddelde weekdagintensiteiten in motorvoertuigen per etmaal (mvt/etmaal) op de wegen.

De motorvoertuigen worden verdeeld in drie categorieën:
1. lichte voertuigen (voornamelijk personenauto's);
2. middelzware voertuigen (middelzware vrachtauto's en bussen);
3. zware voertuigen (zware vrachtauto's).

De verkeersintensiteiten voor de huidige situatie en de verdeling in dag-, avond- en nachtperiode en voertuigverdelingen die ten grondslag liggen aan dit akoestisch onderzoek zijn afkomstig uit het onderzoek van Goudappel Coffeng, Milieueffecten verbinding Maasdijk-Honderdland, 14 juni 2013. Voor de intensiteiten in de huidige situatie op de Maasdijk is uitgegaan van de beschreven autonome situatie (conform het vastgestelde bestemmingplan van het 3 in 1 project). Deze cijfers zijn voor 2020 en teruggerekend naar 2016 met een afname van 1% per jaar.
De verkeersintensiteiten van de tijdelijke situatie (variant D) zijn afkomstig uit het onderzoek van Goudappel Coffeng, Varianten Honderdland, 17 januari 2013. De verkeersintensiteiten voor de eindsituatie zijn afkomstig uit het verkeersmodel van de gemeente Westland (2020). Voor de extrapolatie naar het maatgevende jaar 2027 is uitgegaan van een autonome groei van 1% per jaar.
De intensiteiten op de rotondes zijn bepaald door de aanliggende wegvakken bij elkaar op te tellen en te delen door 4. Dit is een gebruikelijke methode om de intensiteit op de rotonde te bepalen.

Tabel 3.1 Verkeersintensiteiten in mvt/weekdag (afgerond op 50-tallen)

	2016	2027 tijdelijke situatie	2027 eindsituatie
Nieuwe weg ten westen van rotonde (1)	n.v.t.	7.800	13.100

Nieuwe weg ten oosten van rotonde (2)	n.v.t.	7.800	16.250
Nieuwe weg richting Maasdijk (N220) (3)	n.v.t.	7.800	11.100
Maasdijk (N220)ten westen van nieuwe aansluiting (4)	3.450	*	1.900
Maasdijk (M220) ten oosten van nieuwe aansluiting (5)	3.450	*	12.400

*Voor de tijdelijke situatie zijn geen berekeningen uitgevoerd, aangezien de intensiteiten op het maatgevende deel ten oosten van de nieuwe aansluiting dan lager zullen liggen dan in de eindsituatie. Wanneer in de eindsituatie geen sprake is van een reconstructie situatie zal dit ook in de tijdelijke situatie niet het geval zijn. Voor het wegdeel ten westen van de nieuwe aansluiting geldt dat de toename in intensiteit in de tijdelijke situatie ten opzichte van de huidige situatie dermate gering is (minder dan 20%) dat de mogelijke toename in geluid voor het menselijk oor niet hoorbaar is.

Tabel 3.2 Voertuigverdeling

	huidige middelzwaar / zwaar	**plansituatie middelzwaar / zwaar**	**verkeersverdeling dag/avond/nacht**
Nieuwe weg ten westen van rotonde (1)	n.v.t.	3,6% / 1,6%	6,6% / 3% / 1%
Nieuwe weg ten oosten van rotonde (2)	n.v.t.	3,7% / 1,6%	6,6% / 3% / 1%
Nieuwe weg richting Maasdijk (N220) (3)	n.v.t.	0,7% / 0,3%	6,6% / 3% / 1%
Maasdijk (N220)ten westen van nieuwe aansluiting (4)	3% / 1,3%	2,7% / 1,2%	6,6% / 3% / 1%
Maasdijk (M220) ten oosten van nieuwe aansluiting (5)	2,9% / 1,2%	1,1% / 0,4%	6,6% / 3% / 1%

Verkeerssnelheid
De verkeerssnelheid is de representatief te achten gemiddelde snelheid van een categorie voertuigen. Dit is in het algemeen de wettelijke toegestane snelheid.

Op het nieuwe weggedeelte bedraagt de maximumsnelheid 50 km/h en op de Maasdijk (N220) 60 km/h.

Type wegdek
Geluid ten gevolge van wegverkeer kan men onderscheiden in motorgeluid en rolgeluid. Het rolgeluid is een gevolg van de wisselwerking tussen banden en wegdek. De aard van het wegdek is hierbij van invloed. In verband hiermee worden in het rekenschema verschillende typen wegdek onderscheiden. Bij lichte motorvoertuigen is de bijdrage van het rolgeluid aan het totale geluid groter dan bij de zware en middelzware motorvoertuigen. Als gevolg hiervan heeft het wegdek een grotere invloed op de geluidsbelasting naarmate het percentage vrachtverkeer kleiner is.

Voor de wegdekverharding op de nieuwe weg is uitgegaan van asfalt. Voor de Maasdijk (N220) ten zuiden van de nieuwe verbinding is uitgegaan van Dunne Deklagen A.

Voor de gehanteerde verkeersgegevens wordt verwezen naar bijlage 1.

3.3. Ruimtelijke gegevens

In de geluidsberekeningen is rekening gehouden met alle relevante gebouwde ruimtelijke objecten in de omgeving en de aanwezigheid van hard (bijvoorbeeld verhard oppervlak of water) of zacht (bijvoorbeeld zandgrond of grasland) bodemgebied. Tevens zijn de maaiveldfluctuaties en hoogteliggingen van ruim-

telijke objecten meegenomen. De basisgegevens van het digitale terreinmodel (DTM) en de vectorbestanden ten aanzien van aanwezige bebouwing en bodemgebieden zijn ingekocht bij iDelft. Vervolgens zijn de relevante rijlijnen ingevoerd. Het toekomstige ontwerp is aangeleverd door IV-infra. In bijlage 2 wordt een overzicht gegeven van het rekenmodel en de invoergegevens.

Rijlijnen
De weg wordt geschematiseerd in rijlijnen die 0,75 m boven het wegdek liggen.

Waarneempunten
De waarneemhoogten waarop de waarneempunten zijn gesitueerd is afhankelijk van de hoogte van de geluidsgevoelige objecten. Er is gerekend op een waarneemhoogte van + 1,5 m en + 4,5 m.

Bodemgebied
Het model heeft een bodemfactor van 1,0 waardoor alle harde gebieden ingevoerd zijn met een bodemfactor van 0,0.

Sectorhoek en reflecties
Het maximum aantal reflecties waarmee de berekeningen zijn uitgevoerd bedraagt 1 reflectie en een sectorhoek van 2˚ conform de aanbeveling van de projectgroep Vergelijkend Onderzoek Akoestische Bureaus (VOAB). In deze projectgroep VOAB zijn afspraken gemaakt om de onderlinge verschillen in rekenprogrammatuur te minimaliseren.

3.4. Scenario's

Dit onderzoek heeft betrekking op de realisatie van de verbindingsweg Maasdijk (N220) – Maasdijkplein. De gemeente Westland heeft ervoor gekozen om deze onafhankelijk uit te voeren, omdat zij het als haar taak beschouwt te voorzien in een goede ontsluiting voor bewoners van de kern Maasdijk en daarmee te voorzien in goede verbindingen naar voor de bewoners belangrijke voorzieningen. Daarmee staat deze ontwikkeling los van de ontwikkeling van bedrijventerrein Honderdland fase 2.

In een akoestisch onderzoek wordt gerekend met een referentiesituatie over 10 jaar. In dit geval is dat het jaar 2027. In de verkeersprognoses van de gemeente Westland is op dat moment het bedrijventerrein Honderdland fase 2 afgerond. Dat betekent dat modelmatig op de verbindingsweg die nu mogelijk gemaakt wordt veel meer verkeer zit. De ontwikkeling Honderdland fase 2 is echter planologisch nog niet mogelijk. Dit onderzoek houdt daarom rekening met 2 scenario's. In de eerste variant is gerekend met de verkeersprognoses van 2027. Dat betekent dat in deze cijfers het verkeer van Honderdland fase 2 meegerekend is. Het tweede scenario geeft inzicht in de situatie in 2027 waarin alleen de verbindingsweg gerealiseerd is.

De gemeente Westland vindt het van belang om beide scenario's door te rekenen. Het eerste scenario omdat dit aansluit bij het gemeentelijk verkeersmodel en hiermee inzicht wordt geboden in de waarschijnlijke eindsituatie. Op basis hiervan worden ook de hogere waarden verleend en maatregelen uitgevoerd.
Het tweede scenario dient om in het kader van een goede ruimtelijke ordening inzicht te geven in de effecten die optreden als gevolg van de realisatie van alleen de verbindingsweg aan de gevels van bestaande woningen ten noorden van de verbindingsweg.

12 Berekeningsuitgangspunten

4. Akoestisch onderzoek

4.1. Rekenresultaten en beoordeling nieuwe situatie

Scenario 1
Ten gevolge van het verkeer op de nieuwe weg zijn de geluidscontouren bepaald, zie figuur 4.1. Dit scenario is gebaseerd op het gemeentelijk verkeersmodel. Hieruit blijkt dat op de woningen Maasdijk 36, Blauwhek 27 en Maasdijk 25 sprake is van een overschrijding van de voorkeursgrenswaarde. Voor deze woningen is dan ook de geluidsbelasting aan de gevels bepaald, zie bijlage 3. Uit de resultaten blijkt dat de maximale geluidsbelasting aan de gevels van Maasdijk 25 50 dB bedraagt. Aan de gevels van Blauwhek 27 en Maasdijk 36 bedraagt de maximale geluidsbelasting 49 dB. Hierbij wordt de voorkeurs-grenswaarde van 48 dB overschreden maar de maximale ontheffingswaarde van 58 dB niet.

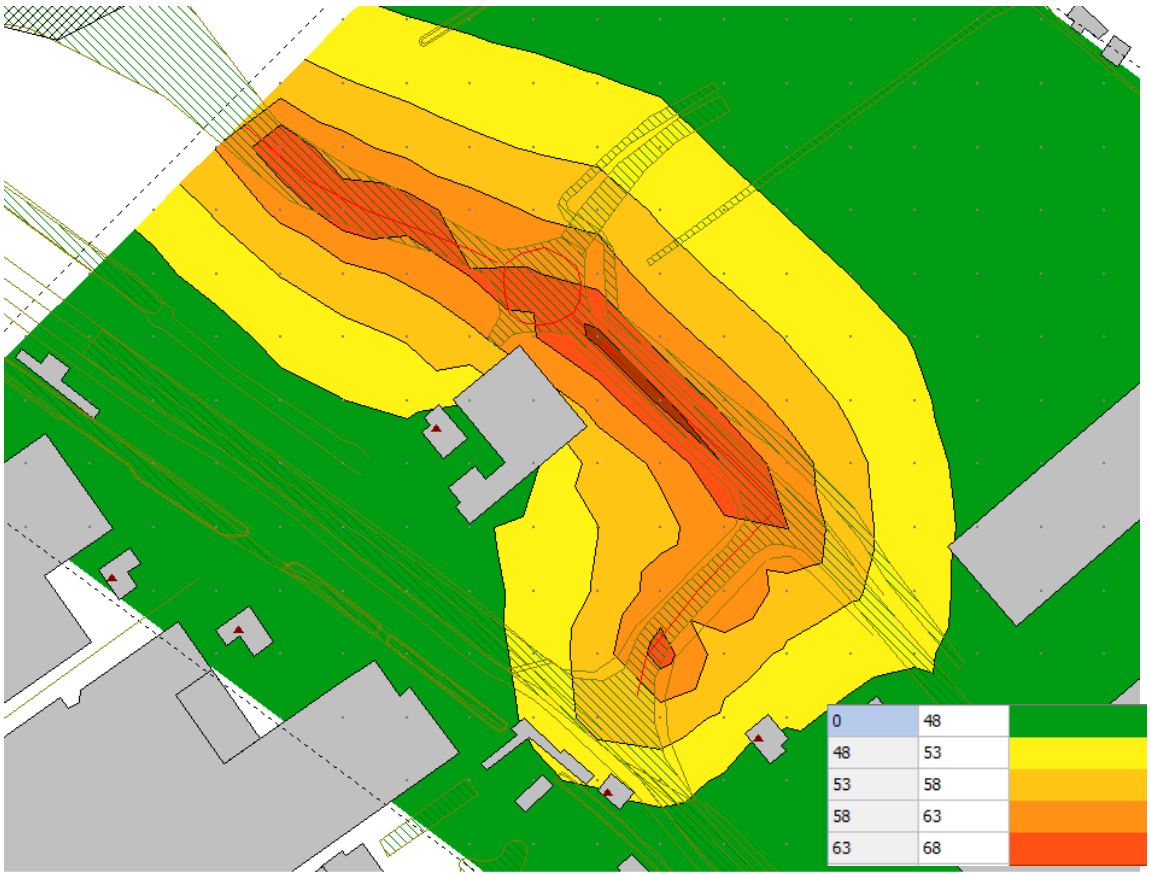

Figuur 4.1. Contouren ten gevolge van het verkeer op de nieuwe weg op een maatgevende waarneem-hoogte van 4,5 m

Scenario 2
Tevens zijn berekeningen uitgevoerd voor de situatie waarin Honderdland nog niet is gerealiseerd maar de nieuwe weg al wel. De bestaande woningen en kassen ten noorden van de nieuwe weg zijn in deze situatie dan ook nog aanwezig.

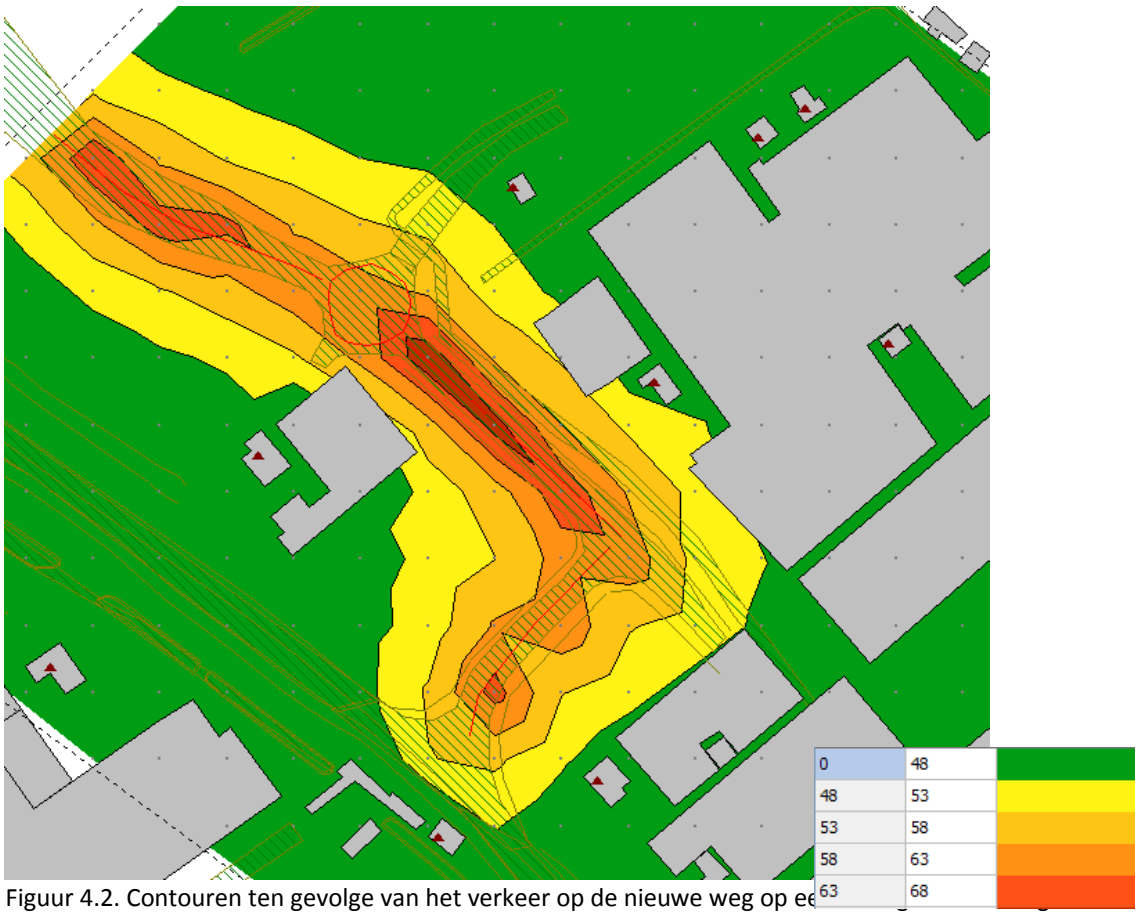

Figuur 4.2. Contouren ten gevolge van het verkeer op de nieuwe weg op ee
1,5 m

Uit bovenstaande figuur blijkt dat op de woning Blauwhek 21 de voorkeursgrenswaarde wordt overschreden. Voor deze woning is de geluidsbelasting aan de gevel dan ook berekend. Hieruit blijkt, zie bijlage 3, dat de maximale geluidsbelasting 49 dB bedraagt. Hierbij wordt inderdaad de voorkeursgrenswaarde overschreden maar de maximale ontheffingswaarde van 58 dB niet.

Wanneer de bestaande kassen uit het gebied geamoveerd zijn, zal op de bestaande woningen in het achterliggende gebied sprake blijven van een aanvaardbaar akoestisch klimaat aangezien de voorkeursgrenswaarde niet wordt overschreden, zie figuur 4.3.

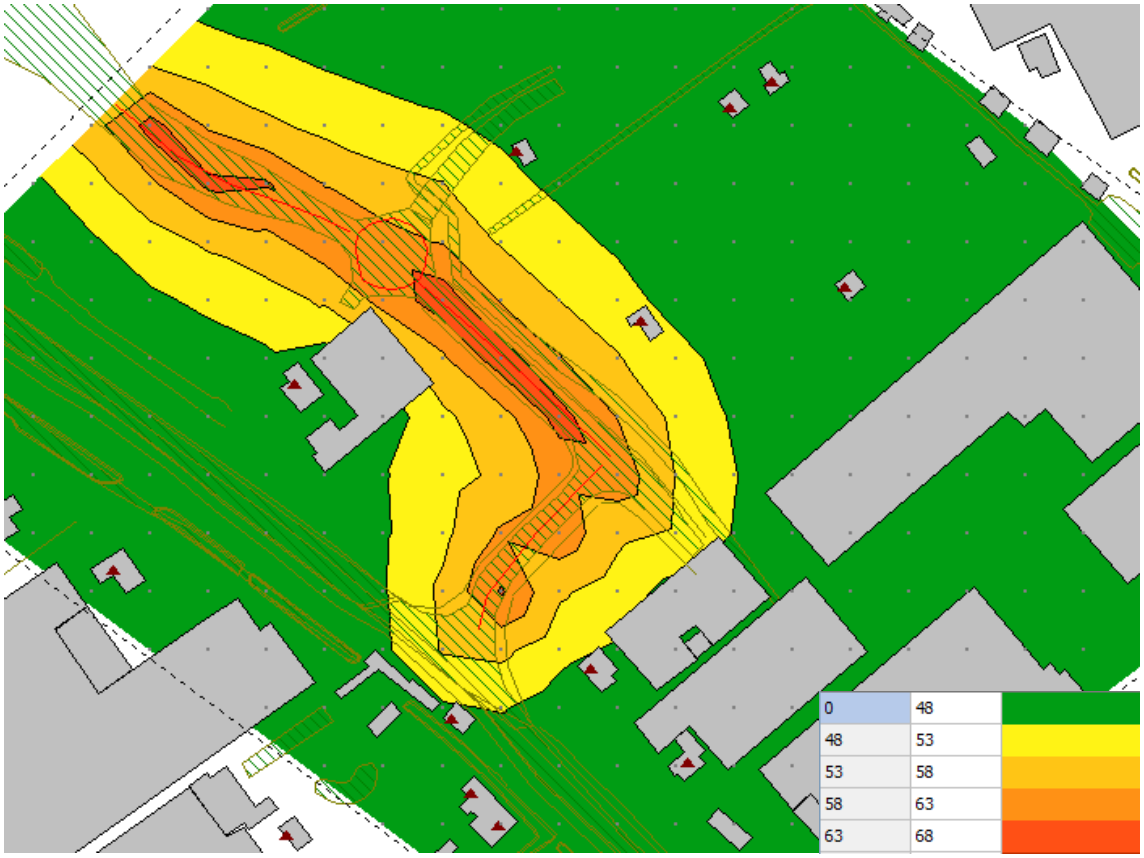

Figuur 4.3. Contouren ten gevolge van het verkeer op de nieuwe weg op een maatgevende hoogte van 4,5 m

4.2. Rekenresultaten en beoordeling reconstructiesituatie

De nieuwe weg gaat aansluiten op de Maasdijk (N220). Binnen de formele geluidszone van de te reconstrueren wegvakken ligt de volgende maatgevende bestaande woning:
- Maasdijk 36

Uit de berekeningsresultaten, zie bijlage 4, blijkt dat geen sprake is van een reconstructiesituatie ingevolge de Wgh. Er is zelfs sprake van een afname van de geluidsbelasting.

4.3. Maatregelen ter reductie van de geluidsbelasting

De geluidsbelasting op de gevels van de bestaande woningen ten gevolge van het verkeer op de nieuwe weg kan worden gereduceerd door maatregelen aan de bron of in het overdrachtsgebied. Er is een aantal maatregelen aan de bron denkbaar. De eerste mogelijkheid is het beperken van de verkeersomvang, de snelheid of wijziging van de samenstelling van het verkeer. Deze maatregelen zijn alleen mogelijk als de functie van de weg wordt gewijzigd. Dit stuit op overwegende bezwaren van verkeers- en vervoerskundige aard. De weg wordt juist aangelegd om een verbinding te vormen in de verkeersstructuur van Westland.

Een andere maatregel aan de bron is het toepassen van een geluidsreducerende wegdekverharding. Door het toepassen van een geluidsreducerend asfalt kan de geluidsbelasting met ca. 2 dB gereduceerd worden. Gelet op het geringe aantal woningen waarvoor de maatregel noodzakelijk is, is de maatregel vanuit financieel oogpunt niet haalbaar.

Het toepassen van een geluidscherm ter hoogte van de woning Maasdijk 25 is wel een optie. Wanneer hier een scherm van 1 m over een lengte van ca. 65 m wordt gerealiseerd bedraagt de maximale geluidsbelasting 48 dB, zie bijlage 5. Hierbij is geen sprake meer van een overschrijding van de voorkeursgrenswaarde. Op de woningen Blauwhek 27 en Maasdijk 36 blijft hier wel sprake van.

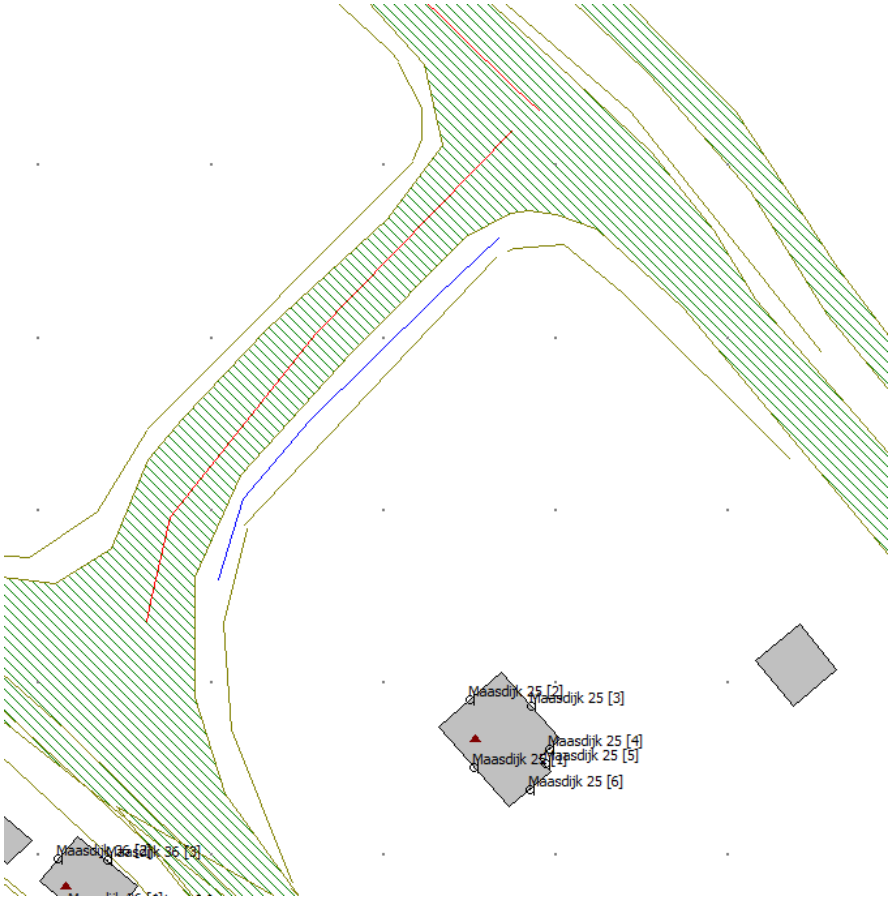

Figuur 4.4. Ligging scherm (= blauwe lijn)

5. Conclusie

Geconcludeerd wordt dat ten gevolge van de fysieke wijziging aan de Maasdijk (N220) geen reconstructiesituaties ingevolge de Wgh optreden.

Ten gevolge van het verkeer op de nieuwe weg wordt de voorkeursgrenswaarde van 48 dB overschreden aan de gevels van een drietal woningen. Wanneer langs de nieuwe weg ter hoogte van de woning Maasdijk 25 een scherm wordt gerealiseerd is voor deze woning geen hogere waarde meer benodigd.

Aangezien verdere maatregelen niet mogelijk, gewenst en/of doelmatig zijn, dient een besluit tot vaststelling van hogere waarden te worden voorbereid. Een overzicht van de hogere waarden staat in tabel 5.1.

Tabel 5.1 Ontheffingswaarden zonder maatregelen

Adres	Ontheffingswaarde	Geluidsbron
Maasdijk 25	50 dB	Nieuwe weg
Blauwhek 27	49 dB	Nieuwe weg
Maasdijk 36	49 dB	Nieuwe weg

In scenario 2 waarbij de woningen ten noorden van de nieuwe verbindingsweg nog aanwezig zijn is op de woning Blauwhek 21 sprake van een overschrijding van de voorkeursgrenswaarde met 1 dB. Voor deze woning is dan ook een hogere waarde nodig.

Tabel 5.2 Ontheffingswaarde

Adres	Ontheffingswaarde	Geluidsbron
Blauwhek 21	49 dB	Nieuwe weg

18 Conclusie

Rho

ADVISEURS
VOOR
LEEFRUIMTE

Bijlagen

Bijlage 1 Verkeersgegevens

Verkeersgegevens
Uiteindelijke situatie

Model: Akoestisch onderzoek nieuwe weg uiteindelijke situatie
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Wegdek	V(LV(D))	V(LV(A))	V(LV(N))	V(MV(D))	V(MV(A))	V(MV(N))	V(ZV(D))	V(ZV(A))	V(ZV(N))	Totaal aantal	%Int(D)	%Int(A)
nieuwe weg	ten westen van rotonde	W0	50	50	50	50	50	50	50	50	50	13100,00	6,60	3,00
rotonde		W0	35	35	35	35	35	35	35	35	35	8800,00	6,60	3,00
nieuwe weg	ten oosten van rotonde	W0	50	50	50	50	50	50	50	50	50	16250,00	6,60	3,00
nieuwe weg	richting Maasdijk	W0	50	50	50	50	50	50	50	50	50	11100,00	6,60	3,00

Verkeersgegevens
Uiteindelijke situatie

Model: Akoestisch onderzoek nieuwe weg uiteindelijke situatie
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	%Int(N)	%LV(D)	%LV(A)	%LV(N)	%MV(D)	%MV(A)	%MV(N)	%ZV(D)	%ZV(A)	%ZV(N)
nieuwe weg	1,00	94,80	94,80	94,80	3,60	3,60	3,60	1,60	1,60	1,60
rotonde	1,00	94,70	94,70	94,70	3,70	3,70	3,70	1,60	1,60	1,60
nieuwe weg	1,00	94,70	94,70	94,70	3,70	3,70	3,70	1,60	1,60	1,60
nieuwe weg	1,00	99,00	99,00	99,00	0,70	0,70	0,70	0,30	0,30	0,30

Verkeersgegevens tijdelijke situatie

Model: Akoestisch onderzoek nieuwe weg tijdelijke situatie
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Wegdek	V(LV(D))	V(LV(A))	V(LV(N))	V(MV(D))	V(MV(A))	V(MV(N))	V(ZV(D))	V(ZV(A))	V(ZV(N))	Totaal aantal	%Int(D)	%Int(A)
nieuwe weg	ten westen van rotonde	W0	50	50	50	50	50	50	50	50	50	7800,00	6,60	3,00
rotonde		W0	35	35	35	35	35	35	35	35	35	3900,00	6,60	3,00
nieuwe weg	ten oosten van rotonde	W0	50	50	50	50	50	50	50	50	50	7800,00	6,60	3,00
nieuwe weg	richting Maasdijk	W0	50	50	50	50	50	50	50	50	50	7800,00	6,60	3,00

Verkeersgegevens tijdelijke situatie

Model: Akoestisch onderzoek nieuwe weg tijdelijke situatie
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	%Int(N)	%LV(D)	%LV(A)	%LV(N)	%MV(D)	%MV(A)	%MV(N)	%ZV(D)	%ZV(A)	%ZV(N)
nieuwe weg	1,00	94,80	94,80	94,80	3,60	3,60	3,60	1,60	1,60	1,60
rotonde	1,00	94,70	94,70	94,70	3,70	3,70	3,70	1,60	1,60	1,60
nieuwe weg	1,00	94,70	94,70	94,70	3,70	3,70	3,70	1,60	1,60	1,60
nieuwe weg	1,00	99,00	99,00	99,00	0,70	0,70	0,70	0,30	0,30	0,30

Verkeersgegevens huidige situatie

Model: Reconstructie
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Wegdek	V(LV(D))	V(LV(A))	V(LV(N))	V(MV(D))	V(MV(A))	V(MV(N))	V(ZV(D))	V(ZV(A))	V(ZV(N))	Totaal aantal	%Int(D)
Maasdijk	Maasdijk ten westen van nieuwe weg	W0	60	60	60	60	60	60	60	60	60	3450,00	6,60
Maasdijk	Maasdijk ten oosten van nieuwe weg	W0	60	60	60	60	60	60	60	60	60	3450,00	6,60

Verkeersgegevens huidige situatie

Model: Reconstructie
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	%Int(A)	%Int(N)	%LV(D)	%LV(A)	%LV(N)	%MV(D)	%MV(A)	%MV(N)	%ZV(D)	%ZV(A)	%ZV(N)
Maasdijk	3,00	1,00	96,10	96,10	96,10	2,70	2,70	2,70	1,20	1,20	1,20
Maasdijk	3,00	1,00	98,50	98,50	98,50	1,10	1,10	1,10	0,40	0,40	0,40

Verkeersgegevens reconstructie toemkomstige situatie

Model: Reconstructie uiteindelijke situatie
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Wegdek	V(LV(D))	V(LV(A))	V(LV(N))	V(MV(D))	V(MV(A))	V(MV(N))	V(ZV(D))	V(ZV(A))	V(ZV(N))	Totaal aantal	%Int(D)
Maasdijk	Maasdijk ten westen van nieuwe weg	W0	60	60	60	60	60	60	60	60	60	1900,00	6,60
Maasdijk	Maasdijk ten oosten van nieuwe weg	W11	60	60	60	60	60	60	60	60	60	12400,00	6,60

Verkeersgegevens reconstructie toemkomstige situatie

Model: Reconstructie uiteindelijke situatie
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	%Int(A)	%Int(N)	%LV(D)	%LV(A)	%LV(N)	%MV(D)	%MV(A)	%MV(N)	%ZV(D)	%ZV(A)	%ZV(N)
Maasdijk	3,00	1,00	96,10	96,10	96,10	2,70	2,70	2,70	1,20	1,20	1,20
Maasdijk	3,00	1,00	98,50	98,50	98,50	1,10	1,10	1,10	0,40	0,40	0,40

Uit onderstaande tabel zijn de intensiteiten op de Maasdijk autonoom gebruikt om de intensiteit in 2016 te bepalen.

Nummer	Wegvak	Verkeersintensiteit huidig	Verkeersintensiteit autonoom	Verkeersintensiteit plan
1	Maasdijk noord	14.900	17.200	18.000
2	Maasdijk midden	12.400	3.900	1.900
3	Maasdijk zuid	13.300	3.900	12.200
4	Verbindingsweg west	6.100	10.500	13.000
5	Oranjesluisweg	8.000	700	600
6	N223 nieuw	n.v.t	23.800	20.400
7	Nieuwe weg	n.v.t.	n.v.t.	13.000
8	Nieuwe weg	n.v.t	n.v.t.	11.000
9	Nieuwe weg	n.v.t.	n.v.t.	16.200
10	Nieuwe weg	n.v.t	n.v.t.	5.600
11	N213	42.200	54.100	44.800

Uit onderstaande tabel zijn de intensiteiten variant D gebruikt om de intensiteiten in de tijdelijke situatie te bepalen.

		fase I Honderdland			
	Wegvak	variant A mvt/etm 2020	variant B mvt/etm 2020	variant C mvt/etm 2020	variant D mvt/etm 2020
1	A20 t.h.v. Honderdland	53.000	50.000	50.000	50.000
2	Verbindingsweg Honderdland-Galgeweg	3.700	3.700	*nvt*	*nvt*
3	Centrale ontsluitingsweg Honderdland	*nvt*	*nvt*	*nvt*	*nvt*
4	Honderdland tussen de verbindingsweg Honderdland-Oranjesluisweg en verkeersplein 'Maasdijk'	*nvt*	6.700	7.800	7.800
5	Galgeweg	3.000	2.600	500	500
6	Maasdijk	7.500	12.000	12.000	12.000
7	2e ontsluitingsweg Hoek van Holland	10.000	9.500	9.500	9.500
8	Pettendijk tussen Lange Kruisweg en de Maasdijk	5.300	4.100	4.100	4.100
9	Lange Kruisweg	6.500	5.600	5.600	5.600
10	Groeneweg	500	500	100	100
11	Burgemeester Elsenweg	36.500	36.800	38.400	38.400
12	Burgemeester van Doornlaan	24.000	24.000	24.000	24.000
13	Pettendijk tussen Lange Kruisweg en Oranjepolderweg	3.200	2.900	2.900	2.900
14	Honderdland tussen "pootje" en de verbindingsweg Honderdland-Oranjesluisweg	*nvt*	*nvt*	*nvt*	7.800

Tabel B1.2 overzicht geprognosticeerde intensiteiten van de varianten A, B, C en D

Uit onderstaande plot van het verkeersmodel zijn de intensiteiten gehaald om de intensiteiten in de uiteindelijke situatie te bepalen.

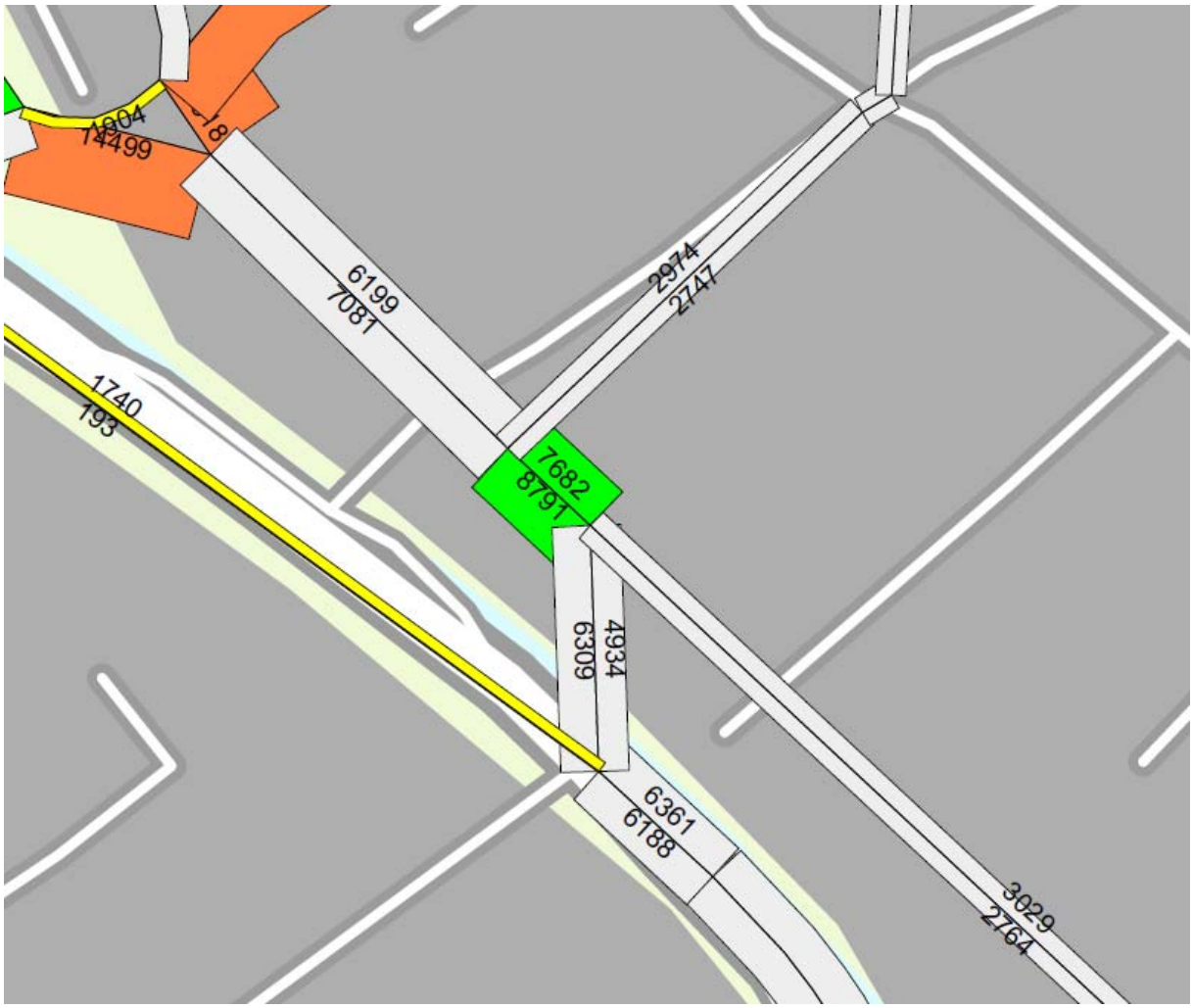

1%

2020 2027 werkdag

0,92

Uiteindelijke situatie

				2020	2027	2020	2027		2027 totaal
7	nieuwe weg			6.199	6.114	7.081	6.984		13.099
	rotonde			5.800	5.721				8.767
9	nieuwe weg			7.682	7.577	8.791	8.671		16.248
8	nieuwe weg			4.934	4.867	6.309	6.223		11.090
2	Maasdijk Midden			1.740	1.716	193	190		1.907
3	Maasdijk Zuid			6.361	6.274	6.188	6.104		12.378

1%

2020 2016

Huidige situatie

				2020	2016				2016
7	nieuwe weg								
	rotonde								
9	nieuwe weg								
8	nieuwe weg								
2	Maasdijk Midden			3.900	3.448				3.448
3	Maasdijk Zuid			3.900	3.448				3.448

Bijlage 2 Invoergegevens

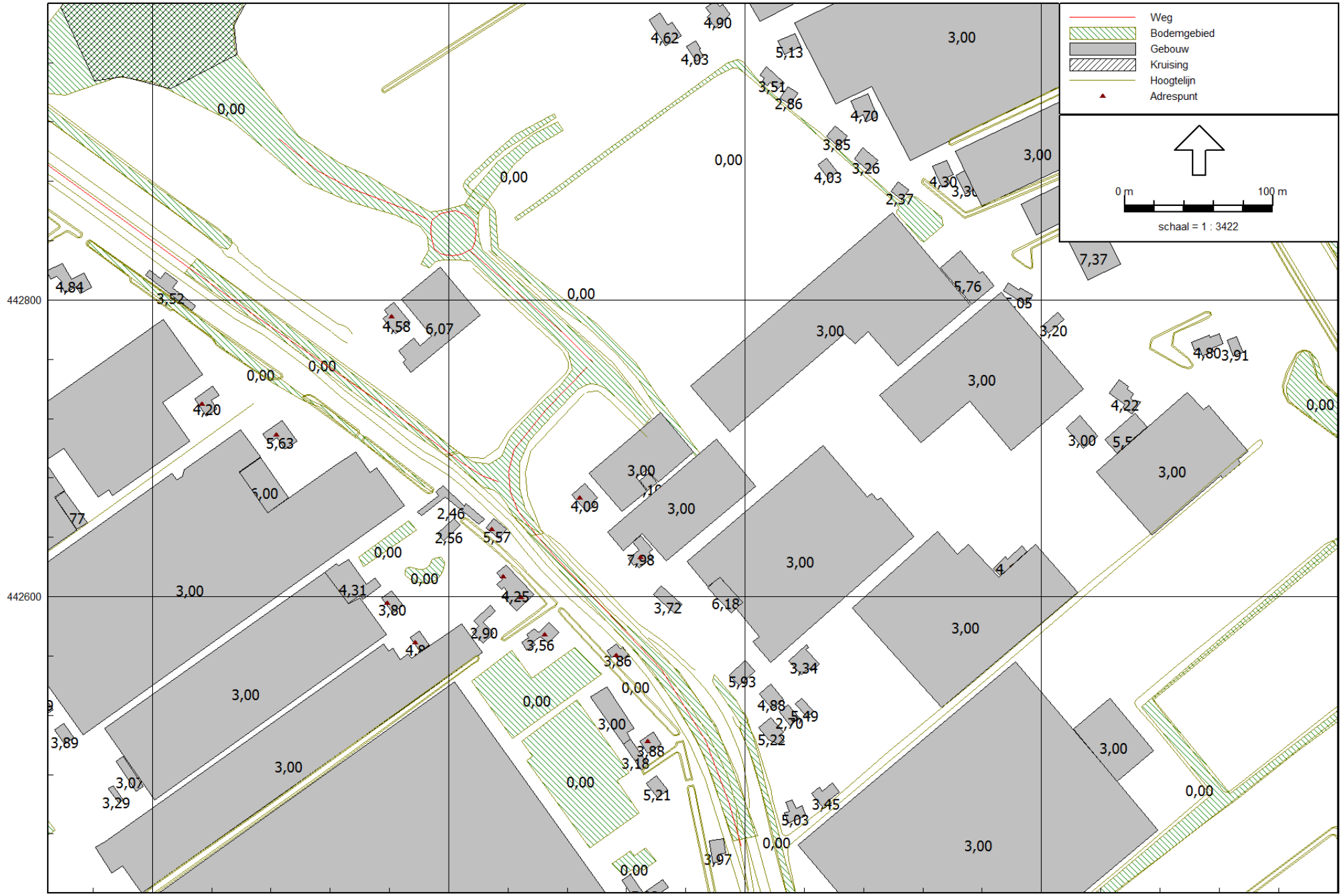

Bodemfactor en hoogte gebouwen

Rho - Rotterdam

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [versie van Gebied - Reconstructie uiteindelijke situatie] , Geomilieu V2.61

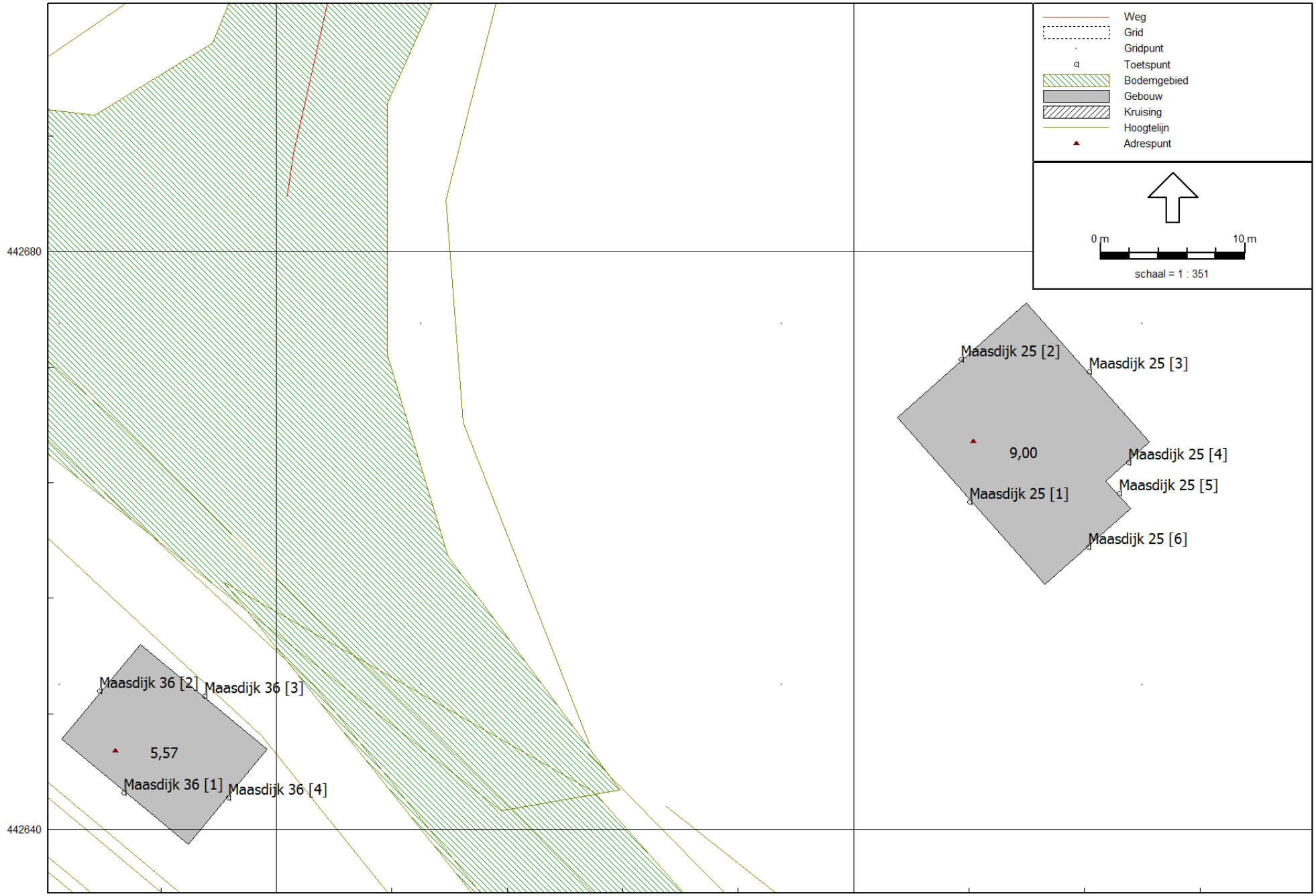

Ligging toetspunten
Eindsituatie

Rho - Rotterdam

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [versie van Gebied - Akoestisch onderzoek nieuwe weg uiteindelijke situatie] , Geomilieu V2.61

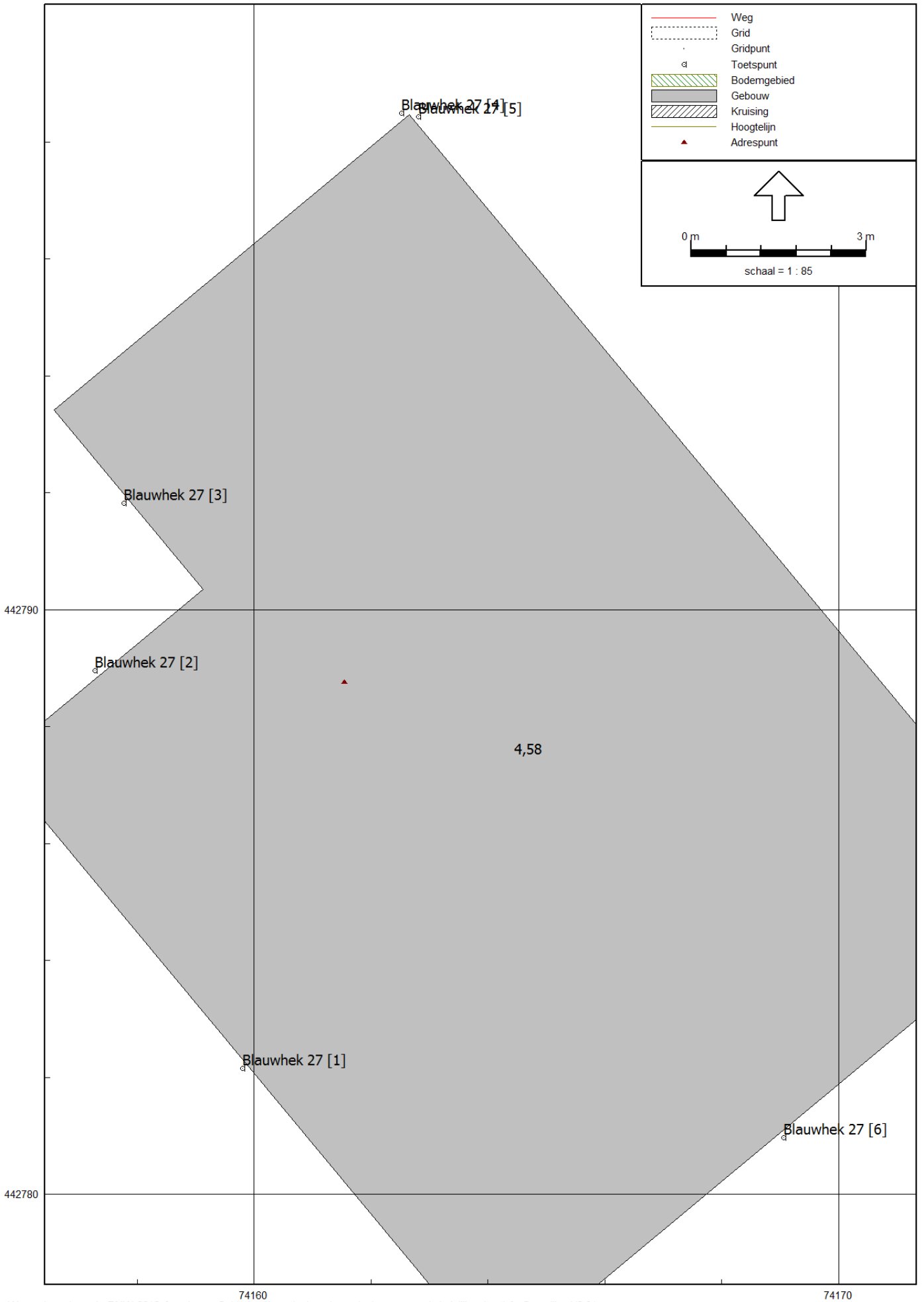
Weg
Grid
Gridpunt
Toetspunt
Bodemgebied
Gebouw
Kruising
Hoogtelijn
Adrespunt
0 m
3 m
schaal = 1 : 85
Blauwhek 27 [4]
Blauwhek 27 [5]
Blauwhek 27 [3]
Blauwhek 27 [2]
4,58
Blauwhek 27 [1]
Blauwhek 27 [6]
442790
442780
74160
74170

Toetspunten

Model: Akoestisch onderzoek nieuwe weg uiteindelijke situatie
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Rekenpunten, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D	Hoogte E	Hoogte F	Gevel
Maasdijk	Maasdijk 36 [1]	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
Maasdijk	Maasdijk 36 [2]	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
Maasdijk	Maasdijk 36 [3]	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
Maasdijk	Maasdijk 36 [4]	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
Blauwhek	Blauwhek 27 [1]	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
Blauwhek	Blauwhek 27 [2]	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
Blauwhek	Blauwhek 27 [3]	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
Blauwhek	Blauwhek 27 [4]	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
Blauwhek	Blauwhek 27 [5]	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
Blauwhek	Blauwhek 27 [6]	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
Maasdijk	Maasdijk 25 [1]	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
Maasdijk	Maasdijk 25 [2]	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
Maasdijk	Maasdijk 25 [3]	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
Maasdijk	Maasdijk 25 [4]	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
Maasdijk	Maasdijk 25 [5]	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
Maasdijk	Maasdijk 25 [6]	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja

Weg
Grid
Gridpunt
Toetspunt
Gebouw
Kruising
Hoogtelijn
Adrespunt
0 m
5 m
schaal = 1 : 123
Blauwhek 21 [4]
Blauwhek 21 [5]
Blauwhek 21 [3]
Blauwhek 21 [2]
Blauwhek 21 [1]
Blauwhek 21 [6]
442820
442810
74310
74320

Toetspunten

Model: Akoestisch onderzoek nieuwe weg tijdelijke situatie
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Rekenpunten, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D	Hoogte E	Hoogte F	Gevel
Blauwhek	Blauwhek 21 [1]	1,50	--	--	--	--	--	Ja
Blauwhek	Blauwhek 21 [2]	1,50	--	--	--	--	--	Ja
Blauwhek	Blauwhek 21 [3]	1,50	--	--	--	--	--	Ja
Blauwhek	Blauwhek 21 [4]	1,50	--	--	--	--	--	Ja
Blauwhek	Blauwhek 21 [5]	1,50	--	--	--	--	--	Ja
Blauwhek	Blauwhek 21 [6]	1,50	--	--	--	--	--	Ja

Bijlage 3 Rekenresultaten nieuwe situatie

Geluidsbelasting ten gevolge van het verkeer op de nieuwe weg
Uiteindelijke situatie

Rapport: Resultatentabel
Model: Akoestisch onderzoek nieuwe weg uiteindelijke situatie
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Nieuwe weg
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Lden
Maasdijk_B	Maasdijk 25 [2]	4,50	49,77
Maasdijk_B	Maasdijk 36 [3]	4,50	49,19
Blauwhek_B	Blauwhek 27 [5]	4,50	49,17
Maasdijk_B	Maasdijk 36 [2]	4,50	48,92
Blauwhek_B	Blauwhek 27 [4]	4,50	48,48
Maasdijk_A	Maasdijk 25 [2]	1,50	48,00
Blauwhek_A	Blauwhek 27 [5]	1,50	46,80
Blauwhek_A	Blauwhek 27 [4]	1,50	46,71
Maasdijk_B	Maasdijk 25 [3]	4,50	46,31
Maasdijk_A	Maasdijk 25 [3]	1,50	44,93
Maasdijk_B	Maasdijk 25 [1]	4,50	43,96
Maasdijk_A	Maasdijk 25 [1]	1,50	42,67
Blauwhek_B	Blauwhek 27 [2]	4,50	42,17
Maasdijk_A	Maasdijk 36 [2]	1,50	40,57
Blauwhek_A	Blauwhek 27 [2]	1,50	40,06
Maasdijk_A	Maasdijk 36 [3]	1,50	39,90
Maasdijk_B	Maasdijk 25 [6]	4,50	35,84
Maasdijk_A	Maasdijk 25 [6]	1,50	35,11
Blauwhek_B	Blauwhek 27 [3]	4,50	34,89
Maasdijk_B	Maasdijk 25 [4]	4,50	34,85
Maasdijk_B	Maasdijk 25 [5]	4,50	34,81
Blauwhek_B	Blauwhek 27 [6]	4,50	34,49
Maasdijk_A	Maasdijk 25 [5]	1,50	34,42
Maasdijk_A	Maasdijk 36 [1]	1,50	34,20
Blauwhek_B	Blauwhek 27 [1]	4,50	33,80
Maasdijk_A	Maasdijk 25 [4]	1,50	33,15
Maasdijk_B	Maasdijk 36 [1]	4,50	31,36
Blauwhek_A	Blauwhek 27 [3]	1,50	27,92
Blauwhek_A	Blauwhek 27 [1]	1,50	26,83
Maasdijk_B	Maasdijk 36 [4]	4,50	26,41
Blauwhek_A	Blauwhek 27 [6]	1,50	26,39
Maasdijk_A	Maasdijk 36 [4]	1,50	23,93

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Geluidscontouren ten gevolge van het verkeer op de nieuwe weg
Uiteindelijke situatie

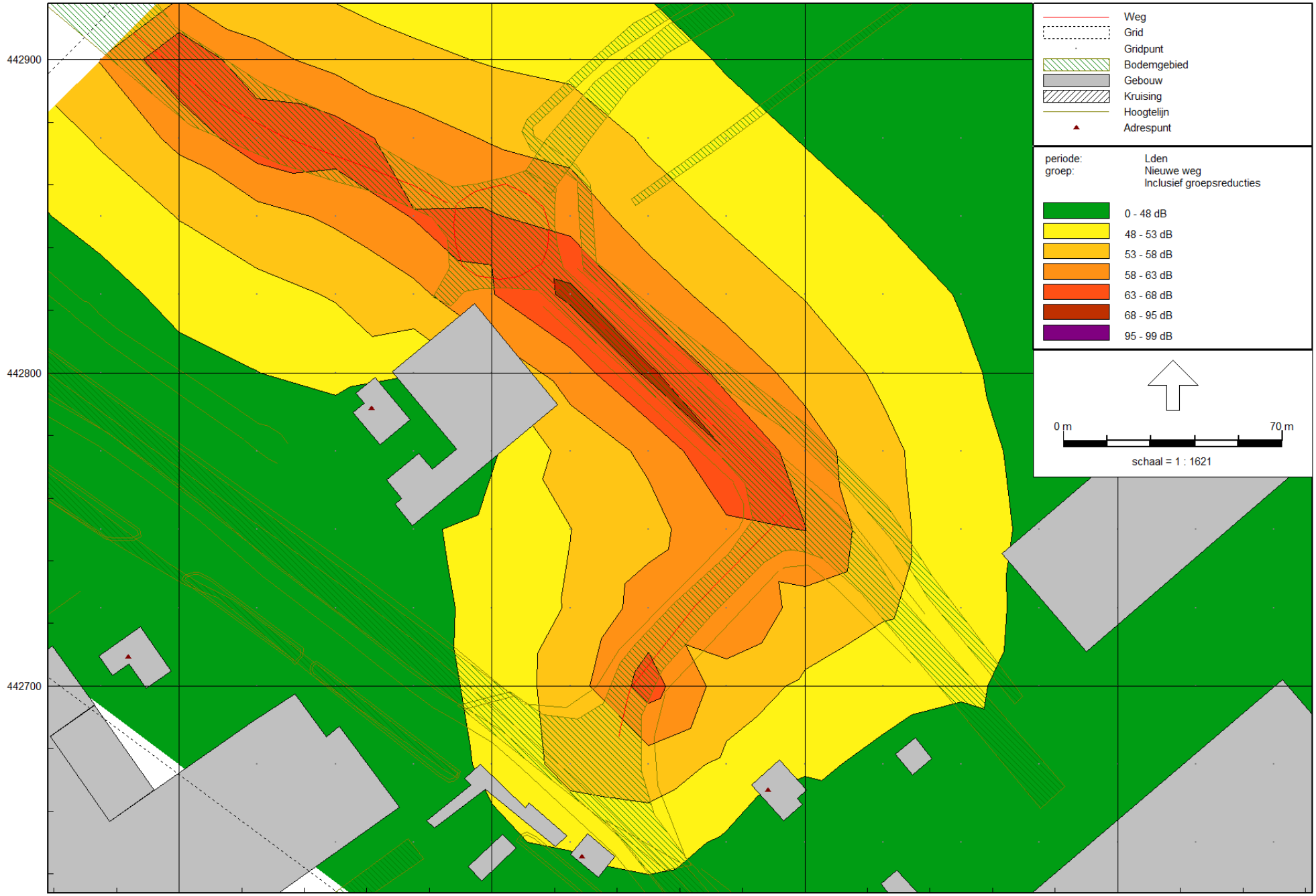

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [versie van Gebied - Akoestisch onderzoek nieuwe weg uiteindelijke situatie] , Geomilieu V2.61

Rho - Rotterdam

Geluidsbelasting ten gevolge van het verkeer op de nieuwe weg

Rapport: Resultatentabel
Model: Akoestisch onderzoek nieuwe weg tijdelijke situatie
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Nieuwe weg
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Lden
Blauwhek_A	Blauwhek 21 [1]	1,50	48,21
Blauwhek_A	Blauwhek 21 [2]	1,50	48,11
Blauwhek_A	Blauwhek 21 [3]	1,50	48,60
Blauwhek_A	Blauwhek 21 [4]	1,50	44,48
Blauwhek_A	Blauwhek 21 [5]	1,50	36,11
Blauwhek_A	Blauwhek 21 [6]	1,50	46,34

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Geluidscontouren ten gevolge van het verkeer op de nieuwe weg
Tijdelijke situatie

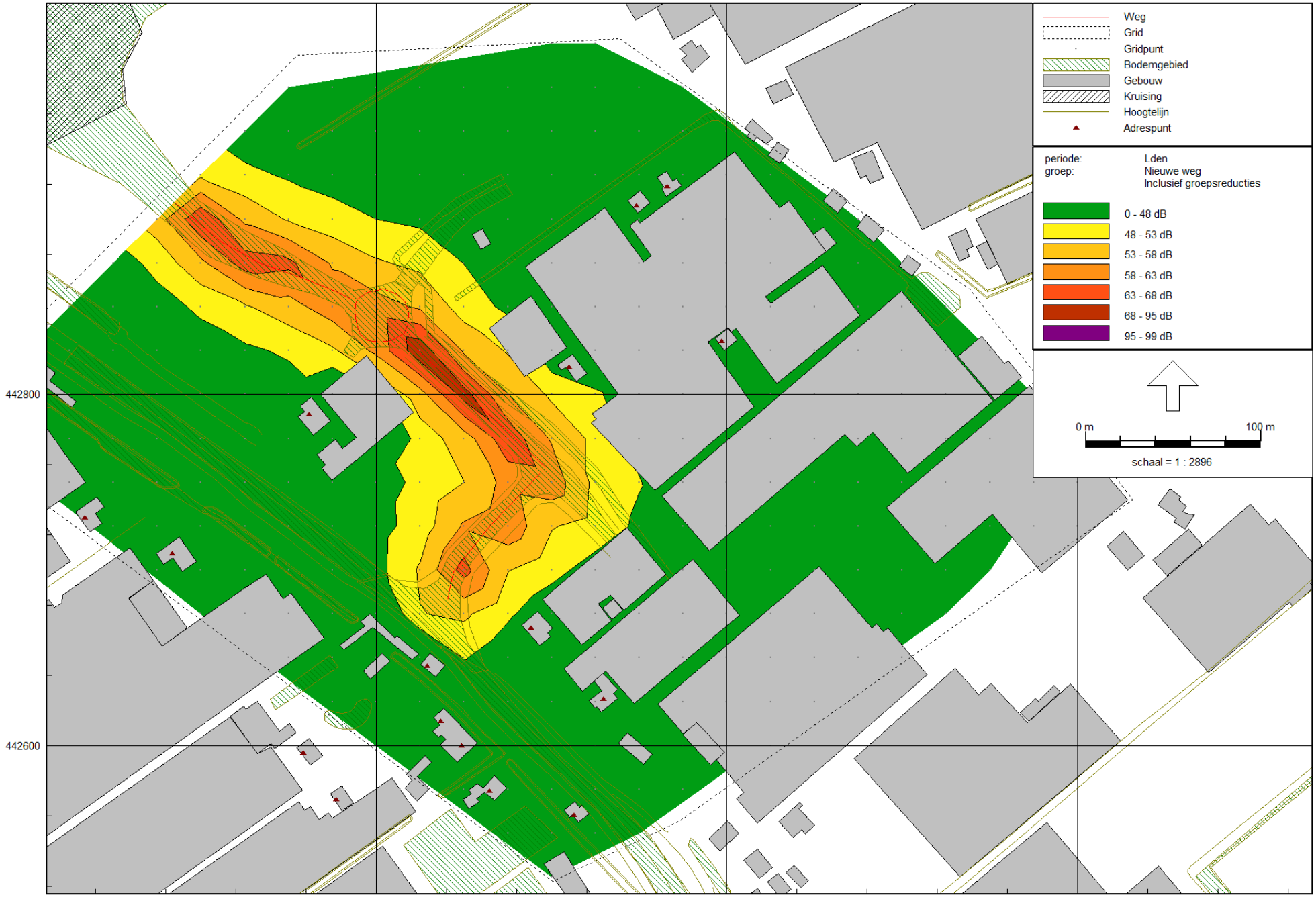

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [versie van Gebied - Akoestisch onderzoek nieuwe weg tijdelijke situatie] , Geomilieu V2.61

Rho - Rotterdam

Geluidscontouren ten gevolge van het verkeer op de nieuwe weg
Tijdelijke situatie

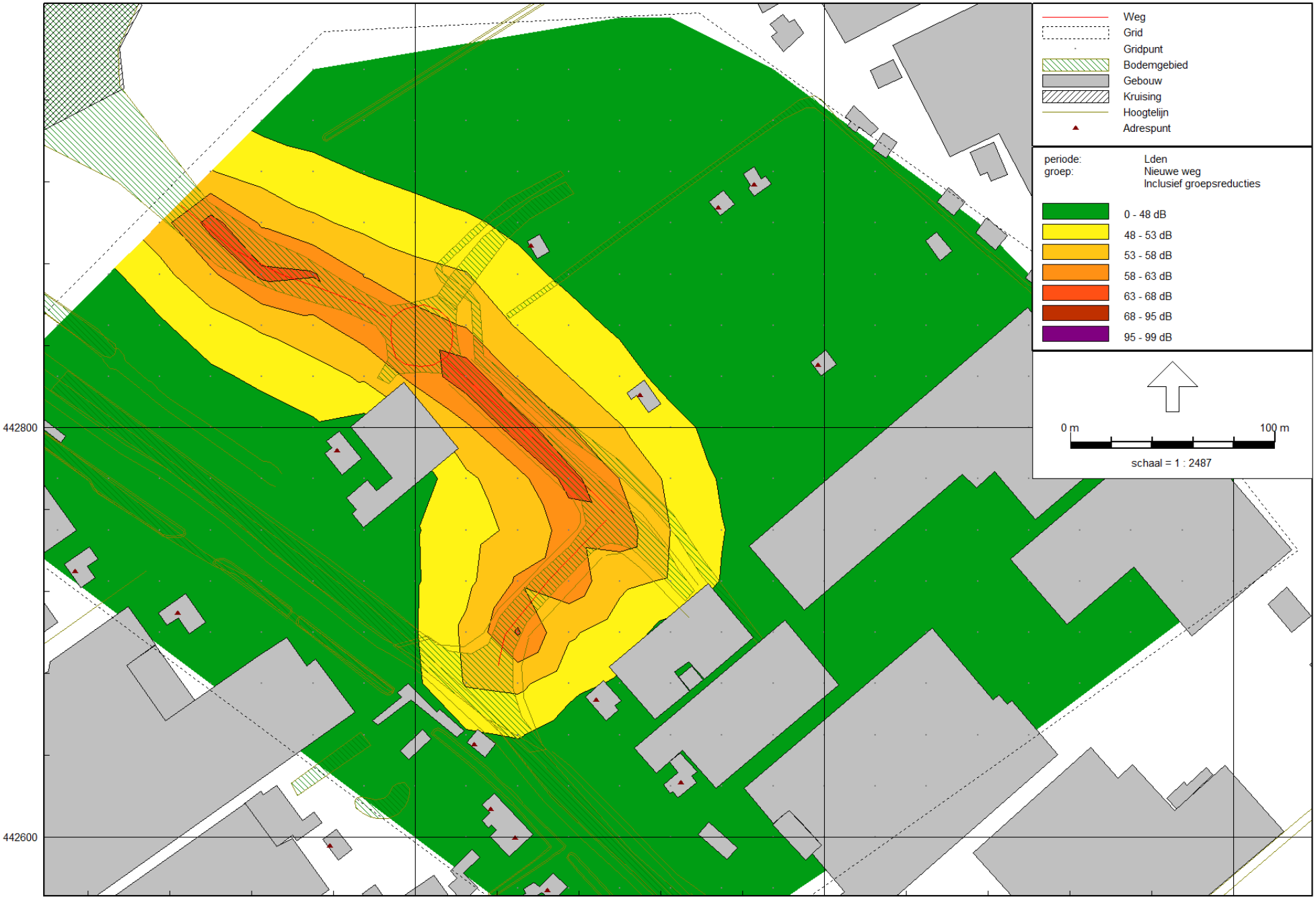

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [versie van Gebied - Kopie van Akoestisch onderzoek nieuwe weg tijdelijke situatie] , Geomilieu V2.61

Rho - Rotterdam

Bijlage 4 Rekenresultaten reconstructie situatie

Geluidsbelasting ten gevolge van het verkeer op de Maasdijk

Omschrijving			Hoogte	2016	2027	verschil 2027-2016	toetsingsverschil	reconstructie
	Maasdijk_A	Maasdijk 36 [1]	1,5	41,24	42,57	1,33	n.v.t.	nee
	Maasdijk_A	Maasdijk 36 [2]	1,5	52,7	45,9	-6,80	-4,70	nee
	Maasdijk_A	Maasdijk 36 [3]	1,5	58,59	55,38	-3,21	-3,21	nee
	Maasdijk_A	Maasdijk 36 [4]	1,5	53,69	54,02	0,33	0,33	nee
	Maasdijk_B	Maasdijk 36 [1]	4,5	36,63	37,86	1,23	n.v.t.	nee
	Maasdijk_B	Maasdijk 36 [2]	4,5	53,38	50,45	-2,93	-2,93	nee
	Maasdijk_B	Maasdijk 36 [3]	4,5	58,91	57,82	-1,09	-1,09	nee
	Maasdijk_B	Maasdijk 36 [4]	4,5	54,16	55,26	1,10	1,10	nee

Bijlage 5 Maatregelen onderzoek

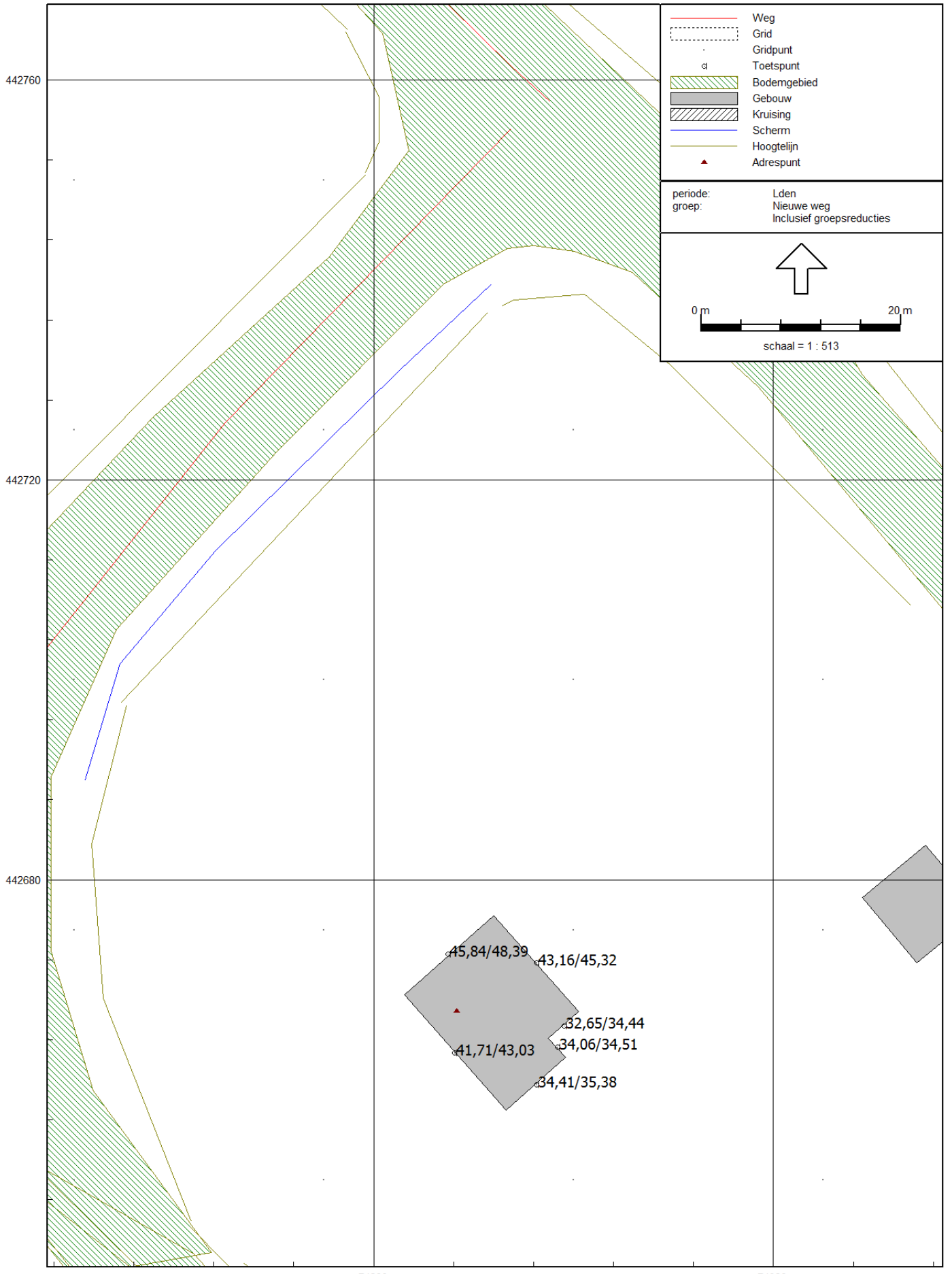
Weg
Grid
Gridpunt
Toetspunt
Bodemgebied
Gebouw
Kruising
Scherm
Hoogtelijn
Adrespunt
periode: Lden
groep: Nieuwe weg
Inclusief groepsreducties
0 m
20 m
schaal = 1 : 513
442760
442720
442680
74280
74320
45,84/48,39
43,16/45,32
32,65/34,44
34,06/34,51
41,71/43,03
34,41/35,38

Rho

ADVISEURS
VOOR
LEEFRUIMTE

Rho

ADVISEURS
VOOR
LEEFRUIMTE

Regels

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

1.1 plan
het bestemmingsplan Verbindingsweg Maasdijk-Maasdijkplein van de gemeente Westland.

1.2 bestemmingsplan
de geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels en de daarbij behorende bijlagen.

1.3 antenne-installatie
een installatie bestaande uit een antenne, een antennedrager, de bedrading en de al dan niet in één of meer techniekkasten opgenomen apparatuur, met daarbij behorende bevestigingsconstructie.

1.4 bebouwing
één of meer gebouwen en/of bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

1.5 bestaande afstands-, hoogte-, inhouds- en oppervlaktematen, dakopbouwen
de afstands-, hoogte-, inhouds- en oppervlaktematen, dakopbouwen en bouwwerken, die op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan tot stand zijn gekomen of tot stand zullen komen met inachtneming van het bepaalde bij of krachtens de Woningwet.

1.6 bestaande bouwwerken
bouwwerken die op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan tot stand zijn gekomen of vergund zijn om tot stand te zullen komen met inachtneming van het bepaalde bij of krachtens de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

1.7 bestemmingsgrens
de grens van een bestemmingsvlak.

1.8 bestemmingsvlak
een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming.

1.9 bevoegd gezag
het bevoegd gezag zoals bedoeld in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

1.10 bouwen
het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk, alsmede het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen van een standplaats.

1.11 bouwwerk
elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die hetzij direct hetzij indirect met de grond is verbonden, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond.

1.12 boveninsteek
de snijlijn van het maaiveld en het beloop van een watergang.

1.13 gebouw
elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt.

1.14 geluidszone - industrie
de met de gebiedsaanduiding 'geluidszone - industrie' aangegeven zone, zoals bedoeld in artikel 40 van de Wet geluidhinder.

1.15 nutsvoorzieningen
voorzieningen ten behoeve van telecommunicatie en de gas-, water- en elektriciteitsdistributie alsmede soortgelijke voorzieningen van openbaar nut, waaronder in ieder geval worden begrepen transformatorhuisjes, pompstations, gemalen, telefooncellen en zendmasten.

1.16 overkapping
een bouwwerk, geen gebouw zijnde, voorzien van een gesloten dak en met aan ten hoogste één zijde een gesloten wand, welke ruimtelijk ondergeschikt is aan het hoofdgebouw.

1.17 peil
a. voor gebouwen die onmiddellijk aan de weg grenzen: de hoogte van die weg;
b. in andere gevallen en voor bouwwerken, geen gebouwen zijnde: de hoogte van het aansluitende afgewerkte maaiveld, waarbij plaatselijke, niet bij verder verloop van het terrein passende ophogingen of verdiepingen aan de voet van het bouwwerk, anders dan noodzakelijk voor de bouw ervan buiten beschouwing blijven; het bouwwerk wordt gemeten aan de kant waar het aansluitend afgewerkt maaiveld het hoogst is.

Artikel 2 Wijze van meten

Bij de toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.1 afstand

de loodrechte afstand tussen bouwwerken onderling en de afstand van bouwwerken tot perceelsgrenzen worden daar gemeten waar deze afstanden het kleinst zijn.

2.2 bouwhoogte van een antenne-installatie

a. ingeval van een vrijstaande (schotel)antenne-installatie: tussen het peil en het hoogste punt van de (schotel)antenne-installatie;
b. ingeval van een op of aan een bouwwerk gebouwde (schotel)antenne-installatie: tussen de voet van de (schotel)antenne-installatie en het hoogste punt van de (schotel)antenne-installatie.

2.3 bouwhoogte van een bouwwerk

vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen.

2.4 buitenwerkse maat

de maten buitenwerks, waarbij uitstekende delen van ondergeschikte aard tot maximaal 0,5 m buiten beschouwing blijven.

2.5 ondergrondse bouwdiepte van een bouwwerk

vanaf het bouwkundig peil tot het diepste punt van het bouwwerk, de fundering niet meegerekend.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Verkeer

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Verkeer' (V) aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. wegen met ten hoogste 2 x 1 doorgaande rijstrook alsmede opstelstroken en busstroken;
b. parkeervoorzieningen;
c. kruisingen en bruggen ter overbrugging van water;
d. kruisingen met voet- en fietspaden;
e. (hoofd)watergangen, waterpartijen en (ondergrondse) waterhuishoudkundige voorzieningen;
f. groenvoorzieningen, waaronder bermen, taluds en beplanting;
g. straatmeubilair;
h. voorzieningen van algemeen nut;
i. geluidswerende voorzieningen;
j. kunstwerken;
k. bouwwerken, geen gebouw zijnde, die voor de wegenstructuur en de geleiding van het wegverkeer nodig zijn, zoals bruggen, dammen, verkeersborden en duikers.

3.2 Bouwregels

Op deze gronden worden uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gebouwd, met dien verstande dat de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, anders dan voor verkeersregeling, verkeersleiding, wegaanduiding of verkeersverlichting, ten hoogste 3 m bedraagt.

Artikel 4 Waarde - Archeologie - 2

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Archeologie - 2' (WR- A-2) aangewezen gronden zijn – behalve voor de andere aldaar voorkomende bestemming(en) – mede bestemd voor de bescherming en veiligstelling van archeologische waarden.

4.2 Bouwregels

Op deze gronden mag worden gebouwd en gelden de volgende regels:

a. op deze gronden mogen ten behoeve van de in lid 4.1 genoemde bestemming uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd met een bouwhoogte van ten hoogste 3 m;
b. ten behoeve van de andere, voor deze gronden geldende bestemming(en) mag – met inachtneming van de voor de betrokken bestemming(en) geldende (bouw)regels – uitsluitend worden gebouwd, indien:
    1. de aanvrager van de omgevingsvergunning voor het bouwen een rapport heeft overgelegd waarin de archeologische waarde van de betrokken locatie naar het oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate is vastgesteld;
    2. de betrokken archeologische waarden, gelet op dit rapport, door de bouwactiviteiten niet worden geschaad of mogelijke schade kan worden voorkomen door aan de omgevingsvergunning voor het bouwen voorschriften en beperkingen te verbinden, gericht op het behoud van de archeologische resten in de bodem, het doen van opgravingen dan wel het begeleiden van de bouwactiviteiten door een archeologische deskundige;
c. het bepaalde in dit lid onder b1 en b2 is niet van toepassing, indien het bouwplan betrekking heeft op één of meer van de volgende activiteiten of bouwwerken:
    1. vervanging, vernieuwing of verandering van bestaande bebouwing, waarbij de oppervlakte, voor zover gelegen op of onder peil, niet wordt uitgebreid en waarbij gebruik wordt gemaakt van de bestaande fundering;
    2. een bouwwerk met een oppervlakte van ten hoogste 100 m²;
    3. een bouwwerk dat zonder graafwerkzaamheden dieper dan 50 cm en zonder heiwerkzaamheden kan worden geplaatst.

4.3 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

4.3.1 Aanlegverbod zonder omgevingsvergunning

Het is verboden op of in de gronden met de bestemming Waarde - Archeologie - 2 zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de volgende werken, geen bouwwerk zijnde, aan te leggen of de volgende werkzaamheden uit te voeren:

a. het uitvoeren van grondbewerkingen op een grotere diepte of hoogte dan 50 cm, waartoe worden gerekend afgraven, woelen, mengen, diepploegen, egaliseren, ontginnen, ophogen en aanleggen van drainage;
b. het uitvoeren van heiwerkzaamheden of het op een of ander wijze indrijven van voorwerpen;
c. het verlagen of verhogen van het waterpeil;
d. het aanleggen of rooien van bos of boomgaard waarbij stobben worden verwijderd;
e. het aanleggen van ondergrondse kabels en leidingen en het aanbrengen van daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur.

4.3.2 Uitzondering op het aanlegverbod

Het verbod van lid 4.3.1 is niet van toepassing, indien de werken en werkzaamheden:

a. noodzakelijk zijn voor de uitvoering van een bouwplan waarbij lid 4.2 in acht is genomen;
b. een oppervlakte beslaan van ten hoogste 100 m²;
c. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van de inwerkingtreding van het plan;
d. ten dienste van archeologisch onderzoek worden uitgevoerd.

4.3.3 Voorwaarden voor een omgevingsvergunning

De werken en werkzaamheden, zoals in lid 4.3.1 bedoeld, zijn slechts toelaatbaar, indien de aanvrager van de omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden aan de hand van nader archeologisch onderzoek kan aantonen dat op de betrokken locatie geen archeologische waarden aanwezig zijn. Voorts zijn de werken en werkzaamheden toelaatbaar, indien:

a. de aanvrager van de omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden een rapport heeft overgelegd waarin de archeologische waarde van de betrokken locatie naar het oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate is vastgesteld;
b. de betrokken archeologische waarden, gelet op dit rapport, door de activiteiten niet worden geschaad of mogelijke schade kan worden voorkomen door aan de omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden voorschriften en beperkingen te verbinden, gericht op het behoud van de archeologische resten in de bodem, het doen van opgravingen dan wel het begeleiden van de bouwactiviteiten door een archeologische deskundige.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 5 Antidubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 6 Algemene gebruiksregels

6.1 Verbod op gebruik van gronden

6.1.1 Strijdig gebruik

Onder strijdig gebruik wordt ten minste verstaan het gebruik van de gronden:

a. als opslagplaats voor bagger- en grondspecie;
b. als opslagplaats voor materialen, al dan niet voor gebruik geschikte werktuigen en machines of onderdelen daarvan, oude en nieuwe (bouw)materialen, afval, puin, grind, vloeibare afvalstoffen of brandstoffen;
c. als opslagplaats van gebruiksklare of onklare voer- en/of vaartuigen en/of onderdelen daarvan;
d. als uitstalling-, opslag-, stand- of ligplaats voor kampeer- en verblijfsmiddelen;

6.1.2 Uitzonderingen strijdig gebruik

Het verbod op gebruik van gronden geldt niet voor:
vormen van gebruik als bedoeld in lid 6.1.1, die verenigbaar zijn met het doel, waarvoor de grond ingevolge de bestemming, de bestemmingsomschrijving en/of de overige planregels mag worden gebruikt;

e. het opslaan van bouwmaterialen, puin en bagger- en grondspecie in verband met normaal onderhoud, dan wel ter verwezenlijking van de bestemming.

Artikel 7 Algemene afwijkingsregels

7.1 Afwijkingsbevoegdheid voor afmetingen en maten

Burgemeester en wethouders kunnen bij omgevingsvergunning afwijken van de regels van het bestemmingsplan voor afwijkingen van voorgeschreven afmetingen en maten met maximaal 10 %.

7.2 Afwijkingsbevoegdheid voor kleine bouwwerken

Burgemeester en wethouders kunnen bij omgevingsvergunning afwijken van de regels van het bestemmingsplan voor:

a. het bouwen van kleine niet voor bewoning bestemde gebouwtjes met een goothoogte van het hoogste 3 m ten behoeve van openbare nutsbedrijven of voor andere naar doelstelling daarmee vergelijkbare gebouwtjes, mits de inhoud van deze gebouwtjes niet groter is dan 60 m^3, zoals transformatorhuisjes, schakelhuisjes, gemaalgebouwtjes, gasdrukregel- en meetstations, toiletgebouwtjes en wachthuisjes voor verkeersdiensten;
b. geringe veranderingen in de tracés van wegen en de aanpassing daaraan van de ligging en de vorm van bestemmingsvlakken indien bij de definitieve uitmeting blijkt dat een weg als gevolg van de werkelijke toestand van het terrein slechts kan worden aangelegd als op ondergeschikte punten van het plan wordt afgeweken, met dien verstande dat de veranderingen maximaal 2 m mogen bedragen;
c. afwijkingen van het bestemmingsplan ten einde de uitvoering van een bouwplan mogelijk te maken, indien op grond van een definitieve uitmeting of in verband met de verkaveling of situering blijkt, dat aanpassing van het bestemmingsplan noodzakelijk zou zijn en de afwijking van zo ondergeschikte aard blijft, dat de structuur van het bestemmingsplan niet wordt aangetast;
d. overschrijding van bestemmingsgrenzen, voor zover zulks van belang is voor een technisch of esthetisch betere realisering van bestemmingen of van bouwwerken dan wel voor zover zulks noodzakelijk is in verband met de werkelijke toestand van het terrein, met dien verstande dat de overschrijdingen niet meer mogen bedragen dan 3 m;
e. het afwijken van deze planregels ten behoeve van het bouwen van zonnecollectoren, beeldende kunstwerken, riooloverstort kelders, boven- en ondergrondse containerruimten, en informatie- en reclameborden;
f. Van de regels mag slechts worden afgeweken, indien hierdoor geen onevenredige afbreuk wordt of kan worden gedaan aan de gebruiksmogelijkheden, zoals bepaald in dit bestemmingsplan, van aangrenzende gronden en bouwwerken.

Artikel 8 Overige regels

Werking wettelijke regelingen
De wettelijke regelingen waarnaar in de regels wordt verwezen, gelden zoals deze luiden op het moment van vaststelling van het plan.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 9 Overgangsrecht

9.1 Overgangsrecht bouwwerken

Voor bouwwerken luidt het overgangsrecht als volgt:

a. een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot:
   1. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
   2. na het tenietgaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is tenietgegaan;

b. het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van dit lid onder a een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in dit lid onder a met maximaal 10%;

c. dit lid onder a is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

9.2 Overgangsrecht gebruik

Voor gebruik luidt het overgangsrecht als volgt:

a. het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet;

b. het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in dit lid onder a, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind;

c. indien het gebruik, bedoeld in dit lid onder a, na het tijdstip van de inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten;

d. dit lid onder a is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 10 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als 'Regels van het bestemmingsplan Verbindingsweg Maasdijk-Maasdijkplein'.

Eindnoten

1. Kerkhof 2012

Rho

ADVISEURS
VOOR
LEEFRUIMTE

Verbeelding

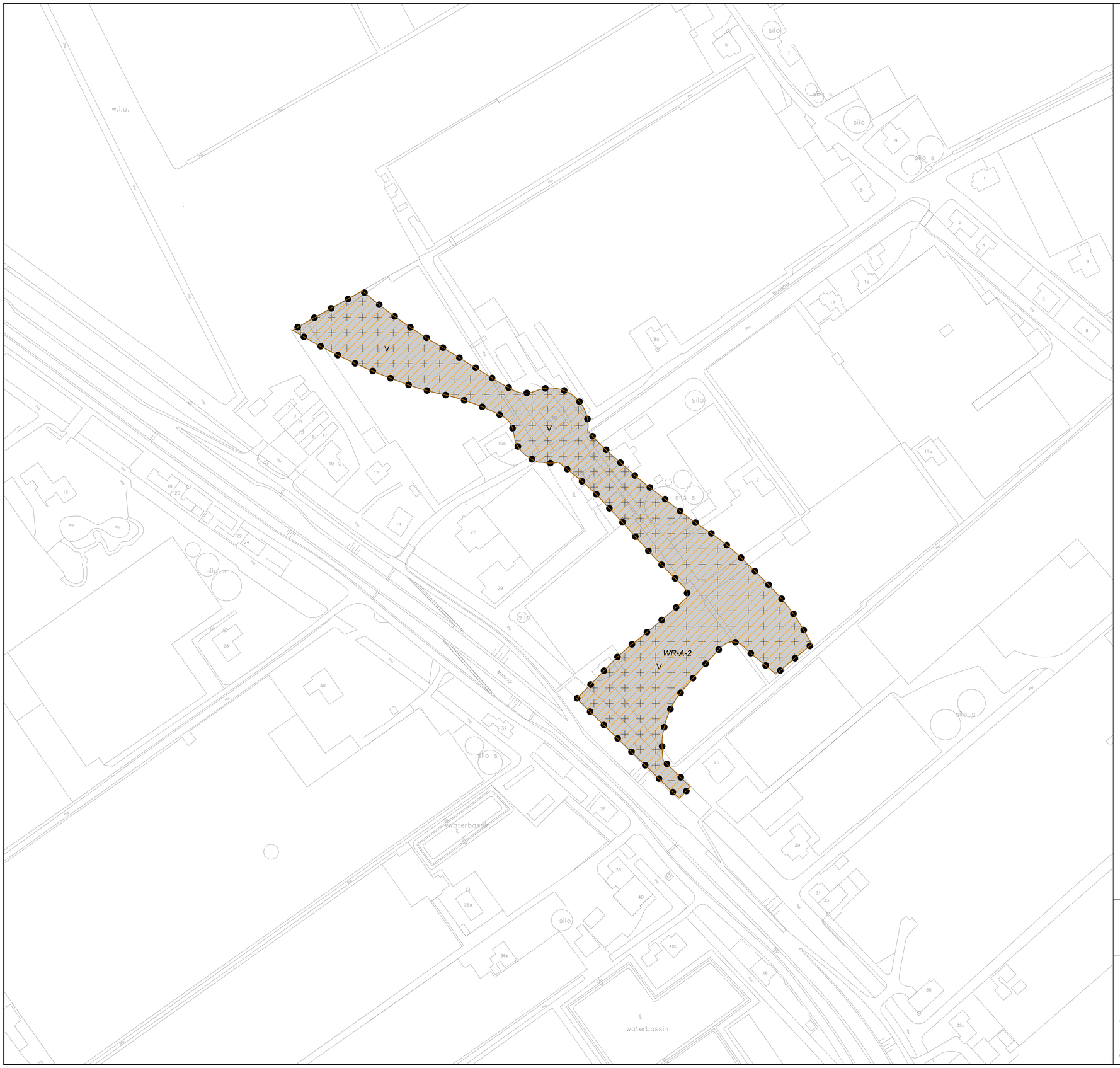

Plangebied

Plangrens

Enkelbestemmingen

V — Verkeer

Dubbelbestemmingen

WR-A-2 — Waarde - Archeologie 2

Gebiedsaanduidingen

geluidzone - industrie

gemeente **Westland**

bestemmingsplan Verbindingsweg Maasdijk-Maasdijkplein

noordpijl

identificatie		planstatus		tekening	
identificatiecode		datum	status	schaal	: 1:1000
NL.IMRO. 1783.?		31-03-2015	concept	afmeting	: A1
		20-04-2015	voorontwerp	bladnummer	: 1
projectnummer			ontwerp	aantal bladen	: 1
178300.20150091.00			vastgesteld	bestand	: 0ZLB-BPL

Rho adviseurs voor leefruimte
postbus 150
3000 AD Rotterdam
010-2018555
info@rho.nl
www.rho.nl
referte : ir. R.J.M.M. Schram
getekend : f.t.

Rho

ADVISEURS
VOOR
LEEFRUIMTE

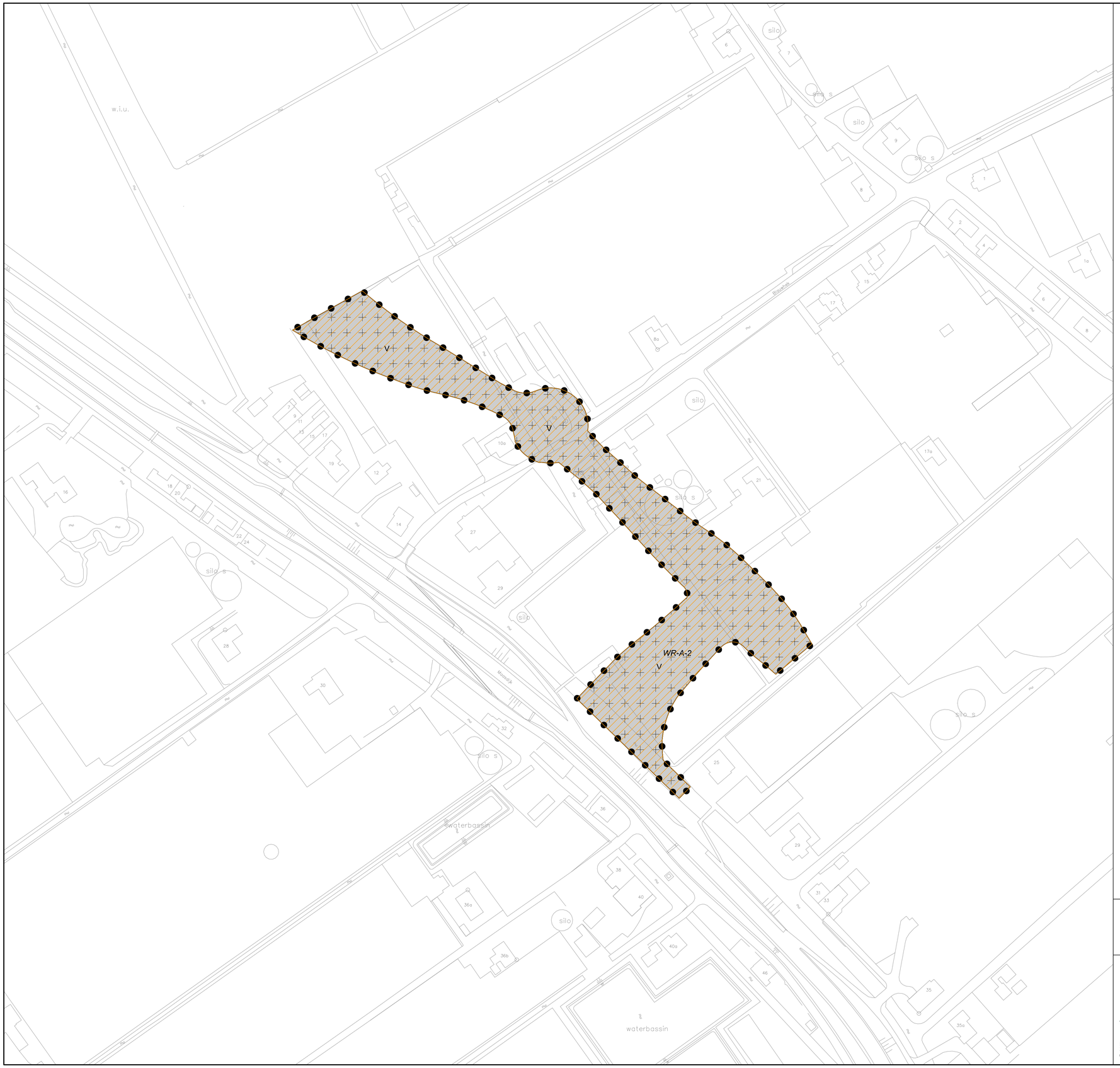

Plangebied

Plangrens

Enkelbestemmingen

V — Verkeer

Dubbelbestemmingen

WR-A-2 — Waarde - Archeologie 2

Gebiedsaanduidingen

geluidzone - industrie

gemeente **Westland**

noordpijl

bestemmingsplan Verbindingsweg Maasdijk-Maasdijkplein

identificatie		planstatus		tekening	
identificatiecode		datum	status	schaal	: 1:1000
NL.IMRO. 1783.?		31-03-2015	concept	afmeting	: A1
			voorontwerp	bladnummer	: 1
projectnummer			ontwerp	aantal bladen	: 1
178300.20150091.00			vastgesteld	bestand	: 0ZLB-BPL

Rho adviseurs voor leefruimte
postbus 150
3000 AD Rotterdam
010-2018555
info@rho.nl
www.rho.nl
referte : ir. R.J.M.M. Schram
getekend : f.t.

GEMEENTE WESTLAND

Postadres:
Postbus 150
2670 AD Naaldwijk
Bezoekadres:
Van Geeststraat 1
2691 BE 's-Gravenzande
T 14 0174
F (0174) 673 600
E info@gemeentewestland.nl
I www.gemeentewestland.nl

Aan de Raad van de gemeente Westland

UW BRIEF	UW KENMERK	ZAAK-/PROJECTNR.	DOCUMENTNR.	BIJLAGE(N)
		NL.IMRO.1783.HONKERNUILEHRSTpbp	15-0019554	1

CONTACTPERSOON	AFDELING/TEAM	DOORKIESNUMMER	DATUM VERZONDEN
J.E.G. Dekker	ROV/STB	(0174) 672 361	30 APR 2015

ONDERWERP
Ontwerpbestemmingsplan 'Uilehorst 44 en Molenlaan 82a te Honselersdijk'

Geachte Raad,

In onze vergadering van 28 april 2015 hebben wij besloten het ontwerp bestemmingsplan 'Uilehorst 44 en Molenlaan 82a te Honselersdijk' ter inzage te leggen op grond van artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening.

Het bestemmingsplan 'Uilehorst 44 en Molenlaan 82a te Honselersdijk' voorziet in een juridisch-planologische regeling voor bouwen van 12 grondgebonden woningen op het perceel aan de Uilehorst 44 en Molenlaan 82a te Honselersdijk, kadastraal bekend sectie B, nummers 3126 en 3127 gedeeltelijk. Het plangebied heeft een oppervlakte van ca. 1.800 m² en momenteel staat er een woning en een schoolgebouw. Het plangebied grenst aan de noordzijde aan een doorgaande watergang. Op 22 januari 2015 en 10 maart 2015 zijn er inloopavonden georganiseerd voor omwonende en belangstellende. Tijdens de bijeenkomst op 22 januari 2015 zijn de reacties van omwonende aangehoord en meegenomen ter beoordeling. Op 10 maart 2015 is tijdens de tweede bijeenkomst aangegeven hoe we om zijn gegaan met de reacties op het plan en hoe we de omwonende tegemoet konden komen.

In de lijn van het "protocol procesafspraken ruimtelijke procedures: bestemmingsplan en exploitatieplan" d.d. 30 oktober 2012 wordt het ontwerp bestemmingsplan u ter kennisname aangeboden, tenzij u aanleiding ziet tot agendering. Raadsleden hebben ook de mogelijkheid om over het ontwerp per email vragen van informatieve, technische aard te stellen aan de teamleider Stedenbouw en Bestemmingsplannen, afdeling ROV (cmenheer@gemeentewestland.nl).

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Westland
de secretaris, de burgemeester,

M. van Beek J. van der Tak

ALG 001

NOTA VAN BEANTWOORDING REACTIES 3.1.1 BRO OVERLEG BESTEMMINGSPLAN 'Uilehorst 44 en Molenlaan 82a te Honselersdijk'

	Instantie	**Reactie**	**Beantwoording**
1.	Hoogheemraadschap van Delfland	Delfland kan instemmen met het bestemmingsplan.	De reactie wordt voor kennisgeving aangenomen.
2.	Provincie Zuid-Holland	Het bestemmingsplan is in overeenstemming met het provinciaal ruimtelijk beleid. Het plan geeft geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.	De reactie wordt voor kennisgeving aangenomen.
3.	Veiligheidsregio Haaglanden	Het plan valt niet onder één van de categorieën uit de checklist die tussen de VRH en de gemeente is opgesteld, over ontwikkelingen die in het kader van externe veiligheid door middel van een omgevingsvergunning ter advies worden aangeboden.	De reactie wordt voor kennisgeving aangenomen.

Corsnummer: 15-0573971

Plangebied

Ullehorst 44 en Molenlaan 82A

Enkelbestemmingen

G — Groen

V-VB — Verkeer - Verblijfsgebied

WG — Woongebied

Maatvoeringen

6 — maximum aantal aaneen te bouwen wooneenheden

11 — maximum bouwhoogte (m)

GEMEENTE WESTLAND

Postadres:
Postbus 150
2670 AD Naaldwijk

Tel: (0174) 140174
Fax: (0174) 673 600
www.gemeentewestland.nl

GEMEENTE WESTLAND

Afdeling
ROV / STB

Bezoekadres:
van Geeststraat 1, 's-Gravenzande

Honselersdijk
Ullehorst 44 en Molenlaan 82A

Schaal	1 : 1000	Getekend	LH	Formaat	A4	Status	Ontwerp
Datum	17-03-15	Gewijzigd	30-03-15	Dossier	NL.IMRO.1783.HONKERNUILEHRSTpbp-ON01	Tek. Nr.	ullehorst

GEMEENTE WESTLAND

Postadres:
Postbus 150
2670 AD Naaldwijk
Bezoekadres:
Choorstraat 41
2681 AP Monster
T 14 0174
F (0174) 673 600
E info@gemeentewestland.nl
I www.gemeentewestland.nl

Aan de Raad van de gemeente Westland

UW BRIEF	UW KENMERK	ZAAK-/PROJECTNR.	DOCUMENTNR.	BIJLAGE(N)
			15-0056389	1
CONTACTPERSOON		AFDELING/TEAM	DOORKIESNUMMER	DATUM VERZONDEN
C.S. Heijkoop		SAM/CWPB	(0174) 672901	

ONDERWERP
Richtlijnen toekomstig doelgroepenvervoer Haaglanden

12 MEI 2015

Geachte Raad,

Gemeenten krijgen steeds meer verantwoordelijkheden en taken voor het vervoer van mensen die zelf hun eigen vervoer niet kunnen organiseren. Naast het Wmo vervoer, het leerlingenvervoer en het vervoer van en naar sociale werkvoorzieningen zijn gemeenten vanaf 2015 verantwoordelijk voor het vervoer van en naar de dagbesteding en het vervoer vallend onder de Jeugd- en Participatiewet. In 2016 volgt naar verwachting ook een deel van het zittend ziekenvervoer.

De verschillende vormen van doelgroepenvervoer worden nog grotendeels naast elkaar georganiseerd en uitgevoerd. De uitbreiding van de gemeentelijke vervoerstaken biedt mogelijkheden om vervoer te bundelen en innovatieve vervoersconcepten te ontwikkelen. Het gaat dan niet alleen om het bundelen van het doelgroepenvervoer, maar ook om het bevorderen van integratie tussen het doelgroepenvervoer en het openbaar vervoer. Het uitwerken van slimme vervoerscombinaties is tevens opgenomen in het huidige College Werkprogramma.

Regionale richtlijnen
Het doelgroepenvervoer is voor een deel regionaal vervoer. Binnen de regio Haaglanden werken de gemeenten Delft, Leidschendam-Voorburg, Midden Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk, Wassenaar, Westland en Zoetermeer samen om te komen tot een regionale aanpak. De gemeente Den Haag is gevraagd aan te sluiten. De samenwerking met de gemeente Den Haag richt zich tot dusver op uitwisseling van ideeën en het afstemmen van beleid.

De eerste stap in de regionale samenwerking is het opstellen van gezamenlijke richtlijnen voor het toekomstige doelgroepenvervoer Haaglanden. Een volgende stap is het uitwerken van maatregelen voor het ontwikkelen en implementeren van efficiënte vervoerscombinaties.
Met deze informatiebrief willen wij u graag informeren over de eerste stap, de richtlijnen voor het toekomstige doelgroepenvervoer in de regio Haaglanden. De richtlijnen zijn afgestemd met vertegenwoordigers van vervoerders, zorgaanbieders, vrijwilligersorganisaties en cliëntenorganisaties. Ook de colleges van de betrokken gemeenten en het bestuur van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) hebben inmiddels hiermee ingestemd.

Na de samenvatting van de richtlijnen volgt een korte omschrijving van de organisatie van het regionaal openbaar vervoer, de uitvoering van het doelgroepenvervoer, de integratie tussen openbaar vervoer en het doelgroepenvervoer en van de regionale samenwerking. De brief wordt afgesloten met een toelichting op het vervolgtraject.

1. Samenvatting

De richtlijnen voor het toekomstig doelgroepenvervoer betreffen de volgende hoofdlijnen:

- Het loslaten van de organisatie van doelgroepenvervoer naar wettelijke taak (ontkokering).
- De reiziger centraal stellen: het reismotief wordt losgelaten en opdrachtgevers van vervoer moeten meer sturen op de totale vervoersbehoefte van de reiziger.
- Het meedoen en de zelfredzaamheid van de reiziger vormgeven waarbij zo veel mogelijk gebruik wordt gemaakt van voorliggende voorzieningen zoals openbaar vervoer en vrijwilligersvervoer.
- Integratie bevorderen tussen openbaar vervoer en doelgroepenvervoer ten behoeve van het versterken van de 'onderkant van het OV'. Met 'onderkant OV' wordt bedoeld de minder rendabele OV-lijnen, kleinschalig OV of gebieden die afhankelijk zijn van de Regiotaxi voor het organiseren van het OV.
- Samenwerking stimuleren tussen en binnen gemeenten binnen de gehele beleidscyclus indien dit leidt tot kwaliteitsverbetering en/ of efficiencywinst.

2. Openbaar vervoer

Openbaar vervoer is een collectieve voorziening die toegankelijk zou moeten zijn voor alle reizigers. De Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) is als opdrachtgever voor het openbaar vervoer verantwoordelijk voor de exploitatie van het regionaal openbaar vervoer. De gemeenten binnen de regio Haaglanden geven jaarlijks hun wensen door voor mogelijke wijzigingen in de dienstregeling. Bovendien zorgen gemeenten zelf voor de OV-infrastructuur, inclusief de haltes. Het OV-beleid is er op gericht dat zoveel mogelijk mensen gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer en dat zij geïnformeerd zijn over de mogelijkheden.

3. Doelgroepenvervoer

Er zijn mensen die, ondanks recente verbeteringen in het toegankelijker maken van het OV-vervoer, geen gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer. Dit zijn reizigers met een functiebeperking en deels reizigers met een psychische beperking. Deze mensen kunnen gebruik maken van diverse vormen van doelgroepenvervoer.

Dikwijls worden de mogelijkheden voor openbaar vervoer of eigen vervoer niet afgewogen of maakt één persoon gebruik van meerdere vormen van doelgroepenvervoer. Dit vervoer is georganiseerd naar reismotief. De verschillende vervoersvormen worden veelal afzonderlijk binnen gemeenten, zorgaanbieders, sociale werkvoorzieningen, zorgverzekeraars of UWV ingekocht (of aanbesteed) en beheerd. Dit heeft geleid tot verkokering van reismotieven, vervoerssystemen, opdrachtgevers en verantwoordelijke overheden[1]. Het loslaten van het

15-0056389

[1] In de regio Haaglanden wordt het doelgroepenvervoer momenteel uitgevoerd door 10 vervoerssystemen, er zijn 8 verschillende opdrachtgevers en 3 verantwoordelijke overheden.

organiseren van doelgroepenvervoer naar reismotief en wettelijke taak maakt het verplaatsen voor de reiziger eenvoudiger.

De onderstaande figuur geeft inzicht in de huidige verkokering van het doelgroepenvervoer.

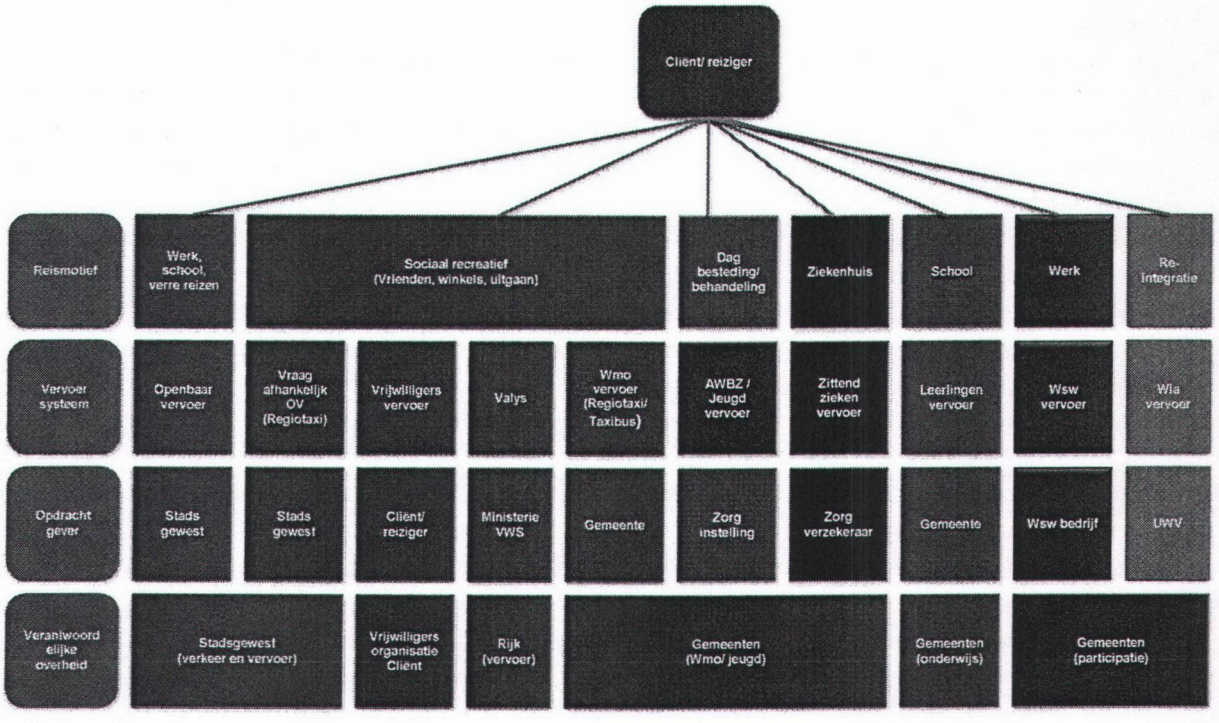

Wanneer een vorm van doelgroepenvervoer noodzakelijk is dan zou niet op basis van reismotief maar vanuit de vervoersbehoefte van de reiziger geredeneerd moeten worden. Door de huidige indeling in regelingen naar reismotief los te laten, en de vervoersbehoefte van de reiziger met een mobiliteitsbeperking centraal te stellen en integraal te bezien ontstaan mogelijkheden voor verbetering en kostenbesparing. Het succes van sommige vrijwilligers-vervoersystemen toont aan dat het serviceniveau van bijvoorbeeld de Regiotaxi niet altijd strikt noodzakelijk is. Vrijwilligers-vervoersystemen scoren bijvoorbeeld over het algemeen hoog op klantentevredenheid.

4. Integratie openbaar vervoer en doelgroepenvervoer

Zowel het openbaar vervoer als het doelgroepenvervoer zijn nu niet optimaal vormgegeven. Het zijn gescheiden werelden, maar zouden in feite meer moeten functioneren als communicerende vaten. Het doelgroepenvervoer wordt nu vaak aangeboden omdat iemand niet van het reguliere openbaar vervoer gebruik kan maken en/of niet bekend is met de mogelijkheden van het openbaar vervoer. Het zou mogelijk moeten zijn om het openbaar vervoer meer op maat aan te bieden en de betreffende doelgroep van informatie te voorzien. Belangrijke aspecten hierbij zijn "meedoen" en zelfredzaamheid van mensen zodat zij zich zelfstandig met het openbaar vervoer kunnen verplaatsen. Zoveel mogelijk mensen gebruik laten maken van het openbaar vervoer heeft de voorkeur boven het gebruik van doelgroepenvervoer.

15-0056389

Binnen en buiten Nederland is veel ervaring opgedaan met vervoerconcepten die tussen openbaar vervoer en doelgroepenvervoer in liggen zoals: belbussen, servicelijnen of flexlijnen. Gezocht moet worden naar vormen van transformatie waarbij openbaar vervoer en het doelgroepenvervoer beter op elkaar worden afgestemd, worden samengevoegd, aangevuld of vervangen door nieuwe (vrijwilligers) initiatieven.

5. Samenwerking

Om het doelgroepenvervoer efficiënter te organiseren en beter aan te laten sluiten op het openbaar vervoer is ontkokering binnen gemeenten en regionale samenwerking tussen gemeenten, en andere opdrachtgevers van vervoer, gewenst. Ontkokering, omdat besluiten binnen de ene vorm van doelgroepenvervoer effecten heeft voor andere vormen van vervoer. Een voorbeeld: het opheffen van een buslijn leidt mogelijk tot een toename van de vraag naar de Regiotaxi of het leerlingenvervoer. Het stimuleren en het toegankelijk maken van openbaar vervoer leidt daarentegen mogelijk tot een afname van de vraag naar de Regiotaxi.

Regionale samenwerking is geen doel op zich maar een middel. Samenwerking moet worden gezocht daar waar samenwerking een meerwaarde heeft bij het efficiënter inrichten van het vervoer, zodat bereidheid ontstaat om maatregelen gezamenlijk uit te voeren. Bij het eventueel integreren van bepaalde vervoersystemen verdient het aanbeveling niet alleen te kijken naar het bundelen van het fysieke vervoer, maar naar samenwerking binnen de gehele beleidscyclus op het gebied van beleidsontwikkeling, indicering en toetsing, aanbesteding en inkoop, uitvoering en beheer.
Momenteel is er al sprake van samenwerking binnen de regio Haaglanden. Een voorbeeld is de gezamenlijke inkoop en het beheer voor de Regiotaxi als algemene voorziening en het Wmo-vervoer.

6. Het vervolgtraject

Het voornemen is om de richtlijnen voor het toekomstige doelgroepenvervoer nader uit te werken in kansrijke maatregelen voor slimme vervoerscombinaties. Om te komen tot deze maatregelen zijn/worden de volgende stappen genomen:

1. Inventarisatie van volumes en vervoersstromen.
2. Analyse van de cijfers op basis van de inventarisatie.
3. Inspiratieconferentie; een bijeenkomst met vertegenwoordigers van alle betrokken partijen waarbij de richtlijnen voor het toekomstige doelgroepenvervoer, mogelijke oplossingsrichtingen en maatregelen worden besproken.
4. Ontwikkeling van een implementatieplan met een nadere uitwerking van kansrijke maatregelen voor efficiënte vervoersvormen.
5. Uitvoering van maatregelen met inachtneming van looptijden van contracten tussen opdrachtgevers en vervoerders/ taxibedrijven.

Inmiddels zijn de eerste drie stappen (deels) doorlopen. Op 17 februari jl. heeft de inspiratieconferentie plaatsgevonden. Tijdens deze bijeenkomst zijn kansrijke maatregelen gedestilleerd. Deze kansrijke maatregelen worden vervolgens nader uitgewerkt in een implementatieplan. Gemeenten en andere opdrachtgevers van vervoer kunnen op basis van het implementatieplan vervolgens besluiten om, al dan niet gezamenlijk, uitvoering te geven aan één of meerdere maatregelen.

15-0056389

GEMEENTE WESTLAND

Het voornemen is om het implementatieplan na de zomer op te leveren. Wij informeren uw raad over de cijfermatige analyse, de voorstellen en de vervolgstappen.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Westland,
de secretaris, de burgemeester,

M. van Beek J. van der Tak

Richtlijnen toekomstig doelgroepenvervoer Haaglanden inclusief plan van aanpak

1. Richtlijnen

1.1 Inleiding

Mensen regelen hun eigen vervoer. Het kunnen gaan en staan waar men wil geeft een gevoel van vrijheid en onafhankelijkheid. Mensen kiezen hiertoe een eigen vervoermiddel of het openbaar vervoer. Openbaar vervoer is een collectieve voorziening waar iedereen gebruik van zou moeten kunnen maken en dus toegankelijk moet zijn voor iedereen. Dat is tot op heden nog niet het geval; niet voor reizigers met een functiebeperking en voor een deel van de mensen met psychische problematiek. Veel reisinformatie bereikt mensen met een gehoor- of gezichtsbeperking nog niet of is onvoldoende toegespitst op de verstandelijke mogelijkheden van mensen. Wanneer mensen als gevolg van hun beperking niet in staat zijn gebruik te maken van openbaar vervoer of eigen vervoer, dan moet de gemeente het volgens de Wmo mogelijk maken dat mensen zich kunnen verplaatsen binnen hun regio, en ook buiten de regio voor zover dat sociaal isolement voorkomt. Hoe toegankelijker het openbaar vervoer, hoe groter de groep mensen die zichzelf kan redden.

De Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) is als opdrachtgever voor het openbaar vervoer verantwoordelijk voor de exploitatie van het regionaal openbaar vervoer. De gemeenten binnen het stadsgewest geven jaarlijks hun wensen door voor mogelijke wijzigingen in de dienstregeling. Bovendien zorgen gemeenten zelf voor de OV-infrastructuur, inclusief de haltes. Het OV-beleid moet erop zijn gericht dat zoveel als mogelijk mensen gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer en dat zij geïnformeerd zijn over de mogelijkheden.

Er zijn ook mensen die, ondanks maatregelen vallend onder het OV-beleid, geen gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer. Deze mensen kunnen gebruik maken van diverse vormen van doelgroepenvervoer. In deze notitie worden de richtlijnen voor het toekomstig doelgroepenvervoer en een plan van aanpak beschreven met als doel om enerzijds mensen meer gebruik te laten maken van hun eigen kracht en anderzijds, daar waar mogelijk, efficiëntie door te voeren.

1.2 Verkokering van het vervoer

Binnen iedere gemeente zijn er mensen die niet volledig zelfstandig deel kunnen nemen aan de maatschappij. Zij krijgen dan maatschappelijke ondersteuning, zitten op speciaal onderwijs, werken op een sociale werkvoorziening of re-integratieplek of gaan naar een dagbesteding. Vaak via verschillende regelingen en instanties. Ditzelfde beeld is te zien bij vervoer. Dikwijls worden de mogelijkheden voor openbaar vervoer of eigen vervoer niet afgewogen of maakt één persoon gebruik van meerdere vormen van doelgroepenvervoer. Dit vervoer is georganiseerd naar

reismotief. De verschillende vervoersvormen worden veelal afzonderlijk binnen gemeenten, zorgaanbieders, sociale werkvoorzieningen, zorgverzekeraars of UWV ingekocht (of aanbesteed) en beheerd.

De onderstaande figuur geeft inzicht in de huidige verkokering van het doelgroepenvervoer.

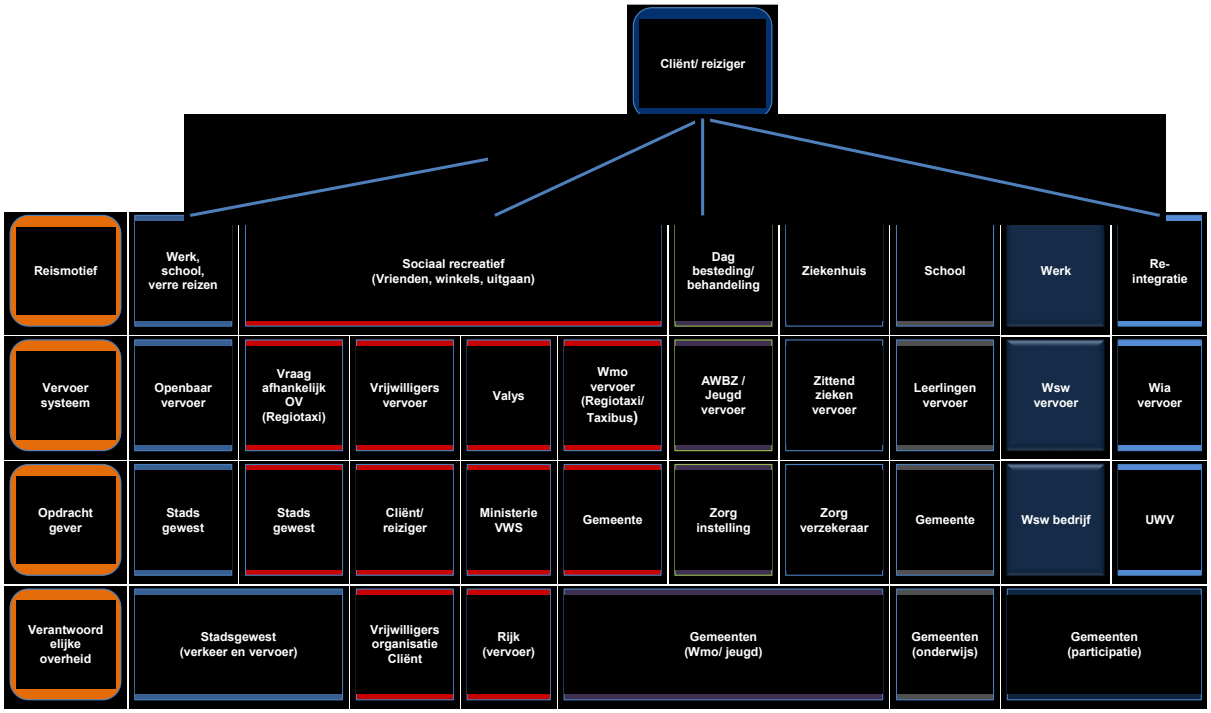

Figuur 1: verkokering naar reismotief, vervoersysteem, opdrachtgeverschap en verantwoordelijkheid

1.3 De reiziger centraal

De zelfredzaamheid van de reiziger dient centraal te staan en verdient openbaar vervoer, vrijwilligersvervoer of eigen vervoer de voorkeur. Daarbij kan informatievoorziening, coaching of instructie van cruciaal belang zijn. Wanneer een vorm van doelgroepenvervoer noodzakelijk is dan zou niet op basis van reismotief maar vanuit de vervoersbehoefte van de reiziger geredeneerd moeten worden. Door de huidige indeling in regelingen naar reismotief los te laten, en de vervoersbehoefte van de reiziger met een mobiliteitsbeperking centraal te stellen en integraal te bezien ontstaan mogelijkheden voor verbetering en kostenbesparing Het succes van sommige vrijwilligers-vervoersystemen toont aan dat het serviceniveau van bijvoorbeeld de Regiotaxi niet altijd strikt noodzakelijk is. Een vrijwilligers-vervoersysteem heeft vaak een vooraanmeldtijd van meer dan een dag en verkoopt ‘nee’ als het voertuig vol zit. Toch scoren vrijwilligers-vervoersystemen over het algemeen hoog op klantentevredenheid.

1.4 De gehele beleidscyclus

Een nieuwe aanpak biedt kansen voor vereenvoudiging voor de reiziger en het opheffen van inefficiënties. Bij het samenvoegen van de verschillende vervoersystemen verdient het aanbeveling niet alleen te kijken naar het bundelen van het fysieke vervoer, maar naar de gehele beleidscyclus. In meerdere stadia van de beleidscyclus voor het vervoer is mogelijk efficiëntie te behalen. Zie figuur 2.

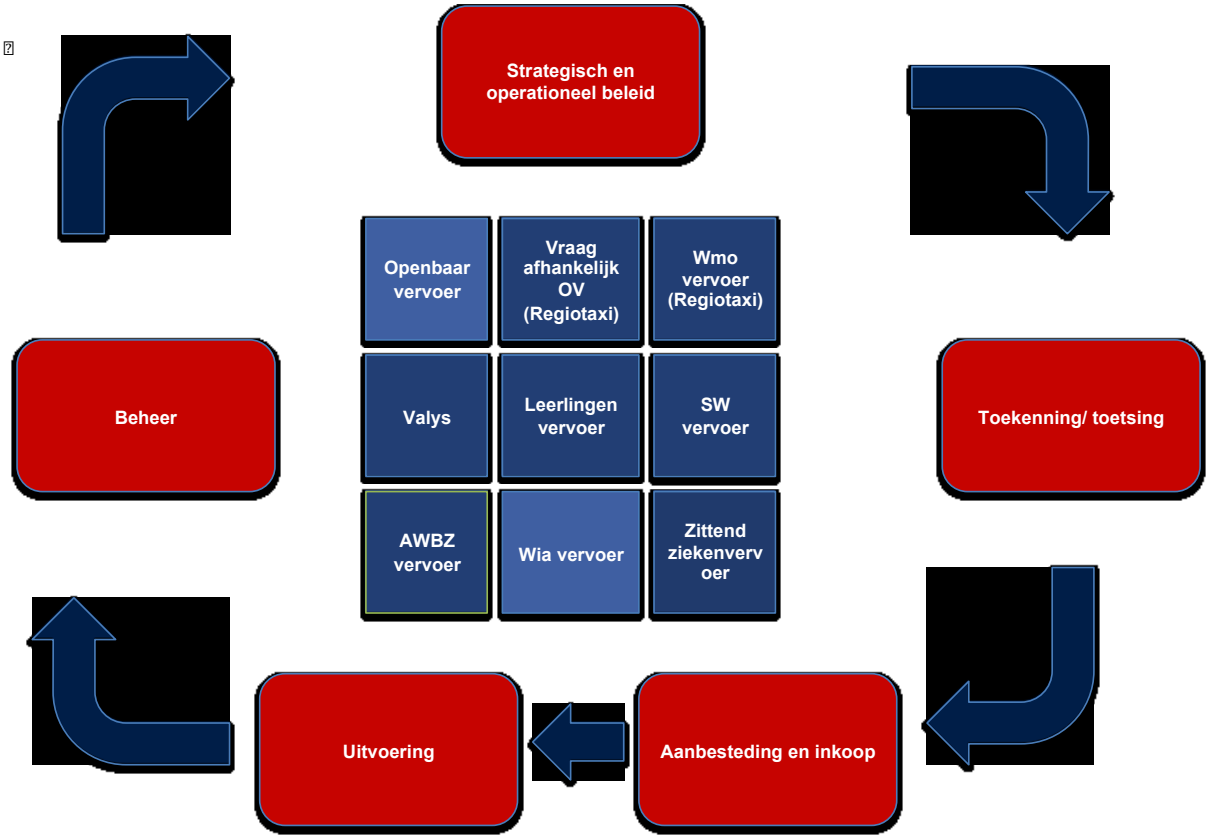

Figuur 2: Stadia van beleidscyclus

Kern van de cycli is dat de regie van het vervoer voor mensen met of zonder een beperking betrekking heeft op zowel beleid, aanbesteding, uitvoering en beheer van alle vormen van vervoer. Vanuit de regie op de beleidscyclus wordt in het laatste stadium het vervoer geëvalueerd en wordt continue bezien of er kansen zijn voor kwaliteitsverbetering, efficiëntie, integraliteit en afstemming met andere vormen van vervoer.

1.5 Integratie OV en doelgroepenvervoer

Zowel het openbaar vervoer als het doelgroepenvervoer zijn nu niet optimaal vormgegeven. Het zijn gescheiden werelden, maar zouden in feite meer moeten functioneren als communicerende vaten. Het doelgroepenvervoer wordt nu vaak aangeboden omdat iemand niet van het reguliere openbaar vervoer gebruik kan maken en/of niet bekend is met de mogelijkheden van het openbaar vervoer. Het zou mogelijk moeten zijn om het openbaar vervoer meer op maat aan te bieden en

de betreffende doelgroep van informatie te voorzien. Een belangrijk aspect is het “meedoen” en zelfredzaamheid van mensen zodat zij zich zelfstandig met openbaar vervoer kunnen verplaatsen. Zoveel mogelijk mensen gebruik laten maken van het openbaar vervoer heeft de voorkeur boven het gebruik van doelgroepenvervoer.

Binnen en buiten Nederland is veel ervaring opgedaan met vervoerconcepten die tussen openbaar- en doelgroepenvervoer in liggen zoals: belbussen, servicelijnen, flexlijnen, etc. Gezocht moet worden naar vormen van transformatie waarbij openbaar vervoer en het doelgroepen vervoer beter op elkaar worden afgestemd, worden samengevoegd, aangevuld of vervangen door nieuwe (vrijwilligers) initiatieven. De aangepaste vormen van openbaar vervoer, doelgroepenvervoer en nieuwe (vrijwilligers) initiatieven kunnen beter aansluiten op het hoogwaardig openbaar vervoer (zoals treindiensten en snelnetlijnen). Het risico bestaat dat kostenbesparing gepaard gaat met kwaliteitsverlies. In samenspraak moeten daarom basisnormen van kwaliteit worden bepaald, die input vormen voor effectieve en efficiënte inkoop en beheer.

1.6 Samenwerking

Om het doelgroepenvervoer efficiënter te organiseren en beter aan te laten sluiten op het openbaar vervoer is ontkokering binnen gemeenten en samenwerking tussen gemeenten en andere opdrachtgevers van vervoer gewenst. Ontkokering omdat besluiten binnen de ene vorm van doelgroepenvervoer effecten heeft voor andere vormen van vervoer. De opheffing van een buslijn leidt tot een toename van de vraag naar Regiotaxi of leerlingenvervoer. Het stimuleren en het toegankelijk maken van openbaar vervoer leidt tot een afname van de vraag naar de Regiotaxi.

De samenwerking is geen doel op zich maar een middel. Samenwerking moet worden gezicht daar waar samenwerking een meerwaarde heeft bij het oplossen van inefficiënties zodat bereidheid ontstaat om maatregelen gezamenlijk uit te voeren. Momenteel is al sprake van samenwerking tussen gemeenten. Voorbeelden zijn de gezamenlijke inkoop door de gemeente Den Haag, Rijswijk en Delft voor het leerlingenvervoer en de gezamenlijke inkoop en het beheer voor de Regiotaxi als algemene voorziening en voor het Wmo vervoer. Mogelijk leidt een intensievere regionale samenwerking of subregionale samenwerking tot meer efficiëntie binnen één of meerdere stadia van de beleidscyclus (b.v. het vormgeven van een regionale regieorganisatie voor het vervoer van meerder doelgroepen).

1.7 Samenvatting

Samenvattend betreffen de richtlijnen voor het toekomstig doelgroepenvervoer de volgende hoofdlijnen:

- Het loslaten van de organisatie van doelgroepenvervoer naar wettelijke taak (ontkokering).
- De reiziger centraal stellen: het reismotief wordt losgelaten en gemeenten moeten meer sturen op de totale vervoersbehoefte van de reiziger.

- Het meedoen en de zelfredzaamheid van de reiziger vormgeven waarbij zo veel mogelijk gebruik wordt gemaakt van voorliggende voorzieningen zoals openbaar vervoer en vrijwilligersvervoer.
- Integratie bevorderen tussen openbaar vervoer en doelgroepenvervoer ten behoeve van het versterken van de ‘onderkant van het OV’. Met ‘onderkant OV’ wordt bedoeld de minder rendabele OV-lijnen, kleinschalig OV of gebieden die afhankelijk zijn van de Regiotaxi voor het organiseren van het OV.
- Samenwerking binnen de gehele beleidscyclus is gewenst wanneer dit leidt tot kwaliteitsverbetering en/ of efficiencywinst.

2. Plan van aanpak

2.1 Uitwerking richtlijnen

De basis voor de richtlijnen is de uitwerking van de contouren voor het toekomstige doelgroepenvervoer. De richtlijnen zijn beschreven in hoofdstuk 1. Om tot een afgestemd pakket aan richtlijnen te komen zijn de volgende stappen nodig:

1. Afstemming van de richtlijnen en plan van aanpak:
   - interne ambtelijke afstemming binnen de verschillende gemeenten tussen verantwoordelijken voor de verschillende vormen van vervoer;
   - afstemming met het voormalige stadsgewest Haaglanden binnen bestaande gremia;
   - overleg met vertegenwoordigers van vervoerders, zorgaanbieders, vrijwilligersorganisaties, cliëntenorganisaties;
   - verwerking van reacties in een eindconcept;
   - bespreking van de richtlijnen voor het toekomstige doelgroepenvervoer tijdens de bestuurlijk conferentie op 30 januari aanstaande;
   - instemming met de richtlijnen en het plan van aanpak door de colleges;
   - een raadsinformatiebrief naar de gemeenteraden.

Parallel aan het afstemmen van de richtlijnen en het plan van aanpak worden de volgende stappen uitgevoerd:

2. Inventarisatie van volumes en vervoersstromen.
3. Analyse.
4. Inspiratieconferentie waar op basis van de richtlijnen voor het toekomstige doelgroepenvervoer en nadere analyse gezocht wordt naar mogelijke oplossingsrichtingen en maatregelen.

Na bestuurlijke accordering van de richtlijnen worden de volgende stappen voorgesteld:

5. Ontwikkeling van een implementatieplan waarin gewenste maatregelen nader worden uitwerkt.
6. Uitvoering van maatregelen waarbij onder andere rekening wordt gehouden met looptijden van contracten tussen opdrachtgevers en vervoerders/ taxibedrijven. In bijlage 3 is een schema met looptijden van contracten opgenomen. Dit zijn contracten met de meest omvangrijke vervoervolumes.

2.2 Inventarisatie van volumes en vervoerstromen

De inventarisatie is bedoeld om een juist en compleet beeld te krijgen van de huidige vervoerstromen, vervoervolumes, kenmerken, budgetten, kosten en looptijden van contracten van de verschillende vormen van (kleinschalig) openbaar vervoer en doelgroepenvervoer (zg. factsheets). Een adviesbureau heeft vorig jaar een onderzoek uitgevoerd naar het bovengemeentelijk vervoer in de regio Haaglanden. De gewenste informatie is niet meer actueel, compleet en diepgaand genoeg. Het voornemen is om de resterende gegevens zelf te verzamelen. Een start met het verzamelen van de gegevens is inmiddels gemaakt. Dit betreffen gegevens van de Regiotaxi (OV/ Wmo), AWBZ-vervoer, leerlingenvervoer en zouden eventueel kunnen worden aangevuld met Wsw-vervoer, Wia/ Wajong-vervoer en vrijwilligersvervoer.

2.3 Analyse

De gegevens uit de inventarisatie worden in de gewenste tabellen, grafieken en tabellen opgenomen. De gegevens levert een ‘foto’ op van de tot dan toe actuele situatie van het vervoer. De actuele gegevens zijn echter een momentopname en onderhevig aan trends en ontwikkelingen. De werkgroep brengt deze trends en ontwikkelingen in beeld en maakt een inschatting van de toekomstige volumes en vervoerstromen. Een aantal trends en ontwikkelingen die in de analyse kunnen worden meegenomen zijn in bijlage 1 beschreven.

2.4 Inspiratieconferentie

Het voornaamste doel van deze conferentie is om te bezien op welke manier gemeenten willen sturen en welke maatregelen het meest kansrijk zijn vanuit het oogpunt van efficiëntie en draagvlak. Het voornemen van de werkgroep is om de inspiratieconferentie in februari 2015 te organiseren.

De inspiratieconferentie is bedoeld voor opdrachtgevers van vervoer, vervoerders en vertegenwoordigers van reizigers. Voorstel is om deelnemers uit te nodigen die de volgende organisaties vertegenwoordigen:
- voormalige stadsgewest Haaglanden/ MRDH;
- gemeenten (bestuurders/ambtenaren);
- openbaar vervoerbedrijven;
- WSW-bedrijven;
- zorginstellingen;
- taxibedrijven;
- ROCOV/Wmo raden/cliëntenorganisaties;
- samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs;
- vrijwilligersorganisaties.

De inspiratieconferentie omvat een informatief en een interactief gedeelte. Tijdens het informatieve gedeelte worden de richtlijnen van het toekomstige doelgroepenvervoer en de werkzaamheden/bevindingen plenair toegelicht. Vervolgens worden vertegenwoordigers van o.a. vervoerders, zorgaanbieders, vrijwilligersorganisaties en cliëntenorganisaties aan het woord gelaten. Daarna worden de deelnemers in groepen ingedeeld en verschillende maatregelen besproken (parallelsessies).

Op basis van analyses moet worden bezien op welke manier gemeenten willen sturen op het vervoer, rekening houdend met de verwachte volumes en vervoerstromen en kenmerken van huidige vervoersvormen.

Er zijn verschillende manieren om als gemeente te sturen op het vervoer, namelijk:
1. Sturen op vervoersvraag: aanscherpen indicatiestelling, andere locatie van voorzieningen, prijsbeleid, versterken eigen kracht en informatievoorziening.
2. Sturen op vervoersaanbod: bundeling in tijd en in voertuig (ontkokering), hervormen van onderkant openbaar vervoer in combinatie met vrijwilligersvervoer; toedeling naar vervoerkenmerken in plaats van naar vervoermotief.
3. Intensiveren samenwerking: samenwerking op beleid, inkoop en uitvoering van vervoer (w.o. een regionale regieorganisatie).

Vervolgens worden de resultaten uit de parallelsessies aan het einde van de inspiratieconferentie plenair gepresenteerd. Tijdens de inspiratieconferentie worden ook kansrijke maatregelen geselecteerd. Dit betekent niet dat gemeenten zich al moeten confirmeren aan de maatregelen. De maatregelen worden eerst in een implementatieplan nader uitgewerkt. Het concept programma van de inspiratieconferentie is als bijlage 2 toegevoegd.

2.5 Implementatieplan

De bovengenoemde sturingsinstrumenten kunnen vervolgens worden uitgewerkt in een lijst van maatregelen. Dit betreffen maatregelen die kunnen leiden tot meer efficiëntie binnen één of meerdere stadia van de beleidscyclus. Maatregelen die betrekking kunnen hebben op slechts één gemeenten en maatregelen die wellicht zinvol zijn om bovenlokaal of zelfs regionaal uit te voeren. Deze maatregelen worden vormgegeven in een implementatieplan.

Het implementatieplan omvat een plan van aanpak waarin per maatregel ten minste de volgende onderdelen worden beschreven:
1. Gedetailleerde omschrijving van de maatregel.
2. Efficiencywinst/ wat levert het op?
3. De organisatie(s)/ projectleider die de maatregel gaan uitvoeren.
4. Personele omvang/ aantal fte’s.
5. Maatschappelijke, juridische en financiële consequenties.
6. Te nemen acties.

7. Planning van de acties met startdatum, doorlooptijd en einddatum.
8. Risico's/ mogelijke knelpunten in het proces.
9. Kosten.

Op basis van het implementatieplan kunnen gemeenten besluiten om maatregelen afzonderlijk of gezamenlijk met andere gemeenten uit te voeren.

3. Planning

Uitgaande van een start in september 2014 wordt de volgende planning voorgesteld.

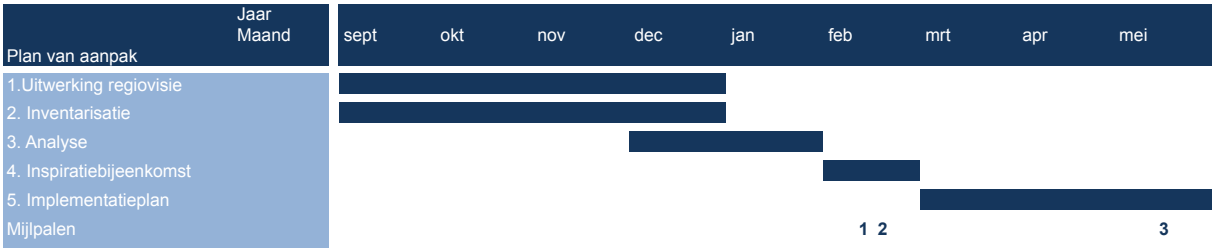

Gedurende het proces worden drie mijlpalen vastgelegd namelijk:

- Mijlpaal 1: Besluitvorming door gemeenten en voormalig stadsgewest Haaglanden/ MRDH over de richtlijnen voor het toekomstige doelgroepenvervoer en het plan van aanpak.
- Mijlpaal 2: De inspiratieconferentie met als resultaat het benoemen van kansrijke maatregelen.
- Mijlpaal 3: Het oplevering van het concept implementatieplan met uitgewerkte kansrijke maatregelen en vervolgens besluitvorming door gemeenten en voormalig stadsgewest Haaglanden/ MRDH om, al dan niet gezamenlijk, uitvoering te geven aan één of meerdere maatregelen.

Bijlage 1: Trends en ontwikkelingen

Decentralisatie AWBZ
De forse bezuiniging op AWBZ-vervoer van en naar de dagbesteding die 1 januari 2013 zijn ingegaan, leidt tot grote tekorten op vervoer bij zorgaanbieders. In de toekomst zal zorg dichter in de buurt van de cliënt aangeboden worden, er wordt meer wijkgericht gewerkt. De keuze van de locatie van dagbesteding is bepalend voor de vervoerstroom die ontstaat. De afstand waarover iemand vervoerd moet worden, gekoppeld aan de mate waarin iemand samen met anderen vervoerd kan worden, bepalen voor een belangrijk deel de vervoerkosten. Er zal meer worden uitgegaan van de eigen kracht van de cliënt/reiziger, eigen vervoermogelijkheden worden gestimuleerd en er wordt meer gebruik gemaakt van de omgeving van de cliënt (bijv. via vrijwilligersvervoer). Dit proces zal verder versterkt worden bij de overgang van begeleiding van extramurale cliënten naar de gemeenten per 1 januari 2015.

Extramuralisering: afbouw Zorg Zwaarte Pakket
Het beleid van het kabinet Rutte II is er op gericht dat mensen langer zorg thuis kunnen ontvangen. In 2013 is hiermee een begin gemaakt door de lage ZZP's over te hevelen naar de WMO. Volgens de plannen komt de komende jaren gefaseerd ook een deel van ZZP 3 en 4 onder de WMO te vallen. Al met al een ontwikkeling waardoor meer mensen gespreid over de gemeente 'thuis' wonen en onder de WMO verantwoordelijkheid van de gemeente vallen.

Wet Passend onderwijs
Vanaf 2014 komt er een nieuw stelsel voor passend onderwijs. Dit verplicht scholen een passende onderwijsplek te bieden aan leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Om aan hun zorgplicht te voldoen, gaan scholen samenwerken in regionaal ingedeelde samenwerkingsverbanden. De inzet van Passend Onderwijs is om voorzieningen dichter in de buurt te realiseren.

Versterking zelfredzaamheid
Versterking van de eigen kracht van mensen is onderdeel van WMO nieuwe stijl en komt ook terug in de WSW en AWBZ. Diverse sociale werkvoorzieningen hebben de laatste jaren het gebruik van de collectieve vervoervoorziening fors teruggebracht door in te zetten op training en begeleiding van cliënten/ reizigers om hen meer gebruik te laten maken van reguliere vervoermogelijkheden. De trend om zorg meer lokaal aan te bieden versterkt het nut mensen te begeleiden en trainen in gebruik van eigen vervoermiddelen en inzet van eigen sociaal netwerk.

Budgetten onder druk
Openbaar vervoer, AWBZ-vervoer en andere vormen van collectief vervoer hebben te maken met bezuinigingen op budgetten. Gemeenten zijn bijvoorbeeld al strenger aan het indiceren op het WMO-vervoer en toegang tot gesubsidieerd leerlingenvervoer. Ook de budgetten van het openbaar vervoer staan onder druk. Binnen het openbaar vervoer wordt soms kostenefficiëncy verhoogd door lijnen meer 'gestrekt' te maken. Hierdoor nemen de mogelijkheden af voor mensen met een mobiliteitsbeperking die hier gebruik van te maken.

Vergrijzing
De groep ouderen wordt de komende jaren steeds groter (vergrijzing) en er zal dus een grotere groep oudere en kwetsbare mensen zijn een beroep willen doen op vervoer.

Wsw en Wajong in participatiewet
In de Participatiewet voegt het kabinet de Wet Werk en Bijstand, de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) en een deel van de Wajong (arbeid jonge gehandicapten) samen. De wet moet nog verder worden uitgewerkt. Uitgangspunt van de wet is meer mensen te laten participeren. Hiervoor moet bijvoorbeeld in de toekomst bij grote werkgevers 5 % van het personeelsbestand bestaan uit mensen met een arbeidshandicap. Voor vervoer zijn de gevolgen nog niet bekend. Naar verwachting zullen meer mensen in de directe omgeving aan de slag gaan.

Lokale initiatieven door vrijwilligers
Lokale initiatieven zijn informele vervoersvormen die door particulieren (vrijwilligers) worden opgezet. Deze vraagafhankelijk vervoersystemen ontstaan steeds meer doordat bestaande systemen niet meer aan de vervoersbehoefte van bepaalde doelgroepen en/ of reizigers kan voldoen. Door bezuinigingen op vervoer en het opheffen van collectieve voorzieningen in het landelijk gebied moeten langere afstanden worden afgelegd. Lokale initiatieven hebben als doel de leemte in het aanbod op te vangen door vrijwilligers in te zetten voor het vervoeren van diverse doelgroepen. Ook het aantal buurtbussen (vaste dienstregeling) neemt de laatste jaren toe als vervanging van vaste buslijnen.

Invoering Jeugdwet
De Jeugdwet regelt de overheveling van alle jeugdhulp naar gemeenten, waardoor zij zowel bestuurlijk als financieel verantwoordelijk worden voor de uitvoering. In het nieuwe stelsel krijgen de gemeenten de verantwoordelijkheid voor alle vormen van jeugdhulp en de uitvoering van kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering. Het aanbieden van vervoer is ook één van de verantwoordelijkheden die naar de gemeenten worden overgedragen.

Samenwerking opdrachtgevers vervoer
Steeds meer opdrachtgevers van vervoer proberen samenwerking te zoeken met ander opdrachtgevers van vervoer. De drijfveer achter deze samenwerking zijn vooral de bezuinigingen op de budgetten. Toename van samenwerking vindt in heel Nederland plaats, met name bij de inkoop en beheer van het vervoer. Gemeenten zoeken samenwerking op het gebied van Wmo-vervoer en leerlingenvervoer. Zorgaanbieders werken op het gebied van vervoer ook steeds meer samen met hun concurrenten om het vervoer efficiënter te organiseren en vervoer te bundelen.

Bijlage 2: Programma inspiratieconferentie doelgroepenvervoer

Dinsdag 17 februari 2015 van 13.00 uur tot 17.00 uur
Locatie: Gemeentehuis Pijnacker-Nootdorp, Oranjeplein 1 te Pijnacker

---

13.00 uur	Inloop met koffie/ thee
13.30 uur	Inleiding door de dagvoorzitter Marc Maartens
13.35 uur	Welkom door wethouder J.S. (José) van Egmond, gemeente Pijnacker-Nootdorp
13.40 uur	Richtlijnen en actualiteit doelgroepenvervoer Haaglanden door Pieter Boode, voorzitter regionale werkgroep doelgroepenvervoer
14.10 uur	Panel: perspectief vervoerders, zorgaanbieders en cliënten
14.30 uur	Pauze
14.45 uur	Parallelsessie ronde 1 a. Sturen van vervoersvraag b. Loslaten van kokers in het doelgroepenvervoer c. Hervormen van de onderkant OV d. Samenwerken en organiseren van vervoer e. De mix van vervoerders, vrijwilligers en eigen vervoer
15.40 uur	Wisseling sessie
15.45 uur	Parallelsessie ronde 2 a. Sturen van vervoersvraag b. Loslaten van kokers in het doelgroepenvervoer c. Hervormen van de onderkant OV d. Samenwerken en organiseren van vervoer e. De mix van vervoerders, vrijwilligers en eigen vervoer
16.40 uur	Conclusie en afsluiting door dagvoorzitter
17.00 uur	Borrel

Bijlage 3: Looptijden contracten[12]

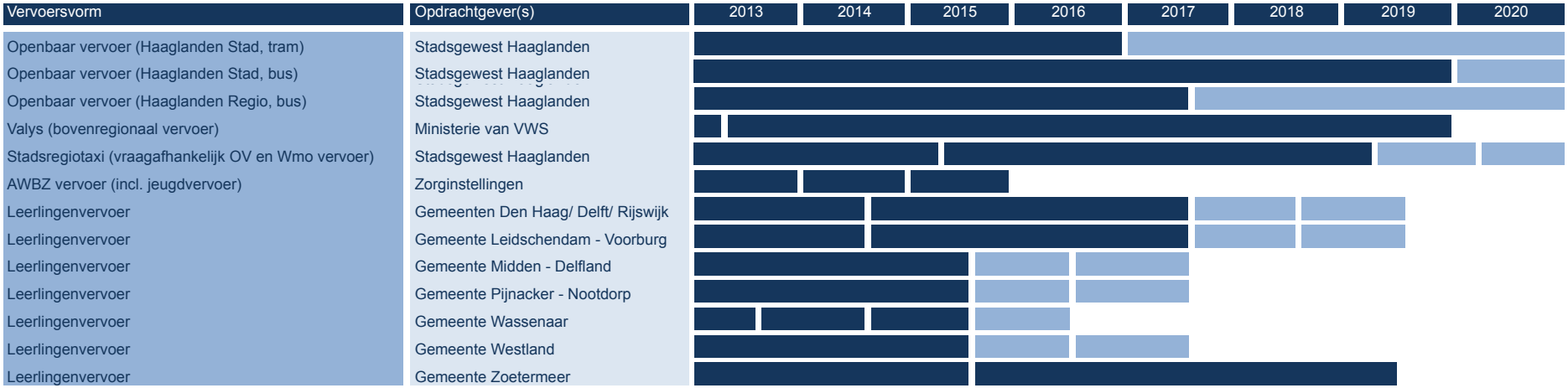

donker blauw = looptijd contract
licht blauw = optie verlenging contract

[1] De looptijden van contracten voor Wsw-vervoer, Wia-vervoer en Zittend Ziekenvervoer zijn niet in het schema opgenomen.
[2] Zorginstellingen hebben meestal een contract voor 1 jaar. Voor 2015 hebben gemeenten de zorg incl. het vervoer bij de zorginstellingen ingekocht.

AGENDA EN STUKKEN RAADSVERGADERING

WESTLAND,

19 MEI 2015

INGEKOMEN ZIENSWIJZEN/ ONTVANGSTBEVESTIGING RAAD VAN STATE (BEROEPSCHRIFT) VERZAMELING 2015 NR G15-000761

AGENDAPUNT 5B

Ingekomen stukken (extern)		**afhandeling**
01.	G15-000724 Schrijven van de Raad van State d.d. 23-04-15 ingekomen griffie 24-04-15, betreffende Bp bedrijventerrein Honselersdijk.	Voorgesteld wordt om dit in handen te stellen van de raadscommissie Ruimte.
02.	G15-000711 Schrijven van dhr. A. de Kramer d.d. 10-04-15 ingekomen griffie 22-04-15, betreffende zienswijze Bp Teylingen 6.	Voorgesteld wordt om dit in handen te stellen van de raadscommissie Ruimte.
03.	G15-000715 Schrijven van bewoners Kralingerweg d.d. 08-04-15 ingekomen griffie 21-04-15, betreffende zienswijze Bp Seed Quiity Center (SQC).	Voorgesteld wordt om dit in handen te stellen van de raadscommissie Ruimte.
04.	G15-000689 Schrijven van Duin Behoud d.d. 18-04-15 ingekomen griffie 20-04-15, betreffende zienswijze Bp De Duinen.	Voorgesteld wordt om dit in handen te stellen van de raadscommissie Ruimte.
05.	G15-000662 Schrijven van de Raad van State d.d. 14-04-15 ingekomen griffie 15-04-15, betreffende Bp Honderdland nabij nr. 5	Voorgesteld wordt om dit in handen te stellen van de raadscommissie Ruimte.
06.	G15-000661 Schrijven van de Raad van State d.d. 14-04-15 ingekomen griffie 15-04-15, betreffende Bp Honderdland nabij 5.	Voorgesteld wordt om dit in handen te stellen van de raadscommissie Ruimte.
07.	G15-000638 Schrijven van H.W. van der Meer d.d. 09-04-15 ingekomen griffie 13-04-15, betreffende zienswijze Bp Seed Quility Center.	Voorgesteld wordt om dit in handen te stellen van de raadscommissie Ruimte.

Ingekomen stukken (college)		**Afhandeling**
a.	geen	

AGENDA EN STUKKEN RAADSVERGADERING

WESTLAND,

19 MEI 2015

LIJST UITGAANDE STUKKEN VERZAMELING 2015 NR

AGENDAPUNT 5

Ingekomen stukken (extern)		**afhandeling**
01.	Geen	

Ingekomen stukken (college)		**Afhandeling**
a.	15-0573122 Schrijven van het college d.d. 30-04-15 ingekomen griffie 30-04-15, betreffende bespreken kwaliteit raadsvoorstellen.	Voorgesteld wordt om dit in handen te stellen van het Presidium.

GEMEENTE WESTLAND

Postadres:
Postbus 150
2670 AD Naaldwijk
Bezoekadres:
Stokdijkkade 2
2671 GW Naaldwijk
T 14 0174
F (0174) 673 600
E info@gemeentewestland.nl
I www.gemeentewestland.nl

Aan de fractievoorzitters van de Raad van de gemeente Westland

UW BRIEF	UW KENMERK	ZAAK-/PROJECTNR.	DOCUMENTNR.	BIJLAGE(N)
			15-0573122	
CONTACTPERSOON		AFDELING/TEAM	DOORKIESNUMMER	DATUM VERZONDEN
L. Overgaauw		BAS/BJZ	(0174) 672 704	

ONDERWERP
Bespreken kwaliteit raadsvoorstellen

INGEKOMEN GRIFFIE
30 APR 2015

Geachte fractievoorzitter,

Recent is door fractievoorzitters aangegeven dat de raadsvoorstellen niet van voldoende kwaliteit worden bevonden. Om deze signalen te concretiseren willen wij graag met u in gesprek om te bepalen welke verbeteringen kunnen worden doorgevoerd.

In het gesprek willen wij graag uw oordeel over de raadsvoorstellen, zo mogelijk aan de hand van voorbeelden die eerder voor besluitvorming zijn aangeboden.

De informatie die wordt opgehaald wordt geanalyseerd en er worden conclusies getrokken op basis waarvan een verbeterplan wordt opgesteld. Dit verbeterplan wordt uiteraard met u gedeeld.

Op korte termijn wordt u door het bestuurssecretariaat benaderd voor een afspraak, bij voorkeur in mei of juni. Naast ons is daarbij aanwezig een ambtenaar ten behoeve van de verslaglegging. Indien u een fractiegenoot wenst mee te nemen, dan horen wij dat graag. Te zijner tijd ontvangt u een agenda voor het overleg.

Wij gaan ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

N. Broekema
(griffier)

M. van Beek
(gemeentesecretaris)

ALG 009

www.vvdwestland.nl
fractie@vvdwestland.nl

Rondvraag voor de gemeenteraadsvergadering, te houden op dinsdag 19 mei 2015

Aandacht voor strandpaviljoen ondernemers en daarmee goede recreatievoorzieningen

Naaldwijk, 5 mei 2015-05-05

Geachte voorzitter,

Het Westland kent 7 kilometer strand, dat mede wordt gebruikt voor recreatie. Ons strand biedt plaats aan een diversiteit van strandpaviljoens. Ondernemers dragen bij aan de goede toeristische c.q. recreatieve voorzieningen. Recentelijk is een paviljoen verloren gegaan door, vermoedelijk, brandstichting. Dat is in het recente verleden meer voorgekomen.

VVD Westland vindt voor zowel de recreatieve sector en plaatselijke ondernemers van belang dat paviljoenhouders niet gebukt gaan onder dreiging van brandstichting. Hoewel de paviljoen exploitanten zelf verantwoordelijk zijn voor hun veiligheid, kunnen wij ons vinden in de brief die het college van Belangenvereniging Exploitanten Westlandse kust ontvangen heeft.

Dat brengt ons bij de volgende vragen:

1. Erkent het college dat strandpaviljoens van belang zijn voor de recreatieve sector op het strand en dat goed ondernemerschap aldaar goed gefaciliteerd moet worden?
2. Kan het college, om goed ondernemerschap te ondersteunen en daarmee te voorzien in goede recreatiemogelijkheden op het strand, toezeggen voor de zomer in overleg te treden met de paviljoenhouders?
3. Kan het college aangeven welke stappen zij onderneemt om bedreigingen tot een minimum te beperken, veiligheid te waarborgen en daartoe overleg zal voeren met paviljoenhouders?

Wij zien uw antwoord graag tegemoet binnen de daarvoor gestelde termijn.

Namens VVD Westland,

Pieter Varekamp
fractievoorzitter

WESTLANDVERSTANDIG

1.

Rondvraag voor de raadsvergadering van 19 mei 2015

Op 8 mei jl. is een verzoek ingevolge artikel 180 lid 3 Gemeentewet ingediend, doch daarop is geen antwoord gekomen.

Dit leidt tot de volgende rondvraag. De vraag is urgent daar de bewoners in Wateringen op allerlei punten in problemen komen.

In de Wateringse asbestaffaire blijken er nu toch weer problemen te ontstaan met de percelen van eigenaren waarvan de verzekeraar weigert uitkering te doen voor de benodigde aanvullende saneringsactiviteiten. Het staat mij bij dat u tijdens de commissievergadering hebt aangegeven dat de gemeente een inspanning zou doen om die weigerachtige verzekeraars alsnog te overreden. Heeft dat overleg plaatsgevonden en heeft dat nog iets opgeleverd?

Bij de laatste commissievergadering hebt u toegezegd dat zo mogelijk als de verzekeraars niet tot het betalen van de kosten van de aanvullende sanering zouden komen, bezien zou kunnen worden of de gemeente alsnog een en ander voor haar rekening zou willen en kunnen nemen. Is daarvan nog sprake?

Namens de fractie van Westland Verstandig
Peter Duijsens,
Fractievoorzitter

WESTLANDVERSTANDIG

2.

Rondvraag voor de raadsvergadering van 19 mei 2015

Het College heeft volgens de besluitenlijst van 21 april jl. besloten onder meer de onderhandse vragen niet meer te beantwoorden en zichzelf een ruimhartige vrijheid toe te kennen voor wat betreft het bejegenen en behandelen van vragen.

Dit leidt tot de volgende rondvragen die urgent zijn omdat blijkbaar de brief van uw College eraan komt. Na ongeveer een maand is die er nog niet, zodat onze fractie ervan uitgaat dat de brief ingewikkeld is.

- Waarom is uw College van mening dat het besluit van uw College in overeenstemming is met de Gemeentewet voor wat betreft het stopzetten van beantwoording van de onderhandse vragen? In de Gemeentewet is dat nou wel geregeld en is ook het recht op informatie van Raad en raadsleden geregeld. Gaarne uiteenzetten zodat de fractie actie buiten de gemeente(raad) kan ondernemen;
- Waarom meent uw College in strijd met het Reglement van Orde en de afspraken die blijkbaar in 2006 gemaakt zijn rondom artikel 26-vragen, dat uw College thans zich aan die afspraken en aan het Reglement van Orde niet behoeft te houden door voortijdig al reacties te kunnen geven op door de raadsfracties gestelde artikel 26-vragen?
- Wat is de "reden" van het collegebesluit en kan dit door de voorzitter van het College en tevens voorzitter van de Raad worden toegelicht?
- Waarom is geen tijdsregistratie mogelijk bij activiteiten die ambtelijk verricht worden ten behoeve van het College en wel ten behoeve van de Raad/raadsfracties?

Namens de fractie van Westland Verstandig
Peter Duijsens,
Fractievoorzitter

N.B. Ook deze vraag is urgent gezien de dreigende inbreuk op de Gemeentewet en het Reglement van Orde en de aantasting van het informatierecht van de Raad;

WESTLANDVERSTANDIG

3.

Rondvraag voor de raadsvergadering van 19 mei 2015

Aan het College is vanaf begin april nu al meerdere malen verzocht om alle adviesaanvragen, adviezen en facturen van Deloitte te ontvangen. Aanvankelijk is daarop positief gereageerd, maar het zoekwerk zou alleen ingewikkeld zijn. Tot nog toe werd niets vernomen. Straks komt er een motie waarin Deloitte verzocht wordt om de gevraagde bescheiden af te geven. Naar verluidt zou Deloitte 2013 en 2014 beschikbaar hebben.

Dit leidt tot de volgende vragen:

- Vindt tussen uw College en/of medewerkers verbonden aan de gemeente overleg plaats met Deloitte over de af te geven informatie?
- Wanneer komt de gevraagde informatie daar deze natuurlijk wel van belang is voor de verdere gang van zaken rondom de Deloitte-affaire. Is er een concrete datum te noemen waarop de gegevens door uw College afgegeven worden?

Namens de fractie van Westland Verstandig
Peter Duijsens,
Fractievoorzitter

N.B. Het spreekt voor zich dat ook deze vraag urgent is;

Gemeente Belang Westland

Voorzitter,

Mijn fractie is de afgelopen week benaderd door ondernemers en bewoners rond de Wollebrand met de melding dat er voorbereidingen gaande zijn voor de realisatie van een boothelling.

Tot verbazing van de ondernemers kwamen er afgelopen week 2 uitvoerders vragen of zij komende week stroom van kunnen gebruiken voor het maken van een boothelling!?

Een boothelling op deze plaats (zie bijlage) is de wereld op z'n kop.

De desbetreffende uitvoerders hebben uitgelegd dat de auto's met trailer richting de veiling rijden wat eigenlijk geen officiële doorgang is, maar recht van overpad Broekpolderlaan 12 en achteruit insteken om zo de boothelling op te kunnen. Eigenlijk gebeurt dit allemaal op een kruispunt waar nu al verkeersinfarcten plaatsvinden; groepen wielrenners fietsen vanaf Westland Wil Vooruit het bruggetje over en andersom, verkeer naar Wollebrand passeert en de recreërende fietsers passeren dit kruispunt. Zonderboot helling gaat het maar net goed.

Het parkeren van de auto's met trailer wil de gemeente oplossen tussen de sloot en de Broekpolderlaan. In de weekenden en doordeweekse avonden staat deze laan altijd al vol met geparkeerde auto's van o.a. Westland Wil vooruit.

Als de parkeerdruk toeneemt kunnen er ook indirect levensgevaarlijke situaties ontstaan doordat de weg versperd wordt voor ambulance en brandweer.

De vergunning is in december 2014 afgegeven, dus de eigenlijk staat niets de uitvoering in de weg, maar ons bezoek aan de desbetreffende locatie heeft ons er van overtuigt dat dit niet dat gaat brengen wat we er van verwachten, en dat de verkeersveiligheid en daarmee de veiligheid van onze inwoners in het geding komt.

Onze fractie is absoluut voorstander van een goeie inlaat plaats voor boten, maar of dat dit de plek moet zijn met alle consequenties van dien, dat vragen wij ons af.

GemeenteBelang Westland postadres Beiaardierlaan 5, 2694 BL 's-Gravenzande, 06-15166869

Gemeente Belang Westland

Voorzitter wij verzoeken de wethouder dringend nog deze week in overleg te gaan met de ondernemers, bewoners en de wieler vereniging en de werkzaamheden tot dat gesprek stil te leggen.

Namens de fractie van GemeenteBelang Westland
Remmert Keizer

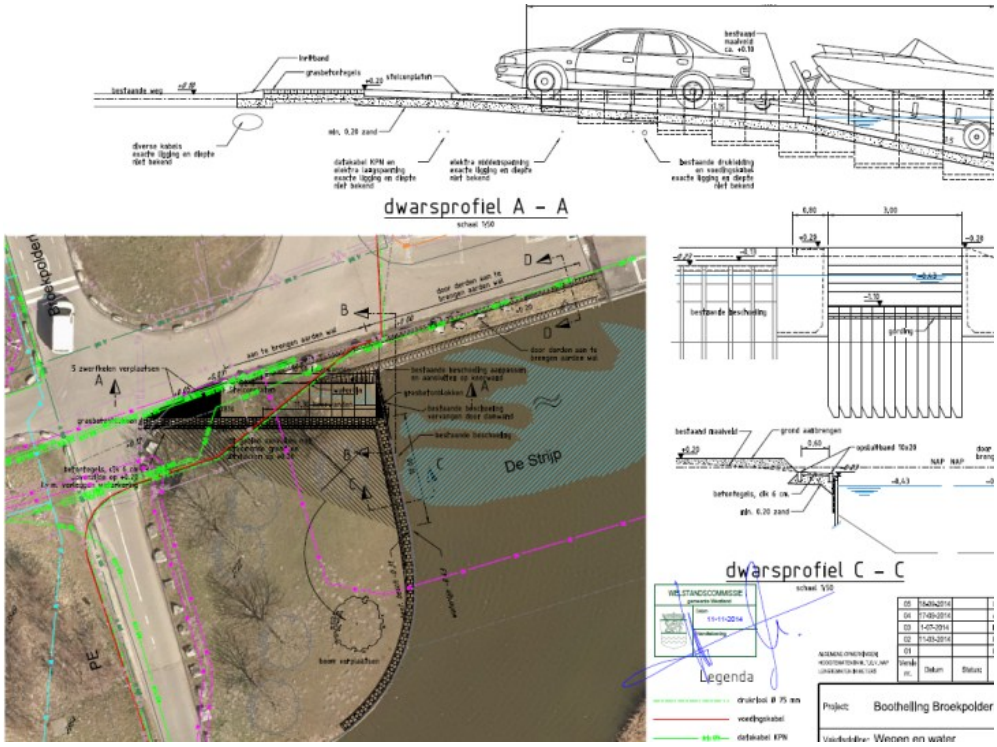

Gemeente
Belang
Westland

GemeenteBelang Westland postadres Beiaardierlaan 5, 2694 BL ’s-Gravenzande, 06-15166869

Raadsvergadering
19 mei 2015

GEMEENTE WESTLAND

BEHANDELD DOOR	
afdeling/team	SAM/JOSB
documentnr	15-0060862

VOORBLAD RAAD

ONDERWERP EN BEHANDELING		
onderwerp	Raadsvoorstel inzake ontwerpbegroting 2016 GR GGD Haaglanden	
vertrouwelijk	*Nee*	
portefeuillehouder	Wethouder Goeij-van der Klugt, M.A.A. de	
bijlage(n)	Voorstel: Voorstel_5332.docx 15-0060862 Getekend raadsvoorstel met -besluit inzake begrotingswijziging GGD Begeleidende brief eerste begrotingswijziging 2015 GGD Haaglanden Begrotingswijziging 2015 GGD Haaglanden Begeleidende brief ontwerpbegroting 2016 GGD Haaglanden Ontwerpbegroting 2016 GGD Haaglanden Zienswijze begrotingswijzing 2015 en ontwerpbegroting 2016 GR GGD Haaglanden	
agendapunt	7.	
publiceren	Nee	

BESLISPUNTEN (RAAD)

1. De Westlandse vertegenwoordiger in het Algemeen Bestuur te laten instemmen met de begrotingswijziging 2015 van GGD Haaglanden.
2. De Westlandse vertegenwoordiger in het Algemeen Bestuur te laten instemmen met de ontwerpbegroting 2016 van GGD Haaglanden.
3. Zijn zienswijze over de begrotingswijziging 2015 en de begroting 2016 kenbaar te maken overeenkomstig bijgevoegde brief.

ARGUMENTEN EN RISICO'S (RAAD)

1.1. Het trendpercentage bij de gemeente Den Haag is voor 2015 van 1,92% naar 0,77% bijgesteld.
1.2. Er zijn nieuwe landelijke verplichtingen rondom toezicht kinderopvang.
2.1. In 2013 zijn afspraken gemaakt voor de periode 2014 tot en met 2017, en voor 2016 zijn deze gestand gedaan.
3.1. Raden van de aan de GR GGD Haaglanden deelnemende gemeenten kunnen op de ontwerpbegroting, binnen 8 weken na ontvangst, hun zienswijze geven.

RAADSVOORSTEL

ONDERWERP

Eerste begrotingswijziging 2015 en ontwerpbegroting 2016 GR GGD Haaglanden

INLEIDING

Na de samenvoeging van GGD Zuid-Holland West en GGD Den Haag is per 1 januari 2014 in de veiligheidsregio Haaglanden nog één GGD actief. Dit is de GGD Haaglanden. Op 8 april 2015 heeft het Algemeen Bestuur van GGD Haaglanden de eerste begrotingswijziging 2015 en de ontwerpbegroting 2016 besproken en besloten deze per direct toe te zenden aan de gemeenteraden. Hen wordt gevraagd hierop binnen acht weken (voor 10 juni 2015) een zienswijze uit te brengen aan het Algemeen Bestuur. Met inachtneming van deze zienswijzen stelt het Algemeen Bestuur van GGD Haaglanden de begrotingswijziging 2015 en de begroting 2016 definitief vast.

Bij de oprichting van GGD Haaglanden zijn afspraken voor een periode van vier jaar (tot en met 2017) gemaakt. Deze zijn uitgewerkt in de voorliggende ontwerpbegroting 2016.
De eerste begrotingswijziging 2015 is ontstaan als gevolg van de bijstelling van het trendpercentage 2015 bij de gemeente Den Haag en naar aanleiding van nieuwe landelijke verplichtingen rondom toezicht kinderopvang.

In de GR is gekozen voor het dienstverleningsmodel. Dit impliceert dat de GR, waarvan Westland deelnemer is, diensten inkoopt bij de gemeente Den Haag en dat de normale bedrijfsrisico's liggen bij de gemeente Den Haag.

De begroting voor het regionale pakket wordt vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de GGD Haaglanden en is de grondslag voor de vergoeding die aan Den Haag wordt betaald voor de diensten die de gemeente Den Haag krachtens de GR voor de regiogemeenten uitvoert. De gemeente Den Haag draagt de uitvoering op aan de sector GGD Haaglanden van de dienst OCW. Deze legt over de bedrijfsvoering verantwoording af aan het college van B&W van de gemeente Den Haag. De rekening van de gemeenschappelijke regeling omvat het geheel van baten en lasten voor de regionale taken per gemeente.

De lokale taken en de bijdragen derden vallen niet onder de gemeenschappelijke regeling. Om een compleet beeld te schetsen van de taken die GGD Haaglanden uitvoert, zijn in het overzicht van de kosten van het regionaal pakket per gemeente echter ook de lokale taken die individueel bij de gemeenten in rekening worden gebracht, opgenomen.

DOELSTELLING

Het bieden van de mogelijkheid tot het geven van een zienswijze voor de gemeenteraad over de eerste begrotingswijziging 2015 en de ontwerpbegroting 2016 van GGD Haaglanden.

RAADSVOORSTEL

ARGUMENTATIE

1.1. Het trendpercentage bij de gemeente Den Haag is voor 2015 van 1,92% naar 0,77% bijgesteld

Als gevolg van de bijstelling van het trendpercentage bij de gemeente De Haag van 1,92% naar 0,77% ontstaat een voordeel in de GGD-begroting 2015 van € 75.000. Daarmee is tevens een structurele bezuiniging op de gemeenschappelijke regeling gerealiseerd, die ook doorwerkt in volgende jaren.

1.2. Er zijn nieuwe landelijke verplichtingen rondom toezicht kinderopvang

In 2014 is het gebruik van een nieuwe rapportagetool landelijk voorgeschreven voor de door de GGD uit te brengen inspectierapporten kinderopvang; er is sprake van een uitgebreidere pedagogische observatie en een meer beschrijvende vorm van rapporteren. Dit heeft tot gevolg dat voor de meest voorkomende inspecties meer tijd per inspectie is benodigd en dus het tarief moet worden aangepast.

2.1. In 2013 zijn afspraken gemaakt voor de periode 2014 tot en met 2017, en voor 2016 zijn deze gestand gedaan

De omvang en vergoeding van het regionale pakket staat voor een periode van vier jaar (van 2014 tot en met 2017) vast. De begroting 2016 heeft dan ook de begroting 2015 als uitgangspunt met –conform gemaakte afspraken-:

- toepassing van een indexatie van loon- en prijsontwikkeling voor 2016 van 1,38%
- in de cijfers de verwerking van het aantal inwoners per 1 januari 2015

Het bestuur toetst jaarlijks de geleverde prestaties in relatie tot afgesproken volume en kwaliteitsniveau.

Per 2018 moet over de afspraken opnieuw zijn onderhandeld. Tijdig en transparant inzicht in de voortgang van de uitvoering van het afgesproken takenpakket is hiervoor een noodzaak. Hierover zijn afspraken vastgelegd in het reglement.

Volgens de GR worden de kosten aan gemeenten in rekening gebracht naar evenredigheid van hun inwonersaantallen (art 24, lid 1). In de GR is gekozen voor het dienstverleningsmodel. Dit impliceert dat de GR, waarvan Westland deelnemer is, diensten inkoopt bij de gemeente Den Haag en dat de normale bedrijfsrisico's liggen bij de gemeente Den Haag. Daarom zal de jaarrekening conform begroting zijn, tenzij er sprake is van onvoorziene extra taken of er meer (of minder) wordt afgenomen van die producten die per prestatie worden afgerekend.

Het college concludeert dat de begroting 2016 voortborduurt op de begroting 2015 en afspraken van 2014 t/m 2017. In de begroting 2015 was reeds een stevige basis gelegd om de komende periode een financieel gezond beleid te voeren. Ook concludeert het college dat de nieuwe rapportagetool, landelijk voorgeschreven voor de door de GGD uit te brengen inspectierapporten kinderopvang, onvoorzienbaar heeft geleid tot meer benodigde tijd per meest voorkomende inspectie en dat dus aanpassing van het tarief benodigd is. Het college adviseert de raad daarom ook de Westlandse vertegenwoordiger in het bestuur te laten instemmen met de voorliggende begrotingswijziging 2015 en ontwerpbegroting 2016.

3.1. Raden van de deelnemende gemeenten kunnen op de ontwerpbegroting binnen 8 weken na ontvangst hun zienswijze geven

Volgens de gemeenschappelijke regeling (GR) van GGD Haaglanden stelt het Dagelijks Bestuur een ontwerpbegroting met toelichting op. Vervolgens zendt het Dagelijks Bestuur de ontwerpbegroting tijdig aan de raden toe, zodat zij daarop hun zienswijzen kunnen geven (GR art. 22, lid 2 en 3). De raden van de gemeenten kunnen binnen acht weken na ontvangst van de ontwerpbegroting hun zienswijze over die begroting bij het Dagelijks Bestuur naar voren brengen.

RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

2.1. Er ontstaan mogelijk extra kosten in geval van extra taken

Doordat in de GR is gekozen voor het dienstverleningsmodel is de jaarrekening van de regiogemeenten gelijk aan de begroting. Dit tenzij er sprake is geweest van extra taken of dat er meer of minder is afgenomen van producten die per prestatie worden afgerekend. Ook vindt er nog wel jaarlijks een indexering en een correctie plaats op basis van het werkelijke inwoneraantal.

2.2. Er bestaat een kans op het wegvallen van de tijdelijke RIVM-bijdrage voor de structurele personeelslasten

Er bestaat een risico dat de tijdelijke RIVM-bijdrage voor de structurele personeelslasten van 1,3 Fte (€ 153.000) wegvalt. Dit is een eerder aanvaard en bekend risico voor de acht regiogemeenten gezamenlijk.

2.3. De gerealiseerde productie in de regiogemeenten voor producten lokaal pakket blijft achter bij de begrote aantallen

De gerealiseerde productie in de regiogemeenten in 2014 voor met name SMA, vangnetmeldingen en meldpuntmeldingen blijft achter bij de begrote aantallen, zoals die van GGD ZHW zijn overgenomen. De structureel overgenomen formatie is daardoor op te hoge aantallen gebaseerd. De gemeenten maken daarover ieder afzonderlijk nadere afspraken met de GGD.

FINANCIËN

De begrotingswijziging 2015 is ontstaan als gevolg van de bijstelling van het trendpercentage bij de gemeente Den Haag en naar aanleiding van nieuwe landelijke verplichtingen rondom toezicht kinderopvang. De mutatie van de begroting 2016 beperkt zich tot de indexering overeenkomstig de GR en een aanpassing naar het werkelijke aantal inwoners. Dit leidt tot een begroting 2016 GR GGD Haaglanden, die sluit op een totaalbedrag van € 6.733 mln., waarbij de inwonerbijdrage uitkomt op € 7,62 (deze was in 2015 € 7,60).

Voor de gemeente Westland betekent de voorliggende begroting een bijdrage van € 795.000 voor het regionale pakket (zijnde: de wettelijke taken en de taken die door alle deelnemende gemeenten worden afgenomen).

Dekking

De bijdrage past binnen de begroting 2016 van Westland na indexering en aanpassing voor het hogere inwoneraantal.

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

	Begroting 2015 GGD (deel Westland) vastgesteld	Begroting 2015 GGD (deel Westland) eerste wijziging	Begroting 2016 GGD (deel Westland)
Regionaal pakket			
OGZ (AGZ en GB) (incl. OGGZ)			
Regionaal pakket	€ 785.000	€ 777.000	€ 795.000
Subtotaal inwonerbijdrage	**€ 785.000**	**€ 777.000**	**€ 795.000**
Tijdelijke extra bijdrage (2014 t/m 2017)	**€ 36.000**	**€ 35.000**	**€ 36.000**[1]
OGGZ (door gemeente Delft betaald)	€ 0	€ 0	€ 0
OGGZ wettelijke taak vangnet (dekking uit Wmo-middelen)	€ 32.000	€ 31.000	€ 31.000
Inspecties kinderopvang	€ 77.000	€ 85.000	€ 86.000
Forensische zorg (excl. BTW)	€ 21.000	€ 21.000	€ 22.000
Subtotaal op basis van prestaties	**€ 130.000**	**€ 137.000**	**€ 139.000**
Totaal regionaal pakket	***€ 951.000***	***€ 949.000***	***€ 970.000***
Lokaal pakket			
SMA (excl. BTW)	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000
Totaal lokaal pakket	***€ 6.000***	***€ 6.000***	***€ 6.000***
Totaal structurele bijdrage gemeente Westland	***€ 957.000***	***€ 955.000***	***€ 976.000***

COMMUNICATIEPARAGRAAF

Publicatie op de openbare besluitenlijst en eventueel aansluiting op regionale communicatie.

[1] Het toekennen van een extra incidenteel budget van € 180.000 per jaar (prijspeil 2013) voor een kwaliteitsimpuls gedurende de eerste vierjaarlijkse periode, betekent nog een extra incidentele bijdrage in 2016 van € 36.000, zoals afgesproken bij de oprichting van GGD Haaglanden. Deze bijdrage komt ten laste van de bij de programmarapportage 2013 toegezegde reservering GGD ad € 393.000.

RAADSVOORSTEL

(EXTERN) OVERLEG EN MEDE-ADVIES

Ambtelijk overleg met 9 deelnemende gemeenten, waaronder werkgroep financiën.

Financiële concerntaken
Concerncontrol

VERVOLGTRAJECT

- 10 juli 2015 vaststellen begroting 2015 GR GGD Haaglanden in AB.
- Voor 1 augustus 2015 toezenden begroting aan Provinciale Staten Zuid-Holland.

Burgemeester en wethouders van Westland,

de secretaris, de burgemeester,

M. van Beek J. van der Tak

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 14 april 2015, met de volgende bijlage(n):

- Begeleidende brief Begrotingswijziging 2015 GR GGD Haaglanden (G15-000601)
- Begrotingswijziging 2015 GR GGD Haaglanden (G15-000602)
- Begeleidende brief Ontwerpbegroting 2016 GR GGD Haaglanden (G15-000603)
- Ontwerpbegroting 2016 GR GGD Haaglanden (G15-000604)
- Concept zienswijze van de gemeenteraad Westland op Eerste begrotingswijziging 2015 en Ontwerpbegroting 2016 (15-0061934)

gelet op het bepaalde in artikel 35 lid 3 van Wet gemeenschappelijke regelingen;

gehoord de beraadslagingen in de vergadering van de raadscommissie Maatschappelijke omgeving van 20 april 2015;

besluit:

1. De Westlandse vertegenwoordiger in het Algemeen Bestuur te laten instemmen met de begrotingswijziging 2015 van GGD Haaglanden.

2. De Westlandse vertegenwoordiger in het Algemeen Bestuur te laten instemmen met de ontwerpbegroting 2016 van GGD Haaglanden.

3. Zijn zienswijze over de begrotingswijziging 2015 en de begroting 2016 kenbaar te maken overeenkomstig bijgevoegde brief.

Aldus besloten door de raad in zijn openbare
vergadering van 19 mei 2015,

de griffier, de voorzitter,

N. Broekema J. van der Tak

Raadsvergadering
19 mei 2015

GEMEENTE WESTLAND

BEHANDELD DOOR	
afdeling/team	SAM/JOSB
documentnr	15-0060862

VOORBLAD RAAD

ONDERWERP EN BEHANDELING		
onderwerp	Raadsvoorstel inzake ontwerpbegroting 2016 GR GGD Haaglanden	
vertrouwelijk	*Nee*	
portefeuillehouder	Wethouder Goeij-van der Klugt, M.A.A. de	
bijlage(n)	Voorstel: Voorstel_5332.docx (Geen): Begeleidende briefeerste begrotingswijziging 2015 GGD Haaglanden (Geen): Begrotingswijziging 2015 GGD Haaglanden (Geen): Begeleidende briefontwerpbegroting 2016 GGD Haaglanden (Geen): Ontwerpbegroting 2016 GGD Haaglanden (Geen): Zienswijze begrotingswijziging 2015 en ontwerpbegroting 2016 GR GGD Haaglanden	
agendapunt	7.	
publiceren	Nee	

BESLISPUNTEN (RAAD)

1. De Westlandse vertegenwoordiger in het Algemeen Bestuur te laten instemmen met de begrotingswijziging 2015 van GGD Haaglanden.
2. De Westlandse vertegenwoordiger in het Algemeen Bestuur te laten instemmen met de ontwerpbegroting 2016 van GGD Haaglanden.
3. Zijn zienswijze over de begrotingswijziging 2015 en de begroting 2016 kenbaar te maken overeenkomstig bijgevoegde brief.

ARGUMENTEN EN RISICO'S (RAAD)

1.1. Het trendpercentage bij de gemeente Den Haag is voor 2015 van 1,92% naar 0,77% bijgesteld.
1.2. Er zijn nieuwe landelijke verplichtingen rondom toezicht kinderopvang.
2.1. In 2013 zijn afspraken gemaakt voor de periode 2014 tot en met 2017, en voor 2016 zijn deze gestand gedaan.
3.1. Raden van de aan de GR GGD Haaglanden deelnemende gemeenten kunnen op de ontwerpbegroting, binnen 8 weken na ontvangst, hun zienswijze geven.

GEMEENTE WESTLAND

INGEKOMEN GRIFFIE
16 APR 2015

RAADSVOORSTEL

ONDERWERP

Eerste begrotingswijziging 2015 en ontwerpbegroting 2016 GR GGD Haaglanden

INLEIDING

Na de samenvoeging van GGD Zuid-Holland West en GGD Den Haag is per 1 januari 2014 in de veiligheidsregio Haaglanden nog één GGD actief. Dit is de GGD Haaglanden. Op 8 april 2015 heeft het Algemeen Bestuur van GGD Haaglanden de eerste begrotingswijziging 2015 en de ontwerpbegroting 2016 besproken en besloten deze per direct toe te zenden aan de gemeenteraden. Hen wordt gevraagd hierop binnen acht weken (voor 10 juni 2015) een zienswijze uit te brengen aan het Algemeen Bestuur. Met inachtneming van deze zienswijzen stelt het Algemeen Bestuur van GGD Haaglanden de begrotingswijziging 2015 en de begroting 2016 definitief vast.

Bij de oprichting van GGD Haaglanden zijn afspraken voor een periode van vier jaar (tot en met 2017) gemaakt. Deze zijn uitgewerkt in de voorliggende ontwerpbegroting 2016.
De eerste begrotingswijziging 2015 is ontstaan als gevolg van de bijstelling van het trendpercentage 2015 bij de gemeente Den Haag en naar aanleiding van nieuwe landelijke verplichtingen rondom toezicht kinderopvang.

In de GR is gekozen voor het dienstverleningsmodel. Dit impliceert dat de GR, waarvan Westland deelnemer is, diensten inkoopt bij de gemeente Den Haag en dat de normale bedrijfsrisico's liggen bij de gemeente Den Haag.

De begroting voor het regionale pakket wordt vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de GGD Haaglanden en is de grondslag voor de vergoeding die aan Den Haag wordt betaald voor de diensten die de gemeente Den Haag krachtens de GR voor de regiogemeenten uitvoert. De gemeente Den Haag draagt de uitvoering op aan de sector GGD Haaglanden van de dienst OCW. Deze legt over de bedrijfsvoering verantwoording af aan het college van B&W van de gemeente Den Haag. De rekening van de gemeenschappelijke regeling omvat het geheel van baten en lasten voor de regionale taken per gemeente.

De lokale taken en de bijdragen derden vallen niet onder de gemeenschappelijke regeling. Om een compleet beeld te schetsen van de taken die GGD Haaglanden uitvoert, zijn in het overzicht van de kosten van het regionaal pakket per gemeente echter ook de lokale taken die individueel bij de gemeenten in rekening worden gebracht, opgenomen.

DOELSTELLING

Het bieden van de mogelijkheid tot het geven van een zienswijze voor de gemeenteraad over de eerste begrotingswijziging 2015 en de ontwerpbegroting 2016 van GGD Haaglanden.

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

ARGUMENTATIE

1.1. Het trendpercentage bij de gemeente Den Haag is voor 2015 van 1,92% naar 0,77% bijgesteld

Als gevolg van de bijstelling van het trendpercentage bij de gemeente De Haag van 1,92% naar 0,77% ontstaat een voordeel in de GGD-begroting 2015 van € 75.000. Daarmee is tevens een structurele bezuiniging op de gemeenschappelijke regeling gerealiseerd, die ook doorwerkt in volgende jaren.

1.2. Er zijn nieuwe landelijke verplichtingen rondom toezicht kinderopvang

In 2014 is het gebruik van een nieuwe rapportagetool landelijk voorgeschreven voor de door de GGD uit te brengen inspectierapporten kinderopvang; er is sprake van een uitgebreidere pedagogische observatie en een meer beschrijvende vorm van rapporteren. Dit heeft tot gevolg dat voor de meest voorkomende inspecties meer tijd per inspectie is benodigd en dus het tarief moet worden aangepast.

2.1. In 2013 zijn afspraken gemaakt voor de periode 2014 tot en met 2017, en voor 2016 zijn deze gestand gedaan

De omvang en vergoeding van het regionale pakket staat voor een periode van vier jaar (van 2014 tot en met 2017) vast. De begroting 2016 heeft dan ook de begroting 2015 als uitgangspunt met – conform gemaakte afspraken-:

- toepassing van een indexatie van loon- en prijsontwikkeling voor 2016 van 1,38%
- in de cijfers de verwerking van het aantal inwoners per 1 januari 2015

Het bestuur toetst jaarlijks de geleverde prestaties in relatie tot afgesproken volume en kwaliteitsniveau.

Per 2018 moet over de afspraken opnieuw zijn onderhandeld. Tijdig en transparant inzicht in de voortgang van de uitvoering van het afgesproken takenpakket is hiervoor een noodzaak. Hierover zijn afspraken vastgelegd in het reglement.

Volgens de GR worden de kosten aan gemeenten in rekening gebracht naar evenredigheid van hun inwonersaantallen (art 24, lid 1). In de GR is gekozen voor het dienstverleningsmodel. Dit impliceert dat de GR, waarvan Westland deelnemer is, diensten inkoopt bij de gemeente Den Haag en dat de normale bedrijfsrisico's liggen bij de gemeente Den Haag. Daarom zal de jaarrekening conform begroting zijn, tenzij er sprake is van onvoorziene extra taken of er meer (of minder) wordt afgenomen van die producten die per prestatie worden afgerekend.

Het college concludeert dat de begroting 2016 voortborduurt op de begroting 2015 en afspraken van 2014 t/m 2017. In de begroting 2015 was reeds een stevige basis gelegd om de komende periode een financieel gezond beleid te voeren. Ook concludeert het college dat de nieuwe rapportagetool, landelijk voorgeschreven voor de door de GGD uit te brengen inspectierapporten kinderopvang, onvoorzienbaar heeft geleid tot meer benodigde tijd per meest voorkomende inspectie en dat dus aanpassing van het tarief benodigd is. Het college adviseert de raad daarom ook de Westlandse vertegenwoordiger in het bestuur te laten instemmen met de voorliggende begrotingswijziging 2015 en ontwerpbegroting 2016.

3.1. Raden van de deelnemende gemeenten kunnen op de ontwerpbegroting binnen 8 weken na ontvangst hun zienswijze geven

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

Volgens de gemeenschappelijke regeling (GR) van GGD Haaglanden stelt het Dagelijks Bestuur een ontwerpbegroting met toelichting op. Vervolgens zendt het Dagelijks Bestuur de ontwerpbegroting tijdig aan de raden toe, zodat zij daarop hun zienswijzen kunnen geven (GR art. 22, lid 2 en 3). De raden van de gemeenten kunnen binnen acht weken na ontvangst van de ontwerpbegroting hun zienswijze over die begroting bij het Dagelijks Bestuur naar voren brengen.

RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

2.1. Er ontstaan mogelijk extra kosten in geval van extra taken

Doordat in de GR is gekozen voor het dienstverleningsmodel is de jaarrekening van de regiogemeenten gelijk aan de begroting. Dit tenzij er sprake is geweest van extra taken of dat er meer of minder is afgenomen van producten die per prestatie worden afgerekend. Ook vindt er nog wel jaarlijks een indexering en een correctie plaats op basis van het werkelijke inwoneraantal.

2.2. Er bestaat een kans op het wegvallen van de tijdelijke RIVM-bijdrage voor de structurele personeelslasten

Er bestaat een risico dat de tijdelijke RIVM-bijdrage voor de structurele personeelslasten van 1,3 Fte (€ 153.000) wegvalt. Dit is een eerder aanvaard en bekend risico voor de acht regiogemeenten gezamenlijk.

2.3. De gerealiseerde productie in de regiogemeenten voor producten lokaal pakket blijft achter bij de begrote aantallen

De gerealiseerde productie in de regiogemeenten in 2014 voor met name SMA, vangnetmeldingen en meldpuntmeldingen blijft achter bij de begrote aantallen, zoals die van GGD ZHW zijn overgenomen. De structureel overgenomen formatie is daardoor op te hoge aantallen gebaseerd. De gemeenten maken daarover ieder afzonderlijk nadere afspraken met de GGD.

FINANCIËN

De begrotingswijziging 2015 is ontstaan als gevolg van de bijstelling van het trendpercentage bij de gemeente Den Haag en naar aanleiding van nieuwe landelijke verplichtingen rondom toezicht kinderopvang. De mutatie van de begroting 2016 beperkt zich tot de indexering overeenkomstig de GR en een aanpassing naar het werkelijke aantal inwoners. Dit leidt tot een begroting 2016 GR GGD Haaglanden, die sluit op een totaalbedrag van € 6.733 mln., waarbij de inwonerbijdrage uitkomt op € 7,62 (deze was in 2015 € 7,60).

Voor de gemeente Westland betekent de voorliggende begroting een bijdrage van € 795.000 voor het regionale pakket (zijnde: de wettelijke taken en de taken die door alle deelnemende gemeenten worden afgenomen).

Dekking

De bijdrage past binnen de begroting 2016 van Westland na indexering en aanpassing voor het hogere inwoneraantal.

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

	Begroting 2015 GGD (deel Westland) vastgesteld	Begroting 2015 GGD (deel Westland) eerste wijziging	Begroting 2016 GGD (deel Westland)
Regionaal pakket			
OGZ (AGZ en GB) (incl. OGGZ)			
Regionaal pakket	€ 785.000	€ 777.000	€ 795.000
Subtotaal inwonerbijdrage	**€ 785.000**	**€ 777.000**	**€ 795.000**
Tijdelijke extra bijdrage (2014 t/m 2017)	**€ 36.000**	**€ 35.000**	**€ 36.000[1]**
OGGZ (door gemeente Delft betaald)	€ 0	€ 0	€ 0
OGGZ wettelijke taak vangnet (dekking uit Wmo-middelen)	€ 32.000	€ 31.000	€ 31.000
Inspecties kinderopvang	€ 77.000	€ 85.000	€ 86.000
Forensische zorg (excl. BTW)	€ 21.000	€ 21.000	€ 22.000
Subtotaal op basis van prestaties	**€ 130.000**	**€ 137.000**	**€ 139.000**
Totaal regionaal pakket	***€ 951.000***	***€ 949.000***	***€ 970.000***
Lokaal pakket			
SMA (excl. BTW)	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000
Totaal lokaal pakket	***€ 6.000***	***€ 6.000***	***€ 6.000***
Totaal structurele bijdrage gemeente Westland	***€ 957.000***	***€ 955.000***	***€ 976.000***

COMMUNICATIEPARAGRAAF

Publicatie op de openbare besluitenlijst en eventueel aansluiting op regionale communicatie.

[1] Het toekennen van een extra incidenteel budget van € 180.000 per jaar (prijspeil 2013) voor een kwaliteitsimpuls gedurende de eerste vierjaarlijkse periode, betekent nog een extra incidentele bijdrage in 2016 van € 36.000, zoals afgesproken bij de oprichting van GGD Haaglanden. Deze bijdrage komt ten laste van de bij de programmarapportage 2013 toegezegde reservering GGD ad € 393.000.

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

(EXTERN) OVERLEG EN MEDE-ADVIES

Ambtelijk overleg met 9 deelnemende gemeenten, waaronder werkgroep financiën.

Financiële concerntaken
Concerncontrol

VERVOLGTRAJECT

- 10 juli 2015 vaststellen begroting 2015 GR GGD Haaglanden in AB.
- Voor 1 augustus 2015 toezenden begroting aan Provinciale Staten Zuid-Holland.

Burgemeester en wethouders van Westland,

de secretaris, de burgemeester,

M. van Beek J. van der Tak

GEMEENTE WESTLAND

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 14 april 2015, met de volgende bijlage(n):

- Begeleidende brief Begrotingswijziging 2015 GR GGD Haaglanden (G15-000601)
- Begrotingswijziging 2015 GR GGD Haaglanden (G15-000602)
- Begeleidende brief Ontwerpbegroting 2016 GR GGD Haaglanden (G15-000603)
- Ontwerpbegroting 2016 GR GGD Haaglanden (G15-000604)
- Concept zienswijze van de gemeenteraad Westland op Eerste begrotingswijziging 2015 en Ontwerpbegroting 2016 (15-0061934)

gelet op het bepaalde in artikel 35 lid 3 van Wet gemeenschappelijke regelingen;

gehoord de beraadslagingen in de vergadering van de raadscommissie Maatschappelijke omgeving van 20 april 2015;

besluit:

1. De Westlandse vertegenwoordiger in het Algemeen Bestuur te laten instemmen met de begrotingswijziging 2015 van GGD Haaglanden.

2. De Westlandse vertegenwoordiger in het Algemeen Bestuur te laten instemmen met de ontwerpbegroting 2016 van GGD Haaglanden.

3. Zijn zienswijze over de begrotingswijziging 2015 en de begroting 2016 kenbaar te maken overeenkomstig bijgevoegde brief.

Aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 19 mei 2015,

de griffier, de voorzitter,

N. Broekema J. van der Tak

Origineel verzonden
op: 20-5-'15

ARCHIEF EXEMPLAAR

GEMEENTE WESTLAND

Algemeen Bestuur GGD Haaglanden
t.a.v. dhr. A.A.H.M. van Dijk, secretaris
Postbus 16130
2500 BC DEN HAAG

Postadres:
Postbus 150
2670 AD Naaldwijk
Bezoekadres:
Choorstraat 41
2681 AP Monster
T 14 0174
F (0174) 673 600
E info@gemeentewestland.nl
I www.gemeentewestland.nl

UW BRIEF	UW KENMERK	ZAAK-/PROJECTNR.	DOCUMENTNR.	BIJLAGE(N)
08-04-2015	OCW/2015.1837 en OCW/2015.1838		15-0061934	

CONTACTPERSOON	AFDELING/TEAM	DOORKIESNUMMER	DATUM VERZONDEN
B. Sneevliet	SAM/JOSB	(0174) 672 050	

ONDERWERP
Zienswijze Begrotingswijzing 2015
en Ontwerpbegroting 2016
GR GGD Haaglanden

Geacht Bestuur,

Op 8 april 2015 heeft u ons de eerste Begrotingswijziging 2015 en de Ontwerpbegroting 2016 van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) GGD Haaglanden doen toekomen. In dit schrijven geven wij hierop onze zienswijze, zodat u dit ontwerp in de vergadering van 10 juli 2015 ter vaststelling kunt voorleggen aan het Algemeen Bestuur.

Bijdrage GGD aan doelen gemeente Westland
Uw GGD voert, conform haar bevoegdheid, taken uit die vermeld staan in de Wet publieke gezondheid, alsmede de taken die bij of krachtens andere wetten aan de GGD worden opgedragen. De uitvoering bestaat uit:

- Actief bewaken en monitoren van de publieke gezondheid in de regio Haaglanden;
- Bevorderen van de gezondheid;
- Beschermen tegen natuurlijke en/of opzettelijke bedreigingen van de volksgezondheid.

Hiervoor vervult u verschillende, elkaar aanvullende rollen: onderzoek, advisering en actief optreden.

Zienswijze op begrotingswijziging en ontwerpbegroting
Zowel de Begrotingswijzing 2015 als de Ontwerpbegroting 2016 passen binnen de eerder gemaakte afspraken voor vier jaar (t/m 2017).

<u>Aandachtspunten:</u>
Wij vragen de aandacht van het bestuur voor de volgende punten:

- In het Jaarprogramma en Ontwerpbegroting 2016 zijn per programma de antwoorden beschreven op de vragen:
  - Wat willen we bereiken?
  - Wat gaan we daarvoor doen?
  - Welke activiteiten ondernemen we?

  Wij missen hier de beantwoording op de vraag wat het mag kosten en vragen hier aandacht voor, omdat overheden –en dus ook de GGD- kritisch over kosten en baten moeten nadenken
- Gezien de looptijd van de afspraken over de afname van diensten door de regiogemeenten en over de werkgelegenheid van het personeel van de voormalige GGD Zuid-Holland West, geven wij het bestuur in overweging

- actief alternatieven te zoeken voor de afname van de werklast bij de traditionele GGD-activiteiten;
- de natuurlijke uitstroom van het personeel te bevorderen;
- de organisatie voor te bereiden op de tijd na de eerste werkperiode van vier jaar.

Betreffende de Begrotingswijziging 2015
De bijstelling van het trendpercentage bij de gemeente De Haag van 1,92% naar 0,77% is voordelig voor de aangesloten regiogemeenten, waaronder de gemeente Westland.
De aanpassing van het tarief van inspecties kinderopvang, vinden wij terecht. Dit omdat de nieuwe rapportagetool per controle, bij de meest voorkomende inspectie, een forser tijdsbestek vraagt. Deze rapportagetool is landelijk voorgeschreven voor de door de GGD uit te brengen inspectierapporten kinderopvang.

Betreffende de Ontwerpbegroting 2016
De door u voorgelegde Ontwerpbegroting 2016 geeft een goed inzicht in de kosten die de GR moet gaan maken voor de uitvoering van de taken door de uitvoeringsorganisatie GGD Haaglanden. De Ontwerpbegroting 2016 heeft de Begroting 2015 als uitgangspunt met toepassing - conform eerdere afspraken - van een indexatie van loon- en prijsontwikkeling van 1,38% en met in de cijfers de verwerking van het aantal inwoners per 1 januari 2015.
Dit leidt tot een Ontwerpbegroting 2016, die sluit op een totaalbedrag van € 6.733 mln., waarbij de inwonerbijdrage uitkomt op € 7,62 (de inwonerbijdrage was in 2015 € 7,60).

Conclusie
Wij concluderen dat zowel de Begrotingswijziging 2015 als de Ontwerpbegroting 2016 voortborduren op de begroting en afspraken van 2015. In die begroting was reeds een stevige basis gelegd om de komende periode een financieel gezond beleid te voeren. Ons AB-lid zal dan ook instemmen met de voorliggende Begrotingswijziging 2015 en de Ontwerpbegroting 2016 GR GGD Haaglanden.
Wij complimenteren u met de huidige financiële situatie en spreken ons vertrouwen uit in uw bijdrage aan de publieke gezondheid in onze regio.

Hoogachtend,
Namens de raad van de gemeente Westland,

de griffier,

N. Broekema

de voorzitter,

J. van der Tak

BEZOEKADRESSEN
Westeinde 128
2512 HE Den Haag

Van Bleyswijckstraat 93
2613 RR Delft

Croesinckplein 24-26
2722 EA Zoetermeer

POSTADRES
Postbus 16130
2500 BC Den Haag

T (088) 355 01 00
info@ggdhaaglanden.nl

www.ggdhaaglanden.nl
IBAN NL17BNGH0285109626

Aan de Raad van de gemeente
Westland
Postbus 150

2670 AD NAALDWIJK

Afdeling: DIRECTIE

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: ocw/2015.1838
Aantal bijlagen: 1
Datum: 8 april 2015
Inlichtingen bij: L. Staal
Doorkiesnummer: 0703539116

Onderwerp: Begrotingswijziging GGD Haaglanden 2015

Geachte leden van de gemeenteraad,

Bijgaand bieden wij u als Dagelijks Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Haaglanden de eerste begrotingswijziging van de begroting GGD Haaglanden 2015 ter zienswijze, aan. Wij vragen u om voor 10 juni 2015 te reageren op de voorgestelde begrotingswijziging. Op basis van uw zienswijze zal het Algemeen Bestuur van de GR GGD Haaglanden vervolgens de begrotingswijziging 2015 definitief vaststellen.

U kunt de correspondentie over het ontwerp Jaarprogramma en Jaarbegroting 2016 richten aan het Bestuur GGD Haaglanden, t.a.v. de heer A.A.H.M van Dijk, secretaris, Postbus 16130, 2500 BC Den Haag.

Hoogachtend,
namens het Dagelijks Bestuur van de GR GGD Haaglanden

R.M. de Prez
Voorzitter GR GGD Haaglanden

A.A.H.M. van Dijk
secretaris

BESLUIT VAN ALGEMEEN BESTUUR GGD HAAGLANDEN

Onderwerp: Eerste begrotingswijziging 2015

Het Algemeen Bestuur van de GGD Haaglanden,

Gelezen de voorgestelde begrotingswijziging 2015 GGD Haaglanden van het Dagelijks Bestuur met
I
als nadeel € 38.280,- vanwege de aanpassing van het tarief Toezicht op de Kinderopvang per 1 januari 2015
en
II
als voordeel de bezuiniging vanwege de verlaagde trend ad € 75.000,- ;

Gezien de ontvangen zienswijzen van de gemeenteraden van de aan de Gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten

Besluit:

de begroting 2015 GGD Haaglanden overeenkomstig het bovengenoemde voorstel te wijzigen;

Aldus besloten door het Algemeen Bestuurd in zijn vergadering op …….... 2015

namens het Algemeen Bestuur GGD Haaglanden,

de voorzitter, de secretaris,

R.M. de Prez A.A.H.M. van Dijk

Toelichting op de eerste begrotingswijziging 2015

In deze begrotingswijziging is een voordeel (- € 75.000,-) en een beperkt nadeel (+ € 38.280,-) opgenomen. Beide posten (voordeel én beperkt nadeel) zijn structureel.

I. Bij de vorming van de GGD Haaglanden per 01 januari 2014 is het Toezicht op de kinderopvang en peuterspeelzalen in opdracht van de afzonderlijke gemeenten in Haaglanden belegd bij de GGD Haaglanden. Alhoewel deze taak onderdeel is van het regionale takenpakket is overeengekomen dat de kosten op tarief basis worden afgerekend per verrichte inspectie. In 2014 is een andere wijze van rapportage landelijk ingevoerd. Dat kost soms meer en soms minder tijd. Per saldo is er sprake van een uitzetting van € 38.280,- structureel. Aangezien bij de start van de GGD Haaglanden een vast tarief per type inspectie kinderopvang is afgesproken, met de daaraan gekoppelde capaciteit cq. formatie betekent dit, dat zonder aanpassing van het tarief het aantal voor de A-status noodzakelijke inspecties niet (meer) kan worden gehaald. Op basis van het besluit van het Algemeen Bestuur d.d. 8 april 2015 is het tarief van Toezicht op de Kinderopvang per 1 januari 2015 aangepast (zie bijlagen 0 t/m 4 voor een nadere specificering).

II. Als gevolg van de bezuiniging op het trendpercentage bij de gemeente Den Haag van 1,92% naar 0,77% ontstaat er een voordeel in de begroting 2015, ad € 75.000,-. Daarmee is tevens een structurele bezuiniging op de gemeenschappelijke regeling gerealiseerd, die ook doorwerkt in de trend volgende jaren.

Bijlage 0

Begroting 2015 Tokin

Overzicht met zowel de meer- als de minder uren

Inspecties kinderdagopvang	Tarief 2015 in €	Mutatie	Aangepast	Aantallen	Begroting
- Inspectie Gastouderopvang (GOO): TKA + TKB	283,50			274	77.679
- Nieuwe inspectie Wet kinderopvang (KDV/BSO/PSZ)	944,50			68	64.226
- Nieuwe Inspectie Wet kinderopvang (GOB)	972,50				0
- Reguliere inspectie Wet kinderopvang (KDV/BSO/PSZ)	685,50			107	73.349
- Reguliere Inspectie Wet kinderopvang (GOB)	713,00			3	2.139
- Inspectie Wet kinderopvang (KDV/BSO/GOB/PSZ)	476,50	130,50	607,00	234	142.038
- Inspectie Wet kinderopvang (KDV/BSO/GOB/PSZ)	705,50	87,00	792,50	128	101.440
- Inspectie Wet kinderopvang (KDV/BSO/GOB/PSZ)	1.050,50	-87,00	963,50	24	23.124
- Inspectie Wet kinderopvang (KDV/BSO/GOB/PSZ)	1.853,00	-261,00	1.592,00	5	7.960
- Nader onderzoek Wet kinderopvang	304,00			163	49.552
				1.006	**€ 541.507**

Tarief 2016 is met 1,38% verhoogd t.ov tarief 2015

Mutatie:	Tarief	uur	Tarief x uur
+1,5 uur bij groen	87,00	1,5	130,50
+1 uur bij geel	87,00	1	87,00
-1 uur bij oranje	87,00	-1	-87,00
-3 uur bij rood	87,00	-3	-261,00

Gemeente	niet aangepast tarief	aangepast tarief	Verschil
Delft	94.049	99.269	5.220
Leidschendam-Voorburg	65.627	71.761	6.134
Midden-Delfland	17.501	18.763	1.262
Pijnacker-Nootdorp	52.496	56.716	4.220
Rijswijk	63.854	66.290	2.436
Wassenaar	25.239	27.719	2.480
Westland	77.540	84.761	7.221
Zoetermeer	106.921	116.228	9.307
Totaal	**€ 503.227**	**€ 541.507**	**€ 38.280**

Bijlage 1

Kosten regionaal pakket 2015 per gemeente

	Totaal	Delft	L-V	M-D	P-N	Rsw	Wa	We	Ztm
Inwoners realisatie 1-1-2014 (CBS 17-3-2014)	542.993	100.011	73.342	18.462	51.080	47.621	25.656	103.253	123.568
Algemene infectieziektebestrijding	872	161	118	30	82	76	41	166	198
Medische milieukunde/Technische hygiënezorg	319	59	43	11	30	28	15	60	73
Tuberculosebestrijding	755	139	102	26	71	66	36	144	171
Epidemiologie	277	51	37	9	26	24	13	53	64
Gezondheidsbevordering	724	133	98	25	68	63	34	138	165
Advies & Coördinatie (incl. crisismanagement)	763	141	103	26	72	67	36	145	173
Decentrale overhead en compensatie tekorten overhead	372	68	50	12	35	32	18	71	86
Inwonerbijdrage in regionaal pakket (excl. BTW)	**4.082**	**752**	**551**	**139**	**384**	**356**	**193**	**777**	**930**
Tijdelijke extra bijdrage gemeenten (2014 t/m 2017)	**185**	**34**	**25**	**6**	**17**	**16**	**9**	**35**	**43**
Forensische geneeskunde (excl. BTW)	144	33	24	2	5	17	12	21	30
OGGZ: vangnetmeldingen+signaleringsoverleggen (excl. BTW)	348	80	67	5	12	44	17	31	92
Toezicht op de kinderopvang	541	99	72	19	57	66	28	85	115
Gemeentelijke bijdrage in regionaal pakket	**1.033**	**212**	**163**	**26**	**74**	**127**	**57**	**137**	**237**
Opbrengst van gemeenten in regionaal pakket totaal	**5.300**	**998**	**739**	**171**	**475**	**499**	**259**	**949**	**1.210**

Bijlage 2

Informatief overzicht van het geheel van activiteiten van de GGD Haaglanden

Categorie	Verschil	Baten	Totaal	Extra	DCO	A&C	AIB	RAVC	TBC	MMK	EPI	GB	OGGZ	SMA	Forensisch	Tokin
Salarissen			3.677.538		494.682	475.675	606.191	225.101		253.113	188.202	411.928	269.718	283.201	63.677	406.050
Schaal			71.221		12.076	28.165	18.105	1.485				5.269		2.608	1.980	1.533
Toeslagen			31.109		2.273	6.199	15.030	2.536				1.350		3.721		
Subtotaal salarissen	***-15.512***	***3.764.356***	***3.779.868***	***0***	***509.031***	***510.039***	***639.326***	***229.122***	***0***	***253.113***	***188.202***	***418.547***	***269.718***	***289.530***	***65.657***	***407.583***
Tijdelijk extra	-50.385		50.385	50.385												
Piketdiensten	0	107.034	107.034			12.350	25.730								68.954	
Overige goederen en diensten	1.168	1.642.464	1.641.298	29.000	106.554	178.056	76.025	256.758	755.229	52.554	5.850	88.829	10.585	23.242	2.290	56.326
Decentrale overhead	0		0		-788.385	103.861	136.424	64.785	0	56.044	39.591	106.260	71.640	77.982	11.825	119.973
Centrale Overhead	6.198	1.098.998	1.092.800		172.800	121.200	159.200	75.600		65.400	46.200	124.000	83.600	91.000	13.800	140.000
Lasten	-58.531	**6.612.852**	**6.671.385**	**79.385**	**0**	**925.506**	**1.036.705**	**626.265**	**755.229**	**427.111**	**279.843**	**737.636**	**435.543**	**481.754**	**162.526**	**723.882**
Decentrale overhead			788.387			103.861	136.425	64.785	0	56.044	39.591	106.261	71.640	77.982	11.826	119.972
Piketdiensten			12.350			12.350										
GROP / OTO			128.236			128.236										
RIVM			102.916				102.916									
Inspecties technische hygiënezorg			12.864							12.864						
Opleiding arts M&G			51.458				51.458									
Vangnet bijdrage			349.466										349.466			
Meldpunt bijdrage			92.042										92.042			
Gezondheid en Sport Z'meer			6.175									6.175				
Bijdrage obv tarieven *)			1.592.596					562.063						345.234	143.792	541.507
Baten	**0**	**0**	**3.136.490**	**0**	**0**	**244.447**	**290.799**	**626.848**	**0**	**68.908**	**39.591**	**112.436**	**513.148**	**423.216**	**155.618**	**661.479**
Lasten compensatie uit overhead			58.533			7.711	10.129	4.810	0	4.161	2.939	7.889	5.319	5.790	878	8.907
Lasten excl compensatie uit overhead			**6.612.852**	**79.385**	**0**	**917.795**	**1.026.576**	**621.455**	**755.229**	**422.950**	**276.904**	**729.747**	**430.224**	**475.964**	**161.648**	**714.975**
Compensatie tekorten overhead			127.240					-610						58.538	6.908	62.404
Decentrale overhead			244.922					60.002					-9.284	72.192	10.948	111.064
Inwonerbijdrage (GR)			3.709.554	29.385		732.870	872.201		755.229	319.393	276.904	723.572				
			4.081.716													
Extra bijdrage (GR)			185.032	50.000		44.339				90.693						
Bijdrage gemeente regionaal (GR)			1.032.765										347.466		143.792	541.507
Regionale pakket totaal			**5.299.513**													
Opbrengsten van derden (niet GR)			869.888			140.586	154.375	562.063		12.864						
Bijdrage gemeente lokaal (niet GR)			443.451									6.175	92.042	345.234		
Baten			**6.612.852**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

* Verklaring voor de stijging van de bijdrage gemeenten in "toezicht op de kinderopvang" 2015 t.o.v. 2014:

begroting 2014		499.063
toename begrote inspectietijd door gewijzigde wet en regelgeving:	38.280	
. groene inspectie 1,5 uur extra x 234 inspecties x € 87 per uur		
. gele inspectie 1 uur extra x 128 inspecties x € 87 per uur		
. oranje inspectie 1 uur minder x 24 inspecties x € 87 per uur		
. rode inspectie 3 uur minder x 5 inspecties x € 87 per uur		
correctie trendmatige stijging 2015	4.164	
		42.444
begroting 2015		541.507

Bijlage 3

Begroting totaal regionale en lokale taken

	Totaal	Delft	L-V	M-D	P-N	Rsw	Wa	We	Ztm	Derden
Inwoners realisatie 1-1-2014 (CBS 17-3-2014)	542.993	100.011	73.342	18.462	51.080	47.621	25.656	103.253	123.568	
Algemene infectieziektebestrijding	872	161	118	30	82	76	41	166	198	
Medische milieukunde/Technische hygiënezorg	319	59	43	11	30	28	15	60	73	
Tuberculosebestrijding	755	139	102	26	71	66	36	144	171	
Epidemiologie	277	51	37	9	26	24	13	53	64	
Gezondheidsbevordering	724	133	98	25	68	63	34	138	165	
Advies & Coördinatie (incl. crisismanagement)	763	141	103	26	72	67	36	145	173	
Decentrale overhead en compensatie tekorten overhead	372	68	50	12	35	32	18	71	86	
Inwonerbijdrage in regionaal pakket (excl. BTW)	**4.082**	**752**	**551**	**139**	**384**	**356**	**193**	**777**	**930**	
Tijdelijke extra bijdrage gemeenten (2014 t/m 2017)	**185**	**34**	**25**	**6**	**17**	**16**	**9**	**35**	**43**	
Forensische geneeskunde (excl. BTW)	144	33	24	2	5	17	12	21	30	
OGGZ: vangnetmeldingen+signaleringsoverleggen (excl. BTW)	348	80	67	5	12	44	17	31	92	
Toezicht op de kinderopvang	541	99	72	19	57	66	28	85	115	
Gemeentelijke bijdrage in regionaal pakket	**1.033**	**212**	**163**	**26**	**74**	**127**	**57**	**137**	**237**	
Opbrengst van gemeenten in regionaal pakket totaal	**5.300**	**998**	**739**	**171**	**475**	**499**	**259**	**949**	**1.210**	
Algemene infectieziektebestrijding	155									155
Reizigersadvies en vaccinatie	562									562
Medische milieukunde/Technische hygiënezorg	13									13
Tuberculosebestrijding	0									0
Advies & Coördinatie (incl. crisismanagement)	140									140
Opbrengst van derden in regionaal pakket	**870**									**870**
Sociaal medische advisering (excl. BTW)	344	42	24	17	5	27	27	6	164	32
OGGZ: meldpuntmeldingen	93		23			23	6		41	
Gezondheid en sport gemeente Zoetermeer	6								6	
Lokaal pakket	**443**	**42**	**47**	**17**	**5**	**50**	**33**	**6**	**211**	**32**
TOTAAL BEGROTING 2015 excl. BTW over inwonerbijdrag	**6.613**	**1.040**	**786**	**188**	**480**	**549**	**292**	**955**	**1.421**	**902**

Bijlage 4

Tarieven

Tarievenoverzicht 2015				
Product		**Tarief 2015**		**Tarief 2014**
Infectieziektebestrijding				
- Vaccinatie migrantenkind tegen hepatitis A	€	8,00	€	8,00
- Griepvaccinatie (inclusief vaccin)	€	22,00	€	21,50
Toezichthouden / inspectie kinderdagopvang				
- Inspectie Gastouderopvang (GOO): TKA +TKB	€	283,50	€	281,00
- Nieuwe inspectie Wet kinderopvang (KDV/BSO/PSZ)	€	944,50	€	937,00
- Nieuwe Inspectie Wet kinderopvang (GOB)	€	972,50	€	965,00
- Reguliere inspectie Wet kinderopvang (KDV/BSO/PSZ)	€	685,50	€	680,00
- Reguliere Inspectie Wet kinderopvang (GOB)	€	713,00	€	707,50
- Inspectie Wet kinderopvang (KDV/BSO/GOB/PSZ)	€	607,00	€	472,50
- Inspectie Wet kinderopvang (KDV/BSO/GOB/PSZ)	€	792,50	€	700,00
- Inspectie Wet kinderopvang (KDV/BSO/GOB/PSZ)	€	963,50	€	1042,00
- Inspectie Wet kinderopvang (KDV/BSO/GOB/PSZ)	€	1592,00	€	1838,50
- Nader onderzoek Wet kinderopvang	€	304,00	€	301,50
- Nieuwe Inspectie met negatief advies om tot exploitatie over te gaan (alleen voorinspectie) (aantal uren verpleegkundige +administratief medewerker)		op basis van nacalculatie		op basis van nacalculatie
- Incidentele Inspectie n.a.v. klacht of incident (aantal uren verpleegkundige +administratief medewerker)		op basis van nacalculatie		op basis van nacalculatie
Uurtarieven (basistaak prod) voor verstrekkingen op nacalculatiebasis				
- AGZ-verpleegkundige	€	57,50	€	57,00
- AGZ administratief medewerker	€	44,50	€	44,00
Technische hygiënezorg (overig)				
- Inspectie prostitutiebedrijf	€	877,00	€	870,00
- Inspectie tattoo- en piercingshop excl. reiskosten	€	501,00	€	497,00
- Inspectie tattoo- of piercingshop excl. reiskosten	€	401,00	€	397,50
- Inspectie PMU-shop (PMU' permanente make-up) excl. reisk.	€	351,00	€	348,00
- Inspectie shop voor piercing van oor/neus excl. reiskosten	€	201,00	€	199,00
- herinspectie (aantal uren verpleegkundige)		op basis van nacalculatie		op basis van nacalculatie
- reiskosten inspecties (aantal uren verpleegkundige)		op basis van nacalculatie		op basis van nacalculatie

Uurtarief (basistaak prod.) voor verstrekkingen op nacalculatiebasis				
(landelijk door M in. VWS vastgesteld tarief)				
- AGZ-verpleegkundige	€	100,00	€	99,50
Hep. B vaccinatiecampagne risicogroepen				
- Consult (per persoon)		gratis		gratis
- hepatitis B (Engerix)		gratis		gratis
- hepatitis A en B (Twinrix)	€	22,00	€	21,50
Reizigersvaccinaties				
- 1e consult kind	€	11,00	€	16,00
- 1e consult volwassen	€	21,00	€	21,00
- Vervolgconsult volwassen	€	12,00	€	15,00
- Vervolgconsult kind	€	10,00	€	10,50
- Receptentoeslag	€	12,00	€	10,50
- Lange reizen toeslag	€	10,00	€	5,50
- No show kosten	€	21,00	€	20,50
- Administratie kosten 9betalen op rekening)	€	7,50	€	7,50
- Afterbite balsem 110	€	5,50	€	4,95
- Ambirix Hep. A+B kind	€	52,00	€	46,50
- Basic bag sterile 15	€	9,95	€	9,95
- Bloedonderzoek Hep A vooraf	€	39,00	€	37,00
- Bloedonderzoek Hep B achteraf, titerbepaling	€	39,00	€	37,00
- Bloedonderzoek Hep B vooraf, dragerschap	€	63,00	€	61,50
- BMR	€	33,00	€	26,50
- Cholerastempel	€	4,00	€	4,00
- Deet 30% gel 80 ml.	€	10,95	€	11,35
- Deet 40% spray 100 ml.	€	10,95	€	11,35
- DTP / NVI	€	23,50	€	20,00
- DTP / REVAXIS	€	23,50	€	20,00
- EHBO Surviavl set	€	14,95	€	14,95
- Engerix Hepatitis B	€	41,00	€	35,00
- Fruh Sommer Enc.	€	59,00	€	44,50
- Gamma globuline 1ml.	€	15,00	€	12,50
- Gele koorts	€	38,00	€	31,50
- Havrix 1440	€	43,00	€	37,00
- Havrix Junior	€	35,00	€	29,50
- Influenza	€	17,00	€	15,00
- Ixiaro	€	130,50	€	128,00
- Klamboe 1-2 pers.	€	37,95	€	35,95
- Loperamide	€	2,00	€	2,00
- Nimenrix	€	75,00	€	66,50
- Ophangset klamboe	€	5,99	€	5,99
- O.R.S.	€	6,99	€	6,99
- Pneumovax	€	25,00	€	21,00
- Rabiës	€	76,00	€	69,00
- Sunproject spf 30	€	15,50	€	15,50
- Twinrix	€	55,00	€	47,50
- Typherix	€	30,00	€	26,50
- Typhim Vi	€	34,00	€	29,50
- Vaccinatieboekje	€	3,00	€	3,00

Forensische zorg		incl. BTW 21%		incl. BTW 21%
- verklaring voor uitstel van begraven/cremeren	€	28,50	€	28,00
- Advisering forensische zorg	€	57,00	€	56,50
- Melding overleden kind	€	57,00	€	56,50
- Lijkschouwing binnen kantooruren	€	316,50	€	314,00
- Lijkschouwing buiten kantooruren	€	475,00	€	471,00
- verklaring euthanasie binnen kantooruren	€	136,50	€	135,00
- verklaring euthanasie buiten kantooruren	€	136,50	€	135,00
Sociaal medische advisering (S.M.A.)		**incl. BTW 21%**		**incl. BTW 21%**
Advies arbeidsgeschiktheid (AG)				
- Regulier tarief	€	147,00	€	145,50
- Toeslag belastbaarheidsonderzoek	€	28,00	€	27,50
- Toeslag psychologisch onderzoek		op basis van nacalculatie		op basis van nacalculatie
Advies arbeidsgeschiktheid (AG WSNP)				
- Regulier tarief	€	246,00	€	244,00
Advies bijzondere bijstand (BB)				
- Regulier tarief	€	142,00	€	140,50
Advies gehandicaptenparkeerkaart (GPK)				
- Regulier tarief	€	102,00	€	101,00
- Toeslag bij niet verschijnen per keer	€	47,50	€	47,00
Advies huisvestingsurgentie (HVU)				
- Regulier tarief	€	199,00	€	197,00
- Regulier tarief incl. afkoop risico niet verschijnen	€	215,50	€	213,50
- Toeslag bij niet verschijnen per keer	€	95,00	€	94,00
- Toeslag deelname vergaderingen		op basis van nacalculatie		op basis van nacalculatie
Advies inburgering (IB)				
- Regulier tarief	€	178,50	€	177,00
- Toeslag belastbaarheidsonderzoek	€	28,00	€	27,50
Combi-advies inburgering (IB) en arbeidsgeschiktheid (AG)				
- Regulier tarief	€	278,50	€	276,00
- Toeslag belastbaarheidsonderzoek	€	28,00	€	27,50
Advies Sociaal Medische Indicatie (SMI)				
- Regulier tarief	€	142,00	€	140,50
Advies indicatie kinderopvang (IKO)				
- Regulier tarief	€	142,00	€	140,50

Leerlingenvervoer (LV)				
- Regulier tarief	€	184,50	€	183,00
Advisering naar aanleiding van een bezwaarschrift				
(aantal uren arts +0,8 uur administratief medewerker)	€	138,50	€	137,00
Advies op basis van dossieronderzoek	€	87,00	€	86,00
Toeslagen op bovengenoemde adviezen:				
- Toeslag bij niet verschijnen, behalve voor **GKP** en **HVU**	€	68,50	€	67,50
- Toeslag tolk	€	71,50	€	70,50
- Toeslag bij inwinnen informatie bij een huisarts	€	101,50	€	100,50
- Toeslag bij inwinnen informatie bij een medisch specialist	€	128,00	€	127,00
- Toeslag bij huisbezoek	€	150,00	€	148,50
- Toeslag spoedadvisering		op basis van		op basis van
(aantal uren arts +administratief medewerker)		nacalculatie		nacalculatie
Uurtarieven (aanvullende diensten) voor verstrekkingen op nacalculatiebasis incl. 21% BTW				
- AGZ-arts	€	96,00	€	95,00
- AGZ administratief medewerker	€	53,50	€	53,00

GGD Haaglanden

BEZOEKADRESSEN
Westeinde 128
2512 HE Den Haag

Van Bleyswijckstraat 93
2613 RR Delft

Croesinckplein 24-26
2722 EA Zoetermeer

POSTADRES
Postbus 16130
2500 BC Den Haag

T (088) 355 01 00
info@ggdhaaglanden.nl

www.ggdhaaglanden.nl
IBAN NL17BNGH0285109626

Aan de Raad van de gemeente
Westland
Postbus 150

2670 AD NAALDWIJK

Afdeling: DIRECTIE

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: OCW/2015.1837
Aantal bijlagen: 1
Datum: 8 april 2015
Inlichtingen bij: L. Staal
Doorkiesnummer: 0703539116

Onderwerp: Ontwerp Jaarprogramma en Jaarbegroting 2016

Geachte leden van de gemeenteraad,

Bijgaand bieden wij u als Dagelijks Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Haaglanden de ontwerpbegroting 2016 ter zienswijze, aan. Wij vragen u om voor 10 juni 2015 uw zienswijze op de ontwerpbegroting aan ons te doen toekomen.
Het Algemeen Bestuur van de GR GGD Haaglanden stelt op basis van deze zienswijze de begroting voor 2016 definitief vast.

Als toelichting op de ontwerpbegroting 2016 het volgende.
De GGD Haaglanden voert voor de negen gemeenten in Haaglanden het regionale Programma Publieke Gezondheid uit. Dit programma bevat zowel de aan de gemeenten in het kader van de Wet Publieke Gezondheid opgedragen taken als de bovenwettelijke taken. De uitvoeringsorganisatie van de GGD Haaglanden is ondergebracht bij de gemeente Den Haag. De voorliggende ontwerpbegroting is de jaarschijf 2016 van de bestuurlijk gemaakte meerjarige afspraken 2014-2017 over de financiering van het regionale Programma Publieke Gezondheid.

Bij de besluitvorming over de GR GGD Haaglanden door de gemeenten in de regio Haaglanden is een garantie afgegeven: in de eerste 4-jaarlijkse periode worden de taken uit het regionale Programma Publieke Gezondheid bij de gemeente Den Haag afgenomen. De gemeente Den Haag heeft daartoe als tegenprestatie bij de oprichting van de GGD Haaglanden een werkgelegenheidsgarantie voor 5 jaar af gegeven voor het personeel dat overgenomen is van de voormalige GGD Zuid-Holland West.

De ontwerpbegroting 2016 heeft de door het Bestuur van de GR vastgestelde begroting 2015 als basis. Met dien verstande dat het beschrijvende deel van de begroting van opzet veranderd is. In de begroting worden de taken voor de eerste keer beschreven in programma's, die gelden voor alle 9 gemeenten van de gemeenschappelijke regeling. De verandering in de opzet van de begroting is een eerste stap op weg naar een begroting die meer aansluit bij de opzet van de begrotingen binnen de gemeenten. Ook biedt de opzet in de vorm van een programmabegroting de mogelijkheid de majeure gezondheidsonderwerpen in de regio in de toekomst op een integrale manier op te pakken. Dit is inclusief een aan het programma gekoppelde financiële vertaling.

Volgens afspraak is de begroting 2016 aangepast met de binnen de gemeente Den Haag gehanteerde wijze voor aanpassing van lonen en prijzen en de wijzigingen in de inwonerbijdrage op basis van het de wijziging in het inwoneraantal van de verschillende gemeenten.
Naast het gezamenlijke regionale pakket voert de GGD Haaglanden voor gemeenten in Haaglanden ook taken uit die vanuit lokaal beleid per individuele gemeente worden vormgegeven. Deze zogenaamde lokale taken vallen niet onder de gemeenschappelijke regeling. De uitvoering van deze taken wordt geregeld in bilaterale overeenkomsten tussen de gemeente Den Haag en de afzonderlijke gemeenten.
Om een compleet beeld te schetsen van de taken die de GGD Haaglanden uitvoert, zijn in overzicht van de kosten van het regionaal pakket 2016 per gemeente (pagina 28) ook de lokale taken die individueel bij de gemeenten in rekening worden gebracht, opgenomen.

Conform het bepaalde in artikel 4 van het Reglement van Orde zal in de loop van het tweede kwartaal van 2016 een evaluatie verschijnen over de gemeenschappelijke regeling. In de evaluatie zal onder meer aandacht zijn voor het in de praktijk functioneren van het dienstverleningsmodel, de mate van het behalen van de in de gemeenschappelijke regeling geformuleerde doelstellingen en de vraag of de deelnemende gemeenten over voldoende sturingsinformatie beschikken.

U kunt de correspondentie over het ontwerp Jaarprogramma en Jaarbegroting 2016 richten aan het Bestuur GGD Haaglanden, t.a.v. de heer A.A.H.M van Dijk, secretaris, Postbus 16130, 2500 BC Den Haag.

Hoogachtend,
namens het Dagelijks Bestuur van de GR GGD Haaglanden

R.M. de Prez
Voorzitter GR GGD Haaglanden

A.A.H.M. van Dijk
secretaris

Jaarprogramma en begroting 2016

Voor het regionaal takenpakket
Gemeenschappelijke Regeling
Gemeentelijke Gezondheidsdienst Haaglanden

Datum: 8 april 2015 Versie 3

Inleiding	3
Programma Bestuur en Coördinatie	8
Programma Crisisbeheersing en crisismanagement	10
Programma Epidemiologie, Beleidsadvisering en Monitoring	11
Programma Gezondheidsbevordering	13
Programma Openbare Geestelijke Gezondheidszorg	15
Programma Infectieziektebestrijding	18
Programma Medische Milieukunde en Technische Hygiënezorg	20
Programma Toezicht Kinderopvang	22
Beoogde resultaten met betrekking tot het regionale takenpakket	23
Financieel kader begroting 2016	28
Bijlagen	33

1 Inleiding

De Wet publieke gezondheid (WPG) geeft de colleges van burgemeester en wethouders de opdracht zorg te dragen voor de instelling en instandhouding van een gemeentelijke gezondheidsdienst op de schaal van de veiligheidsregio. Dit is voor de gemeenten in de regio Haaglanden de wettelijke grondslag voor de gemeenschappelijke regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) Haaglanden.

De missie van de GGD Haaglanden is:

Wij bewaken, bevorderen en beschermen de gezondheid van de inwoners van de regio Haaglanden met producten en diensten die helpen gezond op te groeien en op te voeden, gezonder te leven en langer gezond te blijven.

De GGD vervult deze missie in verschillende, elkaar aanvullende rollen: onderzoek, advisering, actief optreden.

Visie

Uitgangspunt voor de GGD Haaglanden is dat alle inwoners van de regio een gelijke kans moeten hebben op een goede gezondheid. De samenleving verandert echter. Van burgers wordt een actieve betrokkenheid bij de samenleving verwacht. Gezondheid is een waarde op zich, maar tegelijkertijd ook een voorwaarde om als burgers mee te kunnen doen aan het maatschappelijk leven, om deel te nemen aan onderwijs, om te kunnen werken, om vrijwilligerswerk te doen. In het licht van een andere visie op zelfredzaamheid en eigen kracht van burgers ligt het accent bij gezondheid meer op de mogelijkheden om zelf regie te voeren op het eigen leven dan op de afwezigheid van ziekte.

De GGD Haaglanden werkt dan ook vanuit een definitie van gezondheid die aansluit bij een integrale benadering van gezondheid met focus op eigen kracht:

Gezondheid is het vermogen zich aan te passen en een eigen regie te voeren, in het licht van de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven (Machteld Huber).

Uitgangspunten bij een dergelijke benadering van gezondheid zijn dan ook dat burgers:

- zo lang mogelijk zelfredzaam blijven;
- de regie over hun eigen leven houden;
- verantwoordelijkheid dragen voor hun gezondheid en hun welbevinden.

Deze uitgangspunten betekenen dat de burgers zelf en met hun sociale omgeving tot oplossingen moeten komen. Voor de overheid en organisaties op het terrein van gezondheid en welbevinden betekent dit een sterke focus op het bevorderen van, voorwaarden creëren voor en het voorkómen van. Terreinen waarop een gemeentelijke gezondheidsdienst van oudsher gericht is.

De context van publieke gezondheid in Haaglanden

De GGD Haaglanden werkt voor meer dan 1 miljoen inwoners in een gebied van ruim 450 km². Negen (9) gemeenten[1], variërend van grote stad, 100.000-plus steden met een grote bevolkingsdichtheid, tot landelijke dorpskernen in een agrarisch gebied waarin de Randstad soms ver weg lijkt.
Een regio met een hoge bevolkingsdichtheid, agrarische activiteiten, (zware) industrie, dienstverlening en toerisme. Met de regeringszetel, het Koninklijk Huis en de ambassades binnen haar grenzen. En met intensieve verkeersstromen, met transport van grote aantallen personen en goederen, over het spoor en over de vele drukke (snel)wegen.
Het bestuur van de Gemeenschappelijke regeling GGD Haaglanden geeft via een bestuursagenda en jaarlijkse werkplannen richting aan de uitvoering van de GGD Haaglanden.
In het sociale domein hebben gemeenten een grotere rol in de ondersteuning van hun inwoners. Op het terrein van de maatschappelijke ondersteuning, de jeugdhulpverlening en op het domein van werk en inkomen. Gemeenten en zorgverzekeraars zijn steeds meer op elkaar aangewezen om preventie, zorg en ondersteuning met elkaar te verbinden. In deze ontwikkeling dient de GGD te staan voor betrouwbare publieke gezondheid.
De GGD Haaglanden maakt organisatorisch geheel deel uit van de gemeente Den Haag en opereert als sector binnen de dienst OCW.

[1] De regio Haaglanden bestaat uit de gemeenten Delft, Leidschendam-Voorburg, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk, 's-Gravenhage, Wassenaar, Westland en Zoetermeer

Inwoners gemeenten Haaglanden

De GGD Haaglanden bedient in totaal negen gemeenten met samen meer dan één miljoen inwoners. Den Haag is de grootste gemeente binnen Haaglanden, met bijna de helft van het aantal inwoners. Midden-Delfland is de kleinste gemeente, met 2% van het totaal aantal inwoners. De regiogemeenten hebben in totaal 540.000 inwoners.

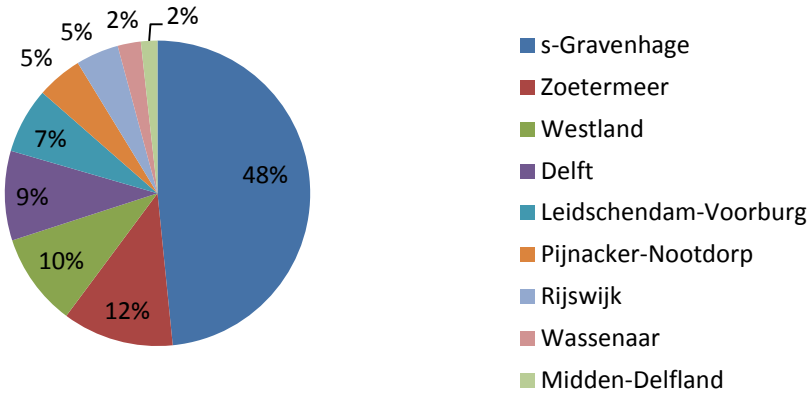

Figuur 1: Gemeenten in Haaglanden met percentage inwoners (CBS:01-01-2015).

Het wettelijk kader

De Wet publieke gezondheid (WPG) is het kader waarbinnen de GGD Haaglanden het regionale Programma Publieke Gezondheid realiseert voor alle gemeenten in de regio Haaglanden. Dit vormt het overall programma van de in deze begroting gepresenteerde 8 programma's. De WPG draagt het college van burgemeester en wethouders van een gemeenten op om de totstandkoming en continuïteit van en de samenhang binnen de publieke gezondheidszorg te bevorderen. Ook dient afstemming plaats te vinden met de curatieve gezondheidszorg en de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen. In bijlage 5 zijn de bij WPG opgedragen taken aan het College van B&W van de gemeenten opgenomen. Naast de WPG zijn voor de uitvoering van de taken van de GGD Haaglanden verder van belang, de Wet op de lijkbezorging, de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen, de Wet bevolkingsonderzoek, de Wet maatschappelijke ondersteuning, de Wet veiligheidsregio's, de Wet klachtrecht cliënten zorgsector en de Kwaliteitswet zorginstellingen.

2 Naar een programmabegroting

Het Algemeen Bestuur van de GGD Haaglanden stelt voor de negen gemeenten in Haaglanden het regionale takenpakket vast. Dit takenpakket bevat zowel wettelijke als bovenwettelijke taken. In de begroting worden de taken voor de eerste keer beschreven in programma's, die gelden voor alle negen gemeenten van de gemeenschappelijke regeling. De verandering in de opzet van de begroting is een eerste stap op weg naar een begroting die meer aansluit bij de opzet van de begrotingen binnen de gemeenten. Ook biedt de opzet in de vorm van een programmabegroting de mogelijkheid de majeure gezondheidsonderwerpen in de regio in de toekomst op een integrale manier op te pakken. Inclusief een aan het programma gekoppelde financiële vertaling.

In de begroting is de financiële vertaling van het regionale takenpakket in hoofdstuk 3 en in de bijlagen echter alleen van toepassing op de 8 regiogemeenten. Het opgevoerde budget bestaat uit de bijdragen van de regiogemeenten aan de gemeente Den Haag. Dit omdat de uitvoeringsorganisatie van de GGD Haaglanden is ondergebracht bij de sector GGD Haaglanden van de dienst OCW van de gemeente Den Haag.
De omvang van het regionale pakket, staat voor een periode van 4 jaar (van 2014 tot en met 2017) vast.

Schematisch is dat als volgt weer te geven:

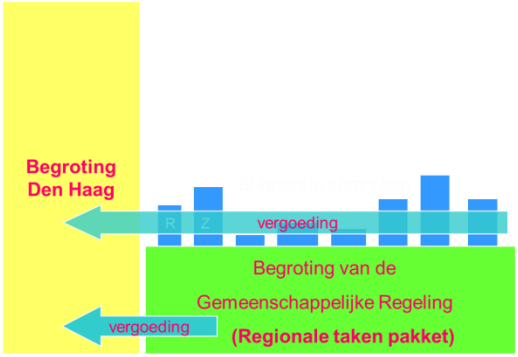

Naast het gezamenlijke regionale pakket kan de sector GGD Haaglanden voor alle gemeenten in Haaglanden ook taken uitvoeren die vanuit lokaal beleid per individuele gemeente worden vormgegeven. Deze zogenaamde lokale taken vallen niet onder de gemeenschappelijke regeling. De uitvoering van deze taken wordt geregeld in bilaterale overeenkomsten tussen de gemeente Den Haag en iedere gemeente afzonderlijk.

De uitvoering door de GGD Haaglanden bestaat uit:

- *Actief bewaken en monitoren van de publieke gezondheid in de regio Haaglanden; op basis hiervan het lokale bestuur adviseren over het te voeren gezondheidsbeleid.*
- *Bevorderen van de gezondheid. Als proactief adviseur van het lokale bestuur en de maatschappelijke organisaties in de publieke gezondheidszorg en als uitvoerder bijdragen aan de verbetering van de gezondheid en aan het terugdringen van de verschillen in gezondheid en levensverwachting van verschillende bevolkingsgroepen.*
- *Beschermen tegen natuurlijke en / of opzettelijke bedreigingen van de volksgezondheid, door toezicht, maar ook door een actief ingrijpen bij gezondheidsbedreigingen van individuen of groepen van personen.*

In het vervolg van dit hoofdstuk is het regionale Programma Publieke Gezondheid uitgewerkt in een achttal inhoudelijke programma's. De programmabeschrijvingen zullen stap voor stap verbeterd worden, in relatie tot de op te stellen Bestuursagenda, het werkplan van de GGD Haaglanden en het op het werkplan gebaseerde activiteitenprogramma.

Het hoofdstuk sluit af (par. 2.9) met overzicht van de beoogde resultaten met betrekking tot het regionale en lokale takenpakket.

2.1 Programma Bestuur en Coördinatie

Wat willen we bereiken?

Met een flexibele en wendbare organisatie inspelen op bestuurlijke en maatschappelijke vragen uit de samenleving; dit op een resultaatgerichte en kostenbewuste wijze. Als samenwerkingspartner bevorderen wij de gezondheid, preventie en eigen kracht in het sociaal domein in stad en regio waarbij grote waarde wordt gehecht aan een excellente zorg- en dienstverlener en aan een hoge kwaliteit van uitvoering van wettelijke taken.

"Een duidelijk visie op Publieke gezondheid is een voorwaarde om met het lokale gezondheidsbeleid richting te geven aan de taakuitvoering door de GGD"

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Wij zijn een regionale GGD met tevens een focus op specifieke taken van een grotestads-GGD.
2. Transitie naar het vormgeven van de publieke gezondheid in de informatie- en communicatiesamenleving.
3. Een klimaat van innovatie en ontwikkeling borgen om de zorg- en dienstverlening doorlopend te verbeteren en te vernieuwen.
4. Wij genereren, borgen en -delen kennis (in-en extern).
5. Wij werken resultaatgericht en kostenbewust en verschaffen daarin op transparante wijze inzicht.
6. Wij ontwikkelen een lange termijn perspectief voor GGD Haaglanden

Welke activiteiten ondernemen we?

1. Opstellen actieplan Regionalisering.
2. In 2015 start de tweede fase van het uitvoeringsplan van de opleidings- en ontwikkelvisie GGD Haaglanden.
3. De verdere implementatie van het Regionaal expertisecentrum Tuberculosebestrijding Zuid-Holland (a.g.v. wettelijke taak).
4. Verkenning en implementatie van Lean procesoptimalisatie voor de GGD.
5. Ondersteuning en advisering bij het opstellen van nota's Volksgezondheid in 9 gemeenten in overleg met de betreffende beleidsafdelingen. Daarnaast het hebben van een rol in de uitvoering (coördinatiefunctie en hoe deze in te vullen richting partijen).

6. Verdiepen van missie en visie GGD Haaglanden, inclusief onze visie op de klant/eindgebruiker.
7. In 2015 t.b.v. het bestuur van de GGD als directie gezamenlijk het middellange termijn perspectief voor de GGD Haaglanden formuleren in een bestuursagenda en het koersdocument 2020.
8. Samenwerkingspartners samenbrengen op de nieuwe uitdagingen waarvoor de gemeenten zich in het kader van de gezondheid van hun burgers zien gesteld; door afspraken te maken over onderlinge rollen, inzet en kwaliteit. Het belang van de 9 gemeenten is hierin leidend.
9. Propositie GGD Haaglanden en 3D (3 decentralisaties): maken/uitvoeren van afspraken.
10. Communiceren over de resultaten van de ondernomen activiteiten.
11. Uitvoeren van de directie- en systeembeoordeling door GGD en productgroepen in het kader van HKZ-certificaat.
12. Adequate klachtafhandeling en FONA-procedure.
13. Participatie in de Academische Werkplaats Publieke Gezondheid Noordelijk Zuid-Holland, als belangrijk instrument voor de GGD waarbij beleid, onderzoek en praktijk (BOP-principe) met elkaar worden verbonden.

2.2 Programma Crisisbeheersing en Crisismanagement

Wat willen we bereiken?

Met het GGD Rampenopvangplan (GROP) wil GGD Haaglanden invulling geven aan de wettelijke taak van de GGD en de interne crisisorganisatie met bijbehorende taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden regelen. In het GROP wordt waar nodig de relatie beschreven met andere partijen in de hulpverlenersketen.

"De GGD heeft een geoefend team beschikbaar om bij calamiteiten en/of crisis de dreiging of schadelijke gevolgen hiervan weg te nemen of te beperken en de continuïteit van de eigen organisatie te waarborgen"

Wat gaan we daarvoor doen?

Het inrichten van de crisisorganisatie: benoemen van één of meerdere functionarissen op sleutelposities.

1. Het toewijzing van taken aan deze functionarissen.
2. Het opleiden van deze functionarissen op de eigen positie, de toegewezen taken en de vaardigheden (zoals besluitvorming en crisismanagement) die hier bij horen.
3. Het trainen en oefenen van de crisisorganisatie en de processen uit het GROP.
4. Het faciliteren van de crisisorganisatie: ondersteunen op telefonie/ICT, facilitair en personele zaken.

Welke activiteiten ondernemen we?

1. Vóór eind 2015 inhoudelijk bekend maken van de Crisisorganisatie GGD Haaglanden bij alle betrokken medewerkers van de GGD Haaglanden via interne communicatie en door het organiseren van training en oefening.
2. Zorgdragen dat de Crisisorganisatie GGD Haaglanden eind 2015 gecertificeerd is volgens het landelijk Kwaliteitskader Crisisbeheersing en OTO.
3. Vóór eind 2015 bekend maken van de Crisisorganisatie GGD Haaglanden bij alle relevante regionale ketenpartners (GHOR, ziekenhuizen, HAP's en gemeenten).

2.3 Programma Epidemiologie, Beleidsadvisering en Monitoring

Wat willen we bereiken?

Een adequate weergave van de gezondheidssituatie in combinatie met inzicht in het succes van gezondheidsinterventies en eerder gevoerd gezondheidsbeleid biedt een gemeente de kans weloverwogen beleidskeuzes voor de toekomst te maken.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Op basis van epidemiologische analyse inzicht geven in de gezondheidssituatie van de 9 gemeenten in de regio Haaglanden waarbij voorafgaand aandacht is voor de vraagstellingen vanuit de gemeenten.
2. Belangrijke ontwikkelingen in de gezondheidssituatie in de regio Haaglanden signaleren en toetsen op relevantie.
3. Een bijdrage leveren aan het formuleren van lokaal gezondheidsbeleid, voor zover voortvloeiend uit epidemiologische analyse, in overleg met de gemeentelijke zorg-beleidsafdelingen.
4. Innoveren op basis van een continu in ontwikkeling zijnde informatie- en communicatiesamenleving (bijvoorbeeld e-Health).
5. Genereren, borgen en delen van kennis met interne en externe partners door deskundige medewerkers met up-to-date kennis.
6. Inspelen op bestuurlijke en maatschappelijke vragen uit de samenleving door zorg te dragen voor een gezonde, flexibele en wendbare organisatie; dit op een resultaatgerichte en kostenbewuste wijze.

"Van de volwassenen inwoners in de regio Haaglanden verleent circa één op de acht intensief of langdurig mantelzorg"

Welke activiteiten ondernemen we?

1. In kaart brengen van de aard en omvang van bedreigingen van de volksgezondheid, sociaaleconomische en groepsgebonden gezondheidsverschillen en daarmee samenhangende gezondheidsproblemen.
2. Inzicht geven in mogelijkheden om gezondheidsproblemen en gezondheidsverschillen te voorkomen dan wel terug te dringen.
3. Inzicht geven in de doeltreffendheid en doelmatigheid van gepleegde interventies en het uitgevoerde beleid.

4. Opzetten van monitorsystemen, evalueren van gezondheidsprojecten en ondersteunen van anderen bij het opzetten en uitvoeren van epidemiologisch onderzoek.
5. Investeren in ontwikkelingen op het terrein van gebiedsgericht werken, e-health en open data.
6. Kennis delen in de vorm van presentaties, rapportages en factsheets, waaronder het Epidemiologisch Bulletin.
7. Een bijdrage leveren aan de crisisorganisatie van de GGD in de vorm van onderzoek na rampen (gezondheidsonderzoeken na rampen).

2.4 Programma Gezondheidsbevordering

Wat willen we bereiken?

Doel van het programma gezondheidsbevordering (GB) is om samen met de regiogemeenten de fysieke, psychische en sociale gezondheid van de inwoners van de regio Haaglanden te bevorderen en daarmee hun zelfredzaamheid te vergroten. .
Een goede gezondheid is van belang om mee te kunnen doen in de samenleving, om te participeren. Andersom bevordert participatie de gezondheid. GB wil deze wisselwerking versterken door zich te richten op het gedrag van mensen (leefstijl) en het verbetering van hun leefomgeving. Dit doet GB in samenwerking en afstemming met andere lokale, regionale en landelijke partners en in afstemming met de afdeling Leefomgeving. Door het vervullen van een 'makelaarsfunctie' binnen dit netwerk streeft GGD Haaglanden naar een optimaal, passend en samenhangend preventieaanbod dat gezondheidsvaardigheden versterkt en gezond gedrag makkelijker maakt.

"Van de volwassen inwoners van Haaglanden voldoet bijna twee derde aan de Nederlandse Norm Bewegen"

Wat gaan we daarvoor doen?

1. GB adviseert over en coördineert de uitvoering van de gemeentelijke preventieve speerpunten in het kader van het lokale gezondheidsbeleid vanuit een integrale visie. Dit wordt afgestemd met de gemeenten en relevante partijen op dit terrein.
2. GB adviseert de gemeenten op basis van verworven inzicht in de gezondheidssituatie van de regio over preventieve evidence based of practice based interventies ten aanzien van gezond gedrag of een gezonde(re) leefstijl van haar inwoners.
3. Door gebiedsgericht te (net)werken haalt GB signalen op, kaart gezondheidsvraagstukken aan, verbindt en adviseert partijen op het terrein van preventie. GB heeft hierin een neutrale, professionele, betrouwbare en actieve houding.

4. In contact met scholen volgt de afdeling GB een eenduidige, integrale, structurele en vraaggerichte aanpak (hanteert GB de zogenoemde integrale Gezonde Schoolaanpak).
5. GB verbindt collectieve preventietaken aan (zorg)ontwikkelingen in het kader van de drie decentralisaties in afstemming met de gemeentelijke beleidsafdeling.
6. GB draagt bij aan het bevorderen van de veiligheid in situaties van huiselijk geweld door activiteiten te coördineren gericht op het tegengaan van geweld in afhankelijkheidsrelaties en draagt zorgt voor een goede uitvoeringsregie met betrokken ketenpartners.
7. Kennis en deskundigheid op het terrein van preventie is ons kapitaal; wij genereren, borgen en delen deze kennis (in- en extern).
8. Het informatiecentrum GGD Haaglanden werkt met een professioneel ingevoerde frontoffice, gebruikmakend van drie primaire informatiekanalen (click, call, face) en een relatiebeheersysteem.
9. Gezondheidsbevordering voert haar werk uit in een continu in ontwikkeling zijnde informatie- en communicatiesamenleving en innoveert op basis hiervan.

Welke activiteiten ondernemen we?

1. Samen met de gemeenten uit de regio investeren in ontwikkelingen op het terrein van gebiedsgericht werken, de koppeling van (collectieve) preventie met 3D-ontwikkelingen en de verbinding van preventie en curatie.
2. Samen met de gemeenten investeren op het versterken van integraal gezondheidsbeleid en hierbij lokale partners betrekken (in netwerken, contextgericht).
3. Adviseren over lokaal gezondheidsbeleid (in samenspraak met de regiogemeenten), het brede terrein van public health en over preventieve interventies.
4. Mede aansturen van verander-/implementatieprocessen (innoveren) en bijdragen aan agendasetting van gezondheid.
5. Coördineren en/of uitvoeren van gezondheidsbevorderende programma's en interventies in samenwerking met de gemeenten in de regio. Hierbij besteedt GGD Haaglanden aan thema's als gezond en vitaal ouder worden, gezond gewicht, perinatale gezondheid, huiselijk geweld en kindermishandeling, gezondheid op school, opvoedingsondersteuning, genotmiddelen, mondgezondheid en seksualiteit.
6. Verder ontwikkelen van de GGD-informatiefunctie, waaronder het realiseren van een centraal afsprakenbureau en een doorontwikkeling van het relatiebeheersysteem.

2.5 Programma Openbare (Geestelijke) Gezondheidszorg (O(G)GZ)

Wat willen we bereiken?

Openbare (geestelijke) gezondheidszorg (O(G)GZ) is werkzaam voor de kwetsbare mens in stad en regio. Zelfredzaamheid en inzet van eigen kracht en het eigen netwerk vormen in toenemende mate de kern van de zorg in onze samenleving. De ontwikkeling van '*zorgen voor*' naar '*zorgen dat*' legt een grote verantwoordelijkheid bij de burger zelf. Burgers moeten zelf en met hun sociale omgeving tot oplossingen komen. Voor een beperkte groep mensen in onze samenleving geldt dat zij niet of moeilijk in staat zijn steunsystemen aan te spreken. O(G)GZ omvat preventieve zorg voor de gehele bevolking, preventieve zorg voor risicogroepen en zorg voor kwetsbare personen die zelf geen hulp zoeken zoals dak- en thuislozen en mensen die zorgschuw zijn geworden (de zogenaamde zorgwekkende *'zorgmijders'*).

"Van de volwassen inwoners in de regio Haaglanden voelt bijna één op de tien zich matig of ernstig sociaal uitgesloten"

Wat gaan we daarvoor doen?

1. O(G)GZ adviseert over de gemeentelijke speerpunten en de uitvoering daarvan in het kader van het lokale (volks)gezondheidsbeleid voor kwetsbare groepen.
2. O(G)GZ beweegt mee in de transitie naar het vormgeven van de publieke gezondheid in de informatie- en communicatiesamenleving: daar waar mogelijk werkt zij digitaal, daar waar nodig is ruimte voor persoonlijk contact met de (vaak kwetsbare) burger.
3. O(G)GZ borgt een klimaat van innovatie en ontwikkeling om haar zorg- en dienstverlening doorlopend te verbeteren en te vernieuwen.
4. Deskundige medewerkers met up-to-date kennis van hun vakgebied en de O(G)GZ-doelgroep vormen het kapitaal van O(G)GZ: zij genereren, borgen en delen hun kennis (in- en extern).
5. O(G)GZ is een excellente samenwerkingspartner. O(G)GZ bevordert (indirect) gezondheid, preventie en eigen kracht van de bevolking binnen het sociaal domein in de negen gemeenten.
6. De O(G)GZ vervult voor de gemeenten de vangnetfunctie (als meldpunt voor signalen van crisis bij kwetsbare personen) en werkt voor de maatschappelijk kwetsbare mens in de regio Haaglanden.

Welke activiteiten ondernemen we?

Centraal Coördinatiepunt Dak- en Thuislozen (CCP):

1. De opzet van de sociale wijk(zorg)teams (SWTs) of gebiedsteams in de verschillende gemeenten heeft gevolgen voor de werkzaamheden van het CCP. Het Meldpunt Bezorgd en de signaleringsoverleggen zullen opgaan of voortgaan in deze nieuwe structuren.
2. Voor dak- en thuislozen zijn Delft en Den Haag de centrumgemeenten. Voor het DWO-gebied werkt het CCP nauw samen met de lokale organisaties voor maatschappelijke opvang en andere ketenpartners. Voor de overige gemeenten zorgt het CCP voor de Loketfunctie en leidt het CCP rechthebbende cliënten toe naar zorg, opvang en stelt een traject op dat leidt naar een zo maximaal mogelijke zelfredzaamheid.
3. Vanuit de vangnetfunctie pakt het CCP de meldingen op van vervuilde thuissituaties, waarna de coördinatie van zorg wordt opgepakt. Ook hierin werkt het CCP nauw samen met de lokale structuren.

Sociaal-Medische Advisering (SMA):

4. Aan de hand van protocollen, richtlijnen en wet- en regelgeving geeft SMA medische adviezen aan haar opdrachtgevers (gemeentelijke diensten) die dienen om te komen tot besluitvorming rond inzetbaarheid, participatie, of toekenning van voorzieningen. Daarbij kan het gaan om WMO-voorzieningen, invalidenparkeerplaatsen, maar ook woningvoorrang, huishoudelijke hulp of het bepalen van mogelijkheden in het kader van participatie- of reïntegratieactiviteiten. De Participatiewet die in is gegaan per 2015 legt de advisering inzake arbeidsgeschiktheid gedeeltelijk bij het UWV, waardoor het aantal adviezen afneemt. Daarentegen zijn in het kader van de AWBZ-transitie nieuwe verantwoordelijkheden bij de Gemeenten komen te liggen. Rond beslissingen over aanvragen voor voorzieningen kunnen de gemeenten een beroep doen op de medische advisering vanuit de GGD, waarbij ook huisbezoek, eventueel samen met de consulent mogelijk is. SMA werkt binnen de context van wettelijke kaders (WMO, Participatiewet, Wet op de Privacy) en gemeentelijk beleid van de betreffende gemeente. Met de gemeenten overleggen SMA over de inzet SMA in de nieuwe context voor de 3 decentralisaties.

Sociaal-Medische Basiszorg:

5. In de functie van Centrumgemeente coördineert O(G)GZ de medische basiszorg in Den Haag. Sociaal Medische Basiszorg (SMB) werkt binnen de context van wettelijke kaders (Wet op de Privacy) en gemeentelijk beleid van de 9 gemeenten.Huisartsen die aangesloten zijn bij de Haagse Straatdokter voeren de huisartsenzorg uit. Deze praktijk is ondergebracht bij gezondheidscentrum. Stichting Haagse Gezondheidscentra . Tandheelkundige hulp voor Dak- en Thuislozen wordt aangeboden door 5 tandartsen die elke vrijdag voor de verzekerde dak- en thuislozen beschikbaar zijn in het Westeinde Ziekenhuis.

6. In stad en regio voert het CCP werkzaamheden uit in het kader van het zorgvangnet illegalen en onverzekerden. Dit betreft advies aan en zorgtoeleiding van illegale en onverzekerde burgers. O(G)GZ heeft hiervoor directe lijnen met zorgverzekeraars en zorgverleners.

Suïcide(poging) Nazorg (SuNa):

7. In nauwe samenwerking met de eerstehulpafdelingen van de Haagse Ziekenhuizen pakt SuNa meldingen op van jongeren die een suïcidepoging hebben gedaan. SuNa legt contact en leidt toe naar passende zorg, waarna het traject gedurende een half jaar wordt gemonitord. SuNa richtte zich tot 2015 op de doelgroep t/m 27 jaar. SuNa is begonnen als een project voor de stad Den Haag. SuNa pakte ook meldingen op uit de Haagse ziekenhuizen van burgers uit regiogemeenten. GGD Haaglanden wil SuNa opnemen in het lokale pakket van de regio Haaglanden. Om dit mogelijk te maken zijn reeds gesprekken gevoerd met de twee ziekenhuizen in de regio. In 2014 is in het kader van preventie gestart met een pilot Gatekeepers in samenwerking met de Dienst Sociale Zaken van de Gemeente Den Haag en het UWV. SUNA werkt binnen de context van wettelijke kaders (Wet op de Privacy) en gemeentelijk beleid van de 9 gemeenten.

Forensische Geneeskunde (FG):

8. GGD Haaglanden voert voor de gehele regio de lijkschouw uit. De gemeentelijke lijkschouwer stelt vast of iemand in alle waarschijnlijkheid op natuurlijke of niet-natuurlijke wijze is overleden. Bij euthanasie voert de gemeentelijk lijkschouwer de meldingsprocedure uit. FG werkt binnen de kaders van de Wet op de Lijkbezorging.

"In de regio Haaglanden voelt bijna één op de tien inwoners zich (zeer) ernstig eenzaam"

2.6 Programma Infectieziektebestrijding

Wat willen we bereiken?

Door inzet van expertise en menskracht draagt de GGD Haaglanden bij aan het vroegtijdig opsporen, de behandeling van en de bescherming tegen infectieziekten, het voorkómen van verdere verspreiding van deze ziekten en kennis om in de toekomst de kans op een infectieziekte te verminderen.
In het publieke domein van de gezondheidszorg is daarbij niet alleen oog voor de patiënt, maar ook voor de gezondheid van degenen in zijn directe omgeving. Ook wil de GGD ervoor zorgen dat bestuurders goed voorbereid zijn op het voorkómen van infectieziekten en hen bij staan in situaties waarin daarvoor expertise gewenst is. Het informeren van de bestuurder en de burger over actuele ontwikkelen op het gebied van infectieziekten draagt bij aan de eigen regie van de bestuurder, burger en ketenpartner. Het programma bevat het brede terrein van de infectieziektebestrijding inclusief seksueel overdraagbare aandoeningen (SOA) en tuberculosebestrijding (TBC).

Wat gaan we daarvoor doen?

1. De basistaken voor de infectieziektebestrijding zijn:
    - Surveillance
    - Taken i.h.k.v. de meldingsplicht van infectieziekten (A/B/C ziekten en Artikel 26 instellingen)
    - Beleidsadvisering (bijvoorbeeld het voorbereiden en protocollen opstellen mét en ten behoeve van partners in de zorgketen bij nieuwe risico's, zoals ebola
    - Preventie
    - Bron- en contactonderzoek
    - Netwerk- en regiefunctie
    - Outbreakmanagement
    - Onderzoek
2. Uitvoering van de regeling aanvullende seksuele gezondheid (vroegtijdige opsporing en behandeling soa bij risicogroepen en het Sense-programma ten behoeve van jongeren.
3. Uitvoering van de subsidieregeling hepatitis B voor de hiervoor aangewezen risicogroepen.
4. Het geven van gezondheidsadvies en vaccinaties aan reizigers en beroepsgroepen.
5. Deskundige medewerkers met up-to-date kennis op hun vakgebied vormen het kapitaal van de infectieziektebestrijding: zij genereren, borgen en delen hun kennis en expertise.
6. De infectieziektebestrijding beweegt mee in de transitie van de publieke gezondheid in de informatie- en communicatiesamenleving. Daar waar mogelijk werkt zij digitaal. Ook borgt de infectieziektebestrijding een klimaat van innovatie en ontwikkeling om haar zorg- en dienstverlening doorlopend te verbeteren en vernieuwen.

Welke activiteiten ondernemen we?

1. Verstrekken van reizigersconsulten (inclusief vaccinaties).
2. Continue registratie van meldingsplichtige infectieziekten, bron- en contactopsporing en hieruit voortvloeiende maatregelen tegen verspreiding nemen.
3. Opsporing, begeleiding en zo nodig behandeling van TBCpatiënten
4. Uitwerken van het concept van het Regionaal Expertise Centrum TBC Zuid-Holland conform het Nationaal Plan Tuberculosebestrijding met de 4 GGD'en in Zuid-Holland.
5. Consulten seksueel overdraagbare aandoeningen (SOA).
6. Voorlichting geven in het kader van seksuele vorming en ter voorkoming van SOA's.

"Van degenen die het soa spreekuur bezoeken n.a.v. een partnerwaarschuwing blijkt meer dan 30% ook daadwerkelijk een soa te hebben"

2.7 Programma Medische Milieukunde en Technische Hygiënezorg

Wat willen we bereiken?

'Een gezonde leefomgeving is een voorwaarde voor een vitale samenleving', zo luidt de missie van Medische Milieukunde (MMK) en Technische Hygiënezorg (THZ). Wij doen dat door het leveren van medisch milieukundige zorg en technische hygiënezorg aan gemeenten, instellingen, ondernemers en inwoners van de regio Haaglanden, met als uitgangspunt dat alle inwoners van de regio een gelijke kans moeten hebben op een gezonde leefomgeving. Dit betekent dat daar waar nodig de burgers, ketenpartners en bestuurders worden ondersteund in situaties waarin deze leefomgeving is verstoord of dreigt te worden verstoord, bijvoorbeeld door uitstoot van schadelijke stoffen of ongezonde luchtkwaliteit. Minstens zo belangrijk is het bijdragen aan voorwaarden om de leefomgeving zodanig in te richten en te organiseren dat deze gezond is en/of gezonder wordt.

"Jaarlijks sterven 10-20 mensen door blootstelling aan koolmonoxide. Een veelvoud daarvan belandt met ernstige complicaties op de afdeling eerste hulp van ziekenhuizen"

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Het uitvoeren van de basistaken van de medische milieukunde:
    - Behandelen van meldingen van burgers, instellingen en gemeenten.
    - (Beleids)advisering (gevraagd en ongevraagd).
    - Advisering en nazorg bij calamiteiten en incidenten (incl. GAGS-taak).
    - Signalering en zo nodig (initiëren van) onderzoek.
    - Voorlichting.
2. Het uitvoeren van de basistaken voor de THZ:
    - Behandeling van meldingen van burgers, instellingen en gemeenten.
    - Advisering legionella.
    - (Beleids)advisering.
    - Inspecties shops Tattoo en piercing, permanente make up.
    - Inspecties seksinrichtingen.
    - Advisering en inspectie evenementen.

3. De GGD investeert in duurzame samenwerkingsverbanden met netwerkpartners. Concreet voorbeeld is het afsluiten van een convenant met de Omgevingsdienst Haaglanden
4. De MMK en THZ bewegen mee in de transitie van de publieke gezondheid in de informatie- en communicatiesamenleving: daar waar mogelijk werkt zij digitaal. Ook borgen zij een klimaat van innovatie en ontwikkeling om haar zorg- en dienstverlening doorlopend te verbeteren en vernieuwen.

Welke activiteiten ondernemen we?

1. Afhandeling van meldingen MMK door burgers in Haaglanden.
2. Beleidsadvisering medische milieukundige aspecten in diverse gemeentelijke beleidsterreinen.
3. Advies en nazorg bij incidenten.
4. Adviezen bij ruimtelijke planvorming.
5. Voorlichting aan burgers gericht op gezond wonen.
6. Afhandeling van meldingen THZ van burgers, professionals en ketenpartners.
7. Hygiënische Advisering Evenementen.
8. Hygiënische inspecties evenementen.
9. Inspecties seksinrichtingen.
10. Inspecties Tattoo en Piercing shops en Permanente Make-up aanbieders (bijv. schoonheidsspecialistes).
11. Adviezen legionella risico's.

2.8 Programma Toezicht Kinderopvang (Tokin)

Wat willen we bereiken?

In de cruciale jaren van groei en ontwikkeling worden veel van onze kinderen toevertrouwd aan de zorg van de kinderopvang.
Het is de bedoeling dat deze kinderopvang bijdraagt aan een gezonde en veilige ontwikkeling van onze kinderen. Om deze gezonde en veilige ontwikkeling te waarborgen in een verantwoorde kinderopvang is de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen in het leven geroepen.
Kinderopvanglocaties en gastouderbureaus zijn zelf verantwoordelijk voor de kwaliteit van hun instelling. Zij moeten voldoen aan de kwaliteitseisen zoals die in de wet- en regelgeving aan kinderopvang en aan peuterspeelzalen zijn gesteld.

Het programma Toezicht op de Kinderopvang voorziet in geplande en ongeplande inspecties bij alle geregistreerde kinderopvanglocaties, gastouder bureaus en gastouders. Ook nieuwe initiatieven in de kinderopvang worden door TOKIN geïnspecteerd en moeten voldoende worden bevonden om te worden geregistreerd als kinderopvanglocatie.
Toezicht door TOKIN is alleen zinvol als door de opdrachtgevende gemeenten wordt gehandhaafd op de bevindingen die mogelijk uit dat toezicht resulteren. De GGD Haaglanden werkt dan ook altijd in nauw overleg met de gemeenten om samen een gezonde en veilige kinderopvang voor kinderen te bevorderen.
TOKIN heeft de opdracht om de gemeenten, in wiens opdracht zij het wettelijk toezicht uitoefent, de A-status te doen behalen cq. behouden: dit betekent dat de gemeente voldoet aan de wettelijke minimum eisen voor de uitvoering toezicht op en handhaving van kinderopvang.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. De GGD controleert tijdens een inspectie of aan de kwaliteitseisen wordt voldaan c.q. worden nageleefd. De bevindingen daarvan worden middels een rapport openbaar gemaakt en indien noodzakelijk wordt door de betreffende gemeente handhavend opgetreden.
2. Implementeren van de (in januari 2014) landelijk gewijzigde werkwijze van rapportage.

Welke activiteiten ondernemen we?

1. Bij alle kinderopvanglocaties, peuterspeelzalen, gastouderbureaus en een percentage van de gastouders houdt de GGD - nadat zij zijn opgenomen in het landelijk register en regulier zijn geïnspecteerd - jaarlijks risicogestuurd toezicht.
2. Rapportage conform de landelijke richtlijnen van instellingen van gemeenten.
3. Middels bemiddeling en overtuiging in samenspraak met de verantwoordelijk beheerders en gastouders geconstateerde overtredingen en afwijkingen corrigeren.
4. Ondersteuning van de gemeenten bij hun handhavingstaak.

2.9 Overzicht van de boogde resultaten met betrekking tot het regionale en lokale takenpakket

Regionale takenpakket	**Beoogde resultaten**
Algemene infectieziekte-bestrijding	- 585 meldingsplichtige meldingen voor de hele regio Haaglanden
Reizigersadvies en vaccinatie	- 19.000 consulten voor de hele regio Haaglanden, waarvan regio 9.000 en Den Haag 10.000
Seksuele gezondheid	- De formatie en bijbehorende kosten die hieraan worden besteed zijn zeer gering en zijn daarom opgenomen bij “algemene infectieziektebestrijding”.
Leefomgeving Medische milieukunde (MMK) - voorlichting en behan-deling vragen/klachten burgers - signalering en beleidsadvisering - advisering bij milieu-aspecten	- 325 afhandelingen van medisch milieukundige problemen voor de hele regio Haaglanden, waarvan regio 150 en Den Haag 175

Regionale takenpakket	Beoogde resultaten
Technische hygiënezorg	- 40 inspecties tatoeage- en piercingshops (regio 17, Den Haag 23) - 79 inspecties seksinrichtingen (regio 3 en Den Haag 76) - 40 adviezen bij evenementen voor de hele regio Haaglanden (regio 0 en Den Haag 40) - 40 adviezen over legionella voor de hele regio Haaglanden (regio 0 en Den Haag 40) - 30 CO-incidenten gemeld bij koolmonoxide CO voor de hele regio Haaglanden (regio 0 en Den Haag 30)
Tuberculose bestrijding	- 125 TBC patiënten onderzoeken voor de hele regio Haaglanden (regio 15 en Den Haag 110)
Forensische geneeskunde	- 835 lijkschouwingen (inclusief euthanasie) voor de hele regio Haaglanden, waarvan regio 350 en Den Haag 485 - 25 verklaringen voor uitstel begraven/cremeren (excl. Den Haag) - 10 meldingen overleden minderjarigen (excl. Den Haag) - 50 adviezen (excl. Den Haag)

Regionale takenpakket	Beoogde resultaten
OGGZ: - vangnetmeldingen	Totaal 800 meldingen (realisatie 2014 is 349). Verdeling: - 189 in Delft (realisatie 2014 is 35) - 156 in L'dam-Voorburg (realisatie 2014 is 95) - 7 in Midden-Delfland (realisatie 2014 is 2) - 23 in Pijnacker-Nootdorp (realisatie 2014 is 9) - 102 in Rijswijk (realisatie 2014 is 46) - 36 in Wassenaar (realisatie 2014 is 29) - 71 in Westland (realisatie 2014 is 9) - 216 in Zoetermeer (realisatie 2014 is 124)
- signaleringsoverleggen	Totaal 32 signaleringsoverleggen (realisatie 2014 is 19). Verdeling: - 4 in Delft (realisatie 2014 is 1) - 4 in L'dam-Voorburg (realisatie 2014 is 4) - 4 in Midden-Delfland (realisatie 2014 is 0) - 4 in Pijnacker-Nootdorp (realisatie 2014 is 4) - 4 in Rijswijk (realisatie 2014 is 1) - 4 in Wassenaar (realisatie 2014 is 4) - 4 in Westland (realisatie 2014 is 1) - 4 in Zoetermeer (realisatie 2014 is 4)
Epidemiologie	- Inzet van 11,20 fte, waarvan voor de regio 2,31 fte en voor Den Haag 8,89 fte
Gezondheidsbevordering	- Inzet van 25,83 fte, waarvan voor de regio 6,20 fte en voor Den Haag 19,63 fte
Advies & Coördinatie	- Inzet van 11,36 fte, waarvan voor de regio 5,72 fte en voor Den Haag 5,64 fte - Inzet van 2,10 fte ambtelijk secretaris voor diverse commissies, waarvan voor de regio 0,34 fte en voor Den Haag 1,76 fte

Regionale takenpakket	Beoogde resultaten
Toezicht op de kinderopvang	Alle bekende kindercentra en nieuwe kindercentra, gastouders en gastouderbureaus voldoen aan normen op het gebied van pedagogisch klimaat en veiligheid. - 1.063 jaarlijks onderzoek, dit zijn de inspecties kinderdagverblijven, buitenschoolse opvangen, gastouderbureaus en peuterspeelzalen (regio 528 en Den Haag 535) - 81 onderzoek voor registratie, dit zijn de nieuwe inspecties kdv/bso/gob/psz (regio 81) - 374 inspectie gastouders (regio 274 en Den Haag 100) - 136 nadere onderzoeken (regio 136) - Totaal regio 1.019

Lokale takenpakket	Beoogde resultaten
Sociaal Medische Advisering	Onderzoeken en adviezen t.b.v. sociaal medische verklaringen. Totaal begroot: 3.795 (regio 2.025 (realisatie 2014 is 1.343) en Den Haag 1.770) - 1.325 adviezen arbeidsgeschiktheid (regio 725 (realisatie 2014 is 645) en Den Haag 600) - 160 adviezen bijzondere bijstand (regio 150 (realisatie 2014 is 75) en Den Haag 10) - 1.475 adviezen gehandicaptenparkeerkaart (regio 825 (realisatie 2014 is 405) en Den Haag 650) - 10 adviezen leerlingenvervoer (regio 0 (realisatie 2014 is 28) en Den Haag 10) - 565 adviezen huisvestingsurgentie (regio 165 (realisatie 2014 is 106) en Den Haag 400) - 175 adviezen indicatie kinderopvang/sociaal medische advisering (regio 75 (realisatie 2014 is 77) en Den Haag 100) - 75 adviezen inburgering (regio 75 (realisatie 2014 is 7) en Den Haag 0)
OGGZ: meldpuntmeldingen	Totaal 800 OGGZ-meldingen (realisatie 2014 is 484). Verdeling: - 0 in Delft (realisatie 2014 is 11) - 200 in L'dam-Voorburg (realisatie 2014 is 116) - 0 in Pijnacker-Nootdorp (realisatie 2014 is 4) - 200 in Rijswijk (realisatie 2014 is 68) - 50 in Wassenaar (realisatie 2014 is 40) - 0 in Westland (realisatie 2014 is 2) - 350 in Zoetermeer (realisatie 2014 is 243)

3 Financieel kader begroting 2016

Tijdens de vergadering van het Algemeen Bestuur van 11 juli 2014, is de begroting GGD Haaglanden 2015, door het bestuur goedgekeurd. De begroting 2015 dient als uitgangspunt voor de begroting 2016. Bij het opstellen van de begroting 2015 is een trendpercentage van 1,92% verwerkt, omdat de gemeenschappelijke regeling het trendpercentage koppelt aan het in Den Haag gehanteerde trendpercentage.

Bij het aantreden van het nieuwe college in Den Haag is bij wijze van bezuiniging dit percentage later in het jaar alsnog naar beneden bijgesteld naar 0,77%. Deze bezuiniging is vervolgens ook conform doorgevoerd in de begroting 2015 van de GR GGD Haaglanden, dat wil zeggen de begroting 2015 is neerwaarts gecorrigeerd met 1,15%.

Vervolgens is een indexatie van loon- en prijsontwikkeling voor 2016 van 1,38% toegepast. Een bijstelling voor het aantal inwoners per 1-1-2015 is in deze cijfers verwerkt. Naar aanleiding van nieuwe landelijke verplichtingen rondom toezicht kinderopvang is in de begroting 2016 hierover een bijstelling verwerkt.

Deze begroting gaat alleen over het gezamenlijke regionale pakket van de GGD Haaglanden zoals volgend uit de Gemeenschappelijke Regeling GGD Haaglanden. De lokale taken en de bijdrage derden vallen niet onder de gemeenschappelijke regeling. In de bijlage worden de lokale activiteiten van de regiogemeenten met bijbehorende bedragen, ter informatie wel genoemd.

Kosten regionaal pakket 2016 per gemeente:

	Totaal	**Delft**	**L-V**	**M-D**	**P-N**	**Rsw**	**Wa**	**We**	**Ztm**
Inwoners realisatie 1-1-2015 (CBS 6-2-2015)	547.264	101.101	73.952	18.708	51.212	48.208	25.784	104.275	124.024
	(x € 1.000)								
Algemene infectieziektebestrijding	891	165	120	30	84	78	42	170	202
Medische milieukunde/Technische hygiënezorg	327	60	44	11	31	29	16	62	74
Tuberculosebestrijding	766	142	103	26	72	67	36	146	174
Epidemiologie	283	52	38	10	26	25	14	54	64
Gezondheidsbevordering	738	136	100	25	69	65	35	141	167
Advies & Coördinatie (incl. crisismanagement)	773	143	105	27	72	68	36	147	175
Decentrale overhead	233	43	32	8	21	21	11	44	53
Compensatie tekorten overhead	160	29	22	6	15	14	7	31	36
Inwonerbijdrage regionaal pakket (excl. BTW)	**4.171**	**770**	**564**	**143**	**390**	**367**	**197**	**795**	**945**
Tijdelijke extra bijdrage gemeenten (2014 t/m 2017)	**187**	**34**	**25**	**6**	**18**	**16**	**9**	**36**	**43**
Forensische geneeskunde (excl. BTW)	146	34	24	1	5	17	12	22	31
OGGZ: vangnetmeldingen + signaleringsoverleggen (excl. B	354	82	67	5	12	46	17	31	94
Toezicht op de kinderopvang	549	101	73	19	57	67	28	86	118
Gemeentelijke bijdrage in regionaal pakket	**1.049**	**217**	**164**	**25**	**74**	**130**	**57**	**139**	**243**
Opbrengst van gemeenten in regionaal pakket totaal	**5.407**	**1.021**	**753**	**174**	**482**	**513**	**263**	**970**	**1.231**

De inwonerbijdrage in de begroting wordt gebaseerd op het aantal inwoners op 1 januari van het jaar voorafgaande aan het begrotingsjaar. De inwonerbijdrage voor de acht gemeenten komt uit op een bedrag van € 7,62 per inwoner. De tijdelijke extra bijdrage komt geïndexeerd uit op 0,187 mln en de gemeentelijke bijdrage aan het regionale pakket bedraagt 1,049 mln.

Overzicht ontwikkeling inwonerbijdrage:

Ontwikkeling inwonerbijdrage					
	Begroting 2014	Realisatie 2014	Begroting 2015 Trend 1,92%	Begroting 2015 Trend 0,77%	Begroting 2016
Bijdrage per inwoner	7,46	7,46	7,60	7,52	7,62

Financieel kader Meerjarenbegroting 2016 – 2019 (x € 1.000,- afgerond)

	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Inwonerbijdrage regionaal pakket	**4.171**	**4.171**	**4.171**	**4.171**
Tijdelijke bijdrage gemeenten (2016 en 2017)	**187**	**187**	**0**	**0**
Gemeentelijke bijdrage in regionaal pakket o.b.v. prestaties	**1.049**	**1.049**	**1.049**	**1.049**
OGGZ: forensische geneeskunde (excl. BTW)	*146*	*146*	*146*	*146*
OGGZ: vangnetmeldingen (excl. BTW)	*354*	*354*	*354*	*354*
Toezicht op de kinderopvang	*549*	*549*	*549*	*549*
Opbrengst derden in regionaal pakket o.b.v. prestaties	**882**	**882**	**882**	**882**
Alg. Infectiez. Bestrijding	*156*	*156*	*156*	*156*
I&H: reizigersadvies en vaccinatie	*570*	*570*	*570*	*570*
I&H: MMK/THZ: tattoo- en piercingshops	*13*	*13*	*13*	*13*
A&C (incl crisimanagement)	*143*	*143*	*143*	*143*
Gemeentelijke bijdrage in lokaal pakket o.b.v. prestaties	**443**	**443**	**443**	**443**
OGGZ: sociaal medische advisering (excl. BTW)	*349*	*349*	*349*	*349*
OGGZ: meldpuntmeldingen	*94*	*94*	*94*	*94*
Totaal baten	**6.732**	**6.732**	**6.545**	**6.545**

Overzicht uurtarieven 2016 voor extra dienstverlening GGD Haaglanden

Indien gemeenten gebruik wensen te maken van extra diensten van de GGD Haaglanden dan worden er bilateraal afspraken gemaakt tussen de betreffende gemeente en de gemeente Den Haag over de inhoud en bijbehorende kosten van een lokaal product. De afspraken worden vastgelegd door middel van een opdrachtbevestiging in reactie op een offerte.

Voor de reeds bestaande lokale taken gelden de bestaande financiële afspraken, zoals gemaakt voor de jaren 2015-2018. De hieronder genoemde tarieven gelden in die periode uitsluitend voor nieuwe taken of voor uitbreiding bij reeds overeengekomen taken.

De tarieven die worden doorberekend zijn weergegeven in onderstaande tabel. De uurtarieven zijn inclusief reguliere reiskosten, exclusief BTW en exclusief specifieke projectkosten. Extra specifieke projectkosten worden separaat in rekening gebracht.

	tarief per uur ex BTW
Salarisschaal 5	60
Salarisschaal 6	62
Salarisschaal 7	66
Salarisschaal 8	74
Salarisschaal 9	82
Salarisschaal 10	89
Salarisschaal 11	100
Salarisschaal 12	111
Salarisschaal 13	119
Salarisschaal 14	129

BTW

Ten aanzien van de manier waarop de GR GGD Haaglanden dient om te gaan met BTW, heeft afstemming plaatsgevonden met de Belastingdienst. De Belastingdienst heeft schriftelijk gemeld dat de constructie van de GGD Haaglanden als gemeenschappelijke regeling met een uitvoeringsorganisatie ondergebracht bij een van de deelnemende gemeenten, geen eigenstandige BTW consequenties heeft.

De voormalige GGD ZHW hanteerde in zijn administratie voor het BTW regime de zogenoemde “GGD matrix voor BTW”. De Belastingdienst heeft bevestigd dat deze “GGD matrix voor BTW” nog steeds geldig is. De GGD Haaglanden zal de uitgangspunten van de matrix voortzetten. De BTW die op grond van de matrix voor compensatie in aanmerking komt, zal op grond van de “transparantieregeling voor samenwerkingsverbanden” periodiek aan de

deelnemende gemeenten worden doorberekend, zodat de BTW-bedragen in de jaarlijkse BCF-opgave van desbetreffende gemeente kan worden meegenomen.

Facturatie

In hoofdstuk 8 artikel 24 van de GR GGD Haaglanden, staat dat de voorschotnota's voor het regionale pakket op 1 februari en 1 augustus, telkens voor de helft van de verschuldigde bijdrage, worden verstuurd naar de regiogemeenten.

Begroting en jaarrekening

De begroting 2016 voor het regionale pakket wordt vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de GR van de GGD Haaglanden en is de grondslag voor de vergoeding die aan Den Haag wordt betaald voor de diensten die de gemeente Den Haag krachtens de GR voor de regiogemeenten uitvoert. De gemeente Den Haag draagt de uitvoering op aan de sector GGD Haaglanden van de dienst OCW. De rekening van de gemeenschappelijke regeling omvat het geheel van baten en lasten voor de regionale taken per gemeente.

Voor de informatievoorziening naar het bestuur van de gemeenschappelijke regeling GGD Haaglanden wordt een jaarverslag opgesteld met daarin een financiële, inhoudelijke- en kwalitatieve verantwoording van de gerealiseerde prestaties op regionale taken.

Risicoparagraaf

Er bestaat een risico dat de tijdelijke RIVM bijdrage voor de structurele personeelslasten van 1,3 Fte (€ 153.000) wegvalt. Dit is een eerder aanvaard en bekend risico voor de 8 regiogemeenten gezamenlijk.

De gerealiseerde productie in 2014 voor met name SMA, vangnetmeldingen en meldpuntmeldingen blijft achter bij de begrote aantallen zoals die van GGD ZHW zijn overgenomen. Deze cijfers waren gebaseerd op gerealiseerde aantallen in 2011. Het aantal aanmeldingen vanuit de regio gemeenten blijkt lager dan begroot. Dit lijkt een trend te zijn die zich al enkele jaren eerder blijkt te hebben ingezet. De structureel overgenomen formatie is daarmee op de (te) hoge aantallen gebaseerd. Verwacht wordt dat 35% van SMA, 60% van vangnetmeldingen en 45% van meldpuntmeldingen alternatief, binnen de werksoort, kunnen worden ingezet. Daarover maken de gemeenten ieder afzonderlijk nadere afspraken met de GGD.

Besluit

Het Algemeen Bestuur van de GGD Haaglanden,

Gezien de ontvangen zienswijzen van de gemeenteraden van de aan de Gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten

Besluit:

In te stemmen met Jaarprogramma en begroting 2016 van de GGD Haaglanden;

Aldus besloten in de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur op ……. 2015

De voorzitter, De secretaris,

R.M. de Prez A.A.H.M. van Dijk ,

Bijlage 1: Informatief overzicht van het geheel aan activiteiten van de GGD Haaglanden

Categorie	Verschil	Baten	Totaal	Extra	DCO	A&C	AIB	RAVC	TBC	MMK	EPI	GB	OGGZ	SMA	Forensisch	Tokin
Salarissen			3.728.285		501.509	482.239	614.556	228.207		256.606	190.798	417.612	273.440	287.109	64.555	411.654
Schaal			72.205		12.243	28.554	18.355	1.506				5.342		2.644	2.007	1.554
Toeslagen			31.539		2.304	6.285	15.237	2.571				1.369		3.773		
Subtotaal salarissen	***-15.725***	***3.816.304***	***3.832.029***		***516.056***	***517.078***	***648.148***	***232.284***	***0***	***256.606***	***190.798***	***424.323***	***273.440***	***293.526***	***66.562***	***413.208***
Tijdelijk extra	-51.080		51.080	51.080												
Piketdiensten	0	108.511	108.511			12.521	26.085								69.905	
Overige goederen en diensten	37.495	1.693.333	1.655.838	25.690	108.025	180.513	77.074	260.301	765.651	53.279	5.931	83.794	10.732	23.563	2.321	58.964
Decentrale overhead	0		0		-799.266	105.294	138.308	65.679		56.817	40.137	107.728	72.629	79.058	11.989	121.627
Centrale Overhead	6.282	1.114.164	1.107.882		175.185	122.873	161.397	76.643		66.303	46.838	125.711	84.754	92.256	13.990	141.932
Lasten	**-23.028**	**6.732.312**	**6.755.340**	**76.770**	**0**	**938.279**	**1.051.012**	**634.907**	**765.651**	**433.005**	**283.704**	**741.556**	**441.555**	**488.403**	**164.767**	**735.731**
Decentrale overhead			799.265			105.294	138.308	65.679		56.817	40.137	107.727	72.629	79.058	11.989	121.627
Piketdiensten			12.521			12.521										
GROP / OTO			130.006			130.006										
RIVM			104.337				104.337									
Inspecties technische hygiënezorg			13.042							13.042						
Opleiding arts M&G			52.168				52.168									
Vangnet bijdrage*			354.289										354.289			
Meldpunt bijdrage*			93.988										93.988			
Bijdrage obv tarieven SMA*			349.257											349.257		
Bijdrage obv tarieven overig			1.264.430					569.819							145.776	548.835
Baten	**0**	**0**	**3.173.303**	**0**	**0**	**247.821**	**294.813**	**635.498**	**0**	**69.859**	**40.137**	**107.727**	**520.906**	**428.315**	**157.765**	**121.627**
Lasten compensatie uit overhead			23.028			3.034	3.985	1.892		1.637	1.156	3.104	2.093	2.278	345	3.504
Lasten excl compensatie uit overhead			**6.732.312**	**76.770**		**935.245**	**1.047.027**	**633.015**	**765.651**	**431.368**	**282.548**	**738.452**	**439.462**	**486.125**	**164.422**	**732.227**
Compensatie tekorten overhead			160.360											88.088	7.003	65.269
Decentrale overhead			232.927					63.196					-8.815	48.780	11.643	118.123
Inwonerbijdrage (GR)			3.777.513	25.690		747.767	890.522	0	765.651	326.883	282.548	738.452	0	0	0	0
			4.170.800													
Extra bijdrage (GR)			187.474	51.080		44.951				91.443						
Bijdrage gemeente regionaal (GR)			1.048.900										354.289		145.776	548.835
Regionale pakket totaal			**5.407.174**													
Opbrengsten van derden (niet GR)			881.893			142.527	156.505	569.819		13.042						
Bijdrage gemeente lokaal (niet GR)			443.245										93.988	349.257		
Baten			**6.732.312**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

* is inclusief aandeel alternatieve aanwending binnen de werksoort.

Bijlage 2: Gebruikte afkortingen in bijlage 1

Afkorting	Omschrijving
DCO	Decentrale overhead
A&C	Advies & coördinatie
AIB	Algemene infectieziektebestrijding
RAVC	Reizigersadvies en vaccinatie
TBC	Tuberculosebestrijding
MMK	Medische milieukunde/Technische hygiënezorg
EPI	Epidemiologie
GB	Gezondheidsbevordering
OGGZ	Vangnet- en meldpunt meldingen
SMA	Sociaal medische advisering
Tokin	Toezicht op de kinderopvang

Bijlage 3a Begroting totaal regionale en lokale taken

	Totaal	Delft	L-V	M-D	P-N	Rsw	Wa	We	Ztm	Derden
Inwoners realisatie 1-1-2015 (CBS 6-2-2015)	547.264	101.101	73.952	18.708	51.212	48.208	25.784	104.275	124.024	
	(x € 1.000)									
Algemene infectieziektebestrijding	891	165	120	30	84	78	42	170	202	
Medische milieukunde/Technische hygiënezorg	327	60	44	11	31	29	16	62	74	
Tuberculosebestrijding	766	142	103	26	72	67	36	146	174	
Epidemiologie	283	52	38	10	26	25	14	54	64	
Gezondheidsbevordering	738	136	100	25	69	65	35	141	167	
Advies & Coördinatie (incl. crisismanagement)	773	143	105	27	72	68	36	147	175	
Decentrale overhead	233	43	32	8	21	21	11	44	53	
Compensatie tekorten overhead	160	29	22	6	15	14	7	31	36	
Inwonerbijdrage regionaal pakket (excl. BTW)	**4.171**	**770**	**564**	**143**	**390**	**367**	**197**	**795**	**945**	
Tijdelijke extra bijdrage gemeenten (2014 t/m 2017)	**187**	**34**	**25**	**6**	**18**	**16**	**9**	**36**	**43**	
Forensische geneeskunde (excl. BTW)	146	34	24	1	5	17	12	22	31	
OGGZ: vangnetmeldingen + signaleringsoverleggen (excl. B	354	82	67	5	12	46	17	31	94	
Toezicht op de kinderopvang	549	101	73	19	57	67	28	86	118	
Gemeentelijke bijdrage in regionaal pakket	**1.049**	**217**	**164**	**25**	**74**	**130**	**57**	**139**	**243**	
Opbrengst van gemeenten in regionaal pakket totaal	**5.407**	**1.021**	**753**	**174**	**482**	**513**	**263**	**970**	**1.231**	
Algemene infectieziektebestrijding	157									157
Reizigersadvies en vaccinatie	570									570
Medische milieukunde/Technische hygiënezorg	13									13
Tuberculosebestrijding	0									
Advies & Coördinatie (incl crisismanagement)	142									142
Opbrengst van derden in regionaal pakket	**882**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**882**
Sociaal medische advisering (excl. BTW)	349	43	24	17	5	28	28	6	166	32
OGGZ: meldpuntmeldingen	95		24			24	6		41	
Opbrengst van gemeenten in lokaal pakket totaal	**444**	**43**	**48**	**17**	**5**	**52**	**34**	**6**	**207**	**32**
TOTAAL BEGROTING 2016 excl. BTW over inwonerbijdrage	**6.733**	**1.064**	**801**	**191**	**487**	**565**	**297**	**976**	**1.438**	**914**
Sociaal medische advisering: 21% BTW x inwonersbijdrage	29	5	4	2	3	2	2	5	6	
Forensische geneeskunde: 21% BTW x inwonersbijdrage	4	1	1					1	1	
OGGZ: vangnetmeldingen: 21% BTW x inwonersbijdrage	-2		-1					-1		
BTW over inwonerbijdrage in regionaal pakket	**31**	**6**	**4**	**2**	**3**	**2**	**2**	**5**	**7**	
TOTAAL BEGROTING 2016 incl. BTW over inwonerbijdrage	**6.764**	**1.070**	**805**	**193**	**490**	**567**	**299**	**981**	**1.445**	**914**

Bijlage 3b Begroting per programma

Programma	**Lasten**	**Baten (excl. BTW)**					
(x € 1.000)		Gemeentelijke bijdragen				Derden	Totaal
		Inwoners	Tijdelijk	Regionaal	Lokaal		baten
Bestuur en Coördinatie	429	360	69				429
Crisisbeheersing en crisismanagement	259	109	8			143	260
Epidemiologie, Beleidsadvisering en Monitoring	606	587	19				606
Gezondheidsbevordering	739	739					739
Openbare Geestelijke Gezondheidszorg	1.090	147		500	443		1.090
Infectieziektebestrijding	2.446	1.719				726	2.445
Medische Milieukunde en Technische Hygiënezorg	431	327	91			13	431
Toezicht Kinderopvang	732	183		549			732
	6.732	4.171	187	1.049	443	882	6.732

Bijlage 4: Tarieven

Tarievenoverzicht 2016				
Product		**Tarief 2016**		**Tarief 2015**
Infectieziektebestrijding				
- Vaccinatie migrantenkind tegen hepatitis A	€	8,50	€	8,00
- Griepvaccinatie (inclusief vaccin)	€	22,50	€	22,00
Toezichthouden / inspectie kinderdagopvang				
- Inspectie Gastouderopvang (GOO): TKA +TKB	€	287,50	€	283,50
- Nieuwe inspectie Wet kinderopvang (KDV/BSO/PSZ)	€	957,50	€	944,50
- Nieuwe Inspectie Wet kinderopvang (GOB)	€	986,00	€	972,50
- Reguliere inspectie Wet kinderopvang (KDV/BSO/PSZ)	€	695,00	€	685,50
- Reguliere Inspectie Wet kinderopvang (GOB)	€	723,00	€	713,00
- Inspectie Wet kinderopvang (KDV/BSO/GOB/PSZ)	€	615,00	€	607,00
- Inspectie Wet kinderopvang (KDV/BSO/GOB/PSZ)	€	803,00	€	792,50
- Inspectie Wet kinderopvang (KDV/BSO/GOB/PSZ)	€	977,00	€	963,50
- Inspectie Wet kinderopvang (KDV/BSO/GOB/PSZ)	€	1614,00	€	1592,00
- Nader onderzoek Wet kinderopvang	€	308,00	€	304,00
- Nieuwe Inspectie met negatief advies om tot exploitatie over te gaan (alleen voorinspectie) (aantal uren verpleegkundige +administratief medewerker)		op basis van nacalculatie		op basis van nacalculatie
- Incidentele Inspectie n.a.v. klacht of incident (aantal uren verpleegkundige +administratief medewerker)		op basis van nacalculatie		op basis van nacalculatie
Uurtarieven (basistaak prod) voor verstrekkingen op nacalculatiebasis				
- AGZ-verpleegkundige	€	58,50	€	57,50
- AGZ administratief medewerker	€	45,50	€	44,50
Technische hygiënezorg (overig)				
- Inspectie prostitutiebedrijf	€	889,50	€	877,00
- Inspectie tattoo- en piercingshop excl. reiskosten	€	508,00	€	501,00
- Inspectie tattoo- of piercingshop excl. reiskosten	€	407,00	€	401,00
- Inspectie PMU-shop (PMU' permanente make-up) excl. reisk.	€	356,00	€	351,00
- Inspectie shop voor piercing van oor/neus excl. reiskosten	€	204,00	€	201,00
- herinspectie (aantal uren verpleegkundige)		op basis van nacalculatie		op basis van nacalculatie
- reiskosten inspecties (aantal uren verpleegkundige)		op basis van nacalculatie		op basis van nacalculatie

Uurtarief (basistaak prod.) voor verstrekkingen op nacalculatiebasis				
(landelijk door Min. VWS vastgesteld tarief)				
- AGZ-verpleegkundige	€	101,50	€	100,00
Hep. B vaccinatiecampagne risicogroepen				
- Consult (per persoon)		gratis		gratis
- hepatitis B (Engerix)		gratis		gratis
- hepatitis A en B (Twinrix)	€	22,50	€	22,00
Reizigersvaccinaties				
- 1e consult kind	€	11,00	€	11,00
- 1e consult volwassen	€	21,00	€	21,00
- Vervolgconsult volwassen	€	12,00	€	12,00
- Vervolgconsult kind	€	10,00	€	10,00
- Receptentoeslag	€	12,00	€	12,00
- Lange reizen toeslag	€	10,00	€	10,00
- No show kosten	€	21,00	€	21,00
- Administratie kosten 9betalen op rekening)	€	8,00	€	7,50
- Afterbite balsem 110	€	5,50	€	5,50
- Ambirix Hep. A+B kind	€	53,00	€	52,00
- Basic bag sterile 15	€	10,00	€	9,95
- Bloedonderzoek Hep A vooraf	€	39,50	€	39,00
- Bloedonderzoek Hep B achteraf, titerbepaling	€	39,50	€	39,00
- Bloedonderzoek Hep B vooraf, dragerschap	€	64,00	€	63,00
- BMR	€	33,50	€	33,00
- Cholerastempel	€	4,00	€	4,00
- Deet 30% gel 80 ml.	€	11,00	€	10,95
- Deet 40% spray 100 ml.	€	11,00	€	10,95
- DTP / NVI	€	24,00	€	23,50
- DTP / REVAXIS	€	24,00	€	23,50
- EHBO Surviavl set	€	15,00	€	14,95
- Engerix Hepatitis B	€	42,00	€	41,00
- Fruh Sommer Enc.	€	60,00	€	59,00
- Gamma globuline 1ml.	€	15,00	€	15,00
- Gele koorts	€	38,50	€	38,00
- Havrix 1440	€	43,50	€	43,00
- Havrix Junior	€	35,50	€	35,00
- Influenza	€	17,50	€	17,00
- Ixiaro	€	132,50	€	130,50
- Klamboe 1-2 pers.	€	38,50	€	37,95
- Loperamide	€	2,00	€	2,00
- Nimenrix	€	76,00	€	75,00
- Ophangset klamboe	€	6,00	€	5,99
- O.R.S.	€	7,00	€	6,99
- Pneumovax	€	25,50	€	25,00
- Rabiës	€	77,00	€	76,00
- Sunproject spf 30	€	15,50	€	15,50
- Twinrix	€	56,00	€	55,00
- Typherix	€	30,00	€	30,00
- Typhim Vi	€	34,50	€	34,00
- Vaccinatieboekje	€	3,00	€	3,00

Forensische zorg		incl. BTW 21%		incl. BTW 21%
- verklaring voor uitstel van begraven/cremeren	€	29,00	€	28,50
- Advisering forensische zorg	€	58,00	€	57,00
- Melding overleden kind	€	58,00	€	57,00
- Lijkschouwing binnen kantooruren	€	321,00	€	316,50
- Lijkschouwing buiten kantooruren	€	482,00	€	475,00
- verklaring euthanasie binnen kantooruren	€	138,50	€	136,50
- verklaring euthanasie buiten kantooruren	€	138,50	€	136,50
Sociaal medische advisering (S.M.A.)		incl. BTW 21%		incl. BTW 21%
Advies arbeidsgeschiktheid (AG)				
- Regulier tarief	€	149,50	€	147,00
- Toeslag belastbaarheidsonderzoek	€	28,50	€	28,00
- Toeslag psychologisch onderzoek				op basis van nacalculatie
Advies arbeidsgeschiktheid (AG WSNP)				
- Regulier tarief	€	249,50	€	246,00
Advies bijzondere bijstand (BB)				
- Regulier tarief	€	144,00	€	142,00
Advies gehandicaptenparkeerkaart (GPK)				
- Regulier tarief	€	103,50	€	102,00
- Toeslag bij niet verschijnen per keer	€	48,50	€	47,50
Advies huisvestingsurgentie (HVU)				
- Regulier tarief	€	202,00	€	199,00
- Regulier tarief incl. afkoop risico niet verschijnen	€	218,50	€	215,50
- Toeslag bij niet verschijnen per keer	€	96,50	€	95,00
- Toeslag deelname vergaderingen				op basis van nacalculatie
Advies inburgering (IB)				
- Regulier tarief	€	181,00	€	178,50
- Toeslag belastbaarheidsonderzoek	€	28,50	€	28,00
Combi-advies inburgering (IB) en arbeidsgeschiktheid (AG)				
- Regulier tarief	€	282,50	€	278,50
- Toeslag belastbaarheidsonderzoek	€	28,50	€	28,00
Advies Sociaal Medische Indicatie (SMI)				
- Regulier tarief	€	144,00	€	142,00
Advies indicatie kinderopvang (IKO)				
- Regulier tarief	€	144,00	€	142,00

Leerlingenvervoer (LV)				
- Regulier tarief	€	187,50	€	184,50
Advisering naar aanleiding van een bezwaarschrift				
(aantal uren arts +0,8 uur administratief medewerker)	€	140,50	€	138,50
Advies op basis van dossieronderzoek	€	88,50	€	87,00
Toeslagen op bovengenoemde adviezen:				
- Toeslag bij niet verschijnen, behalve voor **GKP** en **HVU**	€	69,50	€	68,50
- Toeslag tolk	€	72,50	€	71,50
- Toeslag bij inwinnen informatie bij een huisarts	€	103,00	€	101,50
- Toeslag bij inwinnen informatie bij een medisch specialist	€	130,00	€	128,00
- Toeslag bij huisbezoek	€	152,50	€	150,00
- Toeslag spoedadvisering		op basis van		op basis van
(aantal uren arts +administratief medewerker)		nacalculatie		nacalculatie
Uurtarieven (aanvullende diensten) voor verstrekkingen op nacalculatiebasis incl. 21% BTW				
- AGZ-arts	€	97,50	€	96,00
- AGZ administratief medewerker	€	54,50	€	53,50

Bijjlage 5

De bij WPG opgedragen taken aan het College van B&W van de gemeenten zijn:

a. Het verwerven van, op epidemiologische analyses gebaseerd, inzicht in de gezondheidssituatie van de bevolking;
b. Het elke vier jaar, voorafgaand aan de opstelling van de nota gemeentelijke gezondheidsbeleid, op landelijk gelijkvormige wijze verzamelen en analyseren van gegevens over deze gezondheidssituatie;
c. Het bewaken van gezondheidsaspecten in bestuurlijke beslissingen;
d. Het bijdragen aan opzet, uitvoering en afstemming van preventieprogramma's met inbegrip van programma's voor de gezondheidsbevordering;
e. Het bevorderen van medische milieukundige zorg;
f. Het bevorderen van technische hygiëne zorg;
g. Het bevorderen van psychosociale hulp bij rampen;
h. Het geven van prenatale voorlichting aan aanstaande ouders;
i. Het op systematische wijze volgen en signaleren van ontwikkelingen in de gezondheidstoestand van jeugdigen en van gezondheid bevorderende en bedreigende factoren;
j. Het ramen van behoefte aan jeugdgezondheidszorg;
k. De vroegtijdige opsporing en preventie van specifieke stoornissen en het aanbieden van vaccinaties voorkomend uit het Rijksvaccinatieprogramma;
l. Het geven van voorlichting, advies, instructie en begeleiding op het terrein van jeugdgezondheidszorg;
m. Het formuleren van maatregelen ter beïnvloeding van de gezondheidsbedreigingen op het terrein van de jeugdgezondheidszorg;
n. Het op systematische wijze volgen en signaleren van ontwikkelingen in de gezondheidstoestand van ouderen en gezondheid bevorderende en –bedreigende factoren;
o. Het ramen van de behoeften aan ouderengezondheidszorg;
p. De vroegtijdige opsporing en preventie van specifieke stoornissen als co morbiditeit;
q. Het geven van voorlichting, advies, instructie en begeleiding op het terrein van ouderengezondheidszorg;
r. Het geven van voorlichting, advies, instructie en begeleiding op het terrein van ouderengezondheidszorg;
s. Het formuleren van maatregelen ter beïnvloeding van de gezondheidsbedreigingen op het terrein van de ouderengezondheidszorg;
t. Het nemen van algemene preventieve maatregelen op het gebied van de infectieziekten;
u. Het bestrijden van tuberculose en seksueel overdraagbare aandoeningen, inclusief bron- en contactopsporing;
v. Bron- en contactopsporing bij meldingen van bepaalde omschreven infectieziekten;
w. Het op systematische wijze volgen, signaleren en bestrijden van een epidemie van een infectieziekte en de directe dreiging daarvan.

Algemeen Bestuur GGD Haaglanden
t.a.v. dhr. A.A.H.M. van Dijk, secretaris
Postbus 16130
2500 BC DEN HAAG

Postadres:
Postbus 150
2670 AD Naaldwijk
Bezoekadres:
Choorstraat 41
2681 AP Monster
T 14 0174
F (0174) 673 600
E info@gemeentewestland.nl
I www.gemeentewestland.nl

UW BRIEF	UW KENMERK	ZAAK-/PROJECTNR.	DOCUMENTNR.	BIJLAGE(N)
08-04-2015	OCW/2015.1837 en OCW/2015.1838		15-0061934	

CONTACTPERSOON	AFDELING/TEAM	DOORKIESNUMMER	DATUM VERZONDEN
B. Sneevliet	SAM/JOSB	(0174) 672 050	

ONDERWERP
Zienswijze Begrotingswijzing 2015
en Ontwerpbegroting 2016
GR GGD Haaglanden

Geacht Bestuur,

Op 8 april 2015 heeft u ons de eerste Begrotingswijziging 2015 en de Ontwerpbegroting 2016 van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) GGD Haaglanden doen toekomen. In dit schrijven geven wij hierop onze zienswijze, zodat u dit ontwerp in de vergadering van 10 juli 2015 ter vaststelling kunt voorleggen aan het Algemeen Bestuur.

Bijdrage GGD aan doelen gemeente Westland
Uw GGD voert, conform haar bevoegdheid, taken uit die vermeld staan in de Wet publieke gezondheid, alsmede de taken die bij of krachtens andere wetten aan de GGD worden opgedragen. De uitvoering bestaat uit:

- Actief bewaken en monitoren van de publieke gezondheid in de regio Haaglanden;
- Bevorderen van de gezondheid;
- Beschermen tegen natuurlijke en/of opzettelijke bedreigingen van de volksgezondheid.

Hiervoor vervult u verschillende, elkaar aanvullende rollen: onderzoek, advisering en actief optreden.

Zienswijze op begrotingswijziging en ontwerpbegroting
Zowel de Begrotingswijzing 2015 als de Ontwerpbegroting 2016 passen binnen de eerder gemaakte afspraken voor vier jaar (t/m 2017).

<u>Aandachtspunten:</u>
Wij vragen de aandacht van het bestuur voor de volgende punten:

- In het Jaarprogramma en Ontwerpbegroting 2016 zijn per programma de antwoorden beschreven op de vragen:
  - Wat willen we bereiken?
  - Wat gaan we daarvoor doen?
  - Welke activiteiten ondernemen we?

  Wij missen hier de beantwoording op de vraag wat het mag kosten en vragen hier aandacht voor, omdat overheden –en dus ook de GGD- kritisch over kosten en baten moeten nadenken.
- Gezien de looptijd van de afspraken over de afname van diensten door de regiogemeenten en over de werkgelegenheid van het personeel van de voormalige GGD Zuid-Holland West, geven wij het bestuur in overweging:

- actief alternatieven te zoeken voor de afname van de werklast bij de traditionele GGD-activiteiten;
- de natuurlijke uitstroom van het personeel te bevorderen;
- de organisatie voor te bereiden op de tijd na de eerste werkperiode van vier jaar.

Betreffende de Begrotingswijziging 2015
De bijstelling van het trendpercentage bij de gemeente De Haag van 1,92% naar 0,77% is voordelig voor de aangesloten regiogemeenten, waaronder de gemeente Westland.
De aanpassing van het tarief van inspecties kinderopvang, vinden wij terecht. Dit omdat de nieuwe rapportagetool per controle, bij de meest voorkomende inspectie, een forser tijdsbestek vraagt. Deze rapportagetool is landelijk voorgeschreven voor de door de GGD uit te brengen inspectierapporten kinderopvang.

Betreffende de Ontwerpbegroting 2016
De door u voorgelegde Ontwerpbegroting 2016 geeft een goed inzicht in de kosten die de GR moet gaan maken voor de uitvoering van de taken door de uitvoeringsorganisatie GGD Haaglanden. De Ontwerpbegroting 2016 heeft de Begroting 2015 als uitgangspunt met toepassing - conform eerdere afspraken - van een indexatie van loon- en prijsontwikkeling van 1,38% en met in de cijfers de verwerking van het aantal inwoners per 1 januari 2015.
Dit leidt tot een Ontwerpbegroting 2016, die sluit op een totaalbedrag van € 6.733 mln., waarbij de inwonerbijdrage uitkomt op € 7,62 (de inwonerbijdrage was in 2015 € 7,60).

Conclusie
Wij concluderen dat zowel de Begrotingswijziging 2015 als de Ontwerpbegroting 2016 voortborduren op de begroting en afspraken van 2015. In die begroting was reeds een stevige basis gelegd om de komende periode een financieel gezond beleid te voeren. Ons AB-lid zal dan ook instemmen met de voorliggende Begrotingswijziging 2015 en de Ontwerpbegroting 2016 GR GGD Haaglanden.
Wij complimenteren u met de huidige financiële situatie en spreken ons vertrouwen uit in uw bijdrage aan de publieke gezondheid in onze regio.

Hoogachtend,
Namens de raad van de gemeente Westland,

de griffier, de voorzitter,

N. Broekema J. van der Tak

Raadsvergadering
19 mei 2015

GEMEENTE WESTLAND

BEHANDELD DOOR	
afdeling/team	ROV/STB
documentnr	15-0044054

VOORBLAD RAAD

ONDERWERP EN BEHANDELING		
onderwerp	Raadsvoorstel inzake vaststelling bestemmingsplan Prinses Máximastraat in Maasdijk	
vertrouwelijk	*Nee*	
portefeuillehouder	Wethouder Weverling, A.	
bijlage(n)	Voorstel: Voorstel_4116.docx 15-0044064 Getekend raadsvoorstel met -besluit inzake vaststelling Bp Pr. Maximastraat te Maasdijk planboekje BSP Maximastraat Maasdijk planverbeelding bp Prinses Máximastraat	
agendapunt	8.	
publiceren	Nee	

BESLISPUNTEN (RAAD)
1. het bestemmingsplan 'Prinses Máximastraat in Maasdijk' (met identificatienummer NL.IMRO.1783.PRMAXIMASTRpbp-VA01) vast te stellen.

ARGUMENTEN EN RISICO'S (RAAD)
Er zijn geen wijzigingen doorgevoerd in het plan. Het bestemmingsplan kan ongewijzigd worden vastgesteld.

ALG 006

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

ONDERWERP

Vaststelling bestemmingsplan Prinses Máximastraat in Maasdijk

INLEIDING

G.A.M. van Leeuwen Project B.V. (ontwikkelaar) heeft sinds 2001 een vijftal woonkavels in ontwikkeling aan de Prinses Maximastraat 6 t/m 14 in Maasdijk, waarvan in 2006 reeds 1 woonkavel bebouwd en verkocht is. De overige 4 kavels, waarvoor wel bouwvergunningen afgegeven zijn, staan nog te koop en zijn daarom nog onbebouwd. De ontwikkelaar heeft verzocht om de bouwvlakken van de woningen (10 x 12 meter) uit te breiden naar 15 x 15 meter. Dit gezien de grote (ca. 900 m² per kavel) en zeer diepe (ca. 39 m1) kavels. De gemeente heeft aangegeven bereid te zijn om hieraan mee te werken. Voor de reeds gerealiseerde woning aan Prinses Maximastraat 8 kan het bouwvlak ook worden vergroot, zodat er eenheid in planologie geldt binnen het plangebied. Vervolgens is er een ontwerpbestemmingsplan “Pr. Maximastraat” opgesteld om het vergroten van deze bouwvlakken mogelijk te maken. Dit ontwerp heeft zes weken ter inzage gelegen. Gedurende deze periode zijn er geen zienswijzen ingediend. Geadviseerd wordt om het bestemmingsplan vast te stellen.

DOELSTELLING

Dit voorstel strekt tot het vaststellen van het bestemmingsplan “Prinses Máximastraat, Maasdijk”.

ARGUMENTATIE

Het geven van een juridisch planologisch kader voor het vergroten van de bouwvlakken van de woningen op de kavels aan de Prinses Máximastraat in Maasdijk.

RISICO’S EN KANTTEKENINGEN

N.v.t.

FINANCIËN

Het plan wordt ontwikkeld door G.A.M. van Leeuwen Project B.V. Ten behoeve van de ontwikkeling van het projectgebied zijn de exploitatiekosten beoordeeld. Tussen de gemeente en G.A.M. van Leeuwen Project B.V. is een overeenkomst gesloten, waarin het kostenverhaal van de grondexploitatie en een planschadebepaling zijn opgenomen.

COMMUNICATIEPARAGRAAF

Zie paragraaf vervolgtraject.

RAADSVOORSTEL

(EXTERN) OVERLEG EN MEDE-ADVIES

N.v.t.

VERVOLGTRAJECT

Het bestemmingsplan wordt gepubliceerd in Groot Westland, de Staatscourant, de gemeentelijke website en op ruimtelijkeplannen.nl, waarna het vastgestelde bestemmingsplan gedurende zes weken ter inzage wordt gelegd. Gedurende de ter inzage termijn bestaat de mogelijkheid om tegen het vaststellingsbesluit beroep aan te tekenen en een voorlopige voorziening in te dienen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Burgemeester en wethouders van Westland,

de secretaris, de burgemeester,

M. van Beek J. van der Tak

GEMEENTE WESTLAND

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 24 maart 2015, met de volgende bijlage(n):
- Bestemmingsplan “Prinses Máximastraat, Maasdijk (15-0045343);
- Planverbeelding “Prinses Máximastraat, Maasdijk (15-0045347);

gelet op het bepaalde in artikel 3.8 van de Wet op de ruimtelijke ordening;
gelet op het bepaalde in afdeling 3.4 van de Awb;

gehoord de beraadslagingen in de vergadering van de raadscommissie Ruimte van 21 april 2015;

besluit:

1. Het bestemmingsplan “Prinses Máximastraat, Maasdijk” (met identificatienummer NL.IMRO.1783.PRMAXIMASTRpbp-VA01) vast te stellen.

Aldus besloten door de raad in zijn openbare
vergadering van 19 mei 2015,

de griffier, de voorzitter,

N. Broekema J. van der Tak

Raadsvergadering
19 mei 2015

GEMEENTE WESTLAND

BEHANDELD DOOR	
afdeling/team	ROV/STB
documentnr	15-0044054

VOORBLAD RAAD

ONDERWERP EN BEHANDELING		
onderwerp	Vaststelling bestemmingsplan Prinses Máximastraat in Maasdijk	
vertrouwelijk	*Nee*	
portefeuillehouder	Wethouder Weverling, A.	
bijlage(n)	Voorstel: Voorstel_4116.docx (Geen): planboekje bestemmingsplan Pr. Máximastraat, Maasdijk (Geen): planverbeelding bp Prinses Máximastraat	
agendapunt	8.	
publiceren	Nee	

BESLISPUNTEN (RAAD)
1. het bestemmingsplan 'Prinses Máximastraat in Maasdijk' (met identificatienummer NL.IMRO.1783.PRMAXIMASTRpbp-VA01) vast te stellen.

ARGUMENTEN EN RISICO'S (RAAD)
Er zijn geen wijzigingen doorgevoerd in het plan. Het bestemmingsplan kan ongewijzigd worden vastgesteld.

ALG 006

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

ONDERWERP

Vaststelling bestemmingsplan Prinses Máximastraat in Maasdijk

INLEIDING

G.A.M. van Leeuwen Project B.V. (ontwikkelaar) heeft sinds 2001 een vijftal woonkavels in ontwikkeling aan de Prinses Maximastraat 6 t/m 14 in Maasdijk, waarvan in 2006 reeds 1 woonkavel bebouwd en verkocht is. De overige 4 kavels, waarvoor wel bouwvergunningen afgegeven zijn, staan nog te koop en zijn daarom nog onbebouwd. De ontwikkelaar heeft verzocht om de bouwvlakken van de woningen (10 x 12 meter) uit te breiden naar 15 x 15 meter. Dit gezien de grote (ca. 900 m² per kavel) en zeer diepe (ca. 39 m1) kavels. De gemeente heeft aangegeven bereid te zijn om hieraan mee te werken. Voor de reeds gerealiseerde woning aan Prinses Maximastraat 8 kan het bouwvlak ook worden vergroot, zodat er eenheid in planologie geldt binnen het plangebied. Vervolgens is er een ontwerpbestemmingsplan "Pr. Maximastraat" opgesteld om het vergroten van deze bouwvlakken mogelijk te maken. Dit ontwerp heeft zes weken ter inzage gelegen. Gedurende deze periode zijn er geen zienswijzen ingediend. Geadviseerd wordt om het bestemmingsplan vast te stellen.

DOELSTELLING

Dit voorstel strekt tot het vaststellen van het bestemmingsplan "Prinses Máximastraat, Maasdijk".

ARGUMENTATIE

Het geven van een juridisch planologisch kader voor het vergroten van de bouwvlakken van de woningen op de kavels aan de Prinses Máximastraat in Maasdijk.

RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

N.v.t.

FINANCIËN

Het plan wordt ontwikkeld door G.A.M. van Leeuwen Project B.V. Ten behoeve van de ontwikkeling van het projectgebied zijn de exploitatiekosten beoordeeld. Tussen de gemeente en G.A.M. van Leeuwen Project B.V. is een overeenkomst gesloten, waarin het kostenverhaal van de grondexploitatie en een planschadebepaling zijn opgenomen.

COMMUNICATIEPARAGRAAF

Zie paragraaf vervolgtraject.

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

(EXTERN) OVERLEG EN MEDE-ADVIES

N.v.t.

VERVOLGTRAJECT

Het bestemmingsplan wordt gepubliceerd in Groot Westland, de Staatscourant, de gemeentelijke website en op ruimtelijkeplannen.nl, waarna het vastgestelde bestemmingsplan gedurende zes weken ter inzage wordt gelegd. Gedurende de ter inzage termijn bestaat de mogelijkheid om tegen het vaststellingsbesluit beroep aan te tekenen en een voorlopige voorziening in te dienen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Burgemeester en wethouders van Westland,

de secretaris, de burgemeester,

M. van Beek J. van der Tak

GEMEENTE WESTLAND

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 24 maart 2015, met de volgende bijlage(n):
- Bestemmingsplan "Prinses Máximastraat, Maasdijk (15-0045343);
- Planverbeelding "Prinses Máximastraat, Maasdijk (15-0045347);

gelet op het bepaalde in artikel 3.8 van de Wet op de ruimtelijke ordening;
gelet op het bepaalde in afdeling 3.4 van de Awb;

gehoord de beraadslagingen in de vergadering van de raadscommissie Ruimte van 21 april 2015;

besluit:

1. Het bestemmingsplan "Prinses Máximastraat, Maasdijk" (met identificatienummer NL.IMRO.1783.PRMAXIMASTRpbp-VA01) vast te stellen.

Aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 19 mei 2015,

de griffier,

N. Broekema

de voorzitter,

J. van der Tak

BESTEMMINGSPLAN

PRINSES MÁXIMASTRAAT

STATUS: VASTGESTELD
DATUM: 2015-03-13
IDENTIFICATIENUMMER: NL.IMRO.1783.MSDPRMAXIMASTRpbp-VA01
CORSA: __-_____

GEMEENTE WESTLAND

COLOFON

Dit is een uitgave van de Gemeente Westland, team Stedenbouw & Bestemmingsplannen. Voor meer informatie over dit plan kunt u contact opnemen via:

Postadres: Postbus 150, 2670 AD Naaldwijk
Bezoeksadres: Stokdijkkade 2, 2671 GW Naaldwijk
T 14 0174
F (0174) 673 600
E ruimtelijkeplannen@gemeentewestland.nl
I www.gemeentewestland.nl

Het digitale exemplaar van dit plan is te vinden op *www.ruimtelijkeplannen.nl*.

Datum: 13 maart 2015

Dit product op gesteld door:

ejdhollander

(BIJLAGE BIJ DE) TOELICHTING/REGELS

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE 7

1 INLEIDING 10

1.1 Aanleiding 10

1.2 Ligging plangebied 10

1.3 Vigerend bestemmingsplan 11

2 BELEID 12

2.1 Beleidskader 12

2.1.1 Gemeentelijk beleid 12

2.1.2 Regionaal beleid 14

2.1.3 Provinciaal beleid 14

2.1.4 Rijksbeleid 15

2.1.5 Conclusie 16

2.2 Gebiedsvisie 16

2.2.1 Stedenbouwkundige afweging 16

2.2.2 Verkeer 17

3 ONDERZOEK 18

3.1 Bedrijven en milieuzonering 18

3.2 Geluid 18

3.3 Luchtkwaliteit 18

3.4 Externe veiligheid 18

3.5 Water 18

3.6 Bodem 20

3.7 Ecologie 21

3.8 Archeologie/ cultuurhistorische aspecten 21

3.8.1 Wettelijk kader 21

3.8.2 Onderzoek en conclusie 22

4 JURIDISCHE PLANBESCHRIJVING 23

4.1 Inleiding 23

4.2 Planvorm 23

4.3 Planverbeelding 23

4.4 Bestemmingsregeling 24

4.4.1 Tuin 24

4.4.2 Water 24

4.4.3 Wonen 24

5 HANDHAVING 25

6 UITVOERBAARHEID 26

6.1 Economische uitvoerbaarheid 26

6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid 26

6.2.1 Overleg 26

6.2.2 Zienswijzen 26

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

G.A.M. van Leeuwen Project B.V. (ontwikkelaar) heeft sinds 2001 een vijftal woonkavels in ontwikkeling aan de Prinses Máximastraat 6 t/m 14 in Maasdijk, waarvan in 2006 reeds 1 woonkavel bebouwd en verkocht is. De overige woonkavels, waarvoor wel bouwvergunningen afgegeven zijn, staan nog te koop en zijn daarom nog onbebouwd. De bouwvergunningen zijn gebaseerd op destijds vastgestelde bestemmingsplan "Maasdijk, 2e herziening" met bouwvlakken van 15 meter breed en 10 meter diep voor de hoofdgebouwen. In 2013 heeft de gemeente een bestemmingsplanherziening voor de gehele kern Maasdijk vastgesteld, waarin de betreffende bouwvlakken verkleind zijn naar 12 meter breed en 10 meter diep. Aangezien dit conflicteert met o.a. bestaande rechten en de vigerende bouwvergunningen heeft de ontwikkelaar verzocht om de bouwvlakken van de woningen (van oorsprong 15 x 10 meter, vigerend 12 x 10 meter) uit te breiden naar 15 x 15 meter. Netto gezien worden de bouwvlakken dus alleen 5 meter dieper. Dit ook mede gezien de grote (ca. 900 m² per woonkavel) en zeer diepe (ca. 39 m1) kavels. De gemeente heeft aangegeven bereid te zijn om hieraan mee te werken. Het doel van dit bestemmingsplan "Pr. Máximastraat" is dan ook om het vergroten van deze bouwvlakken mogelijk te maken. Voor de reeds gerealiseerde woning aan Prinses Máximastraat 8 kan het bouwvlak ook worden vergroot, zodat er eenheid in planologie geldt binnen het plangebied.

1.2 Ligging plangebied

De 5 woonkavels aan de Prinses Máximastraat zijn gelegen aan de noordzijde van de woonkern Maasdijk. De kavels hebben een oppervlakte van circa 900 m², kadastraal bekend onder sectie F nummer 5434, 5435, 5436, 6192 en 6193.

1.3 Vigerend bestemmingsplan

De genoemde percelen, waarop de vergroting van het bouwvlak van toepassing is, zijn gelegen binnen het vigerende bestemmingsplan 'Kern Maasdijk'. De gronden hebben hierin de bestemmingen "Tuin", "Water" en "Wonen".

2 BELEID

2.1 Beleidskader

De beleidscontext voor de visie op het plangebied wordt gevormd door gemeentelijke, regionale, provinciale en landelijke beleidsrapportages. In dit hoofdstuk is het relevante beleid samengevat. Het hier samengevatte beleidskader is niet uitputtend. In de toelichting wordt op een aantal plaatsen verwezen naar specifiek beleid of beleidsnotities die niet in deze paragraaf worden behandeld.

2.1.1 Gemeentelijk beleid

Structuurvisie Westland 2020-Perspectief 2040

De gemeente heeft in december 2013 de Structuurvisie Westland 2020; Perspectief 2040 met bijbehorende kaart vastgesteld. In deze structuurvisie worden de ruimtelijk gewenste ontwikkelingen tot 2020 aangegeven, met een doorkijk naar 2040. De structuurvisie is het nieuwe ruimtelijke afwegingskader bij ruimtelijke ontwikkelingen in Westland. Daarmee worden de ruimtelijke componenten uit de Visie Greenport Westland 2020 vervangen.

De gemeente Westland heeft ingezet op de Visie Greenport Westland 2020 door de positionering van Westland als vooraanstaande glastuinbouwcluster te versterken.

De modernisering van het glastuinbouwareaal in Westland zelf blijft een prioriteit, waarbij het uitgangspunt is om de bedrijven ruimtelijk en verkeerskundig goed in te passen en te ontsluiten en om mogelijkheden te scheppen voor verbetering van de ruimtelijke kwaliteit. Deze gebiedsontwikkeling betreft een samenwerking tussen ondernemers, kennisinstellingen en de overheid, om te zorgen voor een duurzaam en efficiënt tuinbouwareaal in 2040.

De mate van leefbaarheid wordt niet alleen bepaald door de vitaliteit van de kernen, maar zeker ook door de gebiedskwaliteit van de leefomgeving. Daarbij neemt de groenblauwe hoofdstructuur, als het gaat om de vrijetijdsbesteding van de Westlanders en bezoekers van de gemeente, een prominente plek in. De groenblauwe hoofdstructuur van Westland bestaat uit de kust, de Poelzone, de Zwethzone, de Westlandse Zoom, de Gantel en de

Blakervaart, en zorgt ervoor dat voor mens en dier een reis door Westland aantrekkelijk wordt gemaakt. De steppingstones Staelduinse Bos, Wollebrand, Plas van alle Winden en Prinsenbos vormen de hoofdstructuur, die de kust aan de Hof van Delfland binden.

De recreatieve verbindingen zijn door het koppelen van de waterstructuren aan groenontwikkeling aantrekkelijk geworden. Ook tussen de dorpen onderling zijn aantrekkelijke verbindingen voor fietsen, wandelen en varen gecreëerd. Uitgaande van de huidige groengebieden en de geplande verbindingszones, zoals deze ook in de Greenportvisie benoemd zijn, dienen een kwaliteitsimpuls te krijgen.

Visie Greenport Westland 2020 (2005)

Door de gemeente Westland is de Greenportvisie ontwikkeld. De Visie Greenport Westland 2020 schetst het ruimtelijk kader voor toekomstige ontwikkelingen op hoofdlijnen in de gemeente en daarbuiten in woord en beeld.

In de Visie Greenport Westland zijn de gronden opgenomen als ruimdorps.

Evaluatie Visie Greenport Westland 2020 (2010)

Deze evaluatie van de Greenportvisie verwoordt het standpunt van de raad over de (tussen)resultaten van de Greenportvisie over met name de periode 1-1-2004 tot 1-1-2009 met besluiten per onderdeel over hoe nu verder. De evaluatie bepaalt de koers voor de gemeentelijke structuurvisie.

Westlands Verkeers- en Vervoersplan

In de ontwikkelingsvisie Greenport Westland zijn de beleidslijnen voor de lange termijn aangegeven voor de gehele gemeente. Met de relevante onderdelen van deze visie is het vervoersplan als sectorale nota vastgesteld. Met dit beleidsdeel, vastgesteld door de raad van de gemeente op 28 november 2006, wordt aangegeven welke richtingen de gemeente Westland de komende jaren opgaat en wordt het beleid van de 'oude' gemeenten geharmoniseerd. Het Westlands Verkeers- en Vervoersplan (WVVP) dient meerdere doelen, het uitwerken van de in de Greenport gestelde kaders en het schetsen van kaders voor de toekomst op het gebied van verkeer en vervoer.

In het WVVP is een parkeernormering opgenomen voor werkgelegenheid. De normering voor de niet-woonfuncties zijn gebaseerd op waargenomen autogebruik in een bepaalde situatie. De situatie wordt bepaald door de relevante functies (kantoren, bedrijven, winkels en dergelijke), de stedelijkingsgraad inclusief bereikbaarheid per alternatieve vervoerwijzen, de mogelijkheid tot parkeren, de ligging van het gebied en dergelijke.

Beleidsnotitie conventionele explosieven in het Westland (2006)

In de beleidsnotitie conventionele explosieven in het Westland wordt beschreven hoe om moet worden gegaan met dieptewerkzaamheden op locaties die mogelijk conventionele explosieven bevatten. De basis voor het gemeentelijk beleid voor het opsporen van explosieven is de explosieven risicokaart. Deze kaart geeft een eerste indicatie van het mogelijke gevaar van dieptewerkzaamheden op bepaalde locaties in het Westland. In het projectgebied zijn geen mogelijke vindplaatsen van conventionele explosieven aanwezig.

2.1.2 Regionaal beleid

Regionaal Structuurplan Haaglanden 2020

Op 16 april 2008 is door het algemeen bestuur van het Stadsgewest Haaglanden het Regionaal Structuurplan Haaglanden 2020 (RSP) vastgesteld. Het RSP is een integraal plan voor de ruimtelijke ontwikkeling van Haaglanden en het kader voor de regionale beleid op het gebied van milieu, groen, mobiliteit, wonen en economie en voor lokale plannen, zoals de bestemmingsplannen. Het vastgestelde Regionaal Structuurplan Haaglanden kijkt naar 2020 (en soms 2030) en omvat de grote lijnen voor de ambities en ontwikkelingen op verschillende terreinen, zoals verkeer, wonen, werken, water, groen etc. In het structuurplan is het betrokken gebiedsdeel aangewezen voor "verdichten binnen bestaand stedelijk gebied".

2.1.3 Provinciaal beleid

Visie Ruimte en Mobiliteit (2014)

De "Visie Ruimte en Mobiliteit" (hierna: "de visie") is op 9 juli 2014 vastgesteld door Provinciale Staten. Anders dan de voorgaande visie speelt de provincie veel meer in op de structurele veranderingen in de samenleving, de economie, en het milieu, waarvan de uitkomsten nog onzeker zijn. Daarom is er sprake van een combinatie van zowel flexibiliteit als duidelijkheid in de vorm van randvoorwaarden en kaders. De visie is opgesteld vanuit de gedachte dat regels en kaders van de overheid nodig blijven, maar niet nodeloos mogen knellen. Het beleid voor ruimte en mobiliteit bevat daarom geen eindbeeld, maar wel ambities. Deze zijn verwoord in vier rode draden door het beleid voro ruimte en mobiliteit heen en strategische doelstellingen voor onderdelen. De vier rode draden zijn:

1. beter benutten en opwaarderen van wat er is;
2. vergroten van de agglomeratiekracht;
3. verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit;
4. bevorderen van de transitie naar een water- en energie-efficiënte samenleving.

Bestaand stads- en dorpsgebied

Het plangebied ligt in het bestaand stads- en dorpsgebied ("bebouwde ruimte"). De provincie wil de bebouwde ruimte beter benutten. Onder "bebouwde ruimte" wordt het stelsel verstaan van de systemen stedelijke agglomeratie, dorpen en linten en logistiek-industrieel systeem, inclusief de bijbehorende infrastructuur. Tegelijkertijd is er het streven om de leefkwaliteit van die bebouwde ruimte te verbeteren. Verder blijven ook buiten de bebouwde ruimte nieuwe woon- en werklocaties mogelijk en wenselijk.

Verordening ruimte 2014 (2014)

Gelijktijdig met de Visie Ruimte en Mobiliteit is ook de Verordening Ruimte 2014 vastgesteld. De Verordening ruimte 2014 stelt regels aan gemeentelijke bestemmingsplannen. Niet alle onderwerpen zijn geschikt voor opname in de verordening. In het algemeen lenen vooral onderwerpen met heldere criteria en/of spelregels en een zwaarwegend provinciaal belang zich hiervoor. De provincie heeft in de Verordening ruimte 2014 daarom onder meer regels opgenomen over kantoren, bedrijven, detailhandel, glastuinbouw, boom- en sierteelt, bollenteelt, ruimtelijke kwaliteit, agrarische bedrijven, waterkeringen, provinciale vaarwegen, recreatieve vaarwegen, windenergie, archeologie en molen- en landgoedbiotopen.

2.1.4 Rijksbeleid

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte & AMvB ruimtelijke ordening (2011)

Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar & veilig. Daar streeft het Rijk naar met een aanpak die ruimte geeft aan regionaal maatwerk, de gebruiker voorop zet, investeringen scherp prioriteert en ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructuur met elkaar verbindt. Een actualisatie van het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid is daarvoor nodig. De verschillende beleidsnota's op het gebied van ruimte en mobiliteit zijn gedateerd door nieuwe politieke accenten en veranderende omstandigheden zoals de economische crisis, klimaatverandering en toenemende regionale verschillen onder andere omdat groei, stagnatie en krimp gelijktijdig plaatsvinden. De structuurvisie Infrastructuur en Ruimte geeft een nieuw, integraal kader voor het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid op rijksniveau en is de 'kapstok' voor bestaand en nieuw rijksbeleid met ruimtelijke consequenties.

Doelen

In de structuurvisie Infrastructuur en Ruimte formuleert het Rijk drie hoofddoelen om Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar & veilig te houden voor de middellange termijn (2028):

- het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland;
- het verbeteren, in stand houden en ruimtelijk zeker stellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat;
- het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

Het Westland is op de kaart van de nationale ruimtelijke hoofdstructuur aangewezen als Greenport.

Nationale belangen

De structuurvisie Infrastructuur en Ruimte is vertaald in de AMvB ruimtelijke ordening. De AMvB omvat alle ruimtelijke rijksbelangen die juridisch doorwerken op het niveau van bestemmingsplannen. Het gaat om kaders voor onder meer het bundelen van verstedelijking, de bufferzones, nationale landschappen, de Ecologische Hoofdstructuur, de kust, grote rivieren, militaire terreinen, mainportontwikkeling van Rotterdam en de Waddenzee. Met de AMvB Ruimte maakt het Rijk proactief duidelijk waar provinciale verordeningen en gemeentelijke bestemmingsplannen aan moeten voldoen. Uit de regels en kaarten behorende bij de AMvB kan worden afgeleid welke aspecten relevant zijn voor het ruimtelijke besluit. Voor het projectgebied zijn geen nationale belangen in het geding.

2.1.5 Conclusie

Gelet op het voorgaande kan worden geconcludeerd dat het plan past in het overheidsbeleid.

2.2 Gebiedsvisie

2.2.1 Stedenbouwkundige afweging

De Prinses Máximastraat is een vrij smalle woonstraat aan de noordzijde van de Kern Maasdijk. De straat kenmerkt zich nu door aan de zuidzijde geschakelde 2^1 kapwoningen. Aan de noordzijde zijn, behalve een al gerealiseerde vrijstaande woning. 4 woningbouwkavels voor vrijstaande woningen nog onbebouwd en braakliggend. De eigenaar van dit onbebouwde terrein heeft deze kavels inclusief vergund bouwplan sinds 2001 te koop staan. De kavels zijn zeer diep te noemen (ca. 39 m diep, inclusief water).

Ruimteijk is het voorstelbaar dat er in deze straat op deze grote woonkavels meer ruimte voor de nog te bouwen vrijstaande woningen wordt gerealiseerd. Het is echter ongewenst dat de woningen te dicht naar de achter-liggende kas toe schuiven, omdat het bedrijf hier mogelijk schaduwhinder van kan ontvinden. Als er gekeken wordt naar de bestaande vrijstaande woning, is deze ca. 12 m diep. Daarbij vallen een deel van de overkappingen en bijgebouwen buiten het bouwvlak.

De kavels zijn zodanig diep, dat stedenbouwkundig akkoord kan worden gegaan met een diepte van de bouwvlakken van 15 m. De goot- en

nokhoogte van de woningen blijven hetzelfde. De diepte van 15 m is ruimtelijk aanvaardbaar en doet geen afbreuk aan het straatbeeld. Ook de massa's in de straat zullen niet onevenredig groot worden en passen bij hetgeen al gerealiseerd is.

Verder geldt dat de woningen geen extra hinder of schaduwwerking onderling zullen krijgen door het toestaan van diepere bouwvlakken. Er valt namelijk te verwachten dat de woningen zover mogelijk richting de straatzijde gebouwd zullen gaan worden, omdat de tuinen noord-west gericht zijn. Als de bebouwing dichter naar de straat toe staat, zal er meer zon in de tuin over blijven.

2.2.2 Verkeer

Ten opzichte van de huidige planologische situatie, zullen alleen de bouwvlakken worden vergroot. Dit heeft geen gevolgen voor de verkeersontsluiting en de parkeernormering. Deze blijven ongewijzigd.

3 ONDERZOEK

3.1 Bedrijven en milieuzonering

De nieuwe woningen grenzen aan gronden met de agrarische bestemming, waardoor de minimale afstand van de woningen tot aan gronden met deze bestemming 12,5 meter dient te bedragen (10 meter tot kassen + 2,5 meter vergunningsvrije aan-/uitbouwmogelijkheid). De afstand tussen de bouwvlakken en de agrarische bestemming bedraagt meer dan 12,5 m, namelijk circa 20 m.

3.2 Geluid

Ten opzichte van de huidige planologische situatie, zullen alleen de bouwvlakken worden vergroot. Dit bestemmingsplan heeft geen gevolgen voor het aspect geluid. Dit blijft ongewijzigd.

3.3 Luchtkwaliteit

Ten opzichte van de huidige planologische situatie, zullen alleen de bouwvlakken worden vergroot. Dit heeft geen gevolgen voor het aspect luchtkwaliteit. Dit blijft ongewijzigd.

3.4 Externe veiligheid

Ten opzichte van de huidige planologische situatie, zullen alleen de bouwvlakken worden vergroot. Dit heeft geen gevolgen voor het aspect externe veiligheid. Dit blijft ongewijzigd.

3.5 Water

Algemeen

Voor de onderbouwing van de watertoets wordt in de eerste instantie verwezen naar de waterparagraaf, zoals deze opgenomen is in het bestemmingsplan Kern Maasdijk.

Het plangebied bestaat uit 5 woonkavels in de kern Maasdijk en is in het zuidwesten van de gemeente Westland gelegen. Een van de 5 woonkavels is bebouwd.

Veiligheid en waterkeringen

De Maasdijk is een zogenaamde binnenwaterkering. Het plangebied ligt gedeeltelijk binnen de kern- en beschermingszone van de Maasdijk.

Bodem en grondwater

Volgens de Bodemkaart van Nederland bestaat de bodem ter plaatse grotendeels uit klei, de bodem in het zuidwesten bestaat uit leemarm zand. Er is sprake van grondwatertrap IV. Dat wil zeggen dat de gemiddeld hoogste grondwaterstand meer dan 0,4 m beneden maaiveld ligt en dat de gemiddeld laagste grondwaterstand varieert tussen de 0,8 m en de 1,2 m beneden maaiveld.

Waterkwantiteit

Ten opzichte van de huidige planologische situatie, zullen alleen de bouwvlakken worden vergroot. Dit betekent

dat er per kavel netto 75 m² aan oppervlakte zal worden verhard, ofwel in het totaal 375 m².

De ontwikkelaar heeft sinds 2001 een ontwikkeling van in totaal 15 woningen in het plangebied lopen. Hiervoor was voorzien in een watergangverbreding van 1,90 m1 (opgenomen als de bestemming "Water" in het bestemmingsplan). Er gold toen een wateropgave die zag op het verbreden van de toenmalige achterliggende sloot met 1,90 m1 over een lengte van 116 meter. Inmiddels zijn 11 van de 15 woningen gerealiseerd (2006), dus 4 kavels zijn nog onbebouwd. De verbreding van de achterliggende sloot heeft in 2003 plaatsgevonden. Echter is niet conform eisen Hoogheemraadschap verbreed met 1,90 m1 maar zelfs met 3,00 meter i.v.m. afspraken die de ontwikkelaar heeft gemaakt met de gemeente, die daar een riool wilde aanleggen. De ontwikkelaar achtte daarbij de kwaliteit van een bredere sloot verkooptechnisch gunstiger. Er gold dus toen al een overschot aan oppervlakte water van ca. 130 m² ((116 x 3,00) – (116 x 1,90).

In het vigerende bestemmingsplan "Kern Maasdijk" is de verbreding van de sloot met 3 meter destijds (2003) al ingetekend met de bestemming "water".Dit is ruim voldoende om aan de watersleutel/ watertoets te voldoen bij de voorgenomen verruiming van de bouwvlakken.

Afvalwaterketen en riolering

Binnen het plangebied is een voornamelijk gemengd rioleringsstelsel aanwezig.

Conclusie

Het aspect water vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan.

3.6 Bodem

Normstelling en beleid

Met het oog op een goede ruimtelijke ordening dient in verband met de uitvoerbaarheid van een plan rekening te worden gehouden met de bodemgesteldheid in het plangebied. Bij functiewijzigingen dient te worden bekeken of de bodemkwaliteit voldoende is voor de betreffende functiewijziging. Nieuwe bestemmingen dienen bij voorkeur op schone grond te worden gerealiseerd.

De provincie hanteert de richtlijn dat bij de beoordeling van ruimtelijke plannen ten minste het eerste deel van het verkennend bodemonderzoek, het historisch onderzoek, moet worden verricht. Indien uit historisch onderzoek wordt geconcludeerd dat op de betreffende locatie sprake is

geweest van activiteiten met een verhoogd risico op verontreiniging dan dient het volledig verkennend bodemonderzoek te worden verricht.

Voor het plangebied heeft een bodemonderzoek plaatsgevonden (zie bijlage 1: "Actualiserend bodemonderzoek Prinses Máximastraat 6 en 10 t/m 14, Maasdijk). De resultaten van dit onderzoek zijn neergelegd in het rapport van BMA Milieu van 18 november 2014, rapportnr. NEN.2014.0191 `Actualiserend bodemonderzoek Prinses Máximastraat 6 en 10 t/m 14, Maasdijk". Uit de resultaten van het onderzoek is gebleken dat de opgestelde hypothese 'verdacht juist is. Ter plaatse zijn in de grond en in het grondwater overschrijdingen van de achtergrond- en streefwaarde vastgesteld. Voor lichte verontreinigingen behoeft echter geen nader onderzoek te worden aanbevolen. De resultaten van dit onderzoek vormen milieuhygiënisch gezien geen belemmering voor de voorgenomen uitgifte van voor woningbouw geschikte vrije kavels en de uitvoering van dit bestemmingsplan.

3.7 Ecologie

Ten opzichte van de huidige planologische situatie, zullen alleen de bouwvlakken worden vergroot. Dit heeft geen gevolgen voor het aspect ecologie. Dit blijft ongewijzigd.

3.8 Archeologie/ cultuurhistorische aspecten

De archeologische waarde "Waarde - Archeologie 4", zoals deze zijn opgenomen in het bestemmingsplan Kern Maasdijk, wordt verwijderd voor deze kavels. Zie hiertoe ook paragraaf 3.8.2.

3.8.1 Wettelijk kader

Als gevolg van het Verdrag van Valetta, dat in 1998 door het Nederlandse parlement is goedgekeurd en in 2006 zijn beslag heeft gekregen in de gewijzigde Monumentenwet 1988, stellen Rijk en Provincie zich op het standpunt dat in het ruimtelijk beleid zorgvuldig met het archeologische erfgoed moet worden omgegaan. Voor gebieden waar archeologische waarden voorkomen of waar reële verwachtingen bestaan dat ter plaatse archeologische waarden aanwezig zijn, dient voorafgaand aan bodemingrepen archeologisch onderzoek te worden uitgevoerd. De uitkomsten van het archeologisch onderzoek dienen vervolgens volwaardig in de belangenafweging te worden betrokken. Het Rijk heeft deze

beleidsuitgangspunten neergelegd in onder meer de Cultuurnota 2005 - 2008, de Nota Belvedère, de Nota Ruimte en het Structuurschema Groene Ruimte 2.

De provincie Zuid-Holland hanteert het uitgangspunt dat op terreinen die voorkomen op de Archeologische Monumentenkaart Zuid-Holland en in gebieden die op de kaart archeologische waarden van de Cultuurhistorische Hoofdstructuur (CHS-kaart) ten minste een redelijke tot grote kans op archeologische sporen hebben, archeologisch vooronderzoek in het kader van de planvoorbereiding dient plaats te vinden. Voor zover er onzekerheid bestaat over de precieze aanwezigheid van archeologische waarden, dient in het bestemmingsplan voor het bouwrijp maken een omgevingsvergunningplicht te worden gehanteerd. Het verlenen van een omgevingsvergunning wordt daarbij afhankelijk gesteld van de uitkomsten van nader archeologisch onderzoek en de belangenafweging op grond daarvan.

Doelstelling van het Verdrag van Valetta is de bescherming en het behoud van archeologische waarden. Als gevolg van dit verdrag wordt in het kader van de ruimtelijke ordening het behoud van het archeologisch erfgoed meegewogen zoals alle andere belangen die bij de voorbereiding van het plan een rol spelen.

3.8.2 Onderzoek en conclusie

Voor het plangebied zijn in oktober 2014 een bureau-onderzoek en een inventariserend veldonderzoek aangeleverd (opgesteld door ADC Archeo Projecten) (zie bijlage 2). Dit omdat in het bestemmingsplan "Kern Maasdijk" de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 4" was opgenomen.

Het voorgestelde plan van aanpak is akkoord bevonden door de gemeentelijke archeoloog. De werkzaamheden kunnen dus volgens dit plan uitgevoerd worden. De dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 4", die was opgenomen voor het plangebied in het bestemmingsplan "Kern Maasdijk", kan daarom verwijderd worden.

4 JURIDISCHE PLANBESCHRIJVING

4.1 Inleiding

Het bestemmingsplan bestaat uit een verbeelding, regels en een toelichting. De verbeelding en de regels zijn juridisch bindend. De toelichting moet hierbij worden gezien als uitleg wat met de verbeelding en regels wordt beoogd. De regels bevatten een juridisch instrumentarium voor het regelen van functie en vorm in het bestemmingsplangebied. De verbeelding heeft een rol voor toepassing van de regels, alsmede de functie van visualisering van de bestemmingen.

4.2 Planvorm

Dit bestemmingsplan vormt het juridische kader waarbinnen in dit plangebied de beoogde nieuwe ontwikkeling mogelijk wordt gemaakt. Deze ontwikkeling is gericht op de realisatie van woningen op de genoemde kavels.

4.3 Planverbeelding

De Wro bepaalt dat ruimtelijke plannen digitaal en analoog beschikbaar moeten zijn. Hierbij vormt de inhoud van de digitale versie de beslissende versie. De digitalisering brengt met zich mee dat bestemmingsplannen digitaal uitwisselbaar en op vergelijkbare wijze gepresenteerd moeten worden. Met het oog hierop stellen de Wro en de onderliggende regelgeving eisen waaraan digitale en analoge plannen moeten voldoen. Zo bevat de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP) bindende afspraken waarmee bij het maken van bestemmingsplannen rekening moet worden gehouden. De SVBP kent (onder meer) hoofdgroepen van bestemmingen, een lijst met functie- en bouwaanduidingen, gebiedsaanduidingen en een verplichte opbouw van de planregels en het renvooi.

4.4 Bestemmingsregeling

De bestaande functies in het plangebied die overeenkomstig het voorheen geldende bestemmingsplan in dit plan zijn bestemd, zijn de volgende (in alfabetische volgorde van bestemming).

4.4.1 Tuin

Tuin (Artikel 3)

De voor "Tuin" aangewezen gronden zijn bestemd voor de voortuinen of zijtuinen bij de op de gronden aangewezen hoofdgebouwen. Het betreft hier in de meeste gevallen woningen. Op gronden met de bestemming "Tuin" zijn uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde, toegestaan. Daarnaast is er een afwijkingsbevoegdheid voor het college om erkers toe te staan.

4.4.2 Water

Water (Artikel 4)

Waterpartijen, structuurbepalende watergangen en locaties die van belang zijn voor de waterberging zijn bestemd voor "Water".

4.4.3 Wonen

Wonen (Artikel 5)

In het bestemmingsplan is wonen de belangrijkste functie. De regeling voor de woonpercelen bestaat uit twee bestemmingen: "Wonen" en "Tuin". De bestemming "Tuin" is al besproken in artikel 3.

5 HANDHAVING

Handhaven op maat 2011-2014

Op 1 februari 2011 hebben burgemeester en wethouders van Westland de beleidsnota 'Handhaven op maat' vastgesteld. Hierin zijn de doelen en richting voor milieuhandhaving en bouw- en woningtoezicht voor de komende vier jaren beschreven. De gemeente Westland wil een prettige woon-, werk- en leefomgeving voor haar burgers en ondernemers. Dat wil de gemeente bereiken door de duurzaamheid, veiligheid en leefbaarheid in het Westland te vergroten en te waarborgen. Handhaving is hierbij één van de middelen die hiervoor wordt ingezet. Handhaving is dus geen doel op zich, maar een onderdeel van de reguleringsketen (ontwikkeling wet - en regelgeving – normstelling – vergunningverlening – uitvoering – toezicht - handhaving). De handhaving van de regelgeving vervat in dit plan is de bevoegdheid van burgemeester en wethouders. Het gaat daarmee vooral om de planregels inzake het bouwen en het gebruik van gronden en bouwwerken. Een aantal vormen van gebruik wordt specifiek aangeduid als strijdig met de bestemming, om handhavend optreden hiertegen goed mogelijk te maken. Uiteraard betreft het hier een niet-limitatieve opsomming. Handhaving van dit plan is van belang om de ruimtelijke kwaliteit en de leefbaarheid van in stand te houden. Daarnaast heeft handhaving uiteraard ook een belangrijke functie in het kader van de rechtszekerheid en rechtsgelijkheid. De planregels in dit plan zijn voldoende duidelijk, concreet en toepasbaar om te kunnen handhaven. Handhaving van het plan zal in de praktijk primair plaatsvinden via de bestemmingsplantoets in het kader van de omgevingsvergunning en door feitelijk toezicht op de aanwezigheid van bouwwerken en op gebruiksactiviteiten. Binnen de gemeente heeft het team bouw- en woningtoezicht van de afdeling Ruimte, Omgeving en Veiligheid hierin een centrale taakstelling. Bij gebleken strijdigheid met het plan wordt, afhankelijk van de prioriteitsstelling, een handhavingtraject ingezet.

6 UITVOERBAARHEID

6.1 Economische uitvoerbaarheid

Het plan wordt ontwikkeld door G.A.M. van Leeuwen Project B.V. Ten behoeve van de ontwikkeling van het projectgebied zijn de exploitatiekosten beoordeeld. Tussen de gemeente en G.A.M. van Leeuwen Project B. V. is een overeenkomst gesloten, waarin het kostenverhaal van de grondexploitatie en een planschadebepaling zijn opgenomen.

6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

6.2.1 Overleg

Het voorontwerp bestemmingsplan is voorgelegd aan het Hoogheemraadschap van Delfland. Deze heeft - na overleg - kunnen instemmen met het plan.

6.2.2 Zienswijzen

Van 16 januari tot en met 26 februari 2015 heeft het ontwerp van dit bestemmingsplan ter visie gelegen voor het indienen van zienswijzen, als bedoeld in artikel 3.8, lid 1, van de Wet ruimtelijke ordening in verbintenis met Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. Gedurende de periode van tervisielegging zijn geen zienswijzen ingediend.

BIJLAGEN BIJ DE TOELICHTING

BIJLAGE 1

Prinses Máximastraat 6-14, Maasdijk (gemeente Westland)

Een Bureauonderzoek en Inventariserend Veldonderzoek in de vorm van een verkennend booronderzoek

J. Huizer

ADC ArcheoProjecten

Colofon

ADC Rapport 3758

Prinses Máximastraat 6-14, Maasdijk (gem. Westland)
Een Bureauonderzoek en Inventariserend Veldonderzoek in de vorm van een verkennend booronderzoek

Auteur: J. Huizer

In opdracht van: ArcheoWest B.V.

© ADC ArcheoProjecten, Amersfoort, 6 november 2014
Foto's en tekeningen: ADC ArcheoProjecten, tenzij anders vermeld

Status onderzoek: concept

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt
worden door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan ook
zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgevers.
ADC ArcheoProjecten aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend
uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

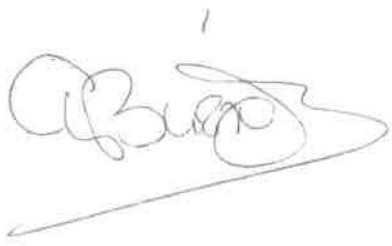

Autorisatie:

C.Y. Burnier

ISSN 1875-1067

ADC ArcheoProjecten
Postbus 1513
3800 BM Amersfoort
Tel 033-299 81 81
Fax 033-299 81 80
Email info@archeologie.nl

Inhoudsopgave

Samenvatting		4
1	Inleiding en administratieve gegevens	6
2	Bureauonderzoek	7
2.1	Doelstelling en vraagstelling	7
2.2	Methodiek	7
2.3	Resultaten	7
2.4	Gespecificeerde verwachting en conclusie	11
3	Inventariserend Veldonderzoek (IVO-O)	12
3.1	Plan van Aanpak	12
3.2	Resultaten Inventariserend Veldonderzoek (IVO-O)	13
3.3	Conclusies	14
4	Aanbeveling	14
Literatuur		14
Geraadpleegde websites		15
Lijst van afbeeldingen en tabellen		15

Bijlage 1 Boorgegevens

Samenvatting

In opdracht van ArcheoWest B.V.heeft ADC ArcheoProjecten in oktober 2014 een bureauonderzoek en Inventariserend veldonderzoek uitgevoerd op de locatie Prinses Máximastraat 6-14 te Maasdijk, gemeente Westland.

Op basis van het bureauonderzoek werden op strandafzettingen (Laagpakket van Zandvoort) nederzettingsresten uit de Late Middeleeuwen en Nieuwe Tijd A verwacht. De kans op de aanwezigheid van nederzettingsresten vanaf 1644 in het plangebied werd echter zeer klein ingeschat, aangezien het plangebied kort na de bedijking reeds gedetailleerd is gekarteerd op de kaarten van Kruikius & Kruikius uit 1712 en daarop binnen het plangebied geen bebouwing is weergegeven. Evenmin is dit het geval op latere kaarten (tot aan 1968).

Teneinde deze verwachting te toetsen en aan te vullen werd in het plangebied een verkennend booronderzoek uitgevoerd.

Er bleek op basis van de boringen geen sprake te zijn van een intacte bodemopbouw. Tot een diepte van 70 à 130 cm –mv bevat de bodem recent materiaal en is de bodem bovendien niet ontkalkt. Daarom wordt aangenomen dat de bodem is omgewerkt, vermoedelijk vanaf het begin van de tuinbouw in dit gebied in het begin van de 20e eeuw.

ADC ArcheoProjecten adviseert om het terrein vrij te geven voor de voorgenomen ontwikkeling. Het is echter niet volledig uit te sluiten dat binnen het onderzochte gebied toch nog archeologische resten voorkomen. Het verdient daarom aanbeveling om de uitvoerder van het grondwerk te wijzen op de plicht archeologische vondsten te melden bij de bevoegde overheid, zoals aangegeven in artikel 53 van de Monumentenwet.
Wij wijzen u erop dat de bevoegde overheid op basis van dit rapport een selectiebesluit neemt. De mogelijkheid bestaat dat dit selectiebesluit afwijkt van het door ons opgestelde advies.

Tabel 1. Overzicht van de verschillende (pre)historische perioden.

Periode	Afkorting	Tijd in jaren	
Nieuwe tijd	NT	1500 - heden	
Middeleeuwen:	XME	450 – 1500 na Chr.	
Late Middeleeuwen	LME		1050 - 1500 na Chr.
Vroege Middeleeuwen	VME		450 - 1050 na Chr.
Romeinse tijd:	ROM	12 voor Chr. – 450 na Chr.	
Laat-Romeinse tijd	ROML		270 - 450 na Chr.
Midden-Romeinse tijd	ROMM		70 - 270 na Chr.
Vroeg-Romeinse tijd	ROMV		12 voor Chr. - 70 na Chr.
IJzertijd:	IJZ	800 – 12 voor Chr.	
Late IJzertijd	IJZL		250 - 12 voor Chr.
Midden-IJzertijd	IJZM		500 - 250 voor Chr.
Vroege IJzertijd	IJZV		800 - 500 voor Chr.
Bronstijd:	BRONS	2000 - 800 voor Chr.	
Late Bronstijd	BRONSL		1100 - 800 voor Chr.
Midden-Bronstijd	BRONSM		1800 - 1100 voor Chr.
Vroege Bronstijd	BRONSV		2000 - 1800 voor Chr.
Neolithicum (Jonge Steentijd):	NEO	5300 – 2000 voor Chr.	
Laat-Neolithicum	NEOL		2850 - 2000 voor Chr.
Midden-Neolithicum	NEOM		4200 - 2850 voor Chr.
Vroeg-Neolithicum	NEOV		5300 - 4200 voor Chr.
Mesolithicum (Midden-Steentijd):	MESO	8800 – 4900 voor Chr.	
Laat-Mesolithicum	MESOL		6450 - 4900 voor Chr.
Midden-Mesolithicum	MESOM		7100 - 6450 voor Chr.
Vroeg-Mesolithicum	MESOV		8800 - 7100 voor Chr.
Paleolithicum (Oude Steentijd):	PALEO	tot 8800 voor Chr.	
Laat-Paleolithicum	PALEOL		35.000 - 8800 voor Chr.
Midden-Paleolithicum	PALEOM		300.000 – 35.000 voor Chr.
Vroeg-Paleolithicum	PALEOV		tot 300.000 voor Chr.

Bron: Archeologisch Basis Register 1992

1 Inleiding en administratieve gegevens

In opdracht van ArcheoWest B.V.heeft ADC ArcheoProjecten in oktober 2014 een bureauonderzoek en Inventariserend veldonderzoek uitgevoerd op de locatie Prinses Máximastraat 6-14 te Maasdijk, gemeente Westland (afb. 1 en 2).

Aanleiding is de voorgenomen bouw van vier woningen op de nummers 6, 10, 12 en 14. Het perceel op de Prinses Máximastraat 8 is reeds bebouwd en is derhalve niet onderzocht.

Het plangebied ligt in een gebied waar een gemeentelijk archeologisch beleid is vastgesteld.[1] Op grond van dit beleid valt het plangebied in verwachtingszone III. Voor deze verwachtingszone geldt een vrijstelling van archeologisch onderzoek bij verstoringen in gebieden met een oppervlakte tot 500 m^2 en met een diepte tot 50 cm -mv. Om in deze zone een omgevingsvergunning te kunnen verkrijgen, dient de initiatiefnemer een rapport te overleggen waarin naar oordeel van de bevoegde overheid de archeologische waarde van het plangebied voldoende is vastgesteld. In het kader van dit proces heeft het in dit rapport beschreven onderzoek plaatsgevonden.

In Nederland dient het vaststellen van de archeologische waarde van een plangebied te gebeuren op grond van de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA versie 3.3).[2] Gemeenten kunnen hierop aanvullende uitvoeringskaders vaststellen. De gemeente Westland heeft echter geen aanvullende uitvoeringskaders vastgesteld voor het uitvoeren van archeologisch vooronderzoek, noch zijn deze voor dit project afzonderlijk opgesteld.[3] Dit onderzoek is dus gebaseerd op de algemene criteria die in de KNA staan geformuleerd.

De volgende administratieve gegevens zijn van toepassing:

Opdrachtgever:	ArcheoWest BV Zuidweg 75 Postbus 16 2670 AA Naaldwijk Tel. 06-22652538 E-mail: info@archeowest.nl
Fasen AMZ-cyclus:	Bureauonderzoek en Inventariserend Veldonderzoek in de vorm van een verkennend booronderzoek
Aanleiding:	Bouw vier woningen
Locatie:	Prinses Máximastraat 6, 10, 12 en 14
Plaats:	Maasdijk
Gemeente:	Westland
Provincie:	Zuid-Holland
Kadastrale gegevens:	Kad. gem. Naaldwijk, sectie F, percelen 5434, 5436 en 6192
Kaartblad:	37B
Oppervlakte plangebied	Ca. 3660 m^2
Coördinaten:	74.296 / 442.092 74.391 / 442.158 74.412 / 442.126 74.320 / 442.059
Bevoegde overheid met contactgegevens:	Gemeente Westland Postbus 150 2670 AD Naaldwijk
Deskundige namens de bevoegde overheid met contactgegevens:	Mevr. Drs. J.M. Blom E-mail: JMBlom@GemeenteWestland.nl
ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer (CIS-code):	63770
ADC-projectcode:	4160847

[1] Kerkhof 2012.

[2] SIKB 2010.

[3] www.gemeentewestland.nl

Auteur:	J. Huizer
Autorisatie:	C.Y. Burnier
Periode van uitvoering:	Oktober 2014
Beheer en plaats documentatie:	ADC ArcheoProjecten bv, Amersfoort
Beheer en plaats digitale documentatie (e-depot):	http://persistent-identifier.nl/?identifier=urn:nbn:nl:ui:13-iw85-ry

2 Bureauonderzoek

2.1 Doelstelling en vraagstelling

Het bureauonderzoek vormt de eerste stap in het vaststellen van de archeologische waarde van het gebied. Het doel van bureauonderzoek is het aan de hand van schriftelijke bronnen verwerven van informatie over bekende en/of verwachte archeologische waarden in het plangebied, om daarmee te komen tot een gespecificeerde, archeologische verwachting.

Voor het bureauonderzoek zijn de volgende onderzoeksvragen opgesteld:

- Zijn mogelijk archeologische waarden in het plangebied aanwezig, en zo ja, wat is de specifieke archeologische verwachting?
- Is het plangebied voldoende onderzocht en zo nee, welke vorm van nader archeologisch onderzoek kan worden geadviseerd?

2.2 Methodiek

Het onderzoek is uitgevoerd conform de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA), versie 3.3 Landbodems, protocol 4002 Bureauonderzoek.

Het bureauonderzoek bestaat uit de volgende elf processtappen:

1. Afbakenen plan- en onderzoeksgebied en vaststellen consequenties van mogelijk toekomstig gebruik;
2. Aanmelden onderzoek bij Archis;
3. Vermelden (en toepassen) overheidsbeleid;
4. Beschrijven huidig gebruik;
5. Beschrijven historische situatie en mogelijke verstoringen;
6. Beschrijven mogelijke aanwezigheid bouwhistorische waarden in de ondergrond;
7. Beschrijven bekende archeologische en aardwetenschappelijke waarden;
8. Opstellen gespecificeerde verwachting;
9. Opstellen standaardrapport bureauonderzoek;
10. Afmelden onderzoek bij Archis: overdracht onderzoeksgegevens;
11. Aanleveren digitale gegevens bij e-Depot.

De processtappen 1 tot en met 7 leveren gegevens op basis waarvan processtap 8, de gespecificeerde verwachting wordt opgesteld. De gespecificeerde verwachting kan worden beschouwd als een belangrijke conclusie van het bureauonderzoek, omdat hierin wordt aangegeven of, en zo ja, welke archeologische waarden worden verwacht, indien relevant weergegeven op een kaart.

De resultaten van processtappen 1 tot en met 8 worden behandeld in de paragrafen 3.1 tot en met 3.5. Processtap 9 resulteert in het voorliggende rapport. De processtappen 10 en 11 hebben betrekking op het voor derden openbaar maken van de resultaten van het bureauonderzoek bij onder meer Archis en het e-Depot.

2.3 Resultaten

2.3.1 Afbakening plan- en onderzoeksgebied, beschrijving huidig gebruik en vaststellen van de consequenties van het mogelijk toekomstige gebruik

Het plangebied is gelegen aan de rand van Maasdijk. Het wordt in het noordwesten begrensd door een kassencomplex, in het noordoosten en zuidwesten door bebouwing en in het zuidoosten door

de Prinses Máximastraat. Het plangebied bestaat uit twee gedeelten, die van elkaar gescheiden zijn door een bebouwd perceel (nr. 8).

Het plangebied is momenteel in gebruik als grasland. Op basis van de opgevraagde gegevens met betrekking tot de milieuhygiënische situatie in het plangebied kan worden geconcludeerd dat er nader onderzoek nodig is, onder meer omdat het terrein in het verleden in gebruik was als glastuinbouwgrond.[4]
In het kader van het onderzoek zijn gegevens met betrekking tot de aanwezigheid van ondergrondse kabels en leidingen opgevraagd bij het KLIC. Uit de hierop ontvangen gegevens blijken er geen relevante kabels en leiding in het plangebied aanwezig te zijn.

In het plangebied zijn de volgende ingrepen gepland:

Aard ingreep:	Bouw van vier woningen
Wijze fundering:	Nog niet bekend
Onderkeldering:	Nog niet bekend
Diepte bodemverstoring:	Nog niet bekend
Oppervlakte bodemverstoring:	Ca. 900 m^2 (= totale oppervlakte bouwvlakken)
Verwachte wijziging grondwaterstand:	Naar verwachting te verwaarlozen
Toekomstige ligging boven- en ondergrondse infrastructuur:	n.v.t.
Toekomstige ligging verharding:	n.v.t.

De consequentie van de voorgenomen ingreep kan zijn dat eventuele aanwezige waardevolle archeologische resten in de ondergrond mogelijk worden aangetast.

2.3.2 Beschrijving van de aardwetenschappelijke waarden

Aan het maaiveld gelden de volgende aardwetenschappelijke gegevens:

Bron	Informatie
Geologische kaart van Nederland 1:50.000[5]	Formatie van Naaldwijk, Laagpakket van Walcheren
Geomorfologische kaart van Nederland 1:50.000[6]	Vlakte van getij-afzettingen (2M35).
Bodemkaart van Nederland 1:50.000[7]	Tuineerdgronden (EK19).
Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN)[8]	Circa 1m -NAP

Gedurende de afgelopen 11.000 jaar is een opwarming van het klimaat opgetreden ten opzichte van de voorgaande ijstijd. Deze opwarming leidde tot het afsmelten van het poolijs en een hiermee samenhangende stijging van de zeespiegel. De invloed van de zee nam toe. Het gevolg hiervan was dat het plangebied in een groot waddengebied met geulen, slikken en platen kwam te liggen. Dit waddengebied strekte zich uit over de huidige kustprovincies. Langs de kustlijn vormden zich strandwallen. De strandwallen werden van elkaar gescheiden door zeegaten die doorgang boden aan een uitgebreid geulensysteem dat zich vertakte in het erachter gelegen wadden- en kweldergebied. De zandige en kleiige afzettingen die in dit milieu zijn afgezet behoren tot de het Laagpakket van Wormer (Formatie van Naaldwijk).

Door de grote toevoer van sediment en een afnemende zeespiegelstijging sloot circa 5000 jaar geleden de strandwallengordel zich. Achter de gesloten strandwallen trad door een stijgende grondwaterspiegel veengroei op. Het moment waarop in het plangebied veengroei is begonnen is niet bekend. Door de ligging nabij de Maasmond was de invloed van de zee groot. De veenvorming begon in de omgeving van het plangebied daardoor later dan bijvoorbeeld in Voorne Putten dat in de luwte van de strandwallen lag. Paleogeografische kaarten en bekende dateringen uit de

[4] http://www.bodemloket.nl
[5] Hageman 1975.
[6] Alterra 2006.
[7] Vos 1983.
[8] http://www.ahn.nl/viewer

regiowijzen er op dat de vorming van het veen in de regio rond het plangebied zijn hoogtepunt heeft gekend in de Vroege IJzertijd.[9] Een precieze begin- en einddatum van de veenvorming kan echter niet worden aangegeven. Het veen dat op het Laagpakket van Wormer is afgezet behoort tot het Hollandveen Laagpakket (Formatie van Nieuwkoop).

Rond 1500 v. Chr. nam de invloed van de zee opnieuw toe. Er ontstond een zich in het achterland vertakkend krekensysteem. Het plangebied kwam daarmee afwisselend ten oosten en ten westen van een brede geul te liggen.[10] De basis van de hierbij gevormde Laagpakket van Walcheren ligt op ca. 4,5 m –mv.

Rond 800 n. Chr. lag het plangebied aan de rand van een veengebied. Binnen het plangebied bevindt zich daarom waarschijnlijk op circa 1 m –mv het Hollandveen Laagpakket (onderdeel van de Formatie van Nieuwkoop). Rond 1500 n. Chr. was de dijk langs de Maas reeds enkele eeuwen aangelegd en was het plangebied buitendijks gelegen in een getijdengebied. Deze afzettingen worden gerekend tot het Laagpakket van Walcheren binnen de Formatie van Naaldwijk. Volgens diverse boringen uit Dinoloket betreft het overwegend zandige afzettingen.[11] Bij de afzetting van zand is het mogelijk dat oudere afzettingen zijn geërodeerd.
In de toelichting bij de Geologische Kaart 1:50.000, blad 37 West Rotterdam wordt in het Archeologisch en Historisch geografisch Overzicht (hoofdstuk 7) een beeld geschetst van de ontwikkeling van de regio rond de Maasmond. Hieruit valt af te leiden dat de Maasdijk halverwege de 13^{e} eeuw is aangelegd en er daarna buitendijks strandafzettingen werden afgezet. Deze strandafzettingen maakten deel uit van een haakwallencomplex ten zuiden van de lijn Monster-Naaldwijk en liggen in het verlengde van de meer westelijk gelegen Staalduinen, waar door opstuiving van de strandafzettingen duinen waren ontstaan. Het plangebied is gelegen in deze zone met strandafzettingen.[12]

In het plangebied komen tuineerdgronden, bestaande uit zwak zandige klei, voor. De bovenste laag is 50 tot 70 cm dik en bestaat uit homogene humushoudende, meestal opgebrachte (opgevaren) zavel. Deze gronden komen hoofdzakelijk op laaggelegen zeekleigronden voor. Hier is zand van afgegeeste gronden, vermengd met slootbagger opgebracht, waardoor een dikke, humushoudende bovengrond van zavel is ontstaan. Vaak is de top van de oorspronkelijke grond vermengd met de opgebrachte grond. De ondergrond is sterk verschillend en kan bestaan uit zavel, kleiig veen of zand.[13]

2.3.3 Beschrijving van bekende archeologische waarden

In het onderzoeksgebied zijn de volgende archeologische (indicatieve) waarden en ondergrondse bouwhistorische waarden vastgesteld (zie afbeelding 4):

Ten oosten van het plangebied bevindt zich het plangebied Honderdland, waar de afgelopen jaren een groot aantal archeologische onderzoeken heeft plaatsgevonden.
Tijdens een karterend booronderzoek in het kader van de ontwikkeling van Honderdland fase 1b zijn drie vindplaatsen aangetroffen.[14] Ter plaatse van vindplaats 2, ca. 150 m ten zuiden van het huidige plangebied (Honderdland fase 2) is tijdens een proefsleuvenonderzoek en opgraving een vindplaats uit de Vroege en de Late Middeleeuwen aangetroffen, waar onder meer een huisplattegrond is blootgelegd.[15] Op grond van het aangetroffen aardewerk lijkt de bewoning te eindigen rond 1020, wat overeen komt met de historisch beschreven overstroming in 1014. Naast de aangetroffen huisplattegrond, die is geïnterpreteerd als boerderij, is een terp opgeworpen. Afgezien van enkele staken die het terplichaam bijeen moesten houden zijn binnen de

[9] Van Staalduinen 1979.
[10] Vos, *et al.* 2007.
[11] Ibid.
[12] Van Staalduinen 1979.
[13] Vos, *et al.* 1984.
[14] Waarnemingsnrs 412.469, 410.218, 412.471; onderzoeksmeldingsnrs. 8347 en 18284.
[15] Waarnemingsnrs 415.732, 415.730, 410.218; onderzoeksmeldingsnr. 19358 & 20143. De Kort & Raczynski-Henk 2006; 2008.

bijbehorende greppels geen sporen aangetroffen. Latere egalisatie en een ondiep ingegraven structuur kunnen hier debet aan zijn. Het is onduidelijk of de terp gelijktijdig met de bewoning van de boerderij is opgeworpen en of dat deze is aangelegd vanwege ernstige wateroverlast. Uit het proefsleuvenonderzoek blijkt tevens dat verspoelde vindplaatsen uit de Romeinse tijd en Late Middeleeuwen aanwezig zijn.
Met uitzondering van enkele dieper ingesneden geulen bleek het landschap grotendeels intact te zijn. Tijdens bovengenoemde opgraving is op dekafzettingen bewoning uit de Vroege Middeleeuwen aangetroffen. De dekafzettingen waren op de plek van de nederzettingen hoger opgeslibd dan de omliggende afzettingen. De onderzoekers concludeerden dat de nederzetting op een kwelderwal lag. Een kwelderwal is een hoger opgeslibd deel van een kwelder dat zeer sporadisch onder water liep. Het sediment bestaat uit zwak tot matig siltig zand waarin kleilaagjes voorkomen. De vorming van de afzettingen waarop de nederzetting is aangetroffen, is op basis van onderliggende veenlagen gedateerd tussen de 3^{e} en het begin van de 10^{e} eeuw n.Chr.

Tijdens een archeologische begeleiding in het noorden van het terrein Honderdland werden geen vindplaatsen aangetroffen. Wel werden enkele verspoelde aardewerkfragmenten uit de Romeinse Tijd aangetroffen.[16]
Ook een booronderzoek ten westen van het plangebied leverde geen archeologische indicatoren op.[17]

Op de provinciale en gemeentelijke verwachtings-/beleidskaarten (staat de volgende archeologische verwachting voor het plangebied aangegeven:

Bron	Verwachting	Toelichting
Cultuurhistorische Hoofdstructuur (CHS) Zuid-Holland	Zeer laag	Geulafzettingen met bewoning vanaf de Middeleeuwen
Gemeentelijke beleidskaart	Laag (verwachtingszone III)	

Wat opvalt is, dat hoewel ten oosten van de Maasdijk diverse archeologische waarnemingen geregistreerd zijn, dit aan de westelijke zijde tot aan de Nieuwe Waterweg niet het geval is. Dit is in lijn met de (zeer) lage verwachting op de gemeentelijke en provinciale beleidskaarten. Het dynamische karakter van het landschap ten westen van de Maasdijk tot ver in de Late Middeleeuwen (getijdegeulen, strandafzettingen) zal hier de oorzaak van zijn.

[16] Onderzoeksmelding 57401, waarnemingsnummer 439112.

[17] Onderzoeksmelding 13828.

2.3.4 Beschrijving van de historische situatie, mogelijke verstoringen en bouwhistorische waarden

De historische situatie is op verschillende kaarten als volgt:

Bron	Jaartal	Historische situatie
Kaart van Mathijs de Been van Wena (afb. 5)	1606	plangebied ligt in buitendijks gebied. Enkele honderden meters ten zuidwesten ervan zijn langs de Maas duinen afgebeeld.
Kaart van het Hoogheemraadschap van Delfland (Kruikius; afb. 6)[18]	1712	plangebied bevindt zich in de Oranjepolder, in onbebouwd gebied.
Kadastrale minuut[19]	1811-1832	weiland
Topografische kaart[20]	1849/1850	idem
Bonnekaart	1880	idem
Bonnekaart	1896	idem
Bonnekaart	1902	idem
Bonnekaart	1912	tuinbouw
Topografische kaart	1939	glastuinbouw
Topografische kaart	1958	idem
Topografische kaart	1963	idem
Topografische kaart	1968	Tuinbouwgrond. In het westelijke deel bevindt zich een klein gebouwtje.
Topografische kaart	1973	idem
Topografische kaart	1981	idem, maar gebouwtje in het westelijke deel is nu verdwenen nu bevindt zich in het oostelijke deel een klein gebouwtje.
Topografische kaart	1985	idem
Topografische kaart	1990	idem
Topografische kaart[21]	1995	idem

In par. 2.3.2 is reeds vermeld dat het plangebied rond het jaar 1500 in een buitendijks gelegen getijdengebied was gelegen. Volgens de kaart van Mathijs de Been van Wena was dit aan het begin van de 17^{e} eeuw nog steeds het geval. In 1644 werd het gebied rondom het plangebied op last van Frederik Hendrik ingepolderd. Dit resulteerde in het ontstaan van de Oranjepolder.[22]
Tot het begin van de 20^{e} eeuw was het gebied vervolgens in gebruik als weiland. Daarna was het grondgebruik tuinbouw, vanaf 1939 glastuinobouw (kassen). Aan het eind van de 20^{e} eeuw waren er tevens enkele kleine gebouwtjes (huizen of schuren) aanwezig in het plangebied.

2.4 Gespecificeerde verwachting en conclusie

De eerste, voor het bureauonderzoek opgestelde onderzoeksvraag *"Zijn mogelijk archeologische waarden in het plangebied aanwezig, en zo ja, wat is de specifieke archeologische verwachting?"* kan als volgt worden beantwoord:
In het plangebied zijn relatief jonge afzettingen aanwezig. Het betreft strandafzettingen die na de aanleg van de Maasdijk, dus vanaf de tweede helft van de 13^{e} eeuw, in de vorm van een haakwallencomplex zijn afgezet. De strandafzettingen zijn niet opgestoven, zoals dat ten westen van het plangebied in de Staalduinen wel het geval was, maar vormden een strandvlakte die tot aan de bedijking van de Oranjepolder in 1644 nog regelmatig overstroomd zal zijn geweest. De kans op resten uit de Late Middeleeuwen is dus aanwezig, maar niet groot. Na de bedijking van de Oranjepolder waren de mogelijkheden voor bewoning aanmerkelijk verbeterd. De kans op de aanwezigheid van nederzettingsresten vanaf 1644 in het plangebied is echter zeer klein, aangezien het plangebied kort na de bedijking reeds gedetailleerd is gekarteerd op de kaarten van Kruikius &

[18] Kruikius & Kruikius 1712.
[19] watwaswaar.nl
[20] Wolters Noordhoff Atlasprodukties 1990.
[21] watwaswaar.nl
[22] Broekhoven, *et al.* 2004.

Kruikius (1712) en daarop binnen het plangebied geen bebouwing is weergegeven. Evenmin is dit het geval op latere kaarten (tot aan 1968).
Voor de gespecificeerde verwachting gelden de volgende karakteristieken:

Karakteristiek	Omschrijving
Datering:	LME-NTA
Complextype(n):	Nederzetting
Omvang:	onbekend
Landschappelijke en/of geologische context:	Op strandafzettingen
Diepteligging:	Vanaf maaiveld.
Locatie:	Hele plangebied
Soort vindplaats:	Vindplaats met zowel grondsporen als een vondststrooiing vindplaats
Uiterlijke kenmerken:	Strooiing van onder meer aardwerk, houtskool en baksteen
Conservering:	Mogelijk omgewerkt door het gebruik als (glas)tuinbouwgrond
Wordt het archeologisch relevante niveau bedreigd door de voorgenomen werkzaamheden:	Ja

De beantwoording van de overige onderzoeksvragen is als volgt:

- *Is het plangebied voldoende onderzocht en zo nee, welke vorm van nader archeologisch onderzoek kan worden geadviseerd*?
  Nee. Een Inventariserend Veldonderzoek is nodig om te onderzoeken of in het plangebied nog sprake is van een intact potentieel archeologisch niveau.

3 Inventariserend Veldonderzoek (IVO-O)

3.1 Plan van Aanpak

3.1.1 Inleiding

Het doel van het inventariserende veldonderzoek is het aanvullen en toetsen van de op basis van het bureauonderzoek opgestelde gespecificeerde verwachting, zoals deze is geformuleerd in par. 2.4.
In onderstaand Plan van Aanpak is de werkwijze van het onderzoek vastgelegd.

In lijn met de conclusie naar aanleiding van de gespecificeerde verwachting (par. 2.4) is gekozen voor een verkennend booronderzoek. Met het verkennende booronderzoek zal de bodemopbouw en de mate van intactheid daarvan bepaald worden. Het leidt tot beantwoording van de volgende onderzoeksvragen:

- Wat is de geo(morfo)logische en bodemkundige opbouw van de ondergrond in het plangebied?
- In hoeverre is deze opbouw nog intact?
- Bevinden zich archeologisch relevante afzettingen in het plangebied?
- Zo ja, op welke diepte ten opzichte van het maaiveld en het NAP?
- Alhoewel niet het doel van een verkennend booronderzoek, zijn er desondanks toch archeologische indicatoren aangetroffen?
  Zo ja:
  - Op welke diepte ten opzichte van het maaiveld en het NAP zijn deze archeologische indicatoren aangetroffen?
  - Wat is de horizontaal ruimtelijke spreiding van deze archeologische indicatoren?
  - Wat is de aard en ouderdom van deze indicatoren?
- In welk opzicht kan op basis van het veldonderzoek de archeologische verwachting worden bijgesteld?
- In hoeverre worden de (mogelijk aanwezige) archeologische waarden bedreigd door toekomstige planontwikkeling?

- Is het plangebied voldoende onderzocht en zo nee, welke vorm van nader archeologisch onderzoek kan worden geadviseerd?

3.1.2 Uitvoeringsplan veldwerkzaamheden

Voor het beantwoorden van de in par. 3.1.1 genoemde onderzoeksvragen is de volgende onderzoeksmethode toegepast:

Aantal boringen:	5
Boorgrid:	Verspreid over het plangebied
Diepte boringen:	Ca. 2 m -mv
Boormethode:	Edelman met diameter 7cm / guts met diameter 3cm
Bemonstering:	Versnijden en/of verbrokkelen

De bodemtextuur en archeologische indicatoren zijn beschreven volgens SBB 5.1 van het NITG-TNO waarin ondermeer de standaard classificatie van bodemmonsters volgens NEN5104 wordt gehanteerd.[23] De X- en Y-coördinaten worden bepaald aan de hand van de lokale topografie. De hoogte van het maaiveld ter plaatse van de boringen is bepaald aan de hand van AHN-beelden.

3.1.3 Monsternameplan

Hoewel een verkennend booronderzoek niet als primair doel het opsporen van archeologische vindplaatsen en indicatoren heeft, zullen eventuele relevante archeologische vondsten wel worden verzameld en indien mogelijk globaal worden gedetermineerd. Ook voor het onderzoek relevante bodemlagen zullen worden bemonsterd.

3.2 Resultaten Inventariserend Veldonderzoek (IVO-O)

De locatie van de boringen is weergeven in afb. 2. De boorgegevens worden gepresenteerd in Bijlage 1.
De bodemopbouw is op basis van de boringen globaal als volgt:

Pakket	Diepte (cm –mv)	Omschrijving	Interpretatie
1	0-70/130	Matig siltig, matig fijn tot matig grof zand met puinresten, plaatselijk zandige klei, plaatselijk humeus, kalkrijk	Bouwvoor/recentelijk omgewerkt
2	130-160 (b. 2) 110-145 (b. 5)	Sterk siltige, kalkrijke klei	Laagpakket van Walcheren, strandafzettingen
3	70-400	Zwak tot matig siltig, matig fijn tot matig grof zand met schelpmateriaal, plaatselijk kleilagen	Laagpakket van Walcheren, strandafzettingen

De bodem bestaat in alle vijf boringen voornamelijk uit kalkrijk zand. In de ondergrond is het zand schelphoudend en plaatselijk gelaagd met dunne klei- en/of detrituslagen (pakket 3). In boringen 2 en 5 werd op een diepte van resp. 130-160 en 110-145 cm –mv een dikker kleipakket waargenomen, dat in boring 5 gelaagd is met zandlagen (pakket 2). Pakketten 1 en 2 worden geïnterpreteerd als strandafzettingen van het haakwallencomplex (Laagpakket van Walcheren, Laagpakket van Zandvoort).
Pakket 1 bestaat uit een kalkrijk zandpakket met puinresten, textiel en mortel (boring 2), sintels en glas (boring 5) en kleibrokjes (boringen 2 en 3). Het voorkomen van recent materiaal en het feit dat het gehele pakket kalkrijk is, wordt aangenomen dat pakket 1 recentelijk is omgewerkt, vermoedelijk bij het begin van de tuinbouw in het begin van de 20e eeuw. In boring 2 zal de relatief diepe verstoring zijn veroorzaakt door de bebouwing die in dit gedeelte van het terrein aanwezig is geweest.

[23] Bosch 2005; Normalisatie-Instituut 1989.

3.3 Conclusies

De in paragraaf 3.1.1 gestelde onderzoeksvragen kunnen op basis van de bereikte resultaten als volgt worden beantwoord:

- *Wat is de geo(morfo)logische en bodemkundige opbouw van de ondergrond in het plangebied?*
  De ondergrond van het plangebied bestaat uit strandafzettingen van een haakwallencomplex, dat hier na de aanleg van de Maasdijk vanaf het midden van de 13e eeuw is ontstaan.
- *In hoeverre is deze opbouw nog intact?*
  Er is geen sprake van een intacte bodemopbouw. Tot een diepte van 70 à 130 cm –mv bevat de bodem recent materiaal en is de bodem bovendien niet ontkalkt. Daarom wordt aangenomen dat de bodem is omgewerkt, vermoedelijk vanaf het begin van de tuinbouw in dit gebied.
- *Bevinden zich archeologisch relevante afzettingen in het plangebied?*
  Nee.
- *Zo ja, op welke diepte ten opzichte van het maaiveld en het NAP?*
  N.v.t.
- *Alhoewel niet het doel van een verkennend booronderzoek, zijn er desondanks toch archeologische indicatoren aangetroffen?*
  Nee.
- *In welk opzicht kan op basis van het veldonderzoek de archeologische verwachting worden bijgesteld?*
  De verwachte strandafzettingen zijn inderdaad aangetroffen. Wat betreft conservering kan worden gezegd dat de bodem inderdaad is omgewerkt en het potentiële archeologische niveau niet (meer) aanwezig is.
- *In hoeverre worden de (mogelijk aanwezige) archeologische waarden bedreigd door toekomstige planontwikkeling?*
  N.v.t.
- *Is het plangebied voldoende onderzocht en zo nee, welke vorm van nader archeologisch onderzoek kan worden geadviseerd?*
  Ja. Het plangebied is voldoende onderzocht.

4 Aanbeveling

ADC ArcheoProjecten adviseert om het terrein vrij te geven voor de voorgenomen ontwikkeling. Het is echter niet volledig uit te sluiten dat binnen het onderzochte gebied toch nog archeologische resten voorkomen. Het verdient daarom aanbeveling om de uitvoerder van het grondwerk te wijzen op de plicht archeologische vondsten te melden bij de bevoegde overheid, zoals aangegeven in artikel 53 van de Monumentenwet.
Wij wijzen u erop dat de bevoegde overheid op basis van dit rapport een selectiebesluit neemt. De mogelijkheid bestaat dat dit selectiebesluit afwijkt van het door ons opgestelde advies.

Literatuur

Alterra, 2006: *Digitale Geomorfologische Kaart van Nederland.*

Atlasprodukties, Wolters-Noordhoff, 1990: *Grote historische atlas van Nederland, 1:50.000, deel 1 West-Nederland 1839-1859.* Groningen.

Bosch, J.H.A., 2005: *Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode, Versie 5.2.* Utrecht (TNO-rapport NITG 05-043-A).

Broekhoven, S., S. Van Ginkel-Meester, C. Kolman, R. Rommes, E. Stades-Vischer & R. Stenvert, 2004: *Monumenten in Nederland. Zuid-Holland.*

Hageman, B.P., 1975: *Geologische Kaart van Nederland, schaal 1:50.000, Blad 37 West Rotterdam.* Rijks Geologische Dienst, Haarlem.

Kerkhof, M., 2012: *Toelichting bij de archeologische beleidskaart van de gemeente Westland.* (Delftse Archeologische Notities 20).

Kort, J.W. de & Y. Raczynski-Henk, 2006: *Plangebied Honderdland.* Amsterdam (RAAP-rapport 1426).
Kort, J.W. de & Y. Raczynski-Henk, 2008: *Een ontginningsboerderij uit de 10e eeuw te Maasdijk, plangebied Honderdland, vindplaats 1, gemeente Westland; een definitief archeologisch onderzoek.* Amsterdam (RAAP-rapport 1465).
Normalisatie-Instituut, Nederlands, 1989: *Geotechniek, classificatie van onverharde grondmonsters NEN 5104.* Delft.
SIKB, 2010: *Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA) Landbodems.* Gouda.
Staalduinen, C.J. van, 1979: *Toelichtingen bij de Geologische kaart van Nederland 1:50.000, Blad Rotterdam West (37W).* C.J. van Staalduinen, Haarlem (Rijks Geologische Dienst).
Vos, G.A., 1983: *Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50.000, Blad 37 West Rotterdam.* Sitichting voor Bodemkartering, Wageningen.
Vos, G.A., G.G.L. Steur & W. Heijink, 1984: *Bodemkaart van Nederland 1:50.000 : toelichting bij kaartblad 37 West Rotterdam.* Stiboka, Wageningen.
Vos, P.C. & S. de Vries, 2013: *2e generatie palaeogeografische kaarten van Nederland (versie 2.0).* Utrecht.
Vos, P.C., E.C. Rieffe & E.E.B. Bulten, 2007: *Nieuwe Geologische Kaart van Den Haag en Rijswijk.* Afdeling Archeologie, Dienst Stadsbeheer, Gemeente Den Haag & Bureau Monumentenzorg en Archeologie, Gemeente Rijswijk, Den Haag.

Geraadpleegde websites

http://archis2.archis.nl
https://easy.dans.knaw.nl
http://ahn.geodan.nl/ahn
http://www.ruimtelijkeplannen.nl
http://www.watwaswaar.nl

Lijst van afbeeldingen en tabellen

Afb. 1 Locatie van het plangebied
Afb. 2 Detailkaart van het plangebied, tevens boorpuntenkaart
Afb. 3 Paleogeografische situatie rond 1500 n.Chr.
Afb. 4 Archeologische beleidskaart gemeente Westland, AMK-terreinen en ARCHIS-meldingen
Afb. 5 Locatie van het plangebied op de kaart van Mathijs de Been van Wena uit 1606 (aangeduid met ster).
Afb. 6 Locatie van het plangebied op de kaart van het Hoogheemraadschap van Delfland (Kruikius) uit 1712 (aangeduid met ster).

Tabel 1. Overzicht van de verschillende (pre)historische perioden.

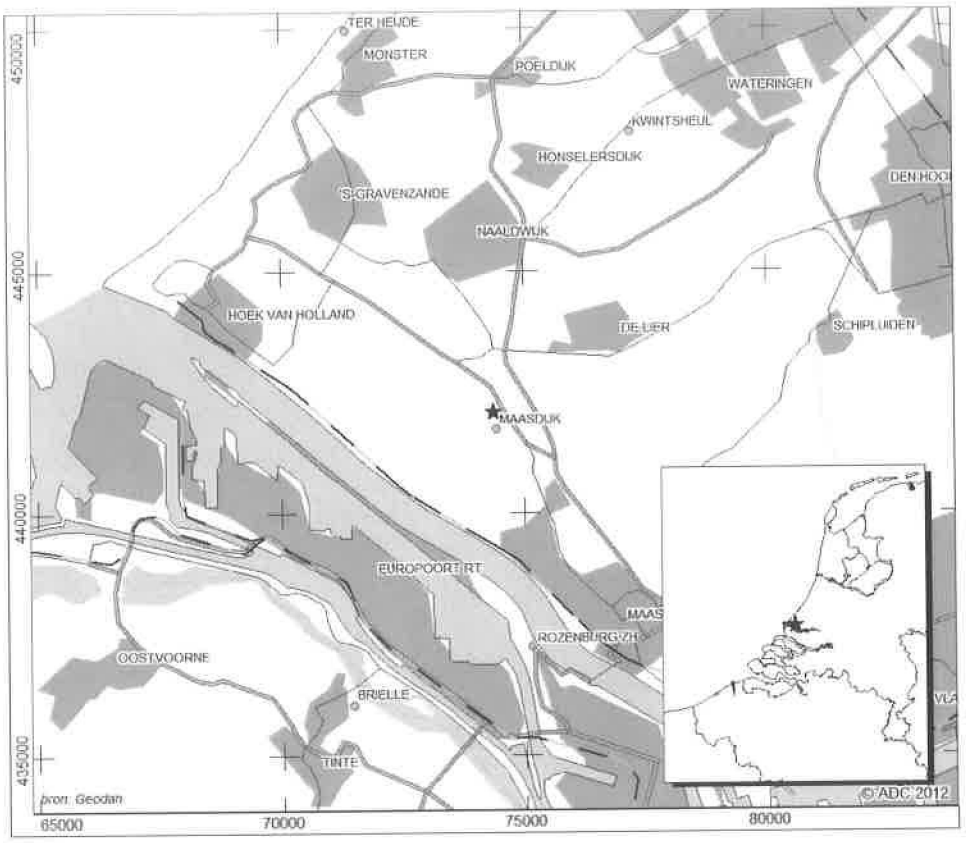

Afb. 1 Locatie van het plangebied

Afb. 2 Detailkaart van het plangebied, tevens boorpuntenkaart

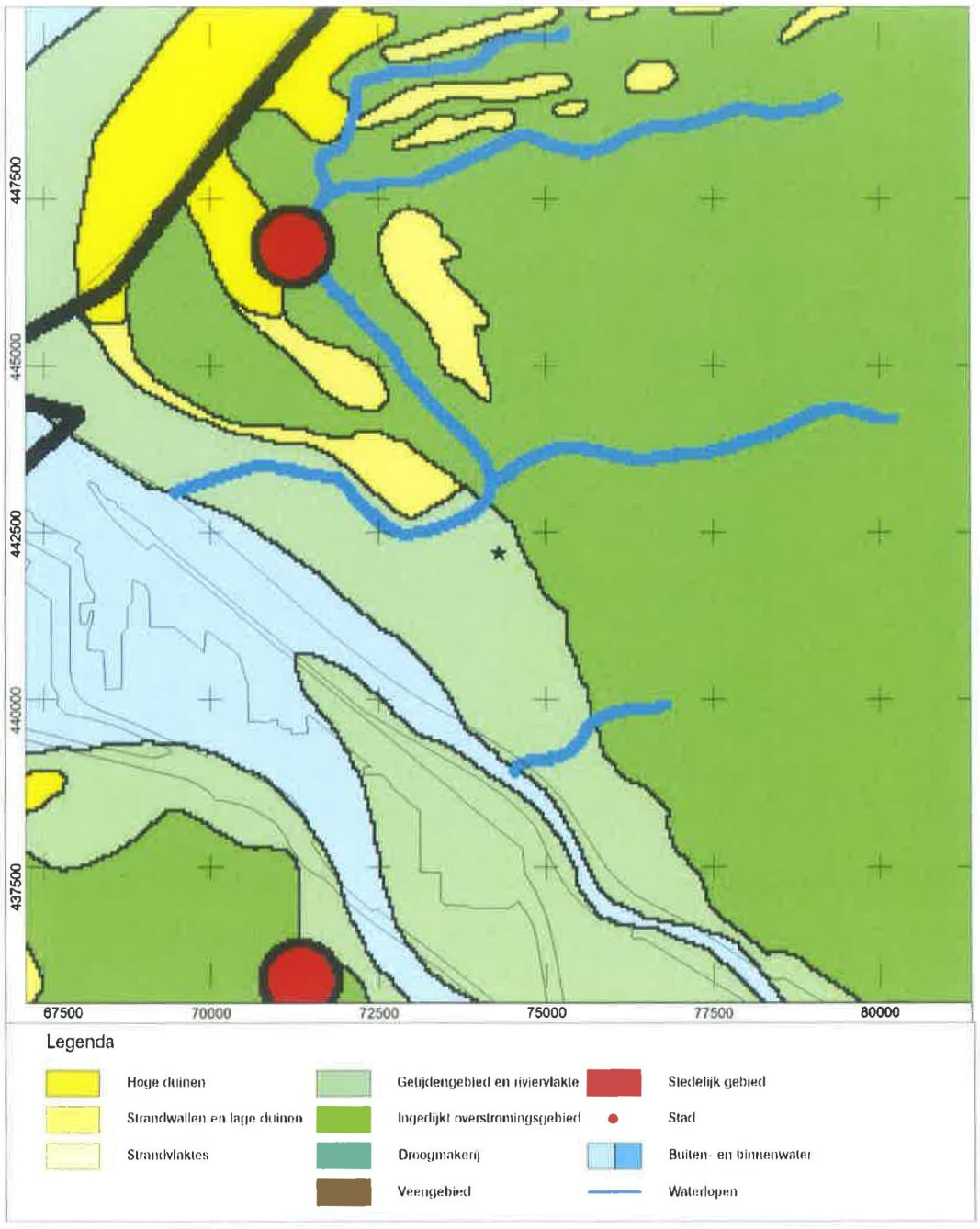

Afb. 3 Paleogeografische situatie rond 1500 n.Chr.

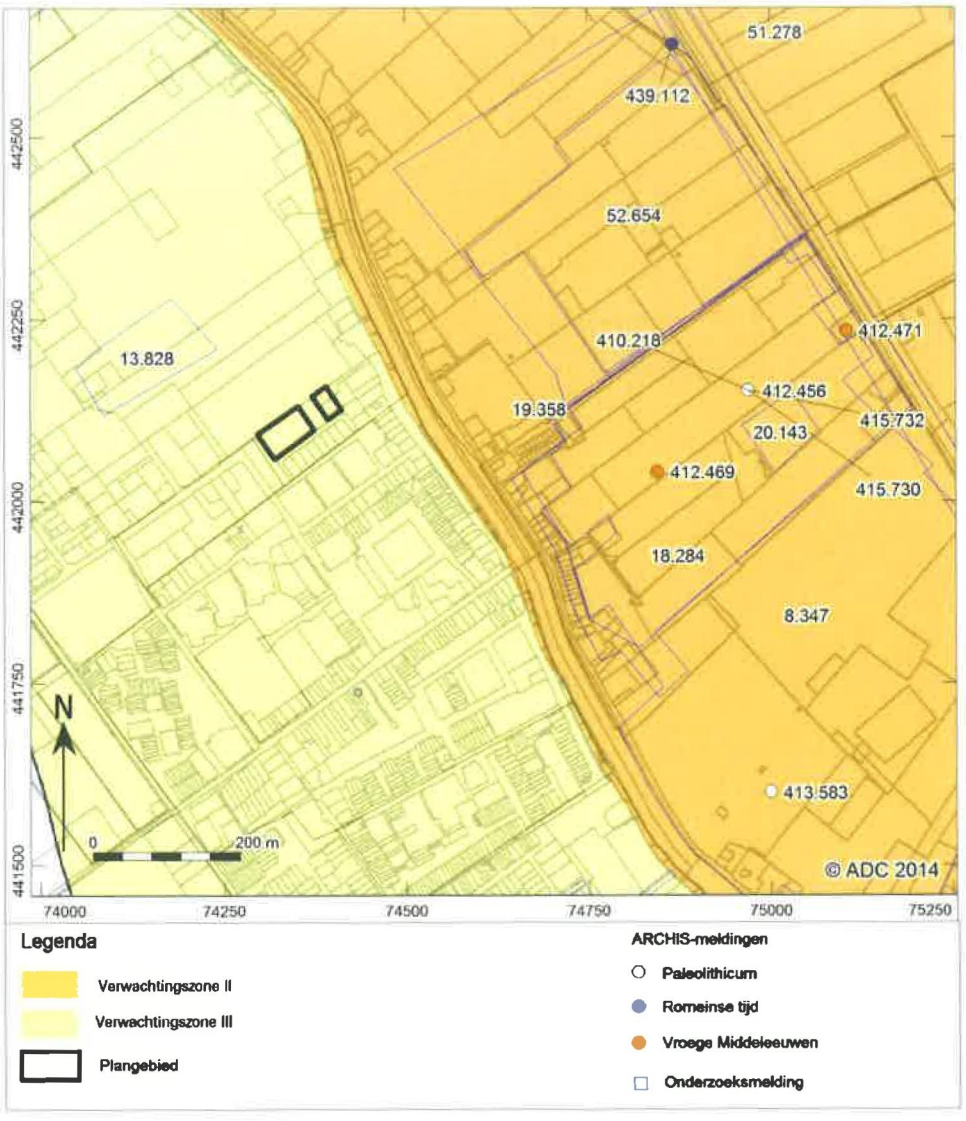

Afb. 4 Archeologische beleidskaart gemeente Westland, AMK-terreinen en ARCHIS-meldingen

Afb. 5 Locatie van het plangebied op de kaart van Mathijs de Been van Wena uit 1606 (aangeduid met ster).

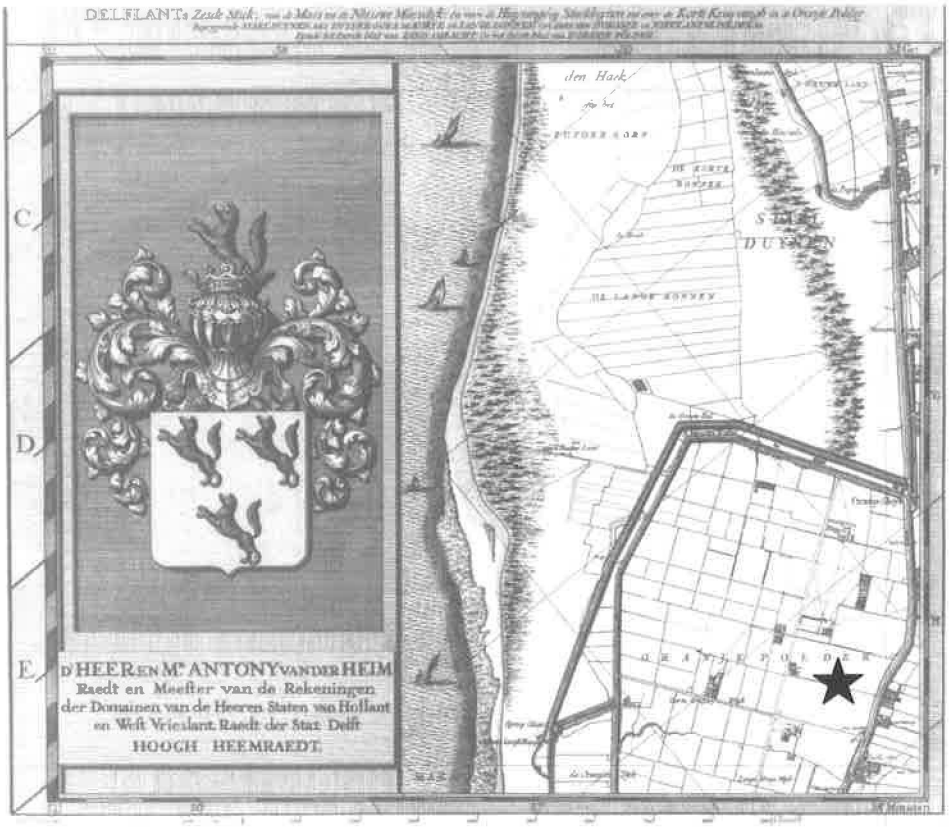

Afb. 6 Locatie van het plangebied op de kaart van het Hoogheemraadschap van Delfland (Kruikius) uit 1712 (aangeduid met ster).

BIJLAGE 2

BMA Milieu
Bodemonderzoek & -sanering

Opdrachtgever	:	**G.A.M. van Leeuwen Project B.V.** **T.a.v. dhr. ing. J.W.G. van Leeuwen** **Noordhoornseweg 6** **2635 GB DEN HOORN**
Rapportnummer	:	**NEN.2014.0191**
Datum	:	**18 november 2014**

Actualiserend bodemonderzoek
Prinses Maximastraat 6 en 10 t/m 14
Maasdijk
Gemeente Westland

BMA Milieu bv ● Zuidweg 75 ● Postbus 16 ● 2670 AA Naaldwijk
Tel. (0174) 63 07 43 ● E-mail: info@bma-milieu.nl ● www.bma-milieu.nl
Rabobank: 34.29.79.736 ● IBAN: NL97 RABO 0342 9797 36 ● BIC: RABONL2U ● BTW nr. 805523868B01 ● KvK nr. 272.40.966

Inhoudsopgave

blz.

1. Inleiding en doel van het onderzoek 1
- 1.1 Algemeen 1
- 1.2 Aanleiding en doelstelling 1
- 1.3 Referentiekader 1
- 1.4 Opbouw van het rapport 1

2. Vooronderzoek, onderzoekshypothese en onderzoeksopzet 2
- 2.1 Vooronderzoek 2
- 2.2 Onderzoekshypothese 4
- 2.3 Onderzoeksopzet 5

3. Veldwerkzaamheden 6
- 3.1 Uitgevoerde werkzaamheden 6
- 3.2 Samenstelling van de bodem 6
- 3.3 Zintuiglijke waarnemingen 6
- 3.4 Grondwater 7
- 3.5 Afwijkingen BRL 2000, protocol 2001/2002 7

4. Laboratoriumonderzoek 8
- 4.1 Uitgevoerde analyses 8
- 4.2 Toetsingscriteria grond en grondwater 8
- 4.3 Interpretatie van de analyseresultaten grond en grondwater 9
- 4.4 Bespreking resultaten 9

5. Evaluatie 10
- 5.1 Algemeen 10
- 5.2 Conclusies en aanbevelingen 10

Literatuurlijst 11

Tabellen

Tabel 1 Informatiebronnen 2
Tabel 2 Onderzoeksopzet 5
Tabel 3 Uitgevoerde werkzaamheden 6
Tabel 4 Zintuiglijke waarnemingen 6
Tabel 5 Metingen grondwater 7
Tabel 6 Samenstelling monsters en uitgevoerde analyses 8
Tabel 7 Overzicht gemeten verontreinigingen in grond en grondwater 9

Bijlagen

Bijlage 1 Regionale situatie
Bijlage 2 Locatie en boringen
Bijlage 3 Toetsing analyseresultaten
Bijlage 4 Analysecertificaten
Bijlage 5 Bodemprofielen
Bijlage 6 Fotoblad
Bijlage 7 Procescertificaat protocol 2001, 2002, 2003 en 2018
Bijlage 8 Verklarende tekst toetsingscriteria en parameters

1. Inleiding en doel van het onderzoek

1.1 Algemeen

De heer J.W.G. van Leeuwen van G.A.M. van Leeuwen Project B.V. verzocht aan milieuadviesbureau BMA Milieu B.V. een actualiserend bodemonderzoek conform NEN 5740 te verrichten op een locatie gelegen aan de Prinses Maximastraat 6 en 10 t/m 14 te Maasdijk in de gemeente Westland. Een regionaal overzicht van de onderzoekslocatie is weergegeven in bijlage 1.

1.2 Aanleiding en doelstelling

Aanleiding tot het uitvoeren van het bodemonderzoek is de voorgenomen uitgifte van voor woningbouw geschikte vrije kavels. Doel van het bodemonderzoek is het actualiseren van de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem.

1.3 Referentiekader

BMA Milieu B.V. is ISO-9001: 2008 gecertificeerd voor bodemonderzoek en milieuadviezen.

Het managementsysteem van BMA Milieu B.V. is door Lloyd's Register Quality Assurance geëvalueerd en goedgekeurd volgens de Beoordelingsrichtlijn voor het procescertificaat Veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek BRL SIKB 2000 (protocollen 2001, 2002, 2003 en 2018). Onder de activiteiten van deze procescertificaten vallen het plaatsen van handboringen en peilbuizen, maken van boorbeschrijvingen, nemen van grondmonsters en waterpassen (2001), het nemen van grondwatermonsters (2002) en veldwerk bij milieuhygiënisch waterbodemonderzoek (2003), de locatie-inspectie en monsterneming van asbest in bodem (2018) en de overdracht van de monsters, inclusief de daarbij behorende veldwerkregistratie, aan een erkend laboratorium of de opdrachtgever.

Volledigheidshalve moet gemeld worden dat onderhavig bodemonderzoek, zoals ieder milieukundig bodemonderzoek, steekproefsgewijs is uitgevoerd. Dit betekent dat het onderzoek gebaseerd is op het verrichten van een beperkt aantal boringen en het nemen van een beperkt aantal monsters voor onderzoek in het laboratorium. Het is niet uitgesloten dat er lokaal afwijkingen in de bodem voorkomen, welke op de plaats van de uitgevoerde boringen niet zijn waargenomen. Het uitgevoerde bodemonderzoek heeft geen betrekking op onderzoek naar asbest conform de NEN 5707.

Tevens dient opgemerkt te worden dat het bodemonderzoek een momentopname is en derhalve een bepaalde tijd geldig is (afhankelijk van het onderzoek en het bevoegd gezag). Met name op plaatsen waar tijdens bedrijfsactiviteiten verontreinigende stoffen worden gebruikt, gevormd of opgeslagen, kan de bodemkwaliteit worden beïnvloed.

Als onafhankelijk adviesbureau is BMA Milieu B.V. op geen enkele juridische, financiële of andere wijze verbonden met de onderzoekslocatie.

1.4 Opbouw van het rapport

De resultaten van het vooronderzoek, de onderzoekshypothese en de onderzoeksopzet zijn beschreven in hoofdstuk 2. De veldwerkzaamheden en het laboratoriumonderzoek worden beschreven in hoofdstukken 3 en 4. De evaluatie, alsmede toetsing van de hypothese, is opgenomen in hoofdstuk 5.

2. Vooronderzoek, onderzoekshypothese en onderzoeksopzet

2.1 Vooronderzoek

Voor de opzet van het vooronderzoek is de NEN 5725 als uitgangspunt gehanteerd. Voor het verkrijgen van benodigde informatie zijn de in tabel 1 vermelde informatiebronnen geraadpleegd. De in de tabel genoemde bronnen zijn niet altijd volledig. BMA Milieu B.V. is wel afhankelijk van deze informatiebronnen. Hoewel het vooronderzoek naar beste eer en geweten is uitgevoerd, kan geen garantie worden gegeven over de juistheid en volledigheid van de gegevens. De informatie, verkregen tijdens het vooronderzoek, wordt door ons als voldoende beschouwd voor het doel van het onderzoek.

Tabel 1 Informatiebronnen

informatiebronnen	datum	toelichting
opdrachtgever/ initiatiefnemer	25-09-2014	dhr. J.W.G. van Leeuwen van G.A.M. van Leeuwen Project B.V.
Omgevingsdienst Haaglanden	16-10-2014	Uitvoeringsdienst milieutaken voor o.a. gemeente Westland (bodem-, tank- en vergunningenarchief)
locatie-inspectie	28-10-2014	door BMA Milieu B.V.
bodemloket	bodeminformatiepunt	
bodembeheersnota	bodembeheersnota Gemeente Westland (kenmerk: 12.0022795, d.d. 11- 2012)	
bodemkwaliteitskaart	bodemkwaliteitskaart gemeente Westland (d.d. 2006)	
archeologische kaart	archeologische beleidsadvieskaart Gemeente Westland	
explosievenkaart	Explosievenkaart Gemeente Westland	
luchtfoto's	1974, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2011, 2012, 2013	
historisch kaartmateriaal	- Grote Historische Atlas van Nederland, deel 1 West-Nederland, 1839-1859; - Topografische Atlas Zuid-Holland, 2004; - Topografische militaire kaarten 1830-1850, 1850, 1880, 1896, 1901, 1912; - Topografische kaarten 1939, 1958, 1963, 1968, 1973, 1981, 1986, 1990, 1995.	
eerder verricht bodemonderzoek	***onderzoekslocatie*** - eindsituatie bodemonderzoek Willem III Straat 3, kenmerk: 77220, d.d. 20 augustus 1998, uitgevoerd door Blgg; - verkennend bodemonderzoek Prinses Maximastraat 6, kenmerk: NEN.20030016, d.d. 12 februari 2003, uitgevoerd door BMA Milieu. ***directe omgeving*** - historisch onderzoek rioolwaterzuiveringsinstallatie Willem III Straat 2 (landsdekkend beeld), kenmerk: 0051/3/4, d.d. 10 april 2001, uitgevoerd door Register; - diverse bodemonderzoeken/saneringen Tuindersweg/Maasdijk (Maasdijk 50).	

Onderhavige onderzoekslocatie heeft een oppervlakte van maximaal 4.000 m^2.

Voormalig bodemgebruik

Uit het (historisch) kaartmateriaal blijkt dat de onderzoekslocatie evenals de directe omgeving, in het verleden, een agrarisch gebruik heeft gehad. Uit historisch kaartmateriaal vanaf 1939 tot omstreeks de eeuwwisseling blijkt dat de locatie in gebruik is geweest als glastuinbouwperceel. Uit de luchtfoto van 1974 blijkt dat in het verlengde van de Prinses Margrietstraat 2 t/m 14 een ketelhuis was gesitueerd. Ten zuid(oost)en van de onderzoekslocatie is vanaf medio den 20e eeuw een woonwijk gebouwd.

Onderhavige onderzoekslocatie wordt, op basis van de explosievenkaart van gemeente Westland, als niet verdacht beschouwd voor niet gesprongen explosieven.

Er zijn vanuit het verleden (tot aan heden) geen handelingen met grond en verhardingsmaterialen en activiteiten zoals bedrijfsmatig gebruik van asbest, toepassing van bouwstoffen, stortingen van afval en/of calamiteiten bekend. En er zijn geen voormalige en huidige potentieel bodembelastende bedrijfsactiviteiten op de locatie bekend.

Er zijn geen voormalige en mogelijk nog in de grond aanwezige kelders, funderingen, kabels en leidingen, slootdempingen en/of stortplekken bekend. Er zijn op onderhavige onderzoekslocatie geen ondergrondse olietanks bekend.

Uit informatie afkomstig van de archeologische beleidsadvieskaart van de gemeente Westland blijkt dat de onderzoekslocatie in archeologisch onderzoeksgebied B (middelhoge archeologische verwachting) valt.

Huidig bodemgebruik
De percelen zijn in 2001 schoon en bouwrijp opgeleverd door Oranjepolder B.V. en thans niet in gebruik geweest (grasland). Enkele foto's van de locatie zijn opgenomen in bijlage 6.

Er zijn geen kelders en andere ondergrondse kunstwerken bekend.

Er wordt geen aanwezigheid van asbest in en op de bodem verwacht.

Er zijn op de locatie geen tanks, kabels en leidingen en overige bodembedreigende activiteiten bekend.

Toekomstig bodemgebruik
Ter plaatse van onderhavige onderzoekslocatie worden woningen gebouwd.

Geologie en hydrologie
Er is geen informatie over de opbouw en kwaliteit van de antropogene (veroorzaakt door menselijk handelen) ophooglaag bekend.

Het freatisch grondwater had ten tijde van het onderzoek een stijghoogte van circa 1,1 meter minus maaiveld (m-mv). Volgens informatie van de Dienst Grondwaterverkenning van TNO heeft de deklaag een dikte van circa 20 meter en bestaat uit middel fijn tot en met uiterst fijn kleiig zand en zandige klei met veenbrokjes. Onder de deklaag wordt het eerste watervoerend pakket aangetroffen met een dikte van circa 15 meter. Het eerste watervoerend pakket bestaat uit matig grof tot en met uiterst fijn kleiig zand en de stromingsrichting van het grondwater is globaal noordoostelijk gericht. Onder het eerste watervoerend pakket wordt op een diepte van 34 tot 58 meter minus NAP een slecht doorlatende laag aangetroffen. Onder deze laag wordt een tweede watervoerend pakket aangetroffen. Naar de stromingsrichting van het freatisch grondwater is geen onderzoek gedaan. Naar verwachting wordt deze beïnvloed door lokale factoren zoals sloten, drainages en (lekke) rioleringen. Het onderzoeksgebied bevindt zich buiten de 25-jaarbeschermingszone van een waterwingebied.

Onderhavige onderzoekslocatie ligt op circa 15 kilometer ten zuiden van het dichtstbijzijnde grondwaterbeschermingsgebied.

Ter plaatse van onderhavige onderzoekslocatie kan sprake zijn van kwel (opwaartse grondwaterstroming) en van inzijging (neerwaartse grondwaterstroming).

Eerder verricht bodemonderzoek
Onderzoekslocatie
In 1998 is door Blgg een eindsituatie bodemonderzoek uitgevoerd (kenmerk: 77220, d.d. 20 augustus 1998). Uit de beoordelingsbrief van de voormalige gemeente Naaldwijk blijkt dat de kwaliteit van de bodem geen belemmering vormt voor de gewenste bouwwerken. Het onderzoek is verouderd en dient te worden geactualiseerd. De rapportage van dit onderzoek is niet in ons bezit.

Ter plaatse van perceel Prinses Maximastraat 6 is door BMA Milieu in 2003 in opdracht van de voormalige gemeente Naaldwijk een verkennend bodemonderzoek (kenmerk: NEN.20030016, d.d. 12 februari 2003) uitgevoerd. Dit onderzoek is verouderd. Tevens is door BMA Milieu in 2003 in opdracht van de voormalige gemeente Naaldwijk ter plaatse van de percelen Prinses Maximastraat 6 t/m

14 een (in-situ) partij grond gekeurd (in verband met aanleg vuilinsluitend riool). De onderzochte grond is van de locatie verwijderd.

Directe omgeving
In het kader van het landsdekkend beeld is door Register een historisch onderzoek ter plaatse van de rioolwaterzuiveringsinstallatie Willem III Straat 2 uitgevoerd.

Ter plaatse van de Tuindersweg/Maasdijk (Maasdijk 50, ZH178312646) zijn diverse bodemonderzoeken/saneringen uitgevoerd. Deze onderzoeken en saneringen hebben ons inziens geen betrekking op onderhavige onderzoekslocatie.

Uit bodemloket blijkt dat de status van deze locatie is dat er oriënterend onderzoek verricht dient te worden.

Bodembeheersnota en bodemkwaliteitskaart gemeente Westland
Uit de bodembeheersnota van gemeente Westland blijkt dat onderhavige onderzoekslocatie in bodemfunctieklasse overig (kassenbebied) valt. De bovengrond van de locatie staat over het algemeen bekend als bodemfunctieklasse wonen en de ondergrond als bodemfunctieklasse achtergrondwaarde.

Op basis van de (voormalige) bodemkwaliteitskaart van gemeente Westland blijkt dat de bovengrond van de locatie in de zone 10 (kassen < 1945) valt en de ondergrond in zone 43 (BBK landelijk gebied: (voormalige) kassen) valt.

Informatie afkomstig van Omgevingsdienst Haaglanden en Bodemloket
Bij de geraadpleegde bronnen is, buiten de reeds hiervoor verwerkte informatie, geen informatie aangetroffen welke relevant is voor het onderhavige bodemonderzoek.

(financieel-) Juridische aspecten
De onderzoekslocatie bestaat uit twee deellocaties (grasland).

Deellocatie 1 betreft Prinses Maximastraat 6 (bnr. 5), heeft een oppervlakte van maximaal 1.000 m^2 en staat kadastraal bekend als gemeente Naaldwijk, sectie F, nummers 5434, 6192 en 6193.

Deellocatie 2 betreft Prinses Maximastraat 10, 12 en 14 (bnr. 1, 2 en 3), heeft een oppervlakte van maximaal 3.000 m^2 en staat kadastraal bekend als gemeente Naaldwijk, sectie F, nummer 5436

Er is geen calamiteit of overtreding van voorschriften in het kader van de Wet Milieu en/of de Wet bodembescherming en/of andere milieuregelgeving bekend. Er is ter plaatse van onderhavige locatie geen bodemverontreiniging bekend.

De regionale ligging en een overzicht van de onderzoekslocatie zijn weergegeven in respectievelijk bijlage 1 en 2.

2.2 Onderzoekshypothese

Volgens de strategie van de NEN 5740 (Nederlandse norm 5740) dient voorafgaand aan de uitvoering van het veld- en laboratoriumonderzoek op basis van de verkregen informatie een hypothese te worden opgesteld. Het betreft een aanname omtrent het al dan niet aanwezig zijn van bodemverontreiniging op de te onderzoeken locatie.

De onderzoekslocatie wordt, gezien de ligging van de locatie in (voormalig) glastuinbouwgebied en de zonering op basis van de bodemkwaliteitskaart, als 'verdacht' beschouwd voor organochloorbestrijdingsmiddelen (OCB's) in de bovengrond en arseen in het grondwater. Als onderzoeksstrategie wordt echter de strategie voor een 'onverdachte locatie' (ONV) gebruikt. Deze onderzoeksstrategie wordt in

eerste instantie als voldoende beschouwd om een eventuele bodemverontreiniging met bestrijdingsmiddelen en arseen te constateren.

2.3 Onderzoeksopzet

In tabel 2 wordt een systematische beschrijving weergegeven van de uit te voeren veldwerkzaamheden en de te verrichten analyses.

Tabel 2 Onderzoeksopzet

	veldwerk			analyses	
	boring tot 0,5 m-mv	boring tot 2,0 m-mv	boring met peilbuis	grond	grondwater
onderzoekslocatie*	10	2	1	2x basispakket, OCB's (bovengrond) 1x basispakket (ondergrond)	1x basispakket, arseen

basispakket grond barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel, zink, som PAK, som PCB's, minerale olie, lutum en organisch stofgehalte

basispakket grondwater barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel, zink, vluchtige aromatische en gehalogeneerde koolwaterstoffen en minerale olie

* onderzoeksstrategie ONV uit de NEN 5740, oppervlakte 4.000 m^2

Op verzoek van de opdrachtgever worden de twee deellocaties als één locatie onderzocht. De deellocaties hebben een totale oppervlakte van maximaal 4.000 m^2.

Tijdens de uitvoering van het veldwerk zal de veldwerkploeg alert zijn op 'asbestverdachte' materialen.

3. Veldwerkzaamheden

3.1 Uitgevoerde werkzaamheden

Het veldwerk is op 28 oktober 2014 door gecertificeerde medewerkers van BMA Milieu (dhr. R. Barendrecht en dhr. J. de Zeeuw) uitgevoerd. Ter plaatse zijn dertien boringen uitgevoerd, waarvan één boring is afgewerkt als peilbuis. In tabel 3 staan de uitgevoerde boringen vermeld. Voor nadere gegevens over de plaats van de boringen en de peilbuis wordt verwezen naar bijlage 2.

Tabel 3 Uitgevoerde werkzaamheden

	boringnummers	peilbuisnummers	filterstelling m-mv
onderzoekslocatie	1 t/m 13	Pb 7	1,50 - 2,50

bovenkant filter is 0,5 meter minus grondwaterspiegel geplaatst

3.2 Samenstelling van de bodem

Voor een indruk van de samenstelling van de bodemopbouw ter plaatse wordt verwezen naar de boorbeschrijvingen (bijlage 5). Over het algemeen wordt in de bovengrond zand aangetroffen. In de ondergrond wordt zand en klei aangetroffen.

3.3 Zintuiglijke waarnemingen

De waargenomen afwijkingen aan het bodemmateriaal staan vermeld in tabel 4. Bij de niet in de tabel vermelde boringen zijn geen afwijkingen geconstateerd.

Tabel 4 Zintuiglijke waarnemingen

boring	traject (m-mv)	waargenomen bijzonderheden
1	0,00 - 0,50	zwak puinhoudend
2	0,00 - 0,50	zwak puinhoudend
3	0,00 - 0,30	gebroken puin
4	0,00 - 0,50	matig puinhoudend
	0,50 - 0,70	matig puinhoudend, zwak koolashoudend
	0,70 - 0,80	zwak puinhoudend
	1,20 - 1,70	plantenresten
5	0,00 - 0,50	zwak baksteenhoudend
6	0,00 - 0,50	zwak baksteenhoudend
7	0,00 - 0,80	zwak glashoudend, zwak puinhoudend
10	0,00 - 0,60	zwak puinhoudend
12	0,00 - 0,50	zwak puinhoudend

Tijdens de uitvoering van het veldwerk zijn geen 'asbestverdachte' materialen waargenomen.

3.4 Grondwater

De grondwatermonsters zijn op 4 november 2014 door gecertificeerde medewerkers van BMA Milieu (dhr. R. Barendrecht en dhr. J. de Zeeuw) genomen. Om representatieve grondwatermonsters te verkrijgen is na het plaatsen van de peilbuis en voor de monstername een hoeveelheid water afgepompt gelijk aan minimaal vijfmaal de inhoud van het filterdeel van de peilbuis. Tevens wordt hierbij gestreefd naar een stabiel geleidingsvermogen. De grondwatermonsters zijn in voorbehandelde flessen opgeslagen. Van het grondwater is de grondwaterstand (m-mv), de zuurgraad (pH), het geleidingsvermogen (EC) en de troebelheid (NTU) bepaald (tabel 5).

Tabel 5 Metingen grondwater

peilbuisnummer	grondwaterstand m-mv	pH	EC µs/cm	troebelheid NTU	pompdebiet ml/min
Pb 7	1,12	6,9	1210	4,5	200

3.5 Afwijkingen BRL 2000, protocol 2001/2002

Ten aanzien van de monsterneming zijn geen afwijkingen ten opzichte van BRL 2000, protocol 2001 en/of 2002, te vermelden.

4. Laboratoriumonderzoek

4.1 Uitgevoerde analyses

Ten behoeve van de analyses zijn de monsters bij het laboratorium van Omegam B.V. te Amsterdam aangeleverd. Dit laboratorium is geaccrediteerd door de Raad voor Accreditatie conform ISO/IEC 17025:2005 onder nr. L 086. De monsters zijn conform AS3000 voorbehandeld en geanalyseerd. Het mengen van de monsters heeft plaatsgevonden in het laboratorium. De samenstelling van de (meng)monsters en de uitgevoerde analyses staan vermeld in tabel 6.

Tabel 6 Samenstelling monsters en uitgevoerde analyses

analysemonsters	deelmonster(s)	analyse
bovengrond		
MM1	1A, 2A(0,00-0,50), 4A, 4B(0,00-0,70)	basispakket, OCB's
MM2	5A, 6A, 7A, 10A, 12A(0,00-0,50)	basispakket, OCB's
ondergrond		
MM3	4C(0,80-1,20), 7C(0,80-1,10), 10C(0,60-1,00)	basispakket
grondwater		
Pb 7	-	basispakket, arseen

basispakket grond barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel, zink, som PAK, som PCB's, minerale olie, lutum en organisch stofgehalte

basispakket grondwater barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel, zink, vluchtige aromatische en gehalogeneerde koolwaterstoffen en minerale olie

De analysemonsters zijn samengesteld op basis van de zintuiglijke waarnemingen. Op basis van deze waarnemingen zijn de meest verdachte monsters geselecteerd en geanalyseerd.

In het kader van integriteit en transparantie bieden wij u de mogelijkheid de juistheid en authenticiteit van de analysecertificaten, die in het kader van dit project zijn uitgevoerd, te controleren. U kunt dit doen door met de opdrachtverificatiecode, links onder op het analysecertificaat van Omegam Laboratoria, via de website www.omegam.nl een verificatie uit te voeren.

4.2 Toetsingscriteria grond en grondwater

De analyseresultaten zijn getoetst aan de Circulaire bodemsanering en Besluit Bodemkwaliteit. Om de mate van verontreiniging weer te geven wordt in dit rapport de onderstaande terminologie gebruikt:

- **Niet verontreinigd:** De gemiddelde gehalten van de gemeten stoffen overschrijden niet de bijbehorende achtergrondwaarde voor grond of streefwaarde voor grondwater.
- **Lichte verontreinigingen** zijn verontreinigingen waarbij de gemiddelde gehalten van één of meer stoffen de bijbehorende achtergrondwaarde voor grond of streefwaarde voor grondwater overschrijden.
- **Matige verontreinigingen** zijn verontreinigingen waarbij de gemiddelde gehalten van één of meer stoffen de bijbehorende tussenwaarde overschrijden.
- **De tussenwaarde** is de helft van de som van de achtergrondwaarde en de interventiewaarde voor grond of de helft van de som van de streefwaarde en de interventiewaarde voor grondwater. Overschrijding van de tussenwaarde is het criterium voor het uitvoeren van nader onderzoek.
- **Sterke verontreinigingen** zijn verontreinigingen waarbij de gemiddelde gehalten van één of meer stoffen de bijbehorende interventiewaarde overschrijden.
- **De achtergrond-, streef-, en interventiewaarden** zijn opgenomen in Bijlage B van de Regeling bodemkwaliteit en de Circulaire bodemsanering.
- Er is sprake van **een geval van ernstige bodemverontreiniging** indien meer dan 25 m^3 grond en/of het grondwater in een bodemvolume van meer dan 100 m^3 gemiddeld boven de interventiewaarde is verontreinigd. In enkele specifieke situaties, bij gevoelige functies, kan bij gehalten onder de interventiewaarde ook sprake zijn van een geval van ernstige verontreiniging.

4.3 Interpretatie van de analyseresultaten grond en grondwater

De analyseresultaten van de grond(meng)monsters zijn vergeleken met de berekende bodemspecifieke toetsingswaarden. Voor de gehanteerde lutum- en organische stof percentages wordt verwezen naar de volledige toetsing welke is opgenomen in bijlage 3. De analysecertificaten zijn opgenomen in bijlage 4. Een overzicht van de gemeten verontreinigingen is weergegeven in tabel 7.

Tabel 7 Overzicht gemeten verontreinigingen in grond en grondwater

analysemonsters	≥ achtergrondwaarde (AW2000) grond ≥ streefwaarde (S) grondwater	≥ tussenwaarde (T) (matig verontreinigd)	≥ interventiewaarde (I) (sterk verontreinigd)
bovengrond			
MM1	PCB's, hexachloorbenzeen, drins	-	-
MM2	zink, DDD, hexachloorbenzeen, drins, OCB's	-	-
ondergrond			
MM3	PAK	-	-
grondwater			
Pb 7	barium	-	-

- : analytisch geen verontreiniging aangetoond

4.4 Bespreking resultaten

Bovengrond

Mengmonster MM1 van de bovengrond, bestaande uit de zintuiglijk licht tot matig puin- en koolas-houdende deelmonsters 1A, 2A(0,00-0,50), 4A en 4B(0,00-0,70), is analytisch licht verontreinigd met PCB's, hexachloorbenzeen en drins.

Mengmonster MM2 van de bovengrond, bestaande uit de zintuiglijk licht glas- en puin-/baksteenhoudende deelmonsters 5A, 6A, 7A, 10A en 12A(0,00-0,50), is analytisch licht verontreinigd met zink, DDD, hexachloorbenzeen, drins en OCB's.

Ondergrond

Mengmonster MM3 van de ondergrond, bestaande uit de zintuiglijk niet verontreinigde deelmonsters 4C(0,80-1,20), 7C(0,80-1,10) en 10C(0,60-1,00), is analytisch licht verontreinigd met PAK.

Grondwater

Het grondwater afkomstig uit peilbuis Pb 7 is analytisch licht verontreinigd met barium.

5. Evaluatie

5.1 Algemeen

De heer J.W.G. van Leeuwen van G.A.M. van Leeuwen Project B.V. verzocht aan milieuadviesbureau BMA Milieu B.V. een actualiserend bodemonderzoek te verrichten op de locatie aan de Prinses Maximastraat 6 en 10 t/m 14 te Maasdijk in de gemeente Westland.

Aanleiding tot het uitvoeren van het bodemonderzoek is de voorgenomen uitgifte van voor woningbouw geschikte vrije kavels. Doel van het bodemonderzoek is het actualiseren van de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem.

De regionale ligging en een overzicht van de onderzoekslocatie zijn weergegeven in respectievelijk bijlage 1 en 2.

De werkzaamheden uit onderhavig onderzoek zijn door BMA Milieu B.V. uitgevoerd onder het procescertificaat 'Veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek' BRL SIKB 2000 en bijbehorend protocol 2001 'het plaatsen van handboringen en peilbuizen, maken van boorbeschrijvingen, nemen van grondmonsters en waterpassen' en protocol 2002 'het nemen van grondwatermonsters'.

5.2 Conclusies en aanbevelingen

Gezien de resultaten van het onderzoek wordt geconcludeerd dat de opgestelde hypothese 'verdacht' juist is. Ter plaatse zijn in de grond en in het grondwater overschrijdingen van de achtergrond- en streefwaarde vastgesteld. Voor lichte verontreinigingen behoeft echter geen nader onderzoek te worden aanbevolen.

Ons inziens vormen de resultaten van dit onderzoek milieuhygiënisch gezien geen belemmering voor de voorgenomen uitgifte van voor woningbouw geschikte vrije kavels.

Aanbevolen wordt onderhavige rapportage af te stemmen met Omgevingsdienst Haaglanden (ODH, uitvoeringsdienst milieutaken voor o.a. gemeente Westland).

De mogelijk bij bouwactiviteiten vrijkomende of aan te voeren grond is voor hergebruik onderhevig aan wettelijke bepalingen (Besluit Bodemkwaliteit). De gemeente waar de grond wordt toegepast is in dergelijke gevallen het bevoegd gezag.

functie	*naam*	*handtekening*	*versie*
projectleider	ing. J. Luiten		definitief
controle / vrijgave	H. van Malsen		

Literatuurlijst

1. NEN 5725, Strategie voor het uitvoeren van vooronderzoek bij verkennend en nader onderzoek, Nederland Normalisatie-instituut, januari 2009.
2. NEN 5740, Strategie voor het uitvoeren van verkennend bodemonderzoek – Onderzoek naar de milieuhygiënische kwaliteit van bodem en grond, Nederland Normalisatie-instituut, januari 2009.
3. NEN 5707, Protocol voor onderzoek naar asbest in bodem, Nederland Normalisatie-instituut, mei 2003.
4. Besluit bodemkwaliteit (Bbk), 22 november 2007.
5. Regeling bodemkwaliteit (Rkb), 9 april 2009 (inclusief wijzigingen van 1 januari en 1 juli 2013 en 1 januari 2014).
6. Circulaire bodemsanering; 1 juli 2013.
7. Beleidsbrief asbest in bodem, grond en puin(granulaat), Directoraat-Generaal Milieu (ministerie van VROM), kenmerk: BWL/2004000321.
8. NTA 5755, Strategie voor het uitvoeren van nader onderzoek – Onderzoek naar de aard en omvang van bodemverontreiniging, Nederland Normalisatie-instituut, juli 2010.
9. Nota Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving 2014-2017, 2013.
10. Provinciale milieuverordening Zuid-Holland, Provincie Zuid-Holland, 2007.
11. SIKB BRL 2000: Veldwerk milieuhygiënisch bodem- en waterbodemonderzoek, versie 5, 12 december 2013.
12. Protocol 2001, 'Plaatsen van handboringen en peilbuizen, maken van boorbeschrijvingen, nemen van grondmonsters en waterpassen', versie 3.2, 12 december 2013.
13. Protocol 2002, 'Het nemen van grondwatermonsters', versie 4, 12 december 2013.
14. Protocol 2018, 'Locatie-inspectie en monsterneming van asbest in bodem', versie 3.1, 12 december 2013.
15. Wet houdende regelen inzake bescherming van de bodem (Wet bodembescherming – Wbb), 3 juli 1986 en Wet houdende wijziging van de Wet bodembescherming en enkele andere wetten in verband met wijzigingen in het beleid inzake bodemsaneringen, 15 december 2005.

Bijlage 1

Regionale situatie

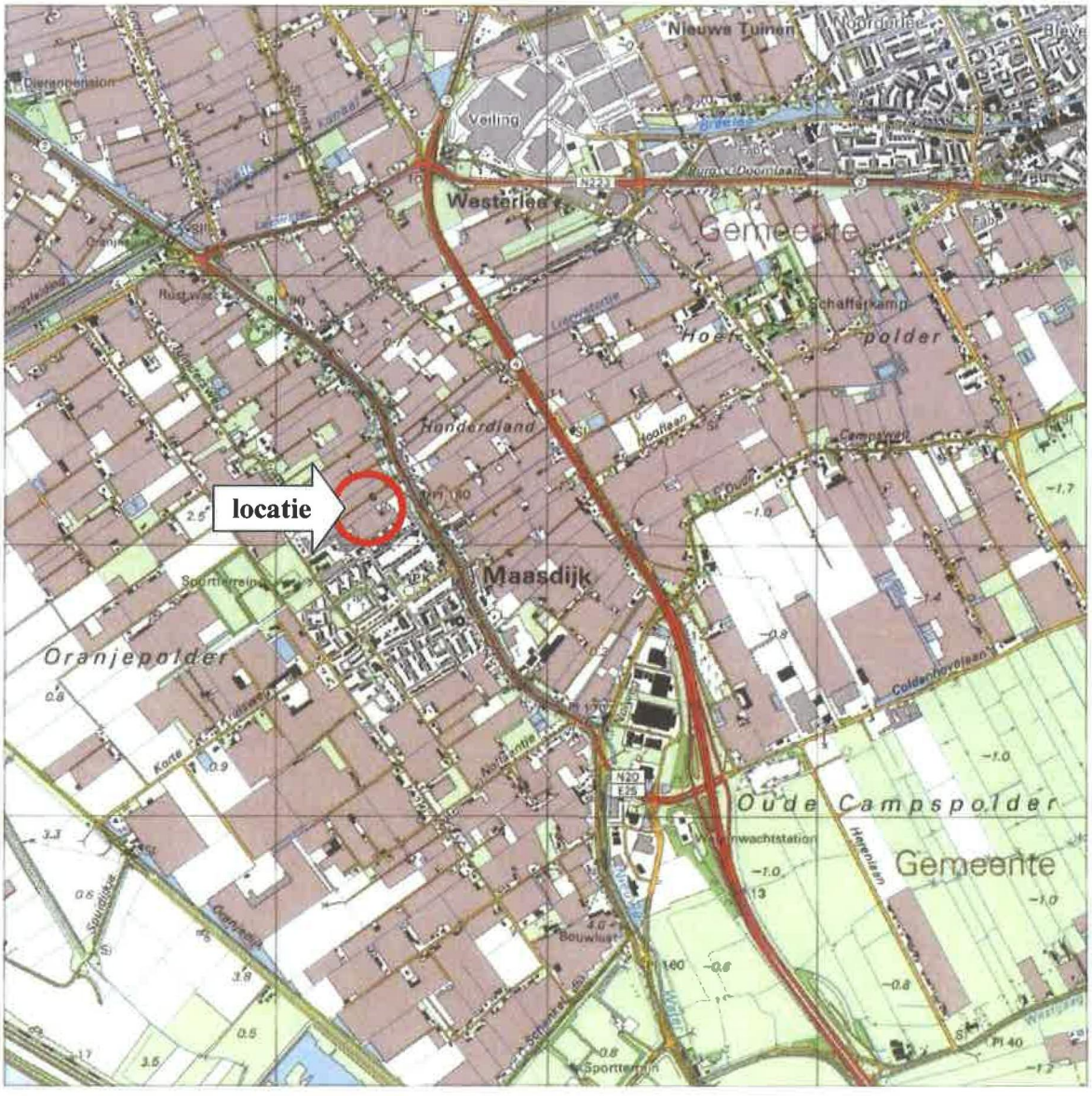

BMA Milieu B.V.	Projectnummer : 2014.0191	Regionale situatie
	Opdrachtgever : G.A.M. van Leeuwen Project B.V. Project : Prinses Maximastraat 6 en 10 t/m 14 te Maasdijk Schaal : 1:25.000	

Bijlage 2

Locatie en boringen

gras
gras
Prinses Maximastraat
Prinses Margrietstraat
Achterlaantje
Prinses Beatrixstraat
Legenda:
grens onderzoekslocatie
peilbuis
boring
nulpunt (vast meetpunt)
0m.
25m.
BMA Milieu
Opdrachtgever: G.A.M. van Leeuwen Beheer B.V.
Onderzoekslocatie: Pr. Maximastr 6 en 10-14, Maasdijk
Datum: 18-11-2014
Schaal: 1:500
Projectnummer: 2014.0191
Tek nr: 1

Bijlage 3

Toetsing analyseresultaten

Project	**2014.0191-Prinses Maximastraat 6 en t/m 14 te Maas**
Certificaten	**511431**
Toetsing	**T.12 - Beoordeling kwaliteit van grond volgens Wbb**
Toetsversie	**BoToVa 1.1.0** Toetsdatum: 6 november 2014 13:38

Monsterreferentie	**4445899**
Monsteromschrijving	MM1 01 (0-50) 02 (0-50) 04 (0-50)

Analyse	Eenheid	Analyseres.	**Gestand.Res.**	Toetsoordeel	AW	T	I
Lutum/Humus							
Organische stof	% (m/m ds)	1.9	**10**				
Lutum	% (m/m ds)	6.4	**25**				
Droogrest							
droogrest	%	88.1	**88.1**	@			
Metalen ICP-AES							
barium (Ba)	mg/kg ds	27	**68**	@			
cadmium (Cd)	mg/kg ds	< 0.2	**< 0.23**	-	0.6	6.8	13
kobalt (Co)	mg/kg ds	< 3	**< 5.0**	-	15	102.5	190
koper (Cu)	mg/kg ds	9.3	**17**	-	40	115	190
kwik (Hg) FIAS/Fims	mg/kg ds	0.06	**0.08**	-	0.15	18.075	36
lood (Pb)	mg/kg ds	22	**32**	-	50	290	530
molybdeen (Mo)	mg/kg ds	< 1.5	**< 1.0**	-	1.5	95.75	190
nikkel (Ni)	mg/kg ds	7	**15**	-	35	67.5	100
zink (Zn)	mg/kg ds	58	**110**	-	140	430	720
Minerale olie							
minerale olie (florisil clean-up)	mg/kg ds	< 35	**< 120**	-	190	2595	5000
Polycyclische koolwaterstoffen							
naftaleen	mg/kg ds	< 0.05	**< 0.035**				
fenantreen	mg/kg ds	0.07	**0.07**				
anthraceen	mg/kg ds	< 0.05	**< 0.035**				
fluoranteen	mg/kg ds	0.22	**0.22**				
benzo(a)antraceen	mg/kg ds	0.09	**0.09**				
chryseen	mg/kg ds	0.11	**0.11**				
benzo(k)fluoranteen	mg/kg ds	0.06	**0.06**				
benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0.09	**0.09**				
benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	0.08	**0.08**				
indeno(1,2,3-cd)pyreen	mg/kg ds	0.06	**0.06**				
Sommaties							
som PAK (10)	mg/kg ds	0.85	**0.85**	-	1.5	20.75	40
Polychloorbifenylen							
PCB - 28	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0035**				
PCB - 52	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0035**				
PCB - 101	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0035**				
PCB - 118	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0035**				
PCB - 138	mg/kg ds	0.001	**0.0050**				
PCB - 153	mg/kg ds	0.002	**0.010**				
PCB - 180	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0035**				
Sommaties							
som PCBs (7)	mg/kg ds	0.006	**0.032**	1.6 AW	0.02	0.51	1

Organochloorbestrijdingsmiddelen							
2,4-DDD (o,p-DDD)	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0035**				
4,4-DDD (p,p-DDD)	mg/kg ds	0.002	**0.010**				
2,4-DDE (o,p-DDE)	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0035**				
4,4-DDE (p,p-DDE)	mg/kg ds	0.005	**0.025**				
2,4-DDT (o,p-DDT)	mg/kg ds	0.001	**0.0050**				
4,4-DDT (p,p-DDT)	mg/kg ds	0.006	**0.030**				
aldrin	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0035**				0.32
dieldrin	mg/kg ds	0.005	**0.025**				
endrin	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0035**				
telodrin	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0035**				
isodrin	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0035**				
heptachloor	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0035**	-	0.0007	2.00035	4
heptachloorepoxide (cis)	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0035**				
heptachloorepoxide (trans)	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0035**				
alfa-endosulfan	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0035**	-	0.0009	2.00045	4
endosulfansulfaat	mg/kg ds	< 0.002	**< 0.0070**	@			
alfa - HCH	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0035**	-	0.001	8.5005	17
beta - HCH	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0035**	-	0.002	0.801	1.6
gamma - HCH (lindaan)	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0035**	-	0.003	0.6015	1.2
delta - HCH	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0035**	@			
hexachloorbenzeen	mg/kg ds	0.003	**0.015**	1.8 AW	0.0085	1.00425	2
hexachloorbutadieen	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0035**	-	0.003		
chloordaan (cis)	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0035**				
chloordaan (trans)	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0035**				
Sommaties							
som DDD	mg/kg ds	0.003	**0.014**	-	0.02	17.01	34
som DDE	mg/kg ds	0.006	**0.028**	-	0.1	1.2	2.3
som DDT	mg/kg ds	0.007	**0.035**	-	0.2	0.95	1.7
som drins (3)	mg/kg ds	0.006	**0.032**	2.1 AW	0.015	2.0075	4
som c/t heptachloorepoxide	mg/kg ds	0.001	**< 0.0070**	-	0.002	2.001	4
som HCHs (3)	mg/kg ds	0.002	**0.002**	@			
som chloordaan	mg/kg ds	0.001	**< 0.0070**	-	0.002	2.001	4
som OCBs (landbodem)	mg/kg ds	0.032	**0.16**	-	0.4		

Monsterreferentie	**4445900**							
Monsteromschrijving	MM2 05 (0-50) 06 (0-50) 07 (0-50) 10 (0-50) 12 (0-50)							
Analyse	Eenheid	Analyseres.	**Gestand.Res.**	Toetsoordeel	AW	T	I	
Lutum/Humus								
Organische stof	% (m/m ds)	3.0	**10**					
Lutum	% (m/m ds)	4.2	**25**					
Droogrest								
droogrest	%	86.1	**86.1**	@				
Metalen ICP-AES								
barium (Ba)	mg/kg ds	38	**120**	@				
cadmium (Cd)	mg/kg ds	< 0.2	**< 0.22**	-	0.6	6.8	13	
kobalt (Co)	mg/kg ds	3.4	**9.6**	-	15	102.5	190	
koper (Cu)	mg/kg ds	10	**19**	-	40	115	190	
kwik (Hg) FIAS/Fims	mg/kg ds	0.1	**0.14**	-	0.15	18.075	36	
lood (Pb)	mg/kg ds	26	**39**	-	50	290	530	
molybdeen (Mo)	mg/kg ds	< 1.5	**< 1.0**	-	1.5	95.75	190	
nikkel (Ni)	mg/kg ds	8	**20**	-	35	67.5	100	
zink (Zn)	mg/kg ds	74	**150**	1.1 AW	140	430	720	
Minerale olie								
minerale olie (florisil clean-up)	mg/kg ds	47	**160**	-	190	2595	5000	

Polycyclische koolwaterstoffen								
naftaleen	mg/kg ds	< 0.05	**< 0.035**					
fenantreen	mg/kg ds	0.08	**0.08**					
anthraceen	mg/kg ds	< 0.05	**< 0.035**					
fluoranteen	mg/kg ds	0.22	**0.22**					
benzo(a)antraceen	mg/kg ds	0.09	**0.09**					
chryseen	mg/kg ds	0.15	**0.15**					
benzo(k)fluoranteen	mg/kg ds	0.07	**0.07**					
benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0.14	**0.14**					
benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	0.08	**0.08**					
indeno(1,2,3-cd)pyreen	mg/kg ds	0.1	**0.1**					
Sommaties								
som PAK (10)	mg/kg ds	1	**1**	-	1.5	20.75	40	
Polychloorbifenylen								
PCB - 28	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0023**					
PCB - 52	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0023**					
PCB - 101	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0023**					
PCB - 118	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0023**					
PCB - 138	mg/kg ds	< 0.002	**0.0047**					
PCB - 153	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0023**					
PCB - 180	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0023**					
Sommaties								
som PCBs (7)	mg/kg ds	0.006	**0.019**	-	0.02	0.51	1	
Organochloorbestrijdingsmiddelen								
2,4-DDD (o,p-DDD)	mg/kg ds	0.003	**0.010**					
4,4-DDD (p,p-DDD)	mg/kg ds	0.007	**0.023**					
2,4-DDE (o,p-DDE)	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0023**					
4,4-DDE (p,p-DDE)	mg/kg ds	0.015	**0.050**					
2,4-DDT (o,p-DDT)	mg/kg ds	0.005	**0.017**					
4,4-DDT (p,p-DDT)	mg/kg ds	0.019	**0.063**					
aldrin	mg/kg ds	0.001	**0.0033**				0.32	
dieldrin	mg/kg ds	0.044	**0.15**					
endrin	mg/kg ds	0.25	**0.83**					
telodrin	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0023**					
isodrin	mg/kg ds	0.002	**0.0067**					
heptachloor	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0023**	-	0.0007	2.00035	4	
heptachloorepoxide (cis)	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0023**					
heptachloorepoxide (trans)	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0023**					
alfa-endosulfan	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0023**	-	0.0009	2.00045	4	
endosulfansulfaat	mg/kg ds	< 0.002	**< 0.0047**	@				
alfa - HCH	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0023**	-	0.001	8.5005	17	
beta - HCH	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0023**	-	0.002	0.801	1.6	
gamma - HCH (lindaan)	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0023**	-	0.003	0.6015	1.2	
delta - HCH	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0023**	@				
hexachloorbenzeen	mg/kg ds	0.005	**0.017**	2.0 AW	0.0085	1.00425	2	
hexachloorbutadieen	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0023**	-	0.003			
chloordaan (cis)	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0023**					
chloordaan (trans)	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0023**					
Sommaties								
som DDD	mg/kg ds	0.01	**0.033**	1.7 AW	0.02	17.01	34	
som DDE	mg/kg ds	0.016	**0.052**	-	0.1	1.2	2.3	
som DDT	mg/kg ds	0.024	**0.080**	-	0.2	0.95	1.7	
som drins (3)	mg/kg ds	0.3	**0.98**	66 AW	0.015	2.0075	4	
som c/t heptachloorepoxide	mg/kg ds	0.001	**< 0.0047**	-	0.002	2.001	4	
som HCHs (3)	mg/kg ds	0.002	**0.002**	@				
som chloordaan	mg/kg ds	0.001	**< 0.0047**	-	0.002	2.001	4	
som OCBs (landbodem)	mg/kg ds	0.36	**1.2**	3.0 AW	0.4			

Monsterreferentie	**4445901**							
Monsteromschrijving	MM3 04 (80-120) 07 (80-110) 10 (60-100)							
Analyse	Eenheid	Analyseres.	**Gestand.Res.**	Toetsoordeel	AW	T	I	

Lutum/Humus							
Organische stof	% (m/m ds)	2.4	**10**				
Lutum	% (m/m ds)	4.6	**25**				
Droogrest							
droogrest	%	85.2	**85.2**	@			
Metalen ICP-AES							
barium (Ba)	mg/kg ds	21	**61**	@			
cadmium (Cd)	mg/kg ds	< 0.2	**< 0.23**	-	0.6	6.8	13
kobalt (Co)	mg/kg ds	< 3	**< 5.7**	-	15	102.5	190
koper (Cu)	mg/kg ds	5.1	**9.6**	-	40	115	190
kwik (Hg) FIAS/Fims	mg/kg ds	< 0.05	**< 0.05**	-	0.15	18.075	36
lood (Pb)	mg/kg ds	23	**34**	-	50	290	530
molybdeen (Mo)	mg/kg ds	< 1.5	**< 1.0**	-	1.5	95.75	190
nikkel (Ni)	mg/kg ds	6	**14**	-	35	67.5	100
zink (Zn)	mg/kg ds	66	**140**	-	140	430	720
Minerale olie							
minerale olie (florisil clean-up)	mg/kg ds	< 35	**< 100**	-	190	2595	5000
Polycyclische koolwaterstoffen							
naftaleen	mg/kg ds	< 0.05	**< 0.035**				
fenantreen	mg/kg ds	0.08	**0.08**				
anthraceen	mg/kg ds	< 0.05	**< 0.035**				
fluoranteen	mg/kg ds	0.26	**0.26**				
benzo(a)antraceen	mg/kg ds	0.2	**0.2**				
chryseen	mg/kg ds	0.3	**0.3**				
benzo(k)fluoranteen	mg/kg ds	0.17	**0.17**				
benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0.29	**0.29**				
benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	0.19	**0.19**				
indeno(1,2,3-cd)pyreen	mg/kg ds	0.19	**0.19**				
Sommaties							
som PAK (10)	mg/kg ds	1.8	**1.8**	1.2 AW	1.5	20.75	40
Polychloorbifenylen							
PCB - 28	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0029**				
PCB - 52	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0029**				
PCB - 101	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0029**				
PCB - 118	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0029**				
PCB - 138	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0029**				
PCB - 153	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0029**				
PCB - 180	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0029**				
Sommaties							
som PCBs (7)	mg/kg ds	0.005	**< 0.020**	-	0.02	0.51	1

Legenda	
@	Geen toetsoordeel mogelijk
x AW	x maal Achtergrondwaarde
-	<= Achtergrondwaarde

Project	**2014.0191-Prinses Maximastraat 6 en t/m 14 te Maas**
Certificaten	**512254**
Toetsing	**T.13 - Beoordeling kwaliteit van grondwater volgens Wbb**
Toetsversie	**BoToVa 1.0.1**

Toetsdatum: 13 november 2014 12:27

Monsterreferentie	**4545894**
Monsteromschrijving	07-1-1 07 (150-250)

Analyse	Eenheid	Analyseres.		Toetsoordeel	S	T	I	
Metalen ICP-MS (opgelost)								
arseen (As)	µg/l	8		-	10	35	60	
barium (Ba)	µg/l	62		1.2 S	50	337.5	625	
cadmium (Cd)	µg/l	< 0.2		-	0.4	3.2	6	
chroom (Cr)	µg/l	< 1		-	1	15.5	30	
kobalt (Co)	µg/l	< 2		-	20	60	100	
koper (Cu)	µg/l	< 2		-	15	45	75	
kwik (Hg) FIAS/Fims	µg/l	< 0.05		-	0.05	0.175	0.3	
lood (Pb)	µg/l	< 2		-	15	45	75	
molybdeen (Mo)	µg/l	< 2		-	5	152.5	300	
nikkel (Ni)	µg/l	13		-	15	45	75	
zink (Zn)	µg/l	< 10		-	65	432.5	800	
Minerale olie								
minerale olie (florisil clean-up)	µg/l	< 50		-	50	325	600	
Vluchtige aromaten								
styreen	µg/l	< 0.2		-	6	153	300	
benzeen	µg/l	< 0.2		-	0.2	15.1	30	
tolueen	µg/l	< 0.2		-	7	503.5	1000	
ethylbenzeen	µg/l	< 0.2		-	4	77	150	
xyleen (ortho)	µg/l	< 0.1						
xyleen (som m+p)	µg/l	< 0.2						
naftaleen	µg/l	< 0.02		-	0.01	35.005	70	
Sommaties aromaten								
som xylenen	µg/l	0.2		-	0.2	35.1	70	
Vluchtige chlooralifaten								
dichloormethaan	µg/l	< 0.2		-	0.01	500.005	1000	
1,1-dichloorethaan	µg/l	< 0.2		-	7	453.5	900	
1,2-dichloorethaan	µg/l	< 0.2		-	7	203.5	400	
1,1-dichlooretheen	µg/l	< 0.1		-	0.01	5.005	10	
1,2-dichlooretheen (trans)	µg/l	< 0.1						
1,2-dichlooretheen (cis)	µg/l	< 0.1						
1,1-dichloorpropaan	µg/l	< 0.2						
1,2-dichloorpropaan	µg/l	< 0.2						
1,3-dichloorpropaan	µg/l	< 0.2						
trichloormethaan	µg/l	< 0.2		-	6	203	400	
tetrachloormethaan	µg/l	< 0.1		-	0.01	5.005	10	
1,1,1-trichloorethaan	µg/l	< 0.1		-	0.01	150.005	300	
1,1,2-trichloorethaan	µg/l	< 0.1		-	0.01	65.005	130	
trichlooretheen	µg/l	< 0.2		-	24	262	500	
tetrachlooretheen	µg/l	< 0.1		-	0.01	20.005	40	
vinylchloride	µg/l	< 0.2		-	0.01	2.505	5	
Sommaties								
som C+T dichlooretheen	µg/l	0.1		-	0.01	10.005	20	
som dichloorpropanen	µg/l	0.4		-	0.8	40.4	80	
Vluchtige gehalogeneerde alifaten - divers								
tribroommethaan	µg/l	< 0.2		@			630	

Toetsoordeel monster 4545894:	Overschrijding Streefwaarde

Legenda	
@	Geen toetsoordeel mogelijk
-	<= Streefwaarde
x S	x maal Streefwaarde

Bijlage 4

Analysecertificaten

BMA Milieu
T.a.v. de heer J.J.C. Luiten
Zuidweg 75
2671 MP NAALDWIJK

Uw kenmerk	: 2014.0191-Prinses Maximastraat 6 en t/m 14 te Maas
Ons kenmerk	: Project 511431
Validatieref.	: 511431_certificaat_v1
Opdrachtverificatiecode	: RYVB-HSOI-VVDS-JWWY
Bijlage(n)	: 4 tabel(len) + 3 oliechromatogram(men) + 1 bijlage(n)

Amsterdam, 4 november 2014

Hierbij zend ik u de resultaten van het laboratoriumonderzoek dat op uw verzoek is uitgevoerd in de door u aangeboden monsters.

De resultaten hebben uitsluitend betrekking op de monsters, zoals die door u voor analyse ter beschikking werden gesteld.

Het onderzoek is, met uitzondering van eventueel uitbesteed onderzoek, uitgevoerd door Omegam Laboratoria volgens de methoden zoals ze zijn vastgelegd in het geldende accreditatie-certificaat L086 en/of in de bundel "Analysevoorschriften Omegam Laboratoria". De in dit onderzoek uitgevoerde onderzoeksmethoden van de geaccrediteerde analyses zijn in een aparte bijlage als onderdeel van dit analyse-certificaat opgenomen. De methoden zijn, voor zover mogelijk, ontleend aan de accreditatieprogramma's/schema's en NEN- EN- en/of ISO-voorschriften.

Ik wijs u erop dat het analyse-certificaat alleen in zijn geheel mag worden gereproduceerd. Ik vertrouw erop uw opdracht volledig en naar tevredenheid te hebben uitgevoerd. Heeft u naar aanleiding van deze rapportage nog vragen, dan verzoek ik u contact op te nemen met onze klantenservice.

Hoogachtend,
namens Omegam Laboratoria,

drs. R.R. Otten
Directeur

Op dit certificaat zijn onze algemene voorwaarden van toepassing
Dit analyse-certificaat mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd

postbus 94685
1090 GR Amsterdam

H.J.E. Wenckebachweg 120
1114 AD Amsterdam-Duivendrecht

T 020 5976 769
F 020 5976 689

klantenservice@omegam.nl
www.omegam.nl

ABN·AMRO bank NL95ABNA0462704564
BTW nr. NL8139.67.132.B01

Kvk 34215654

ANALYSECERTIFICAAT

Project code	:	**511431**
Project omschrijving	:	**2014.0191-Prinses Maximastraat 6 en t/m 14 te Maas**
Opdrachtgever	:	**BMA Milieu**

Monsterreferenties
4445899 = MM1 01 (0-50) 02 (0-50) 04 (0-50)
4445900 = MM2 05 (0-50) 06 (0-50) 07 (0-50) 10 (0-50) 12 (0-50)

Opgegeven bemonsteringsdatum	:		**28/10/2014**	**28/10/2014**
Ontvangstdatum opdracht	:		**28/10/2014**	**28/10/2014**
Startdatum	:		**28/10/2014**	**28/10/2014**
Monstercode	:		**4445899**	**4445900**
Matrix	:		**Grond**	**Grond**
Monstervoorbewerking				
S AS3000 (steekmonster)			**uitgevoerd**	**uitgevoerd**
S gewicht artefact		g	**< 1**	**< 1**
S soort artefact			nvt	nvt
S voorbewerking AS3000			**uitgevoerd**	**uitgevoerd**
Algemeen onderzoek - fysisch				
S droogrest		%	**88,1**	**86,1**
S organische stof (gec. voor lutum)		% (m/m ds)	**1,9**	**3,0**
S lutumgehalte (pipetmethode)		% (m/m ds)	**6,4**	**4,2**
Anorganische parameters - metalen				
S barium (Ba)		mg/kg ds	**27**	**38**
S cadmium (Cd)		mg/kg ds	**< 0,20**	**< 0,20**
S kobalt (Co)		mg/kg ds	**< 3,0**	**3,4**
S koper (Cu)		mg/kg ds	**9,3**	**10**
S kwik (Hg) FIAS/Fims		mg/kg ds	**0,06**	**0,10**
S lood (Pb)		mg/kg ds	**22**	**26**
S molybdeen (Mo)		mg/kg ds	**< 1,5**	**< 1,5**
S nikkel (Ni)		mg/kg ds	**7**	**8**
S zink (Zn)		mg/kg ds	**58**	**74**
Organische parameters - niet aromatisch				
S minerale olie (florisil clean-up)		mg/kg ds	**< 35**	**47**
Organische parameters - aromatisch				
Polycyclische koolwaterstoffen:				
S naftaleen		mg/kg ds	**< 0,05**	**< 0,05**
S fenantreen		mg/kg ds	**0,07**	**0,08**
S anthraceen		mg/kg ds	**< 0,05**	**< 0,05**
S fluoranteen		mg/kg ds	**0,22**	**0,22**
S benzo(a)antraceen		mg/kg ds	**0,09**	**0,09**
S chryseen		mg/kg ds	**0,11**	**0,15**
S benzo(k)fluoranteen		mg/kg ds	**0,06**	**0,07**
S benzo(a)pyreen		mg/kg ds	**0,09**	**0,14**
S benzo(ghi)peryleen		mg/kg ds	**0,08**	**0,08**
S indeno(1,2,3-cd)pyreen		mg/kg ds	**0,06**	**0,10**
S som PAK (10)		mg/kg ds	**0,85**	**1,0**
Organische parameters - gehalogeneerd				
Polychloorbifenylen:				
S PCB -28		mg/kg ds	**< 0,001**	**< 0,001**
S PCB -52		mg/kg ds	**< 0,001**	**< 0,001**
S PCB -101		mg/kg ds	**< 0,001**	**< 0,001**
S PCB -118		mg/kg ds	**< 0,001**	**< 0,001**
S PCB -138		mg/kg ds	**0,001**	**< 0,002**
S PCB -153		mg/kg ds	**0,002**	**< 0,001**
S PCB -180		mg/kg ds	**< 0,001**	**< 0,001**
S som PCBs (7)		mg/kg ds	**0,006**	**0,006**

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd
- De met een 'O' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (registratienummer L086)
- De met een 'S' gemerkte analyses zijn op basis van het schema AS 3000 geaccrediteerd
Opdrachtverificatiecode: RYVB-HSOI-VVDS-JWWY

ANALYSECERTIFICAAT

Project code	:	**511431**
Project omschrijving	:	**2014.0191-Prinses Maximastraat 6 en t/m 14 te Maas**
Opdrachtgever	:	**BMA Milieu**

Monsterreferenties
4445899 = MM1 01 (0-50) 02 (0-50) 04 (0-50)
4445900 = MM2 05 (0-50) 06 (0-50) 07 (0-50) 10 (0-50) 12 (0-50)

Opgegeven bemonsteringsdatum	:	**28/10/2014**	**28/10/2014**
Ontvangstdatum opdracht	:	**28/10/2014**	**28/10/2014**
Startdatum	:	**28/10/2014**	**28/10/2014**
Monstercode	:	**4445899**	**4445900**
Matrix	:	**Grond**	**Grond**

Organische parameters - bestrijdingsmiddelen

	Organochloorbestrijdingsmiddelen:			
S	2,4-DDD (o,p-DDD)	mg/kg ds	**< 0,001**	**0,003**
S	4,4-DDD (p,p-DDD)	mg/kg ds	**0,002**	**0,007**
S	2,4-DDE (o,p-DDE)	mg/kg ds	**< 0,001**	**< 0,001**
S	4,4-DDE (p,p-DDE)	mg/kg ds	**0,005**	**0,015**
S	2,4-DDT (o,p-DDT)	mg/kg ds	**0,001**	**0,005**
S	4,4-DDT (p,p-DDT)	mg/kg ds	**0,006**	**0,019**
S	aldrin	mg/kg ds	**< 0,001**	**0,001**
S	dieldrin	mg/kg ds	**0,005**	**0,044**
S	endrin	mg/kg ds	**< 0,001**	**0,25**
S	telodrin	mg/kg ds	**< 0,001**	**< 0,001**
S	isodrin	mg/kg ds	**< 0,001**	**0,002**
S	heptachloor	mg/kg ds	**< 0,001**	**< 0,001**
S	heptachloorepoxide (cis)	mg/kg ds	**< 0,001**	**< 0,001**
S	heptachloorepoxide (trans)	mg/kg ds	**< 0,001**	**< 0,001**
S	alfa-endosulfan	mg/kg ds	**< 0,001**	**< 0,001**
S	endosulfansulfaat	mg/kg ds	**< 0,002**	**< 0,002**
S	alfa -HCH	mg/kg ds	**< 0,001**	**< 0,001**
S	beta -HCH	mg/kg ds	**< 0,001**	**< 0,001**
S	gamma -HCH (lindaan)	mg/kg ds	**< 0,001**	**< 0,001**
S	delta -HCH	mg/kg ds	**< 0,001**	**< 0,001**
S	hexachloorbenzeen	mg/kg ds	**0,003**	**0,005**
S	hexachloorbutadieen	mg/kg ds	**< 0,001**	**< 0,001**
S	chloordaan (cis)	mg/kg ds	**< 0,001**	**< 0,001**
S	chloordaan (trans)	mg/kg ds	**< 0,001**	**< 0,001**
	som DDD	mg/kg ds	**0,003**	**0,010**
	som DDE	mg/kg ds	**0,006**	**0,016**
	som DDT	mg/kg ds	**0,007**	**0,024**
S	som DDD /DDE /DDTs	mg/kg ds	**0,015**	**0,050**
S	som drins (3)	mg/kg ds	**0,006**	**0,30**
S	som c/t heptachloorepoxide	mg/kg ds	**0,001**	**0,001**
S	som HCHs (3)	mg/kg ds	**0,002**	**0,002**
S	som chloordaan	mg/kg ds	**0,001**	**0,001**
	som OCBs (waterbodem)	mg/kg ds	**0,032**	**0,36**
	som OCBs (landbodem)	mg/kg ds	**0,032**	**0,36**

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd
- De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (registratienummer L086)
- De met een 'S' gemerkte analyses zijn op basis van het schema AS 3000 geaccrediteerd

OMEGAM Laboratoria

ANALYSECERTIFICAAT

Project code	:	**511431**
Project omschrijving	:	**2014.0191-Prinses Maximastraat 6 en t/m 14 te Maas**
Opdrachtgever	:	**BMA Milieu**

Monsterreferenties
4445901 = MM3 04 (80-120) 07 (80-110) 10 (60-100)

Opgegeven bemonsteringsdatum	:	**28/10/2014**
Ontvangstdatum opdracht	:	**28/10/2014**
Startdatum	:	**28/10/2014**
Monstercode	:	**4445901**
Matrix	:	**Grond**

Monstervoorbewerking			
S	AS3000 (steekmonster)		**uitgevoerd**
S	gewicht artefact	g	**< 1**
S	soort artefact		nvt
S	voorbewerking AS3000		**uitgevoerd**
Algemeen onderzoek - fysisch			
S	droogrest	%	**85,2**
S	organische stof (gec. voor lutum)	% (m/m ds)	**2,4**
S	lutumgehalte (pipetmethode)	% (m/m ds)	**4,6**
Anorganische parameters - metalen			
S	barium (Ba)	mg/kg ds	**21**
S	cadmium (Cd)	mg/kg ds	**< 0,20**
S	kobalt (Co)	mg/kg ds	**< 3,0**
S	koper (Cu)	mg/kg ds	**5,1**
S	kwik (Hg) FIAS/Fims	mg/kg ds	**< 0,05**
S	lood (Pb)	mg/kg ds	**23**
S	molybdeen (Mo)	mg/kg ds	**< 1,5**
S	nikkel (Ni)	mg/kg ds	**6**
S	zink (Zn)	mg/kg ds	**66**
Organische parameters - niet aromatisch			
S	minerale olie (florisil clean-up)	mg/kg ds	**< 35**
Organische parameters - aromatisch			
Polycyclische koolwaterstoffen:			
S	naftaleen	mg/kg ds	**< 0,05**
S	fenantreen	mg/kg ds	**0,08**
S	anthraceen	mg/kg ds	**< 0,05**
S	fluoranteen	mg/kg ds	**0,26**
S	benzo(a)antraceen	mg/kg ds	**0,20**
S	chryseen	mg/kg ds	**0,30**
S	benzo(k)fluoranteen	mg/kg ds	**0,17**
S	benzo(a)pyreen	mg/kg ds	**0,29**
S	benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	**0,19**
S	indeno(1,2,3-cd)pyreen	mg/kg ds	**0,19**
S	som PAK (10)	mg/kg ds	**1,8**
Organische parameters - gehalogeneerd			
Polychloorbifenylen:			
S	PCB -28	mg/kg ds	**< 0,001**
S	PCB -52	mg/kg ds	**< 0,001**
S	PCB -101	mg/kg ds	**< 0,001**
S	PCB -118	mg/kg ds	**< 0,001**
S	PCB -138	mg/kg ds	**< 0,001**
S	PCB -153	mg/kg ds	**< 0,001**
S	PCB -180	mg/kg ds	**< 0,001**
S	som PCBs (7)	mg/kg ds	**0,005**

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd
- De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (registratienummer L086)
- De met een 'S' gemerkte analyses zijn op basis van het schema AS 3000 geaccrediteerd

ANALYSECERTIFICAAT

Project code	:	**511431**
Project omschrijving	:	**2014.0191-Prinses Maximastraat 6 en t/m 14 te Maas**
Opdrachtgever	:	**BMA Milieu**

Opmerkingen m.b.t. analyses

Opmerking(en) algemeen

Organische stof gehalte (gecorrigeerd voor lutum en vrij ijzer in de vorm van Fe2O3)
Het organische stofgehalte is gecorrigeerd voor het in het analysecertificaat gerapporteerde lutumgehalte. Indien het lutumgehalte niet is gerapporteerd is de correctie uitgevoerd met een lutumgehalte van 5,4% (gemiddeld lutumgehalte Nederlandse bodem, AS3010/AS3210, prestatieblad organische stofgehalte in grond/waterbodem). Indien het vrij ijzergehalte is bepaald en groter is dan 5 % m/m, is bij de berekening van het organische stof gecorrigeerd voor dat gehalte aan vrij ijzer.

Sommatie van concentraties voor groepsparameters
De sommatie is uitgevoerd volgens AS3000 paragraaf 2.5.2 en bijlage 3.

Uw referentie	:	**MM2 05 (0-50) 06 (0-50) 07 (0-50) 10 (0-50) 12 (0-50)**
Monstercode	:	**4445900**

Opmerking(en) bij resultaten:

PCB - 138:	- verhoogde rapportagegrens t.g.v. storingen in de monstermatrix
som PCBs (7):	- verhoogde rapportagegrens t.g.v. storingen in de monstermatrix

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd

OLIE-ONDERZOEK

Monstercode : **4445899**
Project omschrijving : **2014.0191-Prinses Maximastraat 6 en t/m 14 te Maas**
Uw referentie : **MM1 01 (0-50) 02 (0-50) 04 (0-50)**
Methode : **minerale olie (florisil clean-up)**

OLIECHROMATOGRAM

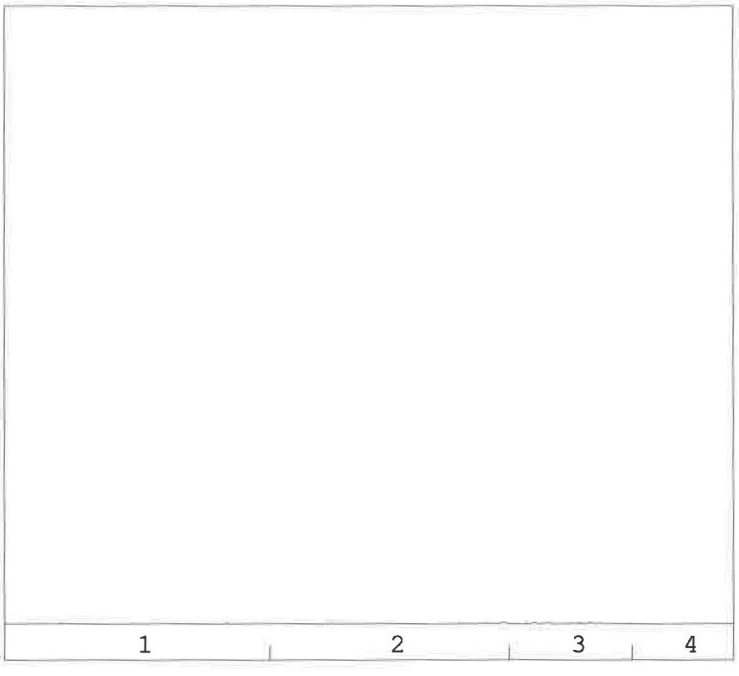

minerale olie gehalte: <35 mg/kg ds

ANALYSEMETHODE

Voorbewerking grond	:	Extractie gebaseerd op NEN 6978, incl. florisil clean-up.
Voorbewerking AP04	:	Extractie conform NEN 6978, incl. florisil clean-up.
Voorbewerking water	:	Extractie gebaseerd op ISO 9377-2, incl. florisil clean-up.
Analyse	:	Gaschromatograaf met capillaire kolom en vlamionisatie detectie.
Interpretatie	:	Raadpleeg voor de typering van de oliesoort de OMEGAM oliebibliotheek.

De volgende aanvullende clean-up mogelijkheden kunnen worden aangevraagd:
Veen clean-up : Verwijdert eventuele restanten natuurlijke verbindingen uit extract.

De hoogte van de signalen is geen maat voor de concentratie van de olie in het monster.
(Het chromatogram heeft een variabele schaalindeling)

Bij een minerale olie gehalte kleiner dan de rapportagegrens worden geen oliefracties weergegeven.

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd

OLIE-ONDERZOEK

Monstercode : **4445900**
Project omschrijving : **2014.0191-Prinses Maximastraat 6 en t/m 14 te Maas**
Uw referentie : **MM2 05 (0-50) 06 (0-50) 07 (0-50) 10 (0-50) 12 (0-50)**
Methode : **minerale olie (florisil clean-up)**

OLIECHROMATOGRAM

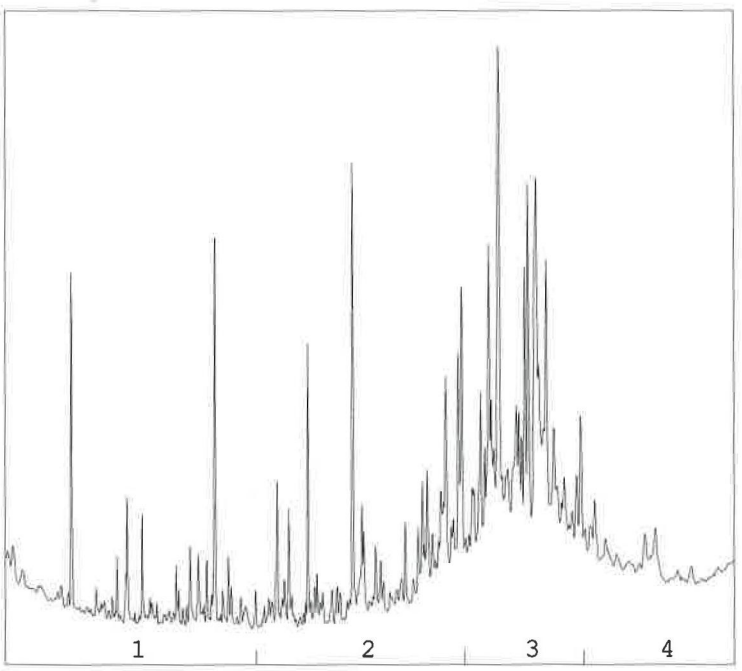

OLIEFRACTIEVERDELING

1)	fractie > C10 - C19	11 %
2)	fractie C19 - C29	31 %
3)	fractie C29 - C35	41 %
4)	fractie C35 -< C40	17 %

minerale olie gehalte: 47 mg/kg ds

ANALYSEMETHODE

Voorbewerking grond	:	Extractie gebaseerd op NEN 6978, incl. florisil clean-up.
Voorbewerking AP04	:	Extractie conform NEN 6978, incl. florisil clean-up.
Voorbewerking water	:	Extractie gebaseerd op ISO 9377-2, incl. florisil clean-up.
Analyse	:	Gaschromatograaf met capillaire kolom en vlamionisatie detectie.
Interpretatie	:	Raadpleeg voor de typering van de oliesoort de OMEGAM oliebibliotheek.

De volgende aanvullende clean-up mogelijkheden kunnen worden aangevraagd:
Veen clean-up : Verwijdert eventuele restanten natuurlijke verbindingen uit extract.

De hoogte van de signalen is geen maat voor de concentratie van de olie in het monster.
(Het chromatogram heeft een variabele schaalindeling)

Bij een minerale olie gehalte kleiner dan de rapportagegrens worden geen oliefracties weergegeven.

Dit analysecertificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd

OLIE-ONDERZOEK

Monstercode : **4445901**
Project omschrijving : **2014.0191-Prinses Maximastraat 6 en t/m 14 te Maas**
Uw referentie : **MM3 04 (80-120) 07 (80-110) 10 (60-100)**
Methode : **minerale olie (florisil clean-up)**

OLIECHROMATOGRAM

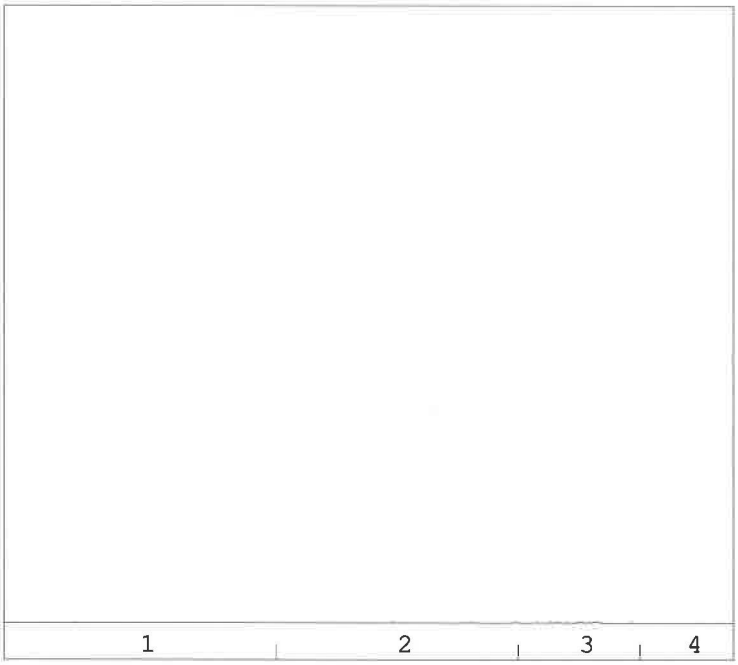

minerale olie gehalte: <35 mg/kg ds

ANALYSEMETHODE

Voorbewerking grond	:	Extractie gebaseerd op NEN 6978, incl. florisil clean-up.
Voorbewerking AP04	:	Extractie conform NEN 6978, incl. florisil clean-up.
Voorbewerking water	:	Extractie gebaseerd op ISO 9377-2, incl. florisil clean-up.
Analyse	:	Gaschromatograaf met capillaire kolom en vlamionisatie detectie.
Interpretatie	:	Raadpleeg voor de typering van de oliesoort de OMEGAM oliebibliotheek.

De volgende aanvullende clean-up mogelijkheden kunnen worden aangevraagd:
Veen clean-up : Verwijdert eventuele restanten natuurlijke verbindingen uit extract.

De hoogte van de signalen is geen maat voor de concentratie van de olie in het monster.
(Het chromatogram heeft een variabele schaalindeling)

Bij een minerale olie gehalte kleiner dan de rapportagegrens worden geen oliefracties weergegeven.

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd

ANALYSECERTIFICAAT

Project code	:	**511431**
Project omschrijving	:	**2014.0191-Prinses Maximastraat 6 en t/m 14 te Maas**
Opdrachtgever	:	**BMA Milieu**

Analysemethoden in Grond (AS3000)

AS3000
In dit analysecertificaat zijn de met 'S' gemerkte analyses uitgevoerd volgens de analysemethoden beschreven in het "Accreditatieschema Laboratoriumanalyses voor grond-, waterbodem- en grondwateronderzoek (AS SIKB 3000)". Het laboratoriumonderzoek is uitgevoerd volgens de onderstaande analysemethoden. Deze analyses zijn vastgelegd in het geldende accreditatie-certificaat met bijbehorende verrichtingenlijst L086 van Omegam Laboratoria BV.

Samplemate	:	Conform AS3000 en NEN-EN 16179
Droogrest	:	Conform AS3010 prestatieblad 2
Organische stof (gec. voor lutum)	:	Conform AS3010 prestatieblad 3
Lutumgehalte (pipetmethode)	:	Conform AS3010 prestatieblad 4; gelijkwaardig aan NEN 5753
Barium (Ba)	:	Conform AS3010 prestatieblad 5; NEN 6966 en destructie conform NEN 6961
Cadmium (Cd)	:	Conform AS3010 prestatieblad 5; NEN 6966 en destructie conform NEN 6961
Kobalt (Co)	:	Conform AS3010 prestatieblad 5; NEN 6966 en destructie conform NEN 6961
Koper (Cu)	:	Conform AS3010 prestatieblad 5; NEN 6966 en destructie conform NEN 6961
Kwik (Hg)	:	Conform AS3010 prestatieblad 5; NEN-ISO 16772 en destructie conform NEN 6961
Lood (Pb)	:	Conform AS3010 prestatieblad 5; NEN 6966 en destructie conform NEN 6961
Molybdeen (Mo)	:	Conform AS3010 prestatieblad 5; NEN 6966 en destructie conform NEN 6961
Nikkel (Ni)	:	Conform AS3010 prestatieblad 5; NEN 6966 en destructie conform NEN 6961
Zink (Zn)	:	Conform AS3010 prestatieblad 5; NEN 6966 en destructie conform NEN 6961
Minerale olie (florisil clean-up)	:	Conform AS3010 prestatieblad 7
PAKs	:	Conform AS3010 prestatieblad 6
PCBs	:	Conform AS3010 prestatieblad 8
PCBs	:	Conform AS3010 prestatieblad 8
OCBs	:	Conform AS3020 prestatiebladen 1 en 3

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd

BMA Milieu
T.a.v. de heer J.J.C. Luiten
Zuidweg 75
2671 MP NAALDWIJK

Uw kenmerk	: 2014.0191-Prinses Maximastraat 6 en t/m 14 te Maas
Ons kenmerk	: Project 512254
Validatieref.	: 512254_certificaat_v1
Opdrachtverificatiecode	: QURZ-RFAO-PPVC-ABIP
Bijlage(n)	: 2 tabel(len) + 1 oliechromatogram(men) + 1 bijlage(n)

Amsterdam, 10 november 2014

Hierbij zend ik u de resultaten van het laboratoriumonderzoek dat op uw verzoek is uitgevoerd in de door u aangeboden monsters.

De resultaten hebben uitsluitend betrekking op de monsters, zoals die door u voor analyse ter beschikking werden gesteld.

Het onderzoek is, met uitzondering van eventueel uitbesteed onderzoek, uitgevoerd door Omegam Laboratoria volgens de methoden zoals ze zijn vastgelegd in het geldende accreditatie-certificaat L086 en/of in de bundel "Analysevoorschriften Omegam Laboratoria". De in dit onderzoek uitgevoerde onderzoeksmethoden van de geaccrediteerde analyses zijn in een aparte bijlage als onderdeel van dit analyse-certificaat opgenomen. De methoden zijn, voor zover mogelijk, ontleend aan de accreditatieprogramma's/schema's en NEN- EN- en/of ISO-voorschriften.

Ik wijs u erop dat het analyse-certificaat alleen in zijn geheel mag worden gereproduceerd. Ik vertrouw erop uw opdracht volledig en naar tevredenheid te hebben uitgevoerd. Heeft u naar aanleiding van deze rapportage nog vragen, dan verzoek ik u contact op te nemen met onze klantenservice.

Hoogachtend,
namens Omegam Laboratoria,

drs. R.R. Otten
Directeur

Op dit certificaat zijn onze algemene voorwaarden van toepassing
Dit analyse-certificaat mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

postbus 94685
1090 GR Amsterdam

H.J.E. Wenckebachweg 120
1114 AD Amsterdam-Duivendrecht

T 020 5976 769
F 020 5976 689

klantenservice@omegam.nl
www.omegam.nl

ABN·AMRO bank NL95ABNA0462704564
BTW nr. NL8139.67.132.B01

Kvk 34215654

ANALYSECERTIFICAAT

Project code	:	**512254**
Project omschrijving	:	**2014.0191-Prinses Maximastraat 6 en t/m 14 te Maas**
Opdrachtgever	:	**BMA Milieu**

Monsterreferenties
4545894 = 07-1-1 07 (150-250)

Opgegeven bemonsteringsdatum	:	**04/11/2014**
Ontvangstdatum opdracht	:	**04/11/2014**
Startdatum	:	**04/11/2014**
Monstercode	:	**4545894**
Matrix	:	**Grondwater**

Anorganische parameters - metalen			
Metalen ICP-MS (opgelost):			
S	arseen (As)	µg/l	**8**
S	barium (Ba)	µg/l	**62**
S	cadmium (Cd)	µg/l	**< 0,2**
S	chroom (Cr)	µg/l	**< 1,0**
S	kobalt (Co)	µg/l	**< 2**
S	koper (Cu)	µg/l	**< 2**
S	kwik (Hg) FIAS/Fims	µg/l	**< 0,05**
S	lood (Pb)	µg/l	**< 2**
S	molybdeen (Mo)	µg/l	**< 2**
S	nikkel (Ni)	µg/l	**13**
S	zink (Zn)	µg/l	**< 10**
Organische parameters - niet aromatisch			
S	minerale olie (florisil clean-up)	µg/l	**< 50**
Organische parameters - aromatisch			
Vluchtige aromaten:			
S	styreen	µg/l	**< 0,2**
S	benzeen	µg/l	**< 0,2**
S	tolueen	µg/l	**< 0,2**
S	ethylbenzeen	µg/l	**< 0,2**
S	xyleen (ortho)	µg/l	**< 0,1**
S	xyleen (som m+p)	µg/l	**< 0,2**
S	naftaleen	µg/l	**< 0,02**
S	som xylenen	µg/l	**0,2**
Organische parameters - gehalogeneerd			
Vluchtige chlooralifaten:			
S	dichloormethaan	µg/l	**< 0,2**
S	1,1-dichloorethaan	µg/l	**< 0,2**
S	1,2-dichloorethaan	µg/l	**< 0,2**
S	1,1-dichlooretheen	µg/l	**< 0,1**
S	1,2-dichlooretheen (trans)	µg/l	**< 0,1**
S	1,2-dichlooretheen (cis)	µg/l	**< 0,1**
S	1,1-dichloorpropaan	µg/l	**< 0,2**
S	1,2-dichloorpropaan	µg/l	**< 0,2**
S	1,3-dichloorpropaan	µg/l	**< 0,2**
S	trichloormethaan	µg/l	**< 0,2**
S	tetrachloormethaan	µg/l	**< 0,1**
S	1,1,1-trichloorethaan	µg/l	**< 0,1**
S	1,1,2-trichloorethaan	µg/l	**< 0,1**
S	trichlooretheen	µg/l	**< 0,2**
S	tetrachlooretheen	µg/l	**< 0,1**
S	vinylchloride	µg/l	**< 0,2**
S	som C+T dichlooretheen	µg/l	**0,1**
S	som dichloorpropanen	µg/l	**0,4**
Vluchtige gehalogeneerde alifaten - divers:			
S	tribroommethaan	µg/l	**< 0,2**

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.
- De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (registratienummer L086)
- De met een 'S' gemerkte analyses zijn op basis van het schema AS 3000 geaccrediteerd

ANALYSECERTIFICAAT

Project code	:	**512254**
Project omschrijving	:	**2014.0191-Prinses Maximastraat 6 en t/m 14 te Maas**
Opdrachtgever	:	**BMA Milieu**

Opmerkingen m.b.t. analyses

Opmerking(en) algemeen

Sommatie van concentraties voor groepsparameters
De sommatie is uitgevoerd volgens AS3000 paragraaf 2.5.2 en bijlage 3.

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

OLIE-ONDERZOEK

Monstercode : **4545894**
Project omschrijving : **2014.0191-Prinses Maximastraat 6 en t/m 14 te Maas**
Uw referentie : **07-1-1 07 (150-250)**
Methode : **minerale olie (florisil clean-up)**

OLIECHROMATOGRAM

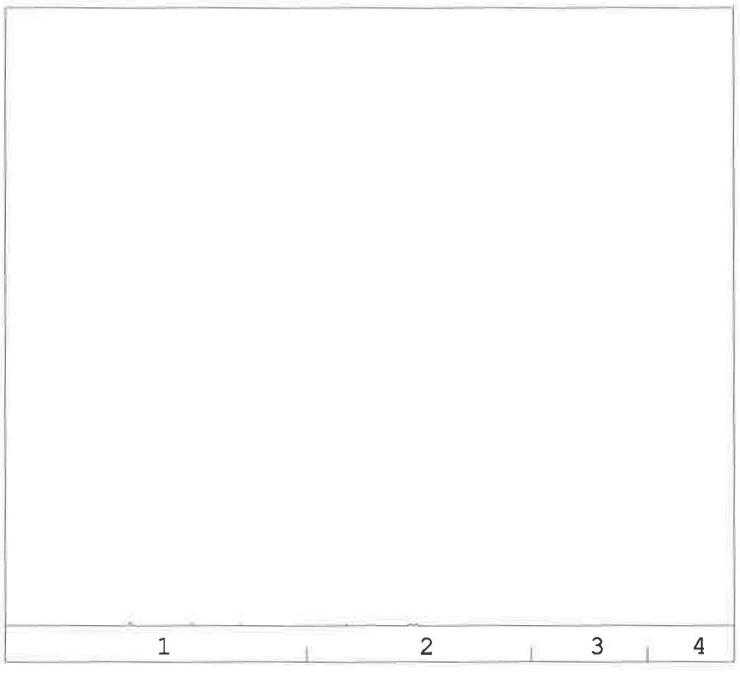

minerale olie gehalte: <50 µg/l

ANALYSEMETHODE

Voorbewerking grond	:	Extractie gebaseerd op NEN 6978, incl. florisil clean-up.
Voorbewerking AP04	:	Extractie conform NEN 6978, incl. florisil clean-up.
Voorbewerking water	:	Extractie gebaseerd op ISO 9377-2, incl. florisil clean-up.
Analyse	:	Gaschromatograaf met capillaire kolom en vlamionisatie detectie.
Interpretatie	:	Raadpleeg voor de typering van de oliesoort de OMEGAM oliebibliotheek.

De volgende aanvullende clean-up mogelijkheden kunnen worden aangevraagd:
Veen clean-up : Verwijdert eventuele restanten natuurlijke verbindingen uit extract.

De hoogte van de signalen is geen maat voor de concentratie van de olie in het monster.
(Het chromatogram heeft een variabele schaalindeling)

Bij een minerale olie gehalte kleiner dan de rapportagegrens worden geen oliefracties weergegeven.

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd

ANALYSECERTIFICAAT

Project code	:	**512254**
Project omschrijving	:	**2014.0191-Prinses Maximastraat 6 en t/m 14 te Maas**
Opdrachtgever	:	**BMA Milieu**

Analysemethoden in Grondwater (AS3000)

AS3000
In dit analysecertificaat zijn de met 'S' gemerkte analyses uitgevoerd volgens de analysemethoden beschreven in het "Accreditatieschema Laboratoriumanalyses voor grond-, waterbodem- en grondwateronderzoek (AS SIKB 3000)". Het laboratoriumonderzoek is uitgevoerd volgens de onderstaande analysemethoden. Deze analyses zijn vastgelegd in het geldende accreditatie-certificaat met bijbehorende verrichtingenlijst L086 van Omegam Laboratoria BV.

Arseen (As)	:	Conform AS3150 prestatieblad 1; NEN-EN-ISO 17294-2
Barium (Ba)	:	Conform AS3110 prestatieblad 3; NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	:	Conform AS3110 prestatieblad 3; NEN-EN-ISO 17294-2
Chroom (Cr)	:	Conform AS3150 prestatieblad 1; NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	:	Conform AS3110 prestatieblad 3; NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	:	Conform AS3110 prestatieblad 3; NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	:	Conform AS3110 prestatieblad 3; gelijkwaardig aan NEN-EN-ISO 12846
Lood (Pb)	:	Conform AS3110 prestatieblad 3; NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	:	Conform AS3110 prestatieblad 3; NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	:	Conform AS3110 prestatieblad 3; NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	:	Conform AS3110 prestatieblad 3; NEN-EN-ISO 17294-2
Minerale olie (florisil clean-up)	:	Conform AS3110 prestatieblad 5
Aromaten (BTEXXN)	:	Conform AS3130 prestatieblad 1
Styreen	:	Conform AS3130 prestatieblad 1
Chlooralifaten	:	Conform AS3130 prestatieblad 1
Vinylchloride	:	Conform AS3130 prestatieblad 1

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd

Bijlage 5

Bodemprofielen

Legenda (conform NEN 5104)

grind

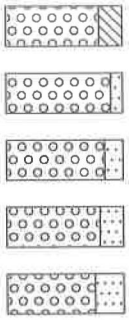

Grind, siltig
Grind, zwak zandig
Grind, matig zandig
Grind, sterk zandig
Grind, uiterst zandig

zand

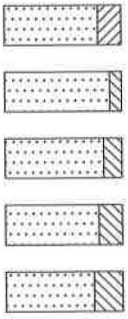

Zand, kleïig
Zand, zwak siltig
Zand, matig siltig
Zand, sterk siltig
Zand, uiterst siltig

veen

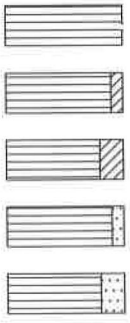

Veen, mineraalarm
Veen, zwak kleïig
Veen, sterk kleïig
Veen, zwak zandig
Veen, sterk zandig

klei

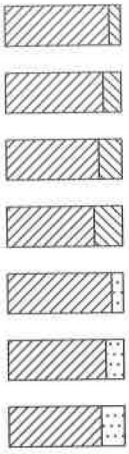

Klei, zwak siltig
Klei, matig siltig
Klei, sterk siltig
Klei, uiterst siltig
Klei, zwak zandig
Klei, matig zandig
Klei, sterk zandig

leem

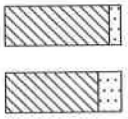

Leem, zwak zandig
Leem, sterk zandig

overige toevoegingen

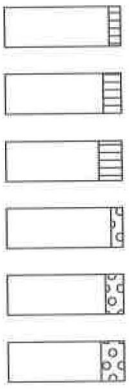

zwak humeus
matig humeus
sterk humeus
zwak grindig
matig grindig
sterk grindig

geur

- geen geur
- zwakke geur
- matige geur
- sterke geur
- uiterste geur

olie

- geen olie-water reactie
- zwakke olie-water reactie
- matige olie-water reactie
- sterke olie-water reactie
- uiterste olie-water reactie

p.i.d.-waarde

- >0
- >1
- >10
- >100
- >1000
- >10000

monsters

geroerd monster
ongeroerd monster

overig

- bijzonder bestanddeel
- Gemiddeld hoogste grondwaterstand
- grondwaterstand
- Gemiddeld laagste grondwaterstand

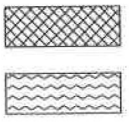

slib
water

peilbuis

blinde buis
casing
hoogste grondwaterstand
gemiddelde grondwaterstand
laagste grondwaterstand
bentoniet afdichting
filter

BMA Milieu

Bodemonderzoek & -sanering

Projectnaam: Prinses Maximastraat 6 en t/m 14 te Maasdijk
Projectcode: 2014.0191

Boring: 01

Datum: 28-10-2014
Opmerking:
Boormeester: R. Barendrecht

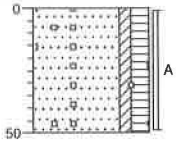

0
Zand, matig grof, zwak kleiig, matig humeus, zwak puinhoudend, donkerbruin, Edelmanboor
-50

Boring: 02

Datum: 28-10-2014
Opmerking:
Boormeester: R. Barendrecht

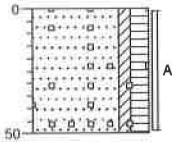

0
Zand, matig grof, zwak kleiig, matig humeus, zwak puinhoudend, donkerbruin, Edelmanboor
-50

Boring: 03

Datum: 28-10-2014
Opmerking:
Boormeester: R. Barendrecht

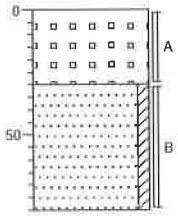

0
Puin, neutraalbruin, Puinboor, gebroken puin
-30
Zand, matig grof, zwak kleiig, donker bruingrijs, Edelmanboor
-80

Boring: 04

Datum: 28-10-2014
Opmerking:
Boormeester: J.D. de Zeeuw

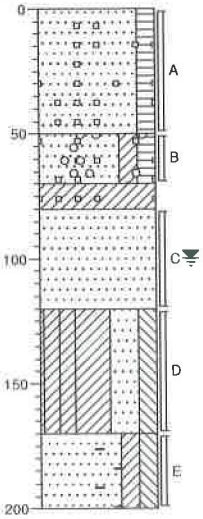

0
Zand, matig grof, matig humeus, matig puinhoudend, neutraalbruin, Edelmanboor
-50
Zand, matig grof, matig kleiig, matig humeus, matig puinhoudend, zwak koolashoudend, donkergrijs, Edelmanboor
-70
-90
Klei, zwak puinhoudend, neutraalgrijs, Edelmanboor
Zand, matig grof, neutraalgrijs, Edelmanboor
-120
Klei, uiterst zandig, matig siltig, zwak gleyhoudend, resten planten, neutraalgrijs, Edelmanboor
-170
Zand, uiterst grof, matig kleiig, matig siltig, matig schelphoudend, neutraal grijsbruin, Edelmanboor
-200

BMA Milieu

Bodemonderzoek & -sanering

Projectnaam: Prinses Maximastraat 6 en t/m 14 te Maasdijk
Projectcode: 2014.0191

Boring: 05

Datum: 28-10-2014
Opmerking:
Boormeester: R. Barendrecht

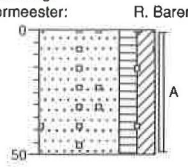

0
Zand, matig grof, matig humeus, matig kleiïg, zwak baksteenhoudend, donkerbruin, Edelmanboor
-50

Boring: 06

Datum: 28-10-2014
Opmerking:
Boormeester: R. Barendrecht

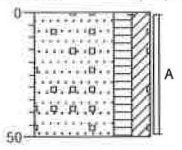

0
Zand, matig grof, matig humeus, matig kleiïg, zwak baksteenhoudend, donkerbruin, Edelmanboor
-50

Boring: 07

Datum: 28-10-2014
Opmerking:
Boormeester: J.D. de Zeeuw

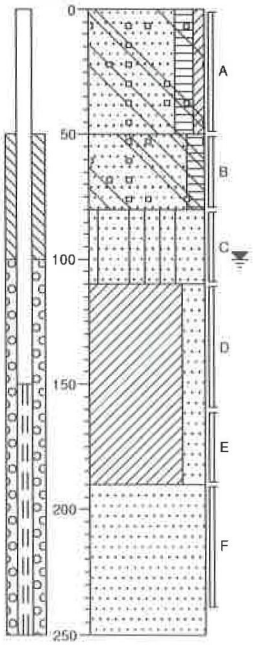

0
Zand, matig grof, matig humeus, zwak kleiïg, zwak glashoudend, zwak puinhoudend, donkerbruin, Edelmanboor
-50
Zand, matig grof, matig humeus, zwak glashoudend, zwak puinhoudend, donkerbruin, Edelmanboor
-80
Zand, matig grof, sterk gleyhoudend, licht oranjebruin, Edelmanboor
-110
Klei, sterk zandig, neutraalgrijs, Edelmanboor
-190
Zand, matig grof, neutraalgrijs, Edelmanboor
-250

Boring: 08

Datum: 28-10-2014
Opmerking:
Boormeester: R. Barendrecht

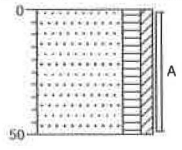

0
Zand, matig grof, matig humeus, zwak kleiïg, donkerbruin, Edelmanboor
-50

BMA Milieu

Bodemonderzoek & -sanering

Projectnaam: Prinses Maximastraat 6 en t/m 14 te Maasdijk
Projectcode: 2014.0191

Boring: 09

Datum: 28-10-2014
Opmerking:
Boormeester: R. Barendrecht

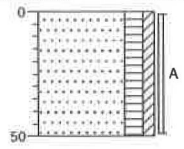

0
Zand, matig grof, matig humeus, zwak kleïg, donkerbruin, Edelmanboor
-50

Boring: 10

Datum: 28-10-2014
Opmerking:
Boormeester: R. Barendrecht

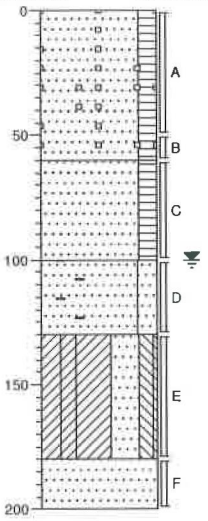

0
Zand, matig grof, matig humeus, zwak puinhoudend, donkerbruin, Edelmanboor
-60
Zand, matig grof, matig humeus, donkergrijs, Edelmanboor
-100
Zand, matig grof, sterk schelphoudend, zwak gleyhoudend, neutraalgrijs, Edelmanboor
-130
Klei, uiterst zandig, matig siltig, zwak gleyhoudend, licht grijsbruin, Edelmanboor
-180
Zand, matig grof, neutraal grijsbruin, Edelmanboor
-200

Boring: 11

Datum: 28-10-2014
Opmerking:
Boormeester: R. Barendrecht

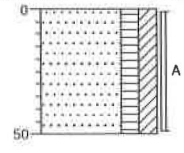

0
Zand, matig grof, matig humeus, matig kleïg, donkerbruin, Edelmanboor
-50

Boring: 12

Datum: 28-10-2014
Opmerking:
Boormeester: R. Barendrecht

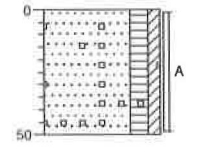

0
Zand, matig grof, matig humeus, zwak kleïg, zwak puinhoudend, donkerbruin, Edelmanboor
-50

BMA Milieu

Bodemonderzoek & -sanering

Projectnaam: Prinses Maximastraat 6 en t/m 14 te Maasdijk
Projectcode: 2014.0191

Boring: 13

Datum: 28-10-2014
Opmerking:
Boormeester: R. Barendrecht

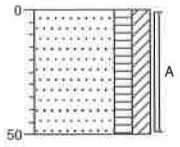

0
Zand, matig grof, matig humeus, matig kleiig, donkerbruin, Edelmanboor
-50

Bijlage 6

Fotoblad

Bijlage 7

Procescertificaat protocol 2001, 2002, 2003 en 2018

Lloyd's Register
LRQA

PROCESCERTIFICAAT

Hiermede wordt verklaard dat het managementsysteem van:

BMA Milieu B.V.
Zuidweg 75
2671 MP Naaldwijk
Nederland

door Lloyd's Register Quality Assurance is geëvalueerd en goedgekeurd volgens de:

Beoordelingsrichtlijn voor het procescertificaat
Veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek
BRL SIKB 2000

Het managementsysteem is van toepassing op de volgende protocollen:

Protocol 2001:
Plaatsen van handboringen en peilbuizen, maken van boorbeschrijvingen, nemen van grondmonsters en waterpassen.

Protocol 2002:
Het nemen van grondwatermonsters.

Protocol 2003:
Veldwerk bij milieuhygiënisch waterbodemonderzoek.

Protocol 2018:
Locatie-inspectie en monsterneming van asbest in bodem.

Dit certificaat is alleen geldig in samenhang met het certificaataanhangsel met hetzelfde nummer.

Certificaat no: RQA662159

Datum van uitgifte eerste certificaat	:	28 juni 2007
Datum van uitgifte huidig certificaat	:	1 april 2014
Certificaat vervaldatum	:	27 juni 2016

Afgegeven door: Lloyd's Register Nederland B.V.

PRODUCTS
RvA C 278

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

K.P. van der Mandelelaan 41a, 3062 MB Rotterdam, Nederland
Deze goedkeuring is uitgevoerd in overeenstemming met LRQA audit- en certificatie-procedures en zal periodiek door LRQA worden beoordeeld

Lloyd's Register Group Limited, its affiliates and subsidiaries, including Lloyd's Register Quality Assurance Limited (LRQA), and their respective officers, employees or agents are, individually and collectively, referred to in this clause as 'Lloyd's Register'. Lloyd's Register assumes no responsibility and shall not be liable to any person for any loss, damage or expense caused by reliance on the information or advice in this document or howsoever provided, unless that person has signed a contract with the relevant Lloyd's Register entity for the provision of this information or advice and in that case any responsibility or liability is exclusively on the terms and conditions set out in that contract.

Bijlage 8

Verklarende tekst toetsingscriteria en parameters

Toetsingscriteria

Achtergrondwaarden:
De achtergrondwaarden zijn bij regeling van Onze Ministers vastgestelde gehalten aan chemische stoffen voor een goede bodemkwaliteit, waarvoor geldt dat er geen sprake is van belasting door lokale verontreinigingsbronnen. Bij overschrijding van de achtergrondwaarde [AW2000] is sprake van een lichte verontreiniging in de grond.

Streefwaarden:
De streefwaarden geven het niveau aan waarbij sprake is van een duurzame bodemkwaliteit. Dit betekent dat de streefwaarden het niveau aangeven waarbij geen afbreuk wordt gedaan aan de functionele eigenschappen die de bodem voor mens, dier en plant heeft. Bij overschrijding van de streefwaarden [S] is sprake van een lichte verontreiniging in het grondwater.

Tussenwaarde
Wanneer deze waarde overschreden wordt voor een of meerdere stoffen gaat men er vanuit dat zich een risico van blootstelling aan mens of milieu zou kunnen voordoen met mogelijk schadelijke gevolgen. Dit houdt in dat een nader onderzoek in principe noodzakelijk is. Bij overschrijding van de 1/2 som achtergrond- en interventiewaarden is er sprake van een matige verontreiniging in de grond. In het grondwater is sprake van een matige verontreiniging bij overschrijding van de 1/2 som streef- en interventiewaarden. De 1/2 som achtergrond-/streef- en interventiewaarde wordt ook wel de tussenwaarde [T] genoemd.

Interventiewaarden:
Bij overschrijding van de interventiewaarden [I] is het wenselijk een saneringsonderzoek met daaropvolgend een sanering uit te voeren. Immers de interventiewaarden bodemsanering geven het concentratieniveau voor grond en grondwater aan waarboven ernstige vermindering optreedt van de functionele eigenschappen die de bodem heeft voor mens, plant of dier. Bij overschrijding van de interventiewaarden is er sprake van een sterke verontreiniging. Volgens het beleid is er sprake van een ernstig geval van bodemverontreiniging wanneer in minimaal 25 m^3 grond of 100 m^3 grondwater voor ten minste één stof de gemiddelde concentratie hoger is dan de interventiewaarde.

De streef- en interventiewaarden in grond/sediment variëren met het bodemtype. Veel verontreinigende stoffen worden namelijk gebonden aan bodembestanddelen. Binding treedt met name op aan lutum [fractie < 2 µm] en organisch stof [gloeiverlies als percentage van het totale drooggewicht]. De streef- en interventiewaarden in grond/sediment zijn afhankelijk gesteld van beide genoemde bodemparameters. Voor het op de onderhavige locatie aanwezige bodemtype zijn de toetsingswaarden berekend volgens de in bovengenoemde circulaire opgenomen formules. De toetsingswaarden voor grondwater zijn onafhankelijk gesteld van het bodemtype.

Toelichting streefwaarden
Bij het vaststellen van de streefwaarden is voor een aantal stoffen uitgegaan van achtergrondgehalten die van nature aanwezig zijn of die zijn veroorzaakt door diffuse verontreiniging via de atmosfeer. Hierbij zijn bovengrenzen genomen van achtergrondgehalten die in natuurgebieden zijn gevonden. Voor andere stoffen zijn de streefwaarden berekend uitgaande van een verwaarloosbaar risico. Daarbij is rekening gehouden met milieuhygiënische randvoorwaarden vanuit andere beleidsterreinen [zoals drinkwater- en warenwetnormen]. De streefwaarden zijn met name bij curatieve [bodemsanerende] en preventieve [bodembeschermende] maatregelen van belang. Voor deze beide soorten maatregelen geven de streefwaarden respectievelijk het uiteindelijk te bereiken en het te handhaven kwaliteitsniveau aan.

Toelichting interventiewaarden
De interventiewaarden zijn gebaseerd op een uitgebreide RIVM-studie naar zowel humaantoxicologische [risico voor de mens] als ecotoxicologische risico's [risico voor planten- en dierenleven] van bodemverontreinigende stoffen. Deze waarden geven het concentratieniveau voor verontreinigingen aan, waarboven ernstige vermindering dreigt van de functionele eigenschappen die de bodem heeft voor mens, plant en dier.

Blootstelling aan een verontreiniging kan via een groot aantal routes in verschillende mate plaatsvinden. Dit is afhankelijk van lokale factoren [bijv. het voorkomen van verhardingen] en bij de mens van het gedrag [bijv. consumptie van vis uit oppervlaktewater met verontreinigde waterbodem]. Voor de afleiding van de algemeen geldende interventiewaarden is uitgegaan van een "standaard" gedragspatroon, waarbij alle blootstellingsroutes een rol spelen.

Gezien het bovenstaande is het mogelijk dat uit de toetsing blijkt dat er sprake is van een ernstig geval van bodemverontreiniging, zonder dat er bij het huidige gebruik een ontoelaatbaar risico aanwezig is. Dit is het geval als de blootstellingsroutes die tot dit risico aanleiding geven momenteel niet van toepassing zijn. Na de toetsing aan de interventiewaarden kan dan ook alleen worden aangegeven of er een saneringsnoodzaak is. De saneringsurgentie is afhankelijk van de actuele risico's.

Parameters

Zware metalen; komen van nature in geringe hoeveelheden in de bodem voor, vrijwel altijd als verbinding. Verhoogde gehaltes aan zware metalen in grond en grondwater kunnen worden veroorzaakt door een groot scala aan activiteiten. Over het algemeen zijn zware metalen slecht uitloogbaar.

Aromaten; worden veel gebruikt als oplosmiddel, het zijn meestal vrij vluchtige stoffen die vetten en vetachtige stoffen goed oplossen. Door de redelijke oplosbaarheid van vluchtige aromaten in water worden deze stoffen zowel in grond als grondwater aangetroffen. Benzeen, Tolueen, Ethylbenzeen en Xylenen komen voor in benzine en diesel.

Polycyclische aromatische koolwaterstoffen; PAK omvatten een groot aantal verbindingen die met name in teerprodukten worden aangetroffen, of bij verbranding van bijv. steenkool ontstaan.

Alifatische chloorkoolwaterstoffen; worden veelal toegepast als oplosmiddel en als ontvettingsmiddel. Bekende voorbeelden hiervan zijn trichlooretheen (Tri) en tetrachlooretheen (Per).

PCB's; werden veelal toegepast als isolatie vloeistof in transformatoren en condensatoren, als hydraulische vloeistof, koelvloeistof, smeermiddel en weekmaker in kunststoffen en verder in verf, inkt, lak, kit en lijm.

Minerale olie; de schadelijkheid van minerale olie is op zich niet groot, maar indien olie in grote hoeveelheden in de bodem aanwezig is, is een normaal bodemleven of plantengroei door zuurstofgebrek niet mogelijk. De eventuele toxiciteit wordt voornamelijk bepaald door de aanwezigheid van toxische nevenbestanddelen (aromaten, fenolen en lood). Als gevolg van permeatie door kunststof waterleidingbuizen van polyethyleen kan minerale olie aanleiding geven tot verontreiniging van het drinkwater.

REGELS

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE 35

1 INLEIDENDE REGELS 39

Artikel 1 Begrippen 39

1.1 plan 39
1.2 bestemmingsplan 39
1.3 aanduiding 39
1.4 aanduidingsgrens 39
1.5 aan-huis-gebonden onderneming 39
1.6 achtererf 39
1.7 bestaande bouwwerken 39
1.8 bebouwing 40
1.9 bestemmingsgrens 40
1.10 bestemmingsvlak 40
1.11 bevoegd gezag 40
1.12 bijbehorend bouwwerk 40
1.13 bouwen 40
1.14 bouwgrens 40
1.15 bouwperceel 40
1.16 bouwperceelsgrens 40
1.17 bouwvlak 40
1.18 bouwwerk 41
1.19 bouwwijze 41
1.20 boveninsteek 41
1.21 dakkapel 41
1.22 daknok 41
1.23 dakopbouw 41
1.24 dakvoet 41
1.25 detailhandel 41
1.26 dienstverlening 41
1.27 erf 42
1.28 garage 42
1.29 gebouw 42
1.30 geschakelde woning 42
1.31 hoofdgebouw 42
1.32 horeca 42
1.33 kap 42
1.34 netto - bedrijfsvloeroppervlakte 42
1.35 nutsvoorzieningen 43
1.36 oorspronkelijke achtergevel 43
1.37 openbaar toegankelijk gebied 43
1.38 overkapping 43
1.39 overig bouwwerk 43
1.40 pand 43
1.41 peil 43
1.41.1 a. 43

1.41.2 b. 43
1.42 risicovolle inrichting 44
1.43 seksinrichting 44
1.44 straatmeubilair 44
1.45 voorerf 44
1.46 voorgevel 44
1.47 voorgevelrooilijn 44
1.48 woning 45
1.49 zijerf 45

Artikel 2 Wijze van meten 45
2.1 afstand 45
2.2 bouwhoogte van een bouwwerk 45
2.3 bouwhoogte van een antenne-installatie 45
2.3.1 a. 45
2.3.2 b. 45
2.4 breedte, lengte en diepte van een bouwwerk 45
2.5 dakhelling 45
2.6 goothoogte van een bouwwerk 46
2.7 inhoud van een bouwwerk 46
2.8 oppervlakte van een bouwwerk 46

2 BESTEMMINGSREGELS 47

Artikel 3 Tuin 47
3.1 Bestemmingsomschrijving 47
3.2 Bouwregels 47

Artikel 4 Water 47
4.1 Bestemmingsomschrijving 47
4.2 Bouwregels 48

Artikel 5 Wonen 48
5.1 Bestemmingsomschrijving 48
5.2 Bouwregels 48
5.2.1 Hoofdgebouwen 48
5.2.2 Bijbehorende bouwwerken en overkappingen 48
5.2.3 Overige bouwwerken 49
5.3 Nadere eisen 49
5.4 Specifieke gebruiksregels 49

3 ALGEMENE REGELS 51

Artikel 6 Anti-dubbeltelregel 51

Artikel 7 Algemene bouwregels 51
7.1 hoogte-aanduidingen op de planverbeelding 51
7.1.1 maximale hoogte 51
7.1.2 geen hoogte-aanduiding 51
7.2 overschrijding van hoogte-aanduidingen op de planverbeelding 51
7.2.1 ondergeschikte bouwdelen 51
7.2.2 liftkokers 51
7.3 algemene hoogtematen 52
7.4 overschrijding bouwgrenzen 52
7.5 ondergrondse bouwwerken 52

7.6 parkeernormering 53
7.7 dakkapellen 53

Artikel 8 Algemene gebruiksregels 53
8.1 Strijdig gebruik 53
8.2 Geen strijdig gebruik 54

Artikel 9 Algemene afwijkingsregels 54
9.1 Algemene afwijkingsmogelijkheden 54
9.2 Afwijking niet verlenen 55

Artikel 10 Algemene wijzigingsregels 55

Artikel 11 Algemene procedureregels 56

Artikel 12 Overige regels 56
12.1 Uitsluiting aanvullende werking bouwverordening 56
12.2 Werking wettelijke regelingen 57
12.3 Strafbepaling 57

4 OVERGANGS- EN SLOTREGELS 58

Artikel 13 Overgangsrecht 58
13.1 overgangsrecht bouwwerken 58
13.2 overgangsrecht gebruik 58
13.3 hardheidsclausule 58

Artikel 14 Slotregel 59

1 INLEIDENDE REGELS

Artikel 1 Begrippen

1.1 plan

het bestemmingsplan Prinses Maximastraat met identificatienummer NL.IMRO.1783.MSDPRMAXIMASTRpbp-VA01 van de gemeente Westland

1.2 bestemmingsplan

de geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels en de daarbij behorende bijlagen, zoals vervat in het GML-bestand NL.IMRO.1783.MSDPRMAXIMASTRpbp-VA01

1.3 aanduiding

een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zjin aangeduid, waar ingevolge de regels, regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden.

1.4 aanduidingsgrens

de grens van een aanduiding indien het een vlak betreft.

1.5 aan-huis-gebonden onderneming

een onderneming die is of kan zijn gevestigd in een woning en die toebehoort aan een natuurlijk persoon die in de betreffende woning woont en die geen personeel in dienst heeft, waarbij de woning in overwegende mate haar woonfunctie behoudt en de onderneming de ruimtelijke uitstraling van de woonfunctie niet aantast.

1.6 achtererf

de gronden die behoren bij het hoofdgebouw en gelegen zijn achter de achtergevel van het hoofdgebouw of achter een denkbeeldige lijn in het verlengde daarvan.

1.7 bestaande bouwwerken

bouwwerken die op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan tot stand zijn gekomen of vergund zijn om tot stand te zullen komen met inachtneming van het bepaalde bij of krachtens de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

1.8 bebouwing

één of meer gebouwen en/of overige bouwwerken.

1.9 bestemmingsgrens

de grens van een bestemmingsvlak

1.10 bestemmingsvlak

een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming.

1.11 bevoegd gezag

bevoegd gezag zoals bedoeld in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

1.12 bijbehorend bouwwerk

uitbreiding van een hoofdgebouw dan wel functioneel met een zich op hetzelfde perceel bevindend hoofdgebouw verbonden, daar al dan niet tegen aangebouwd en met de aarde verbonden bouwwerk met een dak.

1.13 bouwen

het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk, alsmede het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen van een standplaats.

1.14 bouwgrens

de grens van een bouwvlak.

1.15 bouwperceel

een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten.

1.16 bouwperceelsgrens

de grens van een bouwperceel.

1.17 bouwvlak

een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en overige bouwwerken zijn toegelaten.

1.18 bouwwerk

elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die hetzij direct hetzij indirect met de grond is verbonden, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond.

1.19 bouwwijze

de wijze waarop het op een bouwperceel gelegen hoofdgebouw al dan niet is verbonden met het hoofdgebouw op een aansluitend bouwperceel; dit kan zijn: vrijstaand, twee-aaneen, gestapeld of aaneengebouwd.

1.20 boveninsteek

de snijlijn van het maaiveld en het beloop van een watergang.

1.21 dakkapel

een constructie die ondergeschikt is aan het dakvlak, ter vergroting van een gebouw, en die vrij ligt in het hellend dakvlak.

1.22 daknok

hoogste punt van een schuin dak.

1.23 dakopbouw

een toevoeging aan het dakvlak van een bouwmassa die niet vrij in het dakvlak ligt, maar tenminste de nok- of gootlijn of zijkant van het dakvlak raakt van het betreffende gebouw/ de betreffende woning.

1.24 dakvoet

laagste punt van een schuin dak.

1.25 detailhandel

het bedrijfsmatig te koop aanbieden (waaronder de uitstalling ten verkoop), verkopen, verhuren en leveren van goederen aan personen die de goederen kopen of huren voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit.

1.26 dienstverlening

het bedrijfsmatig verlenen van diensten, waarbij het publiek rechtstreeks (al dan niet via een balie) te woord wordt gestaan en geholpen, zoals reis- en uitzendbureaus, kapsalons, pedicures, wasserettes, makelaarskantoren en bankfilialen.

1.27 erf

al dan niet bebouwde gronden, die bij de hoofdmassa horen, of een gedeelte daarvan, dat direct is gelegen bij een hoofdgebouw en dat in feitelijk opzicht is ingericht ten dienste van het gebruik van dat gebouw, en voor zover een bestemmingsplan of beheersverordening van toepassing is, deze inrichting niet verbieden.

1.28 garage

een zelfstandig gebouw of complex van gebouwen, al dan niet gekoppeld aan een hoofdgebouw, geschikt en bestemd voor de stalling van vervoermiddelen.

1.29 gebouw

elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt.

1.30 geschakelde woning

een geschakelde woning is een eengezinswoning waarbij de muren of muren van aangebouwde bijbehorende bouwwerken gedeeltelijk aan andere woningen grenzen.

1.31 hoofdgebouw

een gebouw dat op een bouwperceel door zijn aard, constructie of afmetingen als belangrijkste bouwwerk valt aan te merken exclusief de aangebouwde bijbehorende bouwwerken of vrijstaande bijbehorende bouwwerken.

1.32 horeca

het bedrijfsmatig verstrekken van ter plaatse te nuttigen voedsel en dranken, het bedrijfsmatig exploiteren van zaalaccommodatie en/of het bedrijfsmatig verstrekken van nachtverblijf.

1.33 kap

een constructie van uitsluitend een of meer hellende dakvlakken met een helling van meer dan 20 en minder dan 65 graden.

1.34 netto - bedrijfsvloeroppervlakte

het vloeroppervlak van de ruimten die worden of kunnen worden gebruikt voor de genoemde functie, exclusief de hieraan ondersteunende voorzieningen (zoals keuken, uitgifteruimte, toiletten en dergelijke).

1.35 nutsvoorzieningen

voorzieningen ten behoeve van telecommunicatie en de gas-, water- en elektriciteitsdistributie alsmede soortgelijke voorzieningen van openbaar nut, waaronder in ieder geval worden begrepen transformatorhuisjes, pompstations, gemalen, telefooncellen en zendmasten.

1.36 oorspronkelijke achtergevel

de achtergevel van het oorspronkelijk vergunde hoofdgebouw.

1.37 openbaar toegankelijk gebied

weg als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder b, van de Wegenverkeerswet 1994, alsmede pleinen, parken, plantsoenen, openbaar water en ander openbaar gebied dat voor publiek algemeen toegankelijk is, met uitzondering van wegen uitsluitend bedoeld voor de ontsluiting van percelen door langzaam verkeer.

1.38 overkapping

een overig bouwwerk voorzien van een gesloten dak en met aan ten hoogste één zijde een gesloten wand dat ruimtelijk ondergeschikt is aan het hoofdgebouw.

1.39 overig bouwwerk

een bouwkundige constructie van enige omvang, geen pand zijnde, die direct en duurzaam met de aarde is verbonden.

1.40 pand

de kleinste bij de totstandkoming functioneel en bouwkundig-constructief zelfstandige eenheid die direct en duurzaam met de aarde is verbonden en betreedbaar en afsluitbaar is.

1.41 peil

1.41.1 a.

voor gebouwen die onmiddellijk aan de weg grenzen: de hoogte van die weg;

1.41.2 b.

in andere gevallen en voor overige bouwwerken: de hoogte van het aansluitende afgewerkte maaiveld, waarbij plaatselijke, niet bij verder verloop van het terrein passende ophogingen of verdiepingen aan de voet van het bouwwerk, anders dan noodzakelijk voor de bouw ervan buiten

beschouwing blijven. Het bouwwerk wordt gemeten aan de kant waar het aansluitend afgewerkt maaiveld het hoogst is.

1.42 risicovolle inrichting

inrichting als bedoeld in artikel 2, lid 1 van het Besluit externe veiligheid inrichtingen.

1.43 seksinrichting

een voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig of daarmee naar de aard en omvang vergelijkbare activiteiten, in de vorm van seksuele handelingen worden verricht of vertoningen van erotisch-pornografische aard plaatsvinden. Onder seksinrichting wordt in ieder geval begrepen een prostitutiebedrijf, een erotische massagesalon, een seksbioscoop of sekstheater, een sekswinkel, een seksautomatenhal en een seksclub of parenclub al dan niet in combinatie met elkaar.

1.44 straatmeubilair

bouwwerken ten behoeve van al dan niet openbare (nuts)voorzieningen, zoals:

verkeersgeleiders, verkeersborden, informatieborden, zitbanken, bloembakken, telefooncellen, abri's, kunstwerken, bushaltes, speeltoestellen, fietsenrekken en draagconstructies voor reclame;

kleinschalige bouwwerken ten behoeve van (openbare) nutsvoorzieningen met een inhoud van ten hoogste 50 m³ en een bouwhoogte van ten hoogste 3 m, waaronder begrepen voorzieningen ten behoeve van telecommunicatie, energievoorzieningen en brandkranen; afvalinzamelsystemen en hiermee gelijk te stellen bouwwerken.

1.45 voorerf

de gronden die behoren bij het hoofdgebouw en gelegen zijn voor de, met een gevellijn op de planverbeelding aangegeven, voorgevel van dat hoofdgebouw of voor een denkbeeldige lijn in het verlengde daarvan.

1.46 voorgevel

de naar de weg gekeerde zijde of aan de voorzijde van een gebouw gelegen gevel of waar deze op de planverbeelding is aangegeven met een gevellijn.

1.47 voorgevelrooilijn

de lijn welke kan worden getrokken in het verlengde van de naar het openbare gebied gekeerde gevel(s) van de hoofdbebouwing of daar waar deze op de planverbeelding is aangegeven met een gevellijn.

1.48 woning

een complex van ruimten, dat blijkens de indeling en inrichting bestemd is voor de huisvesting van een huishouden.

1.49 zijerf

de gronden die behoren bij het hoofdgebouw en gelegen zijn aan de zijkant(en) van dat hoofdgebouw tussen de denkbeeldige lijnen in het verlengde van de voor- en achtergevel.

Artikel 2 Wijze van meten

2.1 afstand

de loodrechte afstand tussen bouwwerken onderling alsmede de afstand van bouwwerken tot perceelsgrenzen worden daar gemeten waar deze afstanden het kleinst zijn.

2.2 bouwhoogte van een bouwwerk

vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een overig bouwwerk met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes en naar aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen.

2.3 bouwhoogte van een antenne-installatie

2.3.1 a.

ingeval van een vrijstaande (schotel)antenne-installatie: tussen het peil en het hoogste punt van de (schotel)antenne-installatie;

2.3.2 b.

ingeval van een op of aan een bouwwerk gebouwde (schotel)antenne-installatie: tussen de voet van de (schotel)antenne-installatie en het hoogste punt van de (schotel)antenne-installatie.

2.4 breedte, lengte en diepte van een bouwwerk

tussen (de lijnen getrokken door) de buitenzijde van de gevels en het hart van de scheidsmuren.

2.5 dakhelling

langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak.

2.6 goothoogte van een bouwwerk

vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel.

2.7 inhoud van een bouwwerk

tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/ of het hart van de scheidingsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen.

2.8 oppervlakte van een bouwwerk

tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/ of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk.

2 BESTEMMINGSREGELS

Artikel 3 Tuin

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Tuin' aangewezen gronden zijn bestemd voor tuinen bij de op de aangrenzende gronden gelegen hoofdgebouwen.

3.2 Bouwregels

3.2 Bouwregels

3.2.1 Erkers

Een erker is toegestaan onder de volgende voorwaarden:

1. de erker wordt gesitueerd ten minste 0,5 m uit de zijgevel van het hoofdgebouw en ten minste 0,5 m uit de kap;
2. de diepte van de erker bedraagt ten hoogste 1/3 van de afstand van de voorgevel tot de voorstel perceelsgrens met een maximum van 1,5 m;
3. de breedte van de erker bedraagt ten hoogste 2/3 van de breedte van de gevel van het hoofdgebouw;
4. de bouwhoogte van de erker bedraagt ten hoogste 3 m of 0,3 m boven de eerste verdieping (bovenkant vloer) van het hoofdgebouw met een maximum van 4 m.

3.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

De bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, bedraagt ten hoogste 1 m.

Artikel 4 Water

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Water aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. waterlopen ten behoeve van de waterhuishouding, waterberging, sierwater en het verkeer te water;

b. bij deze bestemming behorende voorzieningen zoals groen, bruggen, duikers, aanlegstei-gers en waterstaatkundige voorzieningen.

4.2 Bouwregels

Voor het bouwen gelden de volgende regels:

a. op deze gronden mogen uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd;

b. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, bedraagt ten hoogste 3 m.

Artikel 5 Wonen

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Wonen aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. het wonen;

b. bij deze bestemming behorende voorzieningen, zoals erven en water.

5.2 Bouwregels

Op deze gronden mag worden gebouwd en gelden de volgende regels:

5.2.1 Hoofdgebouwen

a. hoofdgebouwen worden uitsluitend gebouwd binnen het bouwvlak;

b. de bouwhoogte van gebouwen bedraagt ten hoogste de met de aanduiding "maximale bouwhoogte (m)" aangegeven bouwhoogte;

c. de goothoogte van gebouwen bedraagt ten hoogste de met de aanduiding "maximale goothoogte (m)" aangegeven goothoogte.

5.2.2 Bijbehorende bouwwerken en overkappingen

a. het gezamenlijk oppervlak van bijbehorende bouwwerken en overkappingen op het erf (zij- en achtererf) bedraagt ten hoogste 50 % van het zij- en achtererf van de woning met een maximum van 50 m²;

b. indien het zij- en achtererf een grotere oppervlakte heeft dan 100 m², mag bij de maximale oppervlakte van 50 m² 10% van het meerdere worden opgeteld, tot een maximum van 75 m²;

c. indien niet in de erfafscheiding wordt gebouwd, bedraagt de afstand tot de erfafscheiding ten minste 1 m;

d. bijbehorende bouwwerken en overkappingen worden ten minste 2 m achter de voorgevelrooilijn van het hoofdgebouw gebouwd;

e. de maximale diepte van aangebouwde, bijbehorende bouwwerken, gemeten vanuit de oorspronkelijke achtergevel waaraan gebouwd wordt, bedraagt 4 m;

f. de maximale bouwhoogte van aangebouwde, bijbehorende bouwwerken en garages aan de achterzijde van het hoofdgebouw bedraagt 4 m en maximaal 0,40 m boven de vloer van de eerste verdieping van het hoofdgebouw op de aangrenzende gronden;

g. de maximale goothoogte van aangebouwde, bijbehorende bouwwerken bedraagt ten hoogste 3 m;

h. de maximale bouwhoogte van vrijstaande bijbehorende bouwwerken bedraagt 4 m;

i. de maximale bouwhoogte van overkappingen bedraagt 3 m.

5.2.3 Overige bouwwerken

Voor het bouwen van overige bouwwerken gelden de volgende regels:

a. de maximale bouwhoogte van erfafscheidingen tussen de openbare weg en de voorgevelrooilijn bedraagt 1 m;

b. de maximale bouwhoogte van overige erfafscheidingen bedraagt 2 m;

c. de maximale bouwhoogte van andere overige bouwwerken bedraagt 3 m.

5.3 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen omtrent de plaatsing en de goot- en boeibordhoogte van overige bouwwerken, indien over een lengte van meer dan 2,5 m in de zijerfafscheiding wordt gebouwd, teneinde te waarborgen dat de te bouwen gebouwen geen onnodige nadelige veranderingen teweegbrengen in de bezonningssituatie op de aangrenzende erven of tuinen en in de lichttoetreding van het naastgelegen hoofdgebouw, met dien verstande dat:

a. daardoor de gebruikswaarde van het te bebouwen erf niet onevenredig wordt geschaad;

b. de goot- of boeibordhoogte van (delen van) gebouwen niet wordt teruggebracht tot minder dan 2,5 m;

c. geen inbreuk wordt gemaakt op het bepaalde in 5.2.1 onder b of c ten aanzien van het maximaal te bebouwen gedeelte van de gronden.

d. de procedureregels ten aanzien van het stellen van nadere eisen zijn opgenomen in artikel 11.

5.4 Specifieke gebruiksregels

Met betrekking tot het gebruik gelden de volgende regels:

Aan-huis-gebonden ondernemingen

Onder strijdig gebruik wordt niet verstaan het gebruik van gedeelten van woningen ten behoeve van aan-huis-gebonden ondernemingen, mits:

a. de woonfunctie als primaire functie gehandhaafd blijft;

b het netto vloeroppervlak in gebruik voor de aan-huis-gebonden onderneming niet groter is dan 25% van het vloeroppervlak van het hoofdgebouw met een maximum van 50 m²;

c. het gebruik niet leidt tot een onevenredige aantasting van de verkeersontsluiting en parkeersituatie ter plaatse;

d. er geen gebruik wordt gemaakt van gevelreclame;

e. de onderneming uitsluitend door één van de bewoners (zonder ander personeel) wordt uitgeoefend;

f. voor de activiteit van de onderneming geen omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.1 eerste lid, onder e, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht is vereist en de inrichting valt onder het begrip type A van het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer;

g. er geen horeca- en/of detailhandelsactiviteiten plaatsvinden;

h. de activiteiten worden uitgevoerd in het hoofdgebouw plus aangebouwd bijbehorend bouwwerk.

3 ALGEMENE REGELS

Artikel 6 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 7 Algemene bouwregels

7.1 hoogte-aanduidingen op de planverbeelding

7.1.1 maximale hoogte

De op de planverbeelding aangegeven hoogteaanduiding geeft de maximale goot- dan wel bouwhoogte van gebouwen in meters aan

7.1.2 geen hoogte-aanduiding

Indien op de planverbeelding geen hoogteaanduiding is opgenomen, geldt voor de maximaal toelaatbare goot- dan wel bouwhoogte het bepaalde in hoofstuk 2 van deze planregels.

7.2 overschrijding van hoogte-aanduidingen op de planverbeelding

7.2.1 ondergeschikte bouwdelen

De in artikel 7.2 bedoelde hoogten mogen worden overschreden door antenne-installaties, mits deze voldoen aan het bepaalde in artikel 7.4 en door schoorstenen, trappenhuizen, dakkapellen, alarminstallaties en andere ondergeschikte bouwdelen, indien en voor zover de overschrijding niet meer dan 1 m bedraagt, tenzij in hoofdstuk 2 anders is bepaald.

7.2.2 liftkokers

de in artikel 7.1 bedoelde hoogten mogen worden overschreden door liftkokers, indien en voor zover de overschrijding niet meer dan 1,5 m bedraagt, tenzij hoofdstuk 2 anders bepaalt.

7.3 algemene hoogtematen

Als maximaal toelaatbare bouwhoogte van overige bouwwerken gelden de volgende maten, tenzij in hoofdstuk 2 van deze planregels anders is bepaald:

- erfafscheidingen:
  - tussen de voorgevelrooilijn en de openbare weg: 1,00 m
  - erfafscheidingen elders: 2,00 m
- overkappingen: 3,00 m
- straatmeubilair: 3,00 m
- lichtmasten: 20,00 m
- antennes ten behoeve van telecommunicatie niet zijnde schotelantennes: 5,00 m
- overige bouwwerken: 2,00 m
- vlaggenmasten: 6,00 m

7.4 overschrijding bouwgrenzen

De op de planverbeelding aangegeven bouwgrenzen mogen uitsluitend worden overschreden door:

a. tot gebouwen behorende stoepen, stoeptreden en funderingen;

b. bouwdelen als plinten, pilasters, kozijnen, standleidingen voor hemelwater, gevelversieringen, wanden van gevelversieringen, wanden van ventilatiekanalen en schoorstenen, indien en voorzover de overschrijding niet meer dan 0,50 m bedraagt;

c. gevel- en kroonlijsten en overstekende daken, indien en voorzover de overschrijding niet meer dan 0,50 m bedraagt;

d. rookkanalen, indien de overschrijding niet meer dan 0,50 m bedraagt;

e. putten, leidingen, goten en inrichtingen voor de watervoorziening of de afvoer of verzameling van water rioolstoffen; hijsinrichtingen, indien en voor zover de overschrijding niet meer dan 0,50 m bedraagt.

f. dakopbouwen, luifels en aangebouwde bijbehorende bouwwerken aan de voorzijde met een maximum van 1 m.

7.5 ondergrondse bouwwerken

a. De regels van dit plan zijn van overeenkomstige toepassing op ondergrondse bouwwerken;

b. In aanvulling op het bepaalde onder a. mogen ondergrondse ruimten slechts worden gerealiseerd voor zover deze zijn gelegen tussen de buitenwerkse gevels van het bovengronds gelegen hoofdgebouw.

7.6 parkeernormering

Bij elke ontwikkeling wordt de normering vanuit het Westlands Verkeer- en Vervoerplan (WVVP) toegepast. Het parkeren dient op eigen terrein geregeld te worden.

7.7 dakkapellen

Voor het bouwen van dakkapellen gelden de volgende regels:

a. Maatvoering achterzijde:

1. de dakkapel ligt aan alle zijden tenminste 0,5 m vrij in het dakvlak;

2. de dakkapel is gemeten van de voet van de dakkapel niet hoger dan 1,75 m;

3. de dakkapel mag niet meer dan 1 m uit de onderkant van het dakvlak staan.

b. Maatvoering voorzijde:

1. de dakkapel is niet breder dan 50% van de breedte van het dakvlak;

2. de dakkapel ligt aan alle zijden tenminste 0,5 m vrij in het dakvlak;

3. de dakkapel is gemeten van de voet van de dakkapel niet hoger dan 1,5 m;

4. de dakkapel mag niet meer dan 1 m uit de onderkant van het dakvlak staan.

Artikel 8 Algemene gebruiksregels

8.1 Strijdig gebruik

Onder strijdig gebruik als bedoeld in artikel 7.2 van de Wet ruimtelijke ordening in samenhang met artikel 2.1 lid 1 onder c. van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt in ieder geval verstaan:

a. het gebruik van niet-bebouwde grond als permanente staan- of ligplaats van demonteerbare of verplaatsbare inrichtingen voor de verkoop van etenswaren en/of dranken;

b. het gebruik van niet-bebouwde grond en/of water als staan- of ligplaats voor kampeermiddelen buiten de daarvoor aangewezen gronden; het gebruik van niet-bebouwde grond als staan- of ligplaats voor (menselijk of dierlijk) verblijf geschikte, al dan niet aan hun bestemming onttrokken, vaar- of voertuigen, arken of andere objecten, voor zover die niet als bouwwerk zijn aan te merken;

c. het gebruik van niet-bebouwde grond als opslag, stort- of bergplaats van al dan niet afgedankte stoffen, voorwerpen en producten, tenzij dit gebruik

noodzakelijk is voor of verband houdt met de verwerkelijking van de bestemming of met het op de bestemming gerichte beheer van de gronden;

d. het gebruik van bouwwerken of het laten gebruiken van bouwwerken als seksinrichting.

8.2 Geen strijdig gebruik

Onder strijdig gebruik wordt niet verstaan:

a. het gebruik van niet-bebouwde grond voor evenementen waarvoor een vergunning is verleend op grond van de Algemene Plaatselijke Verordening Westland.

b. het gebruik van niet-bebouwde grond voor standplaatsen waarvoor een vergunning is verleend op grond van de Algemene Plaatselijke Verordening Westland.

Artikel 9 Algemene afwijkingsregels

9.1 Algemene afwijkingsmogelijkheden

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd - tenzij op grond van hoofdstuk 2 van deze planregels deze bevoegdheid al is gegeven – met een omgevingsvergunning af te wijken van de planregels voor:

a. afwijkingen van voorgeschreven maten, waaronder percentages, met ten hoogste 10%, waarbij het primair moet gaan om het oplossen van knelpunten waar het bestemmingsplan niet in voorziet en waartegen in planologisch opzicht geen bezwaar bestaat en waarbij het niet bedoeld is om de bouwmogelijkheden bij voorbaat al te vergroten;

b. het bouwen van kleine, niet voor bewoning bestemde gebouwtjes met een goothoogte van ten hoogste 3 m ten behoeve van openbare nutsbedrijven of voor andere naar doelstelling daarmee vergelijkbare gebouwtjes mits de inhoud van deze gebouwtjes niet groter is dan 60 m^3, zoals transformatorhuisjes, schakelhuisjes, gemaalgebouwtjes, gasdrukregel- en meetstations, telefooncellen, toiletgebouwtjes en wachthuisjes voor verkeersdiensten;

c. het bouwen van een tweedelijns dakkapel aan de achterzijde boven een bestaande dakkapel;

d. het bouwen van straatmeubilair of andere, overige bouwwerken, die om waterstaatkundige of verkeerstechnische redenen noodzakelijk zijn, zoals duikers en keermuren met een bouwhoogte van ten hoogste 6 meter;

e. geringe veranderingen in de tracés van wegen en de aanpassing daaraan van de ligging en de vorm van bestemmingsgrenzen indien bij de definitieve

uitmeting blijkt, dat een weg als gevolg van de werkelijke toestand van het terrein slechts kan worden aangelegd als op ondergeschikte punten van het plan wordt afgeweken, met dien verstande dat de veranderingen ten hoogste 2 m mogen bedragen;

f. afwijkingen van het bestemmingsplan, ten einde de uitvoering van een bouwplan mogelijk te maken, indien op grond van een definitieve uitmeting of in verband met de verkaveling of situering blijkt, dat aanpassing van het bestemmingsplan noodzakelijk zou zijn en de afwijking van zo ondergeschikte aard blijft, dat de structuur van het bestemmingsplan niet wordt aangetast;

g. overschrijding van bouwgrenzen, voorzover zulks van belang is voor een technische of ruimtelijke kwaliteit in plaats van esthetisch betere realisering van bestemmingen of bouwwerken dan wel voorzover zulks noodzakelijk is in verband met de werkelijke toestand van het terrein; de overschrijdingen mogen echter niet meer dan 3 m bedragen.

h. het bouwen van zonnecollectoren, beeldende kunstwerken (waaronder begrepen follies), riool-overstortkelders, boven- en ondergrondse containerruimten, informatie- en reclame-borden.

i. het afwijken van de parkeernormering, zoals deze is opgenomen in het Westlands Verkeer- en Vervoerplan (WVVP), indien het voldoen aan die bepalingen door bijzondere omstandigheden op overwegende bezwaren stuit of voor zover op andere wijze in de nodige parkeerruimte wordt voorzien.

9.2 Afwijking niet verlenen

Afwijking van het bestemmingsplan wordt in ieder geval niet toegelaten, indien met de afwijking onevenredig afbreuk wordt of kan worden gedaan aan de ingevolge de bestemming gegeven gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden en bouwwerken.

Artikel 10 Algemene wijzigingsregels

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd de in het plan opgenomen bestemmingen te wijzigen ten behoeve van:

a. overschrijding van bestemmingsgrenzen, voor zover dit van belang is voor een technisch betere realisering van bestemmingen of bouwwerken dan wel voor zover dit noodzakelijk is in verband met de werkelijke toestand van het terrein. De overschrijding mag echter niet meer bedragen dan 3 m en het bestemmingsvlak mag niet meer dan 10% worden vergroot;

b. overschrijding van bestemmingsgrenzen en toestaan dat het beloop van wegen of de aansluiting van wegen onderling in geringe mate wordt aangepast, indien de verkeersveiligheid en/of - intensiteit daartoe aanleiding

geeft. De overschrijding mag echter niet meer bedragen dan 3 m en het bestemmingsvlak mag met niet meer dan 10% worden vergroot;

c. het aanpassen van opgenomen bepalingen in de voorafgaande artikelen, waarbij verwezen wordt naar bepalingen in wettelijke regelingen, indien deze wettelijke regelingen na het tijdstip van de terinzagelegging van het ontwerpplan worden gewijzigd.

Artikel 11 Algemene procedureregels

Bij toepassing van de bevoegdheid tot het stellen van nadere eisen, zoals deze onderdeel uitmaken van deze planregels, worden de volgende procedureregels in acht genomen:

a. het ontwerpbesluit tot het stellen van nadere eisen ligt met bijbehorende stukken gedurende 2 weken ter inzage.

b. burgemeester en wethouders maken de onder a. bedoelde terinzagelegging tevoren in één of meer dag-, nieuws- of huis-aan-huisbladen, die in de gemeente worden verspreid, alsmede op de gebruikelijke wijze bekend.

c. de bekendmaking houdt mededeling in van de mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen.

d. gedurende de onder a. genoemde termijn kunnen belanghebbenden bij burgemeester en wethouders schriftelijke zienswijzen indienen tegen het onwerpbesluit.

Artikel 12 Overige regels

12.1 Uitsluiting aanvullende werking bouwverordening

De regels van stedenbouwkundige aard en de bereikbaarheidseisen van paragraaf 2.5 van de bouwverordening zijn uitsluitend van toepassing, voor zover het betreft:

a. de bereikbaarheid van bouwwerken voor wegverkeer en brandblusvoorzieningen;

b. de brandweeringang;

c. de bereikbaarheid van gebouwen voor gehandicapten;

d. de ruimte tussen bouwwerken;

e. de parkeergelegenheid en laad- en losmogelijkheden bij of in gebouwen.

12.2 Werking wettelijke regelingen

De wettelijke regelingen waarnaar in de regels wordt verwezen, gelden zoals deze luiden op het moment van vaststelling van het plan.

12.3 Strafbepaling

Overtreding van het bepaalde in artikel 7 is een economisch delict in de zin van artikel 1 a, sub 2° van de Wet op de economische delicten en als zodanig strafbaar op grond van deze wet.

4 OVERGANGS- EN SLOTREGELS

Artikel 13 Overgangsrecht

13.1 overgangsrecht bouwwerken

1. Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot:

a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;

b. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.

2. Het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van het bepaalde in lid 1 een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in lid 1 met maximaal 10%.

3. Het bepaalde in lid 1 is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

13.2 overgangsrecht gebruik

1. Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet;

2. Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in lid 1 te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.

3. Indien het gebruik, bedoeld in lid 1, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

4. Het bepaalde in lid 1 is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

13.3 hardheidsclausule

Voor zover toepassing van het overgangsrecht gebruik, zoals gegeven in lid 13.2, leidt tot onbillijkheid van overwegende aard voor één of meer natuurlijke personen die op het tijdstip van inwerkingtreding van het

bestemmingsplan grond en opstallen gebruiken in strijd met het voordien geldende bestemmingsplan, kan het college van burgemeester en wethouders ten behoeve van die persoon of personen van dat overgangsrecht ontheffing verlenen.

Artikel 14 Slotregel

Deze regels worden aangehaald al: Regels van het bestemmingsplan Pr. Máximastr NL.IMRO.1783.MSDPRMAXIMASTRpbp-VA01.

PLANVERBEELDING

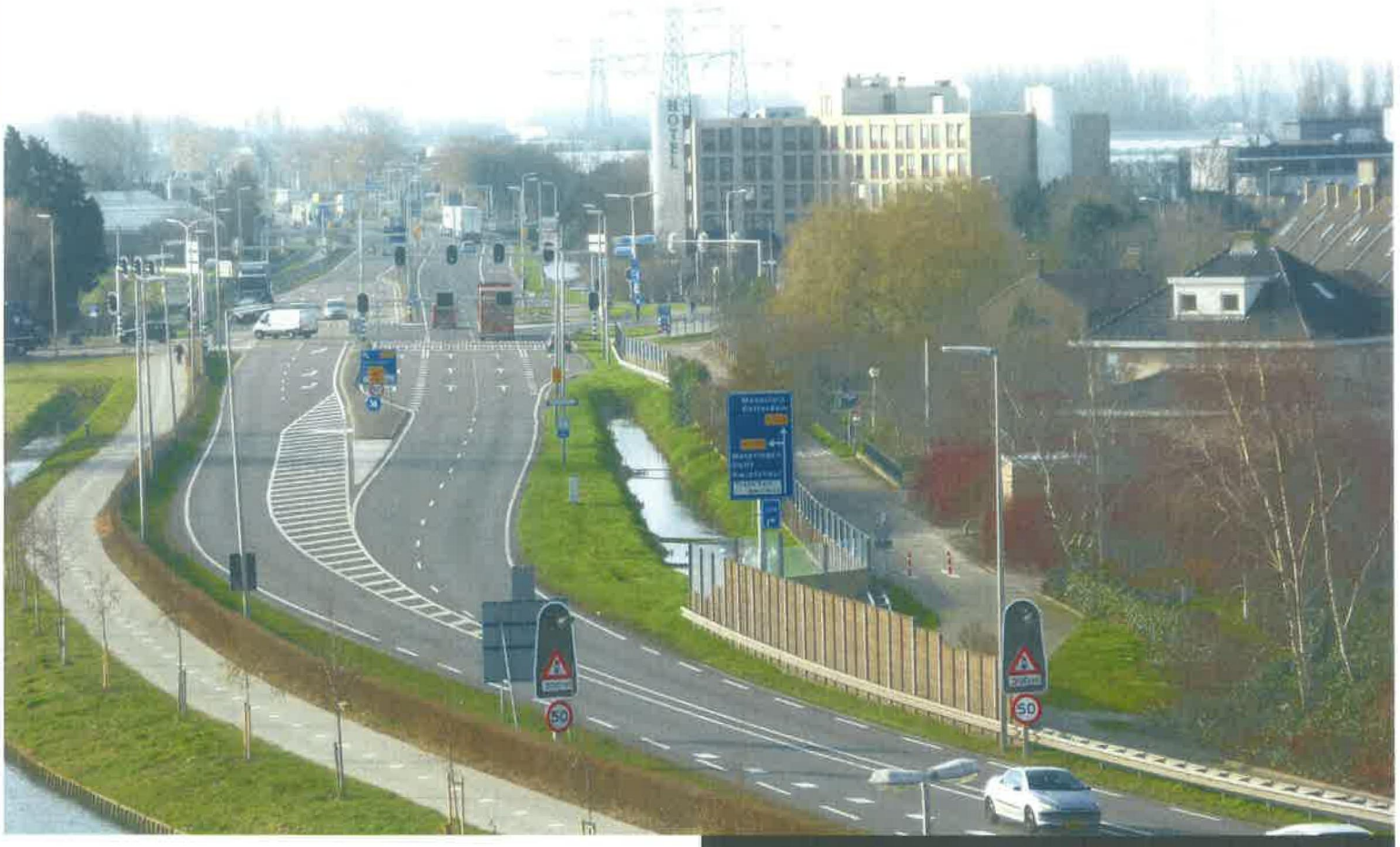

GEMEENTE WESTLAND

Postadres: Postbus 150, 2670 AD Naaldwijk
Bezoeksadres: Stokdijkkade 2, 2671 GW Naaldwijk
T 14 0174
F (0174) 673 600
E info@gemeentewestland.nl
I www.gemeentewestland.nl

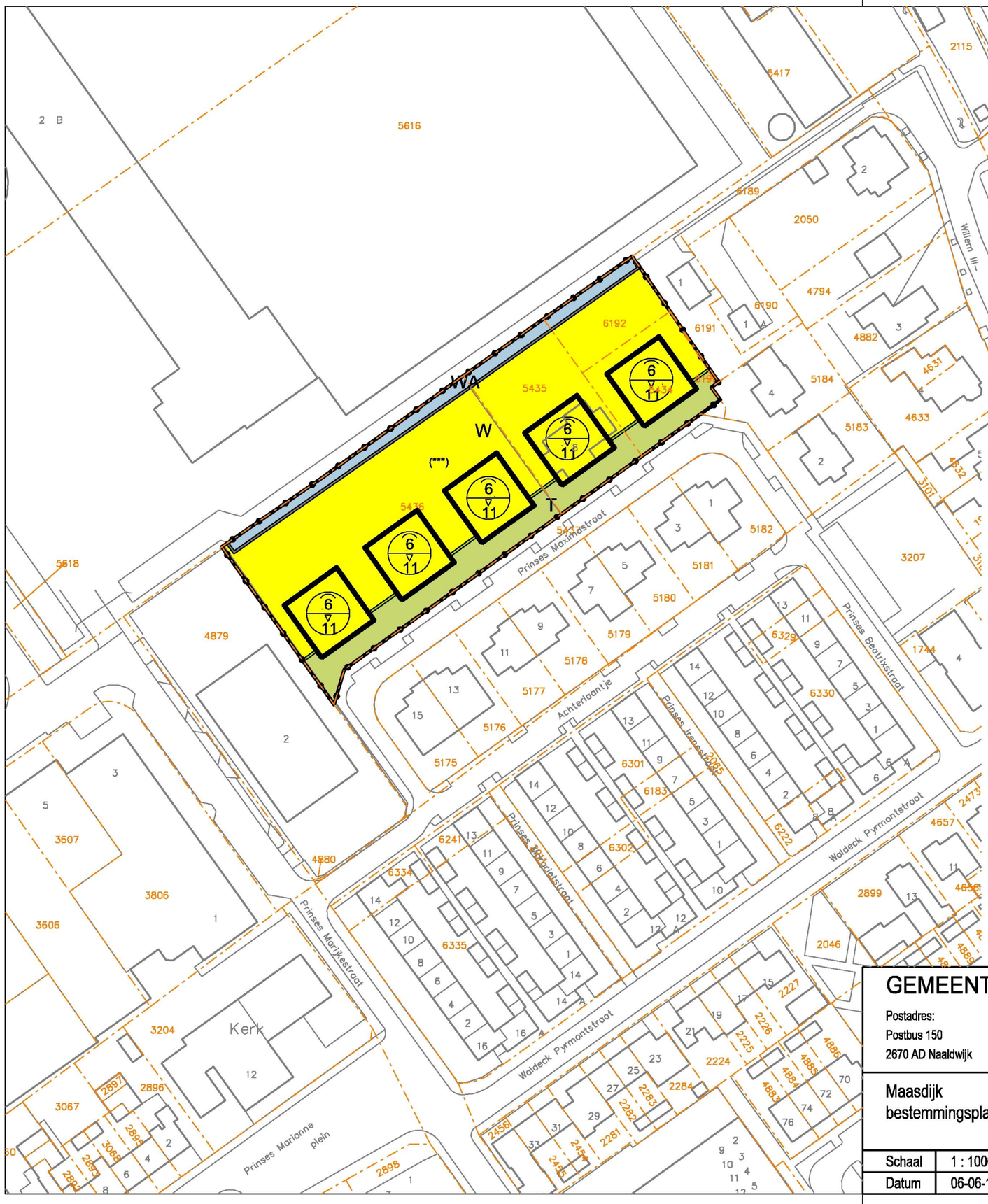

Plangebied

Prinses Maximastraat

Enkelbestemmingen

- T — Tuin
- WA — Water
- W — Wonen

Bouwvlakken

bouwvlak

Maatvoeringen

6 / 10 — maximum goothoogte (m), maximum bouwhoogte (m)

GEMEENTE WESTLAND

Postadres: Postbus 150, 2670 AD Naaldwijk
Tel: (0174) 140174
Fax: (0174) 673 600
www.gemeentewestland.nl

Afdeling ROV / STB
Bezoekadres: van Geeststraat 1, 's-Gravenzande

Maasdijk
bestemmingsplan Prinses Maximastraat

Schaal	1 : 1000	Getekend	LH	Formaat	A 3	Status	Vastgesteld
Datum	06-06-14	Gewijzigd	16-03-15	Dossier	NL.IMRO.1783.MSDPRMAXIMASTRpbp-VA01	Tek. Nr.	maximastraat

Raadsvergadering
19 mei 2015

GEMEENTE WESTLAND

BEHANDELD DOOR	
afdeling/team	PO/VGGZ
documentnr	15-0044012

VOORBLAD RAAD

ONDERWERP EN BEHANDELING		
onderwerp	Raadsvoorstel inzake vaststelling Nota Kostenverhaal	
vertrouwelijk	*Nee*	
portefeuillehouder	Wethouder Duijvestijn, T.A.M.	
bijlage(n)	Voorstel: Voorstel_4102.docx raadsbesluit bij nota kostenverhaal 15-0044012 Getekend Raadsvoorstel met besluit inzake nota kostenverhaal Nota Kostenverhaal deel 1:beleidsdeel (d.d. 23-04-15 kleine tekstuele wijzigingen aangepast) Nota Kostenverhaal deel 2: Uitvoeringsdeel (d.d. 23-04-15 kleine tekstuele wijzigingen aangepast)	
agendapunt	9.	
publiceren	Ja	20-05-2015

BESLISPUNTEN (RAAD)

1. de Nota Kostenverhaal vast te stellen als kader voor vast te stellen afdrachten aan de reserve bovenwijkse voorzieningen door initiatiefnemers van bouwplannen, ingaande op het moment van publicatie van de nota;
2. de Nota Reserve Bovenwijkse voorzieningen uit 2006 te laten vervallen gelijktijdig met het moment dat de Nota Kostenverhaal van kracht wordt.

ARGUMENTEN EN RISICO'S (RAAD)

Argumenten:

1. *Met de nota wordt zowel intern als extern duidelijk gemaakt op welke wijze de gemeente Westland komt tot de berekening van te verhalen (bovenplanse) kosten.*
2. *De Nota kostenverhaal vervangt de nota Reserve Bovenwijkse Voorzieningen uit 2006, waarmee beter wordt aangesloten bij de Wro.*

Risico's:

1. *Afdrachten kunnen achterblijven door macro-aftopping (een locatie kan de kosten niet dragen), of doordat plannen niet tot uitvoering komen.*

ALG 006

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

ONDERWERP

Nota Kostenverhaal

INLEIDING

Op 17 december 2013 heeft de gemeenteraad de Structuurvisie Westland 2025; Perspectief 2040 vastgesteld. In de structuurvisie is een strategische uitvoeringsagenda opgenomen, met daarin een paragraaf over kostenverhaal. De structuurvisie geeft daarmee een kader voor het toe te passen kostenverhaal, dat in de nota kostenverhaal verder uitgewerkt wordt.

De basis voor het kostenverhaal is neergelegd in de Wet ruimtelijke ordening (Wro) met het Besluit ruimtelijke ordening (Bro).

De huidige nota Reserve Bovenwijkse Voorzieningen (RBV) dient te worden geactualiseerd om beter aan te sluiten bij de Wro.

DOELSTELLING

Het doel van de Nota Kostenverhaal is om de uitgangspunten vast te leggen voor (buitenplans) kostenverhaal. Het gaat om de manier waarop de gemeente Westland de afdrachten door initiatiefnemers van bouwplannen aan de RBV vaststelt.

ARGUMENTATIE

1. *Met de nota wordt zowel intern als extern duidelijk gemaakt op welke wijze de gemeente Westland komt tot de berekening van te verhalen kosten.*

Volgens de Wro zijn gemeenten verplicht de kosten van grondexploitatie te verhalen op exploitanten en/of grondeigenaren van bouwplannen. De kosten van (bovenwijkse) voorzieningen maken onderdeel uit van de wettelijk verhaalbare kosten. De kosten moeten dan wel voldoen aan de criteria profijt, toerekenbaarheid en proportionaliteit. In de anterieure fase (**voordat** een bestemmingsplan met exploitatieplan is vastgesteld) hoeft niet aan deze criteria voldaan te worden en is de gemeente vrij om te onderhandelen met de contractpartner over een bijdrage aan de RBV met in acht neming van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.
Naast de bijdragen voor bovenwijkse voorzieningen kunnen gemeenten ook bijdragen vragen voor bovenplanse kosten (verevening tussen verliesgevende en winstgevende locaties) en voor ruimtelijke ontwikkelingen. Het kostenverhaal voor deze twee soorten kosten blijkt echter niet effectief toe te passen. Bovendien vervallen deze twee mogelijkheden van kostenverhaal in de nieuwe Omgevingswet die in voorbereiding is.
Er wordt om die reden afgezien van het instellen van een reserve voor bovenplanse kosten en ruimtelijke ontwikkelingen.

In de nota kostenverhaal is het kader uitgewerkt hoe de gemeente de verhaalbare kosten op bouwplannen voor buitenplanse kosten berekent.

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

Er wordt onderscheid gemaakt in bovenwijkse voorzieningen die onderdeel uitmaken van de hoofdinfrastructuur (het kern netwerk), waar heel Westland profijt van heeft en bovenwijkse voorzieningen die aan enkele direct aangesloten gebieden zijn toe te rekenen. Als hoofdinfrastructuur wordt begrepen de Vlinderstructuur Westland, zoals omschreven in de structuurvisie.

Omdat de voorzieningen die onderdeel uitmaken van de hoofdinfrastructuur geacht worden voor geheel Westland profijt op te leveren, worden ze op basis van proportionaliteit aan alle locaties (zowel bestaand als nieuw) toegerekend.
De overige voorzieningen worden conform de criteria profijt, toerekenbaarheid en proportionaliteit toegerekend aan direct aangesloten gebieden (zowel nieuw te ontwikkelen locaties als bestaand gebied).

Om de kosten van de hoofdinfrastructuur toe te rekenen aan bouwplannen, zijn de verschillende functies omgezet naar één rekeneenheid, een woningequivalent (weq).

De toerekening van de te verhalen kosten voor de hoofdinfrastructuur vindt plaats op basis van de verdeling tussen de bestaande bebouwing en de nieuwe (toegevoegde) bebouwing (dat zijn de nieuwbouw ontwikkelingen). Er is geïnventariseerd welke investeringen voor zover bekend er vanaf peildatum 1 januari 2014 t/m 31 december 2020 aan bovenwijkse voorzieningen worden gedaan.
Vervolgens is met behulp van het verkeersmodel bepaald welk deel van de investeringen het gevolg zijn van de autonoom gegroeide behoefte van de bestaande bebouwing. Dat deel van de investeringen is toe te rekenen aan de bestaande bebouwing en komt ten laste van de algemene dienst. Het resterende deel komt dan via de RBV voor rekening van de nieuwe bebouwing en wordt op basis van de berekende woningequivalenten over de verschillende nieuwbouwlocaties verdeeld.

2. *De Nota kostenverhaal vervangt de nota Reserve Bovenwijkse Voorzieningen uit 2006, waarmee beter wordt aangesloten bij de Wro.*

In de huidige Nota Reserve Bovenwijkse Voorzieningen wordt onvoldoende rekening gehouden met de criteria profijt, toerekenbaarheid en proportionaliteit.

RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

1. *afdrachten kunnen achterblijven door macro-aftopping (een locatie kan de kosten niet dragen), of doordat plannen niet tot uitvoering komen;*

Volgens de Wro kunnen er niet meer kosten verhaald worden dan dat er opbrengsten tegenover staan (macro-aftopping). Door de economische crisis hebben ontwikkelaars grote moeite om hun exploitatie sluitend te krijgen. Dit is vooral op binnenstedelijke ontwikkelingen van toepassing.
Bij een niet sluitend exploitatieplan heeft de gemeente de keuze om geen medewerking te verlenen aan het plan vanwege economische onhaalbaarheid, of het totale tekort voor haar rekening nemen als er groot belang aan het plan gehecht wordt. De bijdrage aan de RBV kan daardoor mogelijk (deels) niet in rekening worden gebracht.
Voorts is het volgens de Wro mogelijk om op toekomstige bouwplannen ook kostenverhaal toe te passen en deze mee te laten betalen aan bovenwijkse voorzieningen die vooruitlopend op de nieuwbouwontwikkeling worden gerealiseerd. De te verwachten inkomsten moeten dan wel in de begroting worden geraamd. Gelet op de onzekerheid of de nieuwbouwontwikkeling ook feitelijk gerealiseerd wordt, moet voor dat risico een risicoreservering getroffen worden.

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

FINANCIËN

De stand van de RBV bedraagt per 1 januari 2015 € 2,7 mln. Op basis van de bestaande overeenkomsten en verplichtingen en de daaruit volgende prognose laat de cashflow van de RBV een verloop zien, waarbij het saldo positief blijft, met een stand per eind 2020 van € 6,2 mln.. Als er nieuwe investeringsprojecten opgevoerd worden die bijdragen aan de RBV zullen onttrekken, zal steeds een check moeten plaatsvinden of de onttrekking past binnen het cashflowverloop van de RBV. Bij het feitelijk onttrekken van middelen uit de RBV zal steeds gecheckt moeten worden of het saldo toereikend is, aangezien de reserve geen negatieve stand mag hebben.

COMMUNICATIEPARAGRAAF

De Nota Kostenverhaal zal op de gemeentelijke website worden geplaatst.

VERVOLGTRAJECT

Bij het aangaan van overeenkomsten over grondexploitatie en het opstellen van exploitatieplannen zullen de kaders uit deze nota gehanteerd worden.

Burgemeester en wethouders van Westland,

de secretaris, de burgemeester,

M. van Beek J. van der Tak

Raadsbesluit

GEMEENTE WESTLAND

RAADSBESLUIT	
verzameling	
nummer	14-0082950
datum	

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 31 maart 2015, met de volgende bijlage(n):
- 14-0154857 Nota Kostenverhaal deel 1: beleidsdeel
- 14-0016627 Nota Kostenverhaal deel 2: uitvoeringsdeel

gelet op het bepaalde in 192 van Gemeentewet;

gehoord de beraadslagingen in de vergadering van de raadscommissie Economie Financieel beleid en Organisatie (EFO) van 22 april 2015;

besluit:

1. de Nota Kostenverhaal vast te stellen als kader voor vast te stellen afdrachten aan de reserve bovenwijkse voorzieningen door initiatiefnemers van bouwplannen, ingaande op het moment van publicatie van de nota;
2. de Nota Reserve Bovenwijkse voorzieningen uit 2006 te laten vervallen gelijktijdig met het moment dat de Nota Kostenverhaal van kracht wordt.

Aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 19 mei 2015,

de griffier, de voorzitter,

N. Broekema J. van der Tak

RD 003

Raadsvergadering
19 mei 2015

GEMEENTE WESTLAND

BEHANDELD DOOR	
afdeling/team	PO/VGGZ
documentnr	15-0044012

ARCHIEF EXEMPLAAR

VOORBLAD RAAD

19 MEI 2015
GEMEENTE WESTLAND

ONDERWERP EN BEHANDELING		
onderwerp	Raadsvoorstel inzake vaststelling Nota Kostenverhaal	
vertrouwelijk	*Nee*	
portefeuillehouder	Wethouder Duijvestijn, T.A.M.	
bijlage(n)	Voorstel: Voorstel_4102.docx (Geen): raadsbesluit bij nota kostenverhaal (Geen): Nota Kostenverhaal deel 1:beleidsdeel (d.d. 23-04-15 kleine tekstuele wijzigingen aangepast) (Geen): Nota Kostenverhaal deel 2: Uitvoeringsdeel (d.d. 23-04-15 kleine tekstuele wijzigingen aangepast)	
agendapunt	9.	
publiceren	Ja	20-05-2015

BESLISPUNTEN (RAAD)

1. de Nota Kostenverhaal vast te stellen als kader voor vast te stellen afdrachten aan de reserve bovenwijkse voorzieningen door initiatiefnemers van bouwplannen, ingaande op het moment van publicatie van de nota;
2. de Nota Reserve Bovenwijkse voorzieningen uit 2006 te laten vervallen gelijktijdig met het moment dat de Nota Kostenverhaal van kracht wordt.

ARGUMENTEN EN RISICO'S (RAAD)

Argumenten:

1. *Met de nota wordt zowel intern als extern duidelijk gemaakt op welke wijze de gemeente Westland komt tot de berekening van te verhalen (bovenplanse) kosten.*
2. *De Nota kostenverhaal vervangt de nota Reserve Bovenwijkse Voorzieningen uit 2006, waarmee beter wordt aangesloten bij de Wro.*

Risico's:

1. *Afdrachten kunnen achterblijven door macro-aftopping (een locatie kan de kosten niet dragen), of doordat plannen niet tot uitvoering komen.*

GEMEENTE WESTLAND

RAAD
19 MEI 2015
GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

ONDERWERP

Nota Kostenverhaal

INLEIDING

Op 17 december 2013 heeft de gemeenteraad de Structuurvisie Westland 2025; Perspectief 2040 vastgesteld. In de structuurvisie is een strategische uitvoeringsagenda opgenomen, met daarin een paragraaf over kostenverhaal. De structuurvisie geeft daarmee een kader voor het toe te passen kostenverhaal, dat in de nota kostenverhaal verder uitgewerkt wordt.

De basis voor het kostenverhaal is neergelegd in de Wet ruimtelijke ordening (Wro) met het Besluit ruimtelijke ordening (Bro).

De huidige nota Reserve Bovenwijkse Voorzieningen (RBV) dient te worden geactualiseerd om beter aan te sluiten bij de Wro.

DOELSTELLING

Het doel van de Nota Kostenverhaal is om de uitgangspunten vast te leggen voor (buitenplans) kostenverhaal. Het gaat om de manier waarop de gemeente Westland de afdrachten door initiatiefnemers van bouwplannen aan de RBV vaststelt.

ARGUMENTATIE

1. *Met de nota wordt zowel intern als extern duidelijk gemaakt op welke wijze de gemeente Westland komt tot de berekening van te verhalen kosten.*

Volgens de Wro zijn gemeenten verplicht de kosten van grondexploitatie te verhalen op exploitanten en/of grondeigenaren van bouwplannen. De kosten van (bovenwijkse) voorzieningen maken onderdeel uit van de wettelijk verhaalbare kosten. De kosten moeten dan wel voldoen aan de criteria profijt, toerekenbaarheid en proportionaliteit. In de anterieure fase (**voordat** een bestemmingsplan met exploitatieplan is vastgesteld) hoeft niet aan deze criteria voldaan te worden en is de gemeente vrij om te onderhandelen met de contractpartner over een bijdrage aan de RBV met in acht neming van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.
Naast de bijdragen voor bovenwijkse voorzieningen kunnen gemeenten ook bijdragen vragen voor bovenplanse kosten (verevening tussen verliesgevende en winstgevende locaties) en voor ruimtelijke ontwikkelingen. Het kostenverhaal voor deze twee soorten kosten blijkt echter niet effectief toe te passen. Bovendien vervallen deze twee mogelijkheden van kostenverhaal in de nieuwe Omgevingswet die in voorbereiding is.
Er wordt om die reden afgezien van het instellen van een reserve voor bovenplanse kosten en ruimtelijke ontwikkelingen.

In de nota kostenverhaal is het kader uitgewerkt hoe de gemeente de verhaalbare kosten op bouwplannen voor buitenplanse kosten berekent.

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

Er wordt onderscheid gemaakt in bovenwijkse voorzieningen die onderdeel uitmaken van de hoofdinfrastructuur (het kern netwerk), waar heel Westland profijt van heeft en bovenwijkse voorzieningen die aan enkele direct aangesloten gebieden zijn toe te rekenen. Als hoofdinfrastructuur wordt begrepen de Vlinderstructuur Westland, zoals omschreven in de structuurvisie.

Omdat de voorzieningen die onderdeel uitmaken van de hoofdinfrastructuur geacht worden voor geheel Westland profijt op te leveren, worden ze op basis van proportionaliteit aan alle locaties (zowel bestaand als nieuw) toegerekend.
De overige voorzieningen worden conform de criteria profijt, toerekenbaarheid en proportionaliteit toegerekend aan direct aangesloten gebieden (zowel nieuw te ontwikkelen locaties als bestaand gebied).

Om de kosten van de hoofdinfrastructuur toe te rekenen aan bouwplannen, zijn de verschillende functies omgezet naar één rekeneenheid, een woningequivalent (weq).

De toerekening van de te verhalen kosten voor de hoofdinfrastructuur vindt plaats op basis van de verdeling tussen de bestaande bebouwing en de nieuwe (toegevoegde) bebouwing (dat zijn de nieuwbouw ontwikkelingen). Er is geïnventariseerd welke investeringen voor zover bekend er vanaf peildatum 1 januari 2014 t/m 31 december 2020 aan bovenwijkse voorzieningen worden gedaan.
Vervolgens is met behulp van het verkeersmodel bepaald welk deel van de investeringen het gevolg zijn van de autonoom gegroeide behoefte van de bestaande bebouwing. Dat deel van de investeringen is toe te rekenen aan de bestaande bebouwing en komt ten laste van de algemene dienst. Het resterende deel komt dan via de RBV voor rekening van de nieuwe bebouwing en wordt op basis van de berekende woningequivalenten over de verschillende nieuwbouwlocaties verdeeld.

2. *De Nota kostenverhaal vervangt de nota Reserve Bovenwijkse Voorzieningen uit 2006, waarmee beter wordt aangesloten bij de Wro.*

In de huidige Nota Reserve Bovenwijkse Voorzieningen wordt onvoldoende rekening gehouden met de criteria profijt, toerekenbaarheid en proportionaliteit.

RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

1. *afdrachten kunnen achterblijven door macro-aftopping (een locatie kan de kosten niet dragen), of doordat plannen niet tot uitvoering komen;*

Volgens de Wro kunnen er niet meer kosten verhaald worden dan dat er opbrengsten tegenover staan (macro-aftopping). Door de economische crisis hebben ontwikkelaars grote moeite om hun exploitatie sluitend te krijgen. Dit is vooral op binnenstedelijke ontwikkelingen van toepassing.
Bij een niet sluitend exploitatieplan heeft de gemeente de keuze om geen medewerking te verlenen aan het plan vanwege economische onhaalbaarheid, of het totale tekort voor haar rekening nemen als er groot belang aan het plan gehecht wordt. De bijdrage aan de RBV kan daardoor mogelijk (deels) niet in rekening worden gebracht.
Voorts is het volgens de Wro mogelijk om op toekomstige bouwplannen ook kostenverhaal toe te passen en deze mee te laten betalen aan bovenwijkse voorzieningen die vooruitlopend op de nieuwbouwontwikkeling worden gerealiseerd. De te verwachten inkomsten moeten dan wel in de begroting worden geraamd. Gelet op de onzekerheid of de nieuwbouwontwikkeling ook feitelijk gerealiseerd wordt, moet voor dat risico een risicoreservering getroffen worden.

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

FINANCIËN

De stand van de RBV bedraagt per 1 januari 2015 € 2,7 mln. Op basis van de bestaande overeenkomsten en verplichtingen en de daaruit volgende prognose laat de cashflow van de RBV een verloop zien, waarbij het saldo positief blijft, met een stand per eind 2020 van € 6,2 mln.. Als er nieuwe investeringsprojecten opgevoerd worden die bijdragen aan de RBV zullen onttrekken, zal steeds een check moeten plaatsvinden of de onttrekking past binnen het cashflowverloop van de RBV. Bij het feitelijk onttrekken van middelen uit de RBV zal steeds gecheckt moeten worden of het saldo toereikend is, aangezien de reserve geen negatieve stand mag hebben.

COMMUNICATIEPARAGRAAF

De Nota Kostenverhaal zal op de gemeentelijke website worden geplaatst.

VERVOLGTRAJECT

Bij het aangaan van overeenkomsten over grondexploitatie en het opstellen van exploitatieplannen zullen de kaders uit deze nota gehanteerd worden.

RAAD
19 MEI 2015
GEMEENTE WESTLAND

Burgemeester en wethouders van Westland,

de secretaris, de burgemeester,

b.a.
M. van Beek J. van der Tak

ARCHIEF EXEMPLAAR

Raadsbesluit

GEMEENTE WESTLAND

RAADSBESLUIT	
verzameling	
nummer	14-0082950
datum	

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 31 maart 2015, met de volgende bijlage(n):
- 14-0154857 Nota Kostenverhaal deel 1: beleidsdeel
- 14-0016627 Nota Kostenverhaal deel 2: uitvoeringsdeel

gelet op het bepaalde in 192 van Gemeentewet;

gehoord de beraadslagingen in de vergadering van de raadscommissie Economie Financieel beleid en Organisatie (EFO) van 22 april 2015;

besluit:

1. de Nota Kostenverhaal vast te stellen als kader voor vast te stellen afdrachten aan de reserve bovenwijkse voorzieningen door initiatiefnemers van bouwplannen, ingaande op het moment van publicatie van de nota;
2. de Nota Reserve Bovenwijkse voorzieningen uit 2006 te laten vervallen gelijktijdig met het moment dat de Nota Kostenverhaal van kracht wordt.

Aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 19 mei 2015,

de griffier,

N. Broekema

de voorzitter,

J. van der Tak

NOTA KOSTENVERHAAL

Deel 1: Beleidsdeel

Auteur(s)	Planontwikkeling
Datum	23 april 2015
Versie	1.0
Status	definitief

Documentnr. 14-0154857

Inhoudsopgave

0. Samenvatting 1
1. Inleiding 3
2. De soorten te verhalen kosten 4
3. Het kader voor kostenverhaal 5
3.1. Privaatrechtelijk spoor 5
3.2. Publiekrechtelijk spoor 5
4. Uitwerking kostenverhaal voor Westland 7
4.1. Verschil met de huidige nota Reserve Bovenwijkse Voorzieningen 7
4.2. Het financiële kader 7
4.2.1. De regimes van kostenverhaal voor kosten van Bovenwijkse Voorzieningen 8
4.2.2. Wijze van toerekening kosten van Bovenwijkse Voorzieningen 8
4.2.3. Actualisatie Reserve Bovenwijkse Voorzieningen (RBV) 9
4.3. Financiering en dekking 9
4.4. Het organisatorisch kader 10
5. Aandachtspunten 12
Bijlage 1: De soorten te verhalen kosten 13
Bijlage 2: Aangewezen bouwplan en exploitatieplan 16
Bijlage 3: Limitatieve lijst van verhaalbare kosten van grondexploitatie 17
Bijlage 4: Bepaling exploitatiebijdrage op basis van draagkracht 18
Bijlage 5: Limitatieve lijst van voorzieningen 19
Bijlage 6: Begrippenlijst 20

0. Samenvatting

Op 17 december 2013 heeft de gemeenteraad de Structuurvisie Westland 2025; Perspectief 2040 vastgesteld. In de structuurvisie is een strategische uitvoeringsagenda opgenomen, met daarin een paragraaf over kostenverhaal.
Onder kostenverhaal wordt hier verstaan dat de gemeente de kosten van grondexploitatie in rekening brengt bij grondeigenaren in een gebied waar bouwmogelijkheden worden ontwikkeld. Kosten van grondexploitatie zijn onder andere de kosten van het bouwrijp maken van een locatie.

De gemeentelijke structuurvisie geeft met de paragraaf over kostenverhaal een kader voor het toe te passen kostenverhaal, dat in deze nota verder uitgewerkt wordt.

Met deze nota kostenverhaal willen we een betere aansluiting bij de Wro bereiken, uitvoering geven aan de aanbeveling uit het rapport van de Rekenkamercommissie over het grondbeleid en transparantie en uniformiteit betrachten in de berekening van afdrachten aan de Reserve Bovenwijkse Voorzieningen (RBV).

De basis voor het kostenverhaal is neergelegd in de Wet ruimtelijke ordening (Wro) en het Besluit ruimtelijke ordening (Bro).

De wet gaat uit van vier soorten te verhalen kosten bij gebiedsontwikkeling, te weten:
1. gebiedseigen kosten;
2. bovenwijkse voorzieningen;
3. bovenplanse kosten (verevening);
4. bijdragen ruimtelijke ontwikkelingen.

De gemeenten zijn verplicht de kosten van grondexploitatie te verhalen op exploitanten en/of grondeigenaren van bouwplannen. De kosten van (bovenwijkse) voorzieningen maken onderdeel uit van deze kosten.

Bovenwijkse voorzieningen zijn vaak infrastructurele werken die moeten worden aangelegd vanwege de effecten die nieuwbouwprojecten kunnen hebben op hun (wijdere) omgeving. Denk daarbij aan voorzieningen als wegen en paden, parkeerplaatsen en rioleringssystemen. Het zijn ingrepen die veelal van civieltechnische aard zijn.

Naast de bijdragen voor bovenwijkse voorzieningen kunnen gemeenten ook bijdragen vragen voor bovenplanse kosten (verevening tussen verliesgevende en winstgevende locaties) en voor ruimtelijke ontwikkelingen. Het kostenverhaal voor deze twee soorten kosten blijkt echter niet effectief toe te passen. Bovendien vervallen deze twee mogelijkheden van kostenverhaal in de nieuwe Omgevingswet die in voorbereiding is.
Er wordt om die reden afgezien van het instellen van een reserve voor bovenplanse kosten en ruimtelijke ontwikkelingen.

In deze nota is het kader uitgewerkt hoe de gemeente de verhaalbare kosten op bouwplannen voor bovenwijkse voorzieningen berekent.

De beleidsinzet is en blijft om de toerekenbare kosten van bovenwijkse voorzieningen bij grondeigenaren in rekening te brengen. De economische uitvoerbaarheid van plannen is alleen haalbaar als ook anderen meebetalen. De gemeente is daarbij één van de investerende partijen. Maar we kunnen en willen de verantwoordelijkheid hiervoor niet alleen nemen. Investeringen in de

omgeving komen iedereen ten goede. Het is daarom niet meer dan billijk dat initiatiefnemers hieraan bijdragen.

In de huidige situatie worden de kosten van alle bovenwijkse voorzieningen bij elkaar opgeteld. Een deel van de kosten wordt toegerekend aan de bestaande bebouwing (40%). Het andere deel van de kosten (60%) wordt volgens een uniform tarief over alle nieuwbouwlocaties verdeeld.
.
In de nieuwe voorgestelde situatie wordt onderscheid gemaakt in bovenwijkse voorzieningen die onderdeel uitmaken van de hoofdinfrastructuur (het kern netwerk), waar heel Westland profijt van heeft en bovenwijkse voorzieningen die aan enkele direct aangesloten gebieden zijn toe te rekenen. Als hoofdinfrastructuur wordt begrepen de Vlinderstructuur Westland, zoals omschreven in de structuurvisie.
De voorzieningen die onderdeel uitmaken van de hoofdinfrastructuur worden geacht voor geheel Westland profijt op te leveren.

De overige voorzieningen worden conform de criteria profijt, toerekenbaarheid en proportionaliteit toegerekend aan nieuwbouwlocaties en bestaande bebouwing.
Om de kosten van de hoofdinfrastructuur proportioneel toe te kunnen rekenen aan nieuwbouwlocaties, is de omvang van de verschillende functies omgezet naar één rekeneenheid, een woningequivalent (weq).

De toerekening van de te verhalen kosten voor de hoofdinfrastructuur vindt plaats op basis van de verdeling tussen de bestaande bebouwing en de nieuwe (toegevoegde) bebouwing (dat zijn de nieuwbouwlocaties). Er is geïnventariseerd welke investeringen voor zover nu bekend er vanaf peildatum 1 januari 2014 t/m 31 december 2020 aan bovenwijkse voorzieningen worden gedaan.

Vervolgens is met behulp van het verkeersmodel bepaald welk deel van de investeringen het gevolg zijn van de autonoom gegroeide behoefte van de bestaande bebouwing (dus exclusief nieuwbouwlocaties). Dat deel van de investeringen (80%) komt ten laste van de algemene dienst, want is niet toe te rekenen aan nieuwbouwlocaties. Het resterende deel (20%) komt dan via de RBV voor rekening van de nieuwe bebouwing (nieuwbouwlocaties) en wordt op basis van de berekende woningequivalenten over de verschillende nieuwbouwlocaties verdeeld.

Volgens de Wro kunnen er op een nieuwbouwontwikkeling niet meer kosten verhaald worden dan dat er opbrengsten tegenover staan (macro-aftopping). Door de economische crisis hebben ontwikkelaars grote moeite om hun exploitatie sluitend te krijgen. Dit is vooral op binnenstedelijke ontwikkelingen van toepassing. Bij een niet sluitend exploitatieplan heeft de gemeente de keuze om geen medewerking te verlenen aan het plan vanwege economische onhaalbaarheid, of het gehele tekort op het plan voor haar rekening nemen als er groot belang aan het plan gehecht wordt. De bijdrage aan de RBV kan daardoor mogelijk (deels) niet in rekening worden gebracht.

Voorts is het volgens de Wro mogelijk om op toekomstige bouwplannen ook kostenverhaal toe te passen en deze mee te laten betalen aan bovenwijkse voorzieningen die, vooruitlopend op de nieuwbouwontwikkeling, worden gerealiseerd. De te verwachten inkomsten moeten dan wel in de begroting worden geraamd. Gelet op de onzekerheid of de nieuwbouwontwikkeling ook feitelijk gerealiseerd wordt, moet voor dat risico een risicoreservering getroffen worden.

1. Inleiding

Op 17 december 2013 heeft de gemeenteraad de Structuurvisie Westland 2025; Perspectief 2040 vastgesteld. In de structuurvisie is een strategische uitvoeringsagenda opgenomen, met daarin een paragraaf over kostenverhaal. De structuurvisie geeft daarmee een kader voor het toe te passen kostenverhaal, dat in deze nota verder uitgewerkt wordt.

Met deze nota kostenverhaal willen we een betere aansluiting bij de Wro bereiken, uitvoering geven aan de aanbeveling uit het rapport van de Rekenkamercommissie over het grondbeleid en transparantie en uniformiteit betrachten in de berekening van afdrachten aan de Reserve Bovenwijkse Voorzieningen (RBV).

De basis voor het kostenverhaal is neergelegd in de Wet ruimtelijke ordening (Wro) met het Besluit ruimtelijke ordening (Bro).

De Wro en Bro gaan uit van vier soorten te verhalen kosten bij gebiedsontwikkeling, te weten:
1. gebiedseigen kosten;
2. bovenwijkse voorzieningen;
3. bovenplanse kosten (verevening);
4. bijdragen ruimtelijke ontwikkelingen.

Aangezien voor de laatste 2 soorten te verhalen kosten de verhaalbaarheid geregeld moet zijn in de structuurvisie, is met het opstellen van de nota kostenverhaal gewacht tot de structuurvisie was vastgesteld. Al snel bleek dat het verhaal van bovenplanse kosten en bijdragen ruimtelijke ontwikkelingen weinig effectief is, zodat het niet toegepast zal worden in Westland.
Aangezien het kostenverhaal voor bovenwijkse voorzieningen op basis van de huidige nota nog steeds toegepast kon worden is geen prioriteit gegeven aan het tot stand komen van een nieuwe nota.

In hoofdstuk 2 wordt op de soorten te verhalen kosten ingegaan. In hoofdstuk 3 wordt het kader voor kostenverhaal geschetst. Hoofdstuk 4 geeft de uitwerking voor Westland.

2. De soorten te verhalen kosten

Zoals in de samenvatting en inleiding is vermeld gaan de Wro en Bro uit van vier soorten te verhalen kosten bij gebiedsontwikkeling, te weten:

1. gebiedseigen kosten;
2. bovenwijkse voorzieningen;
3. bovenplanse kosten (verevening);
4. bijdragen ruimtelijke ontwikkelingen.

In de praktijk passen we in Westland alleen het kostenverhaal voor gebiedseigen kosten en bovenwijkse voorzieningen toe. Het kostenverhaal voor de overige twee soorten kosten blijken niet effectief toe te passen. In bijlage 1 wordt hier nader op ingegaan en worden de vier soorten te verhalen kosten verder toegelicht.

3. Het kader voor kostenverhaal

De Wro biedt gemeenten de mogelijkheid tot het verhalen van kosten van grondexploitaties. De gemeente is ook verplicht de kosten die ze maakt voor grondexploitaties te verhalen op de exploitanten.
Het verhalen van grondexploitatiekosten kan geschieden via het privaatrechtelijke spoor (sluiten van overeenkomsten) en het publiekrechtelijke spoor (via de vaststelling van een exploitatieplan).

3.1. Privaatrechtelijk spoor

De Wro biedt een wettelijke basis voor het sluiten van privaatrechtelijke overeenkomsten over grondexploitaties tussen gemeenten en projectontwikkelaars en/of particuliere (grond)eigenaren.
De Wro kent twee typen overeenkomsten over de grondexploitatie:

- anterieure overeenkomst: de anterieure overeenkomst wordt bij aanvang van een project gesloten, **voordat** een exploitatieplan wordt vastgesteld. De gemeente kan vrij onderhandelen met de contractpartner over het kostenverhaal. Daarbij dient de gemeente de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek en de Algemene wet bestuursrecht in acht te nemen. De drie criteria profijt, toerekenbaarheid en proportionaliteit zijn nog niet van toepassing. In de anterieure fase kunnen, naast de wettelijk verplicht te verhalen kosten, ook afspraken worden gemaakt over financiële bijdragen aan (toekomstige) ruimtelijke ontwikkelingen buiten het exploitatiegebied. De gemeente dient wel minimaal de wettelijk verhaalbare kosten op basis van de drie criteria te verhalen.
- posterieure overeenkomst: de posterieure overeenkomst wordt gesloten **nadat** het exploitatieplan is vastgesteld. In de posterieure fase is de onderhandelingsvrijheid ingeperkt. Afspraken die in de posterieure overeenkomst worden gemaakt mogen niet afwijken van het exploitatieplan zoals deze in het publiekrechtelijke spoor tot stand is gekomen. De drie criteria profijt, toerekenbaarheid en proportionaliteit zijn hier van toepassing. Bij het opstellen van een exploitatieplan moet al inzichtelijk gemaakt worden wat de omvang van het kostenverhaal is en welke kosten in rekening gebracht worden.
  Indien de particuliere partij geen overeenkomst wenst af te sluiten, zullen de verhaalbare kosten bij afgifte van de bouwvergunning in rekening worden gebracht.

3.2. Publiekrechtelijk spoor

De gemeente is volgens de Wro verplicht de kosten van grondexploitatie, zoals in de wet omschreven (zie bijlage 3), op particuliere grondeigenaren te verhalen. De gemeente volgt hiervoor het publiekrechtelijke spoor.
De verplichting om het publiekrechtelijke spoor te volgen is gekoppeld aan twee voorwaarden. Op de eerste plaats dient er sprake te zijn van een ruimtelijk besluit op grond van de Wro, zoals de vaststelling van een bestemmingsplan, een wijziging van een bestemmingsplan of een omgevingsvergunning. De tweede voorwaarde is dat er sprake dient te zijn van een bouwplan zoals bedoeld in artikel 6.12 van de Wro en omschreven in artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) (bijlage 2).

Voor het verhalen van grondexploitatiekosten dient de gemeente bij de vaststelling van een ruimtelijk besluit gelijktijdig een exploitatieplan vast te stellen. Het exploitatieplan vormt de grondslag voor het publiekrechtelijke kostenverhaal.
De gemeenteraad kan in een aantal door de wetgever expliciet benoemde gevallen besluiten geen exploitatieplan vast te stellen (Wro artikel 6.12 lid2 en Bro artikel 6.2.1a, zie bijlage 2).

De exploitatiebijdrage wordt voldaan via de omgevingsvergunning. Van belang is dat de locatieontwikkeling de kosten kan dragen. Als de kosten verhaald worden op basis van een exploitatieplan, geldt dat er niet meer kosten verhaald mogen worden dan er opbrengsten zijn. Na uitvoering van de in een exploitatieplan voorziene werken, vindt een afrekening plaats. Hiertoe worden de betaalde exploitatiebijdragen herberekend op basis van de werkelijk gemaakte kosten. De begrenzing en eindafrekening worden niet toegepast bij anterieure of posterieure overeenkomsten, tenzij de initiatiefnemer met de gemeente een dergelijke constructie is overeengekomen.

4. Uitwerking kostenverhaal voor Westland

Eerder is aangegeven dat het verhalen van de buitenplanse kosten alleen voor de bovenwijkse voorzieningen realistisch is. De uitwerking van het kostenverhaal voor het verhalen van buitenplanse kosten beperkt zich dan ook tot de bovenwijkse voorzieningen.

4.1. Verschil met de huidige nota Reserve Bovenwijkse Voorzieningen

Westland hanteert met het huidige beleid voor bovenwijkse voorzieningen een vast tarief voor woningen en overige functies. Bij woningen wordt onderscheid gemaakt in sociale woningen en marktsector woningen.
De tarieven zijn als volgt:

- Sociale woning: € 500/woning
- Marktsector woning: € 3.000/woning
- Overige functies: € 17,50/m2

De bijdragen worden in de Reserve Bovenwijkse Voorzieningen (RBV) gestort.

Er is bij het opstellen van de huidige nota een afweging gemaakt hoeveel profijt de bestaande bebouwing heeft van de beoogde bovenwijkse voorzieningen. Dit is vertaald in de verhouding tussen het deel dat vanuit de reserve aan de bovenwijkse voorzieningen wordt bijgedragen (60%) en het deel dat de gemeente vanuit de algemene middelen bijdraagt (40%). Voorts is er vanuit gegaan dat elke nieuwbouwlocatie in gelijke mate profijt ondervindt van de te realiseren voorzieningen.

In de huidige Wro zijn de drie criteria profijt, toerekenbaarheid en proportionaliteit wettelijk vastgesteld als voorwaarden om kosten toe te kunnen rekenen aan gebiedsontwikkelingen. Het is daarom niet meer mogelijk om bij het opstellen van exploitatieplannen zonder meer uit te gaan van de tarieven uit de huidige nota. Voor elke locatie moet nu expliciet beoordeeld worden van welke bovenwijkse voorzieningen ze profijt heeft en welk aandeel toerekenbaar is.

In deze nota is uitgewerkt hoe de drie criteria worden toegepast en hoe dat uitwerkt voor de toerekening van de kosten van bovenwijkse voorzieningen aan nieuwbouwlocaties.

4.2. Het financiële kader

Het uitgangspunt voor het financiële kader blijft, dat er sprake is van een RBV, waarin de bijdragen vanuit exploitatiegebieden gestort worden. De voorzieningen met een bovenwijks karakter worden benoemd en opgenomen met een raming van de investering in een overzicht, dat jaarlijks wordt geactualiseerd.

Met het in werking treden van de Wro zijn in de posterieure fase de volgende criteria van toepassing bij het bepalen van de afdracht aan de RBV:

1. Profijtbeginsel: de locatie moet substantieel profijt ondervinden van de aan te leggen voorzieningen.
2. Toerekenbaarheid: er moet een duidelijk causaal verband zijn met daadwerkelijk voor de locatie gemaakte kosten. Dat wil zeggen: het gaat om kosten die niet gemaakt zouden worden als de locatie niet zou worden ontwikkeld, of de kosten worden mede gemaakt ten behoeve van de locatie.

3. Proportionaliteit: als meerdere locaties profijt hebben van een voorziening, worden de kosten naar rato verdeeld; naarmate een locatie er meer profijt van heeft, draagt deze dus meer bij aan de kosten.

Op basis van deze criteria wordt per locatie de afdracht aan de RBV bepaald.

4.2.1. De regimes van kostenverhaal voor kosten van Bovenwijkse Voorzieningen

De kosten van als bovenwijkse voorziening bestempelde werken dienen te worden verdeeld over de gebieden die profijt hebben van de voorziening. Dit kunnen nieuw te ontwikkelen gebieden zijn en bestaande bebouwde gebieden. Het aandeel in de kosten voor bestaand bebouwd gebied dat profijt heeft van de voorziening wordt betaald vanuit de algemene middelen. Het aandeel voor nieuw te ontwikkelen gebieden wordt betaald vanuit de plannen en projecten (exploitaties) die profijt hebben van de voorziening. Op hoofdlijnen zij er twee situaties (fases) waarin kostenverhaal op bouwplannen wordt toegepast:

1. er is nog geen vastgesteld bestemmingsplan met exploitatieplan. Het bouwplan verkeert in de anterieure fase.
2. er is een vastgesteld bestemmingsplan met exploitatieplan. Het bouwplan verkeert in de posterieure fase.

4.2.2. Wijze van toerekening kosten van Bovenwijkse Voorzieningen

De wetgever heeft geen richtlijnen gegeven voor het toepassen van de criteria profijt, toerekenbaarheid en proportionaliteit bij bovenwijkse voorzieningen. Gemeenten worden geacht naar redelijkheid en billijkheid de afdracht t.b.v. de RBV te bepalen, waarbij de algemene beginselen van behoorlijk bestuur in acht moeten worden genomen.

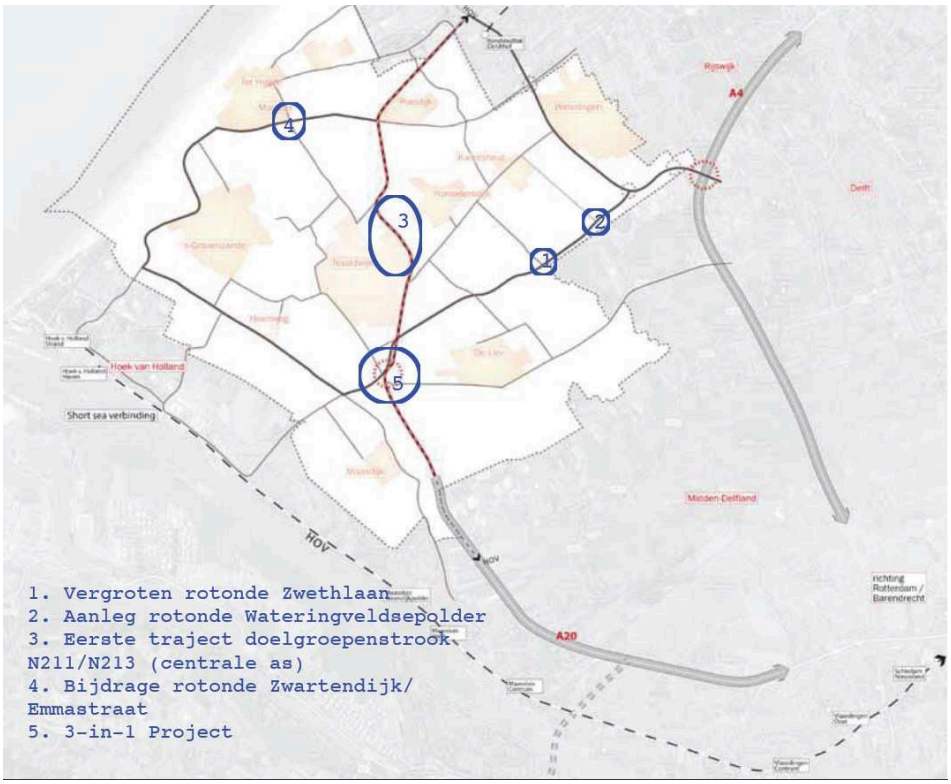

De vlinderstructuur

Voor het toerekenen van kosten wordt onderscheid gemaakt in bovenwijkse voorzieningen die onderdeel uitmaken van de hoofdinfrastructuur (het kern netwerk), waar heel Westland profijt van heeft en bovenwijkse voorzieningen die aan enkele direct aangesloten gebieden zijn toe te rekenen. Als hoofdinfrastructuur wordt begrepen de Vlinderstructuur Westland, zoals omschreven in de structuurvisie.

De voorzieningen die onderdeel uitmaken van de hoofdinfrastructuur worden verhaald op basis van de verdeling tussen de bestaande bebouwing en de nieuwe (toegevoegde) bebouwing[1] (de nieuwbouwlocaties).
De overige voorzieningen worden conform de criteria profijt, toerekenbaarheid en proportionaliteit toegerekend aan de nieuwbouwlocaties en de bestaande bebouwing.

In de uitvoeringsnota is deze wijze van toerekening uitgewerkt voor de bekende plannen. De lijst met plannen zal jaarlijks geactualiseerd worden. De berekening van de bijdrage per woningequivalent voor de hoofdinfrastructuur zal jaarlijks worden herijkt.

4.2.3. Actualisatie Reserve Bovenwijkse Voorzieningen (RBV)

Als basis voor de verdere uitwerking van het verloop van de RBV is voor het volume aan stortingen in de RBV uitgegaan van de reeds afgesloten overeenkomsten. Voor de projecten waarvoor nog geen overeenkomst is afgesloten zal per geval bepaald moeten worden welke afdracht aan de RBV verhaald kan worden. Zodra de hoogte van de afdracht duidelijk is, hetzij door het afsluiten van een anterieure overeenkomst, hetzij door een vastgesteld exploitatieplan, kan de afdracht opgenomen worden in het overzicht van het verloop van de RBV.
Bovenwijkse voorzieningen worden opgenomen in het genoemde overzicht, wanneer een concreet besluit tot realisatie is genomen en bij toepassing van de criteria profijt, toerekenbaarheid en proportionaliteit kosten toegerekend kunnen worden aan nieuwbouwlocaties.

Voor de actualisatie van de RBV is als basis de bestaande projectenlijst van de RBV genomen, waarbij tevens aangesloten wordt bij de investeringslijst.
In de prognose voor de voeding van de RVB zijn alleen die projecten meegenomen, waarvoor reeds een overeenkomst is afgesloten, of waarvoor een vastgestelde gemeentelijke grondexploitatie wordt gevoerd.
Voor de projecten die onttrekken aan de reserve is aangesloten bij het Meerjaren Investerings Programma (MIP).

De te beschouwen periode heeft een tijdshorizon tot en met 2018. Deze periode sluit aan bij de tijdshorizon van het meerjaren investeringsprogramma (MIP). Tevens wordt een doorkijk geboden in het verwachte verloop in de daarop volgende jaren (tot en met 2020) op basis van de nu bekende potentiële projecten.
De lijst van projecten zal jaarlijks geactualiseerd worden en een voortschrijdend perspectief van 4 jaar hebben.

4.3. Financiering en dekking

De benodigde investeringen voor de realisatie van de bovenwijkse voorzieningen kunnen potentieel worden gedekt uit de volgende voedingsbronnen :

[1] De werkwijze is door drs. H.G.M. Nijland (voorheen werkzaam bij de gemeente Apeldoorn en als zelfstandig adviseur) ontwikkeld en in Apeldoorn toegepast, zowel bij anterieure overeenkomsten als bij exploitatieplannen.

- Uitgifte van gronden (bij actieve grondexploitaties welke onderdeel uitmaken van het Meerjaren Perspectief Gebiedsontwikkeling);
- Bijdragen van derden (projectontwikkelaars etc.) via overeenkomsten;
- Bijdragen en subsidies van andere overheden (Rijk, Provincie, Stadsgewest);
- Bijdragen en subsidies van de gemeente (uit reserves en/of algemene middelen);
- Bijdragen die worden verkregen of toegekend in verband met het in exploitatie brengen van gronden die in de naaste toekomst voor bebouwing in aanmerking komen.

De verdeling over de verschillende dekkingsmiddelen van de investeringen wordt als volgt bepaald:

a) De netto investering wordt bepaald door het bruto investeringsbedrag te verminderen met het bedrag aan subsidies dat van andere overheden verkregen wordt;
b) De netto investering wordt proportioneel toegerekend aan de gebate gebieden/locaties (bestaand, in ontwikkeling en toekomstig);

Het profijt voor bestaand bebouwd gebied komt ten laste van de algemene middelen van de gemeente.

De volgende uitgangspunten m.b.t. de RBV worden gehanteerd:

1. aan de RBV wordt geen rente toegevoegd;
2. een negatief saldo van de RBV per 31 december van een boekjaar is niet toegestaan (BBV voorschrift);
3. stortingen in de RBV dienen plaats te vinden in het jaar waarin de opbrengsten vanuit de projecten worden ontvangen;
4. onttrekkingen uit de RBV vinden plaats in het jaar waarin het krediet voor een benoemde investering beschikbaar is gesteld en worden, afhankelijk van de soort van investering, overgeboekt naar de Bestemmingsreserve dekking investering maatschappelijk nut danwel Bestemmingsreserve dekking investering economisch nut.
5. er wordt uit de bovengenoemde reserves niet meer onttrokken dan bij de kredietaanvraag beschikbaar is gesteld;
6. onttrekkingen uit de Bestemmingsreserve dekking investering maatschappelijk nut c.q. Bestemmingsreserve dekking investering economisch nut kunnen pas plaatsvinden nadat uitgaven ten behoeve van de investeringen hebben plaatsgevonden.
7. Indien de werkelijke kosten van de investering lager zijn dan het beschikbaar gestelde budget, wordt de bijdrage uit de RBV op basis van de gehanteerde uitgangspunten naar beneden bijgesteld.
8. indien de RBV niet voldoende is om de eerder bedoelde onttrekking te realiseren, wordt de betreffende investering voor dat deel geactiveerd totdat de RBV weer voldoende van omvang is;
9. aan de investering die als gevolg van de onder 8 genoemde handelswijze per 31 december een boekwaarde heeft, wordt geen rente bijgeschreven.

4.4. Het organisatorisch kader

Het beheer van de RBV ligt bij de afdeling Planontwikkeling. Dit is een logische plaats, gezien de verantwoordelijkheid van de afdeling Planontwikkeling voor het opstellen van de overeenkomsten en grondexploitaties waarin de afdrachten aan de reserves worden vastgelegd.
Onder het beheer wordt het volgende verstaan:

- het innen van de afdrachten en deze vervolgens in de reserve storten;
- het onttrekken van bijdragen aan de reserve t.b.v. benoemde bovenwijkse voorzieningen;

- jaarlijks actualiseren van de lijst projecten die afdragen en onttrekken aan de reserve, inclusief de geprognosticeerde afdrachten en onttrekkingen;
- bewaken van de cashflow van de reserve;
- rapporteren in de jaarrekening over het verloop van de reserve.

Het jaarlijks actualiseren van de lijst projecten zal in nauw overleg gebeuren met de betrokken afdelingen. De geprognosticeerde afdrachten en onttrekkingen worden in de programmabegroting verwerkt. Voor zover nog niet gebeurd, worden de geactualiseerde lijst bovenwijkse voorzieningen en de investeringslijst uit de meerjarenbegroting op elkaar afgestemd.

5. Aandachtspunten

In deze Nota Kostenverhaal wordt uitgegaan van een aantal aspecten:

- Een investeringsniveau van de te realiseren voorzieningen (incl. prijscorrectie per jaar als gevolg van inflatie). Gelet op de relatief lange looptijd kunnen er ontwikkelingen optreden die het kostenniveau beïnvloeden door externe factoren zoals sterke prijsstijgingen en regelgeving. Hierdoor ontstaat een risico. Jaarlijkse herzieningen kunnen hierin sturingselementen geven en inzicht in de ontwikkelingen houden.
- Door afwijkingen in de planning (met name het eerder aanleggen van voorzieningen of vertragen/vervallen van bouwprojecten) kunnen er financieringsproblemen ontstaan als gevolg van het niet meer in lijn zijn met bijdragen en subsidies.
- De term Reserve dient gezien te worden in de betekenis van een financieringsbron van bovenwijkse voorzieningen welke uitsluitend voor de aangewezen projecten is bedoeld. Anders gezegd: er is geen vrijelijk besteding van de reserve mogelijk.

Bijlage 1: De soorten te verhalen kosten

De Wro en Bro gaan uit van vier soorten te verhalen kosten bij gebiedsontwikkeling, te weten:
1. gebiedseigen kosten;
2. bovenwijkse voorzieningen;
3. bovenplanse kosten (verevening);
4. bijdragen ruimtelijke ontwikkelingen.

In de nieuwe Omgevingswet die in voorbereiding is, zal het kostenverhaal voor bovenplanse kosten en bijdragen ruimtelijke ontwikkelingen komen te vervallen.

Hierna worden de vier soorten te verhalen kosten verder toegelicht.

Gebiedseigen kosten
De Bro somt de kosten op die door middel van een exploitatieplan kunnen worden verhaald (artikel 6.2.3 tot en met artikel 6.2.7 Bro, zie bijlage 3). De opsomming is limitatief. Tot de gebiedseigen kosten die kunnen worden verhaald behoren in ieder geval alle kosten om het exploitatiegebied juridisch en technisch bouwrijp te maken, met inbegrip van de plan- en procedurekosten (waaronder de gemeentelijke apparaatskosten). Hieronder vallen ook kosten voor werkzaamheden die niet binnen het exploitatiegebied zijn gelegen, maar wel noodzakelijk zijn voor en volledig toerekenbaar zijn aan de betreffende gebiedsontwikkeling.

De gebiedseigen kosten verhalen we volledig op de betreffende gebiedsontwikkeling. Indien er meerdere eigenaren binnen een gebieds-/locatieontwikkeling zijn verdelen we de kosten, voor het bepalen van de exploitatiebijdrage, op basis van draagkracht (in bijlage 4 wordt uitgelegd hoe de verdeling naar draagkracht wordt berekend).

Bovenwijkse voorzieningen
In de Wro en het Bro is het begrip voorziening en de verhaalbaarheid van kosten verder uitgewerkt en gedefinieerd. In het Bro (artikel 6.2.5) is een gelimiteerde lijst opgenomen van voorzieningen, waarop kostenverhaal van toepassing is. Deze lijst is in bijlage 5 opgenomen. Deze voorzieningen betreffen onder meer nutsvoorzieningen, riolering, wegen, infrastructuur voor openbaar vervoervoorzieningen, groenvoorzieningen, openbare niet-commerciële sportvoorzieningen, openbare verlichting, straatmeubilair, speeltoestellen e.d.

In de (herziene) Handreiking Grondexploitatiewet (SDU Uitgevers bv, Den Haag 2010) wordt een bovenwijkse (meerwijkse) voorziening als volgt omschreven:

"een voorziening, die van nut is voor het exploitatiegebied en voor één of meer andere gebieden."

Wanneer een voorziening aangelegd wordt ten behoeve van meerdere locaties (hieronder kan ook bestaand bebouwd gebied vallen) is er sprake van een bovenwijkse voorziening. Een bovenwijkse voorziening is meestal buiten het exploitatiegebied gesitueerd, maar kan ook (gedeeltelijk) daarbinnen liggen.
Voorbeelden van bovenwijkse voorzieningen zijn: de aanleg van een randweg, het saneren van een milieuhinderlijk bedrijf en de aanleg van een rotonde.
Opgemerkt moet worden dat er slechts een bijdrage mogelijk is uit de RBV bij een nieuw te realiseren werk, of vanwege uitbreidingen te reconstrueren werk. Onderhoudswerken zijn

uitgesloten van opname. Voor het verrichten van onderhoudswerken krijgen gemeenten separate financiële middelen.

Gebouwde voorzieningen zoals voor cultuur, sport, welzijn e.d. vallen niet onder de voorzieningen waarvoor kostenverhaal mogelijk is.

Kostenverhaal voor voorzieningen is afdwingbaar bij exploitatiegebieden die profijt hebben van de voorzieningen, ongeacht of ze binnen of buiten het exploitatiegebied vallen. Er dient dan wel aan de criteria profijt, toerekenbaarheid en proportionaliteit te worden voldaan.

Bovenplanse kosten
Van bovenplanse kosten (bovenplanse verevening) wordt gesproken bij verevening tussen locaties, waarbij bij de ene locatie een exploitatiewinst wordt verwacht en bij de andere een exploitatieverlies.
In een structuurvisie dient tot uitdrukking te komen dat de locaties ruimtelijk en functioneel aan elkaar gerelateerd zijn. Bovenplanse kosten behoren tot de afdwingbaar te verhalen kosten (artikel 6.13 lid 7 Wro).

Uit de parlementaire behandeling van de Grondexploitatiewet blijkt dat het Kabinet nagenoeg geen ruimte ziet om deze kostenpost als afdwingbare kosten via het exploitatieplan effectief te laten zijn. Zo geeft de Minister aan dat er tussen de locaties waarbinnen de bovenplanse verevening plaatsvindt, een ruimtelijke en functionele samenhang dient te zijn. Uit de gebruikte voorbeelden valt af te leiden dat dit inhoudt dat er dient te worden verevend tussen gelijksoortige functies, zoals woonlocaties met woonlocaties en dus niet bedrijvenlocaties met woonlocaties. Vervolgens dienen de locaties ook wat betreft de onderlinge afstand samenhang te hebben. Daarnaast geeft de Minister aan dat met name het toepassen van de drie criteria (profijt, toerekenbaarheid en proportionaliteit) er voor zorgt dat het kostenverhaal niet effectief zal zijn.

Gelet op het bovenstaande zal voor deze vorm van kostenverhaal vooralsnog geen fonds worden ingesteld. In de structuurvisie worden ook geen concrete locaties benoemd waartussen kostenverevening kan plaatsvinden waarbij de drie criteria van toepassing zijn,

Bijdragen ruimtelijke ontwikkelingen
Op basis van artikel 6.24, lid 1, sub a van de Wro mag de gemeente in de anterieure fase met een particuliere ontwikkelaar afspraken maken over financiële bijdragen aan ruimtelijke ontwikkelingen, welke zijn gelegen buiten de locatie. Voorwaarde is, dat in een vastgestelde structuurvisie die ruimtelijke ontwikkelingen zijn opgenomen.

De bijdrage aan ruimtelijke ontwikkelingen is niet in de Wet gedefinieerd. Vanuit de behandeling van de Wet in de Tweede Kamer kunnen de volgende voorbeelden worden genoemd:
• rood (bebouwing) voor groen (natuur/groenvoorzieningen) arrangementen;
• natuur, recreatie, waterberging en infrastructuur in een ander gebied;
• saneren en opknappen oude bedrijventerreinen;
• parkeerfonds.

In de structuurvisie worden de volgende doelen genoemd, waarvoor een bijdrage voor de reserve ruimtelijke ontwikkelingen gevraagd kan worden:
- Parkeervoorzieningen;
- Groenvoorzieningen;
- Verevening sociale woningbouw;

- Verevening bedrijfsterreinen;
- Verevening maatschappelijke doeleinden;

Aangezien marktpartijen onder de huidige omstandigheden moeite hebben om tot een sluitende exploitatie voor hun projecten te komen zullen er naar verwachting geen bijdragen voor ruimtelijke ontwikkelingen overeengekomen worden. Er wordt om die reden afgezien van het instellen van een reserve voor ruimtelijke ontwikkelingen.

Samenvatting wettelijk kader
In onderstaand schema wordt het wettelijk kader voor kostenverhaal samengevat.

	Gebiedseigen kosten	Bovenwijkse voorzieningen	Bovenplanse kosten (verevening)	Bijdragen ruimtelijke ontwikkelingen
Anterieure overeenkomst	Verhaalbaar	Verhaalbaar	Verhaalbaar	Verhaalbaar
Posterieure overeenkomst	Verhaalbaar	Verhaalbaar	Verhaalbaar	Niet verhaalbaar
Omgevings-vergunning	Verhaalbaar	Verhaalbaar	Verhaalbaar	Niet verhaalbaar
Afdwingbaar/ verplicht	Ja	Ja	Ja	Nee
Eindafrekening/ calculatie	Facultatief bij anterieure overeenkomst, maar verplicht bij bijdrage via omgevingsvergunning	Facultatief bij anterieure overeenkomst, maar verplicht bij bijdrage via omgevingsvergunning	Facultatief bij anterieure overeenkomst, maar verplicht bij bijdrage via omgevingsvergunning	N.v.t.
Toetsingscriteria	N.v.t.	Niet bij anterieure overeenkomst, maar wel bij posterieure overeenkomst of omgevingsvergunning	Niet bij anterieure overeenkomst, maar wel bij posterieure overeenkomst of omgevingsvergunning	N.v.t.
Kostensoortenlijst	Ja	Ja	Nee, maar wel direct in de wet opgenomen (Wro art. 6.13 lid 7)	Nee
Onderdeel structuurvisie	N.v.t.	Niet noodzakelijk	Noodzakelijk	Noodzakelijk
Fondsvorming	N.v.t.	Facultatief	Verplicht	Facultatief

Bijlage 2: Aangewezen bouwplan en exploitatieplan

Artikel 6.12 (Wro)

1. De gemeenteraad stelt een exploitatieplan vast voor gronden waarop een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen bouwplan is voorgenomen.
2. In afwijking van het eerste lid kan de gemeenteraad bij een besluit tot vaststelling van een bestemmingsplan, een wijziging als bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, of naar aanleiding van een omgevingsvergunning waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van het bestemmingsplan of de beheersverordening wordt afgeweken besluiten geen exploitatieplan vast te stellen, in bij algemene maatregel van bestuur aangegeven gevallen of indien:
   a. het verhaal van kosten van de grondexploitatie over de in het plan of de vergunning begrepen gronden anderszins verzekerd is;
   b. het bepalen van een tijdvak of fasering als bedoeld in artikel 6.13, eerste lid, onder c, 4°, onderscheidenlijk 5°, niet noodzakelijk is, en
   c. het stellen van eisen, regels, of een uitwerking van regels als bedoeld in artikel 6.13, tweede lid, onderscheidenlijk b, c of d, niet noodzakelijk is.

Artikel 6.2.1 (Bro)

Als bouwplan als bedoeld in artikel 6.12, eerste lid, van de wet, wordt aangewezen een bouwplan voor:

a) de bouw van een of meer woningen;
b) de bouw van een of meer andere hoofdgebouwen;
c) de uitbreiding van een gebouw met ten minste 1000 m² bruto-vloeroppervlakte of met een of meer woningen;
d) de verbouwing van een of meer aaneengesloten gebouwen die voor andere doeleinden in gebruik of ingericht waren, voor woondoeleinden, mits ten minste 10 woningen worden gerealiseerd;
e) de verbouwing van een of meer aaneengesloten gebouwen die voor andere doeleinden in gebruik of ingericht waren, voor detailhandel, dienstverlening, kantoor of horecadoeleinden, mits de cumulatieve oppervlakte van de nieuwe functies ten minste 1500 m² bruto-vloeroppervlakte bedraagt;
f) de bouw van kassen met een oppervlakte van ten minste 1000 m² bruto-vloeroppervlakte.

Artikel 6.2.1a (Bro)

Als gevallen als bedoeld in artikel 6.12, tweede lid, van de wet worden aangewezen de gevallen waarin:

a. het totaal der exploitatiebijdragen dat met toepassing van artikel 6.19, van de wet kan worden verhaald, minder bedraagt dan € 10.000,–;
b. er geen verhaalbare kosten zijn als bedoeld in artikel 6.2.4, onderdelen b tot en met f;
c. de verhaalbare kosten, bedoeld in artikel 6.2.4, onderdelen b tot en met f, uitsluitend de aansluiting van een bouwperceel op de openbare ruimte of de aansluiting op nutsvoorzieningen betreffen.

Bijlage 3: Limitatieve lijst van verhaalbare kosten van grondexploitatie

Artikel 6.2.4 (Bro)

Tot de kosten, bedoeld in artikel 6.13, eerste lid, onder c, ten tweede, van de wet, worden gerekend de ramingen van:

a) de kosten van het verrichten van onderzoek, waaronder in ieder geval begrepen grondmechanisch en milieukundig bodemonderzoek, akoestisch onderzoek, ander milieukundig onderzoek, archeologisch en cultuurhistorisch onderzoek;
b) de kosten van bodemsanering, het dempen van oppervlaktewateren, het verrichten van grondwerken, met inbegrip van het egaliseren, ophogen en afgraven;
c) de kosten van de aanleg van voorzieningen in een exploitatiegebied;
d) de kosten van maatregelen, plannen, besluiten en rechtshandelingen met betrekking tot gronden, opstallen, activiteiten en rechten in het exploitatiegebied, waaronder mede begrepen het beperken van milieuhygiënische contouren en externe veiligheidscontouren;
e) de in artikel 6.2.3 en de onder a tot en met d en g tot en met n bedoelde kosten met betrekking tot gronden buiten het exploitatiegebied, waaronder mede begrepen de kosten van de noodzakelijke compensatie van in het exploitatiegebied verloren gegane natuurwaarden, groenvoorzieningen en watervoorzieningen;
f) de in artikel 6.2.3 en de onder a tot en met d bedoelde kosten, voor zover deze noodzakelijk zijn in verband met het in exploitatie brengen van gronden die in de naaste toekomst voor bebouwing in aanmerking komen;
g) de kosten van voorbereiding en toezicht op de uitvoering, verband houdende met de aanleg van de voorzieningen en werken, bedoeld onder a tot en met f, en in artikel 6.2.3, onder c en d;
h) de kosten van het opstellen van gemeentelijke ruimtelijke plannen ten behoeve van het exploitatiegebied;
i) de kosten van het opzetten en begeleiden van gemeentelijke ontwerpcompetities en prijsvragen voor het stedenbouwkundig ontwerp van de locatie, en de kosten van vergoedingen voor deelname aan de prijsvraag;
j) de kosten van andere door het gemeentelijk apparaat of in opdracht van de gemeente te verrichten werkzaamheden, voor zover deze werkzaamheden rechtstreeks verband houden met de in dit besluit bedoelde voorzieningen, werken, maatregelen en werkzaamheden;
k) de kosten van tijdelijk beheer van de door of vanwege de gemeente verworven gronden, verminderd met de uit het tijdelijk beheer te verwachten opbrengsten;
l) de kosten van tegemoetkoming van schade, bedoeld in artikel 6.1 van de wet;
m) niet-terugvorderbare BTW, niet-gecompenseerde compensabele BTW, of andere niet-terugvorderbare belastingen, over de kostenelementen, genoemd onder a tot en met l;
n) rente van geïnvesteerde kapitalen en overige lasten, verminderd met renteopbrengsten.

Bijlage 4: Bepaling exploitatiebijdrage op basis van draagkracht

Voor het bepalen van de hoogte van de exploitatiebijdrage via een exploitatieplan voorziet artikel 6.17 en (vooral) artikel 6.18 van de Wro. De kostentoedelingsmethodiek zoals bepaald in artikel 6.18 Wro geeft aan in welke mate we kosten en opbrengsten aan een (grond)eigenaar binnen het exploitatiegebied toe rekenen. De exploitatiebijdrage komt tot stand door gebruik te maken van gewogen eenheden. Voor het bepalen van gewogen eenheden gelden uitgiftecategorieën. De uitgiftecategorie die in een exploitatiegebied naar verhouding de hoogste opbrengst genereert, behoort ook het meest bij te dragen aan de grondexploitatie. De Wro kent geen expliciete categorisering. We onderscheiden vijf uitgiftecategorieën: woningbouw, bedrijvigheid, toerisme & recreatie, (semi-)commerciële voorzieningen en (sociaal-) maatschappelijke voorzieningen. Zo nodig wordt binnen een uitgiftecategorie een nader onderscheid aangebracht.
Aan de uitgiftecategorieën worden basiseenheden gekoppeld. Deze basiseenheden vertalen zich in bijvoorbeeld wooneenheden, vierkante meters grondoppervlak of vierkante meters vloeroppervlak. Bij de verschillende uitgiftecategorieën kunnen afzonderlijke basiseenheden worden gehanteerd. Om de kosten om te kunnen slaan, worden alle soorten basiseenheden omgezet naar equivalenten, oftewel gewichtsfactoren.
Om de exploitatiebijdrage per (grond)eigenaar binnen een exploitatiegebied te bepalen worden de grondexploitatiekosten door het totaal aan gewogen eenheden gedeeld en vervolgens vermenigvuldigd met het aantal gewogen eenheden per (grond)eigenaar.

Bijlage 5: Limitatieve lijst van voorzieningen

Artikel 6.2.5 (Bro)

Tot de voorzieningen, bedoeld in artikel 6.2.4, onder c (Bro), worden gerekend:

a. nutsvoorzieningen met bijbehorende werken en bouwwerken, voor zover de aanlegkosten bij of door de gemeente in rekening worden gebracht en niet via de verbruikstarieven kunnen worden gedekt;
b. riolering met inbegrip van bijbehorende werken en bouwwerken;
c. wegen, ongebouwde openbare parkeergelegenheden, pleinen, trottoirs, voet- en rijwielpaden, waterpartijen, watergangen, voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding, bruggen, tunnels, duikers, kades, steigers, en andere rechtstreeks met de aanleg van deze voorzieningen verband houdende werken en bouwwerken;
d. infrastructuur voor openbaar vervoervoorzieningen met bijbehorende werken en bouwwerken, voor zover de aanlegkosten bij of door de gemeente in rekening worden gebracht en niet via de gebruikstarieven kunnen worden gedekt;
e. groenvoorzieningen, waaronder begrepen openbare parken, plantsoenen, speelplaatsen, trapvelden en speelweiden, natuurvoorzieningen en openbare niet-commerciële sportvoorzieningen;
f. openbare verlichting en brandkranen met aansluitingen;
g. straatmeubilair, speeltoestellen, sierende elementen, kunstobjecten en afrasteringen in de openbare ruimte;
h. gebouwde parkeervoorzieningen, voor zover deze leiden tot optimalisering van het grondgebruik en verbetering van de kwaliteit van de openbare ruimte, openbaar toegankelijk zijn en voornamelijk worden gebruikt door bewoners en gebruikers van het exploitatiegebied, voor zover de aanlegkosten bij of door de gemeente in rekening worden gebracht en niet via de gebruikstarieven kunnen worden gedekt;
i. uit een oogpunt van milieuhygiëne, archeologie of volksgezondheid noodzakelijke voorzieningen.

Bijlage 6: Begrippenlijst

Anterieure overeenkomst	:	een overeenkomst tussen een gemeente en een particuliere (grond)eigenaar over een grondexploitatie die vóór de vaststelling van een planologische maatregel is gesloten.
BBV	:	Besluit Begroting en Verantwoording: regelgeving voor het opstellen van de jaarlijkse begrotings- en verantwoordingsstukken door provincies en gemeenten.
Bijdrage ruimtelijke ontwikkeling	:	financiële vergoeding aan de gemeente voor in een vastgestelde structuurvisie vastgelegde ruimtelijke ontwikkelingen als bedoeld in artikel 6.24, lid 1 sub a Wro.
Binnenplanse verevening	:	een verevening van kosten en opbrengsten binnen plangebied waarbij sprake is van ruimtelijke ontwikkeling.
Bovenplanse verevening	:	het, naast de kosten, bijdragen vanuit winstgevende exploitatiegebieden ter (gedeeltelijke) dekking van een tekort in een ander exploitatiegebied.
Bovenwijkse voorziening	:	een voorziening die ten dienste staat aan, ofwel profijt oplevert, voor meerdere locaties en/of gebieden. Een bovenwijkse voorziening kan zowel buiten als binnen een exploitatiegebied liggen.
Buitenplans kostenverhaal	:	Verhaal van kosten die buiten het plangebied worden gemaakt maar toe te rekenen zijn aan het plangebied.
Exploitatiegebied	:	een plangebied voor de beoogde ruimtelijke ontwikkeling.
Exploitatieplan	:	een publiekrechtelijk instrument die rechtszekerheid biedt met betrekking tot het verhalen van alle noodzakelijke en relevante kosten bij een particuliere grondexploitatie die de ontwikkelende partij schuldig is. Het exploitatieplan maakt onlosmakelijk deel uit van een bestemmingsplan wanneer met de ontwikkelende partij(en) geen overeenstemming tot het bijdragen aan de gebiedsontwikkeling middels een anterieure overeenkomst wordt bereikt.
Grondexploitatie	:	een begroting waarin de grondkosten, zijnde de kostensoorten ‘verwerving’, ‘milieuvoorzieningen’, ‘bouwrijp maken’, ‘woonrijp maken’, ‘planstructurele voorzieningen’, ‘plankosten’ en ‘fondsvorming’, en de grondopbrengsten, zijnde ‘gronduitgifte’ en ‘subsidies’ voor een ruimtelijke ontwikkeling in beeld worden gebracht.
Grondexploitatiewet (Gew)	:	een onderdeel van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) die een gemeente instrumenten biedt de kosten van een ruimtelijke ontwikkeling bij de grondeigenaar te verhalen.
Kostensoortenlijst	:	een limitatieve lijst van kostensoorten die in aanmerking komen voor kostenverhaal.
Kostenverhaal	:	bij de grondeigenaar in rekening brengen van de kosten die de gemeente maakt om de bouw van een aangewezen bouwplan mogelijk te maken.
Posterieure overeenkomst	:	een overeenkomst tussen de gemeente en een particuliere (grond)eigenaar die na het vaststellen van een exploitatieplan wordt gesloten waarbij niet meer van het exploitatieplan mag worden afgeweken. In deze overeenkomst kunnen de gemeente en de grondeigenaar zekerheid verschaffen ten aanzien van bijvoorbeeld de exploitatiebijdrage of de overdracht van de openbare ruimte die op de gronden van de grondeigenaar zijn
RBV	:	Reserve Bovenwijkse Voorzieningen
Structuurvisie	:	een door de gemeenteraad vastgesteld document waarin de visie op het ruimtelijke beleid ten aanzien van het betreffende gebied wordt beschreven.
Wet ruimtelijke ordening (Wro)	:	de wetgeving die sinds 1 juli 2008 regelt hoe plannen op het gebied van ruimtelijke ordening tot stand komen en worden gewijzigd.
Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO)	:	de wetgeving die tot 1 juli 2008 regelde hoe plannen op het gebied van ruimtelijke ordening tot stand kwamen en werden gewijzigd.

NOTA KOSTENVERHAAL

Deel 2: Uitvoeringsdeel

Auteur(s)	Planontwikkeling
Datum	23 april 2015
Versie	2.0
Status	definitief

ALG 014

14-0016627

Inhoudsopgave

1. Inleiding 1
2. Uitleg methode van kostentoerekening 1
3. Vaststelling norm woningequivalenten 2
4. Kostendragers en kostenvragers 2
4.1. Kostendragers vanaf peildatum 1 januari 2014 2
4.2. Kostenvragers 3
5. Berekening afdrachten 3
5.1. Afdracht per woningequivalent 3
5.2. Afdracht op basis van profijt 3
5.3. Voorbeeld project X en bovenwijkse voorziening Y 3
6. Ontwikkeling RBV 5
7. Overgangssituatie 5
Bijlage 1: Projecten als kostendragers 6
Bijlage 2: Projecten als kostenvragers 8
Bijlage 3: Berekening oud en nieuw 9
Bijlage 4: Stand van zaken afdrachten en onttrekkingen RBV 10

1. Inleiding

In de Nota Kostenverhaal beleidsdeel wordt het algemene beleidskader gegeven voor het toe te passen kostenverhaal bij gebiedsontwikkelingen. In deze uitvoeringsnota wordt een verdere uitwerking en concretisering van het buitenplans kostenverhaal gegeven.
In hoofdstuk 2 wordt uitleg gegeven op welke wijze de kostentoerekening voor het kostenverhaal zal plaatsvinden. In hoofdstuk 3 wordt de norm voor de woningequivalenten gegeven. In hoofdstuk 4 worden met verwijzing naar de bijlagen de kostendragers (bestaande bebouwing en nieuwbouwprojecten) en kostenvragers (investeringsprojecten) benoemd. In de hoofdstuk 5 wordt de berekeningen voor het kostenverhaal uitgewerkt. In hoofdstuk 6 wordt ingegaan op het verloop van de Reserve Bovenwijkse Voorzieningen (RBV).

2. Uitleg methode van kostentoerekening

Voor het kostenverhaal wordt onderscheid genaakt in bovenwijkse voorzieningen die onderdeel uitmaken van de hoofdinfrastructuur (het kern netwerk), waar heel Westland profijt van heeft en bovenwijkse voorzieningen die aan enkele direct aangesloten gebieden zijn toe te rekenen. Als hoofdinfrastructuur wordt begrepen de Vlinderstructuur Westland, zoals omschreven in de structuurvisie.
De voorzieningen die onderdeel uitmaken van de hoofdinfrastructuur worden geacht voor geheel Westland profijt op te leveren en zijn op basis van proportionaliteit aan alle locaties (zowel bestaande bebouwing als nieuwbouwprojecten) toe te rekenen.
De overige voorzieningen worden conform de criteria profijt, causaliteit en proportionaliteit toegerekend aan nieuwbouwlocaties en bestaande bebouwing.

De stappen die ondernomen moeten worden om de hoogte van het kostenverhaal voor de hoofdinfrastructuur te bepalen worden hierna beschreven.

De proportionaliteit wordt bepaald op basis van de verdeling tussen de bestaande bebouwing en de nieuwbouwprojecten.

Er wordt geïnventariseerd welke investeringen er in bovenwijkse voorzieningen vanaf peildatum 1 januari 2014 t/m 31 december 2020 worden gedaan.
Vervolgens wordt bepaald welk deel van de investeringen het gevolg zijn van de autonoom gegroeide behoefte van de bestaande bebouwing. Het resterende deel komt dan voor rekening van de nieuwbouwprojecten.

Tot slot wordt de grondslag voor de berekeningsmethodiek bepaald:

a. Vanaf peildatum 1 januari 2014 t/m 31 december 2020 worden alle bekende in ontwikkeling te nemen plannen geïnventariseerd (aantal woningen, bvo bedrijfsruimten en andere functies);
b. De woningequivalenten voor de verschillende functies worden bepaald (bv 100m2 bvo kantoor is gelijk aan 1 woningequivalent);
c. De omvang van de nieuwbouwprojecten in woningequivalenten wordt bepaald op basis van het programma van de in ontwikkeling te nemen plannen;

Wanneer op deze manier de geplande omvang van de nieuwe bebouwing in woningequivalenten per 31 december 2020 is bepaald, kan op basis van het aan de nieuwe bebouwing toe te rekenen deel van de investeringen berekend worden wat de bijdrage per woningequivalent aan de reserve moet zijn.

14-0016627

3. Vaststelling norm woningequivalenten

Om kosten toe te rekenen worden de verschillende functies omgezet naar één rekeneenheid, een woningequivalent (weq) volgens onderstaande tabel. Basis voor de omrekenfactor is de gemiddelde hoeveelheid verkeer die een functie genereert[1]. De omrekeningsfactor geeft aan hoeveel eenheden gelijk staan aan 1 weq. Als voorbeeld, 25 m2 detailhandel komt overeen met 1 weq.

Functie	Omrekeningsfactor	Eenheid[2]	WEQ
marktsector woningen	1	aantal	1
sociale woningen/zorgeenheden	2	aantal	1
detailhandel	25	m2	1
kantoren	100	m2	1
bedrijven	150	m2	1
maatschappelijke functies	200	m2	1
agrarisch, sportvelden e.d.	1.000	m2	1

4. Kostendragers en kostenvragers

4.1. Kostendragers vanaf peildatum 1 januari 2014

Op basis van de bekende plannen in Westland (bron MPG 2015-2018, zie bijlage 1) wordt er de komende jaren het onderstaande programma gerealiseerd. Er wordt onderscheid gemaakt in plannen waarvoor al contracten zijn afgesloten waarin afspraken over afdrachten voor de Reserve Bovenwijkse Voorzieningen (RBV) zijn gemaakt (gecontracteerd) en plannen waarvoor dat nog niet is gebeurd (nog te contracteren). De te realiseren programma's zijn omgerekend naar woningequivalenten. In de periode 2014-2020 is een nieuwbouwproductie (woningbouw en overige functies) van circa 8.145 weq geprogrammeerd.

Nieuwbouwprogramma 2014-2020 (afgerond in weq)	Gecontracteerd	Nog te contracteren	Totaal
Functie	**weq**	**weq**	**weq**
woningen	3.020	120	3.140
bedrijven (overig)	4.505		4.505
Kassen	10		10
kantoren (overig)	60		60
detailhandel (overig)	420		420
maatschappelijke voorzieningen	10		10
Totaal	**8.025**	**120**	**8.145**

[1] Bron: Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie, CROW 2012

[2] Indien bij het bepalen van de bijdrage aan de RBV het bouwplan bekend is, wordt met het aantal m2 bvo gerekend. Indien het bouwplan nog niet bekend is, wordt met het aantal m2 uitgeefbaar terrein gerekend.

14-0016627

4.2. Kostenvragers

In het MIP 2015-2018 is circa € 67,8 mln. aan investeringen opgenomen, waarvan circa € 11,5 mln. onderdeel uitmaken van het verbeteren van de hoofdinfrastructuur (vlinderstructuur).

5. Berekening afdrachten

5.1. Afdracht per woningequivalent

Uit berekeningen van het verkeersmodel blijkt dat circa 20% van de toename van de verkeersintensiteit tot 2020 veroorzaakt wordt door de geprogrammeerde ontwikkelingen (nieuwe bebouwing). Er wordt daarom 20% van de investeringsbedragen voor de hoofdinfrastructuur toegerekend aan de nieuwe bebouwing. Dat leidt tot de volgende berekeningen voor de afdracht per woningequivalent.

Berekening bijdrage voor de bovenwijkse voorzieningen.
Van de € 11,5 mln. aan investeringen is 20% toe te rekenen aan de nieuwe bebouwing, ofwel € 2,3 mln. De nieuwbouwproductie (woningbouw en overige functies) omvat circa 8.145 weq. Per weq is dat afgerond € 300.

In onderstaande tabel wordt dit weergegeven.

Totaal investeringen	**11.500.000**
Naar nieuwe stad (20%)	2.300.000
Nieuwe stad in weq	8.145
bijdrage per weq	282
Afgerond per weq	**300**

5.2. Afdracht op basis van profijt

Kosten voor bovenwijkse voorzieningen die geen deel uitmaken van de hoofdinfrastructuur worden verhaald op basis van de wettelijke criteria profijt, toerekenbaarheid en proportionaliteit. Dat betekent dat elke locatie en elke voorziening afzonderlijk beoordeeld moet worden.
Op dit moment hebben de bovenwijkse voorzieningen uitsluitend betrekking op (verkeers-) infrastructurele maatregelen. De proportionaliteit wordt in die gevallen berekend op basis van het verkeersmodel.

5.3. Voorbeeld project X en bovenwijkse voorziening Y

Een te ontwikkelen locatie X omvat het volgende programma:
- 100 woningen, waarvan 30 sociaal
- 1000 m2 detailhandel
- 1000 m2 maatschappelijke voorzieningen

In woningequivalenten is het programma als volgt:

- Marktsector woningen: 70 weq (= 70/1)
- Sociale woningen: 15 weq (= 30/2)
- Detailhandel: 40 weq (= 1000/25)
- Maatschappelijke voorz. 5 weq (=1000/200)
- Totaal 130 weq

Aan het project zijn de kosten van de hoofdinfrastructuur toe te rekenen en een proportioneel deel (30%) van een bovenwijkse voorziening die mede noodzakelijk is vanwege het project. De kosten voor de bovenwijkse voorziening bedragen € 5 mln. en voor de hoofdinfrastructuur € 12 mln.. Aan project X is ruim € 1,5 mln. toe te rekenen.

			Westland	Kern Z	Westland
			bestaande bebouwing	Nieuwbouw locatie X	Overig nieuwbouw
	netto investering	toetsings-criteria art. 6.13.6 Wro			
Bovenwijkse voorziening Y	€5.000.000	profijt	ja	ja	ja
		toerekenbaarheid	ja	ja	ja
		proportionaliteit	40%	30%	30%
		bijdrage	€2.000.000	€1.500.000	€1.500.000
Totaal hoofdinfrastructuur	€12.000.000	profijt	ja	ja	ja
		toerekenbaarheid	ja	ja	ja
		proportionaliteit	80%	130 weq	7870 weq
		bijdrage	€9.600.000	€39.000	€2.361.000
	€17.000.000		**€11.600.000**	**€1.539.000**	**€3.861.000**

Volgens de oude systematiek zou project X € 260.000 moeten afdragen volgens onderstaande berekening:

- Marktsector woningen: 70 x 3000 = 210.000
- Sociale woningen: 30 x 500 = 15.000
- Detailhandel: 1000 x 17,50 = 17.500
- Maatschappelijke voorziening: 1000 x 17,50 = 17.500
- Totaal 260.000

In dit voorbeeld komt de bijdrage aan de RBV in de nieuwe situatie veel hoger uit dan op basis van de oude systematiek, doordat er in dit voorbeeld veel kosten van een bovenwijkse voorziening zijn toe te rekenen aan project X.

Indien geen andere bovenwijkse voorziening dan de hoofdinfrastructuur toegerekend kan worden aan de locatie, is een bijdrage van € 39.000 vereist, wat aanzienlijk minder is dan volgens de oude systematiek.

In bijlage 3 is de vergelijking gemaakt tussen de oude en nieuwe berekening voor de projecten die nog gecontracteerd moeten worden.

14-0016627

6. Ontwikkeling RBV

In bijlage 4 is de stand van zaken van de RBV opgenomen. De stand van de RBV bedraagt per 1 januari 2015 € 2,7 mln. De prognose van de cashflow op basis van de plannen (zowel afdrachten als onttrekkingen) die momenteel in het overzicht van de RBV zijn opgenomen geeft een positief beeld van de stand. Eind 2015 wordt de laagste stand verwacht van bijna € 1,7 mln. De stand loopt vervolgens op tot € 6,2 mln. eind 2020.
In het overzicht zijn alleen bovenwijkse voorzieningen opgenomen waarvoor al voorzien is in een bijdrage uit de RBV. Voor de afdrachten aan de RBV zijn in het overzicht alleen de projecten opgenomen, die gecontracteerd zijn of waarvoor een operationele gemeentelijke grondexploitatie loopt.
Er is nog teveel onzekerheid over de planning van de nieuwe plannen om die al in de cashflowprognose te betrekken.

7. Overgangssituatie

De nota wordt na vaststelling door de raad, op het moment van publicatie van kracht. Bestaande afspraken en overeenkomsten zullen, indien voor vaststelling van deze nota overeengekomen, gerespecteerd worden, evenals de uitgangspunten in lopende onderhandelingen.
Nieuw te starten onderhandelingen en berekeningen voor nieuwe exploitatieplannen zullen wel op basis van deze nota gebeuren.

Bijlage 1: Projecten als kostendragers

Woningbouwlocaties

De Lier	Gecontracteerd / in grondexploitatie
De Lier	Tramonta
De Lier	Taxi Jabbe
De Lier	Rabo locatie
De Lier	Liermolen
De Lier	Liermolen Lithos
De Lier	Molensloot West
De Lier	Gemeentehuis De Lier (CP)
Naaldwijk	Patijnenburg II (Rentmeester)
Naaldwijk	Verhagenplein II
Naaldwijk	De Woerd
Naaldwijk	Woerdblok
naaldwijk	Woerdblokeiland
Naaldwijk	Hoogeland AM
Naaldwijk	Hoogeland Bouhuisen
Naaldwijk	Hoogeland Vestia/anderen
Naaldwijk	Hoogeland fase IV
Naaldwijk	Chrysantenstraat
Honselersdijk	Endeldijk
Honselersdijk	Parckzight
Honselersdijk	Poeldijksepad
Monster	Westerhonk
Monster	Kerkzicht (CP)
Monster	Ter Heijde I
s-Gravenzande	Winkelcentrum
s-Gravenzande	Oosterbuurt
s-Gravenzande	Horticoop
Maasdijk	Watertuinen
Wateringen	Emmastraat e.o.
Wateringen	Oranjewijk deelgebied III
Wateringen	Juliahof

Kern	Nog te contracteren
Honselersdijk	Uilehorst 44 / Molenlaan
Kwintsheul	Bieb locatie
Kwintsheul	Leeuwerik
Monster	Boomawatering
Monster	Verburghlaan
Monster	Van Ostadestraat
s-Gravenzande	Boerenlaan
s-Gravenzande	Groene Schakel
s-Gravenzande	Hoflaan 48-50
Wateringen	Kerklaan

Overige locaties

Kern	Gecontracteerd / in grondexploitatie
Honselersdijk	TPW III
De Lier	Leehove
Honselersdijk	TPW II
Naaldwijk	Opstal Westland: bedrijfsfunctie
Maasdijk	Honderdland II
Naaldwijk	Hoogeland bedrijven
Naaldwijk	Hoogeland kantoren
s-Gravenzande	Kernwinkelgebied
De Lier	Rabolocatie: detailhandel
De Lier	Uitbreiding Rijk Zwaan
Naaldwijk	Patijnenburg: commercieel
Naaldwijk	Woerdblokeiland: maatsch.vz.
Kern	Nog te contracteren
Honselersdijk	School

Bijlage 2: Projecten als kostenvragers

In MIP 2013-2017 en op lijst RBV
Kruispunt Geestweg - Woerdblok
Reconstructie Kwaklaan (incl. aanvulling)
3-in-1 Project (provinciaal) 2007 *)
Fietsvoorziening Poelzone
Rotonde Hoogeland Pijletuinenweg
2e verkeersontsluiting bedrijventerrein Teylingen
Directe wegverbinding Honderdland-Maasdijk (N220)
Ombouwen kruising Middelbroekweg - Kruisweg - Kruisbroekweg
Zuidweg

In MIP 2013-2017, niet op lijst RBV
Eerste traject doelgroepenstrook N211/N213 (centrale as) *)
Aanleg rotonde Wateringveldsepolder *)
Vergrote rotonde Zwethlaan *)
Bijdrage Fietsbrug N213
Fietsbrug Middelbroekweg
Aanleg Oostelijke randweg
Bijdrage rotonde Zwartendijk/Emmastraat (incl. aanvullend) *)

*) Deze maatregelen zijn ter verbetering van de Vlinderstructuur en maken daarmee onderdeel uit van de hoofdinfrastructuur.

14-0016627

Bijlage 3: Berekening oud en nieuw

Voor de projecten die nog gecontracteerd moeten worden is de vergelijking gemaakt tussen de oude en de nieuwe berekening. Bij deze projecten is te zien dat de opbrengsten structureel lager zijn, omdat in de meeste gevallen alleen de bijdrage voor de vlinderstructuur is toe te rekenen.

Kern	Nog te contracteren	aantal	oude berekening	volgens nota	verschil
Honselersdijk	Uilehorst 44 / Molenlaan	12	€36.000	€3.600	€ -32.400
Kwintsheul	Bieb locatie	16	€48.000	€4.800	€ -43.200
Kwintsheul	Leeuwerik	8	€24.000	€2.400	€ -21.600
Monster	Boomawatering	25	€75.000	€7.500	€ -67.500
Monster	Verburghlaan	13	€39.000	€3.900	€ -35.100
Monster	Van Ostadestraat	9	€27.000	€2.700	€ -24.300
s-Gravenzande	Boerenlaan	4	€12.000	€3.284	€ -8.716
s-Gravenzande	Groene Schakel	10	€30.000	€8.210	€ -21.790
s-Gravenzande	Hoflaan 48-50	7	€21.000	€5.747	€ -15.253
Wateringen	Kerklaan	16	€48.000	€4.800	€ -43.200
Westland	Totaal		**€360.000**	**€46.941**	**€ -313.059**

Bijlage 4: Stand van zaken afdrachten en onttrekkingen RBV

Kasgeldritme Reserve Bovenwijkse Voorzieningen

Bedragen x 1.000

	2005-2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
BIJDRAGEN VAN VOEDENDE PROJECTEN AAN RBV	€ 15.772	€ 346	€ 2.660	€ 1.205	€ 957	€ 1.260	€ 1.040	€ 762
ONTTREKKING AAN RBV	€ 10.907	€ 2.967	€ 3.715	€ 666	€ -	€ -	€ -	€ -
PERIODE SALDO TOTAAL	€ 4.866	€ -2.621	€ -1.055	€ 539	€ 957	€ 1.260	€ 1.040	€ 762
SALDO BEGIN PERIODE	€ 480	€ 5.345	€ 2.725	€ 1.670	€ 2.209	€ 3.166	€ 4.426	€ 5.465
SALDO EIND PERIODE	€ 5.345	€ 2.725	€ 1.670	€ 2.209	€ 3.166	€ 4.426	€ 5.465	€ 6.228

Afdrachten aan de Reserve Bovenwijkse Voorzieningen

Project	Kern	Geplande afdrachten aan de Reserve per 1/1/15 geactualiseerd	afgedragen t/m 31-12-14	resterend per 01-01-15
s-Gravenzande kernwinkelgebied	s-Gravenzande	€ 394.600	€ 0	€ 394.600
Horticoop / Hoogenburgh	s-Gravenzande	€ 75.500	€ 0	€ 75.500
Parckzicht	Honselersdijk	€ 213.000	€ 0	€ 213.000
Trade Park West 2e fase	Honselersdijk	€ 1.237.604	€ 1.072.462	€ 165.142
Bieblocatie Kwintsheul	Kwintsheul	€ 2.550	€ 0	€ 2.550
Leehove	De Lier	€ 159.893	€ 55.265	€ 104.628
Molensloot-Noord-West	De Lier	€ 1.349.500	€ 81.000	€ 1.268.500
Molensloot-West	De Lier	€ 797.987	€ 657.987	€ 140.000
Centrumplan De Lier / vml. Rabolocatie	De Lier	€ 42.838	€ 17.838	€ 25.000
Centrumplan De Lier / Gemeentekantoor	De Lier	€ 86.750	€ 0	€ 86.750
Maasdijk Zuid-Oost	Maasdijk	€ 295.530	€ 0	€ 295.530
Honderdland II	Maasdijk	€ 2.000.000	€ 161.531	€ 1.838.469
Westerhonk	Monster	€ 700.500	€ 0	€ 700.500
De Woerd	Naaldwijk	€ 2.041.489	€ 918.908	€ 1.122.581
Hoogeland	Naaldwijk	€ 1.407.000	€ 1.218.000	€ 189.000
Woerdblok	Naaldwijk	€ 2.674.697	€ 2.049.453	€ 625.244
Locatie Opstal-Westland (Boslaan)	Naaldwijk	€ 167.795	€ 0	€ 167.795
Juliahof	Wateringen	€ 1.544.840	€ 0	€ 1.544.840
Subtotaal		€ 15.192.074	€ 6.232.445	€ 8.959.629
Afgewikkelde bijdragen		€ 9.875.124	€ 9.875.124	€ 0
Totaal		€ 25.067.197	€ 16.107.569	€ 8.959.629

14-0016627

Onttrekkingen aan de Reserve Bovenwijkse Voorzieningen

Project	geplande onttrekkingen aan de Reserve per 1/1/15 geactualiseerd	Onttrokken t/m 31-12-14	resterend per 01-01-15
Wegen			
3 in 1 project (provinciaal) 2007	€ 1.637.700	€ 0	€ 1.637.700
Zuidweg (Hoogeland)	€ 845.574	€ 0	€ 845.574
Wegaansluiting Geestweg / Woerdblok	€ 180.000	€ 0	€ 180.000
Reconstructie Kwaklaan (incl. meerkosten)	€ 852.000	€ 0	€ 852.000
2e verkeersontsluiting bedrijventerrein Teylingen	€ 866.050	€ 0	€ 866.050
Totaal wegen	€ 4.381.324	€ 0	€ 4.381.324
Totaal afgewikkeld	€ 13.873.690	€ 13.873.690	€ 0
Totaal	€ 18.255.014	€ 13.873.690	€ 4.381.324

Raadsvergadering
19 mei 2015

GEMEENTE WESTLAND

BEHANDELD DOOR	
afdeling/team	STR/
documentnr	15-0055368

VOORBLAD RAAD

ONDERWERP EN BEHANDELING		
onderwerp	Raadsvoorstel inzake zienswijze ontwerpbegroting MRDH 2016	
vertrouwelijk	*Nee*	
portefeuillehouder	Burgemeester Van der Tak	
bijlage(n)	Voorstel: Voorstel_5019.docx 15-0055368 Getekend raadsvoorstel met -besluit inzake zienswijze ontwerpbegroting MRDH 2016 G15-000399 Brief MRDH Zienswijze ontwerpbegroting 2016 15-0056694 Concept Raadsbrief zienswijze ontwerpbegroting MRDH 2016 G15-000453 MRDH Bijlage I ontwerpbegroting MRDH 2016 en MJB 2017 Informatie: 15-0066304 Beantwoording onderhandse vragen GBW inzake MRDH	
agendapunt	10.a.	
publiceren	Nee	

BESLISPUNTEN (RAAD)

1. In te stemmen met de ontwerp begroting 2016 en een instemmende zienswijze in te dienen bij de MRDH
2. In te stemmen met een inwonersbijdrage van € 2,47 voor taken economisch vestigingsklimaat
3. De inwonersbijdrage 2016 geïndexeerd op te nemen in de gemeentelijke begroting 2016-2019
4. In te stemmen met handhaving tot en met 2017 van een inwonersbijdrage van € 9,148 voor het Mobiliteitsfonds Haaglanden
5. De in 2017 en de jaren daarna benodigde kosten voor het mobiliteitsfonds in 2015 mee te nemen in het proces dat leidt tot de (meerjaren)begroting 2016-2019 en daarmee ook in het proces om de jaarschijven 2017-2019 nog van dekking te voorzien

ARGUMENTEN EN RISICO'S (RAAD)

Argumenten

1. *Voor verbeteren bereikbaarheid ontvangt de MRDH een rijksuitkering*
2. *Voor taken economisch vestigingsklimaat betalen gemeenten een bedrag per inwoner*
3. *De MRDH heeft begrotingsuitgangspunten vastgesteld*
4. *Betrokkenheid gemeenteraden is in gemeenschappelijke regeling vastgelegd*
5. *De ontwerp begroting 2016 en het meerjarenbeeld 2017-2019 dragen in voldoende mate bij aan de doelstellingen van de gemeente Westland, zoals verwoord in het CWP 2014 -2018 ten aanzien van de bereikbaarheid van de gemeente en de versterking van de Greenport*

Kanttekeningen

1. *Organisatie MRDH is relatief klein*
2. *Het weerstandsvermogen en de risico's zijn zichtbaar*

ALG 006

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

ONDERWERP

Zienswijze Ontwerpbegroting MRDH 2016

INLEIDING

De Metropoolregio Rotterdam Den Haag biedt de 23 gemeenteraden de ontwerp begroting 2016 en het meerjarenbeeld 2017-2019 aan. Op basis van de gemeenschappelijke regeling dienen voor de vaststelling van de begroting de gemeenteraden een zienswijze in. Het Algemeen Bestuur moet voor 15 juli de begroting vaststellen.

DOELSTELLING

Doelstelling van dit voorstel is geven van een zienswijze op de ontwerp begroting 2016 en het meerjarenbeeld 2017-2019 van de MRDH..

ARGUMENTATIE

1. Voor verbeteren bereikbaarheid ontvangt de MRDH een rijksuitkering
Voor de taken van de VA ontvangt de MRDH de brede doeluitkering verkeer en vervoer (BDU). In de begroting is dat gesplitst in de programma's verkeer en openbaar vervoer. Voor 2016 is het uitgangspunt invulling te geven aan de investeringsprogramma's verkeer en vervoer van het voormalig Stadsgewest Haaglanden en de Stadsregio Rotterdam. Het proces tot integratie van beide programma's is al gestart. Dit is een langlopend project doordat ook sprake is van meerjarige projecten en investeringen. Afronding is gepland in 2017.
De inkomsten 2017 vanuit de BDU zijn geraamd op 589,3 miljoen euro. Daarnaast zijn bij de opheffing van het Stadsgewest Haaglanden en de Stadsregio Rotterdam fondsen overgeheveld om uitvoering te geven aan de investeringsprogramma's. Vanuit het BOR-fonds wordt 44,2 miljoen euro uitgetrokken. Voor projecten in de voormalige regio Haaglanden komt 9,7 miljoen beschikbaar vanuit het Mobiliteitsfonds Haaglanden.

2. Voor taken economisch vestigingsklimaat betalen gemeenten een bedrag per inwoner.
De MRDH heeft 8 werkvelden geformuleerd voor het verbeteren van het economisch vestigingsklimaat. Om deze taken uit te voeren betalen de gemeenten een bedrag per inwoner. Deze stijgt in 2016 met 0,75%, zijnde 2 cent per inwoner tot € 2,47. Van dit bedrag is € 1,01 bestemd voor apparaatskosten en € 1,46 voor de uitvoering.
De werkvelden zijn: werklocaties, smart infrastructure, branding, clustervorming, financiering, onderwijs en arbeidsmarkt, bereikbaarheid en economie landelijk gebied. Bij de uitwerking van deze werkvelden heeft de MRDH als doelstelling om de gemeenten, bedrijfsleven en kennisinstellingen bij elkaar te brengen. Hierbij gebruikt men bestaande organisaties, zoals de Stichting Greenport Westland Oostland. Aan de meeste werkvelden levert Westland een ondersteunende ambtelijke en bestuurlijke inzet. Dit zijn veelal regionale plannen die van aanvullend belang zijn voor onze ondernemers en inwoners.

3. De MRDH heeft begrotingsuitgangspunten vastgesteld.

In de begroting zijn criteria voor de financiering opgenomen:

- Structurele uitgaven worden met structurele middelen gedekt.
- Er worden geen verplichtingen aangegaan wanneer de bijbehorende dekking daarvoor ontbreekt. Middelen worden pas uitgegeven als ze daadwerkelijk in bezit zijn, met dien verstande dat een gelimiteerde overplanning van projecten in een jaar mogelijk is mits de begroting over een periode van 10 jaar sluitend is.
- Inkomsten worden conservatief geraamd.
- Er wordt gedegen risicomanagement gevoerd en risico's worden realistisch geraamd.

Wij stellen voor in te stemmen met deze uitgangspunten. Binnen de VA is sprake van langlopende projecten en investeringen. Het investeringsprogramma kent een langere looptijd dan het meerjarenbeeld. Een meerjarig perspectief van 10 jaar sluit hierop aan. Op dit moment is nog sprake van een voortzetting van de vastgestelde programma's uit het voormalig Stadsgewest Haaglanden en de Stadsregio Rotterdam.

4. Betrokkenheid gemeenteraden is in gemeenschappelijke regeling vastgelegd.

Belangrijk uitgangspunt bij de oprichting van de MRDH is de betrokkenheid gemeenteraad. Zo vindt deze plaats bij de adviescommissies en de instelling van een rekeningcommissie. Daarnaast bevat de regeling diverse documenten die voor de vaststelling via een zienswijzenprocedure worden voorgelegd aan de gemeenteraden. Dit zijn onder andere de strategische agenda, het werkplan, overdracht bevoegdheden AB aan DB, de strategische bereikbaarheidsagenda, het regionaal verkeer- en vervoersplan, programma van eisen vervoersconcessie. Na de start in december 2014 is nu sprake van een opbouwfase binnen de MRDH. De beleidsdocumenten van de 'oude regelingen' worden samengevoegd. De komende periode ontvangt de gemeenteraden deze documenten voor een zienswijze.

5. *De ontwerp begroting 2016 en het meerjarenbeeld 2017-2019 dragen in voldoende mate bij aan de doelstellingen van de gemeente Westland, zoals verwoord in het CWP 2014 -2018 ten aanzien van de bereikbaarheid van de gemeente en de versterking van de Greenport.*

Deze begroting van de MRDH is gebaseerd op de eerder door onze Raad vastgestelde economische agenda en de bereikbaarheidsagenda. Het levert een belangrijk bijdrage aan het thema Sterke Economie uit het CWP en de daar benoemde resultaten zoals: versterkte positie van Westland in strategische allianties, toename van het toegevoegde waarde greenportcluster, onderzoek hoogwaardige busverbinding en mobiliteitsmanagement.

RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

1. Organisatie MRDH is relatief klein

De MRDH is opgebouwd uit een Vervoersautoriteit, Economisch Vestigingsklimaat en Bedrijfsvoering. De formatie VA bestaat 56 fte en wordt volledig betaald vanuit de BDU. Voorafgaand aan de besluitvorming in het Algemeen Bestuur vindt ambtelijke en bestuurlijke afstemming plaats. Gemeenteraden zijn hierbij betrokken via een vertegenwoordiging in de Adviescommissie Vervoersautoriteit.

De formatie economisch vestigingsklimaat bestaat uit 9 fte. Dit zijn een directeur en programmamanagers per thema of werkveld. Voor de onderwerpen vanuit de EV is het uitgangspunt dat deze inhoudelijk worden voorbereid door een ondersteunende ambtelijke inzet vanuit de gemeenten. Bekostiging vindt plaats vanuit de gemeentelijke inwonersbijdrage. Op dit onderdeel vindt eveneens voor de besluitvorming in het AB ambtelijke en bestuurlijke afstemming

plaats. Gemeenteraden zijn betrokken via een vertegenwoordiging in de Adviescommissie Economisch Vestigingsklimaat.
De bedrijfsvoering kent een formatie van 26,1 fte. Hiervan komt 6,5 fte ten laste van de inwonersbijdrage en het restant ten laste van de BDU. Voor een periode van maximaal 3 jaar is 6,9 fte extra werkzaam. Deze frictiekosten komen geheel ten laste van de BDU.

2. Het weerstandsvermogen en de risico's zijn zichtbaar
Gelet op de omvang van de investeringsmiddelen is risicobeheer belangrijk. In paragraaf 5.3 zijn het weerstandsvermogen en de risico's beschreven. Hierin is een aantal beheersmaatregelen genoemd. Een voorbeeld is dat bij verkeer en vervoer bij alle projecten een risicobuffer is opgenomen. In 2015 laat de MRDH een externe audit uitvoeren om de weerstandscapaciteit en risico's te inventariseren. Op basis hiervan wordt een beleid voor weerstandsvermogen en risico's geformuleerd.

Financiën

Inwonersbijdrage
De inwonersbijdrage stijgt met 0,75%. Dit is gebaseerd op de ontwikkeling binnenlands product (BBP). Deze methode is gebruikelijk in de voormalige Stadsregio Rotterdam. In de voormalige regio Haaglanden werd de consumenten prijsindex (CPI). Deze is 1%. Voor de toekomst moet nog bepaald worden welk indexcijfer het uitgangspunt wordt. Met het lagere percentage kan ingestemd worden. De consequenties hiervan worden verwerkt in de gemeentelijke begroting 2016-2019.

Bijdrage Mobiliteitsfonds Haaglanden
Boven de gelden vanuit de BDU was de afspraak in de voormalige regio Haaglanden een inwonerbijdrage te storten in het Mobiliteitsfonds Haaglanden. Achterliggende gedachte hierbij was dat deze bijdrage een multiplier effect heeft, waardoor meer projecten met minder geld gerealiseerd kunnen worden. Deze afspraak uit het verleden loopt in ieder geval nog door tot en met 2017. Voor 2016 en 2017 is deze bijdrage bevroren op € 9,148 per inwoner.
Voor de periode na 2017 is nog niet duidelijk of deze regionale afspraak gehandhaafd blijft. De meerjarenplannen van de VA moeten hier antwoord op geven. Wij verwachten dat dit in de komende maanden duidelijk wordt. Deze documenten worden via een zienswijzenprocedure voorgelegd aan de gemeenteraden. Voorgesteld wordt de in 2017 en de jaren daarna benodigde kosten voor het mobiliteitsfonds in 2015 mee te nemen in het proces dat leidt tot de (meerjaren)begroting 2016-2019 en daarmee ook in het proces om de jaarschijven 2017-2019 nog van dekking te voorzien.

COMMUNICATIEPARAGRAAF

Aan dit voorstel is geen gemeentelijke communicatie verbonden. Na vaststelling in het Algemeen Bestuur is dit een taak voor de MRDH.

(EXTERN) OVERLEG EN MEDE-ADVIES

Zowel ambtelijk als bestuurlijk zijn in het voortraject enkele opmerkingen gemaakt bij de Ontwerpbegroting en besproken in de Bestuurscommissie EV en de Bestuurscommissie VA.

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

VERVOLGTRAJECT

Na besluitvorming door de gemeenteraad zorgt de griffie dat de gemeentelijke zienswijze die in dit voorstel is opgenomen aan het AB van de MRDH wordt toegezonden. De MRDH verwerkt deze zienswijze in de begroting 2016. Het AB moet voor 15 juli 2015 een begroting 2016-2019 vaststellen.

Burgemeester en wethouders van Westland,

de secretaris, de burgemeester,

M. van Beek J. van der Tak

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders met nummer 15-0055368 van 7 april 2015,

gelet op het bepaalde in artikel 35, lid 3 van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen;

gehoord de beraadslagingen in de vergadering van de raadscommissie EFO van 22 april 2015;

besluit:

1. In te stemmen met de ontwerp begroting 2016 en een instemmende zienswijze in te dienen bij de MRDH.
2. In te stemmen met een inwonersbijdrage van € 2,47 voor taken economisch vestigingsklimaat.
3. De inwonersbijdrage 2016 geïndexeerd op te nemen in de gemeentelijke begroting 2016-2019.
4. In te stemmen met handhaving tot en met 2017 van een inwonersbijdrage van € 9,148 voor het Mobiliteitsfonds Haaglanden.
5. De in 2017 en de jaren daarna benodigde kosten voor het mobiliteitsfonds in 2015 mee te nemen in het proces dat leidt tot de (meerjaren)begroting 2016-2019 en daarmee ook in het proces om de jaarschijven 2017-2019 nog van dekking te voorzien.

Aldus besloten door de raad in zijn openbare
vergadering van 19 mei 2015,

de griffier, de voorzitter,

N. Broekema J. van der Tak

Raadsvergadering
19 mei 2015

GEMEENTE WESTLAND

BEHANDELD DOOR	
afdeling/team	STR/
documentnr	15-0055368

VOORBLAD RAAD

ONDERWERP EN BEHANDELING		
onderwerp	Raadsvoorstel inzake zienswijze ontwerpbegroting MRDH 2016	
vertrouwelijk	*Nee*	
portefeuillehouder	Burgemeester Van der Tak	
bijlage(n)	Voorstel: Voorstel_5019.docx (Geen): G15-000399 Brief MRDH Zienswijze ontwerpbegroting 2016 (Geen): 15-0056694 Concept Raadsbrief zienswijze ontwerpbegroting MRDH 2016 (Geen): G15-000453 MRDH Bijlage I ontwerpbegroting MRDH 2016 en MJB 2017 Informatie: 15-0066304 Beantwoording onderhandse vragen GBW inzake MRDH	
agendapunt	10.a.	
publiceren	Nee	

BESLISPUNTEN (RAAD)

1. In te stemmen met de ontwerp begroting 2016 en een instemmende zienswijze in te dienen bij de MRDH
2. In te stemmen met een inwonersbijdrage van € 2,47 voor taken economisch vestigingsklimaat
3. De inwonersbijdrage 2016 geïndexeerd op te nemen in de gemeentelijke begroting 2016-2019
4. In te stemmen met handhaving tot en met 2017 van een inwonersbijdrage van € 9,148 voor het Mobiliteitsfonds Haaglanden
5. De in 2017 en de jaren daarna benodigde kosten voor het mobiliteitsfonds in 2015 mee te nemen in het proces dat leidt tot de (meerjaren)begroting 2016-2019 en daarmee ook in het proces om de jaarschijven 2017-2019 nog van dekking te voorzien

ARGUMENTEN EN RISICO'S (RAAD)

Argumenten

1. *Voor verbeteren bereikbaarheid ontvangt de MRDH een rijksuitkering*
2. *Voor taken economisch vestigingsklimaat betalen gemeenten een bedrag per inwoner*
3. *De MRDH heeft begrotingsuitgangspunten vastgesteld*
4. *Betrokkenheid gemeenteraden is in gemeenschappelijke regeling vastgelegd*
5. *De ontwerp begroting 2016 en het meerjarenbeeld 2017-2019 dragen in voldoende mate bij aan de doelstellingen van de gemeente Westland, zoals verwoord in het CWP 2014 -2018 ten aanzien van de bereikbaarheid van de gemeente en de versterking van de Greenport*

Kanttekeningen

1. *Organisatie MRDH is relatief klein*
2. *Het weerstandsvermogen en de risico's zijn zichtbaar*

ALG 006

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

ONDERWERP

Zienswijze Ontwerpbegroting MRDH 2016

INLEIDING

De Metropoolregio Rotterdam Den Haag biedt de 23 gemeenteraden de ontwerp begroting 2016 en het meerjarenbeeld 2017-2019 aan. Op basis van de gemeenschappelijke regeling dienen voor de vaststelling van de begroting de gemeenteraden een zienswijze in. Het Algemeen Bestuur moet voor 15 juli de begroting vaststellen.

DOELSTELLING

Doelstelling van dit voorstel is geven van een zienswijze op de ontwerp begroting 2016 en het meerjarenbeeld 2017-2019 van de MRDH..

ARGUMENTATIE

1. Voor verbeteren bereikbaarheid ontvangt de MRDH een rijksuitkering
Voor de taken van de VA ontvangt de MRDH de brede doeluitkering verkeer en vervoer (BDU). In de begroting is dat gesplitst in de programma's verkeer en openbaar vervoer. Voor 2016 is het uitgangspunt invulling te geven aan de investeringsprogramma's verkeer en vervoer van het voormalig Stadsgewest Haaglanden en de Stadsregio Rotterdam. Het proces tot integratie van beide programma's is al gestart. Dit is een langlopend project doordat ook sprake is van meerjarige projecten en investeringen. Afronding is gepland in 2017.
De inkomsten 2017 vanuit de BDU zijn geraamd op 589,3 miljoen euro. Daarnaast zijn bij de opheffing van het Stadsgewest Haaglanden en de Stadsregio Rotterdam fondsen overgeheveld om uitvoering te geven aan de investeringsprogramma's. Vanuit het BOR-fonds wordt 44,2 miljoen euro uitgetrokken. Voor projecten in de voormalige regio Haaglanden komt 9,7 miljoen beschikbaar vanuit het Mobiliteitsfonds Haaglanden.

2. Voor taken economisch vestigingsklimaat betalen gemeenten een bedrag per inwoner.
De MRDH heeft 8 werkvelden geformuleerd voor het verbeteren van het economisch vestigingsklimaat. Om deze taken uit te voeren betalen de gemeenten een bedrag per inwoner. Deze stijgt in 2016 met 0,75%, zijnde 2 cent per inwoner tot € 2,47. Van dit bedrag is € 1,01 bestemd voor apparaatskosten en € 1,46 voor de uitvoering.
De werkvelden zijn: werklocaties, smart infrastructure, branding, clustervorming, financiering, onderwijs en arbeidsmarkt, bereikbaarheid en economie landelijk gebied. Bij de uitwerking van deze werkvelden heeft de MRDH als doelstelling om de gemeenten, bedrijfsleven en kennisinstellingen bij elkaar te brengen. Hierbij gebruikt men bestaande organisaties, zoals de Stichting Greenport Westland Oostland. Aan de meeste werkvelden levert Westland een ondersteunende ambtelijke en bestuurlijke inzet. Dit zijn veelal regionale plannen die van aanvullend belang zijn voor onze ondernemers en inwoners.

3. De MRDH heeft begrotingsuitgangspunten vastgesteld.

In de begroting zijn criteria voor de financiering opgenomen:

- Structurele uitgaven worden met structurele middelen gedekt.
- Er worden geen verplichtingen aangegaan wanneer de bijbehorende dekking daarvoor ontbreekt. Middelen worden pas uitgegeven als ze daadwerkelijk in bezit zijn, met dien verstande dat een gelimiteerde overplanning van projecten in een jaar mogelijk is mits de begroting over een periode van 10 jaar sluitend is.
- Inkomsten worden conservatief geraamd.
- Er wordt gedegen risicomanagement gevoerd en risico's worden realistisch geraamd.

Wij stellen voor in te stemmen met deze uitgangspunten. Binnen de VA is sprake van langlopende projecten en investeringen. Het investeringsprogramma kent een langere looptijd dan het meerjarenbeeld. Een meerjarig perspectief van 10 jaar sluit hierop aan. Op dit moment is nog sprake van een voortzetting van de vastgestelde programma's uit het voormalig Stadsgewest Haaglanden en de Stadsregio Rotterdam.

4. Betrokkenheid gemeenteraden is in gemeenschappelijke regeling vastgelegd.

Belangrijk uitgangspunt bij de oprichting van de MRDH is de betrokkenheid gemeenteraad. Zo vindt deze plaats bij de adviescommissies en de instelling van een rekeningcommissie. Daarnaast bevat de regeling diverse documenten die voor de vaststelling via een zienswijzenprocedure worden voorgelegd aan de gemeenteraden. Dit zijn onder andere de strategische agenda, het werkplan, overdracht bevoegdheden AB aan DB, de strategische bereikbaarheidsagenda, het regionaal verkeer- en vervoersplan, programma van eisen vervoersconcessie. Na de start in december 2014 is nu sprake van een opbouwfase binnen de MRDH. De beleidsdocumenten van de 'oude regelingen' worden samengevoegd. De komende periode ontvangt de gemeenteraden deze documenten voor een zienswijze.

5. *De ontwerp begroting 2016 en het meerjarenbeeld 2017-2019 dragen in voldoende mate bij aan de doelstellingen van de gemeente Westland, zoals verwoord in het CWP 2014 -2018 ten aanzien van de bereikbaarheid van de gemeente en de versterking van de Greenport.*

Deze begroting van de MRDH is gebaseerd op de eerder door onze Raad vastgestelde economische agenda en de bereikbaarheidsagenda. Het levert een belangrijk bijdrage aan het thema Sterke Economie uit het CWP en de daar benoemde resultaten zoals: versterkte positie van Westland in strategische allianties, toename van het toegevoegde waarde greenportcluster, onderzoek hoogwaardige busverbinding en mobiliteitsmanagement.

RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

1. Organisatie MRDH is relatief klein

De MRDH is opgebouwd uit een Vervoersautoriteit, Economisch Vestigingsklimaat en Bedrijfsvoering. De formatie VA bestaat 56 fte en wordt volledig betaald vanuit de BDU. Voorafgaand aan de besluitvorming in het Algemeen Bestuur vindt ambtelijke en bestuurlijke afstemming plaats. Gemeenteraden zijn hierbij betrokken via een vertegenwoordiging in de Adviescommissie Vervoersautoriteit.

De formatie economisch vestigingsklimaat bestaat uit 9 fte. Dit zijn een directeur en programmamanagers per thema of werkveld. Voor de onderwerpen vanuit de EV is het uitgangspunt dat deze inhoudelijk worden voorbereid door een ondersteunende ambtelijke inzet vanuit de gemeenten. Bekostiging vindt plaats vanuit de gemeentelijke inwonersbijdrage. Op dit onderdeel vindt eveneens voor de besluitvorming in het AB ambtelijke en bestuurlijke afstemming

plaats. Gemeenteraden zijn betrokken via een vertegenwoordiging in de Adviescommissie Economisch Vestigingsklimaat.
De bedrijfsvoering kent een formatie van 26,1 fte. Hiervan komt 6,5 fte ten laste van de inwonersbijdrage en het restant ten laste van de BDU. Voor een periode van maximaal 3 jaar is 6,9 fte extra werkzaam. Deze frictiekosten komen geheel ten laste van de BDU.

2. Het weerstandsvermogen en de risico's zijn zichtbaar
Gelet op de omvang van de investeringsmiddelen is risicobeheer belangrijk. In paragraaf 5.3 zijn het weerstandsvermogen en de risico's beschreven. Hierin is een aantal beheersmaatregelen genoemd. Een voorbeeld is dat bij verkeer en vervoer bij alle projecten een risicobuffer is opgenomen. In 2015 laat de MRDH een externe audit uitvoeren om de weerstandscapaciteit en risico's te inventariseren. Op basis hiervan wordt een beleid voor weerstandsvermogen en risico's geformuleerd.

Financiën

Inwonersbijdrage
De inwonersbijdrage stijgt met 0,75%. Dit is gebaseerd op de ontwikkeling binnenlands product (BBP). Deze methode is gebruikelijk in de voormalige Stadsregio Rotterdam. In de voormalige regio Haaglanden werd de consumenten prijsindex (CPI). Deze is 1%. Voor de toekomst moet nog bepaald worden welk indexcijfer het uitgangspunt wordt. Met het lagere percentage kan ingestemd worden. De consequenties hiervan worden verwerkt in de gemeentelijke begroting 2016-2019.

Bijdrage Mobiliteitsfonds Haaglanden
Boven de gelden vanuit de BDU was de afspraak in de voormalige regio Haaglanden een inwonerbijdrage te storten in het Mobiliteitsfonds Haaglanden. Achterliggende gedachte hierbij was dat deze bijdrage een multiplier effect heeft, waardoor meer projecten met minder geld gerealiseerd kunnen worden. Deze afspraak uit het verleden loopt in ieder geval nog door tot en met 2017. Voor 2016 en 2017 is deze bijdrage bevroren op € 9,148 per inwoner.
Voor de periode na 2017 is nog niet duidelijk of deze regionale afspraak gehandhaafd blijft. De meerjarenplannen van de VA moeten hier antwoord op geven. Wij verwachten dat dit in de komende maanden duidelijk wordt. Deze documenten worden via een zienswijzenprocedure voorgelegd aan de gemeenteraden. Voorgesteld wordt de in 2017 en de jaren daarna benodigde kosten voor het mobiliteitsfonds in 2015 mee te nemen in het proces dat leidt tot de (meerjaren)begroting 2016-2019 en daarmee ook in het proces om de jaarschijven 2017-2019 nog van dekking te voorzien.

COMMUNICATIEPARAGRAAF

Aan dit voorstel is geen gemeentelijke communicatie verbonden. Na vaststelling in het Algemeen Bestuur is dit een taak voor de MRDH.

(EXTERN) OVERLEG EN MEDE-ADVIES

Zowel ambtelijk als bestuurlijk zijn in het voortraject enkele opmerkingen gemaakt bij de Ontwerpbegroting en besproken in de Bestuurscommissie EV en de Bestuurscommissie VA.

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

VERVOLGTRAJECT

Na besluitvorming door de gemeenteraad zorgt de griffie dat de gemeentelijke zienswijze die in dit voorstel is opgenomen aan het AB van de MRDH wordt toegezonden. De MRDH verwerkt deze zienswijze in de begroting 2016. Het AB moet voor 15 juli 2015 een begroting 2016-2019 vaststellen.

Burgemeester en wethouders van Westland,

de secretaris, de burgemeester,

M. van Beek J. van der Tak

agpt 10A

GEMEENTE WESTLAND

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders met nummer 15-0055368 van 7 april 2015,

gelet op het bepaalde in artikel 35, lid 3 van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen;

gehoord de beraadslagingen in de vergadering van de raadscommissie EFO van 22 april 2015;

besluit:

1. In te stemmen met de ontwerp begroting 2016 en een instemmende zienswijze in te dienen bij de MRDH.
2. In te stemmen met een inwonersbijdrage van € 2,47 voor taken economisch vestigingsklimaat.
3. De inwonersbijdrage 2016 geïndexeerd op te nemen in de gemeentelijke begroting 2016-2019.
4. In te stemmen met handhaving tot en met 2017 van een inwonersbijdrage van € 9,148 voor het Mobiliteitsfonds Haaglanden.
5. De in 2017 en de jaren daarna benodigde kosten voor het mobiliteitsfonds in 2015 mee te nemen in het proces dat leidt tot de (meerjaren)begroting 2016-2019 en daarmee ook in het proces om de jaarschijven 2017-2019 nog van dekking te voorzien.

Aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 19 mei 2015,

de griffier,

N. Broekema

de voorzitter,

J. van der Tak

Origineel verzonden op: 20-5-'15

ARCHIEF EXEMPLAAR

GEMEENTE WESTLAND

GRIFFIE

Postadres:
Postbus 150
2670 AD Naaldwijk
Bezoekadres:
Stokdijkkade 2
2671 GW Naaldwijk
T 14 0174
F (0174) 673 600
E griffie@gemeentewestland.nl
I www.gemeentewestland.nl

Metropoolregio Rotterdam Den Haag
t.a.v. het Dagelijks Bestuur
Postbus 66
2501 CB Den Haag

UW BRIEF	UW KENMERK	ZAAK-/PROJECTNR.	DOCUMENTNR.	BIJLAGE(N)
			15-0056694	
CONTACTPERSOON		AFDELING/TEAM	DOORKIESNUMMER	DATUM VERZONDEN
		GR		

ONDERWERP
ONTWERPBEGROTING MRDH 2016

Geacht bestuur,

In uw brief van 23 maart 2015 vraagt u ons in het kader van de zienswijzeprocedure voor de ontwerpbegroting MRDH 2016 om een reactie.

Alvorens inhoudelijk te reageren hecht de raad eraan het volgende op te merken.

Procedureel
Bij *Besluit van 17 december 2014 tot wijziging van het Besluit personenvervoer 2000 en van enkele andere besluiten in verband met de Wet afschaffing plusregio's* (Stbl. 2014, 559) is bepaald dat het door de beide Kamers ongewenst wordt geacht dat een samenwerking met meer dan alleen taken op het gebied van verkeer en vervoer tot stand komt. Zo'n samenwerking verdraagt zich moeilijk met het hoofddoel van het wetsvoorstel afschaffen plusregio's, namelijk herstel van de bestuurlijke hoofdstructuur, waarbij tevens de provincie Zuid-Holland niet goed bij de vervoerregio betrokken zou kunnen worden wegens dreigende vermenging van taken.

De verkeer- en vervoerbevoegdheden zijn nu slechts tijdelijk toebedeeld aan de MRDH. De betrokken overheden moeten een nieuwe samenwerkingsregeling instellen met als enig belang de behartiging van taken op het terrein van verkeer en vervoer. Voor die nieuwe situatie is enige tijd geboden om de desbetreffende gemeenschappelijke regelingen op te stellen of aan te passen en de benodigde instemming van de deelnemers te verkrijgen.

In die situatie verkeren wij nu. Een begroting die is opgesteld voor beide taken – vervoersautoriteit en economisch vestigingsklimaat – is op grond van bovengenoemd Besluit niet onrechtmatig, maar dit feit zal in de voorliggende (ontwerp)begroting wel de nodige aandacht moeten krijgen. Deze begroting zal nadrukkelijk ook geen andere taken dienen te bevatten. Samenwerking op andere terreinen dan vervoer en economie dient plaats te vinden in een ander samenwerkingsorgaan in de vorm van een lichte regeling, met zo nodig een eigen financiële paragraaf.

Inhoudelijk
Met deze ontwerpbegroting is een flinke stap gezet op weg naar een integratie van de begrotingsopzet en uniformering van budgettering. In de loop van dit jaar worden de inhoudelijke documenten in samenspraak met de 23 deelnemende gemeenten nader uitgewerkt, waardoor een nog sterkere verbinding zal ontstaan tussen de beleidsdoelen, de concrete activiteiten en de daarvoor gereserveerde budgetten.

Zoals in de financiële verordening MRDH 2015 is opgenomen heeft het algemeen bestuur in haar eerste vergadering op 6 maart 2015 de kadernota begrotingsuitgangspunten vastgesteld. Deze kadernota dient als uitgangspunt voor het opstellen van de begroting 2016 voor de MRDH. De ontwerpbegroting 2016 is gebaseerd op deze vastgestelde budgettaire kaders. De inwonerbijdrage stijgt ten opzichte van de begroting 2015 met een prijsindexering van 0,75% naar € 2,47 per inwoner; voor 2016 is dat een totaalbedrag van € 5,7 miljoen. Van die € 2,47 wordt voor maximaal € 1,01 ingezet voor de dekking van de apparaatslasten. De resterende € 1,46 wordt ingezet voor de dekking van de programma's en projecten voor het economisch vestigingsklimaat.

De MRDH heeft momenteel geen reserves. Het voornemen om nog in 2015 een audit te laten uitvoeren door een externe partij om de weerstandscapaciteit en de risico's te inventariseren onderschrijven wij. Op basis van deze audit kan het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en benodigde reservevorming en de risico's worden geformuleerd.

Voor het overige verwijzen wij u naar de bijlage, waarin vragen ter verduidelijking en suggesties ter verbetering zijn opgenomen.

Ten slotte
Ten behoeve van besluitvorming in het algemeen bestuur van de MRDH heeft de raad van Westland op 19 mei 2015 ingestemd met de ontwerpbegroting, echter op voorwaarde dat een passage wordt gewijd aan de hiervoor onder 'procedureel' weergegeven tijdelijke situatie. Doel van deze overgangssituatie is te onderzoeken of er naast de WGR vervoersautoriteit ook andere samenwerkingsvormen, lichte regelingen, mogelijk zijn waarbij meer recht gedaan wordt aan de uitspraak van de Eerste Kamer ten aanzien van het argument "een vierde bestuurslaag" waarbij het effect van de samenwerking op gebied van economisch vestigingsklimaat gelijk zal zijn. Met deze opstelling wordt "bestuurlijke drukte" voorkomen. Tevens zal er in deze periode een sluitende begroting moeten komen voor de twee terreinen.

Hoogachtend,

de griffier,

N. Broekema

de voorzitter,

J. van der Tak

Bijlage bij zienswijze gemeenteraad Westland Begroting 2016 MRDH

Vragen en suggesties ter verbetering

Vervoersautoriteit

1. Pagina 1 en 9, tweede bullit:Voor het investeringsprogramma vervoersautoriteit mag sprake zijn van een overplanning, met als kader dat het saldo binnen 10 jaar nul is. Graag een plafond, zodat overplanning inderdaad na 10 jaar saldo nul heeft. Wat is in dit verband de invulling van 'limitering'?
2. Pagina 4:Waaruit blijkt 'doeltreffender, beter, doelmatiger taken uitvoeren'? Dit moet achteraf op realisatie getoetst kunnen worden.
3. Pagina 4: Staan tegenover het handhaven van de bijdrage aan het mobiliteitsfonds dezelfde dienstverlening en prestaties? Dezelfde vraag geldt voor de bijdrage aan het mobiliteitsfonds.
4. Pagina 9, eerste bullit: Bij 'structurele uitgaven dekken door structurele inkomsten' ontbreekt het streven naar zoveel mogelijk structurele uitgaven/inkomsten.
5. Pagina 9: Waaruit blijkt 'conservatief' plannen?
6. Algemeen: Bij teksten als 'bijdragen aan' ontbreekt een daadwerkelijke invulling.
7. Gemist wordt een toelichting bij de begroting gekoppeld aan uit te voeren projecten. Graag in de volgende begroting de projecten met een tijdlijn benoemen.

Economisch vestigingsklimaat

1. Pagina 25: De eisen bij financiering zijn niet ingevuld. Gaat het om randvoorwaardelijk optreden of ook om investeren en/of garantstellingen van gemeenten en zo ja, onder welke voorwaarden?
2. Pagina 25: Bij 'platina vierkant' zal met financiers de noodzaak van financieel rendement spelen en niet of minder maatschappelijk en/of economisch rendement. Werkt dit verstorend? Zijn er – geslaagde - voorbeelden?

METROPOOLREGIO
ROTTERDAM DEN HAAG

Grote Marktstraat 43
Postbus 66
2501 CB Den Haag

Telefoon 088 5445 100

E-mail: informatie@MRDH.nl
Internet: www.mrdh.nl
KvK nummer: 62288024

Bankrekeningnummer
NL96 BNGH 0285 1651 43

contactpersoon
Eveline Fokkema

uw kenmerk
-

ons kenmerk
3984

doorkiesnummer
088 5445 273

e-mail
e.fokkema@mrdh.nl

bijlage(n)
Ontwerpbegroting MRDH 2016

Retouradres: Postbus 66 2501 CB Den Haag

De raden van de gemeenten die deelnemen aan de gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Rotterdam Den Haag

Datum
23 maart 2015

Onderwerp
Ontwerpbegroting MRDH 2016

Geachte gemeenteraad,

Graag nodigen wij u uit om uw gevoelens en bezwaren omtrent de in de bijlage opgenomen ontwerpbegroting Metropoolregio Rotterdam Den Haag 2016 in te dienen. Wij willen u verzoeken uw opmerkingen uiterlijk 18 mei 2015 schriftelijk kenbaar te maken aan het dagelijks bestuur van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag.

Op grond van artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen is de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) gehouden de ontwerpbegroting voor commentaar aan de deelnemende gemeenten te sturen acht weken voordat zij aan het algemeen bestuur wordt aangeboden. Het algemeen bestuur van de MRDH stelt de begroting in haar vergadering van 3 juli 2015 vast. Bijgevoegde ontwerpbegroting is door het dagelijks bestuur op 23 maart 2015 vrijgegeven voor de zienswijze.

De ontwerpbegroting MRDH 2016 is gebaseerd op de kadernota begrotingsuitgangspunten 2016 zoals die door het algemeen bestuur op 6 maart 2015 is vastgesteld. Dat betekent o.a.:

- dat de beleidsmatige uitgangspunten zijn gebaseerd op de Strategische bereikbaarheidsagenda en de Agenda economisch vestigingsklimaat;
- dat de bijdrage van de voormalige Stadsgewest Haaglanden gemeenten aan het mobiliteitsfonds van € 9,148 (prijspeil 2014, wordt niet verder geïndexeerd) nog in ieder geval in stand blijft tot en met 2017;
- dat er binnen het Investeringsprogramma Vervoersautoriteit sprake mag zijn van overplanning (=negatief saldo), mits binnen 10 jaar het saldo weer nul is;
- dat de inwonerbijdrage voor het programma Economisch Vestigingsklimaat voor het jaar 2016 geïndexeerd met 0,75%, de inwonerbijdrage stijgt daarmee van € 2,45 in 2015 naar € 2,47 in 2016.

Vervolgtraject

- 17 juni 2015 worden de ontwerpbegroting MRDH 2016 en de zienswijzen van de deelnemende gemeenten besproken in het dagelijks bestuur.
- 3 juli 2015 wordt de begroting 2016 behandeld in het algemeen bestuur.

Namens het dagelijks bestuur van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag,

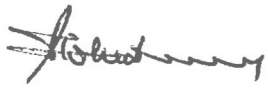

de secretaris
mr. M.J. Toet

GRIFFIE

Postadres:
Postbus 150
2670 AD Naaldwijk
Bezoekadres:
Stokdijkkade 2
2671 GW Naaldwijk
T 14 0174
F (0174) 673 600
E griffie@gemeentewestland.nl
I www.gemeentewestland.nl

Metropoolregio Rotterdam Den Haag
t.a.v. het Dagelijks Bestuur
Postbus 66
2501 CB Den Haag

UW BRIEF	UW KENMERK	ZAAK-/PROJECTNR.	DOCUMENTNR.	BIJLAGE(N)
			15-0056694	
CONTACTPERSOON		AFDELING/TEAM	DOORKIESNUMMER	DATUM VERZONDEN
		GR		

ONDERWERP
ONTWERPBEGROTING MRDH 2016

Geacht bestuur,

In uw brief van 23 maart 2015 vraagt u ons in het kader van de zienswijzeprocedure voor de ontwerpbegroting MRDH 2016 om een reactie.

Alvorens inhoudelijk te reageren hecht de raad eraan het volgende op te merken.

Procedureel
Bij *Besluit van 17 december 2014 tot wijziging van het Besluit personenvervoer 2000 en van enkele andere besluiten in verband met de Wet afschaffing plusregio's* (Stbl. 2014, 559) is bepaald dat het door de beide Kamers ongewenst wordt geacht dat een samenwerking met meer dan alleen taken op het gebied van verkeer en vervoer tot stand komt. Zo'n samenwerking verdraagt zich moeilijk met het hoofddoel van het wetsvoorstel afschaffen plusregio's, namelijk herstel van de bestuurlijke hoofdstructuur, waarbij tevens de provincie Zuid-Holland niet goed bij de vervoerregio betrokken zou kunnen worden wegens dreigende vermenging van taken.

De verkeer- en vervoerbevoegdheden zijn nu slechts tijdelijk toebedeeld aan de MRDH. De betrokken overheden moeten een nieuwe samenwerkingsregeling instellen met als enig belang de behartiging van taken op het terrein van verkeer en vervoer. Voor die nieuwe situatie is enige tijd geboden om de desbetreffende gemeenschappelijke regelingen op te stellen of aan te passen en de benodigde instemming van de deelnemers te verkrijgen.

In die situatie verkeren wij nu. Een begroting die is opgesteld voor beide taken – vervoersautoriteit en economisch vestigingsklimaat – is op grond van bovengenoemd Besluit niet onrechtmatig, maar dit feit zal in de voorliggende (ontwerp)begroting wel de nodige aandacht moeten krijgen. Deze begroting zal nadrukkelijk ook geen andere taken dienen te bevatten. Samenwerking op andere terreinen dan vervoer en economie dient plaats te vinden in een ander samenwerkingsorgaan in de vorm van een lichte regeling, met zo nodig een eigen financiële paragraaf.

Inhoudelijk
Met deze ontwerpbegroting is een flinke stap gezet op weg naar een integratie van de begrotingsopzet en uniformering van budgettering. In de loop van dit jaar worden de inhoudelijke documenten in samenspraak met de 23 deelnemende gemeenten nader uitgewerkt, waardoor een nog sterkere verbinding zal ontstaan tussen de beleidsdoelen, de concrete activiteiten en de daarvoor gereserveerde budgetten.

Zoals in de financiële verordening MRDH 2015 is opgenomen heeft het algemeen bestuur in haar eerste vergadering op 6 maart 2015 de kadernota begrotingsuitgangspunten vastgesteld. Deze kadernota dient als uitgangspunt voor het opstellen van de begroting 2016 voor de MRDH. De ontwerpbegroting 2016 is gebaseerd op deze vastgestelde budgettaire kaders. De inwonerbijdrage stijgt ten opzichte van de begroting 2015 met een prijsindexering van 0,75% naar € 2,47 per inwoner; voor 2016 is dat een totaalbedrag van € 5,7 miljoen. Van die € 2,47 wordt voor maximaal € 1,01 ingezet voor de dekking van de apparaatslasten. De resterende € 1,46 wordt ingezet voor de dekking van de programma's en projecten voor het economisch vestigingsklimaat.

De MRDH heeft momenteel geen reserves. Het voornemen om nog in 2015 een audit te laten uitvoeren door een externe partij om de weerstandscapaciteit en de risico's te inventariseren onderschrijven wij. Op basis van deze audit kan het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en benodigde reservevorming en de risico's worden geformuleerd.

Voor het overige verwijzen wij u naar de bijlage, waarin vragen ter verduidelijking en suggesties ter verbetering zijn opgenomen.

Ten slotte
Ten behoeve van besluitvorming in het algemeen bestuur van de MRDH heeft de raad van Westland op 19 mei 2015 ingestemd met de ontwerpbegroting, echter op voorwaarde dat een passage wordt gewijd aan de hiervoor onder ‘procedureel’ weergegeven tijdelijke situatie. Doel van deze overgangssituatie is te onderzoeken of er naast de WGR vervoersautoriteit ook andere samenwerkingsvormen, lichte regelingen, mogelijk zijn waarbij meer recht gedaan wordt aan de uitspraak van de Eerste Kamer ten aanzien van het argument “een vierde bestuurslaag” waarbij het effect van de samenwerking op gebied van economisch vestigingsklimaat gelijk zal zijn. Met deze opstelling wordt “bestuurlijke drukte” voorkomen. Tevens zal er in deze periode een sluitende begroting moeten komen voor de twee terreinen.

Hoogachtend,

de griffier, de voorzitter,

N. Broekema J. van der Tak

Bijlage bij zienswijze gemeenteraad Westland Begroting 2016 MRDH

Vragen en suggesties ter verbetering

Vervoersautoriteit

1. Pagina 1 en 9, tweede bullit:Voor het investeringsprogramma vervoersautoriteit mag sprake zijn van een overplanning, met als kader dat het saldo binnen 10 jaar nul is. Graag een plafond, zodat overplanning inderdaad na 10 jaar saldo nul heeft. Wat is in dit verband de invulling van 'limitering'?
2. Pagina 4:Waaruit blijkt 'doeltreffender, beter, doelmatiger taken uitvoeren'? Dit moet achteraf op realisatie getoetst kunnen worden.
3. Pagina 4: Staan tegenover het handhaven van de bijdrage aan het mobiliteitsfonds dezelfde dienstverlening en prestaties? Dezelfde vraag geldt voor de bijdrage aan het mobiliteitsfonds.
4. Pagina 9, eerste bullit: Bij 'structurele uitgaven dekken door structurele inkomsten' ontbreekt het streven naar zoveel mogelijk structurele uitgaven/inkomsten.
5. Pagina 9: Waaruit blijkt 'conservatief' plannen?
6. Algemeen: Bij teksten als 'bijdragen aan' ontbreekt een daadwerkelijke invulling.
7. Gemist wordt een toelichting bij de begroting gekoppeld aan uit te voeren projecten. Graag in de volgende begroting de projecten met een tijdlijn benoemen.

Economisch vestigingsklimaat

1. Pagina 25: De eisen bij financiering zijn niet ingevuld. Gaat het om randvoorwaardelijk optreden of ook om investeren en/of garantstellingen van gemeenten en zo ja, onder welke voorwaarden?
2. Pagina 25: Bij 'platina vierkant' zal met financiers de noodzaak van financieel rendement spelen en niet of minder maatschappelijk en/of economisch rendement. Werkt dit verstorend? Zijn er – geslaagde - voorbeelden?

Ontwerpbegroting 2016
en meerjarenbeeld 2017-2019

Metropoolregio Rotterdam Den Haag

Inhoudsopgave

Inleiding 4

Leeswijzer 5

1. Samenhang en opbouw begroting MRDH 6

1.1 Introductie 6

1.2 Vervoersautoriteit 6

1.3 Economisch Vestigingsklimaat 6

1.4 Organisatie en bedrijfsvoering 7

1.5 Financiën 8

2. Vervoersautoriteit 10

2.1 De inhoudelijke ambities 10

2.2 De financiële structuur 11

2.3 Programma Verkeer 11

2.4 Programma Openbaar Vervoer 15

3. Programma Economisch Vestigingsklimaat 20

3.1 Werklocaties 22

3.2 Smart Infrastructure 22

3.3 Branding 23

3.4 Clustervorming 24

3.5 Financiering 25

3.6 Onderwijs en arbeidsmarkt 26

3.7 Bereikbaarheid 27

3.8 Economie landelijk gebied 28

4. Samenwerkingsverbanden 30

4.1 Bereik!/DVM Zuidvleugel 30

4.2 DOVa (voormalig SkVV) 30

5. Paragrafen 31

5.1 Financiering 31

5.2 Verbonden partijen 32

5.3 Weerstandsvermogen en risico's 33

5.4 Onderhoud kapitaalgoederen 35

5.5 Salariskosten 36

5.6 Investeringen 36

6 Staat van fondsen 2016-2019 38

7. Inwonerbijdrage per gemeente 39

8. Besluit 40

Bijlage 1: Kostenverdeelstaat 2016-2019 gecomprimeerd 41

Inleiding

Voor u ligt de ontwerpbegroting voor de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) voor 2016. Het is een integrale begroting met daarin de programmabegrotingen voor Verkeer, Openbaar Vervoer en Economisch Vestigingsklimaat. Ook de samenwerkingsverbanden waarvoor de MRDH penvoerder is, worden als een apart programma in beeld gebracht.

De afschaffing van de Wet gemeenschappelijke regelingen-plus en de oprichting van de gemeenschappelijke regeling MRDH liggen nog maar kort achter ons (december 2014). Voor 2015 was een beleidsarme begroting opgesteld, die nog in overwegende mate steunde op de eerder opgestelde begrotingen van de stadsregio Rotterdam en het Stadsgewest Haaglanden. In de nu voor u liggende begroting voor 2016 is een flinke stap vooruit gezet in de integratie van de begrotingsopzet en uniformering van de budgettering. Tegelijkertijd wordt uitvoering gegeven aan de gemaakte afspraak dat de investeringsprogramma's verkeer en vervoer van de beide voormalige stadsregio's tot en met 2017 gescheiden inzichtelijk blijven. Nadat deze begroting is vastgesteld zal afstemming met de gemeentelijke controllers plaatsvinden of deze begroting de gemeenten voldoende inzicht geeft. De uitkomsten hiervan kunnen dan meegenomen worden bij de opstelling van de begroting 2017.

De voorliggende ontwerpbegroting sluit aan bij de inhoudelijke uitgangspunten van de MRDH, zoals die zijn geformuleerd in de Strategische Bereikbaarheidsagenda en de Agenda Economisch Vestigingsklimaat. Deze uitgangspunten zijn in 2014 door de 24[1] gemeenten in het MRDH-gebied vastgesteld. In de loop van 2015 worden de inhoudelijke documenten in samenspraak met de 23 deelnemende gemeenten nader uitgewerkt, waardoor een nog sterkere verbinding zal ontstaan tussen de beleidsdoelen, de concrete activiteiten en de daarvoor gereserveerde budgetten.

Niet alleen inhoudelijke ambities vinden hun weg in de begroting. Ook ten aanzien van de bedrijfsvoering worden ambities geformuleerd. Diverse taken zullen kwalitatief beter, doeltreffender en doelmatiger georganiseerd worden. Een digitaliseringsslag van werkprocessen past in dat streven. Hiertoe wordt in 2015 een werkplan opgesteld. In 2015 en 2016 wordt dat plan uitgevoerd. Het uitgangspunt daarbij is dat de apparaatslasten binnen de gestelde kaders blijven. Deze kaders maken deel uit van de Kadernota MRDH begroting 2016, die op 6 maart 2015 is vastgesteld door het algemeen bestuur.
De ontwerpbegroting 2016 is gebaseerd op deze vastgestelde budgettaire kaders. De inwonerbijdrage stijgt ten opzichte van de begroting 2015 met 0,75% naar € 2,47 per inwoner; voor 2016 is dat een totaalbedrag van € 5,7 miljoen. Van die € 2,47 wordt voor maximaal € 1,01 ingezet voor de dekking van de apparaatslasten. De resterende € 1,46 wordt ingezet voor de dekking van de programma's en projecten voor het economisch vestigingsklimaat.

De Brede Doeluitkering (BDU) voor verkeer en vervoer is de belangrijkste dekking voor de kosten van de programma's Verkeer en Openbaar Vervoer. De geraamde lasten bedragen in 2016 € 643,2 miljoen. In 2016 is daarvoor € 589,3 miljoen beschikbaar aan BDU middelen en € 44,2 miljoen uit het Fonds Bereikbaarheidsoffensief voor de Randstad in Haaglanden (BOR-fonds). De negen gemeenten van het voormalige Stadgewest Haaglanden stellen aanvullend een bedrag voor Verkeer en Openbaar Vervoer beschikbaar van € 9,148 per inwoner, in totaal € 9,7 miljoen. Dit bedrag komt uitsluitend ten goede aan het Investeringsprogramma Verkeer en Vervoer van het voormalige Stadsgewest Haaglanden. Deze werkwijze geldt conform afspraak tot en met 2017.

Vanwege de beperkte termijnen voor het opstellen van de begroting 2016 wordt er een fasering in de besluitvorming van het Investeringsprogramma Vervoersautoriteit (IPVa) aangebracht.

[1] In 2014 waren 24 gemeenten betrokken bij de oprichting van de MRDH. Per 1 januari 2015 zijn Bernisse en Spijkenisse gefuseerd tot de nieuwe gemeente Nissewaard. Daarom kent de MRDH sinds 2015 23 deelnemende gemeenten.

De financiën zoals opgenomen in de programma's Verkeer en Openbaar Vervoer vormen de financiële kaders voor het IPVa 2016.
Het uitgewerkte investeringsprogramma zal gelijktijdig met de begroting 2016 in het algemeen bestuur van 3 juli 2015 worden vastgesteld.

Leeswijzer

Hoofdstuk 1 bevat een introductie van de integrale ambitie en activiteiten van de MRDH en daaraan gekoppeld een overzicht van de integrale begroting.

Hoofdstuk 2, 3 en 4 bevatten de programma's voor Verkeer, Openbaar Vervoer, Economisch Vestigingsklimaat en de samenwerkingsverbanden waarvoor de MRDH penvoerder is. Hierbij wordt antwoord gegeven op drie vragen:

- 'Wat willen we bereiken?'
  In deze alinea wordt aangegeven wat we in 2016 willen bereiken.
- 'Wat gaan we daarvoor doen?'
  Hierbij gaan we in op de activiteiten die worden uitgevoerd om de eerder genoemde doelstellingen te bereiken. Deze worden toegelicht op het niveau van de beleidsmatige inspanningen.
- 'Wat gaat dat kosten?'
  In deze alinea maken we onderscheid in programmalasten en apparaatslasten.

Hoofdstuk 5 bevat de in het Besluit Begroting en Verantwoording[2] (BBV) verplicht gestelde paragrafen.

Hoofdstuk 6 bevat de in het Besluit Begroting en Verantwoording[3] (BBV) verplicht gestelde overige onderdelen.

Hoofdstuk 7 bevat een nadere toelichting op de inwonerbijdrage.

[2] en [3] De Gemeentewet en de Provinciewet schrijven voor dat elke gemeente en elke provincie jaarlijks begrotings- en verantwoordingsstukken moet opstellen. Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bevat de regelgeving daarvoor. Op basis van de wet geldt het BBV ook voor gemeenschappelijke regelingen zoals de MRDH.

1. Samenhang en opbouw begroting MRDH

1.1 Introductie

De 23 gemeenten verenigd in de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) werken aan een duurzame internationale Metropoolregio Rotterdam Den Haag waarin bewoners en bedrijven zich optimaal kunnen ontplooien, (internationale) bezoekers zich welkom voelen en belangrijke bestemmingen eenvoudig en goed bereikbaar zijn. Het is de ambitie van de MRDH om de internationale concurrentiepositie te versterken. Hiervoor bundelen de 23 gemeenten van de Metropoolregio hun krachten om het gebied beter bereikbaar te maken en het economisch vestigingsklimaat te versterken. De inhoudelijke agenda's van de Vervoersautoriteit en Economisch Vestigingsklimaat zijn leidend om deze ambitie te realiseren.

De MRDH opereert binnen het bestuurlijke en maatschappelijke netwerk van gemeenten, bedrijfsleven, kennisinstellingen, financiers, provincie, Rijk en internationale organisaties. Resultaatgerichte samenwerking tussen en met deze partijen is het uitgangspunt. De MRDH initieert, agendeert, coördineert en financiert.

1.2 Vervoersautoriteit

Het verbeteren van de bereikbaarheid in de metropoolregio is één van de centrale strategieën om de ambitie te realiseren. Door het versterken van de interne bereikbaarheid kunnen de kwaliteiten van de verschillende deelgebieden binnen de MRDH optimaal worden benut. En door het versterken van de externe bereikbaarheid, internationaal en nationaal kan de economische relatie met andere economische zwaartepunten in Nederland en daarbuiten worden versterkt. Samenwerking op de schaal van de metropoolregio op het gebied van Verkeer en Openbaar Vervoer zijn daartoe noodzakelijk.

De Vervoersautoriteit MRDH (Va) geeft uitvoering aan de wettelijke taken op het terrein van verkeer en vervoer en plaatst dat binnen een breder kader. In 2014 is daarvoor de Strategische Bereikbaarheidsagenda vastgesteld.

De Strategische Bereikbaarheidsagenda positioneert het verkeer- en vervoersysteem als een cruciaal onderdeel van de metropoolvorming. Bereikbaarheid en mobiliteit zijn geen doelen op zich, maar randvoorwaarden voor een economisch vitale, leefbare, duurzame en sociale ontwikkeling van de Metropoolregio. De bredere doelen van de Metropoolregio ter versterking van het economisch vestigingsklimaat zijn het uitgangspunt geweest voor het bepalen van de opgaven voor een succesvol, verkeer- en vervoersysteem. Snellere verbindingen per auto en OV vergroten het draagvlak voor voorzieningen en de mogelijkheden voor functionele integratie (zakelijke contacten, woon-werkrelaties, winkelverkeer). De Mainport, Greenports en het cluster van internationale instellingen nemen een bijzondere plek in binnen de metropoolregio en vragen om een goede interne en externe bereikbaarheid. Internationale concurrentie en het 'daily urban system' maken samenwerking op de schaal van de metropoolregio noodzakelijk.

1.3 Economisch Vestigingsklimaat

De economische kansen voor de metropoolregio zijn legio: een sterke internationale oriëntatie, een diverse economische structuur met zwaartepunten van alle topsectoren, de aanwezigheid van vier topuniversiteiten en meerdere hogescholen en de aanwezigheid van natuur vlakbij de grootste stadscentra, maken dat dit gebied een zeer goede uitgangspositie heeft in de internationale concurrentieslag tussen metropolen.

Ondanks die goede uitgangspositie blijven de economische prestaties achter bij vergelijkbare regio's in Nederland. Onze economie groeit minder hard dan in de Metropoolregio Amsterdam en de Metropoolregio Eindhoven. De grote steden in de MRDH kampen met een hardnekkige werkloosheid, ruim boven het landelijk gemiddelde. En meerdere belangrijke, beeldbepalende economische sectoren staan aan de vooravond van een grote vernieuwingsslag. De Agenda Economisch Vestigingsklimaat benoemt globale trends die kansen bieden, maar ook vragen om gezamenlijke actie.

1.4 Organisatie en bedrijfsvoering

De organisatie van de MRDH krijgt vorm vanuit de samenwerkende gemeenten. Dit uitgangspunt past zowel bij de wens tot zo laag mogelijke kosten (onder andere in relatie tot de inwonerbijdrage), als bij de gedachte dat regionale samenwerking een taak is van de deelnemende gemeenten zelf. Daarom zijn in bestuurlijk opzicht alle deelnemende gemeenten vertegenwoordigd in het algemeen bestuur, in de bestuurscommissies en in de adviescommissies. De directie van de ambtelijke organisatie moet op voet van gelijkwaardigheid op bestuurs- en directieniveau verbindingen kunnen leggen. De gemeenten zijn tevens verbonden met de ambtelijke organisatie van de MRDH door medewerkers te detacheren op functies in de flexibele schil. Daarnaast betrekt de MRDH voortdurend medewerkers van de gemeenten bij projecten, activiteiten en het uitstippelen van beleid. Ook op het terrein van bedrijfsvoering in het algemeen, of specifieke onderdelen daarvan in het bijzonder, opereert de MRDH in een netwerk met de gemeenten.

MRDH-organisatie
De organisatie, onder leiding van de secretaris-generaal, bestaat uit twee inhoudelijke organisatieonderdelen, de Vervoersautoriteit (Va) en Economisch Vestigingsklimaat (EV), en een centrale stafafdeling Bedrijfsvoering (Bv). De secretaris-generaal is het eerste aanspreekpunt voor het dagelijks bestuur en algemeen bestuur en is verantwoordelijk voor het organiseren van het bestuurlijk opdrachtgeverschap van de MRDH-organisatie. Samen met de directeur Va, de directeur EV en de manager Bv vormt de secretaris-generaal het directieteam. De MRDH-organisatie ziet er schematisch als volgt uit:

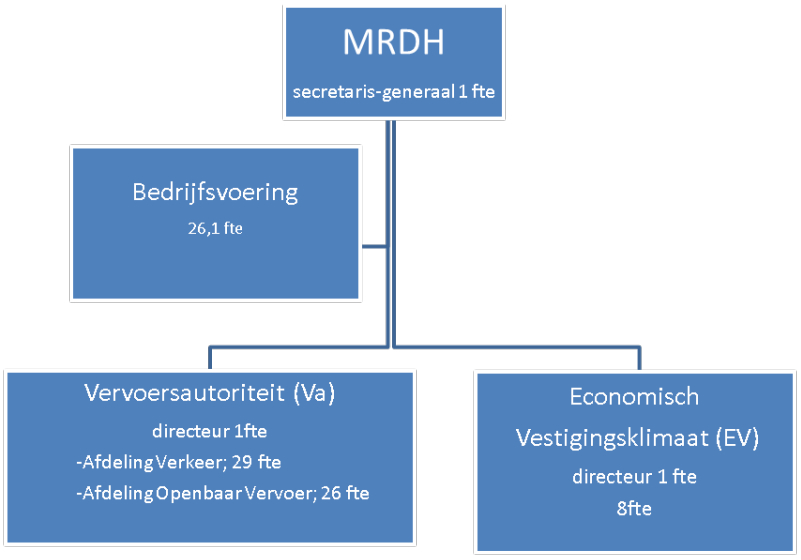

Vervoersautoriteit
Binnen dit organisatieonderdeel staat de uitvoering van de Strategische Bereikbaarheidsagenda centraal. Onder de eindverantwoordelijkheid van de directeur Vervoersautoriteit zijn er twee afdelingen: Verkeer en Openbaar Vervoer.

De dagelijkse leiding van deze afdelingen ligt bij twee managers. De Vervoersautoriteit telt 56 fte, waarvan 35fte in de vaste kern en 21 fte in de flexibele schil. De ambtelijke inzet wordt betaald uit de BDU verkeer en vervoer.

Economisch Vestigingsklimaat
EV kenmerkt zich als een regie- en programma-organisatie. De ambtelijke organisatie van dit organisatieonderdeel bestaat daarom uit een kleine vaste kern, die nauw samenwerkt met de gemeentelijke diensten van de deelnemende gemeenten. De dagelijkse leiding en de eindverantwoordelijkheid voor de realisatie van de Agenda Economisch Vestigingsklimaat ligt bij de directeur Economisch Vestigingsklimaat. Deze is lid en tevens voorzitter van een Directieraad die uit directeuren/hoofden economie van enkele gemeenten bestaat en die elk verantwoordelijk zijn voor een inhoudelijk thema of werkveld. Dit organisatieonderdeel bestaat uit 9 fte.

Bedrijfsvoering
De Bedrijfsvoering is gepositioneerd onder de secretaris-generaal. De bedrijfsvoeringsfuncties omvatten HRM, Communicatie, Financiën & Control, Juridische Zaken, Bestuursondersteuning, Secretariaat, ICT en Facilitaire Zaken/Huisvesting. Totale ambtelijke capaciteit voor dit onderdeel: 26,1 fte, waarvan 6,5 fte ten laste van de inwonerbijdrage en 19,6 fte ten behoeve van de Vervoersautoriteit, waarbij voor deze laatste geldt dat dit gelijkelijk wordt verdeeld over de programma's Verkeer en Openbaar Vervoer. De dekking hiervan vindt gelijkelijk plaats uit de Rotterdamse en Haaglandse BDU fondsen. Facilitaire zaken worden deels door eigen medewerkers gedaan en deels extern ingekocht.
Voor de eerste drie jaar worden tijdelijk kosten gemaakt als gevolg van de reorganisatie. Het betreft de plaatsing boven de formatie van medewerkers die om uiteenlopende redenen niet bij gemeenten konden worden geplaatst, alsmede formatie die nodig is om de organisatie binnen de MRDH verder vorm te geven, voor zover dat niet in de reguliere formatie is opgenomen. De omvang van deze tijdelijke extra formatie is begrensd op 6,9 fte over een periode van maximaal drie jaar. Deze frictiekosten komen volledig ten laste van de BDU.

1.5 Financiën

De begroting 2016 kent een omvang van € 651 miljoen. In de onderstaande tabel is de totaalbegroting opgenomen en de uitsplitsing over de programma's.

Programmabegroting 2016 (euro's)	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Lasten per programma				
1. Verkeer	**165.888.900**	54.870.500	44.183.800	101.691.700
2. Openbaar vervoer	**477.371.500**	577.456.300	449.295.700	388.603.700
3. Economisch vestigingsklimaat	**5.664.000**	5.706.500	5.749.300	5.792.400
4. Samenwerkingsverbanden	**2.554.500**	2.554.500	2.554.500	2.554.500
Totaal	**651.478.900**	640.587.800	501.783.300	498.642.300
Baten per programma				
1. Verkeer	**165.888.900**	54.870.500	44.183.800	101.691.700
2. Openbaar vervoer	**477.371.500**	577.456.300	449.295.700	388.603.700
3. Economisch vestigingsklimaat	**5.664.000**	5.706.500	5.749.300	5.792.400
4. Samenwerkingsverbanden	**2.554.500**	2.554.500	2.554.500	2.554.500
Totaal	**651.478.900**	640.587.800	501.783.300	498.642.300
Resultaat	**0**	0	0	0

Uitgangspunt binnen de MRDH is een gedegen financiering. Dit betekent:

- structurele uitgaven worden met structurele middelen gedekt;
- er worden geen verplichtingen aangegaan wanneer de bijbehorende dekking daarvoor ontbreekt. Middelen worden pas uitgegeven als ze daadwerkelijk in bezit zijn, met dien verstande dat een gelimiteerde overplanning van projecten in een jaar mogelijk is, mits de begroting over een periode van 10 jaar sluitend is;
- inkomsten worden conservatief geraamd;
- er wordt gedegen risicomanagement gevoerd en risico's worden realistisch geraamd (zie paragraaf 5.6 over het weerstandsvermogen).

De fluctuaties in de meerjarenramingen worden toegelicht bij de programma’s.

2. Vervoersautoriteit

2.1 De inhoudelijke ambities

De Strategische Bereikbaarheidsagenda van de Vervoersautoriteit geeft de ambities weer en werkt met vijf kernthema's:

- concurrerende economie
  werken aan het versterken van de economie door het verbeteren van de interne en externe bereikbaarheid van de economische kerngebieden.
  De belangrijkste opgaven vanuit het thema 'concurrerende economie' liggen in het hoogstedelijk kerngebied en de Mainports/ Greenports. Hier liggen ook de grotere projecten van het Bereikbaarheidspakket Zuidvleugel en Programma Hoogfrequent Spoorvervoer (PHS), waarover in het MIRT tussen Rijk en regio goede afspraken zijn gemaakt;
- verbeteren van de kwaliteit van plekken
  werken aan het verhogen van de kwaliteit van internationaal concurrerende plekken en de kwaliteit van andere woon- en werklocaties in de metropoolregio door de aantrekkelijkheid en bereikbaarheid van deze locaties te verbeteren.
  Bij de kwaliteit van plekken gaat het zowel om de waardering van de (openbare) ruimte, die meer subjectief van aard is, als het gebruik (komen er veel mensen?);
- kansen voor mensen
  werken aan het vergroten van de kansen voor mensen door te zorgen dat ze toegang hebben tot werk en voorzieningen binnen een aanvaardbare reistijd en tegen een redelijke prijs.
  Voor kansen voor mensen is gekeken naar het aantal banen dat mensen met de auto of openbaar vervoer kunnen bereiken binnen 45 minuten:
- de duurzame regio
  werken aan een meer toekomstvast, schoner, stiller en zuiniger vervoersysteem.
  Duurzaamheid is geen zelfstandige doelstelling, maar een randvoorwaarde . Er zijn zijn twee aspecten waar de Vervoersautoriteit direct invloed op kan uitoefenen: vervoerwijze keuze en verplaatsingsafstand. Door in te zetten op de modal shift van auto naar fiets en openbaar vervoer en het verkorten of voorkomen van verplaatsingen over langere afstanden dragen wij bij aan een energiezuiniger vervoerssysteem.
- efficiënt en rendabel
  werken aan een kostenefficiënt en rendabel vervoersysteem door optimaal gebruik te maken van het beschikbare vervoersysteem en de ruimte daaromheen.
  Het verkeer- en vervoerbeleid en het ruimtelijk beleid in de regio worden zo op elkaar afgestemd dat we slim gebruik maken van de bestaande infrastructuur en bestaand stedelijk gebied. Bovendien wordt gelet op de ontwikkeling van opbrengsten en kosten van taken waarvoor de Vervoersautoriteit direct verantwoordelijk is, zoals een efficiënte exploitatie van het openbaar vervoer en de kosten en baten van investeringen in de regionale OV-netwerken.

Binnen de MRDH begroting kent de Vervoersautoriteit twee programma's; een programma Verkeer en een programma Openbaar Vervoer. In deze begroting worden per programma aan de hand van de vijf kernthema's de volgende vragen beantwoord:

- Wat willen we bereiken? (doelstellingen)
- Wat gaan we daarvoor doen ? (jaaractiviteiten)
  De Vervoersautoriteit geeft ook invulling aan een aantal wettelijke taken welke voorheen bij de stadsregio´s waren belegd. Het gaat hierbij met name om de concessieverlening Openbaar Vervoer met alle daaraan gerelateerde opdrachten en activiteiten.

2.2 De financiële structuur

De Strategische Bereikbaarheidsagenda, c.q. het toekomstige Regionale Verkeer- en Vervoer Plan danwel de Regionale Nota Mobiliteit, wordt vertaald in een concreet Investeringsprogramma Vervoersautoriteit (IPVa). Om de continuïteit van lopende programma's te borgen, is besloten om de investeringsprogramma's van de voormalige stadsregio's de eerste jaren - tot en met 2017- gescheiden te houden. Het is evident dat de intentie is de programma's zo snel als mogelijk in elkaar te schuiven. De MRDH neemt als rechtsopvolger van de stadregio's immers de verplichtingen van de realisatieprojecten over. De vraag '*wat gaan we doen om de doelen te bereiken'*, wordt dus vooralsnog beantwoord vanuit de lopende investeringsprogramma's.

De projecten en de organisatie van de Vervoersautoriteit worden grotendeels bekostigd uit de reguliere Brede Doeluitkering verkeer en vervoer (BDU). Daarnaast zijn er nog specifieke rijksbijdragen, zoals gelden voor Beter Benutten en het Actieprogramma Regionaal OV.
Het voormalige Stadsgewest Haaglanden beschikt over het Fonds Bereikbaarheidsoffensief voor de Randstad in Haaglanden (BOR-fonds, 2001). Uit dit fonds wordt een vastgesteld aantal projecten (mede)gefinancierd. Die gelden zijn volgens afspraken met het ministerie van Infrastructuur en Milieu (IenM) voor een groot deel eind 2011 uitgegeven, maar voor enkele specifieke projecten is uitstel verleend.
Verder kent het voormalige Stadsgewest Haaglanden een inwonerbijdrage voor het Mobiliteitsfonds. Deze bijdrage (€ 9,148 per inwoner, prijspeil 2014) blijft in ieder geval in stand tot en met 2017. De inleg komt uitsluitend en volledig ten goede aan de Haaglanden-gemeenten. Er wordt aparte besluitvorming voorbereid hoe om te gaan met deze inwonerbijdrage vanaf 2018. De begroting van de Vervoersautoriteit kent twee programma's: Verkeer en Openbaar Vervoer.

De financiën zoals opgenomen in de programma's Verkeer en Openbaar Vervoer vormen de financiële kaders voor het IPVa 2016 dat tegelijk met deze begroting door het algemeen bestuur zal worden vastgesteld.

2.3 Programma Verkeer

Via de 5 kernthema's: concurrerende economie, kwaliteit van plekken, kansen voor mensen, de duurzame regio en efficiënt en rendabel geven wij antwoord op de vragen: wat we willen bereiken, wat we daarvoor gaan doen en wat dat mag kosten voor het programma Verkeer.

Concurrerende economie

Wat willen we bereiken?

- verbeteren autobereikbaarheid Den Haag Internationale Zone/Scheveningen;
- verbeteren autobereikbaarheid en betrouwbaarheid Mainport en Greenport;
- verbeteren autobereikbaarheid en betrouwbaarheid Rotterdam-Den Haag;
- verbeteren autobereikbaarheid en betrouwbaarheid vanuit de zuidelijke Rijnmond en Drechtsteden naar het noorden.

Wat gaan we daarvoor doen in 2016?

<u>MRDH breed</u>

- Bijdragen aan het MIRT-onderzoek Rotterdam-Den Haag, samen met het Rijk en de centrumgemeenten.
- Uitwerken van de Strategische Bereikbaarheidsagenda van de MRDH.

Rotterdamse regio

- Bijdragen aan de totstandkoming van de grote wegverkeersprojecten in de regio, zoals de A4 Delft-Schiedam, de verbreding van de A15 Maasvlakte-Vaanplein, de A13/A16-verbinding en de Blankenburgverbinding.
- Laten uitvoeren van het vraagbeïnvloedingsprogramma Beter Benutten vervolg door de Verkeersonderneming.

Regio Haaglanden

- Bijdragen aan de totstandkoming van de grote wegverkeerprojecten in de regio, zoals de Rotterdamsebaan, A4-passage en Poorten & Inprikkers, A4 Delft-Schiedam en het programma Aansluitingen HWN-OWN (hoofdwegennet/onderliggend wegennet), maar ook aan grote wegverkeerprojecten over de grenzen van de regio heen, zoals de RijnlandRoute.
- Samen met de gemeenten, provincie, Rijkswaterstaat, VNO-NCW West werken aan de realisatie van maatregelen uit het Beter Benutten 1 – programma.
- Coördineren van het vervolgprogramma Beter Benutten Haaglanden en met genoemde partijen uitwerken van vraagsturingsprojecten door bedrijfsleven en verbeteren infrastructuurprojecten door overheden.

Verbeteren van de kwaliteit van plekken

Wat willen we bereiken?

- verbeteren aantrekkelijkheid en bereikbaarheid langzaam verkeer van de regionale OV-knooppunten;
- ondersteunen van de gemeenten voor het verder verbeteren van de verkeersveiligheid op lokaal niveau.

Wat gaan we daarvoor doen in 2016?

MRDH breed

- Inventariseren van OV-locaties waar een tekort aan fietsparkeerplaatsen is om vervolgens met wegbeheerders afspraken te maken over realisatie en subsidies.
- Onderzoeken van de mogelijkheden voor verhuur van fietsen bij OV-locaties en dit te adviseren aan de wegbeheerders en vervoerbedrijven.
- Herijken van de regionale fietsroutenetwerk(en).
- Samen met de provincie Zuid-Holland als partner van het regionaal orgaan Verkeersveiligheid (ROV) gemeenten stimuleren om de verkeersveiligheid te verbeteren middels gedragsbeïnvloedingsmaatregelen (bijvoorbeeld Totally Traffic voor het voortgezet onderwijs en SCHOOL op SEEF in het basisonderwijs).
- Gemeenten stimuleren deel te nemen aan het uitvoeren van landelijke campagnes

Rotterdamse regio

- Verstrekken van subsidies aan wegbeheerders om verkeersonveilige situaties aan te pakken, bijvoorbeeld blackspots

Regio Haaglanden

- Verstrekken van subsidies aan wegbeheerders om de aanpak van verkeersonveilige situaties te stimuleren, bijvoorbeeld blackspots .
- Bijdragen aan de bouw van een fietsviaduct over de A4 (Ypenburg, Den Haag).

Kansen voor mensen

Wat willen we bereiken?

- verbeteren van een betrouwbare en snelle aansluiting op het hoofdnet auto (binnen 15 minuten) vanuit alle delen van de regio;
- doorontwikkeling Snelfietsroutenetwerk in de regio;
- stimuleren fietsbereikbaarheid basisvoorzieningen in landelijke woongebieden.

Wat gaan we daarvoor doen in 2016?

<u>MRDH breed</u>

- Samen met de partners in de Zuidvleugel verder vorm geven aan de organisatie van Regionaal (Operationeel) Verkeersmanagement bij BEREIK!.
- De MRDH levert 0,5 fte aan het op 1 januari 2011 opgerichte Regionaal Verkeerskundig Team van BEREIK!.
- Met gemeenten, provincie en omliggende regio's samenwerken aan het opstellen van een beleidsplan en uitvoeringsprogramma snelfietsroutes 2015-2025.
- Monitoren van het fietsgebruik op meer dan tachtig locaties om vervolgens de regionale fietsroutenetwerken te herijken.

<u>Rotterdamse regio</u>

- Monitoring van de verkeersintensiteiten op de N471.
- Afspraken maken over de korte termijn maatregelen voor de Harmsenknoop N57-A15 en het knooppunt Vijfsluizen bij Schiedam/Vlaardingen.
- Subsidiëren van maatregelen in het kader van het programma Beter Benutten vervolg.
- Bijdragen (kennis en subsidie) aan de uitvoering van de snelfietsroute Rotterdam-Spijkenisse.
- De snelfietsroute Dordrecht – Rotterdam (F16) van bewegwijzering voorzien.
- Bijdragen aan de voorbereiding van de snelfietsroutes Rotterdam – Gouda.

<u>Regio Haaglanden</u>

- Samenwerken met de gemeenten, provincie, RWS, VNO-NCW West aan de realisatie van maatregelen op het gebied van weginfrastructuur uit het Beter Benutten 1 – programma en Beter Benutten Vervolg.
- Bijdragen aan de voorbereiding van de snelfietsroute Rotterdam – Zoetermeer.

De duurzame regio

Wat willen we bereiken?

- gedragsverandering naar milieuvriendelijke vervoerwijzen (mobiliteitsmanagement);
- een modal shift in het vrachtverkeer.

Wat gaan we daarvoor doen in 2016?

MRDH breed

- In samenwerking met de regiogemeenten, RWS, PZH, Havenbedrijf Rotterdam en met betrokkenheid van de belangenorganisaties wordt een beleidskader over vrachtwagenparkeren opgesteld voor de Metropoolregio Rotterdam Den Haag.
- Het (laten) beheren van de regionale verkeers- en milieumodellen Rotterdam en Haaglanden.

Rotterdamse regio

- Het door de Verkeersonderneming laten uitvoeren van de deelprogramma's 'reisgedrag, rijgedrag en logistiek' in het kader van het programma Beter Benutten Vervolg.
- Het uitvoeren van een promotiecampagne en de nameting van de snelfietsroute Dordrecht – Rotterdam (F16).
- Afronden van het Verwijzingsplan P+R.

Regio Haaglanden

- Bijdragen aan het aanpakken van knelpunten op het gebied van de luchtkwaliteit en geluidsbelasting en samen met de gemeenten het Programma Duurzame Mobiliteit uitvoeren.
- We stimuleren afspraken over werk gerelateerd parkeren tussen bedrijven en overheidspartijen en dragen bij aan het verbeteren en uitbreiden van diverse P+R-locaties.
- Het stimuleren van het fietsgebruik met de jaarlijkse actie 'Op de fiets werkt beter!'

Efficiënt en rendabel

Wat willen we bereiken?

- optimaliseren van de hele reisketen vanuit verschillende groepen gebruikers;
- integreren van dynamisch verkeersmanagement, mobiliteitsmanagement en reisinformatie.

Wat gaan we daarvoor doen in 2016?

MRDH breed

- Uitwerken van de Strategische Bereikbaarheidsagenda van de MRDH met speciale aandacht voor innovatieve mobiliteitsconcepten.

Rotterdamse regio

- Laten uitvoeren door de Verkeersonderneming van het deelprogramma reisgedrag van Beter Benutten vervolg.

Regio Haaglanden

- Samen met het bedrijfsleven / VNO-NCW West voortzetten van innovatieve maatregelen die gericht zijn op ander reisgedrag en verbetering van de reis- en routeinformatie, ter uitvoering van het Regionaal Convenant Bereikbaar Haaglanden dat door ruim 60 bedrijven en een aantal bedrijvenverenigingen is ondertekend.

Wat gaat het kosten?

Programma 1: Verkeer (euro's)	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Lasten:				
Programmakosten regio Haaglanden				
- Beleid en programmering	**100.000**	100.000	100.000	100.000
- Verkeersmanagement en wegenstructuur	**57.102.600**	9.085.800	2.206.000	44.552.500
- Fiets- en ketenmobiliteit	**11.185.200**	11.861.200	5.250.000	5.000.000
- Verkeersveiligheid	**5.820.000**	5.149.500	2.900.000	3.275.000
- Apparaatslasten	**2.343.400**	2.362.500	2.256.400	2.274.600
Subtotaal regio Haaglanden	**76.551.200**	**28.559.000**	**12.712.400**	**55.202.100**
Programmakosten Rotterdamse regio				
- Beleid en programmering	**2.500.000**	2.525.000	2.525.000	2.525.000
- Verkeersmanagement en wegenstructuur	**72.672.800**	10.858.000	16.599.000	31.599.000
- Fiets- en ketenmobiliteit	**6.739.000**	6.415.000	6.415.000	6.415.000
- Verkeersveiligheid	**5.082.500**	4.151.000	3.676.000	3.676.000
- Apparaatslasten	**2.343.400**	2.362.500	2.256.400	2.274.600
Subtotaal Rotterdamse regio	**89.337.700**	**26.311.500**	**31.471.400**	**46.489.600**
Totaal lasten	**165.888.900**	54.870.500	44.183.800	101.691.700
Baten:				
Regio Haaglanden	**76.551.200**	28.559.000	12.712.400	55.202.100
Rotterdamse regio	**89.337.700**	26.311.500	31.471.400	46.489.600
Totaal baten	**165.888.900**	54.870.500	44.183.800	101.691.700
Resultaat	**0**	0	0	0

Toelichting meerjarige verschillen:

Regio Haaglanden
In 2016 is binnen het onderdeel Verkeersmanagement en wegenstructuur de laatste tranche subsidie uit het BOR-fonds voor de Rotterdamsebaan voor € 44,2 miljoen opgenomen.
In 2019 is binnen datzelfde onderdeel een reservering van € 42,3 mln. opgenomen in het kader van de Rotterdamsebaan in Den Haag.

Rotterdamse regio
In 2016 is binnen het onderdeel Verkeersmanagement en wegenstructuur voor € 63,2 miljoen een incidentele reservering voor de A13/A16 opgenomen.
In 2019 is binnen datzelfde onderdeel € 15 miljoen incidenteel extra opgenomen voor eventuele grote infrastructurele projecten.

2.4 Programma Openbaar Vervoer

Via de vijf kernthema's: concurrerende economie, kwaliteit van plekken, kansen voor mensen, de duurzame regio en efficiënt en rendabel geven wij antwoord op de vragen: wat we willen bereiken, wat we daarvoor gaan doen en wat dat mag kosten voor het programma Openbaar Vervoer.

Concurrerende economie

Wat willen we bereiken?

- verbeteren OV bereikbaarheid bestaande en nieuwe metropolitane locaties;
- versterken 'OV-backbone' ruimtelijk en vervoerkundig.

Wat gaan we daarvoor doen in 2016?

MRDH Breed
- Bijdragen aan het MIRT-onderzoek bereikbaarheid Rotterdam-Den Haag.
- Bijdragen aan het MIRT-onderzoek Internationale Connectiviteit.
- Participatie in Europese projecten en onderzoeken.

Rotterdamse regio
- Ombouw Hoekse Lijn. Een activiteit in de gemeenten Schiedam, Maassluis, Vlaardingen en Rotterdam (Hoek van Holland).
- Onderzoek naar vergroten bereikbaarheid Maasvlakte 2.

Regio Haaglanden
- Invullen van het programma Netwerk RandstadRail. Er worden nog aanpassingen doorgevoerd in Den Haag, Rijswijk en Delft.

Verbeteren van de kwaliteit van plekken

Wat willen we bereiken?

- verbeteren structuur en aantrekkelijkheid haltes t.b.v. ruimtelijke kwaliteit internationale en metropolitane centra;
- verbeteren aantrekkelijkheid en bereikbaarheid van OV-knooppunten;
- verbeteren toegankelijkheid en kwaliteit haltes openbaar vervoer;
- verhogen van de basiskwaliteit van (belangrijke) haltes van het OV net (denk hierbij aan digitale reisinformatie, fietsvoorzieningen, wachtvoorzieningen en sociale veiligheid).

Wat gaan we daarvoor doen in 2016?

MRDH Breed
- Verhogen van toegankelijkheid van bus- en tramhaltes.
- Bijdragen aan het samenwerkingsverband Stedenbaan Plus.

Rotterdamse regio
- Kwaliteitsverbetering station Alexander.
- Uitvoeren van projecten uit het programma Naar een Toekomstvast OV (NTOV). Dit betreft projecten in zowel Haaglanden-gemeenten als gemeenten in de regio Rotterdam.

Regio Haaglanden
- Ontwikkelen van vervoers-/OV knoop Bleizo in Zoetermeer.
- Realiseren eindstation metrolijn E Den Haag Centraal.

Kansen voor mensen

Wat willen we bereiken?

. Dit thema leidt voor Openbaar Vervoer tot de volgende opgaven:

- verbeteren bereikbaarheid per openbaar vervoer vanuit een aantal grote woongebieden;
- verbeteren bereikbaarheid per openbaar vervoer van woon- en werkconcentraties in het landelijk gebied;
- verbeteren betrouwbare en snelle aansluiting op hoofdnet openbaar vervoer en hoofdnet auto (binnen 15 minuten) vanuit alle delen van de regio;
- stimuleren van (her)huisvesting voorzieningen en kantoren op regionale OV knooppunten.

Wat gaan we daarvoor doen in 2016?

MRDH Breed

- Optimaliseren van indeling (bus) concessiegebieden en aansluitend optimalisatie van het busnetwerk.
- Uitwerken van relevante onderwerpen uit de Strategisch Bereikbaarheidsagenda naar een beleidsuitvoeringsplan.
- Verbeteren van ´first and last mile´ voor OV gebruikers.
- Bijdragen aan het samenwerkingsverband Stedenbaan Plus.

Rotterdamse regio

- Uitwerken conclusies onderzoek ´Verbeteren Bereikbaarheid Rotterdam The Hague Airport (RTHA)´.

Regio Haaglanden

- Uitwerken van kansrijke projecten uit het programma ´Werelds Netwerk aan Zee´.

De duurzame regio

Wat willen we bereiken?

- stimuleren van de vervoerder voor het gebruik van duurzamer openbaar vervoer via de concessie;

Wat gaan we daarvoor doen in 2016?

MRDH Breed

- Uitvoering geven aan de nieuwe Wet lokaal spoor (regeling treedt in werking op 1-12-2015).
- Relevante eisen worden opgenomen in de nieuw concessies.
- Bijdragen aan kennisontwikkeling op het gebied van zero-emissie busvervoer.

Regio Haaglanden

- Uitvoering geven aan het plan duurzame mobiliteit Haaglanden.

Efficiënt en rendabel

Wat willen we bereiken?

- optimaliseren van de hele reisketen vanuit verschillende groepen gebruikers;
- duurzame exploitatie OV;
- vernieuwende vervoersconcessies;

- verhoog opbrengsten OV door marketing en reisinformatie.

Wat gaan we daarvoor doen in 2016?

MRDH Breed

- Kostenbeheersing toepassen op regulier beheer en onderhoud en vervangingsinvesteringen rail.
- Kostenbeheersing en innovatieve aspecten in Concessie Rail 2016.
- Actieve sturing en adequaat beheer van de OV concessies.
- Inrichten OV marketing platform.

Wat gaat het kosten?

Programma 2: Openbaar Vervoer (euro's)	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Lasten:				
Programmakosten regio Haaglaanden				
Beleid en programmering OV	**579.000**	579.000	579.000	579.000
Exploitatie	**116.438.600**	110.269.900	109.523.800	107.777.600
Beheer en onderhoud infra	**49.600.000**	50.100.000	50.100.000	50.100.000
Netwerk	**39.101.100**	20.044.214	6.391.828	506.245
Programmakosten Rotterdamse regio				
Beleid en programmering OV	**1.853.000**	1.678.000	1.678.000	1.678.000
Exploitatie	**111.769.800**	109.119.800	110.909.800	112.731.000
Beheer en onderhoud infra	**76.688.000**	85.488.000	89.488.000	93.388.000
Netwerk	**75.573.000**	194.373.000	75.036.000	16.221.000
Programmakosten MRDH				
Beleid en programmering OV	**370.000**	370.000	370.000	370.000
Exploitatie	**1.000.000**	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Apparaatslasten	**4.399.000**	4.434.400	4.219.200	4.252.800
Totaal lasten	**477.371.500**	**577.456.314**	**449.295.628**	**388.603.645**
Baten:				
Regio Haaglanden	**208.603.200**	183.895.314	169.389.228	161.774.245
Rotterdamse regio	**268.768.300**	393.561.000	279.906.400	226.829.400
Totaal baten	**477.371.500**	**577.456.314**	**449.295.628**	**388.603.645**
Resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**

Toelichting op hoofdlijnen meerjarige verschillen:

Regio Haaglanden
In 2016 zijn binnen het onderdeel Netwerk reserveringen opgenomen voor:

- Netwerk RandstadRail (€ 16,3 miljoen)
- Fietstunnel station Delft Zuid (€ 7,4 miljoen)

In 2017 vinden voor het laatst reserveringen plaats voor:

- Tramlijn 1 (€ 7,5 miljoen)
- Raillijn 19 tracé Leidschendam - Rijswijk – Delft (€ 4,8 miljoen)

Rotterdamse regio

- De meerjarige verschillen bij het onderdeel netwerk worden voornamelijk veroorzaakt door het bestedingsritme van de Hoekse Lijn. In 2017 worden de bestedingen aan de Hoekse Lijn geraamd op € 162,3 miljoen. In 2016 bedraagt dit € 44 miljoen en in 2018 € 43,5 miljoen, om in 2019 af te lopen naar € 9,5 miljoen.

3. Programma Economisch Vestigingsklimaat

De begroting Economisch Vestigingsklimaat vormt het financiële en beleidsmatige kader voor de periode 2016- 2019. Dit beleidsmatige kader komt direct voort uit de inhoudelijke ambities, doelstellingen en activiteiten zoals verwoord in de Agenda Economisch Vestigingsklimaat (AEV) en het bijbehorende werkprogramma. In de AEV zijn vijf macro-economische trends opgenomen die de economische toekomst van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag bepalen.

- Metropoolvorming
- Toenemend belang van kennis als productiefactor
- Terugkeer van de productieketen
- Ecologisering van de economie
- De stad en omgeving als aantrekkelijk consumptiemilieu

Per trend is in de AEV een aantal ambities verwoord waarop de MRDH gaat inzetten. Deze ambities laten zich vertalen in een aantal concrete opdrachten voor de gemeenten verenigd in de organisatie Metropoolregio Rotterdam Den Haag en zijn in te delen in de onderstaande werkvelden waarnaar de activiteiten zijn onderverdeeld:

- werklocaties;
- smart infrastructure;
- branding;
- clustervorming;
- financiering;
- onderwijs en arbeidsmarkt;
- bereikbaarheid;
- economie landelijk gebied.

De begroting voor het programma Economisch Vestigingsklimaat is opgezet langs de indeling van deze werkvelden.

In deze begroting worden achtereenvolgens per werkveld de volgende vragen beantwoord:

- *Wat willen we bereiken in de periode 2016-2019?*
- *Wat gaan we daarvoor doen in 2016?*

Het programma eindigt met de beantwoording van de vraag ‘wat het mag kosten’.

Elk werkveld start met een inleiding van de problematiek door te beschrijven wat er binnen het werkveld aan de hand is.

De gemeenten worden nauw betrokken bij de voorbereiding en implementatie van de verschillende acties binnen de werkvelden. Gemeenten hebben ambtelijk en bestuurlijk aangegeven welke mate van betrokkenheid zij bij de verschillende werkvelden wensen, op basis van gemeentelijke prioriteiten en beschikbare bestuurlijke en ambtelijke capaciteit. Daarbij is een onderscheid gemaakt naar meedoen (actieve rol bij de uitvoering), meedenken (actieve rol bij de voorbereiding) en meeweten (actief op de hoogte worden gehouden). In de tabel hieronder is dit voor de werkvelden weergegeven. Opgemerkt dient te worden dat het een inventarisatie van eind 2014 betreft. Het is een momentopname die kan wijzigen in de loop van het proces.

Werkveld	Meedoen	Meedenken	Meeweten
Werklocaties	Barendrecht, Capelle aan den IJssel, Delft, Den Haag, Hellevoetsluis (namens Voorne-Putten), Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Leidschendam-Voorburg, Ridderkerk, Rijswijk, Rotterdam, Schiedam, Westland, Zoetermeer	Albrandswaard, Brielle, Krimpen aan den IJssel, Maassluis, Midden-Delfland, Nissewaard, Pijnacker-Nootdorp, Vlaardingen, Wassenaar	Brielle, Westvoorne
Smart infrastructure	Delft, Den Haag, Rotterdam, Westland	Brielle (namens Voorne-Putten), Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Leidschendam-Voorburg, Midden-Delfland, Rijswijk, Schiedam, Vlaardingen, Zoetermeer	Barendrecht, Hellevoetsluis, Maassluis, Nissewaard, Ridderkerk, Westvoorne
Branding	Brielle, Den Haag, Rijswijk, Rotterdam, Westvoorne (namens Voorne-Putten)	Albrandswaard, Barendrecht, Delft, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maassluis, Ridderkerk, Schiedam, Westland, Zoetermeer	Capelle aan den IJssel, Hellevoetsluis, Leidschendam-Voorburg, Midden-Delfland, Nissewaard, Vlaardingen, Wassenaar, Westland
Cluster-vorming	Capelle aan den IJssel, Delft, Den Haag, Lansingerland, Leidschendam-Voorburg, Nissewaard (namens Voorne-Putten), Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk, Rotterdam, Schiedam, Vlaardingen, Westland, Zoetermeer	Albrandswaard, Barendrecht, Hellevoetsluis, Krimpen aan den IJssel, Maassluis, Midden-Delfland, Ridderkerk	Brielle, Wassenaar, Westvoorne
Financiering	Delft, Den Haag, Lansingerland, Rotterdam, Westland	Midden-Delfland, Schiedam, Vlaardingen, Zoetermeer	Albrandswaard, Barendrecht Brielle (namens VP), Capelle aan den IJssel, Hellevoetsluis, Krimpen aan den IJssel, Leidschendam-Voorburg, Maassluis, Nissewaard, Ridderkerk, Rijswijk, Westvoorne
Onderwijs en arbeidsmarkt	Barendrecht, Capelle aan den IJssel, Den Haag, Lansingerland, Leidschendam-Voorburg, Nissewaard (namens Voorne-Putten), Ridderkerk, Rotterdam, Schiedam, Vlaardingen, Westland, Zoetermeer	Brielle, Delft, Hellevoetsluis, Maassluis, Krimpen aan den IJssel, Rijswijk	Albrandswaard, Midden-Delfland, Westvoorne
Bereikbaarheid	Barendrecht, Capelle, Den Haag, Hellevoetsluis, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Nissewaard, Ridderkerk, Rijswijk, Rotterdam, Schiedam, Westland, Zoetermeer	Brielle, Leidschendam-Voorburg, Schiedam, Vlaardingen	Albrandswaard, Delft, Maassluis, Midden-Delfland, Westvoorne
Economie landelijk gebied	Albrandswaard, Delft, Leidschendam-Voorburg, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Wassenaar, Westvoorne (namens Voorne-Putten)	Brielle, Den Haag, Lansingerland	Barendrecht, Capelle aan den IJssel, Hellevoetsluis, Krimpen aan den IJssel, Maassluis, Nissewaard, Ridderkerk, Rijswijk, Rotterdam, Schiedam, Vlaardingen, Westland, Zoetermeer

3.1 Werklocaties

Inleiding

Elke economische activiteit heeft ruimte nodig – de kledingzaak in het winkelcentrum, het hoogwaardige industriële productiecentrum in de haven, de nieuw werkende overheidsconsultant in het flexverzamelkantoor. Werklocaties vormen dan ook de basis van de economie in de metropoolregio. Bedrijven moeten zich hier kunnen vestigen, groeien en bloeien. Daarbij geldt: het juiste bedrijf op de juiste plek. Dit betekent dat er slim ruimte gereserveerd moet worden voor economische activiteiten en dat het bestaande areaal aan werklocaties verstandig moet worden beheerd. Onze ambities zijn een gezonde detailhandels-, bedrijventerreinen- en kantorenmarkt, die alle segmenten bedient en waarbij vraag en aanbod op de lange termijn in evenwicht zijn.

Wat willen we bereiken?

A. Een visie voor werklocaties in de MRDH
B. Programmeringsafspraken werklocaties
C. Eén loket voor locatievraagstukken

Wat gaan we daarvoor doen in 2016?

Ad A.

- Regionale visievorming op het terrein van bedrijventerreinen, kantoren en detailhandel.
- Afstemming bereikbaarheid werklocaties met Vervoersautoriteit.

Ad B.

- Gezamenlijke programmering van bedrijventerreinen, kantoren en detailhandel, met aandacht voor herprogrammering, herstructurering en herbestemming van bestaande locaties.
- Monitoring van ontwikkeling werklocaties.
- Afstemming programmering werklocaties met buurregio's.
- Vertegenwoordiging van de MRDH-gemeenten naar provincie Zuid-Holland rond de afstemming van regionale plannen op het provinciaal instrumentarium (REO-functie).
- Het toetsen van nieuwe initiatieven aan de visies. Dit willen we doen in logische thematische en geografische verbanden, afhankelijk van de schaal van de opgave die voorligt.
- Kennisdeling met en ondersteuning van gemeenten en regionale economische netwerken.
- Inrichten van een goed functionerende regionale overlegstructuur, die zowel geografisch als thematisch logisch ingedeeld is.

Ad C.

- We willen eerst het bestaande speelveld in kaart brengen.
- Vervolgens willen we kijken hoe de zaken optimaler kunnen worden georganiseerd.

3.2 Smart Infrastructure

Inleiding

Metropoolvorming vraagt om verdere versterking en verknoping van de verschillende fysieke netwerken in de regio (het ruimtelijke "grid" van de MRDH). In deze economische agenda gaat het met name om de infrastructuur voor duurzame energie en ICT. Versterking van deze netwerken biedt kansen voor het creëren van massa en schaalvoordelen bij het duurzaam opwekken en distribueren van energie, hergebruik van 'afval' als grondstof. Door metropoolbrede netten kan restwarmte uit de Rotterdamse haven bijvoorbeeld worden ingezet voor stadverwarming in overige

delen van de regio. Afgevangen CO2 kan worden gebruikt als grondstof in de kassen, en de Greenports kunnen hun potentie als energieleverancier waar maken. Het op metropoolschaal versterken van het netwerk voor duurzame energievoorziening en hergebruik schept mogelijkheden voor grootschalige proeftuinen voor innovaties (zie economische vernieuwing) en biedt door deze opschaling meer kansen voor sluitende private en publiek-private business cases. Het ontwikkelen van deze netwerken op regionale schaal biedt ook de mogelijkheid lokale werkgelegenheid te stimuleren en kennis uit de regio toe te passen.

Wat willen we bereiken in de periode 2016-2019?

Verdere ontwikkeling en verknoping van de duurzame energie-infrastructuur in de metropoolregio om zo schaal- en efficiencyvoordelen te benutten en om de ontwikkeling van nieuwe technologieën in de praktijk mogelijk te maken. Het verder realiseren van een regionaal netwerk voor warmte staat in 2016 centraal.

Wat gaan we daarvoor doen in 2016?

- We zorgen dat voor alle gemeenten de vraag naar en aanbod van duurzame energie inzichtelijk is.
- We dragen bij aan de besluitvorming over warmte infrastructuur in ‘cluster west’ van de warmterotonde.
- We leveren een visie op over een regionale ICT infrastructuur binnen het smart city concept om duurzame stedelijke ontwikkeling te faciliteren.
- We zorgen dat op de schaal van de MRDH lokaal geproduceerde laadinfrastructuur voor elektrische voertuigen wordt geplaatst.

Welke partners zijn betrokken?

- MRDH-gemeenten
- Energieproducenten en -leveranciers
- Tuinbouwsector en industriële sector
- Havenbedrijf Rotterdam
- Provincie Zuid-Holland
- Kennisinstellingen (oa TU-Delft)
- Ministerie van Infrastructuur en Milieu en het ministerie van Economische Zaken

3.3 Branding

Inleiding

De Metropoolregio is een gebied met veel sterke merken: van Greenports tot International City of Peace and Justice tot World Port, World City. Zoveel steden, zoveel merken. Waar dit aan de ene kant de rijkheid en diversiteit van de regio illustreert, geeft het tegelijkertijd het beeld van een versnipperde en weinig samenhangende metropool. Terwijl in de praktijk veel activiteiten linksom of rechtsom met elkaar verbonden zijn.

Wat willen we bereiken?

De MRDH wil een eenduidige brandingstrategie voor de hele regio, zodat alle aanwezige merken vanuit hun eigen identiteit maar in samenhang worden uitgedragen. Dit doet recht aan de diversiteit van de regio, terwijl tegelijkertijd de gezamenlijke kracht wordt gecommuniceerd. De brandingstrategie richt zich op bedrijven die zich in de regio willen vestigen, en hun medewerkers.

Wat gaan we daarvoor doen in 2016?

- Ontwikkeling van een breed gedragen brandingstrategie, met bestuurlijk commitment voor de uitvoering.
- Organiseren van netwerk van marketing- en acquisitieorganisaties.
- Vormen en benutten van netwerk van bedrijven in de metropoolregio als ambassadeurs in het gebied bij internationale bezoeken/geïnteresseerde leads e.d.
- Vergroten van de (inter-)nationale bekendheid van de MRDH als mondiale show case voor oplossingen op het gebied van duurzaam leven in een sterk verstedelijkte deltaregio.
- Mede-opdrachtgeverschap in metropoolverband aan bestaande marketing- en acquisitieorganisaties in de regio.

Welke partners zijn betrokken?

- MRDH-gemeenten
- InnovationQuarter
- Economische Programmaraad Zuidvleugel
- WFIA
- Den Haag Marketing
- Rotterdam Partners
- Lokale marketingorganisaties

3.4 Clustervorming

Inleiding

Economische vernieuwing vindt plaats door diversificatie van en kruisbestuiving tussen economische sectoren resulterend in de ontwikkeling van nieuwe marktniches. Om dit proces van vernieuwing in een hogere versnelling te brengen, is economische netwerkvorming in de Metropoolregio Rotterdam Den Haag cruciaal. Daarbij is van belang dat relatief nieuwe economische clusters als cleantech, medtech, food en security succesvolle kruisverbanden aangaan met meer traditioneel in de regio gewortelde sectoren als ICT, petrochemie, logistiek en tuinbouw. Van deze laatste sectoren zijn voor met name de petrochemie en de tuinbouw economische vernieuwing cruciaal; ze zijn hoogst productief, maar bieden tegelijkertijd steeds minder werkgelegenheid en ruimte voor vernieuwing. Er zijn in deze clusters volop kansen voor transitie en nieuwe ontwikkeling. Die kansen liggen vooral in slimme cross-overs met verwante sectoren.

Het toeleverend en lokaal MKB is vaak nog te beperkt betrokken bij het lokale, regionale en nationale innovatiebeleid, terwijl juist ook die bedrijven een belangrijke meerwaarde hebben in het realiseren van economische vernieuwing, onder meer via hun toeleverings- en dienstverleningsrelaties met de bedrijven in de kansrijke sectoren. Bovendien draagt juist dit deel van het MKB bij aan groei van werkgelegenheid in het middensegment en aan de onderkant van de arbeidsmarkt.

Wat willen we bereiken in de periode 2016-2019?

De MRDH wil een sterk economisch netwerk tussen bedrijven onderling en met kennisinstellingen binnen de metropoolregio. Dat leidt tot succesvolle cross-overs tussen bedrijven uit verschillende clusters, sectoren en gebieden binnen de metropoolregio, ten behoeve van economische diversificatie en behoud en groei van werkgelegenheid en inkomen op de langere termijn.

Wat gaan we daar voor doen in 2016?

- Fysieke en ruimtelijke randvoorwaarden stimuleren voor verbinding tussen en groei van innovatieve bedrijven in de regio, onder meer door verzekerd aanbod van locaties in alle marktsegmenten en op alle kwaliteitsniveaus, en door inrichting van nieuwe en versterking van bestaande interactie-, kennis-, campus- en overige werkmilieus binnen de metropoolregio.
- Faciliteren van kansrijke cross-overs door het instellen van regelluwe zones, proeftuinen en living labs.
- Implementeren van de Campusstrategie MRDH
- Relevante bedrijvennetwerken van metropoolgemeenten in verbinding brengen met elkaar en uitvoeringsorganisaties als InnovationQuarter.
- Ondersteunen van de samenwerking tussen de universiteiten van Leiden, Delft en Erasmus Universiteit (LDE) en met Wageningen Universiteit.
- Meer consistentie in het regionaal-economische beleid door het afstemmen van regionale economische doelstellingen met de economische programma's van de deelnemende gemeenten.

Welke partners zijn betrokken?

- MRDH-gemeenten
- InnovationQuarter
- Universiteiten (LDE en Wageningen University)
- Clusterorganisaties
- Kamer van Koophandel
- Lokale ondernemersnetwerken

3.5 Financiering

Inleiding

De verdere integratie van de stedelijke gebieden in de MRDH vraagt om grootschalige investeringen in het 'grid' van de metropoolregio: de infrastructuur op het gebied van verkeer en vervoer, ICT, gebouwde omgeving en (duurzame) energie. In het huidige financiële klimaat van teruglopende overheidsinvesteringen (Rijk, gemeenten) en het toenemend belang van private partijen voor ontwikkeling van publieke infrastructuur vraagt dit om een slimme en vernieuwende financieringsstrategie, waarbij nadrukkelijk wordt gekeken naar partnerschappen met private partijen en (internationale) institutionele beleggers. Samenwerking op de schaal van de metropoolregio biedt extra kansen om gezamenlijk tot interessante proposities te komen door bundeling van investeringsprojecten op basis van bijvoorbeeld thematische, of geografische criteria. Ook op het gebied van innovatie wordt de rol van financierende partijen steeds belangrijker: niet langer spreken we over de gouden driehoek van ondernemers, kennisinstellingen en overheid, maar van een 'platina vierkant' waarbij de financiers de vierde hoek zijn.

Wat willen we bereiken?

De ruimtelijke opschaling van het gebied biedt alle ruimte voor interessante business cases voor zowel publieke als private investeerders. Daarnaast vraagt de economische transitie die in onze clusters plaatsvindt om voldoende kapitaal. Om deze reden willen we met massa en slagkracht werken aan investeringsproposities om op die manier Nederlandse en buitenlandse financiers – privaat én publiek – te koppelen aan initiatieven in de metropoolregio.

Wat gaan we daarvoor doen in 2016?

- De MRDH wil komen tot een langjarige regionale investeringsstrategie met breed bestuurlijk commitment.
- Onderdeel van deze strategie is een dynamische lijst van kansrijke potentiële investeringsprojecten en fondsen. Met deze lijst wordt actief gezocht naar potentiële publieke en private investeerders. Op deze wijze moeten de investeringen in onze regio exponentieel toenemen.
- Koppeling van publieke middelen aan private middelen – onder andere van institutionele beleggers – door het gezamenlijk ontwikkelen van business cases binnen de langjarige regionale ontwikkelingsstrategie.
- Ondersteunen van ontwikkeling van specifieke business cases, bijvoorbeeld op het gebied van het koppelen van bestaande of aanleggen van nieuwe energie-infrastructuur.
- Inzet op bundeling van publieke investeringsmiddelen (lokaal, provinciaal, nationaal, Europees), onder andere in revolverende ontwikkelingsfondsen.
- Jaarlijks bepalen de deelnemende gemeenten met elkaar de inhoudelijke focus van de financieringsvraagstukken en concrete business cases waarop dat jaar wordt ingezet.

Welke partners zijn betrokken?

- MRDH-gemeenten
- Regionale tripartiete netwerken als Clean Tech Delta, Medical Delta, Greenports, etc.
- Provincie Zuid-Holland
- Ministerie van Economische Zaken, Ministerie van Infrastructuur en Milieu
- Financiële instellingen

3.6 Onderwijs en arbeidsmarkt

Inleiding

Een goed functionerende arbeidsmarkt is cruciaal voor de economische toekomst van de regio. Voor innovatie en kruisbestuiving zijn bewegingen op de arbeidsmarkt van groot belang: kennis zit in mensen, mensen die van baan veranderen nemen deze kennis mee naar nieuwe bedrijven en sectoren. Dynamiek op de arbeidsmarkt - zowel tussen bedrijven als tussen sectoren - is de motor achter kennisuitwisseling, nieuwe ideeën en ongedachte toepassingen van bestaande technieken. Ook is voldoende aanwezigheid van goed gekwalificeerd personeel een steeds belangrijker factor voor bedrijven bij het kiezen voor een vestigingsplaats. In verschillende sectoren in de regio worden de economische kansen belemmerd door onvoldoende aanbod van geschikt personeel op de lokale en regionale arbeidsmarkt, op alle opleidingsniveaus. Dit geldt voor specifieke kennisrichtingen en zowel op de korte als de lange termijn. Tegelijkertijd heeft de metropoolregio een hoog aantal werkzoekenden en een relatief lage participatiegraad. Het arbeidsmarktbeleid in de regio is onder meer gericht op participatie van werkzoekenden, op verhoging van het opleidingsniveau van werkenden en scholieren en op een betere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt.

De regio kent een groot aantal regionale opleidingscentra, hogescholen en universiteiten en andere opleidingsinstituten. Het aanbod van opleidingen is breed en in veel gevallen overlappend. Onderwijsmiddelen worden hierdoor niet altijd efficiënt besteed. Meer regionale specialisatie kan leiden tot een hoogwaardiger onderwijsinfrastructuur.

Wat willen we bereiken in de periode 2016-2019?

Het doel is een flexibel inzetbare, goed opgeleide beroepsbevolking met kennis en vaardigheden die voldoende aansluiten op de vraag uit de regionale clusters. De arbeidsmarkt moet zodanig functioneren dat er voldoende mobiliteit van werknemers is tussen bedrijven en sectoren.

Wat gaan we daar voor doen in 2016?

Op basis van de opleidingsvragen uit de economische clusters werken we aan een betere match tussen onderwijsaanbod en huidige en toekomstige personeelsvraag door:

- Op basis van de resultaten van de actieagenda's in 2015 voor 3 cluster-combinaties : Agro/Horti/Food/Logistiek, Maritime/ Aerospace/ICT en Safety&Security/ICT/Hightech de afgesproken maatregelen in de tripple helix bewaken/aanjagen.
- Op basis van de in 2015 ontwikkelde aanpak 'slim gemaakt' een actieagenda opstellen voor de sterke clusters in de metropoolregio, gekoppeld aan concrete uitvoeringsafspraken met de tripple helix.
- Bijdragen aan verduurzaming van bestaande mbo-Centra voor Innovatief Vakmanschap (CIV) en hbo-Centres of Excellence (COE) en bijdragen aan opstart in clusters waar nog geen CIV en/of COE zijn, resulterend in een aantal concrete business cases, waarin bijdragen en inzet zijn benoemd.
- Effecten van ontwikkelingen die van invloed zijn op de regionale arbeidsmarkt van verschillende clusters (nieuwe maakindustrie, reshoring, robotisering) verkennen en vertalen naar concrete afspraken met de betreffende clusters.
- Ontsluiten succesvolle aanpakken 'onderkant arbeidsmarkt'.

Welke partners zijn betrokken?

- MRDH-gemeenten
- ROC's, HBO's, universiteiten
- Werkgevers- en clusterorganisaties
- Samenwerkingsverbanden Onderwijs-Bedrijfsleven
- Economische Programmaraad Zuidvleugel (EPZ)
- UWV
- Individuele bedrijven
- Ministerie van OC&W

3.7 Bereikbaarheid

Wat is er aan de hand?

De economie van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag rust op drie sterke pijlers: een sterk logistiek en industrieel complex dat zich concentreert in de productie- en logistieke zone, een omvangrijk kennis- en dienstencomplex met concentraties op de kennisas en een consumptiegedreven zone met concentraties op zowel de kennisas als in de landschapsstad met historische kernen en metropolitane landschappen met extensieve recreatie. Binnen deze pijlers zijn in het metropolitaan stedelijk gebied (zoals beschreven in de Adaptieve Agenda Zuidelijke Randstad) verschillende economische clusters actief, ieder met hun eigen economische toplocaties en specifieke mobiliteitsvraagstukken.

Ter ondersteuning van de verdere metropoolvorming en het benutten van agglomeratievoordelen is het van belang de economische clusters en hun hotspots goed te verbinden; regionaal, nationaal en internationaal. Dat verstevigt de kansen op complementariteit en specialisatie en daarmee economische kracht van de MRDH.

Wat willen we bereiken?

In samenwerking met de Vervoersautoriteit een bijdrage leveren aan mobiliteitsoplossingen ter versteviging van de economische clusters in de MRDH, door (1) adresseren bij de provincie Zuid-Holland, het ministerie van IenM en andere relevante partners, en (2) inzetten op ontwikkeling van pilots en proeftuinen voor mobiliteitsvernieuwing.

Wat gaan we daarvoor doen in 2016?

- Koppeling economische doelstellingen aan de doelen uit de strategische bereikbaarheidsagenda (vergroten van bereikbaarheid kernen, beter benutten bestaande infrastructuur, versterken kwaliteit vervoersknooppunten).
- Gerichte activiteiten op grond van een mobiliteitsstrategie voor de economische (hotspots van de) clusters inzake verschillende modaliteiten en vervoersstromen. Met onderscheid in regionale bereikbaarheid en internationale connectiviteit.
- Inzetten regionale bedrijfsleven en kennisinstellingen in MRDH bij ontwikkeling pilots en proeftuinen voor mobiliteitsvernieuwing, inclusief de bereikbaarheid van het landelijk gebied.
- Gebruik maken van de expertise van de bestaande initiatieven in de regio zoals de Verkeersonderneming Rotterdam en de Mobiliteitsmakelaar Haaglanden: initiatieven opschalen en verbinden.

Welke partners zijn betrokken?

- Regiogemeenten
- Provincie Zuid-Holland
- Publieke en private partners in mobiliteitsmarkt

3.8 Economie landelijk gebied

Inleiding

Het landelijk gebied van de MRDH is een essentieel onderdeel van het aantrekkelijk vestigingsklimaat van de MRDH en heeft een intrinsieke economische waarde. Zowel voor de intrinsieke waarde als de aantrekkelijkheid van het vestigingsklimaat is het voorzieningenniveau een bepalende factor en draagt het bij aan het profiel van de MRDH.

In 2015 wordt in samenwerking met bedrijven, maatschappelijke organisaties en gemeenten een perspectief opgesteld door landschapsarchitect Adriaan Geuze. Door middel van een ontwerpend onderzoek wordt een perspectief ontwikkeld waarmee de identiteit van de MRDH wordt versterkt in/met de metropolitane landschappen. In 2016 worden projecten uitgevoerd die bijdragen aan de ontwikkeling van de landschappen.

Wat willen we bereiken?

Door verdergaande samenwerking en specialisatie realiseren we een hoogwaardiger aanbod van natuur en recreatieve voorzieningen in de omgeving van de stad. Dit netwerk draagt bij aan de identiteit van de MRDH als aantrekkelijk gebied om te wonen en te werken. De economische dragers voor het landelijk gebied worden versterkt waaronder toerisme en recreatie naast de agrarische sector.

Wat gaan we daar voor doen in 2016?

- We ontwikkelen een gedeeld perspectief op de economische opties voor het Metropolitane landschap in de MRDH.
- In het groene gebied vormen we een netwerk tussen ondernemers - vanuit de vrijetijds- en de landbouwsector - en lokale overheden ter versterking van beide sectoren in hun onderlinge samenhang.
- We vergroten de bereikbaarheid en de toegankelijkheid van de verschillende gebieden.
- Door gezamenlijke productontwikkeling en gemeenschappelijke branding en marketing trekken we meer bezoekers.

- We organiseren een platform voor de verschillende gemeenten met vrijetijdseconomie als een belangrijke economische sector, inclusief gebieden met belangrijke landschappelijke waarden.

Welke partners zijn betrokken?

- MRDH-gemeenten
- Provincie Zuid-Holland
- LTO
- Natuur- en milieuorganisaties
- Recron
- Lokale en regionale marketingorganisaties

Wat gaat het kosten?

Programma 3: Economisch vestigingsklimaat (euro's)	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Lasten:				
Programmakosten	**3.370.900**	3.396.200	3.421.700	3.447.300
Apparaatslasten	**2.293.100**	2.310.300	2.327.600	2.345.100
Totaal lasten	**5.664.000**	5.706.500	5.749.300	5.792.400
Baten:				
Inwonerbijdrage	**5.664.000**	5.706.500	5.749.300	5.792.400
Totaal baten	**5.664.000**	5.706.500	5.749.300	5.792.400
Resultaat	**0**	0	0	0

Voor de 8 werkvelden wordt gezamenlijk een procesbudget van € 0,8 miljoen begroot. Daarnaast zetten we in 2016 € 2,5 miljoen in voor:
a) projecten die bijdragen aan het beter functioneren van het gebied als één ruimtelijk economisch systeem.
b) projecten die aansluiten bij de strategische thema's van de Agenda Economisch Vestigingsklimaat: metropoolvorming, het toenemend belang van kennisontwikkeling in de economie, de opkomst van de nieuwe maakindustrie, ecologisering van de economie en het toenemende belang van aantrekkelijk stedelijk leven voor de economie.
c) projecten die bijdragen aan de versterking van één van de werkvelden van de agenda economisch vestigingsklimaat: 1. Bereikbaarheid, 2. Werklocaties, 3. Energie-infrastructuur, 4. Branding, 5. Clustervorming, 6. Financiering, 7. Onderwijs en arbeidsmarkt, 8. Nieuwe economische dragers landelijk gebied.

De inwonerbijdrage stijgt ten opzichte van de begroting 2015 met 0,75% (Kadernota MRDH begroting 2016) naar € 2,47 per inwoner; voor 2016 is dat een totaalbedrag van € 5,7 miljoen. Van die € 2,47 wordt voor maximaal € 1,01 ingezet voor de dekking van de apparaatslasten. De resterende € 1,46 wordt ingezet voor de dekking van de programma's en projecten voor het economisch vestigingsklimaat.

4. Samenwerkingsverbanden

4.1 Bereik!/DVM Zuidvleugel

Bereik! is de gezamenlijke uitvoeringsorganisatie van de MRDH (voorheen Stadsgewest Haaglanden en Stadsregio Rotterdam), provincie Zuid Holland, Rijkswaterstaat Zuid-Holland, gemeente Rotterdam en gemeente Den Haag. De MRDH is de juridische entiteit waaronder Bereik! valt.
Bereik! is hét samenwerkingsplatform in Zuid-Holland voor bereikbaarheidsvraagstukken. Weggebruikers in Zuid-Holland maken gebruik van de wegen van 74 verschillende wegbeheerders. Omdat de verkeershinder door drukte, incidenten, wegwerkzaamheden of evenementen zich niet houdt aan deze grenzen, is samenwerking essentieel.
Bereik! doet dit op het terrein van Dynamisch Verkeersmanagement (DVM) inclusief de afstemming van wegwerkzaamheden. De lange termijndoelstelling van DVM is om in de nabije toekomst een optimale benutting van het gehele Zuidvleugel netwerk, onder de dan geldende omstandigheden mogelijk te maken.

4.2 DOVa (voormalig SkVV)

Het DOVa (Decentrale OV-autoriteiten) is gehuisvest bij de Metropoolregio Rotterdam Den Haag. De metropoolregio is penvoerder voor dit samenwerkingsorgaan. Het DOVa ondersteunt de gezamenlijke regionale OV-autoriteiten bij het beleid betreffende het OV-betaal/ tariefsysteem en aanverwante onderwerpen. Het uiteindelijke doel daarvan is het realiseren van een doeltreffend en efficiënt OV voor de reiziger. Het DOVa is van start gegaan op 1 april 2015. Het wordt gefinancierd door de twaalf provincies en twee vervoerautoriteiten naar rato van de grootte van hun BDU.

De begroting voor 2016 is de begroting 2015 verhoogd met de prijsontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp) zoals opgenomen in de septembercirculaire van het gemeentefonds van het jaar 2014 en bedraagt voor het jaar 2016 0,75%. De organisatie heeft een omvang van 5,7 fte. Uit het werkbudget betaalt het DOVa niet van te voren te begroten kleine externe opdrachten. Het kan gaan om juridische ondersteuning, inhoudelijke deskundigheden of specifieke onderzoeken.

Programma 4: Samenwerkingsverbanden (euro's)	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Lasten:				
DOVa	**964.500**	964.500	964.500	964.500
Bereik!	**1.590.000**	1.590.000	1.590.000	1.590.000
Totaal lasten	**2.554.500**	**2.554.500**	**2.554.500**	**2.554.500**
Baten:				
DOVa	**964.500**	964.500	964.500	964.500
Bereik!	**1.590.000**	1.590.000	1.590.000	1.590.000
Totaal baten	**2.554.500**	**2.554.500**	**2.554.500**	**2.554.500**
Resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**

5. Paragrafen

5.1 Financiering

Treasuryfunctie en -beleid

Het doel van de treasuryfunctie kan worden geformuleerd als: het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's op een zodanige wijze, dat risico's worden geminimaliseerd en opbrengsten worden geoptimaliseerd.

De wettelijke kaders voor de uitvoering van de treasuryfunctie liggen vast in de wet Financiering decentrale overheden (FIDO) en de daarbij behorende ministeriële regelingen (RUDDO, UFDO en BLDO). Het beleid van de MRDH voor de treasuryfunctie is vastgelegd in het treasurystatuut MRDH 2015. Daarin ligt de beleidsmatige infrastructuur van de treasuryfunctie vast in de vorm van uitgangspunten, doelstellingen, richtlijnen en limieten. Ook besteedt het treasurystatuut aandacht aan de bevoegdheden en administratieve organisatie.

De MRDH ontvangt rente over in de financiële markt uitgezette middelen. Dat gebeurt binnen de wettelijke kaders (FIDO, RUDDO) en die van het vigerende treasurystatuut MRDH 2015. Op basis van periodiek te actualiseren liquiditeitsplanningen worden deze middelen in een mix van kort- en langlopende beleggingen uitgezet.

De financieringsstructuur van de MRDH wordt in belangrijke mate bepaald door het verstrekken van middelen in de vorm van subsidies en (project)bijdragen aan gemeenten, bedrijven en instellingen, die (soms al veel) eerder van vooral het Rijk zijn ontvangen. Mede gezien de omvang daarvan is er normaal gesproken sprake van een goede liquiditeitspositie.

Het uitzetten van deze middelen draagt bij aan structurele en - ondanks de steeds lagere rentetarieven in de afgelopen jaren - relatief belangrijke rentebaten.

Schatkistbankieren is een wettelijke verplichting voor de MRDH. Binnen de hiervoor geschetste kaders wordt daarom ingezet op de volgende beleidslijnen om de voorziene negatieve effecten te minimaliseren:

1. aanhouden van de bestaande beleggingsportefeuille in obligaties tot het einde van de looptijd. In de loop van 2016 zullen alle obligaties zijn afgelost;
2. aanhouden van de bestaande beleggingsconstructie voor het BOR- fonds tot het einde van de looptijd medio 2016;
3. het verstrekken van leningen aan andere decentrale overheden als substituut voor de belegging in lange middelen (dus met een looptijd langer dan 1 jaar). Uitzettingen vinden plaats door bemiddeling van enkele hierin gespecialiseerde financiële instellingen;
4. het door bemiddeling van enkele gespecialiseerde financiële instellingen verstrekken van kasgeldleningen (met een looptijd tot 1 jaar) aan andere decentrale overheden;
5. indien de renteontwikkeling daartoe aanleiding geeft, zal gebruik worden gemaakt van de depositofaciliteiten van het Rijk op basis van een gemiddelde looptijd van 1 jaar.

Deze vijf instrumenten worden in een nader uit te werken mix ingezet.

Rentevisie

Deze rentevisie is opgesteld op basis van de actuele verwachtingen ten tijde van het opstellen van deze begroting 2016 medio februari 2015.
De actuele renteverwachting wordt sterk beïnvloed door het op 22 januari 2015 aangekondigde opkoopbesluit van de Europese Centrale Bank (ECB). Vanaf maart 2015 zal de ECB maandelijks

voor € 60 miljard aan obligaties opkopen. Zij wil dit volhouden tot september 2016, en zo nodig langer. De totale omvang van het programma bedraagt dus ten minste € 1.140 miljard.
Dit betekent een hogere vraag naar obligaties, waardoor de lange rente zal dalen. Het effect zal het grootst zijn in landen met een relatief lage financieringsbehoefte, waartoe ook Nederland behoort. Op basis hiervan wordt nu verwacht dat de lange rente eind dit jaar zal dalen tot 0,4% en eind 2016 rond de 1% zal liggen. Voor de korte rente heeft dit nauwelijks gevolgen, maar die is nu ook al extreem laag. Het 6-maands Euribor tarief (een graadmeter voor de tarieven van kasgeldleningen aan gemeenten) ligt momenteel rond de 0,13% en het Eonia-tarief is al maandenlang negatief. Dat laatste betekent concreet dat over de tegoeden die de MRDH moet aanhouden in ’s Rijks schatkist geen rente wordt vergoed.

Renterisicobeheer

Het renterisico dat de MRDH op de vlottende middelen loopt, kan worden getoetst aan de kasgeldlimiet. Volgens deze limiet is de totale omvang van de vlottende schuld op enig moment aan een maximum gebonden (8,2% van de lastenkant van de begroting).
De maximaal toegestane kasgeldlimiet voor 2016 bedraagt op basis van het geactualiseerde begrotingstotaal van € 53,4 miljoen. Deze limiet zal niet worden overschreden.
Aangezien de MRDH geen rentedragende vaste schulden heeft, is toetsing aan de rente-risiconorm niet relevant.

5.2 Verbonden partijen

Verbonden partijen zijn privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisaties waarin de MRDH een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Het kan gaan om gemeenschappelijke regelingen (publiekrechtelijke organisatie), deelnemingen (vennootschappen), stichtingen en verenigingen (privaatrechtelijke organisaties).

Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: een zetel in het bestuur of het hebben van stemrecht. Er is sprake van een financieel belang als de MRDH:

- een ter beschikking gesteld bedrag niet kan verhalen indien de verbonden partij failliet gaat;
- aansprakelijk wordt gesteld door derden, als de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

Een partij die jaarlijks een subsidie krijgt, maar waaraan geen andere financiële verplichtingen zitten met een juridische afdwingbaarheid door derden, is geen verbonden partij.

Verbonden partijen voeren meestal taken uit met een groot publiek belang. Ze leveren een forse bijdrage aan de realisatie van maatschappelijke doelen.

In het geval van de MRDH is er één verbonden partij: de Verkeersonderneming, waarvan hieronder in tabelvorm de belangrijkste bestuurlijke en financiële gegevens opgenomen zijn:

Naam	De Verkeersonderneming
Doel	Bereikbaarheid van het Rotterdamse havengebied verbeteren en tijdens de ombouw van de A15 garanderen door combinatie van mobiliteits- en verkeersmanagement. Daarnaast verricht het programmamanagement van het programma Beter Benutten en zorgt de Verkeersonderneming voor uitvoering van de vraagbeïnvloedingsprojecten.
Openbaar belang dat wordt behartigd	Bereikbaarheid van de regio Rotterdam, inclusief het havengebied.

Deelnemende partijen	De Verkeersonderneming wordt aangestuurd door de Stuurgroep en bijgestaan door de Raad van Advies. De Stuurgroep bestaat uit Rijkswaterstaat/IenM, het Havenbedrijf Rotterdam, MRDH en gemeente Rotterdam. De Raad van Advies wordt op dit moment gevormd door Deltalinqs, TLN, EVO, VNO/NCW, MKB, Nissewaard, Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel, Provincie Zuid-Holland en de RET.
Rechtsvorm	Stichting
Bestuurlijk belang	(Vice-)voorzitter Bestuurscommissie MRDH is lid van de Stuurgroep
Financieel belang	Een jaarlijkse bijdrage in de exploitatiekosten ad € 209.000 plus de bekostiging van één formatieplaats (€ 105.000). Deze bijdrage is onderdeel van de programmabegroting Verkeer.
Eigen vermogen	Per 31-12-2013: € 208.784
Vreemd vermogen	Per 31-12-2013: € 843.246
Financieel resultaat	Over 2013: - € 12.634
Risico's	--
Ontwikkelingen	Vanwege het verlengen van het programma Beter Benutten wordt de samenwerkingsovereenkomst in 2015 eveneens verlengd.
Programma en activiteit	Programma Verkeer

Het risico bestaat dat de Verkeersonderneming verplichtingen aangaat buiten het kader van de vastgestelde begroting en daarmee dus boven het bedrag van de inbreng van de deelnemers. Dit risico wordt gemitigeerd doordat in de statuten is opgenomen dat de bestuurder in veel voorkomende gevallen goedkeuring van de raad van toezicht en de deelnemers van de stuurgroep nodig heeft, bijvoorbeeld waar het overeenkomsten of investeringen betreft die het daarvoor in de jaarbegroting vastgestelde bedrag te boven gaan.

5.3 Weerstandsvermogen en risico's

5.3.1 Weerstandsvermogen en Risico's

Het begrip 'weerstandsvermogen'

Het financieel weerstandsvermogen van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag is het vermogen om niet-structurele financiële risico's op te vangen zonder dat de uitvoering van de taken in het gedrang komt. Het weerstandsvermogen is de relatie tussen de weerstandscapaciteit en de bekende risico's waarvoor geen afdoende stuur- en beheersmaatregelen kunnen worden getroffen of waarvoor geen voorzieningen bestaan.

De mogelijke maatregelen om de risico's te beheersen en/of financieel te dekken zijn:

- risico’s onder controle houden door stuur- en beheersmaatregelen (bijvoorbeeld door het afsluiten van verzekeringen of het aanscherpen van de regelgeving);
- risico’s kunnen financieel worden afgedekt door:
  - het instellen van voorzieningen voor risico’s die kunnen worden gekwantificeerd;
  - het instellen van een weerstandsvermogen voor risico’s die niet financieel kunnen worden gekwantificeerd;
  - de risico's die samenhangen met de activiteiten voor verkeer en vervoer worden allereerst opgevangen met een risicobuffer die binnen alle projecten wordt aangehouden. Wanneer deze risicobuffer niet afdoende is, worden de BDU-gelden aangesproken. Dit heeft tot gevolg dat andere bestedingen ten laste van de BDU-gelden lager worden of vertragen;
  - in het IPVa zal inzicht gegeven worden in de jaarlijkse stand van zaken van de infrastructurele projecten, de uitgaven aan de OV concessies en de apparaatskosten. Er zal een doorkijk gegeven worden naar de komende 10 jaar. Aan het einde van deze 10 jaar zal het saldo van de inkomsten en de uitgaven op nul of positief moeten sluiten. Door de jaren heen kan er sprake zijn van een overplanning. Daardoor kan het saldo in enig jaar onder nul dalen. Dit is toegestaan, maar altijd met de restrictie dat aan het einde van de 10 jaarsperiode er weer een positief saldo ontstaat. De mate waarin er sprake kan zijn van overplanning zal in het jaar 2015 voorgelegd worden aan het algemeen bestuur. (Ter indicatie: voorheen was bij het Stadsgewest Haaglanden een overplanning van tweemaal de vrije jaarruimte binnen de BDU toegestaan door het algemeen bestuur.)
  - de risico's die samenhangen met de strategische agenda Economisch Vestigingsklimaat kunnen alleen met eigen weerstandscapaciteit van de MRDH worden afgedekt. Op het moment dat die weerstandscapaciteit niet aanwezig is, zoals het geval is bij de start van de MRDH, zal de MRDH extra prudent moeten zijn bij het aangaan van verplichtingen.

De normale bedrijfsrisico’s doen zich regelmatig voor en zijn dus vrij goed meetbaar. Hierdoor kunnen ze worden gedekt door ofwel beheersmaatregelen ofwel het afsluiten van verzekeringen. Het gaat dan bijvoorbeeld om brand, wateroverlast en uitval van ICT.

De MRDH is voornemens om in 2015 een audit te laten uitvoeren door een externe partij om de weerstandscapaciteit te bepalen en de risico’s te inventariseren. Op basis van deze audit kan het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico’s worden geformuleerd.

5.4 Onderhoud kapitaalgoederen

Grond

Het Stadsgewest Haaglanden heeft in het verleden diverse percelen grond in eigendom verkregen dan wel een recht van opstal daarop gevestigd ten behoeve van de aanleg van tramlijnen. Volgens een actuele kadasteropgave gaat het daarbij om de volgende percelen:

Perceel	adres	eigenaar	gerechtigde	Omschrijving
Rijswijk A 3914	Burgemeester Elsenlaan	Gemeente Rijswijk	MRDH (opstal)	wegen
Rijswijk D 8010	Burgemeester Elsenlaan/Van Vredenburchweg 77B	Gemeente Rijswijk	MRDH (opstal)	bedrijvigheid (nutsvoorziening)
Rijswijk D 8011	Burgemeester Elsenlaan	Gemeente Rijswijk	MRDH (opstal)	wegen
Rijswijk D 8015	Sir Winston Churchilllaan	Gemeente Rijswijk	MRDH (opstal)	wegen
Rijswijk D 8038	Sir Winston Churchilllaan	MRDH	geen	wegen
Rijswijk G 2984	Limpergstraat/Limpergstraat 11	Gemeente Rijswijk	MRDH (opstal)	bedrijvigheid (nutsvoorziening)
Rijswijk G 2985	Burgemeester Elsenlaan	Gemeente Rijswijk	MRDH (opstal)	wegen
Rijswijk G 2989	Veraartlaan/Visseringlaan	Gemeente Rijswijk	MRDH (opstal)	wegen
Rijswijk G 2994	Visseringlaan/Volmerlaan	Gemeente Rijswijk	MRDH (opstal)	wegen
Rijswijk G 2999	Volmerlaan	Gemeente Rijswijk	MRDH (opstal)	wegen
Rijswijk G 3001	Sir Winston Churchilllaan	Gemeente Rijswijk	MRDH (opstal)	wegen
Rijswijk G 3002	Lange Kleiweg/Lange Kleiweg 2A	Gemeente Rijswijk	MRDH (opstal)	bedrijvigheid (nutsvoorziening)
Rijswijk G 3050	Sir Winston Churchilllaan	MRDH	geen	wegen
Rijswijk G 3054	Sir Winston Churchilllaan	MRDH	geen	wegen
Rijswijk I 2128	Prinses Beatrixlaan	Gemeente Rijswijk	MRDH (opstal)	wegen
Rijswijk I 2131	Weidedreef	Gemeente Rijswijk	MRDH (opstal)	wegen
Rijswijk I 2134	Florence Nightingalestraat	Gemeente Rijswijk	MRDH (opstal)	wegen
Rijswijk I 2137	Eikelenburglaan/Eikelenburglaan 4	Gemeente Rijswijk	MRDH (opstal)	bedrijvigheid (nutsvoorziening)
Rijswijk I 2139	Eikelenburglaan	Gemeente Rijswijk	MRDH (opstal)	wegen

Genoemde percelen en/of het daarop gevestigde recht van opstal zijn per 1 januari 2015 om niet overgedragen aan de MRDH. Er zijn geen financiële verplichtingen ten aanzien van de gronden. De stadsregio Rotterdam heeft geen onroerende goederen in eigendom.

Kantoorinventaris, communicatie- en ICT-voorzieningen

Het Stadsgewest Haaglanden heeft zijn kantoorvoorzieningen per 1 januari 2015 om niet overgedragen aan de MRDH. Mogelijk zal ook een deel van de voorzieningen van de stadsregio Rotterdam bij zijn liquidatie per 1 juli 2015 worden overgedragen.

Oplaadapparatuur OV-chipkaart

Sinds 1 november 2010 kunnen reizigers bij de HTM een chipkaart gebruiken voor het reizen met het openbaar vervoer. Bij Veolia en RET was dit al eerder het geval. Hiervoor zijn trams en bussen voorzien van kaartlezers. Om de in omloop zijnde OV-chipkaarten op te waarderen bestaan diverse mogelijkheden. Een daarvan is het opladen via zogenaamde Afhaal- en Verkoopmachines (AVM's).
In 2010 en 2011 heeft het Stadsgewest Haaglanden in totaal 100 machines met randapparatuur aangeschaft en deze bij wederverkopers in de regio geplaatst. De apparaten zijn door het Stadsgewest Haaglanden per 1 januari 2015 overgedragen aan de MRDH. De boekwaarde is nihil. MRDH is zelf verantwoordelijk voor het onderhoud van de oplaadapparatuur. Er is daarvoor een contract afgesloten met CCV. Jaarlijks wordt een bedrag van € 1,3 miljoen voor de distributiefunctie gereserveerd.
In het Rotterdamse deel is de distributiefunctie door derden belegd bij de RET. RET krijgt hiervoor een subsidie van de MRDH en bekostigt hiermee deze distributiefunctie.

Railinfra

Het Stadsgewest Haaglanden heeft de afgelopen jaren enkele nieuwe tramlijnen met bijbehorende kunstwerken aangelegd. Het gaat hier om delen van tramlijn 17 en tramlijn 15. Daarnaast zijn er uitvoerende werkzaamheden verricht voor de aanleg van tramlijn 19. Ook die gingen gepaard met een aantal investeringen. Deze investeringen zijn volledig gefinancierd door subsidies en bijdragen. De rail is economisch in eigendom van de HTM. De kosten van onderhoud van de infrastructuur e.d. zijn begrepen in de subsidie aan de HTM voor railinfra. Er vindt geen rechtstreekse bekostiging plaats van onderhoud aan railinfra aan gemeenten.
Met de gemeente Den Haag heeft het Stadsgewest Haaglanden overeenstemming bereikt over de overdracht van de kunstwerken en de daarbij te vergoeden onderhoudsbijdrage. De bijdrage is inmiddels betaald. Met de gemeente Rijswijk wordt een dergelijk gesprek nog gestart.

Personenbussen voor het openbaar vervoer

De concessie voor het personenvervoer in de gemeente Den Haag is gegund aan HTMbuzz. Daarvoor werden de stadsbussen van HTM in december 2012 (door)geleverd via het Stadsgewest Haaglanden aan HTMbuzz. Ten gevolge van de door het Rijk opgelegde bezuinigingen op het openbaar vervoer is de dienstregeling aangepast. Hierdoor waren 20 bussen minder nodig. Deze bussen zijn eigendom van het Stadsgewest Haaglanden. In 2014 zijn 10 bussen door het stadsgewest verkocht en 10 bussen overgedragen aan de MRDH. De boekwaarde van deze 10 bussen is nihil. Getracht wordt de bussen aan andere OV-bedrijven te verkopen.

5.5 Salariskosten

De actuele (op onderdelen nog in te vullen) begrote personele formatie en de daaraan verbonden salariskosten (inclusief sociale lasten) zijn als volgt te specificeren:

Onderdeel	**FTE's**	**Kosten**
Economisch vestigingsklimaat	9,5	1.073.957
Verkeer	29,8	2.612.132
Openbaar vervoer	26,8	2.324.410
Bedrijfsvoering	26,1	2.041.644
Normbezetting totalen	*92,1*	*8.052.143*
Bovenformatief	6,9	491.687
Totalen	*99,0*	*8.543.831*

5.6 Investeringen

In 2016 worden geen eigen investeringen voorzien.

Eventuele toekomstige investeringen worden gepland en begroot vanuit een investeringsplan. Investeringsplannen maken integraal deel uit van de bestuurlijk vast te stellen begroting(swijzigingen).

Materiële investeringen met een gezamenlijke aanschaffingswaarde vanaf € 10.000 worden geactiveerd en afgeschreven ten laste van de exploitatie van meerdere jaren. De afschrijvingsduur is afhankelijk van de aard van de investering.

In voorgaande jaren hebben zowel het Stadsgewest Haaglanden als de stadsregio Rotterdam een deel van de aan de programma's Verkeer en Openbaar Vervoer behorende fondsen voor langere tijd belegd bij verschillende vermogensbeheerders. Deze fondsen zijn of worden per (of met terugwerkende kracht tot) 1 januari 2015 overgedragen aan de MRDH. Dat geldt dus ook voor de daaraan toe te rekenen langlopende beleggingen, die als financiële vaste activa op de balans worden verantwoord.

Deze beleggingen zullen door al dan niet vervroegde aflossing definitief aflopen in de loop van 2016. Herbelegging op deze wijze is sinds de invoering van het verplicht schatkistbankieren eind 2013 niet langer aan de orde.

6 Staat van fondsen 2016-2019

Omschrijving	Raming saldo 31-12-2014 *)	Raming dotatie 2015	Raming onttrekking 2015 **)	Raming saldo 31-12-2015	Raming dotaties 2016	Raming onttrekking 2016	Raming saldo 31-12-2016	Raming dotatie 2017	Raming onttrekking 2017	Raming saldo 31-12-2017	Raming dotatie 2018	Raming onttrekking 2018	Raming saldo 31-12-2018	Raming dotatie 2019	Raming onttrekking 2019	Raming saldo 31-12-2019
Rotterdamse regio																
BDU	398.729.000	258.813.800	315.720.700	341.822.100	261.032.400	358.106.000	244.748.500	260.452.500	419.872.500	85.328.500	261.395.600	311.377.800	35.346.300	261.354.200	273.319.000	23.381.500
OV chipkaart	1.900.000	0	1.900.000	0												
Regio Haaglanden																
BOR-fonds	94.383.000	0	46.907.300	47.475.700	0	47.475.700	0									
Mobiliteitsfonds	120.283.900	228.349.300	397.517.400	-48.884.200	215.883.600	237.678.700	-70.679.300	216.806.500	212.454.300	-66.327.100	217.578.500	182.101.700	-30.850.300	217.566.100	216.976.400	-30.260.600
Totalen	**615.295.900**	**487.163.100**	**762.045.400**	**340.413.600**	**476.916.000**	**643.260.400**	**174.069.200**	**477.259.000**	**632.326.800**	**19.001.399**	**478.974.100**	**493.479.500**	**4.496.000**	**478.920.300**	**490.295.400**	**-6.879.100**

*) op basis van voorlopige berekening eindstanden jaarrekeningen 2014 stadsregio Rotterdam en Stadsgewest Haaglanden
**) geraamde onttrekking op basis van gewijzigde inzichten naar aanleiding van de voorlopige jaarrekeningen 2014 stadsregio Rotterdam en Stadsgewest Haaglanden

De negatieve fondsstand eindejaar 2019 van het Mobiliteitsfonds van de regio Haaglanden wordt binnen de huidige programmering in 2021 opgelost. Eindejaar 2021 bedraagt de fondsstand € 39,5 miljoen positief. Dat is dus binnen de afgesproken 10 jaar na het ontstaan van het negatieve fondssaldo eindejaar 2015.

7. Inwonerbijdrage per gemeente

Gemeente	Aantal inwoners per 1-1-2015[4]	Bijdrage per inwoner	Totaal inwonerbijdrage 2016
Albrandswaard	25.145	2,47	62.108
Barendrecht	47.535	2,47	117.411
Brielle	16.471	2,47	40.683
Capelle aan den IJssel	66.440	2,47	164.107
Delft	101.101	2,47	249.719
Den Haag	514.644	2,47	1.271.171
Hellevoetsluis	38.886	2,47	96.048
Krimpen aan den IJssel	28.969	2,47	71.553
Lansingerland	58.113	2,47	143.539
Leidschendam-Voorburg	73.952	2,47	182.661
Maassluis	32.206	2,47	79.549
Midden-Delfland	18.708	2,47	46.209
Nissewaard	85.006	2,47	209.965
Pijnacker-Nootdorp	51.212	2,47	126.494
Ridderkerk	45.149	2,47	111.518
Rijswijk	48.208	2,47	119.074
Rotterdam	624.710	2,47	1.543.034
Schiedam	76.853	2,47	189.827
Vlaardingen	71.647	2,47	176.968
Wassenaar	25.784	2,47	63.686
Westland	104.275	2,47	257.559
Westvoorne	14.075	2,47	34.765
Zoetermeer	124.024	2,47	306.339
Totaal	**2.293.113**		**5.663.989**

De onderstaande gemeenten, voorheen deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling Stadsgewest Haaglanden, betalen in 2016 een bijdrage in het kader van het Mobiliteitsfonds.

Gemeente	Aantal inwoners per 1-1-2015[5]	Bijdrage per inwoner	Totaal inwonerbijdrage 2016
Den Haag	514.644	9,148	4.707.963
Delft	101.101	9,148	924.872
Leidschendam-Voorburg	73.952	9,148	676.513
Midden-Delfland	18.708	9,148	171.141
Pijnacker-Nootdorp	51.212	9,148	468.487
Rijswijk	48.208	9,148	441.007
Wassenaar	25.784	9,148	235.872
Westland	104.275	9,148	953.908
Zoetermeer	124.024	9,148	1.134.572
Totaal	**1.061.908**		**9.714.334**

[4] en [4] Bron: Statline Databank CBS, voorlopig aantal inwoners per 1-1-2015. Info van 16-2-2015

8. Besluit

- De begroting 2016 vast te stellen en de in de programma's opgenomen budgetten vast te stellen op programmatotalen.

  Aldus besloten in de vergadering van het algemeen bestuur van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag d.d.

de secretaris, de voorzitter,

Bijlage 1: Kostenverdeelstaat 2016-2019 gecomprimeerd

	2016				2017				2018				2019			
Omschrijving	EV	VK	OV	Totaal	EV	VK	OV	Totaal	EV	VK	OV	Totaal	EV	VK	OV	Totaal
Personeel	1.774.425	3.908.837	3.621.137	9.304.400	1.760.043	3.899.735	3.609.159	9.268.900	1.781.645	3.693.943	3.400.461	8.876.050	1.798.331	3.729.187	3.432.770	8.960.300
Huisvesting/facilitaire zaken	301.250	451.875	451.875	1.205.000	270.725	406.088	406.088	1.082.900	262.725	394.088	394.088	1.050.900	263.475	395.213	395.213	1.053.900
Financiën	23.750	35.625	35.625	95.000	22.500	33.750	33.750	90.000	25.000	37.500	37.500	100.000	23.750	35.625	35.625	95.000
ICT/DIV	143.750	215.625	215.625	575.000	149.575	224.363	224.363	598.300	145.825	218.738	218.738	583.300	145.825	218.738	218.738	583.300
Bestuursondersteuning/juridische zaken	27.500	41.250	41.250	110.000	27.500	41.250	41.250	110.000	27.500	41.250	41.250	110.000	27.500	41.250	41.250	110.000
Communicatie	102.375	153.563	153.563	409.500	79.875	119.813	119.813	319.500	84.875	127.313	127.313	339.500	86.125	129.188	129.188	344.500
									0	0	0		0	0	0	
Bijdragen samenwerkingsverbanden	-80.000	-120.000	-120.000	-320.000	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Totalen	**2.293.050**	**4.686.774**	**4.399.074**	**11.378.900**	**2.310.218**	**4.724.998**	**4.434.422**	**11.469.600**	**2.327.570**	**4.512.831**	**4.219.349**	**11.059.750**	**2.345.006**	**4.549.200**	**4.252.783**	**11.147.000**

Legenda

EV = Economisch vestigingsklimaat

VK = Verkeer

OV = Openbaar vervoer

beantw. 062

GEMEENTE WESTLAND

Postadres:
Postbus 150
2670 AD Naaldwijk
Bezoekadres:
Stokdijkkade 2
2671 GW Naaldwijk
T 14 0174
F (0174) 673 600
E info@gemeentewestland.nl
I www.gemeentewestland.nl

Aan de fractie Gemeente Belang Westland
c.c. de Raad van de gemeente Westland

INGEKOMEN GRIFFIE
04 MEI 2015

UW BRIEF	UW KENMERK	ZAAK-/PROJECTNR.	DOCUMENTNR.	BIJLAGE(N)
			15-0066304	

CONTACTPERSOON	AFDELING/TEAM	DOORKIESNUMMER	DATUM VERZONDEN
A.J.M. van de Ven	Strategie	(0174) 67 3094	01 MEI 2015

ONDERWERP
beantwoording onderhandse vragen

Geachte fractie,

Uw fractie heeft ons in een op 9 april 2015 ontvangen brief onderhandse vragen gesteld over de MRDH. Wij beantwoorden deze vragen als volgt.

Vraag 1
Wat gebeurt er nu met de uitspraak van de Eerste Kamer dat de taken verkeer en vervoer zijn toegewezen aan de MRDH met het uitdrukkelijke verbod om andere taken toe te wijzen aan het orgaan wat de taken verkeer en vervoer beheert?

Antwoord
Er ligt een juridische opgave om te voldoen aan het gewijzigde Besluit personenvervoer 2000 t.a.v. een openbaar lichaam dat als enig belang de behartiging van taken op het terrein van verkeer en vervoer heeft. De MRDH heeft de tijd gekregen om hier aan te voldoen. Deze opgave vraagt zorgvuldig juridisch onderzoek. Een werkgroep met juristen buigt zich hier over en meerdere varianten worden onderzocht. Uiteraard is de provincie hier nauw bij betrokken.

De uitkomst zal via het DB aan het AB voorgelegd worden. Mocht een wijziging van het huidige juridisch construct van de MRDH aan de orde zijn (dat moet dus nog blijken uit het juridisch onderzoek) dan kan de wijziging pas doorgevoerd worden nadat hierover een zienswijzeprocedure met de raden heeft plaatsgevonden.

De begroting 2016 dient nu in procedure gebracht te worden om te voldoen aan wettelijke termijnen. Er kan op dit moment in de begroting niet vooruitgelopen worden op de uitkomst van het vorige punt; om die reden is de begroting 2015 als vertrekpunt gehanteerd. Mocht de uitkomst van het een en ander gevolgen hebben voor de begroting, dan wordt dat via een begrotingswijziging aan de gemeenten voorgelegd.

Vraag 2
Hoe moet ik het memo lezen wat naar mijn mening doorspekt is van activiteiten die vallen onder het verbod uit vraag 1?

Antwoord
De essentie blijft dat de MRDH twee taken bevat namelijk Vervoersautoriteit en Economisch vestigingsklimaat. Andere vormen van samenwerking kunnen slechts op vrijwillige basis, mogelijk in MRDH verband, plaatsvinden.

Vraag 3
Bent u het met GBW eens dat eerst uitvoering moet worden gegeven aan de besluiten van de E.K. alvorens het proces van begroting en werkprogramma in gang te zetten?

Antwoord
Nee.

Vraag 4
Hoe worden zaken gescheiden in deze begroting die betrekking hebben op de taken verkeer en vervoer en andere taken die kennelijk onder dezelfde vlag worden opgestart?

Antwoord
Zie het antwoord bij vraag 1.

Vraag 5
Kunt u ons inlichten over functie en doel van de metropool-ateliers? en of dit naar uw mening strookt met de besluiten uit de Eerste Kamer?

Antwoord
Zoals in de werkgroep MRDH besproken gaat het bij de metropool-ateliers over de terreinen waarop de gemeenten vrijwillig onderling willen samenwerken wat past binnen de besluitvorming van de Eerste Kamer.

Vraag 6
De reactietermijn voor de individuele raden loopt af op 18 mei. De commissievergadering bestuur op 23 april is afgelast en er is een raadsvergadering op 19 mei: dat past dus niet!
De gemeenteraad kan zowel op de begroting, als op het werkprogramma een zienswijze indienen. Hoe kan hier nu invulling aan gegeven worden?

Antwoord
In de werkgroep MRDH is hierover een procesafspraak gemaakt tussen alle partijen zodat het in essentie op tijd naar de MRDH kan worden toegezonden.

Vraag 7
Vanuit deze raad, maar ook al door onze vertegenwoordiging Mevr. vd Wilk en Dhr van der Mark, is aangedrongen om vanuit de MRDH rekening te houden met de werktermijnen van de diverse raden. Bent u bereid dit nogmaals onder de aandacht te brengen van diegene binnen de MRDH die hier iets aan kan doen?

Antwoord
Ja. Is inmiddels in het DB aan de orde geweest.

Wij gaan er vanuit uw vragen met deze brief te hebben beantwoord.

Burgemeester en wethouders van Westland,
de secretaris, de burgemeester,

M. van Beek J. van der Tak

615-000644

Monster, 9 april 2015

Onderwerp:
Onderhandse vragen van de fractie van GemeenteBelang Westland

Geacht college,
Geachte heer v/d Tak als DB-lid van de MRDH.

Op 9 april mochten wij via de griffie een e-mail ontvangen hoe de
ACEV- leden (advies Commissie Economisch Vestigingsklimaat)
invulling wensen te geven aan de werkwijze van de adviescommissie economisch vestigingsklimaat.
Deze e-mail leidt tot de volgende vragen:

Wat gebeurt er nu met de uitspraak van de Eerste Kamer dat de taken verkeer en vervoer zijn toegewezen aan de MRDH met het uitdrukkelijke verbod om andere taken toe te wijzen aan het orgaan wat de takenverkeer en vervoer beheert?

Hoe moet ik het memo lezen wat naar mijn mening doorspekt is van activiteiten die vallen onder het verbod uit vraag 1?
Bent u het met GBW eens dat eerst uitvoering moet worden gegeven aan de besluiten van de E.K. alvorens het proces van begroting en werkprogramma in gang te zetten?
Hoe worden zaken gescheiden in deze begroting die betrekking hebben op de taken verkeer en vervoer en andere taken die kennelijk onder dezelfde vlag worden opgestart?

Kunt u ons inlichten over functie en doel van de metropool-ateliers? en of dit naar uw mening strookt met de besluiten uit de Eerste Kamer.

De reactietermijn voor de individuele raden loopt af op 18 mei.
De commissievergadering bestuur op 23 april is afgelast en er is een raadsvergadering op 19 mei: dat past dus niet!
De gemeenteraad kan zowel op de begroting, als op het werkprogramma een zienswijze indienen. Hoe kan hier nu invulling aan gegeven worden?

Vanuit deze raad, maar ook al door onze vertegenwoordiging Mevr. vd Wilk en Dhr van der Mark, is aangedrongen om vanuit de MRDH rekening te houden met de werktermijnen van de diverse raden.
Bent u bereid dit nogmaals onder de aandacht te brengen van diegene binnen de MRDH die hier iets aan kan doen?

Frank Rijneveen, raadslid GemeenteBelang Westland

Raadsvergadering
19 mei 2015

GEMEENTE WESTLAND

BEHANDELD DOOR	
afdeling/team	PO/PROJ
documentnr	15-0067526

VOORBLAD RAAD

ONDERWERP EN BEHANDELING		
onderwerp	Raadsvoorstel inzake bekrachtiging geheimhouding afsprakenlijst kernwinkelgebied 's-Gravenzande	
vertrouwelijk	*Nee*	
portefeuillehouder	Wethouder Duijvestijn, T.A.M.	
bijlage(n)	Voorstel: Voorstel_5616.docx 15-0043891 GEHEIM notulen stuurgroep kernwinkelgebied 's-Gravenzande	
agendapunt	10.b.	
publiceren	Nee	

BESLISPUNTEN (RAAD)

Op grond van artikel 10 lid 2 onder b van de wet van openbaarheid van bestuur en artikel 25 lid 3 Gemeentewet de geheimhouding te bekrachtigen omtrent de afsprakenlijst kernwinkelgebied 's-Gravenzande 15-0043891

ARGUMENTEN EN RISICO'S (RAAD)

Geheimhouding is vereist om dat het openbaar worden van de informatie rondom de afspraken de economische- en financiële partijen (ondernemers Koningswerf, Langestraat en Marktplein, Ontwikkelingscombinatie 'Hart van 's-Gravenzande' en de gemeente Westland) kan schaden.

ALG 006

RAADSVOORSTEL

ONDERWERP

Bekrachtigen geheimhouding afsprakenlijst kernwinkelgebied ’s-Gravenzande.

INLEIDING

Aan de raad is toegezegd de afsprakenlijst kernwinkelgebied 's-Gravenzande tussen Ontwikkelingscombinatie 'Hart van 's-Gravenzande' en de gemeente Westland ter informatie te verstrekken.

Omdat het een geheim document betreft, is bekrachtiging hiervan door de raad vereist.

DOELSTELLING

Het bekrachtigen geheimhouding afsprakenlijst kernwinkelgebied ’s-Gravenzande

ARGUMENTATIE

Geheimhouding is vereist om dat het openbaar worden van de informatie rondom de afspraken de economische- en financiële partijen (ondernemers Koningswerf, Langestraat en Marktplein, Ontwikkelingscombinatie 'Hart van 's-Gravenzande' en de gemeente Westland) kan schaden.

RISICO’S EN KANTTEKENINGEN

Niet van toepassing

VERVOLGTRAJECT

Niet van toepassing

Burgemeester en wethouders van Westland,
de secretaris, de burgemeester,

M. van Beek J. van der Tak

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 28 april 2015, met de volgende bijlage:

- afsprakenlijst kernwinkelgebied 's-Gravenzande (15-0043891)

gelet op het bepaalde in artikel 10, lid 2 onder b van de wet van openbaarheid van bestuur en artikel 25 lid 3 Gemeentewet de geheimhouding te bekrachtigen omtrent de geheime afsprakenlijst kernwinkelgebied ’s-Gravenzande (15-0043891)

besluit:

Op grond van artikel 10 lid 2 onder b van de wet van openbaarheid van bestuur en artikel 25 lid 3 Gemeentewet de geheimhouding te laten bekrachtigen omtrent de geheime afsprakenlijst kernwinkelgebied ’s-Gravenzande (15-0043891).

Aldus besloten door de raad in zijn openbare
vergadering van 19 mei 2015,

de griffier, de voorzitter,

N. Broekema J. van der Tak

GRIFFIE	
verzameling	2014
nummer	in te vullen griffie
datum	in te vullen griffie
agendapunt	in te vullen griffie
bestuurder	T.A.M. Duijvestijn

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

ORGANISATIE	
afd./team	PO/PROJ
teamleider	C.A.J.A. Scheers-van Deursen
telefoon	(0174) 672 511
e-mail	cscheers@gemeentewestland.nl
documentnr.	15-0575957

VOORBLAD

ONDERWERP EN BEHANDELING	
onderwerp	Bekrachtigen geheimhouding aankopen 2013-2014
bijlage(n)	conceptraadsbesluit (nr.15-0575958) 15-0575542 GEHEIM Aankopen 2013 en 2014 bijlage bij oplopende gemeente schuld
status	geheim

BESLISPUNTEN

Gelet op het bepaalde in artikel 25 lid 3 Gemeentewet en artikel 10, lid 2 onder b van de Wet openbaarheid van bestuur de geheimhouding te bekrachtigen omtrent de bijlage (15-0575542) 'aankopen 2013 en 2014.

ARGUMENTEN

Geheimhouding is vereist om dat het openbaar worden van de informatie aankopen 2013-2014 de economische- en financiële partijen, Ontwikkelingsbedrijf De Westlandse Zoom en de gemeente Westland kan schaden.

RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

Niet van toepassing.

GRIFFIE	
verzameling	2014
nummer	in te vullen griffie
datum	in te vullen griffie
agendapunt	in te vullen griffie
bestuurder	T.A.M. Duijvestijn

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

ORGANISATIE	
afd./team	PO/PROJ
teamleider	C.A.J.A. Scheers-van Deursen
telefoon	(0174) 672 511
e-mail	cscheers@gemeentewestland.nl
documentnr.	15-0575957

VOORSTEL

ONDERWERP

Bekrachtigen geheimhouding.

INLEIDING

De fractie Westland Verstandig heeft artikel 26 vragen gesteld in het kader ter voorkoming van een verder oplopende schuldpositie. Hiervoor dient informatie verstrekt te worden die geheim is, bekrachtiging hiervan door de raad is vereist.

DOELSTELLING

Het bekrachtigen van geheimhouding verkooplijst 2013-2014.

ARGUMENTATIE

Geheimhouding is vereist om dat het openbaar worden van de informatie ‘aankopen 2013-2014’ de economische- en financiële partijen, Ontwikkelingsbedrijf ‘De Westlandse Zoom’ en de gemeente Westland kan schaden.

RISICO’S EN KANTTEKENINGEN

Niet van toepassing.

FINANCIËN

Niet van toepassing.

COMMUNICATIEPARAGRAAF

Niet van toepassing.

VERVOLGTRAJECT

Niet van toepassing.

Burgemeester en wethouders van Westland,
de secretaris, de burgemeester,

M. van Beek J. van der Tak

Raadsbesluit

RAADSBESLUIT	
verzameling	
nummer	
datum	
documentnr.	15-0575958

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders met nummer 15-0575957 van 5 mei 2015, met de volgende bijlage:

- 15-0575542 GEHEIM Aankopen 2013 en 2014 bijlage bij beantwoording artikel 26-vragen oplopende gemeenteschuld

Gelet op het bepaalde in artikel 25 lid 3 Gemeentewet en artikel 10, lid 2 onder b van de Wet openbaarheid van bestuur de geheimhouding te bekrachtigen omtrent de bijlage (15-0575542) 'aankopen 2013 en 2014.

besluit:

Gelet op het bepaalde in artikel 25 lid 3 Gemeentewet en artikel 10, lid 2 onder b van de Wet openbaarheid van bestuur de geheimhouding te bekrachtigen omtrent de bijlage (15-0575542) 'aankopen 2013 en 2014.

Aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 19 mei 2015,

de griffier, de voorzitter,

N. Broekema J. van der Tak

ZV 004

Raadsvergadering
19 mei 2015

GEMEENTE WESTLAND

BEHANDELD DOOR	
afdeling/team	SAM/CWPB
documentnr	15-0046793

VOORBLAD RAAD

ONDERWERP EN BEHANDELING		
onderwerp	Raadsvoorstel inzake Regionaal inkoopkader jeugdhulp 2016/2017, alsmede: Heragendering onder voorbehoud: Schrijven van het college d.d. 04-03-15 betreffende proces inkoop jeugdhulp en Wmo 2016	
vertrouwelijk	*Nee*	
portefeuillehouder	Wethouder Goeij-van der Klugt, M.A.A. de	
bijlage(n)	Voorstel: Voorstel_4587.docx Regionaal inkoopkader 2016-2017 Proces inkoop jeugdhulp 2016 G15-000981 Amendement A. VVD-D66-PW-LPF-CUSGP-WV Inkoopkader Jeugdhulp 2016-2017 AANVAARD G15-000980 Amendement B. VVD-D66-PW-LPF-CUSGP-WV Inkoopkader Jeugdhulp 2016-2017 AANVAARD G15-000979 Amendement C. VVD-D66-PW-LPF-CUSGP-WV Inkoopkader Jeugdhulp 2016-2017 AANVAARD G15-000978 Amendement D. VVD-D66-PW-LPF-CUSGP-WV Inkoopkader Jeugdhulp 2016-2017 AANVAARD Getekend Raadsvoorstel inzake Regionaal inkoopkader jeugdhulp 2016-2017(15-0046793	
agendapunt	11.	
publiceren	Nee	

BESLISPUNTEN (RAAD)

1. Het Regionaal Inkoopkader Jeugdhulp 2016 en 2017 als basis te nemen voor het inkoopproces.

ARGUMENTEN EN RISICO'S (RAAD)

Argumenten

1. daarmee stelt u kaders vast voor

- het zakelijk en innovatief partnerschap;
- de financiële uitgangspunten;
- de uitgangspunten voor sturing in een complexe omgeving.

Risico's
1. de budgetten voor jeugd worden pas met de meicirculaire bekend

ALG 006

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

ONDERWERP

Regionaal Inkoopkader Jeugdhulp 2016/2017

INLEIDING

Het sociaal domein bevindt zich in één van de grootste veranderingsoperaties ooit in termen van verschuivende verantwoordelijkheden en verhoudingen, van financiering én een andere aanpak om mensen die hulp en zorg nodig hebben te ondersteunen. Deze verandering vergt een lange adem.
Op 18 februari 2014 heeft de Eerste Kamer de nieuwe Jeugdwet aangenomen. Daarmee wordt de verantwoordelijkheid voor de jeugdhulp aan kinderen en jongeren bij de gemeenten gelegd. Een grote verandering, die op 1 januari 2015 is ingegaan. Samen met de andere gemeenten in Haaglanden, met Voorschoten en met zorginstellingen is in 2014 een basis gelegd voor regionale inkoop en innovatie van de jeugdhulp. De gemeenten in H10 verband met Voorschoten en met zorginstellingen staan voor een gezamenlijke opdracht de transitie een succes te maken. De samenwerking doen we op regionaal niveau, omdat verschillende voorzieningen voor jeugdhulp alleen op (boven)regionale schaal kunnen worden georganiseerd. Door de samenwerking zijn we beter in staat om op regionaal niveau, maar ook in elke afzonderlijke gemeente, te zorgen dat de benodigde zorg voor jeugdigen beschikbaar is.

DOELSTELLING

Zowel de zorgcontinuïteit, waarin de bestaande zorginfrastructuur een rol heeft, als de innovatie krijgen hun beslag in het Regionaal Inkoopkader Jeugdhulp 2016-2017. In het Regionaal Inkoopkader Jeugdhulp 2016-2017 staan de volgende punten:
- verkenning van een toekomstig zorglandschap.
- inhoudelijke uitgangspunten voor de uitvoering van de jeugdhulp;
- (zakelijk en innovatief) partnerschap;
- financiële uitgangspunten; de budgetten worden pas met de meicirculaire bekend;
- sturing, bekostiging en monitoring.

De contractering van de instellingen vindt in de 2e helft van 2015 én 2016 plaats nadat het lokale inkoopplan in iedere gemeente is vastgesteld.

ARGUMENTATIE

1. *Met het Regionaal Inkoop Kader Jeugd 2016/2017stelt u kaders vast voor*
    - *Het* zakelijk en innovatief partnerschap
    - De inhoudelijke, zorg vernieuwende uitgangspunten voor de inkoop van de zorg (het inhoudelijk kader);
    - het zorglandschap met daarin de in te kopen (globaal beschreven) zorgvormen;
    - financiële uitgangspunten;
    - sturing, bekostiging en monitoring.

Voor de jaren 2015, 2016 en 2017 is het Regionaal Transitie Arrangement (RTA) opgesteld en in oktober 2013 door de colleges vastgesteld. Dit RTA beoogt om de bij Haaglanden betrokken zorgaanbieders voor 2015 duidelijkheid te geven over de wijze waarop in Haaglanden de zorgcontinuïteit is gegarandeerd. Met twaalf grote regionale aanbieders is daarbij een driejarig traject af-

gesproken, waarbij in partnerschap door de regio en aanbieders verantwoordelijkheid voor respectievelijk zorgcontinuïteit, het beperken van frictiekosten, behoud van kwaliteit en een start wordt gemaakt met innovatie. Het RTA voorziet er in dat de noodzakelijke veranderingen stap voor stap worden doorgevoerd.
Als basis voor het inkopen van jeugdhulp ten behoeve van 2015 hebben de samenwerkende gemeenten in 2014 een Regionaal Uitvoeringsprogramma opgesteld met de looptijd van één jaar (2015). Dat betekent dat er voor 2016 een nieuw uitvoeringsprogramma opgesteld moet worden.
De gemeenten in Haaglanden kiezen er voor om, weliswaar in lijn met het RTA, een aangescherpt Regionaal Inkoop Kader Jeugdhulp op te stellen. Hierover is met de aanbieders overlegd. Omdat de looptijd van één jaar voor een regionaal plan zeer kort is gebleken, is er via bijgaand document een basis gelegd voor twee jaar, namelijk 2016 en 2017.

Het Regionaal Inkoop Kader Jeugdhulp 2016/2017 wordt door alle gemeenten in Haaglanden gebruikt als basis voor een Lokaal Inkoop Plan Jeugdhulp 2016. Dit Lokaal Inkoop Plan Jeugdhulp maakt duidelijk hoe de regionaal ingekochte jeugdhulp in het lokale domein of van daaruit wordt ingezet. Ook maakt het plan zichtbaar hoe de regionaal ingekochte zorg in samenhang met de lokale behoefte wordt ingezet. Het lokale plan vormt de basis voor het maken van specifieke inkoopafspraken die door het Inkoopbureau H-10 worden vertaald in contracten. Het Lokaal Inkoop Plan Jeugdhulp wordt binnen het reguliere begrotingsritme jaarlijks opgesteld.

In de lokale plannen worden zichtbaar welke lokale accenten worden gelegd. Overleg met cliëntvertegenwoordigers vindt op lokaal niveau plaats over het lokaal inkoopplan 2016. Elke gemeente geeft dit op eigen wijze vorm. In het lokale inkoopplan wordt specifiek aangegeven welke functies worden ingekocht en welke budgetten daarvoor worden gereserveerd. De lokale plannen dienen in juli 2015 te zijn vastgesteld door de raden.

RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

1. De budgetten voor jeugd worden pas met de meicirculaire bekend
De omvang van het jeugdbudget wordt pas bekend met de meicirculaire. In 2016 wordt naar alle waarschijnlijkheid de eerste stap gezet van het historisch naar het objectief verdeelmodel. Deze stap zal voor Westland een neerwaartse bijstelling ten opzichte van het budget voor 2015 betekenen.

FINANCIËN

In het RTA is opgenomen dat in drie jaar de taakstelling van 15% volgens een vast ritme zou worden ingevuld: 4-10-15%. Deze benadering wordt verlaten. Het hanteren van kortingspercentages veronderstelt een heldere uitgangssituatie. In 2014 bleek dat de uitgangssituatie onhelder is. Het rijk hanteert bij de vaststelling van de integratie-uitkering verschillende jaren, er blijken knelpunten ten aanzien van het woonplaatsbeginsel en in 2016 wordt een nieuw verdeelmodel ingevoerd. Dit brengt de regio ertoe niet meer te denken in termen van kortingspercentages, maar in termen van beschikbaar budget. (zie hoofdstuk 5 van het regionaal inkoopkader.

Het inkoopbudget is afgeleid van het macrobudget verminderd met budgetten voor uitvoeringskosten, reservering landelijke inkoop, persoonsgebonden budget en lokale prioriteiten, Het inkoopbudget is taakstellend voor het Inkoopbureau.

Het financiële kader voor de jeugdhulp wordt bepaald door de afzonderlijke gemeenten. Dit kader wordt door de gemeenten bepaald op basis van de integratie-uitkering sociaal domein (meicirculaire), lokale budgetten en lokale prioriteiten. In de meicirculaire wordt het financiële kader voor de gemeenten voor de jeugdhulp 2015 op basis van een nieuw verdeelmodel vastgesteld.

Budgettaire neutraliteit: beschikbaar te stellen bedrag jeugdhulp meicirculaire 2015 voor het jaar 2016 is bedrag voor jeugdhulp, weliswaar gecorrigeerd voor een aantal kostenposten (bijv. uitvoeringskosten) die met uitvoeringsaspecten te maken hebben, hetgeen leidt tot een netto inkoopbudget.

Via de vaststelling van de gemeentelijke begroting 2016 vindt definitieve besluitvorming plaats in de raad over de definitieve benodigde budgetten voor jeugdhulp.

Op basis van het regionale inkoopkader 2016-2017 én het lokale inkoopplan 2016 worden de inkoopcontracten 2016 gesloten met de aanbieders jeugdhulp.

COMMUNICATIEPARAGRAAF

Geen actieve communicatie over dit onderwerp omdat het gaat om een technisch aspect van de zorg. Het kan wel belangrijk zijn om te laten zien dat Westland de zorg voor haar inwoners goed geregeld heeft. Daarvoor kan het Lokaal Inkoop Plan Jeugdhulp 2016 als moment aangepakt worden.

VERVOLGTRAJECT

Op basis van het bovenstaande ziet de bestuurlijk planning er als volgt uit. Zowel het Regionaal Inkoopkader Jeugdhulp als de lokale inkoopplannen worden door de gemeenteraden vastgesteld. In de totstandkoming van de regionale kaders is een rol weggelegd voor het bestuurlijk overleg (wethouders sociaal domein), voor de raden worden informatieve bijeenkomsten georganiseerd en de aanbieders worden geconsulteerd. Dit is conform toezeggingen.
Bij het tot stand komen van de lokale inkoopplannen organiseert iedere gemeente zelf contactmomenten met cliëntenvertegenwoordigers, aanbieders en raden zodat de ingekochte jeugdhulp zoveel mogelijk aansluit op de lokale situatie en wensen (lokaal maatwerk). Voor het zomerreces dienen ook alle lokale inkoopplannen door de raden te zijn vastgesteld.
De lokale inkoopplannen vormen samen de inkoopopdracht aan het regionaal inkoopbureau en maakt de samenhang zichtbaar tussen op regionaal niveau ingekochte jeugdhulp en lokaal ingekocht/gesubsidieerd aanbod. Op basis van de lokale plannen voert het regionale inkoopbureau inkoopgesprekken met de aanbieders zodat op 1 december 2015 alle contracten voor de jeugdhulp voor 2016 getekend kunnen worden.

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

	Feb	Maart	April	Mei	Juni/juli (voor zomerreces)	Q3	Q4
Regionaal inkoopkader	Ambtelijke voor-bereiding	• Bestuurlijk overleg College-besluiten tussen	• Regionale informatie bijeenkomsten raad Besluitvorming raad eind april				
Lokale inkoopplannen	Ambtelijke voorbereiding	Ambtelijke voorbereiding	Gemeentelijk traject waarin lokaal overleg mogelijk is	• College-besluit lokaal plan tussen	• Raads-besluit lokaal plan tussen		
Contractering							• 1 december: gesloten contracten = collegebesluit

Burgemeester en wethouders van Westland,

de secretaris, de burgemeester,

M. van Beek J. van der Tak

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 31 maart 2015, met de volgende bijlage:

- Regionaal inkoop kader 2016-2017 (15-0054996);

gelet op het bepaalde in artikel 2.6 van Jeugdwet;

gehoord de beraadslagingen in de vergadering van de raadscommissie Maatschappelijke Omgeving van 20 april 2015;

besluit:

Het Regionaal Inkoopkader Jeugdhulp 2016/2017 als basis te nemen voor het inkoopproces en in te stemmen met:

- het zakelijk en innovatief partnerschap;
- de financiële uitgangspunten;
- de uitgangspunten voor sturing in een complexe omgeving

Aldus besloten door de raad in zijn openbare
vergadering van 19 mei 2015,

de griffier, de voorzitter,

N. Broekema J. van der Tak

REGIO HAAGLANDEN
INKOOPKADER JEUGDHULP
2016-2017

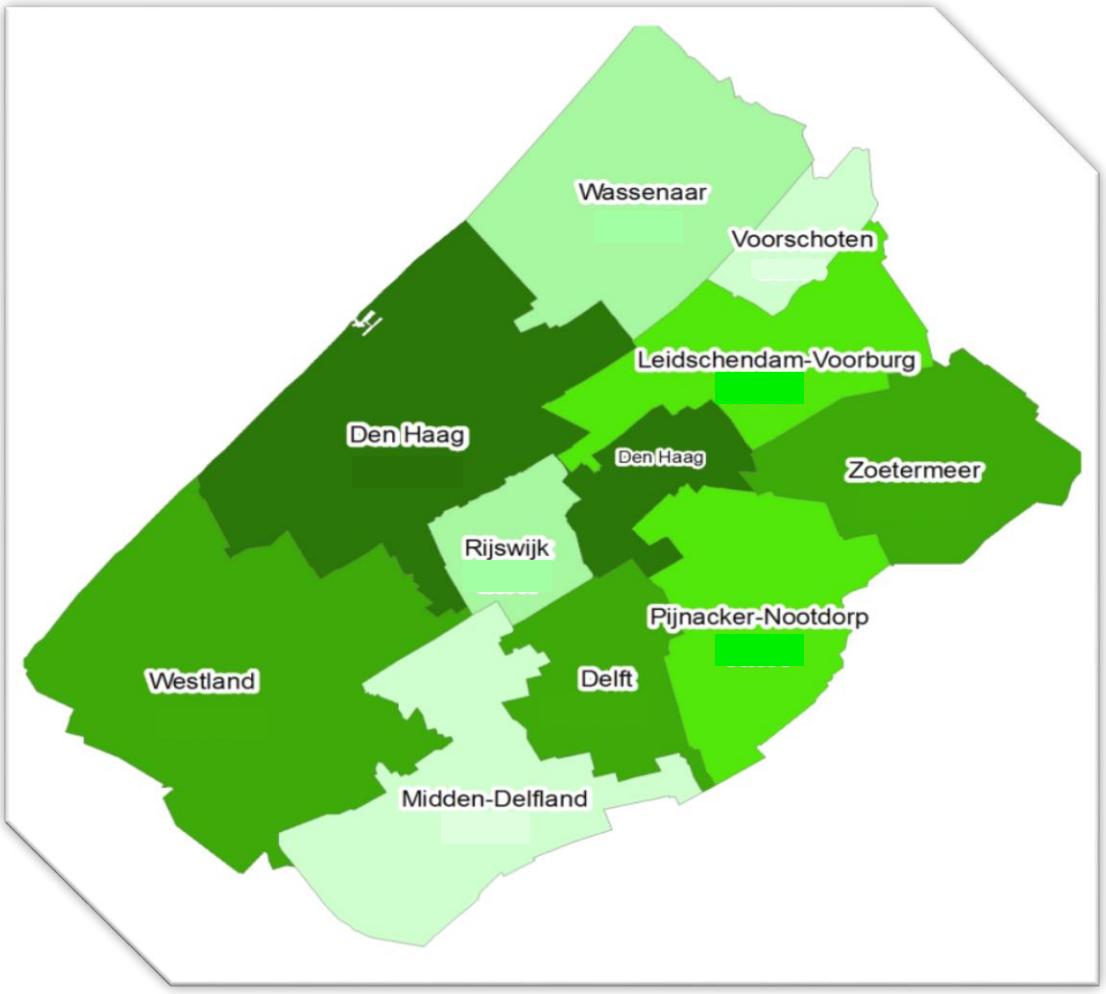

26 maart 2015

Inhoud

1.	Inleiding	- 3 -
2.	Een veranderend zorglandschap	- 5 -
3.	Inhoudelijk kader	- 9 -
4.	Zakelijk en innovatief partnerschap	- 10 -
5.	Financieel kader	- 13 -
6.	Sturen in een complexe omgeving	- 16 -
Bijlage 1:	Format lokaal Inkoopplan en gemeentelijk factsheet	- 19 -
Bijlage 2:	Inkoop 2015 en wat doen we anders in 2016	- 21 -

1. Inleiding

1.1 Vooraf

De gemeenten in Haaglanden[1] hebben op 26 juni 2013 besloten een gemeenschappelijke jeugdhulpregio te vormen. De samenwerking is onder meer gericht op gezamenlijk inkopen van jeugdhulp, bundeling van administratieve processen en waar mogelijk efficiency voordelen in de uitvoering.

In oktober 2013 is het Regionaal Transitiearrangement Jeugd Haaglanden (RTA) vastgesteld. Hierin is beschreven hoe gemeenten en jeugdhulpaanbieders omgaan met continuïteit van zorg, taakstelling, frictiekosten en innovatie.

Het Regionaal Inkoopkader 2016-2017 is een nadere uitwerking van het RTA. Voor de periode na het RTA stelt de Regio Haaglanden in 2017 een nieuwe regiovisie jeugdhulp 2018-2022 op.

Inkoop 2014, terugblik
Het inkoopproces 2014 heeft geleid tot opdrachtverstrekking aan 160 zorgaanbieders[2] via privaatrechtelijke contracten. De bestaande voorwaarden en wijze van bekostiging zijn ten gevolge van de beperkt beschikbare tijd zoveel mogelijk gehandhaafd. In de regio Haaglanden is er in 2014 voor gekozen om de aanbieders in twee stappen te contracteren: via de proces- en uitvoeringsovereenkomst. De looptijd van de uitvoeringsovereenkomst is één jaar en kan hierna jaarlijks verlengd worden. De deelnemende gemeenten geven samen opdracht aan de aanbieders in de regio. De contracten zijn door elke deelnemende gemeente ondertekend.

2016: veranderingsjaar
Inzicht in het feitelijk gebruik van jeugdhulp is belangrijk voor het inkoopproces. Betrouwbare informatie hierover zal pas in de loop van 2015 beschikbaar komen. Deze informatie zal nog onvoldoende volledig zijn om er het gehele inkoopprogramma 2016 op te kunnen baseren. Dit betekent dat ook voor 2016 de historische uitgangssituatie medebepalend is. Flexibiliteit bij de inzet van de ingekochte hulp en innovatieve projecten moeten meer maatwerk op basis van de feitelijke vraag mogelijk maken.

1.2 Inkoopproces in hoofdlijnen

In 2014 is met het RTA en de Innovatieagenda als kader het Regionaal Uitvoeringsprogramma (RUP) opgesteld. Voor 2016 wordt geen RUP opgesteld, maar lokale inkoopplannen (zie format in bijlage 1. Kader hiervoor is het Regionaal Inkoopkader 2016-2017[3]. Het Regionaal Inkoopkader wordt in april aan de gemeenteraden ter besluitvorming voorgelegd.
De lokale inkoopplannen) dienen 1 juli door de gemeenteraden te zijn vastgesteld. Op basis van de lokale plannen wordt de jeugdhulp gezamenlijk ingekocht.

1.3 Sturen in een complexe omgeving, eenvoud waar het kan, complex waar het moet

Gemeenten en jeugdhulpaanbieders werken in een complex systeem samen als wederzijds afhankelijke partners in verschillende rollen en in wisselende verhoudingen. Sturing vindt plaats in een omgeving van onzekerheid, ongrijpbare problematiek en soms met beperkte informatie. Veranderingen zijn onvoorspelbaar en het tempo van wisselingen neemt toe. Deze complexiteit vraagt veel van de samenwerking tussen de gemeenten onderling en met de jeugdhulpaanbieders en van onze netwerkende aanpak. Klassiek sturen in zo'n (netwerk)omgeving gaat niet.

[1] Delft, Den Haag, Leidschendam-Voorburg, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk, Voorschoten, Wassenaar, Westland, Zoetermeer
[2] Stand opgemaakt per maart 2015
[3] Als nadere uitwerking van het Regionaal Transitiearrangement

De sturingsfilosofie gaat dan ook vooral over de kwaliteit van samenwerking in het netwerk. Deze moet *open, flexibel, innovatief, veerkrachtig, vitaal en dynamisch* zijn. Er moet een proces ontstaan waarin verschillende partijen symmetrisch samenwerken aan een gezamenlijke benadering voor een gezamenlijk probleem.

Tegelijkertijd vindt onze samenwerking plaats in een omgeving van democratische controle en bestuurlijke eindverantwoordelijkheid. Dus bureaucratische kernwaarden in onze samenwerking zijn ook van belang: *procedures, hiërarchie begrensd, transparantie, budgettaire verantwoording en overzichtelijkheid.*

Deze waarden staan naast elkaar. Dit vraagt om balanceren van elk van de partijen. Op het raakvlak van eenvoud en complexiteit, en op de grens van orde en chaos. Dit is de realiteit van sturen in wat wel 'overgeorganiseerde ongeorganiseerdheid'[4] wordt genoemd. Niemand is de baas, maar er bestaat wel controle en eindverantwoordelijkheid. Daarom vatten we onze sturingsfilosofie als volgt samen: eenvoud waar het kan, complex waar het moet.

1.4 Samenwerking gemeenten en Inkoopbureau

De lokale verantwoordelijkheid richt zich vooral op het inrichten van de lokale infrastructuur in de vorm van lokale (jeugd)teams, de samenwerking met onderwijs en de wijze waarop gespecialiseerde jeugdhulp wordt ingeschakeld. Dit wordt door de gemeenten vastgelegd in lokale inkoopplannen.
Er zijn ook gedeelde verantwoordelijkheden, wettelijk en als bestuurlijke keuze. Deze laten zich samenvatten tot:

- Inkoop (wettelijk):
  - Specialistische jeugdhulp (incl. landelijk/buitenregionaal)
  - Crisisdienst, Veilig Thuis en JB/JR
- Regionaal voortgangsoverleg en plaatsingscoördinatie residentiele zorg (bestaande werkwijze overgenomen van Stadsgewest)
- Instandhouden gemeenschappelijk inkoopbureau (Bestuurlijke keuze voor lichte gemeenschapelijke regeling).

Het Inkoopbureau H10 voert tevens het contractmanagement namens de gemeenten uit en organiseert administratieve processen rond facturering. De ondertekening van contracten is een verantwoordelijkheid van de gemeenten.

1.4 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 verkent de contouren van het toekomstig zorglandschap in onze regio. Hoofdstuk 3 beschrijft het inhoudelijk kader dat de regio Haaglanden hanteert. In hoofdstuk 4 gaan wij nader in op de definiëring van het zakelijk en innovatief partnerschap. Hoofdstuk 5 bevat kaders rond de financiën en hoofdstuk 6 richt zich op sturing en monitoring.

[4] Geert Teisman

2. Een veranderend zorglandschap

De samenleving verandert ingrijpend. Op tal van terreinen vraagt de overheid van burgers meer door het aanspreken (na herstel) van eigen kracht en inschakeling van eigen netwerken Ook de burgers zelf nemen meer en meer eigen initiatief voor de organisatie van voor hen belangrijke zaken[5]. Dit krijgt volgens de gemeenten in Haaglanden ook gevolgen voor de organisatie van de inrichting van het sociaal domein.

In dit regionaal inkoopkader verkennen we het toekomstige landschap voor de jeugdhulp. De jeugdhulp in de regio Haaglanden zal in 2020 anders georganiseerd zijn dan nu: *dichtbij als het kan, vaker door samenwerkingsverbanden van burgers zelf en ver(der) weg als het moet*. Dit brengt als herordening met zich mee: meer deconcentratie van relatief eenvoudige, veelvoorkomende jeugdhulp en concentratie van de complexe, specialistische en acute jeugdhulp.

Het veranderde zorglandschap wordt voor een deel bepaald door de maatschappelijke ontwikkelingen en voor een ander deel door sturing vanuit de gemeenten.

2.1 Het landschap anno nu

Het zorglandschap tot 1-1-2015 kenmerkt zich door een wettelijk recht op zorg, gecentraliseerde toegang (formele indicatiestelling tot 1-1-2015) en een beperkt aantal grote aanbieders uit (voormalig) Jeugd & Opvoedhulp, AWBZ en j-GGZ dat binnen (vrijwel) alle gemeenten van Haaglanden diverse hulpvormen van licht tot zwaar met en zonder verblijf aanbiedt. Daarnaast is er een groot aantal kleine(re) aanbieders en zelfstandigen die zich richten op één hulpvorm of doelgroep.

Sinds de transitie melden zich nieuwe partijen bij de gemeenten in de regio met uiteenlopende expertise.

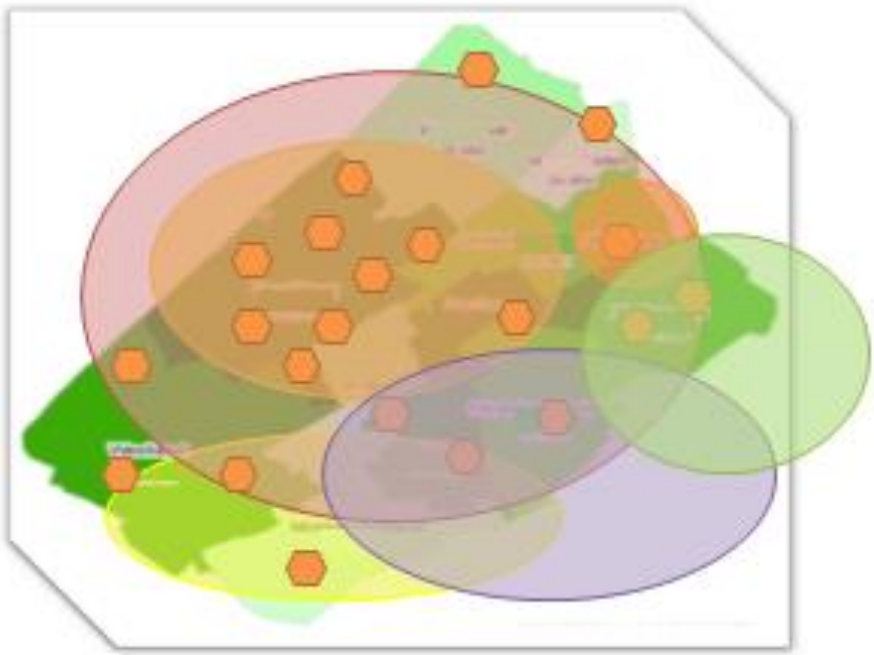

Impresssie van de hoofdlijnen van het huidige landschap:

- een grote Jeugd- en Opvoedhulp-aanbieder

- twee grote en enkele kleinere j-GGZ aanbieders

- twee grote LVB-aanbieders die bovenregionaal werken

- diverse overig aanbod jeugdhulp

[5] Zie diverse publicaties van Jan Rotmans, hoogleraar transitiekunde

De grotere jeugdhulporganisaties (partijen met bedden en ambulant) vormen het hart van het huidige jeugdstelsel in de regio Haaglanden. Deze partijen hebben veel kapitaal in de vorm van vastgoed, volume, kennis en informatie. Grotere partijen zijn daardoor soms duurder dan kleinere jeugdhulpaanbieders.

2.2 Toekomstig zorglandschap

De nieuwe ordening van het jeugdhulplandschap kent een ander paradigma en gaat uit van eigen kracht en zelfregulering, van 'doen wat nodig is' en hulpverlening vindt plaats vanuit het motto "dichtbij als het kan en ver(der) weg als het moet".

Lokaal zien basisvoorzieningen als sport, welzijn, school, leerplicht en de jeugdgezondheidszorg jongeren vaak, waardoor zij vroegtijdig kunnen signaleren. Multidisciplinaire lokale teams -inclusief preventief aanbod- zijn bij vragen of problemen beschikbaar voor advies- en hulp bij het zoeken naar oplossingen binnen de eigen mogelijkheden van burgers en hun netwerken, het preventieve aanbod of met 1e lijnsjeugdhulp vanuit de teams zelf. De multidisciplinaire wijkteams bestaan uit een vaste kern van organisaties die specialismen op afroep (jaarlijks te contracteren) kunnen inroepen.

Binnen de regio groeien we daarnaast toe naar een paar (hoog)specialistische voorzieningen die ambulant kunnen schakelen met (tijdelijke) opname en waar aan kennisontwikkeling wordt gedaan. Deze voorzieningen zijn voor doelgroepen met een complexe zorgvraag. In dit perceel is vanwege de infrastructurele kant van de zorg geen sprake van marktwerking, maar van sturing op prestaties/ resultaten via contracten.

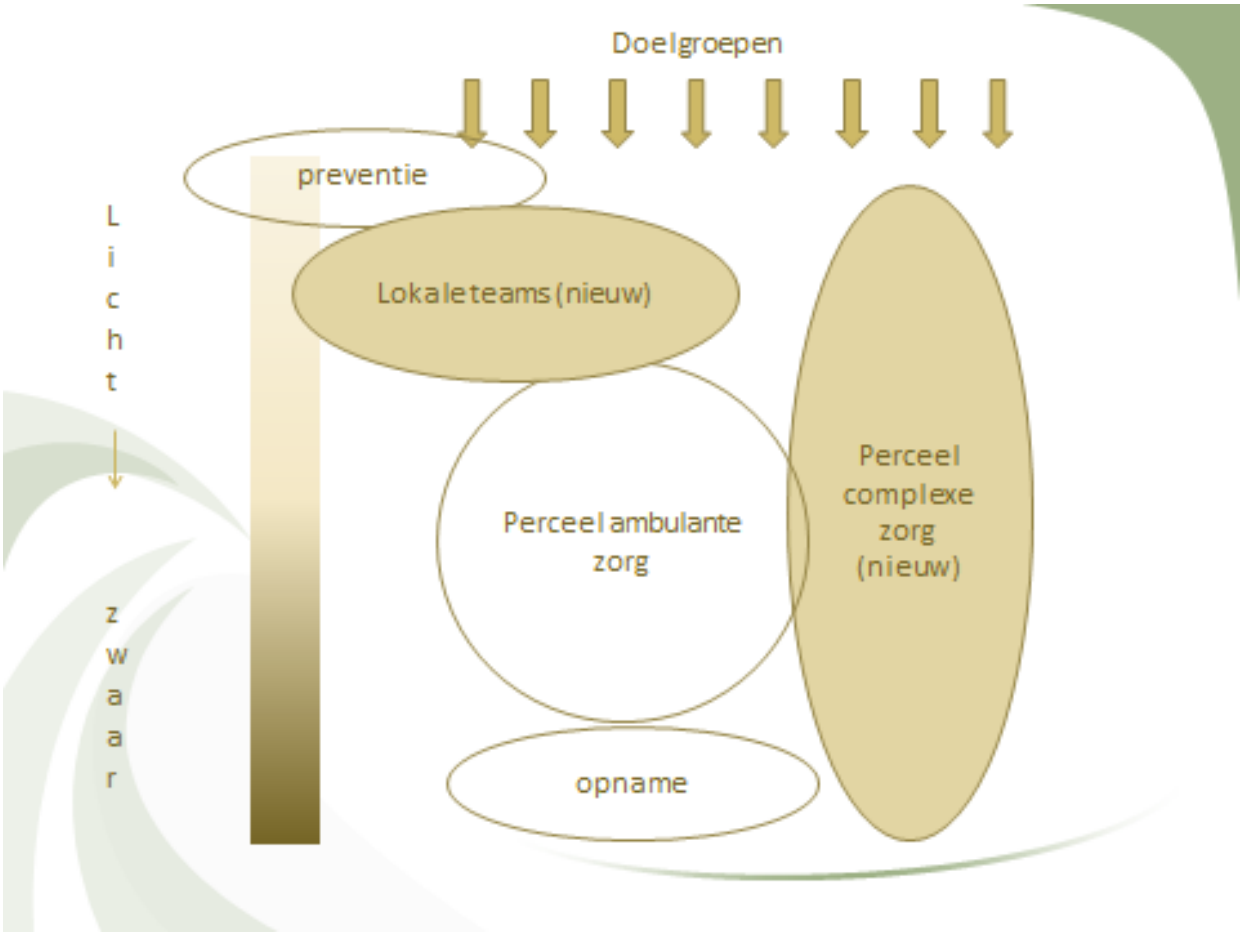

Niet alles kan lokaal in de wijkteams en niet alles is zo complex dat specialisten nodig zijn. In het perceel daartussen ontstaat en bieden wij ruimte voor innovatie via de inzet van jeugdhulp-thuis zoals e-health en domotica (technologische hulpmiddelen), initiatieven van ouders zelf, bijvoorbeeld

met PGB gefinancierd, jeugdhulpaanbieders van ambulante jeugdhulp gericht op bepaalde doelgroepen, kleinere begeleidings- en behandellocaties, woonvormen (logeerhuizen, gezinshuizen, etc). Deze staan in verbinding met de regionale specialistische voorzieningen (als kenniscentra). Het is in dit perceel waar marktwerking tussen jeugdhulpaanbieders het meest effectief is.

De keerzijde van marktwerking en nieuwe aanbieders kan versnippering zijn. Daar waar dat dreigt, zal de regio via contractsturing er voor zorgen dat geen ondoelmatige overlap ontstaat met het risico van veel schakelmomenten. Versnippering tegengaan is ook belangrijk in verband met hoge kosten voor toezicht op kwaliteit. De afspraken in het kader van zakelijk en innovatief partnerschap moeten zorgen voor behoud van effectiviteit van het stelsel als geheel.

Impressie van het toekomstig zorglandschap in de regio Haaglanden:

I. Preventieve ondersteuning
II. Ambulante Jeugdhulp
III. Specialistisch / Infrastructureel (verblijf + behandelen)
Wonen en begeleiding
IV. Topspecialistisch

2.3 Invloed van de burger

In het toekomstg zorglandschap is het vanzelfsprekend dat de ouders en jongeren invloed hebben op welke hulpverlener je gaat helpen. Dit naast de al bestaande kwaliteitsaspecten t.a.v. invloed op je eigen plan, invloed op het dossier en ruimte voor arrangementen op maat.

Behalve doordat er initiatieven van burgers zelf ontstaan, komt er voor bepaalde doelgroepen ook ruimte voor nieuwe aanbieders. Dit vergroot de keuzemogelijkheden voor de burgers. Sommige vormen van jeugdhulp zijn dermate specialistisch en ook relatief weinig voorkomend dat de zorg door meer aanbieders niet efficiënt te organiseren is. De invloed van de burger op het eigen trakect is in die specialistische organisaties onverminderd.

2.4 Jeugd en Veiligheid, regionale uitvoering van publieke taken

De Jeugdwet voorziet in uitvoering van publieke taken, zoals jeugdbescherming en jeugdreclassering (JB/JR), het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling en Huiselijk geweld (Veilig Thuis/AMHK) en een crisisdienst. De Jeugdwet staat toe dat deze taken door private organisaties worden uitgevoerd. In

het geval van JB/JR zijn dat de zgn. gecertificeerde instellingen ('GI'). De taken JB/JR vloeien voort uit rechterlijke machtigingen, dan wel lopen daarop vooruit ('preventieve jeugdbescherming').

Jeugdbescherming en jeugdreclassering, als het echt niet anders kan
Inhoudelijk is in de regio de beleidslijn van kracht dat in het nieuwe jeugdstelsel meer (veiligheids) problemen voorkomen of opgelost moeten kunnen worden binnen de vrijwillige hulp. Dus hulp zonder dwang of drang. Samenwerking met ouders en het versterken van het netwerk in de eigen omgeving blijken in tal van pilots effectiever te zijn en duurzamer oplossingen op te leveren dan dwangmaatregelen. Dit is een maatschappelijke tendens, het aantal ondertoezichtstellingen en jeugdreclasserings-maatregelen daalt in een aantal regio's al jaren.

In de gezinssituaties waar sprake is van een juridische maatregel blijft het multidisciplinaire (wijk)team aan zet voor de feitelijke inzet van de door de GI bepaalde hulp. We onderscheiden toezicht (GI) en hulp (wijkteam). De gemeenten spreken met de GI's af dat deze hun kennis over het omgaan met complexe (veiligheids)problematiek in opvoedrelaties lokaal blijven inzetten.

De beleidslijn en maatschappelijke tendens impliceren een verdergaande krimp voor de bij deze taken betrokken GI's. Het is van belang bij deze krimp oog te houden voor de beschikbaarheid van de noodzakelijke expertise. Hiervoor worden met de GI's scenario's ontwikkeld. Daarnaast zien de gemeenten een aanvullende rol voor de gecertificeerde instelling(en) waar het de inzet van hun specifieke expertise betreft. Het gaat daarbij om informatie- en advies bij veiligheidsvraagstukken en bijdragen aan deskundigheidsbevordering bij de reguliere jeugdhulp.

Een van de gecertificeerde instellingen voert tot 2017 de taak 'Crisisinterventie team (CIT)' uit. Het gaat hier om 24 u bereikbaarheid en het zorgen voor adequate inzet van jeugdhulp in crisissituaties. Hiervoor werkt het CIT samen met een aantal zorgaanbieders. Deze samenwerking zal bij de inkoop voor 2016 nader worden geborgd.

Veilig Thuis
Met de ontwikkeling van de nieuwe organisatie Veilig Thuis is een regionale projectorganisatie belast. Dit leidt naar alle waarschijnlijkheid pas in 2017 tot veranderingen rond inkoop en contractering.

3. Inhoudelijk kader

3.1 Doelstellingen van de Jeugdwet

De doelen van de Jeugdwet laten zich samenvatten tot:

- Preventie en uitgaan van eigen verantwoordelijkheid en eigen mogelijkheden van jeugdigen en hun ouders, met inzet van hun sociale netwerk;
- De-medicaliseren, ontzorgen en normaliseren door onder meer het opvoedkundig klimaat te versterken in gezinnen, wijken, scholen en in voorzieningen als kinderopvang en peuterspeelzalen;
- Eerder de juiste hulp op maat te bieden om jeugdigen en gezinnen zo snel mogelijk, zo dichtbij mogelijk en zo effectief mogelijk hulp te bieden met aandacht voor de (kosten)effectiviteit van de geboden hulp;
- Integrale hulp aan gezinnen volgens het uitgangspunt één gezin, één plan, één coördinator;
- Meer ruimte voor professionals om de juiste hulp te bieden.

3.2 Doelstellingen van de gemeenten met de jeugdhulp

Om de doelstellingen van de Jeugdwet te kunnen realiseren is in de visie van de regiogemeenten innovatie van de jeugdhulp nodig. Hiervoor is in 2014 samen met de grote aanbieders in de regio de zgn. Innovatieagenda opgesteld[6]. De innovatieagenda concretiseert de doelstellingen van de wet waar het gaat om:

- Dat de jeugdige gezond en veilig opgroeit;
- Dat de jeugdige als het kan (weer) thuis of in een gezin opgroeit;
- Dat de jeugdige meedoet, dat wil zeggen:
  - zinvolle relaties kan aangaan;
  - onderwijs volgt, een baan heeft of zinvolle dagbesteding.

De innovatieagenda onderscheidt 3 speerpunten waarlangs innovatie wordt georganiseerd:

- Versterken van de basisvoorzieningen (sport, jeugdwerk, welzijn, school, Jeugdgezondheids-zorg, huisarts);
- Zorgbehoeftebepaling en uitvoering van jeugdhulp in multidisciplinaire lokale teams;
- Van (semi)residentiele jeugdhulp naar dagbehandeling en (intensief) zorg in de thuissituatie; schakelen tussen open en gesloten jeugdhulp.

Ten aanzien van de uitvoering van de jeugdhulp hanteren de gemeenten in de Regio Haaglanden de volgende richtinggevende principes:

- De hulp (ook specialistisch) wordt zoveel mogelijk in eigen omgeving geboden en waar mogelijk verbonden met hulp in de wijk, op school, in het gezondheidscentrum en met jeugdgezondheidszorg)
- De opdracht aan de professional is primair ‘doen wat nodig is’: vraaggericht, op maat; van de professional wordt verwacht dat deze verantwoordelijkheid krijgt en neemt
- De ketenverantwoordelijkheid houdt niet op bij de Jeugdwet en niet bij 18 jaar; jeugdhulp zorgt wanneer nodig voor warme overdracht naar 18+ voorzieningen of levert in uitzonderingssituaties nog een korte periode de noodzakelijke hulp zelf.

[6] Innovatieagenda Jeugdzorg Haaglanden, gezamenlijk document van gemeenten en aanbieders, februari 2014.

4. Zakelijk en innovatief partnerschap

4.1 Het Regionaal Transitiearrangement

In het Regionaal Transitiearrangement (RTA, oktober 2013) is de basis gelegd voor een meerjarige samenwerking tussen gemeenten en zorgaanbieders, gericht op enerzijds continuïteit van zorg en anderzijds transformatie en innovatie. Deze samenwerking geldt in beginsel voor een periode van drie jaar: 2015, 2016 en 2017. De meerjarige verbintenis geldt primair voor op de regio georiënteerde zorgaanbieders. De verantwoordelijkheid van aanbieders en gemeenten samen is aangeduid als zakelijk partnerschap. Binnen de zorgaanbieders is in 2013 een groep grote instellingen aangeduid als preferente gesprekspartner (F12) waar het gaat om realisering van de taakstelling van het Rijk, het beperken van frictiekosten en innoveren van de jeugdhulp.

Het RTA bood een goede basis voor de transitie die per 1-1-2015 gerealiseerd moest worden. Inhoudelijk komt het echter nu op doorontwikkelen en transformeren aan. Dit vraagt in de ogen van de gemeenten een verdieping en aanscherping van het RTA. Wat hebben gemeenten en zorgaanbieders (ook buiten de F12) van elkaar nodig om de veranderopgave te kunnen realiseren?

De gemeenten herdefiniëren het zakelijk en innovatief partnerschap langs de lijnen van:

a. De wijze van overleg en gesprek
b. De mogelijkheden voor meerjarige relaties en nieuwe aanbieders
c. Budgetbeheersing
d. Innovatiekracht en pro-actieve houding
e. Informatie-uitwisseling

4.2 De wijze van overleg en gesprek

Gemeenten willen dat ‘leren en innoveren’ in het nieuwe stelsel een belangrijke plaats heeft, om de kwaliteit van de jeugdhulp steeds verder te verbeteren. Leren en innoveren gebeurt primair lokaal. Daar vindt ook samenspraak met cliëntgroepen en burgers plaats. Dat wordt daarom in het lokale inkoopplan uitgewerkt.
Regionaal leren we van elkaar: aanbieders, gemeenten en inkoopbureau. De vormgeving hiervan vraagt uitwerking: hoe organiseren we gestructureerd het gesprek waarin ervaringen worden uitgewisseld en leerpunten uitgewerkt, geïmplementeerd en geborgd.

Lokale samenwerkingsverbanden
In alle gemeenten in Haaglanden zijn er lokale samenwerkingsverbanden (jeugd en/of sociaal domein). Deze zijn ingericht voor de lokale infrastructuur, waaronder de samenwerking tussen lokale multidisciplinaire teams en bijvoorbeeld welzijn, de scholen, leerplicht en de gezondheidszorg. De invulling van het partnerschap heeft in de gemeenten eigen accenten gekregen en daarom variëren de daarbij betrokken jeugdhulpaanbieders. Sommigen daarvan zijn in alle regiogemeenten actief, anderen in een of meer gemeenten.

Jaarlijkse werkconferentie voor alle jeugdhulpaanbieders
Jaarlijks organiseert de Regio Haaglanden in mei/juni een regiodag voor alle betrokken jeugdhulpaanbieders (instellingen en ZZP-ers). Cliëntenorganisaties worden uitgenodigd als toehoorder deze bijeenkomsten bij te wonen.

Het karakter van de bijeenkomst is een werkconferentie met als doel:

- Informeren van de aanbieders door de gemeenten over de beleidsontwikkelingen
- Uitwisselen van ervaringen tussen gemeenten en aanbieders over de uitvoering van de jeugdhulp en de vorderingen met de uitvoering van de innovatieagenda
- Het benoemen van de verantwoordelijkheden in de infrastructuur

- Het voorbereiden van het inkoopproces van het volgende jaar en de administratieve processen.

Regionale Klankbordgroep Jeugdhulp Haaglanden
Naast het overleg op lokaal niveau wordt met een deel van de jeugdhulpaanbieders op regionaal niveau overlegd. Teneinde samenspraak met een bredere vertegenwoordiging van het werkveld te organiseren, krijgt het zgn. F12-overleg zijn vervolg in de Regionale Klankbordgroep Jeugdhulp Haaglanden. Deze klankbordgroep wordt 2 à 3 maal per jaar door de gezamenlijke regiogemeenten uitgenodigd voor bespreking van actualiteit en ontwikkelingen in het sociaal domein en de jeugdketen. De klankbordgroep wordt ook betrokken bij de voorbereiding van de jaarlijkse werkconferentie. De klankbordgroep bestaat uit een vertegenwoordiging van nader te bepalen regionale aanbieders voor specialistische jeugdhulp, een vertegenwoordiging van kleinere partijen en de vereniging van ZZP-ers.

4.3 De mogelijkheden voor meerjarige relaties en nieuwe aanbieders

De gemeenten willen onder voorwaarden meerjarige verbintenissen aangaan en werken primair met lokale en regionaal verbonden organisaties. De gemeenten nemen daarin de beleids- en stelselverantwoordelijkheid en de zorgaanbieders zijn verantwoordelijk voor de levering van verantwoorde zorg.
De regio ziet het ‘zorglandschap’ op termijn veranderen, dit is beschreven in hoofdstuk 2. Dit zorglandschap zorgt aan de ene kant ervoor dat er voor bepaalde doelgroepen een stevige regionale infrastructuur met grotere instellingen blijft voor specialistische jeugdhulp (al dan niet met verblijf) en aan de andere kant voor andere doelgroepen een stelsel waarin ruimte ontstaat voor kleinere aanbieders en nieuw initiatief. Bij de specialistische jeugdhulp geldt dat voor een klein aantal grote aanbieders er langlopende overeenkomsten zullen worden gesloten en voor de kleinere organisaties en nieuwe initiatieven eenjarige overeenkomsten met opties tot verlenging.

De zorgaanbieders zijn ‘maatschappelijke ondernemers’ en werken volgens good governance, social return, stagemogelijkheden incl. voor de eigen jongeren/cliënten en maken werk van de inzet van vrijwilligers.

4.4 Budgetbeheersing
De jeugdhulp zal nog een paar jaar krimpen. Dat vraagt een strakke budgetbeheersing. De gemeenten zullen aan de uitvoering van de jeugdhulp in de lokale inkoopplannen strakke kaders verbinden. Van de jeugdhulpaanbieders wordt verwacht dat ook zij hun verantwoordelijkheden ten aanzien van budgetbeheersing nemen. Dat reikt verder dan ‘uitkomen’ met een toegekend budget. De gevraagde verantwoordelijkheid betreft maximale kostenreductie, het mede terugdringen van de vraag (normaliseren en demedicaliseren, het aanspreken van op eigen kracht en netwerk van de burgers) en het waar mogelijk inschakelen van vrijwilligers.
Het beperken van administratieve lasten is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeenten en jeugdhulpaanbieders.

4.5 Innovatiekracht en proactieve houding
De gemeenten in de regio willen innovatie en vernieuwing van de jeugdhulp. De gemeenten maken in dit regionaal inkoopkader maar ook in de lokale inkoopplannen hun wensen en verwachtingen duidelijk. De feitelijke invulling zal echter moeten komen van de gezamenlijke jeugdhulpaanbieders. De gemeenten verwachten van de jeugdhulpaanbieders daarin een proactieve houding die ook op onderlinge samenwerking is gericht. Voor de komende jaren verwachten we ondermeer bijdrage aan de volgende ontwikkelingen:

- Primair toepassen van met evidence en practice based programma’s, naast initiatieven voor experimenten

- Het nemen van verantwoordelijkheden waar het gaat om afstemmen van parallelle en volgtijdelijke zorg- en hulpverlening door andere zorgaanbieders
- (Gezamenlijke) verantwoordelijkheden in de keten t.a.v. passend aanbod; dit impliceert horizontale samenwerking bij noodzaak van aanvullend specialisme en o.a. aan elkaar overdragen van cliënten bij wachtlijsten bijvoorbeeld in de vorm van hoofd- en onderaannemerschap
- Op continue basis afstemming houden met het lokale/ jeugdteam in het kader van de 1 gezin 1 plan werkwijze
- Het actief over de betrokkenheid bij een jongere informeren van andere ketenpartners als huisartsen, andere aanbieders en scholen
- Het inrichten van een effectieve overdracht bij 18+
- De gemeenten verwachten van de jeugdhulpaanbieders dat zij bijdragen aan flexibilisering van de jeugdhulp in termen van het nieuwe werken (bereikbaarheid en werktijden).

4.6 Informatie-uitwisseling.

Informatie delen tussen zorgaanbieders en gemeenten dient drie doelen: monitoren (volgen en sturen), verantwoorden en leren. Het delen van informatie veronderstelt onder meer overeenstemming over taal en een gelijksoortige meting van klanttevredenheid en doelrealisatie. Het kunnen uitwisselen van informatie vraagt een open houding ten aanzien het delen van (geanonimiseerde en geaggregeerde) informatie (zie verder hoofdstuk 6).

Samengevat wordt het Zakelijk Partnerschap uit het RTA in dit Regionaal Inkoopkader geherdefinieerd als 'Zakelijk en innovatief partnerschap' met als hoofdlijnen:

a. Primair overleg gaat via lokale samenwerkingsverbanden
b. Voor regionaal overleg komt er een Regionale Klankbordgroep Jeugdhulp Haaglanden als opvolger van het 'F-12 overleg'
c. Het toekomstig zorglandschap biedt ruimte voor meerjarige relaties en nieuwe aanbieders
d. Gemeenten en jeugdhulpaanbieders geven gezamenlijk invulling aan budgetbeheersing
e. Het Zakelijk en Innovatief partnerschap impliceert:
    - samenwerking in de keten, afstemming in en met het lokale veld
    - een proactieve houding rond innovatie
    - Meedoen met informatie-uitwisseling (en dus 'volgen, leren, verantwoorden').

5. Financieel kader

5.1 Budget

Elke gemeente bepaalt zelf het financiële kader voor de jeugdhulp. Het budget is samengesteld uit de integratie-uitkering jeugdhulp, lokale budgetten en lokale prioriteiten.

In de meicirculaire 2015 wordt het financiële kader voor de gemeenten voor de jeugdhulp voor 2016 vastgesteld op basis van een nieuw verdeelmodel. Een ingroeipad van het historisch naar het nieuwe verdeelmodel is voorzien.

5.2 Percelen in de jeugdhulp

De verdeling van het budget in percelen heeft tot doel te onderscheiden welk deel van het budget *waarvoor* wordt aangewend. Dit staat los van *waar* de jeugdhulp feitelijk wordt ingezet. Tevens maakt de indeling inzichtelijk welke percelen gezamenlijk worden inkocht, welke niet en welke facultatief.
Anders ten opzichte van het Regionaal Uitvoeringsplan 2015 zijn:

- De zichtbaarheid van de budgetten voor preventieve ondersteuning[7]
- Een apart peceel voor regionale uitvoering van publieke taken
- Onderscheid tussen ambulante jeugdhulp en gespecialiseerde jeugdhulp (infrastructureel)

Onderdeel van de integratie-uitkering jeugdhulp zijn de uitvoeringsmiddelen die gemeenten krijgen om de eigen apparaatskosten te dekken. De verschillen in schaalgrootte maakt dat de gemeenten hier niet allemaal hetzelfde percentage hanteren. Daarnaast dragen de gemeenten gezamenlijk naar rato de kosten voor regionale uitvoering van publieke taken. De gemeenten rekenen de budgetten in 2016 verder via de volgende percelen[8] toe:

Lokaal beleid	***Percelen Jeugdhulp***
Perceel Lokaal beleid • Uitvoeringskosten (inclusief Inkoopbureau en Jeugdbeschermingstafel) • Persoonsgebonden budget • Lokale prioriteiten ***Perceel regionale uitvoering publieke taken*** • Gecertificeerde instelling(en) • Veilig Thuis-deel AMK • Crisisinterventieteam Jeugd (CIT)	**I Preventieve ondersteuning (lokaal budget)** • Jeugdgezondheidszorg • Lokale jeugdvoorzieningen (bv Jongerenwerk, informatie en advies etc) • Multidisciplinaire wijk-/jeugdteams * • …….. **II Ambulante jeugdhulp** • Voorwaardenscheppend (diagnostiek, organiseren pleegzorg, vervoer) • Multidisciplinaire wijk-/jeugdteams * • Verzorging • Begeleiding • (Dag)behandeling

[7] Facultatief; kan per gemeente verschillen
[8] De percentages en bedragen worden ingevuld in de lokale inkoopplannen
* De invulling hiervan varieert in de gemeenten; in sommige gemeenten zijn de multidisciplaire teams in beide percelen actief

Lokaal beleid	*Percelen Jeugdhulp*
	IIIa Specialistisch (Infrastructureel, verblijf + behandeling) • Specialistische behandeling in bepaalde gevallen (schakelend) met (open of gesloten) opname **IIIb Wonen + begeleiding)** • Logeer- en gezinshuizen • Begeleid wonen **IV (Top)specialistisch(bovenregionaal, landelijk)** • Specialistische behandeling met (gesloten) opname

5.3 Wat wordt er in 2016 financieel anders

In het RTA is opgenomen dat in drie jaar de taakstelling van 15% volgens een vast ritme zou worden ingevuld: 4-10-15%. Deze benadering wordt verlaten. Het hanteren van kortingspercentages veronderstelt een heldere uitgangssituatie. In 2014 bleek dat de uitgangssituatie onhelder is. Het rijk hanteert bij de vaststelling van de integratie-uitkering verschillende jaren, er blijken knelpunten ten aanzien van het woonplaatsbeginsel en in 2016 wordt een nieuw verdeelmodel ingevoerd. Dit brengt de regio ertoe niet meer te denken in termen van kortingspercentages, maar in termen van beschikbaar budget. De toerekening van budget is (op termijn) vervolgens de uitkomst van prioritering op basis van verkregen inzicht n.a.v. de monitoring en keuze t.a.v. lokale prioriteiten. Aanbieders worden in de gelegenheid gesteld binnen de budgetten te prioriteren voor innovatie.

In 2015 zijn er met een deel van de jeugdhulpaanbieders naast afspraken over budgetplafonds ook afspraken gemaakt over budgetgarantie. De werkwijze met budgetgaranties wordt in 2016 verlaten. Ambulante jeugdhulp zal dan worden vergoed op basis van P*Q-afspraken zonder budgetgarantie en een nog nader te bepalen deel van het specialistisch aanbod zal worden gefinancierd op basis van functie- of populatiebekostiging[9]. In 2015 wordt gewerkt aan een sturings- en bekostigingsmodel waarvan ook afgesproken prestaties onderdeel uitmaken. Dit vergt nog uitwerking en een gefaseerde invoering. Zie hiervoor ook hoofdstuk 6.

Per 1-1-2016 zal een aanvang worden gemaakt met het harmoniseren van kosten, waarbij in principe voor hetzelfde product ook een zelfde tarief wordt betaald.

5.4 Risico's

In de lokale inkoopplannen wordt een risicoparagraaf [10] opgenomen, zowel ten aanzien van de te bereiken doelen (inhoud) als financiële risico's. Deze laatste betreffen onder andere:

- Budgettair (hoogte integratie-uitkering)
- De ontwikkeling van de vraag
- Uitwerking van het woonplaatsbeginsel
- Veronderstelde krimp bij de uitvoering van jeugdbescherming en jeugdreclassering.

[9] Zie hoofdstuk 6

[10] Facultatief; sommige gemeenten inventariseren risico's sociaal domein breed

Met de vaststelling van het Regionaal inkoopkader wijzigen t.o.v. het RTA de volgende punten ten aanzien van de financiën:

a. Budget wordt ingedeeld in percelen: lokaal budget, budget voor uitvoering van publieke taken en een jeugdhulpbudget voor uitvoering van de jeugdhulp
b. Het kortingsregime 4-10-15% wordt los gelaten; in plaats daarvan budgettering per jaar op basis van hoogte integratie-uitkering en lokale prioritering
c. Budgetgarantie wordt in 2016 niet meer gegeven.
d. Harmoniseren van tarieven: gelijk tarief voor gelijk product.

Een risicoparagraaf wordt opgenomen in de lokale inkoopplannen (facultatief per gemeente).

6. Sturen in een complexe omgeving

6.1 Sturen

In hoofdstuk 3 staat welke doelen wij nastreven, hoe we het partnerschap willen inrichten (hoofdstuk 4) en waar het financieel kader uit bestaat (hoofdstuk 5). In dit hoofdstuk beschrijven we hoe we in het jeugdstelsel willen sturen. Dat doen we langs drie sporen: we sturen op kwaliteit, op innovatie en op budget. In onderstaande tabel is dit nader uitgewerkt. Voor elk van de sporen worden (gefaseerd) indicatoren ontwikkeld, zodat deze kunnen worden gemonitord. Dit is een proces van lange adem, omdat dit eenduidige definites vraagt die er nog niet allemaal zijn en systemen veronderstelt waarin deze informatie wordt vastgelegd.

Kwaliteit	• Bepalen zorgbehoefte [11] via instrument GIZ
	  ○ Opvoedingscapaciteit
	  ○ Ontwikkelingsbehoefte
	  ○ Gezin- en omgevingsfactoren
	• Clienttevredenheid
	• Effectiviteit
	  ○ Veiligheid
	  ○ Gezondheid
	  ○ Meedoen op drie leefdomeinen
	• Toegankelijkheid van het stelsel
	• Efficiëntie
	• Integraliteit

Innovatie	Innovatie van de jeugdhulp zoals afgesproken in de innovatieagenda (van zwaar naar licht).

Budget	Budgetbeheersing
	  ○ Door de werkwijze met lokale teams
	  ○ Afspraken in contracten
	  ○ Tariefstructuur
	  ○ Monitoren en bijsturen

Voor 2016 ligt de prioriteit op het kunnen monitoren van:

- Kwaliteit (cliënttevredenheid en effectiviteit)
- Innovatie (verschuiving van zwaar naar licht)
- Budget (uitputting budget gedurende het jaar).

6.2 Sturings- en bekostigingsmodel

De gemeenten in Haaglanden willen de jeugdhulp meer vraaggericht vormgeven. Dit heeft consequenties voor meerdere aspecten van het stelsel. Het raakt het intakeproces, de doorverwijzing op basis van een logische clustering van cliëntprofielen en activiteiten (zorgpaden), de wijze waarop resultaten worden afgesproken, hoe de zorg wordt bekostigd (welke eenheden) en de

[11] GIZ (Gezamenlijk Inschatten Zorgbehoefte) is als instrument bij zorgbehoeftebepaling gekozen, omdat dat dit de inhoudelijke principes van de regio maximaal ondersteunt (eigen kracht, integrale benadering, in één keer goed, etc); toepassing van dit instrument stuurt de professionals op deze principes en na verloop van tijd kan systematische registratie de regio op dit terrein sturingsinformatie verschaffen.

tariefstructuur. Onderdeel van de tariefstructuur worden effectiviteit/resultaat van de zorg, behalen van innovatiedoelstellingen en de bijdrage aan maatschappelijke opgaven (stages, vrijwilligers).

Samen met een aantal zorgaanbieders wordt in 2015 een regionaal sturings- en bekostigingsmodel opgezet, waarbij ook rekening wordt gehouden met eventuele landelijke standaards. Uitkomst is naar verwachting een model waarvan onderdeel kunnen uitmaken:

- Prestatiebekostiging (P*Q): bedragen per verrichting of per persoon
- Functiebekostiging (beschikbaarheid-/capaciteit): een budget voor het beschikbaar houden van een dienst
- Populatiegebonden (resultaat) bekostiging: een budget voor het bedienen van een doelgroep of populatie.

Onderdeel van de ontwikkeling van een nieuw sturings- en bekostigingsmodel is ook de herordening en vereenvoudiging van de gehanteerde producten en verwijscategorieën en de hierbovengenoemde zorgpaden. In 2016 moeten onderdelen al in werking zijn, per 2017 zou het nieuwe model geheel gereed moeten zijn.

6.3 Bekostiging 2016

Voor het jaar 2016 is de hierboven beschreven bekostigingssystematiek nog niet volledig beschikbaar. Desalniettemin willen wij in 2016 een stap vooruit maken. Grosso modo kiezen we bij de inkoop van specialistische zorg in de regio nog voor P*Q-bekostiging met maximum en voor functiebekostiging van zorg in de lokale teams en bij de regionale uitvoering van publieke taken.
Er wordt een pilot gestart om ervaring op te doen met populatiebekostiging in de specialistische jeugdhulp. Deze pilot wordt in 2015 ontwikkeld en zal heel 2016 duren.

6.4 Monitoring

Om te kunnen sturen is informatie nodig. Hiervoor wordt een regionale dataset opgesteld, waarvan de landelijke eisen ten aanzien van informatieverzameling deel uit maken. Deze dataset komt medio 2015 beschikbaar en vraagt vervolgens tijd om in systemen te worden opgenomen.

In de Regio Haaglanden bestaat al geruime tijd de Kennisinfrastructuur Jeugd, een database waarbinnen informatie geanonimiseerd wordt verzameld en kan worden gebruikt voor uiteenlopende analyses. De infrastructuur zal worden doorontwikkeld, waarmee deze geschikt wordt gemaakt voor de eisen zoals deze in het zakelijk en innovatief partnerschap zijn verwoord: voor het volgen en sturen, verantwoorden en leren. Het verder inrichten van deze infrastructuur moet bijdragen aan het beperken van administratieve lasten, doordat de jeugdhulpaanbieders in principe op één plek data inbrengen voor de monitoring en verantwoording en dat vandaaruit data wordt doorgeleid naar CBS (wettelijke verplichting) en de gemeenten (facturering). Het beheer van de kennisinfrastructuur wordt ondergebracht bij het Regionale Inkoopbureau.

Samengevat worden rond sturing de volgende ontwikkelpunten geformuleerd:

a. Ontwikkeling van een nieuw sturings- en bekostigingsmodel, met sturing langs de lijnen van kwaliteit, innovatie en financiën
b. Meerdere vormen van bekostiging: P*Q, Functiebekostiging en (een pilot met) populatiebekostiging voor specialistische jeugdhulp
c. Effectiviteit/resultaat van de zorg, behalen van innovatie-doelstellingen en de bijdrage aan maatschappelijke opgaven maken deel uit van de tariefstructuur
d. Doorontwikkeling van de regionale kennisinfrastructuur jeugd (monitor t.b.v. volgen, verantwoorden en leren); beheer wordt ondergebracht bij het Regionale Inkoopbureau.

Bijlage 1: Format lokaal Inkoopplan en gemeentelijk factsheet

Het lokale inkoopplan wordt door de gemeenten in Haaglanden volgens een vergelijkbare indeling opgesteld. Het lokale inkoopplan bevat in de vorm van een factsheet het overzicht van budget en geraamde uitgaven. Dit factsheet wordt door alle gemeenten in Haaglanden gehanteerd. De factsheets zijn de opdracht aan het Inkoopbureau op basis waarvan wordt ingekocht.

Inhoud van het lokale inkoopplan

Inrichting lokaal
Dit hoofdstuk schetst in hoofdlijnen de lokale inrichting van het jeugdstelsel.

Gemeentelijk budget lokaal preventief jeugdbeleid (in relatie tot de jeugdhulp)
De gemeenten investeren gemeentelijke middelen in onder andere preventie, jeugdgezondheidszorg en pedagogische ondersteuning. Omdat deze sterk verbonden zijn aan de inrichting van het stelsel en onderdeel uitmaken van de beweging 'van zwaar naar licht', worden de budgetten zichtbaar gemaakt in de factsheet[12].

Ontwikkelingen en hoogte macrobudget
In mei maakt het Rijk via de meicirculaire de integratie-uitkering bekend die aan de gemeente voor de uitvoering van de jeugdhulp wordt toegekend. In het lokaal inkoopplan worden de ontwikkelingen ten aanzien van dit budget nader toegelicht.

Persoonsgebonden budget
In dit hoofdstuk wordt het PGB-beleid voor het komend jaar uitgewerkt

Uitvoering geven aan speerpunten uit Innovatieagenda en transformatie
De gemeenten in Haaglanden hebben samen met de zorgaanbieders een innovatieagenda opgesteld. Dit hoofdstuk schetst de lokale activiteiten vanuit de innovatieagenda en de prioretering als deze van toepassing is.

Risico-paragraaf
In de lokale inkoopplannen wordt een risicoparagraaf[13] opgenomen, zowel ten aanzien van de te bereiken doelen als financiële risico's.

Specifieke thema's per gemeente
Per gemeente kunnen specifieke thema's aan de orde zijn, die in het lokaal inkoopplan toelichting vragen.

[12] Facultatief per gemeente
[13] Facultatief per gemeente

Factsheet lokaal inkoopplan[14]

Budget	
Integratie-uitkering jeugd	
Lokaal jeugdbudget	
Subtotaal	
Af: Uitvoeringskosten X%	
Bruto budget jeugdhulp	
	bekostiging
……(lokale prioriteiten) Y%	
Reservering landelijke inkoop, Z%	
Persoonsgebonden budget	
Gecertificeerde instellingen	
Veilig Thuis-deel AMK	
Crisis Interventie Team (CIT)	
Netto budget jeugdhulp	……

	subsidie/inkoop		
	Gemeente zelf	**Reg Ink.Bureau**	**functie/ PxQ**
I Preventieve ondersteuning			
Lokale jeugdvoorzieningen (bv Jongerenwerk, Informatie en advies / ehealth)			
Jeugdgezondheidszorg			
Multidisciplinaire wijk-/jeugdteams			
Subtotaal			
II Ambulante jeugdhulp			
Voorwaardenscheppend (diagnostiek, organiseren pleegzorg, vervoer)			
Multidisciplinaire wijk-/jeugdteams			
Verzorging			
Begeleiding			
(dag)Behandeling			
III Specialistisch/Infrastructureel (Verblijf + behandeling)			
Specialistische behandeling complexe problematiek soms met (open en gesloten) opname			
IV Wonen + begeleiding)			
Logeer- en gezinshuizen			
Begeleid wonen			
Subtotaal			
V Topspecialistisch(bovenregionaal, landelijk)			
Specialistische behandeling met (gesloten) opname			
Subtotaal			
Totaal			
+/-			

[14] Bedragen in het lokaal plan zijn voorlopig; deze worden definitief bij vaststelling van de gemeentebegroting

Bijlage 2: Inkoop 2015 en wat doen we anders in 2016

Welke uitgangspunten liggen ten grondslag aan de inkoop?

Inkoop 2015	Inkoop 2016
Opdrachtverstrekking vindt plaats op basis van privaat rechtelijke contracten.	Ongewijzigd
De voorwaarden en bekostigingsstructuren van 2014 zijn zoveel mogelijk gehandhaafd, behoudens met het oog op lagere administratieve lasten overeengekomen aanpassing binnen de grenzen van huidige systemen. Dit betekent dat in 2015 verschillen blijven bestaan tussen de bekostiging van sectoren.	In 2015 wordt een opzet gemaakt voor een nieuw sturings- en bekostigingssysteem. Naar verwachting is gefaseerde invoering aan de orde, te beginnen in 2016 met een andere financiering van de multidisciplinaire wijkteams.
De deelnemende gemeenten organiseren lokaal zelf de toegang tot jeugdhulp.	Ongewijzigd
Aanbieders voor jeugdhulp[15], die afgelopen jaar jeugdzorg leverden in de regio, worden maandelijks bevoorschot op basis van een budgetplafond. In de maand juli van 2015 wordt aan de hand van de maandrapportages en de forecast voor de rest van het jaar bepaald of de hoogte van de bevoorschotting aanpassing behoeft;	Hierover vindt in de loop van 2015 nog besluitvorming plaats.
Het administratieve proces rondom facturatie en declaratie wordt zoveel mogelijk geharmoniseerd. Per maand wordt aanbieders gevraagd een rapportage over de gerealiseerde jeugdhulp in de afgelopen maand op te leveren. De rapportage is opgesplitst per gemeente behorende tot de Regio Haaglanden en gebaseerd op de landelijk afgesproken standaarden over berichtindeling[16].	In principe ongewijzigd. Het administratieve proces is in volop in ontwikkeling. Is mede afhankelijk van landelijke ontwikkelingen,
Looptijd van de uitvoeringsovereenkomst betreft een jaar en kan hierna jaarlijks verlengd worden[17]. Met de F12 is een zakelijk partnerschap aangegaan voor de periode 2015-2017. Het contract voor het nieuwe jaar is gebaseerd op het macrobudget, het meest actuele jeugdhulpgebruik, de inschatting daarvan voor het nieuwe contractjaar en de ervaringen in de uitvoering van het contract.	Looptijd van de uitvoeringsovereenkomst betreft een jaar en kan hierna jaarlijks verlengd worden. Het zakelijk en innovatief partnerschap geldt in principe voor alle aanbieders.
De deelnemende gemeenten geven gezamenlijk opdracht aan de aanbieders in de regio. De contracten worden door elke deelnemende gemeente ondertekend.	Ongewijzigd

[15] Dit geldt niet voor de vrijgevestigde zorgverleners in de jeugd GGZ en bovenregionaal werkende instellingen waar op individuele basis doorverwijzingen naar plaatsvinden (conform huidige werkwijze Stadsgewest). Zij worden bekostigd op basis van verrichting.

[16] Haalbaarheid van aanlevering van deze informatie per 1-1-2015 wordt nog onderzocht en is afhankelijk van de ontwikkeling van landelijke standaarden, aansluiting op landelijke infrastructuur, mogelijkheden vanuit aanbieders gegevens aan te leveren etc.

[17] De procesovereenkomst wordt voor drie jaar overeengekomen (dit garandeert aanbieders nog geen levering van jeugdhulp, jeugdbescherming of jeugdreclassering)

Welke inkoopsystematiek is in regio Haaglanden gehanteerd voor de inkoop 2015?

In de regio Haaglanden is ervoor gekozen om de aanbieders in twee stappen te contracteren. Er worden hiervoor twee overeenkomsten gesloten met de aanbieders; de proces- en uitvoeringsovereenkomst. Hieronder worden beiden kort toegelicht.

Inkoop 2015	Inkoop 2016
Procesovereenkomst: Het doel van deze overeenkomst is het borgen van de samenwerking tussen gemeenten en aanbieders ten aanzien van de uitvoering van kwalitatief goede jeugdhulp met beschikbare middelen. De procesovereenkomst wordt aangegaan met alle aanbieders die voldoen aan de minimale eisen om goede zorg in de regio Haaglanden te mogen leveren en een eigen verklaring ondertekenen. Door ondertekening committeert men zich aan een aantal 'gedragsregels' die de regio Haaglanden belangrijk vindt. Dit betekent nog niet dat men jeugdhulp en/of jeugdreclassering en jeugdbescherming mag leveren.	**Procesovereenkomst:** De procesovereenkomst die in 2014 is gesloten is in principe een meerjarige overeenkomst. De gemeenten in Haaglanden evalueren voor de zomer 2015 of de procesovereenkomst aanpassing behoeft op basis van het Regionaal Inkoopkader 2016-2017. Doel van de procesovereenkomst is ongewijzigd.
Uitvoeringsovereenkomst: Na ondertekening van de procesovereenkomst volgt een uitvoeringsovereenkomst voor de partijen die daadwerkelijk jeugdhulp, jeugdreclassering of jeugdbescherming mogen leveren in de regio Haaglanden, in 2015 betreft dit enkel de aanbieders die al in 2014 zorg hebben geleverd in de deelnemende gemeenten. In de uitvoeringsovereenkomst worden algemene eisen gesteld aan het leveren van jeugdhulp en worden tarieven 2015 beschreven, zonder dat een garantie voor het leveren van zorg wordt gegeven. Voor de F12 is een bijlage opgenomen bij de uitvoeringsovereenkomst met specifieke afspraken in het kader van het RTA en de innovatie agenda. Hierin zijn afspraken gemaakt over het volume aan jeugdhulp, jeugdreclassering of jeugdbescherming, de tarieven en een budgetplafond evenals een budgetgarantie van 80%.	**Uitvoeringsovereenkomst:** Na ondertekening van de procesovereenkomst volgt een uitvoeringsovereenkomst voor de partijen die daadwerkelijk jeugdhulp, jeugdreclassering of jeugdbescherming mogen leveren in de regio Haaglanden. In 2016 kan dit, afhankelijk van de budgettaire mogelijheden, ook aanbieders betreffen die in 2015 geen zorg leverden in de deelnemende gemeenten. In de uitvoeringsovereenkomst worden algemene eisen gesteld aan het leveren van jeugdhulp en worden tarieven 2016 beschreven, zonder dat een garantie voor het leveren van zorg wordt gegeven. Voor de F12 is een bijlage opgenomen bij de uitvoeringsovereenkomst met specifieke afspraken in het kader van het RTA en de innovatie agenda. Hierin zijn afspraken gemaakt over het volume aan jeugdhulp, jeugdreclassering of jeugdbescherming, de tarieven en een budgetplafond. In 2016 zijn er geen budgetgaranties meer.

Wat zijn de sturingsinstrumenten?

Inkoop 2015	Inkoop 2016
Overeenkomst: enkel partijen die vorig jaar zorg leverden krijgen een contract.	In 2016 kan dit, afhankelijk van de budgettaire mogelijheden, ook aanbieders betreffen die in 2015 geen zorg leverden in de deelnemende gemeenten.
Budgetplafond: in alle contracten is een budgetplafond opgenomen gebaseerd op het budget van 2014 (minus een korting van 5,9%)[18]. Daarnaast is in de contracten een budgetplafond per gemeente opgenomen. Partijen kunnen op basis van hun budgetplafond worden bevoorschot, mits zij dit ook in 2014 werden en voldoen aan de verplichtingen die worden gesteld in het contract.	De budgetten 2016 worden pas in juni 2015 bekend gemaakt na ontvangst van de meicirculaire. Er wordt niet meer gewerkt met kortingpercentages. De budgetten worden bepaald op basis van de vraag en de hoogte van de integratie-uitkering.
Tarieven: in alle contracten is een tariefkorting doorgevoerd van 5,9%. Deze tariefkorting is bepaald op basis van uitvraag zorg continuïteit en hoogte macrobudget en doorgevoerd op de tarieven van individuele leveranciers in 2014 of de NZA maximum tarieven indien er geen tarief afspraken waren. Voor de vrijgevestigde zijn normtarieven vastgesteld	Er wordt niet meer gewerkt met kortingpercentages. De tarieven zijn onderwerp van onderhandeling tussen de aanbieders en de gemeenten; budget wordt bepaald op basis van de vraag en tarief en de hoogte van de integratie-uitkering.
Toegang: Verwijzing vindt plaats vanuit gemeente van het lokale team of wettelijke verwijzers. Gemeenten bepalen afzonderlijk de wijze waarop de toegang wordt geregeld.	Ongewijzigd

[18] Uitzondering hierop is dat voor de vrijgevestigde het budgetplafond is vastgesteld op 150.000 euro

Overzicht van de verdeling van de integratie-uitkering

Hieronder is een onderverdeling van de integratieuitkering (het macrobudget) van de gemeenten weergegeven. In 2015 was deze gebaseerd op de financieringsstromen van voor de decentralisatie. Voor 2016 wordt een nieuwe indeling gehanteerd. Hoofdcategorieen omvatten meerder producten.

Inkoop 2015	Inkoop 2016

• **Zorgverzekeringswet (ZVW):**
  ○ Jeugd GGZ (m.u.v. langdurig)
• **Algemene wet bijzondere ziektekosten (AWBZ):**
  ○ Jeugd VB
  ○ Jeugd LG en ZG
  ○ Pgb voor Jeugd VB
  ○ Jeugd GGZ (langdurig)
• **Wet op de Jeugdzorg: J&O:**
  ○ Ambulante zorg
  ○ Dagbehandeling
  ○ Open residentiële zorg
  ○ Pleegzorg
  ○ Spoedeisende zorg
  ○ Jeugdbescherming
  ○ Jeugdreclassering
• **Gesloten Jeugdzorg:**
  ○ Jeugdzorgplus
	I Preventieve ondersteuning (lokaal budget)
	• Informatie en advies / ehealth
	• Jeugdgezondheidszorg
	• Lokale jeugdvoorzieningen (bv Jongerenwerk)
	• Multidisciplinaire wijk-/jeugdteams
	• ……..
	
	II Ambulante jeugdhulp
	• Voorwaardenscheppend (diagnostiek, organiseren pleegzorg, vervoer)
	• Multidisciplinaire wijk-/jeugdteams
	• Verzorging
	• Begeleiding
	• (dag)Behandeling
	•
	IIIa Specialistisch (Infrastructureel, verblijf + behandeling)
	• Specialistische behandeling in bepaalde gevallen (schakelend) met (open of gesloten) opname
	
	IIIb Wonen + begeleiding)
	• Logeer- en gezinshuizen
	• Begeleid wonen
	
	IV (Top)specialistisch(bovenregionaal, landelijk)
	• Specialistische behandeling met (gesloten) opname

Onderdeel van de integratie-uitkering zijn een aantal posten op basis van normpercentages en/of besluiten vanuit gemeenten; dit betreft:

Inkoop 2015	Inkoop 2016
Landelijk Transitie Arrangement: De VNG maakt met aanbieders van specialistische functies voor jeugdzorg landelijke inkoopafspraken. Op basis van een raming van de omzet onder deze aanbieders heeft de VNG aan gemeenten gevraagd om voor zorg in deze landelijke afspraken 3,76% van het RTA en daarmee in het gemeentelijke budget te reserverenDe gemeenten hebben in Haaglanden een reservering van 3,63% opgenomen in het Regionaal Uitvoeringsprogramma.	Landelijk Transitiearrangement: De gemeenten in Haaglanden zullen op basis van een schatting halverwege 2015 de raming voor 2016 bepalen. Het streven van de regio is om zoveem mogelijk jeugdhulp binnen de regiogrenzen te leveren.

Inkoop 2015	Inkoop 2016
BJZ Toegang en AMHK: Op basis van staande formaties juli 2014	Toegang maakt deel uit zorgbudget 'ambulant'. Voor AMHK/Veilig Thuis wordt een nader te bepalen reservering opgenomen.
Uitvoeringskosten (reservering van 2,0%): Op basis van inschatting door gemeenten gemaakt, inclusief inkoopbureau.	Uitvoeringskosten: de hoogte van de uitvoeringskosten kan varieren per gemeente.
Persoonsgebonden Budget (reservering 10,5%): Vastgesteld door gemeenten op basis van inschatting historisch gebruik / vektiscijfers.	Persoonsgebonden Budget (reservering nader te bepalen). Vast te stellen door gemeenten op basis van inschatting werkelijk gebruik in 2015 en lokale prioritering..

Realisering Inkoop 2015

Uitvraag Instellingen versus dekking

Datum 06-jan-15

Beschikbaar budget:	Macrobudget	Overheveling Jeugdplus 96,2 bedden x € 117.000	Overheveling Landelijk Transitie-arrangement	PGB's	BJZ toegang en AMK	Uitvoerings-kosten	Dekking voor:
ZVW	€ 57.042.673		€ -2.101.126			€ -1.140.853	€ 53.800.694
J&O	€ 121.041.945	€ -11.255.400	€ -4.393.247		€ -13.243.730	€ -2.420.839	€ 89.728.729
AWBZ	€ 48.233.535		€ -1.733.315	€ -23.727.360		€ -964.671	€ 21.808.190
Jeugdzorgplus		€ 11.255.400				€ -	€ 11.255.400
Subtotaal via Inkoopbureau	€ 226.318.153	€ -	€ -8.227.688	€ -23.727.360	€ -13.243.730	€ -4.526.363	€ 176.593.012
Via Inkoopbureau	€ 226.318.153	€ -	€ -8.227.688	€ -23.727.360	€ -13.243.730	€ -4.526.363	€ 176.593.012
LTA	€ -		€ 8.227.688			€ -	€ 8.227.688
BJZ toegang en AMK					€ 13.243.730	€ -	€ 13.243.730
Subtotaal	**€ 226.318.153**	**€ -**	**€ -**	**€ -23.727.360**	**€ -**	**€ -4.526.363**	**€ 198.064.430**
Uitvoeringskosten (2% t.b.v. kosten gemeenten incl. Inkoopbureau)						€ 4.526.363	€ 4.526.363
PGB				€ 23.727.360			€ 23.727.360
Totaal	**€ 226.318.153**	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	**€ 226.318.153**

GEMEENTE WESTLAND

Postadres:
Postbus 150
2670 AD Naaldwijk
Bezoekadres:
Choorstraat 41
2681 AP Monster
T 14 0174
F (0174) 673 600
E info@gemeentewestland.nl
I www.gemeentewestland.nl

Aan de Raad van de gemeente Westland

UW BRIEF	UW KENMERK	ZAAK-/PROJECTNR.	DOCUMENTNR.	BIJLAGE(N)
			15-0028262	0

CONTACTPERSOON	AFDELING/TEAM	DOORKIESNUMMER	DATUM VERZONDEN
L.M. van den Brande	SAM/CWPB	(0174) 672 003	

ONDERWERP
Proces inkoop jeugdhulp en Wmo 2016

04 MRT 2015

Geachte Raad,

De inkooptrajecten voor Jeugdhulp en Wmo 2015 zijn net afgerond, in december zijn de laatste contracten getekend. Hierbij vindt de inkoop voor Jeugdhulp plaats op H-10 niveau en de Wmo inkoop op H4 niveau. Via dit memo willen wij u informeren over het proces dat wij voorstaan voor de inkoop voor het jaar 2016 voor zowel de Jeugdhulp als de Wmo. We lichten hierbij eerst het proces van de inkoop van de Jeugdhulp toe en vervolgens het proces van de Wmo.

Algemene uitgangspunten
Voor de inkoop van Jeugdhulp (Lokale inkoopkader) en Wmo gelden de volgende algemene uitgangspunten die van invloed zijn op de keuze van het te volgen inkoopproces:

- Feitelijk is 2016 voor de inkoop nog een overgangsjaar. Er is nog onvoldoende zicht op de resultaten en eerste ervaringen. Dat is ook de reden dat we voor een jaar inkopen. We leren gaandeweg steeds meer: onze ervaringen geven input. Voor Jeugdhulp worden jaarlijks op basis van het Regionaal Transitie-arrangement (RTA) nieuwe afspraken met zorgaanbieders gemaakt, dus volgt ook voor 2016 een nieuwe inkoopronde. Voor de Wmo geldt dat er niet een nieuw inkooppproces gestart wordt, maar dat binnen de gekozen systematiek van inkopen de ruimte bestaat om afspraken aan te passen.
- Voor Westland geldt bovendien dat in de 2e helft van 2015 inhoudelijke keuzes worden gemaakt bij de vaststelling van het beleidskader. Bij de vaststelling van het beleidskader is het inkooppproces voor 2016 al afgerond.
- Bij de voorbereiding van de inkoop 2016 worden zorgaanbieders, advies- en cliëntenraden en de sociale kernteams betrokken. De kwaliteit van de zorg is hierbij een belangrijk uitgangspunt.

Bovenstaande uitgangspunten pleiten ervoor om voor 2016 de inkoop grotendeels op dezelfde uitgangspunten te baseren als de uitgangspunten die in 2015 zijn gehanteerd. Dit memo geeft aan hoe u bij dit proces betrokken wordt.

Jeugdhulp: Regionaal Transitie-arrangement Haaglanden (RTA)
In 2013 zijn met de aanbieders Jeugdhulp in de regio Haaglanden afspraken gemaakt over de inzet van jeugdhulp voor de periode 2015-2018. Belangrijk onderdeel van het RTA is dat de aanbieders gezamenlijk de verantwoordelijkheid nemen voor de bezuinigingsopgave die wij als gemeente vanuit het Rijk opgelegd krijgen. Tegelijkertijd hebben de aanbieders gezamenlijk de verantwoordelijkheid genomen voor de continuïteit van zorg, zonder frictiekosten voor de gemeente en hebben wij afgesproken dat er ondanks bezuinigingen en eventuele personele consequenties geen kind tussen wal en schip valt.

Op basis van de inkoopervaringen in het afgelopen jaar, willen wij het inkooptraject 2016 enigszins aanpassen. De aanpassingen omvatten onder meer:
- de betrokkenheid van de gemeenteraden in het proces
- meer lokaal maatwerk in de inkoop
- de budgetten van de meicirculaire 2015 zijn leidend. De omvang daarvan is nog onbekend, mede doordat in 2016 mogelijk een eerste stap wordt gezet naar een objectief verdeelmodel.

Jeugdhulp: Planning
Anders dan in 2014, waarin een Regionaal Uitvoeringsprogramma Jeugd (RUP) is opgesteld, wordt in 2015 gewerkt met een regionaal inkoopkader en metlokale inkoopkaders. Het regionaal inkoopkader omvat de inkoopstrategie op hoofdlijnen en formuleert de condities voor de inkoop van de jeugdhulp en de samenwerking tussen gemeenten en aanbieders. Conform de toezeggingen in 2014 wordt het regionaal inkoopkader vastgesteld door de gemeenteraden. De planning is er op gericht dat dit in april kan plaatsvinden.

Voorafgaand aan deze besluitvorming worden enkele regionale bijeenkomsten voor raadsleden georganiseerd. Deze bijeenkomsten hebben een informatief karakter.

De regionale bijeenkomsten vinden plaats op:
- 31 maart in de gemeente Zoetermeer. Deze bijeenkomst is in beginsel bestemd voor de raadsleden van de gemeenten Zoetermeer, Pijnacker-Nootdorp, Leidschendam-Voorburg, Voorschoten, Wassenaar en Den Haag.
- 8 april in de gemeente Westland. Deze bijeenkomst is in beginsel bestemd voor de raadsleden van de gemeenten Westland, Delft, Rijswijk en Midden-Delfland.

U kunt zich voor één van deze bijeenkomsten inschrijven door een email te sturen naar Mirjam Bril (mbril@delft.nl). Idealiter is dat in de aangegeven sub-regio, maar inschrijven voor de andere bijeenkomst is ook mogelijk.

Het regionaal inkoopkader wordt vervolgens lokaal vertaald, zodat de ingekochte jeugdhulp zoveel mogelijk aansluit op de lokale situatie en wensen van Westland. In juni wordt aan uw Raad een lokaal inkoopkader jeugdhulp 2016 voorgelegd. Het lokale kader omvat de in te kopen zorgsoorten, inclusief de financiering/bestedingsplan. Dit lokale kader vormt samen met het eerder vastgestelde regionale kader de inkoopopdracht namens Westland aan het regionaal inkoopbureau en maakt daarbij de samenhang zichtbaar tussen regionaal ingekochte jeugdhulp en lokaal ingekocht/gesubsidieerd aanbod.

In het derde kwartaal vinden de inkoopgesprekken tussen de aanbieders en het Regionale Inkoopbureau plaats en op 1 december zijn alle contracten voor de jeugdhulp voor 2016 getekend.

Onderstaand treft u een schematische weergave van de planning aan.

15-0028262

Bestuurlijke mijlpalen

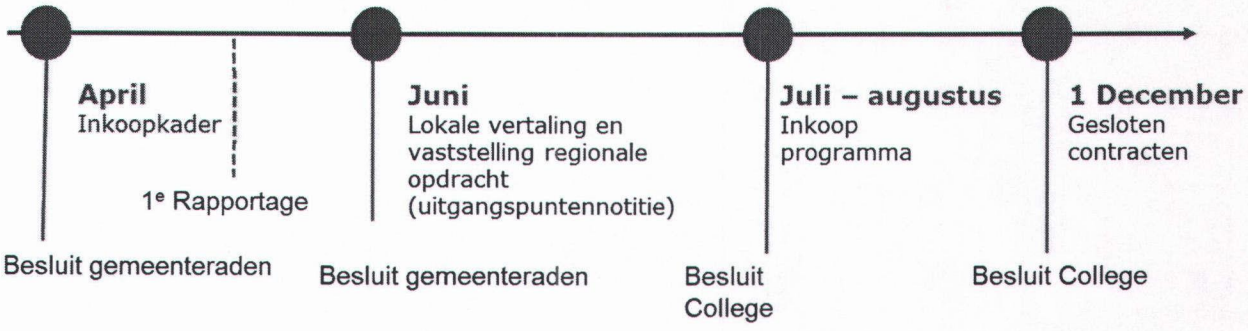

Interactief proces tussen Gemeenten, Inkoopbureau, Aanbieders (regionaal en lokaal) en Cliënten
- Vroegtijdige afstemming planning met inkoopbureau (in volle gang)
- Organiseren van overlegtafels met aanbieders en cliënten

Wmo: uitgangspunten inkoop 2015

In 2014 zijn de nieuwe Wmo functies (Begeleiding Individueel, Begeleiding Groep, Kortdurend Verblijf en Vervoer) ingekocht in H4 verband in nauwe samenwerking met het zorgkantoor DSW. De belangrijkste uitgangspunten bij de inkoop waren:

- continuïteit van zorg en van kwaliteit
- ruimte voor innovatie
- de inkoop is tijdig geregeld en binnen het budgettaire kader

Bij de inkoop is gekozen voor een vorm van zakelijk en innovatief inkopen, waarbij via dialoogtafels met zorgaanbieders de voorwaarden van de inkoop gezamenlijk zijn vormgegeven. Bij de inkoop voor 2015 zijn met een 37-tal zorgaanbieders ontwikkel- en resultaatovereenkomsten afgesloten voor het leveren van bovengenoemde Wmo-functies. In de ontwikkelovereenkomst zijn met de zorgaanbieders afspraken vastgelegd over de manier waarop de komende drie jaren wordt samengewerkt aan innovatie en een aantal vereisten waaraan zorgaanbieders moeten voldoen. De resultaatovereenkomst bevat afspraken over resultaten, de inhoud en kwaliteit van de ingekochte zorg en de bekostiging en verantwoording. In de dialoogtafels met de zorgaanbieders is gekozen voor een systematiek met gemiddelde maandprijzen voor een 20-tal producten. Deze zijn in de resultaatovereenkomst verder uitgewerkt en zorgaanbieders hebben ruimte om binnen de gemaakte afspraken te innoveren met het zorgaanbod.

Wmo: planning proces 2016

De inkoop voor de Wmo-2015 was gericht op de bestaande zorgaanbieders (zorgaanbieders die al cliënten vanuit de H4 gemeenten bedienden via zorg in natura, PGB of als onderaannemer) en had als belangrijke doelstellingen de continuering van zorg en het creëren van kaders voor innovatie. Met de huidige gecontracteerde aanbieders is een breed pallet van zorgaanbieders gecontracteerd met voldoende spreiding van het aanbod over de H
4 gemeenten. Voor 2016 en 2017 worden alleen nieuwe zorgaanbieders toegelaten tot de inkoop als zij aanbod leveren dat de huidige gecontracteerde aanbieder niet leveren of niet kunnen leveren of als dit van toegevoegde waarde is (bijvoorbeeld continuering van zorg vanuit Jeugdhulp binnen de Wmo). De verwachting is dat er nog maar een beperkt aantal zorgaanbieders gaat toetreden. Het voordeel van deze inkoopstrategie ligt in het feit dat dit zorgt voor 'rust in de markt', waardoor bij zorgaanbieders de bereidheid groeit om aan innovatie te werken.

15-002826

Voor de inkoop 2016 ligt de focus hierdoor niet op een geheel nieuw inkoopproces, maar wordt samen met de zorgaanbieders via de innovatietafels gekeken naar de voorwaarden van de resultaatovereenkomst. Globaal ziet de inkoopplanning er als volgt uit:

Proces Wmo 2016

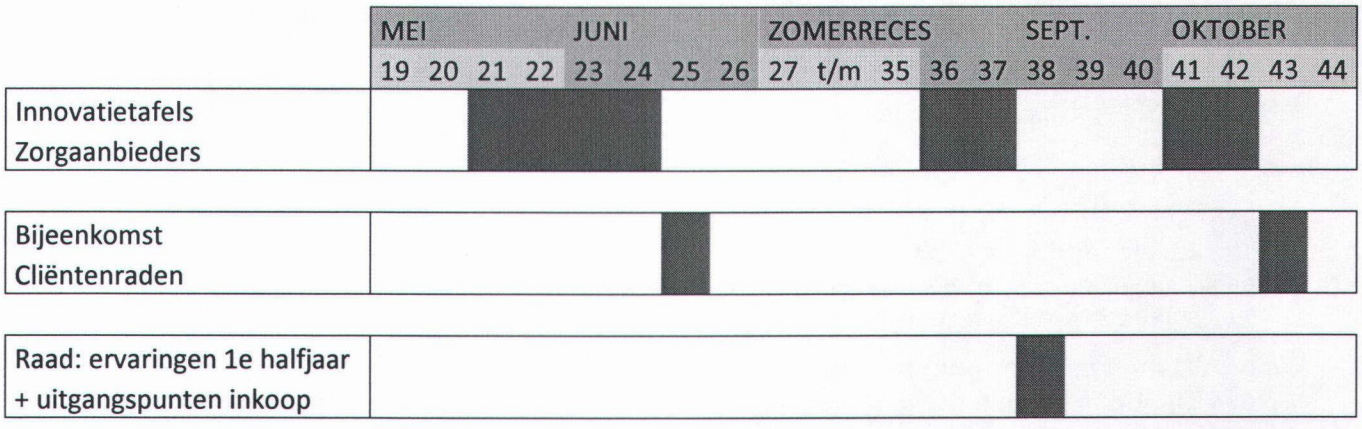

In het derde kwartaal en het begin van het vierde kwartaal wordt met de zorgaanbieders via de innovatietafels gesproken over het mogelijk aanpassen van de voorwaarden in de resultaatovereenkomst.

Tijdens het inkoopproces wordt twee maal een bijeenkomst voor de verschillende cliëntenraden georganiseerd en ook de adviesraden worden in die periode bij de inkoop betrokken. Dit moet er toe leiden dat uiterlijk op 1 december de contracten voor de Wmo voor 2016 zijn getekend.

Inkoop Hulp bij het huishouden
Ook voor de uitvoering van Hulp bij het huishouden geldt dat voor 2016 voorzieningen opnieuw ingekocht moeten worden. Er is echter op dit moment nog geen inhoudelijke keuze gemaakt hoe dit proces (in samenwerking met de H4 gemeenten) vorm gegeven gaat worden. Dit hangt samen met keuzes over de inhoud van dit product. Er kan voor gekozen worden om dit parallel te laten lopen met het inkoopproces Wmo. Hier komen we te zijner tijd op terug.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Westland,
de secretaris, de burgemeester,

M. van Beek J. van der Tak

AMENDEMENT

De gemeenteraad van Westland;

in vergadering bijeen op 19 mei 2015, ter bespreking van het regio Haaglanden Inkoopkader Jeugdhulp 2016-2017

besluit tot de volgende wijziging:

In het hoofdstuk 6 “Sturen in een complexe omgeving” op pagina 17 in paragraaf 6.3 aan de zin "Desalniettemin willen wij in 2016 een stap vooruit maken." toevoegen:

“***en uiterlijk voor het eind van 2016 mogelijk te gebruiken outcomecriteria in kaart hebben gebracht met aanbieders, om hier de inkoop voor 2017 op te kunnen baseren”***

VVD Westland	D66 Westland	Progressief Westland
Geraldine van der Knaap	Maxim van Ooijen	Ulbe Spaans
LPF Westland	ChristenUnie-SGP Westland	Westland Verstandig
Dave van Koppen	Dick de Heer	Peter Duijsens

Aanvaard

B

V	T
VVD D66 LPF CU SGP WV CDA	SP 2

AMENDEMENT

De gemeenteraad van Westland;

in vergadering bijeen op 19 mei 2015, ter bespreking van het regio Haaglanden Inkoopkader Jeugdhulp 2016-2017

besluit tot de volgende wijziging:

In het hoofdstuk 6 “Sturen in een complexe omgeving” wordt ingevoegd op pagina 17 als vierde bolletje in de opsomming:

- ***Resultaatgerichte bekostiging of outcomebekostiging op individueel niveau: bekostiging vindt met bonus/malus plaats op basis van het gerealiseerde resultaat zoals waardering t.a.v. resultaat door de persoon die is geholpen of een groep personen waar verbetering is opgetreden.***

Toelichting:

let op: Resultaatgerichte bekostiging wordt in dit rijtje als mogelijke optie opgenomen (niet als enige) naast de andere al genoemde opties

VVD Westland
Geraldine van der Knaap

D66 Westland
Maxim van Ooijen

Progressief Westland
Ulbe Spaans

LPF Westland
Dave van Koppen

ChristenUnie-SGP Westland
Dick de Heer

Westland Verstandig
Peter Duijsens

Aanwaard C

VVD D66 PROGRESSIEF WESTLAND LPF Lokale Politieke Federatie Westland

ChristenUnie SGP WESTLANDVERSTANDIG jouw stem!

V T
indieners + CDA SBW

AMENDEMENT 32

De gemeenteraad van Westland;

in vergadering bijeen op 19 mei 2015, ter bespreking van het regio Haaglanden Inkoopkader Jeugdhulp 2016-2017

besluit tot de volgende wijziging:

In het hoofdstuk 6 “Sturen in een complexe omgeving” op pagina 18 de zin

"*b. Meerdere vormen van bekostiging: P*Q, Functiebekostiging en (een pilot met) populatiebekostiging voor specialistische jeugdhulp"*

Vervangen door de zin

"b. Meerdere vormen van bekostiging: P*Q, Functiebekostiging, resultaatsbekostiging en (een pilot met) populatiebekostiging voor specialistische jeugdhulp"

VVD Westland	D66 Westland	Progressief Westland
Geraldine van der Knaap	Maxim van Ooijen	Ulbe Spaans
LPF Westland	ChristenUnie-SGP Westland	Westland Verstandig
Dave van Koppen	Dick de Heer	Peter Duijsens

Amendement D

AMENDEMENT

De gemeenteraad van Westland;

in vergadering bijeen op 19 mei 2015, ter bespreking van het regio Haaglanden Inkoopkader Jeugdhulp 2016-2017

besluit tot de volgende wijziging:

In het hoofdstuk 6 "Sturen in een complexe omgeving" wordt ingevoegd na de eerste alinea op pagina 16 de volgende tekst:

"6.2. Doelen en prestaties
We sturen op doelen en prestaties: we sturen dus op wat er bereikt moet worden. Niet op de manier waarop dit bereikt wordt, dit laten we aan de professionals in het veld over. De nieuwe Jeugdwet verplicht gemeenten met jeugdhulpaanbieders afspraken te maken over het gebruik van prestatie-indicatoren. Aan deze verplichting wordt (een begin van) uitvoering gegeven in de afspraken met de zorgaanbieders, onder meer door zorgaanbieders zich bereid te laten verklaren mee te werken aan de ontwikkeling en toepassing van indicatoren. Er zijn al prestatie-indicatoren voor onder meer de Centra voor Jeugd en Gezin, de provinciale jeugdzorg, de jeugd-GGZ, de jeugdgezondheidszorg en de gehandicaptenzorg, maar ze worden nog niet breed toegepast. De gemeenten in de regio Haaglanden hebben uitgesproken dat de prestatie-indicatoren in de regio gelijk zullen zijn en dat de monitoring ervan een regionale taak wordt."

Toelichting:
In het regionaal inkoopkader jeugdhulp Haaglanden wordt de ambitie uitgesproken om samen met de jeugdzorg aanbieders te werken in een netwerkende aanpak in een onzekere en veranderende omgeving waarbij via een transitie en een transformatie jeugdzorg op een andere manier wordt ingericht. Innovatie, samenwerken en meer efficiency moeten daarbij samen gaan. Sturen op basis van outcome of resultaat criteria past hier goed bij. Dit is echter niet expliciet opgenomen in het hoofdstuk 6 van het inkoopkader. Door dit amendement willen wij dit wel expliciet maken om op regionaal nivo samen met de zorgaanbieders een uniforme set van prestatie-indicatoren te ontwikkelen voor Haaglanden, die een rol zullen krijgen in het bekostigingsmodel.

VVD Westland	D66 Westland	Progressief Westland
Geraldine van der Knaap	Maxim van Ooijen	Ulbe Spaans

LPF Westland	ChristenUnie-SGP Westland	Westland Verstandig
Dave van Koppen	Dick de Heer	Peter Duijsens

Raadsvergadering
19 mei 2015

GEMEENTE WESTLAND

BEHANDELD DOOR	
afdeling/team	SAM/CWPB
documentnr	15-0046793

ARCHIEF EXEMPLAAR

VOORBLAD RAAD

ONDERWERP EN BEHANDELING		
onderwerp	Raadsvoorstel inzake Regionaal inkoopkader jeugdhulp 2016/2017, alsmede: Heragendering onder voorbehoud: Schrijven van het college d.d. 04-03-15 betreffende proces inkoop jeugdhulp en Wmo 2016	RAAD
vertrouwelijk	*Nee*	
portefeuillehouder	Wethouder Goeij-van der Klugt, M.A.A. de	19 MEI 2015
bijlage(n)	Voorstel: Voorstel_4587.docx (Geen): Regionaal inkoopkader 2016-2017 (Geen): Proces inkoop jeugdhulp 2016	GEMEENTE WESTLAND
agendapunt	11.	
publiceren	Nee	

BESLISPUNTEN (RAAD)

1. Het Regionaal Inkoopkader Jeugdhulp 2016 en 2017 als basis te nemen voor het inkoopproces.

ARGUMENTEN EN RISICO'S (RAAD)

Argumenten

1. daarmee stelt u kaders vast voor

- het zakelijk en innovatief partnerschap;
- de financiële uitgangspunten;
- de uitgangspunten voor sturing in een complexe omgeving.

Risico's
1. de budgetten voor jeugd worden pas met de meicirculaire bekend

ALG 006

RAAD
19 MEI 2015
GEMEENTE WESTLAND

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

ONDERWERP

Regionaal Inkoopkader Jeugdhulp 2016/2017

INLEIDING

Het sociaal domein bevindt zich in één van de grootste veranderingsoperaties ooit in termen van verschuivende verantwoordelijkheden en verhoudingen, van financiering én een andere aanpak om mensen die hulp en zorg nodig hebben te ondersteunen. Deze verandering vergt een lange adem.
Op 18 februari 2014 heeft de Eerste Kamer de nieuwe Jeugdwet aangenomen. Daarmee wordt de verantwoordelijkheid voor de jeugdhulp aan kinderen en jongeren bij de gemeenten gelegd. Een grote verandering, die op 1 januari 2015 is ingegaan. Samen met de andere gemeenten in Haaglanden, met Voorschoten en met zorginstellingen is in 2014 een basis gelegd voor regionale inkoop en innovatie van de jeugdhulp. De gemeenten in H10 verband met Voorschoten en met zorginstellingen staan voor een gezamenlijke opdracht de transitie een succes te maken. De samenwerking doen we op regionaal niveau, omdat verschillende voorzieningen voor jeugdhulp alleen op (boven)regionale schaal kunnen worden georganiseerd. Door de samenwerking zijn we beter in staat om op regionaal niveau, maar ook in elke afzonderlijke gemeente, te zorgen dat de benodigde zorg voor jeugdigen beschikbaar is.

DOELSTELLING

Zowel de zorgcontinuïteit, waarin de bestaande zorginfrastructuur een rol heeft, als de innovatie krijgen hun beslag in het Regionaal Inkoopkader Jeugdhulp 2016-2017. In het Regionaal Inkoopkader Jeugdhulp 2016-2017 staan de volgende punten:
- verkenning van een toekomstig zorglandschap.
- inhoudelijke uitgangspunten voor de uitvoering van de jeugdhulp;
- (zakelijk en innovatief) partnerschap;
- financiële uitgangspunten; de budgetten worden pas met de meicirculaire bekend;
- sturing, bekostiging en monitoring.

De contractering van de instellingen vindt in de 2e helft van 2015 én 2016 plaats nadat het lokale inkoopplan in iedere gemeente is vastgesteld.

ARGUMENTATIE

1. *Met het Regionaal Inkoop Kader Jeugd 2016/2017stelt u kaders vast voor*
   - *Het* zakelijk en innovatief partnerschap
   - De inhoudelijke, zorg vernieuwende uitgangspunten voor de inkoop van de zorg (het inhoudelijk kader);
   - het zorglandschap met daarin de in te kopen (globaal beschreven) zorgvormen;
   - financiële uitgangspunten;
   - sturing, bekostiging en monitoring.

Voor de jaren 2015, 2016 en 2017 is het Regionaal Transitie Arrangement (RTA) opgesteld en in oktober 2013 door de colleges vastgesteld. Dit RTA beoogt om de bij Haaglanden betrokken zorgaanbieders voor 2015 duidelijkheid te geven over de wijze waarop in Haaglanden de zorgcontinuïteit is gegarandeerd. Met twaalf grote regionale aanbieders is daarbij een driejarig traject af-

gesproken, waarbij in partnerschap door de regio en aanbieders verantwoordelijkheid voor respectievelijk zorgcontinuïteit, het beperken van frictiekosten, behoud van kwaliteit en een start wordt gemaakt met innovatie. Het RTA voorziet er in dat de noodzakelijke veranderingen stap voor stap worden doorgevoerd.
Als basis voor het inkopen van jeugdhulp ten behoeve van 2015 hebben de samenwerkende gemeenten in 2014 een Regionaal Uitvoeringsprogramma opgesteld met de looptijd van één jaar (2015). Dat betekent dat er voor 2016 een nieuw uitvoeringsprogramma opgesteld moet worden.
De gemeenten in Haaglanden kiezen er voor om, weliswaar in lijn met het RTA, een aangescherpt Regionaal Inkoop Kader Jeugdhulp op te stellen. Hierover is met de aanbieders overlegd. Omdat de looptijd van één jaar voor een regionaal plan zeer kort is gebleken, is er via bijgaand document een basis gelegd voor twee jaar, namelijk 2016 en 2017.

Het Regionaal Inkoop Kader Jeugdhulp 2016/2017 wordt door alle gemeenten in Haaglanden gebruikt als basis voor een Lokaal Inkoop Plan Jeugdhulp 2016. Dit Lokaal Inkoop Plan Jeugdhulp maakt duidelijk hoe de regionaal ingekochte jeugdhulp in het lokale domein of van daaruit wordt ingezet. Ook maakt het plan zichtbaar hoe de regionaal ingekochte zorg in samenhang met de lokale behoefte wordt ingezet. Het lokale plan vormt de basis voor het maken van specifieke inkoopafspraken die door het Inkoopbureau H-10 worden vertaald in contracten. Het Lokaal Inkoop Plan Jeugdhulp wordt binnen het reguliere begrotingsritme jaarlijks opgesteld.

In de lokale plannen worden zichtbaar welke lokale accenten worden gelegd. Overleg met cliëntvertegenwoordigers vindt op lokaal niveau plaats over het lokaal inkoopplan 2016. Elke gemeente geeft dit op eigen wijze vorm. In het lokale inkoopplan wordt specifiek aangegeven welke functies worden ingekocht en welke budgetten daarvoor worden gereserveerd. De lokale plannen dienen in juli 2015 te zijn vastgesteld door de raden.

RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

1. De budgetten voor jeugd worden pas met de meicirculaire bekend
De omvang van het jeugdbudget wordt pas bekend met de meicirculaire. In 2016 wordt naar alle waarschijnlijkheid de eerste stap gezet van het historisch naar het objectief verdeelmodel. Deze stap zal voor Westland een neerwaartse bijstelling ten opzichte van het budget voor 2015 betekenen.

FINANCIËN

In het RTA is opgenomen dat in drie jaar de taakstelling van 15% volgens een vast ritme zou worden ingevuld: 4-10-15%. Deze benadering wordt verlaten. Het hanteren van kortingspercentages veronderstelt een heldere uitgangssituatie. In 2014 bleek dat de uitgangssituatie onhelder is. Het rijk hanteert bij de vaststelling van de integratie-uitkering verschillende jaren, er blijken knelpunten ten aanzien van het woonplaatsbeginsel en in 2016 wordt een nieuw verdeelmodel ingevoerd. Dit brengt de regio ertoe niet meer te denken in termen van kortingspercentages, maar in termen van beschikbaar budget. (zie hoofdstuk 5 van het regionaal inkoopkader.

Het inkoopbudget is afgeleid van het macrobudget verminderd met budgetten voor uitvoeringskosten, reservering landelijke inkoop, persoonsgebonden budget en lokale prioriteiten, Het inkoopbudget is taakstellend voor het Inkoopbureau.

Het financiële kader voor de jeugdhulp wordt bepaald door de afzonderlijke gemeenten. Dit kader wordt door de gemeenten bepaald op basis van de integratie-uitkering sociaal domein (meicirculaire), lokale budgetten en lokale prioriteiten. In de meicirculaire wordt het financiële kader voor de gemeenten voor de jeugdhulp 2015 op basis van een nieuw verdeelmodel vastgesteld.

Budgettaire neutraliteit: beschikbaar te stellen bedrag jeugdhulp meicirculaire 2015 voor het jaar 2016 is bedrag voor jeugdhulp, weliswaar gecorrigeerd voor een aantal kostenposten (bijv. uitvoeringskosten) die met uitvoeringsaspecten te maken hebben, hetgeen leidt tot een netto inkoopbudget.

Via de vaststelling van de gemeentelijke begroting 2016 vindt definitieve besluitvorming plaats in de raad over de definitieve benodigde budgetten voor jeugdhulp.

Op basis van het regionale inkoopkader 2016-2017 én het lokale inkoopplan 2016 worden de inkoopcontracten 2016 gesloten met de aanbieders jeugdhulp.

COMMUNICATIEPARAGRAAF

Geen actieve communicatie over dit onderwerp omdat het gaat om een technisch aspect van de zorg. Het kan wel belangrijk zijn om te laten zien dat Westland de zorg voor haar inwoners goed geregeld heeft. Daarvoor kan het Lokaal Inkoop Plan Jeugdhulp 2016 als moment aangepakt worden.

VERVOLGTRAJECT

Op basis van het bovenstaande ziet de bestuurlijk planning er als volgt uit. Zowel het Regionaal Inkoopkader Jeugdhulp als de lokale inkoopplannen worden door de gemeenteraden vastgesteld. In de totstandkoming van de regionale kaders is een rol weggelegd voor het bestuurlijk overleg (wethouders sociaal domein), voor de raden worden informatieve bijeenkomsten georganiseerd en de aanbieders worden geconsulteerd. Dit is conform toezeggingen.
Bij het tot stand komen van de lokale inkoopplannen organiseert iedere gemeente zelf contactmomenten met cliëntenvertegenwoordigers, aanbieders en raden zodat de ingekochte jeugdhulp zoveel mogelijk aansluit op de lokale situatie en wensen (lokaal maatwerk). Voor het zomerreces dienen ook alle lokale inkoopplannen door de raden te zijn vastgesteld.
De lokale inkoopplannen vormen samen de inkoopopdracht aan het regionaal inkoopbureau en maakt de samenhang zichtbaar tussen op regionaal niveau ingekochte jeugdhulp en lokaal ingekocht/gesubsidieerd aanbod. Op basis van de lokale plannen voert het regionale inkoopbureau inkoopgesprekken met de aanbieders zodat op 1 december 2015 alle contracten voor de jeugdhulp voor 2016 getekend kunnen worden.

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

	Feb	Maart	April	Mei	Juni/juli (voor zomerreces)	Q3	Q4
Regionaal inkoopkader	Ambtelijke voor-bereiding	• Bestuurlijk overleg College-besluiten tussen	• Regionale informatie bijeenkomsten raad Besluitvorming raad eind april				
Lokale inkoopplannen	Ambtelijke voorbereiding	Ambtelijke voorbereiding	Gemeentelijk traject waarin lokaal overleg mogelijk is	• College-besluit lokaal plan tussen	• Raads-besluit lokaal plan tussen		
Contractering							• 1 december: gesloten contracten = collegebesluit

Burgemeester en wethouders van Westland,

de secretaris, de burgemeester,

b.a.

M. van Beek J. van der Tak

RAAD

19 MEI 2015

GEMEENTE WESTLAND

aapt 11
raad 19-5-

GEMEENTE WESTLAND

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 31 maart 2015, met de volgende bijlage:

- Regionaal inkoop kader 2016-2017 (15-0054996);

gelet op het bepaalde in artikel 2.6 van Jeugdwet;

gehoord de beraadslagingen in de vergadering van de raadscommissie Maatschappelijke Omgeving van 20 april 2015;

besluit:

Het Regionaal Inkoopkader Jeugdhulp 2016/2017 als basis te nemen voor het inkoopproces en in te stemmen met:

- het zakelijk en innovatief partnerschap;
- de financiële uitgangspunten;
- de uitgangspunten voor sturing in een complexe omgeving

RAAD
19 MEI 2015
GEMEENTE WESTLAND

Aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 19 mei 2015,

de griffier, de voorzitter,

N. Broekema J. van der Tak

aanvaard

A

VVD D66 PROGRESSIEF WESTLAND LPF Lokale Politieke Federatie Westland

ChristenUnie SGP WESTLANDVERSTANDIG

jouw stem!

V 33 T GBW

indienende kad + CDA

aanvaard met 33 st voor.

AMENDEMENT

De gemeenteraad van Westland;

in vergadering bijeen op 19 mei 2015, ter bespreking van het regio Haaglanden Inkoopkader Jeugdhulp 2016-2017

besluit tot de volgende wijziging:

In het hoofdstuk 6 "Sturen in een complexe omgeving" op pagina 17 in paragraaf 6.3 aan de zin "Desalniettemin willen wij in 2016 een stap vooruit maken." toevoegen:

"***en uiterlijk voor het eind van 2016 mogelijk te gebruiken outcomecriteria in kaart hebben gebracht met aanbieders, om hier de inkoop voor 2017 op te kunnen baseren***"

4	2	3
VVD Westland	D66 Westland	Progressief Westland
Geraldine van der Knaap	Maxim van Ooijen	Ulbe Spaans
LPF Westland	ChristenUnie-SGP Westland	Westland Verstandig
Dave van Koppen	Dick de Heer	Peter Duijsens
6	2	7

RAAD

19 MEI 2015

GEMEENTE WESTLAND

aanvaard

B

VVD D66 PROGRESSIEF WESTLAND LPF Lokale Politieke Federatie Westland

ChristenUnie SGP WESTLANDVERSTANDIG

jouw stem!

V	T
VVD	SBW
OOA	
LPF	
CGGSP	
WV	
CDA	

AMENDEMENT

De gemeenteraad van Westland;

in vergadering bijeen op 19 mei 2015, ter bespreking van het regio Haaglanden Inkoopkader Jeugdhulp 2016-2017

besluit tot de volgende wijziging:

In het hoofdstuk 6 "Sturen in een complexe omgeving" wordt ingevoegd op pagina 17 als vierde bolletje in de opsomming:

- ***Resultaatgerichte bekostiging of outcomebekostiging op individueel niveau: bekostiging vindt met bonus/malus plaats op basis van het gerealiseerde resultaat zoals waardering t.a.v. resultaat door de persoon die is geholpen of een groep personen waar verbetering is opgetreden.***

Toelichting:

let op: Resultaatgerichte bekostiging wordt in dit rijtje als mogelijke optie opgenomen (niet als enige) naast de andere al genoemde opties

VVD Westland	D66 Westland	Progressief Westland
Geraldine van der Knaap	Maxim van Ooijen	Ulbe Spaans
LPF Westland	ChristenUnie-SGP Westland	Westland Verstandig
Dave van Koppen	Dick de Heer	Peter Duijsens

RAAD

19 MEI 2015

GEMEENTE WESTLAND

danwaard

C

VVD D66 PROGRESSIEF WESTLAND LPF Lokale Politieke Federatie Westland

ChristenUnie SGP WESTLANDVERSTANDIG jouw stem!

V T
indeenen + CDA | SBW

32

AMENDEMENT

De gemeenteraad van Westland;

in vergadering bijeen op 19 mei 2015, ter bespreking van het regio Haaglanden Inkoopkader Jeugdhulp 2016-2017

besluit tot de volgende wijziging:

In het hoofdstuk 6 "Sturen in een complexe omgeving" op pagina 18 de zin

*"b. Meerdere vormen van bekostiging: P*Q, Functiebekostiging en (een pilot met) populatiebekostiging voor specialistische jeugdhulp"*

Vervangen door de zin

"b. Meerdere vormen van bekostiging: P*Q, Functiebekostiging, resultaatsbekostiging en (een pilot met) populatiebekostiging voor specialistische jeugdhulp"

VVD Westland	D66 Westland	Progressief Westland
Geraldine van der Knaap	Maxim van Ooijen	Ulbe Spaans

LPF Westland	ChristenUnie-SGP Westland	Westland Verstandig
Dave van Koppen	Dick de Heer	Peter Duijsens

RAAD
19 MEI 2015
GEMEENTE WES...

aanvaard D

VVD D66 PROGRESSIEF WESTLAND LPF Lokale Politieke Federatie Westland

ChristenUnie SGP WESTLANDVERSTANDIG jouw stem!

U T
in
↑ CUN
SAW

RAAD
19 MEI 2015
GEMEENTE WESTLAND

AMENDEMENT

De gemeenteraad van Westland;

in vergadering bijeen op 19 mei 2015, ter bespreking van het regio Haaglanden Inkoopkader Jeugdhulp 2016-2017

besluit tot de volgende wijziging:

In het hoofdstuk 6 "Sturen in een complexe omgeving" wordt ingevoegd na de eerste alinea op pagina 16 de volgende tekst:

"6.2. Doelen en prestaties
We sturen op doelen en prestaties: we sturen dus op wat er bereikt moet worden. Niet op de manier waarop dit bereikt wordt, dit laten we aan de professionals in het veld over. De nieuwe Jeugdwet verplicht gemeenten met jeugdhulpaanbieders afspraken te maken over het gebruik van prestatie-indicatoren. Aan deze verplichting wordt (een begin van) uitvoering gegeven in de afspraken met de zorgaanbieders, onder meer door zorgaanbieders zich bereid te laten verklaren mee te werken aan de ontwikkeling en toepassing van indicatoren. Er zijn al prestatie-indicatoren voor onder meer de Centra voor Jeugd en Gezin, de provinciale jeugdzorg, de jeugd-GGZ, de jeugdgezondheidszorg en de gehandicaptenzorg, maar ze worden nog niet breed toegepast. De gemeenten in de regio Haaglanden hebben uitgesproken dat de prestatie-indicatoren in de regio gelijk zullen zijn en dat de monitoring ervan een regionale taak wordt."

<u>Toelichting:</u>
In het regionaal inkoopkader jeugdhulp Haaglanden wordt de ambitie uitgesproken om samen met de jeugdzorg aanbieders te werken in een netwerkende aanpak in een onzekere en veranderende omgeving waarbij via een transitie en een transformatie jeugdzorg op een andere manier wordt ingericht. Innovatie, samenwerken en meer efficiency moeten daarbij samen gaan. Sturen op basis van outcome of resultaat criteria past hier goed bij. Dit is echter niet expliciet opgenomen in het hoofdstuk 6 van het inkoopkader. Door dit amendement willen wij dit wel expliciet maken om op regionaal nivo samen met de zorgaanbieders een uniforme set van prestatie-indicatoren te ontwikkelen voor Haaglanden, die een rol zullen krijgen in het bekostigingsmodel.

VVD Westland	D66 Westland	Progressief Westland
Geraldine van der Knaap	Maxim van Ooijen	Ulbe Spaans

LPF Westland	ChristenUnie-SGP Westland	Westland Verstandig
Dave van Koppen	Dick de Heer	Peter Duijsens

Raadsvergadering
19 mei 2015

GEMEENTE WESTLAND

BEHANDELD DOOR	
afdeling/team	PO/PROJ
documentnr	15-0058692

VOORBLAD RAAD

ONDERWERP EN BEHANDELING		
onderwerp	Raadsvoorstel Greenport Horti Campus	
vertrouwelijk	*Nee*	
portefeuillehouder	Wethouder Duijvestijn, T.A.M.	
bijlage(n)	Voorstel: Voorstel_5171.docx Getekend raadsvoorstel met -besluit inzake Greenport Horti Centrum (15-0058692) VERTROUWELIJK 15-0576312 GHC Bijlage I Overeenkomst Greenport Horti Campus (15-0062536) Informatie: 15-0066961 Memo wethouder Duijvestijn inzake agenderingsverzoek raadsvoorstel Greenport Horti Campus Informatie: 15-0576442 Beantwoording onderhandse vragen WV inzake Greenport Horti Campus G15-000940 Amendement WV INGETROKKEN	
agendapunt	12.	
publiceren	Nee	

BESLISPUNTEN (RAAD)

1. De kapitaallasten ad. € 50.000 per jaar, als gevolg van de storting van het aandelenkapitaal in GHC Onroerend Goed B.V. ter waarde van € 2 mln, voor 2016 te dekken uit de reserve Greenport en de benodigde kapitaallasten voor 2017 en verder in 2015 mee te nemen in het proces dat leidt tot de (meerjaren)begroting 2016 -2019 en daarmee ook in het proces om de jaarschijven 2017 -2019 van dekking te voorzien.
2. In te stemmen met deelname aan de GHC Onroerend Goed B.V.

ARGUMENTEN EN RISICO'S (RAAD)

Argumenten

1.1 Om de realisatie van het expositiecentrum mogelijk te maken is tijdelijke ondersteuning nodig door de gemeente
1.2 Het is niet ongebruikelijk dat een gemeente investeert in de realisatie van een dergelijk strategisch speerpunt.
2.1 De steun van de gemeenteraad is nodig voor de ontwikkeling van de Greenport Horti Campus

Risico's en kanttekeningen

1.1 Er moet nog een aantal punten nader uitgewerkt worden

ALG 006

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

ONDERWERP

Deelname in GHC Onroerend Goed B.V. ter realisatie van een expositiecentrum op de Greenport Horti Campus Westland (GHC).

INLEIDING

De wereld in 2030: van de 9 miljard mensen op aarde hebben er 2 miljard honger en 1 miljard overgewicht. Allemaal willen ze gezond, welvarend en gelukkig leven in een gezonde omgeving. Een wens die nauw samenhangt met slimme oplossingen op het gebied van groen en voeding. In economische zin komt ruim de helft van die bijdrage uit de regio Westland- Oostland-Barendrecht. Samen kunnen wij dus een wereld van verschil maken. Samen zíjn wij de Topsector Tuinbouw & Uitgangsmaterialen. De ambitie van de Topsector is gebaseerd op mensen, kennis en innovatie. Daarom is er behoefte aan plekken – campussen – waar mensen uit het bedrijfsleven, onderwijs en onderzoek samen werken en leren. Geen wonder dat juist in het Westland een dergelijke campus wordt ontwikkeld. De Greenport Westland – Oostland – Barendrecht omvat 50% van het Nederlandse glasareaal en 75% van de handelsbedrijven. De GPWO is internationaal koploper in duurzame tuinbouwtechniek.

De Nederlandse Tuinbouw- en Uitgangsmaterialensector behoort vanwege haar vakmanschap, ondernemerschap, innovatiekracht en kennisniveau tot de mondiale top. Vanwege deze speciale positie maakt de sector deel uit van het landelijke Topsectorenbeleid. Ter uitvoering van dit beleid is medio 2012 de Human Capital Agenda opgesteld voor de regio Westland-Oostland-Barendrecht. Onder de vlag van de Greenport Horti Campus (GHC) werken onderwijsinstellingen, gemeenten en bedrijven samen aan de uitvoering van deze doelstellingen. De GHC past qua aanpak en inhoud volledig in het landelijke Topsectorenbeleid.
Als onderdeel van de GHC is ook voor Westland een uitwerkingsagenda opgesteld.
Hierbij is geconstateerd dat om haar economische positie te behouden en in te spelen op het verwachte tekort aan voldoende geschoolde arbeidskrachten er behoefte is aan verbeterde Greenport opleidingen (zowel verbreding als verdieping). Het is noodzakelijk het kennisniveau in het glastuinbouwcluster voortdurend in topconditie te houden. De uitstroom van leerlingen naar het glastuinbouwcluster moet daarom omhoog. Dit geldt uiteraard ook voor de instroom van leerlingen in het aan het glastuinbouwcluster gerelateerde onderwijs. Een inspirerende onderwijsomgeving trekt meer leerlingen. Via een (onderwijs)campus komen meer innovaties tot stand.
De Westlandse economie staat de laatste jaren onder druk, maar de komst van de GHC is van groot economisch en strategisch belang voor Westland.
Dit wordt ook door het bedrijfsleven onderkend. In 2012 is de ‘Stichting Greenport Food & Flower Xperience’ opgericht om - parallel aan de ontwikkeling van de onderwijscomponent van de Campus – de bedrijfsmatige ontwikkeling van de Campus vorm te geven. Samen met het innovatie- en expositiecentrum van de Demokwekerij kan GHC uitgroeien tot een belangrijk internationaal kennis- en innovatiecentrum voor de glastuinbouw.

Kortom: Het Greenport-cluster is een krachtige economische motor voor Nederland met een belangrijke concentratie van de economische activiteiten in Westland. Verdere groei van deze Greenport is alleen mogelijk met voldoende innovatieve ondernemers en voldoende gekwalificeerd personeel. Daarbij gaat het om veredelaars en teeltspecialisten maar ook om professionals op het terrein van bedrijfskunde, marketing, handel, finance, logistiek, informatica, zakelijke dienstverle-

ning, robotica en mechatronica etc. Daarbij gaat het om net afgestudeerden, zij-instromers en het permanent opleiden van de huidige medewerkers. Hiervoor is nodig dat de behoefte van bedrijven aan voldoende gekwalificeerd personeel structureel wordt gekoppeld aan de behoefte van jongeren om inspirerend onderwijs te krijgen dicht bij de beroepspraktijk. Hierbij denken we ook aan het opleiden van internationale studenten. Ook is nodig de koppeling aan de behoefte van zittend personeel om zich permanent te laten scholen. Op deze manier kan blijvend voldoende innovatieve ondernemers en voldoende gekwalificeerd personeel worden gegarandeerd en een bijdrage worden geleverd aan een positief imago van de sector en versterking van de internationale concurrentiekracht.
Het is de bedoeling dat er wisselwerking tussen theorie en praktijk ontstaat in de leeromgeving door samenwerking met het bedrijfsleven (o.a. via Demokwekerij en GFFX).
De Greenport Horti Campus wordt dus het netwerk van scholen, kennisinstellingen, bedrijven en de drie betrokken gemeenten (Westland, Oostland, Barendrecht), verantwoordelijk voor de kennisagenda van de Greenport. Vanuit die netwerkgedachte zijn ook kennisinstellingen uit Den Haag, Delft en Rotterdam nauw bij de activiteiten van de GHC betrokken. De agenda van de GHC bestaat uit een gezamenlijk agenda en uit drie lokale agenda's. Bij de drie lokale agenda's is sprake van de realisatie van drie fysieke meeting-points: ontmoetingsplaatsen voor scholen en kennisinstellingen, bedrijven en de regionale politiek. De realisatie van de Greenport Horti Campus Westland maakt deel uit van de lokale GHC agenda Westland.

Op 25 juni 2013 heeft u besloten steun uit te spreken voor de ontwikkeling van de Greenport Horti Campus Westland ter versterking van de economische positie van de Greenport. De onderstaande argumenten speelden daarbij onder andere een rol:

1. Het Greenportcluster is een krachtige economische motor voor Nederland met een belangrijke concentratie van de economische activiteiten in Westland;
2. In kennis, innovatie, vernieuwing van producten, en productieproces, markten en afnemers liggen in de sector nog veel mogelijkheden;
3. Greenport Horti Campus bundelt de krachten van bedrijven, onderwijs, kennisinstellingen en overheden om de innovatiekracht en concurrentiepositie van de Greenport Westland-Oostland-Barendrecht blijvend te versterken;
    a. Westland neemt actief deel in de Greenport Horti Campus;
    b. Om als Westland binnen het cluster Westland Oostland Barendrecht een rol van betekenis te spelen is een Westlandse vestiging van de Greenport Horti Campus noodzakelijk;
4. Verdere groei van deze greenport is alleen mogelijk met voldoende innovatieve ondernemers en voldoende gekwalificeerd personeel;
5. Naar analogie van de Brainport Eindhoven, maar zeker ook naar analogie van de Chemelot Campus (MBO, HBO, DSM) wordt gedacht aan het ontwikkelen van een kennis- en innovatiecentrum dat nieuwe bedrijvigheid stimuleert.
6. Ambitie het internationale kennis- en innovatiecentrum voor de glastuinbouw te zijn.

Op 4 maart 2014 heeft u besloten tot een directe garantstelling aan Lentiz voor de bouw van de nieuwe school als onderdeel van GHC.

We zijn inmiddels een stuk verder en de plannen voor GHC krijgen steeds concreter vorm. Er is gewerkt aan een stedenbouwkundige visie voor de locatie. Pal naast FloraHolland krijgt de Greenport Horti Campus Westland een herkenbare eigen plek. In eerste instantie op een deel van

het totale gebied, dat in de visie bestaat uit een aantal bloembladen die samen een bloem met een centraal hart vormen.
Het moet dé internationale hotspot worden waar ondernemers, onderzoekers en studenten samenkomen. Letterlijk, in bij elkaar gelegen gebouwen met gemeenschappelijke ruimtes. Wat hier ontstaat is het visitekaartje van de regio: een ontwikkelingsgebied met verschillende geschakelde gebouwen die als bloembladen om één hart liggen. Groei, ontwikkeling en ambitie verbeeld in een ruimtelijk concept midden in het Westland. In de RIA op 22 april nemen we u graag mee in de actuele plannen.

De realisatie van de GHC bestaat uit drie gedeelten die samen de GHC gaan vormen op het eerste bloemblad (het totale concept bestrijkt 4 á 5 bloembladen):

- Onderwijs: Lentiz investeert € 13 mln in de onderwijshuisvesting. De gemeente ondersteunt dit met een garantstelling (samen met ministerie van OCW en EZ) voor de financiering aan Lentiz en een huurgarantie voor de locatie Holwerdalaan.
- Onderzoek: de demokwekerij investeert € 4,4 mln in een nieuwe onderzoekskas.
- Expositie: In het expositiecentrum wordt gezamenlijk door Lentiz, Demokwekerij en GFFX (Stichting Food&Flower Experience) € 5,1 mln geïnvesteerd. Hiervoor wordt een private rechtspersoon (bv) opgericht.

-	Onderwijs	Onderzoek	Expositie	Totaal
	Lentiz	Demokwekerij	Consortium	
Investering GHC - Bloemblad 1				
Totaal investering	**13.000.000**	**4.400.000**	**5.100.000**	**22.500.000**
Financiering				
Aandelenkapitaal - Peetaplant B.V.		3.000.000	1.000.000	4.000.000
Aandelenkapitaal - Gemeente Westland			2.000.000	2.000.000
Aandelenkapitaal - GFFX Participaties B.V.			1.000.000	1.000.000
Aandelenkapitaal - Lentiz Onderwijsgroep			100.000	100.000
Lening Proeftuin Zwaagdijk		1.400.000	100.000	1.500.000
Financiering door Lentiz Onderwijsgroep	13.000.000			13.000.000
Banklening		-	900.000	900.000
Totaal	**13.000.000**	**4.400.000**	**5.100.000**	**22.500.000**

In deze nota ligt de focus op een gezamenlijk expositiecentrum (combigebouw) dat als onderdeel van GHC ontwikkeld gaat worden en waarvoor de afspraken zijn verwoord in bijgevoegde “Overeenkomst Greenport Horti Campus Westland”.

Met de realisatie van deze ontwikkeling in de eerste fase (op het eerste bloemblad) moet een aanzuigende werking gaan ontstaan voor andere belanghebbende partijen die zich op basis van ‘zwaan kleef aan’ ook op GHC gaan vestigen, zodat de campus daadwerkelijk kan doorontwikkelen tot het internationale kennis- en innovatiecentrum van de glastuinbouw.

Om het expositiecentrum te kunnen realiseren, is naast de samenwerking tussen Lentiz, GFFX en de Demokwekerij tijdelijke ondersteuning nodig door de gemeente Westland in de vorm van aandelenkapitaal.

De gemeente heeft tot dusver geen middelen vrijgemaakt voor de realisatie van de GHC (behalve de garantstellingen). Om de bereidheid van de gemeente de realisatie van het expositiecentrum te ondersteunen kracht bij te zetten wordt uw raad gevraagd de benodigde middelen vrij te maken.

DOELSTELLING

De ondersteuning van de realisatie van een gezamenlijke expositiecentrum als essentieel onderdeel van de GHC door de tijdelijke deelname in GHC Onroerend Goed B.V.

ARGUMENTATIE

1.1. Om de realisatie van het expositiecentrum mogelijk te maken is tijdelijke ondersteuning nodig door de gemeente
De realisatie van het expositiecentrum is financieel niet haalbaar voor de Demokwekerij, GFFX en Lentiz samen. Partijen komen € 2 mln. tekort. Door gemeentelijke deelname in de vennootschap die wordt opgericht, wordt het financiële tekort gedicht. Na 5 jaar wordt het aandelenkapitaal tegen nominale waarde overgenomen door de Demokwekerij of één van de andere participerende partijen.

Bij de keuze van de wijze van inbreng door de gemeente zijn er de volgende overwegingen geweest:
- Vanwege het beperkte rendement en de risico’s die aan het project kleven zal het niet mogelijk zijn om andere vermogensverschaffers voor dit project te vinden tenzij tegen een hoge vergoeding (8- 10 % minimaal);
- Bij verstrekking in de vorm van een lening zou de gemeente gehouden zijn om marktconforme rentepercentages toe te passen, hetgeen binnen de exploitatie (zie bijlage) niet mogelijk lijkt;
- Vandaar dat gekozen is om in de eerste periode van vijf jaren met elkaar af te spreken dat er gewerkt wordt met een kostendekkende exploitatie en dat eventuele winsten aan de reserves worden toegevoegd en niet uitgekeerd zullen worden naar de aandeelhouders.

1.2 Het is niet ongebruikelijk dat een gemeente investeert in de realisatie van een dergelijk strategisch speerpunt.
Ook bij andere campussen is er sprake van een bijdrage van de betreffende gemeente. Voorbeelden hiervan zijn:

- Technopolis Delft: tenminste € 4,7 mln

- Leiden Bio Science Park: tenminste € 11,8 mln
- Dutch Innovation Factory Zoetermeer: € 1,5 mln
- World Food Center (WFC) Ede: € 5 mln

We zijn ook op verschillende campussen gaan kijken zoals RDM-campus in Rotterdam, Duurzaamheidsfabriek in Dordrecht en Yes!Delft om inspiratie op te doen voor de GHC.

2.1 De steun van de gemeenteraad is nodig voor de ontwikkeling van de Greenport Horti Campus
Als gemeente Westland het voornemen heeft deel te nemen in een rechtspersoon moet de gemeenteraad in de gelegenheid gesteld worden om wensen en bedenkingen kenbaar te maken. Gezien het belang van GHC voor Westland en de Greenport en het feit dat voor deze ontwikkeling een tijdelijke deelname van de gemeente vereist is gaan we ervan uit uw steun hiervoor te verkrijgen en vragen wij uw Raad hier ook een besluit op te nemen.

RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

1.1 Er moet nog een aantal punten nader uitgewerkt worden
De bijgevoegde overeenkomst bevat nog enkele punten van uitwerking of die nadere toelichting behoeven. Het betreft de volgende punten:

- De wijze van grondafname: De gronden zijn eigendom van Flora Holland. Voor de realisatie van het expositiecentrum moet de GHC Onroerend Goed B.V 8.000 m2 grond afnemen. Levering van de gronden verloopt direct via Lentiz en de Demokwekerij. Er is dus geen sprake van een grondbankfunctie voor de gemeente.
- Afhankelijkheid van de bestemmingswijziging op de huidige locatie van de Demokwekerij: De grondprijs op de GHC ligt (gelet op de bestemming) hoger dan de waarde van de huidige locatie van de demokwekerij. Dit maakt dat de demokwekerij voor de verplaatsing naar de GHC en ook de deelname in het expositiecentrum mede afhankelijk is van de mogelijkheden tot bestemmingswijziging van de huidige locatie. De gemeente zet in op een volledige deelname van de demokwekerij in GHC Onroerend Goed B.V, ongeacht de mogelijkheden en looptijd van de bestemmingswijziging van de achter te laten locatie. En werkt maximaal mee aan de benodigde wijziging van de bestemming van de huidige locatie van de Demokwekerij. De gemeente heeft geen financiële rol tav de huidige locatie en er is geen sprake van verliescompensatie.
- Staatssteun: In de overeenkomst is afgesproken dat de eerste 5 jaar (tijd van deelname door de gemeente) voor alle partijen geldt dat de winsten van GHC Onroerend Goed Expo B.V. zullen worden geherinvesteerd en dat er geen dividenduitkeringen zullen plaatsvinden. Dit betekent dat de gemeente materieel op dezelfde voorwaarden als de marktpartijen (gelijktijdig, gelijke bedragen en op gelijke voorwaarden) gaat investeren.
- Aard aandelen: De gemeente krijgt zogenaamde B-aandelen. B aandelen kunnen worden geplaatst bij partijen zonder dat deze huurder zijn in het expositiecentrum. Houders van B aandelen delen niet in het resultaat van de vennootschap en de zeggenschap is beperkt tot de volgende belangrijke besluiten: aan- en verkoop onroerend goed, aantrekken van financieringen, vaststellen van strategisch plan en begroting, toetreding van nieuwe aandeelhouders, benoeming van bestuurders en wijziging van de governance structuur. Deze besluiten dienen zullen op basis van unanimiteit genomen worden.
- Overname aandelen: De gemeente wil de realisatie van het expositiecentrum tijdelijk ondersteunen. Als na 5 jaar geen van de partijen in staat is de aandelen over te nemen te-

gen nominale waarde, kan de gemeente langer betrokken blijven als aandeelhouder. Er is vooraf geen harde garantie dat de gemeente na 5 jaar kan uitstappen. Tussen de gemeente en de Demokwekerij zullen hieromtrent nadere afspraken gemaakt en vastgelegd worden.

FINANCIËN

De kapitaallasten van de deelname bestaan uit de rentelasten over de inbreng van € 2 mln. Het gaat hierbij om € 50.000 per jaar.
Voorstel is om de voor 2016 benodigde € 50.000 te dekken uit de reserve Greenport. Voor de jaren 2017 en verder is er sprake van een ongedekt voorstel. Wij stellen u voor om dekking van de bijbehorende lasten van € 50.000 per jaar als volgt te vinden:
De in 2017 en de jaren daarna benodigde kapitaallasten in 2015 mee te nemen in het proces dat leidt tot de (meerjaren)begroting 2016 -2019 en daarmee ook in het proces om de jaarschijven 2017-2019 van dekking te voorzien.

Risicoprofiel gemeente
Met de deelname in GHC Onroerend Goed B.V. loopt de gemeente risico over het te verkrijgen aandelenkapitaal. Het risico bedraagt maximaal de voorgestelde inbreng van € 2 mln. Op basis van de beschikbare gegevens is nu nog niet vast te stellen in welke mate een sluitende of winstgevende exploitatie te verwachten is, maar partijen gaan er alles aan doen om GHC tot een succes te maken en hebben daar ook zelf belang bij. Voor onverhoopte uittreding van partijen zullen nog nadere afspraken worden gemaakt.

Schuldpositie
De deelname in het expositiecentrum heeft een negatief effect van € 2 mln. op de schuldpositie.

Uitgangspunt is dat er na de participatie in het expositiecentrum niet nog meer financiële inbreng door de gemeente nodig is
Financiële participatie door de gemeente in het expositiecentrum zou ertoe kunnen leiden dat andere partijen ook financiële inbreng verwachten. We gaan er vanuit dat dit niet aan de orde is en de gemeente alleen vanuit haar publieke verantwoordelijkheid voor bv infrastructuur nog een rol heeft.

In de vertrouwelijke bijlage is de exploitatiebegroting en risicoparagraaf van Greenport Onroerend Goed Expo B.V. opgenomen. Dit betreft bedrijfsgevoelige informatie en het verzoek van de partners is om hier passend mee om te gaan.

COMMUNICATIEPARAGRAAF

In de 3e week van april wordt uw Raad door middel van een presentatie in de RIA geïnformeerd over het project GHC. In deze periode vindt ook een bijeenkomst met omwonenden van de GHC plaats en wordt het bedrijfsleven geïnformeerd over de stand van zaken met betrekking tot de ontwikkeling van de GHC.

VERVOLGTRAJECT

De komende tijd worden de benoemde uit te werken punten in de overeenkomst verder uitgewerkt. Tevens zal de Provincie om toestemming voor deelname in GHC Onroerend Goed B.V worden gevraagd.
Tegelijkertijd wordt met samenwerkende partijen de fysieke planvorming omtrent de GHC verder uitgewerkt. Eén van de aspecten daarbinnen is ook de afstemming met de Provincie over de gewenste ontsluiting vanaf de Middelbroekweg (waarvoor in de toekomst mogelijk nog krediet gevraagd zal worden) en de ontsluiting van de GHC op langere termijn.
Bovenstaande zal medio dit jaar leiden tot een voorstel tot vaststelling van de stedenbouwkundige visie op het te ontwikkelen gebied en besluitvorming omtrent het te wijzigen bestemmingsplan voor een eerste deel binnen dat gebied.

Burgemeester en wethouders van Westland,

de secretaris, de burgemeester,

M. van Beek J. van der Tak

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 14 april 2015, met de volgende bijlage(n):

- Overeenkomst Greenport Horti Campus Westland (1e bloemblad), (corsanummer: 15-0062536)
- Bijlage exploitatiebegroting en risicoparagraaf van Greenport Onroerend Goed Expo B.V. (corsanummer 15-0576312)

gelet op het bepaalde in artikelen 108, lid 1, 160, lid 2 en 192 van de Gemeentewet;

gehoord de beraadslagingen in de vergadering van de raadscommissie EFO van 22 april 2015;

besluit:

1. De kapitaallasten ad. € 50.000 per jaar, als gevolg van de storting van het aandelenkapitaal in GHC Onroerend Goed B.V. ter waarde van € 2 mln, voor 2016 te dekken uit de reserve Greenport en de benodigde kapitaallasten voor 2017 en verder in 2015 mee te nemen in het proces dat leidt tot de (meerjaren)begroting 2016 -2019 en daarmee ook in het proces om de jaarschijven 2017 -2019 van dekking te voorzien.
2. Akkoord te gaan met de deelname in de GHC Onroerend Goed B.V.

Aldus besloten door de raad in zijn openbare
vergadering van 19 mei 2015,

de griffier, de voorzitter,

N. Broekema J. van der Tak

Raadsvergadering
19 mei 2015

GEMEENTE WESTLAND

	BEHANDELD DOOR
afdeling/team	PO/PROJ
documentnr	15-0058692

VOORBLAD RAAD

ONDERWERP EN BEHANDELING		
onderwerp	Raadsvoorstel Greenport Horti Campus	
vertrouwelijk	*Nee*	
portefeuillehouder	Wethouder Duijvestijn, T.A.M.	
bijlage(n)	Voorstel: Voorstel_5171.docx (Geen): VERTROUWELIJK 15-0576312 GHC Bijlage I (Geen): Overeenkomst Greenport Horti Campus (15-0062536) Informatie: 15-0066961 Memo wethouder Duijvestijn inzake agenderingsverzoek raadsvoorstel Greenport Horti Campus Informatie: 15-0576442 Beantwoording onderhandse vragen WV inzake Greenport Horti Campus	
agendapunt	12.	
publiceren	Nee	

BESLISPUNTEN (RAAD)

1. De kapitaallasten ad. € 50.000 per jaar, als gevolg van de storting van het aandelenkapitaal in GHC Onroerend Goed B.V. ter waarde van € 2 mln, voor 2016 te dekken uit de reserve Greenport en de benodigde kapitaallasten voor 2017 en verder in 2015 mee te nemen in het proces dat leidt tot de (meerjaren)begroting 2016 -2019 en daarmee ook in het proces om de jaarschijven 2017 -2019 van dekking te voorzien.
2. In te stemmen met deelname aan de GHC Onroerend Goed B.V.

ARGUMENTEN EN RISICO'S (RAAD)

Argumenten

1.1 Om de realisatie van het expositiecentrum mogelijk te maken is tijdelijke ondersteuning nodig door de gemeente
1.2 Het is niet ongebruikelijk dat een gemeente investeert in de realisatie van een dergelijk strategisch speerpunt.
2.1 De steun van de gemeenteraad is nodig voor de ontwikkeling van de Greenport Horti Campus

Risico's en kanttekeningen

1.1 Er moet nog een aantal punten nader uitgewerkt worden

ARCHIEF EXEMPLAAR

RAAD
19 MEI 2015
GEMEENTE WESTLAND

RAAD
19 MEI 2015
GEMEENTE WESTLAND

ARCHIEF EXEMPLAAR

15-0058692

INGEKOMEN GRIFFIE
06 MEI 2015

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

ONDERWERP

Deelname in GHC Onroerend Goed B.V. ter realisatie van een expositiecentrum op de Greenport Horti Campus Westland (GHC).

INLEIDING

De wereld in 2030: van de 9 miljard mensen op aarde hebben er 2 miljard honger en 1 miljard overgewicht. Allemaal willen ze gezond, welvarend en gelukkig leven in een gezonde omgeving. Een wens die nauw samenhangt met slimme oplossingen op het gebied van groen en voeding. In economische zin komt ruim de helft van die bijdrage uit de regio Westland- Oostland-Barendrecht. Samen kunnen wij dus een wereld van verschil maken. Samen zijn wij de Topsector Tuinbouw & Uitgangsmaterialen. De ambitie van de Topsector is gebaseerd op mensen, kennis en innovatie. Daarom is er behoefte aan plekken – campussen – waar mensen uit het bedrijfsleven, onderwijs en onderzoek samen werken en leren. Geen wonder dat juist in het Westland een dergelijke campus wordt ontwikkeld. De Greenport Westland – Oostland – Barendrecht omvat 50% van het Nederlandse glasareaal en 75% van de handelsbedrijven. De GPWO is internationaal koploper in duurzame tuinbouwtechniek.

De Nederlandse Tuinbouw- en Uitgangsmaterialensector behoort vanwege haar vakmanschap, ondernemerschap, innovatiekracht en kennisniveau tot de mondiale top. Vanwege deze speciale positie maakt de sector deel uit van het landelijke Topsectorenbeleid. Ter uitvoering van dit beleid is medio 2012 de Human Capital Agenda opgesteld voor de regio Westland-Oostland-Barendrecht. Onder de vlag van de Greenport Horti Campus (GHC) werken onderwijsinstellingen, gemeenten en bedrijven samen aan de uitvoering van deze doelstellingen. De GHC past qua aanpak en inhoud volledig in het landelijke Topsectorenbeleid.
Als onderdeel van de GHC is ook voor Westland een uitwerkingsagenda opgesteld.
Hierbij is geconstateerd dat om haar economische positie te behouden en in te spelen op het verwachte tekort aan voldoende geschoolde arbeidskrachten er behoefte is aan verbeterde Greenport opleidingen (zowel verbreding als verdieping). Het is noodzakelijk het kennisniveau in het glastuinbouwcluster voortdurend in topconditie te houden. De uitstroom van leerlingen naar het glastuinbouwcluster moet daarom omhoog. Dit geldt uiteraard ook voor de instroom van leerlingen in het aan het glastuinbouwcluster gerelateerde onderwijs. Een inspirerende onderwijsomgeving trekt meer leerlingen. Via een (onderwijs)campus komen meer innovaties tot stand.
De Westlandse economie staat de laatste jaren onder druk, maar de komst van de GHC is van groot economisch en strategisch belang voor Westland.
Dit wordt ook door het bedrijfsleven onderkend. In 2012 is de 'Stichting Greenport Food & Flower Xperience' opgericht om - parallel aan de ontwikkeling van de onderwijscomponent van de Campus – de bedrijfsmatige ontwikkeling van de Campus vorm te geven. Samen met het innovatie- en expositiecentrum van de Demokwekerij kan GHC uitgroeien tot een belangrijk internationaal kennis- en innovatiecentrum voor de glastuinbouw.

Kortom: Het Greenport-cluster is een krachtige economische motor voor Nederland met een belangrijke concentratie van de economische activiteiten in Westland. Verdere groei van deze Greenport is alleen mogelijk met voldoende innovatieve ondernemers en voldoende gekwalificeerd personeel. Daarbij gaat het om veredelaars en teeltspecialisten maar ook om professionals op het terrein van bedrijfskunde, marketing, handel, finance, logistiek, informatica, zakelijke dienstverle-

ning, robotica en mechatronica etc. Daarbij gaat het om net afgestudeerden, zij-instromers en het permanent opleiden van de huidige medewerkers. Hiervoor is nodig dat de behoefte van bedrijven aan voldoende gekwalificeerd personeel structureel wordt gekoppeld aan de behoefte van jongeren om inspirerend onderwijs te krijgen dicht bij de beroepspraktijk. Hierbij denken we ook aan het opleiden van internationale studenten. Ook is nodig de koppeling aan de behoefte van zittend personeel om zich permanent te laten scholen. Op deze manier kan blijvend voldoende innovatieve ondernemers en voldoende gekwalificeerd personeel worden gegarandeerd en een bijdrage worden geleverd aan een positief imago van de sector en versterking van de internationale concurrentiekracht.
Het is de bedoeling dat er wisselwerking tussen theorie en praktijk ontstaat in de leeromgeving door samenwerking met het bedrijfsleven (o.a. via Demokwekerij en GFFX).
De Greenport Horti Campus wordt dus het netwerk van scholen, kennisinstellingen, bedrijven en de drie betrokken gemeenten (Westland, Oostland, Barendrecht), verantwoordelijk voor de kennisagenda van de Greenport. Vanuit die netwerkgedachte zijn ook kennisinstellingen uit Den Haag, Delft en Rotterdam nauw bij de activiteiten van de GHC betrokken. De agenda van de GHC bestaat uit een gezamenlijk agenda en uit drie lokale agenda's. Bij de drie lokale agenda's is sprake van de realisatie van drie fysieke meeting-points: ontmoetingsplaatsen voor scholen en kennisinstellingen, bedrijven en de regionale politiek. De realisatie van de Greenport Horti Campus Westland maakt deel uit van de lokale GHC agenda Westland.

Op 25 juni 2013 heeft u besloten steun uit te spreken voor de ontwikkeling van de Greenport Horti Campus Westland ter versterking van de economische positie van de Greenport. De onderstaande argumenten speelden daarbij onder andere een rol:

1. Het Greenportcluster is een krachtige economische motor voor Nederland met een belangrijke concentratie van de economische activiteiten in Westland;
2. In kennis, innovatie, vernieuwing van producten, en productieproces, markten en afnemers liggen in de sector nog veel mogelijkheden;
3. Greenport Horti Campus bundelt de krachten van bedrijven, onderwijs, kennisinstellingen en overheden om de innovatiekracht en concurrentiepositie van de Greenport Westland-Oostland-Barendrecht blijvend te versterken;
    a. Westland neemt actief deel in de Greenport Horti Campus;
    b. Om als Westland binnen het cluster Westland Oostland Barendrecht een rol van betekenis te spelen is een Westlandse vestiging van de Greenport Horti Campus noodzakelijk;
4. Verdere groei van deze greenport is alleen mogelijk met voldoende innovatieve ondernemers en voldoende gekwalificeerd personeel;
5. Naar analogie van de Brainport Eindhoven, maar zeker ook naar analogie van de Chemelot Campus (MBO, HBO, DSM) wordt gedacht aan het ontwikkelen van een kennis- en innovatiecentrum dat nieuwe bedrijvigheid stimuleert.
6. Ambitie het internationale kennis- en innovatiecentrum voor de glastuinbouw te zijn.

Op 4 maart 2014 heeft u besloten tot een directe garantstelling aan Lentiz voor de bouw van de nieuwe school als onderdeel van GHC.

We zijn inmiddels een stuk verder en de plannen voor GHC krijgen steeds concreter vorm. Er is gewerkt aan een stedenbouwkundige visie voor de locatie. Pal naast FloraHolland krijgt de Greenport Horti Campus Westland een herkenbare eigen plek. In eerste instantie op een deel van

het totale gebied, dat in de visie bestaat uit een aantal bloembladen die samen een bloem met een centraal hart vormen.
Het moet dé internationale hotspot worden waar ondernemers, onderzoekers en studenten samenkomen. Letterlijk, in bij elkaar gelegen gebouwen met gemeenschappelijke ruimtes. Wat hier ontstaat is het visitekaartje van de regio: een ontwikkelingsgebied met verschillende geschakelde gebouwen die als bloembladen om één hart liggen. Groei, ontwikkeling en ambitie verbeeld in een ruimtelijk concept midden in het Westland. In de RIA op 22 april nemen we u graag mee in de actuele plannen.

De realisatie van de GHC bestaat uit drie gedeelten die samen de GHC gaan vormen op het eerste bloemblad (het totale concept bestrijkt 4 á 5 bloembladen):

- Onderwijs: Lentiz investeert € 13 mln in de onderwijshuisvesting. De gemeente ondersteunt dit met een garantstelling (samen met ministerie van OCW en EZ) voor de financiering aan Lentiz en een huurgarantie voor de locatie Holwerdalaan.
- Onderzoek: de demokwekerij investeert € 4,4 mln in een nieuwe onderzoekskas.
- Expositie: In het expositiecentrum wordt gezamenlijk door Lentiz, Demokwekerij en GFFX (Stichting Food&Flower Experience) € 5,1 mln geïnvesteerd. Hiervoor wordt een private rechtspersoon (bv) opgericht.

-	Onderwijs	Onderzoek	Expositie	Totaal
	Lentiz	Demokwekerij	Consortium	
Investering GHC - Bloemblad 1				
Totaal investering	**13.000.000**	**4.400.000**	**5.100.000**	**22.500.000**
Financiering				
Aandelenkapitaal - Peetaplant B.V.		3.000.000	1.000.000	4.000.000
Aandelenkapitaal - Gemeente Westland			2.000.000	2.000.000
Aandelenkapitaal - GFFX Participaties B.V.			1.000.000	1.000.000
Aandelenkapitaal - Lentiz Onderwijsgroep			100.000	100.000
Lening Proeftuin Zwaagdijk		1.400.000	100.000	1.500.000
Financiering door Lentiz Onderwijsgroep	13.000.000			13.000.000
Banklening		-	900.000	900.000
Totaal	**13.000.000**	**4.400.000**	**5.100.000**	**22.500.000**

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

In deze nota ligt de focus op een gezamenlijk expositiecentrum (combigebouw) dat als onderdeel van GHC ontwikkeld gaat worden en waarvoor de afspraken zijn verwoord in bijgevoegde "Overeenkomst Greenport Horti Campus Westland".

Met de realisatie van deze ontwikkeling in de eerste fase (op het eerste bloemblad) moet een aanzuigende werking gaan ontstaan voor andere belanghebbende partijen die zich op basis van 'zwaan kleef aan' ook op GHC gaan vestigen, zodat de campus daadwerkelijk kan doorontwikkelen tot het internationale kennis- en innovatiecentrum van de glastuinbouw.

Om het expositiecentrum te kunnen realiseren, is naast de samenwerking tussen Lentiz, GFFX en de Demokwekerij tijdelijke ondersteuning nodig door de gemeente Westland in de vorm van aandelenkapitaal.

De gemeente heeft tot dusver geen middelen vrijgemaakt voor de realisatie van de GHC (behalve de garantstellingen). Om de bereidheid van de gemeente de realisatie van het expositiecentrum te ondersteunen kracht bij te zetten wordt uw raad gevraagd de benodigde middelen vrij te maken.

DOELSTELLING

De ondersteuning van de realisatie van een gezamenlijke expositiecentrum als essentieel onderdeel van de GHC door de tijdelijke deelname in GHC Onroerend Goed B.V.

ARGUMENTATIE

1.1. Om de realisatie van het expositiecentrum mogelijk te maken is tijdelijke ondersteuning nodig door de gemeente

De realisatie van het expositiecentrum is financieel niet haalbaar voor de Demokwekerij, GFFX en Lentiz samen. Partijen komen € 2 mln. tekort. Door gemeentelijke deelname in de vennootschap die wordt opgericht, wordt het financiële tekort gedicht. Na 5 jaar wordt het aandelenkapitaal tegen nominale waarde overgenomen door de Demokwekerij of één van de andere participerende partijen.

Bij de keuze van de wijze van inbreng door de gemeente zijn er de volgende overwegingen geweest:
- Vanwege het beperkte rendement en de risico's die aan het project kleven zal het niet mogelijk zijn om andere vermogensverschaffers voor dit project te vinden tenzij tegen een hoge vergoeding (8- 10 % minimaal);
- Bij verstrekking in de vorm van een lening zou de gemeente gehouden zijn om marktconforme rentepercentages toe te passen, hetgeen binnen de exploitatie (zie bijlage) niet mogelijk lijkt;
- Vandaar dat gekozen is om in de eerste periode van vijf jaren met elkaar af te spreken dat er gewerkt wordt met een kostendekkende exploitatie en dat eventuele winsten aan de reserves worden toegevoegd en niet uitgekeerd zullen worden naar de aandeelhouders.

1.2 Het is niet ongebruikelijk dat een gemeente investeert in de realisatie van een dergelijk strategisch speerpunt.

Ook bij andere campussen is er sprake van een bijdrage van de betreffende gemeente. Voorbeelden hiervan zijn:

- Technopolis Delft: tenminste € 4,7 mln

- Leiden Bio Science Park: tenminste € 11,8 mln
- Dutch Innovation Factory Zoetermeer: € 1,5 mln
- World Food Center (WFC) Ede: € 5 mln

We zijn ook op verschillende campussen gaan kijken zoals RDM-campus in Rotterdam, Duurzaamheidsfabriek in Dordrecht en Yes!Delft om inspiratie op te doen voor de GHC.

2.1 De steun van de gemeenteraad is nodig voor de ontwikkeling van de Greenport Horti Campus
Als gemeente Westland het voornemen heeft deel te nemen in een rechtspersoon moet de gemeenteraad in de gelegenheid gesteld worden om wensen en bedenkingen kenbaar te maken. Gezien het belang van GHC voor Westland en de Greenport en het feit dat voor deze ontwikkeling een tijdelijke deelname van de gemeente vereist is gaan we ervan uit uw steun hiervoor te verkrijgen en vragen wij uw Raad hier ook een besluit op te nemen.

RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

1.1 Er moet nog een aantal punten nader uitgewerkt worden
De bijgevoegde overeenkomst bevat nog enkele punten van uitwerking of die nadere toelichting behoeven. Het betreft de volgende punten:

- De wijze van grondafname: De gronden zijn eigendom van Flora Holland. Voor de realisatie van het expositiecentrum moet de GHC Onroerend Goed B.V 8.000 m2 grond afnemen. Levering van de gronden verloopt direct via Lentiz en de Demokwekerij. Er is dus geen sprake van een grondbankfunctie voor de gemeente.
- Afhankelijkheid van de bestemmingswijziging op de huidige locatie van de Demokwekerij: De grondprijs op de GHC ligt (gelet op de bestemming) hoger dan de waarde van de huidige locatie van de demokwekerij. Dit maakt dat de demokwekerij voor de verplaatsing naar de GHC en ook de deelname in het expositiecentrum mede afhankelijk is van de mogelijkheden tot bestemmingswijziging van de huidige locatie. De gemeente zet in op een volledige deelname van de demokwekerij in GHC Onroerend Goed B.V, ongeacht de mogelijkheden en looptijd van de bestemmingswijziging van de achter te laten locatie. En werkt maximaal mee aan de benodigde wijziging van de bestemming van de huidige locatie van de Demokwekerij. De gemeente heeft geen financiële rol tav de huidige locatie en er is geen sprake van verliescompensatie.
- Staatssteun: In de overeenkomst is afgesproken dat de eerste 5 jaar (tijd van deelname door de gemeente) voor alle partijen geldt dat de winsten van GHC Onroerend Goed Expo B.V. zullen worden geherinvesteerd en dat er geen dividenduitkeringen zullen plaatsvinden. Dit betekent dat de gemeente materieel op dezelfde voorwaarden als de marktpartijen (gelijktijdig, gelijke bedragen en op gelijke voorwaarden) gaat investeren.
- Aard aandelen: De gemeente krijgt zogenaamde B-aandelen. B aandelen kunnen worden geplaatst bij partijen zonder dat deze huurder zijn in het expositiecentrum. Houders van B aandelen delen niet in het resultaat van de vennootschap en de zeggenschap is beperkt tot de volgende belangrijke besluiten: aan- en verkoop onroerend goed, aantrekken van financieringen, vaststellen van strategisch plan en begroting, toetreding van nieuwe aandeelhouders, benoeming van bestuurders en wijziging van de governance structuur. Deze besluiten dienen zullen op basis van unanimiteit genomen worden.
- Overname aandelen: De gemeente wil de realisatie van het expositiecentrum tijdelijk ondersteunen. Als na 5 jaar geen van de partijen in staat is de aandelen over te nemen te-

gen nominale waarde, kan de gemeente langer betrokken blijven als aandeelhouder. Er is vooraf geen harde garantie dat de gemeente na 5 jaar kan uitstappen. Tussen de gemeente en de Demokwekerij zullen hieromtrent nadere afspraken gemaakt en vastgelegd worden.

FINANCIËN

De kapitaallasten van de deelname bestaan uit de rentelasten over de inbreng van € 2 mln. Het gaat hierbij om € 50.000 per jaar.
Voorstel is om de voor 2016 benodigde € 50.000 te dekken uit de reserve Greenport. Voor de jaren 2017 en verder is er sprake van een ongedekt voorstel. Wij stellen u voor om dekking van de bijbehorende lasten van € 50.000 per jaar als volgt te vinden:
De in 2017 en de jaren daarna benodigde kapitaallasten in 2015 mee te nemen in het proces dat leidt tot de (meerjaren)begroting 2016 -2019 en daarmee ook in het proces om de jaarschijven 2017-2019 van dekking te voorzien.

Risicoprofiel gemeente
Met de deelname in GHC Onroerend Goed B.V. loopt de gemeente risico over het te verkrijgen aandelenkapitaal. Het risico bedraagt maximaal de voorgestelde inbreng van € 2 mln. Op basis van de beschikbare gegevens is nu nog niet vast te stellen in welke mate een sluitende of winstgevende exploitatie te verwachten is, maar partijen gaan er alles aan doen om GHC tot een succes te maken en hebben daar ook zelf belang bij. Voor onverhoopte uittreding van partijen zullen nog nadere afspraken worden gemaakt.

Schuldpositie
De deelname in het expositiecentrum heeft een negatief effect van € 2 mln. op de schuldpositie.

Uitgangspunt is dat er na de participatie in het expositiecentrum niet nog meer financiële inbreng door de gemeente nodig is
Financiële participatie door de gemeente in het expositiecentrum zou ertoe kunnen leiden dat andere partijen ook financiële inbreng verwachten. We gaan er vanuit dat dit niet aan de orde is en de gemeente alleen vanuit haar publieke verantwoordelijkheid voor bv infrastructuur nog een rol heeft.

In de vertrouwelijke bijlage is de exploitatiebegroting en risicoparagraaf van Greenport Onroerend Goed Expo B.V. opgenomen. Dit betreft bedrijfsgevoelige informatie en het verzoek van de partners is om hier passend mee om te gaan.

COMMUNICATIEPARAGRAAF

In de 3e week van april wordt uw Raad door middel van een presentatie in de RIA geïnformeerd over het project GHC. In deze periode vindt ook een bijeenkomst met omwonenden van de GHC plaats en wordt het bedrijfsleven geïnformeerd over de stand van zaken met betrekking tot de ontwikkeling van de GHC.

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

VERVOLGTRAJECT

De komende tijd worden de benoemde uit te werken punten in de overeenkomst verder uitgewerkt. Tevens zal de Provincie om toestemming voor deelname in GHC Onroerend Goed B.V worden gevraagd.
Tegelijkertijd wordt met samenwerkende partijen de fysieke planvorming omtrent de GHC verder uitgewerkt. Eén van de aspecten daarbinnen is ook de afstemming met de Provincie over de gewenste ontsluiting vanaf de Middelbroekweg (waarvoor in de toekomst mogelijk nog krediet gevraagd zal worden) en de ontsluiting van de GHC op langere termijn.
Bovenstaande zal medio dit jaar leiden tot een voorstel tot vaststelling van de stedenbouwkundige visie op het te ontwikkelen gebied en besluitvorming omtrent het te wijzigen bestemmingsplan voor een eerste deel binnen dat gebied.

RAAD
19 MEI 2015
GEMEENTE WESTLAND

ARCHIEF
EXEMPLAAR

Burgemeester en wethouders van Westland,

de secretaris, de burgemeester,

ba

M. van Beek J. van der Tak

GEMEENTE WESTLAND

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 14 april 2015, met de volgende bijlage(n):

- Overeenkomst Greenport Horti Campus Westland (1e bloemblad), (corsanummer: 15-0062536)
- Vertrouwelijke bijlage exploitatiebegroting en risicoparagraaf van Greenport Onroerend Goed Expo B.V. (corsanummer 15-0576312)

gelet op het bepaalde in artikelen 108, lid 1, 160, lid 2 en 192 van de Gemeentewet;

gehoord de beraadslagingen in de vergadering van de raadscommissie EFO van 22 april 2015;

besluit:

1. In te stemmen met deelname aan de GHC Onroerend Goed B.V.
2. Akkoord te gaan met de aandelenparticipatie door de gemeente Westland in de GHC Onroerend Goed B.V. voor maximaal € 2.000.000,--
3. De kapitaallasten ad. € 50.000 per jaar, als gevolg van de storting van het aandelenkapitaal in GHC Onroerend Goed B.V. ter waarde van € 2 miljoen, voor 2016 te dekken uit de reserve Greenport en de benodigde kapitaallasten voor 2017 en verder in 2015 mee te nemen in het proces dat leidt tot de (meerjaren)begroting 2016 -2019 en daarmee ook in het proces om de jaarschijven 2017 - 2019 van dekking te voorzien.
4. De beantwoording van de onderhandse vragen van de fractie Westland Verstandig over de Greenport Horti Campus d.d. 6 mei 2015 (corsanummer 15-0576442) en de vertrouwelijke bijlage exploitatiebegroting en risicoparagraaf van Greenport Onroerend Goed Expo B.V. (corsanummer 15-0576312) vormen een onlosmakelijk onderdeel van het raadsvoorstel Greenport Horti Campus.

RAAD
19 MEI 2015
GEMEENTE WESTLAND

Aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 19 mei 2015,

de griffier,

N. Broekema

de voorzitter,

J. van der Tak

ARCHIEF EXEMPLAAR

Memo

AAN : de leden van de commissie EFO

VAN : Wethouder T.A.M. Duijvestijn

C.C. :

DATUM : 15 april 2015

BETREFT : Agenderingsverzoek raadsvoorstel Greenport Horti Campus

---

In het bestuurlijk vooroverleg voor de commissie EFO van 22 april heb ik het verzoek gedaan om het raadsvoorstel Greenport Horti Campus alsnog te agenderen voor de eerstvolgende commissie.

Onderstaand de gevraagde schriftelijke onderbouwing van dit verzoek:

- Tijdsdruk komt voort vanuit de voortgang van het proces met betrekking tot de bouw van GHC en daarbij is dit een cruciale stap waar we na weken onderhandelen met de 4 partijen vorige week uit gekomen zijn.

- Het 2e argument is het wegvallen van een commissiecyclus in de maand mei in verband met de meivakantie. Hiervoor was wel de gebruikelijke aanlevertermijn haalbaar geweest. De eerstvolgende commissievergadering is nu echter 10 juni en agenderen voor deze commissie zorgt voor ongewenste vertraging van het proces.

- Bij agendering voor 22 april kan besluitvorming plaatsvinden op 19 mei en dit betekent 6 weken tijdwinst.

15-0066961

ALG 002

GEMEENTE WESTLAND

Postadres:
Postbus 150
2670 AD Naaldwijk
Bezoekadres:
Stokdijkkade 2
2671 GW Naaldwijk
T 14 0174
F (0174) 673 600
E info@gemeentewestland.nl
I www.gemeentewestland.nl

Aan de fractie Westland Verstanding
cc. Raad gemeente Westland

UW BRIEF	UW KENMERK	ZAAK-/PROJECTNR.	DOCUMENTNR.	BIJLAGE(N)
30-04-2015			15-0576442	2
CONTACTPERSOON		AFDELING/TEAM	DOORKIESNUMMER	DATUM VERZONDEN
				06 MEI 2015

ONDERWERP
beantwoording onderhandse vragen

Geachte heer Duijsens,

De fractie Westland Verstandig heeft ons in een op 30 april verzonden brief onderhandse vragen gesteld over De Greenport Horti Campus. Onderstaand beantwoorden wij deze vragen als volgt:

Vraag 1
In het voorstel raadsbesluit is aangegeven dat Lentiz maximaal € 13 miljoen zou investeren in de Horti Campus en omdat Lentiz dergelijke verplichtingen niet volledig op eigen kracht kon financieren heeft zij de steun nodig van de gemeente Westland. Destijds was sprake van indirecte garantie die mogelijkerwijs nog omgezet zou kunnen worden in directe garantie. Bestaat er al zicht hierop en kan volstaan worden met een indirecte garantie aan Lentiz Onderwijsgroep?
Antwoord 1
De Gemeenteraad heeft op 4 maart 2014 het besluit genomen om Lentiz een directe gemeentegarantie te verlenen van maximaal € 13 mln.

Vraag 2
Als sprake is van een indirecte garantie dan zal waarschijnlijk geen eerste hypotheek verkregen kunnen worden op de verworven gronden, maar dat zal dan de directe garantsteller doen;

Antwoord 2
Onderdeel van de directe garantstelling (conform het besluit van 4 maart 2014) is een eerste recht van hypotheek. Deze garantstelling is nodig om via het schatkistbankieren een lening af te kunnen sluiten door Lentiz bij het Min. van Financien.
Voor deze lening is een eindgarantstelling nodig van het Min.van Econ. Zaken en een garantstelling van de gemeente. Hieraan voorafgaand heeft een zware toets plaatsgevonden door het Min. Van O.C.en W. op grond van de liquiditeit en solvabiliteit van Lentiz ook gezien het meerjarenperspectief. Lentiz voldoet aan deze vereisten. Gezien het feit dat er jaarlijks een accountantsverklaring naar het Min. Van O.C.en W. moet , wordt er tijdig door het ministerie, indien nodig, ingegrepen. Ook de gemeente wordt jaarlijks geïnformeerd via de jaarrekening. Een faillissement is dan ook uitgesloten. Daarbij komt dat de gemeente het recht op eerste hypotheek heeft. Het risico van de garantstelling door de gemeente is dan ook verwaarloosbaar.

Vraag 3
Is er na het raadsbesluit van 2013 meer duidelijkheid over de financiële risico's die de gemeente loopt met betrekking tot het leegstandsrisico bij het afsluiten van de huurovereenkomsten?
Antwoord 3
De geprognosticeerde groei van het aantal leerlingen is wel zichtbaar. In de afgelopen periode is zowel het aantal ISW leerlingen (locatie Hoogeland) als het aantal Lentiz leerlingen (Groene Lyceum) toegenomen. Lentiz geeft hierbij aan dat de tweede bouwlaag waarvoor de gemeente garant staat nu al weer (deels) nodig lijkt te zijn voor uitbreiding van de Dalton-mavo en of voor de uitbreiding van het Groene Lyceum en of uitbreiding MBO. We streven ernaar om voor de zomervakantie meer informatie te hebben over de uiteindelijke ruimteverdeling.

Vraag 4
Kan verder aangegeven worden wat de jaarlijkse en/of totale kosten zullen zijn van de huurovereenkomsten schoolgebouwen?
Antwoord 4
De kosten voor de huur van de voor het ISW benodigde m2 zijn geraamd op € 243.000 per jaar (1.800m2 x € 135,-- per m2). Er wordt een huurovereenkomst aangegaan voor 30 jaar. Op basis van de onderwijsregelgeving komt een bedrag € 22,-- per m2 (exploitatiekosten) voor rekening van ISW en € 113,-- (kapitaallastendeel) voor rekening van de gemeente. Het gemeentelijke deel in de huurkosten komt daarmee uit op € 203.400,-per jaar. De huursom wordt jaarlijks met 1% geïndexeerd. De kosten voor de huur van 1800 m2 maximaal, gedurende een periode van maximaal 6 jaar om het leegstandsrisico van Lentiz af te dekken zijn geraamd op (1800 m2 x € 135,-- per m2 (plus index 1%) = € 243.000,-- per jaar x 6 jaar + index = afgerond € 1.500.000,--.

Vraag 5
In het raadsvoorstel van 2013 is geen melding gemaakt van de noodzaak om een aandelenparticipatie te doen. Kan het totale risico hetwelk de gemeente loopt bij de realisatie van de Greenport Horti Campus en ook de totale uitgaven die verwacht worden in beeld gebracht worden? Dat wil zeggen kan het effect van het besluit wat in 2013 door de Raad genomen is op een rij gezet worden met het effect van het besluit wat de Raad op 19 mei moet nemen?
Antwoord 5
Zie de beantwoording tav de risico's voor de lening van 13 mln voor het onderwijsgebouw en zie de bijlage voor de risico's tav de aandelenparticipatie van 2 mln in de GHC Onroerend Goed B.V.

Vraag 6
De aandelen worden genomen in het GHC Onroerend Goed B.V. ter waarde van € 2 miljoen. GHC Onroerend Goed B.V. zal ongetwijfeld de ruimte goed gaan verhuren aan de gebruikers. Tijdens de commissie is gevraagd om een exploitatieplan/exploitatiebegroting. Deze zal ongetwijfeld zijn opgemaakt door de deelnemers. Kan dit plan/begroting aan de Raad worden verstrekt?
Antwoord 6
Zie de vertrouwelijke bijlage met bedrijfsgevoelige informatie. Het verzoek van de partners is om hier passend mee om te gaan.

Vraag 7
Uit het voorstel blijkt dat deelname van de demokas afhankelijk is van verkoop van het eigen complex van de demokwekerij. Om verkoop mogelijk te maken tegen een zo hoog mogelijke prijs moet de bestemming gewijzigd worden. Wat zijn de contouren van een dergelijke wijziging? In

hoeverre kan, als een dergelijke verkoop stagneert, de realisatie van de Greenport Horti Campus vertraagd worden dan wel in het slechtste geval helemaal geen doorgang vinden? Is de rol van de demokas groter geworden na het raadsbesluit uit 2013?

Antwoord 7

Het college heeft het standpunt ingenomen breed te willen kijken naar herontwikkelingsmogelijkheden en heeft derhalve vooraf geen contouren meegegeven, behalve dan dat demokwekerij gewezen is op een aantal omgevingsfactoren die een rol spelen (planvorming verdubbeling rotonde, aanwezigheid nabijgelegen ecologische zone, hoogspanningsmast, hoge drukgasleiding). Verder is te kennen gegeven dat het een zichtlocatie is langs de Greenport As en dat gezocht moet worden naar een functie die bij voorkeur greenport versterkend is dan wel logisch is op deze locatie om zodoende (middels een goede ruimtelijke onderbouwing) ook de vereiste instemming van de Provincie te verkrijgen.
Demokwekerij gaat de onderzoekskas financieren uit eigen middelen. Voor het expositie/combi-gebouw is financiering van meerdere partners nodig. Hiervoor is de overeenkomst afgesloten. Juist omdat de Demokwekerij de opbrengsten van de verkoop van de huidige locatie pas na verkoop ontvangt is het gemeentelijk aandeel van 2 mln voor de eerste 5 jaar nodig om de financiering rond het krijgen. We gaan er vanuit dat het hele eerste bloemblad met school, onderzoekskas en expositiegebouw gelijktijdig gebouwd gaat worden.
In het raadsvoorstel van 4 maart 2014, betreffende 'directe gemeentegarantie Greenport Horti Campus onderwijsaccommodatie' stond geschreven:
"Verder wordt ook samenwerking gezocht me de Stichting Greenport Food & Flower Xperience. De Stichting GFFX heeft in 2011 het initiatief genomen het Greenport Xperience Center te realiseren. Hierin kan de totale keten van de tuinbouw en het onderwijs zich gezamenlijk presenteren en profileren. Het Greenport Xperience Center wordt een promotiecentrum en leerpracticum voor alle sectoren in de tuinbouw: voedingstuinbouw, sierteelt en de im- en export daarvan. Dit wordt volledig geïntegreerd met de scholengemeenschap in het groene onderwijs van VBO tot WO gecoördineerd met Lentiz onderwijsinstellingen (Greenport Horti Campus)."
Het is dus altijd de bedoeling geweest de onderwijsaccommodatie te combineren met een gebouw dat destijds promotiecentrum en leerpracticum is genoemd en nu het expositiegebouw en deel van de onderzoekskas betreft. Hoe dit gerealiseerd zou worden was destijds nog niet uitgewerkt, inmiddels is dat wel gebeurd. Stichting GFFX is bij de uitwerking van haar plannen met Demokwekerij Westland overeengekomen dat zij als het ware intrekken bij de Demokwekerij, die op haar beurt net als op de huidige locatie diverse teelttechnieken presenteert. Omwille van de haalbaarheid is gekozen voor de constructie zoals deze nu is voorgesteld, betreffende een 'GHC onroerend goed bv' gefinancierd door diverse partijen middels een aandelenkapitaal.
Op de vraag kan geantwoord worden dat er in 2013 feitelijk nog geen rol was voor de demokwekerij, maar dat deze al snel is ontstaan bij de uitwerking van de ambitie om een expositie/onderzoeks/praktijkcentrum te combineren met de onderwijsfunctie. Waarbij dus praktijk en onderwijs elkaar ontmoeten en versterken.

Vraag 8

Het voorstel gaat ervan uit dat na vijf jaar het bedrag van € 2 miljoen wordt terugbetaald aan de gemeente. De demokwekerij zou dan het deel van de gemeente weer moeten overnemen. Moet dat niet wat strakker geformuleerd worden?

Antwoord 8

Dat gaan we ook doen. Tussen de gemeente en de Demokwekerij zullen hieromtrent nadere afspraken gemaakt en vastgelegd worden in een aandeelhoudersovereenkomst.

Vraag 9
Kan inzicht gegeven worden in de financiële verplichtingen die GHC Onroerend Goed B.V. moet aangaan met derden. Kan een overzicht gegeven worden van de verplichtingen die de betreffende B.V. zal aangaan met derden?
Antwoord 9
Zie de vertrouwelijke bijlage met bedrijfsgevoelige informatie. Het verzoek van de partners is om hier passend mee om te gaan.

Vraag 10
In het voorstel wordt aangegeven dat er nog een ontsluiting gewenst is vanaf de Middelbroekweg ("waarvoor in de toekomst mogelijk nog krediet gevraagd zal worden en de ontsluiting van GHC op langere termijn"). Kan aangegeven worden welke bedragen met een dergelijke ontsluiting gemoeid zijn?
Antwoord 10
Er is door afdeling IBOR een globale raming opgesteld en die komt uit op een bedrag tussen de € 400.000 en € 500.000. Het daadwerkelijke bedrag zal vooral afhankelijk zijn van de kosten voor het verleggen van kabels en leidingen.

Vraag 11
Is er al duidelijkheid omtrent de lening die Lentiz aangaat? Is deze 30 of 40 jaar?
Antwoord 11
Het betreft een lening voor 30 jaar. De rentevast periode is 30 jaar (2,6%) en Lentiz schrijft af in 40 jaar.

Vraag 12
Lukt het Lentiz om aan de gemeente het recht van eerste hypotheek te verschaffen? Is dat een eerste hypotheek op het onroerend goed van GHC Onroerend Goed B.V. waar de gemeente aandelen van heeft?
Antwoord 12
Voor de directe garantstelling van de 13 mln voor de bouw van de school door Lentiz geldt een eerste recht van hypotheek. De GHC Onroerend Goed B.V wordt opgericht voor het expositiecentrum. Het investeringsbedrag is 5,1 miljoen euro. De totale oppervlakte is 8000m2 bvo. Lentiz huurt hiervan 1500m2.De Demokwekerij staat garant voor de verhuur van 3000m2 (neemt de huidige huurders mee). GFFX staat garant voor de verhuur van 2500m2. Blijft in de risicosfeer over 1000m2 (hiervoor zijn nu al gegadigden ,maar dat is nog niet hard). Door de gegarandeerde huur van 7000m2 door de hier boven genoemde partijen is het bedrijfsrisico beperkt. De meerjaren winst- en verliesrekening ,als bijlage toegevoegd, van het expositiecentrum geeft hiervan de onderbouwing en geeft hierdoor het risico aan.

Vraag 13
Wanneer wordt het bedrag van € 2 miljoen gestort? Wordt dat direct al gedaan?
Antwoord 13
In de overeenkomst is de gemeentelijke bijdrage voor de eerste 5 jaar na de opening opgenomen. Het bedrag zal in 2016 worden gestort.

Vraag 14
Kan er al iets meer gezegd worden over de punten 4 en 5 van het besluit van 25 juni 2013? Wordt inderdaad een hogere bijdrage uit het Gemeentefonds verwacht? Wordt dit verkregen door toename van het aantal leerlingen en wat kan er gezegd worden over de hoogte van de incidentele kosten? Die waren destijds begroot op maximaal € 1.5 miljoen;
Antwoord 14
De jaarlijkse huisvestingskosten voor het ISW ad € 203.400,-- worden inderdaad gedekt door een hogere bijdrage uit het gemeentefonds.
Bij de berekeningen is ervan uitgegaan dat het totale aantal leerlingen van het ISW groeit van circa 4.400 leerlingen in 2013 naar ruim 4.600 leerlingen in de jaren daarna. De gemeente ontvangt via het bedrag per VO-leerling een hogere bijdrage uit het gemeentefonds.

De incidentele kosten van € 1.500.000,-- die gemoeid zijn met het afdekken van het leegstandsrisico van circa 1800 m2 van Lentiz voor een periode van 6 jaar, zijn de maximale kosten als er gedurende deze periode geen andere gebruikers/huurders gevonden worden. We zijn op dit moment bezig met Lentiz en ISW om tot een meer exacte verdeling van de m2 in het gebouw te komen. Lentiz is in dat kader bezig om de consequenties van de groei van het aantal leerlingen van het groene lyceum in de komende jaren in kaart te brengen. Als de groei doorzet zal Lentiz al gedurende de garantieperiode van zes jaar een deel van de 1.800 m2 nodig hebben voor eigen gebruik. De incidentele kosten voor de gemeente nemen dan af. Het is van belang om hier duidelijkheid over te hebben omdat dan ook bepaald kan worden hoeveel m2 er overblijven waarvoor de gemeente op zoek moet naar andere gebruikers/huurders .
We streven ernaar om voor de zomervakantie meer informatie te hebben over de uiteindelijke ruimteverdeling.

Vraag 15
Kan de garantie gegeven worden dat de € 2 miljoen de laatste financiële inspanning van de gemeente is voor de realisering van de Greenport Horti Campus? Dit moet toch vastgesteld kunnen worden aan de hand van opgemaakte plannen/berekeningen? In 2013 werd namelijk aangegeven dat met de financiële inspanning die de gemeente toen gaf, de Greenport Horti Campus gerealiseerd zou kunnen worden;
Antwoord 15
In 2013 werd vooral gesproken over het onderwijsgedeelte van GHC en de nieuwbouw door Lentiz. Voor de realisatie van het eerste bloemblad kunnen mogelijk nog kosten voortkomen die niet verhaalbaar zijn en/of voortkomen uit de publieke rol van de gemeente (bv kosten voor ontsluiting, planvorming etc) maar we verwachten hiermee wel dat belangrijkste financiële inspanning van de gemeente afgedekt te hebben. De ambitie is om de komende jaren ook de andere bloembladeren te ontwikkelen. Het is nog niet te voorzien of hiervoor een beroep op de gemeente gedaan zal worden.

Vraag 16
Is het juist dat GHC het hele terrein van FloraHolland koopt en dus de gemeente aandelen heeft in een vennootschap die eigenaar is van het gehele terrein? Als ik de overeenkomst lees, dan zou het zo kunnen zijn dat GHC alleen het expositiecentrum in eigendom heeft;

Antwoord 16
De overeenkomst die nu wordt aangegaan heeft betrekking op de ontwikkeling van 26.000 m2 voor het eerste bloemblad. Gemeente Westland wordt geen grondeigenaar en gaat geen ruimtes huren. De bijdrage van de gemeente heeft alleen betrekking op het beheer van het onroerend goed van het expositiecentrum van 8.0000 m2.

Vraag 17
Voorts de vraag waarom gekozen is voor B-aandelen. Als de gemeente voor € 2 miljoen deelneemt zou men toch ook het beleid van de vennootschap mede moeten kunnen bepalen?
Antwoord 17
De gemeente kiest voor B aandelen, omdat zij geen huurder wordt in tegenstelling tot de andere aandeelhouders en haar bijdrage om niet beschikbaar wil stellen om deze ontwikkeling mogelijk te maken. De zeggenschap beperkt zich tot de belangrijke besluiten, zodat dit past bij de rol die de gemeente voor zichzelf ziet (zo min mogelijk in de operationele zaken).

Wij gaan er vanuit uw vragen met deze brief te hebben beantwoord.

Burgemeester en wethouders van Westland,
de secretaris, de burgemeester,

b.a.

M. van Beek J. van der Tak

Ag-pt. 12

Ingetrokken

A

WESTLANDVERSTANDIG

Amendement op het besluit inzake de Greenport Horti Campus

De Raad van de gemeente Westland in vergadering bijeen op 19 mei 2015

Punt 2 van het voorstel laten vervallen en vervangen door:
"1.

- Akkoord te gaan met de aandelenparticipatie door de gemeente Westland in GHC Onroerend Goed B.V. voor maximaal € 2.000.000,--;
- De aandelenparticipatie vindt plaats op de condities en door het College deugdelijk geverifieerde prognoses zoals verwoord in de brief van 6 mei 2015 van het College van Burgemeester en Wethouders aan de fractie van Westland Verstandig alsmede op de daarbij gevoegde bijlage;
- Voor dat het bedrag van € 2.000.000,-- beschikbaar gesteld wordt, eerst deugdelijk wordt geregeld de terugbetaling over vijf jaar van het risicokapitaal en alvorens definitief vast te leggen eerst die schriftelijke vastlegging aan de Raad voor te leggen om daartegen eventueel wensen en bedenkingen uit te brengen;
- Het bedrag van € 2.000.000,-- wordt verstrekt onder de voorwaarde dat de verdere uitwerking van de overeenkomst Greenport Horti Campus aan de Raad is voorgelegd voor het geven van wensen en bedenkingen en dat die overeenkomst eerst wordt voorgelegd aan de Raad alvorens definitieve deelname in het kapitaal voor € 2.000.000,-- plaatsvindt;
- Uit te spreken dat behalve de kredieten zoals deze al zijn verstrekt ten behoeve van de Horti Campus in maart 2014 en de thans aangegeven verplichtingen, er verder geen verplichtingen meer worden aangegaan door de gemeente Westland voor de realisatie van in ieder geval de eerste fase van de Greenport Horti Campus;
- Dat nut en noodzaak van verdere infrastructurele werken zoals een andere ontsluiting voordat daartoe wordt overgegaan, eerst aan de Raad wordt aangetoond en voorgelegd;
- Het College in ieder geval jaarlijks voor 1 maart de Raad op de hoogte houdt van de gang van zaken binnen GHC Onroerend Goed B.V. over het jaar daarvoor en met name toetsing plaatsvindt aan de uitgangspunten, feiten en omstandigheden/prognoses zoals deze gegeven zijn in de hiervoor genoemde brief met bijlagen van 6 mei 2015;"

WESTLANDVERSTANDIG

Punt 1 van het voorstel wordt omgenummerd naar punt 2 en daar tekstvoorstel B&W.

Gaat over tot de orde van de dag.

Namens de fractie van Westland Verstandig
Peter Duijsens,
Fractievoorzitter

ChristenUnie SGP D66 PROGRESSIEF WESTLAND

WESTLANDVERSTANDIG

ag.pt. 14 - 1

Raadsgehouden tot nader te bepalen moment

Motie Verzoek aan college tot actieve ontmoediging van ballonoplatingen in de gemeente Westland

De Raad van de gemeente Westland, in vergadering bijeen op 19 mei 2015,

In aanmerking nemend

1. De zorg van burgers, veraf en dichtbij, die werd geuit met betrekking tot de ballonoplating die georganiseerd werd tijdens de carnavalsoptocht 2015 in Wateringen;
2. Dat elke opgelaten ballon ooit weer neerkomt, voor vervuiling zorgt en een ernstig risico voor dieren kan betekenen;
3. Dat biologisch afbreekbare ballonnen vooralsnog geen alternatief zijn, omdat ook dat materiaal in de vrije natuur pas na zeer lange tijd afbreekt en ondertussen schadelijk kan zijn;

Constaterend:

4. Dat de regering in Europees verband verplicht is maatregelen te nemen tegen vervuiling van onze kustwateren en er ook steeds meer ballonresten op onze kust aanspoelen;
5. Dat de Tweede Kamer op 4 december 2014 een motie heeft aangenomen waarin de regering wordt verzocht gemeenten op te roepen het oplaten van ballonnen actief te ontmoedigen;
6. Dat het college de gemeente Westland positioneert als internationale duurzame Greenport-gemeente en duurzaamheid daarom een belangrijke plaats in het collegewerkprogramma heeft, waaronder verduurzaming van de leefomgeving in Westland;
7. Dat het actief ontmoedigen van ballonoplatingen in het verlengde van deze positionering ligt;
8. Dat een evenementenvergunning niet nodig is om een ballonoplating tot 1000 ballonnen te mogen organiseren;
9. Dat in de gemeenten Groningen, Zaanstad en Zwolle inmiddels ervaring is opgedaan met het aandragen van alternatieven voor ballonnen;
10. Dat het college d.d. 12-03-2015 op de artikel 26-vragen van de fractie D66 Westland over het oplaten van ballonnen zijn standpunt heeft verwoord.

Verzoekt het College:

1. Zich in te zetten om ballonoplatingen te ontmoedigen;
2. Dit uit te dragen, onder andere door scholen, ondernemers en verenigingen te informeren over en aan te moedigen tot gebruik van milieuvriendelijker alternatieven;
3. In het algemeen geen medewerking te verlenen aan bijeenkomsten waar buiten ballonnen worden opgelaten;
4. en het fenomeen ballonoplatingen medio 2017 te evalueren om te bezien in hoeverre het ontmoedigingsbeleid effectief is geweest en hierover verslag te doen aan de raad.

En gaat over tot de orde van de dag.

Dick de Heer	Tamara van Riet	Ulbe Spaans	Peter Duijsens
CU-SGP Westland	D66 Westland	Progressief Westland	Westland Verstandig

DIE BALLON GAAT NIET OP

Ballonnen zijn feestelijk zolang ze niet de lucht in gaan. Gelukkig hangt het slagen van een evenement niet af van het oplaten van ballonnen. De uitdaging is om alternatieven te verzinnen die net zo feestelijk zijn, zonder schade aan de natuur te veroorzaken.

Wij zijn alvast op zoek gegaan naar milieuvriendelijke alternatieven voor je bruiloft, buurtfeest of opening.

Met figuurlinten zwaaien

Lampionnenoptocht

Wist je dat wensballonnen geen goed alternatief zijn?

Er zijn vast veel meer creatieve manieren om dat ene moment op je feest bijzonder te maken.

Heb je een idee? Mail het ons, dan plaatsen wij het op deze website.

Bellenblazen

Vliegers oplaten

Iets planten

Tips van gemeente Terschelling

1. Bind wenslinten in een boom of aan een speciaal daarvoor gemaakt paal met dwarslatten. Dat staat feestelijk, je kunt het een aantal dagen laten hangen en daarna opruimen.

2. Deel fluitjes uit en houd met elkaar een fluitconcert. Het klinkt geweldig en na afloop heeft iedereen een aandenken.

Feestelijke tips

1. Plantbare confetti gooien.
2. Ballonconcert, met z'n allen tegelijk de ballon piepend leeg laten lopen.
3. Verloting ipv ballonwedstrijd.

Show met drones

Meer over drones

Kaarsjes of theelichtjes branden

Wist je dat het jaren kan duren voor ballonnen zijn vergaan? Deze worden vaak 'biologisch afbreekbaar' genoemd, maar zijn dat niet echt.

Ballonfiguren bouwen

Lasershow

Rouw alternatief

1. Briefjes met herinneringstekst in een doos verzamelen.
2. Wens of gedachte schrijven op groeipapier (papier met bloemzaadjes) en dat planten.
3. Het planten van een boom, struik of dergelijke.
4. Bellen blazen (evt. met een professioneel apparaat zoals een bellenblaasmachine)
5. Vliegeren (mooi om een rouwstoet van boven te begeleiden, mits voldoende wind)
6. Een bootje maken van grote bladeren of (groei/eetbaar)papier met daarin een laatste wens/bloemblaadjes etc.
7. Het branden van kaarsen, waxinelichtjes of fakkels.

Overgenomen.

Ag. Pnt 14.2

WESTLANDVERSTANDIG

LPF Lokale Politieke Federatie Westland

Gemeente Belang Westland

Motie ingevolge artikel 40 lid 6 Reglement van Orde
Indienen zienswijze tegen de milieueffecten van toevoeging van een strook aan de twee reeds aangewezen windenergiegebieden langs de Hollandse kust

De Raad van de gemeente Westland in vergadering bijeen op 19 mei 2015

Overwegende:

dat de ministers van Infrastructuur en Milieu en Economische Zaken voornemens zijn een strook grond toe te voegen aan de twee reeds aangewezen windenergiegebieden langs de Hollandse kust. Door die strook kunnen windmolens dichterbij de kust van Westland worden gerealiseerd. De strook kan ook weer worden uitgebreid richting Westland. Zie de bijbehorende tekening. Op het voornemen –toevoegen van de strook en ook eventueel de uitbreiding richting Westland en het vooronderzoek- kan een zienswijze worden ingediend tot en met donderdag 4 juni 2015;

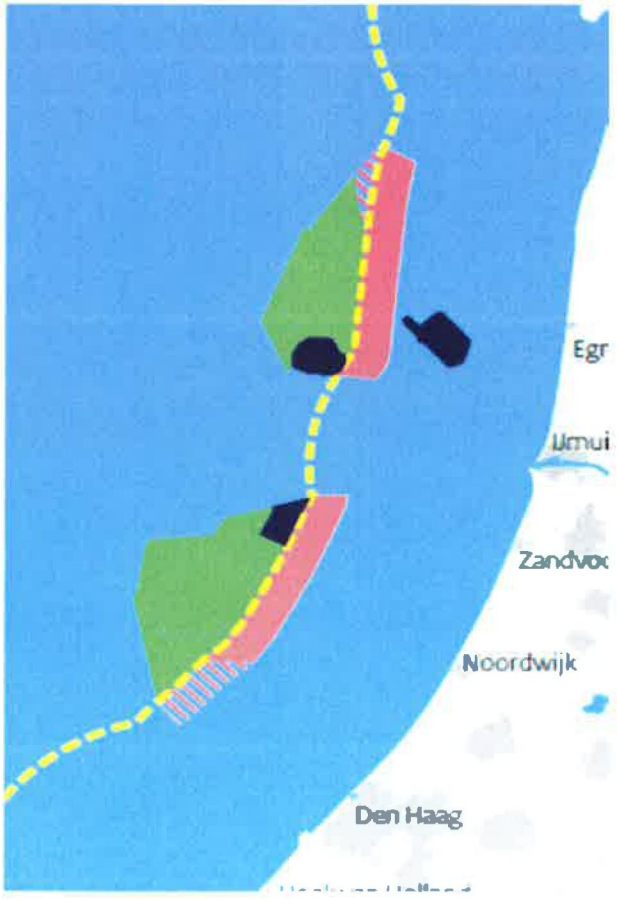

WESTLANDVERSTANDIG

dat de kustgemeenten Zandvoort, Katwijk, Noordwijk en Wassenaar de Stuurgroep Maritieme Windmolenparken hebben gevormd. Daarin is elke gemeente met een wethouder RO vertegenwoordigd. Deze gemeenten zullen een zienswijze indienen tegen het toevoegen van de strook en het vooronderzoek. Ook Westland zal in deze een zienswijze dienen in te dienen vòòr 4 juni 2015. Niet alleen is de huidige uitbreiding niet wenselijk, doch voorts zal een eventuele uitbreiding richting het Westland niet moeten worden toegestaan. Niet alleen de natuur, veiligheid (scheepvaart) komt in gedrang, maar ook is sprake van horizonvervuiling;

dat de ministers van plan zijn vrijwel de gehele Hollandse kust te confronteren met het zicht op de geplande windturbinevelden;

WESTLANDVERSTANDIG

De Raad spreekt uit:

dat de Raad van de gemeente Westland tezamen met het College een zienswijze indient tegen het voornemen een strook toe te voegen aan het bestaande gebied en tegen het vooronderzoek om die strook uit te breiden richting Westland en voorts het College te verzoeken te laten beoordelen of het zinvol is om deel te nemen op wethoudersniveau in de Stuurgroep Maritieme Windmolenparken.

Gaat over tot de orde van de dag.

Namens de fractie van Westland Verstandig
Peter Duijsens,
Fractievoorzitter

Namens de fractie van LPF
Peter Voskamp

Namens de fractie van GBW
Remmert Keizer

College gaat de motie uit voeren

overgenomen

Afg. Pnt 14.3
G15-000924

Verworpen

WESTLANDVERSTANDIG

Zelfstandige motie ingevolge artikel 40 lid 6 Reglement van Orde

De Raad van de gemeente Westland in vergadering bijeen op 19 mei 2015

Overwegende:

dat naar aanleiding van de brief van Westland Verstandig de raadsaccountant van Westland, Deloitte, haar werkzaamheden heeft opgeschort;

dat de zorgplicht met zich mede brengt dat de controle van de jaarrekening 2014, zij het onder strakke voorwaarden, wordt afgemaakt door Deloitte en haar onafhankelijkheid gewaarborgd dient te zijn;

dat alle partijen het eens zijn dat die werkzaamheden afgemaakt dienen te worden door Deloitte;

dat Deloitte in gepleegd overleg heeft aangegeven enkel bereid te zijn de gegeven adviezen en de daarbij behorende facturen vanaf 1 januari 2010 af te geven indien de Raad daar om vraagt;

Verzoekt en stemt ermee in dat Deloitte de werkzaamheden inzake de controle van de jaarrekening 2014 afrondt, zij het met absolute waarborging van haar onafhankelijkheid;

Spreekt uit:

dat de Raad Deloitte verzoekt af te geven alle adviesaanvragen vanaf 1 januari 2010 tot heden en ook de facturen die aan Deloitte gezonden zijn voor adviezen die in opdracht van het College verstrekt zijn, ook vanaf 1 januari 2010 tot heden

Gaat over tot de orde van de dag.

Namens de fractie van Westland Verstandig
Peter Duijsens,
Fractievoorzitter

allen WV voor,

aangenomen met de stemmen v.d. fracties v/d LPF en WV tegen

*Ig. Pnt 14.4

CDA Westland

Gemeente Belang Westland

VVD

PROGRESSIEF WESTLAND

ChristenUnie SGP

D66

Motie ingevolge artikel 40 lid 6 van het reglement van orde

inzake het recent optreden van de fractie Westland Verstandig ten opzichte van de raadsaccountant

De Raad van de gemeente Westland, in vergadering bijeen op 19 mei 2015,

Overwegende dat:

1. De fractie van Westland Verstandig de door de Raad aangestelde accountant op 6 mei jl. in de openbaarheid heeft beticht van "onaanvaardbaar en fout optreden", een bewering waarmee de raadsaccountant in zijn integriteit en beroepseer wordt aangetast;
2. De fractie van Westland Verstandig de vertrouwelijkheid van een besloten presidiumvergadering heeft geschonden door elementen daaruit voor publiciteitsdoeleinden te gebruiken om de vooraankondiging van de klacht te legitimeren;
3. De fractie van Westland Verstandig vóór de openbaarmaking van de vooraankondiging van deze klacht op de hoogte was van de mogelijke consequenties (materieel en immaterieel) die zich kunnen voordoen bij een dergelijke klacht;
4. De fractie van Westland Verstandig desondanks de Raad als hoogste bestuursorgaan in ons democratisch bestel, als hoeder van het algemeen belang én als opdrachtgever van de accountant heeft gepasseerd;
5. De gevolgen van de vooraankondiging van de klacht een enorme impact kunnen hebben voor de gemeente in het algemeen en voor burgers en het bedrijfsleven in het bijzonder.

En voorts dat:

6. De fractie van Westland Verstandig niet schroomt om regelmatig/structureel over andersdenkenden binnen en buiten de gemeenteraad te spreken op een wijze die hen in hun integriteit en handelen schaadt;
7. Deze vorm van bejegening zelfs kan worden opgevat als minachting van de overige leden van de raad en geen recht doet aan het democratisch proces;
8. Dit het aanzien van het lokaal bestuur schaadt en de bestuurbaarheid van de gemeente niet bevordert.

Besluit:

1. Deze onverantwoorde handelswijze van de fractie van Westland Verstandig scherp te veroordelen en deze fractie verantwoordelijk te houden voor alle negatieve gevolgen die zich hierdoor kunnen voordoen;
2. Krachtig afstand te nemen van het feitelijk handelen van de fractie van Westland Verstandig met betrekking tot de vooraankondiging van de klacht tegen de raadsaccountant;
3. De voorzitter van de Raad en de voorzitter van het presidium te verzoeken om gezamenlijk regie te voeren over de gesprekken met Deloitte en andere bij deze zaak betrokken instanties en alle noodzakelijk geachte formele en informele stappen in gang te zetten om deze zaak af te ronden;
4. De voorzitter van de Raad te verzoeken om de handelswijze van de fractie van Westland Verstandig, zowel in deze casus als in andere casussen, staats- en bestuursrechtelijk aan een onderzoek te (doen) onderwerpen;

5. De resultaten van dit onderzoek in een openbare raadsvergadering te agenderen met als doel het integer handelen binnen de Raad naar een hoger niveau te brengen en hiermee recht te doen aan Westland en haar inwoners;
6. De inhoud van deze motie kenbaar te maken bij alle relevante betrokken instanties.
7. De raadsaccountant te verzoeken de controle van de jaarrekening 2014 zo snel mogelijk af te ronden.

En gaat over tot de orde van de dag.

CDA Westland	GemeenteBelang Westland	VVD Westland
Piet Vreugdenhil	Remmert Keizer	Pieter Varekamp
Progressief Westland	Christen Unie SGP	D66 Westland
Wibe Spaans	Leen Snijders	Maxim van Ooijen